

EUSKALTZAINDIA

REAL ACADEMIA DE LA LENGUA VASCA
ACADÉMIE DE LA LANGUE BASQUE

Hiztegi Batua

Noiz eguneratua: 2011-03-07

a 1 1 iz. 'euskal alfabetoaren lehen letra' 2 iz. "'a" letraren izena'

a bildu (@ ikurraren izena)

a 2 interj.: *a!*

aaïundar (herritarra)

aba* e. **aïta** (elizgizonaren titulua)

ababor iz. [batez ere leku-denborazko kasuetan erabilia]: *ababorrean ur-zulo bat dago.*

abade 1 iz. 'monasterioko burua' 2 iz. *Bizk.* 'apaiza'

abade egin *Bizk.* 'apaiz egin'

abade-etxe edo **abade etxe** *Bizk.* 'apaizetxea'

abade nagusi *Bizk.* 'apaiz nagusia, apaizburua'

abadegai iz. *Bizk.* 'apaizgaia'

abadeki iz. 'apaizgaia'

abadesa

abadetasun 1 iz. 'monasterioko buruaren kargua eta egitekoa' 2 iz. *Bizk.* 'apaizgoa'

abadetu, abade/abadetu, abadetzen. 1 *da/du* ad. 'monasterioko buru egin' 2 *da/du* ad. *Bizk.* 'apaiz egin'

abadetza 1 iz. 'monasterioko buruaren kargua eta egitekoa' 2 iz. *Bizk.* 'apaizgoa'

abadia

abadiñar (herritarra)

abadot iz. *Zah. g.er.* 'liztorra'

abagune

abaigartar (herritarra)

abaila iz. 'abiada, oldarra'

abaildu, abail, abailtzen. 1 *da/du* ad. 'leher egin, nekatu' 2 *da/du* ad. 'pisuaz makurtu'

abaildura

abakando iz. *Homarus gammarus*

abako 1 iz. 'ariketa aritmetikoak egiteko taula boladuna' 2 iz. 'kapitelaren goialdea'

abal iz. *Zuz.* 'bermea'

abala eman

abal-emaile edo **abal emaile** *Zuz.* 'abala ematen duena'

abalatu* e. **abala eman**

abaldun iz. *Zuz.* 'abala eman zaion pertsona'

abalkide

abaltzisketar (herritarra)

abandonatu, abandona, abandonatzen. 1 *du* ad. *Zuz.* 'pertsonak, gauzak edo ekintzak utzi, babesik gabe jarri' 2 *du* ad. h. **utzi**; **alde batera utzi**; **bertan behera utzi**

abandonu

abangoardia

abangoardismo

abangoardista

abaniko iz. *Heg.* h. **haizemaile**

abant

abantean adlag. 'arraunean aurrera eginez'

abant egin 'arraunean aurrera egin'

abantada 1 iz. 'bultzada, abiada' 2 iz. '(besoaz-edo egindako) kolpe-keinua'

abantaila

abantaila eraman *Zah.* 'aldea atera'

abantailatsu izond. *Sin.* **abantailos**

abantailatu, abantaila/abantailatu, abantailatzen. *du* ad. *Ipar. Zah.*

abantailos izond. *Ipar. Sin.* **abantailatsu**

abantar (herritarra)

abantari iz. 'arraunlaria'

abantzatu, abantza, abantzatzen. *da/du* ad. *Ipar. Herr.* h. **aitzinatu**; **aurreratu**

abantzu 1 adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'kasik, ia': *abantzu bi urte baditu hemen garela.*

abantzu izan. *da* ad. 'azkenetan izan, hil hurran izan'

abantzu 2 iz. *Ipar.* 'aurrerapena, aitzinamendua'; 'trebetasuna'

abantzuño adlag. 'ia-ia'

abao iz. *Bizk. Sin.* **abaraska**

abar iz. 'adar txikia'

eta abar (*eta abar luze bat kalko desegokia da; erabil horren ordez eta abar, eta abar*)

abaraska iz. *Sin.* **abao**

abaritz iz. *Quercus coccifera*

abarizia iz. *Zah.*

abarizios izond. *Ipar. Zah.*

abarizti iz. 'abaritz basoa'

abarka

abarkadun iz. eta izond. 'baserritarra'
abarkagile
abarkagintza
abarketa iz. 'espartina'
abarketari iz.
abaro iz. 'itzala, aterpea, babesa'
abaroan egon
abaro egin 'atseden hartu, eguzki-galdatik babestuz' *Sin.* **abaroan egon**
abarrakitu, abarraki, abarrakitzen. *da/du* ad. 'suntsitu'
abarrerria iz. *g.er.*
abarrikatu, abarrika, abarrikatzen. *da/du* ad. *Naf.* 'abarrakitu'
abarrots* e. **harrabots**
abartegi
abartsu
abartu, abar/abartu, abartzen. *da* ad. 'adarkatu': *damurik, hainbeste adaxkatara da abartua gure euskara zaharra!*
abartzuzar (herritarra)
abasberuan* e. **abespeluan**
abasto adlag. *Herr.* 'ugari'; 'nahikoa'
abastu* e. **abasto**
abat iz. *Batez ere Bizk.* h. **abade**
abata iz. 'usoak erakartzeko edo jaitsarazteko hegazti-irudia'
abatari iz.
abatetxe* e. **abade-etxe** edo **abade etxe**
abatz
abaurrear (herritarra)
abaurregaindar (herritarra)
abaurrepetar (herritarra)
abazera (hizkuntza)
abazuza* e. **babazuza**
abdikatu, abdika, abdikatzen. *du* ad.
abdomen
abdominal izond. *Anat.*
abduktore izond. *Anat.*
abede* e. **alfabeto**
abegi
abegitsu
abelazkuntza
abelbide
abelburu
abeldi* e. **fauna**

abeldun
abelera iz. *Gip.* 'egoera'
abeletxe
abelgorri
abelgorriki iz.
abeltegi
abeltxe* e. **abere xehe**
abeltzain
abeltzaintza
abel xehe* e. **abere xehe**
abemaria iz.: *hiru abemaria errezatu zituen; abemarietan gera dadila danbolina.* *Sin.* **agurmaria**
abemaria-ezkila edo **abemaria ezkila** *Sin.* **ilun-ezkila**
abemarietako iz.: *dorreko kanpaiak abemarietakoa jo zuenean.*
abenda iz. *g.er.* h. **arraza**
abenderri* e. **nazio**
abendu 1 1 iz. 'urtearen hamabigarren hila' 2 iz. 'Liturgia urteko lehen aldia, Gabonak aurrekoa'
abendu 2 iz. *Bizk.* 'mirua'
abendualdi
abenida* e. **etorbide; hiribide**
abeniko iz. *Zah.* 'hitzarmena'
abenitu, abeni, abenitzen. *da* ad. *Zah.* 'elkar hartu, ondo konpondu'
abenka
abentura
abenturazale
aber* e. **ea**
aberasbide
aberasgarri
aberaska* e. **abaraska**
aberaskeria iz.: *euskararen aberastasunak eta aberaskeriak.*
aberaski 1 adlag.
aberaski 2 iz. *g.er.* 'aberasasuna, ondasuna'
aberaskume
aberaspide* e. **aberasbide**
aberasasun
aberasste iz.: *uranioaren aberastea.*
aberasstu, aberats/aberasstu, aberasten. *da/du* ad.
aberas
aberatsaile* e. **aberasgarri**

abere**abere-hiltzaile** iz.**abere-lapur** edo **abere lapur****abere larri****abere-talde** edo **abere talde****abere xehe** 'ardia eta ahuntza'**aberekeria****abereki 1** adlag. 'abereen eran'**abereki 2** iz. 'abere-okela'**abereki 3** iz. eta izond. *g.er.* 'abereen moduan jokatzeko den pertsona':
*horrela, bere izaera aberekia ase zuen.***aberetasun****aberetiar** izond. *Sin.* **aberezko****aberetu**, abere/aberetu, aberetzen. *da/du* ad. 'gizakia abereen antzeko bihurtu, hauen tasunak hartuz'**aberezko** izlag.: *itxura basati eta aberezkoa. Sin.* **aberetiar****aberia** 1 iz. h. **matxura** 2 iz. 'kalte handia'**aberindar** (herritarra)**aberkide****aberkoi** izond.: *olerki aberkoiak.***aberrazio** iz. *Tekn.***aberri****Aberri-egun** edo **Aberri egun****aberrigabe** izond.**aberriratu**, aberrira, aberriratzeko. *da/du* ad.**abertimendu** iz. *Ipar. Herr.* h. **abisu****abertitu**, aberti, abertitzen. *du* ad. *Herr.* h.**ohartarazi; jakinarazi; abisatu****abertzale****abertzalekeria****abertzaletasun****abertzaletu**, abertzale/abertzaletu, abertzaletzen. *da/du* ad. 'abertzale bihurtu'abes* e. **abesti; kantu****abesbatza****abeslari****abespeluan** adlag. *Bizk.* 'jo eta ke'**abestalde****abestaldi** iz. 'kantaldia'**abesti****abestu**, abes, abesten. *du* ad.abeze 1* e. **alfabeto****abeze 2** iz. 'hasi-masiak': *abezean da oraindik ikasgai honetan.***abiaburu****abiada****abiadan** adlag.: *abiadan atera zen etxetik.*abiadore* e. **pilotu; hegazkinlari****abiadura** 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'hastapena' 2 iz. *Heg.* 'lastertasuna'**abiadura-aldagailu** edo **abiadura aldagailu****abiadura-neurgailu** edo **abiadura neurgailu****abiadura-palanka** edo **abiadura palanka****abiagailu** iz. 'motorra abiarazteko gailua'**abiagune****abialdi****abiamen** 1 iz. *Batez ere Ipar.* 'hasiera':
abiamen ezin hobea hartu du [ikuskitun handiak]. 2 iz. *Batez ere Ipar.* 'prestaera': *heldu den igandean ditugu herriko festak; ez nolana hikoak, abiamenen arabera.***abian** 1 adlag.: *lan hau abian jarri zen eguna; joateko abian da.* 2 adlag. 'berehala': *otoi errozu abian.***abiapuntu****abiarazi**, abiaraz, abiarazten. *du* ad.**abiarazle** iz.: *Windows abiarazlea.***abiasari** iz. 'taxietan, abiatzeagatik ordaintzen den diru kopurua'**abiatu**, abia, abiatzen. *da/du* ad.:
*jendarmeeek ikerketak abiatuak dituzte.***abiatze****abiazio****abidjandar** (herritarra)**abidostar** (herritarra)**abil****abildu**, abil/abildu, abiltzen. *da* ad. 'trebatu'**abilezia****abilidade** iz. *Herr.* 'abilezia, trebetasuna'**abilki****abio** iz. *Zub.***abioi** iz. h. **hegazkin; aireko**

abioneta* e. **hegazkin txiki; turismo-hegazkin** edo **turismo hegazkin; kirol-hegazkin** edo **kirol hegazkin**

abisal

abisatu, abisa, abisatzen. *du edo dio* ad. [*du (Ipar.) edo dio (Heg.)*]

abisu

abitu

abitu hartu

abitu-hartze edo **abitu hartze**

abixoi iz. *Atherina sp.*

abizari

abizen iz. 'pertsonek deitura'

abkhaziera (hizkuntza)

ablatibo

ablazio

ablitastar (herritarra)

abokatu

abokatutza

abolitu, aboli, abolitzen. *du* ad. *Sin.*

ezeztatu

abolizio iz. *Sin.* **ezeztatze**

abolizionismo

abolizionista

abonamendu iz.: *Musika Hamabostaldiko abonamendua.*

abonatu 1, abona, abonatzen. 1 *du* ad.

'aintzat, ontzat hartu' 2 *du* ad.

'goraipatu' 3 *da/du* ad. h. **harpidetza**

egin

abonatu 2 iz. h. **harpidedun**

abondant izond. *Zah.* 'nasaia, oparoa, ugaria'

abondantzia iz. *Zah.* 'nasaitasuna, oparotasuna, ugaritasuna'

abonu 1 iz. 'laudorioa'

abonu 2* e. **ongarri**

abonu 3* e. **abonamendu**

abordatu, aborda, abordatzen. *du* ad. *Itsas.*

abordatze

aboro* e. **haboro**

abortatu, aborta, abortatzen. *du* ad.

abortatze

abortu

abortza

abots* e. **ahots**

abrasio iz. *Geol.*

abrigo iz. *Heg.* h. **beroki**

abrigu iz. *Bizk.* 'keinua, imintzioa'

abrikot iz. *Prunus armeniaca*

abrikotondo iz. *Prunus armeniaca*

absente

absentismo

absentzia

abside

absintio* e. **asentsio-belar** edo **asentsio belar**

absolbitu, absolbi, absolbitzen. *du* ad.

absolbizio iz. *Zah.* 'absoluzioa': *Aralarko absolbizio eguna.*

absolutibo izond. *Hizkl.*

absolutismo

absolutista

absolutu

absolutuki

absolututasun

absoluzio

abstenitu, absteni, abstenitzen. *da* ad.

abstentzio

abstinentzia 1 iz. 'haragi-uztea, mehea' 2

abstinentzia 2 iz. *Med.:* **abstinentzia-sindromea.**

abstraktu

abstrakzio

absurdo

abudhabiar (herritarra)

abudo* e. **agudo**

abujar (herritarra)

aburdiko* e. **burko; bururdi**

aburna iz. 'loina'

aburska* e. **ahuspez**

aburu iz.: *zenbat buru hainbat aburu;* *aburu bateko, aburu bereko.*

-ren aburuz

aburukide

aburumenka adlag. 'iritzira'

abusatu 1, abusa, abusatzen. *du* ad.

abusatu 2, abusa, abusatzen. *da* ad. *Ipar.* 'jostatu, dibertitu'

abusu 1 iz. 'erabilera okerra, bidegabea, gehiegizkoa, etab.' 2 iz. *Zuz.*

abuztu

abzesu

abzisa

abzisa-ardatz edo **abzisa ardatz**

accesit

adabaki

adabakitu, adabaki/adabakitu,
adabakitzen. *du* ad. h. **adabatu**

adabatu, adaba, adabatzen. *du* ad.

adabegi**adabegitsu**

adabeso iz. 'zuhaitzaren adar nagusietako bakoitza'

adabtar (herritarra)

adabu* e. **adabaki**

adaburu

adaburutu, adaburu/adaburutu,
adaburutzen. 1 *du* ad. 'zuhaitzari adar-abarrak soildu' 2 *da* ad. 'zuhaitza adar-abarrez hornitu'

adagio iz. *Mus.*

adaje

adakera iz. 'adarren multzoak duen izaera'

adaki

adakitu, adaki/adakitu, adakitzen. 1 *du* ad. 'adarrei adaxkak eta hostoak kendu' 2 *du* ad. 'adar moztuez egurra egin'

adaptatu* e. **egokitu; girotu; laketu; moldatu**

adar 1 iz. 'animalien hezur luzakina': *akerrak adarrak okerrak ditu; adar-oker*. 2 iz. 'zuhaitzen enborretik ateratzen den besoa': *pagoaren adarrak moztu*. 3 iz.: *adar-hotsa entzun*. (musika tresna) 4 iz. 'bidearen, zientzien, eta abarren zatia' 5 iz. 'aulkiaren eta ohearen atzeko aldea' 6 iz. (zapatak janzten laguntzeko tresna)

adar-motz edo **adarmotz**

adarra jo: *niri behintzat ez didazu adarrik joko!*

adar-zulo edo **adar zulo** 'uztarriaren zatia'

adarbakar 1 izond. 'adar bakarra duena' 2 iz. 'adar bakarreko animalia mitologikoa'

adarbakoitz izond. eta iz. 'adarbakarra'

adardun

adareta iz. (golde mota)

adargabe izond.

adarjotzaile

adarjotze

adarka adlag.

adarka egin 'adarkatu'

adarkada**adarkadura**

adarkari izond. 'adarka egiten duena'

adarkatu, adarka/adarkatu, adarkatzen. 1

du ad.: *zezenak adarkatu zuenean*. 2

da ad.: *bidea adarkatzen den gunean*.

adarki iz.: *adarkizko orrazia*.

adarmotz edo **adar-motz** izond. 'adar bat behintzat falta zaiona edo moztua duena'

adaro iz. (hortzik gabeko eskuare modukoa, ukuilu eta abarrak garbitzeko erabiltzen den tresna)

adarreko iz. (eduki-neurria)

adarrondo iz. *Ipar*. 'adabegia'

adarrondotsu izond. *Ipar*. 'adabegitsua'

adartsu

adartu, adar/adartu, adartzen. *da* ad. 'adarrak atera'

adartzabal iz. *Dama dama*

adasdun

adats iz.: *adats-izpiak zituen urrearen pareak*.

adausi

adausi egin

adausika**adaxka****adberbio**

addar iz. *Zub*. (deabruaren izena)

addisabegar (herritarra)

adei

adei-lege edo **adei lege** 'adeitasuna'

adeitasun iz.: *adeitasunez*.

adeitsu

adeitsuki adlag. 'adeitasunez'

adelatu, adela, adelatzen. *da/du* ad. *Batez ere Zub*. 'prestatu, apailatu'

adelazale iz. *Zub*.

adelu 1 iz. 'prestaketa' 2 iz. 'apaingarria'

adendar (herritarra)

adesara adlag. *Zub*. 'arestian'

adi 1 adlag.

adi egon: *doinu horren adi nago; umeari adi egon dira; begiak lurrera adi*.

adi 2 iz.

adia galdu: *ahozabalka eta adia galdurik egon da goiz osoan.*

adia iz. 'auhena, deitorea': *hemen aitortu nahi ez duzuna han aitortuko duzu adiaz eta negarrez.*

adiabatiko

adiagile iz. 'erostaria'

adiaka adlag.

adiakari 1 iz. 'erostaria' 2 iz. *Syrnium aluco* (hegazti harraparia)

adiakatu, **adiaka**, **adiakatzen**. *da ad.*

adibide

adib. (*adibidez* -en laburdura)

adibidez adlag.: *zuk, adibidez, ez duzu hitza bete.*

adiera

adierazezin

adierazgailu* e. **seinale**

adierazgarri 1 iz.: *besoan zeraman taldearen adierazgarria.* 2 izond.: *adibide adierazgarriak aipatu ditu.*

adierazgarritasun

adierazi 1, **adieraz**, **adierazten**. *du ad.*

adierazi 2 iz.: *adierazlea eta adierazia.*

adierazkizun iz. 'adierazi (behar) dena'

adierazkor izond.: *hitz adierazkorren ortografia.*

adierazkortasun

adierazle

adierazmolde

adierazpen iz.: *adierazpen askatasuna.*

adierazpide

adierazte

adieraztera eman* e. **aditzera eman**

adierraz

adierraztasun

adietan eman *Bizk.* 'aditzera eman'

adiezin izond. 'ulergaitza'

adigabe

adigabetu, **adigabe/adigabetu**, **adigabetzen**. *da/du ad.*

adigai

adigaitz

adigaiztasun iz. 'ulergaitzasuna'

adigarri 1 iz. 'azalpena'; 'adibidea' 2 izond. 'ulergarria'; 'aditza merezi duena, gogoangarria': *ipuinaren ondorio adigarriak.*

adigarritasun iz. 'ulergarritasuna'

adigera (hizkuntza)

adiguri iz. *Heg.* 'oparia'

adikatu, **adika**, **adikatzen**. *da ad.* 'nekatu'

adikune iz. *Bizk.* 'begirada'

adimen

adimen urriko

adimen-urritasun edo **adimen urritasun**

adimendu iz. h. **adimen**

adimendun izond. 'arrazionala'

adimengabe izond.

adimentsu izond. 'adimen handi, zorrotzekoa'

adimenzale

adin 1 iz. 'edadea' 2 iz. *Bizk. Zah.* 'adimena'

adinean sartu

adinetara etorri

adinetara heldu

adin handi

adin izan. *da/du ad. Ipar. eta Naf.:* *Pello eta biok adin(ak) gara* (adin berekoak).

adin nagusiko *Sin.* **adindun**

adin-nagusitasun edo **adin nagusitasun** iz. 'adindunaren egoera' **adin txikiko*** e. **adingabe**

adina

adinean

adinako

adinaldi

adinbat 'adina, beste'

adinbateko izlag.

adindu, **adin/adindu**, **adintzen**. *da ad.*

adindun izond. *Anton.* **adingabe**

adineko

adineratu, **adinera/adineratu**, **adineratzen**. *da ad.*

adinetaratu, **adinetara/adinetaratu**, **adinetaratzen**. *da ad.* h. **adineratu**

adingabe izond. *Anton.* **adindun**

adingabeko izlag.

adingabetasun

adinkide

adinon

adinonez

adintsu 1 izond. 'adin handikoa'

adintsu 2 izond. 'ia adin berekoa'

adintsu izan 'ia adin bereko izan':
adintsu(ak) dira Joanes eta Martin.

adio

adio egin edo **adioak egin** 'adio esan'

adio erran edo **adioak erran**

adio esan edo **adioak esan**:

aberastasunei adio esan.

ez adiorik

adiostar (herritarra)

adiposo izond.: *ehun adiposoa.*

adiskidantza

adiskide

adiskide handi 'adiskide mina'

adiskide kutun 'adiskide mina'

adiskide mami 'adiskide mina'

adiskide min

adiskidego iz. *Lap. eta Naf.*

'adiskidetasuna, adiskidantza'

adiskideki adlag. *g.er.* 'adiskidetasunez'

adiskidetasun

adiskidetsu 1 izond.: *harreman*
adiskidetsuak. 2 adlag.: *adiskidetsu*
hitz egin zigun.

adiskidetu, adiskide/adiskidetu,
adiskidetzen. *da/du* ad.

adiskidetza iz. 'adiskidetasuna'

adiskidetzaile

adiskidetzako iz. 'adiskidetzat hartzen
dena'

adiskidetze iz.: *adiskidetzeko ekitaldia.*

aditasun iz. 'adi egotea, arreta'

aditibo* e. **gehigarri**

aditu 1, adi, aditzen. 1 *du* ad. 'entzun' 2 *du*
ad. 'ulertu' 3 *du* ad. 'usaimenaz
sumatu'

elkar aditu

ez aditu egin edo **ez adituarena egin**

aditu 2 izond. eta iz.: *lege kontuetan*
adituek diotenez.

aditz

aditz-izen *Hizkl.*

aditz-joko *Hizkl.*

aditz laguntzaile *Hizkl.*

aditz nagusi *Hizkl.*

aditz trinko *Hizkl.*

aditzaile iz.: *aditzaile onari, hitz gutxi.*

aditze

aditzea izan: *badut horren aditzea.*

aditzez adlag.: *ez dut aditzez baizik*
ezagutzen.

aditzen eman *Bizk.* 'aditzera eman'

aditzera iz. *Gip. h.* **aditze**

aditzera eman (*jakitera eman* baino
egokiagoa da)

aditzoin

aditzondo

adiuntza iz. 'sasoia, garaia'

adiuntzaz adlag. 'garaiz'

adiurre iz. *Zah. h.* **aiurri**

adiutu izond. h. **aiutu**

adizkera

adizki

adizkitegi iz. *Gram.*

adizlagun

adjektibo

adjudikatu, adjudika, adjudikatzen. *du* ad.

adjudikazio

adjudikaziodun

adlatibo izond. *Gram.*

administradore* e. **administratzaile**

administralgo* e. **administrazio**

administrari iz. 'administrazioko langilea':
administrariak, administrari
laguntzaileak.

administrarritza

administratibo izond.: *hiriburu*
administratiboa.

administratu, administra, administratzen.
du ad.

administratzaile iz. 'administratzen duena'

administrazio

administrazio-kontseilu edo

administrazio kontseilu

administrazio-zuzenbide edo

administrazio zuzenbide

admiratu* e. **amiratu**

adobe iz. *Tekn.*

adoleszente iz. h. **nerabe** (eta,
dagokionean, *gaztetxo* ere erabil
daiteke)

adoleszentzia iz. h. **nerabezaro**;
nerabetasun

adoptatu, adopta, adoptatzen. *du* ad. 'seme
edo alabatzat hartu'

adopzio iz.: *adopzio-legea*.
adoragarri izond.: *Jainkoa bakarrik da adoragarria*.
adorarazi, adoraraz, adorarazten. *dio* ad.
adoratu, adora, adoratzen. *du* ad.
adoratzaile
adorazio
adore
adore eman
adoregabe izond.
adoregabetu, adoregabe/adoregabetu, adoregabetzen. *da/du* ad.
adoretsu
adoretu, adore/adoretu, adoretzen. *da/du* ad.
adornatu, adorna, adornatzen. *du* ad. *Heg. Beh.* 'apaindu'
ados
ados egon
ados etorri *Sin. bat etorri*
ados izan
ados jarri
adostasun
adoste iz. '(jokoan) berdinketa'
adostu, ados/adostu, adosten. 1 *da/du* ad. 'ados egon, jarri' 2 *da/du* ad. 'elkar hartu' 3 *da/du* ad. 'berdindu'
adreilu
adreiluztatu, adreiluzta, adreiluztatzen. *du* ad.
adrenalina
adrendu iz. *Naf.* 'trebetasuna'
adrendua hartu *Naf.* 'era hartu': *makina berriari adrendua hartu dio*.
adleri* e. **leinu**
adret izond. *Zub.* 'trebea'
adrezatu, adreza, adrezatzen. *zaio/dio* ad. *Ipar. g.g.er.* 'zuzendu, norabideratu'
adrezia iz. *Ipar. Herr.* 'trebetasuna'
adriatiko izond.: *Itsaso Adriatikoa*.
adskribatu, adskriba, adskribatzen. *du* ad. *Zuz.*
adsortzio iz. *Kim.*
adstratu iz. *Tekn.*
adu iz. *Batez ere Bizk.* 'zoria, patua'
adua
adua-zerga edo **adua zerga** *Sin. muga-zerga, muga zerga*

aduanazain
adulterio
adunar (herritarra)
adur 1 iz. *Sin. lerre*
adur-zapi edo **adur zapi**
adur 2 1 iz. *Gip.* 'zoria' 2 iz. *Gip.* 'ahalmen ezkutu harrigarria'
adurretako* e. **adur-zapi** edo **adur zapi**
adurti izond. *Sin. lerdetsu*
aerobiko izond. *Tekn.*
aerobio iz.
aerodinamika iz. *Fis.*
aerodinamiko
aerodromo
aeroespazial izond.
aeroklub
aerolabaingailu
aerolito
aerometro
aeromodelismo
aeronauta
aeronautika
aeronautiko
aerosol
aerostatika
aerostato
aetz (herritarra)
afaitatu, afaita, afaitatzen. *da/du* ad. *Ipar. Zah.* 'apaindu'
afalaitzin iz. *Ipar.* 'afalaurrea'
afalaurre
afaldar iz. h. **afaltiar**
afaldu, afal, afaltzen. *du edo da* ad. [*du* (*Heg.*) edo *da* (*Ipar.*)]
afalondo
afalordu
afaloste
afaltegi
afaltiar
afaltoki
afan iz. *Heg. h. zaletasun; harrokeria; grina*
afari
afari arin 'afariusia, barau-egunetako afaria'
afari-lege edo **afari lege** 'afari arina': *afari-legea egin dugu*.

- afari-merienda**
afaritan: *anitz edan ote zuten afaritan?*
afaritara: *goazen orain afaritara, gero lotara.*
afariketa: *egingo dugu afariketan, ni aita eta zu ama? (haur-jokoa: afariketan egin, ibili, jardun esapideetan erabiltzen da batez ere)*
afarite iz. [batez ere leku-denborazko kasuekin erabiltzen da]: *afariten ari dira nonbait; jarri ziren mahaian afariteko gogo handiz; deitu gaituzte afaritera.*
afariusi iz. 'afari arina, barau-egunetako afaria'
afasia
afasiko
 afektatu* e. **erasan; hunkitu; ukitu**
afektibitate
afektibo
afektibotasun
afektu
afera
afganiar (herritarra)
afganistandar (herritarra)
 afgano* e. **afganiar; afganistandar**
afiliatu, afilia, afiliatzen. *du/da* ad.
afiliazio
afin izond. *Mat., Kim.*
afinatu, afina, afinatzen. *du* ad. *Heg. Mus.*
 h. **tonuan jarri; aurrindu**
afinitate iz. *Mat., Kim., Bot.*
 afirmazio* e. **baieztapen; baiezko**
afixa iz. *Sin. kartel*
afizio iz. *Heg. Beh.* h. **zaletasun**
afizionatu 1 iz. *Heg. Beh.* h. **zale** 2 iz. *Heg. Beh.* h. **amateur**
afoinu iz. *Heg.* 'haize hezea, hezetasuna'
afonia
afoniko
aforismo
 aforo* e. **edukiera; neurketa**
afrikaans (hizkuntza)
afrikaerditar (herritarra)
afrikaner
afrikar
- afro** [hitz elkartuetako lehen osagai gisa erabiltzen da]
afrodisiako
afrontu 1 iz. *Bizk.* 'haizea eta euria batera' 2* iz. *Ipar.* e. **afrontu**
afrontu iz. *Batez ere Ipar.* 'laidoa'
 afusilatu* e. **fusilatu**
aga iz. *Hist.*
agabe iz. *Agave sp.*
 agai* e. **haga**
 agaka* e. **alfabeto**
 agaramondar* e. **agaramontar**
agaramontar
agata iz. (harribitxia)
 agelki* e. **borragoma**
agenda
agente
agentzia
agerbide
agergarri iz.: *gure bihotzeko saminaren agergarritzat.*
ageri izond.: *leku ageria.*
agerian
ageri-agerian eduki
ageri-agerian egon
ageri-agerian jarri
agerian eduki
agerian egon
agerian jarri
agerigabe izond. 'ezkutukoa'
ageri izan, ageri, ageriko. *da/du* ad.: *garbi ageri da horren bihotz ona; ageri duzu ez zarela hemengoa.*
ageriki
ageriko izlag.: *politikarien ageriko bizitza; ageriko aurrezkia. Sin. jendaurreko; publiko*
agerira adlag. [*agerira atera, agerira ekarri* gisako esapideetan erabilia]
ageririk adlag. *Ipar.* 'ageriki'
ageriz adlag. 'ageriki'
agerizko izlag. h. **ageriko**
agerkai 1 iz. 'agiria' 2 iz. 'erakuskaria, froga'
agerkari
agerkera

agerketa 1 iz. h. **agerkera**; **agertze**;
agerraldi 2 iz. h. **agerpen**; **agerraldi**;
agerkunde
agerki iz. *g.er.* 'agerkaia'
agerkizun
agerkunde 1 iz. 'agerpena' 2 iz. 'epifania'
goi-agerkunde 'errebelazioa'
agerleku
agermen iz. *Zah.* h. **agerpen**
agerpen
agerpide* e. **agerbide**
agerraldi
agerrarazi, agerraraz, agerrarazten. *du* ad.
agerri izond. *Zah.* h. **ageri**
agerrian* e. **agerian**
agerriki* e. **ageriki**
agerrira* e. **agerira**
agerritik* e. **ageritik**
agerriz* e. **ageriz**
agertoki
agertu 1, ager, agertzen. *da/du* ad.
agertu 2 iz.
agertu bat egin
agertzaile
agertze
agian 1 adlag. 'beharbada, apika' 2 adlag.
Ipar. 'oxala': *agian luzaz biziko dira*
elkarrekin.
agiandu* e. **agiantzatu**
agiantza iz. *Lap.* eta *BNaf.* 'desira
(normalean ona)': *Eguberriko*
agiantzak.
agiantzatu, agiantza/agiantzatu,
agiantzatzen. *du* ad. *Lap.* eta *BNaf.*
'desiratu (zerbait ona)'
agidanean adlag. 'dirudienez, antza denez'
agidanez adlag. 'agidanean'
agi denez* e. **agidanez**
agilando iz. *Heg. Beh.* h. **gabonsari**
aginde* e. **agindu**
agindu 1 iz.
agindu-email
aginduetara egon edo **agindura**
egon
aginduetara jarri edo **agindura**
jarri
-en aginduetara edo **-en agindura**
agindu 2, agin, agintzen. *du* ad.

aginduka adlag.: *goizean goiz hasten zen*
deiadarka eta aginduka.
agindupe iz. [batez ere leku-denborazko
kasuetan erabilia]
agindupean
agindupera
agindupetik
agindupeko iz.: *bere zerbitzari eta*
agindupeko guztiak bidera irten
zitzazkion.
aginduzko 1 izlag. 'nahitaez bete
beharrekoa': *aginduzko araua*;
aginduzko proba. 2 izlag.
'hitzemandakoa'
aginean 'zorian': *hil aginean (egon); ito*
aginean.
aginik *g.er.* h. **aginean**
aginpean* e. **agindupean**
aginpeko* e. **agindupeko**
aginpide
agintaldi
agintarau* e. **agindu**
agintarazi, agintaraz, agintarazten. *dio* ad.
agintari
agintaritza
aginte
aginte-makila edo **aginte makila**
agintebide* e. **aginpide**; **eskumen**
agintedun
agintekera* e. **agintera**
agintekeria
agintepide* e. **aginpide**; **eskumen**
agintera iz. *Gram.*
aginterri iz. *g.er.* 'erreinua, erresuma,
estatua'
agintza iz. h. **agintzari**; **promes**
agintzaile
agintzari
agintze 1 iz. 'agintea' 2 iz. 'agindua'
agira egin* e. **agiraka egin**
agiraka adlag. *Batez ere Bizk.*
agiraka egin
agirakaldi
agirakari iz. *Batez ere Bizk.*
agirakatu, agiraka/agirakatu, agirakatzen.
du ad. *g.er.* h. **agiraka egin**
agiri iz. 'dokumentua, izkribua,
adierazpena'

agirika* e. **agiraka**
 agiriko* e. **ageriko**
agiritegi iz. 'artxiboa'
agirizain iz. 'artxibozaina'
agitu, agi, agitzen. *da* ad. 'gertatu'
 agi zenez* e. **agidanean**; **agidanez**
aglomeratu 1, aglomera, aglomeratzen. *da*
 ad. *Tekn.*
aglomeratu 2 iz. eta izond. *Tekn.*
aglutinatu, aglutina, aglutinatzen. *du* ad.
aglutinazio iz. *Gram.*
agnostiko izond. eta iz.
agnostizismo
ago! interj. (abereekin erabiltzen den
 agindu hitza)
agoa iz. 'sutegian urtutako burdin zatia'
 agoazil* e. **aguazil** (*Herr.* , bestela
 udaltzain)
agoilatu, agoila, agoilatzen. *du* ad. *Ipar.*
 'upelaren edukia urritu ahala, osatzea'
agoiztar (herritarra)
agondu, agon, agontzen. *da* ad. 'etzanda
 dagoenak gorputzaren goiko erdia
 jaso, eserita gelditzeko, (ohean) eseri'
agonia
agoniako iz. 'norbait hil dela adierazten
 duen kanpai-joaldia'
agoñu iz. *Zub.* 'kemena, adorea'
agor 1 izond.: *iturri agorra*. 2 iz. 'lehortea'
 3 h. **irail**
agorra egin *g.er.* '(putzua) hustu, urik
 gabe utzi'
agorrear adlag. *g.er.:* *agorrear*
lanean aritu (ezer jan gabe).
agorkor
agor-liho edo **agor liho** iz. (irailaren azken
 aldean ereiten den liho mota)
agorraldi iz. *Sin.* **agorte**
agorraz, agorraz, agorrazten. *du* ad.
agorreria iz. *g.er.* 'agortea, gabezia'
agorrezin izond. 'ezin agortuzkoa'
agorril iz. h. **abuztu**
agorrola
agortasun
agorte iz. *Sin.* **agorraldi**
agortu, agor/agortu, agortzen. *da/du* ad.
ezin agortuzko
agortzaile

agot
 agotz* e. **ahotz**
 agrabiatu* e. **iraindu**; **laidotu**
 agrabio* e. **irain**; **laido**
agradagarri izond. *Ipar.*
agradatu, agrada, agradatzen. *da/zaio* ad.
Ipar.: *Jainkoari agradatzen zitzaion*
tenplua; hartaz agradatu zen.
 agramondar* e. **agaramontar**
 agramontar* e. **agaramontar**
 agramontes* e. **agaramontar**
agregatu iz. *Tekn.:* *agregatu kimikoak.*
agronomia
agronomo iz. eta izond.
 aguakate* e. **ahuakate**
aguantatu, aguanta, aguantatzen. *du* ad.
Heg. Herr. 'iraun, eraman, jasan, eutsi'
aguardient iz. *Ipar.* 'pattarra'
aguazil iz. *Herr.*
agudezia iz. *Batez ere Ipar. Zah.*
 'agudotasuna, trebetasuna'
agudo 1 adlag. 'laster' 2 izond. *Ipar.*
 'trebea'
agudotasun
agudotu, agudo/agudotu, agudotzen. 1
da/du ad. 'agudoago, lasterrago
 gertatu' 2 *da/du* ad. *Ipar.* 'trebatu'
aguilartar (herritarra)
agur 1: *entzuleok, agur!* (diosal hitza) 2 iz.
 'agurtzea': *bere agurra helarazi digu*
errektoreak.
agur egin
agur esan
aguraindar (herritarra)
agure (hitz markatua *da*, gutxiespen balioa
du eskuarki, eta ezin erabil daiteke
adineko -ren sinonimo oso balitz
 bezala)
 agure-atso* e. **atso-agure**
aguretasun
aguretu, agure/aguretu, aguretzen. *da/du*
 ad.
aguretxo iz. (*agure* -ren txikigarria)
agurgarri
agurgarritasun
agurka
agurkatu, agurka/agurkatu, agurkatzen. *du*
 ad. 'agurtu, agur egin'

agurmaria iz. *Sin.* **abemaria**
 aguro* e. **agudo**
agur on iz. *Zah.* *g.er.* 'gurtza, jaurespena'
agurtu, agur/agurtu, agurtzen. *du ad.*
agurtza 1 iz. 'gurtza' 2 iz. *g.g.er.*
 'arrosarioa'
agurtzaile iz. *g.er.*
agustindar
ahabia iz. *Vaccinium myrtillus*
ahago iz. *Rumex patientia*
ahagorri iz. *g.er.* h. **ahago**
 ahagozo* e. **ahagozo**
ahaide
 Ahaide Nagusi pl.
ahaidego iz. 'ahaidetasuna'
ahaideria iz. 'senitarte, ahaideen multzoa'
ahaidetasun
ahaidetu, ahaide/ahaidetu, ahaidetzen.
da/du ad. 'ahaide bihurtu'
ahaiko 1 iz. *g.er.* h. **ahaide** (pl.) 2 iz. *g.er.*
 h. **ahaidetasun**
ahaire iz. *Zub.* 'doinua'
ahakar iz. *Sin.* **aharra**
ahakar egin
ahakarrean
ahakartu, ahakar/ahakartu, ahakartzen. *da ad. Sin.* **aharratu**
ahal 1 iz.: *ahala du hori egiteko.* (Era burutuaren ondoan, 'ahal d(ir)en guztia(k)': *esan ahalak esan dizkiote elkarri; egin ahalak egin dituzte*)
ahala egin: *nire ahala egin dut; bere ahala egiten duena.*
ahala eman
ahal 2 [partikula modala, desira adierazten duena]: *egingo ahal du!, ez ahal da eroriko!*
ahala 1 adlag. [aditzaren era burutuaren ondoan] 'en neurrian': *iritsi ahala eseri dira; platerak atera ahala husten ziren.* 2 adlag.: *koka ahala jende sartu zen.*
ahalara adlag. *Zah.:* *handiek nahikara, ttipiek ahalara.*
ahalaz *Lap.* eta *BNaf.* 'ahal den neurrian': *euskara ahalaz garbia darabil; saiatzen dira ahalaz gordetzen*

lehengo ohiturak; baina horretarako borrokatu behar eta ahalaz denak elkarrekin.

ahalbait* e. **albait**
ahalbide
ahalbideratu, ahalbidera, ahalbideratzen.
du ad. h. **ahalbidetu**
ahalbidetu, ahalbide/ahalbidetu, ahalbidetzen. *du ad.*
ahaldun iz.: *Batzar Nagusietako ahaldun edo ordezkari* 'apoderado' (*Bizkaian*) eta 'procurador' (*Araba eta Gipuzkoan*) esaten zitzaien.
 ahaldundegi* e. **aldundi; diputazio**
 ahaldundi* e. **aldundi; diputazio**
ahaldungai
 ahalegar* e. **aholegar**
ahalegin iz. *Sin.* **eginahal**
ahalegina adlag. 'ahaleginean, ahal den neurrian': *ahalegina moztuta ere, nahiko luzea izango zen.*
ahalegina egin edo **ahaleginak egin**
ahaleginean
ahalegindu, ahalegin/ahalegindu, ahalegintzen. *da ad.:* *esaten, (bukatzen, etab.) ahalegindu.*
ahaleginka adlag. *g.er.* 'ahaleginak eginez'
ahalegintxo iz. (*ahalegin* -en txikigarria)
ahalera iz. *Gram.*
ahalezko
ahalgabe izond. *g.er.*
 ahalge* e. **ahalke**
ahalgo iz. 'kemena': *adinarekin ahalgoak joan zaiizkit.*
ahalguztidun
ahalguztiduntasun
ahalik edo **ahalik eta** 1 (adlag.ekin: *ahalik maizen, sarrien, etab. baino hobeto ahalik maizena, ahalik sarriena, etab.*) 2 (izond.ekin: *ahalik garbiena, osoena, ederreña, etab.*) 3: *ahalik eta goizenik merkatura joan.*
ahal izan, ahal izaten, ahalko/ahal izango: *ekarri ahal izateko; etortzen ahal da; ahal dela; ahal den sailik handiena; ezin konta ahal.*

ahal adina
ahal adinako
ahal adinbat
ahal beste
ahal bezain
ahal bezainbat
ahal bezala
ahal izate
ahalke iz. *Batez ere Ipar.*
ahalke izan. *da ad. Batez ere Ipar.: hartaz ahalke naiz; semearen ahalke dira.*
ahalkearazi, ahalkearaz, ahalkearazten. *du ad. Ipar.*
ahalkegabe izond. *Ipar. Sin. lotsagabe*
ahalkegabekeria iz. *Ipar. Sin. lotsagabekeria*
ahalkegabeki adlag. *Ipar. Sin. lotsagabeki*
ahalkegabetasun iz. *Ipar. Sin. lotsagabetasun*
ahalkegabetu, ahalkegabe/ahalkegabetu, ahalkegabetzen. *da/du ad. Ipar. Sin. lotsagabetu*
ahalkegarri izond. *Ipar. Sin. lotsagarri*
ahalkeizun
 ahalkeizungarri* e. **ahalkegarri**
 ahalkerazi* e. **ahalkearazi**
ahalkeria 1 iz. *Jas. 'ahalkea'* 2 iz. pl. *Jas. 'lotsariak'*
ahalketi izond. *Ipar. Sin. lotsati*
ahalketsu izond. *Ipar. g.er.*
ahalketu, ahalke/ahalketu, ahalketzen. *da/du ad. Ipar. Sin. lotsatu*
ahalkor izond. *Ipar. Sin. lotsati; lotsakor; lotsor*
ahalmen
ahalmentsu izond. *g.g.er. 'ahaltsua'*
ahalorde iz.: *abokatuari eskura eman zion ahalordea.*
ahalorotako izond. *g.er.*
ahaltasun
ahaltsu
ahaltsutasun iz. *g.er. 'ahalmena'*
ahamen
ahamenda
ahamenka
ahamenkatu, ahamenka/ahamenkatu, ahamenkatzen. *du ad.*

ahantzarazi, ahantzaraz, ahantzarazten. *dio ad.*
ahantzi, ahantz, ahantzten. *da/du ad.*
ahanzgarri iz. 'ahantzarazten duena': *oi hau oinazea, beste guztien ahanzgarria!*
ahanzkor
ahanzmendu iz. *g.er.*
ahanzte
ahantzura
ahapaldi
 ahapean* e. **ahopean**
ahapeka adlag. *Batez ere Ipar.*
 ahapeko* e. **ahopeko**
ahapetik adlag. *Batez ere Ipar.*
aharantza iz. *Ipar. Zah. 'mintzaera'*
ahardi
ahari
ahari-joko edo **ahari joko** *Sin.*
ahari-talka, **ahari talka;** **ahari-topeka,** **ahari topeka**
ahari-talka edo **ahari talka** *Sin.*
ahari-joko, **ahari joko;** **ahari-topeka,** **ahari topeka**
ahari-topeka edo **ahari topeka** *Sin.*
ahari-joko, **ahari joko;** **ahari-talka,** **ahari talka**
ahariki
ahariko
aharito iz. *Bizk. 'ahari(ko)a'*
aharra iz. *Sin. ahakar*
aharrari izond. *Ipar. 'liskartia'*
aharratu, aharra/aharratu, aharratzen. *da ad. Ipar. 'liskartu'*
aharrausi
aharrausi egin
aharrausika
ahartzartz iz. *Batez ere Zub. 'aharia'*
 ahatar* e. **ahotara**
ahate
ahatebeltz iz. *Melanitta nigra*
ahateki
ahatekume
ahatetipi iz. h. **zertzeta**
ahats izond. *Zah. 'zikina'*
ahatsar (herritarra)
 ahausi* e. **adausi**
 ahazabal* e. **ahozabal**

ahazgarri**ahazkor****ahazmen** iz. *g.er.***ahazte****ahaztu**, ahatz, ahazten. *da/du/zaio* ad.:*euskaraz hitz egiten ahaztu zaio;*
bigarren galderari erantzutea ahaztu
*zaio.***ezin ahaztuzko**ahazuri* e. **ahozuri** edo **aho-zuri****aheri** iz. *Zah. g.er.* 'kantu doinua'aheria* e. **ahoeri****ahetz** iz. *Ipar.***ahetzar** (herritarra)**ahi****ahiarazi**, ahiaiaz, ahiaiazten. *du* ad.**ahikor** izond. 'ahitzen dena'**ahitu**, ahi/ahitu, ahitzen. *da* ad. 'agortu,
bukatu'**ahitze****ahizpa****ahizpaorde****ahizpatzako****ahizperdi** iz. *Ipar.* eta *Naf.***aho** iz.: *ahotik ezin utzi(zko)a.***aho-artatzaile****aho batez****aho-bero** edo **ahobero** izond.**aho bete** edo **ahoa bete**: *ahoa bete*
hortz gelditu edo utzi; aho bete
*haginekin utzi edo gelditu.***aho betean** edo **ahoa betean**:
gezurrik doilorrenak ahoa betean
*jaurtiz.***aho beteka** edo **ahoa beteka****aho beteko** edo **ahoa beteko****aho betez** edo **ahoa betez****aho-ganga** edo **aho ganga** iz. *Ipar.*
'ahosabaia'**aho-korapilo** edo **aho korapilo****ahoko soinu****aho-mihi** [kasu-markaren batekin
erabiltzen da, eta pluralean edo
mugagabeen]: *jendeen aho-mihiek*
aldatu dute izen zaharra; aho-mihitan
erabiltzen dute maiz auzi hori;
*gizalditik gizaldira aho-mihiz heldua.***aho-soinu** edo **aho soinu****ahotan****ahotan erabili****ahotan hartu****ahotik ahora****ahoz****aho-zabal** edo **ahozabal** izond.**aho zabalik****aho zabalka** edo **ahozabalka****ahoz aho****ahoz behera****ahoz gora****ahozko****aho-zuri** edo **ahozuri** izond.

'mokofina'

aho bateko* e. **ahobatezko****ahobatezko****ahobero** edo **aho-bero** izond.**ahoberokeria****ahoberritu**, ahoberri, ahoberritzen. *du* ad.**ahobizar****ahoeri** iz. 'ahoko eritasuna, bereziki mihian
eta inguruetan gertatzen diren
zaurixka batzuetan datzana'**ahogozatu**, ahogoza, ahogozatzen. *du* ad.**ahogozo****ahokada****ahokaleku****ahokatu**, ahoka, ahokatzen. *du* ad.**ahoko** 1 iz. *pl. Ipar.* 'hortz, hagin
ordezkoak' 2 iz. 'zaldiei-eta ahoan
jartzen zaien uhala'**aholatz** iz. (*Rhinonemus, Ciliata,*
Gaidropsarus eta *Lepidion*
generoetako arraina)**aholegar****aholkatu**, aholka, aholkatzen. *du* ad.:
norbaitek norbait zerbait egitera
aholkatu; aholkatu zuen Adan hark
*ere har zezan sagar hartatik. Sin.***aholku eman****aholku****aholku-batzorde** edo **aholku****batzorde**: *Euskararen Aholku*
*Batzordea.***aholku eman****aholkulari****aholkularitza****ahomen** 1 iz. 'omena, ospea'

ahomen 2* e. **ahamen**
 ahopats* e. **aupats**
ahopean
ahopeko
ahopildu, ahopil, ahopiltzen. *du* ad.
ahopilo iz. *Ipar. g.er.* 'ahobizarra'
ahoratu, ahora/ahoratu, ahoratzen. 1 *du*
 ad. 'ahora eraman' 2 *zaio* ad. 'ahora
 etorri'
ahosabai
ahoskabe izond. *Fon.*
ahoskarazi, ahoskaraz, ahoskarazten. *dio*
 ad.
ahoskatu, ahoska, ahoskatzen. *du* ad.
ahoskera
ahostun izond. *Fon.*
ahotara
ahotaraka
ahots
ahotz 1
 ahotz 2* e. **arotz**
ahozabal edo **aho-zabal** izond.
ahozabalka edo **aho zabalka** adlag.
ahozapi iz. *Sin. ezpainzapi*
ahozkotasun
 ahozpez* e. **ahuspez**
 ahozpeztu* e. **ahuspeztu**
ahoztegi iz. 'lastategia'
ahozuri edo **aho-zuri** izond. 'mokofina'
ahuakate iz. *Persea gratissima*
ahuakateondo
ahuku
ahul
ahulaldi
ahularazi, ahularaz, ahularazten. *du* ad.
ahuldade iz. *Gip.*
ahuldu, ahul/ahuldu, ahultzen. *da/du* ad.
ahuldura
ahuleria iz. 'indar falta'
ahuletsi, ahulets, ahulesten. *da/du* ad. *Ipar.*
g.er. 'ahuldu'
ahulezia
ahulgarri izond. eta iz. 'ahultzen duena'
ahulgune iz. 'gune ahula'
ahulkeria iz. 'kemen falta'
ahulki
ahultasun

ahultxo izond. eta adlag. (*ahul* -en
 txikigarria)
ahultzaile izond. *g.er.*
ahulune iz. 'ahulaldia'
ahulxko izond. eta adlag. (*ahul* -en
 txikigarria)
 ahume* e. **auma**
ahuntz
ahuntz-azienda edo **ahuntz azienda**
ahuntz-erdara
ahuntz-hosto edo **ahuntz hosto** iz.
 'atxaparra' *Lonicera sp.*
ahuntz-praka iz. *Cheiranthus sp.*
ahuntz-talde edo **ahuntz talde**
ahuntzadar iz. *Pistacia terebinthus*
ahuntzain
ahuntzama
 ahuña* e. **antxume**; **ahuñe**
ahuñe iz. *Zub.* 'antxumea'
ahunzki iz.
ahur 1 iz. 'eskuaren barrualdea': *anartean*
ahur betez aberats dadila; ahur bat
irin. 2 izond. *Mat., Fis.:* poligono
ahurra. Sin. konkabo
ahurka
ahurreta iz. *Zub.* 'ahurtara'
ahurtara
ahurtaraka
ahurtiar (herritarra)
ahuspeka adlag. *Ipar. g.er.* 'ahuspez'
ahuspekatu, ahuspeka/ahuspekatu,
 ahuspekatzen. *da* ad. *Ipar. g.er.*
 'ahuspeztu'
ahuspez
ahuspezka
ahuspezkatu, ahuspezka/ahuspezkatu,
 ahuspekatzen. *da* ad. *Naf.* 'ahuspeztu'
ahuspeztu, ahuspez/ahuspeztu,
 ahuspezten. *da* ad.
ahutz
ahutzeko iz. *Zah.* 'masailekoa'
ai *Sin. aiei*
ai ene interj.
aialdeko iz. *Naf.*
aiar (herritarra)
aiarar (herritarra)
aiba *Heg. Lgart.*
aida 1 (behi-idiei eragiteko hitza)

aida 2 Bizk.: *aida batean* ('berehala').

aidaka

aidanez* e. **agidanez**

aiduru

aiduru egon

aiduru gelditu

aiegiar (herritarra)

aiei Sin. **ai**

aieika

aieka iz. 'aldea, alderdia'

aienatu, aiena, aienatzen. *du ad.*

aienatzaile izond. *g.er.: ilunpeen aienatzailea.*

aiene

aieneka

aieneko iz.

aieru

aieruka

aieska iz. 'aienea'

aiez adlag. *Zah.* 'aieneka'

aiez egon

aiezka adlag. *g.er.* 'aiez'

aihen

aihen-belar edo **aihen belar**

aihen ezker 'ezker-aihena'

aihendu, aihen/aihendu, aihentzen. *da ad.* 'aihenak, kimuak erne'

aihenzuri iz. *Clematis vitalba*

aiher

aiher izan. 1 *da/zaio ad.*

'zerbaiten/zerbait egiteko gogoia edo gorrotoa izan': *aiher dira zernahi esateko; eskoletako gizon gazteei zen gehienik aiher; ardoari aiher natzaio; Herodias aiher zitzaion Joan*

Bataiatzaileari. 2 *du ad.* 'zerbaiti gorrotoa izan': *eriak lau paretak aiher ditu; zenbat etsai dituen aiher!*

(Batzuetan 'zerbait egiteko nahia izan' ere adieraz dezake: *hau da aspaldi aiher izan dudana*)

aiherrak egon: *zu ikusteko aiherrak nago.*

aiherkunde

aihertar (herritarra)

aihertu, aiher/aihertu, aihertzen. 1 *da ad.* 'makurtu' 2 *zaio ad.* 'kontra egin'

aiho iz. *Zub. g.er.* 'nahia, desira'

aihotz

aika adlag. 'aieneka'

aiko-maiko iz. *Batez ere Bizk.*

aila iz. *Bizk.* 'buztana'; 'txortena'

ailagina adlag. *Bizk.: meza batek balio du Jesu Kristoren pasioak ailagina; zergatik maite dute euren burua ailagina?*

ailaginako izlag.: *besteen ailaginakoak dira horiek.*

ailara

ailaragin

ailatsu izond. *Bizk.* 'buztan handikoa'

ailegatu, ailega, ailegatzten. *da ad.* *Batez ere Gip. eta Batez ere Naf. Herr.* 'iritsi, heldu'

ailis* e. **airis**

ailorbe iz. *Trigonella foenum-graecum*

aimant iz. *Ipar. Zah. g.er.* 'iman-harria'

aimara (hizkuntza)

aina* e. **adina**

ainar iz. *Ipar. eta Naf.* 'txilarra'

ainara iz. h. **enara**

ainarba iz. *Zub.* 'armiarma'

ainbaga* e. **hainbarik**

ainbagako* e. **hainbako**

ainbagarik* e. **hainbarik**

ainbarik* e. **hainbarik**

ainbat* e. **adinbat; hainbat**

ainen* e. **añen**

aineneko* e. **añeneko**

ainenti* e. **añenti**

aingabe* e. **hainbarik**

aingeru iz.: *aingeru aurpegia zuen.*

aingeru begirale

aingeru-belar edo **aingeru belar**

Angelica officinalis

aingeru gaizto

aingeru guardako

aingeru jagole *Bizk.*

aingeru-kanpai edo **aingeru kanpai**

'aingeru-belarraren lorea'

aingeru-lore edo **aingeru lore**

aingeru zaindari* e. **aingeru**

zaintzaile

aingeru zaintzaile

aingerukeria

aingeruki 1 adlag. *g.er.*
aingeruki 2 iz. 'aingeruzko izakia'
aingerutasun iz. *g.er.*
aingerutu, aingeru/aingerutu, aingerutzen.
da/du ad. 'aingeru bihurtu'
aingerutxo
aingeruzko
aingira iz. *Anguilla anguilla*
aingira morea *Murena helena*
aingura
ainguragile
ainguragintza
ainguratoki
ainguratu, aingura/ainguratu, ainguratzen.
du ad. 'ontzia aingura bidez finkatu'
ainharbear (herritarra)
ainhizar (herritarra)
ainhoar (herritarra)
 ainitz* e. **anitz**
aintza
aintzagarri izond. 'aintza merezi duena,
 goresgarria'
aintzaka
aintzakotzat 'aintzat'
aintzakotzat eduki
aintzakotzat eman
aintzakotzat hartu
 aintzaldu* e. **aintzatu**
aintzat
aintzat eduki
aintzat eman
aintzat hartu
aintzatsu izond.
aintzatu, aintza/aintzatu, aintzatzen. *du* ad.
aintzazko
aintzildar (herritarra)
 aintzin* e. **aitzin**
aintzira
aintzura iz. *g.g.er.* 'irudia'
ainube 1 iz. *Bizk.* 'laiotza, ospela' 2 izond.
Bizk. 'itzaltsua'
ainuri iz. *Naf. g.er.* 'intzeria, zinkuria'
 ainutsu* e. **lainotsu**
aio
aiots iz. 'intzeria, aienea'
aipaezin
aipagarri

aipaldi iz. *Ipar.* 'aipamena'
aipamen
aiparazi, aiparaz, aiparazten. *dio* ad.
aipatu, aipa, aipatzen. *du* ad.
aipatzaile iz. *g.er.*
aipu
aipu izan. *du* ad.: *hura zen hemen aipu dugun gizona.*
airakor izond. *g.er.*
airaldi iz. *Ipar.* 'hegaldia'
airarazi, airaraz, airarazten. *du* ad.
airatu, aira, airatzen. *da/du* ad.
aire 1: *itsasoko arrainak eta aireko txoriak.* 2 *Ipar.* 'doinua' 3 'antza, itxura'
aire! 'alde!'
airean 1 'ernai, urduri':
beldurrak/beldurrez airean egon, utzi.
 2 'azkar, presaka': *zoaz hemendik airean.*
airean eduki
airean egon
 aire-armada* e. **aireko armada**
aire berean *Ipar.* 'laster'
 aire-bidaia* e. **aireko bidaia**
aire-bide edo **aire bide**
aire gaizto 1 'tximista' 2 'perlesia'
 aire-garraio* e. **aireko garraio**
aire girotu: *aire girotua jarri dute.*
aire-girotze
 aire-indar* e. **aireko indar**
aireko armada
aireko bidaia
aireko garraio
aireko indar
aire-konpainia edo **aire konpainia**
aireko posta
aire-posta edo **aire posta**
airetik adlag. *Ipar.* '(pilota-jokoan) pilotak lurra ukitu aurretik' *Sin.* **airez**
aire txar 'perlesia'
airez adlag. *Heg. Sin.* **airetik**
airez aire
aireberritu, aireberri, aireberritzen. *da/du* ad.
aireberritze
 airedromo* e. **aerodromo**

aireko iz. *Ipar.* 'hegazkina'
 airenautika* e. **aeronautika**
aireontzi
aireplano iz. *Zah.* 'hegazkina, airekoa'
aireportu
aireratu, airera, airerutzen. *da/du* ad.
aireratze: *aireratze-pista.*
airetikako iz. eta izlag. *g.er.*
aireztapen
aireztatu, airezta, aireztatzen. *du* ad.
airis izond.: *ogi airisa, legamiarik gabea.*
airos izond. eta adlag. *Ipar.*
airoski adlag. *Ipar.*
airoso adlag. *Heg.:* *airoso erabili du hamaika arroako harria.*
airostu, airos/airostu, airosten. *da/du* ad. *Ipar.*
aisa h. **aise**
aisatu, aisa/aisatu, aisatzen. *du* ad. 'erraztu, eramangarriago egin'
aise
aiseki
aiseria iz. *Ipar.* 'aisetasuna, erosotasuna'
aisetasun
 aisetu* e. **aisatu**
aisia
aisialdi
aisit izond. *Ipar.* eta *Naf. Zah.* 'erraza, arina'
 aislamendu* e. **isolamendu** (*Fis.*, eta bestetan hobestekoak diren *bakartze*, *bakantze*, *baztertze*, etab.)
 aislatu* e. **isolatu** (*Fis.*, eta bestetan hobestekoak diren *bakartu*, *bakandu*, *baztertu*, etab.)
aita
aita-ama pl.
aita-amaginarreba pl.
aita-ama ponteko pl.
aita besoetako
aita familiako
aita nagusi 'komentu bateko burua'
aita ponteko
aita usteko
aitabisaba iz. 'birraitona'
aitabitxi
aitaginarreba

aitagoi iz. h. **aitalehen**
aitagure iz. (Gure Aita otoitzaren izen zaharra)
aitaita iz. *Zub.*
aitaizun iz. *g.er.* 'aitaordea'
aitajaun 1 iz. 'aitona' 2 iz. 'aita pontekoa'
aitakide
aitakiro adlag. *g.er.*
aitaldeko izlag. *g.er.*
aitalehen
aitamatu, aitama/aitamatu, aitamatzen. *da* ad. 'aita-ama bihurtu': *aita-amek, aitamatu direnetik, ez dakite gehiago zer den amodioa.*
 aitamen* e. **aipamen**
aitaorde
aitaren
aitaren batean
aitaren egin
aitarenka
 aitasaba* e. **aitona**
aita saindu *Ipar. Jas.*
aita santu
aitasantutu, aitasantu, aitasantutzen. *da/du* ad. *g.er.*
aitasantutza
aitaso iz. *Ipar.* 'aitona, arbasoa'
aitasotu, aitaso/aitasotu, aitasotzen. *da* ad. *Ipar. g.er.*
aitatar izond. 'aitaren itxura edo joerakoa'
aitatasun
aitatiar izond. 'aitari atxikia'
aitatu 1, aita/aitatu, aitatzten. *da/du* ad. 'aita egin'
aitatu 2, aita/aitatu, aitatzten. *du* ad. h.
aipatu
aitatxi
aitatxo iz. [mugagabeen erabiltzen da]: *eman aitatxori; aitatxok esan bezala.* (*aita* -ren txikigarria; haur-hizkeran, aita)
aitatzako
 aitatze* e. **aipamen; aipatze**
aitaurren iz. *Zah. g.er. Sin.* **aitalehen**
aitaxo iz. *Ipar.* (*aitaso* -ren txikigarria)
aitazko izlag.: *Jainkoaren aitazko ontasuna.*
aitazulo

aitita iz. *Bizk.*

aitita-amama pl. *Bizk.*

aitona

aitona-amona pl.

aitondu, aiton, aitontzen. 1 *da* ad. 'aitona bihurtu' 2 *da* ad. 'aguretu' 3 *da* ad.

'aitonaren trazak hartu'

aitonen alaba* e. **aitoren alaba**

aitonen seme* e. **aitoren seme**

aitontasun

aitor

aitor egin

aitor eman

aitor-entzule

aitor izan. *du* ad.

aitorde* e. **aitaorde**

aitoren alaba

aitoren seme

aitorketa iz. *g.er.* h. **aitorpen**; **aitortza**

aitorkizun

aitorkuntza iz. *Bizk. g.er.*

aitorlari* e. **aitorle**

aitorle 1 iz. 'aitortzailea' 2 iz. 'aitor-entzulea'

aitorleku

aitormen

aitorpen

aitorra eman* e. **aitor eman**

aitorrazazi, aitorraraz, aitorrarazten. *dio* ad.

aitorrera 1 iz. 'lekukotasuna' 2 iz. *g.er.* 'aitormena'

aitorrezin

aitortegi iz. *Erl.*

aitortu, aitor/aitortu, aitortzen. 1 *du* ad. 2 *da* ad. '(bekatuen) aitortza egin'

aitortza

aitortzaile

aitortze

aitu* e. **aditu**

aitzakia

aitzaki-maitzaki

aitzakiatu, aitzakia/aitzakiatu, aitzakiatzen. *du* ad. *g.er.* 'zuritu, aitzakiak atera': *zeure ezjakinak aitzakiatzen zaitu.*

aitzi *Ipar. g.er.:* *neskatxaren nahiaren aitzi edo kontra; liberalkeriari aitzi.*

aitziko 'aurkakoa'

aitzin

aitzina

aitzinean

aitzineko

aitzinerera adlag.: *Erregeren aitzinera heldu zenean; begien aitzinera.*

aitzinetik

aitzinetiko izlag. *Ipar.*

aitzinez aitzin *Ipar.* 'aurrez aurre'

aitzinako* e. **antzinako**

aitzinalde

aitzinamendu

aitzinapen* e. **aitzinamendu**

aitzinarazi, aitzinaraz, aitzinarazten. *du* ad.

aitzinarazle iz. *g.er.*

aitzinasmo

aitzinat* e. **aitzina**

aitzinatu, aitzina/aitzinatu, aitzinatzen.

da/du ad. 'aurreratu'

aitzinzatze iz. *g.er.* 'eragilea, sustatzailea'

aitzinzatze

aitzinzazale iz. *g.er.* 'aurrerazalea'

aitzindari

aitzindaritasun

aitzindaritza

aitzindegi iz. 'aitzinaldea'

aitzindu, aitzin/aitzindu, aitzintzen. *zaio* ad. 'aurea hartu'

aitzineko 1 iz. 'arbasoa' 2 iz. 'aitzindaria'

aitzinerat* e. **aitzinerera**

aitzineratu, aitzinera/aitzineratu, aitzineratzen. *du* ad. 'aitzinerera, aurrera, ekarri'

aitzin-gibel 1 adlag. 2 iz.

aitzingidari 1 h. **gidari** 2 h. **aitzindari** 3 h. **buruzagi**

aitziniala* e. **aitzinerera**

aitzinirudi

aitzinkontu

aitzinsolas

aitzinttoan adlag. *Ipar.* 'pixka bat lehenago'

aitzintxe adlag. 'lehentxeago'

aitzintxean adlag. 'lehentxeago'

aitzintxetik adlag. 'lehentxeago'

aitzitik**aitzur****aitzur-begi** edo **aitzur begi****aitzurreen** adlag. 'aitzurraz lurra lantzen'aitzurdin* e. **haitzurdin****aitzurka** 1 adlag. 'aitzur-ukaldika' 2 adlag. 'aitzurreen'**aitzurkada** iz. 'aitzur-kolpea'**aitzurketa****aitzurketan:** *aitzurketan aritu;*
*aitzurketan egin; aitzurketan jardun.***aitzurlari****aitzurrotx** iz. 'bi edo hiru hortzeko aitzur modukoa'**aitzurtu**, aitzur/aitzurtu, aitzurtzen. *du* ad.**aiui** iz. *g.er.* 'oihua, garrasia'**aiuika****aiuma** iz. *g.er.***aiumentu** iz. *Heg. Beh.* h. **udal;**
udaletxe**aiurri****aiuta****aiutari** iz. *g.er.* 'laguntzailea'aiutatu* e. **lagundu**aiutatzaile* e. **laguntzaile****aiutu** izond. *Bizk.***aixkol** iz. *Lathyrus sativus***aizarnazabaldar** (herritarra)**aizaro** iz. *g.er.***aizina** iz. *Ipar.* 'astia, beta'**aizirizar** (herritarra)**aizkatu**, aizka, aizkatzen. *du* ad. *g.er.*
'uxatu, haizatu'**aizkolapustu** iz. 'aizkora-apustua'**aizkolari****aizkoljoko** iz. 'aizkora-jokoa'**aizkolketa** iz. *g.er.*aizkol kirten* e. **aizkora-kirten** edo
aizkora kirten**aizkora****aizkora-aho** edo **aizkora aho****aizkora-apustu** edo **aizkora apustu****aizkora-begi** edo **aizkora begi****aizkora-buru** edo **aizkora buru****aizkora-joko** edo **aizkora joko****aizkora-kirten** edo **aizkora kirten****aizkora-kolpe** edo **aizkora kolpe****aizkoran** adlag.: *gaztetatik hasiak aizkoran ikasten; aizkoran bezain trebea da laiaketan eta goldea erabiltzen.***aizkora-ukaldi** edo **aizkora ukaldi****aizkoragile****aizkoragintza****aizkorakada****aizkorol** iz. *g.er.* 'aizkoraz landutako ohola'**aizolbe** iz. *Ipar. g.er.* 'haizeak jotzen ez duen tokia'aizpa* e. **ahizpa****aizpil** iz. *Sorbus torminalis***aizta** iz. *Bizk. h.* **ahizpa**aiztamakil* e. **astamakila; lantza****aizto****aiztokada****aiztur** iz. pl. *Sin.* **guraize; artazi****aizun** izond. 'faltsua'**ajangiztar** (herritarra)**aje****ajeatu**, ajea, ajeatzen. *da* ad. *Heg.*ajedrez* e. **xake**ajustadore* e. **doitzaile****ajustatu**, ajusta, ajustatzen. 1 *da/du* ad.*Zah.* 'bat etorri tratuan' 2* *da/du* ad.'neurrian jarri' e. **doitu; aurrindu;****egokitu** 3* *da/du* ad. 'pieza bat beste batean doi sartu' e. **ahokatu****akabaila** iz. 'bukaera, amaia'**akabantza****akabatu**, akaba, akabatzen. 1 *du* ad.'animaliak bortxaz hil' 2 *da/du* ad.'amaitu, bukatu' 3 *du* ad. 'azken ukituak egin'**akabatzaile** iz. 'azken ukituak egiten dituen'**akabatze****akabera****akabo****akabo izan.** *da* ad. *Ipar.:* *han akabo izanen dira gaitz guztiak.***akabu** iz. *Bizk.* 'amaiera': *jaien akabuko egunean.***akaburengoan** adlag. *Bizk.* 'hilzorian'**akademia**

akademiko**akadiera** (hizkuntza)**akadtar** (herritarra)**akaiar** (herritarra)**akain** iz. 'kaparra' *Ixodoidea* sp.**akain-belar** edo **akain belar** iz.*Ricinus communis***akamartar** (herritarra)akan* e. **akain**akanpada* e. **kanpaldi**akanpatu* e. **kanpatu****akara** iz. *Valeriana celtica* Sin. **nardo****akara-aihen** edo **akara aihen****akarizida****akaro** iz. *Acarina***akaso** adlag. *Heg. Beh.***akastu**, akats/akastu, akasten. *du* ad.**akastun****akats****akazia** iz. *Acacia* sp.**akeita** iz. *g.g.er.* 'kafea'**akelarre****aker****aker-aihen** edo **aker aihen****akerki** iz.**akerko****akertxikiro** iz. h. **aketiren****akertxo** iz. 'goldearen belarria'**aketiren****aketo** 1 iz. 'aketirena' 2 izond. '(pertsona) zakarra'**akets** 1 izond. 'moldakaitza, traketsa' 2 izond. *g.er.* 'kamutsa'**aketz****akeztu**, aketz/akeztu, akeztan. *da* ad. '(animalia emea) antzutu'**akiakula** iz. *Batez ere Bizk. g.er.* 'aitzakia, estakurua'**akialdi****akiarazi**, akiazaz, akiazazten. *du* ad.**akidura****akigarri****akitaniar** (herritarra)**akitaniara** (hizkuntza)**akitika** adlag. h. **ikotika****akitu**, aki, akitzen. 1 *da/du* ad. 'asko nekatu' 2 *da/du* ad. *Naf.* 'amaitu, bukatu'**akitze****akkratar** (herritarra)**aklimatazio** iz. *Ekol.* 'girotzea, egokitzea'**akodiña** 1 iz. *Zub.* 'egitekoa' 2 iz. *Zub.* 'buruhaustea'**akolito****akomeatu**, akomea, akomeatzen. *da* ad. *Ipar.* 'konpondu'**akometatu**, akometa, akometatzen. *du* ad. *Zah.* 'eraso, oldartu'**akonfesional** izond. *Sin.* **ez-konfesional****akonito** iz. *Aconitum napellus* (landare pozoitsua)akorazatu* e. **korazatu****akordatu**, akorda, akordatzen. 1 *da/du* ad. *Zah.* 'hitzartu' 2 *du* ad. *Ipar. Zah.* 'eman' 3 *da* ad. *Heg. Beh.* 'gogoratu'; 'ohartu, konturatu' 4 *da/du* ad. *Bizk.* 'esnatu'**akorde****akordeoi** iz. *Sin.* **eskusoinu****akordio****akordu** 1 iz. *g.er.* 'hitzarmena' 2 iz. *g.er.* 'sena' 3 iz. *g.er.* 'oroimena' 4 iz. *Naf. g.er.* 'konortea'**akorduan izan****akorritu**, akorri, akorritzen. *da* ad. *Naf. g.er.* '(norbait) bere senera, bere onera etorri'**akort****akort egon****akort ezarri****akort izan.** *da* ad.**akort jarri**akotatu* e. **kotatu; kotak ezarri****akrata****akrazia****akre** iz. 'hedadura neurria'akreditatu* e. **egiaztatu; frogatu; baimena izan**akreditazio* e. **egiaztagiri; agiri; baimen****akriliko****akrobata****akrobatiko****akrobazia**

akromatiko**akronimo** iz. *Hizkl.***akropoli** iz. *Hist.***akta** iz. 'batzar agiria'**akta egin****akta-liburu** edo **akta liburu****aktibista** iz. 'ekintzailea'**aktibo** 1 izond. 2 iz. *Tekn.*aktiboan* 1 e. **jardunean** 2 *Ipar.* eta *Naf.*
e. **arian****aktinia** iz. *Actiniaria***akto****aktore****aktual** izond. *Erl., Fil.*aktualizazio* e. **eguneratze****aktuario** iz. *Finantz., Zuz.*aktuatu* e. **jardun; jokatu**aktuazio* e. **jokaldi; jardun(aldi)****akuarela** iz. *Sin. urmargo***akuario****akueduktu****akuifero** izond. eta iz. [baina izenondoak
urdun, ur- tankerakoekin ere egin
daitezke; izenak *ur* hitzaz baliatuz
ere egin daitezke, *ur-geruza* bezala]
*Geol.***akuikultura** iz. (Landarezaintzakoa)**akuilada** iz. h. **akuilukada****akuilagarri****akuilari** iz. 'demetan, idia akuilatzen
duena' cf. **akuilatzaile****akuilatu**, **akuila**, **akuilatzen**. *du ad.***akuilatzaile** iz. eta izond. 'eragilea' cf.**akuilari****akuilatze****akuilu****akuilu-makuilu****akuiluka****akuilukada****akula** iz. *Belone belone***akulamendi** 1 iz. 'arkanbelea' *Lucanus*
cervus 2 (irain-hitza)**akulturazio**akumulatu* e. **metatu**akuoso* e. **ur-** (etab.)**akupuntura****akura****akuratu**, **akura/akuratu**, **akuratzen**. *du ad.***akuri** iz. *Cavia porcellus***akusamendu** iz. *Zah. g.er.* 'akusazioa'**akusari** iz. *Zah.* 'akusatzailea'**akusatibo** izond. *Gram.***akusatu 1**, **akusa**, **akusatzen**. *du ad.***akusatu 2** iz.**akusatzaile****akusatze****akusazio****akustika** iz. *Fis.***akustiko** izond. *Fis.***akusu** iz. *Ipar. Zah.* 'akusazioa'**akutu** izond. *Med.*akzesit* e. **accesit**akzesio* e. **irispide; sarrera**akzesorio* e. **gehigarri; emendakin****akzidente** 1 iz. *Fil., Teol.* 2* e. **istripu****akzio** iz. *Ekon., Zuz.***akziodun****al** [galde partikula]**ala 1:** *txantxetan ari zara, ala?***ala... ala...:** *ala mendietan ala*
*zelaietan, non-nahi ongi heldu da.***ala 2:** *ala Tutatis!, ala Zeus!* (Baina ik.
alafede, alajainkoa)**ala 3** iz. (gabarra mota)ala 4* e. **alha****alaba****alaba besoetako****alaba ponteko****alababitxi****alabadere** *Batez ere Zub.***alabadereko** izlag. *Batez ere Zub.*
'gehiegizkoa'**alabaina** 1 'hala ere' 2 'izan ere'**alabaizun****alabantza** iz. *Zah.* eta *g.g.er.***alabaorde****alabastro** iz. 'harzuria'**alabatasun****alabatu**, **alaba**, **alabatzen**. *du ad. Heg.*
g.g.er. 'laudatu, goraiatu'**alabatzako**alaberean* e. **hala berean; halaber**alabitxi* e. **alababitxi**aladura* e. **alhadura**

alaen: *gezurti alaena!*
alafede
alagala adlag. *Bizk.* 'oso ondo'
alagalako
 alagune* e. **albagune**
alai
alaialdi
alaiarazi, alaiaraz, alaiarazten. *du* ad.
alaigarri
alaiki
alain *g.er.* 'hain'
alaitasun
alaitu izond. *g.er.*
alaitu, alai/alaitu, alaitzen. *da/du* ad.
alaja iz. *Beh. g.er.* h. **bitxi**
alajaina
alajainetan
alajainkoa
alaka 1 1 iz. 'kexua' 2 adlag. 'kexuka'
alaka 2 iz. 'ertz hila, lantzerra'
alakatu 1, alaka/alakatu, alakatzen. *da* ad.
 'kexuka ibili'
alakatu 2, alaka/alakatu, alakatzen. *du* ad.
 'ertz hil'
alamen iz. *Bizk.* 'hizketaldi aspergarri edo
 gogaikarria'
 alan* e. **alhan**
alanbike iz. 'destilagailua'
alanbre iz. *Sin.* **burdin hari**
 alapide* e. **alhapide**
alarau iz. *Bizk.* 'oihu ozena'
alarauka adlag. *Bizk.*
 alarazi* e. **alharazi**
alarde
alargun
alargundu, alargun/alargundu,
 alarguntzen. *da/du* ad.
alarguntasun
alarguntsa iz. h. **alargun**
alarguntsa-belar edo **alarguntsa**
belar h. **ira-belar, ira belar**
alarguntza
alarma iz.: *gaur gauean alarmak jo du,*
atezainak alarma jo zuen.
 alarmagarri* e. **aztoragarri**
 alarmatu* e. **aztoratu**
alartze iz. *Sin.* **atalase**

alasa* e. **arasa**
alatsu izond. *Bizk.* 'mingarria, (min)
 zorrotza': *min alatsua.*
alatu, ala/alatu, alatzen. *du* ad. *Bizk.*
 'sufritu'
 alatz* e. **mirari**
 alataile* e. **alhatzaile**
alauda iz. 'hegatxabala' *Alauda sp.*
alauda motodun 'kutturlioia' *Galerida*
sp.
alazoko izond. *Bizk. g.er.* 'egokia,
 alagalakoa'
alba 1 iz. 'egunsentia'
alba 2 iz. 'apaizaren jantzi zuri luzea'
alba 3 iz. 'arnasestua'
albetan adlag. 'arnasestuka'; 'azken
 hatsetan'
albaindu, albain, albaintzen. *du* ad.
 albainil* e. **igeltsero; gisugile**
albainorratz
albainu
albainutu, albainu/albainutu, albainutzen.
du ad. 'albainua jostorrazaren begian
 sartu' cf. **albaindu**
albait: *ukaldia albait zuzentzen dute*
begira eta sudurrera; albait merkeen
ipini dituzte salgai beren uztak; albait
lasterren etortzeko eskatu digu.
albaitari
albaitaritza
albaitero iz. h. **albaitari**
albaka iz. *Ocimum basilicum*
albaniar (herritarra)
albaniera (hizkuntza)
 albaraka* e. **albaka**
 albarikoke* e. **abrikot**
albata iz. 'ardien eritasuna, arnasa hartzea
 eragozten diena' *Sin.* **albatamin**
albatamin iz. *Sin.* **albata**
albate
albatros iz. *Fam. Diomedidae*
albeni iz. '(oihalaren) bazterra'
alberdania
alberdanian
alberjinia iz. *Solanum melongena*
albertxiko iz. h. **abrikot**
albertxikondo iz. h. **abrikotondo**

albetxe iz. *g.er.* 'beltxata' *Agrostemma githago*

albiriste

albistari

albistaritza

albistatu, albista, albistatzen. 1 *du ad. g.er.* 'bisitatu' 2 *du ad. g.er.* 'berri eman': *aro berri bat albistatzen zuen.*

albiste

albistegi iz.: *bederatzietako albistegian eman dute berria.*

albitar

albitz iz. *Brachypodium pinnatum Sin.*

albitz-belar, **albitz belar**

albitz-belar edo **albitz belar** iz. *Sin.*

albitz

albizturtar (herritarra)

albo 1 iz.: *atearen burua eta alboak; alboko min* (alborengoa).

albora egin

albora utzi

albo 2 iz. *Platanus hybrida Sin.* **platano 1**

alboka 1 iz. 'musika-tresna'

alboka 2 adlag. 'zabuka, aldamenka'

albo-alboka *Bizk.*

albokada iz. *Zah. g.er.*

albokari iz. 'alboka-jotzailea'

alboke* e. **alboroke**

albokera 1 iz. *Bizk. g.er.* 'hegaluzea'

albokera 2 adlag. *Bizk.* 'zeharka'

albondiga* e. **haragi-bola** edo **haragi bola**

alboratu, albora/alboratu, alboratzen. *da/du ad.*

alborengo

alboroke iz. 'otordu arina, gertaeraren bat ospatzeko lagunartean egina'

albufera iz. *Geogr.*

album

albumina

alda iz. *g.er.* 'tokiz aldatzea'; 'aldaketa': *aldako usoak* (paseko usoak).

aldaaldi iz. *g.er.*

aldaba iz. *Heg.*

aldabarra

aldabera izond. *g.er.* 'aldakorra'

aldaera

aldaetxe iz. 'jantzetxea'

aldaezin

aldaezintasun

aldagai

aldagailu 1 iz.: *abiadura-aldagailua.* (aldatzeko tresna) 2 iz. *Ipar.* 'aldagarria' 3 iz. *Ipar.* 'aldaketa'

aldagaitz izond. 'ia aldaezina'

aldagarri iz.

aldagela

aldagoi iz. *g.er.* 'haize indartsu eta euritsua'

aldaira iz. *Ipar.* 'aldatzea, aldaketa': *etxe-aldaira.*

aldaka

aldakaitz iz.

aldaketa

aldaki iz. 'kopia'

aldakor

aldakortasun

aldakuntza

aldamen

aldameneko

aldameneratu, aldamenera/aldameneratu, aldameneratzen. *da/du ad. Gip. g.er.*

aldamenka

aldamio

aldapa iz.: *aldapan beheara, aldapan gora.*

aldapan egon

aldaparo

aldapatsu

aldarapen iz. *Fis.*

aldararazi, aldararaz, aldararazten. *du ad. g.er.* 'urrunarazi'

aldaratu, aldara, aldaratzen. *da/du ad.* 'urrundu': *aldara hadi ene bidetik; maiz aldara zaitetz zure bihotzaren bakartokira.* Anton. **alderatu**

aldarazi, aldaraz, aldarazten. *du ad.*

aldare iz.: *aldareko sakramentua.*

aldare nagusi

aldareratu, aldarera/aldareratu, aldareratzen. *da/du ad. g.er.*

aldaro 1 iz. *Zah. g.er.* 'jantziaren beheko ertzeko gorabehera' 2 iz. 'balantza'

aldaroka adlag. 'balantzaka'

aldarri

aldarri egin 'aldarrikatu'

aldarrika adlag. 'aldarri eginez'

aldarrikapen

aldarrikari

aldarrikatu, aldarrika/aldarrikatu,
aldarrikatzen. *du* ad.

aldarte

aldartez adlag. *Zah. g.er.* 'aldarteka'

aldarteka**aldartetsu**

aldats iz. 'aldapa, malda': *aldats behera, aldats gora.*

aldats egin 'zail egin'

aldats iruditu 'zail iruditu'

aldatu, alda, aldatzen. *da/du* ad.

-ra aldatu. 1 *du* ad. '-ra eraman, ekarri': *Eibartik Gasteiza aldatu zuten.* 2 *da* ad. 'bizitzera joan, egoitza aldatu': *menditik herrira aldatu zen.*

-z aldatu. 1 *du* ad.: *liburuak lekuz aldatu ditugu.* 2 *da* ad.: *laster aldatuko gara etxez.*

aldatzaile iz.: *diru-aldatzailea; porru-aldatzailea; testu-aldatzailea.*

aldatze

aldatzeko iz. 'aldatzen den arropa'

aldaxka iz. *Sin.* **kimu**

aldaxkatu, aldaxka/aldaxkatu,
aldaxkatzen. *da* ad.

alde 1 iz.: *alde handia dago batetik bestera.*

alde-alde: *alde-alde zer balio du soineko horrek?*

alde-aldean 'ia-ia': *nire otoitzak txit laburrak dira, alde-aldean bortxaz bezala eginak.*

-en aldean: *ederrak dira mairuak hauen aldean.*

alde 2 iz.: *mendiaren alde honetan.*

alde!

alde-aldetik

aldea atera

aldean beste

alde aurretik h. **aldez aurretik**

alde aurrez h. **aldez aurretik**

alde bat *Lap. eta Naf.* 'erabat, betiko': *alde bat etorri da Ameriketatik.*

alde batera

alde batera utzi

alde bat utzi

alde-berdin

alde egin

alde-egite edo **alde egite**

alde eragin

alde guztiz

alde hemendik!

alderen alde *Sin.* **alderik alde**

alderik alde *Sin.* **alderen alde**

aldetik

-en alde

-en alde egin '(norbaiten) alde atera, jokatu, mintzatu, etab.'

alde 3 iz. 'taldea'

aldea atera

aldean 1

aldean eduki

aldean eraman

aldean hartu

aldean izan

aldean 2 'inguruan': *seiak aldean etorriko da.*

aldeanitz* e. **aldeaniztun**

aldeaniztun izond. 'alde anitzekoa, alde askokoa'

aldebakarreko izond.

aldebanatu, aldebana, aldebanatzen. *da/du* ad.

aldebiko izond.

aldegin* e. **alde egin**

aldehydo iz. *Kim.*

aldekide izond. *Mat.*

aldeko

aldenarazi, aldenaraz, aldenarazten.
du/dio ad.

aldenaz beste* e. **aldez beste**

aldenbeste* e. **aldean beste**

aldendu, alden, aldentzen. 1 *da/du* ad.

'urrutiratu' 2 *da/du* ad. *Bizk.* 'galdu': *erlojua aldendu zait.*

aldenik alde* e. **alderik alde**

aldera 1: *karitatea behar da guztien aldera; bere hartzekoaren aldera izan ditu ehun libera; adibide batzuk jarriko ditugu, lana errazte aldera.*

aldera 2 'inguruan': *seiak aldera etorriko da.*

alderaketa

alderakizun iz. *g.er.* 'erkaketa'

alderako 1 adlag. '-en truke' 2 izlag. '-en aldeko': *Baalen alderako gurpena.*

alderakotzat *Zah.* '-en alde, -en aldeko'

alderantzi iz. 'ifrentzua, atzeko aldea'

alderantzira

alderantziz

alderantzizko

alderanzketa* e. **inbertsio**

alderatu, aldera/alderatu, alderatzen. 1

zaio ad. 'hurbildu' *Anton.* **aldaratu** 2

du ad. 'erkatu'

alderatze

alderdi

alderdikari izond. 'alderdikoia': *jokabide alderdikaria.*

alderdikeria

alderdikide

alderdikide egin

alderdikoi

aldero* e. **aldaro**

alderoka* e. **aldaroka**

alderrai izond.

alderreskan adlag. 'errenkan, segidan': *zortzi egunean alderreskan.*

alderri iz. 'aldiria'

aldetu, alde/aldetu, aldetzen. *zaio* ad. *Zah.*

'alde atera, alde jarri': *Jainkoa*

aldetuko zaigu.

aldez

aldez alde

aldez... aldez...: *aldez damu dut, eta aldez atsegin.*

aldez aurreko

aldez aurretik

aldez beste

aldez besteko

aldez edo moldez

aldezkar

aldeze iz. h. **aldezkar**

aldezen iz. 'defentsa'

aldeztaile iz. h. **aldezkar**

aldeztu, aldez/aldeztu, aldezten. *du* ad.

aldi iz.: *aldian aldiak eskatzen duena egin; aldian aldiari dagokion eran jokatu.*

aldian aldiko

aldian behin

aldi bat *Ipar.* 'behin'

aldi baterako 'aldi luze baterako'

aldi batez *g.er.*

aldi berean 'batera'

aldiko adlag. 'aldi bakoitzean'

aldibereko izlag.: *aldibereko itzulpena; aldibereko okupazioa.*

aldiberekotasun

aldigaitz iz. *g.er.* h. **alditxar**

aldigaizto iz. *g.er.* h. **alditxar**

aldika adlag. 'aldizka'

aldikada iz. 'denboraldia'

aldikal adlag. *Zub.* 'aldiko, aldi bakoitzeko'

aldimaitza* e. **batzorde**

aldin* e. **balio**

aldiri iz.: *Bartzelonako aldirietan.*

aldiriko tren

aldiritar

aldir adlag. 'aldi oro(z)'

alditsu

alditxar iz. 'ondoeza'; 'ezbeharra'

alditxartu, alditxar/alditxartu, alditxartzen. *da* ad.

alditxartze

aldiune

aldiz 1 lok. 'berriz, ostera': *gutxi hiltzen ditu goseak; anitz, aldiz, aseak.*

aldiz 2 adlag. 'batzuetan'

aldiz-aldiz: *aldiz-aldiz zapatariak zaldiz.*

aldiz 3 adlag.: *hiru aldiz saiatu zen; hamar aldiz handiagoa.*

aldizka

aldizkako

aldizkari

aldizkaritegi

aldizkatu, aldizka/aldizkatu, aldizkatzen. *da/du* ad.

aldizkatze

aldizkingi* e. **aldizkari**

aldizko iz. *Bizk.* 'apeta'

aldjezairitar* e. **aljeriar**

aldra

aldraka

aldrebes 1 izond.: *ume aldrebesa, arrazoi aldrebesak.* 2 adlag.: *dena aldrebes, dena atzekoz aurrera.*

aldrebeskeria

aldrebestu, aldrebes/aldrebestu, aldrebesten. *du* ad. 'aldrebes jarri'

aldudar (herritarra)

aldun* e. **ahaldun**

aldundi

ale 1 'bihia, garaua': *arto-alea, gari-alea; ez da ikaslerik agertu, ezta alerik ere.* *Sin. bihi*; **garau** 2 'batekoa, unitatea': *liburu berriaren ale bana eskaini digu.* 3 [hitz-elkarketaren bigarren osagai gisa] 'handia, ezustekoa': *hura gizon-alea!*

aleatorio* e. **ausazko**; **menturazko**

aleazio iz. *Heg.*

alegatu, alega, alegatzen. *du* ad. 'argudiatu'

alegazio

alegera izond. *Ipar.* 'alaia'

alegera-belar edo **alegera belar** 'sesamoa' *Sesamum indicum* *Sin.*

alegera

alegerarik adlag. *Ipar.*

alegeragarri izond. *Ipar.*

alegeraki adlag. *Ipar.*

alegerarazi, alegeraraz, alegerarazten. *du* ad. *Ipar.*

alegeratasun iz. *Ipar.*

alegeratu, alegera/alegeratu, alegeratzen. *da/du* ad.

alegeria* e. **alegera-belar** edo **alegera belar**

alegia 1 'hots, hau da' 2 'ipuina'

alegia egin *Ipar.* 'itxura egin'

alegialari

alegiar (herritarra)

alegiatzko

alegoria

alegrantzia iz. *Beh.*

alegratu* e. **alegeratu**

alegre* e. **alegera**

alegria iz. *Zah.* h. **alaitasun**

alehun

alehungarren ord.: *alehungarren aldiz esan zion.*

alehunka

alejale izond. eta iz. *Sin.* **bihijale**

alelo iz. *Biol.*

aleluia

aleman 1 (herritarra) *Sin.* **alemaniar** 2 (hizkuntza)

alemanera* e. **aleman**

alemaniar (herritarra) *Sin.* **aleman**

alergia

alergiko

alero iz. 'ala edo gabarra gidatzen duena'

alertze iz. *Larix decidua* *Sin.* **laritz**

alesbestar (herritarra)

alesiar (herritarra)

aletegi iz. *Sin.* **bihitegi**; **garautegi**

aletsu izond. *Sin.* **bihitsu**; **garautsu**

aletu, ale/aletu, aletzen. 1 *da* ad. 'alez bete' 2 *du* ad. 'aleak bereizi'

alexandriar (herritarra)

alezta 1 iz. *g.er.* 'erbatza' 2 iz. *g.er.* 'izpi gogorra'

alezuri iz. *Symphoricarpos albus*

alfabetatu, alfabetatzen. *da/du* ad.

alfabetatze

alfabetiko

alfabetikoki

alfabeto

alfanumeriko izond.: *kode alfanumerikoa.*

alfer

alfer gaiztoan *g.er.*

alfer gorotz

alfer-lur *Sin.* **etze**

alfer-putz

alferreko izlag.: *alferreko bitartekoak baztertu.*

alferretan adlag. *Ipar.:* *alferretan mintzo zara.*

alfer-solas edo **alfer solas**

alfer zotz

alferez iz. *Heg.*

alferkeria

alferki adlag. *Zah.*

alferlan

alferraldi

alferreksi, alferrets, alferresten. *du* ad. *Zah.*

alferrik

alferrik egon

alferrik galdu

alferrikako

alferrontzi

alfertasun

alfertu, alfer/alfertu, alfertzen. 1 *da/du* ad.
'alfer, nagi bihurtu' 2 *du* ad. *Zah.*
'alferrikako bihurtu'

alfertzar

alfonbra iz. *Heg.* 'tapiza'

alfonbragintza iz. *Heg.* 'tapizgintza'

alga iz. 'ur landarea'

algara

algaraz

algaraka

algarrobo iz. *Ceratonia siliqua*

algarrobo-leka edo **algarrobo leka**

algebra* e. **algebra**

algebraiko* e. **algebraiko**

algeriar* e. **algeriar**

algo* e. **ahalgo**

algodoi* e. **kotoi**

algoritmo

alha edo **alhan** 1 adlag. 'jaten, bazkatzen':

behiak alha(n) zebiltzan. 2 adlag.

'jardunean, ibilian': *garbigailua*

alha(n) ari izan da goiz osoan.

alha izan edo **alhan izan** 1 'bazkatu':

Larrunen alha(n) ziren ardiak. 2

'(tresnak) ari izan, ibili': *gure auto*

zaharra alha(n) da oraino.

alhadura iz. *Ipar.* 'ausikia'

alhagia iz. *Ipar.*

alhagune iz. *Ipar.*

alhapide iz. *Ipar.*

alharazi, alharaz, alharazten. *du* ad. *Ipar.*

alharazle iz. *Ipar.*

alhatu, alha/alhatu, alhatzen. 1 *da* ad. *Ipar.*

'bazkatu, larratu': *behiak eta behorak*

han alhatzen dira. 2 *du* ad. *Ipar.*

'alharazi': *bazka gurietan alhatuko*
ditut neure ardiak.

alhatzaile iz. *Ipar.*

aliantza iz. *Pol., Hist.*

aliatu iz. eta izond.

alienatu, aliena, alienatzen. *da/du* ad.

'besterendu'

alienazio iz. 'besterentzea'

aligot iz. *Pagellus acarne*

alikota

alimale izond.: *mutil alimale traste bat.*

alimaleko izlag.: *alimaleko liburua;*
bizar alimaleko batekin.

alimentu iz. *Heg. Beh.*

aliota iz. *Gavia sp.*

alisio iz. *Meteorol.*

aliterazio iz. *Liter.*

alix: *hago isilik, alix hori!* (irain hitza)

algebra**algebraiko**

aljeriar (herritarra)

aljertar (herritarra)

alka

alka-belar edo **alka belar** iz. *Dactylis*
glomerata

alkabuz* e. **arkabuz**

alkali iz. *Kim.*

alkalino izond. *Kim.*

alkaloide iz. *Kim.*

alkandora iz.: *alkandora hutsean,*
alkandora hutsik.

alkanfor* e. **kanfor**

alkanforrondo* e. **kanforrondo**

alkantarila* e. **estolda**

alkar* e. **elkar**

alkate

alkate-soinu

alkatego iz. h. **alkatetza**

alkateorde

alkatetza

alkatxofa iz. *Heg.* h. **orburu**

alki* e. **aulki**

alkilatu* e. **alokatu**

alkimia

alkitran* e. **brea; galipot**

alkizar (herritarra)

alkohol

alkoholdun izond.: *edari alkoholduna.*

alkoholiko

alkoholismo

alkoholizatu, alkoholiza, alkoholizatzen.
da/du ad.

allindar (herritarra)

alloar (herritarra)

almaatar (herritarra)

almadia

almaiz iz. 'motrailua'

almaka iz. *Ipar. g.er.* h. **aldaka**

almanaka

almandrongila* e. **haragi-bola** edo **haragi bola**

almazari iz. 'garañoa'

almazen iz. *Heg. Beh.* h. **biltegi**

almena

almendra iz. *Heg.* 'arbendola'

almendrondo iz. *Heg.* 'arbendolondoa'

almeza iz. *Celtis australis*

almidoi

almidoitu, almidoi/almidoitu, almidoitzen.
du ad.

almidoiztatu* e. **almidoitu**

almirante 1 iz. 'itsas armadako goi buruzagia'

almirante 2 iz. *Zah.* 'amabia, aguazila, udaleko enplegatua'

almohade iz. *Hist.*

almorabide iz. *Hist.*

almortzu iz. *Bizk. g.er.* 'gosaria'

almute

almute-dantza edo **almute dantza**

alo *Ipar.:* *goazen, alo!*

aloe iz. *Aloe sp.*

aloes* e. **aloe**

alogatu, aloga, alogatzen. *du ad. Ipar. Zah.*
'moldatu, antolatu'

aloger

alogeratu, alogera, alogeratzen. *du ad. g.er.* 'alokatu'

alogereko 1 iz. *Bizk.* 'soldatapekoa' 2 iz.
Bizk. 'maizterra'

aloimendu iz. *Ipar. g.er.* 'ostatua'

aloitu, aloi, aloitzen. 1 *da/du ad. g.er.*
'ostatu eman (edo hartu)' 2 *du ad. g.er.*
'alokatu'

alokairu

alokairuko iz. 'soldatapekoa'

alokatu, aloka, alokatzen. 1 *du ad.*
'errentan hartu edo eman' 2 *du ad.*
'soldataren truke norbait lanerako hartu'

alokazer iz. *Zah. g.er.* 'soldatapeko langilea': *ez da alokazerik behar.*

alokutibo izond. *Gram.*

alondegi

alonsotegiar (herritarra)

alor

alorta iz. *g.er.* 'fruitua'

alotza izond. *g.er.* 'kirtena, ezjakina'

aloz iz. 'izurra, tolesa'

aloztar (herritarra)

aloztu, aloz/aloztu, alozten. *du ad. g.er.*
'zimurtu, izurtu'

alpaka 1 iz. *Lama pacos* 2 iz. (ehuna) 3 iz.
(metala)

alpapa iz. *Medicago sativa* *Sin. luzerna*

alpargata iz. *Heg. Beh.* h. **abarketa;**
espartina

alper iz. (nekazaritzako tresna)

alpetar**alpinismo****alpinista**

alpino izond. 'alpetarra'

alpiste iz. *Phalaris canariensis*

alpure iz. 'lurruna'

alportxa iz. Batez ere pl. 'zaku bikoitza'

alproja 1 iz. *Heg.* 'alportxa' 2 iz. eta izond.
Heg. 'funsgabea, zabarra'

alprojakeria iz. *Heg.*

alsistu* e. **aletegi;** **bihitegi**

alta 1 lok. *Ipar.* eta *Naf.* 'hala ere, izan ere'
Sin. alta bada

alta 2* e. **ohara**

altaboz* e. **bozgorailu**

altaiera (hizkuntza)

altaramendu iz. *Ipar. Zah.* 'nahasmendua'

altaratu, altara, altaratzen. *da/du ad. Ipar. Zah.* 'nahasi'

alteratu* e. **asaldatu**

alterazio iz. *Mus.*

alternadore iz. *Teknol.*

alternantzia iz. *Biol., Hizkl.*

alternatiba* e. **aukera;** **aldizkatze**

alternatibo* e. **aldizkako;** **ordezko;**
txandakako

alterno**altimetro**

altiste iz. *Sin. perla*

altitude iz. *Geogr.* (Beste erabileremuetan,
h. **garaiera, goratasun**)

altsasuar (herritarra)

altsi iz. *Zah. g.er.* 'litsa'

altsi bat *Bizk.* 'pixka bat'

altsitu, altsi/altsitu, altsitzen. *da* ad. *Zah.*
g.er. 'listu'

altsuma iz. 'kimua'

altsumatu, altsuma/altsumatu,
altsumatzen. *da* ad. 'kimuak sortu'

altu izond. 'garaia, gora'

altuera iz. *Heg.* 'goratasuna, garaiera'

altuera-jauzi h. **gorako jauzi**

altura-jauzi* e. **gorako jauzi**

alturako arrantza *Heg.* h. **itsas zabaleko arrantza**

altutasun* e. **goratasun**

altxaera iz. *Arkit.*

altxafero* e. **suziri**

altxafuego* e. **suziri**

altxagarri 1 iz. 'legamia' 2 iz. 'zerbait
altxatzeko, jasotzeko gauza'

altxaka edo **altxakaka** adlag. *Naf.*
'gordeka'

altxaketan adlag. *Naf.* 'gordeka'

altxaldi

altxapean adlag. *Naf.* 'ezkutuan'

altxapeka adlag. *Naf.* 'gordeka'

altxaprima iz. 'palanka'

altxaprimatu, altxaprima/altxaprimatu,
altxaprimatzen. *du* ad. *g.er.*

altxarazi, altxaraz, altxarazten. *du* ad.

altxari 1 iz. *Ipar.* 'altxatzailea': *zaku-*
altxariak.

altxari 2 iz. 'altxorra'

altxarrastelu

altxatu, altxa, altxatzen. *da/du* ad.

altxatzaile

altxatze

altxirri iz. *g.er.* 'arkina, ardiaren gorotza'

altxoin iz. *Zah. g.er.* 'artzaina'

altxonbide iz. 'artaldean bide nagusia'

altxor

altxortegi

altxubide* e. **altxonbide**

altzabehetiar (herritarra)

altzagar (herritarra)

altzaiar (herritarra)

altzairatu, altzaira, altzairatzen. *du* ad.

altzairu

altzairuzko

altzairugintza

altzairuztatu, altzairuzta, altzairuztatzen.
du ad. 'altzairatu'

altzari

altzari-denda edo **altzari denda**

altzarigile

altzarigintza

altze iz. *Alces alces*

altzietar (herritarra)

altzifre iz. *Cupressus sp. Sin. nekosta*

altzifredi

altzo

altzo-txakur edo **altzo txakur**

altzokada iz. *Heg.*

altzotar (herritarra)

altzotara iz. *Ipar.*

altzotaraka

altzuma* e. **altsuma**

altzümartar (herritarra)

altzürükütar (herritarra)

alu

alubioi iz. *Geol.*

alukeria

alumina iz. *Kim.*

aluminio

aluntzio iz. *Zah.* 'anontzioa, oliadura'

aluzinatu* e. **haluzinatu**

aluzinazio* e. **haluzinazio**

aluzinogeno* e. **haluzinogeno**

ama iz.: *ama-alabak, ama-semeak.*

ama besoetako

Ama Birjina

ama-eskola edo **ama eskola**

ama-hizkuntza edo **ama hizkuntza**

ama ponteko

amabi iz. (udaleko enplegatu bat, aguazila)

amabisaba iz. *g.er.* 'birramona'

amabitxi

amagai

amagarri izond. *g.er.* 'maitagarria'

amaginarreba

amagoi 1 iz. *g.er.* 'amona' 2 iz. *g.er.* 'leinu
edo familia handi bateko burua'

amai

amaiarazi, amaiaraz, amaiarazten. *du* ad.

amaidun izond. 'amaia duena'

amaiera

amaiezin

amaigabe izond.

amaigabeko izlag.

amaigabetasun

amaikide izond.

amaikidetasun

amaikor izond.: *bizitza amaikor hau.*

amainatu, amaina, amainatzen. 1 *du* ad.

Ipar. g.er. 'amore eman' 2 du ad. Ipar.

g.er. 'balakatu'

amaitu, amai/amaitu, amaitzen. *da/du* ad.

amaitze

amaizun iz. 'amaordea'

amalatx iz. *g.er. (gaztaina mota)*

amaldeko izlag. *g.er.*

amama 1

amama 2 iz. *Zah. g.er. 'amarauna'*

amameru iz. h. **amabi**

amanda 1 iz. *Ipar. h. isun 2 iz. Ipar.*

'arbondola'

amandre

amankomun* e. **komun**

amankomunatu* e. **elkartu**

amantal iz. *Bizk. '(aurreko) mantala'*

amañi iz. *Zub. 'amona'*

amañi-lili edo **amañi lili** iz. *Syringa*

vulgaris Sin. lila

amaño iz. *Ipar. 'inudea'*

amaorde

amapola* e. **mitxoleta**

amaranto iz. 'sabia' *Amaranthus sp.*

amaraun

amarnar (herritarra)

amarra 1 iz. 'karramarroa' 2 'lotura'

amarratu, amarra/amarratu, amarratzen.

du ad. *g.g.er. 'lotu'*

amarratz* e. **hamarratz**

amarru

amarrukeria

amarrutsu

amasaba* e. **amona**

amasar (herritarra)

amatar izond. 'amaren itxura edo joerakoa'

amatasun

amatatu, amata, amatatzen. *du* ad. *Bizk.*

'itzali'

amatatzaile iz. 'suhiltzailea'

amateur

amatiar izond. 'amari atxikia'

amatigatu, amatiga, amatigatzen. *du* ad.

Zah. g.er. 'baretu'

amatu 1, ama/amatu, amatzen. *da* ad. 'ama bihurtu'

amatu 2, ama/amatu, amatzen. *da* ad. *Ipar.*

eta *Naf. '(sua) bizkortu, ugaritu': belar gaiztoak erraz amatzen dira.*

amatu 3* e. **maitatu**

amatur izond. *Ipar. h. amateur*

amatxi

amatxo iz. [Mugagabeen erabiltzen da]:

eman amatxori; amatxok esan bezala.

(*ama* -ren txikigarria; haur-hizkeran, ama)

amatzaile* e. **maitatzaile**

amatzako

amazigera (hizkuntza)

amazko izlag. *Zah.: amazko amodioa.*

amazona

amazulo izond.

ameba

ameboide izond. *Biol.*

amejoramendu* e. **hobekuntza; hobetze**

amelu

amen

amen batean

amen egin

amen esan

amenazatu* e. **mehatxatu**

amenazo* e. **mehatxu**

amendüztar (herritarra)

amen-omen iz. 'esamesa'

amen-omenka

aments 1 iz. *Zub. h. amets*

aments 2 1 adlag. *Ipar. 'bederen' 2 adlag.*

Ipar. 'zalantzarik gabe'

amerikano izond. 'Ameriketatik

(aberasturik) itzuli den euskal

herritarra'

amerikar

amerindiar

amesbera izond. *Goi. g.er. 'ameslaria'*

amesgaitz iz. 'amesgaiztoa'

amesgaizto iz.

amesgarri

amesgile izond. eta iz. 'ameslaria'

ameska adlag. 'ametsetan'

ameskaitz* e. **amesgaitz**
ameskeria
ameskoabarrendar (herritarra)
ameskoagoiendar (herritarra)
ameskoar (herritarra)
ameskor* e. **ameslari**
ameslari
amesti izond. 'ameslaria'
amestoki iz. 'ametssetako tokia'
amestu, amets/amestu, amesten. *du* ad.
ametitu, ameti, ametitzen. *du* ad. *Beh.* h.
onartu
ametrailadora* e. **metrailandore**
amets iz.: *amets txarrak izan ditu bart gauean; zerri goseak ezkurra amets.*
amets egin
ametssetako izlag. 'ametsua, amets egina': *ametssetako lukainka.*
ametssetan
ametssetan egin
ametsetarik adlag. *Ipar.* 'ametssetan'
ametssez
ametssezko
amets-irudi edo **amets irudi**
amets izan. *du* ad.: *askatasuna dute amets.*
txakur-amets edo **txakur amets**
ametseta iz. *Batez ere Bizk.* 'ametsa'
ametz iz. *Quercus sp.*
amezketar (herritarra)
amezki iz. 'ametzaren zura'
amezti
amharera (hizkuntza)
ami iz. *g.er.* 'hegaluze mota' *Thynnus pelamys*
amiamoko iz. *Ciconia sp. Sin. zikoina*
amianto iz. *Sin. asbesto*
amida iz. *Kim.*
amigdala iz. *Anat.*
amigo [deiki gisa erabiltzen da batez ere] *Beh.:* *ez, amigo, ez da hori.*
amikuztar (herritarra)
amilarazi, amilaraz, amilarazten. *du* ad.
amilbide iz. 'amildegia'
amilburu iz. 'amildegiaren ertza'
amildegi
amildu, amil, amiltzen. *da/du* ad.

amileta* e. **amildegi**
amilka
amilkari izond. *g.er.* 'amilarazten duena'
amilkatu, amilka/amilkatu, amilkatzen.
da/du ad. *g.er.* 'amildu'
amilkor izond. *g.er.:* *lur amilkorrei eutsi.*
amilla iz. 'jaka, gainjantzia'
amiloide izond. *Kim.*
amilotx iz. *Parus sp.*
amiltoki iz. 'amildegia'
amiltxori iz. *Nycticorax nycticorax*
amina iz. *Kim.*
aminoazido iz. *Biokim.*
amiña iz. *Naf.* 'amona'
amiñi
amiñi bat *Zub.* eta *Amik.* 'pixka bat': *ogi amiñi bat.*
amiragarri izond. *Beh.* h. **miresgarri;**
miragarri
amiral iz. 'almirantea'
amiratu, amira, amiratzten. *du* ad. *Zah.* h.
miretsi
amirazio iz. *Zah.* h. **mirespen**
amirun iz. *g.er.* 'almidoia'
amirundu* e. **almidoitu**
amitu 1 izond. *Zah.* h. **hamikatu**
amitu 2 iz. (meza-emailearen jantzia)
ammandar (herritarra)
amnesia
amnios iz. *Biol.:* *amnioseko likidoa.*
amnistia
amodio
amodio-belar edo **amodio belar** iz. *Cacaulis latifolia*
amodio propio
amodiotan adlag.: *amodiotan gara biok elkarrekin.*
amodioz adlag. *Ipar.* 'borondatez': *amodioz ez bada, beharko duzu bortxaz agertu. Anton. bortxaz*
amodiozko izlag.: *amodiozko penak bertso berrietan.*
amodio-zuhaitz edo **amodio zuhaitz** iz. *Cercis siliquastrum Sin. Judasen arbola*
amodiotsu izond. 'amultsua'
amoina iz. *Ipar. Sin. limosna*
amoltsu* e. **amultsu**

amona

amona mantangorri iz. *Coccinelidae*
Sin. katalingorri; marigorringo

amonatxo

amundu, amon, amontzen. *da ad. Ipar.*
Zah. 'ematu, eztitu'

amoniako

amor* e. **amore**

amoraragari izond. *Zah. g.er. 'maitagarria'*

amorante

amoratu, amora, amoratzen. 1 *da ad. Zah.*
g.er. 'maitemindu' 2 du ad. Zah. g.er.
'ematu'

amore iz. *g.er. 'maitasuna, amodioa'*

amoreagatik 1 *Batez ere Ipar.:*
Jainkoaren amoreagatik. 2 Batez ere
Ipar.: *beti gehiago eta hobeki maita*
zaitzadan amoreagatik.

amorearren

amore egin h. **amore eman**

amore eman

amorez 1 *Zah. h. amoreagatik* 2 *Zah.*

h. **amodioz**

amorezko izlag. h. **amodiozko**

amoretsu izond. *g.er. 'amultsua'*

amorfo izond. *Fis.*

amorio* e. **amodio**

amoros izond. *Ipar. 'maitemindua'*

amoroso* e. **amodiotsu**

amorostu, amoros/amorostu, amorosten.
da ad. Ipar. 'maitemindu'

amorotar (herritarra)

amoroztar (herritarra)

amorraragari

amorra* e. **amuarrain**

amorraldi* e. **amorrualdi**

amorrarazi, amorraraz, amorrarazten. *du*
ad.

amorratu, amorra, amorratzen. *da/du ad.*

amorratio iz. *Heg.*

amorreri iz. 'eritasun kutsakorra, amorrua,
 errabia'

amorru

amorruzko izlag.: *amorruzko lerdea*
dariola.

amorrualdi

amortizatu, amortiza, amortizatzen. *du ad.*

amortizazio

amsterdamdar (herritarra)

amu

amuarrain

amugile

amuko

amultsu

amultsuki

amultsutasun

amuma* e. **amama**

amurrioar (herritarra)

amuts* e. **kamuts**

amuzki iz. 'beita'

anabasa 1 iz. 'nahasketa' 2 iz. 'istilua,
 ardaila'

anabolismo iz. *Biol.*

anaerobio iz. *Biol.*

anafora iz. *Hizkl., Erl.*

anagrama

anaia

anai-arreba pl.

anaiarte

anaidi

anaihide 1 iz. 'anaiarte edo anaidi bateko
 kidea' 2 iz. 'anaidia'

anaihor izond. 'anaitasunezkoa': *maitasun*
anaihorra.

anaiorde

anaitar izond. 'anaitasunezkoa'

anaitasun

anaitu, anai, anaitzen. *da/du ad.*

anaitzako

anakonda iz. *Eunectes murinus*

anakoreta

anakroniko

anakronismo

analfabetismo

analfabeto

analgesiko

analisi

analista

analitiko izond.

analizatu, analiza, analizatzen. *du ad.*

analizatzaile

analogia

analogiko izond.

analogo

anana iz. *Ananas sp.*

anarkia
anarkiko
anarkismo
anarkista
anarte iz. [Batez ere leku-denborazko kasuetan erabilia]
anartean
anarteraino
anarterainoko
anatema
anatomia
anatomiko
anbar iz.: *anbarezko bitxia*.
anbiguetate h. **anbiguotasun**
anbiguo
anbiguotasun
anbiolako izlag. *g.er.* 'behinolakoa'
anbizio iz. *g.g.er.* h. **handinahi**; **lehia** (**bizi**)
anboi
anbulakro iz. *Zool.*
anbulantzia
anbulo iz. *Asphodelus albus*
anbulo gaizto iz. *Pseudonarcissus*
anda iz. Batez ere pl.: *elbarri bat andetan zeramaten*.
anda-izara edo **anda izara** 'hilotza biltzen duen oihala'
andabide iz. 'hilotzak (andetan) elizara eramateko bidea'
andaerrai iz. *g.er.* 'pleura'
 andaitz* e. **endaitz**
andaluziar
andaluziera
andana
andanaka adlag. *Ipar.*
andar iz. *Ipar.* 'aldaroa'
andare iz. *Heg.* 'panpina'
andari iz. *g.er.* 'hilotzak (andetan) eramaten dituen pertsona'
andarka adlag. *Ipar.* 'aldaroka'
andazain iz.: *andazainek eria bere gelara eramán dute ospitalean*.
anddere
anddereder iz. *Ipar.* 'erbinudea'
andeatu, andea, andeatzen. *da/du* ad.
andel iz. *g.er.* 'ontzia'

anden* e. **kai**; **nasa**
anderauren iz. 'andre noblea':
Erreginaren anderaurenak.
andere iz. *Ipar.* 'andrea'
andere-belar edo **andere belar** 'begonia'
andere-mahats *Ribes sp.*
andere-serora *Ipar.* 'elizaren ardura duen andrea'
andere xuri 'Maskaradetako jokalaria'
 andereder* e. **anddereder**
 anderegai* e. **andregai**
andereño
andoaindar (herritarra)
andoila iz. *g.er.* (hestebete mota)
andorratar (herritarra)
andosillar (herritarra)
andraize iz. *Batez ere Bizk. Lgart.* 'hego haizea'
andrakila iz. *Bizk. Sin.* **panpina**
andrakume iz. *Bizk.* 'emakumea'
andrazko iz. *Batez ere Bizk.*
andre
andre gehien *Zah. g.er.*
andre-gizon pl. 'senar-emazteak'
andre-ikuste
Andre Maria: *Itziarko Andre Maria* (mendebalean, tradizioko eliza batzuetan '*Andramari(a)*').
andregai
andrekari izond. 'andrezalea'
andreña iz. *Matricaria parthenium*
 anderrai* e. **andaerrai**
andreteria iz. 'andre-taldea'
andrezale
androgeno iz. *Biol.*
androgino izond. *Biol.*
andui iz. '(zuhaitzaren) motzondoa'
andur izond. *g.er.* 'doilorra, zikoitza'
andura iz. *Sambucus ebulus*
 andurreria* e. **handurreria**
anega iz. (edukiera-neurria)
anegaka
 anei* e. **mila**
aneka iz. *g.er.* 'zakutoa'

anekdota iz. 'gertaera, istorioa, kontua, pasadizoa'

anekdotiko izond.

anelido

anemia

anemona 1 iz. 'landarea' *Anemone sp.* 2 iz. 'animalia' *Anemonia sulcata*

anardi iz. 'anega-erdia'

aneroide izond. *Fis.*

anestesia

anestesiatu, anestesia/anestesiatu, anestesiatzten. *du ad.*

anestesiko izond. eta iz.

anestesista

aneta iz. *Ipar. Anethum graveolens Sin. ezamihilu*

anexio iz. *Pol., Admin.*

anexionatu, anexiona, anexionatzen. *du ad. Pol., Admin.*

anezka iz. (ehungintzako tresna)

anfetamina

anfibio izond. *Sin. urlehortar*

anfiteatro

anfora

anfotero izond. *Kim.*

angabetu, angabe, angabetzen. *da ad. Naf. g.er. 'ahuleziak joa gertatu'*

angarila iz.

angarilari iz.

angaurrera (hizkuntza)

angeles* e. **ingeles**

angelu

angelu kamuts

angelu lau

angelu zorrotz

angelu zuzen

angeluar 1 izond. *Mat.*

angeluar 2 (herritarra)

angeluberdin izond. *Mat.*

angelus iz. 'hitz horrekin hasten den otoitza'

angeluzuzen izond. *Mat.* 'angelu zuzenak dituen lau aldeko figura geometrikoa, edo angelu bat zuzena duen hiru aldekoa'

angina iz. *Med.*

angiospermo iz. eta izond. *Bot.*

angles izond. eta iz. h. **ingeles**

anglikanismo

anglikano

anglikar* e. **anglikano**

angolar (herritarra)

angula iz. *Sin. txitxardin*

angurri iz. *Citrullus lanatus*

angustia* e. **larritasun; nahigabe; ezinegon**

anhauztar (herritarra)

anhidrido iz. *Kim.*

anil 1 iz. 'landarea' *Indigofera anil* 2 iz. 'tindua, tindatzeko gaia'

anima* e. **arima**

animalia

animatu, anima, animatzen. *da/du ad.*

animatzaile

animismo

animista

animo 1 iz. *Beh. 'adorea, kemena'* 2 interj. *Beh.*

animoso izond. *Heg. Beh.*

animotsu izond.

anioi iz. *Fis., Kim.*

anis 1 iz. 'landarea, anis-belarra' 2 iz. 'landare horren hazia' 3 iz. 'edaria'

anis-belar edo **anis belar** *Pimpinella anisum*

anis-sagar edo **anis sagar**

anisoptero iz. *Zool.*

anisotropo izond. *Fis.*

anitz 1 zenbtz.: *jende anitz etorri da; anitz jende etorri da; anitz urtez* (zorionak, urte askotarako). 2 (**industria anitza e. askotariko industria*)

anitzetan adlag. 'askotan'

anitzez 1 adlag.: *anitzez jakintsuago bilakatuko zara.* 2 adlag.: *bere egunak anitzez laburtzen dituztenak.*

anixko 'askotxo': *orain duela anixko urte.*

anizdun* e. **aniztun**

anizkoitz

anizkoitzasun

anizkun

aniztasun

aniztu, anitz/aniztu, anizten. *da/du ad.*

aniztun

ankarar (herritarra)

anker

- ankerkeria**
ankerki
ankertasun
ankila iz. *Bizk. g.er. h. aingura*
anoa iz.: *biderako anoa edo jana prestaturik, biak abiatu ziren.*
anodo
anoetar (herritarra)
anomalia
anomalo
anonimo
anontziatu, anontzia, anontziazten. *du ad. Ipar. Zah. 'oliadura eman'*
anontzio iz. *Ipar. Zah. 'oliadura'*
anorak
anorexia
anorexiko
anormal
anparatu, anpara, anparatzen. *du ad. Heg. Beh. h. lagundu; zaindu*
anparatzaile izond. *Heg. Beh. h. zaintzaile*
anparo iz. *Heg. Beh. 'babesa': seme-alaben anparoan bizi dira zahartzaroan.*
anpere
anperometro
anple 1 izond. *Zub. 'barea, eztia'* 2 izond. *Ipar. Beh. 'zabala'*
anpleki 1 adlag. *Ipar. g.er. 'bareki, eztiki'* 2 adlag. *Ipar. g.er. 'zabalki'*
anpletu, anple/anpletu, anpletzen. *da/du ad. 'baretu'*
anplitude iz. *Fis.*
anpoila iz.: *beirazko anpoila bat.*
anpolai iz. *Prunus avium var. Duracina*
anpor iz. *Bizk. h. enbor*
 anproi* e. **lanproi**
anpulu 1 iz. 'malko handia': *begietako negar anpuluak.* 2 iz. 'burbuila'
antagonismo
antagonista iz. 'aurkaria, aurkakoa, aitzikoa'
antananarivoar (herritarra)
antapara iz. 'errotara ura daraman ubidea'
antartiko izond.: *Ozeano Antartikoa.*
 antekristo* e. **antikristo**
antena
 antepara* e. **antapara**
- antera** iz. *Bot.*
antibiotiko
antidoto
antieuskaldun
antifaxista
antifona iz. *Erl.*
antifrankista
antigeno
antigoaleko izlag. *Heg. Lgart.*
antigorputz
antiguar (herritarra)
antiinperialista
antiklerikal
antiklerikalismo
antiklinal
antikristo
antilope iz. *Antilope sp.*
antinatural
antiojo iz. pl. *Heg. Beh. h. betaurreko*
antiokiar (herritarra)
 antipar* e. **betaurreko**
antiparasitario izond. *Med., Elektr.*
antipoda
antisemita
antisemitismo
antiseptiko
antisorgailu
antitesi
antizikloi
 antoisin* e. **antoxin**
antojagarri izond. *Heg. 'aspergarria, gogaikarria'*
antojatu, antoja, antojatzen. *da/du ad. Heg. 'aspertu, gogaitu'*
antoju 1 iz. *Heg. Zah. Beh. 'apeta'* 2 iz. *Heg. Beh. 'nazka, higuina'*
antolabide
 antolabidetza* e. **antolaketa**
antolaera iz. *g.er. 'antolaketa, antolakuntza'*
antolaketa
 antolakidetu* e. **koordinatu; batu; bateratu**
antolakizun iz. 'antolaketa'
antolakunde iz. 'organizazioa'
antolakuntza
antolaldi iz. *Ipar. 'konponketa'*

antolamen* e. **antolamendu**
antolamendu
antolarazi, antolaraz, antolarazten. *dio* ad.
antolatu, antola, antolatzen. 1 *du* ad. 2 *da*
 ad. *Ipar.* 'bat etorri'
antola hor! *Ipar. Sin. hor konpon!*
antolatzaile
antologia
antologiko
antonimo iz. *Hizkl.*
antoxin
antoxinkada
antozoo iz. *Zool.*
antrazita
antropofagia
antropofago iz. eta izond. 'gizajalea'
antropoide
antropologia
antropologiko
antropologo
 ants* e. **antz 2**
antsia 1 'ardura, kezka, arreta'
antsia izan. *da/du* ad. *Zah.* (Batez ere
ez da antsia, zer da antsia,
biharraz antsia ez dute
 bezalako esapideetan erabiltzen da)
antsia 2 iz. 'hasperena, intziria'
antsiatsu izond. *Ipar. Zah.* 'arduratsua,
 arretatsua'
antsiatu, antsia/antsiatu, antsiatzen. *da* ad.
antsika adlag. 'hasperenka, intzirika'
antsikabe izond. 'arduragabea, axolagabea'
antsikabeki
antsikabetasun
antsikabetu, antsikabe/antsikabetu,
 antsikabetzen. *da* ad. *g.er.*
antsoaindar (herritarra)
antxera iz. *Ipar.* 'enkantea, errematea':
hilaren ondasunak antxeran saldu
ziren.
antxeta iz. *Larus sp.* eta *Rissa sp.*
antxintxika adlag. 'lasterka'
antxintxiketa iz. 'lasterketa'
 antxintxiketan* e. **antxintxika**
antxitu, antxi, antxitzen. *du* ad. *Bizk. Zah.*
g.er. h. atzitu
antxoa iz. *Engraulis encrasicolus Sin.*
bokarta

antxu iz. 'bildotsa, arkumea'
antxumatu, antxuma, antxumatzen. *du* ad.
 '(besoak edo hankak) bata bestearen
 gainean jarri'
antxume
antxumeki iz. 'antxume-okela'
antz 1
antza denez
antza hartu: *nire herriari zerutxo*
baten antza hartu nion.
antzean: *gaixo antzean dabil.*
antzeko iz.: *norbaiten antzekoa izan;*
ipuin antzekoak.
antzera 'gisara': *egin dezagun gizona*
geure antzera.
antz 2 iz. *Bizk. h. hats*
antza adlag. 'dirudienez': *asmoren bat*
bururatu zitzaien, antza, eta zirt-zart
bururatu eta egin.
 antza dagoenez* e. **antza denez**
 antzakabe* e. **antzegabe**
antzalda iz. *Goi. g.er. h. antzaldatze*
antzaldarazi, antzaldaraz, antzaldarazten.
du ad.
antzaldatu, antzalda/antzaldatu,
 antzaldatzen. *da/du* ad.
antzaldatze
antzandobi iz. *Lanius sp.*
antzara iz. *Anser sp.*
antzara ferratzera (*antzara(k)*
ferratzera joan, bidali/igorri
 esapideetan erabiltzen da)
antzara-joko
antzara-xori *Ipar.* 'antzandobia'
antzarakume
antzarazain iz.
antzarka adlag. *Naf.* 'arnasestuka'
 antzatsu* e. **antzetsu**
antzatu, antza/antzatu, antzatzen. *du* ad.
 'trebatu'
antze iz. 'trebetasuna'
antze-lan 'artelana'
antzegabe izond. 'antzekaitza'
antzekaitz izond. 'antzerik, trebetasunik
 gabea'
antzekotasun
antzelari iz. 'artista'

antzeman, antzematzen. *dio* ad.: *antzeman diot ez dela hemengoa*. (ezezkoetan, ez diot antzik eman eta ez diot antzeman, biak onartzen ditu)

antzemat iz.: *susmo, intuizio eta antzemat sakonak*.

antzera* e. **antzara**

antzeratu, antzera/antzeratu, antzeratzen. 1 *du* ad. 'imitatu' 2 *du* ad. 'irudikatu, tankeratu'

antzerki
antzerki-lan edo **antzerki lan**
antzerki-talde edo **antzerki talde**

antzerkigile

antzerkigintza

antzerkilari

antzetsu

antzetsuki adlag. *g.er.* 'trebetasunez'

antzezale izond. *g.er.*

antzezkizun iz. *g.er.* 'antzezlana'

antzezko* e. **artifizial**

antzezlagon iz.

antzezlan

antzezlari iz.

antzezle

antzezleku iz. 'antzeztokia'

antzezpen

antzeztalde iz. 'antzerki-taldea'

antzeztoki

antzeztu, antzez, antzezten. *du* ad.

antzigar

antzina 'aspaldi'

antzinako

antzinaera iz. *Zah.* 'antzinatea'

antzinakotasun

antzinaldi iz. *g.er.* 'antzinatea'

antzinaro

antzinatasun iz.: *euskararen antzinatasuna; lanpostuko antzinatasuna*.

antzinate

antzinatxo adlag. 'aspalditxo'

antzindar (herritarra)

antzirudi

antzo adlag.: *gazteak gazte antzo behar du bizi; basakatu zauritua (edo zaurituaren) antzo*.

antzora *Zah.:* *haur baten antzora*.

antzoki iz. 'teatroa (tokia)'

antzu

antzuolar (herritarra)

antzutasan

antzutu, antzu/antzutu, antzutzen. *da/du* ad.

anu iz. *g.er.* 'nekea' (Batez ere *anu* egin esapidean erabilia)

anu egin *g.er.* 'nekatu, unatu'

anuetar (herritarra)

anulatu* e. **baliogabetu; deuseztatu; ezeztatu; indargabetu**

anuntziatu, anuntzia, anuntziatzen. *du* ad. h. **aditzera eman; iragarri**

anuntzio iz. h. **iragarki; iragarpen**

anuro

añanar (herritarra)

añen 1 iz. *g.er.* (deabrua izendatzeko leungarria) 2 iz. 'madarikazioa'

añeneko iz. 'biraoa'

añenti izond. 'biraolaria'

añorbear (herritarra)

aorta

apa 1 iz. *Bizk.* 'musua'

apa 2 *Haur.* (haurrak esertzeko edo eserarazteko erabiltzen den hitza)

apaburu iz. 'zapaburua'

apa eman* e. **pa eman**

apailamendu iz. *g.er.* 'apailatzea, prestakuntza'

apailatu, apaila, apailatzen. *du* ad.

apailatzaile iz. *g.er.*

apailu iz. 'prestamena, prestalana'

apain

apainarazi, apainaraz, apainarazten. *du* ad.

apaindegi

apaindu, apain/apaindu, apaintzen. *da/du* ad.

apaindura

apainduria

apaingailu iz. *Ipar.* *g.er.* 'apaingarria'

apaingarri iz. eta izond.

apaingela

apainkeria

apainketa

apainki adlag. *g.er.* h. **apain** (eta *apaintasunez*)

apain-mahai
apaintasun
apaintza iz. 'prestaketa, apainketa'
apaintzaile
apaintze
apairu iz. *Ipar.* 'otordua, jatordua'
apairuztatu, apairuzta, apairuztatzen. *da*
ad. Ipar. g.er.: ongi apairuztatu gara.
apaiz
apaiz nagusi: *Kaifas apaiz*
nagusiarengana eraman zuten. Sin.
apaizburu
apaiz-sagar edo **apaiz sagar** 'anis
sagarra'
apaizaita iz. *g.er. h. erretore*
apaizburu iz. *Sin. apaiz nagusi*
apaizeria
apaizetxe
apaizgai
apaizgaitegi
apaizgintza
apaizgo
apaiztar* e. **apaiztiar**
apaiztasun
apaiztegi iz. 'apaizetxea'
apaiztiar
apaiztu, apaiz/apaiztu, apaizten. *da/du ad.*
apaizurren* e. **diakono**
apaka
apakin iz. *g.er.* 'ibaiak ekartzen duen
hondakina'
apal 1 izond.: *pertsona apala; boz apala.*
apal 2 iz.: *apal berriak jarri ditugu*
paretan.
apalaldi
apalarazi, apalaraz, apalarazten. *du ad.*
apalategi
apaldu, apal/apaldu, apaltzen. *da/du ad.*
apalesgarri izond. 'apalgarria'
apaletsi, apalets, apalesten. *du ad.*
'gutxietsi': *bere burua apaletsi zuen*
zergalariak.
apalgarri izond. '(norbait edo zerbait)
apaltzen duena'
apalgune iz.: *bideak apalgune bat*
zeharkatzen zuen.
apalgura izond. *Ipar.* 'apala'
apalik

apalkeria
apalki
apalkiro
apalkuntza
apalmendu iz. *Ipar. Zah.*
apaltasun
apaltze
apalxko izond. eta adlag.
apapa adlag. *Haur.:* *goazen apapa!*
apar
aparailu 1 iz. 'arrantza tresneria' 2 iz.
'zamarien tresneria'
aparantzia iz. *Ipar.* 'itxura, funtsa'
(Batzuetan harridurazko esapideetan
erabiltzen da: *hori ministro?*
Aparantziarik ere ez!)
aparatu 1 iz.
arnas aparatu
aparatu 2, apara, aparatzen. *du ad.*
'helburuan jo, zerbait(ean) jo': *harria*
bota eta begi-begian aparatu zuen;
heriotzak berdin aparatzen ditu
zaharrak nahiz gazteak.
apardun
aparejadore iz. *Heg.* 'arkitekto tekniko'
apareju iz. h. **aparailu**
aparexu* e. **aparailu**
aparizio iz. *Batez ere Zub. h. agerkunde;*
epifania
aparkaldi
aparkaleku
aparkatu, aparka, aparkatzen. *du ad.*
apart* e. **aparte**
aparta izond.: *trebetasun aparta du neska*
horrek.
apartamentu
apartarazi, apartaraz, apartarazten. *du ad.*
apartatu, aparta/apartatu, apartatzen. 1 *du*
ad. Gip. eta Bizk. Lgart. 'aukeratu' 2
du ad. Lgart. 'bereizi'
aparte h. **bereiz; urruti**
apartean adlag. *Heg. Beh.* 'urruti'
aparteko
apartekotasun
apartsu
apartu, apar/apartu, apartzen. *da/du ad.*

apasta iz. *Gip.* eta *Naf.* 'arrainak erakartzeko uretara botatzen den janaria, beita'

apatia

apatiko

apatx 1 iz. 'animalien adarkizko azal lodia, azazkala'

apatx 2 interj. *Haur.:* *apatx hementxe!*

apatx egin *Haur.* 'eseri': *egin apatx!*

apatxe iz.

apatz 1 izond. *Bizk.* 'biguna, harroa' 2 izond. *Bizk.* '(pertsone) xaloa, adeitsua'

apazegatu* e. **ematu; eztitu**

apea iz. h. **enborki**

apelatu 1, apela, apelatzen. *du* ad. *Zuz.* 'gora jo'

apelatu 2, apela, apelatzen. *da* ad. *Lap.* eta *BNaf.* 'osasunez hobetu': *ene semea ahul egon da eta orain apelatu da.*

apellidu* e. **abizen; deitura**

apen iz. *g.er.* h. **mendeku**

apenas adlag. 'ez dirudi': *apenas entzun zezakeen hitz hori Azkuek Lekunberrin.*

apendize iz. *Anat.* (heste-zatia)

apendizitis

apendu, apen/apendu, apentzen. *da/zaio/du* ad. *g.er.* 'mendekatu'

apentzaile izond. eta iz. 'mendekatzailea'

apeo iz. 'zerbaiti eusteko jartzen den zurezko zutabea'

aperitibo iz.

apeta

apetaldi

apetatsu

apetitu

apeu iz. 'usoak sareetara erakartzeko hegazti-irudia, abata'

apex iz. *Ipar.* 'tximeleta'

apez h. **apaiz**

apezpiku iz.: *apezpiku laguntzaile; apezpiku-hiri.*

apezpikugo

apezpikutasun

apezpikutegi

apiar (herritarra)

apika

apikal izond. *Hizkl.*

apikultura* e. **erlezaintza**

apio iz. *Apium graveolens*

apiriku iz. *Ipar.* 'ataria, bereziki arkupekoa'

apiril

apiril arrain *Zub.* 'apirilaren lehenean egiten den txantxa'

apit iz. *g.er.* 'aldapa handia'

aplazatu* e. **atzeratu; luzatu**

aplikabide* e. **aplikazio**

aplikagarri izond.

aplikapen* e. **aplikazio**

aplikarazi, aplikaraz, aplikarazten. *dio* ad.

aplikatu, aplika, aplikatzen. *du* ad.

aplikazio

apo 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* '(lehorreko) zapoa'

apo-belar edo **apo belar** *Verbascum thapsus*

apo-ilar *Vicia leitea*

apo 2 iz. *Bizk.* 'zenbait ugaztunen adarkizko azal lodia, apatxa'

apo 3 iz. 'aketza'

apo-apoan adlag. *Bizk.* 'nekez, ozta-ozta'

apoarmatu iz. 'dortoka' *Emys orbicularis*

apobelatz iz. *Ipar.* 'zapelatza'

apobikoitz izond. 'apoa bitan banaturik duena'

apodun

apogeo iz. *Astron.*

apoita iz. *g.er.* 'behartasun larria'

apokalipsi

apokaliptiko

apoki iz. 'apoaren okela'

apokrifo

apolitiko

apologetika

apologetiko

apologia

apologista

apoperrexil iz. *Anthriscus cerefolium*

apopilo *Heg.*

apopilo egon

aportazio* e. **ekarpen**

aposizio iz. *Gram.*

apostasia

apostata

apostoladu* e. **apostolutza**
 apostoladutza* e. **apostolutza**
apostoliko
apostolu
apostolutasun
apostolutza
apostrofo iz. 'idazteko zeinua'
 apostu* e. **apustu**
apostura h. **apustu**
apote
apotema
 apotz* e. **apatz**
apotzar
aprendiz iz. eta izond. *Batez ere Ipar.*
 aprendizaia* e. **aprendizgo**
aprendizgo
 aprendizko* e. **aprendizgo**
apreta iz. *Heg. Beh.* 'espartina'
aprobatu, aproba, aprobatzen. *du ad. Ipar.*
Zah. 'onartu'
aprobetxagarri izond. *Heg.*
aprobetxamendu iz. *Heg.*
aprobetxategi iz. *Heg. Herr.*
aprobetxatu, aprobetxa, aprobetxatzen.
da/du ad. Heg. 'baliatu'
apropos 1 adlag. 'berariaz' 2 izond.
 'egokia'
aproposko 1 izlag. *Heg. Beh.* 'benetakoa
 ez dena' 2 izlag. *Bizk. Beh.* 'egokia,
 aproposa'
apuko iz. 'aitzakia, estakurua'
apuntatu, apunta, apuntatzen. *du ad. Heg.*
apunte 1 iz. *Heg.* 'idatziz hartutako oharra'
 2 iz. *Heg.* 'marraski-zirriborroa'
apur
apur bana *Ipar. Zah.* 'apurka'
apur bat
apurka
apurkeria
apurketa iz. 'apurtzea'
apurkin iz. 'hondakina'
apurkor
apurño
apurreria iz. *Bizk.*
apurtasun
 apurto* e. **apurtxo**
apurtu, apur/apurtu, apurtzen. *da/du ad.*

apurtxo
apurtxo bat
apurtzaile
apustu
apustu egin
apustulari
apustuzale
aputio iz. *Zah. g.er.* 'iraina'
 aquarium* e. **akuario**
ar izond. eta iz.: *arrak eta emeak.*
ara 1 iz. *Ipar.:* *Euskal Herriko ara eta
 ohiturak; mutil honek bere nagusiaren
 ara egiten du; gure arak eta sinesteak
 ez dira harenak.*
ara 2 iz. *Ara sp.*
 arabaki* e. **adabaki**
arabar
arabarba iz. *Rheum rabarbarum*
arabazozo iz. *Sturnus sp.*
 arabe* e. **arabiar**
arabego iz. 'hego-mendebaldeko haizea'
arabera
araberako
araberan 1 adlag. *Ipar.* 'konformidadean'
 2 adlag. *Ipar.* 'arabera'
 araberatu* e. **arautu; araupetu**
arabiar (herritarra)
arabiera (hizkuntza)
arabisagar iz. *Citrus paradisi Sin.* **pomelo**
arada iz. *Ipar. Zah. g.er.* 'oihartzuna'
araiz 1 adlag. *Ipar.* 'noski, jakina': *ezagutu
 zenuen? bai araiiz!*
araiz 2 adlag. *Ipar.* 'oxala!': *bakea eginen
 dugu araiiz!*
araiztar (herritarra)
arakaitz
 arakaketa* e. **araketa; arakatze**
arakaldar (herritarra)
arakarri iz. *g.er.* 'sardioa'
arakatu, araka, arakatzen. *du ad.*
arakatz iz. *Ribes uva-crispa*
arakatzaile
arakatze
araketa iz. *Sin.* **arakatze**
arakildar (herritarra)
arakosiar (herritarra)

aralde 1 iz. *Ipar.* 'taldea' 2 iz. *Ipar. g.er.* 'bikotea'

araldi

aramaioar (herritarra)

aramar (herritarra)

aramu iz. *Bizk.* 'armiarma'

aran iz. *Prunus domestica*

aran melatu *Sin.* **aranpasa**

aranaratxear (herritarra)

aranatu, arana/aranatu, arاناتzen. *da/du* ad. *Zub.* 'oihartzuna egin'

aranaztar (herritarra)

aranbeltz iz. *Bot.*

aranera (hizkuntza)

arangorri iz. *Bot.*

arangurendar (herritarra)

aranoar (herritarra)

aranondo iz. *Prunus domestica*

aranots iz. *Zub.* 'oihartzuna'

aranpasa iz. *Sin.* **aran melatu**

arantza

arantzabeltz iz. *Batez ere Gip. eta Batez ere Bizk. Prunus spinosa*

arantzadi iz. *g.er.* 'arantzaz, elorritz beteriko alderdia'

arantzadun

arantzatsu

arantzatu, arantza/arantzatu, arantzatzen. *da/du* ad. *Zah.* 'arantzaz bete'

arantzazko izlag.: *arantzazko koroa.*

arantzazuar (herritarra) *Sin.*

arantzazuztar

arantzazuztar (herritarra) *Sin.*

arantzazuar

arantze 1 iz. 'elorrria' 2 iz. *Zub.* 'aranondoa'

arantzurde iz. *Hystrix cristata*

arao 1 iz. 'biraoka' 2 iz. 'exorzismoa'

araoka adlag. 'biraoka'

araolari iz. *g.er.* 'exorzista'

arartekari iz. *Zub.* 'arartekoa, bitartekoa'

ararteko

arartekotasun

arasa

arastar (herritarra)

aratean adlag. *g.er.* 'aratinik'

aratinik adlag. 'etzanda ahoz gora'

aratu 1, ara/aratu, aratzen. *du* ad. *Bizk.* 'arakatu'

aratu 2, ara/aratu, aratzen. *du* ad. 'areaz landu'

aratuste iz. *Bizk.* 'inauteria'

aratxe

aratxeburu iz. 'zapaburua'

aratxeiki iz. *Ipar.* 'aratxe-okela'

aratz

arau 1 iz.

arau-hauste

arauzko izlag. 'arauarekin bat datorrena'

arau 2 1 postpos. 'ahala': *sartu arau hiltzen zituen.* 2 postpos. '-en arabera': *leku arau sortzen dira landareak.*

arauaz 'arabera'

arauko izlag. 'araberakoa'

arauzko izlag. 'araberakoa': *eredu batzuen arauzko idazkera.*

araubide

araudi

araudun izond. 'arau baten arabera'

araueko* e. **arauko**

arauemaile

arauez* e. **araiz**

arauezko* e. **arauzko**

araugabe izond.

araugintza

arauka 1 adlag. 'arabera' 2 adlag. 'proporzioz'

araukaria iz. *Araucaria*

arauketa

araupeketa* e. **arauketa**

araupetu, araupe/araupetu, araupetzen. *du* ad.

araupide* e. **araubide**

araurren iz. *Gip. Zah.* 'azken muga'

arautegi

arautu, arau/arautu, arautzen. *du* ad.

arautzaile

arautze

arazeria iz. *g.er.* 'ardura'

arazketa

arazki adlag. *g.er.* 'araztasunez'

arazle

arazo iz.

arazotsu

arazotu, arazo/arazotu, arazotzen. *da/du*
ad. 'arduratu, lanpetu'

araztaile**araztasun****araztegi**

araztu, aratz/araztu, arazten. *da/du* ad.

arba

arbailar (herritarra)

arbalda iz. *Zah. g.er.* 'basta'

arbaso

arbastatu, arbasta, arbastatzen. *du* ad.
'landu nahi den egur, harri eta abarri
zatirik handienak kendu'

arbazta 1 iz. 'adar xehe zuhaitzetik
erauzia' 2 iz. 'lihoaren azala'

arbel

arbel egin *g.er.* 'huts egin'

arbeletzeko iz. *Ipar.* 'abrikota'

arbedol iz. *Prunus dulcis*

arbedolondo

arberaztar (herritarra)

arberoar (herritarra)

arbi 1 iz. *Brassica napus* 2 iz. 'arraba'

arbi-txori 'berdantza'

arbin izond. eta adlag. 'urduri, larri': *andre
hau beti egoten zen arbin eta larri.*

arbindu, arbin/arbindu, arbintzen. *da/du*
ad. *Batez ere Bizk.* 'urduritu, larritu'

arbitrario**arbitrariotasun**

arbizuar (herritarra)

arbola

arbola-ipurdi

arboladi

arbolape iz.

arbolazain**arbolazaintza**

arbolipurdi* e. **arbola-ipurdi**

arbonar (herritarra)

arbotiar (herritarra)

arbuigarri

arbuiazazi, arbuiazaz, arbuiazazten. *dio* ad.

arbuia, arbuia, arbuiazen. *du* ad.

arbuiazaile**arbuio****ardagai**

ardai* e. **ardagai**

ardail* e. **arradail**

ardaila 1 iz. *Gip.* 'berriketa, sesioa' 2 iz.
Gip. 'iskanbila, zarata, pertsonen
sortua'

ardanaska**ardandegi**

ardanetxe iz. *Bizk. Zah.* 'ardandegia'

ardangela

ardankoi izond. *Jas.* 'ardozealea'

ardantza* e. **ardantze**

ardantzale izond. *Bizk. Zah.* 'ardozealea'

ardantze iz. 'mahastia'

ardao* e. **ardo**

ardatz

ardatzean ari izan

ardatzean egin

ardazketa**ardazle**

ardaztu, ardatz/ardaztu, ardatzen. *da/du*
ad.: *eztabaida argudio bakar baten
inguruan ardatzu zen.*

ardi 1 iz.: *ardi errebelatua; ardi galdua.*
(abere xehea)

ardi-azienda edo **ardi azienda**

ardi-esne edo **ardi esne**

ardi-gazta edo **ardi gazta**

ardi-ile 'artilea'

ardi-larru edo **ardi larru**

ardi-mihi *Ipar.* 'pentzeetako belarra'
Valerianella olitoria

ardi-txakur edo **ardi txakur**

ardi 2 iz. *Bizk.* 'arkakusoa, kukusoa'

ardi-belar edo **ardi belar** 'arkakuso-
plantaina'

ardi 3 iz. 'itsaso nahasiko zuriunea'

ardiantxa iz. *Ipar. Zah. g.er.* 'urtebeteko
arkumea'

ardidi* e. **artalde**

ardietsi* e. **erdietsi**

ardiketa adlag. 'ardiak zaintzen'

ardiki iz. 'ardi-okela'

ardikoi izond. *Jas.* 'ardi-jalea': *zakur
ardikoiak.*

ardit

arditegi iz. 'artegia'

ardo

ardo beltz
ardo gorri
ardo gozo
ardo zuri
ardogile
ardogintza
ardoketa 1 iz. 'ardo kopurua' 2 adlag. 'ardo bila'
ardoketan
ardoketara
ardoketari iz. 'ardoa banatzen duena'
 ardoki* e. **artegi**
ardora iz. 'arrain-sardak sortzen duen argitasuna'
ardoran ibili 'ardora kontuan hartuz arrantzan egin'
 ardore* e. **adore**
ardotegi iz. 'ardandegia'
ardotu, ardo/ardotu, ardotzen. *da/du* ad. 'ardo bihurtu': *Jesusek ura ardotu zuen.*
ardozaletu
ardozaletzeria
ardozaletu, ardozaletu/ardozaletu, ardozaletzen. *da/du* ad.
ardura 1 iz. 'axola, arreta'
ardura hartu
ardura izan 'axola izan'
ardurazko izlag. 'garrantzizkoa'
ardura 2 adlag. *Ipar.* 'maiz'
ardurako izlag. 'ohikoa'
arduran adlag. *g.er.* 'ardura, maiz'
ardurazko izlag. h. **ohiko**
ardurenean adlag. 'gehienetan'
ardurenik adlag. 'maizenik'
arduradun
arduragabe izond.
arduragabeko izlag. *Bizk.* 'arduragabea'
arduragabekeria
arduragabetasun
arduragabetu, arduragabe/arduragabetu, arduragabetzen. *da/du* ad.
arduragarri izond.: *onak eta arduragarriak ditugu sineskizun horiek.*
 arduraki* e. **ardura; maiz**
 arduralaritza* e. **administrazio**

arduraldi
ardurape
ardurapean
ardurapeko
 ardurapen* e. **ardura**
arduratsu
arduratu, ardura/arduratu, arduratzen. *da/du* ad.
are 1
are... -ago
are ere: *nafarrek eta are ere Iparraldeko euskaldunek esaten dute.*
are eta... -ago 'are... -ago'
are eta gehiago 'are gehiago'
are gehiago
are gutxiago
are 2 iz. (laborantza tresna)
 are 3* e. **bare**
area iz. (neurria)
areago
areagotu, areago/areagotu, areagotzen. *da/du* ad.
arean
arean-arean 'apurka-apurka'
arean bai 'zerbait, apur bat'
arean ere 'izan ere'
arean ez 'deus ez'
 areatu* e. **aratu** 2
areatar (herritarra)
arellanoar (herritarra)
arenbaten adlag. *Bizk.*
arerio
areriotasun
areriotu, arerio/areriotu, areriotzen. *da/du* ad. *Bizk.* 'etsaitu'
aresoar (herritarra)
arestian
arestiko izlag.
areto iz.: *areto girotua.*
areto-futbol edo **areto futbol**
aretxabaletar (herritarra)
 aretze* e. **aratxe**
argal
argaldu, argal/argaldu, argaltzen. *da/du* ad.
 argaleria* e. **argalkeria**
argalkeria

argaltasun

argaltxo izond. *Adkor.* (*argal* -en txikigarria; aukeran argalegia)

argamasa 1 iz. 'kareorea' 2 izond. *Ipar.*

argantzundar (herritarra)

argazki

argazki-denda edo **argazki denda**

argazki-kamera edo **argazki kamera**

argazki-makina edo **argazki makina**

argazkigintza**argazkilari****argazkilaritza**

arge* e. **eclipse**

argentinar (herritarra)

argentino* e. **argentinar** (edo *Argentinako*)

argi

argi-alba edo **argi alba** *g.er.*

'egunsentia'

argia amatatu

argia hil

argia itzali

argia piztu

argi-belar edo **argi belar** 'alpapa, luzerna'

argi-egile izond.: *zeruko izar argi-egileak.*

argi egin: *itsuei argi egiteko.*

argi-emaile izond. 'argi-egilea'

argi eman 'argi egin'

argi-errainu edo **argi errainu** 'argi-izpia'

argi eta garbi

argi-ezkila edo **argi ezkila**

'egunsentiko kanpai-joaldia'

argi-giltza edo **argi giltza** 'etengailua'

argi-haste *Ipar.* eta *Naf.* 'egunsentia'

argi ibili 'erne, kontuz ibili'

argi-iturri 1 iz. 'argiaren iturburua'; 'argizagia' 2 izond. 'orojakile ustekoa'

argi-itzal 1 iz. 'argiantza' 2 iz. pl.: *laikoen egoeran sumatzen diren argi-itzalak.*

argi-izpi edo **argi izpi**

argi-oilar *Upupa epops*

argitan 1 adlag. '(zerbaitek) argi egiten duela': *kandelaren argitan*

irakurri zuen. 2 adlag. 'nabarmen, ikusten dela': *plazan, argitan egiten diren dantzak.*

argitan egon: *argitan daude etxeetako leihoak.*

argitara atera *Sin.* **argitara ilki**

argitara eman

argitara ilki *Sin.* **argitara atera**

argitara irten

argi-txakur

argi-txinta edo **argi txinta** 'argi-izpia'

argi-urratze 'egunsentia'

argi-urte edo **argi urte** (luzera-neurria)

argi-zirrinta edo **argi zirrinta** *Ipar.* 'egunsentia'

argi-zulo *Sin.* **sabai-leiho, sabai leiho**

argi-zuzi edo **argi zuzi**

argiagotu, **argiago/argiagotu**, **argiagotzen.** *da/du* ad. 'argiago bihurtu'

argialdi

argiantz

argiarazi, **argiaraz**, **argiarazten.** *du* ad.

argibide

argidun izond.: *oldar berri eta argiduna.*

argidura iz. *Ipar.* *g.er.* 'argitasuna'

argigarri izond. eta iz.

argigintza* e. **argitzapen**

argigune iz. 'argia dagoen tokia'

argi-ingar* e. **argindar**

argikari* e. **argizagi**

argiketari

argiki adlag. 'argiro, argi'

argikor izond.

argimutil iz. 'kandelaren euskarria'

argindar iz. 'eletrizitate'

argiontzi

argiratu, **argira/argiratu**, **argiratzen.** *du* ad. 'ezkutuan zegoena jendartean agertu'

argiro

argitaldari 1 iz. 'argitaratzailea' 2 iz. 'argitalextea'

argitaldi* e. **argitaraldi**

argitaldu* e. **argitaratu**

argitalexte

argitalpen

argitaragabe izond.: *eskuizkribu argitaragabeak.*
argitaraketa* e. **argitalpen**; **argitaraldi**
argitaraldi
argitararazi, argitararaz, argitararazten.
dio ad.
argitaratu, argitara/argitaratu,
 argitaratzen. *du* ad.: *mila liburutik gora argitaratu da aurten euskaraz.*
argitaratzaile
argitaratze
 argitarazio* e. **argitalpen**
argitasun
argiteria
argitsu
argitu, argi/argitu, argitzen. 1 *du* ad. 'argi egin': *eguzkiak argitzen du mundua.* 2 *da/du* ad. 'eguna zabaldu' 3 *da/du* ad. 'argiago bihurtu' 4 *du* ad. 'ikusmena bihurtu' 5 izond. '(pertsone) aditua, ikasia'
argitzaile iz. eta izond.
 argitzal* e. **argi-itzal**
argitzapen
argitze iz. 'egunsentia'
argiune iz. *Sin.* **argialdi**
argixka
argizagi iz. *Sin.* **astro**
argizaiol iz. 'bildumena biltzeko ohola, gehienetan landua'
argizari
argiztapen iz. 'argiz hornitzea'
argiztatu, argizta, argiztatzen. *du* ad. 'argiz hornitu': *gure auzoko kaleak argiztatu dituzte.*
argolidar (herritarra)
argonauta
argot
argudiatu, argudia, argudiatzen. *du* ad.
argudiatze
argudio
arguedastar (herritarra)
argumentu
 argurio* e. **argudio**
arhantar (herritarra)
arhantsusiar (herritarra) *Sin.*
arhantsusitar

arhantsusitar (herritarra) *Sin.*
arhantsusiar
 arhe* e. **are 2**
aria 1 iz. *Mus.*
aria 2 1 iz. *Ipar.* 'karia' 2 iz. *g.er.* 'harremana, erlazioa, zerikusia' 3 iz. 'arrazoia'
aria 3 iz. *Zub.* 'leinua, arraza'
arian adlag. 'aritutz'
arian-arian
ariarazi, ariaraz, ariarazten. *du* ad.: *egia da ez gaituztela lanean ariaraziko?*
ariatar (herritarra)
aribear (herritarra)
aribide
aribidean
aribideko
ariel iz. 'antzinako zerga'
ari izan, ari, ariko. 1 *da* ad.: *labeari su ematen ari zirenak.* 2 *du* ad. [eguraldiaz eta]: *euria, haizea, elurra ari du.*
ariz-ariz *Ipar. Zah.*
ariketa
arima iz.: *arima eta gorputz.*
arima-argi edo **arima argi** 'argi-txakurra'
arima-arimatik *Bizk.*
arima herratu
arimak egin *Zah.:* *arimak egin dio* (hil da).
arimadun
arimagabe izond.
arimagabeko izlag.
arimakari iz.: *zenbat arimakari, zenbat bederatziurren dagoen egin gabe!*
arimazain
arimezkila iz. 'norbait hiltzen denean egiten den joaldia'
arin
erre-arin
jan-arin edo **jan-arinean**
arinarazi, arinaraz, arinarazten. *du* ad.
arin-arin iz.
arindu, arin/arindu, arintzen. *da/du* ad.
arineketa iz. 'lasterketa'
arinetan adlag.
aringarri iz. eta izond.

arinka**arin-arinka****arinkeria****arinki****arintasun****arintxo** izond. *Adkor.* 'aukeran arinegia'**arintzaile****arintze** iz.: *zerga-arintze; zigor-arintze.***arinxko** izond. eta adlag. *Ipar.* eta *Naf.* *Adkor.***ario 1** iz. 'era'ariora* e. **arabera****aristokrata****aristokratiko****aristokrazia****aristoteliko****arimetika****arimetiko****aritu**, ari, aritzen, arituko/ariko. *da* ad.**arizale** iz. *Zub.* 'aktorea (pastoraletan)'**arka****arkabuz****arkadiar** (herritarra)**arkaiko**arkaingeru* e. **arkanjelu****arkaismo****arkakarats** iz. 'basa-arrosa'**arkakuso** iz. *Sin.* **kukuso****arkakuso-plantain** *Plantago*
*psyllium***arkaldu**, arkal, arkaltzen. *da* ad. 'arkara jarri': *ardi beltza arkaldu zaigu.*arkamailu* e. **andura****arkanbele** iz. *Lucanus cervus***arkanjelu****arkara** adlag. 'ardia (eta ahuntza) arreske':
*ardia arkara da.***arkasats** iz. *Smilax aspera* *Sin.* **endalar****arkatz** iz. *Sin.* **lapitz**arkazia* e. **akazia****arkazte** iz. 'bi urte inguruko ardia'**arkel** iz. *Ipar.* eta *Naf.:* *bi txerrikume erosi ditugu, bat ordotsa eta bertzea arkela.***arkeologia****arkeologiko****arkeologo****arketipo****arkin** iz. 'ardi-gorotza'**arkitekto****arkitekto tekniko****arkitektoniko****arkitektura**arkitu* e. **aurkitu****arkola** iz. *Ipar. g.er.* 'iztupa'arkondara* e. **alkandora****arkorotz** iz. *Bizk.* 'ardi-gorotza'**arku****arku-dantza** edo **arku dantza****arkuazpi** iz. *Ipar.* 'arkupea'**arkume****arkumeki** iz. 'arkume-okela'**arkupe****arlantz** iz. 'gariaren (eta kideko landareen) bizarra'**arlekin** iz.**arlo****arlote****arlotekeria**arloteria* e. **arlotekeria****arlotetu**, arlote/arlotetu, arlotetzen. *da* ad.
'arlotete bihurtu'**arma****arma-denda** edo **arma denda****arma hartu** edo **armak hartu** (batez ere *armak hartu* forman erabiltzen da)**armetan** adlag.: *armetan jarria;*
*armetan pasatu zuen gerratea.***armada** iz.: *itsas armada, aire armada.*
Sin. **gudaroste****armadore****armadun****armadura****armagabetu**, armagabe, armagabetzen. *du* ad.**armagin****armagintza****armagizon****armairu****armamentu****armañantzastar** (herritarra)**armarri****armarridun** izond.**armategi**

armatu, arma/armatu, armatzen. *da/du* ad.

armendariztar (herritarra)

armeniar (herritarra)

armeniera (hizkuntza)

armiarma

armiarma-arrain 'xabiroia'

armiarma-sare edo **armiarma sare**

armin* e. **arbin**

armindu* e. **arbindu**

armiñondar (herritarra)

armistizio

armonia 1 1 iz. 'errieta': *merezi zuen*

armonia edo errieta eman zion. 2 iz.

'sesioa'

armonia 2* e. **harmonia**

armoniko* e. **harmoniko**

arrosu iz. *Bizk. Beh.* 'gosaria'

arnari* e. **fruitu**

arnasa iz. [*arnas* forman erabiltzen da hitz-elkarketako lehen osagai denean:

ik. *arnas aparatu*] *Sin.* **hats**

arnasa batean

arnasa berotu

arnasa berritu

arnasa bete

arnasa bota

arnasa egin

arnasa eman

arnasa estutu

arnasa hartu

arnas aparatu

arnas hartze 'arnasgora, hasgorapena'

azken arnasa

azken arnasa eman

azken arnasetan egon

arnasaldi

arnasatu* e. **arnastu**

arnasbehar* e. **arnasestu**

arnasbehera iz. 'arnasbotatzea'

arnasberritu, arnasberri, arnasberritzen.

da/du ad.

arnasbide

arnasbotatze

arnasestu

arnasestuka

arnasgarri

arnasgora iz. *Sin.* **hasgorapen**

arnaska 1 adlag. 'arnasestuka' 2 iz.

'arnasestua'

arnasketa

arnastu, arnas/arnastu, arnasten. *du* ad.

arnegamendu iz. *Ipar. Zah.* 'arnegatzea, ukatzea'

arnegarazi, arnegaraz, arnegarazten. *dio* ad.

arnegari

arnegat iz. eta izond. *Zub. h.* **arnegatu**

arnegatu, arnega, arnegatzen. *du* ad. 'uko egin': *fedea(z) arnegatu zuen.*

arnegatzaile

arnegatze

arnegitar (herritarra)

arnegu

arneguka

arnes 1 iz. (armadura) 2 iz. (tresna) 3 iz. '(pertsonez mintzatuz) frikuna'

arnika iz. *Arnica montana*

arno iz. *Ipar. h.* **ardo**

arnoketa iz. eta adlag. *Ipar. h.* **ardoketa**

aro 1 iz. 'garaia, sasoi'

aro 2 iz. 'eguraldia'

aroi izond. *Zah. g.er.* 'alferra, nagia'

arokeria iz. *Zah. g.er.* 'alferkeria'

arol izond. 'harroa, trinkoa ez dena': *lur arola.*

aroma

aromatiko

arotu 1, aro/arotu, arotzen. *du* ad. 'aroa, eguraldia ondu, hobetu'

arotu 2, aro/arotu, arotzen. *du* ad. 'koroatu'

arotz 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'errementaria' 2 iz. *Heg.* 'zurgina'

arotzeria iz. *Sin.* **zurgintza**

arotzia iz. 'arotzeria'

arozgintza* e. **arotzeria; zurgintza**

arozgo iz. *Ipar.* 'errementariaren lanbidea'

aroztegi 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.*

'errementariaren lantegia' 2 iz. *Heg.* 'zurgindegia'

arpan iz. 'trontza-zerra'

arpanlari iz. *Sin.* **trontzalari**

arpegi* e. **aurpegi**

arpegio

arpeu

arpillera

arpin iz. 'plantain handia'

arpoi

arpoilari

arpoitu, arpoi/arpoitu, arpoitzen. *du* ad. 'arpoiaz jo'

arra

arra bete

arraba

arrabaska iz. *Ipar.* '(gauza hondatuen) nahaspila'

arrabaskatu, arrabaska/arrabaskatu, arrabaskatzen. *du* ad. *Ipar.* 'desegin'

arraberritu, arraberri, arraberritzen. *da/du* ad. *Zub.* h. **erreberritu**; **berritu**

arrabia* e. **errabia**

arrabiagarri* e. **errabiagarri**

arrabiatu* e. **errabiatu**

arrabio iz. *Salamandra sp.*

arrabita iz. (biolin mota)

arrabita-jotzaile

arrabitari iz. 'arrabita-jotzailea'

arrabol iz. 'oreak lantzeko zurezko tresna zilindrikoa'

arrabota

arrabots* e. **harrabots**

arrada 1 adlag. 'betea, baina ez gainezka':
ez daki lakaria arrada ala mukuru izango duen.

arrada 2 iz. 'badia, portu naturala'

arrada 3 iz. *g.er.* 'zurrusta'; 'hotsa'

arradail iz. *Zub.* 'bibelarra'

arradaka adlag. *g.er.* 'zarata eginez'

arradaki 1 iz. *g.er.* 'arrabola' 2 iz. *g.er.* (eskalapoiak egiteko tresna)

arradatu, arrada/arradatu, arradatzen. 1 *du* ad. '(ilea, belarra...) moztu, ageriko zatirik utzi gabe' 2 *du* ad. 'betetako ontzitik mukuru kendu'

arradatze

arradiza* e. **arraiza**

arra-egin, arra-egiten. *du* ad. *Ipar.* eta *Batez ere Zub.* 'berregin'

arra-erosi, arra-eros, arra-erosten. *du* ad. *Batez ere Zub.* 'berrerosi'

arra-erosle iz. *Ipar.* 'berreroslea'

arra-eroste

arra-erran, arra-erraten. *du* ad. *Zub.* 'berresan, errepikatu'

arra-ezkondu, arra-ezkon, arra-ezkontzen. *da* ad. *g.er.* 'berriz ezkondu'

arragoa

arragotu, arrago/arragotu, arragotzen. *du* ad. *g.er.* 'arragoan garbitu'

arrahartu, arrahar, arrahartzen. *du* ad. *Zub.* 'berrartu'

arraiz izond. *Lap.* eta *BNaf.* 'alaia'

arraia 1 1 iz. h. **marra**; **lerro**; **arrasto 2** iz. 'tantoa errebotean'

arraia 2 iz. *Raja sp.*

arraiar (herritarra)

arraie interj. [*arraio* -ren leungarria]:
zer arraie ari zara?

arraietan interj.

arra-igorri, arra-igor, arra-igortzen. *du* ad. *Zub.* 'berriro igorri'

arraiki adlag. *Lap.* eta *BNaf.*

arrail 1 1 iz. 'arrakala, arraildura' 2 izond. 'arrailez, arrakalaz betea' 3 izond.:
mozkor arraila (oso mozkorra).

arrail 2 izond.: *ogi arraila.*

arraildu, arrail/arraildu, arrailtzen. *da/du* ad.

arraildura iz. *Ipar. Sin.* **artesi**; **arrakala**

arraieria

arrailgarri izond. 'arrailtzen duena':
tormentu arrailgarrien erdian;
gogoeta bihotz-arrailgarriak.

arrain

arrain-salda edo **arrain salda**

arrain-saltzaile edo **arrain saltzaile**

arrain-sarda edo **arrain sarda**

arraindegi* e. **arrandegi**

arraindun

arraingorri iz. *Fam Triglidae Sin.* **perloi**

arrainkari* e. **arrantzale**

arrainketa 1 iz. 'arrain-pila' 2 adlag. 'arrain bila'

arrainketari iz. 'arrain-saltzailea'

arrainki iz. 'arrain-haragia'

arrainontzi

arraitegi iz. 'arrainak hazteko tokia'

arraitzar iz. [*arrain* -en handigarria]

arraio 1 iz. *Batez ere Ipar.* 'izpia'

arraio 2 interj.

arraiotan interj.

zer arraio!: *zer mutil eta zer arraio!,
zer arraio ari zara hor?*

arraioka

arraiopola interj. [*arraio* -ren leungarria]

arraitasun iz. *Lap.* eta *BNaf.*

arraitsu izond. 'distiratsua, argia'

arraitu, arrai/arraitu, arraitzen. *da/du* ad. *Lap.* eta *BNaf.*

arraitz iz. 'segarría'

arraiza iz. 'seinalea, aztarna (zauri edo gaixotasun batek utzia)'

arraize iz. (haize baten izena)

arraizia iz. *Lap.* eta *BNaf.* *g.g.er.* 'alaitasuna'

arrakada iz. gehienetan pl. *Bizk.* 'belarritakoa'

arrakala iz. *Bizk.* 'pitzadura'

arrakalatsu izond. *Bizk.*

arrakalatu, arrakala/arrakalatu, arrakalaten. *da/du* ad. *Bizk.*

arrakasta

arrakastatsu izond.

arralaba iz. *Batez ere Zub.* 'biloba emakumezkoa'

arrallant izond. *Batez ere Zub.* 'alaia'

arrama 1* e. **adar**

arrama 2 iz. (gizakien, animalien, itsasoaren... oihu edo hots ozena)

arramaiaz iz. *Zub.* 'ekaina'

arramaka adlag.

arran iz. *Bizk.* 'joarea, zintzarria'

arran-hots edo **arran hots**

arranbel iz. 'uztaia, arkuá': *arranbel eta geziak.*

arranberitu* e. **erreberitu; berritu**

arranda iz. *Ipar.* h. **errenta**

arrandan adlag. 'errentan'

arrandegi iz. 'arrainak saltzeko denda'

arrandia**arranditsu**

arrangoiztar (herritarra)

arrangura

arrangura izan. *da* ad.

arrangurarazi, arranguraraz, arrangurarazten. *du* ad.

arrangurati izond.

arranguratsu izond.

arranguratu, arrangura/arranguratu, arranguratzen. *da/du* ad.: *zertaz arranguratzen zara?; euskara mota horrek arranguratzen nau.*

arranjatu, arranja, arranjatzen. *du* ad. *Ipar.* 'antolatu'

arrankari iz. *Bizk.* 'amuarraina'

arrankazi iz. 'arpoia'

arrankudiagar (herritarra)

arrano 1 iz. *Aquila sp.* *etab.*

arrano 2 interj. [*arraio* -ren leungarria] **arranotan** interj.

arranokume

arranopola interj. [*arraio* -ren leungarria]

arranpa iz. *Sin.* **karranpa**

arranpalo iz. *Bizk.* 'txorimaloa'

arranparrila

arrantxo iz. *Heg.* (otordu arrunta)

arrantza 1 iz. 'arrain harrapatzea'

arrantza-ontzi edo **arrantza ontzi**

arrantza 2 iz. (astoarena)

arrantza egin

arrantzaka adlag. '(astoa) arrantzaka eginez'

arrantzale

arrantzari iz. *Ipar.* eta *Naf.* *Sin.* **arrantzale**

arrantzatu, arrantza/arrantzatu, arrantzatzen. *du* ad.

arrantzu

arrapalada iz. *g.er.:* *arrapalada batean, arrapalada hutsean.*

arrapaladan adlag.: *arrapaladan joan da.*

arrapastaka adlag. *g.er.* 'arrapaladan, harrapaka'

arrapataka adlag. *g.er.* 'arrapaladan, harrapaka'

arrapazka* e. **harrapazka**

arrapizte iz. *Zub.*

arrapiztu, arrapitz, arrapizten. *da/du* ad. *Batez ere Zub.* 'berpiztu'

arrapo

arrapostu iz. *Ipar.* 'erantzuna, ihardespena'

arrapotsu izond. *Ipar.* *g.er.* 'apartsua, haguntsua'

arraro

arraroki adlag. *Ipar*.
arras 1 adlag. 'guztiz, osoki'
arras 2 [ia beti bigarren osagai gisa erabilia] *Lap.*: *lur arras; larru arras*.
arraseko mozketa
arrasaldu, arrasal, arrasaltzen. *du ad. Ipar. g.er.*
arrasatear (herritarra)
 arrasatu 1* e. **suntsitu**
arrasatu 2, arrasa, arrasatzen. *du ad.* 'arrasean moztu'
arraseme iz. *Batez ere Zub.* 'biloba gizonetzkoa'
 arraska* e. **arraspa**
arraskatu, arraska, arraskatzen. 1 *du ad.* 'hondatu, ezabatu' 2 *du ad.* 'hatz egin, igurtzi'
arraso izond. *g.er. h.* **garbi; leun; berdin**
arraspa
arraspatu, arraspa/arraspatu, arraspatzen. *du ad.*
arraspatze
arrast 1 onomat. 2 iz. *g.er.* 'pospoloa'
arrasta 1 iz. *Batez ere Zub. g.g.er.* 'gainerakoa': *kantuak eta arrastakoak*.
 arrasta 2* e. **epai; agindu**
arrasta 3 iz. *Ipar.* 'galga, frenoa'
arrastada
arrastaka
arrastakari
arrastariar (herritarra)
arrastatu 1, arrasta/arrastatu, arrastatzen. *da/du ad. Heg.* 'herrestan joan, eraman'
arrastatu 2, arrasta/arrastatu, arrastatzen. *du ad. Ipar.* 'atxilotu'
arraste iz. *Heg.*
arraste-arrantza
arraste-ontzi edo **arraste ontzi**
arrastegi
arrastelu
arrasti iz. *Bizk.* 'arrastiria, ilunabarra'
arrasti on
arrastiri iz. *Ipar.*
arrasto
arrastu, arrats/arrastu, arrasten. *da edo du ad.* 'ilundu': *arrastu zenean/zuenean sartu ginen*.

arratoi iz. *Rattus sp.*
arratoi-txakur edo **arratoi txakur**
arrats
arrats apal 'ilunabarra'
arrats behera 'ilunabarra'
arratsalde
arratsalde apal 'ilunabarra'
arratsalde erdi
arratsalde on
arratsaldeko iz.
arratsaldero
 arratxa* e. **bolada; aldi**
arratz 1 iz. 'danborra, danbolina' 2 iz. 'lixiba egiteko ontzia' 3 iz. 'otarre estalkiduna'
arratzuar (herritarra)
arrauka 1 iz. *Festuca pratensis*
arrauka 2 iz. *Bizk.* 'janari erreen hondakin gozoa'
 arraultza* e. **arrautza**
arraun
arraunean ari izan
arraunean ibili
arraunka adlag. 'arraunean eginez'
arraunkada iz. 'arraun-ukaldia'
arraunketa
arraunlari
 arrausi* e. **aharrausi**
arrautza
arrautza-denda edo **arrautza denda**
arrautza-perretxiko *Amanita caesarea*
arrautzari izond. *g.er.* 'errulea'
arrautzopil
arrauzkara izond. 'obala'
arraxin iz. *Ipar. Sin.* **erretxina**
arraza
arrazadura iz. *Zah.* 'narrioa'
arrazakeria iz. 'arrazismoa'
arrazatu, arraza/arrazatu, arrazatzen. *da/du ad. Zah.* 'narriatu, hondatu'
 arrazio* e. **errazio**
arrazional
arrazionalismo
arrazionalista
arrazismo
arrazista

arrazoi iz.**arrazoia** eduki *Batez ere Bizk.***arrazoi da** edo **arrazoia da** *g.g.er.*

'bidezkoa da'

arrazoi eman *Heg.***arrazoi gaizto** 'arrazoi txarra, erantzun desegokia'**arrazoi izan.** *du ad.***arrazoi txar** 'arrazoi desegokia, zakarra': *zintzo ari denak ez du arrazoi txarrik merezi.***arrazoizko****arrazoibide****arrazoidun** izond. 'adimenduna'**arrazoigabe** 1 izond. 'adimengabea' 2 izond. 'funtsik gabea'**arrazoigabeko** izlag.**arrazoika** adlag.**arrazoiketa****arrazoimen****arrazoinamendu** iz. *Ipar. Sin.***arrazoibide****arrazoitsu** izond. *g.er.***arrazoitu**, arrazoi/arrazoitu, arrazoitzen. *du ad.***arrazoizkotasun****arre 1** izond. eta iz. (kolorea)**arre 2** interj. (agindu hitza)**arriba****arribaorde****arribatzako** iz.**arrega** iz. *Ipar.* 'marrubia'arregaketa* e. **ureztapen****arregatu**, arrega/arregatu, arregatzen. *du ad. Ipar. Zah.* 'ureztatu'arregin* e. **arra-egin**arreglatu* e. **antolatu; prestatu;****konpondu****arren****arren egin****arrendu**, arren/arrendu, arrentzen. *du ad. g.er.* 'arren egin, erregutu, otoiztu'**arrenka** adlag.arrenkura* e. **arrangura****arreo** iz. *g.er.* 'ezkonsaria, dotea'**arres** iz. *Zub.***arreske** adlag.**arreske egon****arreske ibili****arreta****arreta galdu****arreta galarazi****arretaz****arretazko****arretasun** iz.: *uraren arretasuna.***arretatsu****arretu**, arre/arretu, arretzen. *da/du ad.***arrexka****arrezife** iz. h. **uharri****arriasgoitiar** (herritarra)**arribada** 1 iz. *Zub.* '(pastoraletan)

arizaleen iritsiera' 2 iz. '(itsasontzia)

portuan geratzea, eguraldi txarra dela eta'

arribatu, arriba, arribatzen. *da ad. Lap. eta BNaf.* 'heldu, iritsi'**arrietar** (herritarra)**arrigorriagar** (herritarra)**arrimarazi**, arrimaraz, arrimarazten. *du ad.*EUSKALTZAZ
REAL ACADEMIA DE LA LENGUA VASCA
ACADÉMIE DE LA LANGUE BASQUE**arrimatu**, arrima, arrimatzen. *da/du ad.***arrimu** 1 iz. *Heg.* 'laguntza' 2 iz. *Ipar. Zah.* 'ordena, moldaketa, babesa'**arriskatu**, arriska, arriskatzen. *du ad.***arrisku****arriskuan egon****arriskuan ipini****arriskuan izan****arriskuan jarri****arriskualdi** iz.**arriskugarri****arriskutsu****arritmia** iz. *Med.***arritmiko****arro** iz.: *Deba ibaiaren arroa.***arroa** iz.: *hamabi arroako txerria.* (pisu neurria)**arroaka** adlag.**arroba** iz. (@ ikurraren izena) h. **a bildu****arrobotu**, arroba/arrobotu, arrobotzen. *du ad. Ipar.* 'lapurtu, ebatsi, ostu'**arrobotzaile** iz. *Ipar. g.er.* 'lapurra'; 'harraparia'**arrobotze** iz. *Ipar. g.er.* 'lapurreta'**arroda** iz. *Ipar. Zah.* 'gurpila'

arroila 1 iz.: *aitzineko egunetako euriek izugarritzko arroilak eginak zituzten bidexketan*. 2 iz.: *Irunberriko arroila*.

arroitu iz. *Naf.* 'hotsa, zarata'; 'sesioa'

arroiztar (herritarra)

arroka

arrokarte iz. *Ipar.* 'haitzartea'

arrokatsu

arrokigatar (herritarra)

arrolaka adlag. 'zabuka, balantzaka'

arroltze iz. h. **arrautza**

arroltzopil iz. h. **arrautzopil**

arrodizamendu iz.

arront* e. **arrrunt**

arropa

arropategi

arropatoki* e. **arropategi**

arrosa

arrosa-landare edo **arrosa landare**

arrosa-leiho edo **arrosa leiho**

arrosa-lili edo **arrosa lili**

arrosa-lore edo **arrosa lore**

arrosadi iz. *Sin.* **arrosategi**

arrosario

arrosario-belar edo **arrosario belar**

'askimotza' *Cynodon dactylon*

arrosatar (herritarra)

arrosategi iz. *Sin.* **arrosadi**

arrosatu, arrosa/arrosatu, arrosatzen. *du*

ad. *Ipar. Beh.* 'ureztatu'

arrosel iz. *Pagellus centrodontus*

arroselai* e. **arrosa-leiho** edo **arrosa leiho**

arrosondo iz. 'arrosa-landarea'

arrotz 1 iz. eta izond. 'atzeritarra, atzerrikoa'; 'ezezaguna' 2 iz. *g.g.er.*

'ostatuz hartzen den pertsona'

arrotz-etxe *g.g.er.*

arrotz-herri *g.g.er.* 'atzerria'

arrotzaldi iz. *g.g.er.* 'atzerrialdia, erbestealdia'

arroxina* e. **erretxina**

arroz iz. *Sin.* **irris**

arroz-esne edo **arroz esne**

arroz-zahi edo **arroz zahi** *Sin.* **irris-**

hauskin, irris hauskin

arroztar (herritarra)

arroztasun

arroztegi iz. 'etxegabeentzat eta izan ohi den ostatu doakoa'

arroztu, arrotz/arroztu, arrotzen. *da/du* ad.

arruazuar (herritarra)

arrubi* e. **arrabio**

arrubio* e. **arrabio**

arruda* e. **erruda**

arruetar (herritarra)

arruket iz. *Zub.* (uso mota bat)

arrunda iz. *Ipar. Zah.* h. **erronda**

arrunkeria

arrunki

arrunkide* e. **kide; lagun**

arrrunt

arrruntean adlag. 'eskuarki, gehienetan'

arrruntasun

arrrunter izond. *Ipar. Zah.* 'arrrunta'

arrruntu, arrrunt/arrruntu, arrruntzen. *da/du* ad. 'arrrunt bihurtu'

arrruta 1* e. **erruda**

arrruta 2 iz. 'bidaia bat egiteko (gehienetan itsasoan) markatzen den bidea'

arsaldo iz. 'artalde'

arta iz. 'arreta, ardura'

arta eduki *Zah.* 'arta izan'

arta hartu 'arta izan'

arta izan. *du* ad.: *nitaz arta duzun Jainkoa.*

artaberde iz. *Sin.* **bazka-arto**

artabero* e. **artobero**

artabizar* e. **arto-bizar** edo **arto bizar**

artaburu edo **arto-buru** edo **arto buru** iz.

artadi 1 iz. 'artasoroa'

artadun izond. 'arduraduna'; 'arretatsua'

artaduri* e. **artatsu; artadun**

artagabe izond. 'arduragabea'

artagarau iz. *Bizk.* 'artalea'

artaiztur iz. pl. 'ardiak mozteko aitzurrak'

artajorra edo **arto-jorra** edo **arto jorra** iz.

artajorran adlag. 'artoa jorratzen'

artajorrai iz. 'artoa jorratzeko aitzurra'

artajorratze

artalanda* e. **arto-landa** edo **arto landa**

artalasto* e. **arto-lasto** edo **arto lasto**

artalde

artaldekeria**artale****artalar** iz. 'artasoroa'**artalore****artamendatu**, artamenda, artamendatzen.
du ad. Ipar. 'gomendatu'**artamendu****artantzu** iz. 'ardi antzua'**artasoro****artatse** iz. *Jas.* 'argi-hastea'**artatsu** izond. *Ipar.* 'arretatsua,
arduratsua': *andre artatsua zen hura!;*
esandakoaren egitera artatsu izan
*naiz.***artatsuki** adlag. *Ipar. Zah.* 'artoski'**artatu**, arta/artatu, artatzen. *du ad. Ipar.:*
*andere-serorak ditu elizak artatzen.***artatxe** iz. *Bizk.* 'artatxikia'**artatxiki****artatxori** iz. *Bizk.* 'txolarrea'artatza* e. **artotza****artatzaile** iz.: *erien artatzailea.***artaxoar** (herritarra)**artazi** iz. pl. *Sin.* **aiztur**; **guraize****artazika** adlag. '(dantzako) artaziak eginez'**artazuar** (herritarra)**artazuriketa****artazuritze** edo **arto-zuritze** edo **arto**
zuritze iz.**arte 1** postpos.: *bihar arte*; *zu isildu arte.***arte guztian** postpos.: *orain arte*
guztian; *lana bukatu arte guztian.***arteraino****arte 2** iz. 'tartea, bitartea': *etxetik*
*lantegirako arte horretan gertatua.***arte hartu** edo **arte hartu****arte hartu** edo **arteak hartu** *Batez*
ere Bizk.: *arteak hartu ezinik;*
*eztabaidatzeko artea hartu.***arteetan** adlag. *Bizk.* 'bitartean'**artetan** adlag. *Ipar.* 'batzuetan,
noizbehinka'**artetik** adlag. *Ipar.* 'bidenabar' (*artetik erran* esapidean erabiltzen
da ia beti)**arte 3** 1 iz. 'amarrua' 2 iz. 'trebetasuna' 3
iz. 'ertia': *arte-ondarea.* 4 iz.
'animaliak harrapatzeko tresna'**arte eder** pl.**arte grafiko** pl.**arte plastiko** pl.**arte 4** iz. *Quercus ilex***arteagar** (herritarra) *Sin.* **arteagaztar****arteagaztar** (herritarra) *Sin.* **arteagar****artean** adlag.: *Europa(ren) eta Afrikaren*
artean; *gauza bat beste biren artean*
jarri; *bi aukeraren artean zalantzan*;
kanpotarren artean gaudenean; *malko*
artean jaioak; *zaude ni itzuli artean*;
artean jaio gabea zen; *baina ordua ez*
zen artean bete; *orduan guztia esango*
dut, baina artean ez.(neure, bere...) **artean** *Heg.***artega** adlag.artegai* e. **artelan****artegatasun**artegatsu* e. **artega****artegatu**, artega/artegatu, artegatzen.
*da/du ad.***artegi****artegintza**arteino* e. **artio**; **arte****arteka 1** iz. 'bi etxeren, hormaren eta
abarren arteko tartea'**arteka 2** adlag. 'noizbehinka, batzuetan'
arteka-marteka: *arteka-marteka*
*ahaztu egiten zaizkigu kontu hauek.***artekaketa** iz. *Teknol.***artekari****artekaritza****artekatu 1**, arteka/artekatu, artekatzen. *du*
ad. 'artekatu'**artekatu 2**, arteka/artekatu, artekatzen. *du*
ad. *Teknol.***arteko** iz.**artelan****artelatz** iz. *Quercus suber***artelazki** iz. *Sin.* **kortxo**artemein* e. **aurtemein**artera* e. **arte****arteragoko** izlag. *Bizk.* 'lehenagokoa'**arteria****arterial** izond. *Med.***arteriografia** iz. *Med.***arteriosklerosi** iz. *Med.***artesi** iz. *Gip.* eta *Naf.*

artésitu 1, artési/artésitu, artésitzen. *da ad.*

Gip. eta Naf. Sin. arrakalatu

artésitu 2 iz. *Gip. eta Naf. Sin. arrakala*

artetsi* e. **erdietsi**

artetsu

artetu 1, arte/artetu, artetzen. *da/du ad.*

g.er. 'artean jarri'; 'bitarteko izan'

artetu 2, arte/artetu, artetzen. *da ad. g.er.*

'lasaitu, baretu'

artez izond. 'zuzena': *biderik artezena*

aukeratu; artez eta zuzen erabiltzeko.

artezbide iz. *g.er.*

artezia iz. 'trebetasuna'

artezilari iz. h. **lehergailu-teknikari**

artezkari

artezkaritza

artezki 1 adlag. 'trebeki'

artezki 2 adlag. 'zuzenki'

arteztasun iz. 'zuzentasuna'

arteztu, artez/arteztu, artezten. *du ad.*

'zuzendu'

artifizial

artifizialki

artifizialtasun

artifizio

artifizios izond. *Zah.*

artifiziotso izond. *Zah.*

artifiziozko izlag.

artiko izond.: *Ozeano Artikoa.*

artikulatu, artikula, artikulatzen. *du/da ad.*

Teknol., Hizkl.

artikulazio

artikulu

artikulugile

artile iz.: *artilezko jertsea.*

artileria* e. **artilleria**

artillari

artilleria

artilun* e. **eclipse**

artino* e. **artio; arte**

artio *Batez ere Ipar. eta Batez ere Naf.*

'arte'

artiodaktilo iz. *Zool.*

artirin* e. **arto-irin** edo **arto irin**

artisau iz. (*artisau* hitza berriki

asmatua da) *Sin. eskulangile*

artisautza iz. *Sin. eskulan; eskulangintza*

artista

artistiko

artixot iz. h. **orburu**

artizar

artizki

artizkune iz. *Gip. g.er. 'ardiak jezteko*

lekua'

arto

arto-bihi edo **arto bihi** *Ipar. 'artalea'*

arto-bizar edo **arto bizar**

arto-buru edo **arto buru** edo

artaburu

arto-irin edo **arto irin**

arto-jorra edo **arto jorra** edo

artajorra

arto-landa edo **arto landa**

arto-landare edo **arto landare**

arto-lasto edo **arto lasto**

arto-makila edo **arto makila**

arto-zuritze edo **arto zuritze** edo

artazuritze

bazka-arto edo **bazka arto** *Sin.*

artaberde

artobeltz iz. *Sin. suge-ilar*

arto-berde* e. **artaberde**

artobero iz.

artobero-usain

artopil 1 iz. 'arto-opila' 2 izond. 'behar

denean ere larritzen ez dena'

artos izond. *Ipar. g.g.er. 'artatsua'*

artoski adlag. *Ipar. 'artaz, arduraz'*

artotza iz. *Bizk. 'arto-saila'*

artoxehe iz. *Ipar. 'artatxikia'*

artritiko

arthritis iz. *Med.*

artropodo

artrosi iz. *Med.*

artseniko iz. *Kim.*

arturgi* e. **diamante**

arturratze iz. *Jas. 'argi-urratzea'*

artxibaketa* e. **artxibatze**

artxibarazi, artxibaraz, artxibarazten. *dio*

ad.

artxibari* e. **artxibozain**

artxibategi

artxibatu, artxiba, artxibatzen. *du ad.*

artxibatze

artxibo
artxibozain
artxiduke
artxidukesa
artxipelago iz. 'uhartedia'
artxipote iz. 'arabazozoa'
 artxipretra* e. **artzapez**
artxo iz. *Bizk.* 'bildotsa'
artza iz. 'bahea'
artzain iz.: *artzain-makila; artzain-txabola.*
artzain-joko
artzain-mutil 'artzainaren laguntzailea'
artzain nagusi
Artzain On *Erl.* 'Jesu Kristo'
artzain-txakur
artzain-zaku *Capsella bursa-pastoris*
artzaingo
artzaintsa iz. *Ipar.* 'andre artzaina'
artzaintza
artzakur
artzanor iz. 'ardi-txakur mota bat': *artzanorak handiak izaten dira.*
 artzantza* e. **artzaintza**
artzapez
artzapez-barruti
artzapezgo
artzapezpiku
artzar iz. *Ipar.* 'ardi zaharra'
artzarki iz. *Ipar.* 'ardi zaharraren haragia'
artzatu, artza/artzatu, artzatzten. *du* ad.
g.er. 'bahetu'
artzentalestar (herritarra)
artzibartar (herritarra)
artziniegar (herritarra)
artziprestazgo iz. *Heg.* h. **artzapezgo**;
artzapez-barruti
artzipreste iz. *Heg.* h. **artzapez**
artzobispo iz. h. **artzapezpiku**
arüetar (herritarra)
asa interj. *Ipar.:* *asa, zuti hadi!*
asaba
 asaberri* e. **aberri**
asago adlag. *Bizk.* 'urrun'
asagotu, asago/asagotu, asagotzen. *da/du* ad. *Bizk.* 'urrundu'

asai* e. **tuberkulosi**
 asaiatu* e. **saiatu**
asaldagaitz izond.
asaldagarri izond.
asaldarazi, asaldaraz, asaldarazten. *du* ad.
asaldari izond. eta iz. h. **asaldatzaile**
asaldatu, asalda, asaldatzen. *da/du* ad.
asaldatzaile izond. eta iz.
asaldatze
asaldazio iz. *Zah.* 'asaldua'
asaldu
asaldura iz. *Ipar.* 'asaldua'
 asalto* e. **asaldu**; **eraso**; **oldarraldi**
 asanblada* e. **batzar**; **biltzar**
 asanblea* e. **batzar**; **biltzar**
asaskaldi iz. *Bizk.* 'atsedenaldia, lasaitasuna': *noizean behin ondo dago asaskaldi bat hartzea.*
asaskatu, asaska, asaskatzen. *da/du* ad. *Bizk.*
asbesto iz. *Sin.* **amianto**
ase 1, ase, asetzen. *da/du* ad.
ase-ase egin *Heg.*
ase eta bete: *Don Kixotek urdaila ase eta bete zuenean.*
ezin ase iz. eta izond.
ase 2 iz.: *lehengo ase, oraingo gosea.*
asean adlag.: *asean dagoenak lanerako kar gutxi; beti asean bizi diren kondeak.*
ase-goseka: *ahal bezala bizi ziren, ase-goseka.*
asealdi
asearazi, asearaz, asearazten. *du* ad.
asebete 1, asebete, asebetetzen. *da/du* ad.
asebete 2 iz.
asebetean adlag.: *ogia asebetean jango duzue.*
asebide iz. 'asetzeko bidea'
aseezin
aseezintasun
asegaitz izond.
asegarri izond. eta iz.
aseguratu, aseguara, aseguratzen. *du* ad.
aseguratzaile
aseguru

aseguru-artekari edo **aseguru artekari**
aseguru-etxe edo **aseguru etxe**
aseguru-konpainia* e. **aseguru-etxe** edo **aseguru etxe**
asegurudun
aseka iz. *Zub.* 'asebetea, betekada'
asekeria iz. *Ipar.*
aseki adlag. *Zah.* 'ugari'
asele iz. *g.er.* 'elezaharra'
asentamendu* e. **kokagune; kokatze**
asentatu, asenta, asentatzen. *du ad. Zah.* 'finkatu'
Asentsio 1 iz. *Sin.* **Igokunde; Salvatore**
asentsio 2 iz. *Artemisia absinthium*
asentsio-belar edo **asentsio belar**
asentu iz. 'oinarria, zimendua, funtsa'
asepsia
aseptiko
asesiatu, asesia, asesiatzen. *da/du ad. Ipar.* *g.er.* 'ase'
asesinato* e. **erailketa**
asetasun
asetu* e. **ase**
asetzaile
asetze
asexual izond. 'sexugabea'
asfaltatu, asfalta, asfaltatzen. *du ad.*
asfalto
asfixia iz. *Med.*
ashgabat (herritarra)
asiar
asignatu* e. **esleitu; izendatu; eman; egokitu**
asignatura* e. **ikasgai; irakasgai**
asignazio* e. **esleipen; izendapen**
asimetria iz.
asimetriko izond.
asimilatu, asimila, asimilatzen. *da/du ad.*
asimilazio
asinkrono
asintota iz. *Mat.*
asiriar (herritarra)
asiriera (hizkuntza)
asistitu* 1 e. **lagundu 2 e. etorri; joan; izan**
aska

askabide
askaera
askaezin
askagaitz
askaldu, askal, askaltzen. 1 *du ad.* 'askaria jan' 2 *da ad. Ipar.* 'gosaldu'
askapen
askarazi, askaraz, askarazten. *du ad.*
askari
askarite iz. *Ipar.*
askatasun
askatu, aska, askatzen. *da/du ad.*
askatzaile
askatze
askazi 1 iz. 'ahaidea' 2 iz. 'leinua'
askazigo iz. 'ahaidetasuna'
aske
askenazi
askespen
asketsi, askets, askesten. *du ad.* 'absolbitu'
aski 1
aski iritzi: *zure hitzari ez diogu aski iritzi.*
aski izan, aski izaten, aski izango/askiko. *da/du ad.*
aski segur edo **aski seguru** *Naf.*
aski segurik *Naf.*
askitan adlag. 'maiz'
aski 2 iz. (belar mota)
askidatu* e. **askietsi**
askiespen
askieste
askietsi, askiets, askiesten. *du ad.*
askigabe* e. **amaigabe**
askiluze iz. *Elymus repens*
askimotz iz. *Cynodon dactylon Sin.*
arrosario-belar, arrosario belar
asko
asko aldiz
asko izan, asko izaten, asko izango/askoko. *da/du ad.*
askotan
askotara
askoz... -ago edo **askoz ere... -ago**
askozaz... -ago edo **askozaz ere... -ago**

askogura 1 iz. *Bizk.* 'oniritzia, maitasuna' 2 iz. *Bizk.* 'handinahia'

askojakin

askonahi 1 iz. 'onginahia, maitasuna' 2 iz. 'handinahia'

askonahiko izlag. *g.er.*

askotariko izlag.: *askotariko industria.*

askotu, asko/askotu, askotzen. *da/du* ad. *Zah.* 'ugaritu'

askotxo

askotza

asma iz. *Med.*

asma-belar edo **asma belar**

'estramonia' *Datura stramonium*

asmagin iz. *g.er.* 'aztia'

asmakai iz. *g.er.* 'igarkizuna'

asmakari iz. 'asmakizuna, aurkikundea'

asmakeria 1 iz. 'asmaketa funtsik gabea' 2 iz. 'kalte egiteko asmatzen den gezurra'

asmaketa

asmakizun

asmakuntza iz. *g.er.*

asmalan iz.

asmalari 1 iz. *g.er.* 'aztia' 2 iz. 'asmatzailea'

asmamen

asmarar (herritarra)

asmarazi, asmaraz, asmarazten. *dio* ad.

asmatu, asma, asmatzen. *du* ad.

asmatzaile

asmazio 1 iz. 'asmakaria' 2 iz. 'amarrua'

asmenta* e. **hasmenta**

asmo 1 (*joan asmoz e. joateko asmoz ; *egin asmoz e. egiteko asmoz)

asmotan

asmo 2: hor egin asmo duzuen lana.

asmobakar izond.

asmotsu izond. *Batez ere Bizk.*

asots iz. *Naf.* 'zarata'

asoziatu* e. **elkartu**

aspaldi

aspaldian

aspaldidanik

aspaldidaniko

aspaldietan

aspaldi honetan

aspaldiko

aspaldiko partez

aspaldion

aspalditik

aspalditxo 1

aspalditxoan

aspalditxotik

aspaldixko

aspaldixkoan

aspaldixkotik

asparrendar (herritarra)

aspektu iz. *Gram.*

aspel* e. **azpel**

asper 1 iz. 'mendekua hartzea' 2 iz. *g.er.*

'asperraldia' 3 iz. *Zub.* 'desira bizia'

asper egin* e. **asper-asper egin**

aspergabe izond. *g.er.* 'aspergaitza'

aspergaitz izond.

aspergarri

aspergarritasun iz.

asperkunde iz. *Goi.* 'mendekua'

asperraldi

asperrarazi, asperraraz, asperrarazten. *du* ad.

asperrezin izond.

aspartu, asper, aspartzen. 1 *da/du* ad. *Heg.*

'gogaitu, nekatu': *aspartu naiz*

oraintxe etxe honetan; ez zaitut

gehiago aspartuko horrekin. 2 *zaio*

ad. *Ipar. Zah.* 'mendekatu': *aspartu*

natzaio odoleraino.

asper-asper egin: *asper-asper egina,*

asper-asper eginda, asper-asper

eginik.

aspartzaile iz. eta izond. *g.er.*

'mendekatzzailea'

aspartze

aspik* e. **aspis sugedorri**

aspil* e. **azpil**

aspiradora* e. **xurgagailu**

aspiratu* 1 e. (**arnasa**) hartu; (**hautsa**)

irentsi; (**airea**) xurgatu 2 *Fon.* e.

hasperendun egin

aspirazio* e. **hasperen**

aspirina

aspis sugedorri *Vipera aspis*

assamera (hizkuntza)

- astagaitz* e. **hileko**
astailar iz. *Lathyrus aphaca*
astakaiku (irain-hitza)
astakardu iz. (kardu mota txikia)
 astakarlo* e. **astakardu**
astakeria
astakilo
astakirten (irain-hitza)
 astako* e. **astoko**
astakume
astalapiko (irain-hitza)
astalar iz. *Dipsacus fullonum*
astalikardu iz. *Silybum marianum*
astalkai
astalkatu, **astalka**, **astalkatzen**. *du* ad.
astalketa
astalketari
astama iz. 'astemea'
astamahats
 astamahats ale-beltz *Bryonia alba*
 astamahats ale-gorri *Bryonia cretica*
 subsp. dioica
astamakila
astamenda iz. *Mentha rotundifolia*
astanafarreri
astanar (herritarra)
astaña
astaperrexil
astapiper iz. *Polygonum persicaria*
astapito izond. *Lgart.*
astapotro izond. *Lgart.*
astaputz 1 iz. (onddo mota bat,
 Lycoperdon generokoa) 2 (irain-
 hitza)
astar iz. 'asto arra'
astari iz. *Ipar.* eta *Naf.* *g.er.* 'mataza'
astasapin
astatipula iz. *Urginea maritima*
astazain
astazakil (irain-hitza)
astazaldi iz. *Eraik.*
aste
 Aste Nagusi
 Aste Santu
astearte
 astearte inaute
asteasuar (herritarra)
- asteazken**
astebete iz.: *astebete pasatu zuen*
 Ameriketan. (**astebete bat egon*
 zen gaixorik e. astebete egon
 zen gaixorik)
asteburu
 astegaitz* e. **hileko**
astegun
 astegun buruzuri
astekari
astelegun iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'asteguna'
astelehen
 astelehen inaute
asteme iz. 'asto emea'
astero
asteroide
asteroko iz. 'astekaria'
asti
 astia eman
 astia izan
 astiz 1 adlag. 'geldiro' 2 adlag. 'garaiz'
astialdi
astigar iz. *Acer sp.*
 astigar zuri *Acer pseudoplatanus*
astigartar (herritarra)
astigmatismo
astiki adlag. *g.er.* 'astiro'
astilero* e. **ontziola**
astin izond. 'harroa'
astinaldi
astinarazi, **astinaraz**, **astinarazten**. *dio* ad.
astindu 1, **astin**, **astintzen**. *du* ad.
 astin-astin egin
astindu 2 iz.: *gaurko guraso askok ere*
 merezi dute astindu ederra.
astingailu
astinketa iz. *g.er.*
astintasun iz. *g.er.* 'harrotasuna'
astintzaile
astiro
astiroki adlag. *Ipar.* *g.g.er.* 'astiro'
astitsu izond. *Bizk.*
astiune
asto
 asto-azienda edo **asto azienda**
 asto-laster iz.
 asto-proba

astoarrosa iz. *Rosa canina*
astodun iz. *Bizk.* 'astazaina'
astoko
 astolapiko* e. **astalapiko**
 astomakil* e. **astamakila**
astoño
astorki iz. *Onobrychis viciifolia*
astotu, asto/astotu, astotzen. *da/du* ad.
astotxo
astotzar
astrapala iz. *Bizk.* 'zarata, zalaparta'
astro iz. *Sin.* **argizagi**
astrofisika
astrofisikari iz.
astrolabio
astrologia
astrologo
astronauta
astronautika
astronomia
astronomiko
 astronomilari* e. **astronomo**
astronomo
 astrontzi* e. **espazio-ontzi** edo **espazio ontzi**
astüar (herritarra)
astun
astundu, astun/astundu, astuntzen. *da/du* ad.
astungarri iz. eta izond. *Anton.* **aringarri**
astunki adlag.
astuntasun
asturu iz. 'zoria'
asturugaitz iz. 'zorigaitza'
asturugaizki adlag.
 asuin* e. **asun**
asun iz. *Urtica*
asunbeltz iz. *Urtica urens*
asunciondar (herritarra)
 asunto* e. **gai**; **kontu**
Asuntzio iz. h. **Jasokunde**
asurantza iz. *Ipar.* 'asegurua'
asurantza hartu
asuratu, asura, asuratzen. *du* ad. *Ipar.* 'aseguratu'
asurtar (herritarra)
 aszensore* e. **igogailu**

aszeta
aszetika iz.
aszetiko izond.
aszetismo
aszitis iz.
at
atabaka iz. *Batez ere Bizk.*
atabal
atabalari iz. 'atabal-jotzailea'
atabalatu, atabala, atabalatzen. *du* ad. 'atabala jo'
 ataburu* e. **ateburu**
ataizean adlag. *g.er.* 'zelatan'
ataka
 atakada* e. **eraso**
atakatu, ataka, atakatzen. *du* ad. *g.g.er.* 'eraso, oldartu'
atake iz. *g.g.er.* *Beh.* 'erasoa'
atal
atalaga
 atalai* e. **talaia**
atalarri iz. 'atalburua'
atalase
atalaurre
atalburu 1 iz. 'ateburua'
atalburu 2 iz. 'kapitulua' (liburuarena, legearena)
ataldu, atal/ataldu, ataltzen. *du* ad. 'ataletan banatu'
atalka adlag.
atalo iz. *Mola mola*
atalondo
ataltzain iz. *Ipar. Zah.* 'atezaina'
ataltze
 atan bere* e. **hartan ere**
atanbora iz. *g.er.* 'danborra'
 atan-otan* e. **hartan-horretan**
atari
atari-aurre
atariko iz. 'hitzaurrea, sarrera'
atariratu, atarira/atariratu, atarirutzen. *da* ad. *g.er.*
atarrabiar (herritarra)
atarramentu
atarrapuzka 1 adlag. *g.er.* 'zalapartaka' 2 iz. *g.er.* 'zalaparta'
atarratu, atarra, atarratzen. *du* ad. *g.er.*

atar

atasko* 1 e. (auto) ilara 2 e. buxatze;

buxadura

ataundar (herritarra)

ataurre iz. *g.er.* 'atari-aurrea'

ataute iz. *Bizk. g.g.er.* 'hilkutxa'

ataza iz. 'eginkizuna'

ate 1 iz.

ate-aitzin

ate-albo

ate-gain

ate-joka

ate-leiho edo **ate leiho** 'ateko leihoa'

ate-oste

ate-zoko

ate-zulo

ate 2 iz. *Zub.* 'meta, pila'

ateburu

ateetaratu, ateetara, ateetaratzen. *da ad.*

ateismo

ateka 1 adlag. *Zub.* 'multzoka'

ateka 2* e. **ataka**

atekatu* e. **atetu**

ateleka iz. *Zah.* 'errieta'

atelekatu, ateleka/atelekatu, atelekatzen.

du ad. 'errieta egin'

atenastar (herritarra)

atenditu* e. **kasu egin**

ateneo

atentatu iz.

atentzio iz. 'arreta' (*horrek atentzioa
deitu dit e. horrek atentzioa
eman dit)

atentzioa eman: horren edertasunak
atentzioa eman dit.

ateo

atera, atera, ateratzen. *da/du ad.*

(neure, bere...) onetik **atera**: bere
(neure, zeure...) onetik **atera du** (*nau,*
zaitu...)

(neure, bere...) onetik **ilki**

(neure, bere...) onetik **irten**

aterabide

ateragailu iz.

aterakin iz.

ateraldi

aterarazi, ateraraz, aterarazten. *du ad.*

ateratzaile

ateratze

aterbe* e. **aterpe**

atergabe

atergabeko izlag.

ateri

ateri egin

ateri egon

ateri izan. *da ad.*

aterki

aterki-konpontzaile edo **aterki**

konpontzaile

aterki-ontzi edo **aterki ontzi**

aterpe

aterpetu, aterpe/aterpetu, aterpetzen.

da/du ad. 'babestu'

aterraldi iz. *g.er.* 'aterrunea'

aterrarazi, aterraraz, aterrarazten. *du ad.*

g.er.

aterrarte iz. 'aterrunea'

aterri* e. **ateri**

aterrune

atertu, ater, atertzen. 1 *du ad.*: *atertzen*

duenean aterako naiz. 2 *da ad.*:

haurren negarrak ez ziren gau guztian

atertu.

atertze

ateta iz. *Bizk. g.er.*

atetu, ate/atetu, atetzen. *da/du ad.* *Zub.*

'pilatu': *jendea azokan atetu zen.*

atezain

atezain automatiko

atezaindegi

atezaintza

atezatu, ateza, atezatzen. *du ad.*

ateztar (herritarra)

atezu iz.: *atezuan egon.*

atharraztar (herritarra)

atherei (herritarra)

atija iz. *Naf.* 'usina, doministikua'

atikar (herritarra)

atitxatu* e. (sua) **zirikatu**

atiza iz. *Ipar. Zah.* 'aukera, abagunea'

atlantiko izond.: *Ozeano Atlantikoa.*

atlas

atleta

atletiko

atletismo
atmosfera
atmosferiko izond.: *motor atmosferikoa*.
atoan adlag. *Bizk. Lgart.* h. **behingoan**;
berehala
 atoe* e. **atoi**
atoi
atoian eraman
atoiontzi
 atoiuntzi* e. **atoiontzi**
atoloi
atomatu, atoma, atomatzen. *du ad. Bizk.*
g.er. 'eraso'
atomika (erabil *bonba atomiko*
 sintagma)
atomiko izond.: *bonba atomikoa*.
atomismo
atomista
atomizagailu
atomizatu, atomiza, atomizatzen. *du ad.*
atomo iz.: *atomo bonba, atomo egitura*.
atomo-masa edo **atomo masa** *Kim.*
atomo-zenbaki edo **atomo zenbaki**
Kim.
atondo
atondur, aton, atontzen. *da/du ad.*
atondura iz.
atonia iz. *Med.*
atorra
atorra-has *Ipar.*: *bero honekin*
atorra-has etorri da.
atorra hutsean: *goizeko bostak eta*
atorra hutsean!
atorra hutsik: *negu gorrian ere*
atorra hutsik ibiltzen da.
atotsi, atots/atotsi, atosten. 1 *dio ad. Gip.*
 'deitu' 2 *du ad. Gip.* 'erakarri, onartu'
atralaka iz. *Bizk. g.g.er.* 'liskarra, errieta'
atralakari iz. *Bizk. g.g.er.* 'liskartia'
atrapatu, atrapa, atrapatzen. *du ad. Bizk.*
 h. **harrapatu**
atrebentzia
atrebitu, atrebi, atrebitzen. *da ad. Ipar.*
Beh. 'ausartu' (Iparraldekoa edo behe-
 mailakoa da baina ez biak batera)
atributu
atril iz. *Heg.* h. **kantore**

atrizio iz. *Sin.* **beldur-damu, beldur**
damu
atrofia iz. 'endurtzea'
atrofiatu, atrofia/atrofiatu, atrofiatzen. *da*
ad. 'endurtu'
atseden 1 iz.
atseden egin *Bizk.* 'atseden hartu':
atseden egiteko leku egokia da hau.
atseden hartu
atseden 2, atsedena, atsedeten. *du ad. g.er.* (
atsedeten (egon)) bezalako
 esapideetan erabilia)
atsedenaldi
atsedenarazi, atsedena, atsedena, atsedena.
du ad.
atsedendu, atsedena/atsedendu,
 atsedentzen. *da ad.* 'atseden hartu'
atsedengarri
atsedenleku
atsedentegi iz. *Zah.* 'atsedenlekua,
 atsedentokia'
atsedentoki
atsedete iz. *g.er.* 'atsedena, atsedena'
atsegale 1 iz. *Goi.* 'atseginzaletasuna' 2
 izond. *Goi.* 'atseginzalea'
atsegin izond. eta iz.
atsegin egin
atseginekin adlag. *Ipar.*
atsegin eman
atseginez adlag. *Heg.*
atsegin hartu
atsegin izan. *du/zaio ad.*
atsegin-kontentu
atsegin-poz
atsegin-sari edo **atsegin sari 1** adlag.
 'doan' 2 iz. 'eskupekoa, erregalua'
atseginaldi
atseginbide iz. *g.er.*
atsegindu, atsegin/atsegindu, atsegintzen.
da/du ad.
atsegindun izond. *g.er.*
atsegingarri
atseginkeria iz. *g.er.*
atsegintasun
atsegintegi iz. *g.er.*
atsegintoki
atsegintsu
atseginzale

atseginzaletasun**atsekabe**

atsekabeen lagundu: *atsekabeen laguntzen dizut.* (doluminetan)

atsekabe egin *Zah.* 'atsekabetu'

atsekabe eman edo **atsekabea eman**

atsekabe hartu edo **atsekabea hartu**

atsekabedun izond. eta iz. *g.er.*

'atsekabetua'

atsekabegarri iz. eta izond. *Zah.*

atsekabetsu

atsekabetu, atsekabe/atsekabetu, atsekabetzen. *da/du* ad.

atsekabeztatu* e. **atsekabetu**

atsekaitz 1 iz. *g.er.* 'atsekabea' 2 izond. *g.er.* 'gozakaitza'

atsitu izond. *Batez ere Bizk. Sin. kirastu*

atso (hitz markatua da, gutxiespen balioa du eskuarki, eta ezin erabil daiteke *adineko* -ren sinonimo oso balitz bezala)

atso-agure pl. gehienetan

atso-besta edo **atso besta** *Naf.*

atso-ipuin edo **atso ipuin**

atso sorgin

atsokeria iz. 'sinetsi behar ez den ipuina edo kontua'

atsolor iz. *Gip.:* *erditu berriari atsolorra egin.*

atsotasun**atsotitz**

atsotizlari iz. *g.er.* 'atsotitzak aztertzen dituen pertsona'

atsotu, atso/atsotu, atsotzen. *da* ad.

atu* e. **hatu**

atuan* e. **atoan**

atun 1 iz. *Thunnus*

atun-txori edo **atun txori** *Sternina paradisea*

atun 2 iz. *Zah.* 'ohitura'

atungorri iz. *Thunnus (Thunnus) thynnus*
Sin. hegalabur

atunketa iz. 'atunaren arrantza'

atunketari

atuntxiki iz. *Sarda sarda*

atunzuri iz. *Thunnus (germo) alalunga*
Sin. hegaluze

aturatu, atura, aturatzen. *du* ad. [batez ere ezezkoetan erabilia] *Bizk.* 'norbaitekin edo zerbaitekin ezin ezer lortu, ezin ezer burutu': *ume honekin ezin dut aturatu.*

atx interj. (harridura, ezustea, mina adieraztekoa)

atx egin

atxakia* e. **aitzakia**

atxapar iz. *Lonicera sp.*

atxeki* e. **atxiki**

atxengi* e. **borragoma**

atxeter iz. *Ipar. g.er.* 'sendagilea'

atxiki 1, atxiki, atxikitzen. 1 *zaio* ad.: *hormari atxikitzen zaion huntza bezala.* 2 *du* ad.: *hitza atxiki zuen.*

atxiki 2 iz. 'joko zikina'

atxiki handi (pilota-joko bat)

atxiki txiki (pilota-joko bat) *Sin. joko garbi*

atxikiarazi, atxikiaraz, atxikiarazten. *dio* ad.

atxikidura

atxikimendu

atxikipen iz. *Admin.*

atxikitasun

atxikitzaile

atxilo

atxilo egin

atxilo egon

atxilo ekarri

atxilo hartu

atxiloketa

atxilotu, atxilot/atxilotu, atxilotzen. *du* ad.

atxilotze

atximur

atximur egin

atximurka

atximurka egin

atximurkada

atximurkatu, atximurka/atximurkatu, atximurkatzen. *du* ad.

atximurtu* e. **atximurkatu**

atxitu* e. **atzitu**

atxitzaille* e. **atzitzaille**

atxitze* e. **atzitze**

atxo iz. *Lgart.* (*atso* -ren era adierazkorra)

atxon iz. *Batez ere Naf.* 'urrina'
atxondar (herritarra)
 atxurdir* e. **haitzurdir**
 atzalburu* e. **kapitulu; atalburu**
atzamar 1 iz. h. **atzapar** 2 iz. *Bizk.* 'hatza'
 atzamar-oskol edo **atzamar oskol**
 Bizk. 'azazkala'
 atzamartu* e. **atzaparkatu**
atzandel 1 iz. *Bizk.* eta *Gip.* 'titarea' 2 iz.
 Bizk. eta *Gip.* 'hatzetan babesgarri gisa
 jartzen den zorroa'
atzapar iz.: *atzaparra bota; atzaparra*
 erantsi.
atzapardun
atzaparka
 atzaparka egin
atzaparkada
atzaparkari
atzaparkatu, atzaparka/atzaparkatu,
 atzaparkatzen. *du* ad.
atzaparpe [batez ere leku-denborazko
 atzizkiekin erabiltzen da, gehienetan
 atzaparpean forman]
atzapartsu
 atzapartu* e. **atzaparkatu**
atzapartzar
atzar 1 izond. *Ipar.* g.er. h. **atzarri**
atzar 2 iz. *BNaf.* g.er. 'ardi zahar antzu eta
 haragitarako gizendua'
atzarki iz.
atzarrarazi, atzarraraz, atzarrarazten. *du*
 ad. *Ipar.*
atzarrarazle
atzarri 1, atzar, atzartzen. *da* ad.
atzarri 2 izond.
atzartasun
atzartu, atzar/atzartu, atzartzen. *da* ad.
atzartze
atzazal iz. *Batez ere Bizk.* h. **azazkal**
 atzazkal* e. **atzoskol; azazkal**
atze 1 iz.
 atzea eman
 atzean adlag.
 atze-atzeka adlag.: *atze-atzeka hasi,*
 ibili, sartu.
 atze-aurre iz. pl.
 atzeko izlag.
 atzeko alde

atzekoz aurre adlag. g.er. 'atzekoz
 aurrera'
atzekoz aurrera
atze 2 izond. 'ahaidea ez dena'; 'arrotza'
atzealde
atzeka 1 izond. 'lagunartea saihesteko
 joera duena'
atzeka 2 adlag. 'atzera eginez'; 'atzea
 emanez'
atzekari iz. *Mat., Fil., Hizkl.*
atzeki iz. g.er. 'isatsa'
atzeko 1 iz. 'lemazaina, ontziko nagusia' 2
 iz. g.er. 'arrotza'
atzelari iz. 'kiroletan atzean jokatzen duen
 jokalaria'
atzemaile izond. eta iz. *Ipar.*
atzeman, atzematzen. *du* ad.
atzemanarazi, atzemanaraz,
 atzemanarazten. *dio* ad.
atzemanka adlag.
atzemate
atzen ord. *Bizk.* eta *Gip.* 'azkena'
atzenean adlag. 'azkenean'
atzeneko izlag. 'azkeneko'
atzenengo izlag. 'azkeneko'
atzenez adlag. 'azkenez'
atzenarazi, atzenaraz, atzenarazten. *du* ad.
atzendu, atzen/atzendu, atzentzen. *da/du*
 ad.: *euskara atzendurik zuen, nahiz ez*
 erabat ahazturik.
atzenkor izond. 'ahanzkorra'
atzera 1 adlag.: *atzera jo.*
 atzera-aurrera 1 iz. 2 adlag.: *atzera-*
 aurrera ibili da.
 atzera egin *Sin.* **gibelerat egin**
 atzera gelditu: *ez da atzera gelditzen*
 diren horietakoa.
atzera 2 adlag. 'berriro, ostera'
 atzera egin (berriz egin)
 atzera ekarri
 atzera esan
 atzera etorri
atzerabide
atzeragarri 1 iz. g.er. 'oztopoa' 2 izond.
 g.er. '(zerbait) atzeratzen duena'
atzerago
atzeraka
 atzeraka egin

atzerakada**atzerakarga****atzerako 1** iz. *g.er.* 'itzultzen den diru xehea' 2 iz. *g.er.* 'itzulbidea'**atzerako 2** iz. 'atzerakuntza, uzkurtasuna':
*atzerakoa ematen du inoren lanetan sartzeak.***atzerakoi****atzerakoikeria****atzerakoitasun****atzerakuntza****atzerapauso****atzerapen****atzerarazi**, atzeraraz, atzerarazten. *du ad.***atzeratasun** 1 iz. 'lotsa, uzkurtasuna' 2 iz. '(pertsonek, herrien) atzerapena'**atzeratu**, atzera/atzeratu, atzeratzen. *da/du ad.***atzerri****atzerrialdi** iz. *Sin.* **erbestealdi****atzeriratu**, atzerrira/atzerriratu,
atzerriratzen. *da/du ad.***atzeritar****atzeritartasun****atzesku****atzetiko** 1 iz. 'jarraitzailea' 2 iz. 'ondorengoa'**atzetu**, atze/atzetu, atzetzen. 1 *da ad. Ipar. g.er.* 'atzerriratu' 2 *da ad. Ipar. g.er.* 'arroztu'**atzimurtzi** iz. *g.er.* 'zimikoa'**atzipe** iz. *g.er.* 'engainua'atzipe egin* e. **atzipetu****atzipetu**, atzipe/atzipetu, atzipetzen. *du ad.***atzipetzaile****atzitu**, atzi, atzitzen. *du ad.* 'atzeman': *bi erbi atzitu dituzte oihanean.***atzitzaile****atzitze****atzizki****atzo**: *atzo* gero; *atzo ezker*o.**atzoko** 1 izlag. 2 adlag.: *atzoko bukatua behar genuena gaur bukatuko dugu.***atzoskol** iz. *Bizk.* 'azazkala'**au** (txakurraren zaunkaren onomatopeia)**aube** iz. *Bizk.* 'amaginarreba'**audientzia** 1 iz. *Zah. h.* **auzitegi**;**entzutegi** 2 iz. *Zah. h.* **entzuleria**;**entzuleak** 3 iz. *Zah. h.* **entzunaldi****audiobisual** izond. h. **ikus-entzunezko****audiograma** iz. *Fis.***audiologia** iz. *Med.***audiometria** iz. *Fis.***auditorio 1** iz. *Zah. g.er.* 'entzuleak, entzuleria'auditorio 2* e. **entzunareto**; **auditorium****auditorium** iz. *Sin.* **entzunareto****aufa** interj.**auhen****auhendagarri****auhendatu**, auhenda, auhendatzen. *du ad.***auhenka****aujame** iz. *Batez ere Zub. g.er.* 'mamua'**auka 1** iz. 'alga'**auka 2** iz. 'ahotza, gari-alearen azala'**auka 3** adlag. 'au eginez, zaunkaka'**aukera** iz.: *aukeraren maukera, azkenean okerra.***aukerako** 1 izlag. 'aukeran dagoena' 2 izlag. 'egokia, bikaina'**aukera-maukera****aukeran****aukerabide****aukeraketa****aukerakizun** iz. *g.er.***aukerakotasun****aukeramen****aukerarazi**, aukeraraz, aukerarazten. *dio ad.***aukeratu**, aukera/aukeratu, aukeratzen. *du ad.***aukeratzaile****aukeratze****auki** iz. *Bizk. eta Gip. g.er.* 'mihura'**aulestiar** (herritarra)**aulki****aulkidun** izond. *g.er.:* *euskaltzain aulkiduna.***aulkigile**aulkigin* e. **aulkigile****aulkigintza****aulkitxo****auma** iz. *Bizk.* 'antxumea'

aunatu* e. **unatu**
aunitz h. **anitz**
 auno egin* e. **anu egin; unatu**
aupa
aupada
aupadaka
aupats iz. *Bizk.* 'korrokada'
aupatu, aupa/aupatu, aupatzen. *du* ad.
aurbera iz. *Bizk.* 'aldapa'
auria iz. 'ulua'
aurikula iz. (bihotzaren partea)
aurio 1 iz. 'urretxoria' *Oriolus oriolus* 2
 izond. '(haur) geldoa'
aurizki, aurizki, aurizkitzen. *du* ad. *Zah.*
 'oinkatu, zapaldu'
auriztar (herritarra)
aurka
 aurka egin
 aurkako
aurkakotasun
aurkapen iz. *Zuz.*
aurkari
aurkaritza
 aurkatasun* e. **aurkakotasun**
 aurkaz* e. **aurkez**
aurkez adlag. 'aurrean, aurrez aurre':
 jauretxearen aurkez eseria zegoen.
 aurkez aurke 'aurrez aurre'
aurkezle
aurkezpen
 aurkeztaile* e. **aurkezle**
aurkeztatu, aurkezta, aurkeztatzen. *du* ad.
 g.er. 'irudikatu'
aurkezte
aurkeztu, aurkez/aurkeztu, aurkezten.
 da/du ad.
aurki 1 iz. (*ifrentzu* -ren aurkakoa)
aurki 2 adlag. 'laster'
aurki 3 adlag. *Bizk.* 'noski, antza,
 dirudienez'
aurkiarazi, aurkiaraz, aurkiarazten. *du* ad.
aurkiberri iz. *Batez ere Ipar.*
 'aurkikundea'
aurkibide
 aurkientza* e. **aurkintza**
aurkigaitz izond. *g.er.:* *liburu*
 aurkigaitzak.

aurkigarri iz. *Zah. g.er.* 'aurkibidea'
aurkikunde
aurkikuntza
aurkile iz. *g.er.* 'egilea, autorea'
aurkimen iz. *g.er.* 'aurkikundea'
aurkintza
aurkitegi
aurkitu, aurki/aurkitu, aurkitzen. *da/du* ad.
aurkitzaile
aurkitze
aurpegi
 aurpegia atera 'aurpegia eman,
 (norbaiten) alde egin': *guk ere*
 aurpegia atera behar dugu maisuaren
 alde.
 aurpegia eman edo **aurpegi eman**
 aurpegia izan *Heg.:* *eskatzeko*
 aurpegirik ez dutelako, laguntzarik
 gabe gelditu dira.
 aurpegian eman *Zah.* 'aurpegira
 eman'
 aurpegira bota
 aurpegira eman
 aurpegira esan *Heg.*
 aurpegiz aurpegi
 aurpegiz ezagutu
aurpegiera
aurpegiratu, aurpegira/aurpegiratu,
 aurpegiratzen. 1 *du* ad. 'aurpegira
 eraman' 2 *dio* ad. 'aurpegira bota'
aurre
 aurrea eraman: *zortzi metroko*
 aurrea daramakio.
 aurrea hartu
 aurrean bidali: *haserretu zen*
 irakaslea eta aurrean bidali zituen
 ikasleak.
 aurrean egon
 aurrean eraman: *trenak aurrean*
 eraman zuen umea.
 aurrean hartu: *aurrean hartuta*
 kalera bidali zuten gizagaixoa.
 aurre egin
 aurreko alde
 aurretik
 aurrez aurre
aurrealde
 aurre-asmu* e. **aitzinasmo**

aurrendenboraldi* e. **denboraldi-aurre**
aurregun iz. *g.er.* 'aurreko eguna, bezpera'
 aurrehistoria* e. **historiaurre** (historiaren
 aurreko garaia)
aurrehititera (hizkuntza) *Sin.* **hatiera**
aurreidazketa
aurreikusi, aurreikus, aurreikusten. *du ad.*
 h. **aurrez ikusi**
aurreikuspen
aurreirakurketa
aurreiritzi
 aurrekalde* e. **aurrealde**; **aurreko alde**
 aurrekanpaina* e. **kanpainaurre**
aurrekari
aurreko iz.
aurrekoz adlag.: *Donostian jaioa da,*
baina aurrekoz goizuetarra.
aurrekontu
aurrelan
aurrelari
aurren ord. 'lehena'
aurrenean
aurrenetik 'hasieratik'
aurrena adlag. 'lehenik'
aurrendari iz. 'aitzindaria'
aurreneko 1 izlag. 'lehena': *aurreneko*
zatian. 2 adlag. 'lehenik': *ondo hitz*
egiten ikasteko eskolak aurreneko
ireki zituena.
aurrenekoz adlag. 'lehenbizikoz'
aurrenengo 1 izlag. 'aurrekoa' 2 izlag.
 'aurrena, lehena'
aurrenesku iz. 'aurreeskua, lehena'
 aurrengo* e. **aurreneko**
aurrenik adlag. 'aurrena, lehenik'
aurreproiektu
aurrera
aurrera atera
aurrera egin
aurrera egon: *oso aurrera dago hori*
bere lantegian.
aurrera eraman
aurrera jo
aurrerako 1 izlag.: *hogei urtetik*
aurrerako gizonak. 2 adlag.:
oraindainokoaz damutzea eta
aurrerako asmo onak egitea.
aurrerakoan adlag. 'aurrerantzean'

aurrerabide
aurrerabidea eman
aurrerago
aurreragoko izlag. 'garrantzitsuagoa':
badugu aurreragoko lanik!
aurreraka
aurrerakada
aurrerakarga
aurrerakin iz.: *soldataren parte bat*
eskatu zuen aurrerakin gisa.
aurrerakoi
aurrerakoitasun
aurrerakuntza
 aurreramendu* e. **aurrerapen**;
aurrerakuntza; **aitzinamendu**
aurrerantzean
aurrerantzeko izlag.: *lehengo*
gaitzetatik sendatu, eta
aurrerantzekoetatik gorde.
aurrerapauso
aurrerapen
aurrerarazi, aurreraraz, aurrerarazten. *du*
ad.
aurreratu, aurrera/aurreratu, aurreratzen.
da/du ad.
aurreratzaile iz. *g.er.*
aurreratze
aurrerazale
aurreren ord. *Bizk.* 'aurrena, lehena':
aurrerena da gauzak ongi egitea.
aurrerengo izlag.
auresku
aureskulari
aurretiaz
aurretiko
aurretxo iz. *Jas.:* *arratsalde barea zen,*
iluntze aurrettxoa.
aurrez
aurrezenbaki iz.: *atzeritik telefonoz*
deitzen denean, aurrezenbakia
markatu behar da.
aurrezka adlag. *g.er.* 'kontra': *lege guztien*
aurrezka.
aurrezki
aurrezki-kutxa edo **aurrezki kutxa**
aurrezpen iz. 'aurrezkia, eskugaina'
aurreztaile

aurreztu, aurrez/aurreztu, aurrezten. *du* ad.

aurrindu, aurrin, aurrintzen. *da/du* ad.
Ipar. 'egokitu, bat etorri'

aurriritzi* e. **aurreiritzi**

aurritu, aurri, aurritzen. *da/du* ad. *Ipar.*
'hondatu, higatu'

aurrizki

aurtemein adlag. 'arestian, aspaldi ez duela'

aurten
aurtengo 1 izlag.: *aurtengo gabonak.*
2 adlag.: *aurtengo adina lan badugu hor.*

aurtiki, aurtiki, aurtikitzen. *du* ad. *Ipar.*
'jaurtiki'

aurtikiarazi, aurtikiaraz, aurtikiarazten. *du* ad. *Ipar.*

aurtikika adlag.: *birao aurtikika ibili;*
ostiko aurtikika hasi.

aurtikitzaile

aurtikitze

ausardia

ausarditsu

ausarditu, ausardi, ausarditzen. 1 *da* ad.
g.er. 'ausartu' 2 *du* ad. *g.er.* 'adoretu'

ausarkeria

ausarki 1 adlag. 'ausardiaz' 2 adlag. 'ugari'
ausarkian adlag. 'ugari, ausarki'

ausart
ausart izan. *da* ad. 'ausartu': *ez naiz ausart zure aitzinean agertzera.*

ausartasun
ausartsu* e. **ausarditsu**

ausartu, ausart/ausartu, ausartzen. *da* ad.

ausartze

ausartzia iz. 'ausardia, ausartasuna'

ausaz adlag. 'beharbada, apika'

ausazko izlag. *Sin.* **menturazko; zorizko**

ausente* e. **absente**

ausentzia* e. **absentzia**

ausiabar iz. 'ausiabartza'

ausiabartza

ausiki 1, ausikitzen. *du* ad.: *erleak inor ausikitzen duenean, ausikitzenago du bere burua.*

ausiki 2 iz.: *txakur horrek erausi gutxi, baina ausikia prest; kontzientziaren ausikia.*

ausiki egin

ausikiarazi, ausikiaraz, ausikiarazten. *dio* ad.

ausikika

ausikilari izond.: *txakur zaunkaria ez da ausikilaria.*

ausikitzaile
ausin* e. **asun**

auska iz. eta adlag. *Bizk.*
auskan egin 'borrokan egin'

auskalo
ausnar* e. **hausnar**

ausnarri iz. *Naf.* 'oinaztura, tximista'

austral izond.: *Ozeano Australa* (Ozeano Antartikoa).

australiar (herritarra)

austriar (herritarra)

autarkia

autarkiko

auteman* e. **hauteman**

autismo

autista

auto iz. *Sin.* **automobil; beribil**
auto-argi edo **auto argi**
auto-gidari edo **auto gidari**

autobia (Espainiako *autoviak* oraingo izendatzeko)

autobide

autobiografia

autobiografiko

autobus
autobus-geltoki edo **autobus geltoki**

autodefentsa

autodeterminazio

autodidakta

autoeskola iz. 'gidari-eskola'

autogestio iz.
autogidari* e. **gidari; auto-gidari** edo
auto gidari

autogobernu iz. *g.er.*

autografo

autokar

autoklabe iz. *Teknol.*

autokrata

autokritika	<i>aretoa; auzi-etena; auzi-gela; auzi-ikerketa.</i>
autoktono	auzi-etxe edo auzi etxe <i>g.er.</i>
automata	'auzitegia'
automatiko	auzi-ihesean egon <i>Zuz.:</i> <i>auzi-ihesean dago.</i>
automatikoki	auzi-ihesean izan <i>Zuz.:</i> <i>auzi-ihesean da.</i>
automatismo iz. <i>Teknol.</i>	auzi-iheslari
automatizatu , automatiza, automatizatzen. <i>du ad.</i>	auzi-maisu edo auzi maisu
automatizazio	auzi-mauzi
automobil iz. <i>Sin.</i> auto ; beribil	auzi-paper edo auzi paper
automobilari* e. gidari ; auto-gidari edo auto gidari	auzipean
automobilismo	auzitan adlag.: <i>auzitan ari izan;</i>
autonomia iz.: <i>Autonomia Erkidegoa;</i> <i>Autonomia Estatutua.</i>	<i>auzitan jarri;</i> <i>auzitan sartu.</i>
autonomiazale izond.	auzitara adlag.: <i>auzitara eraman;</i>
autonomi elkarte* e. autonomia-erkidego edo autonomia erkidego	<i>auzitara joan.</i>
autonomiko	auzialdi iz. <i>Zuz.</i>
autonomo	auzibide iz. <i>Zuz.</i>
autopista* e. autobide	auzigabetze
autopsia	auzigai iz.
autore	auzigela* e. auzi-gela edo auzi gela
autoretza	auzilari
autoritario	auzipetu , auzipe/auzipetu , auzipetzen. <i>du ad.</i>
autoritarismo	auzitegi
autoritate	auzitegi goren
autorizatu , autoriza, autorizatzen. <i>du ad.</i>	lan-auzitegi edo lan auzitegi
h. baimena eman	auzo 1 iz. 'auzotegia'
auto-stop: <i>auto-stop</i> egin beharrean <i>gertatu zen;</i> <i>auto-stopean joan zen</i> <i>Baionara.</i>	auzo-alkate edo auzo alkate
autozain	auzoan 1 adlag. 'inguruan': <i>auzoan ditugun erdarak.</i> 2 adlag. 'kanpoan, aparte': <i>ahuntza etxean, eta esnea auzoan;</i> <i>auzoan du horrek zentzu ona!</i>
autozale 1 izond. 'autoak maite dituenen' 2 iz. <i>Gip.</i> 'gidaria, auto-gidaria'	auzo-bide edo auzo bide
autozerbitzu iz. <i>Sin.</i> zerbitzu libre	auzo-herri edo auzo herri
autrigoi	auzo 2 iz. eta izond. 'auzokoa'
autu iz. <i>Bizk.</i> 'solasa'	auzo-etxe edo auzo etxe <i>Zub.</i> 'udaletxea'
autuan	auzo lehen <i>Sin.</i> lehen auzo
autu-mautu	auzoera iz. <i>Bizk.:</i> (<i>zerbait</i>) <i>auzoeran</i> egin (konfiantzaz egin).
autubatzaile izond. <i>Bizk.</i> 'esamesak biltzen eta kontatzen zale dena'	auzokide iz. 'auzoa, auzo berekoa'
auzapez iz. <i>Lap.</i> eta <i>BNaf.</i>	auzoko iz.
auzapezgo iz. <i>Lap.</i> eta <i>BNaf.</i>	auzolan
auzerri* e. auzo-herri	auzotar
auzi iz.: <i>auzia ipini;</i> <i>auziak garbitu;</i> <i>auziak zuritu;</i> <i>auzi eman</i> (<i>g.g.er.</i>); <i>auzi-</i>	auzotasun
	auzotegi iz. <i>Sin.</i> auzo

auzune**avestera** (hizkuntza)**axal** *Adkor.***axaleko** izlag. *Adkor.***axanpa****axekan** adlag. *Naf.* 'txantxetan'**axekatu**, axeka, axekatzen. *du ad. g.er.*

'xaxatu'

axeri iz. *Adkor.***axeriko** iz. 'azeriaren izena alegietan'**axioma****axo** iz. *Naf.* 'antxume emea'**axola** iz.: *ez dut horren axolarik.***axola izan.** *da/zaio/du/dio ad.: egia da hori, baina ez da axola; hori ez zaio axola; axola duten gauzetan, ez hitzetan; ez dio axolarik.***axolazko****axolagabe** izond.**axolagabekeria****axolagabetasun****axolagabetu**, axolagabe/axolagabetu, axolagabetzen. *da ad.***axolati****axolatsu****axolatu**, axola/axolatu, axolatzen. *da ad.***axolduri** izond. *Ipar. Zah.* 'arretatsua, arduratsua'**axolduritu**, axolduri/axolduritu, axolduritzen. *da ad. Ipar. Zah.***axuant** iz. *Ipar.* 'alkateordea'**axuri****axuriki** iz. 'axuriaren okela'**axut** interj. *Ipar.***aza** iz. *Brassica oleracea***aza gorri****aza-hosto** edo **aza hosto****aza-landare** edo **aza landare****azabatxe** iz. *Heg.* (ikatz distiratsu mota bat)**azaburu**azafata* e. **laguntzaile; harreragile****azafrai** iz. *Crocus sativus***azagrarr** (herritarra)**azai** iz. *Ipar. g.er.* 'oilagorra'**azakoba** iz. *Brassica oleracea capitata***azal****azaleko** izlag.**azaletik****azaletiko****azal-gorri** edo **azalgorri** izond.**azalarazi**, azalaraz, azalarazten. *du ad.***azalbide** iz. 'azalpena'azalburu* e. **kapitulu; atalburu**azaldata* e. **azaldu**azalde* e. **azalpen****azaldu**, azal/azaldu, azaltzen. *da/du ad.*azalduera* e. **azalpen**azaldura* e. **azalpen****azalera** iz. *Geom.* (neurria adieraztekoerabiltzen da soilik; bestetarako, *azal*[leun, zakar...], *gainazal*, *eremu*

[lurralde batena, adib.], etab. daude)

azaleratu, azalera/azaleratu, azaleratzen.*da/du ad.***azaleztapen****azaleztatu**, azalezta, azaleztatzen. *du ad.:**liburua azaleztatzeraz eraman zuten.***azalgorri** edo **azal-gorri** izond.**azalili** 1 iz. *Ipar. g.er.* 'azalorea' 2 iz. *Ipar.**g.er.* (irain-hitza, cf. bestetako*babalore* irain-hitza)**azalkeria**azalkizun* e. **azalpen**azalkuntza* e. **azalpen****azalmintz** iz. *g.er.* 'larruazala'**azalore** iz. *Brassica oleracea var. bortytis***azalpen****azalprintz** iz. *g.er.* 'larruazala'**azaltze****azaluskeria****azaluts** izond. *Jas.* 'itxurazalea, hipokrita'**azantz****azao****azaoka** adlag.**azarkatu**, azarka, azarkatzen. *du ad. Ipar.**Zah.* 'asmatu'**azarkeria****azarkuntza** iz. *Bizk.* 'ausardia'**azaro****azarri** izond. *Bizk.* 'ausarta'**azartasun** iz. *Batez ere Bizk.* 'ausartasuna, ausardia'

azartu, azar, azartzen. *da ad. Batez ere Bizk.* 'ausartu'

azazkal

azazkatu* e. **asaskatu**

azbizar* e. **hatz-bizar** edo **hatz bizar**

azefalo izond. *Biol.*

azeituna* e. **oliba**

azelerador* e. **azeleragailu**

azeleragailu

azeleratu, azelera, azeleratzen. *da/du ad.*

azelerazio

azelga* e. **zerba**

azelin

azenario iz. *Daucus carota*

azentu

azentuazio

azentudun izond.: *bokal azentudunak.*

azentuketa* e. **azentuazio**

azera* e. **espaloi**

azerbaijandar (herritarra)

azerbaijanera (hizkuntza)

azeri iz. *Vulpes vulpes*

azeri-belar edo **azeri belar**

Alopecurus pratensis

azeri-buztan edo **azeri buztan**

Equisetum sp.

azeri-dantza edo **azeri dantza**

azeriar (etnia-izena)

azerikeria

azeriki iz. 'azeriaren okela'

azerikume

azeritegi

azetiko izond. *Kim.*

azetilen iz. *Kim.*

azetilsaliziliko izond. *Kim.*

azetona iz. *Kim.*

azgura* e. **azkura**

azido

azidotasun

azienda iz. 'ganadua'

azienda beltz

azienda gorri

azienda handi

azienda larri

azienda xehe

azienda zuri

azieta iz. *Ipar. Sin. plater*

azio iz. *Heg. Herr.*

azitrai iz. *Satureja sp.*

azkaindar (herritarra)

azkar 1 izond. 'indartsua'

azkar 2 izond. 'lasterra, arina, buruargia'

azkar 3 iz. 'astigar arrunta'

azkaratear (herritarra)

azkargailu iz. eta izond. *Ipar.* 'sendotzen duena'

azkargarri iz. eta izond. *Ipar.* 'sendotzen duena'

azkarkeria

azkarki

azkartasun

azkartu, azkar/azkartu, azkartzen. *da/du ad.*

azkartzaile izond. 'azkargarria, sendotzailea'

azkazal iz. h. **azazkal**

azken

azkena eman

azken-aitzineko

azken-aurreko

azken-aurren

azkenaz goiti *Ipar. Zah.* 'azkenik, azkenean'

azken batean

azken beltz 'hondamendia'

azken-bigarren

azken buruan

azkenean

azkeneko

azkenekoz

azkenerako

azken esku 'atzeskua'

azkenetan 'hiltzeko, bukatzeko zorian'

azkenez

azken finean

azken igurtzi

azkenik

azken-nahi edo **azken nahi**

'hilburukoa, testamentua'

azkenaldi

azkendu, azken/azkendu, azkentzen. *da/du ad.*

azkendun izond.

azkenekotz* e. **azkenekoz**
azkenengo 1 izlag. 'azkenekoa' 2 adlag.
 'azkenekoz'
azkenengoz
azkengabe izond.
azkengabeko izlag.
azkengabetasun
azkenki
azkentze
azkoiendar (herritarra)
azkoin iz. (torlojuarena)
azkoitiar (herritarra)
azkon 1 'gezi txikia'
azkon 2 'azkonarra'
azkonar iz. *Meles meles*
azkor izond. *Bizk.* 'bizia, bizkorra'
azkordin iz. 'ospela'
azkordin-belar edo **azkordin belar**
azkortasun iz. *Bizk.* 'bizkortasuna'
azkortu, azkor/azkortu, azkortzen. *da/du*
ad. Bizk.
azku iz. *Jas.* 'kemena'
azkura iz.: *azkura izan zuen ezkerreko*
besoan.
azkura eman: *artile batzuek azkura*
ematen didate.
azkuratu, azkura/azkuratu, azkuratzen. 1
du ad. 'azkura eman, sortu' 2 du ad.
'desira edo irrika eragin'
azmetar (herritarra)
aznahi iz. 'azkura'
 azoge* e. **merkurio**
azoka
azokari iz. *g.er.* 'merkataria'
azolio
azorri iz. 'aza-orria'
azorria iz. *g.er.* 'zigorra'; 'zigorrada'
azorriatu, azorria/azorriatu, azorriatzen.
du ad. g.er. 'zigortu'
azosto iz. 'aza-hostoa'
azota iz. *Ipar.* 'nitrogenoa'
azotaldi iz. *Ipar.*
azotarazi, azotaraz, azotarazten. *du ad.*
Ipar.
azotatu, azota, azotatzen. *du ad. Ipar.*
azote iz. *Sin.* **zigor**
 azotea* e. **zabaltza**

azpantar
azpeitiar (herritarra)
azpel
azpi 1 iz. (aziendarekin erabiltzen dena)
azpiak atera
azpiak egin
azpi 2
azpiak jan
azpian eduki
azpian hartu
azpiko arropa
azpiko gona
azpikoz gainera *Bizk.* 'azpikoz gora'
azpikoz gora
azpikoz goratu, azpikoz gora/azpikoz
 goratu, azpikoz goratzen *g.er.*
 'azpikoz gora jarri'
azpitik 'isilpean'
azpitik eduki
azpitik goiti *Ipar.* eta *Naf.* 'azpitik
 gora'
azpitik gora
azpiz adlag. *Ipar.* 'azpitik, isilpean'
azpialde
azpiarmonian
azpiatal
azpibatzerde
azpibeltz iz. (perretxiko mota)
azpibide
azpiegitura
azpieuskalki
azpigarri iz.
azpiindize
azpijale
azpijan
azpijana egin
azpijanean 'azpijana egiten'
azpijoko
azpikari iz. 'azpilanean ari den pertsona'
azpikeria
azpiki iz. *Ipar.*
azpiko iz.
azpikotasun
azpikotu 1, azpiko/azpikotu, azpikotzen.
du ad. 'azpiko egin, menderatu'
azpil
azpilan

azpildu, azpil/azpildu, azpiltzen. *du* ad.
'azpildura egin, tolestu'

azpildura

azpimarkatu* e. **azpimarratu**

azpimarra

azpimarragarri

azpimarratu, azpimarra, azpimarratzen.
du ad.

azpimultzo

azpiratu, azpira/azpiratu, azpiratzen. *du*
ad.

azpiratzaile

azpisail

azpisarrera

azpisistema

azpisuge izond. 'saltzailea, saldukeriak
egiten dituen'

azpitalde

azpitudu

azpizar* e. **hatz-bizar** edo **hatz bizar**

azpizun iz. *Sin.* solomo

azpizuri iz. 'buztanzuria'

aztakatu* e. **haztakatu**

aztal

aztal-belarri edo **aztal belarri** *Ipar.*
'orkatila'

aztalka

aztapar iz. h. **atzapar**

aztaparka* e. **atzaparka**

aztaparkari* e. **atzaparkari**

aztaparkatu* e. **atzaparkatu**

aztapo* e. **oztopo**

aztar iz. *Jas. g.er.* 'aztarna'

aztarna

aztarna hartu

aztarnak atera

aztarnari

aztarnategi

aztarren iz. 'aztarna'

aztarrenak atera

aztarrenak hartu

aztarrika adlag.

aztarrikatu, aztarrika/aztarrikatu,
aztarrikatzen. *du* ad.

azteka (herritarra)

azterbide

aztergai

aztergaitz izond. 'aztertzen zaila'

aztergarri izond. 'aztertua izatea merezi
duena'

azterka adlag. 'aztarrika'

azterkari iz. *g.er.* 'aztertzailea'

azterkatu, azterka/azterkatu, azterkatzen.
du ad. *g.er.* 'aztertu'

azterketa

azterketari iz. 'azterketa egitera doana'

azterkizun

azterlan

azterlari iz. *g.er.* 'aztertzailea'

azterraldi

azterrarazi, azterraraz, azterrarazten. *dio*
ad.

azterren 1* e. **aztarren**

azterren 2* e. **azterketa**

aztertu, azter, aztertzen. *du* ad.

aztertzaile

aztertze

azti

aztiatu, aztia, aztiatzen. *du* ad.

aztiatze

aztigo iz. h. **aztitza**

aztikeria

aztiketa iz. *g.er.* 'aztikeria'

aztinantza iz. *Zah. g.er.* 'aztikeria'

aztitza iz.

aztoragarri

aztoramen

aztoratu, aztora, aztoratzen. *da/du* ad.

aztoratzaile

aztore iz. *Accipiter gentilis*

aztura

azturu iz. *g.er.* 'aztia'

azueloar (herritarra)

azufre* e. **sufre**

azukre

azukre-beterraba edo **azukre**

beterraba *Beta vulgaris var.*

saccharifera Sin. **azukre-**

erremolatxa, **azukre erremolatxa**

azukre-erremolatxa edo **azukre**

erremolatxa *Beta vulgaris var.*

saccharifera Sin. **azukre-beterraba,**

azukre beterraba

azukre-hauts edo **azukre hauts**

azukre-kanabera edo **azukre kanabera**
azukre-koxkor edo **azukre koxkor**
azukre-mokor edo **azukre mokor**
azukre-ontzi edo **azukre ontzi**
azukre-palmondo edo **azukre palmondo** *Arenga saccharifera*
azukre-tontor edo **azukre tontor**
azukregintza
azukretsu
azukreztatu, azukrezta, azukreztatzen. *du* ad.
azuleju iz. *Heg.*
azun izond. 'ernaria, ernari dagoena'
azunberdi iz. 'azunbre-erdia'
azunbre iz. *Bizk.:* *azunbre bat ardo.* (eduki neurria)
azundu, azun/azundu, azuntzen. *da/du* ad. 'ernaldu'
azuzena iz. h. **zitori**
b iz. 'euskal alfabetoaren bigarren letra'
ba 1 lok. h. **bada** (euskara mintzatuan — adibidez, elkarrizketetan—, onartzekoa da *ba* forma, maila neutroari *bada* forma dagokion arren)
ba 2 adlag. [elkarrizketetan, adib.] *Lap.* eta *BNaf. Beh.* 'bai': *ba edo ez.*
ba 3 interj.: *ba, ba! aski dugu!*
ba 4 [bereziki adizkera trinkoekin erabiltzen den hitza edo aurrizkia] *Gram.:* *ba ote dakizu?; badator.*
baba 1 iz. 'landarea' *Vicia faba 2* iz. 'larruazaleko handitu urtsua, urbatua, igurzteak sortutakoa' *Sin.* **babalarru**
3 iz. 'ardien-eta gorotz-alea' *Sin.*
babaka
baba beltz *Vicia faba var. minor*
baba gorri 'babarrun gorria'
baba handi *Vicia faba var. maior*
baba zuri
babaka iz. 'ardien-eta gorotz-alea' *Sin.*
baba
babalarru iz. *g.er.* 'baba, larruazaleko handitu urtsua'
babalarrutu, *babalarru/babalarrutu*, *babalarrutzen.* *da/du* ad. *g.er.* 'babatu'
babalore 1 iz. (*Vicia faba* -ren lorea) **2** izond. 'ergela': *hi haiz babalorea!*

babarrun iz. *Phaseolus vulgaris*
babatu, baba/babatu, babatzen. *da/du* ad. '(larruazaleko) babak atera'
babazorro iz.
babazuza
babero* e. **adur-zapi** edo **adur zapi**;
lerde-zapi edo **lerde zapi**
baberrun* e. **babarrun**
babes
babes-etxe edo **babes etxe**
babes-erakunde edo **babes erakunde**
babesgabe izond.
babesgabeko izlag. *g.er.*
babesgabetasun
babesgabetu, *babesgabe/babesgabetu*, *babesgabetzen.* *du* ad.
babesgarri iz. eta izond.
babesgune
babeski iz. (babesteko tresna)
babesle
babesleku
babesorri
babespe
babespean
babespeko
babespera
babestaile* e. **babesle**
babestoki
babestorri* e. **babesorri**
babestu, *babes/babestu*, *babesten.* *da/du* ad.
babel iz. 'metxa': *kandela mehe, txiki, babel laburrekoa.*
babeloniar (herritarra)
babo
babor* e. **ababor**
babuino iz. *Papio sp. Sin.* **papioi**
bada
badaezpada
badaezpada ere
badaezpadako
badarik edo **badarik ere** lok.
badere lok. *g.er.* 'bada ere'
badia
badminton
bafada

bafadaka adlag.

bafatu, bafa, bafatzen. *du* ad. [*nor* kasurik gabea] *g.er.* 'bafada jaurti'

bafle

baga 1 iz. 'uhina, olatua'

baga 2* e. **gabe**

baga uso* e. **pagauso**

bagai izond. *g.er.* 'alferra, nagia'

bagaje iz.

bagasoka iz. *Zah. g.er.* 'soka lodia'

bagadar (herritarra)

bage* e. **gabe**

bagil iz. h. **ekain**

bagina iz. *Sin. ematutu*

baginitis

bago* e. **pago**

bagoi

bagoneta

bahaismo iz. *Erl.*

bahamar (herritarra)

bahaola* e. **bahola**

bahe

bahegile

baheketa

bahekin iz. 'bahetzearen hondakina'

bahetu, bahe/bahetu, bahetzen. *du* ad.

bahi

bahiketa

bahikuntza

bahisari iz. 'bahitua berreskuratzeko ordaintzen den saria'

bahitegi

bahitetxe iz.: *Aurrezki Kutxa eta Bahitetxea.*

bahitu, bahi/bahitu, bahitzen. *du* ad.

bahitura

bahituri iz. *Jas.* 'bahitua, bahitutakoa'

bahitzaile

bahitze

bahola iz. *Ipar.* 'bahea'

baholatu, bahola/baholatu, baholatzen. *du* ad.

bahraindar (herritarra)

bai 1 adlag. 2 iz.

bai... edo bai... ere: *bakoitzak ditu bere grinak, akatsak eta bai alderdi onak ere.*

bai... bai...

bai... baita... edo bai... baita... ere

bai eiki *g.er.* 'baiki'

bai eta edo **baita**

bai... eta bai... edo bai... eta bai... ere

bai eta... ere edo **baita** edo **baita... ere**

bai horixe

bai zera!

baia 1 iz. *Ipar. g.er.* 'akatsa'

baia 2 iz. *Bot.* (fruitu mota)

baia 3* e. **badia**

baia 4 [beti galde perpausetan] *Ipar.*

Gram. 'bai ote?': *etorriko da. Baia?*

baiatu, baia/baiatu, baiatzen. *du* ad. *Ipar. g.er.* 'gaitz erran, gaitzetsi': *egiazko alargunak ez ditu bertzeak inoiz ere kondenatu eta baiatu behar.*

baiduri iz. *g.er.* 'baimena'

baieki* e. **bai eiki**

baiesle

baiespen

baieste

baietsi, baiets, baiesten. *du* ad.

baietz 1 adlag. 2 iz.

baiez 1 iz. *g.er.* 'eztabaida' 2 iz. *g.er.* 'zalantza, ezbaia'

baiezka adlag.

baiezkako izlag.

baiezko iz.

baiezkoan 1 'baiezkoa delakoan':

baiezkoan nago. 2 'erantzuna baiezkoa bada'

baiezkor* e. **baikor**; **baiezko**

baiezkotan* e. **baiezkoan**

baiezipen* e. **baieztapen**

baieztapen

baieztatu, baiezt, baieztatzen. *du* ad.

baieztu* e. **baieztatu**

baigorriar (herritarra)

baiki

baiko *Zub.* 'bezain laster, orduko': *etzan baiko, loak hartu du.*

baikor

baikorki adlag.

baikortasun

baikoz* e. **baiko**

bailara iz. *Gip.* 'eskualde txikia' (ez da *haran* edo *ibar* -en sinonimoa)

baimen

baimena eman

baimendu 1, baimen/baimendu, baimentzen. *du* ad.

baimendu 2 iz. *Ipar. g.er. h. baimen*

baimendun iz. eta izond.

baina 1

baina 2* e. **leka**

baina 3* e. **zorro**

bainadore* e. **bainujantzi**

bainagia iz. *Batez ere Zub.* 'bainuontzia'

bainan* e. **baina**

bainatu, baina, bainatzen. *da/du* ad.

bainera* e. **bainuontzi**

bainilla* e. **banilla**

baino 1

baino 2

bainoago *Goi.*

baino bainoagoko: *euskaltzain batzuek, baino bainoagokoa bilatzen dute zenbaitetan (dagokion baino zehaztasun handiagoa bilatzen dute).*

bainu

bainua hartu

bainuetxe

bainugela

bainujantzi

bainuontzi

bainutegi

bainutoki

baionar (herritarra) *Sin. baiones*

baiones (herritarra) *Sin. baionar*

baioneta

bairikiar (herritarra)

baita edo **bai eta 1** lok.

baita edo **baita... ere** edo **bai eta... ere**

baita zera ere *Heg.* (aurrean esana ukatzeko edo hari buruzko desadostasuna agertzeko esamoldea)

baita 2 1 [ezkerrean daraman osagarriak pertsona izan behar du. Lekuzko kasuetan erabiltzen da, eta inoiz ere ez pluralean]: *zure baitan; zuen baitan; ni baitan; ene baitan.* (**perpaus baitan, *perpausaren baitan* ,

erabili perpausean, perpausaren barruan, perpaus barnean) 2 [inoren etxea izendatzeko, leku kasuetan, edo etxe izen gisa]: *medikuaren baitatik heldu naiz; "Martinbaita" deitzen da nire sortetxea.*

baitarik 'inork bultzatu gabe': *ez naiz neure baitarik plazara agertu.*

baitaratu, baitara/baitaratu, baitaratzen. *da* ad. (*neure, zeure... baitaratu* modukoetan erabiltzen da)

baitezpada

baitezpadako

baizen

baizik

baizik ere 'baizik eta'

baizik eta 1 'baizik' 2 *Ipar.* (perpaus konpletibo batzuen sarrerako marka)

bakaikuar (herritarra)

bakailao iz. *Gadus morhua*

bakailao-denda edo **bakailao denda**

bakailao-ontzi edo **bakailao ontzi**

bakailaoketari iz. 'bakailao-arrantzalea'

bakan

bakanetan adlag. *g.er.* 'gutxitan'

bakanal iz.

bakandu, bakan/bakandu, bakantzen. *da/du* ad.

bakanka adlag.

bakanketa

bakanki adlag.

bakantasun

bakante iz. 'bakanaletan parte hartzen zuen emakumezkoa'

bakantxo adlag. 'aukeran bakanegi'

bakantza iz. pl. h. **opor**

bakar

bakar-bakarra adlag. *Ipar. eta Naf. Sin. bakar-bakarrik*

bakarren bat

bakarren bat edo **beste**

bakarren batzuk

(**neure, zeure, bere**) **bakarrean**: *han zegoen gaixoa bere bakarrean malkoak egosten.*

bakardade iz. *Heg.*

bakarka

bakarkako izlag.
bakarzeria
bakarlari
bakarleku
bakarraldi
bakarrik
bakar-bakarrik
bakarrizketa
bakartar 1 iz. *g.er.* 'eremutarra' 2 izond.
g.er. 'bakartia'
bakartasun
bakartegi iz. *g.er.*
bakarti
bakartoki
bakartsu izond. *g.er.* 'bakartia'
bakartu, bakar/bakartu, bakartzen. *da/du*
ad.
bakartzte
bakarzale izond.
bakasta* e. **lakasta**
bakatu* e. **pagatu**; **ordaindu**
bakazio iz. pl. h. **opor**
bake
bakea eman
bakeak egin
bakean utzi
bake-epaile edo **bake epaile**
bake-epaitegi edo **bake epaitegi**
bakez
bakezko izlag.
bakezkoak egin
bakealdi
bakearazi, bakearaz, bakearazten. *du ad.*
bakebide iz. 'baketzeko bidea'
bakegile
bakegintza
bakeoso izond. *Heg. Beh.* h. **baketsu**
bakero 1* e. **unai**; **behizain**
baketi izond. *g.er.* 'baketsua'
baketiar izond. *Ipar.* 'baketsua'
baketsu
baketu, bake/baketu, baketzen. *da/du ad.*
baketzaile
baketze
bakezale
bakezaletasun
bakiotar (herritarra)

bako *Bizk.* 'gabeko'
bakoiti
bakoitz
bakoitzean: *Bilbora joan naizen bakoitzean.*
bakoizka adlag. *g.er.* 'banaka'
bakoizki adlag. *Ipar. Zah.* 'bakarrik'
bakoiztasun iz. *Goi.* 'bakoitza, bakarra denaren nolakotasuna'
bakoiztu, bakoitz/bakoiztu, bakoizten.
da/du ad. g.er.
bakotx* e. **bakoitz**
bakotxi* e. **bakoiti**
bakteria iz. h. **bakterio**
bakterio
bakteriologia
baktriar (herritarra)
baku iz. *Zub. g.g.er.* 'merkatua'
bakun
bakundu, bakun/bakundu, bakuntzen. *du ad.*
bakuntasun
bakuntza iz. *g.er.* 'ituna'; 'elkartzea'
bakuntze
bakutar (herritarra)
bal iz. *Ipar. g.er.* 'dantzaldia'
bala 1 iz. 'jaurtigaia' 2 iz. 'uzta-sorta lotua':
gari bala.
bala-bala adlag.: *berri pozgarriak bala-bala, tximista baino lehen, zabaldu ziren herri osoan.*
balada
baladre iz. (belar mota)
balaka iz. *g.er.* 'beea, marraka'
balakagarri
balakari izond. 'balakatzaila, losintxaria'
balakatu, balaka, balakatzen. *du ad. Sin.*
losintxatu
balakatzaille iz. *g.er.*
balaku
balakuka
balanbatu, balanba, balanbatzen. *da ad. g.er.* 'kulunkatu'
balanka* e. **palanka**
balantza
balantzan 1 adlag. 'zalantzan' 2 adlag. 'balantzaka'
balantzaka

balantze
balaustrada
balazo iz. *Heg.*
balazta iz. 'frenoa, galga'
balaztatu, balazta/balaztatu, balaztatzen.
du ad.
balbe
balbula iz.
balda iz. *Bizk.* '(liburuak-eta uzteko) apala'
baldan
baldankeria
baldanki adlag. *g.er.*
baldar
baldar-apez* e. **baldernapez**
baldarka
baldarkeria
baldarki adlag. *g.er.*
baldarrontzi
baldartasun
baldartu, baldar/baldartu, baldartzen.
da/du ad.
baldatu* e. **elbarritu**
balde 1 *g.er.* 'antzekoa' (x- *ren* 'balde
(izan) esapidean erabiltzen da)
balde 2 iz. (ontzi mota bat)
balderna iz. *Lap.*
baldernapez
baldi iz. 'estalkia, bereziki Itun Zaharreko
kutzarena'
baldin
baldin eta (*baldin* soila baino
gutxiago erabili izan da)
baldinba
baldinbaitere *Sin.* **baldinbere**
baldinbere *Sin.* **baldinbaitere**
baldinetariak lok. *Zah.* eta *g.g.er.*
baldinkizun iz. h. **baldintza**
baldinpetu* e. **baldintzatu**
baldintasun iz. *Zah. g.er.* 'baldintza'
baldintza
baldintza-agiri
baldintzapean
baldintzapeko izlag.: *baldintzapeko*
askatasuna.
baldintza-plegu* e. **baldintza-agiri**
baldintzazko
baldintzapen

baldintzatu, baldintza/baldintzatu,
baldintzatzen. *du ad.*
balditu, baldi, balditzen. *da/du ad. Ipar.*
'harritu'
baldoki iz. *g.er.* 'lokia'
baldosa iz. *Heg.*
baldosatu, baldosa/baldosatu, baldosatzen.
du ad. Heg.
baldraska izond. '(emakume) baldresa'
baldres
baldreskeria
baldrestu, baldres/baldrestu, baldresten.
da/du ad. 'baldres bihurtu'
bale interj. *Heg. Beh.* 'ados!'
balea iz. *Balaena sp.* eta *Neobalaena sp.*
eta *Eubalaena sp.* eta *Ziphius sp.* eta
Megaptera sp. eta *Eschrichtius sp.*
balea-arrantza edo **balea arrantza**
balea-bizar edo **balea bizar**
balea urdin
baleatzar
baleazale
balekibale adlag. *Lap.* eta *BNaf.*
'badazpada ere'
baleko izlag. 'gutxienekoa betetzen duena'
balekume iz. 'balearen umea'
balenki adlag. *Zah.* eta *g.g.er.*
balent izond. *Zah.* eta *g.g.er.*
balentria
balentzia iz. *Kim.*
baleontzi
baletzar* e. **baleatzar**
balezta 1 iz. 'geziak-eta jaurtitzeko arma' 2
iz. *Heg.* 'orekagailua' 3 iz. 'abereen
lepoko arku modukoa' 4 iz. *Zub.* 'sator
zepoa'
balezтари
balezтatu, balezta/balezтatu, balezтatzen.
du ad. '(abereei) balezta ezarri'
baliabide
baliagarri
balia izan* e. **balio izan**
baliakizun
baliarazi, baliaraz, baliarazten. *du ad.*
baliarraindar (herritarra)
baliatu, balia, baliatzen. 1 *zaio ad.:*
Jainkoa balia dakidala. 2 *da ad.:*

*adimenaz balia zaitez, ez indarraz. 3
du ad.: ez dugu hitz hori baliatzen.*

baliatzaile

baliatze

baliante izond. *Heg. Beh., Herr. h. ausart; suhar; adoretzu*

bali izan. *da ad. Ipar. 'legezko, baliozkoa izan'*

balin* e. **baldin**

balio

baliozko

balioanitz* e. **balioaniztun**

balioaniztun

baliodun izond. *Mat.*

balioetsi, balioets, balioesten. *du ad.*

baliogabe izond.

baliogabeko izlag.

baliogabetu, baliogabe/baliogabetu, baliogabetzen. *da/du ad.*

balio izan, balioiko. *du ad. (bi erabilerak onartzen ditu: zer balio du tematzeak?; ez du balio orain etxea konpontzen hastea)*

baliokide

baliokidetasun

baliokidetu, baliokide/baliokidetu, baliokidetzen. *du ad.*

baliokidetza

baliokidetze

balios izond. *Ipar.*

balioetasun* e. **balio**

balioetasun iz. *g.er. 'balioa'; 'baliagarritasuna'*

balioetsu

baliotu, balio/baliotu, baliotzen. *du ad. g.er. 'balioztatu'; 'balioa eman'*

balioztatu, baliozta, balioztatzen. *du ad.*

balixa* e. **baliza**

baliza 1 iz. *Ipar. 'maleta'* 2 iz. 'seinalea'

balizkako* e. **balizko**

balizko izlag.

balkarera (hizkuntza)

balkoi

ballet iz.

balmasedar (herritarra)

balneario* e. **bainuetxe**

baloi

balonbolea* e. **boleibol**

balontzesto* e. **saskibaloi**

baloraketa* e. **balorazio**

balorapen* e. **balorazio**

baloratu, balora, baloratzen. *du ad. h.*

balioetsi; balioztatu

balorazio iz. *Heg.*

balore 1 iz. *Lgart. h. adore; kemen*

balore 2 iz. *Ekon.: balore-burtsa.*

balota iz. *Ipar. Beh. 'fardela'*

balotzara iz. *Bizk. 'otarre estalkiduna'*

bals iz. (dantza mota)

baltiko izond.: *Itsaso Baltikoa.*

baltsa 1 iz. *Ipar. '(bizidunen) talde, multzo, elkarte'*

baltsan

baltsa 2 iz. *Ipar. 'lohia, lokatza'*

baltsamarazi, baltsamaraz, baltsamarazten. *du ad.*

baltsamatu, baltsama, baltsamatzen. *du ad.*

baltsamo

baltsamoztatu* e. **baltsamatu**

baltsatu 1, baltsa/baltsatu, baltsatzen. *du ad. Ipar. 'nahasi': baltsatu zuen bere ahogozoa lur gutxi batekin.*

baltsatu 2, baltsa/baltsatu, baltsatzen. *da/du ad. Ipar. 'lokatzu': zergatik baltsatzen da zerria lohian?*

baltse* e. **bals; baltseo**

baltseo iz. *Heg. Beh. 'dantza lotua'*

baltz* e. **beltz**

baltzu

balus* e. **belus**

bamakoar (herritarra)

bana banatz.: *liburu bana ekarri dute; etxe banatan bizi dira.*

bana-banako 1: *bana-banako erlazioa. Sin. biuniboko 2 'berezia, hautatua...': oso zen liburuzalea, eta liburutegi bana-banakoa zeukan; mutil hori bana-banakoa da.*

bana bertze *Ipar. 'batez beste'*

banaz bertze *Naf. 'batez beste'*

banabar iz. *Naf. 'babarruna'*

banaezin izond.

banaita* e. **desberdintasun**

banaka

banaka-banaka

banakaren bat
banakaren batzuk
banaketan adlag. 'gutxitan, bakan'
banakako izlag.
banakari iz. *g.er.* 'banatzailea'
banakatu, banaka/banakatu, banakatzen.
da/du ad.
banakatze
banaketa
banako iz.
banakola* e. **banatzaile**; **banaleku**
banakor izond. *Mat.*
banakotasun
banakuntza
banaleku
banalerro iz.: *isurialdeen banalerroa.*
banaloria iz. *g.g.er.*
banaloriatsu izond. *g.g.er.*
banan
banan-banan
banan-banango izlag. *Bizk.*
banana
banan-banako* e. **bana-banako**
banandu, banan/banandu, banantzen.
da/du ad.
banango izlag. *Bizk.*
bananondo iz. *Musa paradisiaca*
banapen* e. **banaketa**
banarazi, banaraz, banarazten. *du* ad.
banarazte
banasta iz. *Heg. g.g.er.* 'otarrea'
banatu, bana/banatu, banatzen. *da/du* ad.
banatzaile
banatze
banazka adlag. *Ipar.*
banba onomat.
banbu iz. *Bambusa sp.* eta *Arundinaria sp.*
eta *Dendrocalamus sp.*
banda
bandalo
bandatu, banda/bandatu, bandatzen. *du* ad.
g.er. 'tenkatu'
bandeja* e. **erretilu**; **azpil**
bandera
banderadun
banderari iz. *Ipar.* 'banderaduna'
banderatxo iz. 'bandera txikia'

banderaxka* e. **banderatxo**
banderilla
bandidu* e. **bidelapur**
bandil* e. **mandil**
bando
-en bando '-en alde': *nire bando ez dena nire kontra da.*
bandolari* e. **bidelapur** (eta, Iparraldean,
manduler)
bandurria
bangiar (herritarra)
bangkokar (herritarra)
bangladeshtar (herritarra)
banilla
banitate iz. *Zah. h.* harrokeria;
harrotasun; hutsalkeria
banjo
banjular (herritarra)
banka iz. h. **banku** (pl.)
bankalari* e. **bankari**
bankar (herritarra)
bankari iz. 'bankuaren jabea edo zuzendaria'
bankarrot iz. *Zub.* 'porrota'
banketa* e. **aulki**
bankete iz. *Zah. Herr.*
banketxe
bankisa iz. (izotz-geruza handia)
banku 1 iz. 'banketxea'
banku-langile edo **banku langile**
banku 2 iz. 'eserlekua'
bano 1 izond. *Ipar.* 'motela, makala, odolgabea'
bano 2 1 izond. 'hutsala, alferrikakoa' 2 izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'segurtasunik gabekoa'
bano 3* e. **baino**
banoki 1 adlag. 'motelki, makalki'
banoki 2* e. **alferrik**
banpez onomat. *Ipar.* 'bat-batean'
banpiro 1 iz. *Fam. Desmodontidae* 2 iz. 'odol-xurgatzailea'
baño *Ipar.* eta *Batez ere BNaf.* 'batto, bat bakarrik'
bao iz. *Eraik.*
baobab iz. *Adansonia digitata*
bapedera* e. **bat-bedera**

bapo**bapo egin** 'ase'**bapore**baptisterio* e. **bataiotegi** (eta *bataio-leku*, *bataio-toki*)**bar** iz. h. **taberna; ostatu****bara** iz. (behinolako luzera neurria)**baraila 1** iz. *Bizk.* 'zalaparta, iskanbila'**baraila 2** iz. 'ahoaren beheko hezurra'**barailati** izond. *Bizk.* 'zaratatsua'**barailezur****barakaldar** (herritarra)**barakuilu****baranda 1** iz. *Zah.* 'balkoia'; 'galera' 2 iz.

'balkoi, zubi, zurubi eta kidekoen ertza babesten duen hesi modukoa, zutikako habetxoz eta horiek goialdean lotzen dituen hagaz osatua'

barandaila* e. **barantaila****barano 1** iz.: *gazte batzuk bildu zituen bere baranoan* ('bere inguruan').**barano 2** iz. *Varanus sp.***barantaila** iz. *Zub.* 'otsaila'**barañaindar** (herritarra)**bararazi**, bararaz, bararazten. *du ad.***barasoaindar** (herritarra)**baratari** iz. *Zah.* 'eskribaua, notarioa'**baratu**, bara, baratzen. *da/du ad. Ipar.* eta *Naf.***baratxe** adlag. *Ipar.* 'astiro'**baratxe-baratxe** *Zah.***baratxuri** iz. *Allium sativum***baratxuri-ale** edo **baratxuri ale** *Sin.***baratxuri-atal**, **baratxuri atal**;**baratxuri-zizter**, **baratxuri zizter****baratxuri-atal** edo **baratxuri atal***Sin.* **baratxuri-ale**, **baratxuri ale**;**baratxuri-zizter**, **baratxuri zizter****baratxuri-belar** edo **baratxuri belar***Alliaria petiolata***baratxuri-buru** edo **baratxuri buru**

1 'baratxuriaren erraboila' 2 'baratxuri-atala'

baratxuri-korda edo **baratxuri korda****baratxuri-salda** edo **baratxuri salda****baratxuri-zizter** edo **baratxuri****zizter** *Ipar. Sin.* **baratxuri-ale**,**baratxuri ale**; **baratxuri-atal**,**baratxuri atal****baratxuri-zopa** edo **baratxuri zopa**baratxuribelar* e. **baratxuri-belar** edo**baratxuri belar**baratxuriburu* e. **baratxuri-buru** edo**baratxuri buru**baratxurizter* e. **baratxuri-zizter** edo**baratxuri zizter****baratz** adlag. eta izond. 'baratxe, astiro (egina)'baratza* e. **baratze****baratze****baratze-kardu** edo **baratze kardu***Cynara cardunculus***baratze-marrubi** edo **baratze****marrubi** *Fragaria x ananassa*baratzegintza* e. **baratzezaintza****baratzekari** iz. h. **barazki****baratzezain****baratzezaintza**baratzuri* e. **baratxuri****barau** iz.: *barau-eguna*.**barau egin****barau izan.** *da ad. g.er.***baraurik****barautan** 'baraurik'**baraualdi****barauarazi**, barauaraz, barauarazten. *du ad. Ipar. g.er.***baraugile** iz.baraur* e. **barau****barausi**, barauستن. *du ad. Bizk. g.er.***barauts 1** iz. *Zah.* 'lerdea'**barauts 2** iz. 'zulatzeko lanabesa'**barauts-etxe****barautu**, barau/barautu, barautzen. 1 *da**ad.:* *berrogei egunez barautu zen**Jesus.* 2 *du ad.:* *lau denborak, bijiliak**eta garizuma barautuko dituzu osoki.***barautzaile** iz. 'baraugilea'**barautze****barauzaro****baraxtu**, baratx, baraxten. *da/du ad.*

'(urratsa) urritu, geldia gotu'

barazgile iz. *g.er.* 'baratzezaina'**barazkaldu**, barazkal, barazkaltzen. *da ad.**Zah.* 'bazkaldu'

barazkari iz. *Zah.* 'bazkaria'

barazki

barazki-denda edo **barazki denda**

barazki-jale edo **barazki jale** izond.

Sin. **begetariano**

barazkigintza iz.

barazkizaletasun

barbadostar (herritarra)

barbakoa

barbalot iz. *Batez ere Zub.* 'zomorroa'

barbantzu iz. h. **txitxirio**

bar-bar 1 adlag. (hizketa-hotsaren onomatopeia) 2 adlag. (dirakien uraren onomatopeia) 3 adlag. 'barra-barra'

barbarin iz. *Mullus sp.*

barbarindar (herritarra)

barbarismo iz.

barbarka adlag. 'borborka'

barbaro

barber iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'barberua'

barberu 1 iz. *g.g.er.* 'odol-ateratzeak eta ebakuntzak egiten zituena' 2 h.

bizargile

barberutza

barbituriko

barbo iz. *Barbus sp.*

barda adlag. *Ipar.* h. **bart**

bardin* e. **berdin**

bardo

bardoztar (herritarra)

bare 1 iz. *Fam. Limacidae*

bare 2 iz. (erraia)

bare 3 izond. 'lasaia': *Ozeano Barea; bare-bare.*

barealdi

barearazi, **barearaz**, **barearazten.** *du* ad.

baregarri iz. 'baretzen duena'

baremo iz. *Tekn.*

baresare

baretasun

baretsu izond. *Jas.* 'barea, lasaia'

baretu, **bare/baretu**, **baretzen.** *da/du* ad.

barga 1 iz. 'amildegia' 2* iz. e. **garba** (*garrama*)

bargari* e. **garbari**

bargasta 1 iz. 'hazten ari den txerri emea' 2 izond. '(mutil eta, batez ere, emakume) ausart-lotsagabea'

bargatu* e. **garbatu**

bargatzale* e. **garbari**

bargo iz. 'hazten ari den txerri arra'

bargotar (herritarra)

bariabile* e. **aldagai**; **aldakor**

bariante* e. **aldaera**; **saihesbide**

bariantza iz. *Estat.*

bariazio iz. *Mus., Biol.*

barietate* 1 e. **aldaera** 2 e. **aukera**; **aniztasun**; **ugaritasun**

barik *Bizk.:* *argi barik.*

eten barik *Bizk.* 'eten barik dihardu beharrean'

bariku iz. *Bizk.* h. **ostiral**

barillastar (herritarra)

bario iz. *Kim.*

baritono

barize

barkabera

barkaberatasun

barka eskatu, **barka eska**, **barka eskatzen.** *du* ad.

barka eske

barkamen

barkamendu iz. h. **barkamen**

barkarazi, **barkaraz**, **barkarazten.** *dio* ad.

barkatu, **barka**, **barkatzen.** *du* ad.

barkazio iz. *Herr.* 'barkamena'

barkoxtar (herritarra)

barku

barkugintza iz. 'ontzigintza'

barla iz. *g.er.* 'eskorta'

barlasai iz. *Eraik.*

barna izond. 'sakona': *putzua barna da.*

-an barna postpos. (*-an barna - mendian barna- hedatuagoa da - tik barna -menditik barna- baino*)

barna hartu 'gaitzitu, biziki hunkitu': *esan diodana barna hartu du.*

barnagotu, **barnago/barnagotu**, **barnagotzen.** *da/du* ad. *g.er.*

barnatasun iz. *Ipar.* 'sakontasuna'

barnatu, **barna/barnatu**, **barnatzen.** *da/du* ad. 'sakondu, barrendu'

barnatze

barne 1 iz. 'barrena, barrua': *barne medikuntza*. 2 iz. *Ipar*. 'gela' 3 adlag.: *salneurria, 5000 pezeta, zergak barne; ekainaren zortzitik hamabira, egun biok barne.* (*-en barne egon e. -en barnean egon)

barnean

barne-arazo edo **barne arazo** pl.: *barne arazoetako ministroa.*

barne-bakarrizketa edo **barne bakarrizketa**

barne izan. *da* ad.: *hiru liburu lodi, tesia barne dela; Eskualtzale batzarrean barne direnak.*

barneko izlag.

barne-luzegoa* e. **habearte**

barnera

barneraino

barnetik

barnetikako edo **barnetiko**

barnez

barnez barne

barnealde

barneko iz. *Ipar*. (jantzi mota)

barnekoi izond. 'barrukoa, sakona'

barnekotasun 1 iz. 'barnekoa denaren nolakotasuna' 2 iz. *Log*. 'multzo bateko elementu izatearen ezaugarria'

barnera* e. **bolumen**

barnerakoi

barnerat* e. **barnera**

barneratu, barnera/barneratu, barneratzen. *da/du* ad.

barneratze

barnetasun* e. **barnatasun**

barnetegi

baroi

baroisa iz.: *Ezpeletako baroisa.*

barometro

barra 1 iz. 'palanka' 2 iz.: *bokaleko, ibai ahoko barra*. 3 iz. *g.er.* 'marra, zerrenda'

barraban izond. *Bizk.* 'barrabasa'

barra-barra

barrabas izond.

barrabas-belar edo **barrabas belar**
Oxalis latifolia

barrabaskeria

barrabil

barraiatu* e. **barreiatu**

barraka 1 1 iz. 'eraikin arina' 2 iz. *Heg.* 'jaietako zaldiko-maldikoak eta' 3 iz. *Zub.* 'palanka-jokoa'

barraka 2 izond. *Ipar.* 'arlotea, baldarra': *gizon barraka.*

barrakoi iz. *Heg.*

barrandan adlag. 'zelatan'

barrandari

barrandatu, barranda, barrandatzen. *du* ad.

barrandatzaile iz. 'barrandaria'

barrandegi iz. 'zelata-tokia'

barranku* e. **amildegi**; **troka**

barraskilo iz. *Helix*

barrastan* e. **parrastan**

barratu izond.: *alkandora barratua.*

barre

barre-algara edo **barre algara**

barre-algaraka edo **barre algaraka**

barreari eman

barre egin

barre eginarazi* e. **barre eragin**

barre eragin

barre-irri iz. 'irribarrea'

barre-karkara edo **barre karkara**

barre-murritz iz. *Batez ere Naf.*

'irribarrea'

barrez

barre-zantzo edo **barre zantzo**

barre-zantzoka edo **barre zantzoka**

barrealdi

barregai iz. *g.er.*: *Jainkoak ez du pobrea egin inoren barregai.*

barregale iz. *g.er.* 'barregura'

barregarri

barregarritzko izlag.

barregarrikeria

barregarriro adlag.

barregarritasun

barregile izond. *g.er.*

barregura

barreiadura iz. 'adia galtzea'

barreiaketa

barreiamendu

barreiarazi, barreiaraz, barreiarazten. *du* ad.

barreiarari izond. *Goi*. 'barreiatzailea'

barreiatu, barreia, barreiatzen. *da/du* ad.

barreiatzaile

barreiatze

barreiu adlag. *Zah. g.er.*

barreka

barren 1 iz. 'barnea, barrua' 2 iz. 'beheko parte': *gona-barrena; soinekoari barrena hartu; soro-barrena.*

barrendik

barrenean

barreneko

barrenez

barrenez barren

barrengo

barrengo elastiko *Heg.*

barrena 1 adlag.

-an barrena postpos. '-an barna, -an zehar': *mendian barrena joan da.*

barrena 2 iz. *Heg.* (tresna)

barrenalde

barrendatu* e. **barrandatu**

barrendegi

barrendero* e. **kale-garbitzaile**

barrendu, barren/barrendu, barrentzen. *da/du* ad.

barrenen* e. **barrenean**

barrengolastiko* e. **barrengo elastiko;**
barruko elastiko

barrengorri iz. *Psalliota bispora*

barrenkoi

barrenkoitasun iz. *g.er.*

barrenkor izond. *g.er.* 'sarkorra'

barrentasun iz. 'sakontasuna'

barrera iz. *Sin.* **hesi; langa**

barrerazain

barret izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'ernari ezin geldi daitekeen animalia'

barretsu izond.: *aurpegi alai eta barretsua.*

barretxo

barrezka adlag. *Batez ere Bizk.* 'barrez'

barri* e. **berri**

barride iz. *Naf.* 'auzoa'

barrika

barrikada

barrikar (herritarra) *Sin.* **barrikoztar**
barrikote

barrikoztar (herritarra) *Sin.* **barrikar**
barrio iz. *Ipar.* 'eskorta'; 'larraina'

barroko

barrote iz. *Heg.*

barru 1 iz.: *barruak ez dit agintzen.* 2
postpos.: *bi urte barru bukatuko da lana.*

barruan

barru-bete edo **barrubete** izond.

barruko

barruko elastiko *Heg.*

barrura

barrurako

barrutik

barrutiko

barruz

barrualde

barrubete edo **barru-bete** izond. eta iz.

barruki 1 iz. *Ipar.* 'ukuilua'

barruki 2 iz. pl. 'animaliaren erraiak, jateko direnak'

barrukotasun

barrunbe

barrunda izan. *du* ad. *Gip.* 'barrundatu'
barrundatu, barrunda, barrundatzen. *du*
ad. 'susmatu, hauteman'

barrundiar (herritarra)

barruratu, barrura/barruratu, barruratzen.
da/du ad.

barruti

bart adlag.: *bart arratsean; bart gaueko; bartko loa.*

bart* e. **parta**

bartan iz. *g.er.* 'azpantarra'

bartz

bartzun* e. **bertzun**

barur iz. *Ipar.* h. **barau**

basa 1 izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'basatia': *gizon basa bat.*

basa 2 iz. 'lohia, lokatza'

basabaratzuri iz. *Allium sativum*

basabazter

basabehi iz. 'betizua'

basabere

basabide
basaburuar (herritarra)
basabürütar (herritarra)
basaerramu iz. *Euonymus europaeus*
basaezti
basafruitu iz.
basagerezi iz. *Prunus avium*
basagizon
basagudari iz. *g.er.*
basahate iz. *Anas platyrhynchos*
basahuntz
basahunzkume iz. *g.er.*
basajainko iz. *g.er.* 'sasiainkoa'
basajaun
basajende
basaka izond. *g.er.* '(zuhaitz) txertatu gabea'
basakan* e. **basaran**
basakaran* e. **basaran**
basakatu
basaker
basakeria
basaki
basakristau iz. 'gizalegerik gabeko pertsona'
basalan* e. **basolan**
basalandare
basalapur
basalde* e. **basoalde**
basaleku iz. *g.er.* 'basamortua'
basalore
basalto
basamahats iz. *Vitis labrusca*
basamahatsondo
basamortu
basandere
basanimalia iz. *Ipar. g.er.* 'basapiztia'
basantzara iz. *Anser fabalis*
basaperrexil iz. 'astaperrexila'
basapiku iz. *Ficus sycomorus*
basapiztia
basaporru
basaran
basarazi, basaraz, basarazten. *du ad. Ipar. g.er.*
basarratoi iz. *g.er.*
basarte

basarto iz. *Sorghum bicolor*
basasagu iz. *Apodemus sylvaticus*
basasto 1 iz. 'asto basatia'
basasto 2 iz. 'larruazaleko zanbro pikortsua'
basatasun
basate iz. 'txertatzen den basalandarea'
basati
basatikeria* e. **basakeria**
basatu, basa/basatu, basatzen. *da ad. Batez ere Ipar.* 'errebelatu, galdu'
basatxauno* e. **baseliza**; **ermita**
basatxori
basatza iz. *Bizk.* 'basaz, lohiz betetako tokia'
basauriar (herritarra)
basauso iz. *g.er.* 'pagausoa'
basazain* e. **basozain**
basazaldi iz. *g.er.*
base iz. *Kim., Inform.*
base-ball* e. **beisbol**
baselina
baseliza
baserri
baserri-etxe edo **baserri etxe**
baserri-giro edo **baserri giro**
baserri-lan edo **baserri lan**
baserritar
baserritarkeria iz. *g.er.*
baserritartasun iz. *g.er.*
baserritartu, baserritar/baserritartu, baserritartzen. *da/du ad.*
basetxe
basetxetar* e. **baserritar**
basi 1 1 iz. 'saltsa' 2 iz. 'bainua'
basi 2 izond. *Naf.* 'lasaia, sarea' *Anton.*
tapitu; **sarri**
basidio iz. *Mikol.*
basihizi iz. *Ipar.*
basiko izond. *Kim.*
basikotasun iz. *Kim.*
basilika
basiliko iz. *Ipar.* 'albaka'
basilisko iz. (elezaharretako aberea)
basitu, basi/basitu, basitzen. *da/du ad.*
'blai-blai egin, busti'
baskoi

baskula**baskular** izond. *Biol., Med.***baso 1** iz. 'oihana'**baso-soiltze****baso 2** iz. 'edontzia'**baso erdi:** *baso erdi patxaran.***baso 3** *Ipar. Zah.* (*baso izan* esapidean erabilia)**baso izan.** *da* ad. 'aski, nahiko, gauza,... izan': *ez dira baso eta ez aski holakorik egiteko.*baso 4* e. **hodi** (*odol-hodia*)**basoalde****basodilatazio****basoerdi****basogintza****basoilar** iz. *Tetrao urogallus***basoilo** iz. *Otis sp.***basokada****basokonstriktzio****basolan****basolibondo****basolo** iz. *Bromus sp. Sin. larre-olo, larre-olo***basomutil****basoratu**, basora/basoratu, basoratzen. *da/du* ad. *g.er.***basotar****basotu**, baso/basotu, basotzen. *da/du* ad. 'oihandu'**basozain****basozaintza****basseterretar** (herritarra)**basta** iz. (zamarien tresna)**bastagile** iz. *g.er.***bastagin** iz. *g.er.***bastagintza** iz. *g.er.***bastanga** iz. *Dasyatis pastinaca***bastart** izond. *Ipar. eta Naf.***bastatu**, basta/bastatu, bastatzen. 1 *du* ad. 'basta ezarri' 2 *du* ad. *Ipar.* 'albaindu'**bastidar** (herritarra)**bastidore** iz. *Heg.* 'euskarria, etab.'**bastitu**, basti, bastitzen. *du* ad. *Ipar. Beh.* 'eraiki'**bastiza** iz. *Ipar. g.er.* 'eraikina'**basto** izond. *Heg. Beh.* 'arrunta, zakarra, fina ez dena'**bastoi** iz. (karta-jokoko saila)**basur** 1 iz. *Gip.* 'ihintza' 2 iz. *Ipar.* 'ur zikina'basura* e. **zabor; zarama**basura-poltsa* e. **zabor-poltsa** edo **zabor poltsa****basurde** iz. *Sus scrofa***basurdeki** iz. 'basurdearen okela'**basurdekume**basurero* e. **zabortegi; zabor-biltzaile** edo **zabor biltzaile****basusartar** (herritarra)basuso* e. **basauso****bat 1****batak** 'batzuk' (testuinguruko *besteak* -i kontrajarria erabiltzen da; *adib., batak eta besteak hasi ziren edaten*)**bat-banaka** adlag. 'banaka'**bat-banatu**, bat-banatu, bat-banatzen.*du* ad. *g.er.* 'zenbatu, banaka hartu'bat-banazka* e. **bat-banaka****bat-batean****bat-bateko****bat-batekotasun****bat-batera** 1 adlag. 'bat-batean' 2 adlag. 'aldi berean'**bat-batez** adlag. *g.er.* 'bat-batean'**bat-bera** 1 [ezezko perpausetan] 'bat bakarra' 2 'berbera'**batean:** *gurasoekin batean bizi da bere etxean; bata etortzearekin batean joan da bestea.***bat edo bat****bat edo beste****bat egin****bat-egite** edo **bat egite****bat egon** *Ipar.* 'bat etorri'**batek jakin:** *batek daki.***bateko... besteko...:** *bateko lana, besteko eguraldia, beti aurkitu ohi du ez agertzeko aitzakia.***batekoz beste** 'oker'; 'behar ez den bezala'**baten bat****baten batzuk** *g.er.* 'batzuen batzuk'

- batera:** *guztiek batera oihu egin zuten; nirekin batera doa nire itzala; zu iristearekin batera abiatuko naiz.*
batera etorri 'bat etorri'; 'ados jarri'
- bateratsu**
- bat ere:** *ez du bilera bat (bakarrik, bera) ere huts egin.*
- bat etorri:** *zurekin bat nator horretan.*
- batez beste**
- batez besteko**
- batez ere**
- bat izan** 1 'elkarturik egon, bat etorri': *horretan bat gaituk hirekin.* 2 'gauza bera izan': *gure hizkuntzaren egoera ez da bat Gipuzkoan eta Nafarroan.*
- bataiarazi,** bataiaraz, bataiarazten. *du ad.*
- bataiarri**
- bataiatu,** bataia, bataiatzen. *du ad.*
- bataiatzaile**
- bataiatze**
- bataiharri* e. **bataiarri**
- bataila** iz. h. **gudu**
- batailatu* e. **gudukatu**
- batailoi**
- bataio**
- bataio-agiri** edo **bataio agiri**
- bataiotegi** iz.
- batan** iz. *g.er. Mentha rotundifolia sp.*
(menda mota bat)
- batarazi,** bataraz, batarazten. *du ad.*
- batasun**
- batata** iz. *Ipomoea batatas*
- batbedera** izord. *Ipar.*
- bateatu* e. **bataiatu**
- bateiatu* e. **bataiatu**
- bateko** iz.: *bateko urrea.*
- batel**
- batelari**
- bateo** adlag. *Naf.* 'batean, batera': *nirekin bateo.*
- bateratu,** batera, bateratzen. *da/du ad.*
- bateratzaile**
- bateratze**
- batere** adlag.: *ez zidan batere pozik eman; ez da batere egokia.*
- bateria**
- bateria-jotzaile**
- baterian** adlag.: *baterian aparkatu.*
- bateria-jole* e. **bateria-jotzaile**
- batetaratu,** batetara/batetaratu, batetaratzen. *da/du ad. Ipar.* 'bateratu'
- batetaratze** iz. *Ipar.*
- batgarren** ord.: *hogeita batgarren.*
- bati** iz. *Zub. Zah.*
- bati egin** *Ipar. Zah.*
- batido* e. **irabiatu**
- batidora* e. **irabiagailu**
- batik bat**
- batipat* e. **batik bat**
- batiskafo**
- batño**
- batrazio**
- bats* e. **pats**
- batto**
- batu,** bat/batu, batzen. *da/du ad.*
- batu-banatu izan** *Bizk.*
- batugai** iz. *Mat.*
- batugailu** iz. *Inform.*
- batukari** iz. *Mat.*
- batuketa** iz. *Mat.*
- batura** iz. *Mat.*
- batuta** iz. *Heg. Mus.*
- batxiler**
- batxilerato* e. **batxilergo**
- batxilergo**
- batxo** *Heg.*
- batxo ere**
- batza**
- batzaile**
- batzaldi**
- batzar**
- batzar-etxe** edo **batzar etxe**
- batzar-gela** edo **batzar gela**
- Batzar Nagusi** pl.: *Arabako, Gipuzkoako eta Bizkaiko Batzar Nagusiak.*
- batzar orokor:** *bankuko akziodunen batzar orokorra.*
- batzarburu**
- batzarkide**
- batzarleku**
- batzarre 1* e. **batzarri**
- batzarre 2* e. **batzar**
- batzarri** iz. *Zub.* 'harrera, abegia'

batzartar* e. **batzarkide**

batzartoki

batzartu, batzar/batzartu, batzartzen. *da* ad.

batze

batzoki

batzorde

batzordeburu

batzordekide

batzu* e. **batzuk**

batzuk

batzuen batzuk: *batzuen batzuk baino ezin izan ditut ipini.*

batzuetan: *gehienetan garaiz dabilen arren, batzuetan berandu iristen da.*

batzuren batzuk* e. **batzuen batzuk**

bautismo iz. *Zah.* h. **bataio**

bautista iz. h. **bataiatzaile**

bautizatu, bautiza, bautizatzen. *du* ad. h.

bataiatu

bauxita iz.

baxa 1 iz. 'itsasoan, sakontasun txikiko

lekua' 2 iz. *Zub.* 'amildegia'

baxatu, baxa/baxatu, baxatzen. *da/du* ad. *g.er.*

baxenabartar

baxenafarrera* e. **nafarrera**; **behe-nafarrera** edo **behe nafarrera**

baxera

baxeragile

baxerategi

baxkirera (hizkuntza)

baxo 1* e. **baxu**

baxoerdi

baxu

baxurako arrantza *Heg.*

baxutasun iz. 'apaltasuna'

baza iz. *Heg. Zah.* 'jokaldia'; 'gudua'

bazar

bazi 1 izond. '(kolore) ahula'

bazi 2* e. **basi** 2

bazia* e. **pazia**

bazilo

bazina iz. *g.er.* h. **pazia**

bazka

bazka-arbi

bazka-arto *Sin.* **artaberde**

bazka-landare edo **bazka landare**

bazkagai iz. *g.er.* 'bazka'; 'elikagaia'

bazkagia iz. *Zub.* 'bazkalekua, alhagia'

bazkalaitzin iz. *Ipar.* 'bazkalaurrea'

bazkalarte iz. [leku-denborazko kasuetan erabiltzen da]

bazkalaurre

bazkaldar iz. h. **bazkaltiar**

bazkaldu, bazkal, bazkaltzen. *du* edo *da* ad. [*du* (*Heg.*) edo *da* (*Ipar.*)]

bazkaleku

bazkalgia iz. *g.er.* 'bazkaltokia'

bazkalkide iz. *g.er.* h. **bazkaltiar**

bazkalondo

bazkalordu

bazkaloste

bazkaltegi iz. *g.er.* 'bazkaltokia'

bazkaltiar

bazkaltoki

bazkarazi, bazkaraz, bazkarazten. *du* ad.

bazkari

bazkari-lege edo **bazkari lege**

bazkaritan: *laurogei baino gehiago omen dira bazkaritan.*

bazkaritara: *joan ginen bazkaritara aldameneko jatetxe batera.*

bazkarite [leku-denborazko kasuekin erabiltzen da batez ere]: *bazkaritean ikusi eta adituak; bazkariteko tenorean; bazkaritera eraman ninduen.*

bazkategi iz. *g.er.* 'bazkalekua'

bazkatoki iz. *g.er.* 'bazkalekua'

bazkatu, bazka/bazkatu, bazkatzen. *da/du* ad.: *janari gozo honekin israeldarrak bazkatzen ziren; bazka itzazu nire axuriak.*

bazkatzaile

bazkazandar (herritarra)

bazkide

bazkidetu, bazkide/bazkidetu, bazkidetzen. *da/du* ad.

bazkidetza

bazko* e. **pazko**

bazkun

bazoka* e. **bazuka**

baztandar (herritarra)

baztanga iz. 'nafarrerria': *baztanga-pikatu* ('baztangak jotako pertsona').

bazter 1 iz. 2 izond.: *Asiako bazterrik bazterrenean*.

bazter egon *Ipar.*: *beude bazter gure tristurak*.

bazter-herri edo **bazter herri**

bazter-nahasle edo **bazter nahasle**

bazterrean laga

bazterrean utzi

bazterrera eman

bazterrera utzi

bazterrik bazter

bazter utzi 'alde batera utzi'

bazterbide iz. 'errepidearen saihetseko aldea'

baztergabe izond.

baztergabeko izlag.

baztergabetasun iz. *g.er.*

baztergarri

bazterka adlag. *g.er.*

bazterkatu, **bazterka/bazterkatu**, **bazterkatzen**. *du ad. g.er.*

bazterkeria

bazterketa iz. 'baztertzea'

bazterki iz. 'ehunaren bazterreko zerrenda'

bazterralde iz. *g.er.*

bazterrarazi, **bazterraraz**, **bazterrarazten**. *du ad.*

bazterreratu, **bazterrera**, **bazterreratzen**. *da/du ad.*

bazterretsi, **bazterrets**, **bazterresten**. *du ad.*

bazterretxe

bazterretxetar iz. *Ipar.* 'baserritarra'

bazterrezin izond. 'ezin baztertuzkoa'

baztertu, **bazter/baztertu**, **baztertzen**. *da/du ad.*: *ezin baztertuzkoa*.

baztertzaile

baztertze

bazuka

be 1 iz. "'b" letraren izena'

be 2* e. **bee**

be 3* e. **behe**

be 4* e. **bere**; **ere**

beaba iz. pl. *g.er.* 'hasi-masiak'

beajon* e. **bejon-**

beakurgarri izond. *g.er.*

beakurtu, **beakur**, **beakurtzen**. *du ad. g.er.* 'errespetatu'; 'gurtu'

bearnes izlag. h. **bearnotar**

bearnotar (herritarra)

beasaindar (herritarra)

beatifikazio

beaumontar

bebarru iz. 'ataria'

bedαιο lok. *Gip. g.er.* 'bederen, behintzat'

bedajo iz. *Zub.* (behien eta ardien gaitz bat)

bedaka iz. *Zub.* 'belarka, belar-lana'

bedar* 1 e. **belar** 2 e. **mehar**

bedatse iz. *Batez ere Zub.*

bedeikatu* e. **bedeinkatu**

bedeinkagarri izond. *g.er.*

bedeinkapen

bedeinkarazi, **bedeinkaraz**, **bedeinkarazten**. *dio ad.*

bedeinkata* e. **bedeinkatu**

bedeinkatu, **bedeinka**, **bedeinkatzen**. *du ad.*

bedeinkatzaile

bedeinkatze

bedeinkazio

bedel iz. *Heg.* 'eskolazaina'

bedera banatz. *Ipar.* 'bana'

bederatzi

bederatziehun

bederatziehuna banatz.

bederatziehungarren

bederatzigarren

bederatziko iz.

bederatzina banatz.: *bederatzina mila*.

bederatzinaka adlag.

bederatzira banatz. *Ipar.* eta *Naf.* 'bederatzina'

bederatziraka adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'bederatzinaka'

bederatziren iz.

bederatzirren

bederazka adlag. *Ipar.* 'banaka'

bederazkatu, **bederazka/bederazkatu**, **bederazkatzen**. *da/du ad. Ipar.*

'banakatu'

bederen

bederik lok. *Gip.* 'bederen'

bedezi iz. *Zub.* 'sendagilea'
bediar (herritarra) *Sin.* **bediaztar**
bediaztar (herritarra) *Sin.* **bediar**
beduino iz.
bee 1 iz. (ardiaren oihua)
bee 2 *Ipar.* (aida, behiari eragiteko dei-hitza)
beeka adlag.
begawandar (herritarra)
begetal
begetarianismo
begetariano izond. *Sin.* **barazki jale, barazki-jale**
begetatibo izond. *Biol.*
begetazio 1 iz. *Med., Anat.* 2* e.
landaredi
begi iz.: *neska begi-argia; begien bistan, begien bistara, begien bistatik; begien bistakoa; begi(en) itxi-ireki batean.*
begia argitu edo **begiak argitu** 1 '(itsuari) ikusmena eman' 2 'alaitu, alaiarazi' 3 'ohartarazi'
begia atxiki *Ipar.* 'zaindu, begia eduki'
begia bete edo **begiak bete** 'atsegin izan'
begia bihurtu edo **begiak bihurtu** *Bizk. Sin.* **begia itzuli, begiak itzuli; begia irauli, begiak irauli**
begia bota (eta *begia jaurtiki / egotzi*, etab.)
begia eduki edo **begiak eduki** 'zaindu, erreparatu, ohartu'
begia hedatu edo **begiak hedatu** *Sin.*
begia luzatu, begiak luzatu
begia ipini 'erreparatu, ohartu'
begia irauli edo **begiak irauli** *g.er. Sin.* **begia itzuli, begiak itzuli; begia bihurtu, begiak bihurtu**
begi aitzin edo **begien aitzin** [leku-denborazko kasuetan erabiltzen da]
begia itzuli edo **begiak itzuli** *Sin.*
begia bihurtu, begiak bihurtu;
begia irauli, begiak irauli
begia jo: *begia jota daukat neskatxa horri, auzoko politena delako; harri argiagor eginiko harresiak jotzen dio lehenik begia.*

begia josi edo **begiak josi:** *guztien begiak harengan josiak zeuden.*
begiak ase
begiak finkatu
begiak ilundu: *ilun bitez horien begiak, ikus ez dezaten.*
begiak ireki: *handik jango duzuen egunean irekiko dira zuen begiak.*
begiak itxi 'hil'
begiak landatu *Ipar. Sin.* **begiak finkatu**
begia luzatu edo **begiak luzatu:** *begiak luzatu zituen batean hiru gizon bere ondoan zutik ikusi zituen.*
begi aurre edo **begien aurre** [leku-denborazko kasuetan erabiltzen da]
begia zorroztu edo **begiak zorroztu:** *bi begiak liburura zorrozuta ari zen.*
begi-bakar edo **begibakar**
begi-bakoitz edo **begibakoitz** 'begibakarra'
begi-bazter: *begi-bazterrez begira.*
begi-belarri: *begi-belarri ibili beharra zegoen.*
begi-betegarri
begi-bista edo **begi bista:** *begi-bistan dago.*
begi bista edo **begien bista** [leku-denborazko kasuetan erabiltzen da]: *begien bistatik; begien bistara; begien bistan.*
begi-bistako edo **begi bistako** izlag. 'begien bistakoa'
begi eman
begi-erre izond. *Sin.* **beterre**
begi-ertz edo **begi ertz** iz. *Sin.*
betertz
begietako argi 'ikusmena'
begietan eduki edo **begitan eduki**
begietara eman edo **begitara eman:** *begietara eman zion zein zen handia egin zuen gaizkia.*
begietaraino adlag. 'osoki' *Sin.* **begi bietaraino; bi begietaraino**
begi gaizto iz. *Ipar.* 'begizkoa'
begi-gorri edo **begigorri**
begi-gose: *begi-gosea duzu zuk!*
begi-ilun

begi itsuan adlag. 'itsu-itsuan'
begi-keinu edo **begi keinu**
begi-kolpe edo **begi kolpe**
begiko nini
begi-lauso edo **begi lauso**
begi-luze edo **begiluze**
begi-minbera izond. *g.er.*
begi-nini edo **begi nini**
begi-okker izond. *Sin. betoker*
begi-ondo edo **begi ondo** iz. *Sin.*
betondo
begi-ondoko edo **begi ondoko** iz. *Sin.*
betondoko
begi onez [batez ere *ikus*i eta *behatu* / *begiratu* aditzekin erabiltzen da]
begi-orde iz. *g.er.*
begitan eduki
begitan hartu 'gorrotatu'
begitan izan
begi-ukaldi edo **begi ukaldi**
begi-ur edo **begi ur** 'kolirioa'
begiz begi 'aurrez aurre'
begiz jo
begi-zulo edo **begi zulo** *Sin. betzulo*
begibakar edo **begi-bakar** izond.
begibakoitz izond. 'begibakarra'
begibitate* e. **begitarte**
begiburu* e. **bepuru**
begidun izond.: *salda begiduna* ('koipetsua'). ik. **begitsu**
begietako izond. *g.er.* h. **begiko**
begietan hartu* e. **begitan hartu**
begietaratu, **begietara/begietaratu**,
begietaratzen. da/du ad.
begietsi, **begiets**, **begiesten. du** ad.
begiezpal* e. **betezpal**
begigoa iz. *Ipar. g.er.* 'herra, gorrotoa'
begigorri edo **begi-gorri** izond.
begihandi iz. (txipiroi mota handia)
begikaldi iz. 'begi-ukaldia, begi-kolpea'
begikera iz. *g.er.*
begiko izond.: *begiko dituzun usoak; erregeari begikoen zaion neska.*
begikotasun
begiluze edo **begi-luze** izond.
beginini* e. **begi-nini** edo **begi nini**

begipean
begipeko
begira 1 1 [-i begira] 'beha, so'; 'begiratzuz'
 2 [-en begira] 'zain'
begira-begira
begira 2 (aginterako *begirauk/n*, *begirok/n*, *begirauzu[e]*)
 formetan erabiltzen da, eta 'kontuz ibil, kontu eduki' adierakoa da)
begirada
begiragailu iz. *Ipar.* 'babesgarria'
begiragarri izond.
begiraka adlag. 'begira, begiratzuz'
begirakizun iz. *Zah.* 'begirunea'
begirakor izond. *g.er.*
begirakune iz. *Bizk.* 'begirada'
begiralari iz. *g.er.* 'begiraria, zaintzailea'
begiralde* e. **orientazio**
begiraldi
begirale
begiralego iz. *g.er.* 'zaintzailletza'
begiramen
begiramendu iz. 'begiramena'
begirantza iz. *g.er.* 'begirunea'
begirapen iz. 'begiramena'
begirarazi, **begiraraz**, **begirarazten. dio** ad.
begirari iz. *Batez ere Zub.* 'begiralea'
begirasun iz. 'begirada, begiratu'
begiratoki
begiratu 1, **begira**, **begiratzuzten. 1 du/dio** ad.
 'behatu, so egin': *leihotik begiratu zuen. 2 du* ad. 'zaindu, gorde': *begira gaitzazu gaitzetik. 3 [objekturik gabe]: leihotik begiratu zuen.*
begiratu 2 izond.: *gauza txikietan begiratu ez denak, geldika joko du behea.*
begiratu 3 iz.: *nahikoa da azkeneko mende hauei begiratu bat ematea.*
begiratuki
begiratzaille
begiratze
begiratzun* e. **begirasun**
begirune
begitandu, **begitandu**, **begitantzuzten. zaio**
 ad. *Batez ere Bizk.* 'iruditu': *zer begitantzuzten zaizu?*
begitanzino* e. **begitazio**

begitaratu* e. **begietaratu**
begitarte iz.: *begitartez begitarte* (*g.er.* 'aurrez aurre').
begitarte egin
begitartetsu izond. *Ipar. Zah.* 'abegitsua'
begitasun iz. *g.er.* 'irudipena'
begitazio iz. 'irudipena'
begite 1 iz. *g.er.* 'begizta' 2 iz. 'botoi-zuloa'
begitsu
begitxindor iz. *Sin.* **bekatxo; beltxor**
begizko iz.
begizkoa egin
begizkodun iz. eta izond. 'begizkoaz joa'
begizta
begiztaldi iz. *g.er.* 'begiraldia, begiratu'
begiztatu, *begizta/begiztatu, begiztatzen.*
du ad.
begonia iz. *Begonia sp.*
beha adlag. *Ipar.*
behagarri izond. 'beha daitekeena'
behaka adlag. *Ipar.* 'beha'
behaketa
behako iz.: *ez dezaket jasan zure behakoa; behako bat eman; azken behakoa emanen diot.*
behar 1 1 iz. 'premia' 2 iz. *Bizk.* 'lana'
behar egin
behar eragin
behar-ordu edo **behar ordu**
beharretan adlag. *Ipar.* eta *Naf.:* *diru(aren) beharretan direnak.*
behar-sari edo **behar sari**
behar 2 1 izond. 'beharrezkoa' 2 izond. 'pobrea, behartsua': *jende beharrari lagundu behar zaio.*
beharren izan
beharazi, beharaz, beharazten. *dio ad.*
beharbada
behardun iz. eta izond. *Ipar.* 'behartsua'
behardura iz. *Ipar.* 'zaintiratua'
behargabe 1 izond. *Ipar. g.er.* 'behargabekoa' 2 iz. *Ipar. g.er.* 'ezbeharra'
behargabekeria iz. 'egite desegokia'
behargabeko izlag. 'alferrikakoa'
behargai iz. *g.er.* 'buruhaustea, beharlekua'
behargile iz. *Zah.* 'behargina'

behargin iz. *Bizk.*
behargintza
behari iz. *Ipar.* 'behatzailea'
behar izan, behar izaten, beharko
behar adina
behar adinako
behar beste *Bizk.*
behar besteko *Bizk.*
behar bezainbat
behar bezainbateko
behar bezala
behar bezalako
behar bidean *Lap.* eta *BNaf.* 'beharrean, ordeztu': *mintzatu behar bidean, isilik egon zen.*
behar ez bezala
behar ez bezalako
behar hainbat
behar hainbateko
beharko: *lanera joan zara? Bai, beharko! (edo Bai, beharko joan!)*
behar orduan: *nornahik bataia dezake behar orduan.*
beharrago izan: *ordu honetan inoiz ere baino zure beharrago naiz; ooren irrigarri bilakatzen ari zara, ez baikenuen deusen beharragorik!*
beharki 1 iz. *Ipar. Zah.* 'egitekoa, zeregina' 2 iz. *Heg. g.er.* 'beharra'
beharkizun 1 iz. 'beharra, premia' 2 iz. 'betebeharra'
beharleku 1 iz. 'lantokia' 2 iz. 'buruhaustea, nekea': *hau da beharlekua!*
beharraldi
beharrean 1 'premia' 2 [aditzaren era burutuaren ondotik] 'ordeztu'
beharreko izlag.
beharrenean adlag. *g.er.*
beharreneko izond.: *ikaslearen libururik beharrenekoa.*
beharrez 1: *erorikoa bigundu beharrez. 2: labur beharrez; hobe beharrez.*
beharrezko
behar-beharrezko
beharrezkotasun

beharreztenkeria adlag. *Ipar.* eta *Naf.*:
hori beharreztenkerietan aritzen da.

beharri iz. *Ipar.* h. **belarri**

beharrik adlag. *Batez ere Ipar.* 'zorionez':
beharrik han bainuen ama;
andoaindarraren eragina ez zen
gainera, eta beharrik, Konpainian
gelditu.

beharrizan iz. *Batez ere Bizk.* 'beharra,
premia'

beharrordu* e. **behar-ordu** edo **behar**
ordu

beharrune iz. *Zub.*

behartasun iz. 'pobrezia, gabezia'

beharti iz. eta izond. *g.er.* 'beharstua'

behartsu

behartu, behar/behartu, behartzen. 1 *du*
ad.: *nagusiak behartu nau; besoa*
behartu dut. 2 *da* ad. 3 *zaio* ad. *Ipar.:*
herriko liburutegiaren ikertzea
behartuko zait ('liburutegia ikertu

behaskandar (herritarra)

behatoki

behatu 1, beha, behatzen. 1 *zaio* ad. *Ipar.*
eta *Naf.* 'adi egon, entzun': *hau da ene*
Seme maitea, honi beha zakizkiote. 2
dio ad. *Ipar.* eta *Naf.* 'begiratu':
behatu zion lagunari; Galileok
ilargiari behatu zion hainbeste orduz.
3 [objekturik gabe]: *leihotik behatu*
zuen.

behatz 1 iz. 'beheko hatza' 2 iz. *Gip.* eta
Naf. 'hatza' 3 iz. *Lap.* 'azazkala'

behatzaile

behatze

behauztar (herritarra)

behaviorismo iz. *Hizkl., Psicol.*

behaviorista iz. eta izond. *Hizkl., Psicol.*

behaztopa

behaztopa egin *Jas.* 'oztopo egin'

behaztopa eragin *Jas.*

behaztopa-harri edo **behaztopa**
harri

behaztopabide iz. *Jas.*

behaztopagarri iz. *Jas.* 'oztopoa'

behaztoparazi, behaztoparaz,
behaztoparazten. *du* ad.

behaztopatu, behaztopa/behaztopatu,
behaztopatzen. *da* ad.

behaztopatze iz. *Jas.*

behaztun* e. **behazun**

behazun 1 iz. 'gibelari darion isurkaria' 2
iz. 'isurkari hori metatzen duen zakua'

behazuntsu izond. *g.er.*

behe

behea jo

behearen gain [batez ere leku-
denborazko kasuetan] *Bizk.* 'zorua':
behearen gainean.

behe-erliebe

beheko su *Sin.* **su baxu**

behe-laino edo **behe laino**

behe-maila edo **behe maila**

behe-mailako edo **behe mailako**

behe-nafarrera edo **behe nafarrera**

behetik gora

behealde

beheiti adlag. *Ipar.* eta *Naf.*

beheiti joan

beheitiko iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'beherakoa'

beheitimendu iz. *Ipar.* *Zah.*

beheititu, beheiti/beheititu, beheititzen.
da/du ad. *Ipar.* eta *Naf.*

beheititze

behenafar* e. (**Iparraldeko**) **nafar**;

Nafarroa Behereko; **baxenabartar**

behera

behera egin

beheragarri izond. *Zah.*

beheraka

beherakada

beherako iz.

beherakor izond. *Mat.* 'gutxituz, urrituz
doana'

beheraldi

beheramendu iz. *Zah.*

beherapen

beherarazi, beheraraz, beherarazten. *du*
ad.

beheraspen iz. *Zah.* *g.er.* 'hasperena'

beheratasun

beheratu, behera/beheratu, beheratzen.
da/du ad.

beheratzaile

beheratzapen iz. *Ipar. Zah. g.er.*
'hondamendia, gainbehera':
inperioaren beheratzapena.

beheratze

behere 1 iz. 2 izond.: *Nafarroa Beherea.*

behetar

behetu, behe/behetu, behetzen. *da/du ad.*
'beheratu, azpiratu'

behi iz.: *behi beltza; behi-esnea; behi gorria; behi-hazkuntza.*

behi-azienda edo **behi azienda**

behiala adlag. *Sin. behinola*

behialako

behiki iz. 'behiaren okela'

behikunde iz. *Ipar. g.er.* 'behi-azienda'

behin adlag.: *behin baino gehiagotan; behin baino sarriago.*

behin bakarrik

behin banan *Bizk. g.g.er.* 'banan-banan'

behin batean

behin bateko

behin batez *g.er.* 'behin batean'

behin-behinean

behin-behineko

behin-behinekotasun

behin-behinekoz

behin-behingo* e. **behin-behineko**

behin berriro* e. **behin eta berriro;**

behin eta berriz

behin betiko

behin edo behin

behin edo berriz *g.er.* 'inoiz edo behin'

behin edo beste 'inoiz edo behin'

behin ere

behin eta behin *Ipar.* 'behin eta berriz'

behin eta berriro

behin eta berriz

behin eta betiko *Heg. h. behin betiko*

behin eta birritan

behin hutsik *Naf.* 'behin bakarrik'

behinik behin

behin... -z gero: *behin aitortzen hasiz gero, guzti-guztia esan nahi dizut.*

behinen izond.

behingo 1 izond. 2 adlag.

behin-behingoan

behingoan: *eztabaida guztiak behingoan bukatzeko.*

behingoaz 'batean, batera'

behingo batean

behingo batez *g.er.* 'behin batean'

behingotik behingora *g.er.* 'noizean behin'

behingotz 1 adlag. *Ipar.* 'behingoz' 2 adlag. *Ipar.* 'betiko': *noizbait bada noizbait, zerbait zoragarri behingotz agertuko zaigulako esperantza.*

behingoz adlag.: *lasai geldi gintezkeen behingoz behintzat.*

behinik* e. **bederenik; behinik behin**

behinola adlag. *Sin. behiala*

behinolako izlag.

behintxo adlag. [ezezko perpausetan erabili izan da, eta batez ere *behintxo ere [ez] esapidean*]: *ez joan halako dantza nahastuetara behintxo ere; ardorik astean behintxo baizik edan ez.*

behintzat

behitalde

behitegi iz.

behizain

behoka iz.

behor

behor-txori 'arabazozoa'

behorkume

behorlegitar (herritarra)

behortegi

behortzain

beijingdar (herritarra)

beila

beilari

beilatiar

beilatu, beila/beilatu, beilaten. *du ad.*

beilatze

beilegi izond. *Bizk.*

beilegitasun iz. *Bizk.*

beilegitu, beilegi/beilegitu, beilegitzen. *da/du ad. Bizk.*

beira

beira-belar edo **beira belar**
Salicornia fruticosa

beiragile**beirakara** izond.**beiraki****beiraki-belar** edo **beiraki belar**

'beira-belarra'

beirate**beirategi****beirateria****beirazko** izlag.**beiraztatu**, beirazta/beiraztatu,beiraztatzen. *du* ad.**beiretar** (herritarra)beirinalari* e. **berinalari****beirutar** (herritarra)**beisbol****beita****beitatu**, beita/beitatu, beitatzen. *du* ad.**beix** izond. [kolore mota batekoa]: *jertse**hori beixa da.***beizamar** (herritarra)**bejon-** *Heg.***bejondeiala****bejondeiela****bejondeinala****bejondeiola****bejondeizuela****bejondeizula****beka** iz. *Heg.***bekadun** izond. eta iz. *Heg.***bekain****bekain-ilun** edo **bekainilun****bekainilun** edo **bekain-ilun** izond.

'pertsonez mintzatuz, bekozko iluna duena'

bekaineko iz. 'bekainetan eman edo

hartutako kolpea'

Maria bekaineko *Haur.* 'logalea'**bekaitz****bekaitzez****bekaitz izan.** *da* ad.: *demonioak**haren bekaitz baitziren.***bekaitzarazi**, bekaitzaraz, bekaitzarazten.*du* ad.**bekaizgo** iz. *Lap.* eta *BNaf.***bekaizkeria** iz. *Heg.* eta *Zub.***bekaizkor** izond. *Ipar.* 'bekaiztia'**bekaiztasun** iz. *g.er.* 'bekaizkeria'bekaizteria* e. **bekaizkeria****bekaizti****bekaiztu**, bekaitz/bekaiztu, bekaizten. 1*zaio* ad.: *Rakel bekaiztu zitzaion bere**ahizpari.* 2 *da* ad.: *beste hamarrek**hori aditu zutenean bekaiztu ziren bi**anaien kontra.*bekan* e. **bakan**bekandu* e. **bakandu****bekar** iz. 'makarra'**bekatari****bekatore** iz. eta izond. *Ipar. Zah.* h.**bekatari****bekatoros** iz. eta izond. *Ipar.* h. **bekatari****bekatu****bekatuan** [*erori, jausi* eta beste aditzekin erabilia]**bekatuan egon****bekatu arin****bekatu astun****bekatu-bide** edo **bekatu bide****bekatu egin****bekatu eragin****bekatu haragizko****bekatu jatorrizko** (hau bainoerabiliagoa da *jatorrizko bekatu* segidakoa)**bekatu kapital****bekatu-lagun****bekatu larri****bekatu mortal****bekatu original** *Zah.* 'jatorrizko

bekatua'

bekatuzko**jatorrizko bekatu****bekaturatu**, bekatura/bekaturatu,bekaturatzen. *da/du* ad.**bekatxo** iz. *Sin. begitxindor; beltxor***beko** [batez ere *bekoz beko* esapidean erabiltzen da]**bekoz beko****bekoki****bekorotz** iz. *Bizk.***bekozko** iz.**bekozkodun****bektore****bektorial****bektorialki**

bekulari iz. *Zah.* 'zerbitzarien soldata'
bekunde iz. *Lap.* 'begitartea'
bela iz. *Sin.* **haize-oihal, haize oihal**
belabeltz iz. *Corvus corone corone*
belagai* e. **belai**
belagile iz. *Batez ere Zub.* 'sorgina'
belai
belaiki 1 iz. (pala mota)
belaiki 2 iz. *Atropa bella-donna*
belaki iz. *Fil. Porifera*
belakume
belamika iz. 'belabeltza'
belaontzi
belar 1 iz. (landarea)
belar-denda edo **belar denda**
belar-epaile
belar gaizto
belar-hazi edo **belar hazi**
belar idor 'belar ondua'
belar-izpi edo **belar izpi** 'belar-zatia'
belar-meta edo **belar meta**
belar on 'usain oneko belarra'
belar-ondo edo **belar ondo** 'belar-landarea'
belar ondu
belarretan adlag. 'belar-lanean'
belar-soro edo **belar soro** *g.er.* 'belardia'
belar txar
belar-xut iz. *Ipar.* 'izpilikua'
belar 2 iz. *Zah.* 'bekokia, kopeta'
belar 3 izond. *Hizkl.:* *kontsonante belarrak.*
belarbeltz iz. *Scrophularia sp.*
belardenda* e. **belar-denda** edo **belar denda**
belardi
belare* e. **belar 3**
belargune
belarjale
belarka iz. 'belar-lana'
belarkara izond.
belarketa 1 iz. 'belar-uzta' 2 adlag. 'belar bila': *gizon hori belarketa joan da.*
belarketari
belarki iz.

belarluze iz. *Bizk.* (garai batean 'txerria' izendatzeko erabiltzen zen modua)
belarmin iz. *Centaurium erythraea subsp. erythraea*
belarraldeko iz. *Zub.* 'belarrondokoa'
belarrerria iz. *Ipar.* 'belar multzoa'
belarri
belarriak berotu
belarri-belar edo **belarri belar** iz. *Sedum sp.*
belarri-gingil edo **belarri gingil**
belarri-luze edo **belarriluze 1** izond. 'belarriak luzeak dituena'; 'zelataria' 2 iz. *Ipar.* 'astoa'
belarri-mami edo **belarri mami**
belarrira esan
belarri-zulo edo **belarri zulo**
belarrietaratu, *belarrietara/belarrietaratu*, *belarrietarutzen. da/du ad.*
belarriko* e. **belarritako**
belarriluze edo **belarri-luze** izond.
belarrimotz
belarriratu, *belarrira/belarriratu*, *belarrirutzen. da/du ad.*
belarritako iz.
belarritzar
belarrondo iz. 'aurpegian, belarri inguruko aldea'
belarrondoko iz.
belarrondokoka adlag.
belartegi
belartsu izond.: *landa belartsu eta emankorrek.*
belartu, *belar/belartu*, *belartzen. da ad.* 'belarra sortu': *euriarekin zelaia belartu da.*
belartxo
belartza 1 iz. 'belardia' 2 iz. 'belar mordoa'
belar-urdir* e. **anil**
belaska* e. **belaxka**
belatxarre iz. *Corvus corone cornix*
belatxau iz. 'belatxikia'
belatxet iz. 'izpilikua'
belatxiki iz. *Corvus monedula*
belatxinga iz. *Pyrrhocorax sp.*
belatz 1 iz. *Falco sp.*
belatz 2 izond. 'xaloa'
belatzar

belatzinga* e. **belatxinga**

belaun 1 iz. 'hankako giltzadura':

belaunpeko bigunaren gainean

belaunikatua. 2 iz. 'belaunaldia'

belaunez belaun

belaunik belaun

belaun-katilu edo **belaun katilu**

'belaunezurra'

belaunaldi

belaunburu 1 iz. 'belauna' 2 iz.

'belaunezurra'

belauneko iz. 'ondorengoa'

belaunezur iz. 'belaunaren aurrealdeko

hezur lau eta mugikorra'

belaungozo iz. 'belaunen zalutasuna'

belaunika* e. **belauniko**

belaunikarazi, **belaunikaraz**,

belaunikarazten. *du* ad.

belaunikatu, **belaunika**, **belaunikatzen**. *da*

ad.

belaunikatze

belauniko

belaunikoka adlag.

belaunkada iz.

belaunketa iz. *Bot*.

belaunpe iz. 'belaunaren atzeko aldea'

belauntzar (herritarra)

belaxaga iz. *Corvus frugilegus*

belaxka

belaxkakeria

belaxkatu, **belaxka/belaxkatu**,

belaxkatzen. *da/du* ad.

belaze iz. *Gip*.

belazki adlag. 'alaiki'

beldar

beldu* e. **apostolu**

beldur iz.: *beldurraren beldurrez*.

beldur-damu edo **beldur damu** *Sin*.

atrizio

beldur eman

beldur-ikara

beldur izan: *ez ziren heriotzaren*

beldur; *beldur izateko(a) da*.

beldurrak airean

beldurrak akabatzen *Heg*.

beldurrak egon

beldurrarren adlag. *Bizk*. 'beldurrez'

beldurrean adlag. 'beldurrez'

beldurretan adlag. 'beldurrez'

beldurrez adlag.

beldurrezko izlag.

beldurbera izond. *g.er*. 'beldurtia'

beldurgabe izond.

beldurgabekeria

beldurgabetasun

beldurgarri

beldurgarriro adlag. *g.er*.

beldurgarrizko izlag.

beldurkunde iz. *Ipar*. 'beldurra'

beldurrarazi, **beldurraraz**, **beldurrarazten**.

du ad.

beldurtasun iz. *Zah*.

beldurti

beldurtu, **beldur/beldurtu**, **beldurtzen**.

da/du ad.

beldurtzeko: *beldurtzeko gaitza*.

bele iz. *Corvus sp*.

bele erroi 'erroia'

belekume* e. **belakume**

belena 1 iz. *Naf*. 'arteka, etxartea' 2 iz.

Bizk. 'ibai zoruko lohia'

beleratz izond. *Zub*. 'sendoa'

beletxiki* e. **belatxiki**

belgiar* e. **belgikar**

belgikar (herritarra)

belgradar (herritarra)

belgundari* e. **misiolari**

belizetar (herritarra)

belladona* e. **belaiki**

bello izond. *Batez ere Zub*. (*bero* -ren txikigarria)

belmopandar (herritarra)

belo 1 iz. 'aurpegia estaltzeko zapia' 2 iz.

'oihala, errezela'

belodromo

belomotor* e. **motor-bizikleta** edo **motor**

bizikleta

belorit iz. 'gaizkileak lotzeko harrizko zutabea, Erdi Aroan erabilia'

belozipedo iz.

belozitate* e. **abiadura**; **lastertasun**

beltx izond. *Adkor*.

beltxanburu iz. *Agrostemma githago*

beltxarga iz. *Cygnus sp*.

beltxata iz. *Bot*. *Agrostemma githago*

beltxor iz. *Sin.* **bekatxo**; **begitxindor**

beltz

beltzaile

beltzaran

beltzarandu, beltzaran/beltzarandu,
beltzarantzen. *da/du* ad.

beltzarazi, beltzaraz, beltzarazten. *du* ad.

beltzaxka

beltz-beltz egin. *da/du* ad.: *meatzetik*
beltz-beltz eginik etorri dira.

beltzezka* e. **beltzaxka**

beltzune

beltzuntza iz. 'ezpara'

beltzura* e. **belztura**

belzturda iz. 'belabeltza'

belzturdin izond. *g.er.*

beltzuri

beltzuri egin

beltzurika

beltzuritu, beltzuri/beltzuritu, beltzuritzen.
da ad. *g.er.*

belu adlag. *Bizk.* 'berandu'

beluri izond. *g.er.* 'zurbila'

beluritasun iz. *g.er.* 'zurbiltasuna'

beluritu, beluri/beluritu, beluritzen. *da/du*
ad. *g.er.* 'zurbildu'

belus

belusatu izond.

belutu, belu/belutu, belutzen. *da* ad. *Bizk.*

belutxo adlag. *Bizk.* 'berandutxo'

belxko

belzgarri izond. *g.er.* 'belzten, iraintzen
duena'

belzkara

belzkeria

belztasun

belztu, beltz/belztu, belzten. *da/du* ad.:
oraindik areago beltz daiteke zerua.

belztura

bemol iz. *Mus.*

ben izond. *Heg.:* *mutil bena, zintzoa eta*
langilea.

ben* e. **zain**

benatsu* e. **ben**

benaz

benazko

benazki adlag. *g.er.* 'benaz'

benda iz. *Heg.* h. **lotura**

bendatu, benda/bendatu, bendatzen. *du* ad.
Heg. 'bendaz lotu, estali, bildu'

bendizio* e. **bedeinkazio**

benedikarazi* e. **bedeinkarazi**

benedikatu, benedika, benedikatzen. *du*
ad. *Ipar.* h. **bedeinkatu**

benedikta iz. 'Ama Birjinaren ohorezko
elizkizuna'

beneditano iz. eta izond. *Ipar.* 'beneditarra'

beneditar

benedizone iz. *Ipar.* 'bedeinkazioa,
bedeinkapena'

benefiziadu iz.

benefiziatu* e. **benefiziadu**

beneno iz. h. **pozo**; **eden**

beneragarri

beneratu, benera, beneratzen. *du* ad.
g.g.er.

benerazio iz. *g.g.er.*

benetako izlag. 'zinezkoa, egiazkoa,
jatorrizkoa'

bene-benetako

benetakotasun

benetan

bene-benetan

benetasun iz. 'benetakotasuna'

bengai iz. *Bizk. Beh.* 'mendekua'

bengaizo iz. *Heg. Beh.* 'mendekua'

bengala

bengalera (hizkuntza)

bengantza iz. h. **mendeku**

bengantza hartu h. **mendeku hartu**,
mendekua hartu

bengatu* e. **mendekatu**

bengatzaile* e. **mendekatzaille**

benial izond. (*bekatu benial* lexian
erabiltzen da) h. **arin**

benindar (herritarra)

benjamindar izond. eta iz. '(Biblian)
Benjaminen leinuko kidea'

benta

bentaja iz. *Heg.* h. **abantaila**; **alde**

bentaja egin 1 *Heg.* '(haurrak eta)
handitu, hazi' 2 *Heg.* '(gaixoak eta)
hobera egin'

bentana iz. *Bizk. Beh.* 'leioa'

bentanila* e. **leihatila**

bentari
bentazain
 bentero* e. **bentari**; **bentazain**
 bentiladore* e. **haizagailu**
bentoniko izond. *Biol.*
bentosa
bentrikulu
 bentura* e. **mentura**
 benturatu* e. **menturatu**
 benturaz* e. **menturaz**
bentzeno
bentzina
bentzutu, bentzu, bentzutzen. *du* ad.
 'garaitu'
beoziar (herritarra)
bepazter iz. *g.er.* 'begi-bazterra'
bepuru iz. 'bekaina'
ber 1 1 junt. *Ipar.* 'baldin ba-': *euskaraz mintza gaitezen, euskaldunekin garen ber.* 2 junt. *Ipar.* '-en unetik': *etorri den ber, hasi da berriketan.*
ber 2 *Ipar.* 'bera': *orok ber gauza erranen didate.*
bera 1 [mugatua]: *gizon bera/gizona bera; etxe beretik atera ziren.*
bera 2 izond. 'biguna' ik. **beratz**
 beraganatu* e. **beraganatu**
beragarri
berain lok. *Zub.* 'hala ere'
berainez adlag. *Batez ere Zub.* 'berez'
beraizik adlag. 'berariaz'
berakatz iz. *Bizk.* 'baratxuria'
berakatz-zopa edo **berakatz zopa**
berala 1 lok. *Zah.* 'era berean'
 berala edo beralan 2* e. **berehala**
 berandatu* e. **berandutu**
berandu 1 1 adlag. 2 izond.: *gau beranduan.*
beranduan adlag. 'berandu'
berandu arte edo **berandura arte**
beranduko izlag. 'goizekoa ez dena': *beranduko meza.*
beranduraino
berandutik berandura
berandu 2, berant, berantzen. *du* ad. *Batez ere Ipar.* 'berandutu'
beranduko izlag.

berandutar* e. **berantiar**
berandutu, berandu/berandutu,
 berandutzen. *du/zaio* ad.
berandutxo
berandutze
beranduxko
berangar (herritarra) *Sin.* **berangoztar**
berangoztar (herritarra) *Sin.* **berangar**
 berankarri* e. **berantgarri**
berankor
berankortasun iz. *g.er.*
 beransko* e. **beranxko**
berant 1 adlag. *Ipar.* eta *Naf.:* *zu beti berant ibiltzen zara.* 2 izond. *Ipar.* eta *Naf.:* *aza berantak landatu ditugu.* 3 iz. *Ipar.:* *berantak ez gaitu izutzen.*
berantarazi, berantaraz, berantarazten. *du* ad. *Ipar.*
berantarbi
berantardi iz. 'ardi beranta'
berantaxuri iz. 'axuri beranta'
berantetsarazi, berantetsaraz,
 berantetsarazten. *du* ad.
berantetsi, berantets, berantesten. *du* ad.:
banoa, etxeoek ez nazaten berantets.
berantevillar (herritarra)
berantgarri izond. *Zah.*
berantiar
 berantkor* e. **berankor**
berantordu
berantxe adlag. *Ipar.* 'beranduxko'
berantzagi iz. *g.er.* 'legamia, altxagarria'
berantze iz. 'atzerapena'
beranxko adlag. 'beranduxko'
berarazi, beraraz, berarazten. *du* ad.
berariaz
berariazko
beraska iz. h. **abaraska**
beraskoaindar (herritarra)
berastegiar (herritarra)
beratar (herritarra)
beratasun
berati izond. *Ipar.* *g.er.* 'bihozbera'
beratu, bera/beratu, beratzen. *da/du* ad.
 beraturi* e. **daratulu**
beratz izond. *Lap.* eta *Naf.* 'bera, biguna'
beraz

beraztasun**berba****berba egin****berba eman****berba-joko** edo **berba joko** *Bizk.***berbako** izlag.: *gizon berbakoa.***berbarako** adlag. 'adibidez'**berbaz** adlag. *Bizk.* (batez ere *berbaz egon* esapidean erabili ohi da)**berbabide** iz. *Bizk.* 'hizpidea'**berbadun** 1 izond. *Bizk.* 'hiztuna' 2 izond. *Bizk.* 'hitzekoa, berbakoa'**berbaera** iz. *Bizk.***berbakizun** iz. *Bizk.:* *berbakizun handiak eman zituen trabes hark.***berbako****berbakoa izan****berbakuntza** iz. *Bizk. Zah.* 'hizkuntza'**berbal** iz. *Batez ere Zub. h. isun;***prozedura****berbalari** iz. *Bizk. g.er.***berbaldi** iz. *Bizk.***berbaldun** izond. *Bizk.* 'berritsua'**berbaro****berbartu** izond. *Bizk.* 'totela'**berbati** izond. 'berbatsua'**berbatsu** izond. *Bizk.* 'berritsua, asko hitz egiten duena'**berbatu**, berba/berbatu, berbatzen. *da/du* ad. *Bizk.:* *Josetxo ez zegoen inorekin ezkontzeko berbatua.***berbatxo****berbazko** izlag. *Bizk.***berbena** iz. *Verbena officinalis***berbena-belar** edo **berbena belar** 'berbena'**berbera****berberera** (hizkuntza)**berbertan** adlag. *Heg.* 'han (hemen, hor) bertan'**berbertatik** adlag. *Heg.* 'bertatik'; 'berhala'**berberton** adlag. *Bizk.* 'hemen bertan'**berbeta** iz. *Bizk.***berbetan**berbikin* e. **birabarki****berbintzandar** (herritarra)berbizkunde* e. **pizkunde**berbo* 1 e. **hitz** 2 e. **aditz****berbots****berdagailu** iz. *Ipar.:* *lurra berdagailuz berda bedi.***berdail** izond. 'berdexka'**berdalatz** iz. *Opoponax chironium***berdantza 1** iz. *Emberiza sp.***gari-berdantza** *Emberiza calandra***berdantza 2** adlag. 'joan den gauaz aurreko gauean'**berdate** iz. 'eurite luzea'**berdats** izond. *Ipar.***berdatu**, berda, berdatzen. *da/du* ad.berdaxka* e. **berdexka****berde****berdegune****berdekeria** iz. 'gordinkeria, lizunkeria'**berdel** iz. *Scomber scombrus***berdetasun****berdetsu** izond.: *larrean zebiltzan, toki berdetsuetan.***berdexka****berdin** 1 izond.: *Jainkoak egin du gizona kasik aingeruen berdin; ahurraren berdineko harria.* 2 adlag. *Ipar. eta Naf.* 'dena dela': *zertarako deitu, berdin ez da etorriko.***berdin izan.** 1 *da/zait/zaio* ad. 2 *du/dit/dio* ad.**berdinarazi**, berdinaraz, berdinarazten. *du* ad.**berdinbanatu**, berdinhana/berdinbanatu, berdinhangatzen. *du* ad.**berdinu**, berdinh/berdinu, berdintzen. 1 *da/du* ad. 'berdin bihurtu': *hemen berdintzen dira aberats-pobreak.* 2 *da/du* ad. 'lautu': *mendia berdindu.* 3 *da/du* ad. 'ase': *gosea berdindu.***berdinez** 1 iz. h. **desberdintasun;** **ezberdintasun** 2 izond. h. **desberdin;** **ezberdin****berdineztasun** iz. h. **desberdintasun;** **ezberdintasun****berdingabe** izond.**berdingabeko** izlag.**berdingabetasun** iz. h. **desberdintasun;** **ezberdintasun**

berdingaitz izond. *g.er.* 'ezin berdinduzkoa'

berdingarri izond. *g.er.*

berdingo 1 izond. *Bizk.* 'bitartekoa, artekoa'

berdingo 2 iz. *Ipar.* 'berdintasuna'

berdinkatu, berdinka, berdinkatzen. *du ad.* *g.er.* 'erkatu, alderatu, konparatu'

berdinketa

berdinki adlag. *Ipar. g.g.er.*

berdinkuntza iz. *g.er.* 'erkaketa'

berdintasun

berdintsu

berdintsu izan. *zait/da ad.*

berdintza 1 iz. 'konparazioa, erkatzea' 2 iz. *Mat.* 'bi kopuru berdinen arteko erlazioa'

berdintzaile izond. eta iz.: *gorputzak baditu bere beroaren berdintzaileak.*

berdintze

berdotz

berdoztu, berdotz/berdoztu, berdozten. *da/du ad.*

berdura

berduratu, berdura, berduratzen. *da/du ad.* *Lap.* eta *BNaf.* 'barreiatu'

bere 1 *Bizk.* h. ere

bere 2

bereak eman: *neskari bereak ematera joan zen.*

bereak entzun: *joan zen, baina bereak entzunda.*

bereak esan

bereak eta asto beltzarenak

bereak eta bi (eta *nireak, hireak* ...)

bereak eta bost (eta *nireak, hireak* ...)

bereak hartu: *irabazi egin zuen borroka, baina bereak hartuta.*

bere-bere

bere egin

bere gisako 'hala moduzkoa'

bere hartan: *bere hartan utzi zituzten kontuak.*

bere horretan (*bere hartan erabiliagoa da*)

bere kasa

berekiko

bere kontu

berealdiko

berebat lok. *Heg.* 'orobat, halaber'

bereber 1 adlag. *Zub.* 'bakarrik': *bereber bizi da.* 2 izond. *Zub.* 'berezia, beregaina': *hiru pertsona bereber.*

bereberki adlag. *Zub.*

berebil* e. **beribil**

berebiziko izlag. *Heg.*

beredin* e. **berrein**

beregain izond.

beregaineko izlag. 'gorena, hautuena'

beregainki adlag. 'bereziki'

beregaintasun

bereganatu, beregana/bereganatu, bereganatzen. *da/du ad.*

bereganatzaile

berehala

bere-berehala

berehalakoan [batez ere ezezko perpausetan]: *ez zion berehalakoan antz eman.*

berehalako batean 'laster, bat-batean'

berehalako hartan

berehalako izlag.

berehalako auzi *Zuz.*

berehalakotasun

berehalaxe

berrein *Batez ere Bizk.* 'asko, anitz': *berrein bider; berrein esker eman dizkiot.*

bereiz adlag.

bereizarazi, bereizaraz, bereizarazten. *du ad.*

bereizezin

bereizgaitz

bereizgarri 1 iz.: *euskal literaturaren bereizgarri orokorrak.* 2 izond.

bereizgarritasun

bereizgo iz.: *ez dago bereizgorik: denak berdinak.*

bereizi, bereiz, bereizten. *da/du ad.*

bereizkeria iz. 'bereizte gaitzesgarria, diskriminazioa'

bereizketa iz. 'bereiztea, bereizkuntza'

bereizkunde iz. *Ipar.* 'bereizkuntza'

bereizkuntza

bereizle

bereizmen iz. *Teknol.* 'bereizteko ahala'
bereizpen iz. *g.er.* 'bereizkuntza'
 bereiztasun* e. **berezitasun**
bereizte
 bereiztu* e. **bereizi**
bereki 1 izond. 'berari dagokiona, bere-
 berea': *ez puska berekia, baizik*
adabakia. 2 izond. 'bakartua': *euskara*
hizkuntza berekia da.
berekoi
berekoikeria
berekoitasun iz. *g.er.*
berekoitu, berekoi/berekoitu, berekoitzen.
da/du ad. 'berekoi bihurtu'
 berekor* e. **berekoi**
berenez adlag. *Lap.* eta *BNaf.* h. **berez**
beren-beregi adlag. *Bizk.* 'apropos, nahita':
beren-beregi etorri da geu ikustera.
berendia
berendu, beren/berendu, berentzen. *du* ad.
 h. **beretu**
berenez adlag. *g.g.er.* 'berez'
berenezko izlag. *g.er.* 'berezkoa'
berenganatu, berengana/berenganatu,
 berenganatzen. *du* ad. h. **berenganatu**
berenjena iz. h. **alberjina**
berera 1 adlag. *Bizk.* 'eroso' 2 izond. *Bizk.*
 'erraza, erosoa'
bereratu edo **berera**, berera/bereratu,
 bereratzen. 1 *da* ad. *g.er.* 'nor bere
onera etorri' 2 *du* ad. *g.er.* 'beretu'
beresi iz. *Bizk.* 'txara, sastraka'
beretakotu, beretako/beretakotu,
 beretakotzen. *du* ad. *Zah.* h. **beretu**
beretar
beretasun iz. *g.er.* '(haren) nortasuna'
 beretsu* e. **bertsu**
beretter iz. *Ipar.* 'meza-laguntzailea'
beretu, bere/beretu, beretzen. *du* ad.
beretzakotu, beretzako/beretzakotu,
 beretzakotzen. *du* ad. *g.er.* h. **beretu**
 berex* e. **bereiz**
berez
bera berez 'bere kabuz, bere gisa':
berak berez egin zituen ikasketa
guztiak.
bere-berez 'izatez'
bere-berezko

berezko izlag.
 berezgarri* e. **bereizgarri**
 berezgo* e. **bereizgo**
berezi izond.
bereziki
 berezilari* e. **espezialista**
 berezita* e. **kapitulu**
berezitasun
berezitu, berezi/berezitu, berezitzen. *da/du*
 ad.
berezkatu, berezka, berezkatzen. *da/du* ad.
g.er. 'bereizi'
 berezkiro* e. **bereziki**
berezkotasun
berga 1 iz. (neurria) 2 iz. 'itsasontzietako
 haga'
bergamota
bergamotondo iz. *Citrus aurantium subsp.*
bergamia
bergantin iz. *Heg.* h. **brigantin**
bergarar (herritarra)
 berho* e. **berro**
beriaindar (herritarra)
beribil
berilio iz. (elementu kimikoa)
berilo iz. (minerala)
berina iz. *Ipar.* 'beira'
berinaki iz. *Ipar.* 'beirakia'
berinalari
berinape
berinazko izlag. *Ipar.* 'beirazkoa'
berinaztatu, berinazta, berinaztatzen. *du*
 ad. *Ipar.* 'beiraztatu'
berjabe izond. *g.er.* 'burujabea'
berjabetasun
berjera iz. *Gip. Zah.* 'baratze joria'
berkelio iz. *Kim.*
 berlatz* e. **berdalatz**
berlindar (herritarra)
bermatu, berma, bermatzen. 1 *da* ad.:
ukondoez leihoan bermatu zen. 2 *da*
 ad. 'uste osoa izan': *Jainkoaren baitan*
bermatzen gara. 3 *du* ad. 'bermea
eman': erlijioak betiko bizitza
bermatzen digu.
berme
bermeotar (herritarra)
 bermetasun* e. **fermutasun; irmotasun**

bermizela iz. *Ipar.* 'fideoa'

bermuda iz. pl.

bermut

berna

berna-hezur edo **berna hezur**

bernaje iz. *g.er.* 'ahaidea'; 'ahaidetasuna'

bernatar (herritarra)

bernazaki

bernedar (herritarra)

bernezur* e. **berna-hezur** edo **berna**

hezur

berniz

bernizadura

bernizatu, berniza, bernizatzen. *du ad.*

bernizatzaile

bernuzatu, bernuza, bernuzatzen. *du ad.*

Ipar. 'zizelatu'

bernuzatzaile iz. *g.er.*

bero iz. eta izond.: *beroan egon* (*Ipar.* eta *Naf.* 'berotan egon').

beroarena kendu: *horrek esaten duenari beroarena kendu behar zaio beti.*

beroaren beroaz

bero-beroan

bero-bero egin

bero egin: *hego-haizea badabil, bero egingo du.*

bero egon: *bero zegoen kalean, bero etxeetan.*

bero izan

beroaldi

beroarazi, beroaraz, beroarazten. *du ad.*

berodura iz. *Zah. g.er.*

berogailu

berogarri iz. eta izond.

berokeria iz. *g.er.*

beroketa

beroki 1 iz. 'leku babesa' 2 iz. 'arropa'

berokuntza

berontzi iz. *g.er.*

berori 1 [pronominala] *Heg.:* *iritzi hori berori.* 2 izord. *Heg.*

berorika adlag.

beroriketa

beroriztar (herritarra)

berotasun

berote iz. 'bero egiten duen aldia'

berotegi iz.: *berotegi-efektua.*

berotu, bero/berotu, berotzen. *da/du ad.*

berotzaile

berotze

berpizkunde iz. h. **pizkunde**

berpizte

berpiztu, berpitz, berpizten. *da/du ad.*

berpiztuera iz. *g.er.* 'berpiztea'

berrabiarazi, berrabiaraz, berrabiarazten. *du ad. Inform.*

berrabiarazte

berrabiatu, berrabia, berrabiatzen. *da ad. Inform.*

berrabiatze

berragertu, berrager, berragertzen. *da/du ad.*

berragertze

berraipatu, berraipa, berraipatzen. *du ad.*

berraldatu, berralda, berraldatzen. *da/du ad.*

berraldatze

berrantolaketa

berrantolatu, berrantola, berrantolatzen. *du ad.*

berrargitalpen

berrargitaraldi

berrargitaratu, berrargitara, berrargitaratzen. *du ad.*

berratu* e. **berretu**

berrazterketa

berraztertu, berrazter, berraztertzen. *du ad.*

berraztertze

berredura* e. **berretura**

berregin, berregiten. *du ad.*

berregindu* e. **berregin**

berregintasun iz. 'apaintasuna'

berregintza iz. *Ipar. Zah.* 'apaindura'

berregituraketa

berregituratu, berregitura, berregituratzen. *du ad.*

berregituratze

berregokitu, berregoki, berregokitzen. *da/du ad.*

berregokitze

berrehun

berrehuna banatz.
berrehunaka adlag.
berrehungarren
berreketa iz. *Mat.*
berrekin, berrekiten. *dio* ad. 'berriz ekin':
bihar berrekingo diozu lanari.
berrekizun iz. *Mat.*
berreraiki, berreraikitzen. *du* ad.
berreraikuntza
berrerantzun 1, berrerantzuten. *du* ad.
 'berriz erantzun'
berrerantzun 2 iz.: *erantzun bati*
dagokion berrerantzuna.
berrerosi, berreros, berrerosten. *du* ad.
berrerosle
berresan, berresaten. *du* ad.
berreskurapen
berreskuratu, berreskura, berreskuratzen.
du ad.
berreskuratzaile
berreskuratze
berrespen
berretarazi, berretaraz, berretarazten. *du*
 ad.
berretsi, berrets, berresten. *du* ad.
berretu, berret/berretu, berretzen. 1 *du* ad.
Zah. 'emendatu, gehitu' 2 *du* ad. *Mat.*
 'zenbaki bat (berrekizuna) beste
 zenbaki batek (berretzaileak)
 adierazten duen adina aldiz bere
 buruarekin biderkatu'
berretura 1 iz. *Zah.* 'emendioa' 2 iz. *Mat.*
berretzaile 1 izond. eta iz. *Zah.* 'berretzen
 duena' 2 izond. eta iz. *Mat.*
berreuskaldundu, berreuskaldun,
 berreuskalduntzen. *da/du* ad.: *Tafalla*
berreuskaldundu.
berreuskalduntze
berrezarri, berrezar, berrezartzen. *du* ad.
berrezartze
berri 1 izond.: *dirua ateratzeko modu*
berriren bat sortu; handik etorri berri
zela. 2 iz.: *gure berriak entzunik*
bidera ilki zitzaizkigun.
berri agertu: *ez da inor zigortua izan*
bere gogoaren berri agertu duelako.
berri-berritik adlag. *Naf.* 'hasiera-
 hasieratik'

berri eman: *atzoko istripuen berri*
eman du egunkariak.

berri entzun

berri izan: *euskarazko liburu bakar*
baten berri izan dut.

berri jakin

berri jaso

Berri On: *Jesu Kristoren Berri Ona*
S. Joanen arabera.

berriren berri *Bizk.* 'berriz'

berritik adlag. *Naf.* 'hasieratik'

berriarazi, berriaraz, berriarazten. *du* ad.

berriatuar (herritarra)

berridatzi, berridatz, berridazten. *du* ad.

berridazketa

berriemaile

berriemate iz.

berrikari 1 iz. *Ipar.* 'berriemailea' 2 iz.

Ipar. 'kazeta' 3 izond. *Ipar.*

'berrizalea, gauza berrien zale dena'

berrikeria

berriketa

berriketan

berriketaldi

berriketari 1 izond. eta iz. 'berriemailea' 2

izond. eta iz. 'berriketan jarduten
 duena'

berriketazale

berriki

berrikitan

berrikuntza

berrikusi, berrikus, berrikusten. *du* ad.

berrikusketa

berrikuspen

berrikuste

berriobeitiar (herritarra)

berriozartar (herritarra)

berripaper

berriro 1 adlag. 'berriz, beste behin' 2
 adlag. 'berrikitan, duela gutxi'

berriro ere

orain berriro 'duela gutxi': *orain*
berriro hil da etxearen jabea.

berriroki adlag. *Ipar.* *Zah.* *g.er.*

berrirotu, berriro/berrirotu, berrirotzen.

da/du ad.: *lehengo konfesioa noiz*
berrirotu behar den.

berristatu* e. **berriztatu**

berritan adlag.

berri-berritan

berritasun

berritsu 1 izond. 'asko hitz egiten duena'

berritsu 2 izond. *Ipar.* 'ia berria'

berritsukeria

berritu, berri/berritu, berritzen. 1 *da/du* ad.

'eraberritu, berriztatu' 2 *da/du* ad.

'errepikatu, erreberritu' 3 *da/du* ad.

'lehenago esanak berriro esan'

berritz* e. **berriz**

berritzaille

berritzapen iz. *Ipar. g.er.* 'berritzeta, berritzatzea'

berritze

berriz 1 adlag. 'berriro' 2 lok. 'aldiz'

berriz ere

berriz eta berriz

berrizko 1 izlag. 'berriz, berriro egina': *Jesusen berrizko agerpena apostoluei.* 2 adlag. 'hurrengorako': *erdia jan zuen eta gainerakoa berrizko gorde.*

berrizale

berrizalekeria

berrizaletasun

berrizkatu, berrizka, berrizkatzen. *du* ad. 'berritu, errepikatu'

berrizkatura iz. *Gip.:* *gaixo dagoen bat gaitzaren berrizkaturak sarritan hartzen duenean, etsitzen dugu haren osasunaz.*

berrizkunde* e. **berrizte**

berritzaezin izond.

berritzagarri izond. 'berritzta daitekeena'

berritzar (herritarra)

berritzatu, berritzta, berriztatzen. *du* ad.

berritzatzaile

berritzatze

berrizte

berriztu, berriz/berriztu, berritzen. *du* ad. 'berriz egin, errepikatu'

berro 1 iz. *Ipar.* 'sasia' 2 iz. 'iturri belarra'

berrobitar (herritarra)

berroetar (herritarra)

berrogaintar (herritarra)

berrogei zenbtz.: *berrogeita hamahiru; berrogeita hiruak; berrogeita batgarren.*

berrogeialdi

berrogeigarren

berrogeikaro* e. **garizuma**

berrogeina banatz.

berrogeinaka adlag.

berrogeira banatz. *Ipar. eta Naf.* 'berrogeina'

berrogeitaka

berrogeizaro iz. *g.er.* 'berrogeialdia'

berrope iz. *g.er.* 'sasipea'

berrosatu, berrosa, berrosatzen. *du* ad.

berrotsu izond. *Ipar. g.er.* 'sasitsua': *oihan berrotsua.*

berret* e. **bertset**

bertako

bertakotu, bertako/bertakotu, bertakotzen. *da* ad.

bertan 1 adlag. 'han, -n berean': *bestea bertan geratu zen.* 2 adlag. 'laster, berehala': *ikusi eta bertan hil zen.*

bertan behera adlag. 'berehala, bat-batean'

bertan beherako izlag.

bertan behera laga

bertan behera utzi

bertan gozo: *ez dute bertan gozo gelditu nahi.*

bertantsu

bertantxe

bertaratu, bertara/bertaratu, bertaratzen. *da* ad.

bertatik 1 adlag. 'berehala' 2 adlag. 'hementxetik'

bertatik bertara

bertikal

bertikalki adlag.

bertiste iz. *g.er.* 'esmeralda'

bertizarandar (herritarra)

bertize* e. **erpin**

bertokotu, bertoko/bertokotu, bertokotzen. *da* ad. *Bizk.*

berton adlag. *Bizk.*

bertoko izlag. *Batez ere Bizk.*

bertset 1 iz. *Batez ere Ipar.* 'Bibliaren pasarte bat' 2 iz. *Batez ere Ipar.* 'ahapaldia, bertsoa'

bertsio 1 iz.: *jatorrizko bertsioa*. 2 iz. (Bestelakoetan erabil *itzulpen*, *idatzaldi*, etab.)

bertso iz.: *hori bertso zaharra da, honelako garaitan paperean jarria.*

bertso berri 'idatziz ezagutarazitako bertsoa': *bertso berriak, Xenpelarrek jarriak.*

bertso jarri 'bertso berria, idatziz ezagutarazia'

bertso-jartzaile edo **bertso jartzaile**

bertso-lerro edo **bertso lerro**

bertso-saio edo **bertso saio**

bertsotan adlag.

bertsoz adlag. 'bertsotan'

bertsoaldi

bertsogile

bertsogintza

bertsoka adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'bertsotan'

bertsolari

bertsolaritza

bertsopaper

bertsozale

bertsozaletasun

bertsu 'ia bera'

bertute

-en **bertutez** '-en kariaz': *hitz haien bertutez ogia egiten da Kristoren gorputz.*

bertutetsu

bertutezko izlag.

bertutos izond. *Ipar. Zah.* 'bertutezkoa'; 'bertutetsua'

bertz* e. **pertz**

bertze *Lap.* eta *Naf.* h. **beste**

bertzun iz. 'errautsa jasotzeko pala'

beruinatu, beruina, beruinatzen. *du* ad. *Ipar. g.er.* 'mendematu, mahatsa bildu'

berun

berundatu* e. **beruneztatu**

beruneztatu, berunezta, beruneztatzen. *du* ad.

beruneztatze

berunkara izond. *g.er.* 'berunaren kolorekoa'

berunkari* e. **iturgin**

besabe* e. **besare**

besabete iz. *g.er.* (besoa, luzera-neurria)

besabetu* e. **besaratu**

besaburu

besada iz. h. **besakada**

besagain

besagainka

besahezur

besaka 1 iz. *Naf.* 'besanga'

besaka 2 1 adlag. *g.er.* 'besagainka' 2 adlag. *g.er.* 'karga uztarkidearen gain botaz'

besakada

besakadaka

besaki iz. 'besoaren babesgarria'

besalagun iz. *g.er.* '(norbaiti buruz) besotik heltzen diona'

besalako iz. *Ipar. g.er.* 'pertsonek andetan garraiatzeko aulki mota'

besalakolari iz. *Ipar. g.er.* 'besalakoia daramana'

besalari iz. *g.er.* 'nekazaritzako peoia'

besaldi 1 iz. 'besakada' 2 iz. (neurria: 1,67 m)

besalki* e. **besaulki**

besamotz izond. h. **besomotz**

besana

besanga

besangatsu izond. '(zuhaitz) adartsua'

besape 1 iz. 'galtzarbea, besazpia'

besapean adlag.: *badoa, bere ogi handia besapean.*

besape 2 adlag. 'besoa jaso gabe eta behetik gora mugituz': *pilota besape jo.*

besapez 'besoz beso'

besapeko iz. *Zah.* 'makulua, beso-makila'

besaratu, besara, besaratzen. *du* ad. 'besareaz lurra harrotu'

besare iz. (are mota)

besarka 1 adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'besarkatuz'

besarka 2 iz. 'besarkada'

besarkada

besarkadaka adlag. *g.er.*

besarkaldi iz. *Ipar.* 'besarkada'

besarkarazi, besarkaraz, besarkarazten. *du* ad.

besarkatu, besarka, besarkatzen. *du* ad.
besarkatzaile
besarkatze
besarte
 besartetu* e. **besarkatu**
besatara iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'besakada'
besataraka adlag. *Ipar.* eta *Naf.*
 'besakadaka'
besaulki
besaurre iz. *Anat.*
besazpi
besazpiz adlag. 'besape': *pilota*
besazpiz jo zuen.
beserdi iz. *g.er.* (neurri bat)
 besezur* e. **besahezur**
 besigu* e. **bisigu**
besikula iz. *Anat.*
beskoiztar (herritarra)
beso
besoz beso
besobakar izond. *g.er.*
besobakoitz izond. *Zah.* 'besobakarra';
 'besomotza'
besodun
besoetako izond. eta iz.: *aitona-amonen*
besoetakoa naiz ni.
besoetartatu, besoetara/besoetartatu,
 besoetartatzen. *da* ad. 'besoetara joan'
besoko iz.: *soinean zituzten oinetako eta*
burugaineko gorriak eta besoko
urdinak.
besomotz
besondo iz.: *besoak eta are besondoak*
agerian dituela.
besta iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'jaia'
Bestaberri
bestaburu
bestainez lok. *Zub.* 'bestela'
bestalde 1
bestaldetik lok. 'bestalde'
beste 1
besteak beste
beste barik *Bizk.* 'beste gabe(rik)'
beste behin
beste gabe edo **beste gaberik** edo
besterik gabe
beste hainbat

beste hainbeste
beste honenbeste
beste horrenbeste
beste orduz
besterik ezean
besterik izan [hirugarren
 pertsonarekin]: *hori besterik da*
 ('desberdina da').
bestetara lok. 'bestela, beste erara':
gehienetan, bestetara jazo ohi da.
eta beste
ez bestea! *alferra, ez bestea!*
ez bestena! *ergela ez bestena!*
 ez besterena!* e. **ez bestena!; ez**
bestea!
-z beste
-z bestera
beste 2 *Bizk.* 'adina, bezainbat'
bestean 'beste, adina'
besteko *Bizk.:* *zuk besteko indarra badu*
honek.
bestela 1 'bestenaz' 2 'gisa diferentean' 3
 'bestalde, gainera'
bestela baitakoan *Bizk.*
bestela bezala *Gip.*
bestelako
 bestelakatu* e. **bestelakotu**
bestelakotasun
bestelakotu, bestelako/bestelakotu,
 bestelakotzen. *da/du* ad.
bestelakotze
bestelan h. **bestela**
 bestelatu* e. **bestelakotu**
bestelaz lok. *Zah.* 'osterantzean'
bestenaz *Ipar.*
bestera *Batez ere Bizk.* 'bestela'
-z bestera: *beren gogoaz bestera*
ezkonduak.
besterako *g.er.:* *Jaunaren gogoaz*
besterakoa.
besteratu, bestera/besteratu, besteratzen.
da/du ad. *g.er.* 'beste batera joan edo
 eraman': *solasgaitik besteratu zara.*
besterendu, besteren/besterendu,
 besterentzen. *du* ad.: *ondasunak*
besterendu ditu.
 besterenganaketa* e. **besterentze**

besterenganatu,

besterengana/besterenganatu,
besterenganatzen. 1 *da/du* ad.: *kezkak
besterenganatu zituen*. 2* *Zuz., Ekon.*
e. **besterendu**

besterentzaile**besterentze**

bestetar iz.: *gutarrak eta bestetarrak*.

bestetarakotu* e. **besterendu**

bestetarakotze* e. **besterentze**

bestetaratu, bestetara/bestetaratu,
bestetaratzen. *du* ad. 'beste zerbait
egitera behartu': *bizibeharrak
bestetaratu zuen arte*.

bestetxo *Bizk.*

bestetzuk *Heg.:* *batzuek hala diote, eta
bestetziek bestela*.

bestez beste* e. **besteak beste**

bestia iz. *Lap.* eta *BNaf. Zah.* h. **piztia**

bestiruditu* e. **itxuraldatu**

bestondo

bestorduz* e. **beste orduz**

beta 1 1 iz. *Batez ere Gip.* 'astia, denbora
librea' 2 iz. *Batez ere Gip.* 'denbora' 3
iz. *Batez ere Gip.* 'aukera'

betabilatu* e. **errebelatu; galdu**

betagin* e. **letagin**

betalde iz. *Ipar.* 'behi-taldea'

betan 1 adlag. *Ipar.* 'batean, batera' 2
adlag. *Ipar.* 'bat-batean'

bet-betan *Ipar.* 'bat-batean'

betantsu adlag. *Ipar.* 'ia batean'

betar iz. *g.er.* 'erraboila'

betargi izond. 'alaia'

betaro adlag. *g.er.* 'astiro, poliki'

betarraba* e. **beterraba**

betarte* e. **begitarte**

betatu* e. **bete**

betatxatu* e. **petatxatu**

betatxu* e. **petatxu**

betaurre* e. **betaurreko**

betaurreko 1 iz. pl.: *betaurrekoak jarri*. 2
iz. 'urrutira ikusteko tresna'

betaurrekodun

betaz adlag. *Zah.* 'astiro'

betazal

betazpi

betazpitsu izond. 'betazpiak dituena'

bete 1, betetzen. *da/du* ad.

bete-betean

bete-bete egin

bete-beteko

bete izan. *da* ad.: *elkarren bete dira*.

bete 2: *zakua bete egur; kalea bete gizon;
katilua bete ur*.

betean: *edozein gauza esanez ahoa
betean; negar egiten zuen begiak
betean*.

beteka: *esku beteka zilarra botatzen
hauteskundeetan garaile izateko*.

betez 'betean': *aho(a) betez mintzo
ziren egun oroz*.

betealdi

betearazi, betearaz, betearazten. *du* ad.

betearazle

betearazpen

betebehar

beteezin izond.

betegailu iz. *Ipar. g.er.* 'betegarria'

betegarri iz. eta izond.

betegin izond.

betegintzarre

betekada

beteki adlag. *Ipar. Zah.* 'osoki'

betekizun

beteko: *etxea beteko gizona; zuloa beteko
gorputza; gizona beteko elurra*.

betekor

betelan

beteldar (herritarra)

beteluar (herritarra)

betepen* e. **betetze**

beterano

beteri iz. *g.er.* 'begietako eritasuna'

beterinario* e. **albaitari**

beteritsu iz. *g.er.*

betero adlag. *Zah.* 'osoki'

beterraba iz. *Batez ere Ipar.* *Beta vulgaris*

beterre izond. *Sin.* **begi-erre**

beterri iz.: *Beterria edo Jerusalemgo
zatirik behereena*.

betertz iz. *Sin.* **begi-ertz, begi ertz**

betetasun

betetzaile

betetze

betezpal iz. *Ipar.* 'betazala'

beti

beti bat

beti-bateko

betidaino

betidanik

beti eta... -ago *Ipar.* 'gero eta... -ago':
joaki beti eta aitzinago.

beti eta beti: *beti eta beti iraungo du.*

betitik

betibizi iz. *Sempervivum tectorum* eta
Helichrysum stoechas *Sin.* **betilore**

betidanikako* e. **betidaniko**

betidaniko

betiera iz. *g.er.* 'betikotasuna'

betiere 1 adlag. 'beti' 2 lok. 'nolanahi ere'

betiereko

betierekotz* e. **betiereko**

betikar (herritarra)

betiko 1 izlag.: *betiko bizitza.* 2 adlag.:
betiko joan da.

betikoan: *betikoan da orain ere gure*

Peru temoso! (*betikoan izan,*
egon, irau... gisa erabilia)

betikotzat adlag. *g.g.er.* 'betiko'

betikor* e. **betiereko**

betikotasun

betikotu, betiko/betikotu, betikotzen.
da/du ad.

betikoz adlag. *Ipar.* eta *Naf.* h. **betiko**

betile

betilore iz. *Sempervivum tectorum* eta
Helichrysum stoechas *Sin.* **betibizi**

betilun

betilundu, betilun/betilundu, betiluntzen.
da ad. g.er. 'tristatu'

betirako h. **betiko**

betiraun 1 iz. 'betikotasuna' 2 izond.
'betikoa, betierekoa'

betiraunde iz. *g.g.er.* 'betikotasuna'

betiraute

betiro adlag. *g.er.* 'beti'

betizu iz. eta izond.

betleendar (herritarra)

beto iz.: *betoa jarri; betoa kendu.*

betoker izond. *Sin.* **begi-okor**

betonatu* e. **asfaltatu**

betondo iz. *Sin.* **begi-ondo, begi-ondo**

betondoko iz. *Sin.* **begi-ondoko, begi-ondoko**

betor iz. *g.er.* 'bekatxoa'

betortz iz. 'letagina'

betosko* e. **bekozko**

betozko* e. **bekozko**

betroi iz. (behi mota)

betronio iz. (doinu mota)

betsein iz. *Bizk.* 'begi-ninia'

betule* e. **betile**

betun iz. *Heg. Sin.* **ziraia**

betuste* e. **begirune**

betxindor* e. **begitxindor; bekatxo**

betzain iz. *Zah. g.er.* h. **behizain**

betzulo iz. *Sin.* **begi-zulo, begi zulo**

bex* e. **beix**

bexamel

bezain

bezainbat

bezainbatean 1 adlag. *Ipar.:* *nitaz*
den(az) bezainbatean, ez dut deus

loria ('niri dagokidanez'); jendeez
bezainbatean ('jendeei dagokienez'). 2
adlag. *Ipar.:* *garbitu zuen, egin*
zitekeen bezainbatean.

bezainbateko izlag. 'adinakoa': *hura*
bezainbatekoak izango zarete.

bezainbeste

bezainbesteko

bezala

ez bezala: *gauzak lehen ez bezala*
begietaraten zitzaizkion.

ez bezalako: *uste ez bezalako*
aldakuntzak dakartzate urteek.

bezalakatu, bezalaka, bezalakatzen. *da/du*
ad.: *haurtxoak bezalakatzen ez*
bazarete, ez zarete zeruan sartuko.

bezalako

bezalatsu

bezalatsuko

bezalaxe

bezanbat* e. **bezainbat**

bezanbatean* e. **bezainbatean**

bezatu, beza, bezatzen. *du ad.* 'animaliak
hezi'

bezen* e. **bezain**

bezeria

bezerobezin* e. **bezain****bezpera 1** iz.**bezpera 2** iz. pl. 'otoitza, orduen otoitzetan ilunabarrekoa'**bezperago** iz. *Ipar.* 'bezpera-aurrea':*ezkontzeko bezperan edo**bezperagoan.*beztaille* e. **beltzaile**beztasun* e. **belztasun****beztia** *Ipar.:* *beltzez beztia agertu da Manex* ('beltzez jantzita').**beztiarazi**, beztiaraz, beztiarazten. *du ad.***beztidura** iz. *Zah.* 'jantzia'**beztimenda** iz. *Zah.* 'jantzia'**beztitu**, beztitu/beztitu, beztitzen. *da/du ad.**Ipar.* eta *Naf.* 'jantzi'**beztitzaile****beztitze**beztu* e. **belztu****bezuza** iz. 'oparia, erregalua'**bezuza egin****bhutandar** (herritarra)**bi** zenbtz.: *bi etxe; etxe bi.***bi-biak** 1 'biak bakarrik' 2 'biak'**bi-bitara** edo **bi bitara**: *buruz buru, bi bitara, eta lau lauren kontra aritu ziren bertsolariak.***bien bitartean****bitan****bitara** adlag. 'bi eratan'**bitariko**bia* e. **biga 2****biahore** iz. *Ipar. Zah.* 'tarrapata, zalaparta'biaje* e. **bidaiia**bialdu* e. **bidali****bianda** iz. *Ipar. Zah.* 'janaria'**biao** iz.: *biaoa egin. Sin. siesta***biarritzar** (herritarra) *Sin. miarritzar***biasa** iz. *Ipar. g.er.* 'alportxa'**biatiko** iz. *Zah.* 'elizakoa'**biba****bibak****bibaka****bibalbio** izond. eta iz. *Zool.* 'kuskubikoa'bibalbo* e. **bibalbio****bibelar****biberroi** iz. *Heg.***bibiro** izond. eta iz. *Naf.* 'bikia'**Biblia****biblia-paper** edo **biblia paper****biblibari****bibliko****bibliofilo****bibliografia****bibliografiko****biblioteca****bibliotekari** iz. h. **liburuzain****biblostar** (herritarra)bibolin* e. **biolin**bibora* e. **sugegorri****bibote****bibotedun****bibotetsu** izond. *g.er.*bibrato* e. **vibrato****bibratu**, bibra, bibratzen. *du ad.* [*nor* kasurik gabea] 'dardaratu'**bibrazio** iz. 'dardara'**biburdira** iz. *Tekno.* (ingude mota)bida* e. **biga 2**bidagile* e. **bidegile**bidagin* e. **bidegile**bidagirotze* e. **bidaro**bidagurutze* e. **bidegurutze****bidaiia****bidaiia-agentzia** edo **bidaiia agentzia****bidaiia-bulego** edo **bidaiia bulego****bidaiant** iz. *Ipar.* 'bidaiaria'**bidaiari****bidaiatu**, bidaiia/bidaiatu, bidaiatzen. *du ad.* [*nor* kasurik gabea]**bidaiide****bidaje** iz. *Herr.* h. **bidaiia****bidalarazi**, bidalaraz, bidalarazten. *du ad.***bidaldi**bidaldu* e. **bidali**bidalguntza* e. **apostolutza****bidali 1**, bidal, bidaltzen. *du ad.***bidali 2** iz. 'apostolua'**bidalketa****bidalkin** iz. *Zah.* 'mezularia'**bidaltzaile****bidaltze****bidaniar** (herritarra)

bidankoztar (herritarra)
bidante iz. *g.g.er.* 'bidaiaria'
bidar iz. *Zub.* 'kokotsa'
bidari
bidaro
bidarraitar (herritarra)
bidartar (herritarra)
bidarte iz. *g.er.* 'bidegurutzea'
 bidasari* e. **bidesari**
bidaso iz. *g.er.* 'erreka'
bidasti iz. *Zah.* 'bide-zatia, bi punturen arteko bitartea'
bidatu, bida, bidatzen. *du ad. Ipar.* 'gidatu'
bidatzaile iz. *Ipar.* 'gidaria'
bidaurretar (herritarra)
bidaxundar (herritarra)
bidazti
bide 1
bidea ebaki edo **bideak ebaki**
bidea galdu
bidea hautsarazi *g.er.* 'bidea galarazi'
bidea hautsi
bidea hetsi edo **bideak hetsi** *Ipar.*
bidea ireki edo **bideak ireki**
bidea itxi edo **bideak itxi**
bideak egin
bidean 1 [-tzeko bidean] 'moduan, egokieran'; 'arriskuan' 2 [-tu bidean] 'beharrean, ordez'
bideari ekin
bideari lotu
bidea urratu edo **bideak urratu**
bide-aurreko edo **bide aurreko** 'aitzindaria'
bide batez
bide-bazter edo **bide bazter**
bide-buru edo **bide buru** *g.er.* 'bidegurutzea'
bide egin
bide eman
bide-erakusle
bide-erdi edo **bide erdi**
bide-ertz edo **bide ertz**
bide izan 'bidezko izan'
bide-seinale edo **bide seinale**
bide-urratzaile
bide-urratze

bidez
bidez bide
bide-zor: *bide-zorraren zabalera 3 metrokoa da.*
bide-zorro edo **bide zorro**
bide-zoru edo **bide zoru**
dela bide edo **direla bide** edo **zela bide** edo **zirela bide**
Donejakue bidea
bide 2: *izen hori, euskaldunak kristautu baino lehenagokoa bide da.*
 bidealdi* e. **bidaldi**
 bideant edo bideante* e. **bidaiant;** **bidante**
bideazko iz. *Zah.* 'bidezkoa, bidaztia'
bidebanatze
bideberri iz. 'errepidea'
bidegabe iz. eta izond.
bidegabeko izlag.
bidegabek adlag. 'bidegabeki'
bidegabekeria
bidegabeki
bidegabetu, bidegabe/bidegabetu, bidegabetzen. *da/du ad. g.er.* 'bidea galdu'
bidegabeztatu, bidegabezta, bidegabeztatzen. *du ad. Zah. g.er.* 'iraindu'
bidegile
 bidegin* e. **bidegile**
bidegintza
bidegurutze
bidekari iz. *Ipar.*
 bidekatu* e. **bidegabetu;** **bidea galdu**
bideko 1 iz.
bideko 2 izond. 'bidezkoa, zuzena'
bidelagun
bidelapur
 bidelapurkeria* e. **bidelapurreta**
bidelapurreta
bide luzeko tren
bidenabar
bideo
bideo-joko edo **bideo joko**
bideokamera
bideokasete
bideoklip
bideoklub

bideordain* e. **bidesari**
bideoteka
bideotex
bideozaintza
 bideo-zinta* e. **bideokasete**
bider
bideraezin izond. 'ezin bideratuzkoa'
bideragarri
bideragarritasun
bideraketa
biderapen
bideratu, bidera/bideratu, bideratzen.
da/du ad.
bideratzaile
bideratze
 biderdi* e. **bide-erdi** edo **bide erdi**
biderkadura iz. *Mat.*
biderkagai iz. *Mat.*
 biderkaketa* e. **biderketa**
biderkakizun iz. *Mat.*
 biderkari* e. **koefiziente**
biderkatu, biderka, biderkatzen. *du ad.*
Mat.
biderkatzaile
biderketa iz. *Mat.*
 bidertu* e. **biderkatu**
bidesari
bidet
 bidetasun* e. **bidezkotasan**
bidexendra iz. *Naf.* 'bidezidorra'
bidexka
 bide-zabal* e. **bidezabal**
bidezabal iz. 'errepidea'
bidezain
bidezaingo
bidezidor
 bidezkari* e. **bidazti**; **bidekari**
bidezki adlag.
bidezko 1 iz. 'bidaztia, erromesa'
bidezko 2 izond. 'zuzena, legezkoa'
bidezkotasan
bidezkotu, bidezko/bidezkotu,
 bidezkotzen. *du ad.*
 bidezoru* e. **bide-zoru** edo **bide zoru**
bidimentsional izond. 'bi dimentsioko,
 dimentsio biko'
bidoi

bidriera* e. **beirateria**
 bidrio* e. **beira**
bidutzi iz. *g.er.* 'munstroa'
biela iz. *Autom.*
bielorrusiar (herritarra)
bielorrusiera (hizkuntza)
bienabenturantz iz. *Heg. Zah.*
 'zorianbidea, dohatsutasuna'
 bienabenturatu* e. **zorioneko**; **zoriontsu**;
dohatsu
bienal iz. *Sin.* **biurteko**
biera iz. *Ipar.* h. **garagardo**
bierarteko izlag. *Ipar.* 'artekoa, bitartekoa'
bifokal
biga 1 iz. 'bigantxa'
biga 2 zenbtz.: *biga etorri dira.* (* *biga*
ikasle e. bi ikasle)
biga-bost 'asko, anitz'
biga-bostetan 'maiz'
bigamia
bigamo
bigantxa
bigarren 1 ord. 2 iz. 'jai edo egun seinlatu
 baten ondoko eguna edo biharamuna':
Pazko bigarrena.
bigarrenean adlag. 'bigarren aldiz';
 'bigarren lekuan'
bigarrenez
bigarrengo izlag. eta adlag. *Heg.*
bigarrengo *g.er.* 'bigarrenez'
bigarren lehengusina *Bizk.* eta *Naf.*
bigarren lehengusu
bigarren mundu
bigarren ordena *Erl.*
bigarrenik
big-bang
 bigilantzia* e. **zaintze**; **begiratze**; **jagote**
 bigilatu* e. **zaindu**; **begiratu**; **jagon**
bigira iz.: *bigirak dira beste olgeta batzuk*
baserri-etxeetan mutilak eta neskak
gauz egiten dituztenak.
 bigizta* e. **begizta**
 biguin* e. **bigun**
bigun
bigundu, bigun/bigundu, biguntzen. *da/du*
ad.
bigungarri

bigunkeria
bigunki
bigunkiro
biguntasun
biguntxo izond. 'aukeran bigunegia'
biguntzaile
biguntze
bihar
 bihar arte
 bihardanik
 bihar edo etzi
 bihar-etzi *Batez ere Bizk.*
 biharko 1 izlag.: *biharko lanak.* 2
 adlag.: *biharko utzi dugu lana.*
 bihartik
biharamun
 biharamuneko
biharamunago iz. *Ipar.* 'biharamunaren
 ondoko eguna'
bihi iz. *Sin. ale; garau*
 bihibelar* e. **biri-belar** edo **biri belar**
bihijale iz. *Sin. alejale*
bihika 1 adlag. 'aleka' 2 iz. 'alea, bihia'
bihikatu, **bihika/bihikatu**, **bihikatzen**. *du*
 ad. 'aletu'
bihiketa iz. 'bihi kopuru handia'
bihikor izond. *Zah. g.er.*
bihilabetekari
bihileko
bihitegi
bihitoki iz. *g.er.* 'bihitegia'
bihitsu iz. *g.er.*
bihitu, **bihi/bihitu**, **bihitzen**. *da/du* ad.
 'aletu'
bihitze iz. *g.er.* 'bihi mordoa'
bihiztatu, **bihizta**, **bihizatzen**. *da* ad. *g.er.*
 'bihitu'
bihortz
bihortzeko iz.
bihotz iz.: *bihotz-taupada.*
 bihotz-altxagarri izond.: *solas*
 bihotz-altxagarriak.
 bihotz-belar edo **bihotz belar** 'biri-
 belarra' *Pulmonaria officinalis*
 bihotz-bero
 bihotz-berritu. *da* ad.: *bihotz-berri*
 zaitzte eta sinets berri ona.

bihotz-berritze
bihotz-bigun *g.er.*
bihotz-bihotzean
bihotz-bihotzeko
bihotz-bihotzetik
bihotz-bihotzez
bihotz-birika pl.
bihotz-damu edo **bihotz damu**
bihotzeko izlag.: *nire bihotzeko*
laztana.
bihotz eman
bihotz-erdiragarri izond.
bihotzetik
bihotzetiko izlag. *g.g.er.* 'bihotzekoa'
bihotzez
bihotzezko izlag.: *bihotzezko*
urrikalmendua.
bihotz-galdu. *da/du* ad.: *ez gaitezen*
bihotz-gal, goazen beti aitzina.
bihotz-garbi
bihotz-gogor
bihotz-gozagarri
bihotz hartu *g.er.* 'adoretu'
bihotz izan
bihotz sakratu: *Jesusen bihotz*
sakratuaren jaia.
bihotz-ukigarri izond.: *poematxo*
bihotz-ukigarria.
bihotz-ukitu. *du* ad.: *zure hitzek*
bihotz-ukitu naute.
bihotz-zabal
bihotz-zabaltasun
Jesusen bihotz (irudi mota)
bihotzaldi
 bihotzbelar* e. **bihotz-belar** edo **bihotz**
 belar
bihotzeko iz.: *bihotzekoak emanda hil zen.*
bihotzeratu, **bihotzera/bihotzeratu**,
 bihotzeratzen. *du* ad.
bihotzerre
bihotzildu, **bihotzil**, **bihotziltzen**. *da/du* ad.
 g.er. 'tristatu'
bihotzondo
bihotzondoko iz.
bihozbera
bihozberatasun
bihozberatu, **bihozbera/bihozberatu**,
 bihozberatzen. *da/du* ad.

bihozdun* e. **bihoztun**
bihozgabe izond.
 bihozgabeko izlag.
bihozgabekeria
bihozgabetasun iz. *g.er.*
bihozgabetu, bihozgabe/bihozgabetu,
 bihozgabetzen. *da/du* ad.
bihozgabetze
 bihozgogor* e. **bihotz-gogor**
bihozkada
 bihozkatu* e. **bihozgabetu**
bihozki adlag. *g.er.* 'bihotzez'
bihozkoi izond. *g.er.*
bihozkor izond. *g.er.*
bihozmin
bihozmindu, bihozmin/bihozmindu,
 bihozmintzen. *da/du* ad.
bihozño
bihozpe iz. *g.er.*
 bihozpera* e. **bihozbera**
bihoztasun iz. *g.er.*
bihozti
bihoztoi izond. *Batez ere Zub.* 'ausarta,
 bihoztuna'
bihoztoiki adlag.
bihoztoitasun iz. *g.er.*
bihoztoitu, bihoztoi/bihoztoitu,
 bihoztoitzen. *da/du* ad. *g.er.*
bihoztu, bihotz/bihoztu, bihozten. *du* ad.
 g.er.
bihoztun
bihoztundu, bihoztun/bihoztundu,
 bihoztuntzen. *da/du* ad. *g.er.*
bihoztxo
bihur 1 iz. 'bilurra' 2 izond. h. **bihurri**
bihurbide iz. *g.er.* 'itzulbidea'
bihurdika iz. *Ipar.*
bihurdikatu, bihurdika/bihurdikatu,
 bihurdikatzen. *da/du* ad. *Ipar.*
bihurdikatzaile izond. eta iz. *g.er.*
bihurdikatze
bihurdura
bihurgailu iz. *Tekno.*
bihurgarri
bihurgune
bihurgunetsu
bihurka adlag. *g.er.* 'bihurrituz'

bihurkari izond. *Gram.*
bihurkatu, bihurka, bihurkatzen. *da/du* ad.
 h. **bihurdikatu**; **bihurritu**
 bihurkera* e. **bihurrera**
 bihurkeria* e. **bihurrikeria**
bihurketa
bihurkin
bihurkor
bihurkortasun
bihurkunde iz. *Ipar. Zah.* 'ezagutza, esker
 ona'
bihurpen iz. *g.er.*
bihurraldi iz. *g.er.* 'itzulera'; 'bihurdura'
bihurrarazi, bihurraraz, bihurrarazten. *du*
 ad.
bihurrera
bihurrezin izond. *g.er.*
bihurri
bihurrialdi iz. 'matxinada'
bihurriarazi, bihurriaraz, bihurriarazten.
 du ad.
 bihurridura* e. **bihurdura**
bihurrika adlag. *g.er.:* *ezpain-bihurrika*
 hasi zen.
bihurrikatu, bihurrika/bihurrikatu,
 bihurrikatzen. *da/du* ad.
bihurrikeria
bihurriki
bihurripen iz. *g.er.* 'bihurrialdia,
 matxinada'
 bihurritasun* e. **bihurrikeria**
bihurritu 1, bihurri/bihurritu, bihurritzen.
 da/du ad.
bihurritu 2 iz.
bihurritza iz. *g.er.* 'bihurrialdia'
bihurritze
bihurtu, bihur, bihurtzen. *da/du* ad.: *ura*
 ardo bihurtu zen.
bihurtza iz. *g.er.*
bihurtze
bijektibo
bijekzio
 bijilantzia* e. **zaintze**; **begiratze**; **jagote**
 bijilatu* e. **zaindu**; **begiratu**; **jagon**
bijilia
bijorra iz. 'bigarren jorraldia'
bik iz. *Ipar.* h. **bolaluma**

bikain

bikaindu, bikain/bikaindu, bikaintzen.
da/du ad.

bikainki**bikaintasun**

bikaintze iz.: *karmeldar ordenaren iraute, santutze eta bikaintzea.*

bikarbonato**bikario****bikario jeneral**

bikariogo iz. *Ipar.* 'bikariotza'

bikariotza 1 iz. 'bikarioaren lanbidea eta kargua' 2 iz. 'bikarioaren ardurapeko barrutia'

bikatu* e. **bikotu**

bike

bikedun izond. *g.er.:* *hiru bide bikedun.*

bikestatu* e. **bikeztatu**

biketsu

biketu, bike/biketu, biketzen. *du* ad. *g.er.* 'bikeztatu'

bikeztatu, bikezta, bikeztatzen. *du* ad.

bikeztatze iz.: *zahatogile guztiak ez zuten bikeztatze hau berdin egiten.*

biki**bikingo****bikini****biko****bikoiti****bikoitz****bikoizketa****bikoiztasun**

bikoizte iz.: *errepidearen bikoizte-proiektua.*

bikoiztu, bikoitz/bikoiztu, bikoizten. *da/du* ad.

bikor* e. **pikor**

bikote**bikote-lagun****bikoteka****bikotekide**

bikotu, biko/bikotu, bikotzen. *du* ad. *g.er.* 'bikoiztu'

bikromia iz. (inprimatze-teknika)

biktima

biktoria* e. **garaipen**

biku* e. **piku**

bikun

bikundu, bikun/bikundu, bikuntzen. *da/du* ad.

bila**bilaka****bilakabide****bilakaera**

bilakaide iz. *Zub. Zah.* 'liskar-kidea, etsaia'

bilakarazi, bilakaraz, bilakarazten. *du* ad.

bilakari izond. *Zub. g.er.* 'borrokalaria'

bilakatu, bilaka, bilakatzen. *da/du* ad.

bilakatzaille izond. *g.er.* 'bihurtzailea':
gramatika sortzaile eta bilakatzaillea.

bilakatze**bilaketa**

bilakinde* e. **bilakuntza**

bilakindetu* e. **bilatu; ikertu**

bilakizun iz. *g.er.:* *laguntzaileei esker aurkitu du bilakizun zena.*

bilakuntza

bilalde* e. **inguru**

bilaldi

bilan 1* e. **bila**

bilan 2 iz. *Ipar.* 'balantzea'

bilarazi, bilaraz, bilarazten. 1 *du* ad.

'bilatzera behartu' 2 *du* ad. 'biltzera behartu'

bilari

bilarrauzi iz. *Zah.* 'aratxea, txahala'

bilartar (herritarra)

bilasari iz. *Bizk. g.er.*

bilateral izond. h. **aldebiko**

bilatu, bila/bilatu, bilatzen. 1 *du* ad. 'bila ibili, xerkatu' 2 *du* ad. *Heg. Beh.* 'aurkitu'

bilatzaile**bilatze****bilau****bilaukeria**

bilaukiro adlag. *g.er.*

bilautasun iz. *g.er.*

bilautzar izond. *g.er.*

bilaxka iz. *Batez ere Zub.* 'borroka'

bilaxkatu, bilaxka/bilaxkatu, bilaxkatzen.
da ad. *Batez ere Zub.* 'borrokatu'

bilbadura

bilbatu, bilba, bilbatzen. *du* ad.

bilbebilbeatu* e. **bilbatu****bil-bil egin****bilbotar** (herritarra)**bildoski** iz. 'bildotsaren okela'**bildostegi****bildots****bildots-mihi** (plantain mota)**bildoztar** (herritarra)**bildu**, bil, biltzen. *da/du* ad.**bilduki**bildukin* e. **bilkin****bilduma****bilduma egin****bildumagile****bildumari****bildumatu**, bilduma/bildumatu,
bildumatzen. *du* ad.**bildumatze** iz.: *eskertzekoa da doinu*
*herrikoien bildumatze ahalegina.***bildumen**bildur* e. **beldur****bildura****bildutasun****bilera**bilerazi* e. **bilarazi**bilete* e. **billete****bilgailu****bilgia** iz. *Ipar.* 'biltokia'**bilgo** 1 iz. *g.er.* 'bilduma' 2 iz. *g.er.*
'paketea'**bilgor****bilgorreztatu**, bilgorrezta, bilgorreztatzen.
du ad.**bilgortsu** izond. *g.er.*bilgu* e. **bilgia**bilguma* e. **bilera; bilduma; biltegi****bilgune****bili** iz. *g.er.* 'txita'**biligarro** iz. h. **birigarro**bilin-balanka* e. **bilinbolaka****bilinbolaka** adlag. *Batez ere Bizk.* 'zabuka,
balantzaka'bilingue* e. **elebidun**bilinguismo* e. **elebitasun****bilintzi-balantza** adlag. *Ipar.* eta *Naf.*
'zabuka, balantzaka'**bilioi**biljorra* e. **bijorra****bilketa**bilkida* e. **bilera; lehiaketa****bilkin****bilkuia** iz. *Zah.* 'bilkura'**bilkuntza** iz. *Zah.* 'bilera'**bilkura****billabonatar** (herritarra)**billar****billete** iz. (dirua)**bilo** iz. *Batez ere BNaf.* eta *Batez ere Zub.:*
*erran dio ahoan bilorik gabe.***bilo-gorri** edo **bilogorri****bilo-hori** edo **bilohori****bilo-mozle****bilo-urdin** edo **bilourdin****biloba** 1 iz. 'seme edo alabaren haurra' 2 iz.
Bizk. 'birbiloba'**bilogorri** edo **bilo-gorri** izond.biloholli* e. **bilo-hori** edo **bilohori****bilohori** edo **bilo-hori** izond.**bilorde** iz. 'ileordea'biloruski* e. **pergamino****bilotsu** izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'iletsua'**bilourdin** edo **bilo-urdin** izond.**biltegi****biltegiratu**, biltegira/biltegiratu,
biltegiratzen. *du* ad.**biltegiratze**biltegitu* e. **biltegiratu****biltegezain****biltoki****biltzaile****biltzar****biltzar-lagun** *g.er.* 'biltzarkidea'**biltzarkide****biltze****bilur****bilurto**, bilur/bilurto, bilurtzen. *du* ad.
'bilurrez lotu'bilutsik* e. **biluzik****biluz** Batez ere adlag.**biluzarazi**, biluzaraz, biluzarazten. *du* ad.**biluzgorri****biluzgorrian****biluzgorririk**

biluzgorritasun**biluzgorritu**, biluzgorri/biluzgorritu,
biluzgorritzen. *da/du* ad.**biluzi 1**, biluz, biluzten. *da/du* ad.**biluzi 2** izond.**biluzik****biluztasun****biluzte**biluztu* e. **biluzi****bina** banatz.: *bina mila*.**binako** izlag.**binan** adlag. *Bizk.* 'binaka'**binan-binan** adlag. *Bizk.* 'binaka(-
binaka)'binagre* e. **ozpin****binagrera** iz. *Artemisia dracunculus* *Sin.*
estragoi**binaka****binakako** izlag.**binakatu**, binaka/binakatu, binakatzen. *du*
ad.**binako** iz.binario* e. **bitar****binatu**, bina/binatu, binatzen. *da/du* ad.
'bikotetan bildu': *eperrak binatzen*
hasiak dira.**binazka** adlag. h. **binaka**binbalet* e. **ginbalet**binbitartean* e. **bien bitartean****bineta** iz. 'irudi apaingarria'**bingo****binokular****binokulu** iz. [pluralean erabiltzen da]**binomial** izond. *Mat.***binomio****binorri** iz. *Ligustrum vulgare***binper** iz.: *soineko guztiek badute beren*
ifrentzu edo binperra.**biodegradagarri** izond.**biogeografia****biogeografiko****biografia****biografiko****biografo****biokimika****biokimiko****biola**biolatu* e. **bortxatu**biolazio* e. **bortxaketa; bortxatze****biolentzia** iz. h. **indarkeria****bioleta** iz. *Viola sp.***biolin****biolin-jotzaile** *Sin.* **biolinista****biolinista** iz. *Sin.* **biolin-jotzaile****biologia****biologiko****biologo****biolontxelo****bioma** iz. *Biol.***biomasa** iz. *Biol.***bionbo** iz. *Heg.***biopsia****biosfera****bioteknologia****biotiko** izond. *Biol.***biotopo** iz. *Biol.***biozenosi** iz. *Biol.*biper* e. **piper****bipera** iz. *Ipar.* 'sugegorria'biperbeltx* e. **piperbeltz**biperrada* e. **piperrada**biperrontzi* e. **piperrontzi**bipi* e. **pipi****bipil****bipilarazi**, bipilaraz, bipilarazten. *du* ad.**bipildu**, bipil/bipildu, bipiltzen. *da/du* ad.**bipilki****bipiltasun****biplano** iz. *Teknol.***bipolar** izond.**bira 1****bira-bira** adlag.**bira egin****bira eman** *g.er.* h. **bira egin****biran****bira 2** banatz. *Ipar.* eta *Naf.* 'bina'**birabarki****biradera****biragarri** izond. '(norbaitek edo zerbaitek)
bira dezakeena'**biragune****biraka** adlag.**bira-biraka** adlag. *Bizk.* 'biraka'**birakari** izond.: *ate birakaria*.

birakatu, biraka/birakatu, birakatzen.
da/du ad. g.er. 'biratu'

biraketa

birakor

birakortasun

biraldi iz. *g.er.*

birao

birao egin

birao garri izond. *g.er. 'madarikagarria'*

birao gile

birao ka

birao katu, biraoka/biraokatu, biraokatzen.
du ad. g.er. 'madarikatu'

birao lari

birao ti izond. eta iz. *Batez ere Bizk. 'biraolaria'*

biraoztatu, biraozta, biraoztatzen. *du ad. g.er. 'madarikatu'*

birarazi, biraraz, birarazten. *du ad.*

biratu, bira/biratu, biratzen. *da/du ad.: bestera biratzen duzu aurpegia hura ez ikustearren; ilargia lurraren inguruan biratzen da.*

biratzaile* e. **birakari**

biratze

birazka adlag. *Ipar. 'binaka'*

birazkatu, birazka/birazkatu, birazkatzen.
da/du ad. Ipar. g.er. 'binakatu'

birbanaketa iz. *Ekon.*

birbanatu, birbana, birbanatzen. *du ad. Ekon.*

birberotu, birbero, birberotzen. *da/du ad. g.er. 'berriz berotu'*

birbiloba iz. 'bilobaren semea edo alaba'

birbira iz. *Ipar. 'pixka'*

birbiratu, birbira/birbiratu, birbiratzen. *du ad. g.er.: gatza birbiratu du haragiaren gainera.*

birbiztu* e. **berpiztu**

birgaikuntza

birgaitu, birgai, birgaitzen. *da/du ad.*

birgaitze

biri iz.: *katuarentzat biria ekarri beharko da.*

biri-belar edo **biri belar** *Pulmonaria officinalis*

biriatuar (herritarra)

biribil

biribilatu, biribila, biribilatzen. *da/du ad. Zah. 'bildu, elkartu'*

biribildu, biribil/biribildu, biribiltzen.
da/du ad.

biribilgu* e. **biribilgune**

biribilgune

biribilkarazi, biribilkaraz, biribilkarazten.
du ad. g.er.

biribilkatu, biribilka, biribilkatzen. *da/du ad.*

biribilketa

biribilki 1 adlag. 'biribiltasunez'

biribilki 2 iz. 'biribilean itxitako lerro baten forma duen zera'

biribilkote izond. *g.er.: aurpegi biribilkotea.*

biribiltasun

biribiltze

birigaitz iz. *g.er. 'hetika, tuberkulosia'*

birigarro iz. *Turdus philomelos*

birika 1 iz. 'arnasketa-organoa' 2 iz. 'birikia'

birika-handi edo **birikahandi** izond. *g.er. 'gibel-handia'*

birika-bihotz* e. **bihotz-birika**

birikahandi edo **birika-handi** izond. *g.er. 'gibel-handia'*

birikeri

biriketako iz. h. **birikeri**

biriki iz. 'abereen birika, jateko zatikatua'

biritxi 1 izond. *Ipar. 'bikia'* 2 izond. *Ipar. 'bikoitza'* 3 izond. *Ipar. 'bikoitia'*

birjabetasun

birjabetu, birjabe/birjabetu, birjabetzen.
da ad.

birjabetze

birjaio, birjaiotzen. *da ad.*

birjaiotza* e. **pizkunde**

birjaiotze

birjina

birjinal 1 izond. *g.er. 'birjintasunezkoa'*

birjinal 2 iz. *Mus.*

birjinalista

birjinitate iz. *Zah. 'birjintasuna'*

birjintasun

birjosi, birjos, birjosten. *du ad.*

birjoste iz.

birla iz.: *bederatzi birletako joko hori biziki maite dugu herrian.*

birlandaketa

birlandatu, birlanda, birlandatzen. *du* ad.

birlandatze

birlandu, birlant/birlandu, birlantzen. *du* ad. *g.er.*

birlantze iz. *g.er.*

birleri iz.: *hamar birlarik parte hartu dute aurtengo txapelketan.*

birlelo iz. *g.er.* 'antifona'

birloba iz. *Bizk.* 'biloba'

birloratu, birlora, birloratzen. *da* ad.

birloratze

birlore

birmaniar (herritarra)

birmaniera (hizkuntza)

bir moldaketa

bir moldarazi, bir moldaraz, bir moldarazten. *du* ad.

bir moldatu, bir molda, bir moldatzen. *da/du* ad.

birraitaita iz. *Bizk.* 'birraitona'

birraitona

birraldatu* e. **berraldatu**

birraldatze* e. **berraldatze**

birramama iz. *Bizk.* 'birramona'

birramona

birresku iz. *Bizk. g.er.*

birretan* e. **birritan**

birrin

birrin-birrin egin

birrinbi-barranba

birrinbili-barranbala* e. **birrinbi-**

barranba

birrindu, birrin/birrindu, birrintzen. *du* ad.

birringailu

birrintze

birrist* e. **brixt**

birritan

behin eta birritan

birrizen* e. **ezizen; izengoiti**

birsaldu, birsal, birsaltzen. *du* ad.

birsortu, birsor, birsortzen. *da/du* ad.

birtual

birtualitate

birtualki adlag.

birtualtasun

birtuoso iz. 'trebetasun handiko artista, batez ere musika jotzen'

birtute* e. **bertute**

biru* e. **piru**

birunda

birundan

birundaka adlag. *g.er.* 'biraka'

birundatu, birunda/birundatu, birundatzen. *du* ad. *g.er.*

birus

birzahi

birziklatu, birzikla, birziklatzen. *du* ad.

bis (Batez ere musikan erabiltzen da, 'berriz' adiera duela)

bisa iz. 'Estatu batzuetan sartzeko, pasaporteaz gain behar den agiria'

bisagra* e. **gontz; (atearen) erro**

bisaia 1 iz. 'aurpegia' 2: *deabruen bisaia!* (esapideetakoa)

bisaje iz. *Herr.* 'itxura harrigarria, zabarra'

bisdun izond. 'bitsa duena': *ardo bisduna.*

bisean bis: *gehienetan etsaiak bi lerrotan ematen dira bisean bis, taulatuan.*

bisera

bisest* e. **bisurte**

bisext edo bisexta* e. **bisurte**

bishkekar (herritarra)

bisianbis* e. **bisean bis**

bisible* e. **ikusgai**

bisigodo

bisigu iz. *Pagellus centrodontus*

bisigutan adlag.

bisigutara adlag.

bisigute iz. 'bisigu-arrantzako garaia'

bisio iz. h. **ikuskari; ikuspen**

bisione* e. **bisio**

bisir

bisisturte* e. **bisurte**

bisita

bisita egin

bisitaldi

bisitari

bisitatu, bisita/bisitatu, bisitatzen. *du* ad.

bisitatzaile iz. 'bisitaria'

Bisitazio iz. (Ama Birjinarena)

biska iz. *Sin.* **lika**

biskatsu izond. *Sin. likatsu*

biskatu, biska/biskatu, biskatzen. *da/du*
ad. *Sin. likatu*

biskositate iz. *Fis.*

bislama (hizkuntza)

bismuto

bisoi

bison* e. **bisonte**

bisonte

bisore

bisorrei* e. **erregeorde**

bissautar (herritarra)

bista iz.: (*begien*) *bistan.*

bistako izlag.: *begien bistakoa.*

bistan egon

bistan izan

bistara adlag.

bistatik alde egin

bistatik galdu

bistatik kendu

bistaz ezagutu

bistaratu, bistara/bistaratu, bistaratzen.
da/du ad.

bistatu, bista/bistatu, bistatzen. 1 *du* ad.
g.g.er. 'apaindu' 2 *du* ad. 'urrutian ikusi'

bisturi iz. (ebakuntzetako lanabesa)

bisual izond. (normalean edo gehienetan hobestekoak dira *begi* -, *ikus* -, *ikusmen* - modukoak)

bisurte

bisustu, bisuts/bisustu, bisusten. *da/du* ad.

bisusturte* e. **bisurte**

bisuts

bit

bitalismo

bitalista

bitamina

bitan adlag. 'bi aldiz'

bitar

bitariko

bitarte

bitartean

-en bitartez postpos.: *X izpien bitartez gorputz barruan dagoen edozer ikusi ahal izaten da.*

bitartekari

bitartekaritza

bitarteko 1 iz. 2 izond.: *noiz den hordikeria osoa, noiz bitartekoa, edo erdi-merdi esaten zaiona.*

bitarteko izan

bitartekotasun

bitartekotza

bitarteko* e. **bitartez**

bitasun

biter

bitezar* e. **diploma**

bithirindar (herritarra)

bitika* e. **pitika**

bitikultura iz. h. **mahastizaintza**

bitima* e. **biktima**

bitina* e. **pitika**

bitiniar (herritarra)

bitore izond. *g.g.er.* 'trebea'; 'bikaina'

bitoria* e. **garaipen**

bitorios* e. **garaile**

bits

bitsetan adlag.: *zorion-bitsetan.*

bitsadera iz.

bitsdun* e. **bisdun**

bitsu izond. *Bizk. g.er.* 'apartsua'

bitu, bi/bitu, bitzen. *du* ad. *g.er.* 'bikoiztu'

bituminoso izond. *Geol.*

bitxabal* e. **bidezabal**

bitxi 1 iz. 2 izond.

bitxi-denda edo **bitxi denda**

bitxidun

bitxigile

bitxigintza

bitxika iz. 'garatxo-belarra' *Daphne laureola*

bitxikeria

bitxiki adlag.: *zein bitxiki dabilen!*

bitxilore iz. *Bellis sp.*

bitxiontzi

bitxitasun

bitxitegi

bitxitu, bitxi/bitxitu, bitxitzen. *da/du* ad.
g.er. 'bitxi bihurtu'

bitxiztatu, bitxizta, bitxiztatzen. *da/du* ad.

bitzuk zenbtz. *Bizk.*

biuniboko izond. *Sin. bana-banako*

biurda iz. 'ezkerte beltza' *Convolvulus arvensis*

biurrundar (herritarra)

biurteko iz. *Sin.* **bienal**

bixi izond. *Adkor.*

bixigarri iz. *Adkor.*

bixika iz. *Batez ere Ipar.* 'maskuria'

bixikotx* e. **bixkotx**

bixilore* e. **bitxilore**

bixkotx iz. *Ipar. Sin.* **bizkotxo**

bixta* e. **bista**

bizantziar (herritarra)

bizar iz.: *bizar-aitzurra.*

bizar-labana edo **bizar labana**

bizar-makina edo **bizar makina**

bizar-peitu izond. *Zah.* 'bizargabea'

bizarra egin

bizarra kendu

bizarra moztu

bizardo izond. *g.er.* 'bizarduna'

(gutxiespenezkoa da adiera eta gizonezkoek esaten da: 'bizar zaindu gabea duen gizonezkoa' edo)

bizardun

bizargabe izond.

bizargabeko izlag. *g.er.*

bizargile

bizargin

bizargintza

bizarmakina* e. **bizar-makina** edo **bizar makina**

bizarnabal* e. **bizar-labana**

bizartegi

bizartsu

bizartu, **bizar/bizartu**, **bizartzen**. *da ad. g.er.*

bizartzar

bizeps

bizi 1 izond. 2 iz.: *bizia galdu; bizia kendu.*

bizi-emaile

bizi-itxaropen

bizitan adlag. *g.er.* 'bizirik'

biziagotu, **biziago/biziagotu**, **biziagotzen**. *da/du ad.*

bizi-alargun

bizi-alargundu, **bizi-alargun/bizi-alargundu**, **bizi-alarguntzen**. *da ad.*

bizi-alarguntza

bizialdatu, **bizialda**, **bizialdatzen**. *du ad.*

bizialdi

biziarazi, **biziaraz**, **biziarazten**. *du ad.*

biziarazle

biziaro

biziarteko izlag. *Batez ere Zuz.*

biziatu, **bizia**, **biziatzen**. *da ad.*

bizibehar

biziberritu, **biziberri**, **biziberritzen**. *da/du ad.: euskara poesiaren indarraz biziberrituko zuena.*

biziberritze iz.

bizibide

bizidun

bizien iz. *Bizk.* 'minbizia'

biziera

bizierrule izond. eta iz. *Zool.:* *sugegorria bizierrulea da.*

bizigabe izond.

bizigabeko izlag.

bizigai

bizigailu iz. *Ipar.* 'bizigaia, janaria'

bizigarri izond. eta iz.: *gauza biziak eta bizigarriak; aho-bizigarria.*

bizigura iz. eta izond. *Bizk.* 'bizinahia'

bizi izan, **bizi**, **bizitzen**, **biziko**. *da ad.*

bizikai* e. **bizigai**

bizikari izond. *Ipar.*

biziki

bizikide

bizikidetasun

bizikidetza

bizikizun

bizikleta

bizikletadun iz. 'bizikletaria'

bizikletari iz. *Sin.* **txirrindulari**

bizikor izond.: *gorputza hilkorra da eta arima bizikorra.*

bizilagun 1 iz. 'bizikidea, ezkontidea' 2 iz. 'auzokidea' 3 iz. 'biztanlea'

bizilege

bizileku

bizimaina iz. *Gip.:* *mendeetan artoak hornitu izan du gure sukaldeko bizimaina.*

bizimin iz. *Liter.:* *biziki bizi du bakoitzak bizitzaren bizimina.*

bizimodu

bizimolde

bizinahi 1 iz.: *beren bizinahi eta bizibeharraren kezka; bizinahiak eta ezinbiziak zerabilen gizona.* 2 izond.: *herri gaztea, kolorezalea, bizinahia, alaia.*

bizio 1 iz. 'ohitura txarra'

biziozko

bizio 2 iz. *Bizk.* 'hesteetako zizarea'

bizio-belar edo **bizio belar** iz. *Bizk.* 'zizare-belarra' *Artemisia abrotanum*

bizioso izond. *Zah.* 'biziotsua'; 'biziozkoa'

biziotsu

bizipen

bizipide* e. **bizibide**

bizipoz

biziratu, bizira/biziratu, biziratzen. *da/du* ad. 'bizira etorri edo ekarri'

bizirik

bizirola

bizitasun

bizitegi iz. 'etxebizitza'

biziterri iz. *g.er.* 'bizilekua'

bizitetxe iz. *g.er.* 'bizilekua'

bizitoki

bizitore izond. *Ipar.* 'azkarra, bizkorra, indartsua'

bizitu, bizi/bizitu, bizitzen. *da/du* ad. 'biziagotu, biziago bihurtu': *hartarako bideak hartzeko egarria gehitu eta bizitu zait.*

bizitxo izond. 'aukeran biziegia'

bizitza 1 iz. 'bizia, bizialdia, bizimodua' 2 iz. 'etxea, etxebizitza'

bizitzaile 1 izond. 'bizigarria' 2 iz. 'biztanlea'

bizitzaldi iz. 'bizialdia'

bizitzaro iz. 'biziaroa'

bizitze 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* h. **bizitza**

bizitze 2 iz. *g.er.* 'bizi(ago) bihurtzea'

bizitzeko iz. *Ipar.* 'bizigaia, janaria'

bizizale 1 iz. 'biztanlea' 2 izond. 'ongi bizitzea maite duena'

Bizkai-dantza

bizkaiera

Bizkai-gaztaina

bizkailu* e. **pizgailu**

bizkaitar (herritarra)

bizkar 1 iz. (giza gorputzaren zatia) 2 iz.

(animaliaren gainaldea) 3 iz.

(mendiaren gainaldea) 4 iz.

(liburuaren zatia)

bizkar-besta *Ipar.* eta *Naf.:* *etxe berriari teilatua eman genionean bizkar-besta egin genuen.*

bizkar-muin

bizkarra berotu

bizkarra eman edo **bizkar eman**

bizkarra hautsi *g.er.*

bizkarretik: *langilearen bizkarretik mantentzen dira alferrak.*

bizkarrez adlag.: *bizkarrez itzulirik, badoa ingelesa.*

bizkar-zorro edo **bizkar zorro**

bizkar-zur edo **bizkar zur**

-en bizkar: *besteren bizkar bizitze hori, ai zeinen gauza ona den!*

bizkargune

bizkar-hezur* e. **bizkarrezur**

bizkarka

bizkarkari iz. *g.er.*

bizkarki iz. 'bizkar aldeko okela'

bizkarkin izond. *Ipar.* 'bizkarroia'

bizkarralde

bizkarreko

bizkarreratu, bizkarrera/bizkarreratu, bizkarreratzen. *da/du* ad.

bizkarrezur

bizkarroi

bizkarroikeria iz. *g.er.*

bizkarrune* e. **bizkargune**

bizkartara iz. *Ipar.* 'bizkarkada'

bizkartu, bizkar/bizkartu, bizkartzen. *da/du* ad. 'bizkar-itxura hartu edo eman'

bizkartzain

bizkar-zaku* e. **bizkar-zorro** edo **bizkar zorro**

bizkaur iz. *Ipar.* *g.er.* 'prostata'

bizki iz. *Gip.* eta *Naf.* h. **biki**

bizkitartean 1 adlag. *Zah.* 'bien bitartean' 2 lok.

bizkonde

bizkonderri**bizkondesa****bizkondetza****bizkor****bizkorgarri****bizkorki** 1 adlag. 'bizkortasunez' 2 adlag.*Naf.* 'ugari': *jendea bizkorki etorri zen feriara.***bizkorraldi****bizkorraz**, bizkorraz, bizkorrazten.*du* ad.**bizkorrik** adlag. 'bizkor(ki)'**bizkortasun****bizkortu**, bizkor/bizkortu, bizkortzen.*da/du* ad.**bizkortze** iz.: *Kataluniako hizkuntza eta kulturaren bizkortze-prozesua.*bizkotxa* e. **bixkotx**; **bizkotxo****bizkotxo** iz. *Heg. Sin.* **bixkotx**bizkunde* e. **pizkunde****bizpahiru****bizpahiruretan** adlag. *g.er.* 'bizpahiru aldiz'**bizpahiruna** banatz.**bizpahirunaka** adlag.**bizpalau** *Ipar.*biztaldi* e. **bizialdi****biztanle**biztanlego* e. **biztanleria****biztanleria**bizte* e. **pizte****biztu**, biztu, bizten. *da/du* ad. *Batez ere**Bizk.* h. **piztu**biztualdi* e. **piztualdi**biztuarazi* e. **pitzarazi**biztuera* e. **piztuera****blai****blai-blai****blai egin**: *blai eginda gelditu.***blaitu**, blai/blaitu, blaitzen. *da/du* ad.**blankura** iz. *Bizk.* (arrantzakoa)**blantretar** (herritarra)**blasfemari** iz. *Zah.* 'biraolaria'**blasfematu**, blasfema, blasfematzen. *du* ad.**blasfematzaile** iz. *Zah.* 'biraolaria'blasfemia* e. **birao****blasfemio** iz. *Ipar.* 'biraoa'**blasoi** iz. *g.er.***blastoporo** iz. *Zool.***blastozele** iz. *Zool.*blaust* e. **plaust**blekari* e. **plekari****blenda** iz. *Kim.***blenido** izond. *Zool.***blenorragia** iz. *Med.***blindaje****blindatu**, blinda, blindatzen. *du* ad.**blintxa** iz. *Ipar.* 'hegabera'blist-blast edo blisti-blasta* e. **plisti-plasta****bloemfonteindar** (herritarra)**blok****bloke****blokeo****blu** izond. *Ipar. Herr.* 'urdirina'**blues** iz. (musika mota)**blusa** iz. 'emakumeen atorra mota'**bo** interj. (zalantza eta —errepikatuz: *bo-bo(-bo)* — ukapena adierazten du)**boa** iz. *Subfam.* *Boinae***bobeda** iz. h. **ganga****bobina** iz. *Sin.* **haril****boda** iz. *Heg. Beh.* 'ezteia'**bodega** iz. *Heg. Beh.* 'sotoa'bodegoi* e. **natura hil****bodoera** (hizkuntza)**boga 1** iz. 'arraunketa'**boga 2** iz. *Boops boops***bogalari****bogatu**, boga/bogatu, bogatzen. *du* ad.**bogotar** (herritarra)bohatu* e. **buhatu****bohemia****boikot****boikot egin****boikotatu**, boikota/boikotatu, boikotatzen. *du* ad.boikoteatu* e. **boikot egin; boikotatu**boilo* e. **opil**bokadilo* e. **ogitarteko****bokal 1** iz. (kontsonante ez dena)**bokalariteko** izlag. *Hizkl.***bokale** iz. (itsasokoa)**bokales** (herritarra)

bokalismo iz. *Hizkl.*

bokantza iz. *Zah.* 'elokuentzia'

bokarta

bokata iz. *Ipar. eta Naf.* 'lixiba'

bokata egin

bokata jo

bokataldi

bokatari iz. *g.er.*

bokatatu, bokata/bokatatu, bokatatzen. *du*
ad. *g.er.* 'bokata egin'

bokater iz. *Ipar. g.er.* 'bokata egiteko
ontzia'

bokatibo

bokazio

bola 1

bola-joko edo **bola joko**

haragi-bola edo **haragi bola**

bola 2 iz. 'ehunak lantzeko makina'

bolada

boladan egon

bolajoko* e. **bola-joko** edo **bola joko**

bolaleku

bolaluma

bolandera iz. 'suziria'

bolanta iz. 'arrantzako sare mota'

bolante iz. (autoa gidatzekoa)

bolari iz. 'birlaria, bola-jokoan aritzen
dena'

bolatoki

bolatu, bola/bolatu, bolatzen. *du* ad. *Zah.*
'ehunak bolan jo'

bolatzaile iz. *Zah.*

bolazain iz. *Zah.* 'bolatzailea'

bolba iz. *Mikol.*

bol-bol adlag. *Batez ere Bizk.* 'bor-bor'

bolbolka adlag. *Bizk.* 'borborka'

bolbora

bolborategi iz. *g.er.*

bolborin iz. 'ubarroia'

bolea iz. *Heg. Kiol.* (pilota airez jotzeko
moduetarik bat)

boleibol

bolero

boletin* e. **buletin**

bolfram* e. **wolfram**

boli

bolibartar (herritarra)

bolido iz. *Astron.* 'meteorittoa'

boligrafo iz. *Heg. h.* **bolaluma**

bolikostar (herritarra)

bolina iz. *g.er.*

bolinara (itsasontzietako soka)

bolingoza iz. 'dultzaina'

boliviar (herritarra)

bolkan* e. **sumendi**

bolkanismo

bolo iz. *g.er.* 'bataioaren ondoren aita-ama
pontekoek banatzen duten diru xehea'

bolo-bolo adlag. h. **bala-bala; barra-
barra**

bolondres* e. **boluntario**

boltsa* e. **burtsa; poltsa**

boltxebike

boltxebismo

bolu iz. *Bizk.* 'errota'

boluma* e. **bolumen**

bolumen

boluntario

bonba iz. 'lehergailua'

bonbaketa* e. **bonbardaketa;**

bonbardamendu; bonbardatze

bonbardaketa

bonbardamendu

bonbardatu, bonbarda, bonbardatzen. *du*
ad.

bonbardatze

bonbardeo* e. **bonbardaketa;**

bonbardamendu; bonbardatze

bonbazia iz. *Zah.*

bonbero* e. **suhiltzaile**

bonbilla iz. *Heg.*

bonboi iz. *Heg.* 'txokolatzeko gozokia'

bonbona iz.

bonet iz. *Ipar. eta Naf.* 'txapela'

bonetun iz. *Zah.* 'boneta daramana'

bono* e. **bonu**

bonsai

bontzo

bonu

bonur iz. *Ipar. Beh. g.er.* 'zoriona'

boolear izlag. *Mat., Inform.:* *boolear*
algebra.

boom

borax iz. *Kim.*

borboil 1* e. burbuila	borroka libre
bor-bor	borrokan
bor-bor egin	borrokan egin
borbor iz. <i>g.er.</i>	borrokalari
borborrean adlag.	borrokaldi
borborka adlag. <i>Heg.</i>	borrokari* e. borrokalari
borda	borrokatu , borroka/borrokatu, borrokatzen. <i>da</i> ad.
bordalde iz. <i>Batez ere Ipar.</i> 'borda eta ingurua'	borrokazale
bordari	bort
bordatu , borda, bordatzen. <i>du</i> ad. h.	borta iz. <i>Ipar.</i> 'atea'
brodatu	bortako iz. <i>Ipar.</i> 'urdea, txerria'
bordatzaile* e. brodatzaile	bortazain iz. <i>Zub.</i> 'atezaina'
bordazain iz. <i>g.er.</i>	bortitz
bordoi* e. pordoi	bortizgarri izond. <i>Zah.</i> 'indargarria'
boreal izond. 'iparraldekoa'	bortizkeria
borla	bortizki
bormu iz. <i>g.er.</i>	bortiztasun
bornatu izond. <i>Mat.</i>	bortiztu , bortitz/bortiztu, bortitzen. <i>da/du</i> ad.
borne iz. <i>Mat.</i>	bortu 1 iz. 'mendiko alhapidea' 2 iz. pl. 'Pirinioak'
bornu 1 iz. <i>Bizk.</i> 'ingurua' 2 iz. <i>Ipar.</i> 'itsasontzia, ontzi barrua'	bortusai iz. <i>Ruta graveolens</i>
boro iz. <i>Kim.</i>	bortuzale (<i>bortuzale joan</i> esapidean erabiltzen da)
borobil izond. <i>Gip.</i> eta <i>Naf.</i> h. biribil	bortxa
borondate	bortxa egin
borondate hartu edo borondatea hartu 'asmoa hartu'	bortxaz adlag. <i>Anton.</i> amodioz
borondate izan edo borondatea izan. <i>du</i> ad.: <i>guk badugu horrentzat</i> <i>borondatea; elkarri borondaterik ez</i> <i>dioten senar-emazteak.</i>	bortxazko izlag.
borondatez adlag.	bortxaka
borondatetsu	bortxakeria
borondatezko	bortxaketa
boronde iz. 'kopeta, bekokia'	bortxapen* e. bortxaketa; bortxatze
borra iz. 'mailu handia'	bortxarazi , bortxaraz, bortxarazten. <i>du</i> ad. <i>g.er.</i>
borradore* e. borragoma; ezabagailu; zirriborro	bortxatu , bortxa/bortxatu, bortxatzen. <i>du</i> ad.
borragoma	bortxatzaile
borraia* e. borraja	bortxatze
borraja iz. <i>Borrago officinalis</i>	bortz <i>Ipar.</i> eta <i>Naf.</i> h. bost
borraska* e. ekaitz; depresio	bortzehun <i>Ipar.</i> eta <i>Naf.</i> h. bostehun
borratu , borra, borratzen. <i>da/du</i> ad.	bortzerritar (herritarra)
borrero	bortziritar (herritarra)
borroina* e. borraja	borzgarren ord. <i>Ipar.</i> eta <i>Naf.</i> h.
borroka	bosgarren
borroka egin	borzna banatz. <i>Ipar.</i> eta <i>Naf.</i> h. bosna

bosatu, bosa, bosatzen. *du ad. g.er.* '(urak lohia eta) eraman'

bosgarren ord.

boska iz.: *ogi-boska*.

boskatu, boska/boskatu, boskatzen. *du ad. g.er.*

boski 1 izond. eta iz. 'bost hilabeterekin jaioa' 2 izond. eta iz. 'batera jaiotako bost umeetako bakoitza'

boskoitz 1 izond. 'bost zatiz osaturikoa' 2 iz. 'bortusaia'

boskotar iz. eta izond. 'salestarra'

boskote

bosna banatz.: *bosna mila*.

bosnako izlag.

bosnaka adlag.

bosniar (herritarra)

bosniera iz. 'serbokroaziera'

bospasei

bospaseina banatz.

boss* e. **nagusi**; **ugazaba**

bost

bere bostean edo **nor bere bostean**: *maizterrak beti beren bostean gogor.*

bost axola izan [*zait* motakoa da hedatuena]: *bost axola zaizkigu auzokoak.*

bostetan 1 *Ipar.* 'bost aldiz' 2 *Ipar.* 'askotan'

... eta bost: *ari gara entzuten geureak eta bost.*

bostehun

bostehuna banatz.: *bostehuna mila*.

bostehunaka adlag.

bostehunen iz. *g.er.*

bostehungarren

bosteko

bosten

bostorri iz. *Potentilla reptans*

bostortz

bota 1, bota, botatzen. *du ad.:* *erroak sakon bota dituen landareak, kimuak eta loreak ere bota ditzake; umea (seina) bota ('umea galdu, abortatu').*

bota ahala: *plater bana hartu, eta andreak bota ahala jan zuten babarruna.*

bota 2 iz. (oinetako mota)

bota 3 iz. *Ipar.* 'sakea'

botagale iz. *Sin.* **botagura**; **botalarri**

botagura iz. *Sin.* **botagale**; **botalarri**

botaharri

botaka

botaka egin

botakar iz. *Scomberesox saurus* (akularen antzeko arraina)

botalarri iz. *Sin.* **botagale**; **botagura**

botaldi iz.: *geroztik ez zuten arrantzaleek sareen botaldirik egin.*

botanika

botaniko

botarazi, botaraz, botarazten. *du ad.*

botari iz. 'errebotean, sakea egozten duena'

botarri* e. **botaharri**

botatu, bota/botatu, botatzen. *du ad.* [*nor* kasurik gabea] *Heg. Beh.* 'botoa eman'

botatzaile izond. eta iz. *g.er.* 'botatzen, egozten duena'

botatze

botazio

bote

botere iz.: *botere legegilea*.

botere-banaketa

boterez: *minaren boterez*.

boteredun

boteretsu

boteretsuki adlag. *Ipar. Zah.* 'ahaltsuki'

boti adlag. *Zub.* 'elkarrekin, nahasirik': *ura eta ardoa boti*.

botiga 1 iz. 'denda' 2 iz. 'nahasmendua' 3* iz. e. **botika**

botiges* e. **dendari**; **merkatari**

botigoa iz. *Zub.* 'elkartea'

botika 1 iz. 'farmazia' 2 iz. 'sendagaia'

botika-kutxa edo **botika kutxa**

botikako iz. *Bizk. Zah.* 'sendagaia, botika'

botikari

botikario* e. **botikari**

botila

botilatu, botila/botilatu, botilatzen. 1 *du ad. Zub.* 'botilako edaria zerbitzatu' 2 *du ad. Heg.* 'botilan ezarri'

botilatxo

botilero

botitu, boti/botitu, botitzen. *da* ad. *Zub.*
'elkartu'

boto

botoa eman

boto egin

boto-emaile

botoi

botoi-zulo edo **botoi zulo**

botoil* e. **botila**

botoitu, botoi/botoitu, botoitzen. *du* ad.

botswanar (herritarra)

botu* e. **boto**

botxu iz. *Zub.* 'harkaitza'

botz* e. **poz**

bou iz. *Itsas.*

bourbon iz. (Ameriketako edari mota)

boxeatu, boxea, boxeaten. *du* ad. [*nor* kasurik gabea]

boxeo

boxeolari

boxer 1 iz. (txakur-arraza) 2 iz. (Txinako elkarte ezkutuko kidea)

boz 1 iz. 'ahotsa'

boz batez *Lap.* eta *BNaf.* 'aho batez'

boz 2 1 iz. *Ipar.* 'botoa, autarkia' 2 iz. *Ipar.* 'bozketa, hauteskundera'

boza eman 'bozkatu'

boz-emaile

boz 3 iz. *Ipar.* h. **poz**

bozaldi

bozeramaile

bozeto iz. *Heg.*

bozgorailu

bozina iz. *Heg. Beh.* 'tutua'

bozio* e. **golo**

bozka iz. *Ipar.:* *bozka-eguna.*

bozkalentzia iz. *Ipar.* 'poz handia'

bozkarazi, bozkaraz, bozkarazten. *du* ad. *Ipar.*

bozkariagarri izond. *Ipar.*

bozkariatu, bozkaria, bozkariatzen. *da/du* ad.

bozkario

bozkariozko izlag.

bozkariotsu izond. *Ipar.*

bozkatu, bozka/bozkatu, bozkatzen. 1 *du* ad. [*nor* kasurik gabea]:

gobernuaren alde bozkatu dutenak. 2 *du* ad.: *aurrekontua bozkatu zuten.*

bozkatzaile

bozkatze

bozketa

boztario iz. *Zub.* 'bozkariora'

boztu* e. **poztu**

braga* e. **kulero**; **kulot**

brageta

brahman

brahmandar

brahmanismo

brakiopodo iz. *Zool.*

brakizefalo

braktea iz. *Bot.*

brana iz. *g.er.* 'txilarra'

branda iz. *Ipar.* 'kanpai handia'

brandy

branka

brankia iz. *Sin.* **zakatz**

brankial izond. *Zool.* (gehienetan edo normalean, hobe da *zakatz* - osaerako elkarketaz baliatzea)

brankiopodo iz. *Zool.*

brasa iz.

brasildar (herritarra)

brasilgia iz. *Ipar.* 'albaka'

brasiliar (herritarra)

brastako iz. *g.er.*

brastakoan adlag.: *brastakoan kendu dio eskutik makila.*

bratislavar (herritarra)

brau adlag. *Ipar.* eta *Naf.:* *brau zutitu da.*

brauki adlag. *g.er.*

braza iz. (neurria: 1,67 m)

brazzavilletar (herritarra)

brea iz. *Sin.* **galipot**

brebeta iz. *Ipar.*

brebiario

breka iz. 'lamotea' *Pagellus erythrinus*

brentsa* e. **prentsa**

breska* e. **abaraska**

bretoi

bretxa iz. *Zah.* 'arrakala'

brida

bridatu, brida/bridatu, bridatzen. *du* ad.

bridgetowndar (herritarra)

brigada iz.: *Brigada Gorriak*.

brigadier

brigant izond. *Ipar. g.er.*

brigantin iz. (itsasontzia)

brika* e. **adreilu**

brikolaje

brikolatu, brikola, brikolatzen. *du ad.* [*nor* kasurik gabea]

brillante iz. (diamante landua)

brindatu, brinda, brindatzen. *du ad.* [*nor* kasurik gabea] *Heg. Zah. g.er.* 'topa egin'

brindis iz. *Heg. Zah. g.er.* 'topa'

bringatu, bringa, bringatzen. *du ad. Bizk. g.er.* 'printzatu'

brinko

brinkoka adlag.

brinoi iz. *Prunus persica var. nectarina*
Sin. nektarina

brintza* e. **printza**

brintzatu* e. **printzatu**

briofito izond. *Bot.*

briolet 1 iz. *Ipar.* 'bioleta (lorea)' 2 izond. *Ipar.* 'morea'

bris-bris

brisa iz. *Beh. g.er.*

briska iz. (karta-jokoa)

brist* e. **brixt**

bristada

bristi-brasta

britainiar (herritarra)

britaniar (herritarra)

briu-brau adlag. *Ipar.*

brixt onomat. *Ipar. eta Naf.:* *izar batetik bertzera, brixt, jauzika.*

brodatu, broda, brodatzen. *du ad.*

brodatzaile

broderia iz. *Ipar.*

broia 1 iz. *Batez ere Zub.* 'ahia' 2 iz. *Batez ere Zub.* 'nahaspila'

broina iz. *Sula bassana* *Sin. zanga*

brokatu, broka, brokatzen. *da/du ad. Ipar.* 'bete'

brokel iz. 'ezkutua'

brokel-dantza edo **brokel dantza**

brokoli iz. *Brassica oleracea var. botrytis*
brokolio* e. **brokoli**

broma iz. *Heg. Herr.*

broman adlag. 'txantxetan'

bromazale izond. *Heg. Herr.*

bromo iz. *Kim.*

bromoso izond. *Heg. Herr.*

bromuro iz. *Kim.*

bronkio

bronkitis

brontze

Brontze Aro

broska* e. **boska**

brosta iz. *Ipar.* 'sasia'; 'sasiarte'

brotxa

brozel

brujula* e. **iparrorratz**

bruma iz. *Ipar. Zah.* 'gandua'

bruneitar (herritarra)

brusa iz. 'gizonen jantzia'

bruselar (herritarra)

bruselaza iz. *Brassica oleracea var.*

bullata subvar. *gemmaifera*

bruxula* e. **iparrorratz**

buba iz. *Ipar. Haur.* 'loa'

bubastistar (herritarra)

buda 1 iz. (budismoko titulu bat) 2 iz. (irudia)

budapestar (herritarra)

budget* e. **buxet**

budin

budismo

budista

buelo iz. *Heg. Beh.* (bolumena)

buelta iz. *Heg. Lgart.*

buelta egin

buelta eman

buelta-erdi

buelta hartu

bueltan adlag.: *su pixka bat egin eta haren bueltan zeuden, berotzen.*

bueltaka adlag. *Heg. Lgart.*

bueltatu, buelta/bueltatu, bueltatzen. *da/du ad. Heg. Lgart.*

bueno interj. *Heg. Beh. g.er.*

buenosairestar (herritarra)

bufada* e. **bafada**

bufalo iz. *Bubalus sp.*

bufanda iz. *Heg.*

bufete 1 iz. (altzari mota) 2* iz. e. **bulego**

bufoi

bufoikeria

buhada iz. *g.er.* 'bafada'

buhader iz. *Zub. g.er.* 'hauspoa'

buhako iz. *g.er.* 'bafada'

buhame

buhamisa iz. *g.er.* 'buhame emakumezkoa'

buhatu, buha, buhatzen. *du ad. Ipar.*

buhatzaile izond. *Ipar.*

buhunba iz. *Ipar. Zah. g.er.*

buhurdi* e. **bururdi**

buia

buiatu, buia/buiatu, buiatzen. *da/du ad.*
'puztu, handitu'

buila iz. *Herr.*

builaka adlag. *Herr. g.er.*

builoso izond. *Herr.*

buiraka iz. *Zah. g.er.*

bujes* e. **puies**

bujia iz. *Autom.*

bujumburar (herritarra)

bukaera

bukaezin

bukaezinezko

bukagabe* e. **bukatugabe**

bukagabeko* e. **bukatugabe**

bukakor

bukarazi, bukaraz, bukarazten. *du ad.*

bukarestar (herritarra)

bukatu, buka, bukatzen. *da/du ad.*

bukatugabe

bukatze

buket

bukoi iz. 'upel txikia'

bukoliko

bula* e. **bulda**

bular

bular-arte

bular-estu iz. 'marranta'

bular-kaiola edo **bular kaiola**

bularra eman

bularra hartu

bularra kendu

bularreko edo **bularreko haur**

bularreko angina

bular-angina* e. **bularreko angina**

bulardetsu izond. *Gip. g.g.er.* 'bulartsua'

bulargorri iz. *g.er.* 'txantxangorria'

bularka 1 adlag. 'indarka'

bularka 2 iz. 'ontzi batean, urpean
gelditzen den zatia'

bularki iz.: *ahate-bularkia.*

bularpe

bularralde

bularreko

bularretako iz. 'emakumeek bularrei
eusteko erabiltzen duten janzkia'

bularretiko iz. 'hetika'

bularreztatu, bularreztatu, bularreztatzen.
du ad. g.er. 'bularra eman'

bularrezur

bularte* e. **bular-arte**

bulartsu

bulartsuki adlag. *g.er.*

bulartu, bular/bulartu, bulartzen. *da/du ad.*

bulba iz. *Anat.*

bulda

buldadun

buldog* e. **bulldog**

bulebar iz. 'hiribidea'

bulegari

bulego

bulegogizon* e. **bulegari**

buletin

bulgariar (herritarra)

bulgariera (hizkuntza)

bulimia

bulkada

bulkaka adlag. *g.er.* 'bultzaka'

bulkarazi, bulkaraz, bulkarazten. *dio ad.*

bulkatu, bulka, bulkatzen. *du ad.*

bulkatzaile

bulkatze

bulko iz. *Sin. burutazio*

bull* e. **buila**

bulldog

bulldozer

bulta 1 iz. *Ipar.* 'aldartea': *haserre-bulta*
batean bere autoari ostikoka ari zen
autozaina. 2 iz. *Ipar.* 'denbora-
bitartea': *bulta (bat) honetan hemen*
ikusten dut Karmen.

bultaka 1 adlag. 'oldarka' 2 adlag. 'tarteka, batzuetan'

bultaño iz. 'unetxoa'

bultatu, bulta/bultatu, bultatzen. *du* ad.
Ipar. g.er. 'bulkatu, bultzatu'

bulto 1 iz. *Zah.* 'irudia' 2 iz. *Heg.* 'gauzaki eitegabea'

bultza iz. *g.er.* 'bultzada'

bultza egin

bultza eragin

bultzada

bultzagai iz. *g.er.* 'bultzagarria'

bultzagarri iz.

bultzagile

bultzaka adlag.

bultzakada

bultzakatu, bultzaka/bultzakatu,
bultzakatzen. *du* ad. *g.er.* 'bultzatu'

bultzaldi

bultzarazi, bultzaraz, bultzarazten. *dio* ad.

bultzatu, bultza, bultzatzen. *du* ad.

bultzatzaile

bultzatzte

bultzi iz. *g.g.er.* 'trena'

bulunba 1 iz. 'dunba, joarea' 2 iz. 'pertsone berritsu edo funsgabea'

bulunbari iz. 'bulunba daraman ardia'

bulute* e. **burute**

buluzi* e. **biluzi**

bumeran

bunba iz. 'tiro-hotsa'

bunbada iz. 'tiroa'

bungalow

bunker

bunuztar (herritarra)

buñueldar (herritarra)

bupera* e. **gupera**

buraso iz. *Ipar. h.* **guraso**

burata iz. *Zub.* 'talka'

burbuila

bur-bur adlag. *Ipar.* 'bor-bor'

burbutzi iz. *Ipar. g.er.*

burbutzika adlag. 'jauzika': *hasi zen burbutzika bildots bat bezala.*

burdi* e. **gurdi**

burdina iz.

Burdin Aro

burdin barra

burdin hari *Sin.* **alanbre**

burdin harri *g.er.*

burdin hesi

burdin salda

burdin sarde

burdin sare

burdin ur *Ipar.* 'metal-ura'

burdin ziri

burdinaga iz. 'palanka'

burdinaje* e. **burdineria**

burdinare iz. (are mota)

burdinbarra* e. **burdin barra**

burdinbide

burdinbidegintza

burdindegi

burdinu, burdin/burdindu, burdintzen.
da/du ad. *g.er.* 'burdina bihurtu'

burdineria

burdingai

burdingin iz. *g.er.*

burdingintza

burdin gorri edo burdina gorri* e.

burdingorri

burdingorri iz. *g.er.* 'kobrea'

burdinhaga* e. **burdinaga**

burdinhari* e. **burdin hari**

burdinhari* e. **burdin harri**

burdinkara izond. 'burdinaren itxurakoa'

burdinki

burdinola

burdinori iz. *g.er.* 'brontzea'

burdintsu

burdintxa iz. (sagar mota)

burdinur* e. **burdin ur**

burdinurto iz.

burdinxuri* e. **burdinzuri**

burdinziri* e. **burdin ziri**

burdinzuri iz. 'latorria'

burduntzali* e. **burruntzali**

burduntzi* e. **burruntzi**

burestun iz. *g.g.er.* 'koroa'

burezur

burezurtegi

burfudia* e. **furfuria**

burges

burges txiki

burgesia

burgestu, burges/burgestu, burgesten.
da/du ad.

burgiar (herritarra)

burgo* e. **burgu**

burgoi izond. 'harroa, hanpurutsua'

burgoikeria iz. 'harrokeria'

burgoiki adlag. *g.er.*

burgoitu, burgoi/burgoitu, burgoitzen.
da/du ad. *g.er.*

burgu

burguar (herritarra)

burguetar (herritarra)

burho iz. *Ipar. Zah.* 'biraoa'

buriaiera (hizkuntza)

burin* e. **budin**

burio* e. **burrio**

burjeseria* e. **burgesia**

burkaitz iz. 'harkaitza'

burkaiztu, burkaitz/burkaiztu, burkaizten.
da/du ad. *g.er.* 'amildu'

burkide iz. '(batez ere politikako) laguna'

burkinafasoar (herritarra)

burko

burkoi* e. **burukoi**

burla

burla egin

burlaz

burlagarri izond. 'barregarria'

burlagile izond. *g.er.*

burlaka adlag.

burlakeria iz. *Zah.* 'burla'

burlari

burlatar (herritarra)

burlati izond. *g.er.*

burlatu, burla/burlatu, burlatzen. *da* ad.

burmuin

burni* e. **burdina**

buro* e. **burho**

burokrata**burokratiko**

burokratizatu, burokratiza,
burokratizatzen. *du* ad.

burokrazia

burpil* e. **gurpil**

burra iz. *Ipar.* h. **gurin**

burraso* e. **guraso**

burrego* e. **borrero**

burrio 1 iz. *Trigla lyra* (arrain mota)

burruka* e. **borroka**

burrunba

burrunba egin

burrunban

burrunbada* e. **burrunba**; **burrundara**

burrunbaka adlag.

burrunbarazi, burrunbaraz,
burrunbarazten. *du* ad. *g.er.*

burrunbari izond.

burrunbatsu

burrunbatu, burrunba/burrinbatu,

burrinbatzen. *du* ad. 'burrinba egin'

burrunda* e. **burrunba**; **burrundara**

burrundara

burrundaran

burruntzali

burruntzi 1 iz. (okela erretzeko tresna) 2
iz. 'zintzilik geldituriko izotz puska' 3
iz. (*Odonata* ordenako intsektua)

burruntzali* e. **burruntzali**

burrustan adlag. *Batez ere Ipar.* eta *Batez
ere Naf.* 'parrastaka, uholdeka';
'borborka'

burtain iz. *Cottus gobio*

burtina iz. h. **errezel**; **antzokiko oihal**

burtsa

burtzin iz. 'bertzuna'

burtzora* e. **burtzoro**

burtzoragarri**burtzoraldi**

burtzoratu, burtzora, burtzoratzen. *da/du*
ad.

burtzoro

burtzuntz* e. **burzuntz**

buru

(bere...) **burua bota**

(bere...) **buruaz beste egin**

burua agertu [*neure* , *bere* ...
izenordainekin nahiz gabe erabilia]

burua altxatu

burua apaldu

burua arindu

burua bat egin *Bizk.* 'norbera
inorekin alderatu'

burua beheratu

burua berotu
burua erakutsi [*neure* , *bere* ...
 izenordainekin nahiz gabe erabilia]
burua galdu
burua gora adlag.: *burua gora itzuli*
zen bere herrira.
burua hautsi
burua jaso
burua joan
buruak eman
burua makurtu
burua nahasi
buruan eduki
burua nekatu
buruan erabili
buruan hartu
buruan ipini
buruan izan
buruan jarri
buruan pasatu edo **buruan pasa**
buruan sartu
buruaren jabe
buru-argi edo **buruargi**
buruari eman *Ipar.:* *emaiozu buruari*
eguzkia argizko itsaso bat dela.
buru-arin edo **buruarin**
buru atxiki 'buru egin, aurre egin'
burua urratu
buru-babes edo **buru babes** edo
buru-babeski edo **buru babeski**
buru-belarri
buru-bero edo **burubero**
buru-bihotz
buru-buztan 1 iz. *g.er.* 'zentzua':
kantu horietako hitzek ez dute buru-
buztanik. 2 iz. *g.er.* 'gorabehera
guztiak'
buru-buztanka adlag. 'atzekoz
 aurrera, alderantziz'
buru egin
buru eman
buru-estalki edo **buru estalki**
buru-gogor edo **burugogor**
buru-handi edo **buruhandi**
buru-harro edo **buruharro**
buru-has
buru-hausgarri edo **buru hausgarri**

buru-hezur edo **buru hezur h.**
burezur
buru hutsik
buru-jantzi izond. 'ikasía'
buru-kasko edo **buru kasko** iz.
 'burezurra'
buruko
buru-kolpe edo **buru kolpe** iz.
 'burukada'; 'burutazioa'
buruko min
buru-lan edo **buru lan**
buru-langile edo **buru langile**
buru-makur edo **burumakur**
buru-motz edo **burumotz**
buru-nahaste
buru-orratz edo **buru orratz**
buru-oskol edo **buru oskol** *g.er.*
 'buru-estalkia, kaskoa'
burura ekarri
burura eman *Ipar.* 'bururatu, burura
 ekarri'
burura etorri
burura igo
bururako: *ez da hori zure bururako*
egiten den gauza.
bururen buru
buru-soil edo **burusoil**
burutan atera
burutatik edo **burutik:** *heure*
burutatik (edo burutik) hoa, ala
aginduta?
burutik aldaratu. *da* ad. 'burutik
 egin'
burutik behera: *burutik behera jantzi*
behar den soinekoa; burutik
behera(ino) bustia agertu zen.
burutik beherako iz.
burutik buru 'bururen buru'
burutik burura
burutik egin
burutik egon
burutik izan. *du* ad. *Ipar.* eta *Naf.:*
badu burutik; baduka burutik?
burutik jauzi. *da* ad. 'burutik egin'
burutik jo (ia beti *burutik jota*
(egon) esapidetan erabiltzen da)
burutik joan. 1 *da* ad. 'burutik egin' 2
da ad. 'ahantzi'

burutik kendu: *burutik ezin kendu dut haren agur tristea; burutik ez zitzaion kentzen herriko norbaiten jukutria zela.*

burutik nahasi

burutik oinera edo **burutik oineraino** edo **burutik oinetara** edo **burutik oinetaraino**

buruz ari izan

buruz aurrera *g.er.:* *buruz aurrera erori da.*

buruz beheiti *Ipar.* 'buruz behera'

buruz behera

buruz buru

buruz buru egin 'topo egin'; 'talka egin'

buruz buruka *adlag.* 'aurrez aurre'

buruz buruko

buruz esan

buruz gain

buruz gora

buruz ikasi

buruz jakin

buru-zuri edo **buruzuri**

buru-zut edo **buruzut**

-en buruan: *bost urteren buruan.*

-i buruz 1 '-rantz, -ganantz': *nik ez dakit jendea zeri buruz doan.* 2 '-z, -en gainean': *nahikoa hitz egin dugu gai honi buruz.*

-i buruzko

(neure, zeure...) buruarekin egin [*neure*, *bere* ... izenordainekin erabilia] *g.er.:* *neure buruarekin egin dut, zuregana behar nuela etorri.*

(neure, zeure...) buruarekin egon [*neure*, *bere* ... izenordainekin erabilia] *g.er.*

(neure, zeure...) buruarekin esan [*neure*, *bere* ... izenordainekin erabilia] *g.er.*

burualde

buruargi edo **buru-argi** izond.

buruargitasun

buruarin edo **buru-arin** izond.

buru-aza *iz.* *Brassica oleracea var. capitata*

buru-batzar

burubeltz *iz.* 'txinboa'

burubero edo **buru-bero** izond.

buruberokeria

burubide

burubildu, *burubil*, *burubiltzen.* *da ad.* *g.er.* '(azak eta) burua egin'

burudun izond. 'zentzuduna'

buruera *iz.* *Batez ere Bizk.* 'burutapena'

burugabe izond.

burugabeko *izlag.*

burugabekeria

burugabeki *adlag.* *g.er.* 'bururik, zentzurik gabe'

burugabetasun *iz.* *g.er.*

burugabetu, *burugabe/burugabetu*, *burugabetzen.* *da/du ad.*

burugaizto 1 izond. *g.er.* 'gaiztoa' 2 izond. *g.er.* 'setatsua, tematia'

burugin izond.

burugogor edo **buru-gogor** izond.

burugogorkeria

burugorri

buruhandi edo **buru-handi** 1 izond. 2 iz.

buruharro edo **buru-harro** izond.

*buruhausgarri** e. **buru-hausgarri** edo

buru hausgarri

buruhauste

*buruhezur** e. **burezur**

buruil *iz.* *Ipar.* eta *Naf.* h. **irail**

buruiritzi 1 iz. 'harrokeria' 2 izond. 'harroa'

burujabe izond.: *Samoako Estatu Burujabea.*

burujabetasun

burujabetza

burujope *iz.* *Ipar.* 'harrokeria'

*buruka** e. **buruxka**

burukada

burukaldi *iz.* 'burukada'

burukeria *iz.* *g.er.* 'apeta'

buruketa

buruki *iz.*

burukide *iz.* 'batez ere alderdi politiko bateko zuzendaritza kidea'

burukita 1 iz. 'burkoa, bururdia' 2 iz. '(ohe) burua'

buruko 1 iz. 'burua estaltzekoa' 2 iz. 'buruan hartzen den kolpea' 3 iz. h.
burko
 buruko argi edo buruko argitasun* e.
buruargi edo **buruargitasun**
burukoi
 burukorraz* e. **buru-orraz** edo **buru orraz**
 burukosko* e. **burezur**; **buru-kasko**
 burulan* e. **buru-lan** edo **buru lan**
 burulangile* e. **buru-langile** edo **buru langile**
burumakur edo **buru-makur** izond.
burumotz edo **buru-motz** izond.
burumuin iz. h. **burmuin**
burundar (herritarra)
burundiar (herritarra)
buruntza iz. *g.g.er.* 'koroa'
buruntzatu, buruntza/buruntzatu,
 buruntzatzen. *du ad. g.g.er.* 'koroatu'
buruntzate iz. *g.g.er.* 'koroatzea'
buruñurdun izond. *g.g.er.* 'kaputxinoa'
burupe iz. *Ipar. Zah.*
burupetsu izond. *Ipar. Zah.* 'buruiritzia, harroa'
burupil iz. *g.er.* 'bitxilorea'
bururakizun
bururapen 1 iz. 'burutapena' 2 iz. 'amaiera, bukaera'
bururarazi, bururaraz, bururarazten. *dio ad.*
bururatu, burura/bururatu, bururatzen. 1 *zaio ad.* 'burura etorri' 2 *du ad.* 'burura eraman, buruan ipini' 3 *du ad.* 'amaitu'
bururatze
bururdi
burusi iz. 'oheko estalkia, tapakia'
burusoil edo **buru-soil** izond.
burusoildu, burusoil/burusoildu,
 burusoiltzen. *da/du ad.*
burusoiltasun
burutaldi
burutapen
burutasun iz. *Bizk.* 'burutapena'
burutazio
burute
burutsu

burutu, buru/burutu, burutzen. 1 *da ad.:* *garia burutzen ari da.* 2 *du ad.:* *haur honekin ezin dut burutu* ('ezin naiz moldatu'). 3 *du ad.* 'amaitu'
burutugabe
burutza iz. 'buruzagitza'
burutzapen
burutzar
burutze
burutzia egin [batez ere ezezko perpausetan erabilia] *Ipar.* 'buru egin'
buruxka
buruxkila iz. *g.er.* 'buruzagia' (gutxiesgarrizat hartua)
buruzabal
buruzagi
buruzagigo iz. *Ipar.* 'buruzagitza'
buruzagisa iz. *Zub.* 'buruzagia den andrea'
buruzagitasun iz. *Ipar.* 'buruzagitza'
buruzagitu, buruzagi/buruzagitu,
 buruzagitzen. *da ad. Batez ere Zub.* 'nagusitu'
buruzagitza
buruzagixka iz. *g.er.* 'buruzagia' (gutxiesgarrizat hartua)
buruzale izond. *Bizk.* 'berekoia'
buruzalekeria iz. *g.er.*
buruzaletasun iz. *g.er.*
buruzapi
 buruzbeheiti* e. **buruz beheiti**
 buruzburu* e. **buruz buru**
buruzgain iz. 'itzulipurdia'
buruzgainka adlag. 'itzulipurdika'
 buruzgora* e. **buruz gora**
buruzki adlag. 'aurka': *gurutzeari buruzki dabiltzanak.*
buruzkin izond. *Ipar. g.er.* 'tematsua'
buruzpide iz. *Gip. h.* **burubide**
buruzuri edo **buru-zuri** izond.
astegun buruzuri
buruzut edo **buru-zut** izond.
burzuntz iz. *Ipar.* 'lertxuna'
bus 1 iz. '(herrietako garraio publikoko) autobusa': *bus-geltokia.* 2 iz. *Inform.*
busti 1, bustitzen. *da/du ad.*
busti-busti egin
busti 2 1 izond. 'bustirik dagoena' 2 izond. *Fon.* 'sabaikaria'

busti 3 iz. 'hezetasuna'
bustialdi
bustiarazi, bustiaraz, bustiarazten. *du* ad.
bustidura
bustigune iz. 'gune bustia edo hezea'
bustitasun
bustitze
busto iz. *Art.*
busturiar (herritarra)
butaka iz. h. **besaulki**
butano
butroi iz. (arrantza-tresna) *Sin. pertola*
butun* e. **gutun**
butxet* e. **buxet**
butz* e. **putz**
butzu* e. **putzu**
buxadura
buxatze
buxer* e. **harakin**
buxeria* e. **harategi**
buxet iz. *Ipar.* 'aurrekontua'
buxi iz. *Zub.* 'poxia'
buxon iz. 'tapoia'
buzeatzaile* e. **murgilari**
buzkantz
buzo 1 iz. *g.er.* 'eskafandraria, murgilaria'
2 iz. *g.er.* 'laneko arropa mota, lohihartzekoa'
buzoi iz. 'postontzia'
buzoka 1 iz. *Ipar.* 'zapelatza' 2 iz. *Ipar.* 'saia'
buztan
buztan-moko edo **buztan moko**
buztanbeltz iz. *Oblada melanura*
buztandu, buztan/buztandu, buztantzen. *da* ad.
buztandun
buztangorri iz. *Phoenicurus sp.*
buztanikara iz. *Motacilla sp.*
buztankada
buztanluze iz. *Aegithalos caudatus*
buztanzuri iz. *Oenanthe sp.*
buztarri* e. **uztarri**
buztin
buztin-lur edo **buztin lur**
buztingile iz. *g.er.* 'buztinlaria'
buztingintza

buztingorri
buztinki iz. 'buztinezko gauzakia'; 'buztina gai bezala hartua'
buztinlari
buztinola
buztintsu
buztintzear (herritarra)
buztinzuri iz. 'buztin mota zuria'
buzuntz* e. **burzuntz**
byte iz. *Inform.*
c iz. 'euskal alfabetoaren hirugarren letra'
cabanillastar (herritarra)
caboverdetar (herritarra)
cabredoar (herritarra)
cadreitar (herritarra)
cal (*kaloria* -ren sinboloa)
camping edo **kanpin** iz.
campus
canberrar (herritarra)
caparrosoar (herritarra)
caracastar (herritarra)
carcartar (herritarra)
cascantear (herritarra)
cash flow iz. *Ekon.* (letra etzanetan idaztekoa da)
castejondar (herritarra)
castriestar (herritarra)
cava iz. *Heg.* (ardo apartsua, batez ere Kataluniakoa)
cello* e. **biolontxelo**
charter
chewera (hizkuntza) *Sin. chichewa*
chichewa (hizkuntza) *Sin. chewera*
chisinauar (herritarra)
chuukera (hizkuntza)
cintruenigoar (herritarra)
cl ('zentilitro'ren nazioarteko sinboloa)
cm ('zentimetro'ren nazioarteko sinboloa)
collage
container* e. **edukiontzi**
copyright
corellar (herritarra)
Corpus iz. *Sin. Bestaberri*
Corpus egun
corpus iz.: *testu zaharren corpora.*
cortestar (herritarra)
cos *Mat.* ('kosinu'ren nazioarteko sinboloa)

costarricar (herritarra)
couché paper
coulomb iz. *Elektr.*
cowboy
cricket
croissant
Cro-Magnongo gizaki
cromlech iz. *Sin.* **harrespil**
cross* e. **kros**
cum laude
curriculum
 curriculum vitae
d iz. 'euskal alfabetoaren laugarren letra'
dabantal iz. *Ipar.* 'mantala'
daborduko adlag. *Bizk.* 'dagoeneko'
dadaismo
dadaista
dado
dafaila iz. *Ipar.* 'zamaua'
daga iz. 'ezpata laburra'
dagoeneko adlag.: *luze iritzita ere banago*
 dagoeneko; hori, urte haietan,
 dagoeneko aldarrikatua zuten Altubek
 eta.
dagonil iz. h. **abuztu**
dailu iz. *Ipar.* 'sega'
dakartar (herritarra)
dakatar* e. **dhakatar**
daktiliko izond. *Liter.*
daktilo iz. *Liter.*
daktilografia iz. *Ipar.* 'mekanografia'
dalai-lama
daldara iz. *Ipar.* eta *Naf.* h. **dardara**
dalia iz. *Dahlia variabilis*
dalmaziar (herritarra)
dalmaziera (hizkuntza)
daltonismo
dama
 dama-joko
 damak pl. (joko-izena)
damaskinatu iz. eta izond.
damasko
damaskoar (herritarra)
damatxo
damnagarri izond. *Zah. Erl.* 'kondenatzen duena'

damnatu, *damna*, *damnaten*. *da/du* ad.
 Zah. Erl. 'kondenatu'
damnazio iz. *Zah. Erl.* 'kondenazioa'
damu 1 iz. 'damutasuna, garbaia' 2 iz.
 Ipar. 'kaltea'
damu-domaia *Ipar.* 'kalte-galera':
 bizikleta kaskatu didazue eta hautsi;
 damu-domaiak zor dizkidazue.
damu egin 'kalte egin'
damu hartu *g.g.er.* 'damutu';
 'atsekabetu'
damu izan: *gero ez dute damu izango*
 orain horrela ibilia?
damu-otoitz *Erl.*
damutan egon
damutan izan. *da* ad. *Ipar. g.er.*
damuzko
damuarazi, *damuaraz*, *damuarazten*. *du*
 ad.
damudun izond. eta iz. *g.er.* 'damutua'
damugarri
damukizun
damurik adlag. 'tamalez, zoritxarrez'
damutasun
damutu, *damu/damutu*, *damutzen*. *da/zaio*
 ad.: *damutu zitzaidan eman nizkion*
 atsekabeez; bost aldiz damutu zait
 etxean sartua (edo sartzea).
damuztatu, *damuzta*, *damuztatzen*. *du* ad.
 Ipar. Zah. 'atsekabetu, nahigabetu'
danba Batez ere onomat.
danbada iz.
danbadaka
danbateko iz.
danbolin 1 iz. 'musika tresna': *danbolin*
 berri, soinu berri. 2 iz. 'danbolina
 jotzen duena' 3 iz. 'gaztainak-eta
 erretzeko tresna'
 danbolin-jotzaile
danbolintero iz. *Herr.*
danbor
danborrada
danborrari
danda iz. 'danga, kanpai-kolpea'
dan-dan onomat.
dandarrez adlag. *Bizk.* 'arrastaka'
dandy
danga iz.

dangada iz.

danga-danga onomat.

dangateko iz.

daniar (herritarra)

daniera (hizkuntza)

danimarkar (herritarra)

dantela* e. **dentela**

dantza iz.: *dantza klasikoa; herri dantzak.*

dantza egin

dantza-lagun

dantza lotu

dantzan

dantzan egin

dantza-soka

dantzaldi

dantzaleku

dantzarazi, dantzaraz, dantzarazten. *du* ad.

dantzari

dantzatoki

dantzatu, dantza/dantzatu, dantzatzen.

da/du ad.: *arratsalde osoan dantzatu*

*nai*z (ez * *dantzatu dut*);

aurrekua dantzatu dut; makila

dantzatu dut.

dantzazale

dapa onomat.

daratulu

dardai iz. *g.g.er.*

dardaniar (herritarra)

dar-dar

dar-dar egin

dar-dar eragin

dardara

dardaran adlag. *Ipar.* 'dardaraz'

dardaraz

dardaragailu iz.

dardaragarri izond. 'dardararazten duena':

ikara dardaragarri batek eraginda.

dardaraka adlag. *Sin.* **dardarka**

dardarakor izond. 'dardaratzeko joera

duena'; 'erraz dardaratzten dena'

dardaraldi

dardararazi, dardararaz, dardararazten. *du* ad.

dardarati* e. **dardarti**

dardaratsu izond. *g.er.*

dardaratu, dardara/dardaratu, dardaratzten.

da/du ad.: *asko dardaratu nai*z;

makila dardaratu dut.

dardarikatu, dardarika, dardarikatzen.

da/du ad. *Batez ere Ipar.*

dardarizo iz. *Heg.* 'dardara'

dardarka adlag. *Heg.*

dardarkari izond. eta iz. *Fon.*

dardarti

dardo

daressalaamdar (herritarra)

darwinismo

darwinista

dasta iz. 'dastatzea'

dastaleku

dastamen

dastarazi, dastaraz, dastarazten. *dio* ad.

dastatu, dasta/dastatu, dastatzen. *du* ad.

dastatzaile iz.: *ardo-dastatzailea.*

dastatze iz.: *sagardo-dastatzea.*

data

datatu, data/datatu, datatzen. *du* ad.

datazio

datibo

datil

datilondo iz. *Phoenix dactylifera*

dato* e. **dado**; **datu**

datu

datu-banku

datu-base

datutegi

daziar (herritarra)

dB ('dezibel'en (nazioarteko) sinboloa)

de iz. "'d" letraren izena'

deabru

deabruak eraman

deabruak hartu

deabruz egin *Ipar.*: *gerla*

ikaragarria, deabruz egina!

deabrudun

deabrukeria

deabruzzo

deabrutu, deabru/deabrutu, deabrutzen.

da/du ad.

deabrutxo

deabrutzar

deabruka

deabruzko izlag.

deabruzatu, deabruzta, deabruztatzen.

da/du ad. g.er.

deadar* e. **deiadar**

deanbulatorio iz. *Arkit.*

debadio iz. *Ipar. g.g.er.* 'eztabaida, liskarra'

debalde 1 adlag. *Ipar. eta Naf.* 'alferrik': *debalde duzu deusen erratea.* 2 adlag. *Heg. Lgart.* 'doan, urririk'

debaldeko izlag.: *orain artean debaldekoa izan da anitz garrasi.*

debaldetan adlag. *Ipar.* 'alferrik'

debalde utzi *Ipar.* 'bazter utzi': *ene Jainkoa, zertako nauzu debalde utzi?*

debaluatu, debalua, debaluatzen. *da/du ad.*

debaluazio

debar (herritarra)

debate iz. 'eztabaida'

debeigarri izond. *Zub. g.er.* 'aspergarria, gogaikarria'

debeiatu, debeia, debeiatzen. *da/du ad. Zub.*

debeiu iz. *Zub.*

debekezari, debekezaz, debekezazten. *dio ad.*

debekatu, debeka, debekatzten. *du ad.*

debekatzaile iz. *g.er.*

debeku

debeku izan

debekuzko

debekualdi iz.: *ehiza-debekualdia.*

debelopatu* e. **garatu**

deblauki adlag. *Ipar.*

deboilamendu iz. *Ipar.* 'nahasmendua'

deboilatu, deboila, deboilatzen. 1 *da/du ad. Ipar.* 'suntsitu, desegin' 2 *da/du ad. Ipar.* 'nahasi'

deboto

debox izond. *Ipar. g.er.* 'biziotsua, lizuna'

deboxkeria iz. *Ipar. g.er.* 'bizioa, lizunkeria'

debozio

debozioko izlag.: *debozioko urratsak.*

debozozko izlag.: *debozozko liburua.*

deboziotsu izond. *Zah.*

debrientxo interj. *Ipar.*

debru* e. **deabru**

dedal* e. **titare**

dedikatu, dedika, dedikatzen. 1 *da ad. h. (zerbaitetan) ari izan* 2 *du ad. h. (diskoa, eliza, etab. norbaiti) eskaini* 3 *da ad. h. arduratu*

dedikazio iz. h. **arduraldi**

dedu iz. *g.g.er.* 'ohorea'

deduktibo

dedukzio

deduzitu, deduzi, deduzitzen. *du ad.*

defendatu, defenda, defendatzen. 1 *du ad. h. -en alde egin; aldeztu; babestu* 2* e. **debekatu**

defendatzaile

defenditu, defendi, defenditzen. *du ad.*

Lgart. h. -en alde egin; aldeztu;

babestu

defenditzaile* e. **defendatzaile**

defentsa iz.: *defentsa-sistema; defentsa-ministerio.*

defentsa egin

defentsari izond.: *abokatu defentsaria.*

deferente izond. *Anat.:* *hodi deferentea.*

definitibo* e. **behin betiko; erabateko**

definitu, defini, definitzen. *du ad.*

definitzaile

definizio

defizit

defizitario izond.

deformatu, deforma, deformatzen. *da/du ad. Med., Teknol.*

deformatzaile izond. *Med., Teknol.*

deformazio iz. *Med., Teknol.*

defot izond. *Batez ere Zub.:* *emazte haurgabea, esterila, defota, antzua eta fruitu gabea.*

defuntu

degeneratu, degenera, degeneratzen. *da/du ad. 'endekatu'*

degenerazio iz. 'endekatzea'

degradatu, degrada, degradatzen. *da/du ad.*

degradazio iz.

dei

dei egin

deiez adlag. (Batez ere *egon*

aditzarekin erabiltzen da.) *Sin. deika*

dei-hitz
eliz dei edo **dei pl.** *Sin.* **manak;**
deierak
deiadar
deiadar egin
deidarrez adlag. 'deiadarka'
deiadarka adlag.
deiadarkari izond. *g.er.*
deialdi
deiarazi, deiaraz, deiarazten. *du ad. Batez ere Ipar.*
deiera iz. pl. *Bizk.* '(eliz) deiak'
deierriar (herritarra)
deigarri
deihadar* e. **deiadar**
deika
deikazteluar (herritarra)
deiktiko izond. *Hizkl.*
deismo
deitarazi* e. **deiarazi**
deitatu, deita, deitatzen. *da/du ad. Ipar. Zah.* 'deitu'
deitoragarri
deitoratu, deitora, deitoratzen. *du ad.*
deitoratzaile
deitoratze
deitore
deitu, dei/deitu, deitzen. *1 du ad. Ipar. eta Naf. 2 dio ad. Bizk. eta Gip.*
deitura
deitzaile
deitze
deitzi* e. **jetzi**
deixi iz. *Hizkl.*
deizio iz. 'izena, izendapena'
dejada iz. *Kirol.*
dejeneratu* e. **degeneratu**
dekadente izond. *Art., Liter.*
dekadentzia iz. (Kasu batzuetan egokiagoak dira *gainbehera, erorialdi, itzaltze ... bezalakoak*)
dekaedro iz. *Geom.*
dekagono
dekagramo
dekalitro
dekalogo

dekametro
dekano
dekanotza
dekapodo
dekatloi iz. *Kirol.*
deklamatu, deklama, deklamutzen. *du ad.*
deklamazio
deklarapen* e. **deklarazio**
deklaratu, deklara, deklaritzen. *1 du ad. Zuz.* (Batez ere epaiketaren inguruko adierarekin erabili izan da.) h.
adierazpena egin edo **adierazpenak egin** *2 du ad. h. adierazi; agertu; aitortu; azaldu*
deklaratzaile iz. *Zuz. h. adierazle; adierazpen egile*
deklarazio iz. *Zuz. h. adierazpen*
deklinabide iz.: *deklinabide-atzizkia; deklinabideko kasuak.*
deklinatu, deklina, deklinatzen. *da/du ad.*
deklinazio
dekoradore* e. **dekoratzaile**
dekoratu 1, dekora, dekoratzen. *1 du ad. 'apaindu' 2 du ad. Ipar.* 'domina eman'
dekoratu 2 iz. *Antz., Zin.*
dekoratzaile
dekorazio
dekretatu, dekreta, dekretatzen. *du ad. Batez ere Zuz.*
dekretu iz. *Zuz.:* *lege-dekretua.*
dekuma iz. *g.g.er. h. hamarren*
dekurrente izond. *Bot., Mikol.* 'organoez mintzatuz, beste baten gainean luzatzen dena'
delako [aditzaren aldiaren eta numeroaren arabera aldatzen da]: *Crimée delako aurkintzan soldadu zaurituen artatzen ari da; fakir zelako batek bere lanean nolako gauzak egiten zituen ikusteko; short direlako galtzamotozak; "Zazpigarren..." zirelako film gehiegi ikusia nintzen*
delegaritze* e. **ordezkaritze**
delegatu, delega, delegatzen. *du ad. Zuz.* (hobestekoak dira *ordezkaritze eman, x-ren esku utzi, etab.*)
delegazio iz. *Zuz.* (hobestekoa da *ordezkaritze* .)

delfin 1 iz. *Hist.* '(Frantzia) erregearen lehen semea, premua' 2* iz. e. **izurde**

delfostar (herritarra)

deliberamendu iz. 'erabakia'

deliberatu, delibera, deliberatzen. *da/du* ad. 'erabaki'

deliberatuki

deliberatze

deliberazio iz. *Zah.* 'erabakia'

deliberazione* e. **deliberazio**

delibero iz. 'erabakia'

delikatu

delineante* e. **delineatzaile**

delineatzaile iz. *Heg.*

delineazio iz. *Heg.*

delinkuentzia iz. 'delitugintza'

delirio iz. 'eldarnioa'

delitu

delitugile

delitugintza

delizios izond. *Jas.*

delko iz. *Teknol.*

delta

dema

demagogia

demagogiko

demagogo

demanda 1 iz. 'liskarra' 2 iz. 'errieta, ahakarra'

demas izond. *Batez ere Bizk. Beh.* 'handia, izugarria': *mozkor demasa harrapatu genian atzo.*

demazale

demendreneko* e. **den mendreneko**

demografia

demografiko

demokrata

demokratiko

demokratikoki

demokratizatu, demokratiza, demokratizatzen. *da/du* ad.

demokratizazio

demokrazia

demokristau iz. h. **kristau-demokrata** edo **kristau demokrata**

demoniatu iz. eta izond.

demonio 1 iz.: *demonioa baino*

gaiptoagoa. 2 interj.: *zer demonio da hau?; nola demonio atera zarete presondegitik?* 3 izond.: *tiro bat zangoan sakatu zidan aleman demonio batek.*

demoniokeria iz. 'deabrukeria'

demontre interj. *Lgart.*

demonstratibo* e. **erakusle**

demonstratu, demonstra, demostratzen. 1 *du* ad. 'frogatu' 2 *du* ad. *Gip. Beh.* 'adierazi'

demostrazio iz. 'froga'

dena [mugatua] 'guztia'

dena dela

dena delako

dena den

den-dena

denerako

denetariko

denario

denbora

denbora batean 'aspaldi, lehen'

denbora bateko izlag. 'aspaldikoa, lehengoa'

denbora berean

denbora erdiz

denbora luzean: *denbora luzean gaixorik daudenak.*

denboran adlag. *Ipar.* 'lehen'

denbora osoko

denbora osoz

denbora-pasa iz. eta adlag.

denborarekin adlag. 'gero, denbora bat igarotakoan'

denboraz

denborazko

denboraldi

denboraldi-aurre: *denboraldi-aurreko saioetan ongi ari izan dira futbolariak.*

denborale iz. *Heg.* 'ekaitza'

denda

dendaoste iz. *Bizk.*

dendari 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'jostuna' 2 iz. *Heg.* 'denda-jabea'; 'dendako langilea'

dendaritza

dendatu, denda/dendatu, dendatzen. *da/du*
ad. *Bizk. g.g.er.*

dendrita iz. *Anat., Miner.*

dendu iz. *g.er.* 'oreka'

denganino iz. *Bizk.* ('demonio'ren
leungarria)

denge iz. *Med.* (eritasuna)

denik eta... -en: *ezeren faltarik ez duenik
ez dago munduan, denik eta
aberatsena izanda ere.*

denotatu, denota, denotatzen. *du* ad. *Hizkl.*

denotazio iz. *Hizkl.*

dentela iz. *Ipar.* 'parpaila'

dentifriko* e. **hortzetako pasta**

dentista

dentsitate

dentso izond. *Fis.*

denuntzia iz. h. **salakuntza**

deontologia

departamendu iz. (Frantziako
administrazio barrutia)

departamentu iz. (saila)

dependente* e. **mendeko**

dependentzia

deportatu, deporta, deportatzen. *du* ad.

deportazio

deporte* e. **kirol**

deportista* e. **kirolari**

depositu iz. *Heg.* (Batez ere likidoak
gordetzeko ontzia)

depresibo izond. *Psikol.*

depresio

deprimitu, deprimi, deprimitzen. *da/du* ad.

depuradora* e. **araztegi**

derbi

deribagarri izond. *Mat.*

deribatu 1, deriba, deribatzen. *da* ad. *Mat.,
Elektr.*

deribatu 2 iz. *Mat., Elektr.* (Hizkl.
eratorri .)

deribazio iz. *Mat., Elektr.* (Hizkl.
eratorpen .)

deriotar (herritarra) *Sin.* **derioztar**

derioztar (herritarra) *Sin.* **deriotar**

dermatitis

dermatologia

dermatologo

dermio iz. *Naf.*

dermis

derrepente adlag. *Heg. Beh.* 'bat-batean'

derrigor adlag. *Heg.* h. **baitezpada;**

nahitaez

derrigorrean adlag. *Heg.* h.

behartuta

derrigorrez* e. **derrigorrean**

derrigorreko edo **derrigorrezko**

izlag. *Heg.* h. **baitezpadako;**

nahitaezko

derrigortu, derrigor/derrigortu,

derrigortzen. *du* ad. *Heg.* h. **behartu**

desabantaila

desadostasun

desafiatu, desafia, desafiatzen. *du* ad. *Beh.*

desafinatu, desafina, desafinatzen. *du* ad.

Heg. Mus. h. **tonua galdu; tonutik**

irten

desafio

desafioa bota

desafio egin

desafioka

desagerketa* e. **desagerpen; desagertze**

desagerpen

desagerrarazi, desagerraraz,

desagerrarazten. *du* ad.

desagertu, desager, desagertzen. *da* ad.

desagertze

desakordatu, desakorda, desakordatzen.

du ad. *Ipar. Mus.* h. **tonua galdu;**

tonutik irten

desakralizatu, desakraliza,

desakralizatzen. *du* ad.

desakralizazio

desamodio iz. *g.er.*

desamortizazio iz. *Hist.*

desanexio iz. *Pol., Admin., Zuz.*

desanexionatu, desanexiona,

desanexionatzen. *du* ad. *Pol., Admin.,
Zuz.*

desanparatu, desanpara, desanparatzen.

du ad. *g.g.er.*

desantolatu, desantola, desantolatzen. *du*

ad.

desarau izond. *Zub.* 'eragabea,

itxuragabea'

desarmatu, desarma, desarmatzen. *du* ad.

desarmatze**desarra** iz. *Zah. g.er.* 'tiroa'**desarrazoi**desarroilatu* e. **garatu**desarroilo* e. **garapen****desastre** iz. *Lgart.***desatsegin** izond. *Sin. ezatsegin***desberdin** izond. *Sin. ezberdin***desberdinu**, desberdin/desberdinu,
desberdintzen. *da/du ad. Sin.***ezberdinu****desberdinki****desberdintasun** iz. *Sin. ezberdintasun***desberdintza** iz. *Mat.***desberdintzapen**desbidazio* e. **desbideratze**;**desbideraketa**; **desbiderapen****desbide****desbideraketa****desbiderapen****desbideratu**, desbidera, desbideratzen.*da/du ad.***desbideratze****desbistatu**, desbista, desbistatzen. *da/du*
ad. Ipar. 'desitxuratu, itsustu'**desblokeatu**, desblokea, desblokeatzen. *du*
*ad.***desditxa** 1 iz. *Zah.* 'zoritxarra' 2 iz. *Herr.*
'iskanbila'; 'zarata'**desditxatu** izond. *Zah.* 'dohakabea'**deseatu**, deseaa, deseaten. *du ad. Heg. h.***desiratu****desegile****desegin**, desegiten. *du ad.***desegite****desegituratu**, desegitura, desegituratzen.
*du ad.***desegoki****desegokikeria** iz.: *horrelako*
desegokikeriek ez naute gehiegi
*nahigabetzen.***desegokiro** adlag. 'desegoki, era
desegokian'**desegokitasun** iz.: *egokitasunaren*
aldamenean ez dira desegokitasunak
*eskas.***desein** iz. *Ipar.* 'marrazkia'**deseinu** iz. *Ipar. Zah. h. asmo*; **xede****desengainatu**, desengaina, desengainatzen.
*da/du ad.***desengainu****desenkusa****desenkusatu**, desenkusa/desenkusatu,
desenkusatzen. 1 *du ad.* '(hutsegitea)
zuritu' 2 *da ad.* 'aitzakia jarri'**deseraiki**, deseraiki, deseraikitzen. *du ad.*
*Sin. desmuntatu***deseraikigarri** izond. 'deseraiki
daitekeena'**deseroso** izond. *Sin. ezeroso***deserosotasun** iz. *Sin. ezerosotasun***deserri****deserriratu**, deserrira, deserriratzen. *da/du*
*ad.***deserriratze****deserritu** izond.: *Evaren ume deserrituak.***deserrotu**, deserro, deserrotzen. *du ad.***deserrotze** iz.: *deserrotzearen eta zorionik*
*ezaren kronikaria.***desertatu**, deserta, desertatzen. *du ad.***desertore****desertu** 1 iz. *Jas. h. basamortu***desertzio****desesperantza****desesperatu**, desespera, desesperatzen.
*da/du ad.***desesperazio****desespero** iz. *g.er.* 'desesperazioa'**desestali**, desestal, desestaltzen. *du ad.*
*g.er.***deseuskaldundu**,deseuskaldun/deseuskaldundu,
deseuskalduntzen. *da/du ad.***desfasatu**, desfasa, desfasatzen. *da ad. Fis.***desfase** iz. *Fis.***desfiguratu**, desfigura, desfiguratzen.
da/du ad. Zah. 'desitxuratu,
itxuragabetu'**desfilatu**, desfila, desfilatzen. *du ad.* [*nor*
kasurik gabea]**desfile****desgaitu**, desgai/desgaitu, desgaitzen.
*da/du ad.***desgarai**desgaste* e. **higadura**

desgisatu, desgisa, desgisatzen. *da/du* ad.
Zah. 'mozorroto, itxuragabetu,
desitxuratu'

desgogara adlag.

desgogarako izlag.

desgrazia

deshidratatu, deshidrata, deshidratatzen.
da/du ad.

deshidratazio

desilusio

desinentzia iz. *Hizkl. Sin.* **hondarki**

desinfektatu, desinfekta, desinfektatzen.
du ad.

desinfektatzaile

desinfekzio iz. *Med.* 'desinfektatzea'

desintegratu, desintegra, desintegratzen.
da/du ad.

desintegrazio

desinteresatu izond.

desintoxikatu, desintoxika,
desintoxikatzen. *da/du* ad.

desio iz. *Heg.* h. **desira**

desio izan. *du* ad. *Batez ere Gip.*

desira

desira izan. *du* ad.

desiragarri

desirarazi, desiraraz, desirarazten. *dio* ad.

desiratu, desira/desiratu, desiratzen. *du* ad.

desirkunde iz. *Ipar.*

desitsatsi, desitsats, desitsastan. *da/du* ad.
g.er. 'askatu'

desitxuratu, desitxura, desitxuratzen.
da/du ad.

desitxuratze

desjabetu, desjabe/desjabetu, desjabetzen.
du ad. 'jabetza kendu'

desjabetze

deskafeinatu izond. 'kafeinagabea'

deskalabru iz. *Heg. Beh.*

deskalifikatu, deskalifika, deskalifikatzen.
du ad. *Kirol.*

deskalifikazio iz. *Kirol.*

deskantsatu, deskantsa, deskantsatzen. 1
da ad. h. **atseden hartu** 2 *da/du* ad.
Ipar. h. **lasaitu**

deskantsu 1 iz. h. **atseden** 2 iz. h.
lasaitasun

deskantsuan adlag.: *deskantsu*
ederrean hitz egiten du.

deskantsu hartu

deskantsuz adlag.: *deskantsuz*
nengoen neure etxean.

deskapitalizatu, deskapitaliza,
deskapitalizatzen. *da/du* ad.

deskarga

deskargatu, deskarga/deskargatu,
deskargatzen. *du* ad.

desklasifikatu, desklasifika,
desklasifikatzen. *du* ad. '(sekretupean
zegoena) eskuragai ipini'

desklasifikazio

deskodetu, deskode, deskodetzen. *du* ad.

deskodifikatu* e. **deskodetu**

deskolonizazio

deskomekatu* e. **eskumikatu**

deskonektatu, deskonekta,
deskonektatzen. *da/du* ad. *Heg.*

deskonposaketa iz. *Fis., Kim., Mat.*

deskonposatu, deskonposa,
deskonposatzen. *da/du* ad. *Fis., Kim.,*
Mat.

deskonposatzaile iz. *Fis., Kim.*

deskonposatze iz. *Fis., Kim., Mat.*

deskonposizio iz. *Fis., Kim., Mat.*

deskontatu, deskonta, deskontatzen. *du*
ad. *Ekon.* 'deskontua egin'

deskontu

deskribaezin izond.

deskribapen

deskribatu, deskriba, deskribatzen. *du* ad.

deskribatzaile

deskripzio

deskubrimendu* e. **aurkikuntza**

deskubritu* e. **aurkitu**

deskuidatu, deskuida, deskuidatzen. *da*
ad. *Herr.*

deskuidu iz. *Heg. Beh.*

deskuiduan adlag. h. **oharkabean;**
menturaz

deslai

deslai utzi

deslaitu, deslai/deslaitu, deslaitzen. *du* ad.
Bizk. g.er. 'deslai utzi, askatu'

desleial

desleialkeria iz. *g.er.*

desleialtasun

deslotu, deslot/deslotu, deslotzen. *da/du*
ad. *g.er.*

desmaiatu, desmaia, desmaiatzen. *da* ad.
Heg. g.er. 'zorabiatu'

desmasia iz. *Ipar.*

desmilitarizatu, desmilitariza,
desmilitarizatzen. *du* ad.

desmitifikatu, desmitifika,
desmitifikatzen. *du* ad.

desmitifikazio

desmuntatu, desmunta, desmuntatzen. *du*
ad. *Sin.* **deseraiki**

desneke iz. *g.er.* 'atsedena'

desnibel iz. *Geogr.* (eta mendi-kirola)

desobediente izond.

desobedientzia

desobeditu, desobedi, desobeditzen. *du* ad.

desobeditzaile izond. *Zah.*

desohoragarri

desohoratu, desohora, desohoratzen. *du*
ad.

desohoratze**desohore**

desohore izan. *da/du/zaio* ad. *g.er.*

desohorezko

desoioar (herritarra)

desondra iz. h. **desohore**

desondragarri izond. h. **desohoragarri**

desondratu, desondra, desondratzen. *du*
ad. h. **desohoratu**

desoneskeria iz. *Zah.*

desonest izond. *Zah.*

desordena

desordenatu, desordena/desordenatu,
desordenatzen. *du* ad.

desordu iz. *Sin.* **ezordu**

desoreka

desorekatu, desoreka/desorekatu,
desorekatzen. *da/du* ad.

desoren iz. *Ipar. g.er.* 'desordua'

desoxirribonukleiko izond. *Biol.*

desparekatu izond. *Kim.*

despatxu* e. **bulego**

despedida iz. *Beh.*

despeditu, despediti, despeditzen. 1 *da/du*
ad. 'agur egin' 2 *du* ad. 'kaleratu'

despendio iz. *Ipar.* 'gastua'

despentsa iz. *Heg.* h. **janaritegi; jaki-toki**
edo **jaki toki**

despertadore* e. **iratzargailu**

despit iz. *Ipar. Zah.*

despita iz. *Gip. g.g.er.* 'liskarra'

despitatu, despita/despitatu, despitatzen.
da ad. *Zah.*

desplazamendu iz. *Fis.*

desplazatu, desplaza, desplazatzen. *da* ad.
Fis. (bestetan hobestekoak dira
lerratu, *lekualdatu*, etab.)

desplazer iz. *g.er.* 'atsekabea'

desplazer egin *Zah.*

despopulatu, despopula, despopulatzen.
da/du ad.

despota iz.

despotiko izond.

despotismo

despreziatu, desprezia, despreziatzen. *du*
ad. *Zah.* 'mespretxatu, gutxietsi'

desprezio iz. *Zah.* 'mespretxua,
gutxiespena'

destaina**destainaz**

destainaka adlag. *g.er.*

destainari izond. *g.er.*

destajuan 1 adlag. *g.er.* 'jo eta ke' h.

abespeluan 2 adlag. *g.er.* h. **alde**
batera eman; alde batera hartu;
alde batera utzi; alde batera ari
izan; honenbestean eman;
honenbestean hartu

destakamentu iz. *Heg. Mil.*

destatu, desta, destatzen. *da/du* ad. *g.er.*

destenore

desterratu, desterra, desterratzen. *du* ad. h.
erbesterratu

desterru iz. h. **erbeste**

destilagailu iz. 'alkohola-eta destilatze
tresna'

destilatu, destila, destilatzen. *du* ad.

destilatze**destilazio**

destinatu, destina, destinatzen. *du* ad.

destino

destokitu, destoki, destokitzen. *da/du* ad.
g.er. 'bere tokitik atera'

destorbatu, destorba, destorbatzen. *du ad.*
Naf. eta Ipar. Zah. 'eragotzi, trabatu'

destorbu iz. *Naf. eta Ipar.*

destrogiro izond. *Kim.*

desugertu, desuger, desugertzen. *du ad.*
Tekno.

deszentralizatu, deszentraliza,
deszentralizatzen. *du ad.*

deszentralizazio

deszifratu, deszifra, deszifratzen. *du ad.*

detektagailu

detektatu, detekta, detektatzen. *du ad.*

detektibe

detektibe pribatu

detekzio

detenitu* e. **atxilotu**

detergente iz. eta izond.

determinante* e. **determinatzaile**

determinatu, determina, determinatzen.
du ad.

determinatzaile

determinazio

determinismo

determinista

detritiko izond. *Geol.*

detritu

detxema iz. *Ipar. h. hamarren*

deun 1 izond. (normalean beste izen baten
ondoan) h. **san; santu; done**

deun 2 iz. *g.g.er. 'santua': aingeruak eta*
zeruko deunak.

deunga izond. h. **donge**

deungaro* e. **dongaro**

deus

deus ere

deus gutxi

deusik

deusez izond.

deuseztapen

deuseztasun

deuseztatu, deusezta, deuseztatzen. *da/du*
ad.

deuseztatze

deuseztu* e. **deuseztatu**

deusgabe izond. *Ipar. g.er. 'behartsua'*

deusgai izond. *Ipar. Zah.: ez da deusgai*
edertasuna, lagun ez badu ontasuna.

dezente *Lgart.: jende dezente etorri da*
jaialdira; jertse hau da duen arropa
dezenteena.

dezepzio

dezibel iz. *Fis. (cf. dagokion sinbologia: dB*
)

dezigramo

dezilitro

dezimal 1 izond. 'hamartarra' 2 iz.
'hamarrena'

dezimetro

dezimetro koadro

dezimetro kubo

dezisibo* e. **erabakigarri**

dhakatar (herritarra)

dhivehi (hizkuntza)

diabetes

diabetiko

diabolo iz.

diadema

diafragma

diagnosi

diagnostikatu, diagnostika,
diagnostikatzen. *du ad.*

diagnostiko

diagonal

diagrama

diakono iz.: *Ekialdeko emakume*
diakonoen garrantzia.

diakonotza

diakre iz. *Ipar. 'diakonoa'*

diakritiko izond. *Hizkl.*

diakronia

diakroniko

dialektal izond.: *ingeles dialektala.*

dialektika

dialektiko

dialekto

dialektologia

dialisi

dialogo* e. **elkarrizketa**

diamagnetiko izond. *Fis.*

diamante

diametral izond.

diametro

diana 1 iz. *Mil.: diana jo.*

diana 2* e. **zuri; xede; jomuga**

diapasoi
diapiro iz. *Geol.*
diaporama
diapositiba
diaspora
diastole
diatomeo iz. *Biol.*
diatomiko izond. *Kim.*
diatoniko izond. *Mus.*
dibergente izond. *Fis., Mat.*
dibergentzia iz. *Fis., Mat.*
dibertiarazi, dibertiaraz, dibertiarazten. *du*
ad.
dibertigarri
dibertitu, diberti, dibertitzen. *da ad.*
dibertsifikatu, dibertsifika,
 dibertsifikatzen. *du ad. Biol.*
dibertsifikazio iz. *Biol.*
dibertsio
dibertsitate 1 iz. *Biol.* 2 iz. (Bestelakoetan
 erabil *aniztasun*,
bestelakotasun, *desberdintasun*
 , eta abar)
dibidendu iz. *Ekon., Zuz.*
dibinitate iz. *Zah.*
dibino izond. *g.g.er.*
dibisa
dibisio iz. (armadakoa; bestetan, cf.
zatiketa)
dibortziatu, dibortzia, dibortziatzen. *da*
ad.
dibortzio
 dibujo* e. **marrazki**; **irudi**
dibulgazio iz.
di-da: *galdera entzun orduko, di-da, baietz*
erantzun du.
didaktika
didaktiko
diedro
dielektriko izond. *Fis.*
diese iz. *Mus.*
diesel iz.: *diesel motorra.*
 diesi* e. **diese**
dieta
dietetika
difamatu, difama, difamatzen. *du ad. Zah.*
diferente izond. h. **desberdin**; **ezberdin**

diferentzia iz. h. **alde**; **desberdintasun**;
ezberdintasun
diferentzial 1 iz. *Tek nol.* (ibilgailuen
 mekanismoa) 2 izond. *Mat.:* *kalkulu*
diferentziala.
diferentziatu, diferentzia/diferentziatu,
 diferentziatzen. *du ad. Mat.* (bestetan,
 cf. *bereizi*, *desberdinu* , etab.)
difrakzio iz. *Fis.*
difteria
difusio iz. *Fis.* (bestetan, erabil
zabalkunde, *hedapen* , etab.)
difuso izond. *Fis.:* *argi difusoa.*
 digeri-aparatu* e. **digestio-aparatu** edo
digestio aparatu
 digeri-hodi* e. **digestio-hodi** edo **digestio**
hodi
 digeriketa* e. **digestio**
digeritu, digeri, digeritzen. *du ad. Sin.*
digestioa egin
 digeri-tutu* e. **digestio-hodi** edo **digestio**
hodi
digestio
digestioa egin *Sin.* **digeritu**
digestio-aparatu edo **digestio**
aparatu
digestio-hodi edo **digestio hodi**
 digestiobide* e. **digestio-aparatu** edo
digestio aparatu
digital
digitalizatu, digitaliza, digitalizatzen. *du*
ad.
digitu
diglosia iz. *Hizkl.*
diglosiko
 dignitate* e. **duintasun**
digno izond. *Zah.*
dignoki adlag. *Zah.*
digrama iz. *Hizkl.*
diharu iz. *Zub.* 'dirua'
 dijeritu* e. **digeritu**
dijestitu, dijesti, dijestitzen. *du ad. Zub.* h.
digeritu
dike
dikotomia
dikotomiko
diktadore
diktadura

diktaketadiktamen* e. **irizpen****diktatorial** izond.**diktatu**, dikta, diktatzen. *du* ad.**dilatatu**, dilata, dilatitzen. *da/du* ad. *Fis.***dilatatzaille** izond. *Fis.***dilatazio** iz. *Fis.***dilema****diletante****diliar** (herritarra)**diligentzia 1** iz. (orga mota)**diligentzia 2** iz. *Zah.* h. **arreta; ardura****dilinda** iz. *Ipar. g.er.* 'zalantza'**dilindaka****dilin-dalan****dilindan****dilingo** adlag. *Ipar.* 'zintzilik, dilindan'**dilista** iz. *Lens culinaris***ur-dilista** *Lemna minor***dilubio** iz. *Zah.* 'uholdea'**diluitu**, dilui, diluitzen. *da/du* ad. *Kim.***diluzio** iz. *Kim.***dimar** (herritarra) *Sin.* **dimoztar****dimentsio****dimisio****dimititu**, dimiti, dimititzen. *du* ad. [*nor* kasurik gabea] *Heg.* 'dimisioa eman'; 'kargua utzi'**dimoztar** (herritarra) *Sin.* **dimar****dina 1**: *mundu guztia ikara gorrian sartzeko dina da; Euskal Herriak ez du behin ere biltzen bere dina bihi; neskatxa horren dina ez izateak samintzen hau.***dinako** izlag.: *Elizaren dinako ministroak.***dina 2** iz. (neurri-unitatea)**dinamika****dinamiko****dinamikotasun****dinamismo****dinamita****dinamitatu**, dinamita/dinamitatu, dinamitatzen. *du* ad.**dinamizatu**, dinamiza, dinamizatzen. *du* ad.**dinamizatzaile****dinamo****dinamometro****dinar** iz. (dirua, moneta)**dinastia** iz.: *dinastia-eskubideak.***dinastiko** izond.: *eskubide dinastikoak.***dinbi-danba****dinbili-danbala****din-dan** onomat.**dindil****dindilizka** adlag. 'dingilizka'**dindirri** iz. *Bizk.***dingilizka****dinoflagelatu** iz. *Biol.***dinosauro****diodo** iz. *Elektr.***dioiko** izond. *Bot.***dionisiako** izond.**dioptria****dios** interj. *Heg.***diosal****diosala egin****diosaldu**, diosal/diosaldu, diosaltzen. *dio* ad. *g.er.* 'diosala egin, agurtu'**dioskuro** iz. *g.er.* 'mitologia grekoan, Kastor eta Polux bikiei emandako izena'**dioxido** iz. *Kim.***diozesa** iz. *Ipar.* 'elizbarrutia'**diozesi** iz. *Heg.* 'elizbarrutia'**diplodoko** iz. *Paleont.***diploide** izond. *Biol.*: *zelula diploideak.***diploma****diplomadun****diplomatika** iz. 'diplomak eta agiri historikoak ikertzen dituen zientzia'**diplomatiko** izond.**diplomazia****diplomazialari** iz.**dipolar** izond. *Fis.***dipolo** iz. *Fis.***diptongo****diputatu****diputatugai****diputatutza****diputazio****dirdai**

dirdaiarazi, dirdaiaraz, dirdaiarazten. *du*
ad.

dirdaika adlag.

dirdaitsu

dirdaitu, dirdai/dirdaitu, dirdaitzen. *da/du*
ad. *g.er.*

dir-dir

dir-dir egin

dirdira

dirdira egin

dirdiran

dirdiraka adlag.

dirdirarazi, dirdiraraz, dirdirarazten. *dio*
ad.

dirdiratsu

dirdiratu, dirdira/dirdiratu, dirdiratzten. *du*
ad. [*nor* osagairik gabea]: *eguzkiak*
dirdiratzten du.

direktiba 1 iz. *Zuz.* (Europako arau
modukoa) 2 iz. (Bestelakoetan erabil
zuzendaritza)

direktorio 1 iz. *Hist.* 2 iz. *Inform.*

direkzio 1 iz. (autoarena) 2 iz. h. **helbide;**
norabide; zuzendaritza

direkzional* e. **norabidezko**

diru

diru-etxe edo **diru etxe** 'bankua'

diru-paper

dirutan: *onena da lur horiek errentan*
ipintzea, baina ez dirutan, baizik
aletan.

diru xehe edo **xehe**: *emazu (diru)*
xehea.

diru-zorro edo **diru zorro**

dirualdi

dirubide iz. 'irabazpidea'

dirudun

diruketa iz. *Ipar.* 'dirutza'

dirukoi izond. *g.er.* 'diruzalea'

dirutegi iz. *g.er.*

dirutsu izond. 'diruduna'

dirutu, diru/dirutu, dirutzen. 1 *du* ad.
'salduz, diru bihurtu' 2 *da/du* ad.
'aberastu'

dirutza

diruzain

diruzaintza

diruzale

diruzalekeria

diruzaletasun

diruzaletu, diruzale/diruzaletu,
diruzaletzen. *da/du* ad.

diruzantza* e. **diruzaintza**

diseinatu, diseina, diseinatzen. *du* ad.

diseinatzaile

diseinu

diseinugile

disekatu, diseka, disekatzen. *du* ad.

disekzio iz. *Anat.*

disenteria iz. *Med.*

disertazio

disgustu

disidatu* e. **dixidatu**

disidente

disidentzia

disimilazio

disimulatu, disimula, disimulatzen. *du* ad.

disimulu

disipula* e. **isipula**

disjuntibo izond. *Hizkl., Log.*

diska* e. **disko**

diskete

disketxe* e. **diskoetxe**

disko iz.: *disko gogorra.*

disko-denda edo **disko denda**

disko-formako

disko-jogailu

diskodun izond.: *balazta diskodunak.*

diskoetxe

diskogailu* e. **disko-jogailu**

diskoidal* e. **disko-formako**

diskontinuitate* e. **eten; etenaldi;**

haustura

diskoteka

diskretu 1 izond. *Mat., Fis.* 'jarraitua ez
dena' 2 iz. *Erl.*

diskrezio

diskriminatu, diskrimina, diskriminatzen.
du ad.

diskriminatzaile

diskriminazio

diskurtso

diskutigarri* e. **eztabaidagarri**

diskutitu* e. **eztabaidatu**

dislalia iz. *Med.*

dislexia iz. *Psikol.*

disolbaezin izond. *Kim.*

disolbagarri

disolbagarritasun

disolbatu, disolba, disolbatzen. *da/du* ad.

Kim. (beste eremuetan hobe *desegin*,
sakabanatu, *urtu*, etab.)

disolbatzaile izond. eta iz. *Kim.*

disoluzio

disonante izond. *Mus.*

disoziatu, disozia, disoziatzen. *da/du* ad.

Kim.

disoziazio iz. *Kim.*

disparate iz. *Heg. Beh.:* *disparatea kosta zaio etxe berria.*

disparatu, dispara, disparatzen. *du* ad.

Heg. 'tiro egin'

dispentsa

dispentsatu, dispentsa/dispentsatu,
dispentsatzen. *du* ad.

dispertsio iz. *Fis., Kim.*

disposizio iz. *Zah.*

disputa iz. *Batez ere Ipar. Zah.*

distal izond. *Anat.*

distantzia

distantziakide

distantziakidetasun

distentsio iz. *Med.:* *urdaileen distentsioa.*

distiko iz. *Liter.*

distilazio* e. **destilazio**

distira

distira egin

distiradura iz. *g.g.er.* 'distira'

distiragarri izond. '(zerbaiti) distirarazten diona'

distirakor izond. 'distiratzeko duena,
distiratzeko joera duena'

distirant izond. *Ipar.* 'distiratsua'

distirarazi, distiraraz, distirarazten. *dio* ad.

distiratsu

distiratu, distira/distiratu, distiratzeko. *du*
ad.

distiratzaille

distiratze iz. *g.er.*

distortsio iz. *Elektr., Opt.*

distrainu, distrai, distraitzen. *da/du* ad.

Beh. h. **arreta galdu**; **arreta**

galarazi; **oharkabetu**; **adigabetu**

distributibo izond. *Hizkl. Sin.* **banatzaile**

distribuzio iz. *Hizkl. Sin.* **banaketa**

distritu

disuasio iz. *Pol.*

disziplinartekotasun* e.

diziplinartekotasun

ditare* e. **titare**

diti* e. **titi**

ditikume* e. **titiko (ume)**

ditiranbo iz. *Liter.*

ditxa iz. *Zah. Beh.* 'zoriona' (Zaharkitua
edo behe-mailakoa da, baina ez biak
batera)

ditxagabe izond. *Zah.* 'dohakabea'

ditxima* e. **detxema**

ditxo iz. *Ipar.* 'esaldi errimaduna, barre
eragitekoa edo ziria sartzekoa'

ditxoka adlag. *Ipar.*

ditxolari iz. *Ipar.*

ditxoso izond. *Zah.*

ditxosozko izlag. *Gip. Beh.*

diuretiko izond. *Med.*

dixidari iz. *Ipar. Zah.*

dixidatu, dixida, dixidatzen. *du* ad. *Ipar.*
Zah. 'mehatxatu'

dixidu iz. *Ipar. Zah.*

dixiduka adlag. *Ipar. Zah.*

diz-diz

diz-diz egin

dizdiz* e. **diz-diz**

dizdizari izond. *g.er.*

dizdizka

diziplina

diziplinazko izlag.: *diziplinazko*
prozedura.

diziplinarteko

diziplinartekotasun

dizipulu

djibutiar (herritarra)

dm ('dezimetro'ren nazioarteko sinboloa)

do iz. (musika-nota)

doako

doakotasun

doan adlag. *Sin.* **dohainik**

doarik adlag. *Heg.* h. **doan**

doarikako* e. **doako**

dobela iz. *Eraik.*

dobera* e. **tobera**

doblatu, dobla, doblatzen. *du ad.*

'errepikatu (bertso-amaiera, adib.):
*bertsoen doblatzea da haien berdin
bururatzea.*

doble

doblezka adlag. *Ipar.* 'bi bider'

dobloi iz. (Espainiako diru zaharra)

dodekaedro iz. *Geom.*

dodekagono

dodomar (herritarra)

dodonar (herritarra)

doe* e. **dohain**

dogma

dogmakeria

dogmatiko

dogmatismo

dograera (hizkuntza) *Sin.* **dogri**

dogri (hizkuntza) *Sin.* **dograera**

dohain

dohaindu, dohain/dohaindu, dohaintzen.

du ad. 'dohatu'

dohainezko

dohainik adlag. *Sin.* **doan**

dohainikako izlag. *Ipar. Zah. h.* **doako**

dohaintasun* e. **doakotasun**

dohaintza iz. *Zuz.*

dohakabe

dohakabeki

dohakabetasun

dohakabetu, dohakabe/dohakabetu,
dohakabetzen. *da/du ad.*

dohakaitz iz. *Ipar. g.er.* 'zorigaitza,
dohakabetasuna'

dohatar (herritarra)

dohatasun iz. *g.er.* 'dohatsutasuna,
zoriona'

dohatsu

dohatsuki

dohatsutasun

dohatsutu, dohatsu/dohatsutu,
dohatsutzen. *du ad.*

dohatu, doha, dohatzen. *du ad. Ipar.* 'gaitu,
jantzi': *Jainkoak gizon batzuk dohatu
ditu bertsolari izateko; pilotari,
predikari dohatua.*

doi 1 izond. eta iz. 'neurri egokikoa': *doiaz
elikatzen gara; mahats-ardo doiak*

*ditu flakoak azkartzen; soberak
azkarrak flakutzen; bakoitzak bere
doia bildu behar zuen egun guztiez;
titare hau ez da ene eriaren doi;
bekatuaren doioko zigorra. 2 adlag.
'ozta-ozta': adar-muturrak doi ageri
zaizkie.*

bizi-doia

doi bat 'pixka bat': *aitaren*

oroitzapena doi bat bizirik zuen.

doi-doi edo **doi-doia** adlag. 'ozta-
ozta'; 'zehazki'

doi-doian *g.er.*

doi-doietarik *Zub.*

jan-doia 'tripa-truke'

doiki adlag. *g.er.* 'neurri egokian'

doikuntza

doilor

doilorkeria

doilorki

doilorkume (irain-hitza)

doilortu, doilor/doilortu, doilortzen. *da/du
ad.*

doinu

doinuera

doitasun

doitu, doi/doitu, doitzen. *du ad.* 'neurri
egokira eraman'

doitxera* e. **aleman**

doitzaile

doixtar* e. **alemaniar**; **aleman**

doktoradutza* e. **doktoretza**; **doktorego**

doktore iz.

doktore-tesi edo **doktore tesi**

doktoregai iz.

doktorego

doktorego-tesi edo **doktorego tesi**

doktoretza

doktrina

doktrinal

doktrinatu, doktrina/doktrinatu,
doktrinatzten. *du ad. g.er.*

dokumental iz. (film mota)

dokumentalista

dokumentatu, dokumenta,
dokumentatzen. *du ad.*

dokumentazio

dokumentu

- dolamen**
dolar
dolare
dolda-belar edo **dolda belar**
dolganera (hizkuntza)
dolmen iz. *Sin. trikuharri*
doloragarri izond. *Ipar. Zah.*
doloratu, dolora, doloratzen. *da/du* ad.
Ipar. Zah.
dolore
dolorez
dolorezko izlag.
doloros edo **doloroso** izond. *g.g.er.*
doloroski edo **dolorosoki** adlag. *g.g.er.*
dolu
dolu izan. *du* ad.: *dolu zuen mutikoa poliziaren jauregira eramana(z).*
dolugarri iz. *Ipar.*
dolumen iz. *Zub.* 'dolua'
dolumin
dolutu, dolu/dolutu, dolutzen. Batez ere *zaio* ad.: *han izatea ez zait dolutu.*
domaia iz. *Ipar.:* *damu-domaiak.*
domatu* e. **hezi**; **bezatu**
domeka iz. *Bizk. h. igande*
domekero adlag. *Bizk. h. igandero*
domina
dominante iz. *Mus.*
domingotar
dominikano izond. eta iz. *Ipar.*
'domingotarra'
dominikar (herritarra)
doministiku
doministiku egin
doministikuka adlag.
domino
domintxaintar (herritarra)
Domi Santore* e. **Domu Santu**; **Domu Santuru**
domu iz. *g.er.* 'diru-kapitala'
Domu Santu edo **Domu Santuru** *Sin.*
Omiasaindu
don *Heg. h. on*; **jaun**
dona (emakume santu batzuen izenarekin erabiltzen da; ik. Euskaltzaindiaren 125. araua)
donado iz. *Ipar. eta Naf.* 'mutilzaharra'
- donaixtiar** (herritarra)
donamariar (herritarra)
donamartiritar (herritarra)
donapaleutar (herritarra)
donario iz. *Gip.* 'baretasuna, lasaitasuna'
donazahartar (herritarra)
donazio 1 iz. 'emaitza' 2 iz. *Zuz.*
'dohaintza'
done
donemiliagar (herritarra)
donetasun iz. *g.er.* 'santutasuna'
donetu, done/donetu, donetzen. *du* ad.
g.er. 'santutu'
doneztebar (herritarra; Nafarroakoa)
doneztebear (herritarra; Zuberoakoa)
dongaro adlag. *Bizk.*
donge
dongekeria iz. *g.er.*
dongetasun iz. *g.er.*
donibandar (herritarra)
donibanezaraztar (herritarra) *Sin.*
donibandar
donostiar (herritarra)
donoztiritar (herritarra)
dontsu
dontsutasun
dontzeila 1 iz. 'birjina, birjintasuna galdu ez duen emakumezkoa'
dontzeila-diru edo **dontzeila diru**:
Durangoko Udalak lau dontzeila-diru eman ditu aurtan.
dontzeila 2 iz. *Coris julis*
dontzeilatasun iz. 'birjintasuna'
donu iz. *Zah.* 'dohaina, bertutea'
dopatu, dopa, dopatzen. *da/du* ad.
dopatze
dopin iz. 'dopatzea'
doratu, dora, doratzen. *du* ad. h. **urreztatu**
(eta sukaldaritzan *gorritu*)
doriar (herritarra)
dornu* e. **tornu**
dorpe izond. 'astuna, zaila, gogorra':
Afrikako eguzki dorpearen jasaten; hau bizitza dorpea.
dorpeki
dorpetasun
dorpetu, dorpe/dorpetu, dorpetzen. *da/du* ad. *g.er.* 'gogortu'

- dorre**
dorredun
dorretxe
dorretzar
dortoka iz. *Ord. Testudinata eta Chelonia*
dorsal izond. eta iz. *Anat., Geol., Hizkl., Kirol.*
dosi
dosier
dostatu, dosta, dostatzen. *da* ad. h. **jostatu**
dosteta iz. h. **josteta**
dostetan adlag. 'jostatzen'
dotatu, dota, dotatzen. *du* ad. *Zah.* h.
dohatu; hornitu
dote 1 iz.: *Joanak dote ederra ekarri zuen ezkontzara. Sin. ezkonsari* 2 iz.: *mojagaiaren dotea poliki estimatu zuten.*
dotore izond.
dotoretasun
dotoretu, dotore/dotoretu, dotoretzen. *da/du* ad.
dotoretza* e. **doktoretza**
dotorezia
dotrina 1 iz. h. **kristau-ikasbidea** edo **kristau ikasbidea** 2 iz. h. **doktrina**
doxa* e. **toxa**
dozena
dozena-erdi edo **dozena erdi**
dozenaka
draga 1 iz. *g.er.* 'galga' 2 iz. *g.er.* 'itsaspea garbitzeko makina'
dragatu, draga/dragatu, dragatzen. *du* ad.
dragatze
drago iz. *Dracaena draco*
dragoi
dragoitxo iz. *Tarentola mauritanica*
draia iz. *Sin. perdigoi*
drain
drainatu, draina, drainatzen. *du* ad.
drakma
drama
dramagile
dramatika iz.
dramatiko
dramatismo
- dramatizatu**, dramatiza, dramatizatzen. *du* ad.
dramatizazio
dramaturgia
dranal iz. 'azkoina'
drenaiatu* e. **drainatu**
drenaje* e. **drain**
drenatu* e. **drainatu**
dribbling* e. **driblin**
driblatu, dribla, driblatzen. *du* ad. *Kirol.*
driblatze iz. *Kirol.*
driblin iz. *Kirol.*
drill iz. *Glodod.* 'ariketa'
droga 1 iz. 'sendagaia'; 'nerbio-sistema zentralari eragiten dion gaia': *droga gogorak eta bigunak; droga-trafiko handia izaten da kale honetan. (Hitz-elkarketako lehen osagai gisa droga forma dagokio, ez * drogo)*
droga 2 iz. *Bizk.* 'iskanbila, istilua'
droga atera *Bizk.*
droga egin *Bizk.*
drogan ibili *Bizk.*
drogatu, droga/drogatu, drogatzen. *da/du* ad.
drogazale
drogazaletasun
drogeria
drogoso izond. *Bizk.*
dromedario iz. *Camelus dromedarius*
dronda* e. **drunda**
druida
drunda iz. *g.er.* 'metxa'
drupa iz. *Bot.* (fruitu hezurduna)
duatloi iz. *Kirol.*
dublindar (herritarra)
duda
duda egin
dudako
dudan izan edo **dudan egon** edo **dudan eman** edo **dudan ipini** edo **dudan jarri**
dudazko
dudagabe izond.: *gauza ziurra da, dudagabea.*
dudagabeko izlag.
dudaldi
duda-muda

duda-mudako izlag.
dudarazi, dudaraz, dudarazten. *dio* ad.
dudatsu izond. *g.er.* 'dudaz betea'
dudatu, duda/dudatu, dudatzen. *du* ad. h.
duda egin; zalantza egin
dudatze iz. *g.er.*
duelu iz. (borroka mota)
 duende* e. **iratxo**
duin
duindu, duin/duindu, duintzen. *da/du* ad.
duineztasun iz. *Zah.*
duingabe izond. *Bizk.*
duintasun
duintze iz. *g.er.*
dukat
duke
dukerri
dukesa
duketza
dulabre izond. *g.er.* '(pertsona) kementsua'
dulantziar (herritarra)
dultzaina
dultzainero
dultze izond. *Zah.*
duna
dunba
dunbada
dunbal iz. 'danbor handia'
dunbots
dunda
duodeno iz. *Anat.* 'heste meharra (edo honen zatia)'
dupa iz. *Ipar.*
 dupin edo dupina* e. **tupina**
duple iz. pl. '(musean) pare bikoitza'
duplex
duraeuropostar (herritarra)
durangar (herritarra)
durdo iz. *Labrus bergylta*
durdula iz. *Turdus pilaris*
 durdura* e. **durdula**
durduza iz. *Ipar.* 'asaldura'; 'zalantza'
durduzadura iz. *Ipar.*
durduzagarri izond. *Ipar. g.er.*
durduzarazi, durduzaraz, durduzarazten.
du ad. *Ipar.*

durduzatu, durduza/durduzatu,
 durduzatzen. *da/du* ad. *Ipar.*
duro iz. h. **ogerleko**
dursharrukindar (herritarra)
durunda
durundatu, durunda/durundatu,
 durundatzen. *du* ad.
durundi
durundi egin
durundika adlag. *g.er.*
durunditsu
durunditu, durundi/durunditu,
 durunditzen. *du* ad. h. **durundatu**
dushanbetar (herritarra)
dute iz. *Lap.* eta *Naf.* 'tea'
dutxa iz.: *dutxa hartu.*
dutxatu, dutxa/dutxatu, dutxatzen. *da* ad.
dutxulu iz. *Ipar.*
duzunariztar (herritarra)
dvandva iz. *Hizkl.*
dzast onomat.
dzongkha (hizkuntza)
e 1 1 iz. 'euskal alfabetoaren bosgarren letra' 2 iz. "'e" letraren izena'
e 2 interj.: *e!*
ea 1 [zehir-galderetako partikula]
ea 2: *ea bada, ordua da.* (dei-hitza)
eaka adlag. *Ipar.* 'galdezka'
eatar (herritarra)
 ebagi* e. **ebaki**
 ebakaitz* e. **ebakigaitz**
ebakera iz. *Mat., Log.*
 ebakerazi* e. **ebakiarazi**
ebaketa iz. *Mat., Log.*
ebaki 1, ebakitzen. *du* ad.
ebaki 2 iz.
ebakialdi
ebakiarazi, ebakiaraz, ebakiarazten. *dio*
 ad.
ebakidura
 ebakiera* e. **ebakera**
ebakigailu
ebakigaitz
ebakin iz.: *ebakin bat da, atzoko*
egunkaritik moztua.
ebakiondo iz. (zauriaren ebakiondoak
 sendatzeko ukendua)

ebakitza iz. *Ipar.* 'erdainkuntza'
ebakitzaile
ebakitze
ebakortz
ebakuatu, ebakua, ebakutzen. *du ad.*
 'larrialdi batean, jendeaz lekuak hustu'
ebakuazio
ebakuntza iz. *Med.:* *atzo egin zioten*
bihotzeko ebakuntza.
ebakuntza-gela edo **ebakuntza gela**
Sin. **operazio-gela, operazio gela**
ebaluaketa* e. **ebaluazio**
ebaluapen* e. **ebaluazio**
ebaluatu, ebalua, ebaluatzen. *du ad.*
ebaluazio
ebanista* e. **zurgin**
ebanjelari
ebanjeliko izond.: *Eliza ebanjelikoak.*
ebanjelio
ebanjelista* e. **ebanjelari**
ebanjelizatu, ebanjeliza, ebanjelizatzen.
du ad.
ebanjelizatzaile
ebanjelizatze
ebanjelizazio
ebano iz. *Diospyros ebenum*
ebasgo
ebaska adlag.
ebasketa 1 iz. *g.er.* 'lapurreta' 2 iz. *Zuz.*
 'indarkeriarik erabili gabe inoren
 gauzaz jabetzea'
ebaskin iz. *g.er.* 'harrapakina'
ebasko* e. **ebasgo**
ebasle
ebastaile* e. **ebasle**
ebaste
ebatondo* e. **ebakiondo**
ebatsarazi, ebatsaraz, ebatsarazten. *du ad.*
Batez ere Ipar.
ebatsi, ebats, ebasten. *du ad.*
ebatu* e. **oratu**
ebatzi, ebatz, ebatzen. *du ad.*
ebazkizun iz. *g.er.*
ebazle
ebazpen
ebazpide
ebazte

ebiakoitz iz. *Ipar.* h. **larunbat**
ebidentzia
ebili* e. **ibili**
ebitatu* e. **saihestu; ekidin**
eblatar (herritarra)
ebolutibo
eboluzio
eboluzionatu, eboluziona, eboluzionatzen.
du ad. [*nor* osagairik gabea]
eboluzionismo
eboluzionista
ebonita iz. *Kim.*
edabe iz.
edade iz. *Heg. Herr.* h. **adin**
edadeko izlag. *Heg. Herr.* h. **adineko**
edadetu, edade/edadetu, edadetzen. *da ad.*
Heg. Herr. h. **adindu**
edaldi* e. **edanaldi**
edale
edalontzi
edan 1, edaten. *du ad.:* *edateko ura.*
edan-sarri izond. 'sarri edaten duena'
edan 2 iz.
edanaldi
edanarazi, edanaraz, edanarazten. *dio ad.*
edangarri izond. 'kalterik egin gabe edan
 daitekeena'
edanleku
edanontzi* e. **edalontzi; edontzi**
edantegi iz. *g.er.* 'taberna'
edaran, edaraten. *du ad.* h. **edanarazi**
edari
edari bizi
edarigintza
edarikoi izond. *g.er.* 'edalea, edarizalea'
edaritegi
edarizale
edarra iz. 'suila' *Sin.* **ferreta**
edasi* e. **erasi**
edaska iz. *g.er.* 'edateko aska'
edaski iz. (belar-landare bat)
edate
edate-dantza edo **edate dantza** *g.er.*
edateko iz. 'edaria'
edatun
edegi* e. **edeki**
edeki, edeki, edekitzen. *du ad.* 'kendu'

edekiarazi, edekiaraz, edekiarazten. *dio* ad.

edelweiss iz. *Leontopodium alpinum* *Sin.*
elur-lore, **elur lore**

eden 1 iz. 'pozoia'

eden 2, edeten. *da/du* ad. 'kabitua, hartu'

edendu, eden/edendu, edentzen. *du* ad.
'pozoitu'

edendun izond. 'pozoiduna'

edentsu izond. 'pozoitsua'

eder 1

eder egin. 1 *zaio* ad. *Bizk.*: *ez zitzaidan eder egiten gizagaixoari ogibidea kentzea*. 2 *dio* ad. *Bizk.*
'balakatu, losintxatu'

eder iritzi

eder izan. *da/zaio* ad.

ederrak eman 'jipoitu, jipoia eman / hartu'

ederrak hartu 'jipoitu, jipoia eman / hartu'

ederra sartu 'engainatu, iruzur egin'

eder 2 iz. 'edertasuna'

eder-min

ederbera izond. *g.er.*

ederbide iz. *g.er.*

edergai

edergailu iz. *Sin.* **apaingarri**; **edergarri**

edergarri

edergintza iz. *g.er.*

ederki

ederki eman ere 'ezta pentsatu ere!'

ederkitxo adlag.: *ederkitxo dakizu hori lehendik ere!*

ederkixko adlag. *Ipar.*

ederlan

ederlari iz. *g.er.* 'ertilaria, artista'

edermen iz. *g.er.*

ederragotu, ederrago/ederragotu,
ederragotzen. *du* ad.

ederrarazi, ederraraz, ederrarazten. *du* ad.

ederresgarri izond. *Ipar.* 'miresgarria'

ederreste

ederretsarazi, ederretsaraz,
ederretsarazten. *dio* ad.

ederretsi, ederrets, ederresten. 1 *du* ad.
Ipar. 'onartu' 2 *dio* ad. 'eder iritzi'

edertasun

ederti iz. *g.g.er.* 'arte, literatura salbu'

ederto

edertu, eder/edertu, edertzen. *da/du* ad.

edertzaille

ederzale

ederzaletasun

edesar (herritarra)

edoslari iz. *g.g.er.* h. **historialari**

edesti iz. h. **historia**

edestu, edes, edesten. *du* ad. *g.er.* 'kontatu'

edifikagarri izond. *Zah. Erl.*

edifikatu, edifika, edifikatzen. 1 *du* ad.
Zah. Erl. 2 *du* ad. (Bestelakoetan erabil *eraiki*)

edifizio* e. **eraikin**

ediktu

ediren, edireten. *da/du* ad.

edirenarazi, edirenaraz, edirenarazten. *du* ad. *Ipar.*

editatu, edita, editatzen. *du* ad. *Tekn.*

editore 1 iz. 'argitaratzailea' 2 iz. *Tekn.*

editorial iz. 'aldizkarietako artikulua mota'

edizio

edo

edo... edo...

edota

edonoiz

edonoizko izlag.

edonola

edonola ere

edonolako izlag.

edonon

edonondik

edonongo izlag.

edonora

edonor

edontzi

edontzizain iz. *g.er.*

edoskaldi* e. **edoskialdi**

edoski, edoskitzen. *du* ad.

edoskialdi

edoskiarazi, edoskiaraz, edoskiarazten.
dio ad.

edotariko izlag. 'edozein motatakoa'

edozein

edozeinetara ere 'nolanahi ere, edonola ere'

edozean adlag. *Bizk.*
edozelako izlag.
edozean ere 'nolanahi ere, edonola ere'
edozenbat *Bizk.*
edozer: *edozer gauza sinesten du.*
edredoi iz. *Heg.* (oheko estalki mota)
edu 1 *Bizk.* 'adina, adinbat': *ez dakit nik Martinek edu.*
 edukatu* e. **hezi**
edukazio 1 iz. h. **heziketa**; **hezkuntza** 2 iz. h. **jendetasun**
eduki 1, edukitzen. *du* ad.
eduki 2 iz.
edukiarazi, edukiaraz, edukiarazten. *dio* ad.
edukiera
 edukin* e. **eduki**
edukiontzi
edukitza iz. *Zuz.*
edukitzaile 1 iz. 'zerbait daukana' 2 iz. *Zuz.*
edukitze
edute iz. *Gram.*
edutezko izlag. *Gram.*
efe iz. "'f" letraren izena'
efektu
efemeride
eferente izond. *Biol.*
efesoar (herritarra)
efikaz izond. 'eraginkorra, etekin onekoa'
efikazia iz. 'eraginkortasuna'
efiziente izond.: *kausa efizientea.*
efizientzia iz.
egararazi, egararaz, egararazten. *dio* ad. *g.er.*
egarbera
egari, egar, egartzen. *du* ad. *Goi.* 'jasan': *ikas dezagun batak bestearen kargak egartzen.*
egarle iz. *Zub.* 'jasailea'
egarri
egarriak egon
egarri izan
egarritan adlag. *g.er.*
egarriz adlag.

egarriarazi, egarriaraz, egarriarazten. *du* ad. 'egarria piztu'
egarritu, egarri/egarritu, egarritzen. *da/du* ad.
egarti izond. *g.er.* 'egartsua, egarri dena'
egartsu 1 iz. 'egarri handia' 2 izond. 'egarri dena'
egarzola iz. 'zimendua, oinarria'
egia
egia erran
egia errateko
egia esan
egia esateko
egia esatera 'egia esan'
egia eta fedea (hurrek-eta erabiltzen duten zin modukoa)
egiatan
egiaz
egiantz
egiantzeko
egiantzekotasun
egiatasun
egiati
egiatsu izond. *g.er.* 'egiattia'
egiazale
egiazaletasun
egiazki
egiazko
egiazkotasun
egiaztabide
egiaztagarri
egiaztagiri
egiaztapen
egiaztarazi, egiaztaraz, egiaztarazten. *dio* ad. *Zuz.*
egiaztatu, egiazta, egiaztatzen. *du* ad.
egiaztatzaile
egiaztatze
 egiaztu* e. **egiaztatu**
egikari iz. *g.g.er.* 'egintza'
egikaritu, egikari/egikaritu, egikaritzen. *du* ad.
egikera
egikunde iz. *g.er.* 'egintza'
egikune iz. *Heg. g.er.* 'egintza'
egile
egin 1, egiten. *du* ad.

egin-eginean edo **egin-eginean ere**
Bizk. 'hain zuzen ere'
nireak (hireak, harenak,...) egin du
egin 2 iz.: *Apostoluen eginak.*
eginahal
eginahalean
eginahalka adlag.: *zalapartan ibili da, eginahalka.*
eginarazi, eginaraz, eginarazten. *du ad.*
eginarazle
eginbehar iz.
eginbide iz. 'eginbeharra, obligazioa'
eginbidetsu izond. *Ipar.* 'eginbeharrak egiten dituen'

egindura iz. *Ipar.* 'tankera, itxura':
egindura ederreko behia; oihalaren egindura.

eginen iz. *Batez ere Bizk.* 'egitekoa'
eginerraz izond.
egingai iz. *g.er.* 'egitekoa'; 'egitasmoa':
egingai egoki eta ausartenak; hauxe dugu egingai atal berri honetan.

egingarri izond. 'egin daitekeena'
egingo iz. *Batez ere Bizk. g.er.* 'egitekoa'
 eginkai* e. **egikari**
eginkari 1 iz. *Zah.* 'egintza' 2 iz. *Eufem.*
 'obramendua, giza kaka'

eginkizun
eginkor 1 izond. h. **eraginkor** 2 izond. h.
egingarri ('egin daitekeena' adieran, alegia)

egintza
 egintzaile* e. **egile**
 egipide* e. **eginbide**
egiptoar (herritarra)
egiptoera (hizkuntza)
egitada iz. *Bizk.* 'egitatea'

egitamu
egitarau
 egitarauketa* e. **programazio**
egitasmo
 egitasun* e. **egiazkotasun; egiatasun**
egitate
egite
egitez
egitezko izlag.: *egitezko bekatua.*
egiteko
egitekotsu izond.: *alferra beti egitekotsu.*

egiteratu, egitera/egiteratu, egiteratzen. *du ad. g.er.*

egitura
egituraketa
egituratu, egitura/egituratu, egituratzen.
du ad.

egituratzaile
egituratze
egiune
 egizale* e. **egiazale**
 egiztatu* e. **egiaztatu**
egloga iz. *Liter.*
 egoarri* e. **egonarri**
egoera
egoera zibil
egoile
egoiliar
egoismo
egoista
egoitza
 egoitzi* e. **egotzi**
 egokera* e. **egoera**
egoki izond. eta adlag.
egokiarazi, egokiaraz, egokiarazten. *du ad.*
egokiera
egokietsi, egokiets, egokietsen. *du ad.*
egokigarri izond. 'egoki edo molda daitekeena'
 egokiketa* e. **egokitzen; egokitze**
 egokipen* e. **egokitzen; egokitze**
egokiro
egokitasun
egokitu, egoki/egokitu, egokitzen. *da/du ad.*
egokitzaile
egokitzen
egokitze
egon 1, egoten. *da ad.*
bego!
dagoen-dagoenean
dagokionean [denborazko esaldietan bakarrik]: *dagokionean egiten du lan.*
 (* *honi dagokionean e. honi dagokionez*)
dagokionez (zegokienez, dagokigunez, etab.)

- egonean** adlag.: *gutxitan egonean, askotan lanean.*
- egotez** adlag.: *Maulen gelditu zen egotez.*
- egon 2** iz.
- egonaldi**
- egonarazi**, egonaraz, egonarazten. *du ad.*
- egonarri** iz.
- egonarritsu** izond.
- egondu*** e. **egon**
- egonezin** iz. eta izond.
- egongaitz** izond.
- egongaiztasun**
- egongela**
- egongia** iz. *BNaf.* eta *Zub.* 'egoitza'
- egongu*** e. **egoitza**; **egongia**
- egongune**
- egonkor**
- egonkortasun**
- egonkortu**, egonkor/egonkortu, egonkortzen. *da/du ad.*
- egonleku**
- egontegi*** e. **egoitza**; **egongia**; **egontoki**
- egontoki**
- egorri*** e. **igorri**
- egosaldu**
- egosarazi**, egosaraz, egosarazten. *du ad.*
- egosbera**
- egoserraz**
- egosgaitz** izond. 'nekez egosten dena'
- egosi**, egos, egosten. *da/du ad.*
- egoskaitz*** e. **egosgaitz**
- egoskari**
- egosketa** iz. *g.er.*
- egoski 1** iz. *g.er.* 'okela egosia'
- egoski 2*** e. **edoski**
- egoskin** iz. 'infusioa'
- egoskogor*** e. **egoskor**
- egoskor**
- egoskorkeria**
- egoskortu**, egoskor/egoskortu, egoskortzen. *da/du ad.*
- egoste**
- egotaldi** iz. *Bizk.* h. **egonaldi**
- egote**
- egotzarazi**, egotzaraz, egotzarazten. *dio ad.*
- egotzi**, egotz, egotzen. *du ad.*
- egozentriko**
- egozentrismo**
- egozle** iz. *g.er.*
- egozpen**
- egozte**
- egualdi*** e. **eguraldi**
- eguantz** iz. *g.er.* 'egunsentia'
- eguarte**
- eguazten** iz. *Bizk.* h. **asteazken**
- egubakoitz** iz. *Bizk.* h. **ostiral**
- Eguberri**
- eguen** iz. *Bizk.* h. **ostegun**
- eguerdi**
- eguerdi arte** 'eguerdi aurreko orduak'
- eguerri*** e. **Eguberri**
- eguesibartar** (herritarra)
- egun 1** iz.: *eguna joan eguna etorri; eguna joan eta eguna etorri; egunak joan egunak etorri; egunak joan eta egunak etorri.*
- egun-argi**: *egun-argiz heldu zen bere etxera.*
- egunaz**
- egunazko**
- egun batetik bestera**
- egunean baino egunean... -ago** *Heg.:* *egunean baino egunean erosoago.*
- egunean-egunean** *Bizk.* 'egunero'
- egunean eguneango** *Batez ere Bizk. g.g.er.*
- egunean eguneko**
- eguneko** izlag.: *eguneko ogia.*
- egun eta gau** 'gau eta egun'
- egunetik egunera**
- egunez** *Heg.*
- egunez egun** '(halako) egun berean': *sei urte, egunez egun, hemen berean ginela.*
- egunezko** izlag. *Heg.*
- egunik egun** 'egunez egun'
- egun on**
- egun oroz** *Ipar.* 'egunero'
- egun orozko** *Ipar.* 'eguneroko'
- egun-pasa 1** adlag.: *mendirira joan dira egun-pasa.* 2 iz.: *hiru egun-pasa egin zituzten lagunak eta bie.*
- egun-txinta**

egun 2 adlag.

egunetik biharrera 'egun batetik bestera'

egungo izlag.: *egungo idazleak.*

egungo egun: *egungo egunean gertatzen den bezala; egungo eguneko gobernua.*

egunabar iz. *Bizk.* 'egunsentia'

egunaldi* e. **eguraldi**

egunargiz* e. **egun-argiz**

egunaro* e. **egunero**

egundaino

egundaino bezala *Ipar.* 'berriro'

egundainoko

egundainokotan *Ipar.*

egundainotik

egundo

egundoko

egundu, egun/egundu, eguntzen. *da/du* ad.: *gaur berandu egundu du/da.*

eguneratu, egunera/eguneratu, eguneratzen. *da/du* ad.

eguneratze**egunero**

egunero... -ago edo **egunero eta... -ago** *g.er.:* *egunero eta maiteago dute elkar.*

eguneroko izlag.

eguneroko iz.**egunerokotasun**

egunka adlag. *g.er.:* *egunka pagatua da.*

egunkal adlag. *Zub.* 'egun bakoitzeko': *berrehun libera irabazten ditu egunkal.*

egunkari

egunoro* e. **egunero**; **egun oroz**

egunsari iz. 'eguneko saria, jornala'

egunsenti**eguntto**

eguntxinta* e. **egun-txinta**

eguntxo

eguntze iz. *g.er.* 'egunsentia'

egur iz.: *ezaguna da 'egurra' ez dela 'zura'.*

egur-belar edo **egur belar** *Lythrum salicaria*

egur egin

egur-ikatz

egurra eman

eguraldi iz.: *eguraldi mapa.*

eguraldi-giro**eguraste**

egurastoki iz. *g.er.*

egurastu, egurats/egurastu, egurasten. *da* ad.

egurats**egurgile**

egurgin iz. h. **egurgile**

egurgintza

egurkari iz. *Ipar.* 'egurgilea'

egurketa 1 adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'egur bila' 2 iz. 'egurra bilatzea' 3 iz. 'egur-pila'

egurketari

egurtegi iz.

egurtu, egur/egurtu, egurtzen. *du* ad.

egutegi

egutera iz. *Sin.* **eguzki-begi**

eguzari iz. *g.g.er.* 'jaieguna'

eguzki iz.: *eguzki-energia; eguzki-erlojua; eguzki-errainua; eguzki-izpia; eguzki-orratza.*

eguzkia hartu

eguzki-begi edo **eguzki begi** *Sin.*

egutera

eguzki-galda (*g.er.* *da* izen oso gisa)

eguzki-galdatan

eguzki-haize edo **eguzki haize** 'sortaldeko haizea'

eguzki-lili edo **eguzki lili** *Ipar.* 'ekilorea' *Helianthus annuus*

eguzki-lore edo **eguzki lore** *Carlina acaulis*

eguzkipe: *eguzkipean.*

eguzki saindu *Ipar.*

eguzki-sistema edo **eguzki sistema**

eguzkitan edo **eguzkitan egon**

eguzkitara 1 adlag. 'eguzkitan': *eguzkitara luzaroan egon den artilea.* 2 adlag. *Heg.* (*eguzkitara atera, joan ... esapidetan erabiltzen da*)

eguzki-urte edo **eguzki urte**

eguzkialde iz. 'ekialdea'

eguzkialdi iz. *g.er.:* *ostarteak eta eguzkialdiak.*

eguzkitako iz.: *hondartzako eguzkitakoen itzalpean.*

eguzkitsu

eguzkitu, eguzki/eguzkitu, eguzkitzen. 1 *du ad. g.er. 'eguzkitan jarri': eguzkitu egin behar zen lihoa.* 2 *du ad. g.er. 'eguzkia atera': atzo ez zuen egun osoan eguzkitu.*

eguzkiztatu, eguzkizta, eguzkiztatzen. *da/du ad. 'eguzkitan jarri'*

egyptiar* e. **egiptoar**

ehaile iz. *Ipar. h. ehule*

ehe

ehelegatu, ehelega, ehelegatzen. *da/du ad. Zub. 'amorratu'*

ehi izond. *Zub. 'erraza'*

ehiki adlag. *Zub. 'errazki'*

ehiza

ehizan

ehiza-txakur edo **ehiza txakur**

ehizaki

ehizaldi

ehizari* e. **ehiztari**

ehizatu, ehiza/ehizatu, ehizatzen. *du ad.*

ehize* e. **ehiza**

ehizi* e. **ehiza**

ehizketa* e. **ehiza**

ehiztari

ehiztatu* e. **ehizatu**

eho, ehotzen. *du ad.*

ehoaldi

ehoarazi, ehoaraz, ehoarazten. *du ad.*

ehogailu

ehortzarazi, ehortzaraz, ehortzarazten. *du ad.*

ehortze* e. **ehorzte**

ehortzegun

ehortzeta iz. *Zub. 'ehorztea, hileta'*

ehortzetaliar iz. *Zub.*

ehortzi, ehortz, ehortzen. *du ad.*

ehorzketa

ehorzle iz. *Sin. lur-emaile*

ehorzleku

ehorzte

ehortzoki

ehotarri iz. *g.er. 'errotarria'*

ehotu* e. **eho**

ehotze

ehule

ehuler* e. **ehule**

ehun 1 zenbtz.

ehuneko: *ehuneko hamar eman zion.*

ehunetan adlag. *Ipar. 'ehun aldiz'*

ehunetatik

ehun 2 iz.

ehun 3* e. **ehundu**

ehuna banatz. 'bakoitzari ehun, bakoitzak ehun'

ehunaka adlag.

ehunburu* e. **ehuntari**

ehundaka* e. **ehunka**

ehundegi

ehundu, ehun/ehundu, ehuntzen. *du ad.*

ehundura iz. *g.er.*

ehuneko iz.

ehunen

ehungailu iz.

ehungarren

ehungintza

ehunka

ehunki 1 iz. *h. mende*

ehunki 2 iz. 'oihala'

ehuntari

ehunzango iz. *Ord. Chilopoda*

ei 1 [partikula] *Bizk. 'omen'*

ei 2* e. **heia**

ei 3* e. **aiei**

eia* e. **ea 1; eta 2**

eiaka* e. **eaka**

eiakulatu, eiakula, eiakulatzen. *du ad. Biol.*

eibartar (herritarra)

eihar izond. *Ipar. h. ihar*

eihera iz. *Ipar. 'errotarria'*

eihera-harri edo **eihera harri** 'errotarria'

eiheralartar (herritarra)

eiheraldi iz.: *eiherazainak astero ekartzen zuen eiheraldia.*

eiheramen iz. *Zub. 'eiherara eramaten den ale kopurua'*

eiherazain iz. *Ipar.*

eijer izond. *Zub. 'ederra'*

eijerki adlag. *Zub. 'ederki'*

eiki adlag. *Ipar.*

eilalamia* e. **lamina**

eiretar (herritarra) *Sin. irlandar*

eite iz.: *haur horrek aitaren eitea du; haurrak eite handia du aitarekin.*

ejertzizio* e. **gogo-jardun** edo **gogo jardun; ariketa**

ejerzito* e. **armada; gudaroste**

ekai

ekain

ekaitz iz.: *ekaitz-haizea.*

ekaitz-txori edo **ekaitz txori**

Hydrobatidae

ekaitzaldi

ekaizte iz. 'ekaitz-garaia'

ekaiztsu izond. *g.er.*

ekandu 1 iz. *Batez ere Bizk. 'ohitura'*

ekandu 2, ekandu, ekantzen. *da/du ad. Bizk. 'ohitu'; '(abereak) etxekotu'*

ekarketa iz. *g.er.*

ekarkin iz. *g.er. 'ekarria, ekarri dena'*

ekarkor

ekarle

ekarpen

ekarrarazi, ekarraraz, ekarrarazten. *dio ad.*

ekarri 1, ekar, ekartzen. *du ad.*

ekarri 2 iz.

ekarritasun iz. *Ipar. g.er. 'zaletasuna'*

ekartze 1 [*ekarri ad.aren aditz-izena*] 2 iz. *Ipar. 'jarioa'*

ekbatanar (herritarra)

ekei* e. **ekai**

eki iz. *Batez ere Zub. 'eguzkia'*

ekialde iz.: *Ekialde Hurbila; Ekialde Urruna.*

ekiboko izond. *Fil.*

ekidin, ekiditen. *du ad. Sin. saihestu*

ekido iz. eta izond. *Zool.*

ekilatero* e. **aldekide**

ekilibratu* e. **orekatu**

ekilibrio* e. **oreka**

ekilibrista

ekilore iz. *Helianthus annuus: botila bat ekilore-olio.*

ekimen iz. '(batez ere) zerbaiti ekiteko ahalmena' (bestetarako, cf.

ekinaldi, ekinbide, ekintza; saio, etab.)

ekin 1, ekiten. *dio ad.*

ekin 2 iz.: *ekinaren ekinez; emakume ekineko eta praktikoa.*

ekinaldi

ekinbide

ekinodermo iz. *Zool.*

ekinokzio

ekintza

ekintzaile

ekipaia* e. **bagaje**

ekipaje iz. *Heg. h. bagaje*

ekipamendu iz. *Ekon.*

ekipolente izond. *Fis., Mat.*

ekipolentzia iz. *Fis., Mat.*

ekipotentzial izond. *Fis.*

ekiprobable izond. 'probabilitate berekoa'

ekitako iz. 'eguzkitakoa'

ekitaldi iz.: *ekitaldi-aretoa.*

ekitate iz. *Zuz.*

ekite

eklektiko

eklektizismo

eklesiastiko izond. *Zah. 'elizari dagokiona'*

eklipse

ekliptika iz. *Astron.*

eklosio iz. *Zool.*

ekografia

ekoitzarazi, ekoitzaraz, ekoitzarazten. *dio ad.*

ekoitzi, ekoitz, ekoizten. *du ad.*

ekoizkin iz. 'ekoitzi dena'

ekoizle

ekoizpen

ekoizte

ekoiztu, ekoitz, ekoizten. *du ad. h. ekoitzi*

ekologia

ekologiko

ekologista

ekonomato* e. **ekonomatu**

ekonomatu iz. *g.er.*

ekonometria iz. *Ekon.*

ekonomia

ekonomialari

ekonomika iz. *Heg.*

ekonomiko izond.

ekonomilari* e. **ekonomialari**

ekonomista

ekorar (herritarra)

ekorketa iz. *Fis., Teknol.*

ekortu, ekor/ekortu, ekortzen. 1 *du* ad.

g.er. 'erratza pasatu' 2 *du* ad. *Fis., Teknol.*

ekosistema

ekrondar (herritarra)

ektodermo iz. *Zool.*

ekuardortar (herritarra)

ekuatore

ekuatoreginear (herritarra)

ekuatorial

ekuazio iz.: *ekuazio-sistema.*

ekumeniko

ekumenismo

ekurarazi, ekuraraz, ekurarazten. *du* ad.

Batez ere Zub.

ekuratu, ekura, ekuratzen. *da/du* ad. *Batez*

ere Zub. 'gelditu'

ekuru adlag. *Batez ere Zub.* 'geldirik, lasai'

ekurugaitz izond. *Batez ere Zub.* 'urduria'

ekurugaiztu, ekurugaitz/ekurugaiztu,

ekurugaizten. *da/du* ad. *Zub. Goi.*

g.er. 'urduritu' (Zuberera edo goi-mailakoa da baina ez biak batera)

ekusi* e. **ikusi**

elaberi* e. **eleberri**

elaberriti* e. **eleberriti**

elaboratu, elabora, elaboratzen. *du* ad. h.

egin; landu

elai iz. *Bizk.* 'enara'

elaikume

elaire iz. *Ipar.:* *elaire naiz harekin; elaire*

dut hura; elaire gara biak.

elaketa* e. **eleketa**

elamdar (herritarra)

elantxobetar (herritarra)

elar 1 iz. 'txilarra' 2 iz. 'ezkaia'

elasmobrankio izond. *Zool.*

elastiko iz. eta izond.

elastikotasun

elastizitate* e. **elastikotasun**

elasturi iz. *Ipar.* 'berriketa'

elauso iz. *Ipar.* 'elurbizia'

elazar* e. **elezahar**

elbar* e. **herbal**

elbarri

elbarridun iz. *g.er.* 'elbarria'

elbarritasun

elbarritu, elbarri/elbarritu, elbarritzen.

da/du ad.

elbitz iz. 'landare lastoduna'

elbustoar (herritarra)

eldarnio iz. 'sukar-ametsa'

elder iz. *Ipar.* 'lerdea'

eldertsu* e. **lerdetsu**

elduaindar (herritarra)

ele 1 iz. "'1" letraren izena'

ele 2 iz.

ele-eder 1 iz. 'literatura' 2 izond.

'hiztun egokia'

ele egin

ele eman

ele erran

ele-mele

ele-zuri edo **elezuri**

elea iz. *g.er.* 'eztabaida, errieta'

elealdi iz. *g.er.* 'hizketaldia'

eleanitz* e. **eleaniztun**

eleaniztasun

eleaniztun

elear (herritarra)

eleatu, elea, eleatzen. *da* ad. *g.er.* 'elean jardun'

elebakar

elebakartasun

eleberri

eleberri beltz

eleberrigile

eleberrigintza

eleberriti izond. *Zah. g.er.* 'berritsua'

elebide* e. **elepide; hizpide**

elebidun

elebitasun

elebitza* e. **elebitasun**

eledun

elefante iz. *Loxodonta sp.* eta *Elephas sp.*

elegia iz. 'eresia'; 'deitore-kantua'

eleiza* e. **eliza**

eleka adlag. *Ipar.* 'hizketan'

elekan* e. **eleka; eleketan**

elekari

elekatu, eleka/elekatu, elekatzen. *da/du*
ad.: *elkar elekatzen dute.*

eleketa iz. eta adlag.
eleketan adlag.

eleketari

elektrika iz. *Ipar.* 'elektrizitatea':
elektrikako tresnak.

elektrikari iz. *Sin.* **argiketari**

elektriko

elektrizatu, elektriza, elektrizatzen. *da/du*
ad.

elektrizazio

elektrizitate iz.: *elektrizitate-tresna.*

elektrodo

elektroeragile izond. *Elektr.*

elektroi

elektroiman iz. *Fis.*

elektrolisi

elektrolito

elektromagnetiko

elektromagnetismo

elektrometria iz. *Fis.*

elektronegatibo izond. *Fis.*

elektronika

elektroniko

elektropositibo izond. *Fis.*

elektroskopio iz.

elektrostatika iz. *Fis.*

elektrostatiko izond. *Fis.*

elektroteknia iz. *Teknol.*

elektro tresna* e. **tresna elektriko;**
elektrizitate-tresna

elemenia iz. *Ipar.*
elemenia bat: *elemenia bat meza*
entzunagatik ere.

elemeniaka

elementu

elepide iz. *Ipar.* 'hizpidea'

elerti iz. h. **literatura**

elesari iz. *Zah.* 'gorazarrea'

elesta iz. *Batez ere Zub.* 'hizketa, eleketa'
elestan adlag.

elestaldi iz. *g.er.* 'hizketaldia'

elestari

elestatu, elesta/elestatu, elestatzen. *da* ad.
Batez ere Zub. 'elekatu, hizketan
jardun'

eletsu izond. 'berritsua'

elixa* e. **eliza**

elezahar

elezu izond. 'berritsua'

elezuri edo **ele-zuri** izond.: *gizon elezuria.*

elgar* e. **elkar**

elge iz. *Ipar.* 'lur landua'

elger* e. **ergel**

elgetar (herritarra)

elgoibartar (herritarra)

elgorri iz.

elgorriagar (herritarra)

eli iz. 'abere taldea'

elibat zenbtz. [komunztadura pluralean
egin behar du] *Zub.* 'batzuk': *gizon*
elibat jin dira.

elidetar (herritarra)

eliditu, elidi, eliditzen. *du* ad. *Gram.*

elikabide

elikadura

elikagai

elikagarri

elikapen iz. 'elikatzea'

elikarazi, elikaraz, elikarazten. *du* ad.

elikatu, elika, elikatzen. *da/du* ad.

elikatura* e. **elikadura**

elikatze

eliminatu* e. **kanporatu; baztertu**

elipse

elipsi

elipsoide iz. *Mat.*

eliptiko

elisio iz. *Hizkl.*

elite iz.

elitismo

elitista

eliza

eliza-besta edo **eliza besta** *Ipar.*
'herriko zaindariaren eguna'

eliza nagusi *g.g.er.* 'parrokia'

eliza-txori edo **eliza txori** 'txolarrea'

elizaz adlag.: *elizaz ezkonduak; elizaz*
Arratzukoa da baserria, herriz
Mendatakoa.

eliz guraso *Sin.* **elizako guraso**

eliza gizon* e. **elizgizon**

elizagorriar (herritarra)

elizain iz. 'sakristaua'
elizako iz. pl.: *apaizak elizakoak eman dizkio gaixoari.*
elizalde
elizarako izond. *Bizk.* 'elizkoia'
elizaratu, elizara/elizaratu, elizaratzen. *da/du* ad.
elizate iz. 'Bizkaiko lur zabaleko herri foruduna'
elizatorra iz. *Ipar.* 'alba'
elizazale izond. *g.er.* 'elizkoia'
elizbarruti
elizbatzar iz. 'kontzilioa'
elizbide
elizbira iz. 'prozesioa'
elizetxe 1 iz. *g.er.* 'erretore-etxea' 2 iz. *g.er.* 'eliza eraikin gisa hartua'
elizgizon
elizinguru iz. 'prozesioa'
elizjira* e. **elizbira**
elizkari iz. *Bizk. g.er.* 'hiletak'
elizkizun
elizko
elizpe iz. *Bizk.:* *elizpean ari dira agure zaharrak kontu-kontari.*
eliztar
elkar
elkar aditu
elkar-aditze
elkar hartu
elkar-hartze
elkar-ulertze
elkarbide
elkarbizitza
elkargaitz izond.: *iritzi elkargaitzak.*
elkarganako izlag. 'elkarrekikoa'
elkarganarazi, elkarganaraz, elkarganarazten. *du* ad.
elkarganatu, elkargana/elkarganatu, elkarganatzten. *da* ad.
elkarganatze
elkargarri 1 iz.: *elkartasunean bizitzeko legerik eta beste elkargarrik behar ez dutenak.* 2 izond.: *bekarekin elkargarri diren diru-laguntzak.*
elkargo
elkargune
elkarketa

elkarkide izond. pl. 'elkarren kide direnak'
elkarkidetasun iz.: *elkarkidetasun handia daukate alemanak eta ingelesak.*
elkarkidetu, elkarkide/elkarkidetu, elkarkidetzen. *du* ad.: *esaldi elkarkidetu edo koordinatuak.*
elkarkor izond. *Mat.*
elkarlan
elkar-maite izond. pl.: *anaiak bezain elkar-maiteak ginen biok.*
elkarrarazi, elkarraraz, elkarrarazten. *du* ad.
elkarrekiko
elkarrekikotasun
elkarrekintza
elkarretaratu, elkarretara/elkarretaratu, elkarretaritzen. *da* ad.
elkarretaratze
elkarrezin izond. 'ezin elkartuzkoa'
elkarrizketa
elkarrizketatu, elkarrizketa/elkarrizketatu, elkarrizketatzen. *da/du* ad.
elkarrizketatzaile
elkartasun
elkarte
elkartekide
elkartezin* e. **elkarrezin**
elkartu, elkar/elkartu, elkartzen. *da/du* ad.
elkartzaile
elkartze
elkarzut
elkarzutasun
elki* e. **ilki**
elkor
elkortasun
elkortu, elkor/elkortu, elkortzen. *da/du* ad.
eloar (herritarra)
elokuentzia iz.
elongazio iz. *Fis., Astron.*
elorri
elorri-arantza edo **elorri arantza** 'elorriaren arantza'; 'elorria'
elorri beltz *Prunus spinosa*
elorri zuri *Crataegus laevigata* eta *Crataegus monogyna*
elorriar (herritarra)
elorrío iz. *Bizk.* 'nekea, estualdia'

elorriondo**elortzibartar** (herritarra)**eltxar** iz. 'euli beltzaren larba'eltxetxu* e. **eltzeitsu****eltxo** iz. *Subord. Nematocera***eltzagor****eltzagortu**, eltzagor/eltzagortu,
eltzagortzen. *du ad. g.er.***eltzari** iz. *Naf.* 'eltzekaria'**eltzaur** iz. *Ipar. eta Naf.* 'intxaurra'**eltze** iz.: *eltze bat urre.***eltze-burdina** edo **eltze burdina** iz.*Batez ere Naf.* 'eltzeari lurreko suaren
ondoan eusteko jartzen den
burdinazko tresna'**eltzegile****eltzegintza****eltzeitsu** iz. *Sin.* **itsulapiko****eltzekada****eltzekari** 1 iz. 'eltzean, barazkiz eta,
prestatzen den janaria' 2 iz. 'barazkia,
egoskaria'**eltzeko** iz. 'eltzekaria'**eltzekondo****eltzeondoko** iz. *Batez ere Naf.* 'eltzeari
lurreko suaren ondoan eusteko jartzen
den burdinazko tresna'**eltzetara** iz. *Ipar.* 'eltzekada'**eltziegar** (herritarra)**eltzun** iz. *g.er.***elur** iz.: *elur-hautsa; elur-luma; elur-
maloa; elur-maluta; elur-mataza.***elur-eper** edo **elur eper** *Lagopus
mutus***elur-jausi****elur-lapatx** edo **elur lapatx****elur-lore** edo **elur lore** *Leontopodium
alpinum Sin. edelweiss***elur-orein** edo **elur orein** *Rangifer
tarandus tarandus***elur-pikor** edo **elur pikor****elurra egin****elurra izan****elur-txori** edo **elur txori** 'txonta'**elur-zulo** edo **elur zulo****elurbildu****elurbizi****elurbusti**elurluma* e. **elur-luma** edo **elur luma**elurrauso* e. **elauso**elurretako eper* e. **elur-eper** edo **elur
eper** (*Lagopus mutus* adierazteko)**elurte****elurtegi****elurtsu****elurtu**, elur/elurtu, elurtzen. *du ad. g.er.*elurtxori* e. **elur-txori** edo **elur txori****elurtza****emagaldu****emagin****emagintza****emagizon****emaile****emaitza****emakida** iz. *Admin., Zuz.***emakidadun** izond. eta iz. *Admin., Zuz.***emakoi****emakume****emakumekeria** iz. *g.er.***emakumetasun****emakumetu**, emakume/emakumetu,
emakumetzen. *da/du ad.***emakumezale****emakumezko****Emakunde** iz. *Naf.:* *bihar Emakunde
eguna da.***eman 1**, ematen. *du ad.:* *zortzi urte eman
nituen horretan; tontoa ematen du;
irakurtzeari oso emana da; eman
dezagun horrela dela. (*neska-
mutikoen artean ematen diren
liskarrak e. neska-mutikoen
artean gertatzen diren
liskarrak.)***eman 2** iz.: *uraren emana.***emanaldi****emanarazi**, emanaraz, emanarazten. *dio
ad.*emanketa* e. **emate****emankizun****emankor****emankortasun****emankortu**, emankor/emankortu,
emankortzen. *du ad. g.er.***emantzipatu**, emantzipa, emantzipatzen.
du ad. Hist., Zuz.: *adingabe*

emantzipatuak eta emantzipatu gabeak.
emantzipazio iz. *Hist., Zuz.:* emakumeen emantzipazioa.
emarazi, emaraz, emarazten. *du* ad.
emazarle
emari
emaro
emasabel iz. 'umontzia'
emate
ematu, ema, ematzen. *da/du* ad. 'eztitu'
ematutu
ematzar
ematzaille
emaustar (herritarra)
emazte
emaztedun
emaztegai
emazteki iz. *Lap.* eta *BNaf.*
eme 1 iz. "'m" letraren izena'
eme 2 1 izond. eta iz.: *arrak eta emeak.* 2 izond.: *hitz emeak eta eztiak.*
emekeria iz. *g.er.*
emeki adlag.: *emeki-emeki.*
emendailu
emendakin iz. 'eranskina' (ez du gaztelaniazko *emienda* adierazten)
emendatu, emenda, emendatzen. *da/du* ad. 'gehitu, erantsi' (ez du 'zuzendu' adierazi nahi)
emendatzaile
emendatze
emendio iz.
emendiozko izlag. *Gram.*
emerdi iz. *g.er.* 'emakume erditu berria'
emerditu, emerdi/emerditu, emerditzen. *da* ad. *g.er.* '(emakumea) erditu'
emero* e. **emaro**; **emeki**
emetasun
emetu, eme/emetu, emetzen. *da/du* ad.
emigrante izond. eta iz. *Sin.* **joale**
emigratu, emigra, emigratzen. *du* ad.
emigratzaile
emigrazio
emir
emirerri
emirerribatuar (herritarra)

emititu* e. **igorri**; **jaulki**
emokatu, emoka, emokatzen. 1 *da/du* ad. *Ipar.* 'mukuru bete' 2 *da/du* ad. *Ipar.* 'zarpiatu'
emotibo izond.: *funtzio emotiboa.* (* *omenaldi emotiboa* e. *omenaldi hunkigarria* .)
emozio iz. h. **zirrara**
emozional
emozionatu* e. **hunkitu**
enada* e. **enara**
enamoratu, enamora, enamoratzten. *da/du* ad. *Beh.* h. **maitemindu**
enantz iz. *Batez ere Naf.* 'trebetasuna'
enara iz. *Hirundo rustica*
enara-belar edo **enara belar** *Chelidonium majus*
enas izond. *Heg.* 'zikina'
enbalaje
enbalatu, enbala, enbalatzen. *du* ad. 'paketatu'
enbalditu izond. *Ipar.* 'elbarria'
enbarazatu, enbaraza, enbarazatzen. *du* ad. *Zah.* 'enbarazu egin, trabatu'
enbarazu iz. 'traba'
enbarazu egin
enbargatu, enbarga, enbargatzen. *du* ad. *Heg.* 'bahitu'
enbargo iz. *Heg.*
enbarkatu, enbarka, enbarkatzen. *da* ad. *Beh.* 'ontziratu'
enbata
enbaxada
enbaxadore
enbeia iz. *Ipar. Beh.* 'gutizia, gogoia'
enbidia* e. **inbidia**
enbido
enbidoka adlag.
enblema
enblematiko izond.
enbor
enborki iz.
enboskada iz. *Ipar. Zah.* 'zelata'
enbrage
enbrazu* e. **enbarazu**
enbrioi
enbriologia
enbusteria iz. *Heg. Herr.*

enbustero izond. eta iz. *Heg. Herr.*
 enbutido* e. **hestebete**
enda
endai iz. 'pala'
endaitz iz.
endalar iz. *Smilax aspera* *Sin. arkasats*
 endana* e. **andana**
endekatu, endeka, endekatzen. *da/du* ad.
endekatze
 endelegamendu* e. **entelegu**
 endelegatu* e. **entelegatu**
 endelgamendu* e. **entelegu**
 endelgatu* e. **entelegatu**
 endelgu* e. **entelegu**
endemas adlag. *Heg. Beh.* 'areago'
endemiko 1 izond. *Med.* 2 izond. *Ekol.*
endes izond. *Zub.* 'zikina'
endibia iz. *Cichorium intybus* var.
foliosum
endodermo iz. *Biol.*
endogamia
endogeno izond. *Biol., Geol.*
endokrino izond.
endokrinologia iz. *Med.*
endore iz. *Zah.* 'alkatea'
endosatu, endosa, endosatzen. *du* ad.
Finantz.
endosu iz. *Finantz.*
endotelio iz. *Biol.*
endotermiko izond. *Kim.*
endredatu, endreda, endredatzen. *du* ad.
Heg. Herr.: *burutik endredatua dabil;*
han zebilen bazterrak endredatzen.
endreda-makila
endredatzaile izond. *Heg. Beh.*
endredo iz. *Heg. Beh.*
endurtu, endur, endurtzen. *da/du* ad.
ene 1 iz. "'n" letraren izena'
ene 2 1 izlag.: *ene iritziz.* 2 interj.: *ene bada!*
eneganatu, enegana/eneganatu,
 eneganatzen. *da/du* ad.
enegarren
eneolitiko
energetiko izond.
energia iz. *Fis.*
eneriztar (herritarra)

enetxo
enfasi iz. *Sin. hanpadura*
enfatiko izond.: *mintzagai hanpatu edo*
enfatikoa.
enfokatu, enfoka, enfokatzen. *du* ad. *Heg.*
engaiamendu iz. *Ipar.*
engaiatu, engaia, engaiatzen. *da/du* ad.
Ipar.
engainabide iz. *g.er.:* *engainabide izan*
daitekeen publizitatea.
engainagarri
engainakor 1 izond. 'erraz engainatzen
 edo nahasten dena' 1 izond.
 ('engainatzen duena' adierazteko,
 erabil *engainagarri*)
engainari izond. *Zah.* 'engainatzailea'
engainatu, engaina, engainatzen. *du* ad.
engainatzaile
engainu
enganatu, engana, enganatzen. *du* ad.
Ipar. h. **engainatu**
enganio iz. *Ipar.* h. **engainu**
 engandar* e. **ingeles**
engoitik adlag. *Ipar.*
 'dagoeneko/honezkero, orduko,
 hemendik aurrera'
engoxarazi, engoxaraz, engoxarazten. *du*
 ad. *Zub.*
engoxatu, engoxa, engoxatzen. *da* ad. *Zub.*
 'alditxartu'
engranaje
engranatu, engrana, engranatzen. *da* ad.
Tek nol.
enigma
enigmatiko
enjogidura iz. *Zub.* 'grina'
enjogi izan. *da* ad. *Zub.* 'zale izan':
kanpotiko gauzei enjogi dena.
enkante iz.: *enkantean jarri, saldu;*
enkantean eman.
enkargatu, enkarga, enkargatzen. *du* ad.
Heg. Beh.
enkargu iz. h. **mandatu**
 enkaxatu* e. **sartu; txertatu; ahokatu**
enkel izond. *Ipar. g.er.* 'ahula'
enklabe iz. 'barrendegia'
enklitiko izond. *Hizkl.*
 enkoadernatu* e. **azalezatatu**

enkoadernazio* e. **azaleztapen**
 enkomentatu* e. **gomendatu; (norbaiten) esku utzi**
 enkoniatu* e. **inkoniatu**
enkontru iz. 'topo egitea'
 enmaskaratu* e. **maskaratu**
enoatu, enoa, enoatzen. *da/du* ad. *Ipar.* eta *Naf.*
enor iz. *Bizk. g.er.* 'garatxoa'
 enpadronatu* e. **erroldatu**
enpagu iz. *Bizk.* 'nazka, higuina': *enpagua eman zidan.*
enpanada iz.
enparantza iz. h. **plaza**
 enparatu 1* e. **enparau**
enparau *Bizk.* 'gainerakoa'
 enpate* e. **berdinketa; adoste**
enpatia iz. *Psikol.*
enpatiko izond. *Psikol.*
enpatxu iz. *Heg. Beh.*
enpeinu iz. *Heg. Beh.* 'ahalegina, eginahala'
enpeltatu, enpelta, enpeltatzen. *du* ad. *Zub.* '(arbolak) txertatu'
enperadore
enperadorego iz. *g.er.* 'enperadorearen agintea'
enperatriz
 enperio* e. **inperio**
enpiriko
enpirismo
enplastero iz. *Heg. Beh.*
enplastu
enplegatu 1, enplega, enplegatzen. 1 *du* ad.: *eguna enplega obra onetan.* 2 *da* ad.: *zure zerbitzuan enplega gaitezen; udalean enplegatzen zen gizona.*
enplegatu 2 iz.
enplegatzaille
enplegu
enpo egin 'ase, bete'
enpresa
enpresaburu
ensaimada iz.
entalpia iz. *Fis.*
entelegatu, entelega, entelegatzen. *du* ad. *Zub.* 'aditu, ulertu'
entelegu iz. *Zub.*

entendatu* e. **entenditu**
entendimentu iz. h. **adimen**
entenditu, entendi, entenditzen. *du* ad. h. **aditu; ulertu**
entenga
 enteratu* e. **jabetu; jakin**
 enterradore* e. **ehorzle; lur-emaile**
enterru iz. *Bizk. Beh.* 'hileta'
entierro iz. *Gip. Beh.* 'hileta'
entitate iz.
entoil izond. *Ipar. g.er.* 'ahula'
 entokatu* e. **emokatu**
entrabal iz. *Ipar. g.er.:* *handia da zure eta haren artean den entrabala.* (Batez ere *entrabalean* eta *entrabaleko* formetan erabiltzen da)
entrabaleko 1 izlag. *Ipar.* 'bien artekoa' 2 izlag. *Ipar.* 'zalantzazkoa'
 entrada* e. **sarrera; harrera**
 entraina* e. **errai**
entrama 1 iz. (zerraren hortzei egiten zaien okertzea) 2 iz.: *entrama oneko pertsona da.* (jateko gogo handia)
 entrebista* e. **elkarrizketa**
entregatu, entrega/entregatu, entregatzen. *du* ad. *Heg. Beh.*
entregu izond. *Ipar. g.er.* 'trebea'
 entrenadore* e. **entrenatzaile**
entrenamendu iz. *Kirol.*
entrenatu, entrena, entrenatzen. *da/du* ad. *Kirol.:* *gogotik entrenatu naiz igerian; zuk futbol-taldea entrenatuko duzu.*
entrenatzaile iz. *Kirol.*
 entrepresa* e. **enpresa**
entresaka iz. *Heg. Beh.* h. **bakanketa; mehazketa**
entretenigarri izond. eta iz. *Heg.*
entretenimendu 1 iz. *Heg.* 2 iz. *Ipar.*
entretenitu, entreteni, entretenitzen. 1 *da/du* ad. *Heg.* 'jostatu, jostarazi' 2 *da/du* ad. *Ipar.* 'mantendu'
entropia iz. *Fis.*
entsalada
entsalada-ontzi edo **entsalada ontzi**
entseatu, entsea, entseatzen. *da/du* ad. *Lap.* eta *BNaf.*
entsegu iz. *Lap.* eta *BNaf.* 'saioa, saiakera'
 entseiatu* e. **entseatu**

entseiu* e. **entsegu**
entseiukarrean adlag. *Zah.* 'saio moduan'
entterka izond. *Ipar.*
entxufatu, entxufa, entxufatzen. *du* ad.
Heg.
entxufe iz. *Heg.*
entzefalo iz. *Anat.*
entzierro iz. (zezen-lasterketa)
entziklika
entziklopedia
entziklopediko
entzima
entzuera iz. 'entzutea'
entzuera izan. *du* ad. 'aditzea izan,
entzutea izan'
entzuketa
entzukizun
entzule
entzulego* e. **entzuleria** (edo *entzuleak*
)
entzuleria
entzumen
entzumenezko
entzun, entzuten. *du* ad.: *gogorregi*
mintzatu zen, eta entzutekoak entzun
zituen ordainetan; hitzok entzueran (
Bizk. 'hitzok entzutean').
ez entzun egin edo **ez entzuna egin**
edo **ez entzunarena egin**
entzunaldi
entzunarazi, entzunaraz, entzunarazten.
dio ad.
entzunareto iz. *Sin.* **auditorium**
entzunbide iz. *g.er.*
entzungai iz.
entzungailu
entzungaitz izond.
entzungarri
entzungela iz.
entzungor
entzungor egin
entzute
entzutea eman *g.er.* 'arreta ipini'
entzutea izan
entzute handiko
entzutez
entzutegi

entzutetsu
entzutezko
enul izond. *Ipar.* 'ahula'
enuntziatu 1, enuntzia, enuntziatzen. *du*
ad.
enuntziatu 2 iz.
enuntziazio iz.
enura iz. *g.er.* 'zalantza, duda'
enuxenta* e. **inozente**
eñe iz. "'ñ" letraren izena'
eñula* e. **enul**
oliar (herritarra)
oliko izond.
epa* e. **hepa**
epai
epaikari iz. h. **epaile**
epaiketa
epaiki iz. 'zerra'
epaikunde iz. *g.er.* 'epaiketa'
epail iz. *Heg.* h. **martxo**
epaile
epailetza
epaimahai
epaimahaiburu
epaimahaikide
epaimahaiko iz.
epaite iz.: *belar-epaitea; iratze-epaitea.*
epaitegi
epaitondo iz. 'motzondoa'
epaitu, epai/epaitu, epaitzen. *du* ad.
epaitza
epantxu iz. *Batez ere Zub.* 'eragozpena'
epe iz.: *epez kanpo.*
epealdi iz. *Batez ere Admin.* (Gehienetan
aski da *epe*)
epeka
epel
epelak entzun
epelarazi, epelaraz, epelarazten. *du* ad.
epeldu, epel/epeldu, epeltzen. *da/du* ad.
epelik adlag.
epelkeria
epelki adlag.
epeltasun
epemuga
ependimo iz. *Anat.*
epentesi iz. *Hizkl.*

eper
eperki iz. 'eper-okela'
eperkume
epetsu izond. *g.er.* 'eramankorra'
epidauroar (herritarra)
epidemia
epidemiologia
epidemiologiko
epidermiko izond.
epifania
epigeo izond. *Ekol.*
epigrafe
epigrafia
epigrama iz. *Liter.*
epika
epiko
epikureismo
epilepsia
epileptiko izond. eta iz. *Med.*
epilogo
epiroar (herritarra)
epistemologia
epistemologiko izond.
epistola
epitafio
epitelial izond.
epitelio iz. *Biol.*
epiteto
epizentro
epopeia
 epotx* e. **ipotx**
 epuru* e. **ipuru**
era
era batean 'era berean, berdin'
era batera
era berean
erako izond.: *aziendentzat txit leku ona eta erakoa.*
era on 'aukera, abagune ona'
erara 1 adlag. 'egoki': *nire gogamenak erara eta egoki adieraztea.* 2 adlag. 'gogara' 3 adlag. 'ados, konforme' 4 adlag. 'ez alderantziz, baizik zuzen': *erara jantz ezazu alkandora, azpikoz gainera baitaukazu.*

eraz adlag.: *auzotegi honetako baserritarrak nahikoa eraz eta polito bizi ziren.*

erabaki 1, erabakitzen. *du* ad.

erabaki 2 iz.

erabaki 3 izond.: *zuzen jokatzeko asmo erabakia.*

erabakiarazi, erabakiaraz, erabakiarazten. *dio* ad.

erabakigai iz.

erabakigaitz izond. 'erabakitzen zaila'

erabakigarri izond.

erabakigune

erabakile* e. **erabakitzaille**

erabakimen iz.: *botoa eta erabakimena dutenak.*

erabakior* e. **erabakigarri**

erabakitasun iz.: *zorionez bertute bat izan zuten euskaldunek: gauzak egiteko erabakitasuna eta gogo sendoa.*

erabakitzaille

erabakitze iz. (Batez ere hitz elkartuetan

erabiltzen da, lehen osagai gisa:

erabakitze-ahalmena;

erabakitze eskubidea)

erabakizun

erabat

erabateko izlag.

erabelar iz. *Hyoscyamus niger*

eraberritu, eraberri, eraberritzen. *du* ad.

eraberritzaile

eraberritze

erabia-belar edo erabia belar* e. **errabia-**

belar edo **errabia belar**

erabide

erabidetsu izond. *g.er.* 'modutsua'

erabilaldi

erabilarazi, erabilaraz, erabilarazten. *dio* ad.

erabilbide

erabilera

erabilerraz

erabilezin izond.

erabilgai izond. *g.er.* 'erabilgarria'

erabilgaitasun iz. *g.er.* 'erabilgarritasuna'

erabilgaitz

erabilgarri

erabilgarritasun

erabili, erabil, erabiltzen. *du* ad.
 erabilketa* e. **erabilera**
 erabilkor* e. **erabilgarri**
erabilmolde iz. *g.er.*
erabilpen iz. h. **erabilera**
erabiltzaile
erabiltze
eradan, eradaten. *du* ad. 'edanarazi'
eradoski, eradoskitzen. *du* ad.
eraen iz. *Batez ere Gip. g.g.er.:* *lantegi hartan ez zegoen burubide eta eraen onik.*
eraendu, eraen/eraendu, eraentzen. *du* ad.
Batez ere Gip. Zah.
eraentza iz. *Batez ere Gip. Zah.*
eraentzaile iz. *Batez ere Gip. Zah.*
eragabe izond.
eragabeko izlag. 'eragabea'
eragabekeria
eragabeki
eragabetu, eragabe/eragabetu, eragabetzen. *du* ad.
eragaitz 1 iz. 'zailtasuna, eragozpena': *bi eragaitz aurkitzen dizkiot nik gaztelaniari neurtitzerako.* 2 izond.
 eragigai* e. **eragingai**
eragiketa
eragile
eragimen iz. 'eraginkortasuna'
eragin 1, eragiten. *du/dio* ad.: *hotzak dardara eragiten du; gizon batengan eragin nahi izan zuen ezbehar eta okerragatik; motorrak eragiten dio ardatzari; buru-eraginka, keinuka, ari zaizkit.*
eragin 2 iz.
eraginarazi, eraginaraz, eraginarazten. *dio* ad.
eragingai iz. *Mat.*
eragingailu iz. *Teknol.*
eragingarri
eragingarritasun
eraginkor
eraginkortasun
eragipen iz. h. **eragin**
eragite iz. *Sin.* **eragin 2**
eragon *Bizk.:* *lanari daragoio* ('lanean ari da').

eragotzi, eragotz, eragozten. 1 *du* ad. *Ipar. Zah.* 'egotzi' 2 *du* ad. *Heg.* 'debekatu': *argia ikustea eragozten didatenak.* 3 *du* ad.: *eragozten dizu hain berandu deitzeak?* (erdarazko *molestar, déranger*)
eragozgarri
 eragozketa* e. **eragozpen**
eragozle
eragozpen iz.: *lanak, barka eragozpenak.*
eragozpide
 erahil* e. **erail**
 eraiketa* e. **eraikuntza**
eraiki, eraikitzen. *du* ad.
eraikiarazi, eraikiaraz, eraikiarazten. *dio* ad.
eraikidura iz. *g.er.* 'eraikuntza'; 'egitura'
eraikiezin
eraikigarri
eraikigarritasun
 eraikile* e. **eraikitzaile**
eraikin
eraikitzaile
eraikitze
eraikuntza
erail, erailtzen. *du* ad.
eraile iz. eta izond. 'hiltzailea'
erailketa
 erailtzaile* e. **eraile**
erailtze
 erain* e. **erein; ero**
eraio, eraiotzen. *du* ad. *g.er.:* *elkar eraio* ('elkarrekin bat etorri, ongi konpondu'); *Azkarate eta Bedaio, elkar ezin eraio.*
eraisketa iz.
eraisle
eraispén iz.
eraiste iz.
 eraistegi* e. **jetzitegi**
 eraitsaldi* e. **jetzialdi**
eraitsarazi, eraitsaraz, eraitsarazten. *dio* ad.
eraitsi 1, eraits, eraisten. *du* ad. 'jaitsarazi'; 'bota': *agintedunak eraisten ditu beren aulkietatik; portutik irteteen, belak eraitsi zituzten.*
 eraitsi 2* e. **jetzi**

erakargarri 1 iz. 2 izond.
erakargarritasun
 erakarketa* e. **erakarpen**
 erakarkor* e. **erakargarri**
erakarle
erakarmen
erakarpen iz.: *erakarpen-indarra*.
erakarrarazi, erakarraraz, erakarrarazten.
dio ad.
erakarri, erakar, erakartzen. *du* ad.
erakartze
erakatsi, erakats, erakasten. *du* ad. *Ipar*. h.
irakatsi
 erakeria* e. **erokeria**
eraketa
erakunde
 erakuntza* e. **eraketa**
 erakurri* e. **irakurri**
 erakusaldi* e. **erakustaldi**
erakusbide
erakusgai
erakusgarri 1 iz.: *orduko hizkuntzaren erakusgarri zenbait*. 2 izond.: *hau bai amodiozko proba erakusgarria*.
erakusgela iz.
erakuskari iz. *g.er.* 'erakusgarria'
erakusketa
erakusle
erakusleiho
erakusmahai
erakusmen
erakuspen
erakustaldi
erakustareto
erakustazoka
erakuste iz.: *erakuste oneko liburuak*.
erakustegi iz. *g.er.* 'erakusleiho';
 'erakustokia'
erakustoki
erakustun iz. *Batez ere Naf.* 'erakuslea';
 'irakaslea'
erakutsarazi, erakutsaraz, erakutsarazten.
dio ad.
erakutsi 1, erakuts, erakusten. *du* ad.
erakustera eman: *biziki maite nauela erakustera eman dit.*

erakutsi 2 iz.: *ez duzu nire erakutsien beharrik*.
esku-erakutsi 'oparia'
eraldaketa
eraldatu, eralda/eraldatu, eraldatzen.
da/du ad.
eraldatze iz.: *egurraren eraldatze-prozesuak*.
 eraldu* e. **eratu**
eralgi, eralgitzen. *du* ad.: *dirutza handia eralgi zuen*.
eralgiarazi, eralgiaz, eralgiazten. *dio* ad.
eralgiketa
 eralgipen* e. **eralgiketa**; **eralgitze**
eralgizaile izond. eta iz. *g.er.*
eralgitze
 eralketa* e. **eralgiketa**
eralki, eralkitzen. *du* ad. 'bahetu'
eramaile
eraman 1, eramaten. *du* ad.
aitzina eraman
atoian eraman
atxilo eraman
aurrera eraman
ezin eraman izond. 'eramanezina, ezin eramanezkoa'
gaizki eraman
gogoan eraman
eraman 2 iz. 'eroapena': *eraman handiko emakumea*.
eramanarazi, eramanaraz, eramanarazten.
dio ad.
eramanerraz
eramanezin izond.
eramangaitz
eramangarri izond.: *askoren artean banatu da karga, eramangarriago gerta dadin; lanpa eramangarria; konputagailu eramangarria*.
eramankizun iz. 'sufrimendua'
eramankor izond.: *onginahi eta amodio egiazkoa eramankorra da*.
eramanpen iz. *g.er.* 'eroapena'
 eramantzaile* e. **eramaile**
eramate
erandiotar (herritarra) *Sin.* **erandioztar**
erandioztar (herritarra) *Sin.* **erandiotar**

erangoar (herritarra)
eransgarri
eranskailu
eranskari izond. *Hizkl.*
eranskin
eranskor
erantsi, erants, eransten. *dio* ad.
erantzi, erantz, eranzten. 1 *du* ad.
 'soinekoa kendu' 2 *da* ad. 'biluzi'
erantzuera iz. h. **erantzun 2**
erantzuki iz. 'norbaiti bere hutsa, hobena edo gaizki egina aurpegira botatzea edo gaitzestea'
erantzuki egin *Ipar.*: *norbaitek erantzuki hau egin dio*
Euskaltzaindiari: espainol gisa jokatu duela.
erantzukizun iz.: *erantzukizun zibila. Sin.*
erantzunbehar
erantzule
erantzun 1, erantzuten. *du* ad.
erantzun 2 iz.
erantzunarazi, erantzunaraz, erantzunarazten. *dio* ad.
erantzunbehar iz. *Sin.* **erantzukizun**
erantzunbide iz. *g.er.*
erantzungailu iz.
erantzupen iz. h. **erantzun 2**
 erantzupide* e. **erantzunbide**
erantzute
erasan, erasaten. 1 *dio* ad. 'eraso, eragin':
eguzkiak erasan dio; gure berriek biziro erasan zioten. 2 *dio* ad.
 'esalarazi' 3 *du/dio* ad. *Naf.* 'euria egin': *berandu arte erasan du; erasaten badu, elurra eginen du.*
 erasgarri* e. **eransgarri**
erasi, eras, erasten. *du* ad. [Batez ere forma trinkoetan erabilia] *Batez ere Ipar.*
 'hitz egin, murmurikatu'
erasia iz.
erasian
erasiaka
erasiatu, erasia/erasiatu, erasiatzen. *du* ad.
Ipar. 'errieta egin'
erasiatzaile izond. eta iz. *Ipar.* *g.er.*
 eraskin* e. **eranskin**
 eraskor* e. **eranskor**

erasle izond. eta iz. *Ipar. Zah.* 'berritsua, hitzontzia'
eraso 1, erasotzen. *dio* ad.
eraso 2 iz.
erasoan
eraso egin
erasoaldi
erasoka
erasokor
erasotzaile
eraspen iz. 'debozioa'
eraste iz.: *ez egin kontu jendearen erasteaz.*
 erasun* e. **erotasun**
eratasun iz. 'moduzkotasuna'
eratorbide
eratorpen
eratorri, erator, eratoritzen. *du* ad.
eratore iz. *g.er.*
 eratsi* e. **eratsi**
eratsu izond. 'egokia'
eratsundar (herritarra)
eratu, era/eratu, erutzen. 1 *da* ad. *g.er.*
 'egokitu' 2 *du* ad.: *elkarte bat eratu dute.*
 eratxeiki* e. **eratziki; irazeki**
 eratxi* e. **eratsi**
eratziki, eratziki, eratzikitzen. *du* ad. *Ipar.*
eratzaille
eratzan, eratzaten. *du* ad. *Goi.* 'etzanarazi'
eratze
eratz, eratz, erazten. *du* ad. *Bizk.* 'larrua urratu, harrotu'
 eratzto edo eratzon* e. **eratzan**
erauntsi 1, eraunts, eraunsten. *dio* ad.
 [Batez ere forma trinkoetan erabilia]:
ateak ateari darauntsanean.
erauntsi 2 iz.
erauntzi, erauntz, erauntzen. *du* ad. *Ipar.*
 eta *Naf.* h. **erantzi**
erausi 1, eraus, erausten. *du* ad. *g.er.*
erausi 2 1 iz. 'berriketa' 2 iz. 'zaunka'
erausian adlag.
erausika adlag. *Ipar.* 'zaunka eginez'
erausle izond. eta iz. 'berritsua'
 erautsi* e. **eratsi**
erauzgarri iz. *Zah.* 'erauzten duena'

erauzi, erauz, erauzten. *du* ad.

erauzketa

erauzte iz. *g.er.*

erazagutu, erazagut, erazagutzen. *dio* ad.

Goi. 'ezagutarazi'

erazeki* e. **irazeki**

erazko izlag. 'egokia'

erazle* e. **arazle**

eraztu* e. **eratu**

eraztun

erbatz iz. *Batez ere Bizk.:* *erbatza bezain*

latza da; zuk horretaz ez dakizu

erbatzik ere.

erbeste

erbestealdi iz. *Sin.* **atzerrialdi**

erbesteratu, erbestera/erbesteratu,

erbesteratzen. *da/du* ad.

erbesteratze iz.: *hainbat erbesteratzeren*

ondorioz, beldurgarriki urritu zen

irlandarren kopurua.

erbestetar

erbestetu, erbeste/erbestetu, erbestetzen.

da/du ad. 'erbesteratu'

erbi iz. *Lepus sp.*

erbi-lo 'lo arina'

erbi-txakur edo **erbi txakur**

erbiki iz. 'erbi-okela'

erbikume

erbindori* e. **erbinude**

erbinude iz. *Mustela nivalis*

erbinude zuri *Mustela erminea*

erbi-oilar* e. **argi-oilar**

erdaindu, erdain, erdaintzen. *du* ad.

erdaingabe izond.

erdainkuntza

erdaldun

erdaldundu, erdaldun/erdaldundu,

erdalduntzen. *da/du* ad.

erdalduntze

erdalkeria

erdaltzale

erdaltzaletasun

erdaltzaletu, erdaltzale/erdaltzaletu,

erdaltzaletzen. *da/du* ad.

erdara iz. (*erdal* forma dagokio hitz-

elkarketako lehen osagai denean:

erdal herria)

erdarakada

erdaratu, erdara/erdaratu, erdaratzen. *du* ad.

erdaratzaille iz. *g.er.*

erdarazale* e. **erdaltzale**

erdeinagarri

erdeinatu, erdeina, erdeinatzen. *du* ad.

erdeinu

erdera* e. **erdara**

erdi 1 1 iz. '0,5': *erdi-prezioan saldu; erdi-*

lanak egin. 2 adlag. 'erdizka': *erdi*

barrez egon; erdi hilik iritsi; erdi

lotan egon; erdi negarrez agertu; erdi

txantxetan ari izan; erdi zabalik utzi.

Erdi Aro

erdi bana

erdi bi egin

erdi lo

erdi-maila edo **erdi maila**

erdi-mailako edo **erdi mailako**

erdi-merdi

erditik egin

erdiz erdi

erdi 2, erdi, erditzen. *da* ad.: *seme batez*

erdi zen.

erdi 3* e. **bitarteko; ertain**

erdialde

erdiarazi, erdiaraz, erdiarazten. *du* ad.

erdibanatu, erdibana/erdibanatu,

erdibanatzen. *du* ad.

erdibanatze iz. *g.er.*

erdibide

erdibideko

erdibitu, erdibi, erdibitzen. *du* ad.

erdibitzaile

erdibitze iz. *g.er.*

erdieroale izond. *eta* iz. *Elektr.*

erdiesferiko izond. *Mat.*

erdiesle

erdiespen

erdiestaile* e. **erdiesle**

erdietsarazi, erdietsaraz, erdietsarazten.

dio ad.

erdietsi, erdiets, erdiesten. *du* ad.

erdigune

erdika 1 iz. *g.er.* 'erdia'

erdikala adlag. *Ipar.:* *botila bat, erdikala*

betea.

erdikalatu, erdikala/erdikalatu,
erdikalatzen. *du ad. Ipar.*

erdikari iz. *Mat.*

erdikide

erdiko izlag.: *luze, labur, erdiko, handi eta txiki.*

erdikoi izond. *g.er.* 'zentralista'

erdikoitasun iz. *g.er.* 'zentralismoa'

erdilari

erdimin iz. 'erditzeko mina'

erdiondo iz.: *erdiondoko odol-galtzeak.*

erdipurdi

erdipurdiko izlag.

erdipurdika

erdiragarri

erdiratu 1, erdira/erdiratu, erdiratzen. 1 *du*
ad. g.g.er. 'erdibitu, hautsi' (batez ere
bihotza erdiratu esapidean
erabilia) 2 *da/du ad.* 'erdian jarri,
erdira eraman, bota': *baloia erdiratu*
zuen.

erdiratu 2, erdira/erdiratu, erdiratzen.

da/du ad. Batez ere Zub. 'arrakalatu'

erdiratzaile

erdiratze iz. *Kirol.*

erditaratu, erditara/erditaratu,

erditaratzen. *da/du ad. Ipar.* 'erdira
etorri, erdira ekarri'

erditsu iz.: *erditsuan utzi dute; oren*

erditsu baten buruan etorriko da.

erditu, erdi, erditzen. *da ad.:* *alaba batez*

erditu zen.

erditze iz.: *erditze-gela.*

erdiuharte iz. *Sin.* **penintsula**

erdizirkular

erdizka adlag.: *gauzak erdizka egin.*

erdizkako izlag.

erdizkatu, erdizka/erdizkatu, erdizkatzen.

du ad.

erdoi* e. **herdoil**

erdu *Bizk.* 'zatoz': *erdu nigaz, Sabin.*

erdu, erdu, erdutzen. *da ad. Ipar. Zah.*

'abiatu'

erduze *Bizk.* 'zatozte': *erduze nire Aitaren*
bedeinkatuok.

ere: *guk ere (bai); etxea ere; gaur ere;*

esan ere; batez ere; hala ere. (ere*

bai e. baita (... ere), orobat ;

** ere ez e. ezta (... ere))*

erearo* e. **ereiario**

eredu 1

eredura

ereduz (x- *ren* *ereduz* gisa
erabilia)

ereduzko

eredu 2 iz. *Bizk.* 'era, tamaina, modua':

eredu lastimagarri hartan ikusirik ere
ez zen errukitu.

eredugarri

eregi, eregi, eregiten. *du ad. Bizk.* 'eraiki'

eregu iz. *Bizk.* 'balakua, txera'

ereiario iz. h. **ekain**

ereile

erein, ereiten. *du ad.*

ereinaldi

ereinotz iz. *Laurus nobilis*

ereintza

ereintzaile* e. **ereile**

ereite

ereizio iz. *Naf.* 'uzta'

ereman* e. **eraman**

eremita

eremu iz.: *eremu elektrikoa.*

eremutar

erensuge* e. **herensuge**

ereñar (herritarra)

ereserki

eresi

ereta iz.

ereti iz. *Bizk.* 'abagunea': *itsaso handia*

denean, eretia noiz den talaiariak
agintzen du.

eretriar (herritarra)

eretxi* e. **iritzi**

eretz edo **eretze** iz. *Batez ere Zub.* 'aldea,

alderdia'

eretzean

eretzeko

erevandar (herritarra)

erg 1 iz. *Fis.* (unitatea) 2 iz. *Geogr.* 'dunak

dauden basamortua'

ergai iz. *Gip. g.er.* 'unea'

ergatibo

ergel

ergeldu, ergel/ergeldu, ergeltzen. *da/du* ad.

ergelkeria

ergelki

ergeltasun

ergi

ergoien iz. *g.er.*

ergoiendar (herritarra)

ergonomia

ergonomiko

eri 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'hatza'

eri trebes: *haziak bi-hiru eri trebes lur aski du gainean.* (luzera-neurria)

eri 2 izond. eta iz. 'gaixoa'

eri-gaizki adlag. *Ipar.:* *bazuen eri-gaizki hemeretzi urteko alaba bat.*

eri handi *Ipar.* eta *Naf.:* *eri handi da(go).*

eriagotu, eriago/eriagotu, eriagotzen. *da/du* ad. *g.er.*

erialdi

eriarazi, eriaraz, eriarazten. *du* ad.

eriden, erideten. *du* ad. *Zah.* h. **ediren**

eridutar (herritarra)

erietxe

erigarri izond. 'eritzen, gaixotzen duena'

eriko iz. *g.er.* 'titarea'

erikor

erion 1. *da* ad. *Bizk. g.er.* 'jario'

erion 2 iz. *Bizk. g.er.* 'jarioa': *ardo-ontziak eriona zeukan.*

eriondo iz.: *eriondoa ospitalean eman zuen.*

eritara iz. *Ipar.* 'eriekin hartzen den pixka'

eritasun

eritegi

eritrear (herritarra)

eritu, eri/eritu, eritzen. *da/du* ad. 'gaixotu'

eritxi* e. **iritzi**

eritzi* e. **iritzi**

erixka izond. *g.er.*

erizain

erizaindegi

erizaingo iz. *g.er.* 'erizaintza'

erizaintza

erizantza* e. **erizaintza**

erizpen* e. **irizpen**

erizpide* e. **irizpide**

erkaketa

erkal* e. **errepublika**

erkalatz iz. *g.er.* *Berberis vulgaris*

erkametz iz. *Quercus faginea*

erkamezti iz. 'erkametzen basoa'

erkastu* e. **erlastu**

erkats* e. **erlats**

erkatu, erka, erkatzen. *du* ad.

erkatz iz. *Ipar.* 'erratza'

erkatze iz.

erkide 1 iz. 'partaidea, bazkidea' 2 izond.

Sin. **komun**

erkidego iz.: *Foru Erkidegoa; ondasun-erkidegoa.*

erkin

erkindu, erkin/erkindu, erkintzen. *da/du* ad.

erkintasun

erkitu* e. **erkindu**

erla iz. *Lithognathus mormyrus*

erlabio iz. 'liztorra'

erlaitz

erlakizten

erlakume* e. **erlekume**

erlama iz. 'erle erregina'

erlamando iz. *Apis mellifera* (arra)

erlantz iz. *g.er.* 'distira'

erlastar iz. *Bombus sp.*

erlastu, erlats/erlastu, erlasten. *da/du* ad. 'marrantatu'

erlastura

erlategi

erlatibatu* e. **erlatibizatu**

erlatibismo

erlatibista

erlatibitate

erlatibizatu, erlatibiza, erlatibizatzen. *du* ad.

erlatibo

erlatibozko izlag. *Gram.*

erlatiboki

erlatibotasun

erlatoki iz. *g.er.*

erlats 1 iz.: *marranta baten ondotikako*

erlatsa. 2 izond.: *mintzo erlatsa du.*

erlauntz

erlax* e. **erlaitz**

erlaxamendu iz.

erlaxatu, erlaxa, erlaxatzen. *da/du* ad.

erlaxazio iz.

erlazain* e. **erlezain**

erlazantza* e. **erlezaintza**

erlazio 1 iz. 'harremana, lotura, zerikusia' 2 iz.: *gramatika erlazioak*.

erlazonatu, erlazona, erlazonatzen. *du* ad.

erlazkuntza* e. **erle-hazkuntza**

erle iz.

erle-belar edo **erle belar** 'ezkaia'

erle-hazkuntza

erle-mahats edo **erle mahats**

erle nagi

erle-txori edo **erle txori** *Merops apiaster* *Sin.* **erlejale**

erlejale iz. *Merops apiaster* *Sin.* **erle-txori**, **erle txori**

erlekume

erlemando* e. **erlamando**

erlezain

erlezaintza

erliebe

behe-erliebe

goi-erliebe

erlijio iz.: *erlijio askatasuna*.

erlijiozko

erlijiositate iz.

erlijioso

erlijiozale

erlijiozaletasun iz. *g.er.*

erlikia

erlisione iz. *Ipar.* h. **erlijio**

erloj* e. **erloju**

erlojari* e. **erlojugile**; **erloju-**

konpontzaile edo **erloju**

konpontzaile; **erloju-saltzaile** edo

erloju-saltzaile

erloju iz.: *horma-erlojua*.

erloju-denda edo **erloju denda**

erloju-konpontzaile edo **erloju**

konpontzaile

erloju-saltzaile edo **erloju saltzaile**

erlojugile

erlojugintza

erlojupeko iz.

erlojutegi

ermandade 1 iz.: *nekazarien ermandadea*.

2 iz.: *ermandadeko edo senitarteko testamentua*.

ermita

ermitatxo

ermitau

ermitazain

ermuar (herritarra)

ernaberritu, ernaberri, ernaberritzen.

da/du ad.

ernagarri

ernai 1

ernai egon

ernai 2 iz. *Ipar.* 'habe nagusia'

ernalarazi, ernalaraz, ernalarazten. *du* ad.

ernaldi iz. '(animalia) ernari dagoen denbora'

ernaldu, ernal, ernaltzen. *da/du* ad.

ernal-hazi

ernalketa

ernalkin

ernalkuntza

ernaltze

ernamuin

ernamuindu, ernamuin/ernamuindu, ernamuintzen. *da* ad.

ernarazi, ernaraz, ernarazten. *du* ad.

ernarazle izond. *g.er.*

ernari adlag. eta izond.

ernatu, erna, ernatzen. *da/du* ad.

ernatzaile izond. eta iz. *g.er.*

erne 1, ernetzen. *da* ad.

erne 2 izond. eta adlag.

ernerik adlag. *Batez ere Ipar.*

ernearazi, ernearaz, ernearazten. *du* ad.

ernegarri

ernegarazi, ernegaraz, ernegarazten. *du* ad.

ernegatu, ernega, ernegatzen. *da/du* ad. 'erabat gogaitu'; 'amorrarazi'

ernegazio

ernegu

erneki

ernemindu* e. **ernamuindu**

ernemuin* e. **ernamuin**

ernera iz. *g.er.* 'ernetzea'

erneta iz. *Ipar.* 'errege-sagarra'
ernetasun
 ernetu* e. **ernatu**
ernetze
ero 1, eraiten. *du ad. Zah.* 'hil, erail'
ero 2 izond. eta iz.
eroaldi
eroale izond. eta iz. *Fis.*
eroaletasun
eroan, eroaten. 1 *du ad. Batez ere Bizk.* eta
Batez ere Zub. 'eraman' 2 *du ad. Fis.:*
beroa eroan; elektroiak eroan.
eroanbide iz.: *euri-uren eroanbidea.*
eroanezin izond. *Bizk. g.er.* 'eramanezina'
eroangaitz izond. *Bizk. g.er.*
 'eramangaitza'
eroankizun
eroankor izond. *g.er.* 'eramankorra'
eroankortasun iz. *Fis.*
eroapen
eroarazi 1, eroaraz, eroarazten. *du ad.*
 'zorarazi'
eroarazi 2, eroaraz, eroarazten. *du ad. Zub.*
 'hilarazi'
eroate
eroetxe
erogarri
erogeno izond. *Psikol.*
 eroitz* e. **erroitx**
erokeria
eroki adlag.
eromen
 eronde* e. **gobernu**
 eroraldi* e. **erorialdi**
erorarazi, eroraraz, erorarazten. *du ad.*
erorbide
erori, eror, erortzen. *da ad.*
erortzeko min *Ipar.* 'epilepsia'
erorialdi
eroriko iz.
eroritasun
erorka adlag.
erorketa iz. h. **eroriko**
erorkor izond.: *hosto erorkorra.*
erorkortasun
erortoki
erortzapen iz. *g.er.* 'erortzea'; 'gainbehera'

erortze
erosahalmen iz. 'erosteko ahalmena'
erosarazi, erosaraz, erosarazten. *dio ad.*
eroserraz izond. *g.er.*
erosgai iz. 'salgaia'
erosgailu iz. *g.er.* 'salgaia'
erosi, eros, erosten. *du ad.*
erosio iz. *Geol.* 'higadura'
 erosionatu* e. **higatu**
erosketa
 eroskunde* e. **erospen; berrerospen**
erosle
eroso
erosokeria
erosotasun
erosotu, eroso/erosotu, erosotzen. *du ad.*
 'erosoago bihurtu, erraztu'
erospen
erosta
 erostaile* e. **erosle**
erostaka
erostari
eroste
erostun
erotasun
eroteği
erotiko
erotismo
erotu, ero/erotu, erotzen. *da/du ad.*
erotzar izond. *g.er.*
eroxka
erpai adlag. 'aiduru, zain': *Teresaren erpai*
zegoen.
erpe
erpil 1 izond. *Ipar.* 'ahula'
erpil 2 iz. *Bizk.* 'mokorra, sokila'
erpildu 1, erpil/erpildu, erpiltzen. *da/du*
ad. Ipar. 'ahuldu'
erpildu 2, erpil/erpildu, erpiltzen. *da ad.*
 'mokorrez bete'
erpiltasun iz. *Ipar. g.er.* 'ahultasuna'
erpin
erpuru
errabero iz. 'esne jetzi berria'
errabia

errabia-belar edo **errabia belar**
Hieracium pilosella *Sin.* **sagu-belar**,
sagu belar
errabian adlag.
errabiaz adlag.
errabiagarri
errabiarazi, errabiaraz, errabiarazten. *du*
ad.
errabiatu, errabia/errabiatu, errabiatzen.
da ad.
errabino iz.
erraboil iz.: *tipularen erraboila.*
erraboildun izond.
errabota* e. **errebote**
errada* e. **edarra**
erradiadore
erradial
erradiazio iz. *Sin.* **irrada**
erradikal
erradikalismo
erradikalizatu, erradikaliza,
erradikalizatzen. *da/du ad.*
erradikaltasun
erradio
erradioaktibitate
erradioaktibo
erradiografia
erradiologia
erradiologiko
erradioskopia
erradula iz. *Biol.*
erragosi* e. **erregosi**
errai iz. pl. 'gorputzaren bularralde eta
sabelaldeko barne-organoak'
errraigabe izond. 'bihozgabea'
errail
erraile
erraitzain
errain 1 iz. 'semearen emaztea'
errain 2 iz. *Ipar.* 'giltzurruna'
erraingai iz. 'semearen emaztegaia'
errainu
errainutu, errainu/errainutu, errainutzen.
du ad. g.er. 'distiratu'
erraiteko* e. **errateko**
erraketa iz. 'pala sareduna'
erraki 1 iz. (zurginaren lanabesa)

erraki 2* e. **erreki**
errakin* e. **errekin**
errakitismo iz. *Med.*
errakuntza
erralde
erraldi* e. **errealdi**
erraldoi
errama iz. *Bizk. Beh.* h. **adar**
erraminta* e. **erreminta**
erramu 1 iz. 'ereinotza': *erramu-adarra;*
Erramu-eguna; Erramu-igandea.
erramu 2 iz. *Bizk.* 'arrauna'
erramulari iz. *Bizk.* 'arraunlaria'
erran 1, erraten. *du ad.:* *erran gabe doa*
('ez dago esan beharrik'); *Jainkoaren*
erresuma, erran nahi da, Eliza; hilko
naiz, erran nahi da gauza guztiez
gabetua izango naizela; orain, erran
nahi baita, 1853an.
erran nahi izan
erran 2 iz.
erran-merran
erran zahar
erran zuhur
erranairu iz. *Naf.* 'esaera'
erranaldi iz.
erranarazi, erranaraz, erranarazten. *dio*
ad.
errangura* e. **arrangura**
erranka adlag.: *zernahi erranka ari izan*
zait.
errankizun
erran-nahi iz.
errape
errara adlag. 'aratinik, ahoz gora etzanda'
errari iz. *Bizk.* 'labealdia'
erras* e. **arras**
errata
errateko iz. *Ipar.*
erratilo* e. **erretilu**
erratu, erra, erratzen. *du ad. Bizk.* 'huts
egin'
erratz 1 iz. *Ruscus aculeatus* 2 iz.
(garbitzeko tresna)
erratzatu* e. **erraztatu**
errauli iz. *Lytta vesicatoria*
errausketa
errauskin iz. *Ipar.* 'hondakina'

errausle iz. *g.er.* 'suntsitzailea'

errautatu, errausta, erraustatzen. *du ad.*

Ipar. 'hautsez tatu'; 'hautsez bete'

erraste 1 iz. *g.er.* 'errauts bihurtzea':

hilotzaren errastea.

erraste 2 iz. *g.er.* 'suntsitzea': *Gernikaren*

erraste ikaragarriaren 50. urtemuga.

errastegi iz. *g.er.*

errastu, errauts/errastu, errastuen. *da/du ad.*

errauts

errautsarazi, errautsaraz, errautsarazten.

du ad.

errautsi, errauts/errautsi, errastuen. *du ad.*

'suntsitu, txikitu'

erraz

errazenik

errazio

errazional* e. **arrazional**

errazionamendu

errazionatu, erraziona, errazionatzen. *du ad.*

errazkeria

errazki

errazoe* e. **arrazoi**

erraztasun

erraztatu, errazta, erraztatzen. *du ad.*

'erraztarekin garbitu'

erraztatzaile iz. *g.er.*

errazte iz. *g.er.* 'errazago bihurtzea'

errazto adlag. *Bizk.* 'errazki'

erraztu, erraz/erraztu, errazten. *du ad.*

erraztun* e. **eraztun**

erre 1 iz. "'r" letraren izena'

erre 2, erretzen. *da/du ad.*

erre-arin

erre-erre egin

erre-opari

erre-sunda *Bizk.*

erreaktanzia iz. *Elektr.*

erreaktibo

erreaktore

erreakzio

erreakzionarazi, erreakzionaraz,

erreakzionarazten. *dio ad.*

erreakzionario izond. eta iz.

erreakzionatu, erreakziona,

erreakzionatzen. *du ad.* [*nor* kasurik gabea] *Kim.*

erreakzionatzaile izond. eta iz. *Kim.*

erreal 1 iz. (txanpona)

erreal biko

erreal 2 1 izond. 'benetakoa' 2 izond. *Zuz.:*

eskubide errealak.

erreal 3 izond. 'errege-erreginei dagokiena'

errealdi

errealako iz. 'erreal bateko txanpona'

errealismo

errealista

errealitate

errealizadore iz. *Zin.*

errealizazio iz. *Zin.*

erreaki adlag.

errearazi, errearaz, errearazten. *du ad.*

errearin* e. **erre-arin**

erreal

errealida iz. *Heg.* (hezkuntza-administraziokoa)

errebantxa iz. *Kirol.*

errebela izond. *Batez ere Ipar.*

errebela iz. 'suge-belarra'

errebela iz. 'suge-belarra'

errebela iz. 'suge-belarra'

du ad. Ipar. 'bidea galarazi'

errebela iz. 'suge-belarra'

Batez ere Ipar. 'galdu, bidetik atera':

ardi errebela; *Parisko karrketan*

errebela; *Jainkoak elizari*

errebela *dizkion egiak.*

errebela iz. *Erl.*

errebela izond. *Heg.*

errebela iz. *Ipar. Beh.* 'irabazia'

errebela iz. 'irabazia'

da/du ad. Bizk. Beh. 'lehertu'

errebela

errebela iz. 'irabazia'

errebela

errebela

errebela iz. 'irabazia'

Ipar. 'berritu'

errebela

errebela

errebela izond.

errebesatu, errebesa, errebesatzen. *du* ad.
Bizk. 'oka egin'

errebeskada

errebeskeria iz. 'egite okerra'

errebide* e. **errege-bide**; **errepide**

errebisio* e. **berrikuspen**; **azterketa**

errebisionismo

errebisionista

errebista iz. h. **aldizkari**

erreboilo iz. *Psetta maxima*

errebokatu* e. **indargabetu**; **baliogabetu**

errebolber

errebolta

erreboltari iz. *g.er.*

erreboltatu, errebolta/erreboltatu,

erreboltatzen. *da* ad. *g.er.*

erreboluzio iz. h. **iraultza**; **birra**; **itzuli**

erreboluziogile* e. **iraultzaile**

erreboluzionario* e. **iraultzaile**

errebot* e. **errebote**

errebotari

errebote

errebua* e. **ikuskapen**

errebuelta iz. *Heg. Beh.* 'bihurgunea'

erredaktore

erredakzio

errediza iz. h. **altzari**

erredola iz. *g.er.* 'ezkutua'

erredukto iz. *Kim., Mekan.*

erredukzio iz. *Kim., Hist.*

erredundantzia

erredura

erreduzitu, erreduzi, erreduzitzen. *du* ad.

Kim., Mekan. 'erredukzioa egin'

erreduzitzaile izond. *Kim., Mekan.*

errefain* e. **atsotitz**

errefau iz. *Raphanus sativus*

errefautxo iz. *Raphanus raphanistrum*

errefera iz. *Ipar.* 'pilota-jokoan sakea edo botea itzultzea'

erreferatu, errefera/erreferatu,

erreferatzen. *du* ad. *Ipar.*

erreferendum

erreferente iz. *Hizkl.*

erreferentzia

erreferentzial izond. *Hizkl.:* *izenondo*

erreferentziala.

errefinatu* e. **findu**

erreflektore

erreflexatu* e. **islatu**

erreflexibo izond. h. **bihurkari**

erreflexio* 1 e. **gogoeta**; **hausnarketa** 2

Fis. e. **islatze**

erreflexu

erreforma

erreformatu, erreforma/erreformatu,
erreformatzen. *du* ad.

erreformatzaile

erreformismo

erreformista

errefraktatu, errefrakta, errefraktatzen.

da/du ad. *Fis.*

errefrakzio iz. *Fis.*

errefrau iz. h. **atsotitz**

errefria iz. *Ipar. g.er.* 'hotzeria'

errefriatu, errefria/errefriatu, errefriatzen.

da/du ad. *Ipar. g.er.*

errefus 1 iz. *Ipar.* 'errefusatzea' 2 izond.

Ipar. 'erreusa'

errefusatu, errefusa, errefusatzen. *du* ad.

Ipar.

errefusatz

errefuxiatu iz. h. **iheslari**; **aterpetu**

erregadiatu, erregadia, erregadiatzen. *du*
ad. *Heg.* 'ureztatu'

erregadio iz. *Heg.* 'ureztapena'

erregai

erregailu iz.

erregaitz

erregaketa* e. **ureztatze**

erregalatu, erregala, erregalatzen. *du* ad.

Heg. Herr. 'opari egin'

erregalia iz. *Hist., Zuz.*

erregaliz 1 iz. *Bot. Glycyrrhiza glabra* 2
iz. (gozokia)

erregalo* e. **erregalu**

erregalu iz. *Heg. Herr.* 'oparia'

erregarri izond. eta iz.: *sukar erregarria*;
egia, askoren erregarria.

erregatu* e. **ureztatu** (eta, maila
apalagoan, *erregadiatu*)

errege

errege-alaba edo **errege alaba**
'printzesa'

- errege-aulki** edo **errege aulki**
'tronua'
- errege-bide** edo **errege bide**
- errege-egun** edo **errege egun**
- errege-erregina** pl.: *Espainiako errege-erreginak etorri dira; errege-erregina katolikoak.*
- errege-makila** edo **errege makila**
'zetroa'
- errege-sagar** edo **errege sagar**
- errege- seme** edo **errege seme**
'printzea'
- erregealdi**
- erregegai**
- erregego** iz. 'erregetza, erregetasuna'
- erregela**
- erregelamendu** iz. *Ipar. h. araudi; arautegi*
- erregelatu**, erregela/erregelatu,
erregelatzen. *du ad. h. arautu*
- erregen** iz. pl. *Batez ere Bizk. 'errege-eguna'*
- erregeorde**
- erregeordetza**
- erregepittitta** iz. *Ipar. 'erregetxo'*
(hegaztia)
- erregetasun**
- erregetiar** izond. eta iz.: *euskaldun erregetiar eta bonapartetiarrak.*
- erregetto** iz. *g.er. 'erregetxo'* (agintaria)
- erregetu**, errege/erregetu, erregetzen. *du ad.*
- erregetxo 1** iz. *Regulus sp.*
- erregetxo 2** iz. 'lurralde txiki bateko agintaria'
- erregetxopit** iz. *Zub. 'erregetxo'*
(hegaztia)
- erregetza**
- erregexka** iz. 'erregetxo' (agintaria nahiz txoria)
- erregexupit* e. **erregetxopit**
- erregezale** iz. eta izond. 'erregetiarra'
- erregezko** iz.: *erregezkoak, aitoren semeak eta herri xehea.*
- erregimen**
- erregimentu** iz. (armadakoa)
- erregina**
- errege-erregina** pl.
- erreginagai**
- erreginatasun** iz. *g.er.*
erreginatu* e. **erreinatu**
- erregionalismo**
- erregionalista**
- erregistratu**, erregistra, erregistratzen. *du ad.*
- erregistro**
- jabetza-erregistro** edo **jabetza erregistro** *Heg.*
- erregla* e. **erregela**
- erregogor** izond.: *adreilu erregogorrak.*
- erregosi**
- erregu 1** iz. 'eskaria, otoitza'
- erregu egin**
- erreguz**
- erregu 2** iz.: *bi erregu bihi.* (neurria)
- erregu-erdi**
- erreguka**
- erregulapen* e. **erregulazio**
- erregular** izond.: *aditz erregularra; poligono erregularra.*
- erregularki**
- erregulartasun**
- erregulatu**, erregula, erregulatzen. *du ad. h. arautu; doitu*
- erregulatzaile** izond. h. **arautzaile**
- erregulazio 1** iz. h. **aruketa 2** iz. *Teknol.*
- erregutada** iz. *Bizk.*
- erregutu**, erregu/erregutu, erregutzen. *du ad.*
- erregutzaile**
- errei 1** iz. 'gurdiaren gurplek mendibideetan uzten dituzten ildoak'
- 2** iz. '(autobideetan eta) lerroa':
autobidean hirugarren lerroa ireki dute.
- erreibindikatu**, erreibindika,
erreibindikatzen. *du ad.*
- errein* e. **errain**
- erreinaldi**
- erreinatu**, erreina, erreinatzen. *du ad.*
- erreinu**
- erreinutar** iz. *g.er.*
- erreitiar** (herritarra)
- errejent** iz. 'pastoralaren zuzendaria'
- errejidore** iz. *Heg. Hist.*
- errejiloi* e. **errexiloi**

errejimentu* e. **erregimentu**

errejistratu* e. **erregistratu**

erreka

erreka jo

errekan (*errekan egon, ezarri, gelditu, izan...* gisa erabilia; eta Iparraldean maiz *peko errekan* moduan)

errekara (*errekara jausi, joan, ari, egin, eraman...* gisa erabilia; eta Iparraldean maiz *peko errekara* moduan)

errekatik atera 'hondamenditik atera'

erreka-txori edo **erreka txori**

'buztanikara'

erreka-zintzur edo **erreka zintzur**
Naf.

erreka-zola edo **erreka zola**

erreka-zulo edo **erreka zulo**

errekadu iz. *Batez ere Bizk.* 'mandatua';
'mezua'

errekai* e. **erregai**

errekaitatu, errekaita, errekaitatzen. 1 *du*
ad. *Ipar. Zah.* 'bildu' 2 *du* ad. *Ipar.*
Zah. 'zaindu, artatu'

errekaitu 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'arta' 2 iz.
Ipar. eta *Naf.* 'erreminta'

errekalde

errekarratu, errekara/errekarratu,
errekarratzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'erreka
jo': *etxea errekarratu zaio.*

errekardari iz. *g.er.*

errekarri

errekasto

errekato

errekeitu 1* e. **errekaitu**

errekesta* e. **arrakasta**

erreketa

errekete iz. (soldadua)

erreki iz.

errekin

errekitu* e. **errekaitu**

erreklama iz. *Ipar.* 'publizitate-iragarkia'

erreklatu, erreklama/erreklatu,
erreklatatzen. *du* ad. *Beh.*

erreklamazio iz. *Beh.*

errekolta iz. *Ipar. Beh.* 'uzta'

errekomendazio* e. **gomendio**

errekondo iz. *g.er.*

errekontru iz. *Ipar.* 'istripua'

errekor

errekordun

errekreo iz. *Heg. Beh.*

errektangelu* e. **laukizuzen**

errektangeluar* e. **errektangular**

errektangular

errektore 1 iz. (hezkuntza-sistemakoa) 2
('parrokiako arduradun nagusia'
adierazteko, erabil *erretore*)

errektoreorde

errektoreordetza

errektoretza

errekuntza

errekurtso iz. *Zuz.*

errekurtsoa aurkeztu

errekurtsoa egin

errekurtsoa jarri

errekurtsogile iz.

errele iz. *Elektr.*

errelebo iz. *Heg.*

errelijione* e. **erlijio**

erreluktantzia iz. *Fis.*

errematatu, erremata, errematatzen. *du*
ad. *Batez ere Kirol., Zuz.*

errematatzaile iz. *Kirol.*

erremate 1 iz. *Heg. Herr.* 'azkena,
bukaera': *erremate txarra eraman.*
('fin gaizto egin') 2 iz. 'enkantea'

errematea egin

errematean atera

errematean ipini

errematera atera

errematxatu, errematxa, errematxatzen.
du ad. *Heg.*

errematxe iz. *Heg.*

erremediarazi, erremediaraz,
erremediaratzen. *dio* ad.

erremediatu, erremedia, erremediatzen.
du ad.

erremediatzaile

erremediatze

erremedio

erremediorik gabe 'ezinbestean'

errementa* e. **erreminta**

errementaldegi iz. h. **errementeria**;
aroztegi
errementari
errementaritzea
errementeria
erremenziatu, erremenzia, erremenziatzen.
du ad. Ipar. Beh.
erremienta* e. **erreminta**
erremintza iz. 'erresumina'
erremintza, erremintza/erremintza,
erremintzen. *du ad. 'erresumintza'*
erremintza iz. **Sin. lanabes**
erremolatxa iz. *Heg. Beta vulgaris*
erremolke* e. **atoi**
erremonte
erremu* e. **erramu**
erremulia* e. **erromania**; **errenbolia**
erremusina iz. *Ipar. Zah. 'limosna'*
erremuskada iz. *Bizk. 'purrustada'*
erren 1 iz. *Naf. g.er. 'arantza'*
erren 2* e. **errain**
errenazimentu
errenbolia iz. *g.er. 'zirimola, zurrumbiloa'*
errendarazi, errendaraz, errendarazten. *du*
ad.
errendatu, errenda, errendatzen. *da/du ad.*
errendatze
errendimendu
errenditu, errendi, errenditzen. *da/du ad.*
errenditze
errenka 1 iz. h. **errenkada 2** adlag.
'errankadan, lerroan'
errenkan adlag. 'segidan, etenik edo
hutsarterik gabe'
errenkada
errenkadan adlag.
errenkura* e. **arrangura**
errenta
errentan eman
errentan hartu
errentable* e. **errentagarri**
errentadun iz. 'errenta hartzen duena'
errentagarri izond.
errentagarritasun
errentari
errentatzaile iz. *g.er.*
errenteri* e. **errenteria**

errenteria
errenteriar (herritarra)
errentero iz. *Heg. h. maizter*
errentista* e. **errentadun**
erreologia iz. *Fis.*
erreopari* e. **erre-opari**
erreparatu, errepara, erreparatzen. 1 *du*
ad. Ipar. 'ordaindu, osatu': egin
kalteak erreparatu. 2 dio ad. Heg.
'ohartu, hauteman': *errepara iezaiozu*
haur horren ibilerari.
erreparo iz. *Heg. Herr.*
erreparoan adlag. 'begira, ikusmiran'
erreparasatu, errepara, erreparasatzen. *du ad.*
Beh. 'berrikusi'; 'berrikasi'
errepasso iz. *Beh. 'berrikastea'*
errepertorio
errepide
errepika
errepikan adlag.: *ezkilak errepikan*
hasi ziren; txoriak errepikan ari dira.
errepikaz adlag.: *ezkilak dituzte*
errepikaz joaraziko; errepikaz
kantatzen.
errepikaketa* e. **errepika**; **errepikapen**
errepikapen
errepikarazi, errepikaraz, errepikarazten.
dio ad.
errepikatu, errepika/errepikatu,
errepikatzen. *du ad.*
errepikatzaile
errepikatze
errepikazio* e. **errepikapen**; **errepikatze**
errepira iz. *Ipar.*
errepittitta* e. **erregepittitta**
erreplika iz. *Art.: Ekaingo haitzuloaren*
erreplika.
erreportaia* e. **erreportaje**
erreportaje
erreportxatu, erreportxa, erreportxatzen.
du ad. Ipar. g.er. 'erantzuki egin'
erreportxu iz. *Ipar. 'erantzukia'*
erreportxuka adlag. *Ipar.*
erreposki adlag. *Ipar. 'geldiro, emeki'*
errepresentatu* e. **antzeztu**; **irudikatu**;
ordezkatu; **adierazi**
errepresibo
errepresio

erreprimitu, erreprimi, erreprimitzen. *du*
ad.

erreproduktzio

erreproduzitu, erreproduzi,
erreproduzitzen. *du* ad. *Arg.*, *Mus.*,
Zin.

errepublika

errepublikano

errepublikazale

errepublikazaletasun

errepusta* e. **arrapostu**

erres iz. Batez ere pl. 'bahia, bermea'

erresa iz. 'zahi mota berezia edo zahi-
hondakina'

erresaka 1

erresaka 2 iz. *Ipar. Zah.* 'presa, lehia'
erresakan adlag. 'presaka'

erresalbatu, erresalba, erresalbatzen. *du*
ad. *Ipar. g.er.* 'erreserbatu'

erresalbu

erreserba

erreserbatu, erreserba/erreserbatu,
erreserbatzen. *du* ad.

erreserbu* e. **erreserba**

erresiloi* e. **errexiloi**

erresiñol iz. h. **urretxindor**

erresistente iz. 'erresistentziakoa,
erresistentziako kidea'

erresistentzia

erresistibitate iz. *Fis.*

erreskada iz. h. **errenkada**

erreskatatu, erreskata, erreskatatzen. 1 *du*
ad. 'berrerosi' 2 *du* ad. 'salbatu';
'berreskuratu'

erreskate 1 iz. 'berrerostea'; 'bahisaria' 2
iz. 'salbamendua, laguntza'

erresonantzia iz. *Fis.*

erresorte* e. **malguki**

errespektiboki* e. **hurrenez hurren**

errespetagarri

errespetagarritasun

errespetarazi, errespetaraz,
errespetarazten. *dio* ad.

errespetatu, errespeta, errespetatzen. *du*
ad.

errespeto* e. **errespetu**

errespetu

errespetuzko izlag.

errespetugabe izond.

errespetugabekeria

errespetutsu

errespontsabilitate* e. **ardura**;

erantzukizun

errespontsu

errestatu, erresta, errestatzen. *du* ad.
'erreferatu'

errestaurant* e. **jatetxe**

errestauratu, errestaurea, errestauratzen.
du ad. *Art.*, *Hist.*

errestaurazio iz. *Art.*, *Hist.*

erresto iz. 'errefera'

erresultante iz. eta izond. *Mat.*

erresuma iz.: *Belgikako Erresuma*.

erresumin

erresumindu, erresumin/erresumindu,
erresumintzen. *da/du* ad.

erretablo* e. **erretaula**

erretasun

erretaula

erretegi

erreteila iz. 'teilatu konpontzea'

erreten

erretilu

erretina

erretira iz. 'erretiratzea, etxeratzea'

erretiran adlag.: *erretiran dabilenak*
ez du etsaia menderatzen.

erretirada* e. **erretira**

erretiratu, erretira, erretiratzen. *da/du* ad.

erretiro

erretiroa hartu

erretirodun

erretoki

erretolika

erretor* e. **erretore**

erretore iz. 'parrokiako arduradun nagusia'

erretore-etxe edo **erretore etxe**

erretoretza

erretorgo iz. *Ipar.* 'erretoretza'

erretorika

erretoriko izond.: *ez dago hor sasi-
galdera erretorikoa baizik.*

erretorromaniera (hizkuntza)

erretrektore izond. *Anat.*

erretreatatu, erretreata, erretreatatzen. *du ad. g.er.*

erretreatu 1 iz. *Batez ere Heg.* 'argazkia' 2 iz. *Batez ere Heg.* 'giza irudia'

erretreatugile

erretreatugintza

erretreata iz. *Ipar.*

errettura iz. *Bizk.*

erretx* e. **erraz**

erretxin izond.: *agure erretxina.*

erretxina iz.: *pinuaren erretxina.*

erretxinadun

erretxindu, erretxin/erretxindu, erretxintzen. *da/du ad.* 'erretxin bihurtu'

erretxinol* e. **erresiñol**

erretxinolet* e. **erresiñol**

erretxopita* e. **erregepittitta**

erretzaile

erretze

erreuma

erreumatiko izond. *Med.*

erreumatismo

erreus izond. 'akastuna': *arkume erreusa etxean jan ohi dugu, ez baita on ez saltzeko ez aurrerako; zuk batutako intxaurretatik erdiak baino gehiago erreusak ziren.*

erreusitu, erreusi, erreusitzen. *du ad. Ipar. Beh.* 'lortu'; 'arrakasta izan'

erreustarziun iz. *Zub.* h. **erreustasun**

erreustasun iz. 'urduritasuna'

erreustu, erreus/erreustu, erreusten. *da/du ad. Zub.* 'urduritu'

errexiloi

erreximenta iz. 'marmelada moduko janaria'

errexin* e. **erretxina**

errexinolet* e. **erresiñol**

errexinolet* e. **erresiñol**

errexitu, errexu, errexitzen. *da/du ad. Ipar.* 'lasaitu'

errez* e. **erraz**

errezale

errezatu, erreza, errezatzen. *du ad. Heg.*

errezel

errezelatu, errezela, errezelatzen. *du ad.*

errezelo 1 iz. 'susmoa': *banuen horren errezeloa.* 2 iz. *Ipar.* 'akatsa'

errezepzio* e. **harrera**

errezeta 1 iz.: *medikuaren errezeta.* 2 iz.: *sukaldaritza-errezetak.*

errezibitu, errezibi, errezibitzen. *du ad.*

errezibitze

errezibo* e. **ordainagiri; agiri**

errezildar (herritarra)

errezital

errezitatu, errezita, errezitatzen. *du ad.*

errezitatzaile

errezoz iz. *Heg.*

errezozan adlag. 'otoitz egiten'

errezulo iz. '(zigarretak, txinpartak...) arropan-eta egindako zuloa'

erriatu, erria, erriatzen. *du ad.* '(belak eta) eraitsi'

erribareitar (herritarra)

erribera

erriberabeitiar (herritarra)

erriberagoitiar (herritarra)

erriberritar (herritarra)

erribonukleiko izond. *Biokim.*

erribosa iz. *Biokim.*

erribosoma iz. *Biokim.*

erridau iz. *Ipar.* h. **errezel**

errient iz. *Ipar.* 'eskola-maisua'

errientgai iz. *Ipar.:* *errientgaien eskola.*

errientsa iz. *Ipar.* 'eskola-maistra'

errierta* e. **errieta**

errieta

errieta egin

errieta eman

errietan

errietan egin

errietan eman

errietalari

errietaldi

errifle

errigoitiar (herritarra)

errima

errimadun izond.: *bertso-lerro errimadunak.*

errimatu, errima/errimatu, errimatzen. *du ad.* [*nor* kasurik gabea]

errime izond. *Bizk.*

errinozero iz. *Rhinoceros*

errinozeronte* e. **errinozero**

errio iz. *Beh.*

erripa iz. *Batez ere Bizk.* 'aldapa pikoia'

errita* e. **errieta**

erritmiko

erritmo

erritu

erritual 1 iz.: *Elizaren Erritual edo*

ohitura-liburuan. 2 izond.: *antzerki*
erritual suerte hauek.

erritualizatu, erritualiza, erritualizatzen.

du ad.

erritualizazio

errizino iz. *Sin.* **akain-belar**, **akain belar**

errizoma iz. *Bot.*

erro

erroak bota

erroak egin

erroak eman

erro karratu

erro kubiko

errotik

errotik atera

errotik maite

erroz gora

errobera iz. *Heg. Beh.* 'gurpila'

errodaballo* e. **erreboilo**

errodamendu iz. *Tekno.*

errodura iz. *Mat.*

errogatiba iz. *Heg.*

errogazio iz. *Ipar.*

erroi iz. *Corvus corax*

erroialdi* e. **errunaldi**

erroibartar (herritarra)

erroitz

erroiztu, erroitz/erroiztu, erroizten. *da/du*
ad. *g.er.* 'amildu'

erroketa iz. *Mat.*

errokizun iz. *Mat.*

errola iz.: *biztanle-errola; udal errola.*

erroldaketa* e. **erroldatze**

erroldatu, errola/erroldatu, erroldatzen.
da/du ad.

erroldatze

erroma iz. *Ipar. Sin.* **ron** (Heg.)

Erromako zubi

erromania iz. *Ipar.* 'erromeroa'

erromaniko izond. *Heg.*

erromanista izond. *Hizkl.*

erromanizatu, erromaniza,

erromanizatzen. *da/du* ad.

erromanizazio

erromano izond. *Ipar.* 'erromatarra'

erromantiko

erromantizismo

erromantza iz. *Mus.*

erromantzatu (herritarra)

erromantze

erromar 1* e. **erromatar**

erromar 2* e. **erromaniko**

erromara iz. *Batez ere Bizk.* 'ataka, ate
mota bat'

erromatar (herritarra)

erromatartu, erromatar/erromatartu,
erromatartzen. *da/du* ad.

erromatismo iz. *Ipar.* h. **erreumatismo**

ERROMERIA

erromero 1 iz. *Rosmarinus officinalis*

(landarea) 2 iz. *Remora sp.* (arraina)

erromerodi

erromes 1 iz.: *Arantzazura zetorren*
erromes bat. 2 izond. 'pobrea'

erromesaldi

erromeskeria

erromestasun

erromestu, erromes/erromestu,
erromesten. *da/du* ad.

erron 1* e. **errun**

erron 2* e. **ron**; **erroma**

erronbiko

erronbo

erronboedro

erronboide iz. *Mat., Anat.*

erronda

errondari izond. *Batez ere Bizk.*

errondo 1 iz. *Bizk.* 'sua egindako lekuan
geratzen den seinalea'

erronka iz. *Heg.*

erronka bota

erronka egin

erronka jo

erronkaz

erronkak bota* e. **erronka bota**

erronkari izond. 'erronka botatzen, jotzen duena'

erronkariar (herritarra)

erronkaribartar (herritarra)

erropa* e. **arropa**

errore iz. *Mat.*

errosario* e. **arrosario**

errosel* e. **arrosel**

erroska

erroskilla

errosta iz. *Gentiana sp. Sin. gentziana*

errota 1 iz. 'ehotzeko tresna' 2 iz. 'gurpila' 3 iz. 'paparoa'

errotari

errotarri

errotatze* e. **errotazio**

errotazain

errotazio 1 iz. 'biraketa' 2* iz. e. **aldizkatze; txandatz**

errotazional izond. *Fis.*

erroteria iz. *Ipar.* 'gurpil multzoa'

errotikako edo **errotiko** izlag.

errotor* e. **erretore**

errotore iz. *Teknol.*

errotsu 1 izond. 'sustrai asko dituen'; 'sendoa'

errotsu 2* e. **errutsu**

errotu, erro/errotu, errotzen. *da* ad.

errotuladore iz. *Heg.*

errotulazio iz. *Heg.*

errotulu iz. *Heg.*

errotzaile iz. *Mat.*

errotze

errotzatu, errozta, erroztatzen. *da* ad. 'errotu'

erru

errubi 1 iz. (harribitxia)

errubi 2* e. **errugbi**

errubio* (erabil (ile) **hori** , (tabako) **gorri** , etab.) e. **horail**

errublo

errubrika iz.

erruda iz. 'bortusaia' *Ruta graveolens*

errudun

erruduntasun

erruez* e. **errugabe; errugabetasun**

errugabe izlag.

errugabeko izlag.

errugabetasun

errugbi

errugbilari

errukarri

erruki

erruki-etxe edo **erruki etxe**

erruki izan

errukiarazi, errukiaraz, errukiarazten. *du* ad. *g.er.*

errukibera izond. *g.er.*

errukien izond. *Bizk. Zah.* 'errukarria'

errukigabe izond.

errukigabeko izlag.

errukigabetasun

errukigaitz izond. *g.er.*

errukigarri* e. **errukarri**

errukior

errukitasun

errukitsu

errukitu, erruki/errukitu, errukitzen. *da* ad.

errukitze

errule

erruleta

errulo iz.

errumaniar (herritarra)

errumaniera (hizkuntza)

errumes* e. **erromes**

errun, erruten. *du* ad.

errunaldi

errupia

errusiar (herritarra)

errusiera (hizkuntza)

errute

errutina 1 iz. (ohitura) 2 iz. *Inform.* (programaren zatia)

errutoki iz. 'erruteko tokia'

errutsu izond. 'adoretsua, kementsua'

erruz

erskon izond. *Zah. g.er.* 'sendoa'

ertain

ertangora adlag. *g.er.* 'ahoz gora'

erten* e. **irten**

erti

ertigintza

ertilan iz. 'artelana'

ertilari**ertirin** iz. *Ipar. g.er.* (irin larria)**ertizale**ertor* e. **erretore****ertun** izond. *g.er.* 'zorigaiztokoa, dohakabea': *berri ertuna, lehenengo entzuna.***ertz 1**ertz 2* e. **eretz** edo **eretze****ertzain**ertzaingoa* e. **ertzaintza****ertzaintza****ertz** izond. *Zub.* 'eroa'**erube** 1 iz. *Bizk. Zah.* 'arrabioa' 2 iz. 'lupua, pozoitsutzat hartzen den beldarra eta antzeko animalia'**erudizio****erupzio****erziera** (hizkuntza)**esaera** iz.: *esaera da.***esaera zahar**esaiatu* e. **entseatu; saiatu****esajeratu**, esajera, esajeratzen. *du ad. Heg. Beh.***esajerazio** iz. *Heg. Beh. h.* **gehiegikeria; ahoberokeria****esaka** adlag.: *ongi esaka, gaizki esaka.*esakera* e. **esaera**esakizun* e. **esankizun****esakune** iz. *Bizk.* 'esaera'**esakuntza**esalari* e. **esatari; hizlari****esaldi****esale****esamesa****esamesaka** adlag.esamina* e. **etsamina****esamolde****esan 1**, esaten. *du ad.:* *esan gabe doa* ('ez dago esan beharrik'); *esan nahi baita.***esan gura izan****esan nahi izan:** *zer esan nahi du kristauaren izen horrek?***esateko moduan:** *esateko moduan, XVI. mende arte ez dugu literatura obrarik.***zer esanik ere ez** edo **zer esanik ere ez da** edo **zer esanik ere ez dago** edo**zer esanik ez** edo **zer esanik ez da** edo **zer esanik ez dago:** *hark, zer esanik ez (dago), lehengo lepotik edukiko du orain ere burua.***esan 2** iz.**esanera** (x- ren *esane[ta]ra* [egon, ipini, ari izan, etab.] gisa erabilia)**esanetan:** *besteren esanetan dihardu horrek.***esanahi****esanahitsu**esanaldi* e. **esaldi****esanarazi**, esanaraz, esanarazten. *dio ad.***esanbide** iz. *g.er.* 'esamesarako bidea edo zioa': *bizitza garbikoak eta esanbiderik ematen ez dutenak.*

esaneko izond.

esaneatasunesanen iz. *Bizk. g.er.* 'esatekoa'

esanezin izond.

esangaitz izond. *g.er.* 'esaten zaila'esangi* e. **esaera****esangin** izond. *Bizk.* 'esanekoa'**esangura****esanguratsu****esankizun**esantza* e. **ezantza****esapide****esar** (herritarra)**esatari****esate****esate batera** *g.er.* 'esate baterako'**esate baterako****esaterako**

esateke adlag.

esatekoesbastika* e. **svastika****ese** iz. "'s" letraren izena'esegi* e. **eseki****eseki**, eseki, esekitzen. *du ad.***esekidura****esekileku****esentzia****esentzial** izond. *Fil., Kim.***esentzialismo****esentzialista**

eseraldi* e. **eserialdi**
eserarazi, eseraraz, eserarazten. *du* ad.
eseraulki iz. 'eserlekua'
eseri, eser, esertzen. *da/du* ad.
eserialdi
eserleku
esertoki
eseste
esetsaldi
esetsi 1, esets, esesten. *du edo dio* ad.
esetsi 2 iz.
esfenoide iz. *Anat.*
esfera
esferaerdi
esferiko
esfinge
esfoliatu, esfolia, esfoliatzen. *da* ad.
esfoliazio
esfortzu iz.
eshnunnar (herritarra)
eskabadora* e. **induskatzeko (makina)**
eskabazio* e. **indusketa**
eskabetxatu, eskabetxa, eskabetxatzen. *du*
ad. 'marinatu'
eskabetxe iz. *Heg.* 'ozpin-olioa'
eskabide
eskadroin* e. **eskuadroi**
eskaera
eskafandra
eskafandrari
eskail iz. *Ipar. eta Batez ere Zub.*
eskailatu, eskaila/eskailatu, eskailatzen.
da/du ad. *Ipar. eta Batez ere Zub.*
eskailburu iz. h. **eskailera-buru** edo
eskailera buru
eskailera
eskailera-buru edo **eskailera buru**
eskailerape iz.
eskailerapeko ardo *Batez ere Bizk.*
eskailu* e. **ezkailu**
eskainarazi, eskainaraz, eskainarazten. *dio*
ad.
eskaingai
eskaini 1, eskain, eskaintzen. *du* ad.
eskaini 2 iz.
eskainka
eskaintsari iz. *Bizk. g.er.*

eskaintza
eskaintzaile
eskaintze
eskainu* e. **jarleku**
eskaiola iz. *Heg.* (igeltsu mota)
eskaka
eskakizun
eskala iz.: *Richter eskala.*
eskalada
eskalapoi
eskalar izond. *Mat., Fis.*
eskalatu, eskala/eskalatu, eskalatzen. *du*
ad.
eskalatzaile
eskale
eskalego iz. *Ipar. g.er.*
eskalera* e. **eskailera**
eskaletasun
eskaletu, eskale/eskaletu, eskaletzen.
da/du ad. 'eskale bihurtu'
eskama* e. **ezkata**
eskandalagarri
eskandalatu, eskandala, eskandalatzen.
da/du ad. *Ipar.* 'eskandalizatu'
eskandalizatu, eskandaliza,
eskandalizatzen. *da/du* ad.
eskandalo* e. **eskandalu**
eskandaloso izond. *g.g.er.*
eskandalu
eskandalu eman edo **eskandalua**
eman
eskaner iz.: *eskanerra egin; eskanerretik*
pasatu.
eskapada egin
eskaparate* e. **erakusleiho**
eskaparazi, eskaparaz, eskaparazten. *du*
ad. 'ihes eragin, ihes eginarazi'
eskapatu, eskapa, eskapatzen. *da* ad. h.
ihes egin
eskapila iz. *Zub.* 'kapusaia'
eskapu iz. 'ihesbidea'; 'ihesaldia'
eskapu egin
eskapulario
eskar* e. **esker**
eskara* e. **euskara**
eskaratz* e. **ezkaratz**
eskarazi, eskaraz, eskarazten. *dio* ad.

eskari

eskarlata izond. *Zah.* '(kolore) gorri-gorria'

eskarmentatu, eskarmenta, eskarmentatzen. *da/du ad. Herr.*

eskarmentu

eskarniatu, eskarnia, eskarniatzen. *du ad. Ipar.*

eskarnio iz. *Ipar.*

eskarnio egin

eskarnioka adlag. *Ipar.*

eskarola iz. *Cichorium endivia*

eskas 1 iz. *Ipar.* 'eskasia, gabezia, aski eza': *itsuak badu eskas bat; lo-eskasa dut.* 2 izond. 'bere mailara iristen ez dena, betea ez dena' 3: *diruz eskas dabilta; bi minutu eskas behar ditut.*

eskas aurkitu 'mira egin, falta nabaritu': *bere semea eskas aurkitzean.*

eskasean: *gauza guztien eskasean bizi.*

eskas egin: *oturuntzaren erdira zireneko, ardoak eskas egin zuen.*

eskas izan 'falta izan, ez aski izan': *ura eskas dute.*

eskasgabe 1 izond. *g.er.* 'osoa' 2 izond. *g.er.* 'akatsik gabea'

eskasia 1 iz. 'gabezia' 2 iz. 'urritasuna, aski ez izatea': *ur-eskasiak eragindako galerak.*

eskaskeria iz. *Batez ere Zub.*

eskastasun

eskastu, eskas/eskastu, eskasten. 1 *da ad.* 2 *zaio ad. Ipar. eta Naf.*

eskatima iz. *Ipar.* 'liskarra'

eskatimari izond. *Ipar.* 'liskartia'

eskatimatu, eskatima/eskatimatu, eskatimatzen. *da ad. Ipar.* 'liskartu'

eskatologia**eskatologiko**

eskatu, eska, eskatzen. *du ad.*

eskatzaile iz.: *laguntza-eskatzailea.*

eskatze**eskaut****eske****eskean**

eskez: *besteren eskez egin du.*

eskegi, eskegitzen. *du ad. Bizk.* 'eseki'

eskeini* e. **eskaini**

eskeka adlag.

eskeko iz.

eskela iz. *Heg.*

eskelari iz. *Ipar.* 'eskalea'

eskele* e. **eskale**

eskeleto**eskema****eskematiko****eskematikoki****eskematismo**

eskepe iz. *Bizk. g.er.* 'ataria'; 'aterpea'

esker

esker beltz: *israeldarren esker beltza eta gaiztakeria.*

esker beltzeko

esker egin *Bizk. g.er.* 'eskerrak eman'

esker eman**esker-emate****esker gaizto****esker gaiztoko****esker mila****esker on****esker oneko**

esker-otoitz edo **esker otoitz** 'esker onezko otoitza'

eskerrak: *eskerrak zure laguntzari!; eskerrak ez dela etorri; eskerrak etorri ez den.*

eskerrak bihurtu**eskerrak eman****eskerrik anitz****eskerrik asko****esker txar****esker txarreko**

-i esker: *bizi banaiz, zuri esker bizi naiz.*

mila esker

eskeraihen* e. **ezker-aihen**

eskerdun izond. 'esker onekoa'

eskergera izond.

eskergabe izond.

eskergabeko izlag.

eskergabekeria**eskergabetasun**

eskergaitz izond.

eskergarri izond. *g.er.* 'eskertzekoa'
eskertsu
eskertu, esker/eskertu, eskertzen. *du ad.:*
eskertzekoa da zure ahalegina.
eskertze
esketx
eski
eskialari* e. **eskiatzaile**
eskiatu, eskia, eskiatzen. *du ad.* [*nor*
kasurik gabea]
eskiatzaile
eskierki adlag. 'itxura denez'; 'zalantzarik
gabe'
eskifaia iz. 'ontzietako arduradunen
pertsonea-multzoa'
eskifatu, eskifa, eskifatzen. 1 *du ad.*
'eskifaia osatu' 2 *du ad.* 'gidatu'
eskilara* e. **eskailera**
eskilaso* e. **eskinoso**
eskinantza iz. *Ipar.* 'angina'
eskinoso iz. *Garrullus glandarius*
eskiribatu* e. **izkiriatu**
eskiribu* e. **izkribu**
eskisto iz. *Geol.*
eskiulatar (herritarra)
eskizofrenia
eskizofreniko izond. eta iz. *Med.*
esklabo
esklabotasun
esklabotza
esklerosi iz. *Med.*
esklerotika iz. *Anat.*
esklusibo
esklusibotasun
eskoa iz. [leku-denborazko kasuetan
erabiltzen da, batez ere *eskoako*,
eskoatara, *eskoatik* formetan]
Bizk. 'eskuina'
eskoadra* e. **eskuadra**
eskoba 1 iz. *Ipar.* 'eskuila' (parea
zuritzekoa, ez arropa-oinetakoak
garbitzekoa) 2 iz. *Heg.* 'erratza' 3 iz.
Heg. (karta-jokoa)
eskobara* e. **eskuare**
eskobatu, eskoba/eskobatu, eskobatzen. *du*
ad. 'eskoba, erratza pasatu'
eskobila* e. **eskuila**
eskoi edo eskoin* e. **eskuin**

eskoil izond. *Ipar.* 'traketsa, moldakaitza'
eskola
eskola ebatsi 'sasieskola egin, piper
egin'
eskola-emaile
eskola-etxe edo **eskola etxe**
eskola-maistra edo **eskola maistra**
eskola-maisu edo **eskola maisu**
eskola-ume edo **eskola ume**
eskoladun
eskolagabe izond.
eskolagabeko izlag.
eskolaketa* e. **eskolatze**
eskolakide
eskolania iz. *Heg.*
eskolapio
eskolarratu, eskolara/eskolarratu,
eskolarratzen. *da/du ad.*
eskolarrazi, eskolaraz, eskolarazten. *du ad.*
eskolarteko
eskolastika
eskolastiko
eskolategi iz. *g.er.* 'eskola-etxea'
eskolatu, eskola/eskolatu, eskolatzen.
da/du ad.
eskolatzaile iz. *Ipar.* 'erakuslea'; 'gidaria'
eskolatze
eskolau iz. 'meza laguntzailea'
eskolaurre
eskolazain
eskolazaintza
eskolemaile* e. **eskola-emaile**
eskoletxe* e. **eskola-etxe** edo **eskola etxe**
eskolier iz. *Ipar.* h. **ikasle**
eskolio iz. 'iruzkin-oharra'
eskoliosi iz. *Med.*
eskolta iz. *Heg.*
eskomikatu* e. **eskumikatu**
eskomulgatu* e. **eskumikatu**
eskomunio* e. **eskumiku**
eskopeta
eskopetagile
eskorbutu iz. *Med.*
eskorga
eskoriatar (herritarra)
eskorpioi iz. *Ord.* *Scorpionida.*

eskorta iz. 'abereak gordetzeko esparru hesitu eta sabairik gabea'

eskot* e. **eskote**

eskota iz. 'belak lotzeko soka'

eskote 1 iz. *g.er.* 'bakoitzari (ordaintzea) dagokion partea'

eskotean

eskote 2 iz. *Heg.* (jantzien irekidura)

eskotista

eskoziara (hizkuntza)

eskrezio iz. h. **iraizte; iraizkin**

eskrezio-aparatu* e. **iraitz-aparatu**

eskriba iz. *Hist.*

eskribau 1 iz. 'administrazioko enplegatua'

2 iz. 'notarioa' 3 iz. *Ipar. Zah.* 'juduen artean, lege-maisua'

eskribautegi iz. *Hist.*

eskribautza iz. *Hist.*

eskribitu, eskribi, eskribitzen. *du ad. h.*

idatzi

eskribu* e. **izkribu**

eskrima

eskritura iz.: *Eskritura Santua; eskritura publikoa.*

eskrupulu

esku iz.: *eskuaz banaka jokatu dute lehen partida; eskuaz binakako txapelketa.*

-en esku egon

-en esku utzi

eskua estutu

eskua ezarri 1 'atxilotu' 2 'jo' 3 'keinu erritual-sinbolikoa egin' (*eskuak ezarri* gisa ageri da maiz)

esku-ahur

eskuak jo

eskua luzatu 1 'lagundu' 2 'jo'

eskuan [x -ren eskuan (*egon, . . .*) gisa erabilia]: *gure eskuan dago bata zein bestea egitea.*

esku-argi

esku-arma edo **esku arma**

eskua sartu

eskua tinkatu

esku bete: *esku bete lan.*

esku beteka

esku-bonba edo **esku bonba**

esku-emaile

esku eman: *elkarri esku emanaz.*

esku-emate

esku-erakutsi iz.

esku-ezartze 'buru gainean eskuak ezartzea' (Eliza katolikoan, adibidez, ordenazio-erritua)

esku-harmen *g.er.* 'esku-hartzea'

esku-harri edo **esku harri** 'segarrria, zorroztarria, arraitza'

esku hartu

esku-hartzaile

esku-hartze

esku-huska

esku-huskako

esku-hutsik

esku-ikusi iz. *g.er.* 'esku-erakutsia'

esku-pertola *Naf.*

esku-pilota edo **esku pilota** *g.er.*

esku-poltsa edo **esku poltsa**

eskura eduki

eskura egon

eskura eman

eskura izan

eskura ordaindu

esku sartu

esku-sartze

eskutik: *etsaien eskutik galdu du bizia.*

eskutik eduki

eskutik eraman

eskutik eskura

esku-zarta 'txaloa'

esku-zartaka 'txaloka'

esku-zartak jo

eskuz esku

eskuzko

eskuadra iz. 'gerraontzi multzoa'

eskuadroi

eskuaira iz. (angelu zuzenak egiteko lanabesa)

eskuairan adlag. '(bi lerrok) angelu zuzena osatzen dutela'

eskuaire iz. *Ipar.* 'trebetasuna'

eskualdatu, eskualda, eskualdatzen. *du ad.*

eskualdatze

eskualde

eskualdeka adlag.

eskualdekatu, eskualdeka,
eskualdekatzen. *du ad.*

eskualdekatze

eskualdi 1 iz. 'karta-jokoan, jokaldia' 2 iz.:
pintura eskualdi bat eman.

Eskual Herri* e. **Euskal Herri**

eskuantze iz. *g.er.* 'trebetasuna'

eskuar 1 izond. *g.er.* 'eskumenean
dagoena' 2 adlag. *g.er.* 'irispidean' (
izan, eduki aditzekin ageri da)

eskuara* e. **euskara**

eskuare

eskuaretu, eskuare/eskuaretu, eskuaretzen.
du ad.

eskuarki

eskuarte iz. 'baliabideak': *bizitzeko adina*
eskuarte ez zaie faltako.

eskuarteko iz. 'diru xehea'

eskubakar

eskubaloi

eskubara* e. **eskuare**

eskubi* e. **eskuin**

eskubide iz.: *giza eskubideak.*

eskubide-abusu edo **eskubide abusu**
Zuz.

eskubidedun

eskubila* e. **eskuila**

eskubitur* e. **eskumutur**; **eskutur**

eskuburdina iz. pl.: *eskuburdinak jarri,*
eta espetxera eraman dituzte.

eskudantzia 1 iz. *Jas.* 'ausardia' 2 iz. *Jas.*
'boterea'

eskudel

eskudiru iz.: *eskudirutan ordaindu behar*
da ehuneko hamar.

eskudo* e. **ezkutu**

eskudun iz. eta izond.

eskuera

eskueran

eskueran eduki

eskueran izan

eskuetaratu, eskuetara, eskuetaratzen.
da/du ad.

eskugain 1 iz. *Ipar.* 'eskuarteak,
baliabideak': *gurasoek eskugain*
zerbait bazuten. 2 iz. *Ipar.* 'abantaila':
beste edozein mintzairaren aldean zer

eskugaina duen euskarak! 3 iz.

'eskuaren gainaldea'

eskui* e. **eskuin**

eskuidatzi iz. h. **eskuizkribu**

eskuidazki* e. **eskuizkribu**; **eskuidatzi**
eskuila

eskuilatu, eskuila/eskuilatu, eskuilatzen.
du ad.

eskuin

eskuin eta ezker *Ipar.*

eskuin-ezker *Ipar.*

ezker-eskuin

ezker eta eskuin

eskuinalde

eskuindar

eskuizkribu

eskuka iz. 'eskuzko ukitua' (*lohia,*
itsusia bezalako izenondoekin
erabili izan da)

eskukada iz. h. **eskutada**

eskukaldi 1 iz. 'esku ukaldia' 2 iz.
'laguntza'

eskukatu, eskuka/eskukatu, eskukatzen.
du ad.

eskuko: *ni neure eskuko naiz.*

eskukoi* e. **eskurakoi**

eskukotasun iz. *g.er.* 'beregaintasuna'

eskulan

eskulangile

eskulangintza

eskularru

eskuleku iz. *Sin.* **eskutoki**

eskuliburu

eskultore

eskultura

eskuma iz. *Bizk.* h. **eskuin**

eskumakila iz.: *guztien nagusi beharra,*
guztien eskumakila eta morroi gertatu
zen.

eskumalde* e. **eskuinalde**

eskumatar* e. **eskuindar**

eskumen

eskumende iz. *g.er.*

eskumenka adlag. *g.er.*: *bihika ereiten*
zuten, eta eskumenka biltzen.

eskumikarazi, eskumikaraz,

eskumikarazten. *du ad.* *g.er.*

eskumikatu, eskumika, eskumikatzen. *du* ad.
 eskumikazio* e. **eskumiku**
eskumiku
eskumotz
eskumuin iz. Batez ere pl. *Heg. Sin.*
goraintzi
eskumuinak egin
eskumuinak eman
eskumutur
eskumuturreko
eskuoihal
 esku orga* e. **eskorga**
eskupe iz.: *bere eskupe edo agindura dauden guztiak; handikien eskupetik herria atera zenean; berak ezetz esango du, baina eskupetik laguntzen die; eskupean.*
eskupeko iz.: *eskupekotzat hamar pezetako bat eskaini zion mutikoari; eskupekoa eman zion.*
eskuperatu, eskupera, eskuperatzen. *du* ad.
 eskupeta* e. **eskopeta**
eskuraezin izond.
eskuragai izond.
eskuragaitz izond.
eskuragarri
eskuragarritasun
eskurakoi
eskurakoitu, eskurakoi/eskurakoitu, eskurakoitzen. *du* ad.
 eskurakor* e. **eskuragarri**
eskuratu, eskura/eskuratu, eskuratzen. *du* ad.
eskuratzaile
eskuratze
 eskurtsio* e. **txango**; **(ikas)bidai**
eskusoinu iz. *Sin. akordeoi*
 eskuta edo eskutara* e. **eskutada**
eskutada
eskutadaka adlag.
eskutitz
eskutoki iz. *Sin. eskuleku*
eskutrapu
eskutur iz. *Bizk. h. eskumutur*
eskutzar
eskuzabal

eskuzabalki adlag. *g.er.*
eskuzabaltasun
eskuzapi
eskuzare iz. *g.er.* 'otarre txikia'
eskuzatar
eskuzerra
eskuzorro
eskuztatu, eskuzta, eskuztatzen. *du* ad.
eskuztatze
eslabar (herritarra)
eslai adlag. *g.er.* 'zeharka'
esleipen
esleitu, eslei, esleitzen. *du* ad.
eslogan edo **slogan** iz.
eslovakiar (herritarra)
eslovakiera (hizkuntza)
esloveniar (herritarra)
esloveniera (hizkuntza)
esmail iz. *Ipar.* 'esmaltea'
esmaltatu, esmalta, esmaltatzen. *du* ad.
esmalte
esmeralda
esmeriatu, esmeria, esmeriatzen. *da/du* ad.
Zub. g.er. 'ahuldu'; 'tristatu'
esmeril
esmokin edo **smoking** iz.
esna adlag. 'lo hartu gabe'
esnarik adlag. *g.er.* 'esna'
esnaera
esnagarri
 esnai* e. **esna**
esnakor izond. 'erraz esnatzen dena'
 esnaldun* e. **esnedun**
esnarazi, esnaraz, esnarazten. *du* ad.
esnarri iz. 'esne-harria'
esnati izond. *g.er.*
esnato iz. *Lactarius subdulcis* eta *Lactarius volemus*
esnatu, esna/esnatu, esnatzen. *da/du* ad.
Batez ere Gip. 'iratzarri'
esnatzaile
esnatze
esne
esne-behi edo **esne behi**
esne-belar edo **esne belar** *Euphorbia*
esne-bide edo **esne bide**

esne-denda edo **esne denda** *Sin.*
esnetegi
esne-gain edo **esne gain**
esne-gauza edo **esne gauza**
esne-harri edo **esne harri** 'esnea egosteko erabiltzen zen harria'
esne-hauts edo **esne hauts**
esne-jaki edo **esne jaki**
esneko hortz
esne-lore edo **esne lore**
esne-perretxiko edo **esne perretxiko**
esnetarako
esne-tela edo **esne tela**
esne-zopa edo **esne zopa**
esnealdi iz.
esnebera izond.
esnedun 1 izond. 'esnea duena' 2 iz. 'esneketaria'
esnegorri iz. *Lactarius deliciosus*
esneketari iz. 'esne-banatzaila'
esneki iz.
esneontzi iz.
esnetegi iz. *Sin.* **esne-denda**, **esne denda**
esnetsu
esnetu, esne/esnetu, esnetzen. 1 *da* ad. *g.er.* 'esne bihurtu' 2 *da* ad. *g.er.* '(erdi berriari) esnea etorri'
esnezale 1 izond. 'esnea maite duena' 2 iz. 'esneketaria'
esnifatu, esnifa, esnifitzen. *du* ad.
esnob
esnobismo
esofago iz. 'hestegorria'
esola* e. **hesola**
esondatu, esonda, esondatzen. *du* ad. *Ipar.* *g.er.* 'aholkatu'
esoteriko
espa
espada* e. **ezpara**
espadasun iz. *Gip.* *g.er.* 'espa'
espageti
espainiar (herritarra) *Sin.* **espainol**
espainiartasun
espainiartu, espainiar/espainiartu, espainiartzen. *da/du* ad.
espainiera (hizkuntza) *Sin.* **gatzelania**
espainol (herritarra) *Sin.* **espainiar**

espainoldu, espainol/espainoldu, espainoltzen. *da/du* ad. 'espainol bihurtu'
espainolismo
espainolista
espaka adlag. 'intzirika'
espal iz. 'azaoa'
espalda iz. h. **bizkar**; **sorbalda**
espaldu, espal/espaldu, espaltzen. *du* ad. 'espaletan bildu'
espalka adlag.: *belarra espalka metatu.*
espalkari iz. *g.er.*
espaloi
espantagarri izond. *Ipar.* 'harrigarria'
espantatu, espanta, espantatzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'harritu'
espantu
espantu egin
espantuka
espara* e. **ezpara**
esparantza* e. **esperantza**
esparatrapu
esparbera iz. *Zub.* 'mirotza, gabiraia'
espari* e. **ezpara**
esparrago iz. h. **zainzuri**; **frantses-porru** edo **frantses porru**
esparru
espartar (herritarra)
espartin
espartingile
espartingintza
espartzar (herritarra)
espartzatu, espartza, espartzatzen. *du* ad. 'txirikordatu'
espartzazaraitzuar (herritarra)
espartzu
espasmo iz. *Med.*
espato iz. *Geol.*
espatsu
espatu, espa/espatu, espatzen. *da* ad. 'kexatu'
espatula 1 iz. *Spathularia sp.* 2 iz. (palaren antzeko tresna)
espazial
espazio
espazio-ontzi edo **espazio ontzi**

espediente 1 iz. *Heg. Admin.: espediente*
administratiboa. 2 iz. 'dosierra'

espedizio

espejismo* e. **lilura**; **begitazio**

espeka iz. *Teknol.*

espektakulu iz. h. **ikuskizun**

espektral izond. *Fis.:* *analisi espektrala*.

espektr

espektrografia iz. *Fis.*

espektrografo iz. *Fis.*

espektrograma

espektrometria iz. *Fis.*

espektrometro iz. *Fis.*

espektroskopia iz. *Fis.*

espektroskopio iz. *Fis.*

espekulatibo izond.

espekulatu, *espekula*, *espekulatzen*. *du ad.*
Ekon., Fil.

espekulatzaille iz. eta izond. *Ekon.*

espekulazio iz. *Ekon., Fil.*

espeleologia

esperanto

esperantza

esperantza izan. *du ad.* 'espero izan'

esperantzan

esperantzetan egon 'haurdun egon'

esperantzetan izan 'haurdun egon'

esperatu, *espera*, *esperatzen*. *du ad.* *Beh.*
g.er. 'espero izan'

esperientzia

esperimental

esperimentalismo

esperimentalista

esperimentalki

esperimentatu, *esperimenta*,
esperimentatzen. *du ad.*

esperimentatze

esperimentazio

esperimentu

esperma iz. 'ernal-hazia'

espermatozoid

espero

esperoan

esperoan egon

espero bezala

espero bezalako

espero izan. *du ad.:* *denek espero*
zuten txapeldun izatera iritsiko zela.

espetxe iz. *Sin.* **kartzela**; **presondeg**
espetxealdi

espetxeratu, *espetxera/espetxeratu*,
espetxerutzen. *du ad.*

espetxeratze

espetxezain

espezia iz.

espezial adlag. *Beh.* '(oso) ongi' (Izenondo
gisa, berezi, aparteko, etab.
erabiltzen dira)

espezialdu* e. **espezializatu**

espezialista

espezialitate

espezializatu, *espezializa*, *espezializatzen*.
da ad.

espezializatze iz. *g.er.*

espezializazio

espezialki adlag. 'bereziki'

espezie

espezieria iz. *Ipar.*

espezifiko

espezifikotasun

espezimen iz.

espia* e. **espioi**

espiatu, *espia/espiatu*, *espiatzen*. *du ad.*

espikula iz. *Bot., Zool.*

espinagre iz. *Ipar.* h. **espinaka**; **ziazerba**

espinaka iz. 'ziazerba'

espioi

espioitza

espiontza iz. *Ipar.* 'espioitza'

espira iz. 'kiribil-itzuli bat'

espiral

espiritismo

espiritista

espiritu

Espiritu Santu

espirituz

espirituzko

espiritual

espiritualismo iz. *Fil.*

espiritualista iz. eta izond. *Fil.*

espiritualitate

espiritualki

espiritualtasun

espiritutasun iz. *g.er.*
espiritutsu izond. *Zah.*
esplikabide iz. h. **esplikazio**
esplikaezin izond.
esplikatibo
esplikatu, esplika, esplikatzen. *du ad.*
esplikatzaile izond. eta iz. *g.er.*
esplikazio
esplizitatu, esplizita, esplizitatzen. *du ad.*
 'esplizitu egin'
esplizitu
esploratu, esplora, esploratzen. *du ad.*
esploratzaile
esplorazio
esplotatu, esplota, esplotatzen. *du ad. h.*
 leher egin; ustiatu
esplotazio iz. h. **ustiapen**
 espoloi* e. **ezproi**
espondaiko izond. *Liter.*
espondeo iz. *Liter.*
esponente iz. *Mat.* 'berretzailea'
esponentzial izond. *Mat.*
esponja
 esponjiari* e. **belaki** (eta, maila teknikoan,
porifero)
 espontaneitate* e. **espontaneotasun**
espontaneo izond. (arruntean *berezko*,
bere kasako, *bat-bateko*
 bezalakoak erabiltzen dira.)
espontaneotasun
espora iz. *Bot.*
esporangio iz. *Bot.*
esporofito iz. *Bot.*
esporta iz. *Naf.* 'saskia'
esportatu, esporta, esportatzen. *du ad.*
esportatzaile
esportazio
esportzu iz. *g.er.:* *bekatoreei*
barkamendua, *eriei osasuna*, *etsituei*
esportzua.
espos iz. *Ipar. h.* **senar**
esposa 1 iz. *Ipar. h.* **emazte**
esposatu, esposa/esposatu, esposatzen.
da/du ad.
esposizio 1 iz. 'erakusketa' 2 iz. '(zerbaiten)
 eraginpean jartzea'
esposo iz. *Heg. Zah. h.* **senar**

esprabi, espraba, esprabatzen. *du ad.* [
eta, geroaldian , esprabiko] *Zub.*
 'probatu'
esprabu iz. *Zub.* 'proba'
esprai
espres 1 izond. 2 adlag.
 espresabide* e. **adierazpide**
 espresaera* e. **adierazmolde**
 espresamolde* e. **adierazmolde**
 espresatu* e. **aditzera eman; adierazi**
 espresibitate* e. **adierazgarritasun;**
adierazkortasun
 espresibo* e. **adierazgarri; adierazkor**
espresio
espresionismo
espresionista
 espresu* e. **espres**
espresuki adlag.
 esprimidore* e. **zukungailu**
esprint
esprinta jo
esprintean
esprintatu, esprinta/esprintatu,
 esprintatzen. *du ad.* [*nor* kasurik
 gabea]
esprinter
esprontzedar (herritarra)
 espuela* e. **ezproi**
 espumadera* e. **bitsadera**
espuntxet iz. *Zub.* 'eskuila'
 espusatu* e. **esposatu**
 estabilitate* e. **egonkortasun**
 estable* e. **egonkor**
 establia* e. **ukuilu; barruki; heia; itegi**
estadio 1 iz. (luzera-neurria) 2 iz. (kirolak
 egiteko barrutia)
 estadu* e. **estatu**
estai iz. h. **solairu**
 estainu* e. **eztainu**
estakuru
estakuruka adlag.
estalagmita
estalaktita
estalaldi
estalarazi, estalaraz, estalarazten. *du ad.*
 estaldu* e. **estali**
estaldura

estalgabetu, estalgabe/estalgabetu, estalgabetzen. *du ad. g.er.*

estalgarri iz.

estalgi* e. **estalki**

estalgile iz. *Sin. estaltzaile*

estalgune

estali 1, estal, estaltzen. *da/du ad.*

estali 2 1 iz. 'estalkia' 2 izond.: *kolore zikin-estalia.*

estalketa

estalki

estalkidun

estalpe

estalpetu, estalpe/estalpetu, estalpetzen. *da/du ad.*

estaltzaile iz. *Sin. estalgile*

estaltze

estamentu iz. *Heg. Hist.*

estamine iz. *Sin. lorezil*

estambre* e. **lorezil**; **estamine**

estandar

estandarizatu, estandariza, estandarizatzen. *du ad.*

estandarizazio

estandarte

estanko 1 iz. 'tabakoa eta zigiluak saltzen diren denda'

estanko 2 izond. 'tankan itxia'

estanku* e. **estanko**

estanpa

estanpatu, estanpa/estanpatu, estanpatzen. *du ad. Teknol.*

estanzazio iz. *Teknol.*

estanteria* e. **apalategi**

estantzia 1 iz. (kantua; ahapaldi mota) 2 iz. (nekazaritzako ustategia)

estarta* e. **estrata**

estasi

estasiatu, estasia, estasiatzen. *da/du ad. g.er.*

estatalismo iz.

estatalista izond.

estatika iz. *Fis.*

estatiko

estatistika

estatistikari

estatistiko

estatore iz. *Elektr.*

estatozisto iz. *Zool.*

estatu iz.: *zuzenbide estatua; Estatu Batuak; estatu-nazioa.*

estatu-kolpe edo **estatu kolpe**

estatua

estatuarteko

estatubatuar

estatuburu

estatus

estatutu

estazio 1 iz. (espaziokoa, irratikoa) 2 (bestelakoetan, erabil *geltoki, egonaldi, urtaro* etab.)

este* e. **heste**

estegorri* e. **hestegorri**

esteiari izond. 'dohakabea, erromesa'; 'ezindua'

esteka iz. *Ipar.*

estekan adlag. 'loturik'

estekadura

estekailu iz. *g.er.* 'esteka, lotura'

estekamendu

estekarazi, estekaraz, estekarazten. *du ad.*

estekatu, esteka/estekatu, estekutzen. *da/du ad.*

estekatzaile

estekimetria iz. *Kim.*

estekimetriko izond. *Kim.*

estenosi iz. *Anat.*

estentsibo izond. *Nekaz.*

estepa

ester iz. *Kim.*

estera iz. *Heg.*

estereo 1 iz. (egurrarentzako neurria)

estereo 2 1 iz. 'estereofonia' 2 izond. 'estereofonikoa'

estereofonia

estereofoniko

estereoskopiko

estereoskopio

estereotipatu, estereotipa, estereotipatzen. *du ad.: irudi estereotipatua.*

estereotipia iz. (inprimatzeko teknika bat)

estereotipo

esteribartar (herritarra)

esteriko izond. *Kim.*

esteril izond. *Med.* (Mikrobiologia)
esterilizatu, esteriliza, esterilizatzen. *du*
ad. Med.: esne esterilizatua.
esterilizazio iz. *Med.*
 esternoⁱ* e. **bularrezur**
esteta
estetika
estetiko
estetoskopio iz. *Med.*
esti interj. (idiei eta behiei atzera eragiteko
 agindu hitza)
esti eragin
estigma
 estilete* e. **sastakai**
estilista
estilistika
estilistiko
estilizatu, estiliza, estilizatzen. *da/du* ad.
estilizazio
estilo
estilo-liburu edo **estilo liburu**
estimagarri
estimarazi, estimaraz, estimarazten. *dio*
ad.
estimatu, estima, estimatzen. *du* ad.
estimatz
estimazio iz. 'estimua'
estimu
estimu egin
estimu handitan eduki
estimu handitan izan
estimulatu, estimula, estimulatzen. *du* ad.
estimulazio
estimulu
estipula iz. *Bot. Sin.* **txorten-hosto**,
txorten hosto
estira iz. 'tortura'
 estofa* e. **oihal**
estoiko
estoizismo
estoka iz. 'tornuzila'
estola
estolda
 estoldaritz* e. **estolderia**
estolderia
estoma iz. *Bot.*
estomago iz. *Beh.* 'urdaila'

estomaka iz. *Beh.* 'urdaila'
estonagarri izond. *Ipar.* 'harrigarria'
estonamendu iz. *Ipar.* 'harridura'
estonarazi, estonaraz, estonarazten. *du* ad.
Ipar.
estonatu, estona, estonatzten. *da/du* ad.
Ipar. 'harritu'
estoniar (herritarra)
estoniera (hizkuntza)
estra
estrabe iz. *g.er.*
estrabismo
estraditatu, estradita, estraditatzten. *du* ad.
estradizio
 estradu* e. **oholtza**
estragoi iz. *Artemisia dracunculus*
 estrainatu* e. **estreinatu**
estrainio izond. *Zah. h.* **bitxi; arraro**
estralurtar
estranjeria iz. *Beh. h.* **atzerr**
estraperlo iz. *Heg. g.g.er.*
estrapolatu, estrapola, estrapolatzen. *du*
ad.
estrapolazio
estrata 1 iz. 'bide meharra, gurdiak-eta
 ibiltzeko modukoa' 2 iz. *Naf.* 'belena,
 etxartea'
estratega
estrategia
estrategiko
estratifikazio
estratigrafia iz. *Geol.*
estratigrafiko izond. *Geol.*
estratosfera
estratosferiko
estratu
estreina 1 iz. *Ipar.* 'inaugurazioa' 2 iz.
Heg. 'lehenbiziko aldiz erabiltzea'
estreinako
estreinakoz
estreinaldi iz.: *iragan ostiralean izan zen*
"Peccata Minuta"ren estreinaldia.
estreinatu, estreina/estreinatu,
 estreinatzen. 1 *du* ad. *Ipar.*
 'inauguratu' 2 *du* ad. *Heg.* 'zerbait
 lehenbiziko aldiz erabili'
estreinatze iz. *g.er.*
 estreinu* e. **estreinaldi; estreina**

estremaunzio* e. **oliadura** (eta, zehazkiago, *azken igurtzi*)

estremismo

estremista

estrena* e. **estreina**

estreptokoko

estreptomizina

estres

estresagarri

estresatu, estresa/estresatu, estresatzen. *da/du* ad.

estribillo* e. **errepika; lelo**

estribu

estriknina iz. *Kim.* (pozoia)

estrofa iz. 'ahapaldia'

estrogeno iz. *Biol.*

estropada

estropadalari

estropaju* e. **espartzu**

estropeatu* e. **hondatu; matxuratu; andeatu**

estropezu

estropezu egin

estropezu eragin

estropezuka adlag.

estropiatu* e. **hebaindu; hondatu**

estropu 1 iz. *Ipar.* 'istripua' 2 iz. (arraunarekikoa)

estruktura

estruktural

estrukturalismo

estrukturalista

estrukturatu* e. **egituratu**

estu

estu-estuan

estu eta larri (norbait) **estu hartu**

estualdi

estuarazi, estuaraz, estuarazten. *du* ad.

estuario

estuasun* e. **estutasun**

estudiante

estudiarazi, estudiaraz, estudiarazten. *dio* ad.

estudiatu, estudia, estudiatzen. *du* ad.

estudio

estufa iz. *Heg.* 'berogailua'

estugarri

estugune

estuki

estura

estutasun

estutu, estu/estutu, estutzen. *da/du* ad.

estutxe iz. *Heg.*

estutze

eszedente* e. **soberakin**

eszena iz.

eszenategi* e. **agertoki**

eszenatoki* e. **agertoki**

eszenifikarazi* e. **antzeztera behartu**

eszenifikatu* e. **antzeztu**

eszenifikazio* e. **antzeppen**

eszenografia

eszentriko izond. *Mat., Teknol.*

eszentrikotasun iz. *Mat., Teknol.*

eszeptiko

eszeptizismo

eszepzio* e. **salbuespen**

eszitatu, eszita, eszitatzen. *da/du* ad. *Fis., Kim.* (beste arloetan, erabil *kitzikatu* , etab.)

eszitiar (herritarra)

et interj. (gehienetan, errepikatuz erabiltzen da)

eta

eta abar

eta bi: *gaiztoa eta bi da; bereak eta bi entzunda joan da.*

eta/edo

eta piko *Heg. Herr. h.* **eta zenbait**

eta zenbait: *gure artean izan da, hogeit eta zenbait urtez.*

hiru eta erdietan

zortzi eta erdiak

etab. (*eta abar* -en ohiko laburdura)

etaiuar (herritarra)

etanal iz. *Kim.*

etano iz. *Kim.*

etanol iz. *Kim.*

etapa

etc.

ete* e. **ote**

etekin

etekintsu izond. *g.er.*: *lan iraunkor eta etekintsua.*

eten 1, eteten. *da/du* ad.

eten barik *Bizk.*: *eten barik dihardu beharrean.*

eten 2 iz.

etenaldi

etenarazi, etenaraz, etenarazten. *du* ad.

etendu* e. **eten**

etendura

etenerraz izond. *g.er.*

etenezin izond.

etengabe izond. eta adlag.

etengabeko izlag. 'etengabea'

etengabeki adlag. *g.er.* 'etengabe'

etengailu

etengaitz izond.: *gizatasunezko lokarriak edozein etsaikeria baino etengaitzagoak dira.*

etenkor

etepuntu iz. pl.

etenune

eter

eternal izond. *g.g.er.*

eternitate iz. *g.g.er.*

eterno izond. *g.g.er.*

etete iz. *g.er.*

etika

etiketa 1 iz. 'paper-, ehun-zatia, informazioen bat eskainiz, zerbaiti eranstean zaiona' 2 iz. 'eztabaida': *eskolastikoen etiketak.*

etiketatu, etiketa/etiketatu, etiketatzen. *du* ad. 'etiketa ezarri'

etiko izond.

etimo iz. *Hizkl.*

etimologia

etimologiko

etimologista iz. *g.er.* 'etimologoa'

etimologo

etiologia iz. *Fil., Med.*

etiologiko izond. *Fil., Med.*

etiopiar (herritarra)

etnia

etniko

etnografia

etnografiko

etnografo

etnolinguistika iz. *Hizkl.*

etnolinguistiko izond. *Hizkl.*

etnologia

etnologiko

etnologo

etnotestu

etoi izond. eta iz. 'saldua, traidorea'

etoliar (herritarra)

etologia iz. *Biol.*

etologo iz. *Biol.*

etorbide

etorburu

etorki iz. 'jatorria'

etorkizko izlag. *g.er.* 'jatorrizkoa'

etorkin

etorkizun 1 iz. 2 izond.: *ondasun etorkizunak itxaroten.*

etorkizuneko izlag.

etorkor izond.

etorkortasun iz. *g.er.*

etorkunde* e. **etorrera**

etorraldi

etorrarazi, etorraraz, etorrarazten. *du* ad.

etorrera

etorri 1, etor, etortzen. *da* ad.

bat etorri

datorren 'hurrengoa'

etorri berri

etorri 2 iz.: *etorri handiko bertsolaria; uraren etorria.*

etortze

etortzeko pred. 'etorri behar duena'

etruriar (herritarra)

etrusko 1 iz. (hizkuntza) 2 iz. eta izond. (herritarra) *Sin.* **etruriar**

etsai

etsaigo iz. *Ipar.* 'etsaitasuna'

etsaikeria

etsaitasun

etsaitu, etsai/etsaitu, etsaitzen. *da/du* ad.

etsamina iz. *Batez ere Ipar.* 'azterketa'

etsaminatu, etsamina/etsaminatu,

etsaminatzen. *du* ad. *Batez ere Ipar.*

etsaminatzaile iz. *g.er.* 'aztertzailea'

etse* e. **etxe**

etsenplu iz. *Batez ere Ipar.* 'adibidea, eredu': *etsenplu(a) eman.*

etsertzio espiritual* e. **gogo-jardun** edo **gogo jardun**

etsi 1, etsitzen. *du* ad.

etsi 2 iz. 'etsipena'

etsia eman 'etsipena eman'

etsia hartu

etsian

etsi-etsian

etsi gaizto

etsialdi

etsiarazi, etsiaraz, etsiarazten. *du* ad.

etsigaitz izond.

etsigarri izond.

etsikor izond. *g.er.* 'etsitzeko joera duena'

etsimen* e. **etsipen**; **etsimendu**

etsimendu iz. *Ipar.* 'etsipena'

etsipen

etsipena eman

etsitu, etsi, etsitzen. *du* ad. *Ipar.* eta *Naf.* h.

etsi

etxabe iz. 'etxearen beheko solairua,

kalearen maila berekoa'

etxabere* e. **etxe-abere** edo **etxe abere**

etxabizitza* e. **etxebizitza**

etxadi

etxafuego iz. *Beh.* h. **suziri**; **bolandera**

etxagintza* e. **etxegintza**

etxagun iz. *Bizk.* 'etxeoko jauna'

etxaguntza iz. *Bizk.*

etxalartar (herritarra)

etxalde

etxalote* e. **exalota**

etxandre

etxano iz. *Batez ere Zub.* 'etxetxoa'

etxape* e. **etxepe**

etxarriar (herritarra)

etxarriaranaztar (herritarra) *Sin.*

etxarriar

etxarrietxauribartar (herritarra) *Sin.*

etxarriar

etxarte

etxatiar* e. **etxetiar**

etxauriar (herritarra)

etxe

etxe-abere edo **etxe abere**

etxe-aitzin edo **etxe aitzin**

etxe-aurre edo **etxe aurre**

etxe-bazter edo **etxe bazter**

etxe-bizkar edo **etxe bizkar** *Ipar.*

'teilatuaaren gailurra'

etxe-galgarri 'etxekaltea'

etxeoko arte 'arteka, etxartea'

etxeoko jaun

etxeoko lan 1 'etxea zaintzeko lana' 2

'etxean egiteko eskolako lana'

etxe-ogi iz.

etxe orratz

etxerako 1 *Bizk.* 'aurreztailea' 2: *hi*

etxerako!

etxe-sartze

etxe-uso edo **etxe uso**

etxebarritar (herritarra)

etxebartar (herritarra)

etxebizitza

etxeburu

etxeden* e. **itxaron**

etxe-erraldoi* e. **etxe orratz**

etxegabe iz.

etxegain

etxegile

etxegin* e. **etxegile**

etxegintza

etxegizon iz. *Zah.*

etxejabe

etxejaun

etxekalte izond.

etxeki 1* e. **atxiki**

etxekide iz. *g.er.* 'bizilaguna, etxelaguna'

etxeoko 1 iz. 'familiakoa' 2 iz. 'morroi edo

neskamea'

etxeokoandre

etxeokoandretza

etxeokoarte iz. *Naf. Zuz.*

etxekoi

etxekon iz. *Gip.* eta *Bizk.* 'etxebizitza bat

baino gehiagoko baserrietan,

aldameneko etxebizitza nahiz

etxebizitza horretan bizi den pertsona'

etxekoneko iz. 'etxekonean bizi den

pertsona'

etxekotasun

etxekotu, etxeko/etxekotu, etxekotzen.
da/du ad.

etxelagun

etxepe iz.: *etxepe bereko etxebizitzak.*

etxepeko iz.

etxerarazi, etxeraraz, etxerarazten. *du* ad.

etxeratu, etxera/etxeratu, etxeratzen. *da/du* ad.

etxeratze

etxetiar

etxetiargo iz. *g.er.* 'maiztertza'

etxetresna

etxetxori

etxezain

etxezaintza

etxezale izond.

etxezulo izond.

etxi* e. **utzi**

etxilar iz. *Ipar.* 'ilarra'

etxola

etxolategi iz. *Ipar.* 'kanpalekua'

etxondo iz. *Ipar.*

etxun* e. **etzan**

etxura* e. **itxura**

etzaleku

etzan, etzaten. *da/du* ad.

etzanaldi

etzanarazi, etzanaraz, etzanarazten. *du* ad.

etzangia iz. *Ipar.* 'etzalekua, etzauntza'

etzangu* e. **etzangia**; **etzauntza**; **etzaleku**

etzantegi iz. *g.er.* 'etzalekua'

etzatoki iz. 'etzalekua'

etzaulki iz. 'etzateko aulkia'

etzauntza

etze iz. *Sin.* **alfer-lur**

etzi

etziko 1 izlag.: *etziko jaialdira garaiz iritsi nahi dugu.* 2 adlag.: *etziko egin beharko duzu lan hori.*

etxidamu

etzikaramu

etzilimo adlag. *Bizk.* 'etxidamu'

etzin, etziten. *da/du* ad. h. **etzan**

etzun, etzuten. *da/du* ad. *Bizk.* h. **etzan**

eufemismo

eufonia iz.

eufoniko izond.

euforia

eukalipto iz. *Eucaliptus sp.*

eukariota iz. *Biol.*

eukaristia

eukaristiko

euki* e. **eduki**

euklidear

eulatear (herritarra)

euli iz. *Musca domestica, etab.*

euli beltz *Ipar.* 'haragi-eulia'

euli-txori edo **euli txori** *Muscicapa sp.* eta *Ficedula sp.*

eulihandi iz. 'haragi-eulia'

eulitzar

eultze iz. 'erlauntza'

eultzi

eultzilari

eultzitu, eultzi/eultzitu, eultzitzen. *du* ad.

euntze iz. *Naf.* 'pentzea, belardia'

eunuko

eupada

eurak izord. 'haiek berak'

eurasiar

eurenez adlag. *Bizk. Zah.* 'berez'

huri

euria ari izan: *euria ari zuelako.*

euria egin: *goiz guztian euria egin du.*

euria izan. *da* ad.: *euria denean.*

huri-jasa edo **huri jasa**

huri-lanbro edo **huri lanbro**

huri-neurgailu edo **huri neurgailu**

huri-tanta edo **huri tanta**

huri-ur edo **huri ur**

huri-zaparrada edo **huri zaparrada**

eurialdi

eurikara izond. 'euria egingo duelako itxurakoa'

euritako iz.

huri-tanto* e. **huri-tanta**

eurite

euritsu

euritu, euri/euritu, euritzen ad.: *denbora euritzen denean; euritu zuen suz eta sufrez.*

eurixka iz. *Ipar. g.er.*

euri-zapar* e. **euri-zaparrada**
euro iz. (dirua)
eurokomunismo
europar: *Europar Batasuna*.
europartasun
europartu, europar/europartu,
 europartzen. *da/du* ad.
eurrez adlag. *Bizk.* 'ugari'
eurt interj. *Bizk.* 'esti!'
eurt egin *Bizk.* 'atzera egin'
eurt eragin *Bizk.* 'esti eragin,
 atzerarazi'
euskailu iz.
euskal: *Montevideoko euskal etxea*.
Euskal Autonomia Erkidego: *Euskal*
Autonomia Erkidegoaren baliabide
ekonomikoak.
euskal gaizto 'euskara gaiztoa'
Euskal Herri: *Euskal Herriaren*
adiskideak.
euskal herritar
euskalari
euskalaritza
euskaldun
euskaldun berri
euskaldun garbi
euskaldun zahar
euskaldundu, euskaldun/euskaldundu,
 euskalduntzen. *da/du* ad.
euskaldungo iz. 'euskalduntasuna'
euskalduntasun
euskalduntze
euskalgintza
euskalki
euskaltasun
euskaltegi
euskaltzain
euskaltzain ohorezko
euskaltzain oso
euskaltzain urgazle
euskaltzainburu
Euskaltzaindi
euskaltzale
euskaltzaletasun
euskaltzaletu, euskaltzale/euskaltzaletu,
 euskaltzaletzen. *da/du* ad.
euskara

euskara batu
euskara garbi
euskaradun
euskarakada
euskaratu, euskara/euskaratu, euskaratzen.
du ad.
euskaratzaile
euskaratze
euskarri
euskarritu, euskarri/euskarritu,
 euskarritzen. *du* ad.
 euskera* e. **euskara**
eusko (hitz-elkarketako lehen osagai
 bezala erabiltzen da beti)
Eusko Jaurlaritza
euskotar
eusle izond. eta iz. '(zerbaiti) eusten diona'
euspen
 eustaile* e. **eusle**
eustazpi iz. *g.er.* 'euskarria'
eutanasia
eutektiko izond. eta iz. *Kim.*
eutrofizazio iz. *Ekol.*
eutsi 1, euts/eutsi, eusten. *dio* ad.
eutsi 2 izond. 'xuhurra'
eutsiezin izond.
eutsigarri 1 izond.: *jausteko dagoen*
hormari ostiko eutsigarria ipini. 2 iz.
h. euskarri
eutsika adlag. 'eutsiz'
 euzko* e. **eusko**
evenkera (hizkuntza)
 exageratu* e. **esajeratu**
 exagerazio* e. **esajerazio**
exalota iz. *Ipar.* 'tipulatxa' *Allium*
ascalonicum
 examina* e. **etsamina**
exegesi
exegeta
 exek* e. **xake-joko**
exekutibo
 exenplo* e. **etsenplu**
 exeri* e. **eseri**
 exercizio* e. **ariketa**; **jardun**
exhibizionismo
exhibizionista

exigitu* e. **eskatu**; **behartu**; **x-tu beharra izan**

exijentzia* e. **eskaera**

existentzia

existentzial

existentzialismo

existentzialista

existitu, existi, existitzen. *da* ad.

exito* e. **arrakasta**

exkax izond. *Adkor.*

exodo

exoeskeleto iz. *Zool.*

exogeno izond. *Med.*

exortatu* e. **eskatu**; **erregutu**

exorzismo

exorzista

exotermiko izond. *Kim.*

exotiko

exotismo

experimentazio* e. **esperimentazio**

exportatu* e. **esportatu**

expres* e. **espres**

expresionismo* e. **espresionismo**

ez 1 iz. 2 [partikula]

ez aditu egin edo **ez adituarena egin**

ez bezala

ez entzun egin edo **ez entzuna egin**
edo **ez entzunarena egin**

ez eta *Sin.* **ezta**

ez eta... ere edo **ezta...** ere

ez... ez...

ez ezagunarena egin

ez eze

ez ezen

ez ezik

ez-gramatikal *Gram.*

ez-gramatikaltasun *Gram.*

ez horixe

ez ikusi egin edo **ez ikusiarena egin**

ez zera!

-ik eza

ezaba adlag. *Zub. g.er.* 'gorderik'

ezabaezin izond.

ezabagailu

ezabagaitz izond.

ezabagoma iz. *Sin.* **borragoma**; **goma**

ezabailu* e. **ezabagailu**

ezabaketa

ezabaki adlag. *Zub. g.er.* 'gorderik'

ezabapen

ezabatu, ezaba, ezabatzen. *da/du* ad.

ezabatze

ezadostasun* e. **desadostasun**

ezaguera

ezaguera egin edo **ezaguerak egin**

ezaguera hartu edo **ezaguerak**

hartu *g.er.*

ezagueran egon

ezaguerara etorri

ezaguerara heldu

ezagueraz adlag. 'ohartuki'

ezagueradun izond.

ezagueragabe izond.

ezagueragabeko izlag.

ezagugaitz* e. **ezagungaitz**

ezagukari* e. **ezaugarri**

ezagule* e. **ezagutzaile**

ezagumen iz. 'ezagutzeko ahalmena'

ezagumendu iz. *g.er.* 'ezaguera'

ezagun izond. eta iz.: *liburu ezagun batean irakurria; ezagun asko ikusi genuen bileran.*

ezagun izan: *ezagun duzu Goierri*

aldekoa zarela; hemendik ezagun dira Baztango mendiak.

ezagungabe izond. h. **ezezagun**

ezagungaitz izond.

ezagupen maila* e. **jakite maila**

ezagutarazi, ezagutaraz, ezagutarazten.
dio ad.

ezagutarazle

ezaguterraz izond.

ezagutezin izond.

ezagutu, ezagut, ezagutzen. 1 *du* ad.: *zure anaia atzo goizean ezagutu nuen.* 2 *du* ad.: *ezagutzen dut huts egin dudala.*

ezagutzero eman 'ezagutarazi'

ezagutza 1 iz. 'ezaguera' 2 iz. 'aitortzea, onartzea'

ezagutza egin edo **ezagutzak egin**
Ipar.

ezagutza galdu *Ipar.* 'konortea galdu'

ezagutzagabe izond. *g.er.*

ezagutzagabetasun iz. *g.er.*

ezagutzaile

ezagutze
ezain izond. *Bizk.* 'itsusia'
ezaindu, ezain/ezaindu, ezaintzen. *da/du*
ad. Bizk.
ezaingarri izond. *Bizk.*
ezaintasun iz. *Bizk.*
ezaldi
ezamihilu iz. *Anethum graveolens Sin.*
aneta
ezantsiatu, ezantsia, ezantsiatzen. *da/du*
ad. Ipar. g.er. 'antsikabetu,
axolagabetu'
ezantza iz. *Ipar.* 'gasolina'
ezarian
ezarian-ezarian
ezari-ezarian
ezarketa
ezarkin iz. 'ezarri den gauzakia'
ezarle
ezarpen
ezarraldi
ezarrarazi, ezarraraz, ezarrarazten. *du ad.*
ezarri, ezar, ezartzen. *du ad.*
ezartz
ezatsegin izond. *Sin.* **desatsegin**
ezauera* e. **ezaguera**
ezaugarri
ezaugarritu, ezaugarri/ezaugarritu,
ezaugarritzen. *da/du ad.*
ezaupide
ezautu* e. **ezagutu**
ezaxola izond. *Ipar.* 'axolagabea'
ezaxolakeria iz. *Ipar.* 'axolagabekeria'
ezaxolaki adlag. *Ipar.* 'axolagabeki'
ezaxolarazi, ezaxolaraz, ezaxolarazten. *du*
ad. g.er.
ezaxolatasun iz. *Ipar.* 'axolagabekeria'
ezaxolatu, ezaxola/ezaxolatu, ezaxolatzen.
da ad. Ipar. 'axolagabetu'
ezaxolatuki adlag. *Ipar.*
ezbai
ezbaian adlag. 'zalantzan'
ezbaika adlag. *g.er.* 'ezbaian'
ezbaiko izlag. *g.er.* 'zalantzazkoa'
ezbaikor* e. **ezbaiko**
ezbehar iz.
ezberdin

ezberdindu, ezberdin/ezberdindu,
ezberdintzen. *du ad.*
ezberdintasun
ezbide iz. *g.er.* 'bidegabea, bidegabekeria'
ezbideko izlag. *g.er.*
ezdeus 1 izond. 2 iz.
ezdeusarazi, ezdeusaraz, ezdeusarazten.
du ad.
ezdeuskeria
ezdeustasun
ezdeustatu, ezdeusta, ezdeustatzen. *da/du*
ad. Ipar. g.er. 'ezdeustu'
ezdeustu, ezdeus/ezdeustu, ezdeusten.
da/du ad.
eze h. ezen
ezean: *geuk egin ezean, ez du inork*
egingo; besterik ezean, lehengo
arlotearena esan beharko.
ezeduki 1 izond. 2 iz. *Bizk.*
ezedukitasun iz. *Bizk. g.er.*
ez-egiteko iz.: *aska nazazue, edota bestela*
egingo dut nik ez-egitekoren bat gaur
hemen.
ezegoki
ezegonkor izond. 'egongaitza'
ezegonkortasun iz. 'egongaitzasuna'
ezein [ezezko esaldietan erabiltzen da, beti
izenarekin] *Jas.:* *ezein gizoni ez zaio*
gertatu.
ezelako izlag. *Bizk.* 'inolakoa'
ezelan adlag. *Bizk.* 'inola'
ezelan ere
ezen
ezen eta
ezen ez
ezen ez eta *Ipar.* 'eta ez': *hobe zuela*
goizegi ezen ez eta berantxe.
ezenetz edo ezenez* e. **ezen ez**
ezer
ezer asko [ezezko perpausetan
erabilia]: *beranduago etorri izan*
bagina ere, ez genuen ezer asko
galduko.
ezer ere [ezezko eta galderazko
perpausetan erabilia]
ezer gutxi
ezertan eduki 'kontuan eduki':
jendeen esanak ezertan eduki gabe.

ezertan hartu 'kontuan hartu'
ezertara edo **ezertara ere** *Bizk.* 'inola (ere)': *ez zuen partida galdu gura ezertara ere.*
 ezererez* e. **ezereze**
ezereze 1 iz. 2 izond.
ezerezean adlag. (batez ere *geratu*, *gelditu* bezalako aditzekin erabilia)
ezerezerkia
ezereztasun
 ezereztatu* e. **ezereztu**
ezereztu, ezereze/ezereztu, ezerezten. *da/du* ad.
ezeroso izond. *Sin.* **deseroso**
ezerosotasun iz. *Sin.* **deserosotasun**
ezertako izlag. 'egokia, trebea': *sareak egiten ezertakoa.*
ezertariko izlag. [Ezezko perpausetan erabiltzen da] *Batez ere Bizk.: otsein gaixo bat, ezertariko ondasun gabea.*
ezertxo
ezesgarri izond. *g.er.* 'arbuigarria'
ezespen
ezetsi, ezets, ezesten. *du* ad.
ezetz: *ezetz erantzun dio; etetza eman dio.*
 ezeuki* e. **ezeduki**
ezezagun
ezezagutu izond. *g.er.*
 ezeziki* e. **ez eziki**; **izan eziki**; **salbu ezezka** adlag.
ezezkako izlag. *g.er.* 'ezezkoa'
ezezko 1 izlag.: *ezezko perpausa.* 2 iz.: *ezezkoa eman.*
ezezkoan 1 'ezezkoa delakoan': *ezezkoan nago.* 2 'erantzuna ezezkoa bada'
 ezezkor* e. **ezkor**; **ezezko**
ezezkoatasun
ezeztazekin izond.
ezeztagarri
ezeztapen
ezeztarazi, ezeztaraz, ezeztarazten. *dio* ad.
ezeztatu, ezezta, ezeztatzen. *du* ad.
ezeztatzaile
ezeztatze iz.
ezeztu, ezezt/ezeztu, ezezten. *du* ad. *g.er.*
 h. **ezeztatu**; **ezetsi**
ezgai izond.

ezgaitasun
ezgaitu, ezgai/ezgaitu, ezgaitzen. *du* ad.
ezgarai
ezgauza
ezi *Batez ere Zub. h.* **ezen**; **ezik**
ezik: *elkarri utzi nahi ezik dabilzanak.* (*
denak joan ziren, ama ezik e.
denak joan ziren, ama izan ezik)
ezik ere *g.er.:* *ikusi ezik ere* ('ikusi gabe ere').
ezikasi izond.
ez ikusi iz. *g.er.* 'mespretxua': *alargun koitaduari ez ikusi asko egiten zizkioten.*
ezilkor izond. 'hilezina, hilezkorra'
ezilkortasun iz. 'hilezkortasuna, hilezintasuna'
ezilkortu, ezilkor/ezilkortu, ezilkortzen. *du* ad. *g.er.* 'hilezkortu'
ezin: *bilerara ezin etorria adierazi di gutunez; maiteminak jo duen bihotzaren ezin etsia.*
ezin... -ago: *ezin hobeto erantzun zion; bidea ezin ederragoa nuen.*
ezinago *Ipar.:* *errege ezinago ona; ezinago gaizki moldatuak.*
ezin ase iz. eta izond.
ezinda 'ezinik'
ezinean: *etxera joan nahi eta joan ezinean; ezinean dabilenari laguntzeko.*
ezineko: *mugatu ezineko handinahikeria.*
ezin esan ahal edo **ezin esan ahala**
ezinez 'ezinik'
ezin gehiago
ezin gehiagoan
ezin gehiagoko
ezin gehiagoraino
ezinik: *irten nahi eta irten ezinik.*
ezinka *Bizk.* 'ezinik'
ezin konta ahal edo **ezin konta ahala**: *ezin konta ahal(a) paper.*
ezin... -zko: *ezin barkatuzko bekatua.*
 ezinbertze* e. **ezinbeste**
ezinbeste iz.
ezinbestean

ezinbesteko
ezinbestez
ezinbestezko
ezinbestekotasun iz. *g.er.*
ezinbizi iz.: *bizinahiak eta ezinbiziak zerabilen gizona.*
ezindu izond.
ezindura iz. *Ipar.* 'ezintasuna, elbarritasuna'
ezin-egin iz. 'ezina, ezintasuna'
ezinegon iz.
 ezinegotzi* e. **zinegotzi**
ezineraman iz. *g.er.:* *agintarien arteko ezineramana.*
ezinezko
ezinikusi iz.
ezin izan: *ezin da etorri (* ezin du etorri); ezin du egin.*
ezinkizun
ezintasun
ezizen
ezjakin izond.
ezjakinean adlag. 'jakin gabe, ohartu gabe'
ezjakinez adlag. *Zah.* 'ezjakinean'
ezjakintasun
ezjakite iz. 'ezjakintasuna'
ezkabartear (herritarra)
 ezkabebelar* e. **ezkabia-belar** edo
ezkabia belar
ezkabia
ezkabia-belar edo **ezkabia belar**
 'aihenzuria' *Clematis vitalba*
ezkabiadun
ezkabiatsu
ezkai iz. *Thymus vulgaris*
 ezkail* e. **eskail**
ezkailu iz. *Phoxinus phoxinus Sin. txipa*
 ezkalu* e. **ezkailu**
 ezkametz* e. **erkametz**
 ezkamezti* e. **erkamezti**
ezkaratz
ezkarda 1 iz. *Ipar.* 'izpia, puskatu den zerbaiten zatia' 2 iz. *g.er.* 'arrainen hegala'
ezkaroztar (herritarra)
ezkarte iz. h. **ezker-aihen**

ezkata
ezkatadun izond.
ezkatatsu
ezkatatu, *ezkata/ezkatatu, ezkatatzen. da*
 ad.
 ezkazal* e. **azazkal**
ezkel
ezkeldu, *ezkel/ezkeldu, ezkeltzen. du* ad.
 '(begiak) okertu'
ezkeltasun
ezker 1 iz.: *baziren ezkerreko begitik ikusten zituenak.* 2 izond. 3 adlag. [*hartu, joan, utzi bezalako aditzekin erabilia*] *Batez ere Ipar.:* *zuhaitz-lerroak ezker utziz.*
ezker-aihen *Calystegia sepium* eta *Convolvulus arvensis*
ezker-eskuin
ezker eta eskuin
ezker-zehar iz. *Kirol.*
 ezker alde* e. **ezkerralde**
ezkerdo izond. *g.er.* 'ezkertia'
ezkerka adlag.
ezkerkada iz. 'esku ezkerrez jotako kolpea'
ezkero (*eguerdiko hamabiak ezkero* moduko esapideetan bakarrik erabiltzekoa)
 ezkerroan* e. **ezkero**; **-z gero**; **-ez gero**
 ezkeroz* e. **ezkero**; **-z gero**; **-ez gero**
 ezkeroztik* e. **ezkero**; **-z gero**; **-ez gero**
ezkerpareta iz. *Ipar.* 'frontoia'
ezkerralde
ezkerreko iz. eta izlag.
ezkerte iz. h. **ezker-aihen**
ezkerti
ezkertiar
 ezketino* e. **ezkero**
ezki iz. *Tilia*
ezkibel izond. *g.er.* 'mukerra, aurpegi-iluna'
ezkila
ezkila-dorre edo **ezkila dorre**
ezkila-lore edo **ezkila lore**
Campanula sp.
ezkila-mihi edo **ezkila mihi**
ezkilazain
ezkiotar (herritarra)
 ezkira* e. **izkira**

ezko 1 iz. 'argizaria'

ezko-argi g.er. 'kandela'

ezko 2 izond. *Bizk.* 'hezea'

ezkonahizpa iz. *Sin.* **koinata**

ezkonanaia

ezkonarazi, ezkonaraz, ezkonarazten. *du* ad.

ezkonarreba iz. *Sin.* **koinata**

ezkonberri

ezkonbizitza

ezkondu, ezkon, ezkontzen. *da/du* ad.

ez-konfesional izond. *Sin.* **akonfesional**

ezkongabe izond.

ezkongabeko izlag.

ezkongabetasun iz.

ezkongai

ezkongaietan

ezkon-hitz

ezkonlagun

ezkon-nahasle iz. eta izond. g.er.

'ezkontza-nahaslea'

ezkon-nahaste iz. g.er. 'adulterioa'

ezkonsari

ezkontide

ezkontsari* e. **ezkontsari**

ezkontza

ezkontza-agiri edo **ezkontza agiri**

ezkontza egin 'ezkondu'

ezkontza galdu

ezkontza-hauste

ezkontza hautsi

ezkontzako berba

ezkontzako hitz

ezkontza-nahasle

ezkontzaz adlag.: *hasi ziren ezkontzaz elkarganatzen; jaiotzaz ez bazen handizki, ezkontzaz bihurtu zen.*

ezkontzazko izlag.: *ezkontzazko ahaidetasuna.*

ezkontze

ezkor

ezkortasun

ezkotasun iz. *Bizk.* 'hezetasuna'

ezkotu, ezko/ezkotu, ezkotzen. *da/du* ad.

Bizk. 'hezetu'

ezkoztadura iz. g.er.

ezkoztatu, ezkozta, ezkoztatzen. *du* ad.
g.er. 'ezkoz estali'

ezkur

ezkurdi iz. g.er.

ezkurdun izond. g.er. '(zuhaitzez mintzatuz) ezkurak ematen dituen'

ezkurrar (herritarra)

ezkutaketa iz.: *haurrak ezkutaketan ari ziren jolasean.* (joko-izena)

ezkutaldi

ezkutaleku

ezkutapen

ezkutarazi, ezkutaraz, ezkutarazten. *du* ad.

ezkutari

ezkutatu, ezkuta, ezkutatzen. *da/du* ad.

ezkutatze

ezkutu 1 izond. 'gordea' 2 iz. 'sekretua' 3 iz. 'diru-txanpona' 4 iz. 'babeskia'

ezkutuan

ezkutuko

ezkutuka adlag.

ezkutuki

ezleku

ez-metal izond. *Kim.*

ezmezean egon g.er. 'zalantzan egon'

ezne* e. **esne**

ezo* e. **heze**

ezohiko izlag.

ez-ohizko* e. **ezohiko**

ezongi iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'ondoeza'

ezontsa iz. *Ipar.* 'ondoeza'

ezordu

ezoren

ez-organiko izond. *Kim.*

ezotasun* e. **hezetasun**

ezotu* e. **hezetu**

ezpa iz. *Zah.* 'zalantza'

ezpabere 1 lok. *Bizk.* 'ezperen, bestela' 2 lok. *Bizk.* 'ezpada, baizik eta'

ezpada junt. 'baizik eta': *ez gizon baten, ezpada askoren egitekoa.*

ezpai* e. **ezbai**

ezpain

ezpain-ertz edo **ezpain ertz**:

irribarre gozoa ezpain-ertzean loratzen zaiola.

ezpain-horzkari izond. *Fon.*

ezpaindun izond. *Bot.*
ezpaineko iz. 'muturrekoa'
ezpainetako iz.
ezpainetaratu, *ezpainetara/ezpainetaratu*,
ezpainetarutzen. da/du ad. g.er.:
irribarre gozoa ezpainetaratu
zitzaion.
ezpalkari
ezpainzapi
ezpal
ezpalarta iz. *Orcinus orca Sin. orka*
ezpaldu, *ezpal/ezpaldu, ezpaltzen. du ad.*
g.er. 'ezpaletan zatitu'
ezpalka adlag.
ezpalkatu, *ezpalka/ezpalkatu, ezpalkatzen.*
du ad. g.er. 'ezpaldu'
ezpalketa 1 adlag. *Ipar. g.er. 2 iz. g.er.*
 ezpan* e. **ezpain**
ezpara iz. *Fam. Tabanidae*
ezpata 1 iz. (arma) 2 iz. 'lihoa zehatzeko
 lanabesa' 3 iz. (orgarena) 4 iz. (karta-
 jokoko saila)
ezpata-arrain edo **ezpata arrain**
Xiphias gladius
ezpata-belar edo **ezpata belar** *Carex*
pendula
ezpata-dantza edo **ezpata dantza**
ezpata-dantzari edo **ezpata dantzari**
ezpata-joko edo **ezpata joko**
ezpata-lore edo **ezpata lore**
Gladiolus sp.
ezpata-sagar edo **ezpata sagar**
ezpatadun
ezpatagile
ezpataka
ezpatakada iz. 'ezpata-kolpea, ezpata-
 ukaldia'
 ezpatalari* e. **ezpatari**
ezpatari
ezpatatu, *ezpata/ezpatatu, ezpatatzen. du*
ad. 'garbatu'
ezpeiztar (herritarra)
ezpel iz. *Buxus sempervirens*
ezpeldi
ezpeleta iz. (belaontziko hagetako bat)
ezpeletar (herritarra)
ezpelki iz. 'ezpelaren zura'
ezpere

ezperen
ezpi iz. '(arrainaren, erlearen) eztena'
ezponda
ezporogiar (herritarra)
ezproi
ezpurutasun iz. *Fis., Kim.*
ezta *Sin. ez eta*
ezta... ere edo **ez eta... ere**: *ezta*
gutxiagorik ere; ezta hurrik eman ere;
ezta pentsatu ere.
eztabai iz. *g.er. 'eztabaida'*
eztabaida
eztabaidan
eztabaidaezin izond. 'ezin
 eztabaidatuzkoa'
eztabaidagai
eztabaidagarri
eztabaidagune
eztabaidaka adlag. *g.er. 'eztabaidan'*
eztabaidatu, *eztabaida/eztabaidatu,*
eztabaidatzen. du ad.
eztabaidazale izond.
 eztai* e. **eztei**
eztainu
eztainu-belar edo **eztainu belar**
 'azeri-buztana'
eztainuztatu, *eztainuzta, eztainuztatzen.*
du ad.
eztanda
eztanda egin
eztanda eragin
eztarri
eztarri-zulo edo **eztarri zulo**
 'eztarriko zuloa'
eztasun iz. *g.er.*
eztegu iz. *Bizk. 'ezteiak'*
eztei iz. pl.
ezteiak egin
ezteietako iz. *g.er. 'ezteiliarra'*
ezteiliar
ezteitar iz. *g.er. 'ezteiliarra'*
ezten
ezten-haga edo **ezten haga**
eztendun
eztenka
eztenkada

eztenkatu, eztenka/eztenkatu, eztenkatzen.
du ad.

eztera* e. **geztera**

ezterenzubitar (herritarra)

ezteus* e. **ezdeus**

ezti 1 iz.

ezti-orraze edo **ezti orraze**

eztitan

eztitan izan

eztizko izlag.: *eztizko irribarrea.*

ezti 2 izond.

ezti-ezti edo **ezti-eztia** adlag.

eztialdi

eztiarazi, eztiaraz, eztiarazten. *du ad.*

eztidura iz. *Ipar.:* *halako eztidura bat,*
halako zorion bat.

eztigai 1 iz. 'eztia egiteko gaia' 2 iz.
'eztigaria'

eztigailu

eztigarri izond. eta iz.

eztigile

eztigintza

eztikeria

eztiki

eztiro adlag. 'eztiki'

eztitasun

eztitsu

eztitu, ezti/eztitu, eztitzen. *da/du ad.*

eztitze

eztul

eztul-belar edo **eztul belar** *Tussilago*
farfara

eztul egin

eztulka

ezune iz. *Bizk.* 'ezaldia'

ezurte

ezuste

ezustean

ezusteko 1 izlag.: *galerna eta*
zurrumbiloa ditu ezusteko lagun. 2 iz.:
sekulako ezustekoa etorri zaie
gainera.

f iz. 'euskal alfabetoaren seigarren letra'

fa iz. (musika-nota)

faboragarri izond. *g.er.* h. **aldeko;**
mesedegarri; onuragarri

faboratu, fabora, faboratzen. *du ad. Zah.*
h. **fabore egin; mesede egin**

fabore

-en fabore

-en faboretan

fabore egin

faborez

faborito iz. *Hist., Kirol.*

fabrika

fabrikante* e. **fabrikatzaile**

fabrikatu, fabrika/fabrikatu, fabrikatzen.
du ad.

fabrikatzaile

fabrikazio

facsimile edo **faksimile** iz.

fadura* e. **padura**

faena iz. *Taurom.*

fago* e. **pago**

fagoratu* e. **fabore egin**

fagore* e. **fabore**

fagot iz. *Mus.*

faila iz. *Geol.*

faisai iz. *Phasianus colchicus*

faja* e. **paxa**

fakir

faksimile edo **facsimile** iz.

faktitibo izond. *Hizkl.*

faktore iz.: *Rh faktorea.*

faktorial 1 iz. *Mat.* 2 izond. *Mat.*

faktorizazio iz. *Mat.*

faktorketa* e. **faktorizazio**

faktur* e. **postari**

faktura

fakturatu, faktura/fakturatu, fakturatzen.
du ad.

fakturazio

fakultate

fakzio

falange 1 iz. *Hist.* (gudari-taldea) 2 iz.
Anat. (hezurra)

falangeta iz. *Anat.*

falangina iz. *Anat.*

falangista iz. *Pol.*

falazia iz.

falda* e. **gona**

faliko izond.

falkoin* e. **belatz**

falo iz. *Jas.* 'zakila'

falokrata iz.

falokrazia iz.

falta

falta egin

falta gabe

faltan

falta nabaritu

faltaz

faltadun

faltaduri izond. *g.er.* 'faltaduna, erruduna'

falta izan, falta izan, faltako. *da/du* ad.

faltarazi, faltaraz, faltarazten. *du* ad.

faltatu, falta/faltatu, faltatzen. 1 *du* ad.

'huts egin' 2 *da* ad. 'falta izan'

faltatze

faltrikera iz. *Bizk.* 'sakela, patrika'

faltsazionismo iz. *Fil.*

faltseria iz. *Zah.* 'faltsukeria'

faltsia iz. *g.er.* 'faltsukeria'

faltsifikatu, faltsifika, faltsifikatzen. *du* ad.

faltsifikazio

faltsu

faltsukeria

faltsuki

faltsutasun

faltsutu, faltsu/faltsutu, faltsutzen. *du* ad.

faltzestar (herritarra)

fama

famatu 1, fama/famatu, famatzen. *du* ad.

'goraipatu'

famatu 2 izond. 'ospetsua'

familia

familia izan. *du* ad.

familiako izlag. eta iz.

familiaburu

familiarte

familiarteko

familiatu, familia/familiatu, familiatzen.

da ad. *Ipar.*

fan iz. 'zalea, jarraitzailea'

fanatiko

fanatismo

fandango

fandangolari

faneka* e. **paneka**

fanerogamo iz. eta izond. *Bot.*

fanfarre

fanfarroi izond. *Beh.* 'harroa, harroputza'

fangera iz. (hizkuntza)

fantasia

fantasma

fantasmagoria iz.

fantastiko

fanzine

faraoi

faraon* e. **faraoi**

fardel

fardeleria

fardelkeria

fardeltoki

fardo 1 izond. *Ipar. g.er.* 'harroa'

fardo 2 iz. *Heg.*

farfailya 1 izond. 'harroa'

farfailya 2* e. **parpailya**

faringe

faringitis iz. *Med.*

farisau* e. **fariseu**

farisear* e. **fariseu**

fariseu

farmakologia iz. *Med.*

farmakologiko izond. *Med.*

farmazia

farmazialari iz. *Sin.* **botikari**

faro

faroera (hizkuntza)

farol 1 iz. *Heg.* 'argiontzia' 2 iz. *Heg.* 'kale-argia'

farola* e. **farol**

farozaia

farra* e. **barre**

farrasta* e. **parrasta**

farre* e. **barre**

farsaliar (herritarra)

fartsa

faruxa* e. **pagotxa**

fase

faszikulatu izond. *Biol.* 'sortakatu'

faszikulu iz.

faszismo* e. **faxismo**

faszista* e. **faxista**

fatalismo

fatalista

fatiko izond. *Hizkl.*

- fatur* e. **postari**
fatxada iz. *Eraik.*
faun izond. *Ipar.* 'hutsala'
fauna
faundu, faun/faundu, fauntzen. *da/du* ad.
Ipar. g.er.
faunkeria iz. *g.er.* 'harrokeria'
fauno
fauvismo
fax
faxismo
faxista
fazies iz. *Geol.*
fazoin iz. *Ipar. Zah.*
fedatu, feda, fedatzen. *du* ad. *g.er.*
'ezkontzeko hitza eman'
fedea
ene fedea
fedea eman
fedea-hausle iz. *g.er.* 'heretikoia'
fedea on
fedezko
fededun
fedegabe izond.
fedegabeko
fedegabetasun
fedegabetu, fedegabe/fedegabetu,
fedegabetzen. *da/du* ad.
fedegabezia* e. **fedegabetasun**
fedekide
federal izond.: *Alemaniko Errepublika*
Federala.
federalismo
federalista
federatu, federa, federatzen. *da* ad.:
Mikronesiako Estatu Federatuak.
federazio
fedetsu izond. *g.er.*
feiros izond. *Ipar.* 'hauskorra'; 'sentibera'
feit iz. *Batez ere Zub.* 'gertakaria'
fekula
feldespato
feldro* e. **feltro**
felpa iz. *Heg.*
feltro
femenino
feminismo
- feminista**
feminitate iz. *g.er.*
femur iz. *Anat.* 'izter-hezurra'
fenix
feniziar (herritarra)
feniziera (hizkuntza)
fenol iz. *Kim.*
fenomeno
fenomenologia iz.
fenomenologiko izond.
fenotipo iz. *Biol.*
feodal* e. **feudal**
ferafutro adlag. *Ipar.*
ferde* e. **berde**
fereka
ferekaka
ferekaldi
ferekatu, fereka/ferekatu, ferekatzen. *du*
ad.
ferekatzaile
fereku* e. **fereka**
feria iz. *g.er.*
fermu izond. *Ipar.* 'irmoa'
fermuki adlag. *Ipar.*
fermutasun iz. *Ipar.*
ferra
ferratoki
ferratu, ferra/ferratu, ferratzen. *du* ad.
ferratzaile
ferreta iz. *Ipar.* 'edarra, suila'
ferreteria* e. **burdindegia**
ferriko izond. *Metal.*
ferrita iz. *Metal.*
ferritiko izond. *Metal.*
ferrokarril* e. **burdinbide**
ferromagnetiko izond. *Fis.*
ferry
festa iz.: *festa-giro ederra.*
festa egin
festa-egun
festa-berri* e. **Bestaberri**
festaburu iz. (Liturgia katolikoan erabilia)
festazale
festibal iz. 'jaialdia'
fetal
fetitxe
fetitxismo

fetu iz. 'umekia'
 fetxa* e. **data**
 fetxatu* e. **datatu**
fetxo izond. *Ipar.*
fetxoki adlag. *Ipar.*
fetxotasun iz. *Ipar.*
feudal izond.: *gizarte feudala.*
feudalismo
feudo iz. *Heg.*
fiadore iz. *Zah.*
 fibra* e. **zuntz**
fibrinogeno iz. *Biokim.*
ficus iz. *Ficus elastica*
fidagaitz
fidagaizkeria
fidagaiztasun
fidagaiztu, fidagaitz/fidagaiztu,
 fidagaizten. *da/du* ad.
fidagarri
fidagarritasun
fida izan. *da* ad. *Ipar.* 'fidatu'
 fidakaitz* e. **fidagaitz**
 fidakaiztu* e. **fidagaiztu**
fidakor
fidantzia iz. 'uste ona'
fidatu, fida, fidatzen. 1 *da* ad.: *zeure indarretan soilik fidatzen zara.* 2 *du* ad.: *ez diozu berritsuari sekreturik fidatzen.*
fidel
fidelitate
fidelki
fideltasun
fideo iz. *Heg.*
 fieltro* e. **feltro**
fier izond. *Ipar.* eta *Naf.*
fierki adlag. *Ipar.*
fiertu, fier/fiertu, fiertzen. *da/du* ad. *Ipar.*
g.er.
figura
figuratibo izond. (arte mota bati dagokiona)
figurazio iz.
figurin
 fijatu* e. **erreparatu; ohartu; finkatu**
fijiar (herritarra)
fijiera (hizkuntza)

fikar (herritarra)
 fiko* e. **piku**
 fikotze* e. **pikondo**
 fiktizio* e. **gezurrezko; fikziozko**
fikzio iz. *Liter.*
fikziozko izlag.
filantropia
filantropiko
filantropo
filarmoniko izond.: *orquestra filarmonikoa.*
filatelia
filateliko
filatelista
 fildeferra* e. **burdinari; alanbre**
filial iz.
filiazio
 filibustari* e. **filibustero**
filibustero
filigrana
filipinar (herritarra)
filipinera (hizkuntza)
filipostar (herritarra)
film
film ertain
film labur
film luze
filmatu, filma, filmatzen. *du* ad.
filmatze
filmegile
 filmina* e. **diapositiba**
filmografia
filmoteka 1 iz. 'mikrofilmen biltegia' 2* iz.
 e. **zinemateka**
filogenetiko
filogenia
filologia
filologiko
filologo
 filosofari* e. **filosofo**
filosofatu, filosofa, filosofatzen. *du* ad.
filosofia iz.: *filosofia sistemak.*
filosofiko
 filosofilari* e. **filosofo**
filosofo
filoxera iz. *Vitens vitifolii*
 filtratu* e. **iragazi; irazi**
filum iz. *Biol.*

filus izond. *Ipar. g.er.*
filuskeria iz. *Ipar. g.er.*
fin 1 iz.
 azken finean
 fin gaitz egin
 fin gaizto egin
fin 2 izond.: *langile fina; fin jokatu, ibili.*
final iz. *Kirol.*
 final-laurden edo **final laurden**
 final-zortziren edo **final zortziren**
finalaurreko iz. *Sin. finalerdi*
finalerdi iz. *Sin. finalaurreko*
finalis iz. *Mus.*
finalista
finantza iz.: *finantza arazoak.*
finantzabide
finantzaketa iz.
finantzari iz.
finantzario izond.: *arazo tekniko eta finantzarioak.*
finantzatu, **finantza/finantzatu**,
 finantzatzen. *du ad.*
finantzatzaile
findegi iz.: *petrolio-findegia.*
findu, **fin/findu**, **fintzen.** *da/du ad.:*
 petrolioia findu.
fineza iz. *Heg. h. fintasun*
finezia iz. *Ipar. 'amarrua'*
fini izan. *da/du ad. Ipar. 'amaitu, bukatu'*
 eta fini *Ipar. Beh.*
finitu 1, **fini**, **finitzen.** *da/du ad. Ipar.*
 'amaitu, bukatu'
finitu 2 izond. *Fil., Mat.*
finitze
finkagarri iz. 'finkatzen duena'
finkapen
finkarazi, **finkaraz**, **finkarazten.** *dio ad.*
finkatu, **finka**, **finkatzen.** *du ad.: Saulek bere erregetza finkatu zuenean; zangoak non finkatzen zituen ikusi ere gabe; bere egoitza Bilbon finkatzeko. (*Donostian finkatu dira e. Donostian kokatu dira)*
finkatzaile
finkatze
finketa
finki adlag. *Ipar. 'fermuki, irmoki'*

finko izond.
finkotasun
finlandiar (herritarra)
finlandiera (hizkuntza) *Sin. suomiera*
fintasun
fio izan. *da ad. Gip. Lgart. 'fidatu'*
fiordo
firfira iz.
firi-fara
firi-firi
firin-faran
firma 1 iz. *Heg. 'sinadura'* 2 iz. 'enpresa'
 firmamentu* e. **ortzi**
 firmatu* e. **sinatu**
firme izond. *Zah. 'irmoa'*
firrila 1 iz. *g.er. 'gurpila'* 2 iz. *g.er. 'maratila'*
firrinda iz. *Ipar.*
 firrindan
firrindaka adlag. 'firrindan'
firu* e. **piru**
firurika *Ipar.*
 firurikan
firurikatu, **firurika/firurikatu**, **firurikatzen.**
 da/du ad. Ipar. 'birarazi'
fisika
fisikari iz.
fisiko izond.
fisikoki
fisio iz. *Fis.*
fisiologia
fisiologiko
fisionomia iz.
fisioterapeuta
fisioterapia
fiskal 1 izond. 'zergari, ogasunari dagokiona'
fiskal 2 iz. *Heg. Zuz.*
 fisionomia* e. **fisionomia**
fisura iz. *Anat., Med.*
fite adlag. *Ipar. eta Naf.*
fiteroar (herritarra)
fitofago
fitopatologia
fitoplankton
fitosanitario
fits

- fitsik**
- fitxa**
- fitxaketa**
- fitxategi**
- fitxatu**, fitxa/fitxatu, fitxatzen. *du* ad.
fitxero* e. **fitxategi**
- fiu**
- flagelo** iz. *Biol.*
- flagelodun** izond. *Biol.*
- flakarazi**, flakaraz, flakarazten. *du* ad.
Ipar. 'ahularazi'
- flakatu**, flaka, flakatzen. 1 *da/du* ad. *Batez ere Ipar.* 'ahuldu' 2 *da/du* ad. *Heg.* 'argaldu'
- flakezia**
- flakia** iz. *Batez ere Gip. Herr.*
- flako** izond. *Batez ere Ipar.* 'ahula'
- flakoin* e. **flasko**
- flakotasun**
- flamenco* e. **flamenko 2**
- flamenko 1** iz. *Phoenicopterus ruber*
- flamenko 2** iz. (Andaluziako musika eta dantza)
- flan**
- flanela**
- flanelografo**
- flanelograma**
- flash**
- flasko**
- flauta**
- flautista**
- flebitis**
- fleitean izan.** *da* ad. *Ipar.* 'sasoian izan':
pilotari hori fleitean da egun.
- flemoi**
- fletxa* e. **gezi**
- flexio** iz. *Gram.*
- flogisto** iz. *Kim.*
- floka** iz. *Ipar.*
- flora** iz. *Sin.* **landaredi**
- florikultura* e. **lore gintza; lorezaintza**
- florin** iz. (dirua)
- flota** iz. 'ontzidia'
- flotagailu**
- flotagarri**
- flotatu**, flota, flotatzen. *du* ad. [*nor* kasurik gabea]
- flotazio**
- fluido** iz.
- fluktuazio**
- fluor**
- fluoreszente**
- fluoreszentsia**
- fluxu** 1 iz. *Mat., Fis.:* *fluxu magnetikoa.* 2
(Bestetan, erabil *isuri, jario* ;
joan-etorri, mugimendu)
- foagras* e. **foie gras**
- fobia**
- foie gras**
- foka** iz. *Fam. Phocidae Sin.* **itsas txakur**
- fokatu* e. **fokuratu**
- foku**
- fokuratu**, fokura/fokuratu, fokuratzen. *du* ad.
- folikulu** iz. *Anat., Bot.*
- folio**
- foliolo** iz. *Bot.*
- folk** iz.: *folk musika.* (musika mota)
- folklore**
- folklorekeria**
- folkloriko**
- folklorista** iz. 'folklore-gaietan aditua'
- fonazio** iz. *Hizkl.*
- fondo** iz. h. **funts**
- fonema**
- fonetika**
- fonetikalari**
- fonetiko**
- fonetismo** iz. *Hizkl.*
- fongafaletar** (herritarra)
- foniko** izond. *Hizkl.*
- fonografo**
- fonograma**
- fonologia**
- fonologiko**
- fonoteka**
- fontanela** iz. *Anat.*
- fontanero* e. **iturgin**
- fontellastar** (herritarra)
- football* e. **futbol**
- foral**
- foraminifero** iz. eta izond. *Zool.*
- forentse** izond. *Heg. Zuz.*
- forja**

forjagarri izond. *Tek nol.*

forjaketa iz. *Tek nol.*

forjari

forjatu, forja/forjatu, forjatzen. *du ad. Tek nol.*

forma

formakuntza iz. 'hezkuntza, heziketa'

formal 1 izond. 'formazkoa, formari dagokiona' 2 izond. *Heg. Herr.* 'zintzoa'

formaldatu, formalda, formaldatzen. *da/du ad.*

formaldehido iz. *Kim.*

formaldu, formal/formaldu, formalitzen. *da/du ad. Heg. Herr.* 'formal, zintzo bihurtu'

formalidade iz. *Heg. Beh.*

formalismo

formalista

formalitate

formalizatu, formaliza, formalizatzen. *du ad.*

formalizatze

formalizazio

formalki

formaltasun iz. *g.er.*

forman egon* e. **sasoian egon; trenpuan izan; fleitean izan**

formante iz.

formatu 1, forma/formatu, formatzen. *da/du ad.*

formatu 2 iz.

formazio

formol iz. *Kim.*

formula

formulario

formulatu, formula/formulatu, formulatzen. *du ad.*

formulazio

fornitu* e. **hornitu**

foro 1 iz. *Hist.* 2 iz. 'eztabaidagunea'

forradura

forratu, forra, forratzen. *du ad.*

forru

fortaleza* e. **gotorleku**

forte 1 iz. *Mus.*

fortuna iz. 'zoria'

fortuna egin *Ipar.* 'aberastu'

fortunatu, fortuna/fortunatu, fortunatzen. *da ad. Lgart.* 'gertatu, suertatu': *fortunatu da horien etxetik dama gazte bat joatea.*

foru

Foru Aldundi

Foru Diputazio

Foru Erkidego: *Nafarroako Foru Erkidegoa.*

foruar (herritarra)

forudun izond.

forulari

foruzale

foruzaletasun

fosfato

fosforeszente

fosforeszentzia

fosforiko

fosforo

fosil

fosildu, fosil/fosildu, fosiltzen. *da/du ad.*

fosiltze

foto

fotoelektriko

fotoelektrizitate

fotogeniko izond.

fotograbatu

fotografia

fotografiatu, fotografia/fotografiatu, fotografiatzen. *du ad.*

fotografiko

fotografo

fotograma iz. (filmekoa)

fotoi iz. *Fis.*

fotokonposaketa* e. **fotokonposizio**

fotokonposizio

fotokopia

fotokopiadora* e. **fotokopiagailu**

fotokopiagailu

fotokopiatu, fotokopia/fotokopiatu, fotokopiatzen. *du ad.*

fotolito

fotometro

fotomuntatze

fotosintesi

fotovoltaiko izond. *Fis.*

foular* e. **fular**

fozear (herritarra)
fozidar (herritarra)
 frac* e. **frak**
fragata
frai: *Frai Luis Villasante*.
fraide
 fraide-etxe
fraidegai
fraidego iz. *Ipar*.
fraidetegi
fraidetu, fraide/fraidetu, fraidetzen. *da* ad.
fraidetza
 fraile* e. **fraide**
frak
 fraka* e. **praka**
 frakadun* e. **prakadun**
 frakasatu* e. **porrot egin**
 frakaso* e. **porrot**
 fraktal* e. **porrot**
frakzio
frakzionario
framazon iz. *Ipar*. 'masoia'
framazoneria iz. *Ipar*. *Sin.* **masoneria**
 franela* e. **flanela**
 franelografo* e. **flanelografo**
 franelograma* e. **flanelograma**
 frango* e. **franko**
frankezia iz. *Beh. g.er.* 'tolesgabetasuna'
frankia iz. *Ipar*. 'ugaritasuna'
 frankian
frankismo
frankista
frankizia iz. *Ekon., Zuz.*
franko 1 zenbtz.: *duela franko urte; etxe frankotan ikusten den gauza; isurarazi diote negarra franko.*
 frankotan adlag.: *frankotan esana.*
franko 2 iz. 'antzinako Frantziako herritarra'
frankofonia
frankofono
frankoki adlag. *Ipar*. 'ugaritasunez'
frankotasun
 frankotiradore* e. **frankotiratzaille**
frankotiratzaille
frantses 1 (herritarra) *Sin.* **frantziar 2** (hizkuntza)

frantses-belar edo **frantses belar** 'alpapa, luzerna'
frantses-euskaldun
frantses-porru edo **frantses porru** 'zainzuria'
 frantsesera* e. **frantses**
frantseste 1 iz. (gerrate baten izena)
frantseste 2
frantsestu, frantses/frantsestu, frantsesten. *da/du* ad.
frantximankeria iz. *Ipar*.
frantximant iz. eta izond. *Ipar. Pei.*
frantziar (herritarra) *Sin.* **frantses**
 frantzman* e. **frantximant**
frantziskano izond. eta iz. *Ipar*. 'frantziskotarra'
frantziskotar
fraseologia iz. *Hizkl.*
 frasko* e. **flasko**
 fraude* e. **iruzur**
freatikoa
freelance
freetowndar (herritarra)
 fregadera* e. **harraska**
 frejitu* e. **frijitu**
frekuentzia iz. 'maiztasuna'
frenatu, frena, frenatzen. *du* ad. 'balaztatu, galga eman'
frenesi iz. *g.er.*
frenetiko izond. *g.er.*
freno
 frente* e. **fronte**
frera iz. *Ipar*. 'fraidea'
fresa
 fresadore* e. **fresatzaile**
fresaketa
fresatu, fresa/fresatu, fresatzen. *du* ad.
 fresatzeko makina
fresatzaile
freskagarri
freskatu, freska, freskatzen. *da/du* ad.
fresko
freskotasun
freskura iz.: *goizeko freskuran.*
frigiari (herritarra)
 frigorifiko* e. **hozkaile**
frijiarazi, frijiaraz, frijiarazten. *dio* ad.

frijitu, friji, frijitzen. *du* ad.
frikari izond. eta iz. *Hizkl.*
frikun izond. *Ipar.*
frikunkeria iz. *Ipar.*
 frikzio* e. **tirabira**; **liskar**;
 marruskadura (mekanikan)
 frintz* e. **mintz**; **printza**
frisiera (hizkuntza)
friso
 fritatu* e. **frijitu**
 frito* e. **frijitu**
 frits* e. **fits**
 frixt* e. **brixt**
frixtan adlag. *Ipar.* 'bat-batean'
froga iz. 'zerbait egia dela finkatzeko edo
 egiaztatzeko balio duena': *euskararen*
antzinatasunaren frogarik ez dute
aurkitu han; delituaren froga
*nabariak daude. (*liburuaren*
lehen frogak e. liburuaren
lehen probak)
frogabide
frogaekin izond. 'ezin frogatuzkoa'
frogagaitz
frogagarri
frogagiri
frogantz
frogarazi, frogaraz, frogarazten. *dio* ad.
 frogarri* e. **frogagarri**
frogatu, froga/frogatu, frogatzen. *du* ad.:
argudio egokiak erabili zituen
haurraren aita zela frogatzeko. (
**lagunak frogatzeko esan zuen*
hori e. lagunak probatzeko esan
zuen hori)
 frogeta* e. **probeta**
 frogu* e. **progu**
frontal 1 iz. *Eraik.* 2 izond.
fronte
 frontera* e. **muga**
frontis
frontoi 1 iz. *Eraik.* 2 iz. h. **pilotaleku**
 frotatu* e. **igurtzi**
fruitu
fruitudun
fruitugabe
fruitutsu
fruitzar (herritarra)

fruktosa iz. *Kim.*
frustratu, frustra, frustratzen. *da* ad.
Psikol. (hots: pertsonak frustratzen
 dira; ez, ordea, asmoak, ilusioak eta
 gisakoak: horiek *huts egin*
 dezakete, edo/eta *zapuztu egin*
 litezke)
frustrazio iz. *Psikol.*
fruta iz. *Heg.:* *fruta-zukua.*
 fruta-saltzaile edo **fruta saltzaile**
frutagintza
frutaontzi
frutategi 1 iz. 'fruta gordetzeko lekua' 2 iz.
 (supermerkatuetako saila) 1 iz. 'fruta-
 denda'
 frutu* e. **fruitu**
fu (putz egitearen, ufakoaren onomatopeia)
fuel iz. (*fuel-olio* -ren forma laburra)
 fuel-oil* e. **fuel-olio** edo **fuel olio**
fuel-olio edo **fuel olio**
 fuente* e. **erretilu**
fuera *Herr.* 'alde!, kanpora!'
fuera adlag.
fuerte 1 izond. *Heg. Beh.* 'bortitza,
 indartsua, sendoa' 2 iz. *Heg. Beh.*
 'gotorlekua'
fuga iz. (musika mota)
 fuin* e. **muin**
fukusia 1 iz. *Fuchsia sp.* 2 iz. eta izond.
 (kolorea)
fula (hizkuntza)
fular iz.
fumigatu, fumiga, fumigatzen. *du* ad.
Med., Nekaz.
fumigatzaile iz. *Med., Nekaz.*
fumigazio iz. *Med., Nekaz.*
funafutiar (herritarra)
fundamentalismo
fundamentalista
fundamentu
 fundamentuzko izlag.
fundatu, funda, fundatzen. *du* ad.
fundatzaile
fundazio
fundiarazi, fundiaraz, fundiarazten. *du* ad.
 'suntsiarazi'
funditu, fundi, funditzen. 1 *da/du* ad.:
bonbilla funditu (h. *bonbilla erre*

-). 2 *da/du* ad. *Ipar.* 'hondatu, desegin, suntsitu'
- funditzaile** izond.: *Aingeru funditzailea.*
- fundizio** iz. *Heg.* h. **galdategi**; **burdinurtu**
- funestar** (herritarra)
- fungizida**
- funikular**
- funsgabe** izond.
- funsgabeko** izlag.
- funsgabekeria**
- funsgabeki**
- funsgabetasun**
- funki** adlag. *Ipar.* 'benetan'
- funts** 1 iz. 'zerbaiten muina, oinarria' 2 iz. 'pertsonek ganora' 3 iz.: *maileguaren funtsa eta korrituak.* (finantzeta-eta erabiltzen dena) 4 iz. 'lur ondasuna'
- funtsean**
- funtsez** adlag.
- funtsezko**
- funtsatu**, funtsa/funtsatu, funtsatzen. *da/du* ad.
- funtsezkotasun**
- funtzio**
- funtzional**
- funtzionalismo** iz. *Hizkl., Psikol.*
- funtzionalista** iz. eta izond. *Hizkl., Psikol.*
- funtzionaltasun**
- funtzionamendu**
- funtzionarazi**, funtzionaraz,
- funtzionarazten. *du* ad.
- funtzionario**
- funtzionariotza**
- funtzionatu**, funtziona, funtzionatzen. *du* ad. [*nor* kasurik gabea]: *makina horrek ez du funtzionatzen = makina horrek ez du lan egiten, makina hori ez dabil.*
- furfuria** iz. *Ipar.* 'haserrea': *nahi bezainbat furfuria eta zalaparta.*
- furfurian** adlag.: *badoaz furfurian.*
- furgoi** iz.
- furgoneta** iz.
- furia**
- furnitu* e. **hornitu**
- furrier** iz.: *kaporal furriera.*
- furrunda** iz. h. **burrunba**
- furtxeta** iz. *Ipar.* 'sardexka'
- fuselaia* e. **fuselaje**
- fuselaje**
- fusible**
- fusil**
- fusilamendu**
- fusilarazi**, fusilaraz, fusilarazten. *du* ad.
- fusilatu**, fusila, fusilatzen. *du* ad.
- fusilatze**
- fusio** iz. *Fis.:* *fusio-puntua.*
- fusionatu**, fusiona, fusionatzen. 1 *da/du* ad. *Batez ere Fis.* 2 *da/du* ad. h. **batu**;
elkartu; **bat egin**
- fustiñanar** (herritarra)
- futbito*** e. **areto-futbol** edo **areto futbol**
- futbol**
- areto-futbol** edo **areto futbol** (lagunartean *futbito* deitzen zaio)
- futbol-zelai** edo **futbol zelai**
- futbolari**
- futbolin* e. **mahai-futbol** edo **mahai futbol**
- futbolista*** e. **futbolari**
- futbolzale**
- futitu**, futi, futitzen. *da* ad. *Ipar.* *Beh.*
- futurismo**
- futurista**
- futxo** *Ipar.* (harridura adierazteko)
- fluxina** iz. *Ipar.* 'hiru hortzeko sardea'
- g 1** iz. 'euskal alfabetoaren zazpigarren letra'
- g 2** ('gramo'ren sinbolo nazioartekoa)
- gabadiar** (herritarra)
- gaban*** e. **beroki**
- gabardina**
- gabarra**
- gabe**: *argirik gabe; argi gaberik; argi gabe.*
- gaberik** 'gabe': *argi gaberik.*
- gabetanik** *Heg.* *g.g.er.* 'gaberik'
- gabetarik** *Ipar.* 'gaberik'
- gabetasun**
- gabetu**, gabe/gabetu, gabetzen. *da/du* ad.
- gabetze** iz. *g.er.*
- gabez** *g.g.er.* 'gabe'
- gabezia**
- gabi**
- gabia** iz. (itsasontzietakoa)

gabiato iz. (itsasontzietakoa)
gabieta iz. 'gabiatoa'
gabiko 2 iz. *Bizk.* eta *Naf. g.er.* 'azaoa edo sorta'
gabikotu, gabiko/gabikotu, gabikotzen. *du* ad. *g.er.*
 gabinete* 1 e. **bulego** 2 e. **gobernu** 3 e.
kabinete
gabirai iz. *Accipiter nisus*
gabiriar (herritarra)
gabitegi
gabon 1 *Heg.* 'gau on!' 2 pl. *Heg.* 'Eguberriak'
Gabon-egun edo **Gabon egun**
Gabon-eske edo **Gabon eske**
Gabon-gau edo **Gabon gau**
Gabon-kanta edo **Gabon kanta**
Gabon zahar
gabondar (herritarra)
gabonsari
gabonzale iz. *g.er.*
gaboroneta (herritarra)
gabota iz. (dantza mota)
gadarar (herritarra)
gaelera iz. (hizkuntza) *Sin.* **gaeliko**
gaeliko iz. (hizkuntza) *Sin.* **gaelera**
gagauzera (hizkuntza)
gahe iz. *Zub.* 'burruntzalia'
gai iz.: *zenbait gaitan aditua.*
 (instrumentalean -e- hartzen du:
edozein gaiez mintzatu)
gai egin 'gaitu'
gai egon 'prest egon'
gai izan. *da* ad.
gai-jartzaile
 gaihendu* e. **gailendu**
gaika adlag.
 gaikalde* e. **gainalde**
gaiki iz. *g.er.* 'gaia, materia'
gaikuntza
gailen
gailendu, gailen/gailendu, gailentzen.
da/du ad.
gailentasun
gaileta
gailu iz.
gailur

gailurra jo
gailurreratu, gailurrera/gailurreratu,
 gailurreratzen. *da/du* ad.: *eguerdirako gailurreratu dira mendizaleak.*
gailurreria iz.
gailurtu, gailur/gailurtu, gailurtzen. *du* ad.:
haren idazkietan gailurtzen den gaia.
gain 1 iz.
-az gain
-en gain: *bere gain hartu zuen lana.*
-en gainean '-i buruz'
gaina hartu
gain-azpi adlag. 'azpikoz gora'
gain beheiti adlag. *Ipar.* 'gain behera'
gain behera adlag.
gainean
gainetik beheiti adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'goitik behera'
gainez gain ibili
gainez gain irabazi *Ipar.* 'erraz irabazi': *gainez gain irabazi zuten.*
gainez gain joan
gain-gaineko izlag. 'bikaina': *ipuin batzuk, gain-gainekoak.*
gain-gainetik adlag. *Ipar.* 'oso, biziki'
gain 2 iz. 'esne gaina'
gainalde
gainazal
gainazpikatu, gainazpika, gainazpikatzen.
du ad.
gainbalio
gainbegirada iz. 'gainbegiratu'
 gainbegiraketa* e. **gainbegiratu**
gainbegirale
gainbegiratu 1, gainbegira,
 gainbegiratzen. *du* ad.
gainbegiratu 2 iz.: *gainbegiratu bat eman, egin.*
gainbehera iz.: *erromatar inperioaren gainbehera.*
 gainbeherakada* e. **gainbehera**
gainbide
gaindegi
gaindi 1 adlag. 'barrena, zehar'
gaindi egin
gaindiko izlag.
-n gaindi postpos.: *elkarrekin zebiltzan Galilean gaindi.*

-tik gaindi postpos.
-z gaindi postpos.
gaindi 2 1 iz. 'gaindidura' 2 iz. *Zub.* 'aldea'
gaindi izan. *da/du ad. Ipar. g.er.*
gaindiarazi, gaindiaraz, gaindiarazten. *du ad. Ipar.*
gaindidura
gaindiezin izond.
gaindika adlag.
gaindikatu, gaindika/gaindikatu, gaindikatzen. *du ad. Ipar.*
gaindikin iz. *g.er.* 'soberakina'
gainditu, gaindi/gainditu, gainditzen. *du ad.*
gainditze
gaindiz adlag. *Ipar. g.g.er.*
gaindosi iz.
gaindu, gain/gaindu, gaintzen. *du ad. h.*
gainditu
gainegitura
 gainekalde* e. **gainalde**
gaineko 1 iz. *Ipar.* 'soinekoa' 2 iz. *Heg.* 'otordu batean sarreraren ondoko jakia'
gainera adlag.
gainera berriz *g.g.er.*
-z gainera postpos.: *euskaraz ongi ikasteaz gainera, lan ikaragarria egin zuelako.*
gainerako
eta gainerakoak
gainerakoan
gainerateko izlag. *Ipar. h.* **gainerako**
gaineratu, gainera/gaineratu, gaineratzen. *da/du ad.*
 gainestruktura* e. **gainegitura**
gainetik 1 adlag. 'gainera' 2 adlag. '(janariekin) ondoren'
gainetiko izlag. *Batez ere Bizk.* 'gainerako'
gainez adlag.
gainez egin 'gainezka egin'
gainezarpen
gainezarri, gainezar, gainezartzen. *du ad.*
gainezka
gainezka egin
gainezkaldi
gainezkatu, gainezka/gainezkatu, gainezkatzen. *du ad.*

gaineztu, gainez/gaineztu, gainezten. *da/du ad. g.er. h.* **gainezkatu**
gaingiroki
gaingora adlag. *g.er.:* *Kartago gaingora zihoan garaile.*
gainjantzi iz. *g.er.* 'kapa'
gainjarri, gainjar, gainjartzen. *du ad.*
gainjartze
gainka
gainka egin
 gainkalde* e. **gainalde**
gainkarga
gainkatu, gainka/gainkatu, gainkatzen. *du ad.* 'arra emearen gainean jarri'
gainontzean adlag. *Gip. eta Naf. h.*
gainerakoan
gainontzeko izlag. *Gip. eta Naf. h.*
gainerako
gaintar
 gainti* e. **gaindi**
gaintzar (herritarra)
gainzama iz. 'gainkarga'
 gainzka* e. **gainka**
gainzurikeria
gainzuritu, gainzuri, gainzuritzen. *du ad.*
 gaiso* e. **gaixo**
 gaisto* e. **gaizto**
gaita 1 iz. (musika-tresna)
gaitasun
gaitero
gaitu, gai/gaitu, gaitzen. *da/du ad.*
gaitz 1 iz.
gaitz egin
gaitzera hartu *Zah.* 'gaizki hartu' (*gaitzera hartu bezala, gaitzera ezarri / itzuli / bihurtu ere erabiltzen da*)
gaitz erdi adlag.
gaitz-erraile edo **gaitz erraile** iz. *Ipar.*
gaitz-erraite edo **gaitz erraite** iz. *Ipar. Zah.*
gaitz erran, gaitz erran, gaitz erraten *Ipar.*
gaitz esan, gaitz esan, gaitz esaten
gaitzez: *onez ez bada gaitzez.*
gaitz nahi izan edo **gaitz desiratu** edo **gaitz opa izan** *Zah.*

gaitz 2 izond.

gaitz iritzi

gaitzaldi

gaitze

gaitzegoki iz. *g.er.* 'zorigaitza'

gaitzeko izlag. *Ipar.:* *gaitzeko arrakasta izan zuen.*

gaitzerizko iz. *Jas.*

gaitzerizte

gaitzerraile* e. **gaitz-erraile** edo **gaitz erraile**

gaitzerraite* e. **gaitz-erraite** edo **gaitz erraite**

gaitzeru

gaitzesgarri

gaitzesgarrikeria

gaitzesle

gaitzespen

gaitzeste

gaitzetsi, gaitzets, gaitzesten. *du* ad.

gaitzets izan. *du* ad. *g.er.* 'gaitzetsi'

gaitzgabe* e. **gaizgabe**

gaitziarazi, gaitziaraz, gaitziarazten. *du* ad.

gaitzigarri izond. *g.er.*

gaitzi izan. *zaio* ad. *Ipar.:* *deus ez zaio hain gaitzi nola eskergabekeria.*

gaitzikor izond. *Ipar.*

gaitzikortasun iz. *g.er.*

gaitzitu, gaitzi/gaitzitu, gaitzitzen. *da/zaio* ad. *Ipar.:* *bikarioaren jokoa biziki gaitzitu zaitzaion Oxalderi.*

gaitzizen

gaitzondo iz. *Zah. g.er.*

gaitzurre iz. *g.g.er.* 'arriskua'

gaitzuru* e. **gaitzeru**

gaixo 1 iz. eta izond. 'eria' 2 izond. 'errukarria'

gaixorik

gaixoaldi

gaixobera izond. 'erikorra'

gaixoetxe

gaixondo iz. 'eriondoa'

gaixotasun

gaixotegi

gaixoti izond. 'erikorra'

gaixotu, gaixo/gaixotu, gaixotzen. *da/du* ad.

gaixozain iz. 'erizaina'

gaixozaintza iz. 'erizaintza'

gaixto* e. **gaizto**

gaizbera

gaizgabe izond.

gaizgabeko

gaizkata iz. *Acipenser sturio*

gaizki 1 adlag. 2 iz.: *ongiaren eta gaizkiaren arbola.*

gaizki-egile 'gaizkilea'

gaizki egin

gaizki-erraile

gaizki erran

gaizki-esaka

gaizki-esale

gaizki esan

gaizki hartu

gaizki-ulertu

gaizkiagotu, gaizkiago/gaizkiagotu, gaizkiagotzen. *da/du* ad.

gaizkide iz.

gaizkigile* e. **gaizkile**

gaizkika adlag. *Ipar.*

gaizkikatu, gaizkika/gaizkikatu, gaizkikatzen. *du* ad. *Ipar. g.er.*

gaizkile

gaizkin

gaizkinahi iz.: *onginahia eta gaizkinahia.*

gaizkindu izond. *g.er.* 'deabrutua, deabruak hartua'

gaizkintza iz. *g.er.*

gaizkitu, gaizki/gaizkitu, gaizkitzen. *da/du* ad.: *gaixoa gaizkitu egin da.*

gaizkoatu, gaizkoa, gaizkoatzen. *da/du* ad. *Jas.:* *zauria gaizkoatu zaio.*

gaizkondu, gaizkon, gaizkontzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'gaizkiagotu, gaiztotu'

gaizo *Ipar.* eta *Naf. Adkor.* 'errukarria': *gaizo ni!*

gaizpide

gaiztagile iz. *Zah.* 'gaiztagina'

gaiztagin

gaiztakeria

gaiztarazi* e. **gaiztoarazi**

gaiztasun iz. 'zailtasuna'

gaiztetsi* e. **gaitzetsi**

gaizto

gaiztoz

gaiztoarazi, gaiztoaraz, gaiztoarazten. *du* ad.

gaiztoki adlag.

gaiztotasun

gaiztoto adlag. *Bizk. Zah.*

gaiztotu, gaizto/gaiztotu, gaiztotzen. 1 *da/du* ad. 'gaizto bihurtu' 2 *da/du* ad. '(zauria) gaizkitu'

gaiztotze

gaiztu, gaitz/gaiztu, gaizten. 1 *da/du* ad.

Ipar. 'gaiztotu' 2 *da* ad. *Ipar.* 'gaitzitu'

gajo izond. *Gip.* (emakumezkoei dagokie)

gakatu* e. **gakotu**

gako iz. *Ipar.* 'giltza'

gakotu, gako/gakotu, gakotzen. *du* ad.

Ipar. 'giltzatu, giltzaz itxi'

gala iz. *Heg.*

galai

galaiki

galaitasun

galale iz. *Zah.* 'gari-alea'

galanki

galanperna iz. *Cystoderma sp.* eta *Lepiota sp.*

galant

galantasun

galanto adlag. *Bizk.*

galantu, galantu, galantzen. *da/du* ad.

galarazi, galaraz, galarazten. 1 *du* ad.

'eragotzi' 2 *du* ad. 'galtzera behartu' 3 *du* ad. 'debekatu'

galarazle

galarazpen

galarazte

galarren iz. *Bizk.* 'galerna'

galarrots

galartar (herritarra)

galartzu

galauts

galaxia

galazi 1 iz. *Zah.* 'gari-hazia'

galazi 2* e. **galarazi**

galaziar (herritarra)

galbahe

galbahetu, galbahe/galbahetu, galbahetzen. *du* ad.

galbahetze

galbide

galbideratu, galbidera/galbideratu, galbideratzen. *du* ad.

galbidetsu

galbizar iz. 'gari-bizarra'

galburu

galda

galdan (batez ere *egon* aditzarekin erabilia)

galdatan: *eguzki-galdatan.*

galdagarri

galdakar (herritarra) *Sin.* **galdakoztar**

galdakoztar (herritarra) *Sin.* **galdakar**

galdaketa iz. 'metala urtzea'

galdamestar (herritarra)

galdara

galdaragile iz. *g.er.*

galdaragintza

galdarategi

galdategi iz. 'galda, metala urtzeko lantegia'

galdatu, galda, galdatzen. 1 *du* ad. 'goritu' 2 *du* ad. *Ipar.* 'galdegin'; 'eskatu'

galdatzaile iz. *Ipar.* 'galdetzailea'; 'eskatzailea'

galde 1 iz. 'galdera, itauna' 2 iz. *Ipar.* 'eskaera'

-en galdea egin

galdea egin

galdean adlag. 'galdez'

galde-erantzun pl.

galde-sorta edo **galde sorta**

galdearazi, galdearaz, galdearazten. *dio* ad.

galdegai

galdegile

galdegin, galdegin, galdegiten. 1 *du* ad. 'galdetu' 2 *du* ad. *Ipar.* 'eskatu'

galdeginarazi, galdeginaraz, galdeginarazten. 1 *dio* ad. 2 *du* ad. *Ipar.* 'eskarazi'

galdegite

galdegitza* e. **galdeitza**

galdeikur* e. **galdera-marka** edo **galdera marka**

galdeitza 1 iz. *Ipar. g.g.er.* 'eskea' 2 iz.

Ipar. g.g.er. 'galdera'

galdeka adlag. h. **galdezka**

galdekatu, galdeka/galdekatu,
galdekatzen. *du* ad.

galdekatzaile

galdekatze

galdeketa

galdekizun

galdemarka* e. **galdera-marka** edo

galdera marka

galdera

galdera egin

galdera-marka edo **galdera marka**

galderna iz. 'landare-zorria' *Fam.*

Aphididae

galdetegi iz.

galdetu, galde/galdetu, galdetzen. *du* ad.

galdetzaile

galdetze

galdez

galdezko 1 izlag.: *galdezko otoitza*. 2

izlag.: *galdezko perpausa*.

galde-zeinu* e. **galdera-marka** edo

galdera marka

galdezka

galdo* e. **galto**

galdor iz. h. **gandor**; **gailur**

galdu, gal, galtzen. *da/du* ad.

galduan: *ez gara galduan irtengo irakurtzen badugu.*

galdu-gordean 1 adlag. 'galtzeko

zorian' 2 adlag. 'nora ezean,

helbururik gabe'

galdu-irabazi iz. pl. *Zuz., Merkat.*

galdukeria

galdur* e. **gandor**

gale iz. *g.er.* 'gogoa'

galego iz. (hizkuntza) *Sin.* **galiziera**

galen 1 iz. *Goi. g.er.* 'zigorra' 2 iz. *Goi.*

g.er. 'etsipena'

galena iz. *Miner.*

galendu, galen/galendu, galentzen. *da/du*

ad. *Goi. g.er.* 'zentzagarria hartu edo

eman'

galeoi

galeper iz. *Coturnix coturnix*

galeperki iz. 'galeperraren okela'

galera 1 iz. 'galtzea'

galera 2 iz.: *galeretara kondenatua.*

(itsasontzi mota)

galeria

galeriano iz. *g.er.*

galerna

galernatsu izond. *g.er.*

galetsi, galets, galesten. 1 *du* ad. *Goi.*

'galdutzat eman' 2 *du* ad. *Goi.*

'hondatu'

galga

galga eman

gal-gal adlag.

galgalka adlag.

galgarau

galgarri

galgatu, galga/galgatu, galgatzten. *du* ad.

'galga eman'

galgo iz. 'erbi-zakurra'

galiar: *galiar transalpino*; *galiar zisalpino*.

(herritarra)

galikano

galilear (herritarra)

galipentzuar (herritarra)

galipot iz. *Sin.* **brea**

galiziar

galiziera iz. (hizkuntza) *Sin.* **galego**

galkatu, galka, galkatzen. 1 *du* ad.

'mukuru bete' 2* e. **kalkatu**

galkor

galkortasun

galmen

galmenta iz. *Zah. g.er.* 'arriskua'

galmotz iz. 'gari motza'

galo* e. **galiar**

galoi 1 iz. (neurri unitatea) 2 iz. 'xingola'

galoitu, galoi/galoitu, galoitzen. *du* ad.

g.er. 'galoiz hornitu'

galondo

galopa iz. [batez ere *non* kasuan erabilia]

galopan 'lauhazka, lauoinka'

galoztar (herritarra)

galpar* e. **kalpar**

galsoro iz. 'gari soroa'

galtatu* e. **galdatu**

galto iz. *Zub.* 'galdea'

galto egin *Zub.*

galtxagorri* e. **galtzagorri**
galtxoin iz. *Ipar.*
galtza iz. pl.
 galtza-jario
 galtzak izan
galtzada
galtzadatu, galtzada/galtzadatu,
 galtzadatzen. *du* ad. 'lauzatu': *bide*
 galtzadatuaren bi saihetsak.
galtzadun
galtzagorri
galtzaile
galtzairu* e. **altzairu**
galtzamotz iz. pl.
galtzapen iz. 'hondamena'; 'galera'
galtzar iz. 'altzoa'
galtzaratu, galtzara, galtzaratzen. *du* ad.
 Ipar.: *lursagarrak, artoak*
 galtzaratzea.
galtzarbe
galtzazale izond. *g.er.*
galtzazpi iz. *g.er.*
galtze
galtzerdi
 galtzerdi luze
galtzeta iz. *g.er.* 'galtzerdia'
 galtzeta-orratz edo **galtzeta orratz**
 Sin. galtzorratz
galtzetin iz. *Heg. Beh.* 'galtzerdi (motza)'
galtzina iz. *Naf.* 'karea'
galtzipurdi
galtzontzillo iz. *Heg. ik.* **galtxoin**
galtzorratz iz. *Sin.* **galtzeta-orratz**,
 galtzeta orratz
galtzu iz. *Batez ere Bizk.* 'lastoa, ahotza'
galtzuri* e. **gari zuri**
galzori
 galzorian
galzuri* e. **gari zuri**
gamartear (herritarra)
gambiar (herritarra)
gamelu iz. *Camelus bactrianus*
gameluzain
gamerear (herritarra)
gameto
gametofito iz. *Bot.*
gametogenesi iz. *Biol.*

gamiztar (herritarra)
gamuar (herritarra)
ganaderitza* e. **abeltzaintza**
ganadero* e. **abeltzain**
ganadu
 ganadu beltz 'txerria'
 ganadu-jan edo **ganadu jan** 'belar-
 bazka' *Sin. ganadu-jateko, ganadu*
 jateko; ganadu-jaten, ganadu jaten
 ganadu-jateko edo **ganadu jateko**
 'belar-bazka' *Sin. ganadu-jan,*
 ganadu jan; ganadu-jaten, ganadu
 jaten
 ganadu-jaten edo **ganadu jaten**
 'belar-bazka' *Sin. ganadu-jan,*
 ganadu jan; ganadu-jateko, ganadu
 jateko
ganadutegi
ganaduzale iz. *Gip.* 'abeltzaina'
ganba iz. *Heg.*
ganbara iz. *Heg.* 'teilatupeko solairua'
ganbara-musika* e. **ganbera-musika** edo
 ganbera musika
ganbela
ganbelu izond. *Lgart.* 'kirtena, inozoa'
ganbera 1 iz. *Ipar.* 'logela' 2 iz. *Admin.,*
 Zuz.: *diputatuen ganbera;*
 merkataritza ganbera; ganbera
 musika.
ganberari
ganberatxo
ganberazain iz.
ganbiatu* e. **kanbiatu; aldatu**
ganbil izond. *Sin. konbexu*
ganbito iz. (xake-jokokoa)
ganbusia iz. *Gambusia affinis*
gandeler* e. **ganderailu**
ganderailu 1 iz. *Ipar.* 'argimutila' 2 iz.
 Ipar. 'kandelario(-eguna)'
gando iz. *g.er.* 'aldaxka'
gandola iz. *g.er.* 'edontzia, basoa'
gandor
gandu
gandutsu
gandutu, gandu/gandutu, gandutzen. *da/du*
 ad.
ganer iz. *Ipar.* 'ganbara'
ganga iz. *Anat., Arkit.*

gangaila* e. **gingil**
 gangailen* e. **gingil**
 gangailu* e. **kankailu**
gangar 1 iz. *Bizk.* 'gandorra' 2 izond. *Bizk.*
 'ergela, harroa'
 gangarabil* e. **gingil; gongoil**
gangarkeria iz. *Bizk.*
 gangor* e. **gandor**
gangrena
gangrenatu, gangrena/gangrenatu,
 gangrenatzen. *da/du* ad.
gangster
ganibet
gano iz. *Zub.* 'gogoa'; 'funtsa, ganora'
ganora
 ganoraz
 ganorazko
ganorabako izlag. *Bizk.*
ganoradun izond. *Bizk. g.er.*
ganoragabe izond.
 ganoragabeko
ganoragabekeria
ganoragabetasun iz. *g.er.*
ganoratsu
gantxigor
gantxo
gantz
 gantz-azido iz. *Kim.*
gantzatsu izond.
gantzu
gantzadura
gantzugailu iz. *Jas.* 'gantzua, ukendua'
gantzukari iz. *g.er.* 'gantzua'
gantzuketa
gantzuki iz. *g.er.* 'gantzua'
gantzutu, gantzu/gantzutu, gantzutzen. *du*
 ad.
gantzutze
 gapar* e. **kapar**
 gapelu* e. **kapelu**
gapirio
gapoin iz. *Ipar. h.* **kapoi**
gar 1 iz. (suarena) 2 iz. (irudizko adieran)
 h. **kar**
garretan
gara 1 'arbiaren eta beste landare batzuen
 zurtoina'

gara 2* *Ipar. e.* **geltoki**
garabi
 garabi-auto edo **garabi auto**
 garabiau* e. **garabi-auto** edo **garabi**
auto
garagar
 garagarrak irabazi *Sin. zaldaleak*
irabazi
garagardi iz. *g.er.*
garagardo
garagardogile
garagardogintza
garagardotegi
garagarril 1 iz. *Gip. eta Naf. h.* **ekain** 2 iz.
Bizk. h. **uztail**
garai 1 iz.: *Rubensen garaiko poeta.* 2
 izond.: *Normandia Garaia; Alpe*
Garaiak.
garai atera (Beste esapide hauek ere
 erabiltzen dira: *garai irten, garai*
gelditu, garai jaiki, garai
jarri)
garai izan. *da* ad. 'nagusi izan'
garaiz
garaialde iz. *g.er.* 'gainaldea, goialdea'
garaiarazi, garaiaraz, garaiarazten. *dio* ad.
garaiera iz.: *garaiera handiko mendi bat.*
garaiezin izond.
garaikide
garaikunde
garaikur iz. 'trofeoa'
garailari izond. eta iz. h. **garaile**
garaile
garaiotar (herritarra)
garaipen iz.: *Lepantoko garaipena;*
Parisko garaipen-arkua.
garaisari
 garaita* e. **garaitia**
garaitar (herritarra)
garaitasun iz.: *zure arimaren handitasun*
eta garaitasuna.
garaitia iz. *Ipar. Jas.* 'garaipena'
garaitiar izond. eta iz. *Ipar.* 'garailea'
garaitiko 1 izlag. *Ipar.* 'gainerakoa' 2
 izlag. *Ipar.* 'goikoa, goitikoa'
garaitsu izond. *g.er.* 'garailea'
garaitu, garai/garaitu, garaitzen. *du* ad.
garaitza iz. *Batez ere Bizk.* 'garaipena'

garaitzaile**garaitzapen** iz. h. **garaipen****garaitze****garaitzia** iz. *Ipar.* 'garaipena'**garaje****garako** izlag. 'heldutasunera iritsia'**garandu**, garan, garantzen. *du ad. Bizk.*
'aleak kendu'**garangorri** iz. 'gurbitzaren fruitua'**garantia** iz.**garantizatu**, garantiza, garantizatzen. *du ad. Heg.* 'bermatu'**garaño****garapen** iz.: *garapen iraunkorra.***gararazi**, gararaz, gararazten. *du ad.*garasti* e. **garesti**garatosa* e. **karatosa****garatu**, gara, garatzen. *da/du ad.*garatxa* e. **garatxo****garatxo****garatxo-belar** edo **garatxo belar***Daphne laureola***garatzaile****garau** iz.: *garaurik ere ez da gelditu. Sin.*
ale; bihigaraun* e. **garau; garun****garautegi****garautsu** izond. *g.er. Sin. aletsu; bihitsu*garautu* e. **garandu**garazia* e. **grazia****garaztar** (herritarra)**garaztatu**, garazta, garaztatzen. *du ad.***garba 1** iz. 'garrama, tresna'**garba 2** iz. 'azaoa'**garbai** iz. *Bizk.* 'damua'**garbaitu**, garbai/garbaitu, garbaitzen. *da ad. Bizk.* 'damutu'**garbal** izond. *g.er.***garbantzu** iz. h. **txitxirio****garbari****garbatu**, garba/garbatu, garbatzen. 1 *du ad.* 'lihoa zehatu' 2* *du ad.* 'damutu' e.**garbaitu****garbatze****garbi** izond. eta adlag.: *garbi azaldu digu auzia.***argi eta garbi****garbi-garbi egin****garbi-ikuzi** iz.**garbirik** adlag.: *garbia nintzen, garbirik nago.***garbialdi****garbiarazi**, garbiaraz, garbiarazten. *du ad.***garbigailu****garbigarri****garbigela****garbikeria****garbiketa** iz.: *etxeko garbiketak egiten ari da; garbiketak egiteko ontziak.***garbiki** iz. *Ipar.* 'garbi'**garbikunde****garbikuntza****garbileku** iz. 'garbitegia'; 'garbitokia'**garbimin** iz.: *garbiminak jota daudenen garbizaletasuna.***garbiontzi****garbiro****garbitasun****garbitegi****garbitoki** iz. *Erl.:* *garbitokiko arimen bederatziurrena.***garbitu**, garbi/garbitu, garbitzen. *da/du ad.***garbitzaile****garbitzapen** iz. *g.er.***garbitze****garbizale****garbizalekeria****garbizaletasun****garbo** iz. *Heg.***garda** iz. *Hexanchus griseus*gardabera* e. **kardabera**gardantxilo* e. **kardantxilo****gardar** (herritarra)**garden****gardendu**, garden/gardendu, gardentzen.*da/du ad.:* *ura gardendu zenean, garbi agertu zen hondoa.***gardenki 1** adlag.**gardenki 2** iz.**gardentasun****gardi** iz. *g.er.:* *ene gardiz* ('nire iritziz').**gardinga** iz. eta izond.

gardingatu, gardinga/gardingatu, gardingatzen. *da/du* ad. 'mindu, zaharmindu'

gardostu, gardots, gardosten. *da/du* ad. 'gaingiroki erre': *usakumeak hil, lumatu eta, luma apurretatik garbitzeko, gardostu.*

gardu* e. **kardu**

gardun izond. 'garrak jaurtitzen dituen' gare* e. **joare**

garerdian adlag. *Batez ere Bizk.* 'adinaren lorean': *garerdi-garerdian hil zitzaion senarra.*

garerdiko izlag. *Batez ere Bizk.*

garestar (herritarra)

garesti

garestiarazi, garestiaraz, garestiarazten. *du* ad.

garestitasun

garestitu, garesti/garestitu, garestitzen. *da/du* ad.

garestitze iz.: *bizimoduaren garestitzea.*

garezur iz. 'burezurra'

gargara

gari

gari-ale edo **gari ale**

gari-hazi edo **gari hazi**

gari-irin edo **gari irin**

gari-jotze edo **gari jotze**

gari zuri

garil iz. h. **uztail**

garindaintar (herritarra)

garinoaindar (herritarra)

garita iz. *Heg.*

garitxa* e. **garatxo**

garitza 1 iz. 'gari-soroa' 2 iz. 'gari kopuru handia'

garizuma

garkarastatu, garkarasta, garkarastatzen. *da/du* ad. *Ipar. g.er.*

garkotxe iz. *Batez ere Zub.* 'garondoa'

garlopa iz. *Sin. arrabota; marrusketa*

garlopatu, garlopa/garlopatu, garlopatzen. *du* ad. 'garlopaz landu'

garmin

garmindu, garmin/garmindu, garmintzen. *da/du* ad.

garnata* e. **karnata**

garnizio

garnu* e. **gernu**

garo 1 iz. *Gip.* 'ira, iratzea' 2 iz. *Bizk.* 'ihintza'

garondo

garondoko iz.

garrafoi iz. *Heg.*

garraiagailu

garraiarazi, garraiaraz, garraiarazten. *dio* ad.

garraiatu, garraia, garraiatzen. *du* ad.

garraiatzaile

garraiatze iz. *g.er.* 'garraioa'

garraio

garraioan

garraibide

garraiolari

garraisi* e. **garrasi**

garraitu* e. **garaitu**

garraldar (herritarra)

garrama iz. 'garba, ezpatatzeko tresna'

garramatu, garrama/garramatu, garramatzen. *du* ad.

garramatze

garramura iz. *Bizk.*

garranga 1 iz. 'amua(ren zatia)' 2 iz. 'izotz-kandela' 3 iz. '(txakurren) lepokoa'

garrantzi

garrantzizko

garrantzitsu

garrasi

garrasi egin

garrasika

garraska* e. **karraska**

garratz

garrazkeria

garrazki

garrazta iz. *Bizk.* 'tantaia'

garraztarro iz. *Turdus viscivorus*

garraztasun

garraztu, garratz/garraztu, garrazten. *da/du* ad.

garreztatu, garrezta, garreztatzen. *du* ad.

garro

garrondo* e. **garondo**

garropil iz. 'garretan erretako ogia'

garrotatu, garrota, garrotatzen. *du ad.*
g.er.

garrote

garrotillo iz. *Heg. g.er.* 'difteria'

garrüztar (herritarra)

garsoil* e. **karsoil**

garta iz. [Batez ere pluralean erabiltzen da] *Ipar.* 'tenpora'

gartsu* e. **kartsu**

gartsuki* e. **kartsuki**

gartsutasun* e. **kartsutasun**

gartu, gar/gartu, gartzen. *da/du ad.*

gartxu 1 izond. 'jan-edan urrikoa'

gartxu 2 iz. *Phillyrea sp.*

gartza iz. *g.er.*

gartzela* e. **kartzela**

garun

garundegi

garuntxo

gas iz.: *gas-ura* ('ur gasduna').

gas-hodi edo **gas hodi**

gasa* e. **gaza**

gasbide

gasdun

gaseoso izond.

gaskoi

gasna iz. *Lap.* eta *BNaf.* h. **gazta**

gasoil* e. **gasolio**

gasolina

gasolina-zerbitzugune edo **gasolina zerbitzugune**

gasolindegia iz. h. (**gasolina**) zerbitzugune

gasolio

gastaka iz. *Raja sp.*

gastarazi, gastaraz, gastarazten. *du ad.*

gastatu, gasta, gastatzen. *da/du ad.*

gastatzaile

gasteiztar (herritarra)

gasteropodo izond. eta iz. *Biol.*

gastriko

gastrobaskular izond. *Biol.*

gastronomia

gastronomiko

gastrula iz. *Zool.*

gastu

gata iz. *Ipar.* (arrain mota)

gatabute* e. **katabut**

gatazka

gatazkatsu

gatazkatu, gatazka/gatazkatu, gatazkatzen.
da ad. g.er.

gatibatu, gatiba, gatibatzen. *du ad.*

gatibu

gatibualdi

gatibutasun

gatar (herritarra)

gatilu* e. **katilu**

gato* e. **pastiza; pastel**

gatu iz. *Ipar.* h. **katu**

gatx* e. **gaitz**

gatz

gatz bot

gatz eman

gatzaga

gatzagar (herritarra)

gatzagi

gatzaketa

gatzarazi, gatzaraz, gatzarazten. *du ad.*

gatzarri iz.: *gatzarriko meak.*

gatzatu 1, gatz, gatzatzen. *da/du ad.*

gatzatu 2 iz. *Bizk.*

gatzatzaile

gatzdun

gatzemaile

gatzgabe izond.

gatzgabeko izlag.

gatzgabetasun

gatzgabetu, gatzgabe/gatzgabetu,
gatzgabetzen. *da/du ad. g.er.*

gatz-harri* e. **gatzarri**

gatzil izond.

gatzitu* e. **gazitu**

gatzobi

gatzontzi

gatzotz izond. *Batez ere Zub.* 'gatzgabea,
gatzila'

gatzozpin iz. *g.er.* 'entsalada'

gatzozpindu 1 iz.

gatzozpindu 2, gatzozpin/gatzozpindu,
gatzozpintzen. *du ad.*

gatzoztu, gatzotz/gatzoztu, gatzozten.

da/du ad. Zub. 'gezatu, gatzgabetu'

gatzu iz. *g.g.er.*

gatzun

gatzun-aska edo **gatzun aska**
gau iz. [deklinaibide berezia du: *gauk*, *gauri*, *gauren*, *gauez* mugagabea, eta *gauean*, *gaueko*, *gauetik*, *gauera* singularrean]: *gau-egunak*.
gau-afari edo **gau afari** 'gauerdiko afaria'
gaua galdu 'gaua lo egin gabe igaro'
gauak egun egin 'gauez lan egin'
gauaz
gau-bele edo **gau bele** *Caprimulgus europaeus*
gau-eskola edo **gau eskola**
gau eta egun
gauez gau 'gau betean'
gau-hontz edo **gau hontz** iz. *Bizk.*
gau-jagole iz. *Bizk.* 'gauzaina'
gau-lore edo **gau lore** *Mirabilis jalapa*
gau-mahai edo **gau mahai**
gau min
gau on
gaualdi
gauaro
gaubear (herritarra)
gaubeila
gaubeilari iz. *g.er.*
gaudimen* e. **kaudimen**
gaunenara iz. *Ipar.* 'saguzarra'
gauerdi
gauero
gaugiro
gaukari izond. *g.er.* 'gautxoria'
gaulehen iz. 'gaueko lehen orduak'
gaullismo
gaullista
gaunar (herritarra)
gaupasa iz.
gaupe
gaur
gaur egun
gaur egunean
gaur egungo
gaur-gaurkoz adlag. *g.er.*
gaurko 1 izlag.: *gaurko lanak*. 2 adlag.: *gaurko egin behar genuen hori*.

gaurkoan adlag. h. **gaur**
gaurko egun
gaurko egunean
gaurko egunez
gaurkoz
gaurdaino
gaurdanik
gaurdaniko izlag.
gaur eguneko* e. **gaur egungo**
gaurgero
gaurgoitik adlag. *Ipar.* 'gaurdanik'
gaurkotasun
gaurkotu, **gaurko/gaurkotu**, **gaurkotzen**.
da/du ad.
gautar
gautu, **gau/gautu**, **gautzen**. *da/du* ad.
gautxo iz.: *gautxoen bizitza kontatzen duen poema*.
gautxori
gauza
gauza izan. *da* ad.
gauzaez izond. *Bizk.*
gauzain
gauzaki
gauzale
gauzatu, **gauza/gauzatu**, **gauzatzen**. *da/du* ad.
gauzatze
gauzeztan izond. *Bizk.*
gaza iz. (ehun mota)
gazela iz. *Gazella*
gazeta* e. **kazeta**
gazi
gazi-geza
gazi-goza
gazi-belar edo **gazi belar** iz. 'mingarratza'
Rumex acetosa
gazigarri iz.
gaziki 1 adlag. 2 iz.
gazikutxa
gazitasun
gazitegi
gazitu, **gazi/gazitu**, **gazitzen**. *da/du* ad.
gazitxo izond. 'aukeran gaziegia'
gazitzaile
gazna* e. **gasna**
gazta

- gaztagile**
gaztagin iz. *Bizk.* 'gaztagilea'
gaztagintza
gaztaina
gaztaina-kolore edo **gaztaina kolore**
gaztainadi
gaztainakara
gaztainondo iz. *Castanea sp.*
Indi gaztainondo *Aesculus hippocastanum* *Sin.* **itsas gaztainondo**
itsas gaztainondo *Aesculus hippocastanum* *Sin.* **Indi gaztainondo**
gaztaka* e. **gastaka**
gazanbera
gaztandegi
gaztangile* e. **gaztagile**; **gaztangan**
gaztangan iz. *Bizk.* 'gaztagilea'
gaztangintza* e. **gaztagintza**
gazanontzi
gaztaro
gazte
gaztean adlag. *Ipar.*
gaztedanik adlag. *Batez ere Ipar.*
gazte-denbora
gazte-jende edo **gazte jende**
gazteko izlag. *Ipar.* 'gaztetakoa'
gazterik
gaztetako izlag.
gaztetan adlag. *Heg.*
gaztetandik adlag.
gaztetango izlag. 'gaztetakoa'
gaztetatik adlag.
gaztetik adlag. *Ipar.* 'gaztetatik'
gaztealdi
gaztedi iz. h. **gazteria**
gaztekeria iz. *g.er.*
gatzela-haize
gatzelania iz. (hizkuntza) *Sin.* *espainiera*
gatzelau
gatzelera iz. h. **gatzelania**
gatzelu
gatzeluar (herritarra)
gatzeluberriar (herritarra)
gazteño izond. 'gaztetxoa'
gazteria
gatzetasun
- gaztetu**, **gazte/gaztetu**, **gatzetzen**. *da/du* ad.
gatzetxe
gatzetxo
gatzetze
gatzetxko izond. 'aukeran gatzetxea'
gatzetxaro* e. **gatzaro**
gatzetigar* e. **gatzigar**
gatzetigarazi, **gatzetigaraz**, **gatzetigarazten**. *du* ad.
gatzetigatu, **gatzetiga**, **gatzetigatzen**. 1 *dio* ad. 'abisatu, ohartarazi' 2 *du* ad. *Ipar.* 'zigortu'
gatzetigu 1 iz. 'abisua' 2 iz. *Ipar.* 'zigorra'
gatzetur iz.: *gatzetari gatzetura atera; odol gatzetura.*
ge iz. "'g" letraren izena'
gedar* e. **kedar**
gedrosiar (herritarra)
geheli iz. *g.g.er.* 'behikia'
gehi (eragiketa sinboloaren deitura)
gehiago
are gehiago
ezin gehiagoan
gehiago dena
gehiago gabe 'gehiagoko gabe'
gehiago izan
gehiagoko gabe edo **gehiagokorik gabe**
gehiagorik
gehiagotan
gehiagoko izlag.: *gehiagoko xehetasunetan sartu gabe.*
gehiagotasun
gehiagotu, **gehiago/gehiagotu**, **gehiagotzen**. *du* ad.
gehiagotze
gehiagi
gehiagiko izlag. 'gehiagizkoa'
gehiagitan
gehiagizko
gehiagikeria
gehiagitasun
gehiagitu, **gehiagi/gehiagitu**, **gehiagitzen**. *da* ad.
gehiagitxo
gehiagitxko

gehien 1 izond. 'nagusia': *etxeko gehiena*; *seme gehiena*. 2 adlag. 3 zenbtz.

gehienean edo **gehienetan**

gehienera edo **gehienera ere**

'gehienez ere'

gehienez edo **gehienez ere**

gehienik

gehienik ere

gehiena adlag. *Batez ere Gip.*

gehienbat

gehiendu, gehien/gehiendu, gehientzen. *da* ad. *g.er.* 'heldu'; 'nagusitu'

gehieneko iz. *g.er.:* *bada gehieneko eta gutxieneko bat.*

gehiengo

gehientasun 1 iz. *g.er.* 'nagusitasuna'

gehientsu adlag.

gehientsuen izond.

gehientsuenetan adlag.

gehientxo adlag. 'gehientsu'

gehigarri

gehigarrizko izlag.

gehikeria* e. **gehiegikeria**

gehikuntza

gehitu, gehi, gehitzen. *da/du* ad.

gehitxo *Beh.* 'gehiegitxo'

gehitxoago

gehitze

gehixeago

gehixko *Beh.* 'gehiegixko'

gei* e. **gai**

geide iz. *g.g.er.* 'lagun hurkoa'

geinatu, geina, geinatzen. *da* ad. *Zub.*

geiser

geisha

geko iz. *Gekkonidae*

gel

gela

gelakide

gelari

gelatina

gelatxo iz. 'gela txikia'

gelatzar

gelaxka iz. (erleena)

gelazain iz. 'gelaria'

gelba iz. *Galeorhinus galeus*

gelbera

gelbo iz. 'hauts-mataza'

geldi

geldi egon

geldi-geldi

geldi-geldia adlag. *Ipar.*

geldiagotu, geldiago/geldiagotu, geldiagotzen. *da/du* ad.

geldialdi

geldiarazi, geldiaraz, geldiarazten. *du* ad.

geldiarzte iz. *g.er.* 'geldiunea'

geldiera

geldiezin izond.

geldigaitz izond.

geldigarri izond.

geldigor izond.: *haur geldigor honek ez gaitu bakean uzten.*

geldika adlag. 'apurka, pittinka'

geldi-geldika *Bizk.*

geldika-geldika *Bizk.*

geldiketa iz. *Kirol.*

geldiki* e. **geldiro**

geldikin iz.

geldikor izond.: *uhin geldikorra.*

geldileku

geldirik

geldi-geldirik

geldiro

geldi-geldiro edo **geldiro-geldiro**

gelditasun

gelditoki* e. **geltoki**

gelditu, geldi, gelditzen. *da/du* ad.

-tik gelditu. *da* ad. *Batez ere Ipar.:* *hauspoak haize ematetik gelditzen direnean.*

gelditxo izond. eta adlag. *g.er.*

gelditze

geldiune

geldo

geldoki adlag.

geldotasun

geldotu, geldo/geldotu, geldotzen. *da/du* ad.

geli* e. **geheli**

geltoki iz.: *tren-geltokia, autobus-geltokia.*

geltokiburu

gema iz. 'harribitxia'

gemazio iz. *Biol.*

geminatu 1 izond. *Hizkl.* 1 izond. *Arkit.*
 gendarme* e. **jendarme**
gene
genealogia
genealogiko
 generadore* e. **sorgailu**
 general* e. **jeneral**
generiko
genero
genesi iz. *Jas.*
genetika
genetiko
genevillar (herritarra)
 genio* e. **jenio; jeinu**
genital
genitibo
genoma
genotipo iz. *Biol.*
genozida
genozidio
gentziana iz. *Gentiana sp. Sin. errosta*
geodesia
geodesiko
geodinamika
geografia
geografiko
geografo
geokimika
geologia
geologiko
geologo
geometria
geometriko
geomorfologia
geomorfologiko izond.
geopolitika
geopolitiko
georgetowndar (herritarra)
georgiar (herritarra)
georgiera iz. (hizkuntza) *Sin. kartveliera*
geosinklinal iz. *Geol.*
geostrofiko izond. *Meteorol.*
geotektonika
geotermiko
geozentriko izond.
gepardo iz. *Acinonyx jubatus*
geraezin izond.

gerakin iz.
geraldi
geraleku
geranio iz. *Geranium sp.*
gerarazi, geraraz, gerarazten. *du* ad.
geratu, gera, geratzen. *da/du* ad.
gerba iz. 'intxaurrearen eta gaztainondoaren lore multzo zintzilikaria'
 gereta* e. **kereta**
gerezi
gerezi-erramu *Prunus laurocerasus*
gereziodo iz. *Prunus avium*
basa-gereziodo
gerezitze iz. *Batez ere Zub.* 'gereziodoa'
gergoviar (herritarra)
geriatra
geriatria
geriatriko
geriza iz.: *geriza* egin.
gerizan
gerizagarri iz. eta izond. *g.er.*
 gerizape* e. **gerizpe**
gerizatu, geriza/gerizatu, gerizatzen. *da/du* ad.
gerizatzaile
 gerize* e. **geriza**
gerizpe
gerizpean
gerizpetan *Bizk.* 'gerizpean'
gerizpetsu izond. 'itzaltsua'
gerizpetu, gerizpe/gerizpetu, gerizpetzen. *da/du* ad.
gerla iz. *Ipar.*
gerla-denbora edo **gerla denbora**
gerla egin
gerla handi 'mundu-gerra'
gerlan (*gerlan aritu, gerlan ibili* bezalako esapideetan erabilia)
gerlaitzin iz. *Ipar.*
gerlaondo iz. *Ipar.*
gerlari iz. *Ipar.*
gerlate iz. *Ipar. g.g.er.*
gerlati izond. *Ipar.*
 gerlaurre* e. **gerraurre; gerlaitzin**
gerlazale izond. *Ipar.*
gerli

germaniar (herritarra)

germaniko

germanio iz. *Kim.*

germen iz. *Biol.*

gernikar (herritarra)

gernu

gernu-debeku edo **gernu debeku**:

gernu debekutik operatu dute.

gernubide

gero

eta gero [partizipioaren ondotik erabiltzen da, ez izenaren ondotik: *bilera bukatu eta gero etxera abiatu ziren*; **bilera eta gero e. bileraren ondoren*]

-ez gero edo **-z gero**

-ez geroz h. -ez gero, -z gero

-ez geroztik

geroago

geroago... -ago

geroago eta... -ago

geroagoko

geroan

gero arte

gero ere

gero eta... -ago

geroko 1 izlag.: *geroko bizitza*; *gero gerokoak*; *gerokoak gero*. 2 adlag.: *egitekoak geroko utzi*.

gerokoan

gerokotz *Ipar.* 'geroko'

gerora

gerorako

gerotik gerora

geroxe *g.er.* 'geroxeago'

geroz 'geroztik, harrezkero'

geroz eta... -ago h. gero eta... -ago

gerozko 1 izlag. 'harrezkerokoa, geroztikakoa' 2 izlag.: *Samuelez gerozko profetak*.

geroztikako edo **geroztiko**

-naz geroz edo **-nez geroz** '(e)z gero'

gero... -ago* e. **gero eta... -ago**; **geroago...**

-ago

geroaldi

geroenean adlag. 'azkenean'

gerok izord. [*gu* izenordainaren era indartua]

geroni* e. **gerok**; **geu**; **guhaur**

gerorapen

gerorat* e. **gerora**

geroratu, *gerora/geroratu, geroratzen. du* ad.

geroratze

gerorri* e. **guhaur**; **geu**; **gerok**

gerotxo

gerotxoago

geroxeago

geroxeagoko izlag.

geroztik

gerra

gerra-denbora edo **gerra denbora**

gerra egin

gerra-gizon edo **gerra gizon h.**

gerrari

gerra handi

gerra hotz

gerran

gerra santu

gerra zibil

gerraondo iz.: *gerra eta gerraondoari buruzko bigarren liburua.*

gerraontzi

gerraoste

gerrari

gerrate iz.: *bake-denboran eta gerratean.* (gerra jakin bat edo gerra-denbora adierazteko)

gerraurre iz.

gerrazale izond.

gerren

gerri 1 iz. 'giza gorputzaren zatia' 2 iz. 'zuhaitz-enborra'

gerri-buelta edo **gerri buelta** iz.

Heg. Beh. 'gerriondoa'

gerrialde

gerrikatu, *gerrika, gerrikatzen. da/du* ad.

gerriko iz.

gerrikoa egin (Basogintzakoa)

gerrilero* e. **gerrillari**

gerrilla

gerrillari

gerriondo iz. 'gerria'

gerruntze iz. *Sin.* **kortse**

gertaberritu, gertaberri, gertaberritzen. *du*
ad. *Jas.*

gertaberritze

gertaera

gertagarri izond. 'gerta daitekeena'

gertakari

gertaketa iz. 'prestaketa'

gertakizun

gertakizun egon

gertakuntza iz. *g.er.* 'gertaera'

gertaldi

gertaleku

gertarazi, gertaraz, gertarazten. *du* ad.

gertarazte iz. *g.er.*

gertari

gertatu, gerta, gertatzen. *da/du* ad.

gerta ala gerta

zer gerta ere

gertatze

gertu 1 1 adlag. 'prest' 2 adlag. eta izond.
'hurbil'

gertuan adlag. *Gip. g.er.* 'gertu,
hurbil'

gertu egon

gertuko izlag. *Gip.* 'hurbilekoa'

gertu 2, gertutzen. *da/du* ad. *Heg.*
'prestatu, gertatu'

gertuera iz. 'prestaera'

gertuketa iz. *Batez ere Bizk. g.er.*
'gertuera, prestaketa'

gerturatu, gertura/gerturatu, gerturatzen.
da ad.

gerturik

gertutasun

gertutu* e. **gertu 2**; **gertatu**

gertuz adlag. *Zah.* 'egiazki'

gerundio

geruza

gesal

gesalaztar (herritarra)

gesaldu, gesal/gesaldu, gesaltzen. *da/du*
ad. '(elurra) urtu'

gestu* e. **jestu**

gesu baten *Bizk.:* *gesu baten egingo dugu*
hori.

getariar (herritarra)

getuliar (herritarra)

getxotar (herritarra) *Sin.* **getxoztar**

getxoztar (herritarra) *Sin.* **getxotar**

geu izord. [*gu* izenordainaren era
indartua]

geun 1 iz. *Bizk.* 'amaraun handia' 2 iz. *Bizk.*
'lausoa'

geundu, geun/geundu, geuntzen. *da/du* ad.
Bizk. 'lausotu, gandutu'

geure

geurez

geureganatu, geuregana/geureganatu,
geureganatzen. *du* ad.

geurekoi

geurekoikeria

geurekoitasun

geuretu, geure/geuretu, geuretzen. *du* ad.

geurtz adlag. *Zah. Jas.* 'datorren urtean'

geza

gazi-geza

gezal* e. **gesal**

gezamin izond. eta iz. (sagar mota)

gezatasun

gezate izond. eta iz. (sagar mota)

gezatu, geza/gezatu, gezatzen. *da/du* ad.

gezertar (herritarra)

gezi

gezilari iz. *g.er.*

gezileiho iz. 'saietera'

geztera

gezur iz.: *ni, gezurra badirudi ere,*
hemengoa naiz.

gezur-jario iz. eta izond.

gezurra esan edo **gezurra erran**

gezurretan

gezurrez adlag.

gezur-zulo izond. 'gezurtia,
gezurrontzia'

gezur-zuri izond. *g.er.* 'faltsua'

gezurkeria iz. *g.er.* 'faltsukeria,
itxurakeria'

gezurrezko

gezurrontzi izond.

gezurtagen

gezurtarazi, gezurtaraz, gezurtarazten. *dio*
ad.

gezuritari izond. eta iz. *Ipar.* 'gezurtia'

gezurtatu, gezurta, gezurtatzen. *du* ad.

gezurti**ghanatar** (herritarra)**ghetto****gia 1** iz. (haragiarena)gia 2* e. **gida**; **gidari****giatu**, *gia/giatu*, *giatzen*. *du ad. Bizk.*

'(lurra) landu'

gibel 1 iz. 'atzea'**gibela** h. **gibelera****gibela eman****gibel-asmo** edo **gibel asmo****gibelean****gibelesko** izlag. *Ipar.* 'atzekoa'**gibelera****gibelera egin** edo **gibelerat egin****gibeletik****gibel 2** iz. (erraia)**gibel-belar** edo **gibel belar** *Hepatica nobilis***gibel-handi****gibel-ore** edo **gibel ore** 'foie gras'**gibelalde****gibelamendu****gibelarazi**, *gibelaraz*, *gibelarazten*. *du ad.***gibelarazle** izond. *g.er.***gibelari** iz. *g.er.* '(pilotan) atzelaria'**gibelatu**, *gibela*, *gibelatzen*. *da/du ad.***gibelatzaile** izond. 'gibelarazlea'**gibelesko** iz. 'gibelesko gaitza'**gibeleratu**, *gibelera/gibeleratu*, *gibeleratzen*. *da/du ad. Ipar. g.er.* 'gibelatu'**gibelgorri** iz. *Russula integra***gibeljale** izond. 'gaizki-esalea'**gibelka** adlag. 'atzeraka'**gibelmin** iz. *g.er.* 'behazuna'**gibelondo** iz. 'ondorioa'**gibelori****gibelurdin** iz. *Russula virescens***gibelzorrotz** iz. (sagar mota)**giberri** iz. *Bizk. g.er.* 'abere xehea'gibizta* e. **begizta****giboi** iz. *Hylobates sp.***gida 1** iz. 'gidaria' 2 iz. 'gidaritza'**gidabaimen****gidail** iz. *g.er.***gidalerro****gidaliburu****gidarazi**, *gidaraz*, *gidarazten*. *du ad.***gidari****gidaritza****gidatu**, *gida/gidatu*, *gidatzen*. *du ad.***gidatzaile****gidatze****gider****gidoi** iz. *Heg.***gidoigile** iz. *Heg.***gidoilari** iz. *Heg.***gigolo****gihar**giharre* e. **gihar****giharrera** iz. *g.er. Sin.* **muskulatura****gihartsu****gihartu**, *gihar/gihartu*, *gihartzen*. *da/du ad.***gila****gilbera** izond. *Bizk.* 'kilikorra'**gilbor**gili* e. **kili-kili****gillotina****gillotinatu**, *gillotina/gillotinatu*, *gillotinatzen*. *du ad.***giloni** iz. *g.er.* 'mirtoa'**giltza****giltza-hitz** edo **giltza hitz****giltza-zulo** edo **giltza zulo** iz. 'sarraila-zuloa'**giltzadura****giltzain** iz. *Batez ere Ipar.* 'giltzaria'; 'sakristaua'**giltzape****giltzaperatu**, *giltzaperera/giltzaperatu*, *giltzaperatzen*. *du ad.***giltzapetu**, *giltzape/giltzapetu*, *giltzapetzen*. *du ad.***giltzari****giltzarrapo** iz.**giltzarri****giltzatak** iz. 'giltzak (lotu eta) eramateko tresna'**giltzatu**, *giltza/giltzatu*, *giltzatzen*. *du/da ad.***giltzatze**giltzurri* e. **giltzurrun****giltzurrun**

gimnasia iz. h. **gimnastika**
 gimnasi gela* e. **gimnasio**
 gimnasileku* e. **gimnasio**
gimnasio
gimnasta
gimnastika
gimnospermo
gin
ginarra iz. *Bizk.* 'txilarra'
ginbail
ginbaildun
ginbalet
 ginbelet* e. **ginbalet**
 ginber* e. **binper**
 ginda* e. **ginga**
gindax iz. *g.er.* (garabi mota)
 gindondo* e. **gingondo**
gineaberriar (herritarra)
gineabissautar (herritarra)
ginear (herritarra)
 ginebra* e. **gin**
ginekologia
ginekologo
ginezeo
ginga
gingil
gingondo iz. *Prunus cerasus*
ginoan adlag. *Bizk.* 'neurrian, heinean':
ahal dugun ginoan saiatuko gara lana
burutzen.
giñol iz. 'txotxongilo mota eta antzerkia'
giputz 1 izond. eta iz. 'gipuzkeraz
 mintzatzen dena' 2 izond. eta iz.
 'gipuzkoarra'
gipuzkera
gipuzkeratu, gipuzkera/gipuzkeratu,
 gipuzkeratzen. *du* ad.
gipuzkoar (herritarra)
giranoi iz. *Ipar.*
 girasol* e. **ekilore**
girgil iz. 'xingola'
girgileria
girgillaotar (herritarra)
girgilo iz. *Bizk.*
girgilu iz. 'presoak lotzeko burdina'
girstino izond. eta iz. *Lap.* eta *BNaf.*
 'kristaua'

girstinoki adlag. *Lap.* eta *BNaf.* 'kristauki'
girstinotasun iz. *Lap.* eta *BNaf.*
 'kristautasuna'
girstinotu, girstino/girstinotu,
 girstinotzen. *da/du* ad. *Lap.* eta *BNaf.*
 'kristautu'
girstinotze
 girixtino* e. **girstino**
girlanda
giro
giro egon
giro izan. *da* ad.
giroskopio
girotu, giro/girotu, girotzen. *da/du* ad.
girotze
girtain iz. *Ipar.* h. **gider**; **kirten**
 girten* e. **kirten**
gisa
 -en **gisako**
 -en **gisan** postpos.
 -en **gisara** postpos.
 -en **gisaz** postpos.
gisa izan. *da* ad. *Ipar.* 'egoki izan'
gisako izond. '(pertsonez) egokia, atsegina'
gisats iz. *Bizk.* h. **isats**
gisatsu
gisatu iz. eta izond. *Heg.:* *haragi gisatua.*
gisu iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'karea'
gisu-labe 'karobia'
gisugile iz. *Ipar.* 'karegilea'
gisuki iz. *Ipar.* eta *Naf.*
gisuztatu, gisuzta, gisuztatzen. *du* ad. *Ipar.*
 eta *Naf.*
gisuztatze
gitarra
gitarra jo
gitarra-jotzaile
gitarrari iz. *Zah.*
gitarrista
 gitxi* e. **gutxi**
gixagaixo izond. *Adkor.* 'gizagaixoa'
gixajo izond. *Adkor.* 'gizajoa'
gixon iz. *Adkor.*
gixot iz. *Zub.* ' *gizon* -en gutxiesgarria'
gixundar (herritarra)
gizabanako iz.: *gizabanakoaren*
eskubideak.

gizabar iz. *g.er.* 'jendetza'
gizaberritu, gizaberri, gizaberritzen. *da/du* ad.
gizabete iz. 'gizakiaren neurria': *gizabeteko otea badago.*
gizabide
gizabidetsu
gizaburuagar (herritarra)
gizadi
gizagaindiko izond. *g.er.*
gizagaixo
 gizagajo* e. **gizagaixo**
gizagaldu
 gizagaxo* e. **gizagaixo**
gizajale
gizajende
gizajo izond. *Lgart.* 'gizagaixo' izond. 'gizakente' e. **gizajende**
gizakera iz. *g.er.*
gizaki
gizakoi 1 izond. 'gizonzalea': *emazte gizakoiak eta gizon emakoiak.* 2 izond. ('gizakiari dagokiona' adierazteko, erabil *gizatiar*)
gizakume
gizakunde 1 iz. *g.g.er.* 'gizon egitea, enkarnazioa' 2 iz. *g.g.er.* 'ostegun gizona' 3 iz. *g.g.er.* 'gizadia'
gizalaba iz. *g.er.* 'emakumea'
gizalan 1 iz. 'gizakiaren lana' 2 iz. '(lurren) neurri-unitatea' *Sin.* **gizalur**
gizalde iz. *Batez ere Ipar.* 'giza taldea'
gizaldi
gizaldra iz. *Bizk.* 'giza taldea'
gizalege
gizalur
gizandi iz. 'erraldoia'; 'gizon handia'
gizantz iz. *g.g.er.* 'giza itxura'
gizapetiko izlag. *g.er.*
 gizarajo* e. **gizagaixo**
gizarte iz.: *gizarte-arazoa; gizarte-egitura; gizarte-zerbitzuak; gizarte-segurantza; gizarte-zientziak.*
gizartegintza
gizartekoi
gizartekotu, *gizarteko/gizartekotu,* *gizartekotzen.* *da/du* ad.

gizarteratu, *gizartera/gizarteratu,* *gizarteratzen.* *da/du* ad.
gizarteratze
gizaseme
gizatalde iz.
 gizatar* e. **gizatiar**
gizatasun
gizategi iz. *g.g.er.* 'etxeko areto nagusia'
gizateria iz. *Bizk.*
gizatiar izond. 'gizakiari dagokiona'
gizatiartu, *gizatiar/gizatiartu,* *gizatiartzen.* *da/du* ad.
gizatxar
gizatxarkeria
gizatxartu, *gizatxar/gizatxartu,* *gizatxartzen.* *da/du* ad.
gizatzar 1 iz. 'gizontzarra' 2 izond. eta iz. 'gizatzarra'
 gizazko* e. **gizatiar**
gizeli iz. *g.er.*
gizen 1 izond. 2 iz.
gizen egin *Ipar.* 'mehe-egunean haragia jan'
gizenarazi, *gizenaraz,* *gizenarazten.* *du* ad.
gizenda iz. *g.g.er.*
gizendu, *gizen/gizendu,* *gizentzen.* *da/du* ad.
gizenki 1 adlag. 'oparotasunez, ugari'
gizenki 2 iz. '(haragiaren) gizona'
gizenkor
gizentasun
gizentsu izond. 'gizen asko duena'
gizentze
gizeraile
gizon iz.: *gizon-emakumeak; gizon-puska.*
gizon-dantza edo **gizon dantza**
gizon egin
gizon-egite edo **gizon egite**
gizon-proba edo **gizon proba**
gizondu, *gizon/gizondu,* *gizontzen.* *da/du* ad.
gizonezko
gizongai
gizonkari izond. *Zub.* eta *Am.* '(emakume) gizonzalea'
gizonkeria
gizonki adlag.

gizonkila
gizonkote
gizontasun
gizontto iz. *Ipar.*
gizontxo
gizontze
gizonzale izond. 'gizonen zale dena'
gizoste iz. *g.er.* 'jendetza'
gizotso
gizuren iz. *Goi.* 'heroia'
gladiatore iz.
gladiolo iz. *Gladiolus sp. Sin. ezpata-lore, ezpata lore*
glaziar iz.
glaziatio iz. *Geol.*
glizerina
glizina 1 iz. *Bot.* (landarea; lorea) 2 iz. *Biokim.* (aminoazidoa)
global
globalizatu, globaliza, globalizatzen. *da/du ad.*
globalizazio
globo
globulu iz. *Biol.*
globulu gorri
globulu zuri
glomerulu iz. *Anat., Bot.*
gloria 'otoitz-izena' (beste adierazkizunetarako, ik. **aintza, loria**)
gloriatsu* e. **aintzatsu; lorios**
glorifikatu* e. **lorifikatu; goretsi**
glorioso* e. **aintzazko; aintzatsu; lorios**
glosa
glosematika iz. *Hizkl.*
glotis iz. *Anat.*
glotodidaktika
glukogeno iz. *Biokim.*
glukolisi iz. *Biokim.*
glukosa
gluzido iz. *Biokim.*
gnoseologia iz. *Fil.*
gnoseologiko izond. *Fil.*
gnosis iz. *Fil.*
gnostiko izond. eta iz. *Fil.*
goaia iz. *g.er.* 'itsasoko, ibaiko (ur-)lasterra'

goait adlag. *Ipar.* 'zain, erne, adi'
goaitan adlag. 'zelatan'
goait egon
goaitan* e. **goaitan**
goaitatu, goaita, goaitatzen. 1 *du ad. Ipar.* 'zain egon': *goaitatzen zaitut.* 2 *du ad. Ipar.* 'zaindu'
goaitatzaile iz. *g.er.* 'zelataria'
goan* e. **joan**
goarda* e. **guarda**
goardazibil* e. **guardia zibil**
goardia* e. **guardia**
goardiano
goarnitu* e. **hornitu**
goarnizio* e. **garnizio**
gobada iz. 'lixiba'
gobernadore
gobernamendu
gobernari
gobernatu, goberna, gobernatzen. 1 *du ad.:* *herrialde bat gobernatu; bere artaldea ongi gobernatzen duena.* 2 *da ad.* 'jokatu, portatu'
gobernatzaile
gobernatze
gobernu
gobernuburu
gobio iz. 'zarboa' *Gobius cruentatus*
godalet iz. *Ipar.*
godalet-dantza edo **godalet dantza**
godo
goeleta* e. **goleta**
gogabera izond.
gogai iz. *g.g.er.* 'gogoeta'; 'ideia'
gogaide
gogaidetasun
gogaikarri
gogaindu* e. **gohaindu; gogaitu**
gogaitarazi, gogaitaraz, gogaitarazten. *du ad.*
gogaitasun iz. *g.er.* 'gogaituaren egoera'
gogait egin
gogait eragin
gogaitu, gogait, gogaitzen. *da/du ad.*
gogaldi
gogamen
goganbehar iz. *Jas.*

goganbehartsu izond. *Jas. g.er.*
goganbehartu, goganbehar/goganbehartu,
 goganbehartzen. *da ad. Jas.*
gogape iz. *g.er.*
gogapen
gogara 1 adlag.
 -en **gogara**
gogarako izlag. 'gogokoa'
gogara 2 iz.
gogara egin
gogaro iz. *Bizk.*
gogarte
gogarte-etxe edo **gogarte etxe**
gogartetsu
gogartu, gogar, gogartzen. *du ad. g.g.er.*
 'hausnartu'
 gogatsu* e. **gogotsu**
gogatu, goga, gogatzen. *du ad. Batez ere*
Zub. 'norberaren iritzira erakarri'
gogo 1
gogoak eman
gogoan atxiki
gogoan eduki
gogoan eman *Batez ere Ipar.* 'gogoan
 izan'
gogoan erabili
gogoan hartu
gogoan izan
gogoan jaso *g.er.*
gogoan jo *Gip. g.g.er.* 'nazkatu'
gogoan pasatu *Batez ere Ipar.*
gogoan sartu
gogoari eman *Ipar.* 'ohartu'
gogo-bahitze *g.er.* 'estasia'
gogo-bihotz pl.
gogo eman
Gogo Guren *g.g.er.* 'Espiritu Santua'
gogo hartu edo **gogoa hartu**
gogo-jardun edo **gogo jardun** iz.
gogo onez
gogora ekarri
gogora etorri edo **gogora heldu** edo
gogora jin
gogo txarrez
gogo-urri *Zah.*
gogo-urritu, gogo-urri/gogo-urritu,
 gogo-urritzen. *da/du ad. Zah.*

gogoz kontra
gogoz kontrako
gogo 2: *egin gogo dut.*
gogoangarri
gogoatu, gogoa/gogoatu, gogoatzen. *du ad.*
gogoberotu, gogobero, gogoberotzen. *du*
ad.
gogobete, gogobete, gogobetetzen. *da/du*
ad. [*nor* kasua beti pertsona]:
norbait zerbaitekin / zerbaitez
gogobete da; zerbaitek norbait
gogobetetzen du.
gogobetegarri
gogobeteko izlag.
gogobetetasun iz. *g.er.*
 Gogo Deun* e. **Espiritu Santu**
gogoeta
gogoeta egin
gogoeta egon *Ipar.*
gogoeta eragin
gogoetan
gogoetagarri 1 izond. *Ipar.* 'kezkarria' 2
 izond. 'gogoeta eragingarria'
gogoetagarriki adlag.
gogoetaka adlag. *Batez ere Ipar.*
gogoetaldi
gogoetatsu
gogoetatu, gogoeta/gogoetatu,
 gogoetatzen. 1 *da/du ad. Ipar.*
 'kezkatu' 2 *da ad.* 'gogoeta egin'
gogogabe izond. *g.er.*
gogogabetasun
gogogabetu, gogogabe/gogogabetu,
 gogogabetzen. *da/du ad. g.er.*
gogokide iz. 'gogaidea'
gogoko izlag. eta izond.
gogoko izan. *da/du ad. ikasle*
bihurriak zituen gogoko.
gogor
gogor egin
gogor egon
gogor hartu
gogorrean
gogoragarri
gogorakizun
 gogorako* e. **gogarako**
gogoramen
gogoramendu

gogorapen

gogorarazi, gogoraraz, gogorarazten. *dio* ad.

gogoratu, gogora, gogoratzen. 1 *da/du* ad. 'burura etorri, burura ekarri': *ezin gogoratu naiz haren izenaz; gogora ezazu lehen zer esan dugun.* 2 *zaio* ad. 'bururatu, otu': *halako batean gogoratu zaio lan horri ekitea.*

gogoratze

gogorazio iz. *g.g.er.*

gogordura iz. *g.er.*

gogorgarri**gogorgune****gogorkeria****gogorki**

gogorrazazi, gogorrazaz, gogorrazazten. *du* ad.

gogortasun

gogortu, gogor/gogortu, gogortzen. *da/du* ad.

gogortxo**gogortzaile****gogorxko**

gogotik 1 adlag. 'zinez, gogoz' 2 adlag. 'erruz, ugari'

gogotsu**gogoz****gogozko**

gogozko izan. *du* ad.

goha iz. *Ipar.* 'sargoria, sapa'

gohaindu, gohain, gohaintzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'gogaitu'

gohaindura**gohaingarri****goi**

goi-agerpen edo **goi agerpen** 'errebelazioa'

goia jo *Heg.:* *biztanleen hazkondeak goia jo zuen hirurogeigarren urteetan.*

goian behean: *euria goian behean ari zuen.*

goi-arnasa edo **goi arnasa**

goi-haga edo **goi haga**

goi-hats edo **goi hats** *g.er.*

goiko alde

Goiko Jaun 'Jainkoa'

goikoz behera

goi-lautada edo **goi lautada**

goi-maila edo **goi maila**

goi-mailako edo **goi mailako**

goi-min edo **goi min**

goi-nafarrera edo **goi nafarrera**

goi-ordoki edo **goi ordoki**

goitik behera**goiaingeru****goialde**

goianengo iz. *Bizk.* 'ganbara'

goiargi iz. 'inspirazioa'

goiargitu, goiargi/goiargitu, goiargitzen. *du* ad.

goiaztar (herritarra)

goi-behe iz.: *kritikariak hartu dizkio poemari goi-beheak eta luze-laburrak.*

goibehera 1 iz. 'gorabehera' 2 iz. 'beheranzko aldapa'

goibeheratu, goibehera/goibeheratu, goibeheratzen. *du* ad. 'beheratu, apaldu'; 'zapaldu'

goibel**goibelaldi**

goibelarazi, goibelaraz, goibelarazten. *du* ad.

goibeldu, goibel/goibeldu, goibeltzen. *da/du* ad.

goibeldura**goibelki****goibelkor****goibeltasun**

goiburu iz. *g.er.* 'ikurra, lema'

goiburuko iz.

goien izond. eta iz.: *printzesa goieneko horiek.*

goiera iz. h. *garaiera*

goierritar

goikalde* e. **goialde**; **goiko alde**

goiko

goilare* e. **koilara**

goilarekada* e. **koilarakada**

goilaretxo* e. **koilaratxo**

goipe* e. **koipe**

goitar**goitasun**

goitatu* e. **goaitatu**

goiti

goiti egin

goitiko

-tik goiti '-tik aurrera'

goitiar* e. **goitar**

goitiarazi, goitiaraz, goitiarazten. *du* ad.

'altxarazi'

goiti-beheiti

goitibehera iz.

goitigale iz. *g.er.* 'goragalea'

goitika adlag. eta iz. *Ipar.*

goitika egin

goititu, goiti/goititu, goititzen. *da/du* ad.

Ipar. eta *Naf.*

goititze iz. *Ipar.*

goitzen

goitsu izond. *g.er.*

goitu, goi/goitu, goitzen. *du* ad.

goitzaile iz. *g.er.*

goitzarren iz. *Zub.* 'laidoa'

goitze iz. *g.er.*

goiz: *goiz-arratsetako freskura; goiz edo berandu, altxatuko du burua.*

goiz-alba edo **goiz alba**

goizeko izar

goizetik: *zergatik jaiki zara hain*

goizetik?

goizetik gauera

goizabar

goizalde iz. 'egunsentia' (**goizaldea*

lanean eman dute e. goiza,

goiz-partea...)

goizdanik

goizerdi

goizero

goizerra iz. *g.er.* 'sortaldea'

goizik adlag.

goiznabar* e. **goizabar**

goizoro* e. **goizero**

goizpar* e. **ebanjelio**

goiztiar

goiztiartasun iz. *g.er.*

goiztiartu, goiztiar/goiztiartu, goiztiartzen.

da/du ad. *g.er.*: *goazen lotara, bihar*

goiztiartu behar baitugu.

goiztiri iz. *Ipar.* 'egunsentia'

goiztxo

goizuetar (herritarra)

gol

golardo iz. *Ipar. Zah.*

golatu, gola, golatzen. *da/du* ad. *Ipar.*

'goloz eritu'

goldaketa

goldaketan

goldari* e. **goldelari**

goldatu, golda, goldatzen. *du* ad.

goldatz iz. *Naf.* 'goldeaz egindako ildo'

golde

golde-nabar edo **golde nabar**

goldeatu* e. **goldatu**

goldelari

goldetu* e. **goldatu**

golegile

goleta

golf iz. *Sin.* **kali-joko**, **kali joko**

golf-zelai

golko iz. *Geogr.*: *Bizkaiko golkoa; Liongo*

golkoa.

golkokada* e. **kolkokada**

golkope* e. **kolkope**

golo 1 iz. 'kokospeko gizen edo haragizko

tolesa' 2 iz. 'hazizurriak'

golosina* e. **gozoki**

golpe* e. **kolpe**

goma

gomendagarri

gomendatu, gomenda, gomendatzen. 1 *du*

ad.: *Salbatzaileak hitzez gomendatu*

diguna. 2 *zaio* ad.: *zure errukiari*

gomendatzen natzai.

gomendio

gomendu* e. **gomendio**

gomeni* e. **komeni**

gomina

gomit iz. h. **gonbit**

gomitatu, gomita, gomitatzen. *du* ad. h.

gonbidatu

gomuta: *eguzki-galdak gomutara ekarri*

digu jazoera bat; ez horrelakorik

gomutara erakarri.

gomuta izan. *du* ad.: *ez dut gomuta*

zer esan zidan.

gomutan eduki

gomutagarri

gomutaki iz. *Bizk. g.er.* 'oroigarria'

gomutam^e e. **gomutapen**

gomutapen iz. *Bizk.*

gomutarazi, gomutaraz, gomutarazten. *dio* ad.

gomutatu, gomuta/gomutatu, gomutatzen. *da/du/zaio* ad. 'oroitu': *oraindik ondo gomutatzen naiz horretaz; gomutatu zuen ugazabaren esana; gomutatu zaio ez dituela oraindik etxeko lanak egin.*

gomutatze iz. *g.er.*

gona

azpiko gona

gona-barren: *gona-barrena hartu.*

gonada iz. *Biol.*

gonadun

gonamotz 1 iz. 2 izond.

gonazale izond. *Lgart.*

gonbaratu* e. **konparatu**

gonbidapen iz. 'gonbita'

gonbidatu, gonbida, gonbidatzen. *du* ad.: *Mikelek bere festara gonbidatu nau.*

gonbidatzaile

gonbidatze iz. 'gonbita'

gonbit

gonbito

gonburu adlag. *Bizk.* 'mukuru'

gonburu egin

gonburutu, gonburu/gonburutu, gonburutzen. *du* ad. *Bizk. g.er.* 'gonburu bete, mukurutu'

gonde* e. **gontz**

gondola

gong

gongoil

gongoila* e. **gongoil**

goniometriko izond. *Geom.*

goniometro

gontz iz. pl. *Ipar.* '(atearen) erroak'

goñerritar (herritarra)

goñibartar (herritarra)

gopoil iz. *Ipar. g.er.* 'kupula'

gopor

goportara

gor

gor egin 'entzungor egin'

gorrarena egin

gora 1 adlag.: *gora eta behera.*

azpikoz gora

gora egin

gora-goraka adlag. *Bizk.* 'haserre batean, bere onetik irtenda'

gora jo

gora jotze

gorako jauzi

gora 2 izond. *Ipar. eta Naf.:* *leku gora batean.*

gora 3 iz.: *ez du gora handirik egingo.*

gorabehera: *eragozpen horiek*

gorabehera, aurrera egitea erabaki dute; gorabehera handiak izan dituzte.

gutxi gorabehera

gorabeheratsu izond. *g.er.*

gorabeheratu, gorabehera/gorabeheratu, gorabeheratzen. *du* ad. *g.er.* 'gainazpikatu'

gorabide

goragale

goragaletu, goragale/goragaletu, goragaletzen. *da* ad.

goragarri

goragune iz. *g.er.*

goraintzi iz.: *etxekoei goraintzi; semeak goraintziak igorri dizkigu.*

goraipamen

goraipatu, goraipa, goraipatzen. *du* ad.

goraka adlag.

gorakada

goraki adlag.

gorako 1 iz. 'oka' 2 iz. 'goranzko higidura'

gorakor izond.

goralarri iz. *g.er.* 'goragalea'

goraldi

goraldu* e. **goratu**

goralpen* e. **gorapen; goratze; gorespen**

goraltxatu, goraltxa, goraltxatzen. *du* ad.

Ipar.

goranahi

gorantz edo gorantze* e. **gerruntze**

gorantza iz. 'goratzea, gorespena'

goranzko 1 izlag. 2 iz. *g.er.* 'goragalea'

gorape iz. 'aterpea, estalpea'

gorapen 1 iz. 'goratzea' 2 iz. 'ilgora'

gorarazi, goraraz, gorarazten. *du* ad.
gorarik adlag. *Ipar.*: *kopeta gorarik zebilen.*
goratasun 1 iz. 'garaitasuna': *Ama Birjinaren goratasuna.* 2 iz. 'garaiera'
goratik adlag. *Ipar.*
goratu, gora/goratu, goratzen. *da/du* ad.
goratzaile
goratzapen
goratze
goraxko
gorazarre
gorazarre egin
gorbata
gorbatadun
gorbel iz. 'alga'
gorbeltz izond. *Zub.* 'gorri-beltza'
gorbelztu, gorbeltz/gorbeltzu, gorbeltzen. *da/du* ad. *Zub.*
gorbezitu, gorbezi, gorbezitzen. *da* ad.
gorbitz* e. **gurbitz**
gordailu
gordailutu, gordailu/gordailutu, gordailutzen. *du* ad.
gordailuzain
gordairu* e. **gordailu**
gordari* e. **gordetzaile**; **gordelari**
gordatu* e. **gorde**
gorde, gordetzen. *da/du* ad.
gordean adlag.: *bekatariak eginagatik bekatu ustez gordean.*
gordearazi, gordearaz, gordearazten. *du* ad.
gordegailu iz. *Ipar.* 'gordelekua'
gordegarri iz. 'babesgarria'
gordegia iz. *Ipar.* 'ezkutalekua'
gordeka
gorde-gordeka
gordekako izlag.
gordeketan
kuku-gordeka
gordeki adlag. 'gordean, era gordean'
gordekin iz.: *gantzen gordekina.*
gordelari iz. 'gordetzailea'
gordeleku
gordetegi
gordexolar (herritarra)

gordetzaile
gordezale
gordiar (herritarra)
gordin
gordinik
gordindu, gordin/gordindu, gordintzen. *da/du* ad.
gordinkeria
gordinki
gordintasun
goren izond.: *Auzitegi Gorena.*
gorenaz edo **gorenaz ere** *Ipar.* 'ghehenez ere'
goreneko
gorengo
gorenik adlag.
gorendu, goren/gorendu, gorentzen. *da/du* ad. *g.er.* 'goratu'
gorentasun
goresgarri
goresle
goresmen
gorespen
goreste
goretsi, goretz, goresten. *du* ad.
gorgarri izond. *g.er.*: *zarata gorgarria.*
gorgoil 1 iz. *Bizk.* 'zintzur-sagarra' 2 iz. 'arraitentzako saretxoa'
gorgoina iz. 'zabua'
gorgoinatu, gorgoina/gorgoinatu, gorgoinatzen. *da/du* ad. 'kulunkatu'
gori
gori-gori egin
goriarazi, goriaraz, goriarazten. *du* ad.
goriki adlag.
gorila iz. *Gorilla gorilla*
goritasun
goritu, gori/goritu, goritzen. *du* ad.
gorliztar (herritarra)
gormandiza iz. *Ipar. Zah.* 'sabelkoikeria'
gormant izond. *Ipar. Beh.* 'sabelkoia'
gor-mutu
gorni iz. *Gip.* 'gorrina'
goroldio iz. *Cl. Musci*
goroldiotsu izond. 'goroldioz estalia'
gorontz* e. **gerruntze**
gorosti iz. *Ilex aquifolium*

gorostiki iz. 'gorostiaren zura'

gorotz

gorotzil iz. *Zah.* 'azaroa'

gorozema* e. **garizuma**

gorozki

goroztegi

goroztu, gorotz/goroztu, gorozten. *du* ad.

gorporazio* e. **korporazio**

gorpu

gorputegi

gorputz

gorputz-adar edo **gorputz adar**

gorputz-arima [batez ere pluralean erabilia]: *gorputz-arimen osasuna.*

gorputz-atal edo **gorputz atal**

gorputz-egun edo **gorputz egun**
'Corpus Christi eguna'

gorputz-enbor edo **gorputz enbor**

gorputz eta arima: *gorputz eta arima naiz zurea.*

gorputzezko izlag.: *gorputzezko izakiak.*

gorputz izan: *suge batek heldu eta ordu beteko gorputz zen. (gorputz izan honen ondoan, gorputz egon eta gorputz gelditu / geratu esapideak ere erabiltzen dira: maiteñoa zait hil atzo, aretoan gorputz dago; ondoeza eginda, gorputz geratu zen)*

gorputz saindu *Ipar.* 'eukaristia'

gorputzaldi

gorpuzdun

gorpuzgabe izond.

gorpuzgabeko izlag.

gorpuzkera

gorpuzki iz. 'erlikia'

gorpuzkin* e. **gorpuzki**

gorpuztasun iz. *g.er.*

Gorputzi iz. *Bizk.* 'Corpus eguna'

gorpuztu, gorputz/gorpuztu, gorpuzten.
da/du ad.

gorrail izond. *Batez ere Ipar.* 'gorrixka'

gorraire* e. **gorraize**

gorraize

gorraldi iz. 'entzumenaren galtze igarokorra'

gorrantz

gorrasta

gorrastatu, gorrasta/gorrastatu,
gorrastatzen. *da/du* ad. '(tipula eta) gorritu'

gorreri

gorri 1 iz. eta izond. 'odolaren kolorea';
'odolaren kolorekoa'

gorri-beltz: *arrantzale-kolore gorri-beltz haiekin.*

gorri 2 izond. (ezkertiarra eta)

gorri 3 izond. 'gutziz larria edo handia'

gorriak ikusi

gorri 4 iz. *Bizk.* 'arrain-sarda'

gorriaire iz. *Ipar.* 'gorrina'

gorriarazi, gorriaraz, gorriarazten. *du* ad.

gorribeltz* e. **gorri-beltz**

gorridura iz. *g.er.*

gorrien iz. *Bizk.* 'landareen gorrina'

gorrigune* e. **gorriune**

gorrikara

gorrimin

gorrina 1 iz. 'elgorria' 2 iz. 'landareen gaitza' *Sin.* **mildiu**

gorrindol izond. *Ipar.* *g.er.* 'purpura'

gorrindu, gorrin, gorrintzen. *da* ad.
'gorrinak joa gertatu'

gorringo

gorrintxa iz. *Zub.* *Cantharellus cibarius*

gorriño izond. *Ipar.* 'gorrixka'

gorrista* e. **gorrixka**; **gorrizta**; **gorrasta**

gorritasun

gorritu, gorri/gorritu, gorritzen. *da/du* ad.

gorri-gorri egin

gorriune

gorrixka

gorrixkatu, gorrixka/gorrixkatu,
gorrixkatzen. *da/du* ad. *g.er.*

gorrixta* e. **gorrixka**; **gorrizta**

gorrixtatu* e. **gorrixkatu**

gorrizta

gorro 1 iz. *Bizk.* 'karkaxa'

gorro 2* e. **txano**

gorrotagarri

gorrotarazi, gorrotaraz, gorrotarazten. *dio*
ad.

gorrotatu, gorrota, gorrotatzen. *du* ad.

gorrotatzaile iz. *g.er.*

- gorroto** iz. *Sin.* **herra**
gorrotoan bizi
gorrotoan egon
gorroto izan. *du/dio* ad.
gorrotozko izlag.: *gorrotozko hitzak;*
gorrotozko aurpegia.
- gorrototsu** izond. *g.g.er.* 'gorrotozkoa'
gortasun 1 iz. *g.er.* 'gorrerria'
gorte
gortea egin edo **gorte egin**
gorateatu, *gortea/gorateatu*, *gorateatzen.* *du*
ad.
- gortesau** iz. *ik.* **kortesano**
gortina iz. *h.* **errezel**
gortinar (*herritarra*)
gortu, *gor/gortu*, *gortzen.* *da/du* ad.
goru iz.: *gorua egin* ('*goruetan egin*').
goru-buru edo **goru buru**
goru-txapel edo **goru txapel**
gorueta iz. *g.er.* 'goruaz irutea'
goruetan adlag.: *goruetan egin*
('goruaz irun').
- gorulari**
gorule iz. 'gorularia'
gorztar (*herritarra*)
gosalaitzin iz. *Ipar.* *g.er.*
gosalaurre iz. *g.er.*
gosaldu, *gosal*, *gosaltzen.* *du* edo *da* ad. [
du (*Heg.*) edo *da* (*Ipar.*)]
gosalondo iz. *g.er.*
gosari
gosari-lege edo **gosari lege**
gosaritan
gosari txiki
- gose** 1 iz. 2 izond.: *zerri goseak ezkurra*
amets.
diru-gose iz. eta izond.
goseak egon
gosearen gosez
gose-egarri: *askatasunaren gose-*
egarrria bere baitan darama.
gose-greba edo **gose greba**
gose izan
gosez
- gosebera** izond. *Jas.*
gosedun izond. *g.er.*
- gosegarri** izond.: *elurra bere aroan*
asegarri, handik kanpoan gosegarri.
- gosekil** izond. *Bizk.*
goserik
gosete
goseti
gosetu, *gose/gosetu*, *gosetzen.* *da/du* ad.
gosezto izond. *Bizk.*
gosna iz. *g.er.*
gosta edo **gostatu**, *gosta*, *gostatzen.* *zaio*
ad. *Lap.* eta *BNaf.* *h.* **kostatu**
gostu 1* e. **gustu**
gostu 2 iz. *Ipar.* *h.* **kostu**
gota iz. *Heg.* 'hezueria'
gotaintar (*herritarra*)
gotiko
gotor
gotorki adlag.
gotorleku
gotortasun
gotortu, *gotor/gotortu*, *gotortzen.* *da/du*
ad.
gotortze
gotu* e. **godo**
gotzain
gotzainburu
gotzaindegi
gotzaindu, *gotzain/gotzaindu*, *gotzaintzen.*
da/du ad.
gotzaineria
gotzaingo
gotzaintza
gotzari* e. **gotzain**
gouache
goxatu, *goxa*, *goxatzen.* *da/du* ad. *Adkor.*
goxo izond. eta iz. *Adkor.*
goxoki 1 adlag. *Adkor.*
goxoki 2 iz. *Adkor.*
goxotasun iz. *Adkor.*
gozabide
gozagai iz.
gozagailu iz. *Ipar.* 'gozagarria'
gozagaitz* e. **gozakaitz**
gozagarri
gozakaitz
gozakaizkeria iz. 'zakarkeria'

gozakaiztu, gozakaitz/gozakaiztu,
gozakaizten. *da/du* ad.

gozaki* e. **gozoki**

gozaldi

gozamen 1 iz. 'atsegina, bozkarioa, poza' 2
iz. 'ondasunak erabiltzea eta horien
etekinak eskuratzea': *ondasun
horiatarik bat bere-berea du, eta
bestea gozamenezkoa.*

gozamendun izond.

gozarazi, gozaraz, gozarazten. *du* ad.

gozaro* e. **gozoro**

gozatsu

gozatu, goza, gozatzen. *da/du* ad.

gozatzaile

gozatze

gozo izond. eta iz.

gozoan utzi *Ipar.* '(zerbait norbaiten)
esku utzi, mozkinen truke zain dezan'

gozo-denda edo **gozo denda**

gozo hartu 1 *Ipar.* 'gozatu' 2
'gozotasunez, gozoki hartu'

gozo izan. *zaio* ad. 'atsegin izan'

gozogabe izond.: *gaurko bizimodu
gozogabea.*

gozogile

gozogintza

gozokeria

gozoki 1 iz.

gozoki 2 adlag. *Ipar.*

gozokin* e. **gozoki**

gozoro

gozotasun

gozotegi

gozozale

gr* e. **g**

grabadora* e. **grabagailu; grabatzaile**

grabagailu

grabaketa

grabatu 1, graba, grabatzen. *du* ad.

grabatu 2 iz. *Heg.*

grabatzaile

grabazio

grabitate iz. *Fis.*

grabitorio izond. *Fis.*

grabitazio iz. *Fis.*

gradazio

gradiente iz. *Fis.*

gradu

gradual izond.

gradualki adlag.

graduatu, gradua/graduatu, graduatzen. *du*
ad.

graduatzaille iz. *Hizkl.*

graduazio

gradudun

grafema iz. *Hizkl.*

grafia

grafika* e. **grafiko**

grafiko 1 izond. 2 iz.

grafikoki adlag.

grafismo

grafiti

grafitigile

grafito

grafo iz. *Mat.*

grafologia

grafologiko

grafologo

grama* e. **gramo**

gramatika

gramatikal

gramatikalari* e. **gramatikari**

gramatikalizatu, gramatikaliza,
gramatikalizatzen. *da/du* ad. *Hizkl.*

gramatikaltasun iz. *Hizkl.*

gramatikari

gramo

gramofono

gramola iz. *Heg.* (gramofono mota)

granada 1 iz. (jaurtigaia)

granada 2 iz. 'mingrana'

granadondo iz. 'mingranondoa'

granate 1 iz. *Miner.* 2 iz. (kolorea)

granito

granja* e. **baserri, etxalde, landetxe;**
haztegi

grapa iz. *Heg.*

grapadora* e. **grapagailu**

grapagailu iz. *Heg.*

grapatu, grapa/grapatu, grapatzen. *du* ad.
Heg.

grasa* e. **koipe; gantz; urin**

graspa iz. *g.er.* 'patsa'

gratinatu, gratina, gratinatzen. *du* ad.

grazia

grazia egin *Heg.:* *grazia egin zion ateraldi hark.*

graziazko izlag.

greba

grebalari

grefier iz. *Ipar. Beh.* 'epaitegiko idazkaria'

grefiergo iz. *Ipar.*

gregoriano izond.: *kantu gregorianoa;*
egutegi gregorianoa.

grek* e. **greko**

greka* e. **greko**

grekera* e. **greko; greziera**

greko 1 izond. eta iz. (herritarra) *Sin.*

greziar 2 iz. (hizkuntza) *Sin. greziera*

gremio iz. *Heg.*

grenadar (herritarra)

gres

gresilla

greziar izond. eta iz. (herritarra) *Sin.*

greko

greziera iz. (hizkuntza) *Sin. greko*

griego* e. **greko; greziar; greziera**

grifo iz. *g.er.* (animalia mitologikoa)

grila iz. *Ipar. g.er.* 'burdin sarea'

grillo iz. *Heg. Beh.* 'girgilua'

grimasa* e. **ihakin; keinu**

grimu iz. *g.er.* 'mihuraren fruitua'

grina 1

grinan egon *Ipar.* 'arduratua,
kezkatua egon'

grina 2 iz. *Bizk.* '(zaldiaren) lepo gaineko
zein buztaneko ilea'

grinagarri

grinarazi, grinaraz, grinarazten. *du* ad.

grinati izond. *Ipar.*

grinatsu

grinatsuki adlag. *Ipar.* 'arduraz, kezkaz'

grinatu, grina/grinatu, grinatzen. 1 *da/du*
ad. *Ipar.* 'arduratu, kezkatu' 2 *da* ad.
Ipar. 'joera izan': *idoloetara grinatu*
ziren.

gringo

gripe

gris

grisaxka

grisela* e. **gresilla**

griselu* e. **kriseilu**

grisu

groenlandiera (hizkuntza)

grua* e. **garabi**

gu

gurean 'gure etxean'; 'gure artean'

guaiaba iz. 'guaiabondoaren fruitua'

guaiabondo iz. *Psidium guayava*

guaiako iz. *Guaiacum sp.*

guanina iz. *Biokim.*

guapo izond. *Heg. Beh.*

guarania (hizkuntza)

guarda 1 iz. *Batez ere Ipar.* 'mugazaina' 2
iz. *Heg. h. -zain; zaintzaile*

guardasol iz. *Heg. Lgart.* 'aterkia'

guardatu, guarda/guardatu, guardatzen. *du*
ad. *Zah.* 'gorde'; 'zaindu, begiratu'

guardia 1 iz. h. **zaintza** 2 iz. h. **zaintzaile;**
udaltzain

guardia egin 1 *Ipar.* 'guardia eman,
kasu eman' 2 *Heg.* 'zaintzaldia egin';

'txandako izan'

guardia eman *Ipar. Zah.* 'kasu eman'

guardia zibil

guardiar (herritarra)

guarnizio* e. **garnizio**

guata

guatemalar (herritarra)

guau* e. **au**

gubia

gubil iz. 'zizel txikia'

gubil zabal 'zizela'

gubileko iz.

guda iz. h. **gerra**

gudagizon iz. h. **gerra-gizon** edo **gerra**
gizon; gerrari

gudaketa iz. *g.er.* 'gudua'

gudalari* e. **gudari; gerrari**

gudalburu

gudaldi

gudaleku iz. *g.er.*

gudaletxe iz. 'kaserna, kuartela'

gudaloste* e. **gudaroste**

gudamutil

gudari

gudaritza

gudaroste iz. h. **armada**

gudate iz. *g.er.* 'gerratea'

gudazale izond. *g.er.* 'gerrazalea'

gudu

gudu egin 'gudukatu'

gudu-eten

guduka iz.

gudukan adlag.

gudukarazi, **gudukaraz**, **gudukarazten**. *du* ad.

gudukari* e. **gudulari**

gudukatu, **guduka/gudukatu**, **gudukatzen**.

da/du ad.: *etsai bortitzenekin*

gudukatu dira (ez **gudukatu dute*

); *beti gudukatu ditu bere etsaiak*.

gudukatze iz. *g.er.*

guduketa* e. **guduka**

gudulari iz. eta izond.: *herri gudularia*.

gueñestar (herritarra)

guganatu, **gugana/guganatu**, **guganatzten**.
da/du ad.

guhaur izord. [*gu* izenordainaren era indartua]

gujaratera (hizkuntza)

gula iz. *Zah.* 'sabelkeria, sabelkoikeria'

guleria iz. *Bizk.*

gun iz. *Gip.* 'muina'

gune

guneka adlag.

guntz* e. **gontz**

guntzurrun* e. **giltzurrun**

gupel* e. **upel**

gupera izond. *Bizk. g.er.*

gupida

gupida izan

gupidagabe izond.

gupidagarri

gupidakor izond. *g.er.* 'errukiorra'

gupidatsu

gupidatu, **gupida/gupidatu**, **gupidatzen**.
da/du ad.

gupidetsi, **gupidets**, **gupidesten**. *du* ad.

gur iz. *g.er.* 'gurtza'

gur egin

gura

gurako izlag.: *bere gurako gaia ematen badiote*.

guraez iz. 'nahieza'

gura izan 1, **gura izan**, **gurako**. *du* ad.

gura adina

gura eta gura ez

gurago izan

guraize iz. pl. *Sin.* **aiztur**; **artazi**

gurari

guraritu, **gurari/guraritu**, **guraritzen**. *du* ad.

guraskide iz. 'ezkonlagunen gurasoak elkarrekiko'

guraso iz. [pl. da gehienetan; zenbait testuingurutan erabil daitezke *guraso bat bezalakoak*]

elizako guraso *Sin.* **eliz guraso**

gurasorde

gurasotasun iz. *g.er.*

gurasotu, **guraso/gurasotu**, **gurasotzen**. *da* ad. 'guraso bihurtu'

gurata adlag.: *gurata egin dute horrela*.

gurbe iz. 'gurbeondoaren fruitua'

gurbeondo iz. *Sorbus domestica*.

gurbil 1 iz. 'pitxerra'

gurbil 2 izond. *Jas.* 'zuhurra, prestua'

gurbildu, **gurbil/gurbildu**, **gurbiltzen**. *du* ad. *Ipar. g.er.*

gurbilki adlag. *g.er.*

gurbiltasun iz. *g.er.*

gurbitz iz. *Arbutus unedo*

gurdi

gurdi-haga edo **gurdi haga**

gurdibide

gurdidun iz. *g.er.*

gurdika adlag.

gurdikada

gurdizain

gurdo izond. *Ipar.* 'guria, mardula'

Gure Aita iz. (kristau-otoitz baten izena)

gureganatu, **guregana/gureganatu**,
gureganatzen. *da/du* ad.

guren 1

guren 2* e. **guruin**

gurenda iz. *g.g.er.* 'garaipena'

guretu, **gure/guretu**, **guretzen**. *da/du* ad.

gurgarri

gurguilu iz. *Bizk. g.er.* 'aihotza'

gur-gur adlag. (onomatopeia)

gur-gur egin
gurgur iz.
 gurgura* e. **gurgur**
 gurguria* e. **gurgur**
 gurgurika* e. **gurgurka**
gurgurio iz. *Fam. Bruchidae eta Fam. Curculionidae*
gurgurka adlag.
guri 1
 guri 2* e. **gurin**
guriarazi, guriaraz, guriarazten. *du ad.*
gurikeria
guriki adlag.
gurin
gurineztatu, gurinezta, gurineztatzen. *du ad.*
gurintxo iz. 'gongoila'
guritasun
guritu, guri/guritu, guritzen. *da/du ad.*
gurkera iz. *g.er.* 'gurtzeko mugimendua'
gurpen iz. h. **gurtza**
gurpil
gurpil-aulki edo **gurpil aulki**
gurpildun izond.
gurrarazi, gurraraz, gurrarazten. *du ad. g.er.*
gurtardatz iz. 'gurdi-ardatza'
 gurte* e. **gurtza**
gurtesi iz. *g.er.*
gurtetxe iz. *g.er.*
gurtu, gur/gurtu, gurtzen. 1 *da ad. Ipar.* 'makurtu' 2 *du ad.* 'adoratu'
gurtza
gurtzaile
guru
guruin iz.: *malko-guruinak.*
gurutzada
gurutzadura
gurutzaketa
gurutzamen iz. *Ipar.* 'harremana'
gurutzatu 1, gurutzta, gurutzatzen. 1 *du ad.:* *zangoak gurutzatu.* 2 *da/du ad.:* *atean gurutzatu gara; kalean gurutzatu dugun laguna.*
gurutzatu 2 iz. 'gurutzadako militarra'
gurutzatze
gurutze iz.: *Gurutze Gorria.*

ahoan gurutze adlag. *Ipar. g.er.* 'jan gabe'
besoak gurutze adlag. *Ipar.*
eskuak gurutze adlag. *Ipar.:* *ez zarete eskuak gurutze egonak.*
gurutze-bide edo **gurutze bide**
gurutze-ganga edo **gurutze ganga** *Arkit.*
gurutze santuaren
gurutzetara adlag. 'gurutzea eratuz'
gurutzetadun
gurutzefika iz. *Ipar.* 'Kristoren irudia duen gurutzea'
gurutzefikatu, gurutzefika/gurutzefikatu, gurutzefikatzen. *du ad. Ipar.*
gurutzefikatzaile iz. *g.er.*
gurutzegramak iz. h. **hitz gurutzatuak**
gurutzeratu, gurutzerera/gurutzeratu, gurutzeratzen. *du ad. g.er.* 'gurutziltzatu'
gurutzeria
gurutziltzatu, gurutziltza, gurutziltzatzen. *du ad.*
gustagarri
gustatu, gusta, gustatzen. *zaio ad.*
 gusto* e. **gustu**
gustu
gustuan adlag. *Ipar.* 'gustura'
gustu eman *Heg.:* *makina bati gustu emanda joana da mundu honetatik.*
gustu hartu: *ostatu merke hari gustu hartu zion.*
gustu izan. *du ad.:* *bertso berriak jartzera noa, gustu duenak aditu.*
gustuko
gustura
gustuz adlag.
gutar 1 iz. 'gure familiakoa, artekoa, aldekoa, alderdikoa dena'
gutartean *Ipar.* eta *Naf.* 'gure artean'
gutarteko
gutartera
guti *Ipar.* eta *Naf.* 'gutxi'
guti edo aski
gutien ustean
gutiz gehien 'ia dena' (Gehienetan pluralean erabiltzen da)
gutixko

gutizia
gutziagarri
gutziarazi, gutziaraz, gutziarazten. *du* ad.
gutziatsu
gutziatu, gutzia/gutziatu, gutziatzen. 1 *du* ad. 'biziki desiratu' 2 *da/du* ad. 'gutiziaz bete'
gutizios edo **gutizioso** izond. h. **gutziatsu**
 gutti* e. **gutxi**
gutun
gutun-azal
gutuneria iz. 'gutunak, gutun saila'
gutunontzi iz. 'postontzia'
gutxi 1: *hamarrak hamar gutxi; hamarrak hamar gutxiago; hamarrak hamar gutxitan; hamarrak hamar gutxiagotan; gutxi edo asko; gutxi edo gehiago.*
den gutxiena
den gutxieneko
den gutxiarik
gutxiago
gutxiago edo gehiago
gutxiagoko
gutxi-asko *g.er.*
gutxi bat 'pixka bat, xorta bat'
gutxiegi
gutxien
gutxienean
gutxieneko
gutxienez edo **gutxienez ere**
gutxien-gutxienez
gutxienik
gutxi gorabehera
gutxi gorabeherako izlag.
gutxik egin [*du, zuen* laguntzaileekin erabiltzen da]: *gutxik egin du hil ez nauenean; gutxik egin zuen, nihaur ere ez bainintzen negarrez hasi.*
gutxitan
gutxiagotasun iz. *g.er.*
gutxiagotu, gutxiago/gutxiagotu, gutxiagotzen. *du* ad.
gutxiarazi, gutxiaraz, gutxiarazten. *du* ad.
gutxiagitasun
gutxiena adlag. 'gutxien'

gutxiengo
gutxiesgarri
gutxiespen
gutxietsi, gutxiets, gutxiesten. *du* ad.
gutxika adlag.
gutxitasun iz. *g.er.*
gutxitu, gutxi/gutxitu, gutxitzen. *da/du* ad.
gutxitxo
gutxitze
gutxixeago
 gutxixko* e. **gutxiko**; **gutxitxo**
 gutxiz gehien* e. **gutiz gehien**
guyanar (herritarra)
guzi h. **guzti**
guzti: *hau guztia; bide hartan guztian; horiekin guztiekin; hau guztiau; hori guztiori.*
eta guzti
guztian
guztiarekin ere
guztiaz ere *Zah.* 'guztiarekin ere'
guztietan
guztira
guztiz 1 adlag. 'erabat, zeharo' 2 adlag. *Ipar.* 'batez ere'
guztiz ere 'batez ere'
guztiahaldun
guztiahaltasun
guztiro adlag. *g.er.* 'guztiz'
 guztitara* e. **guztira**
guztizko izlag.
 guzur* e. **gezur**
h 1 iz. 'euskal alfabetoaren zortzigarren letra' 2 (*ordu* -ren ikurra)
H (*hidrogeno* -ren ikurra)
ha 2 (*hektarea* -ren ikurra)
haatik
habaila
habailari
habanar (herritarra)
habanera iz. *Mus.*
habano izond. eta iz. 'Kuban landuriko zigarroa'
habe 1
habe-harri edo **habe harri**
habe 2 iz. *Ipar.* 'ezpara'
habearte

habetu, habe/habetu, habetzen. *du ad. g.er.*

habetxo iz. *g.er.* 'zuhaixa'

habia

habitat

haboro adlag. *Zub.* 'gehiago'

haborokin

haboroxe *Zub.* 'gehixeago'

habuin iz. *Zah. h.* **hagun**

hadrianopolistar (herritarra)

haga

hagaka adlag. 'haga-kolpeka'

hagatu, haga/hagatu, hagatzen. *du ad. g.er.*
'hagaz jo'

hagin 1

haginak erakutsi

hagineko min edo **haginetako min**

hagin 2 iz. *Taxus baccata*

haginka adlag.

haginka egin

haginkada

haginkari

hagiografia

hagiografiko

hagiografo

hagitz adlag. 'asko, oso'

hagitzez... -ago

hagoan adlag. *Zah.* 'orekan'

hagoatu, hagoa, hagoatzen. *da/du ad. Ipar.*

hagun 1

haguntsu izond.

haia-haia adlag. *Ipar.* 'arin, laster'

haidor izond. *Ipar.* 'burgoia, harroa'

haikatu, haika, haikatzen. *da ad. Ipar.*
'jaiki'

haikatze

hain

hain gutxi 'ezta ere (ezezko esaldietan erabiltzen da)': *ez dut ninerik behirik, hain gutxi idirik.*

hain justu edo **hain justu ere** *Heg.*
'hain zuzen'

hain laster *Ipar.* 'berehala'

hain sarri *Batez ere Bizk.* 'berehala'

hain segur *Ipar.* 'segur aski'

hain zuzen edo **hain zuzen ere**

haina 1* e. **adina**

haina 2 izord. 'delako pertsona hura': *nor ere etorriko baita, haina ene laguna da.*

hainbako izond. *Bizk.:* *botoiduna hainbako baino gehiago gustatzen zaio.*

hainbanatu, hainbana/hainbanatu, hainbanatzen. 1 *du ad.* 'banatu' 2 *du ad.* 'hainbaten artean proportzionalki banatu'

hainbarik adlag. *Bizk.:* *dela txokolateagaz, dela hainbarik, ondo gozo dago pastel hori.*

hainbat

hainbatean adlag. 'erdipurdi, hainbestean'

hainbateko izlag.

hainbat... -en *Batez ere Bizk.:* *hainbat lasterren erabaki.*

hainbatenaz... non

hainbatetan

hainbatetaraino adlag. 'hainbeste'

hainbat gaizto edo **hainbat gaiztoago** '(-entzat) okerrago': *hainbat gaizto(ago) egiten ez dutenentzat.*

hainbat hobe edo **hainbat hobeto**: *ikusten dut zenbaiten aurpegia arintzen: hainbat hobe!*

hainbatik hainbatean *Zah.*

hainbat izan. *da ad.:* *bizkaitar guztientzat hainbat da "sartzea" edo "sartutea".*

hainbateko iz.

hainbertze *Lap. eta Naf. h.* **hainbeste hainbertzenarekin**

hainbeste

hainbestean adlag.: *orduko hainbestean lan egiten dute; —zer moduz? —hainbestean!*

hainbesteko izlag.

hainbesteraino edo

hainbestetaraino

hainbesterainoko edo

hainbestetarainoko izlag.

hainbestetan

hainbestez adlag. *Heg. g.er.*

hainbesteko iz.

haiotz* e. **aihotz**

haitada iz. *Ipar.* 'saioa': *bazkal ondoan gaur izan dira bertso-haitada beroak.*

haitiar (herritarra)

haitz 1

haitz 2* e. **haritz**

haitzarte

haitzulo

haitzur* e. **aitzur**

haitzurdin iz. 'marmola'

haizagailu

haizarazi, haizaraz, haizarazten. *du* ad.

haizatu, haiza, haizatzen. *da/du* ad.

haizatzaile

haizatze

haize

haize alde adlag. *Ipar.:* *haize alde, nornahik egin dezake auzapez baten lana.*

haizea poparean

haize-arka edo **haize arka**

haize-arrosa

haize-babes izond.: *toki hezea eta haize-babesa.*

haize beltz

haize-bolada edo **haize bolada**

haize-bunbada edo **haize bunbada**

'haize-bolada'

haize-burrunba edo **haize burrunba**

Lap. eta *BNaf.*

haize egin

haize eman

haize-errota edo **haize errota**

haize gorri 'haize oso hotza'

haize hego 'hego haizea'

haize kirri *Meteorol.*

haize-kolpe edo **haize kolpe**

haize kontra adlag. *Ipar.*

haize-laster iz.

haize-oihal edo **haize oihal** *Sin.* **bela**

haize-orratz edo **haize orratz**

haize-portu 'haize-lasterra'

haize-soinu edo **haize soinu** *Sin.*

haizezko soinu

haize-zirimola edo **haize zirimola**

haize-zulo edo **haize zulo**

haize-zurrunbilo edo **haize zurrunbilo**

haizealde

haizealdi

haizebe

haizebelats izond. *g.er.* 'buruarina'

haizeberritu, haizeberri, haizeberritzen.

da/du ad.

haizeberritze

haizebide

haizegune

haizekeria iz. *g.er.* 'harrokeria'

haizemaile

haizeño

haizeola iz.

haizeputz izond. *g.er.* 'harroputza'

haizeratu, haizera/haizeratu, haizeratzen.

da ad. *g.er.*

haizetako iz. 'automobilaren aurreko kristala'

haizete

haizetsu

haizetxo

haizeztatu, haizezta, haizeztatzen. *du* ad.

haizeztatze

haizkora* e. **aizkora**

haizpe

haizpitarte iz. 'haitzartea'

haizu adlag. *g.er.:* *debekatu zituen*

erlijiozko antzerki oro, besteak haizu uzten zituelarik.

haizu izan. *da* ad. *Ipar.* 'zilegi izan'

haizutasun iz. *g.er.*

hala

hala bada lok.

hala berean

hala edo hala *g.er.* 'nola edo hala'

hala ere *Sin.* **halere**

hala eta guztiz

hala eta guztiz ere

hala-hala adlag. *Ipar.* 'berdin-berdin'

hala-hola adlag. 'ez oso ongi'

hala-holako

hala moduz *Gip.*

hala moduzko *Gip.*

hala nola 1 'adibidez' 2 *Ipar.* 'bezala':

jauregiko eskailerak berrituak izan

dira, hala nola zureriaren bertze zati asko.

hala... nola

hala-nolako *g.er.* 'hala-holakoa, nola-halakoa'

halarik ere

halabehar

halabeharrez

halabeharrezko izlag.

halaber adlag. *Sin.* **orobat**; **berebat**

halabiz

halakatu, halaka, halakatzen. *da/du* ad. *Ipar.*

halako

halako batean edo **halako baten**

halako bat egin: *hitz eder horiek aditzeak halako bat egiten digu.*

halako batez *g.er.* h. **halako batean**

halako eran... non

halako gisan... non

halako gisaz... non

halako moldez... non

halakoren batean edo **halakoren baten** *Batez ere Bizk.* 'halako batean'

halakoxe

halakret iz. *g.er.* 'koraza'

halan* *Bizk.* e. **hala**

halandaze lok. *Bizk.* *g.er.* 'beraz'

halatan adlag. 'hala'

halatsu

halatsuko izlag. *g.er.*

halaxe

halda-maldaka adlag. *Ipar.* 'balantzaka'

halere lok. *Sin.* **hala ere**

halikarnasoar (herritarra)

halogenatu izond. *Kim.*

halogeno

halogenuro iz. *Kim.*

halterofilia

haltsar iz. pl. *Jas.* 'erraiak'

haltsuar (herritarra)

haltz iz. *Alnus sp.*

haltzadi iz. *g.er.* 'haltz-oihana'

haltzari* e. **altzari**

haluro iz. *Kim.*

haluzinatu, haluzina, haluzinatzen. *du* ad.

haluzinazio

haluzinogeno

hamabi zenbtz.

hamabi ehun zenbtz. 'mila eta berrehun'

hamabigarren

hamabiko iz.

hamabina banatz.: *hamabina mila.*

hamabinaka adlag.

hamabira banatz. *Ipar.* 'hamabina'

hamabiraka adlag. *Ipar.* 'hamabinaka'

hamabiren iz.

hamabortz *Ipar.* eta *Naf.* h. **hamabost**

hamabosgarren

hamaboskari iz.

hamabosna banatz.: *hamabosna mila.*

hamabosnaka adlag.

hamabost zenbtz.

hamabost ehun zenbtz. 'mila eta bostehun'

hamabostaldi

hamabostero adlag.: *hamabosteroko bilera.*

hamabosteroko iz. h. **hamaboskari**

hamahiru zenbtz.: *atzoko hirurak etorri*

ziren, baina beste hamahiruak etxean gelditu ziren.

hamahiru ehun zenbtz. 'mila eta hirurehun'

hamahirugarren

hamahiru-hortz iz. *g.er.* (are mota)

hamahiruna banatz.: *hamahiruna mila.*

hamahirunaka adlag.

hamaika zenbtz.: *hamaika pertsona dira; hamaika lan egin du.*

hamaika ehun zenbtz. 'mila eta ehun'

hamaikagarren

hamaikana banatz.: *hamaikana mila.*

hamaikanaka adlag.

hamaikara adlag. *Ipar.* 'hamaikana'

hamaikatxo: *hamaikatxo aldiz errepikatu zigun hori irakasleak.*

hamaiketako iz.

hamaka

hamalau zenbtz.: *atzoko laurak etorri*

ziren, baina beste hamalauak etxean gelditu ziren.

hamalau ehun zenbtz. 'mila eta laurehun'

hamalaudun iz. *Sin. soneto*

hamalagarren

hamalauna banatz.: *hamalauna mila.*

hamalaunaka adlag.

hamalaurkun iz. *Zah. 'hamalauduna'*

hamar zenbtz.: *hamarrez gero; hamarrak ezker.*

hamargarren

hamarkada

hamarna banatz.: *hamarna mila.*

hamarnaka adlag.

hamarraldi

hamarratz iz. *Astacus sp. eta Carnicus sp. eta Pachygrapsus sp.*

hamarreko iz.

hamarreko handi *Sin. hamarreko nagusi*

hamarreko nagusi *Sin. hamarreko handi*

hamarreko txiki

hamarren

hamarretako iz.

hamartar izond.

hamasei zenbtz.

hamasei ehun zenbtz. 'mila eta seiehun'

hamaseigarren

hamaseiko iz. (diru zahar batzuen izena)

hamaseina banatz.: *hamaseina mila.*

hamaseinaka adlag.

hamazazpi zenbtz.

hamazazpi ehun zenbtz. 'mila eta zazpiehun'

hamazazpigarren

hamazazpina banatz.: *hamazazpina mila.*

hamazazpinaka adlag.

hamazortzi zenbtz. h. **hemezortzi**

hamikatu izond. *Ipar. '(goseak) akitua': goseak (edo gosez) hamikatua.*

hamster iz. *Cricetus sp. eta Mesocricetus sp.*

hamu* e. **amu**

han

handik adlag. 'toki edo une hartatik'

handik hara

handik hona

hango

han hara edo **han harat** *Ipar. 'urruti'; 'aurrera'*

han-hemen adlag. 'han eta hemen'

han-hemenka

han-hor adlag. 'han eta hemen'

han nonbait

hanbat* e. **hainbat**

handi

handi-handika adlag. 'xehetasunetan sartu gabe'

handi-mandi

handi-txiki

handiagotu, **handiago/handiagotu**, **handiagotzen**. *da/du* ad.

handiagotze

handiarazi, **handiaraz**, **handiarazten**. *du* ad.

handi-aurki izond. *Gip.*

handidura iz. *g.er. 'handitsua, hantura'*

handientza iz. *g.er. 'maiestatea'*

handiespen iz. *g.er.*

handieste

handietsi, **handiets**, **handiesten**. *du* ad.

handigai izond. *g.er.*

handigarri

handigura iz. eta izond.

handikari izond. 'handizalea'

handikeria

handiki 1 iz.

handiki 2 adlag. *Batez ere Ipar. g.er. 'handizki'*

handikiro adlag.

handikitu, **handiki/handikitu**, **handikitzen**. *da/du* ad. *g.er. 'handiki bihurtu'*

handikor izond. *g.er. 'handituz doana': eliza zaharreko ezkila handien hots handikorrak esnatu gaitu.*

handikote

handinahi iz. eta izond.

handinahikeria

handinahiko izond.

handinahitasun

handios izond. *Ipar.*

handiputz izond. *g.er. 'harroputza'*

handipuzkeria iz. *g.er. 'harropuzkeria'*

handipuztu, **handiputz/handipuztu**, **handipuzten**. *da* ad. *g.er. 'harropuztu'*

handiro
handitasun
handitsu iz. 'handitua, batez ere mamitsua'
handitu, handi/handitu, handitzen. *da/du*
 ad.
handitxo
handitzaile
handitze
handiuste iz. *Sin. hantuste*
handiusteko izond. *g.er.: gizon*
handiusteko askoren buruhaustekak.
handixko
handizale
handizka adlag.: *handizka saldu, erosi.*
handizkako izlag.: *handizkako*
merkataritza.
handizkari iz. eta izond. 'handizkako
 saleroslea'
handizkatu, handizka/handizkatu,
 handizkatzen. 1 *du* ad. 'goraipatu' 2 *du*
 ad. 'zerbait den baino handiagotzat
 eman'
handizkatze
handizki 1 adlag.
handizki 2 iz. *g.er.* 'handikia'
handizuren iz. *g.er.*
abarka-handizuren
handurreria iz. *g.er.* 'harrokeria'
hangar 1 iz. 'hegazkinak gordetzeko
 aterpea' 2 iz. *Ipar.* 'aterpe hormaz itxi
 gabea'
 hangare* e. **hangar**
hangotar izond. eta iz. *g.er.*
 hanitz* e. **anitz**
hanka 1 iz. *Heg.* 'oina, zangoa' 2 iz. *Ipar.*
 'aldaka, mehaka'
hanka-arin
hanka egin
hanka-hezur edo **hanka hezur**
hanka-hots edo **hanka hots**
hanka-hutsik
hanka-joko edo **hanka joko**
hanka-luze edo **hankaluze**
hanka-motz edo **hankamotz**
hanka-okar
hanka-puntetan edo **hanka**
puntetan adlag. *g.er.*
hanka sartu *Heg. Beh.*

hanka-sartze edo **hanka sartze** iz.
Heg. Beh.

hanka-zain edo **hanka zain**
hankaz gora

hankabiko

hankadun

hankagabe

hankaluze edo **hanka-luze** izond.

hankamotz edo **hanka-motz** izond.

hankape 1 iz. 2 adlag.

hankapean

hankapetik: *ez da hankapetik*
ateratzen; hankapetik irabazi dio
 (erraz irabazi dio).

hankapeko izlag. eta iz. 'mendekoa'

hankaperatu, hankapera, hankaperatzen.
du ad.

hankarte

hankazpi

hanoitar (herritarra)

hanpadura iz. *Sin. enfasi*

hanparazi, hanparaz, hanparazten. *du* ad.

hanpatu, hanpa, hanpatzen. *da/du* ad.

hanpurutsu izond. 'harroa'

hantarazi, hantaraz, hantarazten. *du* ad.

hantatu, hanta, hantatzen. *da/du* ad. *Ipar.*
g.g.er.

hantu, hant/hantu, hantzen. *da/du* ad.
 'puztu'

hantura

hantuste iz. *Sin. handiuste*

hantxe

haparka iz. *Ipar. g.er.* 'liskarra'

haparkatu, haparka/haparkatu,
 haparkatzen. *da* ad. *Ipar. g.er.*

haploide izond. *Biol.*

har iz. (animalia)

hara

hara bada

harago

hara han

hara hemen

hara-hona

hara-honaka

hara hor

haraino

- hara non:** *hara non diren mendi maiteak.*
- harantz**
- harantz-honantz**
- harat** adlag. *Ipar.* 'hara, harantz'
- harat-honaka** *Ipar.* 'hara-honaka'
- hara zer:** *hara zer ergelkeria!*
- harabartu**, harabar, harabartzen. *da* ad. *Jas.* 'harrek jan'
- haragi** iz.: *haragi-bulda.*
- haragi bizi**
- haragi bizian** edo **haragi bizitan**
- haragi bizian egon** edo **haragi bizitan egon**
- haragi bizian jarri** edo **haragi bizitan jarri**
- haragi egin:** *hitza haragi egin zen.*
- haragi-salda** edo **haragi salda**
- haragitako** edo **haragitarako**
- haragi-uzte** edo **haragi uzte**
- haragi-xerra** edo **haragi xerra**
- haragizko**
- haragidun** izond.: *arimak gorputz haragidun bat izan behar du.*
- haragijale**
- haragikeria**
- haragiki** iz. 'okela'
- haragikoi**
- haragitsu**
- haragitu**, haragi/haragitu, haragitzen. *da* ad.
- haragitze**
- haragizale**
- haragiztatu**, haragizta, haragiztatzen. *da* ad. *g.er.*
- haragizatze** iz. *g.er.*
- hara-honakari** izond. eta iz. *g.er.*
- hara-honakatu**, hara-honaka/hara-honakatu, hara-honakatzen. *da/du* ad. *g.er.*
- haraindi:** *mugaz haraindian, mugaz haraindiko, mugaz harainditik, mugaz haraindira.*
- haraitzina**
- harakai** iz. 'haragitako aberea'
- harakin**
- harakindegi** iz. *g.er.* 'harategia'
- harakintza**
- harakiri**
- harako** izlag.: *harako Cervantesek aipatzen zuen lanbide hura.*
- harako han** 'han, hango (toki) hartan'
- harakune** iz. *Bizk.:* *ebakiak erraz sendatzen zaizkio harakune onekoari.*
- haran**
- harandar** (herritarra)
- harantzalde**
- hararetar** (herritarra)
- harategi**
- harat-honat** iz. batez ere pl.: *gerraren harat-honatak.*
- haratu**, hara/haratu, haratzen. *da* ad.
- haratustel** iz. *g.er.* 'haragi ustela'
- haraxe** adlag.
- harbi* e. **arbi**
- harbide** iz. 'harrizko bidea'
- harbitxi* e. **harribitxi**
- harburu** iz. *Arkit.*
- hardit** izond. *g.g.er.* 'ausarta'
- hardoi** iz. 'harrobia'
- hardun** izond. *g.er.* 'harra(k) d(it)uena'
- hardundu**, hardun/hardundu, harduntzen. *da* ad. *g.er.*
- harea**
- harea erloju** edo **harea-erloju**
- harea lur** edo **harea-lur**
- hareatsu**
- hareatza**
- hareharri**
- harem** iz.
- harenganatu**, harengana/harenganatu, harenganatzen. *da/du* ad.
- harez gero* e. **harrezkero**
- hargailu** iz.: *uhin hargailua.*
- harganatu**, hargana, harganatzen. *da* ad. *Heg.*
- hargatik** lok. 'hala ere'
- hargin**
- hargin beltz** 'masoia'
- hargindegi** iz. 'harginaren lantegia'
- hargingo** iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'hargintza'
- hargintza**
- hargorri** iz. *g.er.* 'zinabrioa'
- hargune**
- hari**

harira etorri
hari-soinu edo **hari soinu** *Sin.*
harizko soinu
hari-zuntz edo **hari zuntz**
harigai iz. 'haria egiteko gaia'
harik eta: *lan honetan jarraituko dugu,*
harik eta bukatu arte(ino).
haril
harildu, haril/harildu, hariltzen. *du ad.*
harilkai
harilkatu, harilka, harilkatzen. *du ad.*
harilketa
harilko iz. *Ipar.* h. **haril**
 haristatu* e. **hariztatu**
haritsu izond.
haritz iz. *Quercus sp.*
haritz gorri *Quercus rubra*
haritzondo iz.
harizpi
hariztaketa
hariztatu, harizta, hariztatzen. *du ad.*
hariztegi iz. *g.er.* h. **harizti**
harizti
hariztoi iz. *g.er.* h. **harizti**
harjo 1 iz.: *sagar honek harjoa du.* 2
 izond.: *obra hilak, harjoak, hutsalak.*
harkaitz
harkaitz-txori *Tichodroma muraria*
harkaitz-zulo edo **harkaitz zulo**
harkaitzarte iz. *Gip.* 'haitzarte'
harkaizpe
harkaizti iz. *Gip.*
harkantoi
harkaskar iz. *g.er.* 'hartxintxarra'
harkor izond. *g.er.*
harlandu
harlangaitz iz. *Eraik.*
harlantza iz. *g.er.* 'hargintza, harri-lantzea'
harlauza
 harma* e. **arma**
 harmagin* e. **armagin**
harmaila
harmailu
 harmarri* e. **armarri**
 harmategi* e. **armategi**

harmen 1 iz. *g.er.* 'eskumena, eskuaren irispidea' 2 iz. *g.er.* 'eskumena, eskukada'
harmonia
harmoniatsu izond.: *bertute guztien batasun harmoniatsua.*
harmonika iz. 'ahoko soinua'
harmoniko izond. eta iz.
harmonium
harmonizatu, harmoniza, harmonizatzen. *du ad. Mus.*
harmonizazio iz. *Mus.*
harnabar iz. h. **harrinabar**
 haro 1* e. **aro 2**
haro 2 iz. *Ipar.* 'zarata'
haro egin *Ipar.* 'zarata egin'
harotsu izond. *Ipar.* 'zaratatsua'
 harotz* e. **arotz**
harpa 1 iz. (musika-tresna) 2 iz. 'arranpa'
harpa jo
harpauso iz. *g.er.*
harpe
harpe-zulo
harpetar izond. eta iz. *g.er.*
harpide
harpidedun
harpidetu, harpide/harpidetu, harpidetzen. *da/du ad.*
harpidetza
harpiko iz. *g.er.* 'zizela'
 harpoi* e. **arpoi**
harrabots
harralde iz. *g.er.*
harraldi iz. '(zerbait) hartzen den aldi bakoitza'
harramantza
harramantzatsu
harramazka 1 iz. 'larruazaleko urratu ez sakona'
harramazka 2 iz. 'gehiegizko presa'
harramazkan adlag. 'gehiegizko presaz, arrapaladan'
harramazkatu, harramazka/harramazkatu, harramazkatzen. *du ad.*
harrandar (herritarra)
harrapagailu
harrapaka

harrapakatu, harrapaka/harrapakatu, harrapakatzen. *du* ad. '(etxe bateko ondasunak, hiri batekoak) lapurtu, harrapatu'

harrapakeria

harrapaketa

harrapaketan

harrapakin

harraparazi, harraparaz, harraparazten. *dio* ad.

harrapari

harrapatu, harrapa, harrapatzen. *du* ad.

harrapatzaile

harrapatze

harrapazka adlag. *Gip.* eta *Naf.* h.

harrapaka

harrarazi, harraraz, harrarazten. *dio* ad.

harrarte iz. 'haitzen arteko igarobidea'

harraska

harraskatu, harraska/harraskatu, harraskatzen. *du* ad. *g.er.* 'hatz egin'; 'igurtzi, karraskatu'

harrate iz. *g.er.* 'mendatea'

harreman

harreman-hauste edo **harreman hauste**

harrera

harresi

harresidun izond.: *hiri harresiduna.*

harresitu, harresi/harresitu, harresitzen. *du* ad.

harresiztatu, harresizta, harresiztatzen. *du* ad.

harrespil iz. *Sin.* **cromlech**

harrezkero

harrezkeroko izlag.

harrezkeroztik adlag. 'harrezkero'

harri

harria bota

harria egin

Harri Aro

harri baliotsu 'harribitxia'

harri bizi

harri egin *Heg.* (*harri egina / eginda / eginik [gelditu, egon...]* esapideetan erabiltzen da.)

harri-erauntsi edo **harri erauntsi**

harri eta belarri: *harri eta belarri eginik, eta lur jorik gelditu nintzen.*

harri eta zur

harri-iraitzi iz. *g.er.:* *urrundu zen haietarik harri-iraitzi baten ingurua.*

harri-jasotzaile

harri-jasotze

harri-koskor edo **harri koskor**

harri-meta edo **harri meta**

harri-min edo **harri min**

harri pikatu *Ipar.* 'harlandua'

harri-pikatzaille

harri preziatu

harri-ukaldi edo **harri ukaldi**

harri-ukaldika edo **harri ukaldika**

harri xehe

harri zabal

harriabar

harriarazi, harriaraz, harriarazten. *du* ad.

harribil iz. *g.er.* 'errekarria'

harri bitxi* e. **harribitxi**

harribitxi

harridura

harridura-marka edo **harridura marka**

harridura-ikur* e. **harridura-marka** edo

harridura marka

harrien iz. *Bizk.* *g.er.* 'harri-mina'

harrigarri

harrigarritzko izlag. 'harrigarria'

harrigarriki adlag.

harrigarriro

harrigarritasun

harrika adlag.

harrika bota edo **harrika jaurti**

'harriak bezala bota, jaurti': *harrika bota nion liburua.*

harrika egin '(pertsonei, abereei)

harria(k) jaurti': *inon katurik ikusten badute, harrika egiten diote.*

harrika eman 'harrika egin'

harrikada

harrikarazi, harrikaraz, harrikarazten. *du* ad.

harrikari iz. eta izond. 'harrikatzen duena'

harrikatu, harrika/harrikatu, harrikatzen. *du* ad.

harrikatz

harriko iz.

harrikoa egin

harrimen

harrinabar

harripe iz. [batez ere leku-denborazko kasuetan erabilia]

harritasun iz. *g.er.* 'harrimena'

harrite

harritsu

harritu, harri/harritu, harritzen. *da/du* ad.

harritxo

harritza

harritzar

harritze iz. 'harrimena'

harritzeko izond.: *harritzekoa da hori berandu ibiltzea.*

harrixka

harrixkola iz. *g.er.* 'legarra'

harriztatu, harritzta, harritzatzen. *du* ad.

harro

harroaldi

harrobi

harroin

harrokeria

harroketa iz. *g.er.*

harroki adlag.

harroputz

harropuzkeria

harropuztu, harroputz/harropuztu, harropuzten. *da* ad.

harrotasun

harroti izond. *g.er.* 'harroa'

harrotu, harro/harrotu, harrotzen. *da/du* ad.

harrotxo izond. 'harroxkoa'

harrotzar izond.

harroxko

harrukaldi* e. **harri-ukaldi** edo **harri ukaldi**

harruli iz. *Ipar.*

hartako edo **hartarako** izlag.: *euskaltzain ohorezko izendatu direnei hartako sinestamendua emango zaie; ez zuen, hartako bazen ere, herriko karguetan sartu nahi.*

hartakotasun edo **hartarakotasun** iz.: *organoak hartarakotasuna behar du.*

hartakotz lok. 'horregatik'

hartakotzat

hartakotzat eduki

hartakotzat hartu

hartan adlag.: *hartan, bukatu zen jokoa eta gure bost gizonok hartu zuten etxerako bidea.*

hartan ere lok. *Bizk.* 'hain zuzen ere'

hartan-horretan

hartara adlag.: *hartara, ez luke gehiagoren beharrik.*

hartarakotu, hartarako/hartarakotu, hartarakotzen. *da/du* ad. 'egokitu, trebatu'

hartaratu edo **hartara**, hartara/hartaratu, hartaratzen. *da/du* ad.

hartu, har, hartzen. *du* ad.

bere (neure...) buruaz hartu

bere (neure...) gain hartu

elkar hartu

hartua egon

-tzat hartu

hartualdi

hartu-eman iz. h. **harreman**

hartukizun iz. 'zerbaitetan parte izatea'; 'zerbait kobratzeko edo hartzeko izatea': *gurasoen ondasunetan hartukizuna dugu.*

harturen iz. *Bizk.* 'hartzekoa'

hartxintzar

hartz iz. *Ursus sp.*: *hartz arrea; hartz beltza; hartz inurrijalea; hartz zuria.*

hartz handi (konstelazioa)

hartz txiki (konstelazioa)

hartzaile

hartzara adlag. *Ipar. Zah.* 'berriro'

hartze 1

hartze izan *Ipar.* 'merezi izan, zor izan': *hiltzea hartze du.*

hartze 2 iz. (Batez ere *hartze ona izan, hartze oneko izan* testuinguruetan erabilia)

hartzedun iz. *Ipar.* h. **hartzekodun**

hartzeko iz.

hartzekodun

hartzelant iz. *Ipar. g.er.* 'hartzekoduna'

hartzi* e. **hartzi** edo **hartzitu**

hartzidura

hartzigarri izond. *g.er.*

hartzitu edo **hartzi**, hartzi, hartzitzen.
da/du ad.

hartzulo

har-utzika adlag.: *har-utzika egindako lana*.

harzuri

has [ia beti bigarren osagai bezala erabilia]
Ipar.: *buru-has* ('buru hutsik'); *ipurdi-has*; *mahunga-has*.

hasarazi, hasaraz, hasarazten. *du* ad.

hasbehera iz. h. **hasperen**

hasbeherapen iz. *Ipar.* 'hasperena'

haserre 1 1 iz. 2 izond. 3 adlag.

haserre egin. *dio* ad. 'errieta egin'

haserre egon *Heg.* 'haserre izan'

haserre izan

haserrealdi

haserrearazi, haserrearaz, haserrearazten.
du ad.

haserrebide

haserreka adlag. *g.er.* 'errietan'

haserrekeria

haserrekor

haserrekortasun

haserrekortu, haserrekor/haserrekortu,
haserrekortzen. *da/du* ad.

haserrekontza iz. *Bizk.* 'haserre'

haserreiti izond. *g.er.* 'haserrekorra'

haserreitsu izond. *g.er.* 'haserrekorra'

haserreitu, haserre/haserreitu, haserreitzen.
da/du ad.

haserretzaile iz.: *haserretzailea eta haserretua, biak atzematen ditu deabruak*.

hasgabe* e. **hats-gabe**

hasgabetu* e. **hats-gabetu**

hasgorapen

hasi, has, hasten. *da/du* ad.

hasian-hasi *Ipar.:* *hasian hasi, goazen bururaino*.

hasialdi

hasiberri izond.

hasibide iz. *g.er.* 'hasiera'

hasiera

hasikin

hasi-masi iz.

hasle iz. *g.er.* 'zerbait hasten duena'

hasmenta iz. *Naf.* 'hasiera'

hasperen

hasperen egin

hasperendun izond. *Fon.*

hasperenka

hastandu, hastan, hastantzen. *da/du* ad.
'urrundu'

hastapen

haste

haste izan. *da* ad. *Ipar.:* *gazte denbora berriz haste balitz!*

hastetsuan adlag. *Ipar.* 'hasierako partean'

-tik haste *Ipar.* '-tik hasirik'

hastegabe izond. 'hasterik, hasierarik gabea'

hastiagarri

hastial izond. *Ipar.* 'hastiagarria'

hastiarazi, hastiaraz, hastiarazten. *du* ad.
Ipar.

hastiatu, hastia, hastiatzen. *du* ad. *Ipar.*

hastio

hastio izan. *du* ad.

hastiotasun iz. *Zah.* 'hastioa'

hastu, has/hastu, hasten. *da* ad.: *atorra-hastu ziren*.

hatiera (hizkuntza) *Sin.* **aurrehitiera**

hats 1 iz.: *azken hatsa eman*.

hatsaren gainean *Ipar.* 'lasaiki'

hats-bizi adlag. *Ipar.* 'hiltzeko zorian'

hats eman

hats gaiztoan *Ipar.* 'haserre'

hats hartu

hats-hartze edo **hats hartze**

hats 2 iz. 'usain txarra'

hatsalbo adlag. *Zub.* 'arnasestuka'

hatsalbotu, hatsalbo/hatsalbotu,
hatsalbotzen. *da* ad. *Zub.*

hatsaldi

hatsanditu, hatsandi, hatsanditzen. *da* ad.
Sin. **hatsantu**

hatsanka adlag. *Ipar.* 'arnasestuka'

hatsankatu, hatsanka/hatsankatu,
hatsankatzen. *da* ad. *g.er.* 'hatsantu'

hatsantu, hatsant/hatsantu, hatsantzen. *da*
ad. *Ipar.* *Sin.* **hatsanditu**

hatsapen* e. **hastapen**

hatsarre iz. *Batez ere Zub.*

hatsarte iz. 'atsedenaldia'

hatsartze* e. **hats-hartze** edo **hats hartze**
hats-bahi adlag. *Ipar.* 'arnasestuka': *mendi tontorrera iritsi zen hats-bahi.*

hats-bahitu, hats-bahi/hats-bahitu, hats-bahitzen. *da* ad.

hats-bahitura

hats-bahitze

hats-beherapen* e. **hasbeherapen**

hats-gabe

hats-gabetu, hats-gabe/hats-gabetu, hats-gabetzen. *da* ad.

hats-gorapen* e. **hasgorapen**

hattiar (herritarra)

hattusar (herritarra)

hatu

hatxe iz. "'h" letraren izena'

hatz 1 iz. (eskukoa) 2 iz. 'aztarna, arrastoa' 3 iz. 'hazteria'

hatz-belar edo **hatz belar** *Knautia arvensis*

hatz-bizar edo **hatz bizar**

hatz egin

hatz-marka edo **hatz marka**

hatzamar* e. **atzamar**

hatzazal* e. **azazkal**

hatzeman* e. **atzeman**

hau: *hau guztia; bide honetan guztian; hauekin guztiekin; hau guztiau.*

hau da

hauma iz. *Ipar.* '(txakurraren, otsoaren) ulua'

haumaka adlag.

haundi* e. **handi**

haur

haurdanik adlag. *Batez ere Ipar.* 'haurretik, umetatik'

haur-denbora edo **haur denbora**

haur egin

haur-egite edo **haur egite**

haur-galtze edo **haur galtze**

haur-min edo **haur min**

haur-oihal edo **haur oihal**

haurrean adlag. *Ipar.* 'umetan'

haurreko izlag. 'umetako'

haurretik adlag. *Ipar.* 'haurdanik, umetatik'

haurdun

haurdunaldi

haurdundu, haurdun/haurdundu, haurduntzen. *da/du* ad. *g.er.*

haurgintza

haurgite iz. *Gip.* 'haur-egitea'

haurkeria

haurño

haurreria iz. 'umeteria'

haurride

haurridego iz. 'haurridetasuna, senidetasuna'

haurriderdi

haurridetasun

haurridetu, haurride/haurridetu, haurridetzen. *da/du* ad.

haurtasun 1 iz. 'haurtzaroa, haur-denbora' 2 iz. 'haurraren nolakotasuna'

haurtegi iz. *g.er.*

haurtu, haur/haurtu, haurtzen. *da* ad.: *zahartu eta haurtu.*

haurtxo

haurtzain

haurtzaindegi

haurtzaintza

haurtzaro

haurzale izond. *g.er.*

haurzutu iz. *Naf. g.er.* 'haurtzaroa'

haus (hizkuntza)

hausgarri iz.: *albiste bihotz-hausgarria.*

hausiabar* e. **ausiabar**

hauskaitz

hauskara

hausketa iz. h. **hauste**

hauskin iz. *g.er.:* *kristalezko ontziaren hauskinak bildu.*

hausko iz. *Ipar.* h. **hauspo**

hauskor

hauskortasun

hauskortu, hauskor/hauskortu, hauskortzen. *da/du* ad.

hausle

hausnar

hausnar egin

hausnarrean

hausnarka

hausnarkari

hausnarketa

hausnartu, hausnar/hausnartu,
hausnartzen. *du* ad.

hausnartzaile

hausnartu* e. **hausnartu**

hauspeatu, hauspea, hauspeatzen. *da* ad.
Kim.

hauspo

hauspogile

hauspogintza

hauspotegi

hauspotu, hauspo/hauspotu, hauspotzen.
du ad.

haustaile iz. h. **hausle**

hauste 1

hauste 2 iz. *Ipar.* 'hausterrea'

haustegi iz. *Ipar.* 'erraustegia'

hausterre

haustu, hauts/haustu, hausten/haustutzen.
da/du ad. *Sin.* **hauts egin**

haustura

hauta 1 izond. *Ipar.* 'bikaina': *pilotari*
hauta. 2 iz. *Ipar.* 'aukera'

hautan adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'aukeran'

hautara adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'aukeran'

hautabide

hautaera iz. 'hautapena'; 'hautatzeko era'

hautagai

hautagarri izond. 'hauta daitekeena'

hautakizun

hautaldi

hautamen iz. 'hautatzeko ahalmena'

hautapen

hautarazi, hautaraz, hautarazten. *dio* ad.

hautatu, hauta, hautatzen. *du* ad.

hautatzaile

hautatze

hautazko

hautazkotasun

hauteman, hauteman, hautematen. *du* ad.

hautemanarazi, hautemanaraz,
hautemanarazten. *dio* ad.

hautemangarri

hautemate iz. 'pertzepzioa'

hautesbarruti

hauteskunde

hautesle

hautesleria

hautespen

hautetsi 1, hautets, hautesten. *du* ad.

hautetsi 2 iz.

hauts

hauspean

hauspeko izlag. eta iz.: *hauspeko*
ogia.

hautsa astindu edo **hautsak astindu**:
herritik irtetea, oinetako hautsak
astin itzazue.

hautsak harrotu

hauts bihurtu

hauts egin *Sin.* **haustu**

hauts-egun edo **hauts egun**

hauts-kolore edo **hauts kolore**

hautsarazi, hautsaraz, hautsarazten. *du* ad.

hautsezin izond. 'ezin hautsizkoa'

hautsezintasun

hautseztagailu

hautseztapen

hautseztatu, hautsezta, hautseztatzen. *du*
ad.

hautsi, hauts/hautsi, hausten. *da/du* ad.

ezin hautsizko

hautsi-mautsi

hautsontzi

hautu 1, hautu, haututzen. *du* ad. *Heg.*
'hautatu'

hautu 2 iz. *Ipar.* 'aukeratzea, hautatzea'

hautuko izlag.

hautura adlag.: *gure hautura* edo
nahitara egiten ditugu lanak.

hautuz

hautuzko

hauxe

hauzi* e. **auzi**

hauzitegi* e. **auzitegi**

hauzo* e. **auzo**

hauzo lan* e. **auzolan**

hautzar (herritarra)

hauzu* e. **haizu**

hax iz. 'ardatza'

haxean

haxean ezarri

haxean izan

haxe iz. *Ipar.* 'zama': *belar-haxea.*

haxekatu, haxeka, haxekatzen. *du ad.*
Ipar. 'zamatu'
haxelari
haxemi: *Jordaniako Haxemi Erresuma.*
haxero iz. *Zub.* 'haxelaria'
haxexka iz. *g.er.* 'haxe txikia'
haxix
hazaita
hazaldi
hazama
hazarazi, hazaraz, hazarazten. *du ad.*
hazbete
hazgai iz. *Ipar.*
hazgale
hazgarri
hazi 1, haz, hazten. *da/du ad.*
hazi 2 iz.
hazia jarri
hazitarako
hazibide
haziera
hazil iz. *Lap. eta BNaf. h. azaro*
hazitegi
hazitoki
hazizurri iz. 'listu-guruinen hantura'
hazka adlag.
hazka egin
hazkabozkatu, hazkabozka,
hazkabozkatzen. *du ad. Ipar.*
'hegaztiek) aztarrika egin'
hazkatu, hazka/hazkatu, hazkatzen. *du ad.*
'hatz egin' (baztertua da 'ukitu,
haztatu' adierakoa)
hazkor
hazkortasun
hazkunde iz.: *biztanleen hazkundea.*
hazkuntza iz.: *usoen hazkuntza.*
hazkurri
hazkurritsu izond.
hazle
hazpandar (herritarra)
hazpegi 1 iz. pl. 'beso-zangoak' 2 iz. pl.
'begitartearen alderdiak'
hazta iz. 'pisua'
haztagailu iz. *Teknol.*
haztaka adlag. *Ipar. eta Naf.* 'haztamuka'

haztakatu, haztaka/haztakatu, haztakatzen.
1 *du ad.* 'haztatu' 2 *du ad.* 'induskatu'
haztamu iz. 'haztamuka bilatzea': *haur*
denborako haztamu eta lehen
urratsak.
haztamuka adlag.: *haztamuka dabil*
ilunpean doana bezala.
haztapen iz.
haztatu, hazta, haztatzen. 1 *du ad.* 'ukituz
hauteman' 2 *du ad.* 'pisuaz jabetzeko
eskuan hartu' 3 *du ad.* 'pisatu'
hazte iz.: *hazte gaiztoko umea.*
haztegi
hazteri
hazteritsu
haztetxe iz. *g.er.* 'ikastetxea'
hebain
hebain-hebain egin
hebaindu, hebain/hebaindu, hebaintzen.
da/du ad.
hebaintasun iz. *g.er.*
hebreera (hizkuntza)
hedabide
hedadura
hedagaitz izond. *g.er.*
hedagarri
hedagarritasun iz.
hedagia iz. *Ipar.*
hedailo adlag. *Zub.* 'ahuspez, luze-luze
etzanda'
hedakor izond.: *olioa berenaz hedakor da.*
hedakortasun iz.
hedamen
hedapen
hedarazi, hedaraz, hedarazten. *du ad.*
hedatsu izond. 'zabala'
hedatu, heda, hedatzen. *da/du ad.*
hedatuki
hedatzaile
hedatze
hede
hedexuri iz. *Ipar. Lgart.* 'jendarmea'
hedoi* e. **hodei**
hedonismo
hegabera iz. *Vanellus vanellus*
hegada iz. h. **hegaldi**
hegaka

hegakor izond.

hegal 1 iz. 'teilatua, kapelaren... ertza' 2
iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'hegaziaren hegoa' 3
iz. 'arrainen igeri organoa'

hegalabur iz. *Thunnus (Thunnus) thynnus*
Sin. **atungorri**

hegalalde iz. *g.er.*

hegalari

hegaldaka adlag.

hegaldarazi, **hegaldaraz**, **hegaldarazten**. *du*
ad.

hegaldari izond. *Ipar.* 'hegalaria'

hegaldatu, **hegalda**, **hegaldatzen**. *da* ad.

hegaldi

hegaldun

hegalpe

hegaltaz adlag. *Zub.* 'hegan, hegaldaka'

hegaluze iz. *Thunnus (germo) alalunga*
Sin. **atunzuri**

hegan

hegan egin

heganagi iz. *Jas.* 'basoiloa'

hegabe

hegats iz. 'luma'

hegatu, **hega**, **hegatzen**. *da* ad.

hegatxabal iz. *Alauda sp.*

hegatxuri iz. *Larus ridibundus*

hegatz iz. *Ipar.* 'teilatu ertza'

hegatze

hegaz adlag. *Batez ere Bizk.*

hegaz egin

hegazka adlag. *Batez ere Bizk.*

hegazkada iz. *Batez ere Bizk.*

hegazkaldi iz. *Batez ere Bizk.*

hegazkin

hegazkin-ontzi edo **hegazkin ontzi**

hegazkin txiki

hegazkingintza iz.

hegazkinlari

hegazpe iz. 'aterpea'

hegaztegi iz. 'teilatua'

hegazterren iz. 'pauma'

hegazti

hegazti-azienda edo **hegazti azienda**

hegazti-denda edo **hegazti denda**

hegazti-hazkuntza edo **hegazti**

hazkuntza

hegaztiki iz. 'hegazti-okela'

hegaztin* e. **hegazti**

hegaztizain

hegaztizaintza

hegeldar

hegemonia

hegemoniko

hegi iz. 'ertza, bazterra'

hegiz hegi

hegigo iz. *Zah.* 'gorrotoa'

hegika adlag.

hegikatu, **hegika/hegikatu**, **hegikatzen**. *du*
ad. 'ia ukitzeraino hurbildu'

hegipe iz. *g.er.* 'galeria'; 'aterpea'

hegiratu, **hegira/hegiratu**, **hegiratzen**. *da*
ad. '(eltzea eta) okertu'

hego 1 iz. (hegaziaren organoa) 2 iz. (haize
mota)

haize hego

hego-ekialde

hego-haize edo **hego haize**

hego-mendebalde

hego-sartalde

hego-sortalde

hegoa* e. **hego**

hegoafrikar (herritarra)

hegoalde

hegoaldetar

hegoburu

hegodun

hegotar 1 iz. eta izond. 'Estatu Batuetan,
hemeretzigarren mendean,
hegoaldeko estatuen askatasunaren
aldekoa zena' 2 iz. eta izond.
'hegoaldetarra'

heia iz. *Ipar.* 'abeltegia'

heiagora iz. *Jas.* 'garrasia, oihua'

heiagora egin

heiagoraz

heiagoraka adlag. 'heiagoraz'

hein iz. 'maila, neurria, tamaina': *ez apal*
zuen buruak hein horretaraino.

hein bat 'apur bat'

hein batean 'neurri batean'

hein berean 'neurri berean'

-tzeko heinean '-tzeko zorian'

heinka adlag. *g.er.*

heintsu *Ipar.*: *heintsu bat egon* (berdintsu egon); *heintsu berean egon*.

hektarea

hektogramo

hektolitro

hektometro

hel interj.: *hel guri!* (laguntza eskatzeko oihua)

hel egin 'laguntza eskatzeko oihu egin'

hela *Ipar.* 'eup!'

helaka adlag. *g.er.* 'hela eginez'

helarazi, *helaraz*, *helarazten*. *du* ad.

helbide

helbideratu, *helbidera/helbideratu*, *helbideratzen*. *du* ad.

helbideratze

helburu

helde 1 iz. *Ipar.* 'izurritea' 2 iz. *Ipar.* 'zertzelada'

heldu 1, *hel*, *heltzen*. 1 *da* ad. 'iritsi, ailegatu': *gure oihua zuregana hel bedi*; *autobusa heldu zeneko aspertuak ginen*. 2 *da* ad. *Ipar.* eta *Naf.* 'etorri': *menditik heldu dira* (menditik datoz); *heldu den astean ekarriko dugu hori* (datorren astean). 3 *da* ad. *Ipar.* 'gertatu': *gertakari txarraz inor gutxi ohartzen da heltzen den arte*. 4 *zaio* ad. 'lagundu, sorotsi': *hel zakizkie, eror ez daitezen*. 5 *da* ad. 'umotu, zoritu' 6 *dio* ad. 'oratu, eutsi' 7 *dio* ad. 'ausiki, ziztatu': *suge batek heldu ziolako moztu zioten hanka*.

heldu 2 iz. 'ausikia, hozkada': *suge pozoitsuen heldu edo hozkadetatik sendatu*.

heldu 3 izond.: *gari helduaren kolorekoa*; *mutil gazte eta gizon helduak*.

heldualdi

helduaro

heldubada adlag. *Zub.* 'beharbada'

helduera iz. *Bizk.*

heldugabe izond.

helduleku

heldura 1 iz. *Ipar.* 'aurrerabidea' 2 iz. *Ipar.* 'laguntza'

heldutasun

helegite iz.

heleniar: *Heleniar Errepublika*. (herritarra)

helenismo

helenista

helenizatu, *heleniza*, *helenizatzen*. *da/du* ad.

heletar (herritarra)

helikoidal izond. *Mat.*

helikoptero

helio iz. (gas mota)

heliopolistar (herritarra)

heliozentriko izond.

heliportu

helize

helmen

helmenean adlag.: *helmenean egon*, *jarri*.

helmuga

helsinkiar (herritarra)

heltzaka izond. *Bizk.* 'heldu gabea'

heltze

helveziar (herritarra)

hematie

hematite

hematologia

hematologiko

hematoma

hematopoiesi iz. *Biol.*

hematopoietiko izond. *Biol.*

hemen

hemendik adlag.: *hemendik alde egin zuenean*; *hemendik berrehun urtera*.

hemendik aitzina

hemendik aurrera

hemendik hara

hemendiko

hemengo

hementxe

hemengotar izond. eta iz. *g.er.*

hemeretzi zenbtz.

hemeretzi ehun zenbtz. 'mila eta bederatziehun'

hemeretzigarren

hemeretziko iz. 'hemeretzik osatua';

'Espainiako diru zaharra'

hemeretzina banatz.: *hemeretzina mila*.

hemeretzinaka adlag.
hemeretzira banatz. *Ipar.* 'hemeretzina'
hemeretziraka adlag. *Ipar.*
 'hemeretzinaka'
hemeroteka
hemezortzi zenbtz.
hemezortzi ehun zenbtz. 'mila eta zortziehun'
hemezortzigarren
hemezortzina banatz.: *hemezortzina mila.*
hemezortzinaka adlag.
hemezortzira banatz. *Ipar.* 'hemezortzina'
hemezortziraka adlag. *Ipar.*
 'hemezortzinaka'
hemiplegia
hemiptero
hemisferiko
hemisferio
hemistikio iz. *Metr.*
hemofilia iz. *Med.*
hemoglobina
hemorragia
hemorroide iz. *Med.*
hendaiar (herritarra)
henna
hepa
hepatiko izond. 'gibelari dagokiona'
hepatitis iz. *Med.*
heptagono
hera
herabe
herabe izan. 1 *da ad.:* ez zara herabe jendartera ilkitzera; herabe zen gauza horietaz mintzatzeko. 2 *du ad.:* herabe du gezurra esatera.
herabez adlag. 'lotsaz, ahalkez'
herabearazi, herabearaz, herabearazten.
du ad. Ipar.
herabeki
herabetasun
herabeti
herabetsu izond. *Ipar.*
herabetu, herabe/herabetu, herabetzen.
da/du ad.
heraklear (herritarra)
heraldika

herbal 1 izond. *Batez ere Ipar.* eta *Batez ere Naf.* 'ahula' 2 iz. *Batez ere Ipar.* eta *Batez ere Naf.* 'elbarria'
herbaldu, herbal/herbaldu, herbaltzen.
da/du ad.
herbalkeria iz. *g.er.* 'ahulkaria'
herbaltasun
herbeheretar (herritarra) *Sin.*
nederlandar
herbiboro izond. *Ekol.* 'belarjalea'
herbizida
herdoil
herdoilak jan
herdoilak jo
herdoildu, herdoil/herdoildu, herdoiltzen.
da/du ad.
herdoildura
herdoilezin izond. *g.er.* 'herdoilgaitza'
herdoilgaitz
herdoilgarri izond. 'herdoiltzen duena'
herdoilkor izond. 'erraz herdoiltzen dena'
herdoiltsu
heredagarri
heredatu, hereda, heredatzen. *du ad. Heg.*
 'jarauntsi'
heredero iz. *Zah.* h. **oinordeko**
hereje iz. *Heg.* h. **heretiko**
heren
heren ordena *Ipar.* 'hirugarren ordena'
herenaitona
herenamona
herenegun
hereniloba
herenka adlag. 'heren bana'
herenkatu, herenka/herenkatu,
 herenkatzen. *du ad.* 'herenka zatitu, banatu'
herensuge
herensuge hegalaria
herentzia iz. *Heg.* 'ondoretasuna'
heresia
heretiko iz. eta izond.
herexa 1 iz. *Ipar.* 'aztarna': *aitzinekoen herexa sainduei jarraikirik.* 2 iz. *Ipar.*
 'kaltea': *haizeak ez du herexa edo kalte handirik egin.*
 herexe* e. **heretiko**

herio iz.: *herioak eraman zuen.*
heriogile iz. *g.er.*
heriosuhar adlag. 'ahalegin bizian': *eta heriosuhar ihesari eman zioten.*
heriosuharrean adlag. 'heriosuhar'
heriotsu izond. *g.g.er.* 'hilgarria'
heriotza 1 iz.: *heriotzako orduan;*
heriotza-agiria. 2 iz.: *heriotza bat eginda, Ameriketara joan zen.*
heriotza eman
heriotza-epai edo **heriotza epai**
heriotzara eraman: *eritasun hau ez da heriotzara daramana.*
heriotza-zigor
heriotzagile iz. *g.er.*
heriotzaldi iz. 'heriotzako ordua'
heriotzazko izlag. 'heriozkoa'
heriotze* e. **heriotza**
heriotzorri iz. *Nerium oleander.*
heriozko izlag.
herkulanoar (herritarra)
hermafrodita
hermeneutika iz. *Fil.*
hermetiko
hermopolistar (herritarra)
hernaniar (herritarra)
hernia iz.
hernialdetar (herritarra)
herodestar
heroi
heroiko
heroína iz. (droga)
heroinazale
heroismo
herori izord. [*hi* izenordainaren era indartua]
herots iz. *Zub.* 'zarata'
herpes iz. *Med.*
herra iz. *Sin.* **gorroto**
herradun izond. 'herra duena'
herrakunde iz. *Ipar.* 'herra, gorrotoa'
herratsu
herratu, herra/herratu, herratzen. *da* ad.
'bidea galdurik ibili'
herren
herren egin

herrendu, herren/herrendu, herrentzen.
da/du ad.
herrenka
herrentasun
herresa* e. **erres**; **erresa**
herresta
herrestan
herrestaka adlag. *Ipar.* 'herrestan'
herrestarazi, herrestaraz, herrestarazten.
du ad.
herrestari izond. eta iz. 'herrestan dabilena'
herrestatu, herresta/herrestatu, herrestatzen. *da/du* ad.
herri
herri-bide edo **herri bide**
herri-errepublika edo **herri errepublika:** *Aljeriako Herri Errepublika Demokratikoa.*
herri-gizon edo **herri gizon**
herri-kanta edo **herri kanta**
herri-kirol edo **herri kirol**
herriko alaba
herriko etxe
herriko mutil
herriko seme
herri-lan edo **herri lan**
herri-literatura edo **herri literatura**
herri-lur edo **herri lur**
herri-medikuntza edo **herri medikuntza**
herri xehe
herri xume
herri-zerbitzu edo **herri zerbitzu**
herri-zor edo **herri zor** iz. *Admin.*
herrialde
herribildu iz. h. **hiribildu**
herriburu
herrigabe
herrigintza
herrigune
herrikide
herrikoi
herrikoitasun
herrikoitu, herrikoi/herrikoitu, herrikoitzen. *da/du* ad.
herrimin

herraño iz. *Ipar.*
herriratu, herrira/herriratu, herriratzen.
da/du ad.
herriratze
herritar
herritartasun
herritartu, herritar/herritartu, herritartzen.
da ad.
herritasun
herrixka
herrizain
herrizaingo
herrizaintza
herrizale
herrizaletasun
herrizaletu, herrizale/herrizaletu,
 herrizaletzen. *da/du ad.*
herronka iz. *Ipar.* 'errenkada, ilara'
herronkan
herronkatu, herronka/herronkatu,
 herronkatzen. *da/du ad. Ipar. g.er.*
herronkatzaile iz. *Ipar. g.er.*
herskari
 herstu* e. **estu**
herstura
hertarazi, hertaraz, hertarazten. *du ad.*
Ipar.
hertsamen iz. *g.er.* 'pertsekuzioa,
 jazarpena'
hertsatu, hertsata, hertsatzen. *du ad.*
hertsatuki adlag. *g.er.*
hertsatzaile iz. eta izond. *g.er.*
hertsatze iz. *g.er.*
hertsi 1 izond. 'estua': *zentzu hertsian*
mintzatuz; hitz baten adiera hertsia;
jabeari eman beharreko kontu hertsia.
 hertsi 2* e. **itxi**; **hetsi**
hertsidura
hertsigune
hertsikeria
hertsiki
hertsitasun
hertsitu, hertsi, hertsitzen. *da/du ad.*
 'estutu'
hertu, hert, hertzen. *da/du ad. Ipar.*
hertz iz. (maiztasun-unitatea)
hertze iz. h. **heste**

hertziar izond. *Fis.*
hertziniar izond. *Geol.*
hesgailu iz. *Ipar.* 'zaurietako lotura'
hesi
hesipe iz. *g.er.*
hesitu, hesi/hesitu, hesitzen. *du ad.*
hesitze
heskai iz. 'landarezko hesia'
hesola iz. (hesiak egitekoa)
hespil
hestarteko iz. 'peritoneoa'
heste 1
 heste itsu
 heste lodi
 heste mehar
 heste sobre
hestebete
hestegorri
hesteki iz.
 hestu* e. **estu**
heterodoxia
heterodoxo
heterogeneo
heterogeneotasun
heteronomo
heterosexual
heterosexualitate
heterotrofo izond. *Biol.*
heterozigoto iz. eta izond. *Biol.*
hetika
hetikatu, hetika/hetikatu, hetikatzen. *da*
ad. g.er. 'hetikak joa gertatu'
hetiko iz. 'hetika duena'
hetsaldi iz. *Ipar.* 'itxialdia'
hetsarazi, hetsaraz, hetsarazten. *du ad.*
Ipar. 'itxiarazi'
hetsi, hets, hesten. *du ad. Ipar. eta Naf.*
 'itxi'
heu izord. [*hi* izenordainaren era
 indartua]
heure
heureganatu, heuregana/heureganatu,
 heureganatzen. *du ad.*
heuretu, heure/heuretu, heuretzen. *du ad.*
heuristika iz. *Pedag.*
heuristiko izond. *Pedag., Inform.*
hexaedro

hexagonal
hexagono
hexametro
heze
hezadura
hezegailu
hezegarri
hezegune iz. *Ekol.*
hezetasun
hezetsu izond. *g.er.* 'hezea'
hezetu, heze/hezetu, hezetzen. *da/du* ad.
hezi, hez, hezten. *du* ad.
hezibide
heziera
hezigabe izond.
hezigabeko izlag.
hezigai iz.: *bihar irakasle izango den gaurko hezigaia.*
hezigaitz
hezigarri izond. eta iz.
heziketa
hezitzaile
hezkuntza
hezle
hezueri
hezur
hezur-beltz edo **hezurbeltz**
hezur berri: *hezur berriak ditut* (haurdun nago).
hezur eta azal
hezur eta azal egin
hezur eta azal egon
hezur eta azal gelditu
hezur eta larru
hezur eta larru egin
hezur eta larru egon
hezur eta larru gelditu
hezur eta mami
hezur-haragi pl.: *lo zegoen, bere hezur-haragiak atsedinari ematen.*
hezur-haragizko: *hezur-haragizko gizakiak.*
hezur-huts
hezur-mami Batez ere pl.
hezur-muin: *hezur-muinetaraino beldurtu.*
hezurrak gogortu

hezurretaraino: *beldurra zeukaten hezurretaraino sartua.*

hezurbeltz edo **hezur-beltz**
hezurberritu pred. *g.er.* 'haurdun'
hezurdun
hezurdura
hezurgabe
hezurki
hezurmamitu, hezurmami, hezurmamitzen. *du* ad.
hezurtegi
hezurtoke
hezurtsu
hezurtu, hezur/hezurtu, hezurtzen. *da/du* ad.
hi
hialino izond. *Fis.*
hiato
hiazinto iz. *Hyacinthus sp.*
hibai* e. **ibai**
hibaibide* e. **ibaibide**
hibernatu, hiberna, hibernatzen. *du* ad. [*kasurik gabea*]
hibernazio
hiberniar (herritarra)
hibridatu, hibrida, hibridatzen. *da/du* ad.
hibridazio
hibrido
hidatidiko izond. *Med.*
hidatidosi iz. *Med.*
hidoi* e. **idoi**
hidra iz. *Hydra sp.*
hidratatu, hidrata, hidratatzen. *du* ad.
hidratatzaile
hidratazio
hidrato
hidraulika
hidrauliko izond.
hidrodinamika
hidrodinamiko izond.
hidroelektriko izond.
hidrofilo izond.
hidrofobia iz.
hidrogeno
hidrogeologia iz. *Geol.*
hidrogeologiko izond. *Geol.*
hidrografia

hidrografiko izond.
hidrokarburo
hidrolisi
hidrolizatu, hidroliza, hidrolizatzen. *du*
ad.
hidrologia
hidrologiko
hidropesia
hidrosfera
hidrostatika iz. *Fis.*
hidrostatiko
hidroxido
hidroxilo iz. *Kim.*
hidrozo
hidruro
hiena iz. *Subfam. Hyaeninae*
hierarkia
hierarkiko
hierarkizatu, hierarkiza, hierarkizatzen.
du ad.
hierarkizazio
hieratiko
hieroglifiko izond.
hieroglifo iz.
hies iz. *Med.*
hiesdun izond. eta iz. *Med.*
higadura
higakor izond. *g.er.*
higanatu, higanatu/higanatu, higanatzen. *da*
ad.
higanot
higatu, higa, hingatzen. *da/du ad.*
higatzaile
higialdi
higiarazi, higaraz, higarazten. *du ad.*
higibera izond. 'higikorra'
higidura iz.
higiene
higieniko
higienista
higiezin izond.
higigaitz
higigarri izond.
higika adlag. 'higituz'
higikari
higikera
higikor

higikortasun
higimen
higitu, higi, higitzen. *da/du ad.*
higitzaile
higitze
higuin
higuin izan. *du ad.*
higuinaldi
higuarazi, higuinaraz, higuinarazten. *dio*
ad.
higuindu, higuin/higuindu, higuintzen.
du/da ad.
higuingarri
higuingarritasun
higuintza iz. *g.g.er.* 'higuina, nazka'
higuintze
hihaur izord. [*hi* izenordainaren era
indartua] *Ipar.*
hika 1 iz. 'lokatza'
hika 2 adlag.: *hika hitz egin.*
hikako izlag.: *hikako formak; hikako*
moldea.
hikatu 1, hika/hikatu, hikutzen. *da ad.*
'hikatan, lokatzetan trabatu'
hiketa iz. 'hika hitz egitea, hitanoa'
hil 1, hil, hiltzen. *da/du ad.*
hil ala bizi h. hil edo bizi
hil-behar 1 iz. 'hiltzearen
halabeharra': *zahartu eta hil-behar*
hori. 2 izond. eta iz. 'hilkorra, hil
behar duena': *badakigu hil-beharrak*
garela.
hil edo bizi
hil edo biziko
hiltzeko: *hiltzeko gaitza; hiltzeko*
zezenak.
hil 2 1 iz. 'hiltzea' 2 iz. 'pertsone hila'
hil-egun
hil-ezkila
hil-gogorra adlag. 'hilotza, hilotzik':
hil-gogorra erori zen.
hil-hots iz. 'hileta-kantua, eresia'
hil-jantzi
hil-kanpai
hil-ohe
hil-ordu
hil 3 iz.: *abenduko hilaren 24a; hil honen*
hasieran egingo da batzarra.

hilabete iz.: *hilabete egon zen gaixorik;*
hiru hilabete egon zen gaixorik.

hilabetekari

hilabetero adlag. 'hilero'

hilaldi iz. *Goi.*

hilarazi, hilaraz, hilarazten. *du ad.*

hilarazle izond. eta iz. *Ipar.* 'hiltzailea'

hilarazte

hilarri

hilartitz iz. *g.er.* 'epitafioa'

hilaurre

hilaurretu, hilaurre/hilaurretu, hilaurretzen. *da ad.*

hilaurretze

hilberri iz.: *haren hilberria heldu*

zitzaigun (baina Txomin hil berri da).

hilburuko

hildako iz. *Heg.:* *hildakoen artean* (hilen artean).

hildo* e. **ildo**

hildu izond.: *eguzki hildua.*

hildura

hilduratu, hildura/hilduratu, hilduratzen. *du ad.*

hile* e. **hil**; **hilabete**

hileko iz.

hilero

hileroko

hilerri

hilerri-lili edo **hilerri lili** *Calendula officinalis*

hileta iz.: *hileta-elizkizuna.*

hileta jo

hiletak egin

hiletari

hiletsi, hilets, hilesten. *du ad.*

hiletsian adlag. 'hiltzorian'

hilezin izond.

hilezintasun

hilezkor izond. *Jas.* 'hilezina'

hilezkortasun

hilezkortu, hilezkor/hilezkortu,
hilezkortzen. *da/du ad. g.er.*

hilgai iz. 'hiltzen den eskaingai'

hilgarri izond. 'hiltzen duena'

hilik adlag. 'hilda'

hiliki iz. *Ipar.* 'sarraskia'

hilka adlag.: *hasi ziren elkar hilka.*

hilketa

hilketari 1 iz. *g.er.* 'beztitzailea' 2 iz. *g.er.*
'andaria'

hilkintza iz. 'hilketa'

hilkizun 1 izond. 'hilkorra' 2 iz. 'hileta'

hilkor izond. 'hiltzen dena'

hilkortasun

hilkortu, hilkor/hilkortu, hilkortzen. *da/du ad.*

hilkutxa

hilobi

hilobiratu, hilobira/hilobiratu,
hilobiratzen. *du ad.*

hilobiratze

hilondo iz. (batez ere *hilondoan* (eta *hilondoko*) forman erabilia)

hilondoko

hilotz iz. 'gorpua'

hilotza adlag.: *hilotza erori zen. Sin.*

hilotzik

hilotzik adlag. *Sin.* **hilotza**

hiloztu, hilotz/hiloztu, hilozten. *da/du ad.*
'hilotz bihurtu'

hiltamu iz. *Bizk.* 'agonia'

hiltasun

hiltegi

hiltoki

hiltzaile

hiltze iz.: *zerri-hiltzea; hiltze on bat eman diezagula.*

hiltzeka iz. *g.g.er.* 'giza hiltzea'

hiltzori

hiltzorian

hiltzoriko

himen

himenio iz. *Bot.*

himenoptero iz. eta izond. *Zool.*

himerar (herritarra)

himno

hindi (hizkuntza)

hindu

hinduismo

hinduista

hindustanera (hizkuntza)

hink [batez ere *hinkik [ere] ez atera* esapidean erabiltzen da]: *lotsaren*

lotsaz hinkik ere ez zuen atera bilera osoan.

hinka 1 iz. 'urratsa' 2 iz. 'kinka'

hinki-hanka

hinkili-hankala

hipa iz. 'negar-zotina'

hipaka adlag.

hiperaktibitate

hiperaktibo

hiperbaton iz. *Gram., Liter.*

hiperbola

hiperbole

hipermerkatu

hiperrealismo iz. *Art.*

hipertentsio

hipertonía 1 iz. *Kim.* 2 iz. *Med.*

hipertoniko 1 izond. *Kim.* 2 izond. *Med.*

hipertrofia iz. *Med.*

hipika iz.

hipnosi

hipnotiko izond.

hipnotismo

hipnotizatu, hipnotiza, hipnotizatzen. *du* ad.

hipodermiko izond.

hipodermosi iz. *Med.* 'zuldarra'

hipodromo

hipofisi iz. *Anat.*

hipoklorito iz. *Kim.*

hipokondria

hipokondriako

hipokrisia

hipokrita

hiponar (herritarra)

hipopotamo iz. *Fam. Hippopotamidae*

hipostoma iz. *Biol.*

hipotalamo iz. *Anat.*

hipoteka

hipotekatu, hipoteka/hipotekatu, hipotekatzen. *du* ad.

hipotenusá

hipotesi

hipotetiko izond.

hipotonia 1 iz. *Kim.* 2 iz. *Med.*

hipotoniko 1 izond. *Kim.* 2 izond. *Med.*

hippy

hira iz. *Zah.* 'haserrea'

hiragarri izond. *g.g.er.*

hiraka* e. **iraka**

hiramendu iz. *g.g.er.*

hiratu, hira/hiratu, hiratzen. *da/du* ad. *g.g.er.*

hire

hireganatu, hiregana, hireganatzen. *da/du* ad.

hiretu, hire/hiretu, hiretzen. *du* ad.

hiri

hiri-gas

hiri-lur

hiriarteko

hiriberriar (herritarra)

hiriberritar (herritarra)

hiribide

hiribildu

hiriburu

hiriburutar (herritarra)

hirigintza

hirigune

hiri motu (hizkuntza)

hiritar

hiritargo iz. 'hiritartasuna'; 'hiritarraren nolakotasuna'

hiritartasun

hiritartu, hiritar/hiritartu, hiritartzen. *da/du* ad.

hiritartze

hirkaniar (herritarra)

hirizain

hiro iz. *Zub.* 'zornea'

hiroarazi, hiroaraz, hiroarazten. *du* ad. *Zub.*

hirodura iz. *Zub.*

hirotu, hiro/hirotu, hirotzen. *da/du* ad.

hiru zenbtz.: *goizeko hiruretan joan zen; hiru aldiz saiatu da, eta hiruretan huts egin du.*

hiruretan hogeí Ipar. 'hirurogei'

hirutan 'hiru aldiz'

hirugarren

hirugarren adin

hirugarrenean

hirugarrenekorik

hirugarrenez

hirugarrengo

hirugarrenik
hirugarren mundu
hirugarren ordena
hirugarrendar izond. eta iz. 'hirugarren ordena erlijiosoko kidea'
hirugihar iz.
hiruhilabetekari
hiruhortz iz.
hiruki iz.
hiruko iz.
hirukoitz
hirukoitzasun
hirukoiztu, hirukoitz/hirukoiztu, hirukoizten. *da/du* ad.
hirukote
hirukun izond. *g.er.* 'hirukoitza'
hiruna banatz.: *hiruna mila*.
hirunaka adlag.
hirunakatu, hirunaka/hirunakatu, hirunakatzen. *da/du* ad. *g.er.*
hirur *Ipar.* eta *Naf. Zah.* h. **hiru**
hirurehun
hirurehuna banatz.: *hirurehuna mila*.
hirurehunaka adlag.
hirurehungarren
hirurogei zenbtz.: *hirurogeita lau; hirurogeita batgarren*.
hirurogeigarren
hirurogeina banatz.: *hirurogeina mila*.
hirurogeinaka adlag.
hirurogeiren
hirurogeitar izond.
hirurren
hirusta iz. *Trifolium sp.*
hirusta gorri *Trifolium pratense*
hirusta zuri *Trifolium repens*
hirutasun iz.: *hirutasun santu*.
hiruzki izond. eta iz. h. **hiruki**
hiruzpalau
hisia iz. *Ipar.* *g.er.* 'gorroto pasakorra': *hisia handitan daude bi auzoak*.
hisigo iz. *g.er.*
hiski 1 adlag. 'histasunez, tristeki' 2 adlag. 'ahultasunez'
hispaniar (herritarra)
hista iz. 'iseka'
histasun

histeresi iz. *Fis.*
histeria
histeriko
histograma
histologia
histologiko
histona iz. *Biokim.*
historia
historialari
historiaurre
historiko
historiografia
historiografiko
historizismo
historizista
histu, hits/histu, histen. *da/du* ad.
histura
hitano
hititera (hizkuntza)
hits
hitsaldi iz. *Ipar.*
hitsarazi, hitsaraz, hitsarazten. *du* ad.
hitz: *hitz dautzut ez garela haserretu; Batzarburuak hitza eman zion gure diputatuari, baina berehala kendu zion (Ik. hitzeman)*.
bi hitz
hitza atera
hitza atxiki
hitza bete
hitza hautsi
hitza jan
hitzaren jabe egon
hitzari eutsi
hitz-aspertu
hitz batean
hitz batez
hitz-batu 'hitzartu'
hitz berri
hitz bi *Sin.* **bi hitz**
hitzean egon
hitz egin
hitz eginarazi
hitz-egite edo **hitz egite**
hitz-elkarketa iz. *Hizkl.*
hitz elkartu
hitz eragin

hitz-erdi edo **hitz erdi**
hitz-erdika edo **hitz erdika**
hitz estali *g.g.er.:* *hitz estaliz adierazia.*
hitz eta pitz
hitzetik hortzera
hitz-etorri
hitzez
hitzez hitz
hitzez-hitzezko
hitzez-hitzezkotasun
hitzezko
hitz gutxiko
hitz-jario 1 iz.: *ezin atertuzko hitz-jarioa.* 2 izond.: *zaharrago eta hitz-jarioago izaten omen gara.*
hitz-joko
hitz lau iz. 'prosa'
hitz-mitz
hitz-mizti izond.
hitz-motel izond.
hitz neurtu iz. 'neurtitza'
hitz-ordena iz. *Hizkl.*

hitzaldi
hitzalditxo
hitzarmen
hitzartu, hitzar, hitzartzen. *du ad.*
hitzaurre
hitzaurregile
hitzeko izlag.: *hitzeko emakumea da Edurne.*
hitzeman, hitzeman, hitzematzen. *du ad.*
hitzontzi izond.
hitzontzikeria
hitzordu iz.: *Iñakirekin hitzordu bat hartu dugu; badut bihar hitzordu bat Maiterekin.*
hitzots iz. *Sin. berbots*
hizka
hizka-mizka 1 adlag. *Ipar.* 2 iz. *Ipar.:* *hizka-mizka zerbait izan dugu gure artean.*
hizka-mizkatu, hizka-mizka/hizka-mizkatu, hizka-mizkatzen. *da ad. g.er.* 'hizkatu, eztabaidatu'
hizkatu, hizka, hizkatzen. *da ad.* 'eztabaidatu'
hizkatze

hizkelgi iz. *g.g.er.* 'euskalkia'; 'dialektoa'
hizkera
hizketa
hizketan
hizketakide
hizketaldi
hizketatu, hizketa/hizketatu, hizketatzen. *da ad.:* *elkarrekin hizketatu ziren.*
hizki
hizkuntza
hizkuntzalari iz. *Sin. linguista*
hizkuntzalaritza iz. *Sin. linguistika*
hizlari
hizlaritza 1 iz. *g.er.* 'hizlariaren lanbidea' 2 iz. *g.er.* 'oratoria'
hizpide
hizpidean egon 'arrazoia izan'
hiztegi
hiztegitile
hiztegitintza iz. *Sin. lexikografia*
hiztun
ho interj. *Ipar.*
hobari
hobe izond. (**hobe esan e. hobeki esan*)
hobe beharrez
hobe izan, hobe izaten, hobe izango/hobeko. *da/du ad.:* *hobe dugu isildu lotsagabe gelditu baino.*
hobera egin
hobe ustean
hobe ustez
hobeago izond. 'hobe'
hobeagotu, hobeago/hobeagotu, hobeagotzen. *da/du ad.* 'hobetu'
hobealdi
hobeki adlag.
ahalik hobekiena edo **ahalik eta hobekiena**
hobekien
hobekienik
hobeki esan
hobekiago adlag. 'hobeki'
hobekitu, hobeki/hobekitu, hobekitzen. *da/du ad. Ipar.* 'hobetu'
hobekuntza

hoben: *hoben arina, hoben astuna, hoben larria, hoben-nekea* (penitentzia).

hoben egin

hobendari izond. eta iz. *g.er.* 'bekataria'

hobendi izond. eta iz. *g.er.* 'bekataria'

hobendu, hoben/hobendu, hobentzen.
da/du ad. Batez ere Bizk. g.g.er.
'makurtu'; 'grinatu'

hobendun

hobenduri izond. *Ipar. Zah.* 'hobenduna'

hobengabe izond.

hobengabetasun

hobengabetu, hobengabe/hobengabetu,
hobengabetzen. *du ad. g.er.*
'errugabetu'

hoberatu, hobera/hoberatu, hoberatzen.
da/du ad.

hoberen

hobespen

hobeto adlag.: *han zegoen edo, hobeto esan, han ziharduen.*

hobetoago adlag. h. **hobeto;** **hobeki**

hobetsi, hobets, hobesten. *du ad.*

hobetu, hobe/hobetu, hobetzen. *da/du ad.*

hobetze

hobi

hobikari izond. eta iz. *Hizkl.*

hobiratu, hobira/hobiratu, hobiratzen. *du ad.*

hobiratzaille

hobitegi iz. *g.er.* 'hilerria'

hockey

hodei

hodeiarte iz. *Sin. ostarte*

hodeiertz iz. 'ostertza, horizontea'

hodeitsu

hodeitu, hodei/hodeitu, hodeitzen. *da/du ad.*

hodeitxo

hodi

hodidun izond.

hoditeria

hoge zenbtz.: *hogeita bost; hogeita batgarren.*

hogeigarren

hogeiko iz.

hogeina banatz.: *hogeina mila.*

hogeinaka adlag.

hogeiren

hogeitaka

hogen* e. **hoben**

hogerleko* e. **ogerleko**

hogoi* e. **hoge**

hola adlag. 'honela, horrela'

hola eta hola 1: *hola eta hola hasi zitzaidan kontatzen.* 2: *hori ezin daiteke hola eta hola buka.*

hola-hala

hola-hola

holako: *holako eta halako (orduak joan zitzaizkigun holakoren eta halakoren bila).*

holakatu, holaka, holakatzen. *da/du ad. Ipar.*

holandar (herritarra)

holandes (herritarra)

holatsu adlag. 'honelatsu, horrelatsu'

holaxe

holding iz. *Ekon.*

holografia

holografiko izond.

holografo

holograma

holokausto

holoturria

holtz iz. 'pareta mehea'

homeopata

homeopatia

homeostasi iz. *Biol.*

homilia

hominido iz. eta izond. *Biol.*

hominoide iz. *Biol.*

homofono izond. *Hizkl.*

homogeneizatu, homogeneiza,
homogeneizatzen. *du ad.*

homogeneizazio

homogeneo

homogeneotasun

homologatu, homologa, homologatzen. *du ad.*

homologazio

homologia iz. *Mat.*

homologo

homonimo

homosexual

homosexualitate**homotezia** iz. *Mat.***homozigoto** iz. eta izond. *Biol.***hona**: *hona zer dioen legeak.***hona hemen****honaino****hona nola**: *hona nola ezagutu nuen;*
*hona nolako egitura duen gizarteak.***hona non****honantz****honaindi**: *mugaz honaindian, mugaz*
honaindiko, mugaz honainditik,
*mugaz honaindira.***honako** izlag.: *honako adibide hau jarri*
*zuen.***honan** adlag. *Bizk. g.g.er.* 'honela'**honat** adlag. *Ipar.* 'hona, honantz'**honatx** adlag. 'hona hemen'**hondabide****hondagarri****hondaketa** iz. *g.er.* 'hondamena,'
hondamendia'**hondakin****hondaleze** iz. *Ipar. Zah. Goi.* 'leize sakona'**hondamen****hondamendi****hondamendiratu,**hondamendira/hondamendiratu,
hondamendiratzen. *du ad. g.er.***hondapen** iz. *g.er.* 'hondamena'**hondar 1** 1 iz. 'harea' 2 iz. 'jaten edo
erabiltzen den zerbaitetik gelditzen
dena': *eltzeko hondarrak.***hondar-txori** 'martin arrantzalea'**hondar 2** 1 iz. *Ipar.* 'hondoa' 2 iz. *Ipar. eta*
Naf. 'azkena': *urtearen hondarrear.***hondarrear** adlag. 'azkenean': *eroak*
egiten duena hondarrear, zuhurrak
*egiten du hatsarrear.***hondarreko** izlag.: *hondarreko*
*aldian.***hondarazi,** hondaraz, hondarazten. *du ad.***hondargabe** izond. *Ipar.:* *itsaso*
*hondargabea.***hondarki** iz. *Hizkl.* 'desinentzia'**hondarkin** iz. 'hondarra'; 'hondakina'**hondar-mondar** iz. Batez ere pl.
'hondarrak, hondakinak'; 'azkena'**hondarpe** iz. *g.er.***hondarraldi** iz. *Ipar. eta Naf.* 'azkenaldia'**hondarreratu,** hondarrera/hondarreratu,
hondarreratzen. *da/du ad.* 'hondoratu'**hondarribiar** (herritarra)**hondartsu****hondartu,** hondar/hondartu, hondartzen. 1
da/du ad. Ipar. 'azkendu, ahitu' 2 *da*
ad. 'ontzi bat, hondoa jo duelako
*gelditu'***hondartza****hondartze** iz. 'bukaera'**hondatu,** honda, hondatzen. 1 *da/du ad.*
'desegin, galdu' 2 *da/du ad.*
'hondoratu'**hondatzaile****hondatze****hondeagailu****hondeaitzur****hondeaketa****hondealan****hondeamakina****hondeatu,** hondea, hondeatzen. *du ad.*
'lurzoruan zangak edo zuloak egin':
*nabasaiaz harrotu eta laiaz hondeatu.***hondo****hondoa jo****hondogabe** izond.**hondorapen****hondoratu,** hondora, hondoratzen. *da/du*
*ad.***hondoratze****hondurastar** (herritarra)**honela****honelako****honelakoxe****honelatsu****honelaxe****honen:** *ez nuen uste honen ergela*
*nintzenik.***honenbat** *g.g.er.* 'honenbeste'**honenbeste****beste honenbeste****honenbestean** adlag.: *ehuneko*
*honenbestean erosi dute.***honenbesteko** izlag.**honenbesteraino****honenbesteko** iz.

honenbestez lok.

honetara

honez

honez aurrera 'hemendik aurrera'

honez gain

honez gainera

honezkero

honiarrar (herriarra)

hontz

hontz handi *Bubo bubo*

hontz zuri *Tyto alba*

hor

hor-hemen

hor-hemengo

hor-hemenka

horko

hor nonbait

hortik

horail

horaildu, horail/horaildu, horailtzen. *da/du* ad.

horasta izond. *g.er.* 'horaila'

hordago iz.

hordi

hordialdi

hordiarazi, hordiaraz, hordiarazten. *du* ad.

hordigarri izond. eta iz.

hordikeria

hordirik

horditasun

horditu, hordi/horditu, horditzen. *da/du* ad.

horditze

hori 1: *hori guztia; horiekin guztiekin.*

hori bai

horregatik

hori 2

horikara

horitasun

horitu, hori/horitu, horitzen. *da/du* ad.

horitza* e. **oritz**

horixe

horixka

horizontal

horizontaltasun

horizonte iz. 'ostertza'

horizta

horiztatu, horizta/horiztatu, horiztatzen. *da/du* ad.

horma 1 iz. *Sin.* **izotz**; **lei**

horma 2

horma-belar edo **horma belar**

Parietaria officinalis *Sin.* **pareta-**

belar, **pareta belar**

horma-biko iz.

horma-bular edo **horma bular**

horma-irudi edo **horma irudi**

horma lehor

horma-pintura edo **horma pintura**

horma-sugandila edo **horma**

sugandila *Podarcis muralis*

hormagarri izond.: *hotz hormagarria.*

hormagin iz. *Bizk. g.er.* 'hargina'

hormagune

hormamendi iz. h. **izozmendi**

hormarte iz. *Eraik.*

hormate

hormatu, horma/hormatu, hormatzen. *du* ad. *Sin.* **izoztu**; **leitu**

hormatxori iz. 'txolarrea'

hormigoi iz. *Heg.*

hormona

hormonal izond.

horni iz. 'hornidura'

hornidura

hornigai

hornigailu

hornikuntza

hornitegi

hornitu, horni/hornitu, hornitzen. *da/du* ad.

hornitzaile

hornitze

horoskopo

horra

horra bada lok.

horra-hona

horra hor

horraino

horra nola

horra non

horrantz

horrako izlag.: *lastima horrako*

zuzentzaile horrek liburua zuzendu

*duen bezain erraz mundua ezin
zuzendu ahal izatea.*

horrat *Ipar.* h. **horra**

horratik

horratu, horra/horratu, horratzen. *da* ad.

horratx

horregatik lok.

horrela

horrelako

horrelakoxe

horrelatsu

horrelaxe

horren: *ez nuen uste horren ergela
nintzenik.*

horrenbat *g.g.er.* 'horrenbeste'

horrenbeste

beste horrenbeste

horrenbestean adlag.: *iritsi ginen,
eta horrenbestean pozik; hileko
horrenbestean egin zuten tratua.*

horrenbesteko

horrenbesteraino: *ez zaitez bada
horrenbesteraino harro.*

horrenbesterainoko

horrenbestetan adlag. 'horrenbeste
aldiz'

horrenbestez

horretara

horretaratu, horretara/horretaratu,
horretaratzen. *da/du* ad.

horrez

horrez aparte *Beh.*

horrez gain

horrez gainera

horrezkero

hortakotz lok. *Ipar.* 'horregatik'

hortaz lok.: *liburu gehienak eleberriak
ditu; eleberrigile handi dugu, hortaz?*

hortentsia iz. *Hydrangea hortensia*

hortxata

hortxe

hortxe-hortxe adlag. 'hor nonbait';
'gutxi gorabehera'

hortz

hitzetik hortzera

hortzak erakutsi

hortzetako eskuila

hortzetako pasta

hortz-hagin

hortz-karraska

hortz-artatzaile* e. **aho-artatzaile**

hortzeria

hortzeskuila* e. **hortzetako eskuila**

hortzikatu, hortzika, hortzikatzen. *du* ad.

hortz-midiku* e. **aho-artatzaile**

hortzorde

hortz-ore* e. **hortzetako pasta**

horzbiko

horzdun

horzgabe izond.

horzgabetu, horzgabe/horzgabetu,
horzgabetzen. *da/du* ad. *g.er.*

horzkari izond. eta iz. *Hizkl.*

hosanna

hoska adlag. 'deika'

hoskide

hoskidetasun

hospitalitate iz. *g.er.* 'abegia'

hostaila

hostailatu, hostaila/hostailatu,
hostailatzen. *da* ad.

hostaldi

hostarazi, hostaraz, hostarazten. *du* ad.

hostaro iz. *g.er.* 'maiatza'

hostatu, hosta, hostatzen. *da* ad. 'landareak
hostoz jantzi'

hostazuri iz. *Sorbus aria*

hostia* e. **ostia**

hosto

hosto erorkor

hosto iraunkor

lore-hosto edo **lore hosto**

hostobakandu, hostobakan,
hostobakantzen. *da/du* ad. *g.er.*

hostoberritu, hostoberri/hostoberritu,
hostoberritzen. *da* ad.

hostodun

hostope

hostotsu

hostotza

hostoxka iz. *Bot.*

hostozabal izond. 'hosto zabalak dituen'

hotel

hots 1

hotsean adlag. *Bizk. g.er.* 'bat-batean'
hots-egile iz. *g.er.*
hots egin
hots-egite edo **hots egite**
hots eman 1 'gidatu': *ardiak hots emateko.* 2 'akuilatu'
hots eragin *Batez ere Bizk.*
hots 2 'hau da'
hotsandi iz. *g.er.*
hotsandiko izlag.: *hotsandiko zeremonia.*
hotsemaile iz. 'eragilea, gidaria'
hotz 1 iz. 2 izond.
hotzaren hotzez
hotz-hotzean
hotz izan. *da ad. Bizk.: hotz naiz; hotz gara.*
hotzaldi
hotzarazi, hotzaraz, hotzarazten. *du ad.*
hotzepel
hotzeri
hotzete
hotzik
hotzikara
hotzikaratu, hotzikara/hotzikaratu, hotzikarazten. *du ad.*
hotzil izond. 'epela baino zerbait hotzagoa'
hotzildu, hotzil/hotzildu, hotziltzen. *da/du ad.*
hozbera
hozberarazi, hozberaraz, hozberarazten. *du ad.: adinak hozberarazten du gizona.*
hozberatasun
hozberatu, hozbera/hozberatu, hozberatzen. *da/du ad.*
hozbero iz. 'tenperatura'
hozgarri izond. eta iz. 'hozten duena'
hozi iz. 'ernamuina'
hozidura iz. *Zah.*
hozitu, hozi/hozitu, hozitzen. *da ad.*
hozka 1 iz. 2 adlag.
hozka egin
hozkada
hozkadun izond. *Ipar.* 'koskaduna'
hozkadura iz. *Teknol.*
hozkailu
hozkaka adlag. 'hozka eginez'

hozkamin iz. 'hozkia'
hozkari izond.: *infernuko har hozkaria.*
hozkatu, hozka/hozkatu, hozkatzen. *du ad.*
hozkeria iz. *g.er.: Miren nigatik etsita, nigatik hozkeriaren infernuan erorita.*
hozketa iz.
hozki
hozkil 1 izond. *Bizk. g.er.* 'hozbera' 2 izond. *Bizk. g.er.* 'ahula'
hozkirri 1 izond. eta iz.
hozkirri 2 iz. *Bizk.* 'hotzikara'
hozkirritu, hozkirri/hozkirritu, hozkirritzen. *da/du ad. Bizk.*
hozkitu, hozki/hozkitu, hozkitzen. *da/du ad.* 'hozkia izan, hozkia eman'
hozmindu, hozmin, hozmintzen. *da/du ad.* '(norbait) hotzak igaro edo zurrundu' hozpera* e. **hozbera**
hozpil
hozpildu, hozpil/hozpildu, hozpiltzen. *da/du ad.*
hoztar (herritarra)
hoztasun
hozte iz.: *hozte-prozesua.*
hoztu, hotz/hoztu, hozten. *da/du ad.*
hudigo iz. *g.er.* 'etsaigoa, etsaitasuna'
huia *Ipar.*
huiatu, huia/huiatu, huiatzen. *du ad. Ipar.* 'xaxatu'
humanismo
humanista
humanitario izond.
humanitate iz.
humanizatu, humaniza, humanizatzen. *da/du ad.*
humanizazio
humanoide izond.
humero iz. *Anat.*
humil* e. **umil**
humus
hungariar (herritarra)
hungariera (hizkuntza)
hunki 1, hunki, hunkitzen. *du ad. Ipar. h.*
hunkitu
hunki 2 iz. 'ukitua': *Jainkoaren hunki eztiak onera bihurtzen gaitu.*
hunkialdi iz. *g.er.*

hunkiarazi, hunkiaraz, hunkiarazten. *du* ad.

hunkigarri izond.

hunkika adlag.

hunkipen

hunkitu, hunki, hunkitzen. *da/du* ad.

hunkitzaile izond.: *funtzio hunkitzailea*.

huntz iz. *Hedera sp.*

hupa *Ipar.* 'aupá!'

hupatu, hupa/hupatu, hupatzen. *du* ad.
Ipar. 'aupatu, gora altxatu'

hur 1 iz. 'hurritzaren fruitua'

hur 2 adlag. *Bizk.* 'hurbil, hurran'

ezta hurrik eman ere

hur-hurrean

hur-hurreko

hur-hurretik

hurrean

hurreko

hurrera

hurretik

hura

huraxe

hurbil 1 adlag. 2 izond.: *Ekialde Hurbila*.

hurbildik

hurbilean

hurbileko

hurbilera

hurbiletik

hurbilagotu, hurbilago/hurbilagotu,
hurbilagotzen. *da/du* ad.

hurbilarazi, hurbilaraz, hurbilarazten. *du* ad.

hurbilbide

hurbildanik

hurbildu, hurbil/hurbildu, hurbiltzen.
da/du ad.

hurbiltzeko ere edo **hurbiltzekorik**
ere

hurbilketa

hurbilkor izond.: *lerro hurbilkorrak*.

hurbilpen

hurbiltasun

hurbiltxo

hurbiltzaile

hurbiltze

hurbilxko

hurko izond. eta iz.

lagun hurko

hurkotasun

hurra interj.

hurran 1 adlag. *Ipar.* 'hurbil' 2 *Ipar.* '-
tzeko zorian': *hil hurran da; zeren*
akabatu hurran baita eguna.

hurraneko

hurrandu, hurran/hurrandu, hurrantzen. 1
da/du ad. *Ipar.* 'hurbildu' 2 *da* ad.
Ipar. 'hiltzorian egon'

hurre adlag. h. **hur 2**

hurren

hurrena

hurren arte

hurrenez hurren

hurrenik

hurrengo

hurrengoan

hurrenkera

hurrentsu adlag. *Ipar.* *g.er.*

hurrreratu, hurrrera/hurrreratu, hurrreratzen.
da/du ad.

hurriera (hizkuntza)

hurritz iz. *Corylus avellana*

hurrondo iz. *Corylus avellana*

hurrup

hurrupa

hurrupaka adlag.

hurruparazi, hurruparaz, hurruparazten.
du ad.

hurrupari iz. 'hurripaka edaten duena'

hurrupatu, hurrupa/hurripatu,
hurripatzen. *du* ad.

husbete, husbetetzen. *du* ad. *g.er.*

huskeria

hustasun

hustu, huts/hustu, husten. *da/du* ad.

hustubide iz. *Eraik.*

hustuezin izond. 'ezin hustuzkoa'

hustuketa

huts 1 iz.

hutsa izan: *akats hori, akatsa baldin*
bada, hutsa da besteen aldean.

hutsaren hurrengo: *zerbait hobe da*
hutsa edo hutsaren hurrengoa baino.

hutsean

- huts egin**
huts eman *g.er.* 'huts egin'
hutsera bota *Bizk.* 'arbuiaatu'
huts eragin
huts 2 izond.
huts ala kausi
huts edo bete
huts-hutsik
huts 3 zenbtz.: *bost eta huts; huts eta huts.*
hutsal
hutsaldi
hutsaldu, hutsal/hutsaldu, hutsaltzen. 1
da/du ad. 'hutsal bihurtu'; 'ezeztatu' 2
du ad. 'ezeztatu': *kontratua hutsaldu.*
hutsalkeria
hutsaltasun
hutsarazi, hutsaraz, hutsarazten. *du ad.*
hutsarte
hutsegile
hutsegin iz. 'hutsegitea, hutsa'
hutsegite
hutseratu, hutsera/hutseratu, hutseratzen.
da/du ad. 'hutsera etorri, bihurtu':
lehortearekin hutseratu da ibaia.
hutsezin izond. 'hutsik ezin egin duena'
hutsezintasun
hutsik
hutsune
Hz (*hertz* -en ikurra)
i 1 iz. 'euskal alfabetoaren bederatzigarren letra' 2 iz. "'i' letraren izena'
i greko iz. "'y' letraren izena'
ia 1
ia-ia
iaio izond. *Gip.* eta *Naf.* (bi silabatan esaten da)
iaioki adlag.
iaiotasun
iaz
iazdanik adlag. 'iaztik'
iazko
iaztik
ibai iz.: *Ibai Beltza; Ibai Gorria.*
ibai-aho edo **ibai aho**
ibaiaz adlag. *Ipar* 'ibaika'
ibai-bazter edo **ibai bazter**
ibaiadar
- ibaibide**
ibaiertz
ibaika
ibar
ibar-jaun
ibargi iz. eta izond. *g.er.* 'egutera'
ibargoitiar (herritarra)
ibarrangelutar (herritarra)
ibarrolar (herritarra)
ibartar (herritarra)
ibeni* e. **ipini**
iberiar iz. eta izond. (herritarra)
iberiera (hizkuntza)
iberiko
iberismo
ibi
ibiarazi, ibiaraz, ibiarazten. *du ad.*
ibilaldi
ibilarazi, ibilaraz, ibilarazten. *du ad.*
ibilarazle izond. *g.er.*
ibilbide
ibildaun izond. *g.er.* '(nora ezean) dabilena'
ibilera
ibilerraz izond.: *bidexka eroso eta ibilerrazak.*
ibilgailu
ibilgaitz izond.: *leku ibilgaitza da hau.*
ibilgona iz. *Lgart.* *g.er.:* *ibilgona jantziz gero, etxerako ordurik ez.*
ibilgune iz. 'ibilera, ibiltzeko modua'
ibili 1, ibil, ibiltzen. *da/du ad.:* *berriz ibili behar ez ditugun bideak.*
ibili 2 iz.
ibilian adlag.: *ibilian asko ikasten da.*
ibilian-ibilian
ibilkari
ibilkera iz. *Batez ere Bizk.* 'ibilera'
ibilketa
ibilki
ibilkor 1 izond. 'ibilkaria' 2 izond. 'higikorra'
ibilmolde iz. *Ipar.* 'jokaera, jokatzeko modua'
ibiltari
ibiltegi iz. 'ibiltokia'
ibiltoki

ibiltze**ibis** iz. *Fam. Threskiornicidae***ibitu**, ibi, ibitzen. *da/du* ad.**idaliondar** (herritarra)idaroki* e. **iradoki**idarokizun* e. **iradokizun****idatzaldi****idatzarau****idatzarazi**, idatzaraz, idatzarazten. *dio* ad.**idatzi 1**, idatz, idazten. *du* ad.**idatzi 2** iz.**idatziz** adlag.: *idatziz bidaliko da eskaria.***idatzizko** izlag.**idauztar** (herritarra)**idazgai****idazgela****idazkari****idazkariorde****idazkariordetza****idazkaritza****idazkera****idazketa****idazki**idazkintza* e. **idazkuntza****idazkun** iz. *Sin.* inskripzio**idazkuntza****idazlan****idazlari****idazle****idazletza** iz.: *idazletza izan du ogibide.***idazluma****idazmahai****idazmakina****idazmen** iz. 'idazteko gaitasuna'**idazmolde****idazpen****idazpuru**idaztaldi* e. **idatzaldi****idaztankera****idazte** iz.: *idazte-irakurtzeak asko zabaldu dira.***idaztegi** iz. 'idaztokia'**idazti** iz. h. **liburu****idaztoki**ide* e. **kide****ideal 1** iz.**ideal 2** izond.**idealismo****idealista****idealizatu**, idealiza, idealizatzen. *du* ad.**idealizazio****idealtasun****idea****identifikatu**, identifika, identifikatzen. *du* ad.**identifikatzaile****identifikazio****identitate** iz. *Jas.* (batez ere *Mat.* eta *Fil.* arloetan erabilia)**ideografiko****ideograma****ideologia****ideologiko****ideologizatu**, ideologiza, ideologizatzen. *du* ad.**ideologizazio****ideologoa****idi****idi-apustu** edo **idi apustu****idiarena jo** *Lgart.* 'masturbatu'**idi-begi** edo **idi begi 1** iz. *Anacyclus clavatus***idi-begi** edo **idi begi 2** (leiho mota)**idi-bihotz** edo **idi bihotz** 'tulipa'**idi-dema** edo **idi dema****idi-mihi** edo **idi mihi** *Anchusa azurea***idi-proba** edo **idi proba****idi-uztarri** edo **idi uztarri** iz. *Batez ere Bizk.* 'idi-parea'**idiazabaldar** (herritarra)**idiki** iz. 'idi-okela'**idiko** iz. *Naf.* 'idiskoa'**idilio****idiomatiko** izond. *Hizkl.:* *esapide idiomatikoak.***idiosinkrasia****idiota** izond. eta iz. 'idioziak joa'**idiotismo** iz. *Hizkl.***idiozia** iz. 'adimen-urritasun larria'**idisko****idiskotu**, idisko/idiskotu, idiskotzen. *du* ad. 'zezenak edo idiskoak (behia) estali'

idoi 1 iz. 'zingira' 2 iz. *Ipar.* 'iraina, laidoa'

idoitsu

idoki, idoki, idokitzen. 1 *du ad.* *Ipar.* 'atera'
2 *du ad.* *Ipar.* 'kendu'

idokitzaile

idolatra

idolatria

idolo

idolozale

idor izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'lehorra, agorra'

idorrean adlag. *g.er.* 'dirutan'

idorrik adlag. 'busti gabe'

idorgarri izond. *Med.*

idorki adlag.

idoro, idoro, idorotzen. *da/du ad.*

idorokunde iz. *g.er.* 'aurkikundea'

idorokuntza iz. *g.er.* 'aurkikuntza'

idorraldi

idorrarazi, idorraraz, idorrarazten. *du ad.*

idorreri

idortasun

idorte iz. 'agortea'

idortegi

idortu, idor/idortu, idortzen. *da/du ad.*

idulki

idun iz. *Bizk.*

iduneko iz. *Bizk.*

iduri 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* h. **irudi**

ene iduriko *Ipar.* eta *Naf.* 'nire ustez'

iduri egin *Ipar.:* *ez aditu iduri egin*
zuen.

iduri eta *Ipar.:* *atzaparka lotzen zaio,*
iduri eta begitarte guztia larrutu
behar diola.

iduri izan *Ipar.* eta *Naf.:* *iduri du eri*
dela.

iduri 2 iz. (ikatza zati txikitan)

idurimen* e. **irudimen**

iel

iel egon

iel ibili

iel izan

ieldu, iel/ieldu, ieltzen. *da ad.*

ifernu* e. **infernu**

ifrentzikatu, ifrentzika, ifrentzikatzen. *du*
ad. 'ifrentzuz ezarri'; 'desitxuratu'

ifrentzu iz. 'txanpon, oihal, eta abarren
atzeko alde' *Sin.* **iruntzi**

ifrentzuz *Sin.* **iruntzitara**

igali iz. 'fruitua': *igali-zuhaitza.*

igan, igan, igaten. *da ad.* *Ipar.* eta *Naf.* 'igo'

iganarazi, iganaraz, iganarazten. *du ad.*

Ipar. eta *Naf.*

igande

igandekari adlag. *Ipar.* 'igandean, igandez'

igandero

igantziar (herritarra)

igaraba iz. *Lutra sp.* eta *Enhydra sp.*

itsas igaraba iz. *Enhydra lutris*

igaran, igaran, igaraten. *da/du ad.* *Zub.*
'igaro, iragan'

igarbide

igargaitz izond. 'igartzen zaila'

igargarri iz. *Bizk.* *g.er.* 'seinalea'

igarkizun

igarle

igarmen

igaro, igaro, igarotzen. *da/du ad.*

igaroko izlag. *g.g.er.* 'igarotakoa':

igaroko bizitzako bekatuak.

igaroaldi

igaroarazi, igaroaraz, igaroarazten. *du ad.*

igarobide

igaroezin izond. *g.er.*

igarogaitz izond. 'nekez igarotzen dena'

igarokor

igarokortasun

igaroleku

igarotze

igarpen

igarrarazi, igarraraz, igarrarazten. *dio ad.*

igarri, igar, igartzen. *du/dio ad.*

igaz* e. **iaz**

igboera (hizkuntza)

igebelar iz. *Nymphaea sp.*

igel 1 iz. *Fam. Ranidae* eta *Fam. Hylidae*

igeltsari* e. **igeltsero**

igeltsaritze* e. **igeltserotza**

igeltsatu, igeltsa, igeltsatzen. *du ad.*

igeltsero

igeltserotza

igeltsu

igeltsugin

igeltsugintza**igeltsutegi****igeltsuztatu**, igeltsuzta, igeltsuztatzen. *du* ad.**igeri** 1 adlag.: *ibaia igeri zeharkatu*. 2 adlag.: *airean igeri gelditzen den ilauna*.**igerian****igerian egin** *g.er***igeri egin****igeri egon**: *ur gainean igeri dagoen enborra*.**igeri-maskuri****igerialdi****igerigailu****igerika** adlag. *Batez ere Ipar. eta Batez ere Naf.* 'igerian'**igerikan** adlag. *g.er.* 'igerian, igerika'**igerikari** izond. eta iz. *Ipar.* 'igerilaria'**igerikatu**, igerika/igerikatu, igerikatzen. *da* ad. *Ipar.* 'igeri egin'**igeriketa****igerilari****igerileku****igeritako** iz.igerri* e. **igarri****igita** iz. 'igitatzea': *igita lanera joan da*.**igitai****igitai-belar** edo **igitai belar** iz.*Linaria vulgaris***igitaldi****igitari****igitatu**, igita/igitatu, igitatzen. *du* ad.**iglu****igneo** izond. *Geol.:* *harri igneo*.**igo**, igo, igotzen. *da* ad.**igoaldi****igoarazi**, igoaraz, igoarazten. *du* ad.**igobide****igoera****igogailu****igogailuzain****igokari****igokunde**igon* e. **igo**igongailu* e. **igogailu****igorbide****igorgailu****igorle****igorpen****igorrarazi**, igorraraz, igorrarazten. *dio* ad.**igorretar** (herritarra) *Sin.* **igorreztar****igorreztar** (herritarra) *Sin.* **igorretar****igorri**, igor, igortzen. *du* ad.**igortzaile** iz. 'igorlea'**igortze**igortziri* e. **ihurtzuri****igotze****igual** 1 izond. *Beh.* 2 adlag. *Beh.* 3 iz. *Beh.***igualean****igualeko****igualatu**, iguala, igualatzen. *da/du* ad. *Beh.* 'berdindu'**igualtsu** izond. *Beh.***iguana** iz. *Iguana iguana*.**igun** iz. 'gabia, mailu handia'**igurain** iz. *g.er.* 'basozaina'**igurdi**, igurdi, igurditzen. *du* ad. *Bizk.* h.**igurtzi****igurikatu**, igurika, igurikatzen. *du* ad.*Ipar.* h. **iguriki****iguriki 1**, iguriki, igurikitzen. *du* ad. *Ipar.*'itxaron': *zaude ene begira, iguriki nazazu*.**igurikiarazi**, igurikiaraz, igurikiarazten.*du* ad. *Ipar.***igurikimen** iz. *Ipar.* 'itxaropena'**igurikitze****igurtzaldi****igurtzarazi**, igurtzaraz, igurtzarazten. *dio* ad.**igurtzi 1**, igurtz, igurztzen. *du* ad.**igurtzi 2** iz.**azken igurtzi****igurtzika****igurzkari** izond. eta iz. *Hizkl.***igurzte**iguzki* e. **eguzki****iguzkitzar** (herritarra)**ihabali** izond. *Zah.* 'beldurtia'**ihakin 1** iz. *Ipar.* 'norbaiten keinuen edo

moldeen antzeratzea, askotan

isekazkoa' 2 iz. *Ipar.* 'iseka' 3 iz. *Ipar.*

'keinua'

ihakindatu, ihakinda, ihakindatzen. *du* ad.
Ipar. 'norbaiten keinuak eta moldeak antzeratu, norbaiten ihakina egin'

ihakinka adlag.

ihakintza iz. *Ipar. g.er.* 'iseka'

ihaloskatu* e. **ihalozkatu**

ihalozka adlag. *Ipar.*

ihalozkatu, ihalozka/ihalozkatu,
ihalozkatzen. *da* ad. *Ipar.* 'iraulkatu'

ihar

ihardesle

ihardespén

ihardeste

ihardetsarazi, ihardetsaraz,
ihardetsarazten. *dio* ad.

ihardetsi, ihardets, ihardesten. *du* ad.
iharduera* e. **jarduera**

iharduki 1, iharduki, ihardukitzen. 1 *du*
ad. *Ipar.* 'eztabaidatu' 2 *du* ad. *Ipar.*
'mintzatu' 3 *du* ad. *Ipar.* 'gogor egin'

iharduki 2 iz.

ihardukitzaile

ihardukitze

ihardun* e. **jardun**

ihardun erazi* e. **jardunarazi**

ihardunaldi* e. **jardunaldi**

ihardunbide* e. **jardunbide**

ihardungai* e. **jardungai**

ihargarri

iharrarazi, iharraraz, iharrarazten. *du* ad.
iharrausi* e. **inarrosi**

iharrosi* e. **inarrosi**

ihartasun

ihartu, ihar/ihartu, ihartzen. *da/du* ad.
ihauli* e. **irauli**

ihaurkin* e. **inaurkin**

ihaurri 1, ihaur, ihautzen. *du* ad. *Ipar.*

ihaurri 2 adlag. *Ipar.*

ihausi 1 iz. *Ipar.* 'zaunka'

ihausika adlag. *Ipar.*

ihauska adlag. *Ipar.*

ihauskatu, ihauska/ihauskatu, ihauskatzen.
da ad. *Ipar.*

ihaute* e. **inaute**

ihauteri* e. **inauteri**

ihaz* e. **iaz**

iheki

ihes iz.

ihesari eman

ihesari lotu. *zaio* ad. *Ipar.*

ihes egin

ihes eragin

ihes-hodi edo **ihes hodi**

ihesaldi

ihesarazi, ihesaraz, ihesarazten. *dio* ad. h.

ihes eragin

ihesbide

ihesdun iz. *g.er.* 'iheslaria'

ihesi 1 adlag.: *etsaiaren ihesi dabilena;*
ihesi (joan, etorri, etab.) direnak.

ihesi 2, ihes/ihesi, ihesten. *da/du* ad.

iheska

iheskari iz. 'iheslaria'

iheskor

iheskortasun

iheslari

ihesle iz. *g.er.* 'iheslaria'

ihesleku

ihespuntu iz. *Arkit.*

iheste

ihiz iz. *Juncus sp.*

ihintz

ihintzetan: *larrugorrian irauliz*
ihintzetan.

ihinztagailu

ihinztapen

ihinztatu, ihinzta, ihinztatzen. *du* ad.

ihinztatze

ihitegi

ihitsu izond.

ihizaldi* e. **ehizaldi**

ihizi iz. *Ipar.* eta *Naf.* h. **ehiza**

ihizketa* e. **ehiza**

ihiztoka iz. *Ipar.* 'zingira'

ihiztokatsu izond. *Ipar.*

iholdiar (herritarra)

ihortziri* e. **ihurtzuri**

ihurtzuri iz. *Sin.* **inusturi**

ijeje iz. (ola zaharretako langilea)

ijejketa

ijeztu, ijez, ijezten. *du* ad. 'burdinari eta,
xafla-forma eman'

iji onomat.

iji-aja

iji eta aja	ikasle
ijiji onomat.	ikasleku
ijito	ikasleria
ijito-sardina edo ijito sardina	ikasliburu
<i>Sprattus sprattus</i>	ikasmahai
ijitokeria	ikasmaila
ika-mika iz.	ikasmaterial
ikara iz.	ikaspen iz. <i>g.er.</i> h. irakaspen
ikara egin	ikastaldi
ikara egon	ikastaro
ikara eman	ikaste
ikara eragin	ikastegi
ikara ibili	ikastetxe
ikara izan. <i>da</i> ad. <i>g.er.</i> : <i>ikara zen</i>	ikastetxe nagusi
<i>bakartegian.</i>	ikastola
ikaran adlag. <i>Ipar.</i>	ikastordu
ikaraz	ikastun
ikaretan	ikasturte
ikaragarri	ikatz
ikaragarriko izlag. <i>Ipar.</i>	ikatz egin
ikaragarrizko izlag. <i>Heg.</i>	ikazgai iz. <i>g.er.</i> 'ikatz egiteko gaia'
ikaragarrikeria	ikazketa iz. 'ikatz-garraioa'
ikaragarriki adlag. <i>Ipar. g.er.</i>	ikazketari
ikaraio iz. <i>Torpedo marmorata</i>	ikazkin
ikaraka adlag. 'dardarka'	ikazkintza
ikarakor	ikaztegi
ikaraldi	ikaztegiatar (herritarra)
ikararazi , ikararaz , ikararazten . <i>du</i> ad.	ikaztobi
ikarati	ikaztu , ikatz/ikaztu , ikazten . <i>da/du</i> ad.
ikaratu , ikara/ikaratu , ikaratzen . <i>da/du</i> ad.	ikerbide iz. <i>g.er.</i>
ikaratzaile iz. <i>g.er.</i>	ikergai
ikareri iz. <i>g.er.</i> 'ikara'	ikergaitz
ikasarazi , ikasaraz , ikasarazten . <i>dio</i> ad.	ikergoa* e. ikerketa ; ikertze
ikasbide	ikerka adlag. <i>Ipar.</i> 'ikertzen'
ikaserraz	ikerketa
ikasgai	ikerkuntza
ikasgarri izond. <i>g.er.</i>	ikerlan
ikasgela	ikerlari iz. h. ikertzaile
ikasi 1 , ikas , ikasten . <i>du</i> ad.	ikerraldi
ikasi 2 iz. <i>g.er.</i> 'ikasketa'	ikertegi iz. <i>g.er.</i>
ikasi 3 izond.: <i>zaharrago eta ikasiago.</i>	ikertu , iker , ikertzen . <i>du</i> ad.
ikasketa	ikertzaile
ikaskide	ikertze
ikaskizun	iko* e. piku
ikaskuntza	ikol izond. <i>Bizk.</i> 'barne-hutsa'
ikaslagon	ikoldu , ikol/ikoldu , ikoltzen . <i>da/du</i> ad.
ikaslari iz. <i>g.er.</i>	<i>Bizk.</i>

ikoltasun iz. *Bizk.*

ikoniko izond. *Fil., Hizkl.*

ikono

ikonografia

ikonoklasta

ikoroski iz. *Bizk. g.er.*

ikortzirin iz. 'azaleko baba'

ikosaedro

ikoti iz. *Bizk.* 'jauzia'

ikotika

iktiologia

iktiosauro

ikuilu* e. **ukuilu**

ikur

ikur-makur iz. *Ipar.* 'bira'

ikur-makurka adlag. 'sigi-sagan'

ikurrin iz. 'bandera, bereziki Euskal Herrikoa'

ikusarazi, **ikusaraz**, **ikusarazten**. *dio* ad.

ikusbera

ikusbide

ikus-entzule

ikus-entzunezko

ikuserraz izond.

ikusezin izond. 'ezin ikusizkoa'

ikusezintasun

ikusgai

ikusgailu

ikusgaitasun

ikusgaitz

ikusgarri 1 izond. 2 iz.

ikusgarrizko izlag.

ikusgarriri

ikusgarritasun

ikusgune

ikusgura iz. eta izond.

ikusi 1, **ikus**, **ikusten**. *du* ad.

ikusteko 1 izond. 'ikusgarria, miragarria': *ikustekoa zen egun hartan Donibaneko hiria! 2 iz.:* zein *ikusteko ederra!*

ikusteko izan 'harremana izan': *ez dugula ikustekorik Indiako erresumarekin.*

ikusten denez: *ikusten denez, eskola biek gauza bera egiten dute.*

ikusi 2 iz. 'ikustaldia, bisita'

ikusi-makusi

ikusiezin iz. *Sin.* **ezinikusi**

ikuska

ikuskapen

ikuskarri 1 iz. 'ikusbizuna' 2 iz. 'ikuskatzailea'

ikuskaritza iz. 'ikuskatzailetza'

ikuskatu, **ikuska/ikuskatu**, **ikuskatzen**. *du* ad.

ikuskatzaile

ikuskatzailetza iz.

ikuskatze

ikuskeria

ikusketari

ikusbizun

ikuskor* e. **ikusgai**

ikusle

ikusleria iz.

ikusliar iz. *Ipar.*

ikusmen

ikusmin

ikusmira

ikusmiran

ikusmiratu, **ikusmira/ikusmiratu**, **ikusmiratzen**. *du* ad.

ikusmiratzaile iz. *g.er.*

ikusmolde

ikusnahi iz. eta izond.

ikuspegi

ikuspen

ikuspuntu

ikustaldi

ikustate 1 iz. *Ipar.* 'begirunea' 2 iz. *Ipar.* 'esker ona'

ikustatu, **ikusta**, **ikustatzen**. *du* ad. 'ikuskatu'

ikuste

ikusterrean adlag.: *ikusterrean duen haranari begira.*

ikustoki

ikutu* e. **ukitu**

ikuzgailu iz. *Sin.* **ikuzmakina**

ikuzgarri *Ipar.*

ikuzi, **ikuz**, **ikuzten**. *da/du* ad. *Ipar.* 'urez garbitu'

ikuzketa

ikuzlarru iz. 'sarrion-larruzko zapi modukoa, garbitzeko erabiltzen dena'

ikuzle iz. *Ipar.*

ikuzmakina iz. *Sin.* **ikuzgailu**

ikuzte

ikuztegi iz. *Ipar.*

ilagin iz. *Ipar.*

ilagintza iz. *Ipar.*

ilaintsa iz. *Zub.* 'mirua'

ilaje

ilar 1 iz. *Pisum sativum* 2 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'babarruna, indaba'

ilar biribil *Ipar.* eta *Naf.* *Pisum sativum*

ilar xabal *Ipar.* eta *Naf.* 'dilista'

ilar xehe *Ipar.* eta *Naf.* *Pisum sativum*

ilara

ilargi

ilargi-aldarte

ilargi berri

ilargi bete

ilargi-jo izond. 'aldizkako zoroaldiak dituen'

ilargialdi

ilargiratu, *ilargira/ilargiratu, ilargiratzen.* *da ad.*

ilargitar

ilargite

ilarraindu, *ilarrain, ilarraintzen.* *da ad.*

g.er. '(persona) harrotu, harropuztu'

ilaun 1 izond.: *aztarna hutsal eta ilaunak.*

2 iz. 'errautsa': *berehala ikatzak ilaunez estaltzen dira.*

ilaundu, *ilaun/ilaundu, ilauntzen.* *da/du ad.*

ilaunkeria iz. *g.er.*

ilauntasun

ilaur* e. **hilaur**

ilaurtu* e. **hilaurtu**

ilbehera

ilbeltz iz. *Gip.* eta *Naf.* h. **urtarril**

ilberri

ilbete

ildaska

ildaskatu, *ildaska/ildaskatu, ildaskatzen.* *du ad.*

ildo

ildo-txori edo **ildo txori** iz. *Ipar.* 'buztanikara'

ildokatu, *ildoka/ildokatu, ildokatzen.* *du ad.*

ile

ile alde

ile-apaindegi edo **ile apaindegi**

ile-apainketa edo **ile apainketa**

ile-apaintzaile edo **ile apaintzaile**

ile-gorri edo **ilegorri**: *emakume ilegorriak.*

ile harro

ile-hori edo **ilehori**: *soldadu gazte ile-hori bat.*

ile-izpi edo **ile izpi** *g.er.*

ile kizkur

ile kontra

ile-mataza edo **ile mataza** *g.er.*

ile-motots edo **ile motots**

ile-moztaile

ile-mozte edo **ile mozte**

ile-ondo edo **ile ondo**: *ikaraz harrotzen ziren haren buruko ile-ondoak.*

ile urdin

ileapaindegi* e. **ile-apaindegi** edo **ile apaindegi**

ileapaintzaile* e. **ile-apaintzaile** edo **ile apaintzaile**

ileberritu, *ileberri/ileberritu, ileberritzen.* *da ad.*

iledi iz. *g.er.* 'adatsa'

iledun

ilegabe izond.

ilegal izond. 'legearen kontrakoa'; 'legez kanpokoa'

ilegorri edo **ile-gorri** izond.

ileguri iz. *g.er.* 'belusa'

ilehori edo **ile-hori** izond.

ileki iz. *Ipar.*

ilendi* e. **ilinti**

ileorde

ileti* e. **ilinti**

iletsu

ilgora

ilhartar (herritarra)

iliako izond. *Anat.*

ilinti

iliriari (herritarra)

ilki, ilki, ilkitzen, ilkiko. *da ad. Batez ere*
Ipar. 'atera, irten'

ilkialdi iz. *Ipar.*

ilkiarazi, ilkiaraz, ilkiarazten. *du ad. Ipar.*

ilkibide iz. *Ipar.*

ilkitze

iloba 1 iz. 'senidearen semea nahiz alaba' 2
iz. 'biloba, semearen edo alabaren
semea nahiz alaba'

iloba txiki 'lehengusuaren semea
nahiz alaba'

ilobaso iz. *Ipar. Sin. biloba*

ilogiko izond. *Log.*

ilor* e. **hilaur**

iltzatu, iltza, iltzatzen. *du ad.*

iltze

iltze-belar edo **iltze belar**
Caryophyllus aromaticus

iltze-kanela

iltzegile

iltzeztatu, iltzeztata, iltzeztatzen. *du ad.*

ilun 1 izond. 2 adlag. 3 iz.

ilun beltz

ilunpean adlag. 'ilunpean'

ilun egon: *goizean goiz, oraindik ilun*
zegoela.

ilunetan adlag. 'ilunpean'

ilun-ezkila *Sin. abemaria-ezkila,*

abemaria ezkila

ilun izan *Ipar.* 'ilun egon'

ilunabar

ilunabartu, ilunabar/ilunabartu,
ilunabartzen. *du ad.* [*nor* kasurik
gabea]

ilunagotu, ilunago/ilunagotu, ilunagotzen.
da/du ad. 'ilunago bihurtu'

ilunaldi

ilunantz iz. 'argitasun ahula'

ilunarazi, ilunaraz, ilunarazten. *du ad.*

ilunarte

ilunaurre iz. *g.er.* 'ilunabarra'

ilunbe* e. **ilunpe**

ilunbista

ilundegi

ilundi iz. *g.er.* 'ilunpea'

ilundu, ilun/ilundu, iluntzen. *da/du ad.*

ilundura

ilungarri

ilungune

ilunik adlag.

ilunkara

ilunkera iz. *Bizk.* 'ilunabarra, iluntzea'

ilunkeria iz. *g.er.*

ilunki adlag.

ilunkor

ilunpe

ilunpean

ilunpeko

ilunpetan

ilunpetsu

ilunsenti iz. *g.er.* 'ilunabarra'

iluntasun

iluntsu izond. *g.er.* 'iluna'

iluntxo izond. 'aukeran ilunegia'

iluntze

iluntzero adlag.

ilunxko

ilunzale

ilupa izond. *Batez ere Naf.* 'ganoragabea'

ilusio

ilustratu iz. eta izond. *Hist.*

ilustrazio

imajina

imajinatu, imajina/imajinatu, imajinatzen.
du ad. 'irudikatu'

imajinazio iz. 'irudimena'

imam iz. (musulmanen artean, gidaria)

iman

iman-harri edo **iman harri**

imandu, iman/imandu, imantzen. *da/du*
ad.

imanorratz

imantze

imilaun iz. *Bizk.*

imina iz. *Bizk.*

iminerdi iz. *Bizk.*

imini* e. **ipini**

imintzio

imintzioka adlag.

imitagarri izond.

imitatu, imita, imitatzen. *du ad.*

imitazio

imitaziozko bitxi

immunitate

immunizatu, immuniza, immunizatzen.
da/du ad.

immunizazio

immunoeskasia iz. *Med.*

immunoglobulina iz. *Med.*

immunologia iz. *Med.*

immunologiko izond. *Med.*

imoztar (herritarra)

imurtxi

imurtxi egin

inar 1 iz. *Ipar.* 'txinparta, pindarra' 2* iz. e.

ginarra

inarrosaldi

inarrosarazi, inarrosaraz, inarrosarazten.

du ad.

inarrosi, inarros, inarrosten. *da/du ad.*

inarrosle

inarroste

inartxi iz. *Zah.* 'bekaitza'

inatazi iz. 'kazkabarra'

inauguratu, inaugura, inauguratzen. *du ad.*

inaugurazio

inaurkin

inaurri* e. **ihaurri**

inausaldi

inausarazi, inausaraz, inausarazten. *dio*

ad.

inausi, inaus, inausten. *du ad.*

inauskai

inausketa

inaustari

inauste

inaute iz. 'inauteria': hori astelehen *inautez*
egingo da; igande-inaute eguerdian.

inauteri

inbaditu, inbadi, inbaditzen. *du ad.*

inbariante izond. *Mat.*

inbasio

inbasore

inbentario

inbertsio 1 iz. *Mat.* 2 iz. *Ekon. Sin.*

inbestimendu

inbertsore iz. *Teknol., Elektr.*

inbidia iz. *batez ere Herr.*

inbidia eman *batez ere Herr.*

inbidia izan. *du/dio ad. batez ere Herr.*

inbidiak urtzen *batez ere Herr.* (
inbidiak urtzen geratu, egon
bezalakoetan erabiltzen da)

inbidiaz *batez ere Herr.*

inbidiagarri izond. *Herr. g.er.*

inbidioso izond. *Herr.* 'bekaiztia'

inbutu iz. *Sin. onil*

indaba iz. *Bizk. Phaseolus vulgaris*

indar

indar egin

indar eman

indar hartu: *sua sortu eta garrek*
indar hartu dute.

indar-neurtze edo **indar neurtze** iz.
g.er. 'lehiaketa'

indarrak berritu

indarrak bildu

indarrak neurtu

indarrean adlag.: *indarrean izan;*
indarrean jarri; indarrean sartu;
indarrean dagoen legea; indarrean
zeuden ohiturak.

indarrez

indarrezko

indarberritu, indarberri/indarberritu,
indarberritzen. *da/du ad.*

indardun

indargabe izond.

indargabetasun

indargabetu, indargabe/indargabetu,
indargabetzen. *da/du ad.:* *gaitz luze*
hark gorputza argaldu eta
indargabetu zion; gobernuaren
dekretu guztiak indargabetuz.

indargabetzaile izond.: *xedapen*
indargabetzailea.

indargabetze

indargarri

indarge izond. 'indargabea'

indarka 1 adlag. 2 iz.: *indarka handiak*
eginez.

indarkatu, indarka/indarkatu, indarkatzen.
da ad. 'indarka egin, ahalegindu'

indarkatze iz. *g.er.*

indarkeria

indarketa iz. *g.er.*

indarraldi

indarretxe

- indartsu**
indartu, indar/indartu, indartzen. *da/du* ad.
indartze
independente
independentismo
independentista
independentzia
indeterminazio iz. *Mat.* (Beste arloetan, aski dira *zehaztugabetasun* , *mugagabetasun* modukoak)
indiano
indiar (herritarra)
indibidual
indibidualismo
indibidualista
indiferente izond. *Fis., Erl.*
indiferentzia iz. *Fis., Erl.*
Indi gaztaina *Aesculus hippocastanum*
Sin. itsas gaztaina
indigena izond. eta iz.
indigo iz. (tindua)
indikatio
indioilar iz. *Meleagris gallopavo*
indioilasko
indioilo
indipikondo iz. *Opuntia ficus-indica*.
indipiku iz. 'indipikondoaren fruitua'
indize
indizio iz. *Heg. Herr.* (gaixoari orratzaz egiten zaiona)
indoeuopar (herritarra)
indoeuopar hizkuntza
indoeuopera (hizkuntza)
indonesiar (herritarra)
indonesiera (hizkuntza)
indriska iz. *Bizk.* 'euri-jasa'
induktibo
induktore iz. *Elektr.*
indukzio
induljentzia iz. h. barkamen
induska adlag.
induskatu, induska/induskatu,
induskatzen. *du* ad.
induskatzaile
induskatze
induskatzeko iz. *Sin. induskatzeko makina*
- industria**
industrial izond.
industrialari
industrializatu, industrializa,
industrializatzen. *da/du* ad.
industrializatze
industrializazio
induzitu 1, induzi, induzitzen. *du* ad. *Fis., Fil.*
induzitu 2 iz. *Fis.*
inekuazio iz. *Mat.*
inelastiko izond. *Fis.*
inertzia
inertzial izond. *Fis.*
inesibo iz. *Hizkl.*
infanta iz. (monarkiako titulua)
infante iz. (monarkiako titulua)
infanteria
infantizidio iz. 'haur-hiltzea'
infartu iz. *Med.*
infektatu, infekta, infektatzen. *du* ad. *Med.*
infekzio *Med.*
infekzioso izond. *Med.*
inferentzia iz. *Log., Estat.*
infernu
infernuratu, infernura/infernuratu,
infernuratzen. *da/du* ad.
infernutar
infiltratu, infiltra, infiltratzen. *du* ad. *Med.*
infiltrazio iz. *Med.*
infinitesimal izond. *Mat.*
infinitibo iz. *Gram.*
infinitu
infinituki adlag.
inflazio iz. *Ekon.*
inflexio iz. *Geom., Fon.*
inflexio-puntu edo **inflexio puntu**
infloreszentzia iz. *Bot.* 'lore-elkartea'
influentza iz. *Med.* 'gripea'
infografia iz.
informatika
informatikari
informatiko izond.
informatizatu, informatiza,
informatizatzen. *du* ad.
informatu, informa, informatzen. *da/du* ad.

- informatzaile**
informazio
infragorri
infusio iz.
infusorio
ingeles 1 iz. (hizkuntza) 2 izond.
 'Ingalaterrari dagokiona' 3 iz.
 'Ingalaterrako biztanlea'
- ingeleste**
ingelestu, ingeles/ingelestu, ingelesten.
da/du ad.
- ingeniari**
ingeniaritza
ingira
ingude
inguma 1 iz. 'lo dagoenari erasotzen dion iratxoa'; 'amesgaiztoa' 2 iz. 'iratxoa, mamua' 3 iz. 'tximeleta, pinpirina'
- ingurabide** iz. 'herria inguratzen duen bidea'
- inguraldi**
ingurarazi, inguraraz, ingurarazten. *du ad.*
inguratu, ingura, inguratzen. 1 *da ad.*
 'hurbildu' 2 *du ad.*: *urak inguratzen dituen lurralde ezkutua.*
- inguratzaille**
inguratze
ingurina iz. *Ipar. g.er.* 'ingurua, ingurumena'
- ingurrazti* e. **koaderno; kaier**
inguru 1 1 iz. 2 adlag. 'inguruan'
- inguru-inguru**
inguru-minguru
- ingurubira**
ingurugiro iz. h. **ingurumen**
inguruka
ingurumari iz.: *herriko eta ingurumariko etxeetan.*
- ingurumen** iz. *Batez ere Ekol.: autobideek kalte handiak egiten dizkiote ingurumenari.*
- ingurune**
 ingurutren* e. **aldiriko tren**
ingurutsu: *25 km ingurutsuko mendibidea.*
- ingurutxo**
inguxera (hizkuntza)
inizial iz. 'izen (propio) baten lehen letra'
- injektatu**, injekta, injektatzen. *du ad.*
injektore
injekzio
injineru iz. h. **ingeniari**
injinerutza iz. h. **ingeniaritza**
injustizia iz. *Sin. bidegabekeria; zuzengabekeria*
- inka** iz. eta izond. (herritarra, eta horri dagokiona)
inkatu, inka, inkatzen. *da/du ad. Bizk.*
inkesa iz. *Bizk.*
inkesaka adlag. *Bizk.*
inkesta 1 iz. 'iritzi-bilketa' 2 iz. *Ipar.*
 'auzitegiko ikerketa'
- inkestagile**
inkisidore
inkisizio
inklusio iz.
inkoherente
inkoherentzia
inkomunikatu, inkomunika, inkomunikatzen. *du ad.*
inkomunikazio
inkoniatu izond. *Ipar.:* *eri inkoniatua.*
inkontrolatu izond. eta iz.
inkontziente iz. *Psikol.*
inkrustatu, inkrusta, inkrustatzen. *du ad.*
inkrustazio
inkubagailu
inkubatu, inkuba, inkubatzen. *da/du ad.*
Biol., Med.
- inkubazio**
inkunable iz.
 inmunitate* e. **immunitate**
inobre
inoiz
inoiz edo behin
inoiz edo berriz 'inoiz edo behin'
inoiz ere [ezezko inguruneetan edo galderetan erabiltzen da]
inoiz ere ez
inoiz ez
inoiz gutxitan
inoizko
inoizka
inola

- inola ere:** *inola ere ahal badugu, gaur bertan joan behar dugu.*
- inola ere ez inolako**
- inolaz ere** 'dena dela, nolana ere'
- inon**
- inon den... -a edo inon diren... -ak:** *bera da bitarteko inon den onena; inon den gizon zuzen eta zintzoena.*
- inon direnak:** *Perugatik inon direnak eta ez direnak esaten zituela.*
- inon ere** [batez ere ezezko testuinguruetan erabiltzen da]
- inon ere ez:** *non dago nagusitasun hori? inon ere ez*
- inon ez**
- inondik**
- inondik ere**
- inondik inora**
- inondiko** izlag. eta iz.: *inondikoak esan zizkioten elkarri.*
- inongo:** *ez naiz inongoa; ez dugu inongo testutan aurkitu.*
- inor**
- inor ere** [ezezko perpausetan eta galderetan erabiltzen da]
- inor ere ez**
- inor ez**
- inor gutxi:** *inor gutxik sinetsiko du hau; inor gutxiri entzun diogu hori.*
- inora**
- inora ere** [ezezko perpausetan erabiltzen da] *g.er.*
- inorako**
- inorenganatu,** inorengana/inorenganatu, inorenganutzen. *du ad.* 'besterendu'
- inorganiko**
- inortxo**
- inortxo ere** [ezezko perpausetan erabiltzen da]
- inozente** 1 izond. *Herr.* 'errugabea' 2 izond. *Herr.* 'tolesgabea'
- inozentzia** iz. 'tolesgabetasuna'
- inozentzian** adlag. *Bizk.* 'ustekabeen'
- inozo**
- inozokeria**
- inozotasun**
- inozotu,** inozo/inozotu, inozotzen. *da/du ad.*
- inpedantzia** iz. *Elektr.*
- inperial**
- inperialismo**
- inperialista**
- inperio**
- inpertsonal**
- inpertsonaltasun** iz. *Hizkl.*
- inplikatu,** inplika, inplikutzen. *du ad. Log.*
- inplikazio** iz. *Log.*
- inplizitu**
- inporta izan.** *dio/zaio ad. Herr.*
- inportant** izond. h. **garrantzitsu**
- inportantzia** iz. h. **garrantzi; munta**
- inportatu,** inporta, inportatzen. *du ad.*
- inportatzaile**
- inportatze**
- inportazio**
- inposatu,** inposa, inposatzen. *du ad.*
- inposatze**
- inposizio**
- inposta** iz. *Arkit.*
- inpotentzia** iz. *Med.*
- inprenta** iz. h. **inprimatze**
- inpresio** iz. h. **zirrara**
- inpresionatu,** inpresiona, inpresionatzen. *du ad. Arg.*
- inpresionismo**
- inpresionista**
- inprimagailu**
- inprimaketa**
- inprimaki**
- inprimarazi,** inprimaraz, inprimarazten. *dio ad.*
- inprimategi**
- inprimatu 1,** inprima, inprimatzen. *du ad.*
- inprimatzaile**
- inprimatze** iz. 'inprimatzeko teknika'
- inprimeria** iz. h. **inprimatze**
- inprobisatu,** inprobisa, inprobisatzen. *du ad.*
- inprobisatzaile**
- inprobisazio**
- input** iz. *Ekon.:* *input/output taula.*
- inputatu 1,** inputa, inputatzen. *du ad. Zuz.*
- inputatu 2** iz.

- insektizida* e. **intsektizida**
 insektu* e. **intsektu**
inskribatu, inskriba, inskribatzen. *du ad.*
Geom.
inskripzio 1 iz. 'izen ematea' 2 iz. *Sin.*
idazkun
insomnio
inspektore 1 iz. 'poliziaren kargua' 2 iz. h.
ikuskatzaile
inspiratu, inspira, inspiratzen. *du ad.*
inspirazio
instalatu, instala, instalatzen. *du ad.*
instalatzaille
instalazio
 instant* e. **istant**
instintibo
instintu iz. 'sena'
institutu
instituzio iz. h. **erakunde**
instituzional
instituzionalizatu, instituzionaliza,
 instituzionalizatzen. *da/du ad.*
instituzionalizatz
instituzionalizazio
instrukzio 1 iz. *Mil.* 2 iz. *Zuz.*
instrumental
instrumentazio iz. *Mus.*
instrumentista iz. *Mus.*
instrumentu iz. 'musika-tresna'
inta iz. *Ipar.* 'zingira'
integral iz. *Mat.*
integratu, integra, integratzen. 1 *da/du ad.*
Mat. 2 *da/du ad.* h. **bertakotu**;
gizarteratu
integratzaile
integrazio 1 iz. *Mat.* 2 iz. h. **bertakotze**;
gizarteratze
integrismo
integrista
intelektual
inteligente
inteligentzia
intendentzia
intentsibo izond. *Nekaz., Fis.*
intentsitate
intentzio iz. *Herr.*
interaktibo
- interakzio**
interdependente izond.
interdependentzia iz.
interes
interesatu 1, interesa, interesatzen. *da ad.*
interesdun
interesgarri
interfase iz. *Biol., Kim.*
interfaze iz. *Inform.*
interferentzia iz. *Fis.*
interjekzio
internauta iz. *Sin.* **zibernauta**
internazional izond. h. **nazioarteko**
internazionalismo iz. *Pol.*
internazionalista iz. eta izond. *Pol.*
interpolatu, interpola, interpolatzen. *du*
ad.
interpolazio iz.
interpretatu, interpreta, interpretatzen. *du*
ad.
interpretatzaile
interpretazio
interprete
interrelazio
intersekzio 1 iz. *Geom.* 'elkargunea' 2 iz.
Mat. 'ebaketa'; 'ebakidura'
interstizial izond. *Biol.*
intimismo iz. *Art.*
intimista izond. *Art.:* *poesia intimista.*
intolerante
intolerantzia
intoxikatu, intoxika, intoxikatzen. *du ad.*
intoxikazio
intransigentzia iz.
intsektizida
intsektu
intsektujale
intsentsatu, intsentsa, intsentsatzen. *du ad.*
intsentsatzeko iz. *Ipar.* 'intsentsu-ontzia'
intsentsu
intsentsu-belar edo **intsentsu belar**
Senecio cruentus, etab.
intsentsu-ontzi edo **intsentsu ontzi**
intsulina
intsumisio iz.
intsumiso izond. eta iz.
intsusa iz. *Sambucus sp.*

intsusa-txori 'txinboa'

intuizio

intxaur

intxaur-arbola 'intxaurrondoa'

intxaur beltz

intxaur-hauskailu edo **intxaur hauskailu**

intxaur muskatu

intxaur-saltsa edo **intxaur saltsa**

intxaur-zuhaitz *g.er.* 'intxaurrondoa'

intxaurdi iz. *g.er.* 'intxaurrondo-saila'

intxaurrondo iz. *Juglans regia*

intxaurtze iz. 'intxaurrondoa'

intxixu

intzestu

intzigar iz. 'antzigarra'

intziri

intziri egin

intzirika

inude

inudetu, **inude/inudetu**, **inudetzen**. *du ad.* *g.er.*

inudetza iz. *g.er.*

inurri iz. *Formicidae*

inurrijale izond.: *hartz inurrijalea*.

inurritegi

inurritu, **inurri/inurritu**, **inurritzen**. *da ad.*

inusturi iz. *Sin. ihurtzuri*

inuzente izond. eta iz. *Herr.*

inuzente-egun

inuzentekeria iz. *Herr.*

inuzentetu, **inuzente/inuzentetu**, **inuzentetzen**. *da/du ad.*

iñhazi iz. *Ipar.* 'tximista'

iño interj.

iodo iz. *Kim.*

iodoformo iz. *Kim.*

ioduro iz. *Kim.*

ioi

ioniko izond. *Kim.*

ionizatu, **ioniza**, **ionizatzen**. *da/du ad.*

ionizazio iz. *Kim.*

ionosfera

ipar

ipar-ekialde

ipar-haize edo **ipar haize**

ipar-mendebalde

ipar-orratz* e. **iparrorratz**

ipar-sartalde 'ipar-mendebalde'

ipar-sortalde 'ipar-ekialdea'

iparburu

iparralde

iparraldeko

iparraldetar

iparrizar

iparrorratz

ipartar

ipi-apa

ipinarazi, **ipinaraz**, **ipinarazten**. *dio ad.*

ipingi iz. *Bizk.* 'adabakia'

ipini, **ipin**, **ipintzen**. *du ad.*

ipizki iz. *Bizk.*

ipotx

ipuin

ipuingile

ipuingintza

ipuinlari

ipuinzale izond.

ipurbeltz

ipurdi

ipurdi-has *Ipar.:* *ipurdi-has utzi dute Txomin, gehiegizko irabazpideak salatzean.*

ipurditik atera [*erauzi* aditzarekin ere erabiltzen da]: *zuhaitzik lerdenenak ipurditik atera beharrean; aterako nuen nik ipurditik Anbotoko harkaitza bera ere.*

ipurdiz gora

ipurdikara 1 iz. 'buztanikara' 2 izond. 'ipurtarina'

ipurdiko iz.

ipurgarbitzaile izond. *Lgart.* 'lausengaria'

ipurkada

ipurkadaka adlag.

ipurkonkor

ipurmami

ipurmasail

ipurtalde iz.

ipurtandi izond. 'ipurdi-handia'

ipurtargi iz. *Lampyrus noctiluca*

ipurtarin izond. 'ipurdi-arina'

ipurtats iz. *Putorius putorius*

ipurterre izond.

ipurteste iz. 'ipurdi hestea, heste lodia'
ipurtezur iz. 'ipurdi hezurra'
ipurtondo
ipurtxuntxur
ipurtzulo
ipurtzuri izond. 'zuria, lausengaria'
ipuru 1 iz. *Juniperus communis*
ipuru 2 iz. 'alor baten ertza, landu gabe geratzen dena'
ipuruko iz. 'kopetakoa, idi eta behiei, uztartzean, kopetan jartzen zaiena'
ira iz. *Bizk.* 'iratzea'
irabarnetar (herritarra)
irabazarazi, irabazaraz, irabazarazten. *dio* ad.
irabazi 1, irabaz, irabazten. *du* ad.
irabazi 2 iz.
irabazian
irabazkin
irabazle
irabazpide
irabazpidezko izlag.: *irabazpidezko ondasunak.*
irabazte
irabaztun
irabelar iz. *Aconitum napellus.*
irabiagailu
irabiaketa
irabiatu 1, irabia, irabiatzen. *da/du* ad.
irabiatze
irabio
irabioka adlag.
irabiur
iradoki, iradoki, iradokitzen. *du* ad.
iradokitzaile
iradokizun
iradu 1 iz. *Heg. g.er.* 'presa' 2 adlag. *Heg. g.er.* 'presaka'
iraduz adlag. 'presaka'
iragabide* e. **iraganbide**
iragaile
iragaitza
iragaitzaz adlag. 'bidenabar'
iragaitzazko izlag. 'igarokorra'
iragan 1, iragaten/iraganen. *da/du* ad.
iragan 2 iz.
iraganaldi

iraganarazi, iraganaraz, iraganarazten. *du* ad.
iraganbide
iragangaitz
iragangaiztasun
iragankor
iragankortasun
iragarki
iragarkizun
iragarle
iragarmen iz.: *batari sendatzeko antzea ematen diozu, besteari iragarmena, beste bati mirari egiteko indarra.*
iragarpen
iragarri, iragar, iragartzen. *du* ad.
iragate
iragazgaitz izond. *Sin. irazgaitz*
iragazgaiztasun iz. *Sin. irazgaiztasun*
iragazi, iragaz, iragazten. *du* ad. *Sin. irazi*
iragazketa
iragazki iz. *Sin. irazki*
iragazkor izond. *Sin. irazkor*
iragazkortasun iz. *Sin. irazkortasun*
iragazle
iragaztegi iz. *Sin. iraztegi*
irail
irain
irain egin
iraindu, irain/iraindu, iraintzen. *du* ad.
iraingarri
irainka adlag.
iraintzaile
iraitzi 1, iraitz, iraitzen. *du* ad.
iraitz-aparatu edo **iraitzaparatu**
irazean* e. **iragaitzaz**
iraizkin iz. (iraitzi dena)
iraizpen
iraizte
iraka
irakasbide
irakasgai
irakasgarri izond. eta iz. *g.er.*
irakaskizun
irakaskuntza
irakasle
irakasleria
irakasletza

irakasmaila
irakaspen
irakastaldi
irakaste
irakastegi
irakatsi 1, irakats, irakasten. *du ad.*
irakatsi 2 iz.
irakiar (herritarra)
irakidura
irakin, irakin, irakiten. *du ad.* [*nor*
kasurik gabea]
irakinaldi
irakinarazi, irakinaraz, irakinarazten. *du*
ad.
irakitan
irakite
irakitu* e. **irakin**
irakurbide
irakurgai
irakurgailu iz.
irakurgaitz
irakurgarri
irakurgarritasun
irakurgela
irakurketa
irakurkizun
irakurle
irakurlego 1 iz. 'irakurletza' 2* iz. e.
irakurleria; irakurleak
irakurleria
irakurletza
irakurmen iz. 'irakurtzeko gaitasuna'
irakurpen
irakurraldi
irakurrarazi, irakurraraz, irakurrarazten.
dio ad.
irakurri, irakur, irakurtzen. *du ad.*
irakurterraz
irakurtezin
irakurtze
iralki* e. **eralki**
irandar (herritarra)
irañetar (herritarra)
iraoketa iz. *Teknol.*
iraotu, irao, iraotzen. *du ad.*
irarketa
irarkola

irarlan
irarle
irarri, irar, irartzen. *du ad.:* *igeltsu eta*
abarretan irarritako lerroak.
irasagar
irasagarrondo iz. *Cydonia oblonga*
irastor iz. 'lapa-belarra'
irato, irato, iratotzen. *du ad.* 'itoarazi'
iratxeki* e. **eratziki**
iratxo
iratxori iz. 'buztanzuria'
iratzargailu
iratzargarri
iratzarrarazi, iratzarraraz, iratzarrarazten.
du ad.
iratzarri, iratzar, iratzartzen. 1 *da/du ad.*
'iratzartu': *oso goiz iratzarri naiz*
gaur; garaiz iratzarri dugu haurra. 2
izond.: *gazte batzuk beste batzuk*
baino iratzarriagoak dira.
iratzartu, iratzar, iratzartzen. *da/du ad.:*
lotatik iratzartu zenean; telefono-
hotsak iratzartu zuen.
iratzartzaile
iratzartze
iratze iz. *Filicopsida*
iratze ar
iratze eme
iratzeketa 1 iz. 'iratzeketa' 2 iz. 'iratzeketa'
iratzeketari
iraulaldi
iraularazi, iraularaz, iraularazten. *du ad.*
iraulde iz. *Ipar.* '(lurra) iraultzea'
iraulden adlag.: *iraulden ari da.*
irauli, iraul, iraultzen. *da/du ad.*
iraulka
iraulkatu, iraulka/iraulkatu, iraulkatzen.
da/du ad.
iraulketa
iraultza
iraultza handi 'Frantziako iraultza,
1789koa'
iraultzaile
iraultze
iraun 1, iraun, irauten. *du ad.*
iraunaldi
iraunarazi, iraunaraz, iraunarazten. *dio ad.*

iraunarazle
iraunarazpen
iraungaitz izond. *g.er.*
iraungarri
iraungi, iraungi, iraungitzen. *da/du ad.*
Jas. 'itzali'; 'ahitu'
iraungiarazi, iraungiaraz, iraungiarazten.
du ad.
iraungidura
iraungigaitz
iraungikor
iraungikortasun
iraungitzaile
iraungitze iz.: *iraungitze-data.*
iraunkor
iraunkorki
iraunkortasun
iraupen
iraupenezko izlag.
irausi adlag. 'ahardia arreske'
iraute
irazan, irazan, irazaten. *du ad. g.er.* 'sortu'
irazeki, irazeki, irazekitzen. *du ad. Jas.*
'piztu'
irazgaitz izond. *Sin.* **iragazgaitz**
irazgaiztasun iz. *Sin.* **iragazgaiztasun**
irazgaizte
irazgaiztu, irazgaitz/irazgaiztu,
irazgaizten. *du ad.*
irazi 1, iraz, irazten. *du ad. Sin.* **iragazi**
irazi 2, iraz, irazten. *du ad. Bizk.* '(dirua)
gastatu, xahutu'
irazki 1 iz. *Sin.* **iragazki**
irazki 2 iz. 'hari multzoa'
irazkitu, irazki/irazkitu, irazkitzen. *du ad.*
'irazkia egin'
irazkor izond. *Sin.* **iragazkor**
irazkortasun iz. *Sin.* **iragazkortasun**
iraztegi iz. *Sin.* **iragaztegi**
iraztontzi iz. (esnea-eta irazteko ontzia)
iraztor iz. 'iratze saila'
ireki, ireki, irekitzen. *da/du ad.*
irekialdi
irekiarazi, irekiaraz, irekiarazten. *du ad.*
irekidura
irekiera
irekigailu

irekigune
irekitasun
irekitze
irekitzeko iz.: (*poto-*)*irekitzekoa.*
iren izond.
irendu, iren/irendu, irentzen. *du ad.*
irensle
irenste
irentzarazi, irentzaraz, irentzarazten. *dio*
ad.
irentsi, irents, irensten. *du ad.*
irentzaile iz. *g.er.*
iretargi iz. *Bizk.* 'ilargia'
iretsi* e. **irentsi**
iri iz. *Ipar.* 'ingurua': *eguerdi iria.*
irian
iridio iz. *Kim.*
irin
irin-lore 'irin zuri bikainena'
irindu, irin/irindu, irintzen. *da/du ad.*
irineztatu, irinezta, irineztatzen. *du ad.*
iringile
irintsu
irion, irion, irioten. *du ad. g.er.* 'gastatu'
iris iz. *Anat.*
irisartar (herritarra)
irispide iz.: *irispidean (izan, jarri...)*
iriste
iritsarazi, iritsaraz, iritsarazten. *du ad.*
'helarazi'
iritsi, irits, iristen. *da/du ad.*
iritsiera iz.
iritzi 1, iritz/iritzi, irizten. *dio ad.*
iritzi 2 iz.
iritzian *Bizk.:* *jakintsu gehienen*
iritzian. (*-en iritzian* esapidean
erabiltzen da)
iritzi batean *Bizk.* 'dirudienez'
iritzira
iritziz: *Euskaltzaindiaren iritziz.* (*-*
en iritziz esapidean erabiltzen da)
irizkera iz. *g.er.* 'pentsaera, iritzia'
irizkide
irizpen
irizpide
irla iz. *Ipar.* h. **uharte**
irlandar (herritarra) *Sin.* **eiretar**

- irlandera** (hizkuntza)
- irmo**
- irmokeria** iz. 'intrantsigentzia'
- irmoki**
- irmotasun**
- irmotu**, irmo/irmotu, irmotzen. *da/du* ad.
- iron** izond. *Bizk. g.er.* 'egokia'
- ironia**
- ironiko**
- irozgarri** iz. 'euskarria, indargarria'
- irozkai** iz. 'euskarria'
- irozo**, irozo, irozotzen. *du* ad. 'eutsi, jasan'
- irozoarazi**, irozoaraz, irozoarazten. *dio* ad.
- irrada 1** iz. *Sin.* **erradiazio**
- irrada 2** iz. *Bizk.* (eskuz ereiteko modua)
- irradi**
- irradi-hargailu**
- irratsaio**
- irrazional**
- irrazionalismo**
- irrazionaltasun**
- irreal**
- irrealtasun**
- irregular**
- irregulartasun**
- irri** iz.: *irri eta barre.*
- irri-antzerki** edo **irri antzerki**
- irri-belar** edo **irri belar** *Ranunculus sceleratus*
- irri-dantza** edo **irri dantza**
- irri egin**
- irri eginarazi**
- irri-egingarri** izond. *Ipar.* 'irrigarria'
- irri eragin**
- irri-karkaila**
- irri-karkailaka** adlag.
- irri-solas** edo **irri solas**
- irri zuri** 'irri faltsua'
- irri-zuri** edo **irrizuri** '(pertsona) faltsua'
- irriabar** iz. 'irribarre'
- irribarre**
- irribarre egin**
- irribarrez**
- irribarreka**
- irribarretsu**
- irribarretxo**
- irribera** izond. *Sin.* **irrikor**
- irrigai** izond. *g.er.* 'irrigarria'
- irrigarri**
- irrigarrikeria**
- irrika 1** iz.
- irrikan**
- irrikaz**
- irrika 2** adlag.
- irrikaitz** iz. 'irribarre maltzurra'
- irrikatsu** izond.
- irrikatu**, irrika/irrikatu, irrikatzen. *du* ad.
- irrikizio** iz. *Gip.* 'irrika'
- irrikor** izond. *Sin.* **irribera**
- irrimarra** iz. *Sin.* **karikatura**
- irringarri** izond. *Ipar.* 'irrigarria, irri-egingarria'
- irrintzi**
- irrintzi egin**
- irrintzika**
- irrintzilari**
- irriño** iz. *Ipar. Sin.* **irribarre**
- irris** iz. *Sin.* **arroz**
- irris-hauskin** edo **irris hauskin** *Sin.*
- arroz-zahi**, **arroz zahi**
- irrisku*** e. **arrisku**
- irrist**
- irrist egin**
- irrista** iz.
- irristan** adlag. 'irristaka'
- irristada** iz.
- irristagarri**
- irristailu**
- irristaka** adlag.
- irristaketa**
- irristakor**
- irristakortasun**
- irristalari**
- irristaldi**
- irristarazi**, irristaraz, irristarazten. *du* ad.
- irristatu**, irrista, irristatzen. *da* ad.
- irristatze**
- irrits** iz. 'grina bizia'
- irritsu 1** izond. 'irriz dagoena'
- irritsu 2** izond. 'irritsez betea'
- irritu 1**, irri/irritu, irritzen. *da/du* ad. *Bizk. g.er.* 'haserretu'
- irriz**

irrizko
irrizale
irrizuri edo **irri-zuri** izond. '(pertsona) faltsua'
irteera
irten, irten, irteten. *da* ad.
irtenaldi
irtenarazi, irtenaraz, irtenarazten. *du* ad.
irtenbide
irtengune
irtete
irudi 1 iz.
ez irudian 'ez badirudi ere'; 'gezurra badirudi ere'
irudia egin *Sin. itxura egin*
irudian: *Espiritu Santua uso(aren) irudian.*
irudipean: *ogi eta ardoaren irudipean.*
irudira: *gizonak bere irudira sortu dituen errainu iraunkorrak.*
irudiz
irudizko izlag.: *irudizko munduak.*
irudi 2 ad.
irudi izan [*nor-nork* osagaiekin erabil daiteke nahiz *nor-nori* osagaiekin]: *hazi ona erein zuen gizon bat irudi du zeruko erreinuak; guri on dela irudi zaigunaren arabera.*
irudi 3: *ezkutatu ziren, sugandila izutuak irudi (balitz -edo balira, etab.-bezala).*
irudialdatu, irudialda, irudialdatzen. *da/du* ad.
irudiarazi, irudiaraz, irudiarazten. *du* ad.: *irudiarazi zieten haien alde zuek.*
irudidun
irudigile
irudigintza
irudikapen
irudikatu, irudika, irudikatzen. *du* ad.
irudikeria
irudiko 1 izlag.: *bere irudiko egin zuen gizona.* 2 adlag.: *gehienen irudiko (gehienen ustez).*
irudikor
irudikortasun

irudikortu, irudikor/irudikortu, irudikortzen. *da/du* ad.
irudimen
irudimentsu
irudipen
irudipenezko izlag. 'irudizkoa': *benetako jazoerak eta gezurrezkoak edo irudipenezkoak.*
iruditegi
iruditeria
iruditu 1, irudi/iruditu, iruditzen. *zaio* ad.
iruditu 2 iz. 'irudipena'
iruditze
irudiztatu, irudizta, irudiztatzen. *du* ad. 'irudiz hornitu'
irudiztatze
iruindar (herritarra)
iruinxeme (herritarra)
irule
irulegitar (herritarra)
irun, irun, iruten. *du* ad.
irunaldi
irunberriar (herritarra)
irundar (herritarra)
irundegi
iruntz iz. *Bizk. h. ihintz*
iruntzi iz. *Sin. ifrentzu*
iruntzitara adlag.: *iruntzitara jantzia duzu elastikoa. Sin. ifrentzuz*
iruñaokar (herritarra) *Sin. iruñar*
iruñar (herritarra)
iruraiztar (herritarra)
irurar (herritarra)
iruritar (herritarra)
irurtzundar (herritarra)
irus izond. *Zub. 'urosa'*
irute
iruzkin
iruzkina egin: *testu horri iruzkina egin diot.*
iruzkindu, iruzkin/iruzkindu, iruzkintzen. *du* ad.
iruzkingile iz. 'testu-iruzkinak egiten dituen'
iruzur
iruzur egin
iruzurgile

iruzurkeria**iruzurti**

iruzurtu, iruzur/iruzurtu, iruzurtzen. *du*
ad. 'iruzur egin'

isastu, isats/isastu, isasten. *du* ad. *g.er.*
'erraztatu, eskobatu'

isats 1 iz. *Cytisus scoparius*

isats arantzadun *Calicotome spinosa*

isats 2 iz. 'erratza'

isats 3 iz. 'buztana'

isatsdun

isatsgabe izond.

iseiatu, iseia, iseiatzen. *da/du* ad. *Zub.*
'entseatu'

iseka

iseka egin

isekaz

isekari

isekatu, iseka/isekatu, isekatzen. *du* ad.

isil 1

isil-gorde

isil-gordeka

isil-hizketa

isil-isila *Ipar.*

isil-isilik

isil-mandatari

isil-mandatu

isil-misil

isil-misilean

isil-misilka

isil-ostuka adlag. *Bizk.* 'isil-gordeka'

isil-poltsa

isilaldi

isilarazi, isilaraz, isilarazten. *du* ad.

isildu, isil/isildu, isiltzen. *da/du* ad.

isilean**isileko****isilik****isilka**

isilkako

isilka-misilka

isilki 1 adlag. 'isilean' 2 adlag. 'isilik'

isilkor izond. 'isilik egoteko joera duena'

isilpe

isilpean

isilpeko izlag. eta iz.

isiltasun**isiltze****isilune**

isindar (herritarra)

isiotu, isio, isiotzen. *du* ad. *Batez ere Bizk.*
'(argia, sua) piztu'

isipu

isipu-belar edo **isipu belar** *Hyssopus officinalis*

isipula iz. *Herr.*

iskanbila**iskanbilatsu**

iskemia iz. *Med.*

iski izond. *Bizk.* 'txikia, arina, apurra'

iskilinba**iskilu****iskiludun**

iskilugile iz. *g.er.* 'armagina'

iskilutu, iskilu/iskilutu, iskilutzen. *da/du*
ad. *g.er.* 'armatu'

iskintxo egin

isla 1 iz. h. **uharte**

isla 2 iz.: *mendien isla uretan.*

islara adlag.: *Jainkoaren edertasuna*
islara ikusten dugu.

islada* e. **isla 2**

isladatu* e. **islatu**

islam

islamabadar (herritarra)

islamiar: *Irango Errepublika Islamiarra.*
(herritarra)

islamiko**islamismo****islamista**

islandiar (herritarra)

islandiera (hizkuntza)

islapen

islatu, isla/islatu, islatzen. *da/du* ad.

islatze

iso interj. (agindu-hitza)

isobara**isoglosa**

isokoro izond. *Fis.*

isolagailu iz. *Fis.*

isolagarri izond. *Fis.*

isolamendu iz. *Fis.*

isolatu, isola, isolatzen. *du ad. Fis.* (beste arloetan hobestekoak dira *bakartu*, *bakandu*)

isolatzaile izond. *Fis.*

isomeria iz. *Kim.*

isomero izond. *Kim.*

isometria

isometriko izond. *Mat.*

isomorfismo

isomorfo

isostatiko izond. *Geol.*

isoszele

isotoniko izond. *Kim.*

isotopo iz. *Kim.*

isotropo izond. *Fis.*

ispastestar (herritarra)

ispilatu, ispila, ispilatzen. *da/du ad. g.er.* 'islatu'

ispilu

israeldar (herritarra)

istant

istant batean

istantean

istape iz.

istapeka adlag. 'zangalatrau'

istibor* e. **istribor**

istikatu, istika, istikatzen. *du ad. g.er.* 'oinkatu'

istil

istildu, istil/istildu, istiltzen. *da/du ad.* *Ipar. g.er.* 'lohitu'

istiltsu

istilu

istilutsu izond.

istinga

istingadi

istingor iz. *Gallinago gallinago*

istmo

istorio

istorio-misterio

istribor

istripu

isun

isuna ezarri

isuraldatu, isuralda, isuraldatzen. *du ad.:* *odol kutsatua isuraldatu diote.*

isuraldatze

isurarazi, isuraraz, isurarazten. *du ad.*

isurbera

isurbide

isuri 1, isur, isurtzen. *da/du ad.*

isuri 2 iz.

isurialde

isurkari izond. eta iz. *Sin. likido*

isurketa

isurki iz.

isurkor

isurle iz.: *gizon gaizto odol-isurlea.*

isurpen

isurtze

isuski iz. *Bizk.* 'erratza'

itaizur* e. **itaxur**; **itogin**

italiar (herritarra)

italiera (hizkuntza)

italiko 2 izond. '(letra) etzana'

itatxur* e. **itaxur**; **itogin**

itaun

itaundu, itaun/itaundu, itauntzen. *du ad.*

itaunka

itaunketa

itaurleri iz. *Bizk.* 'itaurrekoa'

itaurrean adlag.

itaurreko iz.

itaxur iz. *Sin. itogin*

itegi iz. 'ukuilua, korta'

item

iteuli iz. *Tabanus bovinus*

ithorroztar (herritarra)

ito, ito, itotzen. *da/du ad.:* *ito beharrear;* *baserritar bi etorri zaizkit arnaska erdi itoan; ia itoan zebilen gizon bat salbatu nuen; besoak altxatuz oihu egiten zigun ito-itoan.*

itoaldi

itoarazi, itoaraz, itoarazten. *du ad.*

itobehar iz.

itogarri

itogin iz. *Sin. itaxur*

itoi iz. 'ukuilua'

itoiti* e. **itaxur**; **itogin**

itoka adlag.

ito-itoka

itokarrean adlag.

itolarri iz.

itomen**itopuntu** iz. *Mekan.*itote* e. **itaxur**; **itogin****itotze****itsasadar****itsas aingira** iz. *Conger conger***itsasalde****itsasaldi**itsasandi* e. **itsas handi****itsasargi****itsas arrain****itsas arrano** iz. *Haliaeetus albicilla***itsas arrantza****itsasarte****itsas barakuilu****itsasbazter** iz.: *itsasbazterreko arrantza.***itsasbehera****itsas belar****itsasbide****itsas dortoka** iz. *Fam. Cheloniidae* eta
*Fam. Dermochelyidae.*itsasegi* e. **itsas hegi****itsas erdi** iz. 'itsas handia, itsas zabala'**itsasertz** iz.: *itsasertzeko arrantza.***itsas fauna****itsas gain****itsasgarri** iz. eta izond.**itsas gaztaina** iz. *Aesculus hippocastanum**Sin. Indi gaztaina***itsasgizon****itsasgora****itsas handi****itsas hegazti****itsas hegi****itsas hondar** 1 iz. 'itsasoko hondarra' 2 iz.
'itsasoaren hondoa'**itsas hondo****itsasikara****itsas izar** iz. *Asteroidea***itsas kabra** iz. *Scorpaena scrofa***itsasketa** iz.: *itsasketan ohituak diren*
*gizonak. Sin. nabigazio***itsaski 1** iz. 'sagailoa, itsaso nahasia'**itsaski 2** iz. (jatekoa)**itsaskirri****itsaskor**itsas korronte* e. **itsaslaster****itsaslabar****itsas lakatz** iz. 'itsas trikuia'**itsaslamina****itsaslapur****itsaslapurreta****itsaslaster****itsas lehoi** iz. *Otaria sp.* eta *Zalophus sp.***itsas lore** iz. *Coelenterata***itsas maila****itsasmutil****itsaso** iz.: *Galileako Itsasoa edo Kinneret*
*aintzira.***itsasoar** (herritarra)**itsas oilar** iz. *Lepidorhombus sp.***itsasondoar** (herritarra)**itsasontzi****itsasontzigintza** iz. 'ontzigintza'**itsasontziratu**, itsasontzira,
itsasontziratzen. *da/du* ad.**itsasoratu**, itsasora/itsasoratu, itsasoratzen.
da/du ad.**itsasoratze****itsasorratz****itsas otso** iz. *Phoca vitulina***itsasozain****itsaspe****itsaspekari****itsaspeko****itsaspen****itsasperatu**, itsaspera/itsasperatu,
itsasperatzen. *da/du* ad.**itsas pinu** iz. *Pinus pinaster.***itsas portu****itsas suge** iz. *Muraena helena.***itsastar****itsastatu**, itsasta, itsastatzen. *du* ad. [*nor*
kasurik gabea] *g.er.* 'itsasoz ibili'**itsas triku** iz. *Echinoidea***itsasturi** iz. *Ipar.* 'marinela'**itsas txakur** iz. *Fam. Phocidae Sin. foka***itsas txori** iz.**itsasuar** (herritarra)**itsas uhin**itsasuntzi* e. **itsasontzi****itsas ur** iz. 'itsasoko ura'**itsas zabal** iz.: *itsas zabaleko arrantza.*itsas-zain* e. **itsasozain**

itsas zaldi iz. *Hippocampus sp.*

itsas zapo iz. *Lophius sp.*

itsatsarazi, itsatsaraz, itsatsarazten. *dio* ad.

itsatsi, itsats, itsasten. Batez ere *zaio* ad.

itsu

itsuan adlag. 'itsu-itsuan'

itsu-gidari *Ipar*. 'itsuaurrekoa'

itsu-itsu adlag. 'itsu-itsuan'

itsu-itsuan

itsu-itsuka adlag. (jolas baten izena)

itsura adlag.: *itsura jarraiki zitzaion jakin gabe nora.*

itsu-txakur

itsuaurreko iz.

itsugarri izond.

itsuka

itsukeria

itsuki adlag.

itsulapiko iz. *Sin. eltzeitsu*

itsumandoka

itsumen

itsumendi iz. *Bizk. g.g.er.* 'itsumena'

itsumendu iz. *Ipar.* 'itsumena, itsutasuna'

itsumustu iz. 'ustekabea'

itsumustuan

itsumustuko izlag.: *itsumustuko ateraldia.*

itsumustuka

itsumutil

itsurik

itsusarazi, itsusaraz, itsusarazten. *du* ad.

itsusgarri izond.

itsusi

itsusi izan. 1 *da* ad.: *itsusi da neuk esatea.* 2 *zaio* ad.: *gezurra guztiei itsusi zaie.*

itsuskeria

itsuski 1 adlag.

itsustasun

itsustu, itsus, itsusten. *da/du* ad.

itsutasun

itsutu, itsu/itsutu, itsutzen. *da/du* ad.

itsutuki

itsutze

itu iz.: *tirorik zuzenenak heltzen dira itura.*

itula iz.

itulan adlag. 'itaurrean': *itulan*

ganaduen aurrean ibiltzen ginenean.

itulari iz. 'itaurrekoa'

itun 1 iz.: *Itun Berria; Europako Ituna.*

itun 2 izond. *Jas.* 'tristeza, goibela'

itunaldi iz. *Jas. g.er.* 'goibelaldia'

itunben iz. *g.g.er.* 'ituna'

itundu 1, itun/itundu, ituntzen. *da/du* ad. 'ituna egin, hitzartu'

itundu 2, itun/itundu, ituntzen. *da/du* ad. 'tristatu, goibeldu'

itunkide

itunpen iz. 'ituna, hitzarmena'

ituntasun

ituntze

iturbegi

iturburu

iturendar (herritarra)

iturgin

iturgintza

iturmendi (herritarra)

iturri

iturri-belar edo **iturri belar**

Nasturtium officinale

iturri-txori edo **iturri txori** iz.

'buztanikara'

itxarobide

itxaro izan. 1 *du* ad.: *oneratuko dela itxaro dut.* 2 *du* ad.: *itxaro zuten Jesu Kristoren etorrera.*

itxarokizun iz. *g.er.* 'itxaropena'

itxaron. 1 *dio* ad. [objektu biziduna denean]: *Mireni itxaron diogu luzaz.* 2 *du* ad.: *itxaroten dut hilen piztuera.*

itxaronaldi

itxaronarazi, itxaronaraz, itxaronarazten. *dio* ad.

itxarongela

itxaropen

itxaropentsu

itxarote

itxes iz. *Batez ere Zub.* 'hondamendia, zorigaitza'

itxi 1, itxi, ixten. *da/du* ad.

itxi 2 iz. *g.er.* 'leku itxia'; 'espetxea'

itxian adlag.: *itxian sartu* ('espetxean sartu'); *itxian hazi.*

itxialdi

itxiarazi, itxiaraz, itxiarazten. *du* ad.

itxiera

itxigailu

itxikeria

itxindi iz. *Ipar.* 'ilintia'

itxitasun iz.

itxitegi iz. 'toki itxia'

itxitura iz. 'eremu itxia'; 'eremua ixten duen hesia'

itxoin, itxoin, itxoinen. *dio* ad. h. **itxaron**

itxoroski iz. 'matazura'

itxulastu, itxulas, itxulasten. *du* ad. 'irabiatu, nahasi'

itxura iz.: *itxura gaiztokoa.*

itxura denez

itxura egin edo **itxurak egin**

itxura eman 1 'antzeman': *laster itxura eman nion damutua zegoela.* 2 'itxuratu': *ez du guztiz ondo atera, baina itxura eman dio.*

itxurapean adlag.: *bazebilen gauza biziren bat, hilaren itxurapean.*

itxuragabe

itxuragabeko

itxuragabekeria

itxuragabeki adlag.

itxuragabetu, itxuragabe/itxuragabetu, itxuragabetzen. *du* ad.

itxuragaitz izond. *g.er.* 'itxura gaiztokoa, itxura txarrekoa'

itxuragaiztu, itxuragaitz/itxuragaiztu, itxuragaizten. *da/du* ad. *g.er.* 'itxuratxartu'

itxuragile izond. 'itxurak egiten dituen'

itxurakeria

itxurako: *arrantza-itxurako perretxikoa; tonto-itxurako pertsona.*

itxuraldaketa

itxuraldatu, itxuralda, itxuraldatzen. *da/du* ad.

itxuraldatze

itxuran adlag.: *jaitsi zen zerutik uso baten itxuran; itxuran bizi da.*

itxurapen

itxurati

itxuratu, itxura/itxuratu, itxuratzen. *da/du* ad.

itxuratxarki

itxuratxartu, itxuratxar/itxuratxartu, itxuratxartzen. *da/du* ad.

itxuratze

itxuraz adlag.: *gauzak itxuraz egin; itxuraz, oso pozik daude.*

itxurazale

itxurazalekeria

itxurazko 1 izlag. 'egiazkoa ez dena': *itxurazko damua.* 2 izond. 'itxura onekoa': *emakume itxurazko eta maitagarria.*

itxuroso izond. *Herr.* 'itxura onekoa'; 'behar den bezalakoa'

itzagaondoar (herritarra)

itzain

itzaingo iz. *Ipar.*

itzaintza

itzal 1 iz.

itzal egin

itzal 2 izond. 'itzaltsua, iluna': *bakardaderik itzalena.*

itzalaldi

itzalarazi, itzalaraz, itzalarazten. *du* ad.

itzalezin

itzalezlatu, itzalezta, itzalezlatzen. *du* ad.

itzalgailu

itzalgaitz

itzalgaizka adlag. *Jas.*

itzalgarri izond.

itzalgune

itzali, itzal/itzali, itzaltzen. *da/du* ad.

itzalkin iz.: *itzalkin zabal batez eguzkitik gerizatzen ziren.*

itzalkor

itzalpe

itzalpetu, itzalpe/itzalpetu, itzalpetzen. *du* ad.

itzaltasun

itzaltsu

itzaltze

itzaltzuar (herritarra)

itzarri 1, itzar, itzartzen. *da* ad.

itzarri 2 izond.

itzarrik adlag. *Bizk.*

itzartu, itzar, itzartzen. *da* ad.

itzatar (herritarra)

itzatu* e. **iltzatu**

itze iz. *Ipar.* eta *Naf.* h. **iltze**
itzel izond. 'ikaragarria, oso handia'
itzelezko
itzulaldi
itzul-amilka
itzularazi, itzularaz, itzularazten. *du* ad.:
etxera itzularazi du; testua
frantsesera itzularazi digute.
itzularazle iz. *g.er.*
itzulbide
itzulbira
itzulera
itzulerraz
itzulezin
itzulgai
itzulgarri
itzuli 1, itzul, itzultzen. 1 *da* ad. 2 *du* ad.
itzuli 2 iz.
itzulian adlag.
itzulietara adlag.: *jaka itzulietara*
jantzita.
itzulika
itzulikarazi, itzulikaraz, itzulikarazten. *du* ad.
itzulikatu, itzulika/itzulikatu, itzulikatzen.
da/du ad. 'irauli, biratu'
itzulikatze
itzuli-mitzuli
itzulinguru
itzulinguruka adlag.
itzulipurdi
itzulipurdika
itzulipurdikari iz. 'itzulipurdiak egiten
dituena'
itzulipurdikatu,
itzulipurdika/itzulipurdikatu,
itzulipurdikaten. 1 *da* ad.
'itzulipurdiak egin' 2 *du* ad. 'azpikoz
gora jarri, gainazpikatu'
itzulketa
itzulkizun iz. *g.er.* 'itzulpena'
itzulkor
itzulkortasun
itzul-lan
itzulpen
itzulpengintza
itzultzaile
itzultze

itzungi, itzungi, itzungitzen. *da/du* ad.
Bizk. 'itzali'
itzurarazi, itzuraraz, itzurarazten. *du* ad.
itzurbide
itzuri, itzur, itzurtzen. *da/zaio* ad.
itzuri ibili
itzuri joan
itzuri egin: *borrokari itzuri egin nahirik.*
itzurkor
itzurtze
iurretar (herritarra)
iusnaturalismo
ixa iz. "'x" letraren izena'
ixi interj. *Bizk.* 'ixo'
ixo 1 interj
ixtante* e. **istant**
ixte
ixtegi iz. *g.er.* 'ukuilua'
ixtil* e. **istil**
izabar (herritarra)
izadi
izaera
izai iz. h. **izei**
izain iz. *Hirudo medicinalis*
izakera* e. **izaera**
izaki 1 iz.
izaki 2 'izanik'; 'd(ir)elako'
izan 1, izan, izaten. *da/du* ad.
izan ere lok.
izan ezik 'salbu': *denak joan ziren,*
ama izan ezik.
izatekoa izan: *hi haiz izatekoa, hi!*
izatekotan edo **izatekotan ere**
izan 2 iz.: *izena eta izana.*
izanarazi, izanaraz, izanarazten. *du* ad.
izandun izond. 'aberatsa'
izangai
izankizun
izapide
izar
izar-belar edo **izar belar** *Stellaria*
holostea
izar egon: *zerua izar dago.*
izar iheskor
izar-ihintz edo **izar ihintz** *Ipar.*
'ihintza'

izar-laino edo **izar laino** *Sin.*
nebulosa
izar-multzo edo **izar multzo** *Sin.*
konstelazio
izara iz. *Sin.* **maindire**; **mihise**
izarbeibartar (herritarra)
izarbel iz. *g.g.er.* 'planeta'
izari iz. 'neurria, tamaina'
izarigabe izond.
izarigabeko izlag.
izarloka iz. 'izar iheskorra'
izarniarazi, izarniaraz, izarniarazten. *du*
ad. Ipar. 'distirarazi'
izarniatu, izarnia, izarniatzen. *du ad. Ipar.*
'distiratu'
izarño
izaro iz. *g.er.* 'uhartea'
izarrarte iz. *g.er.* 'izartegia, ortzia'
izarratu, izarra, izarratzen. *da ad.:* *zeru*
izarratua.
izartegi
izartsu
izartu 1, izar/izartu, izartzen. *du ad.*
'neurtu'
izartu 2, izar/izartu, izartzen. *da ad.*
'izarrez bete'
izartxo
izatasun
izate
izatedun
izatekide
izatekidetasun iz. *g.er.*
izatez
izatezko izlag. 'berezkoa'
izeba
izei iz. *Abies sp.* eta *Pseudotsuga sp.* eta
Picea sp.
konkolor izei *Abies concolor*
izeidi iz. 'izei-basoa'
izeki, izeki, izekitzen. *da/du ad.* 'su hartu,
sua piztu'
izeko iz. *Batez ere Bizk.* 'izeba'
izen iz.
izena eman
izena izan: *nola du haur honek*
izena? Xabier du izena
izen arrunt
izen berezi

izeneko
izen-emate edo **izen emate**
izenez
izen handiko: *izen handiko*
sendagilea.
izen on: *haren izen ona zikindu.*
izen propio
izen txar
-ren izenean
izenburu
izendapen
izendatu, izenda, izendatzen. *du ad.:*
Euskaltzaindiak horretarako izendatu
nauelako; ez dugu izendatuko nor
den; euskaldunok "euli" izendatzen
dugun intsektua; langileen soldataren
neurria izendatzeko; egun izendatua.
izendatuki adlag.
izendatzaile
izendatze
izendegi
izendun
izengabe izond.
izengabeko
izengoiti
izenki iz.
izenkide
izenkidetasun
izenlagun iz. *Gram.*
izenondo iz. *Gram.*
izenordain iz. *Gram.:* *pertsona*
izenordainak.
izenorde 1 iz. 'ezizena' 2* iz. e.
izenordain
izenpe
izenpearazi, izenpearaz, izenpearazten.
dio ad.
izenpetu, izenpe/izenpetu, izenpetzen. *du*
ad.
izenpetzaile
izenpetze
izerbera
izerdi
izerdi-bitsetan edo **izerdi bitsetan**
Bizk.
izerdi-guruin edo **izerdi guruin**
izerdi hotz: *odolezko izerdi hotza.*

- izerdi-lapetan** edo **izerdi lapetan**
Ipar. eta Naf.
- izerdi-lika** edo **izerdi lika**: *izerdi-likak eta odola darizkio.*
- izerdi-patsetan** edo **izerdi patsetan**
izerditan
- izerdi-uharretan** edo **izerdi uharretan** *Ipar.*
- izerdiz**: *nekez eta izerdiz bakarrik hurbil gakizkiokeen eredu.*
- izerdi-zapi** edo **izerdi zapi**: *aurpegia izerdi-zapi batekin estali zioten hilotzari.*
- izerdialdi**
- izerdiarazi**, izerdiaraz, izerdiarazten. *du ad.*
- izerdikor**
- izerditsu**
- izerditu**, izerdi/izerditu, izerditzen. *da ad.*
- izerkari** iz.: *aurpegia izerkari batez estalita ehortzi zuten.*
- izi** iz. *Ipar. eta Naf. h. izu*
- izialdura** iz. *Ipar. 'izua'*
- izigarriko** izlag. *Ipar. 'izugarritzkoa'*
- izipera** izond. *Ipar. 'izutia'*
- izkilu* e. **iskilu**
- izkina**
- izkira** iz. *Subord. Natantia*
- izkiriatu**, izkiri, izkiriitzen. *du ad. Ipar. 'idatzi'*
- izkiriataile** iz. *Ipar.*
- izkirimiri**
- izkirio** iz. *Ipar. g.er. 'izkribua'*
- izkribu**
- izkribuz**
- izkribuzko**
- izkutu* e. **ezkutu**
- izokin** iz. *Salmo sp.*
- izorra** izond. *Zah. 'haurduna'*
- izorra egon** *Zah. 'haurdun izan'*
- izorra izan** *Zah. 'haurdun izan'*
- izorratu**, izorra, izorraten. 1 *da ad. Zah. 'haurdun gertatu'* 2 *da/du ad. Arrunk. 'kalte egin, hondatu'*
- izorrataile** iz. *Arrunk.*
- izotz** iz.: *izotz gaineko irristaketa. Sin.*
- horma; lei**
- izotza egin**
- izotz-aro** edo **izotz aro**
- izotz-hockey** edo **izotz hockey**
- izotz-kontrako** iz.
- izotzaldi**
- izotzil** iz. *Naf. h. urtarril*
- izozkailu**
- izozki**
- izozki-denda** edo **izozki denda**
- izozkigile**
- izozkitegi**
- izozmendi** iz.: *izozmendi batek hondoratu zuen Titanic itsasontzia.*
- izozte**
- izoztegi**
- izoztu**, izotz/izoztu, izozten. *da/du ad. Sin.*
- hormatu; leitu**
- izpar** iz. *g.er. h. albiste; berri*
- izparringi** iz. *g.er. h. egunkari*
- izpi**
- izpirik**
- izpika 1** adlag. 'zatika'
- izpika 2** iz. 'izpi txikia'
- izpil**
- izpildun**
- izpiliku** iz. *Lavandula officinalis*
- izpiliku fin** *Lavandula angustifolia*
- izpiltsu**
- izpiño**
- izpiritu 1** iz. *Ipar. Jas. (Iparraldekoa edo jaso da baina ez biak batera) h.*
- espiritu**
- izpiritu 2** iz. 'alkohola'
- izpitsu**
- izpitxo**
- izpurar** (herritarra)
- iztai** iz. 'izterra eta sabela elkartzen diren (sakon)gunea'
- iztarte** iz. 'hankartea'
- izter**
- izter-lehengusu**
- izterbegi** iz. *Batez ere Zub. 'etsai pertsonala'*
- izterrezur**
- iztuku**
- iztupa**
- izturiztar** (herritarra)
- izu** iz. eta izond.

- izu-ikara:** *guztiak izu-ikara handiak hartu zituen.*
- izu-laborri**
- izualdi**
- izuarazi,** izuaraz, izuarazten. *du ad.*
- izugarri** izond. eta iz.
- izugarrizko**
- izugarrikeria**
- izugarritasun**
- izukaitz**
- izukari**
- izukor**
- izun** izond. 'aizuna, faltsua'
- izur** iz.
- izuratar** (herritarra)
- izurde** iz. *Delphinus delphis*
- izurdura**
- izurri**
- izurrite**
- izurritsu**
- izurritu,** izurri/izurritu, izurritzen. *da/du ad.*
- izurtsu** izond. *Sin. zimirtsu*
- izurtu,** izur/izurtu, izurtzen. *du ad.*
- izurtzar** (herritarra)
- izurtze**
- izutasun**
- izuti**
- izutu,** izu/izutu, izutzen. *da/du ad.*
- izutzaile**
- j** iz. 'euskal alfabetoaren hamargarren letra'
- ja** adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'dagoeneko'; 'ordurako'
- jabal** izond. eta iz. *Ipar.*
- jabalaldi** iz. *Ipar.*
- jabalarazi,** jabalaraz, jabalarazten. *du ad. Ipar.*
- jabaldu,** jabal/jabaldu, jabaltzen. *da/du ad. Ipar.*
- jabaldura** iz. *Ipar.*
- jabalgarri** iz. *Ipar.*
- jabaltasun** iz. *Ipar.*
- jabe**
- jabe egin**
- jabe izan.** *da ad.: ondasun handien jabe ziren; adimen urriaren jabe naiz.*
- jaun eta jabe**
- jabearazi,** jabearaz, jabearazten. *du ad.* 'ohartarazi, konturarazi'
- jabedun**
- jabegabe** izond.
- jabegabeko** izlag.
- jabegai**
- jabegaitasun**
- jabego** iz. *Sin. jabetasun; jabetza*
- jabekide**
- jabekidetasun**
- jabekuntza**
- jabeldu,** jabel, jabeltzen. *zaio ad. Zuz.*
- jabetasun** iz. *Sin. jabego; jabetza*
- jabetu,** jabe/jabetu, jabetzen. *da ad.*
- jabetza** iz. *Sin. jabego; jabetasun*
- jabetza-erregistro** edo **jabetza erregistro** *Heg.*
- jabetze**
- jada** adlag. 'jadanik'
- jadanik**
- jade** iz. (harribitxia)
- jadetsi,** jadets, jadesten. *du ad. Bizk.* 'erdietsi, lortu'
- jagi 1,** jagi, jagiten. *da ad. Bizk.* 'jaiki'
- jagoitik** adlag. *Ipar. Zah.* 'aurrerantzean, gaurdanik'
- jagole**
- jagoletza**
- jagon,** jagon, jagoten. *du ad. Bizk.*
- jagote** iz.: *saiatu da batzorde hau onomastika alorreko euskararen jagote-lana egiten.*
- jaguar** iz. *Panthera (jaguarus) onca*
- jai** iz. [instrumentalean *jaiez*]
- jai egin**
- jai eman**
- jai-erdi** (garai bateko jai mota)
- jai eta aste** 'egunero, egun guztietan'
- jai hartu**
- jai izan.** 1 *du ad. Heg.:* *jai zuen arratsaldean, ostegun guztietan bezala.* 2 *du ad. Heg.* 'alferrik ari izan': *jai duzu nirekin.*
- jaialdi**
- jaiburu** iz. *g.er.* 'festaburua'
- jaidura** iz. 'joera'
- jaiegun**

jaiera**jaieratsu** izond.**jaiero****jaiki**, jaiki, jaikitzen. *da* ad.**jaikialdi****jaikiarazi**, jaikiaraz, jaikiarazten. *du* ad.**jaikiera****jaikitze****jaimista** iz. (karlisten epe bateko izena)**jainko** iz.: *Jainko Aita; Jainko gizona; Jainko-herria; Jainko Jauna; Jainko-legea; Jainko-semea.***Jainkoagatik:** *zaude isilik, Jainkoagatik!***Jainkoak daki:** *Jainkoak daki non ibilia den!***Jainkoa lagun:** *gertaera zoriontsu hau, Jainkoa lagun, urriaren 15ean izango da.***Jainkoaren izenean:** *limosnatxo bat, Jainkoaren izenean.***Jainkoari esker****Jainkoari eskerrak****jainko txiki** 1 'idoloa' 2 'sasimedikua'**jainkoaganatu,**jainkoagana/jainkoaganatu,
jainkoaganatzen. *da/du* ad.**jainkoaizun** iz. 'idoloa'**jainkoaizunkeria** iz. *g.er.* 'idolatria'**Jainkoarren** interj.**jainkoetsi**, jainkoets, jainkoesten. *du* ad.
g.er. 'jainkotzat hartu'**jainkogabe** izond.**jainkoilo** iz. 'tximeleta'**jainkojale** izond. *g.er.***jainkosa****jainkotasun****jainkotiar****jainkotu**, jainko/jainkotu, jainkotzen.
da/du ad.**jainkotze****jainkozale****jainkozaletasun****jainkozko****jainkoztatu**, jainkozta, jainkoztatzen.
da/du ad. *Ipar.* 'jainkotu'**jaio**, jaio, jaiotzen. *da* ad.**jaioarazi**, jaioaraz, jaioarazten. *du* ad.**jaioberri****jaioberritan** adlag.**jaioberritu**, jaioberri/jaioberritu,
jaioberritzen. *da* ad.**jαιοera** iz. 'jaiotza'**jaioleku****jaiotegun****jaioterri****jaiotetxe****jaiotoki** iz. 'jaiolekua'**jaiotordu****jaiotza****jaiotza-agiri** edo **jaiotza agiri****jaiotzatik** adlag.: *jaiotzatik dakar*
*herrena.***jaiotzatiko** izlag.: *ideia horiek*
*jaiotzatikoak omen ditugu.***jaiotze** iz. *Ipar.* eta *Naf. h.* **jaiotza****jaiotzez****jaiste****jaitsaldi****jaitsarazi**, jaitsaraz, jaitsarazten. *du* ad.**jaitsi**, jaits, jaisten. *da/du* ad.**jaitsiera****jaitu**, jai/jaitu, jaitzen. *du* ad. *g.er.* 'jai
baten bidez ospatu'**jaiztar** (herritarra)**jaka****jakan** izond. *Bizk.* 'jangartxua, gutxi jaten
duena': *jatunak eta jakanak.***jakartar** (herritarra)**jaki****jaki-toki** edo **jaki toki** 'janaritegia'**jakiara** adlag. 'jakinaren ganean'**jakile****jakilego** iz. *Zub.* 'lekukotasuna'**jakin 1**, jakin, jakiten. *du* ad.: *nik al dakit.***berri jakin:** *Europarren berri jakin*
*dezakegu.***dakidala** 1 'ohartuki, jakinaren
ganean, nahita' 2 'dakidanaren,
ezagutzen dudaren arabera' (orobat
erabil daitezke *dakidala*, *dakiela*,
dakigula, etab., 'dakienaren',
'dakigunaren'... adierakoak)**dakidanez:** *dakidanez, Madrilen bizi*
zen. (orobat erabil daitezke
dakizunez, *dakigunez*, etab.)

- ez jakinarena egin**
jakina adlag.: *beste asko ere, jakina, mintzatuak dira auzi horrezaz.*
- jakinaren gainean**
jakinaren gaineko
jakin-behar 1 iz.: *gure hizkuntzarekiko oinarritzko jakin-beharrak.* 2 izond.: *erakutsi zizkien gauza jakin-behar asko.*
- jakinean**
jakinean egon edo **jakinean izan**
jakinean ipini edo **jakinean jarri**
jakin-egarri 1 iz.: *bere jakin-egarria asetzeko elementuak.* 2 izond.: *jakin-egarriago dira burudun baino.*
- jakin-gose** 1 iz.: *jakin-gose ergel batek bultzaturik.* 2 izond.
- jakitera**: *ondorioak jakitera, ez zen lan horretan hasiko (ondorioak jakin izan balitu...).*
- jakin 2** izond. 'mugatua, zehaztua izan dena': *toki eta une jakin batean kokatua.*
- jakinarazi**, **jakinaraz**, **jakinarazten**. *dio* ad.
- jakinarazle**
jakinarazpen
jakinbide
jakinduria
jakineko izlag. 'jakina'; 'ezaguna': *bekatu edo gaiztakeria ageriak edo jakinekoak.*
- jakinez** 1 iz. *g.g.er.* 'ezjakintasuna' 2 izond. *g.g.er.* 'ezjakina'
- jakingabe** 1 iz. *g.g.er.* 'ezjakintasuna' 2 izond. *g.g.er.* 'ezjakina'
- jakingai**
jakingarri
jakingura iz. eta izond.
jakinki 'jakinik': *gertatua jakinki, anitz adiskide bildu ziren.*
- jakinkizun** iz. 'jakingaia'
- jakin-min**
jakin-nahi iz. eta izond.
- jakintasun**
jakintsu
jakintsutu, **jakintsu/jakintsutu**, **jakintsutzen**. *da/du* ad.: *gure laguntzari esker, jakintsutu dira eta indartu; zuk bihotzak argitzen eta jakintsutzen dituzu.*
- jakintza**
jakintzagai
jakintzari iz. *g.er.*
jakinzale izond. eta iz. *g.er.*
- jakitate**
jakite
jakiteratu, **jakitera/jakiteratu**, **jakiteratzen**. *da/du* ad. *g.er.* 'jakin, jakitera iritsi'
- jakitu**, **jaki/jakitu**, **jakitzen**. *du* ad. *Ipar.*
- jakitun**
jakitun egin
jakitun egon
jakitun ipini
jakituria iz. *Batez ere Bizk.*
jakiunde iz. *g.er.* 'jakinduria'
- jakobino**
jakutera (hizkuntza)
jale
jalekeria iz. *g.er.*
jalgi, **jalgi**, **jalgitzen**. *da* ad. *Ipar.* 'atera, irten'
- jalgialdi**
jalgiarazi, **jalgiaraz**, **jalgiarazten**. *du* ad. *Ipar.*
- jalgipen** iz. *g.er.* 'jalgitzea'
- jalgitze**
jalki 1, **jalki**, **jalkitzen**. 1 *da* ad. 'isurkari batean dilindan dauden zatikiak hondoratu' 2 *du* ad. '(artaburua, baba-lekak) aletu'
- jalkin**
jamaikar (herritarra)
jamusukroar (herritarra)
jan 1, **jan**, **jaten**. *du* ad.
jan-arin edo **jan-arinean**
jan berri
jan-urri 'jan-kopuru txikia'
jan-zahar
jaten eman *Bizk.* eta *Gip.*
jatera eman *Ipar.* eta *Naf.*
- jan 2** iz.: *ogi, ardo eta beste jan-gauzak saltzen dituzte.*
jan-edan: *jan-edanean eta jokoan.*
jan-neurri 'janari-kopuru neurtua'
- janaldi**

janarazi, janaraz, janarazten. *dio* ad.

janari

janari-denda edo **janari denda**

janaritegi iz. 'janariak gordetzeko tokia'

janaritu, janari/janaritu, janaritzen. *du* ad.:

zeure herria aingeruen ogiaz janaritu zenuen.

janba iz. 'ardi-azienden beea, marraka'

janbo

jandarma* e. **jendarme**

jangabe iz. *g.er.*

jangai iz. 'janaria, jatekoa'

jangaitz

jangale

jangarri iz. 'janaria, jatekoa'

jangartxu izond.

jangartxutu, jangartxu/jangartxutu, jangartxutzen. *da/du* ad. *g.er.* 'jateko gogoia galdu edo kendu'

jangela

jangura iz.

janiza iz. *Ipar.* 'gose handia'; 'grina makurra'

jankatu, janka, jankatzen. *du* ad. *Ipar.* 'hortzikatu'

janleku

janondo iz.

jansenismo

jansenista

jantegi

jantoki

jantxakur

jantzarazi, jantzaraz, jantzarazten. *du* ad. 'janztera behartu'

jantzi 1, jantz, jantzen. *da/du* ad.

jantzi 2 iz.: *arkume-jantzian zebilen otsoa.*

jantzi-denda edo **jantzi denda**

jantzigintza

janzkera

janzki

janzte

janzteko iz.

janztetxe iz. *g.er.*

janztura iz. *Ipar.* 'janzkia'

japoniar (herritarra)

japoniera (hizkuntza)

jarabe iz. *Heg.*

jaramon

jaramon egin. *dio* ad.

jaraunsle

jaraunspen

jarauntsi 1, jaraunts, jaraunsten. *du* ad.

jarauntsi 2 iz. 'herentzia'

jardin* e. **lorategi**

jarduera

jardueradun izond.: *biztanle*

jardueradunak.

gardule iz. *g.er.*

gardun 1, gardun, garduten. *da/du* ad.:

lanean gardun da / du egun osoa.

gardun 2 iz. 'hizketa, solasa'; 'jardutea, aritzea'

gardunean

garduneko

gardunaldi

gardunarazi, gardunaraz, gardunarazten. *du* ad.

gardunbide

gardungai

gardute

jare izond.

jaregile iz. *g.er.* 'askatzailea'

jaregin, jaregin, jaregiten. *dio* ad. [*nor* kasurik gabea] 'askatu, libratu': *neuk esatean, jaregin usoei.*

jaretasun iz. *g.er.* 'askatasuna'

jargia iz. *Batez ere Zub.* 'jarlekua'

jargoi 1 iz. 'tronua'

jargoi 2 iz. 'giza talde jakin baten hizkera'

jariagai

jariakin

jariarazi, jariaraz, jariarazten. *dio* ad.

jariatu, jaria, jariatzen. 1 *zaio* ad.: *ur bizizko ibaiak jariatuko zaizkio sabeletik.* 2 *du* ad. *Biol.:* *malko-guruinek malkoak jariatzen dituzte.*

jariatze iz.: *odol-jariatzea.*

jario 1, jario, jarioko. *zaio* ad.

jario 2 iz.

galtza-jario edo **galtza jario**

gezur-jario edo **gezur jario**

hitz-jario edo **hitz jario**

jarioan

jariodun izond.

jarioka**jariotsu** izond. *g.er.: ibai jariotsua.***jarki**, jarki, jarkitzen. *zaio* ad.**jarkikor** izond.**jarkikortasun****jarleku****jarrai 1** adlag.: *norbaiti / norbaiten jarrai ibili.*jarrai 2* [izond. gisa] e. **jarraitu**; **jarraiki****jarraian** adlag.: *elkarren jarraian zetozen.***jarraiarazi**, jarraiaraz, jarraiarazten. *dio* ad.**jarraibide****jarraiera** iz. 'segida'**jarraigarri 1** iz. 'eredua' 2 izond. 'jarraitua izatea merezi duena'**jarraika****jarraiki 1**, jarraiki, jarraikitzen. *da/zaio* ad.**jarraiki 2** izond.: *lan jarraikia.***jarraikiarazi**, jarraikiaraz, jarraikiarazten. *du/dio* ad.**jarraikitasun** iz. *Ipar.***jarraikitzaile****jarraikitze****jarraipen****jarraitu 1**, jarrai/jarraitu, jarraitzen. *du/dio* ad.: *lanean jarraitu du; Jesusi jarraitu dio.***jarraitu 2** izond.: *errotaren hots jarraitua.***jarraituki** adlag.**jarraitutasun** iz. 'jarraitua denaren nolakotasuna'**jarraitzaile****jarraitze** iz. *g.er.***jarrarazi**, jarraraz, jarrarazten. *du* ad.**jarrera****jarri**, jar, jartzen. *da/du* ad.**jarrialdi****jartoki** iz. h. **jarleku****jartzaile****jartze****jas** iz. *Bizk.:* *dantzan jasa dauka horrek.***jaseko** izlag.: *jaseko mutila.***jasa** iz.: *kanpoan jasa itsua ari du; kazkabarrak gogor astintzen ditu artaburuak.***jasaille****jasan**, jasan, jasaten. *du* ad.**jasanarazi**, jasanaraz, jasanarazten. *dio* ad.**jasanbera** izond. *g.er.* 'jasankorra'**jasanezin****jasangaitz****jasangarri****jasankor****jasankortasun****jasmin** iz. *Jasminum sp.***jaso**, jaso, jasotzen. *du* ad.**jasoaldi****jasoarazi**, jasoaraz, jasoarazten. *dio* ad.**jasogailu****Jasokunde****jasotasun****jasotzaile****jasotze****jaspe****jatabetar** (herritarra)**jate** iz.: *oturuntza edo jate handi bat; ardi-jatea.***jateko** iz. *ca***jaten** iz. (batez ere abereena)**jatetxe****jator 1** izond.**jatordu****jatorkeria****jatorki** adlag.**jatorri****jatorriz****jatorrizko****jatorrizko bekatu****jatorrizkotasun** iz.: *idazlanaren jatorrizkotasuna.***jatortasun****jats** iz. *Ipar.* 'erratza'jatsi* e. **jaitsi****jatsuar** (herritarra)**jatun****jaugin 1**, jaugiten. *da* ad. *Ipar.* 'etorri, jin' (batez ere *daugin* -cf. *daugin igandean* - eta aginterazko formetan -cf. *haugi* - erabiltzen da)**jaugin 2** iz. *Ipar.* 'joera'**jaukal** izond. *Goi.* 'bikaina'**jauki**, jaukitzen. 1 *du* ad. *Ipar.* *Zah.* 'eraso, oldartu' 2 *du* ad. *Ipar.* *g.er.* 'erantzuki

egin' 3 *du* ad. *Ipar.* 'nor bait epaitegira eraman'

jaukitzaile

jaulki, jaulki, jaulkitzen. 1 *zaiio/du* ad.
'(ahotik) irten, (ahotik) bota' 2 *du* ad.
Finantz.: *eusko bonoak jaulki.*

jaulkiarazi, jaulkiaraz, jaulkiarazten. *dio* ad.

jaulkipen iz. *Finantz.*

jaulkitze

jaun iz.: *jaun-andreak; Jaun Done Petri.*

Jauna eman

Jauna hartu

Jaunari eskerrak

jaun eta jabe

jaun handi

jaun on

jaunartzaile

jaunartze: *lehen jaunartzea.*

jaundetar (herritarra)

jaundu, jaun/jaundu, jauntzen. *da/du* ad.

jauneria iz. *Ipar.*

jaungoiko iz. h. **jainko**

jauntasun**jauntxo****jauntxokeria**

jauntza iz. 'jauntasuna'

jauntzi, jauntz, jaunzten. *da/du* ad. *Ipar.* h.

jantzi**jaunxkila**

jauralki iz. *g.er.* 'tronua'

jauregi**jauregitar****jaurerri**

jauresle iz. *Goi. g.er.* 'gurtzailea'

jaurespen iz. *Goi. g.er.* 'gurpena'

jauretsi, jaurets, jauresten. *du* ad.

jauretxe**jaurgo**

jaurlaritza iz. (Euskal Autonomia Erkidegoko gobernua izendatzeko)

jaurrietar (herritarra)

jaurti, jaurti, jaurtitzen. *du* ad.

jaurtiarazi, jaurtiaraz, jaurtiarazten. *dio* ad.

jaurtigai**jaurtigailu****jaurtika****jaurtiketa**

jaurtiki, jaurtiki, jaurtikitzen. *du* ad. h.

jaurti

jaurtikigai* e. **jaurtigai**

jaurtitzaile

jausarazi, jausaraz, jausarazten. *du* ad.

jausgailu

jausi, jaus, jausten. *da* ad. *Batez ere Bizk.*

jausitasun

jauskera iz. *Bizk.*

jauskor

jauskortasun iz. *Bizk.* 'erorkortasuna'

jauspen 1 iz. *Ipar.* 'jaustea' 2 iz. *Ipar.*

'begirunea'

jauste 1 iz. 'erortzea'

jauste 2 iz. *Lap.* eta *Naf.* h. **jaiste**

jautsapen iz. *Jas.:* *Erromako inperioaren jautsapena.*

jautsi, jauts, jausten. *da/du* ad. *Lap.* eta

Naf. h. **jaitsi**

jauzarazi, jauzaraz, jauzarazten. *du* ad.

jauzi 1, jauz, jauzten. *da* ad.

jauzi 2 iz.: *gorako jauzia; luzera-jauzia.*

jauzian**jauzi egin****jauzi eragin****jauzika**

jauzilari izond. eta iz.: *lasterkari eta jauzilari txapeldunak.*

jauzkari izond. eta iz.: *orein jauzkaria.*

jauzkor izond. *Ipar.* 'haserrekorra'

jauzkortasun iz. *Ipar. g.er.*

jauzte

jauzteka adlag. 'jauzika'

jauztekari izond. eta iz. *g.er.* 'jauzilaria'

*jaz** e. **iaz**

jazar iz. *g.er.* 'erasoa, jazarpena'

jazarbide

jazarkunde iz. *Ipar.* h. **jazarpen**

jazarle**jazarpen****jazarraldi**

jazarrarazi, jazarraraz, jazarrarazten. *dio* ad.

jazarri, jazar, jazartzen. *zaiio/dio* ad.

jazartze

- jazinto* e. **hiazinto**
 jazki* e. **janzki**
 jazmin* e. **jasmin**
jazo, jazo, jazotzen. *da* ad.
jazoera
jazz
jazzaldi
jeans
jeep
 jei* e. **jai**
 jeiki* e. **jaiki**
jeinu iz. *Ipar.* 'antzea, trebetasuna'
jeinutsu izond. *Ipar.* 'antzetsua, trebea'
 jeitsi* e. **jaitsi**
jela iz. *Gip.*
jelatu, jela/jelatu, jelatzen. *da/du* ad. *Gip.*
 'izoztu'
jele iz.
 erregina-jele edo erregina jele
jelkide
jelos izond. *Ipar. g.er.* 'jeloskorra'
jelosia iz. 'jeloskortasuna'
jeloskeria iz. *Zub.* 'jeloskortasuna'
jeloskor
jeloskortasun
jeloskortu, jeloskor/jeloskortu,
 jeloskortzen. *da/du* ad.
jeloskortze
jelostu, jelos/jelostu, jelosten. *da/du* ad.
Ipar. 'bekaiztu'
jeltzale
jeltzaletasun
jeltzaletu, jeltzale/jeltzaletu, jeltzaletzen.
da/du ad.
jendaia iz. *Ipar. g.er.* 'jendakia'
jendaila iz. *Pei.*
jendaki iz.
jendalde
jendarme
jendarmeria
jendarte
 jendartean
 jendarteko
 jendartera
 jendartetik
jendaurre
jendaurrean
- jendaurreko**
jende: *gazte-jendea, ume-jendea.*
jende-oste edo **jende oste** *Ipar.*
jende-talde edo **jende talde**
jende xehe
jendeketa iz. *Ipar. h.* **jendetza**
 jendeki* e. **jendaki**
jendekin izond. 'jendartea atsegin zaiona'
jendetasun
jendetsu
jendetu, jende/jendetu, jendetzen. *da/du*
 ad. *g.er.* 'jendetasuna hartu edo eman'
jendetza
jendeztatu, jendeztata, jendeztatzen. *du* ad.:
72 leinuek jendeztatu zuten mundua.
jeneral 1 izond. 'orokorra, nagusia':
Kontseilu Jenerala; bikario jenerala.
jeneral 2 iz.: *Petain jenerala.* (armadako
 buruzagia)
jeneralean adlag.
jeneralista izond.: *mediku jeneralista;*
aldizkari jeneralista.
jeneralki adlag.
jeneraltza
jenial izond.: *Oteizaren intuizio jeniala.*
jenio 1 iz. *Heg.:* *jenio txarra du.* **2** iz.:
Einstein jenio bat zen.
jentil
jentiltasun
jerikoar (herritarra)
jertse
jerusalemendar (herritarra)
jes interj. (harridura-eta adierazten du)
jesaile iz. *Zub.* 'dirua maileguz hartzen
 duena'
jesaite edo **jesate**
jesan, jesan, jesa(i)ten. *du* ad. *Zub.*
 'maileguz hartu'
jesapen
jesarleku iz. *Bizk.*
jesarri, jesar, jesartzen. *da/du* ad. *Bizk.*
jestu iz. *Batez ere Ipar.*
jesuita
jesulagun
jesus 1 interj.
jesus batean 'berehala': *jesus batean*
jarriko dizuet gosari goxoa.

jesusean adlag. 'berehala, bat-batean'
jesus 2 iz. 'hasi-masia, lehen urratsa'
jetzi, jetzi, jetzen. *du* ad.
jetzialdi
jetzitegi
jezle
jeztaztar (herritarra)
jezte iz.: *eguneroko esne-jezteak*.
jigante iz. eta izond. *Beh. h. erraldoi*
jin, jin, jiten. *da* ad. *Ipar*.
jinarazi, jinaraz, jinarazten. *du* ad. *Ipar*.
jipoi 1 iz. (jaka modukoa) 2 (norbaiti emandako kolpe multzoa)
jipoialdi
jipoitu, jipoi/jipoitu, jipoitzen. *du* ad.
jira iz.: *gure munduak gurpilak legez jira egiten duela; itsasoz mundu osoari jira ematen*.
jira-buelta iz. *Heg*.
jira eta bira: *biribilketa, jira eta bira ibiltzeko musika*.
jira eta buelta adlag. *Heg*.
jiran adlag.: *jendea franko bazuten jiran*.
jirabira
jirabiran
jirabiraka
jirabiratu, jirabira/jirabiratu, jirabiratzten. *du* ad.
jirafa iz. *Giraffa camelopardalis*
jiraka
jirarazi, jiraraz, jirarazten. *du/dio* ad.
jiratu, jira/jiratu, jiratzten. *da/du* ad.
jit iz. *Bizk. g.er. 'joera'; '(arropak) hartu duen forma'*
jite 1 1 iz. 'izaera' 2* e. **eite**
jite 2 iz. 'etorrera': *Salbatzailearen jitea*.
jo, jo, jotzen. *du* ad.
gora jo
jo aitzina! *Ipar. 'aurrera!'*
jo eta fuego *Heg. Herr.*
jo eta jo
jo eta ke
jo eta pasa *Heg.*
jo eta su
-tzat jo: *egokitizat jo*.
joaira iz. '(uraren) joana, joatea'

joaki adlag. *Batez ere Ipar.: beti joaki eta joaki, eta sekula joaten ez*.
joaldi
joaldun iz.: *Iturengo joaldunak*.
joale 1 iz. 'joaten dena, badoana'
joan 1, joan, joaten. *da* ad.
joan 2 iz.: *denboraren joana gelditzeko; joanak joan, barkatzen dizkizut neri egindakoak*.
joan-etorri iz.
joan-etorrika
joan-jin iz. *Ipar*.
joanaldi
joanarazi, joanaraz, joanarazten. *du* ad.
joanera
joarazi, joaraz, joarazten. *dio* ad.
joare
joaredun* e. **joaldun**
joate
joera
jogailua
jogurt
joia iz. h. **bitxi**
joile iz. *Ipar. h. jotzaile*
joka adlag.
jokabide
jokada 1 iz. *g.er. 'abiada, oldarra'*
jokaera
jokalari
jokaldi
jokalege
jokaleku
jokamolde
jokarazi, jokaraz, jokarazten. *dio* ad.
jokatu, joka, jokatzen. 1 *du* ad.: *dirua jokatatu du*. 2 *da/du* ad.: *era lotsagarrian jokatatu dugu / gara*.
jokatzaile
jokatze
joki iz. (abereentzako janari mota)
joko
jokoan egon: *bizitza bera jokoan zegoen*.
jokoan izan
jokoan jarri
joko-etxe edo **joko etxe**
joko garbi *Sin. atxiki txiki*

- joko-lagun**
jokozain iz.
jokozale
jolas
jolasean ari izan
jolasean ibili
jolas egin
jolas-ordu edo **jolas ordu**
jolas-parke edo **jolas parke**
jolasaldi
jolasbide iz. *g.er.*
jolasgarai iz.
jolasgarri iz. eta izond.
jolasgura iz. eta izond.
jolaskeria
jolasketa
jolasleku
jolasti izond.
jolastoki
jolastu, **jolas/jolastu**, **jolasten**. *da* ad.
jolastun izond. 'berritsua, hitzontzia'
jole iz. h. **jotzaile**
jomuga
jondane *Zub.* (santu jakin batzuekin erabiltzen den *praenomen* gisakoa)
jondoni *Ipar.* (santu jakin batzuekin erabiltzen den *praenomen* gisakoa)
joniar (herritarra)
joniko izond.: *Itsaso Jonikoa.*
jopu
joputasun
joputza
joran iz.: *maitea ikusteko joranez dago.*
jorantsu
jordaniar (herritarra)
jori
joriki adlag. *g.er.* 'joritasunez, jori'
joritasun
joritu, **jori/joritu**, **joritzen**. *da/du* ad.
joritzaila
joritze iz. *g.er.:* *joritze gabeko askatasuna.*
jornada iz. *Heg. Herr.*
jornal iz. *Herr.* 'soldata'
jornalero iz. *Heg. g.er.* 'soldatapekoa, saripekoa'
jorra
jorran
- jorraiz** iz. 'jorratzeko aitzur txikia'
jorraiz-dantza edo **jorraiz dantza**
jorrait iz. h. **apiril**
jorraitaketa iz. *g.er.* 'jorra, jorratzea'
jorraldi
jorrari iz. *g.er.* 'jorratzailea'
jorratu, **jorra/jorratu**, **jorratzen**. *du* ad.:
artoa jorratu; gai bat jorratu;
persona bat jorratu.
jorratzaile
jorratze
gorubera (hizkuntza)
josi, **jos**, **josten**. *du* ad.
josteko hari
josteko makina
joskera
josketa
joskile iz. *Bizk.* 'jostuna, joslea'
joskura* e. **jostura**
josle
jostagailu* e. **jostailu**
jostagarri iz. eta izond.
jostagura pred.: *ez gara hemen inor jostagura, lazten gaitu bazterren isiltasunak.*
jostailu
jostailu-denda edo **jostailu denda**
jostaka adlag. 'jostatuz, jolasean'
jostaketa iz. *Heg.* h. **josteta**
jostakin
jostalagun
jostalari
jostaldi 1 iz. 'josteta, jolasa': *Donostiako Hitz Jostaldiak.*
jostaleku
jostarazi, **jostaraz**, **jostarazten**. *du* ad.
jostarazle iz.: *haurren zaintzaile eta jostarazleak.*
jostatu, **josta**, **jostatzen**. *da* ad.
jostatze
joste
josteta
jostetan
jostirudi iz. 'Lore Jokoen garaiko euskal komedia'
jostorraz
jostun

- jostundegi**
jostura
jota 1 iz. "j" letraren izena'
jota 2 iz. (kantua eta dantza)
jotzaile
jotze
joule iz. *Fis.*
juanikote iz. *Heg.*
jubilazio* e. **erretiro**
jubileu
judaismo
Judasen arbola *Cercis siliquastrun. Sin.*
amodio-zuhaitz, amodio zuhaitz
judeatar (herritarra)
judegu iz. *Bizk.* h. **judu**
judikatu, judika, judikatzen. *du ad. Zub.*
 'epaitu, jujatu'
judizial izond.
judizio iz. *Jas.* 'epaiketa'
judo
judoka iz. 'judo-borrokalaria'
judu iz. eta izond.
juez iz. *Heg.* h. **epaile**
jugoslaviar (herritarra)
juizio iz. *Heg.* 'epaiketa'
jujamendu iz. *Ipar.* 'epaiketa'
jujarazi, jujaraz, jujarazten. *dio ad. Ipar.*
jujari iz. *Ipar. g.er.* h. **juje**
jujatu, juja, jujatzen. *du ad. Ipar.* 'epaitu'
juje iz. *Ipar.* 'epailea'
jukutria
julufrai iz. *Ipar.* 'krabelina'
junior iz. eta izond. *Kirol., Erl.*
junta 1 iz. (batez ere militarren gobernu)
 2 iz. (Bestelakoetan hobestekoak dira
batzar, biltzar eta juntura)
juntadura iz. *Gram.*
juntagai iz. *Gram.*
juntagailu
juntarazi, juntaraz, juntarazten. *du ad.*
juntatu, junta/juntatu, juntatzen. *da/du ad.*
juntero iz. *Heg. Beh.* 'batzarkidea'
juntetxe iz. *Heg. Beh.* 'batzar-etxea'
juntu izond.
juntura
- juramentu 1** iz. *Zah.:* *juramentu egin* (zin egin). h. **zin 2** iz. *Zah.* h. **arnegu;**
birao
jurasiko
juridiko
jurisdikzio
jurisprudentzia
jurista iz. h. **legelari**
jus* e. **zuku**
justifikagarri izond.
justifikatu, justifika, justifikatzen. *da/du ad.*
justifikazio
justizia iz.: *Justizia jauregia.*
justizia egin *g.g.er.*
justizian adlag. *g.g.er.*
justiziatu, justizia/justiziatu, justiziatzen.
du ad. g.g.er.: *kondenatuak eta justiziatuak izan ziren.*
justu iz. eta izond. *Herr.*
hain justu ere
justu-justu
justu-justuan *Herr.*
justuki *Ipar.*
justutasun
jutsiar (herritarra)
juzgatu, juzga, juzgatzen. *du ad. Heg.* h.
epaitu
juzgu iz.: *Pauloren juzgua egin* (Paulo dela uste izan).
k 1 iz. 'euskal alfabetoaren hamaikagarren letra'
k 2 'kilo' ('kilo'ren nazioarteko sinboloa)
ka iz. "k" letraren izena'
kabailoi
kabala iz. *Ipar.* 'aberea, azienda'
kabalkada iz. *Ipar.*
kabalzain
kabardera (hizkuntza)
kabaret
kabarra* e. **gabarra**
kabestru
kabia* e. **habia**
kabiar
kabila iz. 'eusteko edo lotzeko ziria'
kabina
kabinete

kabitu, kabi, kabitzen. 1 *da* ad. *Heg.*: *hemen ez naiz kabitzen* (hemen ez naiz sartzen). 2 *du* ad. *Heg.*: *kutxa honek asko kabitzen du* (kutxa honek asko hartzen du).

kable

kabo iz. *Heg.* h. **kaporal**

kabotaje iz.

kabu 1 iz. *Heg.* g.g.er. 'amaia'; 'muturra'

kabuki iz. *Antz.* (Japoniako antzerki-generoa)

kabuldar (herritarra)

kabuxa iz. *Blennius gattorugine*

kabuz (*neure, zeure, bere...* *kabuz* esapideetan erabiltzen da)

kaden izond. *Batez ere Bizk.* 'ahula, argala'

kadena iz. *Ipar.* h. **kate**

kadendu, kaden/kadendu, kadentzen. *da/du* ad. *Batez ere Bizk.* 'ahuldu, argaldu'

kadentasun iz. *Batez ere Bizk.* 'ahultasuna, argaltasuna'

kadentzia 1 iz. 'erritmoa' 2 iz. *Mus.*

kadete

kadi iz. '(musulmanen artean) epailea'

kadira iz. *Ipar.* (aulki mota)

erregeen kadira (haur-jokoa)

kadmio

kafe

kafe-denda edo **kafe denda**

kafe-errota edo **kafe errota**

kafe-eten 'kafea hartzeko egiten den etenaldia'

kafe-etxe edo **kafe etxe**

kafe-landare edo **kafe landare**

kafe-txano edo **kafe txano**

kafeina

kafeinagabe izond. eta iz.: *hiru kafesne, bi kafe, eta kafeinagabe bat.*

kafeondo iz. *Coffea sp.*

kafeontzi

kafesne

kafetegi

kafetxe* e. **kafe-etxe** edo **kafe etxe**

kahaka iz. *Ipar.* 'mozoloa'

kai

kaialde

kaier iz. *Ipar. Sin.* **koaderno**

kaiku 1 iz. 'ontzia' 2 izond. (irain-hitza) 3 iz. (jaka mota)

kaikukeria

kaikutzar

kailatu, kaila/kailatu, kailatzen. *da* ad. 'gatzatu'

kailu 1 iz. eta izond. *Ipar.*: *gizon kailua* (hezur eta azal dena).

kaiman iz. *Fam. Alligatoridae*

kainabera* e. **kanabera**

kainoi* e. **kanoi**

kainu iz. g.g.er. 'hodia'

kaio

kaiola

kaiolatu, kaiola/kaiolatu, kaiolatzen. *da/du* ad.

kairotar (herritarra)

kaisar iz. 'Alemaniako enperadorea'

kaixo *Heg. Lgart.*

kaixoka

kaizu iz. 'neurria, tamaina'

kajoi* e. **tiradera**

kaka

kaka egin

kaka-nahaste

kaka-ume

kaka zahar

kakagale

kakagura iz.

kakahuete iz. *Arachis hypogaea*

kakajario 1 izond. 2 iz.

kakalardo iz. *Fam. Scarabaeidae* eta *Fam. Dytiscidae* eta *Fam.*

Hydrophilidae eta *Fam. Gyrinidae*

kakalarri iz.

kakamarlo iz. *Ipar.* 'kakalardoa'

kakanarru iz. eta izond. *Lgart.*

kakao iz. *Theobroma cacao*

kakaraza iz. 'karaka'

kakarraldo iz. *Bizk.* 'kakalardoa'

kakati

kakatsu

kakatua iz. *Cacatua sp.*

kakatza

kakaztu, kakaz/kakaztu, kakazten. *da/du* ad.

kakazu izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'kakatsua'

kakegile iz. *Ipar.* 'kakagalea'

kakeri

kakeritu, kakeri/kakeritu, kakeritzen. *da*
ad. *g.er.*

kakerre izond. 'ipurterrea'

kaki 1 iz. 'kakiendoaren fruitua'

kaki 2 izond. (kolorea)

kakiondo iz. *Diospyros kaki.*

kako

kako-mako

kakodun

kakofonia

kakola 1 izond. *Ipar.* 'okertua'; 'traketsa' 2
iz. pl. *Ipar.* 'zama eramateko kakoak'

kakolakeria iz. *Ipar.*

kakolatu, kakola/kakolatu, kakolatzen.
da/du ad.

kakontzi izond.

kakotu, kako/kakotu, kakotzen. *da/du* ad.
'kako-itxura eman'

kakotx iz. h. **koma**

kaktus iz. *Cactus sp.*

kala 1 iz. *Heg.* 'arrantza-gunea'

kala 2 iz. *Zantedeschia aethiopica*

kalabaza 1 iz. *Heg.* h. **kuia**

kalabazin iz. *Heg.* h. **kuiatxo**

kalabozo iz. *Heg.* 'ziega'

kalaka iz. *Ipar.* eta *Naf.*

kalakan adlag. 'berriketan'

kalakari izond. eta iz. *Ipar.* eta *Naf.*

kalamatrika iz. 'hizkera nahasi-iluna'

kalamu iz. *Cannabis sativa*

kalamu-hazi

kalamuki iz.

kalanbre 1 iz. *Heg.* 'arranpa' 2 iz. *Heg.*
'deskarga elektrikoa'

kalapita iz. *Ipar.* eta *Naf.*

kalapitan adlag

kalapitari izond. eta iz. *Ipar.* eta *Naf.*

kalatxori iz. (antxeta mota txikia)

kalaxka iz. (joare mota)

kalbario

kalbinismo

kalbinista

kaldar izond. *g.er.*

kaldear (herritarra)

kaldera* e. **galdara**

kalderoi iz. *Mus.*

kale 1

agerraldi edo **kale agerraldi** *Sin.*
manifestazio

kale-antzerki edo **kale antzerki**

kalean utzi

kale-argi

kale egin 'huts egin'

kale-garbitzaile edo **kale garbitzaile**

kale gorri

kaledoniar (herritarra)

kaleidoskopio

kalejira

kalekume

kalentura iz. *Heg.* h. **sukar**

kaleratu, kalera/kaleratu, kaleratzen.
da/du ad.

kaleratze

kaletar

kaletartu, kaletar/kaletartu, kaletartzen.

da/du ad.

kalezulo

kali iz. *Ipar.* 'kali-jokoko makila'

kali-joko edo **kali joko**

kalibragailu iz. *Tek nol.*

kalibratu, kalibra, kalibratzen. *du* ad.
Tek nol. 'kalibrea hartu'

kalibre

kalifa

kalifa-herri

kalifaldi

kalifatza

kalifikatu, kalifika, kalifikatzen. *du* ad.

kalifikatzaile izond.: *adjektibo*
kalifikatzailea.

kalifikazio

kaligrafia

kalikari iz. *g.er.* 'kali-jokoko jokalaria'

kalipu iz. *Ipar.* 'adorea'

kalitate

kalitu, kali/kalitu, kalitzen. *du* ad. *Ipar.*
'(piztia) akabatu, hil'

kalitxa iz. *Ipar.* 'garatxoa'

kalitxa-belar edo **kalitxa belar**

'zaran-belarra'

kalitxatu, kalitxa/kalitxatu, kalitxatzen. *da*
ad. *Ipar.* 'kalitxaz bete'

kaliza 1 iz. (mezakoa) 2 iz. (loreena)
kalkatu, kalka, kalkatzen. *du* ad.
kalkistar (herritarra)
kalko
kalkografia
kalkulagailu
 kalkulamakina* e. **kalkulagailu**
kalkulatu, kalkula, kalkulatz. *du* ad.
kalkulatzaile izond.
kalkulu
kalles iz. '(ingurukoentzat) erronkariarra'
kalmukera (hizkuntza)
kalonje
kaloria
kalorimetro iz. *Fis.*
kalostra iz. *Arkit.*
kalostrape iz.
kalpar
kalte
 -en kaltean
 -en kalterik gabe
 -en kaltetan
 -en kaltez *Heg.* '-en kontra'
kalte egin
kalte eragin
kalte-galera
kalte hartu
kalte izan
kalteko: *osasunaren kalteko janariak.*
 (-en kalteko moduan erabilia)
kalte-ordain: *kalte-ordaina eman,*
kalte-ordaina hartu.
kalterako (batez ere -en kalterako
izan esapidean erabilia)
kaltezko
kaltebera izond.
kaltebide
kaltedun
kaltegabe izond. 'kalterik egiten ez duena':
gezur txiki kaltegabeak.
kaltegabeko izlag.
kaltegarri
kaltegarritzko izlag. *g.er.*
kaltegile
kaltekor izond. h. **kaltegarri**
kaltetsu

kaltetu, kalte/kaltetu, kaltetzen. 1 *da* ad.
 'kaltea jasan': *autoa kaltetu zitzaigun;*
gauza kaltetua ontzat saldu. 2* *du* ad.
 e. **kalte egin**
kaltiar 1 izond. *g.g.er.* 'kalteduna, kaltetua'
 2 izond. *g.g.er.* 'kaltegarria'
 kaltzara* e. **galtzada**
kaltzedoniar (herritarra)
kaltzifikazio iz.
kaltzio
kaltzita
kalumnia iz.
kamaina
 kamaleoi* e. **kameleoi**
kamamila
kamantza iz. *Ipar.* 'kamaina'
 kamara* 1 e. **kamera** 2 e. **ganbera**
 kamarero* e. **zerbitzari**
kamarote iz. *Heg.* 'kabina, itsasontziko
 logela'
kamastra iz. *Zah.* eta *g.g.er.* 'kamaina'
kameleoi iz. *Chamaeleontidae*
kamelia iz. *Camellia sp.*
 kamelu* e. **gamelu**
kamera
kamerari iz.
kamerundar (herritarra)
kamikaze iz.
kamino iz. *Bizk.* h. **errepide**
kamio iz. *Heg.* h. **errepide**
kamioi
kamioneta iz.
kamisa iz. *Heg.* *g.g.er.*
kamisoi iz. *Heg.*
kampalar (herritarra)
kamuflaje iz.
kamuflatu, kamufla, kamuflatzen. *da/du*
 ad.
kamustasun
kamustu, kamuts/kamustu, kamusten.
da/du ad.
kamuts
kana
kana bete
kana-erdi
kanaandar (herritarra)
kanabera iz. *Arundo donax*

kanaberadi**kanadar** (herritarra)**kanal****kanalizazio** iz.**kanape** 1 iz. 'sofa' 2 iz. 'alde batean elikagairen bat duen ogi-xerra'**kanari** edo **kanario** *Serinus canaria***kanariar** izlag.: *Kanariar Uharteak*.**kanbiamendu** iz. *Ipar.* 'aldaketa, aldakuntza'**kanbiatu**, kanbia, kanbiatzen. *da/du* ad. h. **aldatu****kanboar** (herritarra)**kanbodiari** (herritarra)**kandela** iz.: *kandela-argia*.**kandelario** iz. (Garbikunde-jaiaren izena)**kandu** iz. *Bot.* 'fruituaren txortena'**kanela** iz. *Cinnamomum ceylanicum* eta *Cinnamomum cassia***kaneloi** iz.**kanelondo****kanfor** iz.**kanforrondo** iz. *Cinnamomum camphora*.**kanguru 1** iz. *Macropus sp.***kanibal** izond. 'gizajalea'**kanibalismo**kanibet* e. **ganibet****kanika** iz. h. **puxtarri****kanila** iz. *Heg.* h. **txorrota****kankail** izond. *Ipar.* 'kankailua'**kankailu****kankanote** iz. *Ipar.* *Lanius senator*. (antzandobi mota)**kankar** iz. *g.er.* 'burua'**kankarreko** iz. 'buruan hartu edo emandako kolpea'**kankarro** iz. (ontzi mota)**kankateko** iz. *Gip.* 'kaskarrekoa'**kannada** (hizkuntza)**kanoa****kanoi****kanoigintza****kanoikada****kanon****kanonigo** iz. *Heg.* 'kalonjea'**kanoniko** izond.**kanonizatu**, kanoniza, kanonizatzen. *du* ad. *Erl.***kanonizazio****kanopetar** (herritarra)**kanore** iz. *Ipar.* h. **ganora****kanpadenda** iz. *Sin.* **oihal-etxola****kanpai** iz.: *kanpai-jotzaile*.**kanpaia jo** edo **kanpaiak jo****kanpai-hots** edo **kanpai hots****kanpaigile****kanpaina 1** iz. 'ekinaldia'kanpaina denda* e. **kanpadenda****kanpainaurre** iz.**kanpaitxo****kanpaleku****kanpamentu** iz. 'kanpalekua'**kanpandorre****kanpañña** iz. *Ipar. Sin.* **landa; kanpo****kanpaññar** iz. eta izond. *Ipar.* 'baserritarra'**kanpatu 1**, kanpa, kanpatzen. *da* ad.**kanpatu 2**, kanpa, kanpatzen. *du* ad.

'kaleratu, zabaldu, argitara eman'

kanpatze iz.**kanpeoi** iz. *Heg. Beh. g.er.* 'txapelduna'**kanpero** iz. *g.er.* (Ameriketako artzain edo unaia)**kanpezuar** (herritarra)**kanpin** edo **camping** iz.**kanpo 1** iz.: *legez kanpokoa; kanpo-harremanak.***kanpoan** adlag.**kanpo ezarri** *Ipar.* (*-tik kanpo ezarri gisa erabilia*)**kanpoko** izlag. eta iz.**kanpora****kanpotiko****kanpo utzi****kanpoz** adlag. *Batez ere Ipar.***kanpoalde****kanpoeder** izond.**kanpolarrosa** iz. *Bizk.***kanporaketa****kanporakoi****kanporatu**, kanpora/kanporatu, kanporatzen. *da/du* ad.**kanporatze** iz.**kanposantu** iz. *Heg.* h. **hilerri**

- kanpotar**
kanpotartu, kanpotar/kanpotartu, kanpotartzen. *da/du* ad.
- kanputxear** (herritarra)
- kanta** iz.: *kantan eta dantzan diraute beti.*
kanta-soinu edo **kanta soinu** iz. *g.er.*
kantaz
- kantaera** iz. *g.er.* 'kantatzeko era'
- kantaezin**
- kantagai**
- kantagile**
- kantagintza**
- kantail** 1 iz. *Batez ere Ipar.* 'ertza' 2 iz. *Batez ere Ipar.* 'zattia'
- kantaldi**
- kantapaper** iz. *g.er.* 'bertsopapera'
- kantarazi**, kantaraz, kantarazten. *dio* ad.
- kantari**
kanta-kantari adlag.
- kantata**
- kantatu**, kanta/kantatu, kantatzen. *du* ad.
- kantatxo**
- kantatzaile**
- kantiarazi**, kantiaraz, kantiarazten. *du* ad.
- kantika**
- kantin** iz. *Bizk.* 'esne-tupina'
- kantina** iz. *g.er.*
- kantiniersa** iz. *Ipar.*
- kantinplora** iz. *Heg.* 'ontzi zapala'
- kantitate**
- kantitu**, kanti, kantitzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'higitu, mugitu'
- kantoi** iz.: *kale baten kantoian.*
- kantonamendu** iz.: *Lau*
Kantonamenduetako aintzira.
- kantonera** (hizkuntza)
- kantore 1** iz. *Batez ere Zub.* 'kanta, kantua'
- kantore 3**
- kantu 1** iz.: *kantuan hasi (ari izan, egin, etab.). (kantuan hasi dira, kantuan ari ziren bezalako testuinguruetan erabiltzen da)*
kantu egin *Ipar.* 'kantatu'
- kantuz**
- kantutegi**
- kantziler**
- kaoba** iz. *Swietenia mahoganis*
- kaolin**
- kaos**
- kaotiko**
- kapa**
- kapable** izond. *Ipar.* 'gai dena, gauza dena'
kapable izan. *da* ad. *Ipar.* 'gai izan, gauza izan'
- kapadoziar** (herritarra)
- kapar** 1 iz. *Rhizina inflata* eta *Rhizina sp.*
 2 iz. (akain mota)
- kapare** iz. 'aitoren semeen eta bilauen artekoa'
- kapaz** izond. *Heg.* 'gai dena, gauza dena'
kapaz izan. *da* ad. 'gai izan, gauza izan'
- kapazitate**
- kapela**
kapela-denda edo **kapela denda**
- kapelagile**
- kapelu** iz. *Ipar.* h. **kapela**
- kapera**
kapera-maisu edo **kapera maisu**
- kaperaño**
- kapeta** iz. *Ipar.*
- kapilar** iz. *Anat.*
- kapilau**
- kapilautza**
- kapirio* e. **gapirio**
- kapitain**
- kapitaintza**
- kapital**
- kapitalismo**
- kapitalista**
- kapitalizatu**, kapitaliza, kapitalizatzen. *du* ad.
- kapitalizazio** iz.
- kapitel**
- kapitolio**
- kapitular** izond. *Erl., Hist.*
- kapitulazio**
- kapitulu**
- kapoi**
- kaporal**
- kaporalburu**
- kapot** iz. (automobilarena)
- kapote** iz. *Heg.* (kapa mota)
- kapsula** iz.

kapusai
kaputxa iz. *g.er.* 'txanoa'
kaputxino
kar iz.: *zure amodioaren kar saindua.*
kara iz. *Batez ere Ipar.* 'itxura'
karabana
karabela iz.
karabina
karabinero iz. h. **mugazain**
 karaitz* e. **kare-haitz** edo **kare haitz**
karaka iz. 'oiloaren kantua'
 karakaz adlag.
karakaka adlag. 'karaka eginez'
karakoil edo **karakol** iz. h. **barraskilo**
karakotx iz. pl. 'maskarada'
karakteristika iz. *Mat.:* *karakteristika eta mantisa.*
karamelu
karan izond. *Ipar.* 'polita, ederra';
 '(pertsonez mintzatuz) atsegina'
karantza iz. 'itxura'
karaoke iz.
 kararri* e. **kareharri**
karate
karatoxa iz. *Ipar.* 'zaldi-orrazia'
karatoxaldi iz. *Ipar.*
karatoxatu, karatoxa/karatoxatu,
 karatoxatzen. *du ad.* 'karatoxaz
 garbitu, igurtzi'
 karats* e. **kirats**
karatxaiera (hizkuntza)
 karatxo* e. **garatxo**
karbohidrato iz.
karbonato
karboniko izond.
karbonilo iz. *Kim.*
karbonizazio iz. 'ikaztea, ikatz bihurtzea'
karbono
karboxiliko izond. *Kim.*
karboxilo iz. *Kim.*
karburagailu
karburo
karda
kardaba iz. *Gip.* 'kezka, egonezina'
kardabera iz. *Sonchus sp.*
kardamiru iz. *Ipar. g.er.* 'karnaba'
kardantxilo iz. *Batez ere Bizk.* 'karnaba'

kardantxori iz. *Bizk.* 'karnaba'
kardari
kardatu, karda/kardatu, kardatzen. *du ad.*
 kardenal* e. **kardinal**
kardia iz. *Anat.*
kardiako izond. 'bihotzari dagokiona'
kardinal 1 iz.
kardinal 2 izond.: *puntu kardinalak;*
 bertute kardinalak..
kardinalgo
kardiobaskular izond. *Med.*
kardiologia
kardiologo
kardiopatia iz. *Med.*
kardu iz. *Carduus sp., etab.*
 kardu-ziza *Pleurotus eryngii*
kardulatz iz. *Cirsium sp., etab.*
kare
kare bizi
kare-haitz edo **kare haitz**
kare hil
kare-ikatz edo **kare ikatz**
kare-lur edo **kare lur**
karealdi
karedun
karegai
kareharri
 kareharrizko izlag.
kareki iz.
 karekizko izlag.
karel
karen iz. 'ume ondokoa, plazenta'
kareore
karesa iz. *Ipar. Herr.* 'fereka'
karesatu, karesa/karesatu, karesatzen. *du*
 ad. Ipar. Herr. 'ferekatu'
karesu izond.: *lur karesuak.*
karetu, kare/karetu, karezen. *du ad.* 'karea
 eman, karez aberastu': *kare gutxiko*
 lurrak badira, karetu.
kareztatu, karezta, kareztatzen. *du ad.*
 'karea eman, karez zuritu'
karga
kargaketa
kargamentu iz. *Heg.* '(itsasontziko) karga,
 zama'
kargaontzi

kargarazi, kargaraz, kargarazten. *du* ad.

kargatu, karga/kargatu, kargatzen. *da/du* ad.

kargatze

kargu

kargua hartu

kargua izan edo **kargu izan**. *du* ad.:

erakusteko kargua duena; gure

kargua duen agintaria; ikasleez kargu dutenak.

karguan edo **kargutan** adlag. *Batez*

ere Ipar. (karguan/kargutan izan, jarri, sartu bezalako esapideetan erabiltzen da)

kargua utzi

kargu egin. *da* ad. '(zerbaiten) ardura hartu': *Joanes egin da abereen kargu.*

kargu hartu *Heg.* 'erantzukizuna eskatu'

kargualdi iz. *g.er.:* *batzordeko kideek kargualdi bat baino gehiago izan dezakete.*

kargudun

kargulant iz. *Zub.*

kari iz. *Ipar.*

-en kariaz *Jas.*

-en karietara

kariar (herritarra)

kariatide iz.

karie edo **karies** iz. h. **txantxar**

karikatura

karilloi

kariño iz. *Heg. Beh.*

kariñoso izond. *Heg. Beh.*

kario izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'garestia'

kariotasun iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'garestitasuna'

kariotu, kario/kariotu, kariotzen. *da/du* ad. *Ipar.* eta *Naf.* 'garestitu'

karioxko adlag. *Ipar.* 'garestitxo'

karisma

karismadun

karismatiko izond. eta iz.: *mugimendu karismatikoa.*

karitate

karitatetsu

karkaba

karkaila

karkailaz

karkailaka

kar-kar edo **kar-kar-kar** adlag. 'barrearen onomatopeia'; 'algaraz'

karkara

karkaraz

karkaraka

karkaxa

karkaxaka

karkemishtar (herritarra)

karlismo

karlista

karlistada iz. h. **karlistaldi**

karlistaldi

karlo 1 iz. *Ipar.* 'kardua' 2 iz. *Ipar.* 'morkotsa'

karma iz. *Erl.*

karmaniar (herritarra)

karmañola iz. *Ipar.* 'kalapita, istilua'

karmeldar

karmin 1 izond. *Ipar.* 'garratza'

karmin 2 iz. eta izond. (kolorea)

karmindu, karmin/karmindu, karmintzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'garratzu'

karmindura iz. *Ipar.*

karmintasun iz. 'garraztasuna'

karnaba iz. *Carduelis carduelis*

karnata 'beita'

karnazer edo karnazeru* e. **harakin**

karnet* e. **nortasun-agiri**; **gidabaimen**;

(X Elkarteko) **txartel**

karniboro izond. *Biol.* 'haragijalea'

karobi

karotida iz. *Anat.*

karpa 1 iz. *Cyprinus carpio*

karpa 2 iz. (etxola mota)

karpelo iz. *Bot.*

karpoforo iz. *Bot.*

karraderan adlag. *Bizk.* 'korrika'

karraio* e. **garraio**

karraka 1 iz. (metala edo zura berdintzeko edo leuntzeko tresna)

karraka 2 adlag. *Bizk.* 'lasterka'

karrakada iz. 'karraska'

karrakailu iz. 'karrakatzeko lanabesa'

karrakarazi, karrakaraz, karrakarazten. *dio* ad.

karra-karra onomat.: *jorraiarekin karra-karra ari naizela; eskinosoak karra-karra egiten du.*

karrakatu, karraka/karrakatu, karrakatzen. *du ad.*

karrakela iz. *Littorina sp.*

karramarro 1 iz. *Astacus sp.* eta *Carnicus sp.* eta *Pachygrapsus sp.* 2 iz. 'draga'

karramarroztatu, karramarrozta, karramarroztatzen. *du ad.* 'karramarroaz ibai-zola garbitu'

karramixka iz. *Ipar.* 'harramazka'

karramixkatu, karramixka/karramixkatu, karramixkatzen. *du ad. Ipar.* 'harramazkatu'

karranka

karrankaz adlag.: *antzarak doaz karrankaz.*

karrankari

karranpa iz. *Sin.* **arranpa**

karrantzar (herritarra)

karrasi* e. **garrasi**

karraska 1 iz. 'apurtzen edo lehertzen den zerbaiten hots idorra'

karraskan 1 adlag. 'zarata handia eginez' 2 adlag. 'bizi-bizi, oldar bizian'

karraskada iz. *Bizk.* 'karraska (hotsa)'

karraskarazi, karraskaraz, karraskarazten. *du ad.*

karraskari

karraskatu, karraska/karraskatu, karraskatzen. *du ad.*

karraskatze

karraskila iz. *Rhamnus alaternus*

karraskots iz. *g.g.er.* 'karraska-hotsa'

karraspio iz. *Symphodus (Crenilabrus) sp.*

karratu izond. *Ipar.* 'koadroa'

karrera iz. *Heg.* h. **ikasketa** (pl.:

Zuzenbide karrera h. Zuzenbide ikasketak)

karrete iz. *Heg.*

karretera* e. **errepide**

karretila* e. **eskorga**

karrika iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'kalea'

karrika-buru edo **karrika buru**

karrika-dantza edo **karrika dantza:**

kalejirak, karrika-dantza edo biribilketak.

karrika egin 'kale egin, huts egin'

karro 1 iz. *Herr.:* **zaldi-karroa.** h. **orga**

karro 2 iz. *Ipar.*

karroin iz. *Ipar.* 'horma, izotza'

karroindatu, karroinda/karroindatu, karroindatzen. *da/du ad.* 'izoztu'

karroza 1 iz. 'lau gurpleko zaldi-orga, dotorea eta estalia' 2 iz. '(Luzaideko) satira-antzerkia'

karrozeria

karsoil

karsoildu, karsoil/karsoildu, karsoiltzen. *da/du ad.*

karst iz. *Geol.*

karstiko izond. *Geol.*

karta 1 iz. (jokokoa) 2* e. **gutun;**

eskutitz; **mapa**

karta-joko edo **karta joko**

kartetan (*ari izan, egin, ibili, jokatu* bezalako aditzekin erabiltzen da)

kartagotar (herritarra)

kartalazo izond. *Ipar.* 'zabarra'

kartalazotu, kartalazo/kartalazotu, kartalazotzen. *da/du ad. Ipar.* 'zabartu, axolagabetu'

kartatenpora iz. pl. 'tenpora'

kartel iz. *Heg. Sin.* **afixa**

karteldegi iz. (gaztelaniazko *kartelera* - rako e. **ikuskitunak**)

kartelgintza

karter iz.

kartera* e. **diru-zorro** edo **diru zorro;**

paper-zorro edo **paper zorro**

kartilaginoso izond.

kartilago

kartilla iz. *Heg. Beh.*

kartista iz. *Hist.*

kartografia

kartografiko izond.

kartografo iz.

kartoi

kartoi mehe

kartoifin* e. **kartoi mehe**

kartola 1 iz. 'zamariei bizkar gainean ipintzen zaien zurezko tresna' 2 iz. 'gurdiari (eta kamioiari) alboetan ezartzen zaizkion oholak'

kartsu**kartsuki****kartsutasun****kartulario** iz. *Hist.*kartulina* e. **kartoi mehe****kartusia** iz. *Erl.***kartusiar** izond. eta iz. *Erl.:*

*kontenplaziozko biziera daramate,
esate baterako, beneditarrek,
kartusiarrek, zistertarrek eta
klaratarrek.*

kartutxera iz. *Heg. Beh.* 'kartutxo-gerrikoa, kartutxo-kutxa'**kartutxo**kartuxa* e. **kartutxo****kartveliar** (herritarra)**kartveliera** (hizkuntza)**kartzela****kartzelaldi** iz.**kartzelari** iz.**kartzelatu**, kartzela/kartzelatu,
kartzelatzen. *du* ad.**kartzelazain** iz.**kartzinogeno** izond. *Med.* 'minbizia
eragiten duena'**kartzinoma** iz. *Med.***karu** izond. *Bizk.* 'garestia'**karutu**, karu/karutu, karutzen. *da/du* ad.
Bizk. 'garestitu'**kasa** (*neure, zeure, bere... kasa*
esapideetan erabiltzen da)**kasaila** iz. *Ipar.* 'kalapita, iskanbila'**kasailan** adlag. 'iskanbila sortuz'**kasailari** izond.: *hemengo jende*
*kasailarienak.***kasaka** iz. (jantzi mota)**kasarazi**, kasaraz, kasarazten. *du* ad. *Ipar.***kasatu**, kasa, kasatzen. *du* ad. *Ipar.***kasedar** (herritarra)**kaserna** 1 iz. *Ipar. Sin.* **kuartel** 2 iz. *Gip.*
'txabola'**kasete****kasik****kasino****kask** onomat.**kask-kask****kaska****kaskabeltz** iz. *Parus sp.***kaskabilo** iz. (txilin-modukoa)**kaskagogor** izond.**kaskagorri** izond.**kaskail** 1 izond. 'kankailua' 2 izond.

'bipila, soila'

kaskaildu, kaskail/kaskaildu, kaskailtzen.
da/du ad.**kaskailu** 1 izond. 'baldarra, zakarra' 2 iz.
'harri-koskorra, hartxintxarra baino
larriagoa'**kaskaka** adlag. 'kolpeka'**kaskako** iz.**kaskamotz** izond.**kaskar 1** iz. *Lgart.* 'burua, burezurra'**kaskar 2** izond. 'eguraldi kaskarra'**kaskarin** izond.**kaskarkeria****kaskarot** iz. (Lapurdiko kostaldean bizi
zen giza talde bateko kidea)**kaskarraldi** iz. 'gaixoaldia'**kaskarreko** iz.**kaskartasun****kaskartu**, kaskar/kaskartu, kaskartzen.
da/du ad.**kaskartxo** izond. 'kaskar samarra'**kas-kas****kaskasoil** izond. *Lgart.* 'burusoila'**kaskateko** iz. *Lgart.* 'kolpea'**kaskatu**, kaska/kaskatu, kaskatzen. *du* ad.
*Ipar.***kaskazuri** izond.kasket* e. **kasketa****kasketa 1** iz. 'apeta, haserrealdia'**kasketa 2** iz. (txano mota)**kasketadun** iz. *Ipar. Lgart.* 'jendarrea'**kasketaldi****kaskezur****kasko****kaskodun****kaskoindu**, kaskoin, kaskointzen. *da/du*
ad. *Ipar.* 'erdaldundu'**kaskutsik****kasta****kastigatu**, kastiga, kastigatzen. *du* ad. *Heg.*
h. **zigortu****kastigu** iz. *Heg.* h. **zigor****kastitate**

kasto izond.
kastro iz. *Hist.*
kasu 1 iz. 'zertzelada, gertaera, egoera'
kasuan-kasuan
kasuan kasuko
kasu baterako *Bizk.* 'esate baterako'
kasurako adlag. 'adibidez'
kasu 2 iz. 'jaramona, arreta'
kasu!
kasu egin
kasu eman
kasu 3 iz. *Gram.:* *kasu-atzizkiak.*
kasualitate
kasuistika
kasulla iz. (apaizaren jantzia)
kataboliko izond. *Biol.*
katabolismo iz. *Biol.*
katabut iz. *Zah.* 'zerraldoa, hilkutxa'
katadera iz. *g.g.er.* 'eserlekua'
katagorri iz. *Sciurus sp.*
katajineta iz. *Zool. Genetta genetta.*
katakismo iz. 'naturan gertaturiko hondamendi handia'
katakonba
katakume
katakunba* e. **katakonba**
katalan 1 izlag. eta iz.: *Herrialde Katalanak.* (herritarra) 2 iz. (hizkuntza)
katalanismo
katalanista
katalepsia iz. *Med.*
kataleptiko izond. eta iz.
katalingorri iz. *Fam. Coccinellidae Sin. marigorri; marigoringo; amona mantangorri*
katalisi
katalitiko izond. *Kim.*
katalizatu, kataliza, katalizatzen. *du* ad.
katalizatzaile
katalogatu, kataloga, katalogatzen. *du* ad.
katalogatze iz.
katalogazio iz.
katalogo
katamalo iz. *g.er.* 'mozorroa'
katamar adlag. *Bizk. g.er.* 'katamarka, lau oinean'

katamarrean

katamaran iz.
katamarka adlag. 'lau oinean'
katamixar iz. *Bizk.* 'katagorria'
katamotz iz. *Lynx sp.*
katanarru
kataplasma iz. *Med.*
katapulta
katarratu iz. 'katu arra'
katarratu, katarra, katarratzen. *da* ad. *Heg. g.er.* 'marrantatu'
katarro iz. *Heg.* 'hotzeria'
katarsi
katartiko izond.
katastro
katatxori iz. 'okila'
katazuri iz. 'erbinude zuria'
kate
katetan adlag. 'atxilo, preso' (*egon, izan, eduki, ezarri* aditzekin erabiltzen da)
kateamendu
kateatu, katea/kateatu, kateatzen. *da/du* ad.
kateatze
katedra
katedradun
katedral
katagintza
katagoria
katagorial izond. *Hizkl., Fil.*
katagorizatu, katagoriza, katagorizatzen. *du* ad.
katagorizazio
katekesi
katekista
katekizatu, katekiza, katekizatzen. *du* ad. *Erl.* 'kristau-erlijioan hezi'
katekizatze
katekumeno
kateme iz. 'katu emea'
kateter
kateto iz. *Mat.*
katibatu* e. **gatibatu**
katibu* e. **gatibu**
katigatu, katiga, katigatzen. *da* ad. 'lotu, trabatu'

katigu 1 1 izond. 'lotua, trabatua' 2 adlag.

katilu

katilukada

katilutara iz. *Ipar.* 'katilukada'

katioi iz. *Fis., Kim.*

katiuska iz. *Heg.* 'kautxuzko bota'

katixima iz. *Ipar.* 'kristau-ikasbidea'

katmandutar (herritarra)

katodiko izond. *Elektr.:* *izpi katodikoen hodia.*

katodo

katoi iz. *Heg.* (lehen eskola-liburua)

katoliko

katolikotasun

katolizismo

katramila

katramilatsu

katramilatu, katramila/katramilatu, katramilatzen. *da/du* ad.

katu iz. *Felis catus* eta *Felis silvestris* eta *Felis (Leptailurus)*

katu-belar edo **katu belar** *Nepeta cataria*

katu-bixar *Nigella damascena*

katuarrain iz. *Scyliorhinus canicula*

katuki iz. 'katuaren okela'

katutu, katu/katutu, katutzen. *da/du* ad. *Bizk. Lgart.* 'mozkortu, horditu'

katxo izond. '(behi edo idi) adar-apala'

kaudal izond. *Zool.*

kaudan iz. *g.er.* 'gurbitza'

kaudimen

kaudimendun izond.

kaudimengabe izond.

kausa

dela kausa

direla kausa

-en kausaz

kausal

kausalitate

kausaltasun

kausatu, kausa/kausatu, kausatzen. *du* ad.

kausazko

kausiarazi, kausiaraz, kausiarazten. *du* ad.

kausitu, kausi, kausitzen. *da/du* ad.

kausitze

kaustiko izond. *Kim.*

kautan: *neure, bere... kautan* (neure, bere... artean)

kauter iz. *Ipar.* (-r biguna du)

kautxu

kautxu-landare edo **kautxu landare** iz. *Ficus elastica*

kaxa 1 iz. *Heg.* 'kutxa' 2 iz. *Ipar.* 'kazola'

kaxalote iz. *Physeter catodon Sin.* **zeroi**

kaxarranka iz. (Lekeitioko dantza)

kaxet iz. *Ipar.* 'pilula, pastilla'

kaxkar izond. *Adkor.*

kaxkarin izond. *Adkor.*

kaxmirera (hizkuntza)

kaxoi* e. **tiradera**

kayak iz.

kazakhera (hizkuntza)

kazakhstandar (herritarra)

kazeta

kazetagintza

kazetari

kazetaritza

kazetateria* e. **prentsa**

kazike

kazkabar

kazo iz. *Heg.* 'esnea-eta berotzeko erabiltzen den ontzi txikia, helduleku bakarrekoa'

kazola

kazolakada

kazolatxo iz.

ke

kealdi

kebide

kedar

kedartsu

kedartu, kedar/kedartu, kedartzen. *da/du* ad.

kefir iz.

keheila iz. *Zub.* 'kereta'

keina

keinada

keinatu, keina/keinatu, keinatzen. *du* ad.

keinatz iz.: *keinatz* egin zuen, *baina ez kolperik eman.*

keinu

keinu egin

- keinuz** adlag.: *lehenbizian keinuz eta aieruz, eta gero azkenean klarki.*
- keinuka**
- keinukari** izond.: *argi keinukariak.*
- keinulari** izond.: *zure begi gaizto keinularia.*
- kemen**
- kemendu**, kemen/kemendu, kementzen. *da/du* ad.
- kemendun**
- kemengabe** izond. 'kemenik ez duena'
- kemengabetu**, kemengabe/kemengabetu, kemengabetzen. *da/du* ad.
- kementasan**
- kementsu**
- kemin** iz. 'garmina'
- ken**
- kenarazi**, kenaraz, kenarazten. *du* ad.
- kendu**, ken, kentzen. *da/du* ad.
- kendura** iz. *Mat.*
- kenezin** izond. 'ezin kenduzkoa'; 'ezabaezina'
- kengarri** izond. 'ken daitekeena'
- kenka* e. **kinka**
- kenkari** iz. 'kendu den kopurua'
- kenketa** iz. *Mat.*
- kenkizun** iz. *Mat.*
- kentzaile**
- kentze** iz.
- kenyar** (herritarra)
- kepi** iz. (kapela mota)
- kera 1** iz. 'itxura, tankera'
- kera 2** iz. *g.er.* 'geldialdia'
- keramika* e. **zeramika**
- keramikari* e. **zeramikari**
- kereila**
- kerestu** iz. *Zub.* 'zikiratzaila' (gaur, batez ere maskaradako pertsonaia)
- kereta**
- kermeza**
- keronear** (herritarra)
- keroseno**
- kerra** iz. 'garmina'
- kerratu**, kerra/kerratu, kerratzen. *da/du* ad. 'garmindu'
- keru** iz. *g.er.*
- kerubin**
- keta 1** iz. *Ipar.* 'multzoa'
- keta 2** adlag. *Ipar.* 'bila'
- ketsu**
- ketu**, ke/ketu, ketzen. *da/du* ad.
- ketzal** iz. *Trogons resplendens*
- kexa**: *ez datorrela inor kexa ematera.*
- kexaz**
- kexadura**
- kexagarri** izond. 'kexarazten duena'
- kexaka**
- kexakizun** iz. 'kexatzeko zergatikoa'
- kexaldi** iz. *Ipar.* 'haserrealdia'
- kexamendu** iz. *Ipar.* 'ezinegona, larritasuna'
- kexarazi**, kexaraz, kexarazten. *du* ad.
- kexati**
- kexatu**, kexa/kexatu, kexatzen. 1 *da* ad. 'arranguratu' 2 *da* ad. *Ipar.* 'kezkatu'; 'haserretu'
- kexatuki** adlag. *Ipar.* 'lehiaz, presaka'
- kexatze**
- kexu 1** iz. 'kexa' 2 adlag. 'urduri'; 'haserre' 3 izond.
- kexu izan.** *da* ad.
- kezka**
- kezka eman**: *beste zor bat da guri kezka eman behar diguna.*
- kezketan** adlag.
- kezkabide**
- kezkagarri**
- kezkaldi** iz.: *ez didak kezkaldi txarra eman!*
- kezkarazi**, kezkaraz, kezkarazten. *du* ad.
- kezkati**
- kezkatsu**
- kezkatu**, kezka/kezkatu, kezkatzen. *da/du* ad.
- keztatu**, kezta, keztatzen. *da/du* ad.
- kg** ('kilogramo'ren sinbolo nazioartekoa)
- khakasera** (hizkuntza)
- khantiera** (hizkuntza)
- khartumdar** (herritarra)
- khmerera** (hizkuntza)
- kibizta* e. **begizta**
- kide**
- kideko**
- kidekotasun**

kider* e. **gider**; **kirten**
kidetasun
kidetsu
kidetu, kide/kidetu, kidetzen. *da/du* ad.
kiebra iz. *Heg. Herr.* 'porrota'
kiebra egin
kiebra jo
kievtar (herritarra)
kigaliar (herritarra)
kikara
kikil
kikildu, kikil/kikildu, kikiltzen. *da/du* ad.
kikilgarri izond.
kikirriki iz. (oilar gaztearen oihua)
kikongo (hizkuntza)
kila* e. **gila**
kili iz. *Bizk. g.er.* 'kili-kilia, kilika'
kili egin *Bizk.* 'kili-kili egin'
kilika 1 izond. *Ipar.* 'kilikorra'; 'irudikorra'
2 iz. 'kili-kilia'
kilika egin
kilikabera izond. 'kilika, kilikorra'
kilikadura iz. 'kilika'
kilikagarri
kilikari izond. 'kilikagarria, kilikatzen duena'
kilikatu, kilika/kilikatu, kilikatzen. 1 *du* ad. 'kilika egin' 2 *da/du* ad. 'ernatu, kitzikatu'
kilikatzaile izond. 'kilikaria, kilikagarria'
kili-kili iz.
kili-kili egin
kili-kolo adlag.: *galtzadako harlauzak kili-kolo daude.*
kilikor
kilima iz. *Gip.* 'kilika, kili-kilia'
kilimaka adlag. *Gip.*
kilimakor izond. *Gip.* 'kilikorra'
kilimatu, kilima/kilimatu, kilimatzen. *du* ad. *Gip.* 'kilikatu'
kilimon egin *Bizk.* 'porrot egin'
kilimusi iz. *g.er.* 'agur zeremoniatsua'
kilker iz. *Gryllidae*
kilo 1 iz. 'kilogramoa'
kilo 2 iz. 'gorua'
kilo 3 iz. *Med.*
kilogramo

kilometro
kilometro karratu 'kilometro koadro'
kilometro koadro
kilowatt
kima 1 iz. 'abarraren muturra'
kima 2 iz. 'zaldiek eta beste zenbait aberek lepo gainean duten zurden multzoa'
kimaketa
kimatu, kima/kimatu, kimatzen. 1 *du* ad. 'kimak kendu' 2 *da* ad. 'kimua(k) erne'
kimatzaile
kimatze
kimera 1 iz. 'liskarra' 2 iz. 'ametsa, lilura'
kimika
kimikari iz.
kimiko izond.
kimikoki adlag.
kimioterapia
kimo iz. *Med.*
kimono
kimu
kina 1 iz. *Heg. Chinchona sp.*
kinatu, kina/kinatu, kinatzen. *du* ad. 'eragin, zirikatu'
kingstondar (herritarra)
kingstowndar (herritarra)
kiniela iz. *Heg.*
kinina
kinka
kinke iz. (argiontzi mota)
kinkina iz. *Ipar. Chinchona sp.*
kinkun izond. *g.er.* 'sudur-mintzoa duena'
kino iz. *Ipar.* 'usaina, gustua'
kinshasar (herritarra)
kinta iz. *Heg. Beh.*
kintal
kinteto iz. *Mus.*
kinto iz. *Heg. Beh.*
kintopeko izlag. *Heg.*
kintze iz. *Ipar.* 'pilota-jokoko tantoa'
kintzena iz. *Heg. Beh.* 'soldata'
kinyaruanda (hizkuntza)
kio iz. 'aholegarra'
kiosko
kipula iz. *Bizk. h. tipula*
kipur iz. *Bizk. g.er.* 'esne-gaina'
kirasdun

kiraski adlag. 'mingoski, saminki'
kirastasun
kirastu, kirats/kirastu, kirasten. *da/du* ad.
kirats 1 iz. 'usain txarra' 2 izond.
 'mingotsa, samina'
 kirets* e. **kirats**
kirgizera (hizkuntza)
kirgizistandar (herritarra)
kiribatiar (herritarra)
kiribatiera (hizkuntza)
kiribil iz. eta izond.
kiribilean adlag.
kiribildu, kiribil/kiribildu, kiribiltzen.
da/du ad.
kiribilka
kiribilkatu, kiribilka/kiribilkatu,
 kiribilkatzen. *da/du* ad. *g.er.* 'kiribildu'
kiribilkor
kirie iz. (otoitz-izena, eta horri dagokion
 kantuarena)
kirieleison iz. [Pluralean erabiltzen da]
Heg. Beh. 'letania'
kirika adlag. 'zelatan'
kirikatu, kirika/kirikatu, kirikatzen. *du* ad.
g.er. 'zelatatu'
kirik egin *g.er.* 'zelatatu'
kiriketan adlag. 'zelatan' (batez ere
kiriketan egon, ibili
 esapideetan erabiltzen da)
kirikino iz. *Erinaceus europaeus* *Sin.*
sagarroi; triku
kirio iz. *Goi.* 'nerbioa'
kiriotsu izond. *Goi.* 'urduria'
kiristi iz. eta izond. *Zub.* 'kristaua'
kirmen
kirmentasun
 kirofano* e. **operazio-gela** edo **operazio**
gela; ebakuntza-gela edo **ebakuntza**
gela
kirol
kirolari
kiroldegi
kirologia
kirolzale
kirrinka iz. 'karranka, batez ere zorrotza'
kirrinkari
kirru
kirten

kirtendun izond.: *ontzi kirtenduna.*
kirtenkeria
kirundi (hizkuntza)
kirurgia
kirurgicalari
kirurgiko
kishinevar (herritarra)
kishtar (herritarra)
 kiskaili* e. **kiskali**
kiskalarazi, kiskalaraz, kiskalarazten. *du*
 ad.
kiskaldu, kiskal, kiskaltzen. *da/du* ad.
kiskalgarri
kiskali, kiskal, kiskaltzen. *da/du* ad.
kiskaltze
kisketa
kisketada iz. *Zah.*
kisk eta kask onomat.
kiski iz. (pilotaren muina)
kiski-kaska onomat.
kiskil
kiskilkeria
kisk-kask onomat.
kiste iz. *Med.*
kistiko izond. *Med.*
 kisu* e. **gisu**
kisuskile iz. *Naf.* 'igeltseroa'
kitagarri
kitantza iz. *Ipar.* 'ordainagiria'
kitapen
 kitara* e. **zitara**
 kitarra* e. **gitarra**
kitatu 1, kita, kitatzen. *du* ad. 'zorra
 ezabatu'
kitatzaile
kitatze
kitina iz. *Biol.*
kito adlag.: *zorrak kito utzi.*
eta kito
kito egin
kito izan. *da* ad. 'zorrik gabe gelditu':
zorretan ginen eta orain kito gara.
kitorik adlag. 'doan, urririk'
kituba (hizkuntza)
kitxua (hizkuntza)
kitzika
kitzikan

kitzikadura
kitzikagarri
kitzikapen
kitzikari
kitzikatu, kitzika/kitzikatu, kitzikatzen.
da/du ad.
kitzikatzaile
kiwi 1 iz. *Actinidia deliciosa* 2 iz. *Apteryx australis*
kizki 1
kizkur 1 izond. eta iz. 2 iz. *Gip* 'txirbila, txirlora'
kizkurtu, kizkur/kizkurtu, kizkurtzen.
da/du ad.
klabier
klabikordio
klabikula iz. 'lepauztaia'
klak onomat.
klamidiasi iz. *Med.*
klan
klandestinitate
klandestino
klar izond. h. **argi**
klaratar
klarinete
klarion
klarki adlag. h. **argi** edo **argiro**
klaru izond. h. **argi**
klase 1 iz.: *klase-borroka; ornogabeen klasea; eragile baliokideen klasea.*
klasiko
klasikotasun
klasikozale
klasismo
klasista
klasizismo
klasizista izond.
klask onomat. *g.er.*
klaska iz. *Ipar.:* zigorraren *klaska; bi klaskaz irentsi zuen.*
klaskarazi, klaskaraz, klaskarazten. 1 *du ad. g.er.* '(joareari eta) hotsa aterarazi' 2 *du ad. g.er.* 'leherrarazi': *atomo-bonbak klaskarazi.*
klaskatu, klaska, klaskatzen. 1 *du ad.* 'irentsi' 2 *du ad.* 'hortzekin, hatzekin hotsa egin'

klaustro iz. *Heg.* (Unibertsitateko eta beste ikastetxe batzuetako erakundea)
klaustrofobia
klaustrokide iz. *Heg.*
klausula
klausura iz. *Erl.*
klazomenetar (herritarra)
klementina iz. 'klementinondoaren fruitua'
klementinondo iz. *Citrus deliciosa x Citrus aurantium var. amara.*
kleptomania iz.
klera
klerikal izond.
klerikalismo
kleriko izond. eta iz. *Erl., Hist.*
klero
klik
klik egin 1 'irentsi, etab.' 2 *Inform.*
klika iz. *Ipar.* (musika-taldea)
klikarazi, klikaraz, klikarazten. *du ad.*
klikatu, klika, klikatzen. *du ad. Ipar.* 'irentsi'
klima
klimatologia
klimax iz.
klmaziko izond. *Ekol.*
klmograma iz. *Meteorol.*
klinika
kliniko
klip iz.
klisk onomat.
kliska iz. *Ipar.* 'begiaren itxi-irekia'
kliskatu, kliska/kliskatu, kliskatzen. *du ad. Ipar.*
klisket* e. **kisketa**
klitiko izond. *Hizkl.*
klixe
kloaka iz. *Zool.*
klon iz.
klonatu, klona, klonatzen. *du ad.*
klonazio iz.
kloniko izond.
klorato iz. *Kim.*
klorhidriko izond.: *anhidrido klorhidrikoa.*
kloro

klorofila
klorofiladun
kloroformo
klorosi iz. *Med.*
kloruro
klub
km ('kilometro'ren sinbolo nazioartekoa)
knidario iz. eta izond. *Zool.*
knidoar (herritarra)
knosostar (herritarra)
koaderno iz. *Heg. Sin. kaier*
koadjutore izond. eta iz.: *Kristobal Harizmendi, Saran apaiz koadjutore egona.*
koadrante
koadratiko izond. *Mat.*
koadro 1 iz. *Heg.* 'laukia' 2: *bost metro koadro.*
koadrodun izond. *Heg.* 'laukiduna': *alkandora koadroduna.*
koagulatu, koagula, koagulatu. *da/du* ad. '(odola) gatzatu'
koagulatzaille izond. 'gatzatzailea'
koagulazio
koagulu iz. 'odolbatua, odolbildua, odoluria'
koala iz. *Phascolarctos cinereus*
koalizio
 koartel* e. **kuartel**
koartza iz. *Ardea purpurea*
koba iz. *Heg.*
kobalente izond. *Kim.*
kobalentzia iz. *Kim.*
kobalto
kobazulo iz. *Heg.*
kobla iz. *Zub.* h. **kopla**
koblakari iz. *Zub.* h. **koplari**
koblari iz. *Zub.* h. **koplari**
koblatu, kobla/koblatu, koblatzen. *du* ad. *Zub.* h. **koplatu**
kobra iz. *Elapidae* eta *Naja naja* eta *Naja nigricollis*
kobrantza
kobrarazi, kobraraz, kobrarazten. *du* ad. *Ipar.*
kobratu, kobra, kobratzen. 1 *du* ad. *Ipar.* 'berreskuratu' 2 *du* ad.: *soldata kobratu.*

kobratzaile
kobratze
kobre: *kobre-gatza.*
kobreztatu, kobrezta, kobreztatzen. *du* ad.
kobru
kobru eman
kobrutan ipini
kodaina iz. *Sin. sega*
kode iz.: *kode zibila; zigor-kodea.*
kodeketa
kodetu, kode/kodetu, kodetzen. *du* ad.
kodetzaille izond. *g.er.*
kodetze
kodifikatu, kodifika, kodifikatzen. *du* ad.
kodifikazio
kodoin iz. 'irasagarra'
koefiziente
koentzima iz. *Biokim.*
 koerlazio* e. **korrelazio**
 kofau* e. **kofoin**
kofesategi iz. *Ipar.* h. **aitorleku**
kofesatu, kofesa, kofesatzen. *da/du* ad. *Ipar.* h. **aitortu**
kofesio iz. *Ipar.* h. **aitortza**
kofesor iz. *Ipar.* h. **aitorle**
kofoin iz. *Ipar.*
kofrade iz. 'kofradiako kidea'
kofradia
kognitibo izond.
kognizio iz. *Fil., Psikol.*
kohabitazio iz. *Pol.*
koherente
koherentzia
kohesio
kohorte iz.
koi iz. eta izond. *g.er.*
koilara
koilarakada
koilare iz. h. **iduneko; lepoko**
 koinak* e. **koñak**
koinata iz. *Sin.* **ezkonarreba;**
ezkonahizpa
koinatu iz. *Sin.* **ezkonanaia**
koine iz. *Hizkl.*
koiole *Canis latrans*
koipe
koipedun

koipekeria**koipeketa****koipeki** iz. *g.er.* 'gantza'**koipetsu****koipetu**, koipe/koipetu, koipetzen. *da/du* ad.**koipeztaketa****koipeztatu**, koipezta, koipeztatzen. *du* ad. '(atea, gurpilak eta gisakoak) koipez hornitu'**koipezto****koitadu** izond. *Lgart.***koito** iz.**koiumtura** iz.**koiumtural** izond.kojin* e. **kuxin****kojo** izond. eta iz. *Gip.* h. **herren****kojoka** adlag. *Gip.* h. **herrenka****koka****koka-landare** *Erythroxylum coca***kokagune****kokaina****kokainazale****kokaleku****kokapen****kokarazi**, kokaraz, kokarazten. *du* ad.**kokatu**, koka, kokatzen. *da/du* ad. (pertsonek lekuz aldatzean, *kokatu* egiten dira bizileku berrian, eta ez *finkatu*)**kokatze**kokildu* e. **kikildu****kokin** izond. *Ipar.* eta *Naf.***kokindu**, kokin/kokindu, kokintzen. *da/du* ad. *Ipar.* eta *Naf.***kokinkeria** iz. *Ipar.* eta *Naf.***koko 1** iz. 'lekarien zomorrotxo'**koko 2 1** iz. *Ipar.* 'espainola' 2 iz. *Naf.* 'ondoko ibarreko biztanlea'**koko 3** iz. 'kokondoaren fruitua'kokodrilo* e. **krokodilo****kokollo** iz. *Haur.* 'txokolatea'**kokolo** izond. *Bizk.***kokolokeria****kokolotu**, kokolo/kokolotu, kokolotzen. *da/du* ad.**kokondo** iz. *Cocos nucifera***kokor** iz. *Ipar.* 'eztarria' (Batez ere *kokorreraino betea*,*kokorreraino asea* esapideetan erabilia, eta, adieraz, bestetako

'leporaino betea' esapidearen parekoa)

kokoratz iz. *Ipar.* 'karaka, oiloaren oihua'**kokorazka** adlag.**kokorikatu**, kokorika, kokorikatzen. *da* ad. 'kokoriko jarri'**kokoriko 1** adlag. 'nor bere orkatilen gainean eseririk'kokoriko 2* e. **kukuruku****kokospe****kokospeko** iz.**kokot 2** adlag. *Zub.* 'kokoriko'**kokote** iz. *Heg.***kokoteraino** (batez ere *egon* eta *eduki* aditzekin erabiltzen da)**kokoteko** iz. *Heg.***kokots****kokotseko** iz.**kokotxa** iz. [batez ere pluralean erabiltzen da]**koktel****kola****kolaboratu**, kolabora, kolaboratzen. *du* ad. *Pol.***kolaboratzaile** iz. eta izond. *Pol.***kolaborazio** iz. *Pol.***kolaio** iz. (arrain mota)**kolapso** iz. *Med.*, *Mekan.***kolatu**, kola/kolatu, kolatzen. *da/du* ad. 'itsatsi'**koldar****koldarkeria****koldartasun****koldartu**, koldar/koldartu, koldartzen. *da/du* ad.**kolegio 1** iz.: *kardinalen kolegioa*. 2 iz. h. **ikastetxe** 3 iz. h. **elkargo****kolektibizatu**, kolektibiza, kolektibizatzen. *du* ad.**kolektibizazio****kolektibo****kolektore** iz. *Elektr.*, *Teknol.***koleoptero** izond. eta iz. *Zool.***kolera 1** iz. *Zah.* 'haserre'**koleran** adlag. 'haserre'

kolera 2 iz. (eritasuna)
koleratsu
koleratu, kolera/koleratu, koleratzen.
da/du ad.
kolesterol
kolibri iz. *Trochilus sp.*
koliflor* e. **azalore**
koliko iz. *Med.*
kolina iz. *Biokim.*
kolinerjiko izond. *Biokim.*
kolirio
kolka* e. **loka**
kolkidar (herritarra)
kolko iz. 'jantziaren eta bularraren arteko hutsunea': *kolkoa bete diru.*
-en kolkorako: *bere kolkorako hitz egin.*
kolkokada iz.
kolkope
kolofondar (herritarra)
koloidal izond. *Fis., Kim.*
koloide iz. *Fis., Kim.*
koloka 1 adlag.
kolokan adlag.
koloka 2 izond. *Ipar. h. loka*
kolokatu 1, koloka/kolokatu, kolokatzen.
da/du ad. *g.er.* 'kolokan egon, kolokan jarri'
kolokatu 2, koloka/kolokatu, kolokatzen.
da ad. *Ipar.* 'loka bihurtu'
kolon iz. *Anat.*
kolonbiar (herritarra)
kolonboar (herritarra)
kolonia 1 iz. (atzerritar-multzoa; orobat lurraldea)
kolonia 2 iz. *Heg. Sin. Kolonia ur*
Kolonia ur
kolonial izond.: *administrazio koloniala = kolonia-administrazioa.*
kolonialismo
kolonialista
koloniar 1 (herritarra)
kolonizatu, koloniza, kolonizatzen. *du* ad.
kolonizatzaile
kolonizatze
kolonizazio

kolono iz. 'kolonia batean bizi dena, bertakoa izan gabe'
koloragarri
koloratu, kolora, koloratzen. *du* ad.
kolorazio
kolore
koloretako izlag.: *koloretako galtzak.*
kolorebakar izond.
koloredun
koloregabe izond.
koloregabetu, koloregabe/koloregabetu, koloregabetzen. *da/du* ad.
koloregai
koloretsu
kolorezale
kolorezko izlag.: *kolorezko argazkiak.*
koloreztatu, kolorezta, koloreztatzen. *du* ad.
koloreztatze
kolorge izond.
kolorgetu, kolorge/kolorgetu, kolorgetzen. *da* ad.
kolosar (herritarra)
kolpatu, kolpa, kolpatzen. *du* ad.: *ganibet-ukaldiz kolpatu zuten.* (teklak-eta ez dira kolpatzen) *Sin. zauritu*
kolpatzaile
kolpe
estatu-kolpe edo **estatu kolpe**
kolpea huts egin
kolpean
kolpe batean
kolpe batez
kolpe egin
kolpetik adlag. *Heg.*
kolpez adlag. *Batez ere Ipar.*
kolpeka
kolpekada
kolpekari
kolpekatu, kolpeka/kolpekatu, kolpekatzen. *du* ad. *g.er.:* *danborra kolpekatu.*
kolpetxo
kolpetzar
koltxoi iz. h. **lastaira**
koltxoi-denda edo **koltxoi denda**

koltxoneta iz. *Heg.* 'lastaira pneumatikoa, etab.'

koltza 1

koma

komandante

komandantzia

komatxo

komedia

komediante

komekatu, komeka, komekatzen. *da* ad.

Naf. 'Jauna hartu'

komekatze

komenentzia iz. *Gip. Herr.* 'aukera ona'

komenigarri

komenigarritasun

komeni izan. *zaio/du* ad.

komentario iz. h. **iruzkin**

komentu

komentual 1 izond. (komentuari edo komentu-bizitzari dagokiona) **2** iz. (frantziskotarren adar bateko kidea)

komeria iz. *Heg. Herr.*

komertzial

komertzializatu, komertzializa, komertzializatzen. *du* ad. *Sin.*

merkaturatu

komertzializazio iz. *Sin.* **merkaturatze**

komertzio iz. h. **merkatalgo**;

merkataritza

kometa

komiera (hizkuntza)

komiki

komikigile

komikigintza

komiko

komisaldegi* e. **polizia etxe** edo **polizia etxe**

komisaria iz. h. **polizia-etxe** edo **polizia etxe**

komisario

komisariotza iz. 'komisarioaren kargua, eginkizuna'

komisio 1 iz. h. **batzorde**

komisio 2 iz. h. **betekizun**

komisio 3 iz. 'kobratzen den saria'

komisiodun

komit* e. **gonbit**

komitatibo izond. *Hizkl.*

komoda iz. (altzari mota)

komoditate iz. pl. *Ipar. Beh.* 'komuna'

komoreera (hizkuntza)

komoretar (herritarra)

komulgatu, komulga, komulgatzen. *da* ad.

Heg. h. **Jauna hartu**

komun 1 iz.

komun 2 izond.: *guztion ondare komuna.*

komuniatu, komunია, komuniatzen. *du* ad.

Ipar. 'Jauna hartu'

komunikabide

komunikatibo izond. *Hizkl.*

(Glotodidaktikan)

komunikatu 1, komunika, komunikatzen.

da/du ad.

komunikatu 2 iz.

komunikazio

komunio iz. h. **jaunartze**

komunio handi

komunio txiki 'lehen jaunartzea'

komunismo

komunista

komunitario izond.

komunitate

komunzki adlag. h. **arrunki**; **eskuarki**

komunztadura

komunztatu, komunzta, komunztatzen. *da* ad.

konakriar (herritarra)

konatibo izond. *Hizkl.*

konbekzio iz. *Fis.*

konbentzimendu

konbentzio 1 iz. 'egiunea' **2** iz. *Hist.*

konbentzional izond. 'egiunezkoa'

konbentzionalismo

konbentzitu, konbentzi, konbentzitzen.

da/du ad.

konbergente izond. *Sin.* **hurbilkor**

konbergentzia

konbertiarazi, konbertiaraz, konbertiarazten. *du* ad.

konbertitu, konberti, konbertitzen. *da/du* ad.

konbertitze

konbertsio

konbexu izond. *Sin.* **ganbil**

konbidatu, konbida, konbidatzen. *du* ad.
 h. **gonbidatu**
konbinatu, konbina, konbinatzen. *du* ad.
konbinazio
konbit edo **konbite** iz. h. **gonbit**
konboi iz. 'ibilgailu-errenkada'
konbultsio iz. *Med.*
kondaira
kondairagile iz.
kondar iz. *Gip.* 'hondarra, hondakina'
 kondatu* e. **kontatu**
konde
kondena
kondenagarri
kondenamendu iz. *Ipar. g.er.*
 'kondenazioa'
kondenarazi, kondenaraz, kondenarazten.
du ad.
kondenatu, kondena/kondenatu,
 kondenatzen. *da/du* ad.
kondenatzaile
kondenatze
kondenazio
kondentsadore
kondentsatu, kondentsa, kondentsatzen.
da/du ad.
kondentsazio
konderri
kondesa
kondestable iz. *Hist.*
kondetza
kondizio 1 iz. 'baldintza' 2 iz. 'egoera,
 izaera'; 'izateko modua'
kondo
kondoi iz. 'preserbatiboa'
kondor iz. *Vultur gryphus*
 kondu* e. **kontu**
konduktismo iz. *Psikol.*
konektatu, konekta, konektatzen. *du* ad.
konektibo iz. *Bot., Zool.*
konektore iz. *Log., Elektr.*
konexio iz. *Elektr., Mekan.*
konfederakunde iz.: *Suitzako*
Konfederakundea.
konfederal izond.
konfederatu, konfedera, konfederatzen. *da*
 ad.

konfederazio
konfesakizun
konfesarazi, konfesaraz, konfesarazten.
du/dio ad. h. **aitorrazazi**
konfesatoki iz. h. **aitorleku**
konfesatu, konfesa, konfesatzen. *da/du* ad.
 h. **aitortu**
konfesatze
konfesio 1 iz. h. **aitortza** 2 iz.: *konfesio*
guztietako kristau-elkarteak bildu
nahi zituen.
konfesional 1 iz. *Ipar.* 'aitorlekua' 2
 izond.: *Euskaltzaindia ez da erakunde*
konfesionala.
konfessore iz. *g.g.er.*
konfeti
konfiantza
konfiantzazko izlag.
 konfidantza* e. **konfiantza**
konfidentzia
konfigurazio
konfinamendu iz. *Zuz.*
konfinatu, konfina, konfinatzen. *du* ad.
Zuz. 'leku jakin batean, muga jakin
 batzuetatik irten gabe bizitzera
 behartu'
konfirmatu, konfirma, konfirmatzen. 1 *du*
 ad. h. **berretsi** 2 *da/du* ad. *Erl.* h.
sendotza hartu; sendotza eman
konfirmazio 1 iz. h. **berrespen** 2 iz. *Erl.*
 h. **sendotza**
konfiskatu, konfiska, konfiskatzen. *du* ad.
konfitatu, konfita, konfitatzen. 1 *du* ad. h.
melatu (fruituak) 2 *du* ad. h. **urinean**
eman (haragikiak)
konfitura
konformagaitz izond.
konformatu, konforma, konformatzen. *da*
 ad. *Heg. Herr.*
konformazio iz. *Kim., Mekan.*
konforme 1 adlag. *Heg. Herr.*
konforme egon
konforme gelditu edo **konforme**
geratu
konforme izan
konformismo
konformista
konfort

konfraria* e. **kofradia**
konfrontazio iz. 'erkatzea' ('liskarra'
 adierakoak, berriz, ez du gutxieneko
 baldintza betetzen)
konfuzianismo
kongestio iz. *Med.*
konglomeratu 1, konglomera,
 konglomeratzen. *da/du ad. Geol.,*
Teknol.
konglomeratu 2 iz. *Geol., Teknol.*
kongoar (herritarra)
kongregazio
kongresu
konifero
koniko
konjokatu izond. *Fis., Kim., Mat.*
konjuntiba iz. *Anat.*
konjuntibitis
konjuntibo izond.
konjuntzio iz. *Astron., Gram.*
konjuru
konkabo izond. *Sin. ahur*
konkanera (hizkuntza)
konketa
konkista
konkistatu, konkista/konkistatu,
 konkistatzen. *du ad.*
konkistatzaile
konklabe
konklusio iz. 'ondorioa'
konkor
konkordante izond. *Zuz.*
konkordantzia 1 iz. *Fis.* 2 iz. (testua
 aurkezteko modua)
konkordatu iz.
konkordun
konkortasun
konkortu, konkor/konkortu, konkortzen.
da/du ad.
konkreszentzia iz. *Bot.*
konkretu
konkretuki adlag. 'zehazki'
konkretutasun
konkrezio iz. *Geol., Med.*
konkurrentzia iz. *Ekon.*
konkurritu, konkurri, konkurritzen. *du ad.*
 'konkurrentzia egin'

konnotazio
kono
konorte
konortea galdu
konortea kendu
konortegabetu, konortegabe,
 konortegabetzen. *da/du ad.*
konorteratu, konortera/konorteratu,
 konorteratzen. *da/du ad.*
konpainia
konpaktu izond. 'trinkoa'
konparadore iz. *Teknol.*
konparantza iz. *Ipar. eta Naf.*
konparatibo
konparatu, konpara, konparatzen. *du ad.*
Sin. erkatu
konparazio
konparazio batera 'adibidez'
konparazio baterako
konparazione adlag. *Ipar.* 'adibidez, esate
 baterako'
konpartimentu
konpas
konpasatu, konpasa, konpasatzen. *du ad.*
 'konpasean jarri'
konpentsagarri izond. *g.er.* 'kitagarria'
konpentsatu, konpentsa, konpentsatzen.
du ad.
konpentsatzaile izond. 'orekatzailea'
konpentsazio
konpetentzia 1 iz. 'gaitasuna' 2 iz. h.
konkurrentzia
konpiladore iz. *Inform.*
konpilazio iz. *Inform., Zuz.*
konpleta iz. pl. *Erl.*
konpletibo izond. *Gram.*
konplexu
konplexutasun
konpliarazi, konpliaraz, konpliarazten. *du*
ad.
konplikatu, konplika, konplikatzen. *da/du*
ad.
konplikazio
konplimendu 1 iz. *Zah.* 'bururatzea,
 bukatzea' 2 iz. 'kortesiazko hitza, ele
 onak'

konplitu, konpli, konplitzen. *da/du* ad.:
norbaitekin konplitu (norbaitekikoak
egin).

konplituki adlag. *Zah.* 'osoki'

konplitze

konplot

konplot egin

konponbide

konpondu, konpon, konpontzen. *da/du* ad.

hor konpon! *Sin.* **antola hor!**

konponduezin iz.

konponezin izond. 'ezin konponduzkoa'

konpongaitz izond.

konponketa

konpontzaile

konpontze

konposaketa iz. h. **konposizio**

konposatu 1, konposa, konposatzen. *du*
ad.

konposatu 2 iz. *Kim.*

konposite iz. *Tek nol.*

konpositore iz. *Mus.*

konposizio

konpost iz. *Nekaz.*

konpostatu, konposta, konpostatzen.
da/du ad. *Ekol.*

konpota

konpreniarazi, konpreniaraz,
konpreniarazten. *dio* ad.

konprenigaitz izond. 'ulergaitza'

konprenigarri izond. 'ulergarria'

konprenitu, konpreni, konprenitzen. *du*
ad. 'ulertu'

konpresio

konpresore

konprimaezin

konprimagarri

konprimatu, konprima, konprimatzen.
da/du ad.

konpromezu* e. **konpromiso**

konpromiso iz. *Heg. Herr.*

konpultsibo izond. *Psikol.*

konpultsio iz. *Psikol.*

konputagailu

konsagratu* e. **kontsakratu**

konsistorio iz. *Erl.*

konspirazio

konstante

konstantetasun iz.

konstantinopolistar (herritarra)

konstelazio iz. *Sin.* **izar-multzo, izar**
multzo

konstituzio

konstituziogile

konstituzional

konstituzionalismo

konstrikzio iz. *Med.*

konstruktibismo

kontabide iz. 'ipuinak-eta kontatzeko era'

kontabilitate

kontabilizatu, kontabiliza,
kontabilizatzen. *du* ad. *Kont.*

kontable iz. 'kontularia'

kontaera

kontaezin izond. 'ezin kontatuzkoa'

kontagai

kontagailu

kontagaitz

kontagarri

kontakatilu

kontaketa

kontakizun

kontaktore iz. *Elektr.*

kontaktu

kontalari

kontarazi, kontaraz, kontarazten. *dio* ad.

kontari

kontatu, konta, kontatzen. *du* ad.

ezin konta ahal edo **ezin konta**
ahala

kontatzaile

kontatze

kontenplatibo

kontenplatu, kontenpla, kontenplatzen. *du*
ad.

kontenplazio

kontent pred. (*kontent izan, egon*
esapideetan erabiltzen da batez ere)

kontentik adlag. *g.g.er.*

kontentagaitz

kontentamendu iz. *Ipar. Zah.*

kontentarazi, kontentaraz, kontentarazten.
du ad.

kontentatu, kontenta, kontentatzen. *da/du* ad.

kontentu iz. *Heg. Zah.*

kontentuz adlag. *g.er.*

kontestazio iz. 'arbuioa, protesta'

kontestu* e. **testuinguru**

kontinental

kontinente

kontingente

kontingentzia

kontra

-en kontra

-i kontra *Ipar.*

kontra egin

kontra egite

kontran *Batez ere Bizk.: pareta*
kontran daudela.

-z kontra: *gogoz kontra; legez*
kontrakoa.

kontrabanda* e. **kontrabando**

kontrabandista

kontrabando

kontrabandoan adlag.

kontrabaxu

kontradantza

kontraeraso

kontraesan iz.

kontraesanezko

kontrahorma

kontrairaultza

kontrajarri, kontrajar, kontrajartzen. *du* ad.

kontrajartze

kontrakar iz.

kontrakarrean jarri

kontrako 1

kontrako eztarri

kontrakotasun

kontrakultura

kontrakzio iz. *Hizkl.*

kontralto iz. *Mus.*

kontramaisu

kontrapas

kontrapasa

kontrapisu

kontrapozoi

kontrapuntu iz. *Mus.*

kontrara adlag.

kontrario izond. eta iz. *Herr.* 'aurkaria'

kontrarreforma

kontrastatu, kontrasta/kontrastatu,
kontrastatzen. *du* ad.

kontraste

kontratatu, kontrata, kontratatzen. *du* ad.

kontratatzaille

kontratazio

kontratista iz. *Heg.*

kontratu 1 iz.

kontrazal iz.

kontribuzio iz. (zerga mota)

kontrizio iz. *Sin. maite-damu*

kontrol

kontrolatu, kontrola, kontrolatzen. *du* ad.

kontrolatzaile

kontrolgabe izond.

konsakratu, konsakra, konsakratzen. *du* ad. *Erl. h. sagaratu*

konsakrazio iz. *Erl. h. sagara*

kontseilari

kontseilaritza

kontseilatu, kontseila, kontseilatzen. *du* ad.

kontseilu

kontseiluburu

kontsekutibo izond. h. **ondo**z **ondoko**;
ondoriozko

kontsentsu iz.

kontserba

kontserbadore

kontserbadurismo

kontserbagarri izond. eta iz.

kontserbakor izond. *Fis.*

kontserbategi

kontserbatorio

kontserbatu, kontserba/kontserbatu,
kontserbatzen. *da/du* ad.

kontserbazio

kontsideratu, kontsidera, kontsideratzen.
du ad. *Zah.* 'gogoan erabili'; 'gogo eman'

kontsiderazio iz. h. **gogoeta**

kontsigna iz. 'zaindegia'

kontsignatario

kontsola iz. *Ipar. Arkit. Sin. mentsula*

kontsolagarri**kontsolamendu** iz. *Ipar.***kontsolatu**, kontsola, kontsolatzen. *da/du* ad.**kontsolatzaile****kontsolazio****kontsonante****kontsul****kontsular** izond. (normalean, *kontsul* -x osaerakoak dira hobestekoak)**kontsulatu** iz.**kontsuletxe****kontsulgo** iz.: *kontsulgoa ez zuen behin ere eskatu, eta birritan egin zuten kontsul.***kontsulorde****kontsulta** 1 iz. (medikuarekikoa) 2 iz.*Heg. h. argibide-eskaera* edo *argibide eskaera; aholku-eske***kontsulta** egin**kontsultategi****kontsultatu**, kontsulta/kontsultatu, kontsultatzen. *du* ad. *Zah.* 'argibidea, kontseilua eskatu'**kontsultatzaile****kontsumismo****kontsumitu**, kontsumi, kontsumitzen. *du* ad.**kontsumitzaile****kontsumo****kontu 1****-en kontura**: *jendearen kontura barre egingo dugu; bazkaria norberaren kontura izango da.***kontua garbitu** edo **kontuak garbitu****kontua hartu** edo **kontuak hartu****kontuak atera****kontuak egin****kontuak eman****kontuak errendatu** 'kontu(ak) eman'**kontuak eskatu****kontuak galdetu** *Ipar.***kontuak kontu****kontuan eduki****kontuan egon****kontuan erori** *Gip.***kontuan hartu****kontuan ipini****kontuan izan****kontuan jarri****kontuan jausi** *Bizk.***kontu atxiki** *Bizk.* 'kontuan hartu'**kontu eduki** *Heg.***kontu egin****kontu-emaile** edo **kontu emaile****kontu eman****kontu-garbiketa** edo **kontu garbiketa****kontu hartu****kontu-hartzaile** edo **kontu hartzaile****kontu-hartzaitza** edo **kontu hartzaitza****kontu-hartze** edo **kontu hartze****kontu-kontari** edo **kontu kontari****kontu korronte****kontuz****kontuz ibili****kontuzko****kontuz-kontuz****nire (zure...) kontu****kontulari****kontularitza****konturarazi**, konturaraz, konturarazten. *du* ad.**konturatu**, kontura/konturatu,konturatzen. *da* ad.**kontxo** interj. *Lgart.***kontzebitu**, kontzebi, kontzebitzen. *du* ad.*g.g.er.***kontzebitze** iz. *g.g.er.***kontzeju** iz. *Heg.***kontzejupe** iz.**kontzentratu**, kontzentra, kontzentratzen.*da/du* ad.**kontzentrazio****kontzentrazio-esparru** edo**kontzentrazio esparru****kontzeptu****kontzeptual****kontzeptualizazio****kontzepzio****kontzertista****kontzertu****kontzesibo** izond. *Gram.***kontzesio**

kontzesiodun izond.

kontzesionario

kontziente iz. eta izond. *Psikol.*

kontzienteki adlag. 'ohartuki, jakinaren gainean'

kontzientzia

kontzientzia-eragozle edo

kontzientzia eragozle *Sin.*

kontzientzia-objektore, kontzientzia objektore

kontzientzia-eragozpen edo

kontzientzia eragozpen *Sin.*

kontzientzia-objekzio, kontzientzia objekzio

kontzientziadun

kontzientziatu,

kontzientzia/kontzientziatu,
kontzientziatzen. *da/du* ad.

kontzientziatze

kontzientziazio

kontzilio

koñak

koño interj. *Beh.*

kooperatiba

kooperatibismo

kooperatibista

kooperatibo izond.: *Guyanako Errepublika Kooperatiboa.*

koordinatu iz.

koordinakunde

koordinarazi, koordinaraz,

koordinarazten. *du* ad.

koordinatu, koordina, koordinatzen. *da/du* ad.

koordinatzaile

koordinazio

kopa

kopatu, kopa/kopatu, kopatzen. *da/du* ad.
Teknol.

kopatxo

kopau *Bizk.* 'mokadua, ahamena'

kopauka adlag. *Bizk.*

kopenhagetar (herritarra)

kopeta

kopeta beltz

kopeta belztu

kopeta gora adlag. *Ipar.:* *kopeta gora zebilen, bazter guztiak irentsi nahi balitu bezala.*

kopeta-hezur edo **kopeta hezur**

kopeta ilun: *hasierako kopeta ilunak argituz doaz.*

kopetadun izond. *g.er.* 'ausarta'

kopetako 1 iz. 'idiei-eta kopetan jartzen zaien babesgarria' 2 iz. 'kopetan emandako edo hartutako kolpea'

kopetalde

kopetatsu

kopetilun

kopetilundu, kopetilun/kopetilundu,
kopetiluntzen. *da/du* ad.

kopia

kopiagailu

kopiagintza

kopiaketa

kopiarazi, kopiaraz, kopiarazten. *dio* ad.

kopiatu, kopia/kopiatu, kopiatzen. *du* ad.

kopiatzaile

kopilotu iz. *Sin.* **pilotu-lagun**

kopin iz. *Bizk.* 'panpina'

kopista iz. 'kopiatzailea'

kopla

koplan

kopla zahar

kopletan

kopletan ibili

koplaka adlag.

koplari

koplatu, kopla/koplatu, koplatzen. *du* ad.:
etxeoandrea kopla dezagun nagusiaren hurrena.

koplatxo

kopoi iz. *Sin.* **ziborio**

koptoera (hizkuntza)

kopula iz. *Hizkl.*

kopulatibo izond. *Hizkl.*

kopulatu, kopula/kopulatu, kopulatzen. *da* ad.

kopuratu, kopura, kopuratzen. 1 *du* ad.

g.er. 'zenbatu, kontatu' 2 *du* ad. *g.er.* 'ugaritu'

kopuru

kopurutsu

korain iz.: *txibia-koraina.* (arrantza-tresna)

koraina* e. **kodaina**

korál 1 iz. *Ord. Corallimorpha* eta *Ord. Madreporaria* eta *Subkl. Octocoralaria*

korál 2 izond. *Mus.:* *musika korala.*

koran

korapilatsu

korapilatu, korapila, korapilatzen. *da/du* ad.

korapilatzaile izond. *g.er.*

korapilo 1

korasmiar (herritarra)

koraza

korazatu iz.

korbata* e. **gorbata**

korbeta

korda 1 iz. 'soka': *korda bat hiru korapiloz estekaturik dagoena.* 2 iz. 'sorta lotua': *baratxuri-korda handi bana hartuz.*

korde

kordegabetu, kordegabe/kordegabetu, kordegabetzen. *da/du* ad.

kordegabetze

kordel iz. 'soka mehea, listaria baino lodiagoa'

kordeldegi

kordeleria iz. 'kordel multzoa'

korderatu, kordera/korderatu, korderatzen. *da/du* ad.

kordoi

kordoka

kordokan adlag. 'kordoka, koloka'

kordokarazi, kordokaraz, kordokarazten. *du* ad.

kordokatu, kordoka/kordokatu, kordokatzen. *da/du* ad.

korear (herritarra)

koreera (hizkuntza)

koreografia

koreografiko

koreografo

koriakera (hizkuntza)

korindoi iz. (minerala)

korintoar (herritarra)

korkoi* e. **korrokoi**

korkox 1 iz. 'konkorra' 2 izond. 'konkorduna'

kornadu iz. 'kobrezko diru zaharra'

kornea

korneta

kornubiera (hizkuntza)

koroa

koroadun

koroatu, koroa/koroatu, koroatzen. *da/du* ad.

koroatze

koroazio iz.

koroide iz. *Anat.*

korola

korolarario

korologia iz. *Biol.*

koronario izond.

koronel

korortar (herritarra)

korotz* e. **gorotz**

korporal 1 izond. 'gorputzekoa, gorputzari dagokiona' 2 iz. *Erl.*

korporatibo izond.

korporazio

korpuskular izond.

korpuskulu

korputz* e. **gorputz**

korrale iz. *Ipar.*

korrejidore

korrekzional izond.: *auzitegi* *korrekzionala.*

korrelatibo

korrelazio

korrespondentzia

korriarazi, korriaraz, korriarazten. *du* ad.

korridore

korri egin *Gip.*

korriente 1 izond. *Beh.* 'arrunta'

korrika 1 adlag. *Gip.*

korrika egin

korrika 2 iz.: *korrika-apustua; korrika-saioa.*

korrikalari iz. *Gip.*

korrikaldi iz. 'lasterraldia, lasterketa'

korritu 1, korri, korritzen. *du* ad.

korritu 2 iz.: *dirua korrituan jarri, %15eko korrituarekin.*

korritze

korrok

korrok egin

korroka iz. *Sin.* **korrokada**; **korroskada**
korrokada iz. *Sin.* **korroka**; **korroskada**
korrokoi iz. *Fam. Mugilidae Sin.* **lazun**
 korronka* e. **korroka**
korronte
korrosibo izond. *Kim.*
korrosio iz. *Kim.*
korroskada iz. *Sin.* **korroka**; **korrokada**
korta
kortesano ik. **gortesau**
kortesia
kortex iz. *Anat., Bot.*
kortezubitar (herritarra)
 kortina* e. **errezel** (eta bigarren mailan,
 gortina)
kortsario
kortse iz. *Sin.* **gerruntze**
kortxea iz.
kortxo iz. *Heg.* 'artelazkia'
 kortxo-kentzeko *Heg.*
koru 1 iz. (elizakoa) 2 iz. 'abesbatza'
korupe iz. [batez ere leku-kasuetan
 erabiltzen da]
kosako iz. eta izond.
kosekante iz. *Mat.*
kosinu iz. *Mat.*
kosk
 kosk egin
koska 1 1 iz. 'gainazal bateko hutsune edo
 irtengune txikia' 2 iz. 'eragozpena,
 zailtasuna'
koska 2 iz. *Ipar.* 'talka'
koska 3 izond. *Ipar.* 'burugogorra'
 koskan izan. *da ad. Ipar.* 'haserre
 izan'
koskabilo iz. *Lgart.* 'barrabila'
koskadun
koskaka adlag. 'talkak joaz'
koskari izond. *Ipar.*
koskatsu
koskatu 1, koska/koskatu, koskatzen. *du*
 ad. 'koska(k) egin'
koskatu 2, koska/koskatu, koskatzen. 1 *du*
 ad. Ipar. '(oskola) hautsi' 2 *du ad.*
 Ipar. 'jo'; 'talka egin'; 'topo egin'
koskatu 3, koska/koskatu, koskatzen.
 da/du ad. Ipar. 'haserretu'

kosko 1 iz. *g.er.* 'kaskoa, burezurra' 2 iz.
 g.er. 'koskorra' 3 iz. *g.er.* 'kuskua'
koskoil iz. *Ipar.* 'barrabila'
 koskol* e. **oskol**
koskor
 mutil koskor
 neska koskor
koskordun
koskortsu
koskortu, koskor/koskortu, koskortzen. 1
 da/du ad. 'koskorrez bete' 2 *da ad.*
 'hazi'
kosmetika
kosmetiko
kosmiko
 kosmo* e. **kosmos**
kosmogonia
kosmografia
kosmografiko
kosmografo
kosmologia
kosmologiko
kosmonauta
kosmopolita
kosmopolitismo
kosmos
kosovar (herritarra)
kosraera (hizkuntza)
kosta 1 iz. 'itsasaldea, itsasbazterra'
kostalde
kostaprezio
kostarik adlag.
kostata adlag.
kostatu edo **kosta**, kosta, kostatzen. *zaio*
 ad.
 kosta ahala kosta
kostera iz. *Heg.* (arrantza mota)
kosku
 kostura: *bizitza ona daramazue*
 inoren negarren kostura.
 kostuz *Batez ere Ipar.:* *bizi nahi duzu*
 lagun hurkoaren kostuz; denbora
 kostuz ikasiko du.
kostuma iz. *Ipar. Zah.* 'ohitura'
kostumatu, kostuma/kostumatu,
 kostumatzen. *da ad. Ipar. Zah.* 'ohitu'
kota 1 iz. 'zaia, soinekoa'

kota 2 iz. (oilategiko egitura)

kota 3 iz. (topografian eta, garaiera)

kotak ezarri

kotangente iz. *Mat.*

kotapeko iz. 'zaiazpikoa'

kotaratu, kotara/kotaratu, kotarutzen.

da/du ad. '(oilak-eta) kotara joan edo eraman'

kotatu, kota/kotatu, kotatzen. *du* ad.

kotera iz. *Zub.* 'itaxura, itogina'

kotiledoi iz. *Bot.*

kotiledoibakar izond. eta iz. *Bot.*

kotiledoibiko izond. eta iz. *Bot.*

kotizatu, kotiza, kotizatzen. *du* ad.

kotizazio

kotoi

kotoi-landare edo **kotoi landare**

Gossypium sp.

kotoikara izond. *Bot.* 'kotoi-itxura duena'

kotsu* e. **kutsu**

kottear (herritarra)

kotxe* 1 e. **auto; automobil; beribil 2**

'zalgurdia'; 'bagoia' 3 *Heg.*
(haurrentzakoa)

kotxeia iz. *Zub.* 'matazura, astalkaia'

kotxeiatu, kotxeia/kotxeiatu, kotxeiatzen.

du ad. *Zub.* 'matazatu, haria bildu'

kotxo 1 iz. 'zomorroa'

kotxorro iz. *Melolontha melolontha.*

kotxu iz. *Zub.* 'kaikua'

kotzo izond. *Ipar.* 'arra'

koxka iz. *Adkor.*

koxkor iz. eta izond. *Adkor.*

koxu *Bizk.* 'herrena'

kozkor iz. eta izond. *Adkor.*

kozkordun* e. **koskordun**

kozkortsu* e. **koskortsu**

kozkortu* e. **koskortu**

kraba iz. *Serranus cabrilla*

krabarroka iz. *Scorpaena scrofa*

krabelin iz. *Dianthus sp.*

krak 1 onomat. 2 iz. *Finantz.* 'burtsako

kotizazioen eroriko bortitza'

kraka

krakada

krakateko iz.

krako iz. *Ipar.* 'kakoa'

krask onomat.

kraska

kraskagailu iz.

kraskarazi, kraskaraz, kraskarazten. *du*
ad.

kraskatu, kraska/kraskatu, kraskatzen.

da/du ad.

kras-kras onomat.

krater

kreatina iz. *Med.*

kreatinina iz. *Med.*

kreatu, krea, kreatzen. *du* ad. *Erl.*

kreatura iz. *Erl.*

kreatzaile iz. *Erl.*

kreatze iz. *Erl.*

kreazio iz. *Erl.*

kreditu

kredo

krema

kremlera

kreole

kreolera (hizkuntza)

kresal

kretona

krida iz. *Ipar.* 'aldarria'

kridatu, krida/kridatu, kridatzen. *du* ad.

Ipar. 'aldarrikatu'

kriket 1 izond.: *zerbitzari kriket eta polit*
batzuek ekartzen digute salda.

kriket 2 iz. (kirola)

krik-krak onomat.

krima* e. **krimen**

krimen iz. 'lege-hauste larria'

krimen-uzitegi edo **krimen auzitegi**

(Frantziako administraziokoa)

kriminal

kriminalizatu, kriminaliza,

kriminalizatzen. *du* ad.

kriminologia

kriminologo

kriogenia iz. *Fis.*

kriogeno iz. *Fis.*

kripandar (herritarra)

kripta

kriptogamiko izond. *Bot.*

kriptogamo izond. eta iz. *Bot.*

krisalida iz. *Zool.*

krisantemo iz. *Chrysanthemum sp. Sin.*
urrelili

kriseilu

krisi

krisialdi

krisket 1* e. **kisketa**

krisket 2 1 iz. ((pluralean) kriskitinak) 2 iz. (arropen lokailua)

kriskitin

kriskitin-suge *Subfam. Crotalinae*

kris-kras onomat.

krisma

kristal 1 iz. (mineralogian) 2 iz. 'kalitate handiko beira': *Bohemiako kristala*.

kristaldu, kristal/kristaldu, kristaltzen.
da/du ad.

kristalezko

kristalino 1 iz. *Anat.*

kristalino 2 izond. 'kristalaren antzekoa'

kristalki iz.

kristalografia

kristalografiko

kristaltze

kristandade iz. *Bizk.*

kristau

kristau-demokrata edo **kristau demokrata**

kristau-demokrazia edo **kristau demokrazia**

kristau egin

kristau-herri edo **kristau herri**

kristau-ikasbide edo **kristau**

ikasbide

kristaugai

kristauki adlag.

kristautasun

kristautu, kristau/kristautu, kristautzen.
da/du ad.

kristautze

kristinau iz. *Bizk.* 'kristaua'

kristoren *Lgart.:* *kristoren haserrea*.

kristorenak egin

kristorenak entzun

kristorenak esan

kriterio* e. **irizpide**

kritika

kritikagarri izond. 'kritika daitekeena'

kritikari iz.

kritikatu, kritika/kritikatu, kritikutzen. *du*
ad.

kritiko izond.

kroak onomat.

kroaziar (herritarra)

kroaziera 'serbokroaziera'

krobitxet iz. *Ipar. Zah.* 'hil-mihisea'

kroketa

krokis iz.

krokodilo iz. *Fam. Crocodylidae*

kromaketa iz.

kromatiko

kromatina iz. *Biol.*

kromatismo

kromatoforo iz. *Biol.*

kromatografia iz. *Kim.*

kromatografo iz. *Kim.*

kromatu, kroma, kromatzen. *du* ad.

kromatze

kromo iz. *Kim.*

kromosfera

kromosoma

kromosomiko izond.

kromoztatu, kromozta, kromoztatzen. *du*
ad.

kronika

kronikari iz.

kroniko izond.

kronologia

kronologiko izond.

kronologikoki adlag.

kronometratu, kronometra,
kronometratzen. *du* ad.

kronometratzaile

kronometro

kros

kroska iz. *Ipar. h.* **koska**

kroslari

krozka* e. **kroska**

krudel

krudelkeria

krudeltasun

krustaz* e. **oskoldun**; **krustazeo**

krustazeo iz. *Sin.* **oskoldun**

kruxpeta iz. *Ipar.* (opil mota)

ktesifondar (herritarra)

ktenoforo iz. eta izond. *Zool.*
ku iz. "q" letraren izena'
kua* e. **kuma**
kuadrilla 1 iz. (Arabako barrutia) 2 iz.
Heg. Beh. 'lagun-taldea'
kua-kua onomat.
kualalumpurta (herritarra)
kualitate* e. **nolakotasun**
kualitatibo
kuantifikatu, kuantifika, kuantifikatzen.
du ad.
kuantifikazio
kuantiko
kuantitatibo
kuantu iz. *Fis.*
kuartangar (herritarra)
kuartel iz. *Sin.* **kaserna**
kuarteto
kuartzita
kuartzo
kuatrikromia
kubatar (herritarra)
kubiko
kubismo
kubista
kubitu iz. *Anat.*
kubo 1 1 iz. *Geom. 2:* zortzi metro *kubo.*
kudeaketa
kudeatu, kudea/kudeatu, kudeatzen. *du ad.*
kudeatzaile
kudeatze
kui iz. 'akuria'
kuia iz. *Cucurbita pepo*
kuiatxo iz. *Cucurbita pepo var. oblonga*
kuku iz. *Cuculus sp.* eta *Clamator sp.*
kukuak jo
kukuak makur jo
kukuak oker jo
kuku-bala edo **kuku bala**
kuku-belar edo **kuku belar**
Aquilegia vulgaris
kuku egin
kuku jo
kuku-lore edo **kuku lore** 'kuku-belarra'
kuku-praka edo **kuku praka**
Digitalis purpurea

kuku-sagar edo **kuku sagar**
kukuarazi, kukuaraz, kukuarazten. *du ad.*
Ipar.
kukubilkatu, kukubilka, kukubilkatzen.
da ad. g.er. 'kukubilko jarri, kokorikatu'
kukubilko adlag. *g.er.* 'kokoriko'
kukuka
kukula iz. *Ipar.* 'zerbaiten goialdea'
kukulauka adlag. *Ipar.* 'kukuka'
kukulaukari izond. *Ipar.*
kukuldu, kukul, kukutzen. 1 *da/du ad.*
'ezkutatu, desagertu' 2 *da/du ad.*
'uzkurtu'; 'kikildu'
kukulumuxu adlag. *Bizk.* 'kokoriko'
kukuma iz. *Amanita ovoidea*
kukumiku iz. *Ipar. g.er.*
kukumikuka adlag. *Ipar. g.er.*
kukurruku
kukurruku egin
kukurruku jo
kukurrukuka
kukurusta iz. *Ipar.* 'gandorra'
kukurutx iz. *Armadillidium vulgare.*
kukuso iz. *Sin.* **arkakuso**
kukuso-belar edo **kukuso belar**
Plantago psillium
kukustu, kukuts/kukustu, kukusten. *du ad.*
'lihoari kukutsak kendu'
kukuts iz. *Bizk.* 'lihoari, bihurritzean, ateratzen zaion gandor modukoa'
kukutu, kuku/kukutu, kukutzen. 1 *da/du ad.* *Ipar.* 'estali' 2 *da/du ad. Ipar.*
'ezkutatu, gorde'
kulata iz. *Heg.*
kulatz* e. **puntu**
kuleto iz. *Amanita caesarea*
kuleto faltsu *Amanita muscaria*
kuliska iz. *Limosa*
kulpa
kulpadun
kulpagabe izond.
kulpagarri izond. *g.er.* 'kulpaduna'
kulpante izond. *Beh.*
kultibatu, kultiba, kultibatzen. *du ad.*
Mikrob.
kultibo iz. *Mikrob.*
kulto* e. **kultu**

kultu 1 iz. *Erl.*
 kultu 2* e. **ikasi**; **landu**
kultura
kulturadun
kultural
kulturgintza iz.
kulubiz
kulunka 1 iz. 2 adlag.
 kulunkan adlag.
kulunkari
kulunkatu, kulunka/kulunkatu,
 kulunkatzen. *da/du* ad.
kulunkaulki iz.
 kuluska* e. **kuluxka**
kuluxka
kuma iz. *Batez ere Bizk.* 'sehaska'
kumastar (herritarra)
kume iz. 'animalien umea'
kumino iz. *Cuminum cyminum*
kumulu iz. (hodei mota)
kuneiforme
kunkuin adlag. *Zub.* 'gainezka, mukuru'
 kunplitu* e. **konplitu**
kuntza iz. *g.er.* 'itxura, eitea'
kuntze 1 iz. *g.er.* 'seinalea'
kuntze 2 iz. *g.er.* 'sexua'
kuota
kupel iz. h. **upel**
 kupira* e. **gupida**
kupitu, kupi, kupitzen. *da/du* ad. *Gip.* h.
 gupidatu
kupo iz. *Heg.* 'Euskal Autonomia
 Erkidegoak Espainiako estatuari egin
 behar dion diru-ekarpena'
kupoi
kupula
kuraia iz. *Ipar.* 'adorea'
kuraios izond. *Ipar.* 'adoretsua'
kurba iz. *Geom.*
kurbadura
kurbatu, kurba/kurbatu, kurbatzen. *da/du*
 ad.
kurduera (hizkuntza)
kuria iz. *Erl.*
kurios izond. *Ipar.* 'polita, ikusgarria'
kurioski adlag. *g.g.er.*
kurioso 1 izond. *Herr.* 2 adlag. *Herr.*

kuriostasun iz. *Ipar.*
kurka iz. *Zah.* 'hurrupa'
kurkubita iz. (kuia mota)
kurkulux iz. 'tortolosa'
kur-kur-kur adlag. *Ipar.* 'irriaren
 onomatopeia'
kurlinta iz. *Numenius sp.*
kurlo 1 iz. *Ipar.* h. **kurrilo**
 kurlo-belar edo **kurlo belar** iz. *Zub.*
 Geranium robertianum
kurlo 2 izond. *Ipar.* 'nanao'
kurloi iz. *Bizk.* 'txolarrea'
kurri adlag. *Ipar.* 'batetik bestera ibiliz'
kurrika iz. batez ere pl.
kurrilo iz. *Grus sp.*
kurrinka
 kurrinkaz adlag.
kurrinkaka adlag.
kurrinkari
kurritu, kurri, kurritzen. *du* ad. *Ipar.* h.
korritu
kurrixka iz. 'oihua, txilioa'
kurruka 1 iz. '(usoaren) urruma'
kurruka 2 iz. *Bizk.* 'herra, ezinikusia';
 'mendekua'
kurrunka iz. *Zub.* 'zurrunga'
kurtso 1 iz. h. **ikasturte**; **ikastaro 2** iz. h.
 ibilbide
kurtsore
kurubil iz. *Ipar.* 'kiribila'
kurubilka adlag. *Ipar.* 'kiribilka'
kurubilkatu, kurubilka/kurubilkatu,
 kurubilkatzen. *da/du* ad. 'kiribildu'
kurumino iz. *Vespa crabro*
kusi iz. *Ipar.* 'lehengusua, lehengusina'
kusina iz. *Ipar.* 'lehengusina'
kusku
kuskubiko izond. eta iz. *Zool.*
kuskuila 1 iz. *Ipar.* 'txintzarria' 2 izond.
 eta iz. *Ipar.* 'kizkurra'
kuskuilatu, kuskuila/kuskuilatu,
 kuskuilatzen. *da/du* ad. 'kizkurtu'
kuskuilu 1 iz. 'burbuila'
kuskuilu 2 iz. 'kuku-sagarra'
kuskula iz. *Cuscuta epithimum*
kustodia iz. *Erl.* ik. **eguzki saindu**
kuter iz.

kutikula iz. *Biol.*
 kutizia* e. **gutizia**
kutsadura
kutsaezin
kutsagaitz izond. 'nekez kutsa daitekeena'
kutsagaiztasun iz.
kutsagarri izond.: *baterietako merkurioa kutsagarria da.*
kutsakor izond.: *gaitz kutsakorra.*
kutsapen
kutsarazi, kutsaraz, kutsarazten. *du ad.*
kutsatu, kutsa, kutsatzen. *da/du ad.*
kutsatzaile izond.: *baterietako merkurioa kutsatzailea da.*
kutsatze
kutsu
kutsudun
kutsugabe izond.
kuttun iz. eta izond. *Adkor.*
kutturlio iz. *Galerida sp.*
kutun 1 iz.
kutun 2 izond.
kutunki adlag.
kutuntasun
kutxa
aurrezki-kutxa edo **aurrezki kutxa**
 kutxare* e. **koilara**
kutxatila
kutzazain
kutzazain automatiko
kuwaitar (herritarra)
kuxelu iz. *Zub.* 'isilpekoa, sekretua'
kuxian adlag. *Ipar.* 'brehala'
kuxidade iz. *Gip. Lgart.* 'txukuntasuna'
kuxin
kuxkuldu, kuxkul/kuxkuldu, kuxkultzen. *da/du ad. Gip. g.er.* 'kuzkurto'
kuxkuxean
kuxkuxero izond. *Gip. Lgart.*
kuzkur
kuzkurto, kuzkur/kuzkurto, kuzkurtzen. *da/du ad.*
kuzkurtze
l 1 iz. 'euskal alfabetoaren hamabigarren letra'
l 2 (*litro* ren nazioarteko sinboloa)
la iz. (musika-nota)

laba iz.: *sumendiaren laba.*
labaiendar (herritarra)
labain izond.
labain egin 'labaindu, irristatu'
 labaina* e. **labana**
labainarazi, labainaraz, labainarazten. *du ad.*
labainarri iz. 'labainarazten duen harria'
labaindu, labain/labaindu, labaintzen. *1 da ad. 2 du ad. Bizk. g.er.* 'leundu'
labaingailu iz.
labaingarri izond.: *bide labaingarriak.*
labainka adlag.
labainkada
labainkatu, labainka/labainkatu, labainkatzen. *da ad.* 'labaindu'
labainkeria
labainketa
labainkor
labainkortasun
labaintasun
labaintze
labaki iz. 'luberria'
labakitu, labaki/labakitu, labakitzen. *du ad.*
labana iz.
bizar-labana edo **bizar labana**
labankada iz. 'labana-ukaldia'
labar
labari iz. *g.er.* 'labezaina'
labarto iz. *Bizk. g.er.* 'labean erretako artoa'
labe
labe garai
labealdi
 labe handi* e. **labe garai**
labekada iz. 'labealdia'
labekari iz. *g.er.* 'labezaina'
label
laberatu, labera/laberatu, laberatzen. *du ad.*
labetegi iz. *Ipar.* 'labea'
labetxo
labezain iz. 'labeaz arduratzen den langilea'
labezomorro iz. *Blattaria*
labeztar (herritarra)

labirinto
laborantza
laborari
laborategi
laboratu, labora, laboratzen. *du* ad.
labore
laborismo
laborista
laborri
laborrian adlag.: *bihotzik handiena ere laborrian jarriko da.*
laborritu, laborri/laborritu, laborritzen. *da/du* ad. *g.er.* 'izutu, ikaratu'
labroka adlag. *Ipar.* 'lauhazka'
labur
labur-zurrean
laburbildu, laburbil, laburbiltzen. *du* ad.
laburbilduma iz.
laburdura
laburgarri
laburketa
laburki
laburkiro
laburkuntza iz. *g.er.* 'laburketa'
laburpen
laburrazazi, laburraz, laburrazten. *du* ad.
laburtasun
laburto adlag. *Bizk. g.er.*
laburtu, labur/laburtu, laburtzen. *da/du* ad.
laburtxo
laburtzapen
laburtze
laga, laga, lagatzen. *du* ad. 'utzi'
lagashtar (herritarra)
lagin
laginketa
lagostar (herritarra)
lagrandar (herritarra)
lagun
lagun egin: *etxeraino lagun egin diot adiskideari.*
lagun eraman
lagun handi 'oso laguna, lagun mina'
lagun hartu
lagun hurko
lagun izan

lagun min
lagun zahar
lagunarte
lagunarteko 1 izond. 'harremanetarako zaletasuna duena': *mutil adimen argikoa, oso lagunartekoa.* 2 izond. *Hizkl.* 3 iz. 'laguna': *atera ohi zen etxetik bere lagunarteko batzuekin.*
lagunartekotasun
lagundi iz. (*Jesusen Lagundia* esapidean erabilia)
lagundu, lagun/lagundu, laguntzen. 1 *du edo dio* ad. [*du (Ipar.) edo dio (Heg.)*] 'lagun egin' 2 *du/dio* ad. [*du (Ipar.) eta dio (Heg.)*] 'laguntza eman'
lagungarri
lagungo iz. 'lagun izatea, laguntasuna, laguntza'
lagunkide iz. 'laguna'
lagunkin iz. *Ipar.* 'jendekina'
lagunkiro adlag. *g.er.*
lagunkoi izond.: *gizon prestu eta lagunkoia.*
laguntasun: *laguntasuna eman.*
laguntxo
laguntza
laguntza egin
laguntza eman
laguntzan: *zalduna joan zen erreginaren laguntzan.*
laguntzaile
laguntze
lahar iz. *Rubus sp.*
lahardi
lahartsu izond. 'laharrez betea, sasitsua'
lahartu, lahar/lahartu, lahartzen. *da/du* ad. *g.er.* 'laharrez bete'
laia
laiaketa
laiari
laiatu, laia/laiatu, laiatzen. *du* ad.
laido iz. *Ipar. Jas.* (Iparraldekoa edo jaso da baina ez biak batera)
laido egin
laido izan. *zaio* ad.: *tipulari ez zaio laido tipula izena.*

laidotan: *bertsoak egin ditu frantsesen ohoretan eta espainolen laidotan.*

laidogarri

laidoka

laidotsu izond. 'laidogarria'

laidotu, laido/laidotu, laidotzen. *du ad.*

laidoztatu, laidozta, laidoztatzen. *du ad.*

laidoztatzaille

laiko

laikotasun

laikotza iz.

lain *Bizk. eta Gip. 'adina': banaiz hori egiteko lain.*

laingo izlag. *g.er. 'adinako'*

laineza

laineza eman

laineza hartu

lainezatu, laineza/lainezatu, lainezatzen. *da ad. 'laineza hartu'*

lainezoso izond. *Lgart., Beh.*

laino 1 iz. 'behe-lainoa' 2 iz. *Batez ere Gip.*

h. hodei

laino egon 'lainotua egon': *erreka-zuloa laino zegoen.*

laino izan 'lainotua egon': *goizean laino zen, baina argitu du.*

lainotan adlag.: *ibarrak lainotan daude.*

lainope

lainopean adlag.: *lainopean bidea galdu duen jendea.*

lainopeko izlag.

lainotsu

lainotu, laino/lainotu, lainotzen. *da/du ad.*

lainoztagailu

lainoztapen

lainoztatu, lainozta, lainoztatzen. *du ad.*

laiotz iz. eta izond. *Sin. ospel 2*

laira iz. *Ipar. 'aihena'*

laka 1 iz. 'errotariaren saria'

laka 2 iz. (berniz mota)

lakain 1* e. **akain**

lakar izond. *Batez ere Bizk. 'zakarra'*

lakari iz. (garau-neurria)

lakarrar (herritarra)

lakartar (herritarra)

lakartu, laku/lakartu, lakartzen. *du ad.*

lakasta iz. *Ipar. 'akaina'*

lakatu, laka/lakatu, lakatzen. *du ad.*

lakatz 1 izond. *Batez ere Bizk. 'latza'*

lakatz 2 iz. *Batez ere Bizk. 'gaztainaren eskola'*

laket izond.: *gizon laketa da.*

laket izan. 1 *da ad.: adiskidegoa berdintasunean baizik ez da laket.* 2 *zaio ad.: hona zer zaidan niri gehienik laket euskaran.* 3 *du ad.: arriskuan laket duena, han galduko da.*

laket-portu

laketaldi

laketarazi, laketaraz, laketarazten. *du ad.*

laketgarri

laketontzi

laketu, laket/laketu, laketzen. *da/zaio ad.*

laketze iz.: *tentazioa, laketzea eta leku-ematea.*

lakio

lako 1 *Bizk. h. bezalako*

ez lako *Bizk. h. ez bezalako*

lako 2 iz. 'dolarearen ontzia'

lakoniar (herritarra)

lakoxe *Bizk. h. bezalakoxe*

laktiko izond.

laktosa iz. *Kim.*

laku iz. h. **aintzira**

lakuntzar (herritarra)

lama 1 iz. *Ipar. 'garra'*

su-lama

lamada

lamaismo

lamelibrankio iz. eta izond. *Zool.*

lamikatu* e. **miazkatu; milikatu**

lamina 1

lamote iz. *Pagellus erythrinus.*

lampsakoar (herritarra)

lan

lanak eman: *zutik egoteak berak lanak eman zizkidan.*

lanak izan: *lanak izan genituen sua itzaltzen.*

lan egin

lan eman *g.er.: obratzeak ematen digu lan.*

lan eragin

lan eta lan: *ezin egonik ari da lan eta lan.*

lan izan. *da/du ad. 'zaila izan': lan da min hau eramaten!; lan da zure obrak oro ezartzea; lan du bihotzak orain zu hemen uztea; badu lan aurrera sartzen. (x-tzea nahiz x-tzen formako osagarri jokatu gabeak onartzen ditu)*

lanabes**lanaldi**

lanar (herritarra)

lanarte

lanbas iz.: *lanbasagaz txalupa urez garbitzen.*

lanbide

lanbo* e. **lanbro**

lanbro**lanbrotsu**

lanbrotu, lanbro/lanbrotu, lanbrotzen.
da/du ad.

lanbroxka

lanburda iz. *Bot.*

landa 1 1 iz. 'lantzeko on den lur-eremua, alorra' 2 iz. 'hiriguneari kontrajartzen zaion eremua' (batez ere hitz elkartuetan)

landa 2 postpos.

landan *g.g.er.:* *Jainkoaz landan lehena; mundu honetatik landan.* (Batez ere *x-z landan* 'x-ren ondoren' eta *x-tik landan* 'x-z kanpo' gisa erabili izan da)

-tik landa

-z landa

-z landara

landaketa

landara* e. **landare**

landarazi, landaraz, landarazten. *dio ad.*

landare

landaredi iz. *Sin. flora*

landaretza**landarezaintza****landatar**

landatu, landa/landatu, landatzen. *du ad.*

landatzaile**landatze****landazabal iz.****landazain**

lander iz. *Jas.* 'behartsua'

landerretxe iz. *Jas.*

landertasun iz. *Jas.*

landertu, lander/landertu, landertzen.

da/du ad. Jas. g.er. 'lander bihurtu'

landetxe

landibartar (herritarra)

landu, lant/landu, lantzen. *du ad.*

landugabe izond.

landugabetasun iz. *g.er.*

landur iz. *g.er.* 'langarra'

lanegin iz. *g.er.* 'obra': *Izadiaren beraren lanegina duzu hau.*

lanegun

laneratu, lanera/laneratu, laneratzen. *da ad.* 'lanera joan'

lanestosar (herritarra)

langa

langabe iz. eta izond.

langabezia iz. 'lanik eza'

langai**langar**

langatu, langa/langatu, langatzen. *du ad.*

langela

langia iz. *Batez ere Zub.* 'lantegia'

langile

langilego 1 iz. *Ipar.* 'langiletasuna' 2* e.

langileria; langileak

langileria**langiletasun**

langiletiar 1 iz. 'laborista' 2 izond.

'langileen aldekoa'

langiletu, langile/langiletu, langiletzen.

da/du ad. 'langile bihurtu': *alferrak bizkortu, nagiak langiletu eta hotzak berotu.*

langilezain iz. 'langile-talde baten arduraduna'

langin iz. eta izond. *Bizk.* 'langilea'

langintza

langite iz. *g.g.er.* 'lana'

langune iz. *g.er.* 'lanpostua'

lanjer iz. *Ipar. g.er.* 'arriskua'

lanjeros izond. *Ipar. g.er.* 'arriskutsua'

lankerio iz. *g.er.* 'nahigabea, disgustua'

lanketa 1 iz. 'lana, lantzea'

lanketa 2 adlag. *Ipar.* 'lan bila'

lankide

lankidego iz. *Sin.* **lankidetza**

lankidetasun

lankidetza iz. *Sin.* **lankidego**

lanleku

lano* e. **laino**; **laño**

lanordu iz.

lanpa iz. *Ipar.* h. **lanpara**

lanpara

lanparda iz. *Fam. Petromyzonidae. Sin.*

lanproi

lanparoi iz. 'biriketako tuberkulosia'

lanperna 1 iz. *Fam. Lepadidae*

(oskolduna) 2 iz. *Amanita sp.*

(perretxikoa)

lanpetu izond.

lanpeturik

lanpo iz. 'atuntxikia' *Euthynnus sp.* eta

Sarda sp.

lanpostu

lanproi iz. *Fam. Petromyzonidae. Sin.*

lanparda

lanpustu, lanputs/lanpustu, lanpusten.

da/du ad. Ipar. 'kamustu'

lanputs izond. *Ipar.* 'kamutsa'

lansari

lantalde iz.

lantarondar (herritarra)

lantegi 1 iz. 'lan egiteko tokia, batez ere fabrika baino txikiagoa':

eskultorearen lantegia. 2 iz. 'egitekoa, lana': *lantegi ederra hartu dik bere gain!*

lantoki 1

lantsu

lantu iz.

lantza

lantzaile iz. [gehienetan hitz elkartuko bigarren osagai bezala]: *lur-lantzaile.*

lantzar iz. *Bizk.* 'lugorria, lur landu gabea'

lantzari iz. 'lantza darabilena'

lantze

lantzean *Bizk.*

lantzean-lantzean

lantzean behin

lantzer 2 iz. 'ertz hila, alaka'

lantzerka adlag.: *lantzerka ahopildu.*

lantzeta iz. 'ziztailu txikia, ebakuntzetan-eta erabiltzen dena'

lantziegar (herritarra)

lantzoi iz. *Ammodytes tobianus*

lantzurda 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'lanbroa' 2 iz.

Ipar. eta *Naf.* 'antzigarra'

lantzurdiña iz. *Zub.*

lanuzte

lanzale izond.

lantzar (herritarra)

laño 1 izond. 'apala' 2 izond. 'laua': *itsasoa laño dago.*

lañoki adlag. 'lañotasunez'

lañotasun

lañotu, laño/lañotu, lañotzen. *da/du ad. g.er.* 'eztitu, baretu'

laodizear (herritarra)

laosera (hizkuntza)

laostar (herritarra)

lapa iz. *Fam. Patellidae*

lapa-belar edo **lapa belar** iz. *Arctium*

lappa

lapagorri iz. *Murex brandaris* eta *Murex trunculus.*

lapaitz iz. (*Rumex* generoko landare bat; nekazarientzat, adibidez, gaiztoa)

lapar iz. *Batez ere Ipar.* 'laharra'

lapastu, lapats/lapastu, lapasten. *da ad.*

g.er. '(esnea) mindu'

lapati iz. *Fam. Gobiesocidae*

lapatin iz. 'lapa-belarraren fruitua'

lapats

lapatx iz. *Bizk.* 'lapa-belarra'

lapaztar (herritarra)

laphizketar (herritarra)

lapiko 1

lapikogin iz. *Bizk.* 'eltzegilea'

lapikoko iz.

lapikotxo

lapikotzar

lapin iz. *Ipar. Beh.* h. **untxi**

lapitz 1 iz. *Ipar.* 'arbela' 2 iz. *Sin.* **arkatz**

lapoblaciondar (herritarra)

laponiera (hizkuntza)

lapranean adlag. *Bizk.* 'zeharka':

lapranean inausi.

laprast**laprast egin****laprastada**

laprasteko iz.

lapsus iz.

lapueblar (herritarra)

lapur**lapur-zulo** edo **lapur zulo**lapurketa* e. **lapurreta****lapurreria****lapurreta****lapurreta egin****lapurretan** (batez ere *lapurretan egin, aritu, jardun* esapideetan erabiltzen da.)**lapurretatxo****lapurtar****lapurtera****lapurtu**, lapur/lapurtu, lapurtzen. *du* ad.**lapurtxori** 1 iz. 'mika' 2 iz. *Gip.* 'txolarrea'**lar** adlag. *Bizk.*: ez dio geroari *lar begiratu* behar; *lar ondo* ere; *lar zorrotz erantzun zion*; *beldur lar har ez dezaten*.**larako** iz. *Bizk.* 'kabila'**laranja** iz.: *laranja-zukua*; *laranja-ura*.**laranjada** iz.laranjaondo* e. **laranjondo****laranjondo** iz. *Citrus sinensis***laratro** iz. *Bizk.* 'daratulua'**laratz****larba****lardaska****lardaskatu**, lardaska/lardaskatu, lardaskatzen. *du* ad.**lardaskeria****lardastu**, lardats/lardastu, lardasten. *du* ad.**lardats****larderia** iz. *Ipar.* eta *Naf.***larderiaz****larderiadun** izond. *Ipar.***larderiatsu** izond. *Ipar.***larderiatu**, larderia/larderiatu, larderiatzen. *da/du* ad. *Ipar.***larderiatzaile**larehun* e. **laurehun****largabista** iz. *Ipar.* 'betaurrekoa'**largatu**, larga, largatzen. *du* ad. *Zah.* h.**laga****largo** izond. *Ipar.* 'zabala, lasaia': *sorbaldaz arras largoa*.**largoki** adlag. *Ipar.***largotasun** iz. *Ipar.***laringe****laringitis** iz. *Med.***laringologia** iz. *Med.***laritz** iz. *Larix decidua***larmintz**laroegi* e. **laurogei****larrabehi****larrabere****larrabetzuar** (herritarra)**larrabiltar** (herritarra)**larragar** (herritarra)**larragoar** (herritarra)**larrain****larrain-dantza** edo **larrain dantza****larraintar** (herritarra)**larranbilo** iz. 'kamamila'larrapast* e. **laprast****larrasuge** iz. 'sugegorria'**larratu**, larra, larratzen. *da/du* ad.**larratze****larrauldar** (herritarra)**larraundar** (herritarra)**larrazken** iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'udazkena'**larre****larre-olo** edo **larre olo** *Bromus sp.**Sin.* **basolo****larredi****larregi** adlag *Batez ere Bizk.***larregizko** izlag. *Bizk.* 'gehiegizkoa'**larregikeria****larreki** iz. *Ipar.* 'eremu landugabea'**larreratu**, larrera/larreratu, larreratzen. *da/du* ad.**larresoroar** (herritarra)**larretxori** iz. 'hegatxabala'**larri 1** 1 izond. 'handia': *gatz larria*. 2 izond.: *gure hizkuntzaren egoera larria*. (estutasunekoa)**larri ibili****larri-larria** adlag. *Ipar.* 'gutxi gorabehera'; 'handi-handika': *hona*

- larri-larria zer erran zaigun goiz honetan.*
- larri 2** iz. 'larritasuna': *bere hutsa aitortu beharrak ematen zion larria eta lotsa.*
- larri-ikara**
- larriagotu**, larriago/larriagotu, larriagotzen. *da/du* ad.
- larrialdi**
- larriarazi**, larriaraz, larriarazten. *du* ad.
- larribartar** (herritarra)
- larribide** iz. 'larritzeko arrazoia'
- larridura** iz.
- larrigarri**
- larriki**
- larrimin**
- larritasun**
- larritu**, larri/larritu, larritzen. *da/du* ad.
- larritxo**
- larriune** iz. 'larrialdia'
- larroritar** (herritarra)
- larru**
- larrua apaindu**
- larrua jo 1** 'larrua ondu' 2 *Lgart.* 'sexu harremanak izan'
- larrua ondu**
- larru-hutsik**
- larru-jotze** edo **larru jotze**
- larrutan**
- larrutan egin**
- larrutik ordaindu**
- larrutik pagatu**
- larruarazi**, larruaraz, larruarazten. *du* ad.
- larruazal**
- larrubizi** adlag. *Gip.* 'biluzik'
- larrubizirik**
- larrudun** izond.
- larrudura** iz. *Ipar.*
- larrugin**
- larrugorri 1** izond. eta iz.: *larrugorrien buruzagia; gizon larrugorriak.* 2 adlag.: *larrugorri zegoen eguzkitan.*
- larrugorrian**
- larrugorritasun**
- larrugorritu**, larrugorri/larrugorritu, larrugorritzen. *da/du* ad.
- larruketari** iz. 'larruen saleroslea'
- larruki**
- larrutu**, larru/larrutu, larrutzen. *da/du* ad.
- larrutx** iz. *g.er.* 'pergaminoa'
- larrutzaile**
- larrutze**
- larruztatu**, larruzta, larruztatzen. *du* ad. 'larruz estali'
- larsatar** (herritarra)
- lartxo** adlag. *Bizk.* 'gehiegitxo'
- laru** izond. eta iz. *Batez ere Bizk.* '(kolore) horia'
- larunbat**
- larunbat santu**
- larunbatero** adlag.
- larünztar** (herritarra)
- larutu**, laru/larutu, larutzen. *da/du* ad.
- larzabaldar** (herritarra)
- lasai**
- lasaialdi**
- lasaiarazi**, lasaiaraz, lasaiarazten. *du* ad.
- lasaibide**
- lasaigarri** izond. eta iz.
- lasaikeria**
- lasaiki**
- lasaitasun**
- lasaitu 1**, lasai/lasaitu, lasaitzen. *da/du* ad.
- lasaitu 2** iz.: *lasaitu ederra hartu genuen.*
- lasaitxo**
- lasaitze**
- lasaka** izond. *g.er.* 'arduragabea'
- lasar** (herritarra)
- lasartear** (herritarra)
- lasatu* e. **lasaitu**
- laser**
- laski** izond. *Bizk.* 'narrasa'
- laskitu**, laski, laskitzen. *da/du* ad. *Bizk.* 'hondatu'
- lastaira**
- lastaira-denda** edo **lastaira denda**
- lastamarrega**
- lastargi**
- lastategi**
- laster 1** izond. eta iz.: *laster batean; lan lasterra.* 2 adlag.: *laster etorriko da.*
- laster egin**
- lasterrean**
- lasterrez** adlag. *Ipar.* 'lasterka'
- lasterbide**

lasterka 1 adlag. 2 iz.: *lasterka batean*.

lasterka egin

lasterkarazi, *lasterkaraz*, *lasterkarazten*.
du ad.

lasterkari

lasterkatu, *lasterka/lasterkatu*,
lasterkatzen. 1 *da ad. Ipar.* 'lasterka
egin' 2 *du ad. Zub.* 'jazarri': *etsaiak
hilik eta lasterkaturik*.

lasterketa

lasterragotu, *lasterrago/lasterragotu*,
lasterragotzen. *da/du ad.* 'lasterrago
bihurtu'

lasterraldi

lastertasun

lastertu, *laster/lastertu*, *lastertzen*. *da/du
ad.* 'laster ibili'; 'lastertasuna eman'

lastertxo

lasterxko

lastima

lastimagarri

lasto iz.: *lasto-bala*.

lastodun

lastokara

lastotu, *lasto/lastotu*, *lastotzen*. *da ad.*

lastoztatu, *lastozta*, *lastoztatzen*. *du ad.*

lata 1 iz. 'teila-peko ohol mehea'

lata 2 iz. *Heg.* (kontserba-ontzi mota bat)

lata-irekitzeko *Heg.*

latente izond.

latentzia iz.

lateralitate iz. *Psikol.*

laterri iz. h. **estatu**

latex

latifundio

latifundista

latin

latindar

latindun izond. eta iz. *g.er.* 'latinez
dakiena'

latinismo iz.

latino izond. eta iz.

latitude iz. *Geogr.*

latorri

lats iz. *Batez ere Ipar.* 'ur-laster txikia'

latsari

latsarri

latsatu, *latsa*, *latsatzen*. *du ad.* 'arropa urez
garbitu'

latsatze iz.: *bihotz-latsatze horri esker,
barkatuak izan ziren haren bekatu
guztiak*.

latx 1 izond.: *paper latxa*. (*latz* -en
leungarria) 2 izond.: *Euskal Herriko
ardi latxa*. (ardi motaren adierazlea)

latz

latzarazi, *latzaraz*, *latzarazten*. *du ad.*

latzikara iz. 'izu-ikara'

lau 1 zenbtz.: *arratsaldeko laurak dira;
uztailaren lauan; lau haizetara*.

lau hankan 'eskuak eta zangoak
lurrean ezarriz'

lau oinean 'eskuak eta zangoak
lurrean ezarriz'

lauretan hoge *Ipar.* 'laurogei'

lau 2 iz. eta izond.

lauburu

laudagarri

laudamen

laudarazi, *laudaraz*, *laudarazten*. *dio ad.*

laudatu, *lauda*, *laudatzen*. *du ad.*

laudatzaile

laudioar (herritarra)

laudorio

laudorioak eman edo **laudorio eman**

laudoriotan

laudorioz

laudoriozko izlag.: *laudoriozko
hitzak*.

laudun iz. eta izond. *Mus.*

laugain iz. *g.er.* 'lauhazka'

laugainka adlag. *g.er.* 'lauhazka, lauoinka'

laugarren ord.: *laugarren mundua*.

laugarrengo

lauhankako iz. 'lauoinekora, aberea':

*lauhankakoak badira gizon hori baino
zentzu gehiagokoak*.

lauhazka 1 adlag. 'urratsik bizienean (ibili,
zaldiak eta)' 2 iz.: *espainiar behorren
lauhazka pisua*.

lauhazkatu, *lauhazka/lauhazkatu*,
lauhazkatzen. *da ad.*

lauhortz

lauki

laukitu, *lauki/laukitu*, *laukitzen*. *du ad.*

laukitxo
laukiztar (herritarra)
laukizuzen iz.
lauko
laukoitz
laukoiztu, laukoitz/laukoiztu, laukoizten.
da/du ad.
laukote
laukun
laumaraiko iz. 'lau marabediko txanpona'
 laun* e. **lau 2**
launa banatz.: *launa mila*.
launaka adlag.
launakatu, launaka/launakatu,
 launakatzen. *da/du* ad.
launazka adlag. *Ipar.* h. **launaka**
 laundu* e. **lautu**
lauoindun izond. 'lau oin dituena'
lauoineko
lauoinka 1 adlag. 'urratsik bizienean (ibili,
 zaldiak eta)' 2 iz.: *zaldien lauoinka*
ezin geldituz.
laurden iz.: *ordu bat eta laurden; ordu bat*
eta laurdenak; hirurak eta laurden;
hiru eta laurdenak.
laurdendu, laurden/laurdendu,
 laurdentzen. *da/du* ad.
laurdenkatu, laurdenka, laurdenkatzen. 1
du ad. *Ipar.* 'laurdendu' 2 *du* ad. *Ipar.*
 'gillotinatu'
laurehun zenbtz.: *laurehun eta bost;*
laurehun eta hoge.
laurehuna banatz.: *laurehuna mila*.
laurehunaka adlag.
laurehungarren
lauretako iz. 'arratsaldeko laurak aldera
 egiten den askaria'
laurgitu, laurgi, laurgitzen. *du* ad. *g.er.*
 'laurdendu'
laurleko iz. *g.er.* h. **pezeta**
laurogei zenbtz.: *laurogeita bat;*
laurogeita hamar; laurogeita
batgarren.
laurogeigarren
laurogeina banatz.: *laurogeina mila*.
laurogeinaka adlag.
laurogeitaka
lausengari

lausengatu, lausenga, lausengatzen. *du* ad.
lausengu
lausenguz
lauskitu, lauski, lauskitzen. *du* ad. *Batez*
ere Bizk. 'marruskatu, indarrez igurtzi'
lauso 1 iz. 2 izond.
lausodura iz.: *begietako lausodura*.
lausogarri izond.
lausotasun
lausotu, lauso/lausotu, lausotzen. *da/du* ad.
lautada iz. *Geogr.* h. **ordoki**
goi-lautada edo **goi lautada**
lautasun
lautu 1, lau/lautu, lautzen. *da/du* ad.
lautze
lauza
lauzadura
lauzatu 1, lauza/lauzatu, lauzatzen. *du* ad.
lauzatze
lauziriko iz. *Bizk.* 'bi marabediko diru
 zaharra'
lauzka iz. *Ipar.* 'lauzkatzea, laguntza'
lauzkan adlag.
lauzkatu, lauzka/lauzkatu, lauzkatzen. *du*
 ad. *Ipar.* 'lagundu, indartu'
lauzkatzaile
lauzkatze
lauzpabost
laxante izond. eta iz. 'heste-aringarria'
laxarazi, laxaraz, laxarazten. *du* ad. *Ipar.*
 'laxatzera behartu'
laxatu, laxa, laxatzen. 1 *da/du* ad. *Ipar.* eta
Naf. 'askatu' 2 *da/du* ad. *Ipar.* eta *Naf.*
 'lasaitu' 3 *da/du* ad. *Ipar.* eta *Naf.*
 'zabartu'
laxatze
laxo
laxoan adlag.
laxokeria
laxoki
laxotasun
laza iz. *Ipar.* 'habea'
lazedemoniar (herritarra)
lazeria iz. *Ipar.* 'miseria'
lazgarri izond.: *oroitzapen ile-lazgarria*.
lazgarriki
lazgune iz. 'gune latza'

lazka iz. *Bizk.* 'egoera nahasia'; 'gatazka, borroka'

lazkaotar (herritarra)

lazkeria iz. *g.er.* 'zakarkeria'

lazki

lazo iz. 'lakioa'

laztabin

laztan iz. eta izond.
laztan egin
laztan eman
laztan izan. *du* ad. 'maite izan'

laztandu, **laztan/laztandu**, **laztantzen.** *du* ad.

laztangerri

laztanka adlag.

laztanki

laztankiro

laztantisun

laztantxo

laztasun

laztu, **latz/laztu**, **lazten.** *da/du* ad.

laztura

lazun iz. *Fam. Mugilidae Sin. korrokoi*

leaburuar (herritarra)

leatxear (herritarra)

lebatz* e. **legatz**

leber izond. *Bizk.* 'trebea, bizkorra'

lebita iz.

lebitar iz. *Erl.*

lebitazio iz.

ledeatar (herritarra)

legamia

legamiadun

legamiagabe izond.
legamiagabeko

legamiatu, **legamia/legamiatu**,
legamiatzen. *da* ad. '(orea) altxatu'

legar 1 iz. (harri-koskorra)

legar 2 iz. *Ipar.* 'zerga'

legar 3 iz. *Bizk.* 'gatzagia'

legardar (herritarra)

legariar (herritarra)

legarreztatu, **legarrezta**, **legarreztatzen.** *du* ad.

legartsu

legartza

legatz iz. *Merluccius merluccius*

legazpiar (herritarra)

lege

lege berri *Erl.* 'Jesusen irakaspena, ebanjelioetan jaso'; 'Itun berria'

lege-dekretu edo **lege dekretu**

lege-gordailu edo **lege gordailu**

lege izan 'zilegi izan, egoki izan': *lege den baino merkeago erosi.* (3.

pertsona singularrean erabiltzen da, batez ere *lege da*, *lege zen* moduan)

lege nagusi

lege natural

legera: *dantza egingo dute antzinako legera; zatoz gure kalera, baserritar legera.*

lege zahar 1 'Frantzia, Iraultza aurreko legea'; 'Euskal Herrian, forua' 2 'tradizioa, ohitura zaharrak' 3 *Erl.*

'Itun zaharra'

legez kanpo

legez kanpoko

legez kontrako

legealdi

legebide iz. *g.er.*

legebiltzar

legebiltzarkide

legedi iz. *Sin. legeria*

legegabe izond.

legegai

legegile

legegin iz. *Bizk.* 'legegilea'

legegintza

legegintzaldi

legegizon iz. 'gizon legelaria'

legelari

legen

legen beltz

legen zuri

legendar iz. 'legen beltza, Hansen-en baziloak eragindako legen mota'

legendar dun

legendar tsu izond. eta iz. *g.g.er.* 'legendar duna'

legenda iz. *Erl.* (hagiografia mota; normalean, hobestekoak dira

kondaira, elezahar bezalakoak)

legendun

legepe iz. [Batez ere leku-denborazko kasuetan erabiltzen da: *legepean*, *legepeko* eta, bakanago, *legepetik*, *legepera*]

legeria iz. *Sin.* **legedi**

legetxe *Bizk.* 'bezalaxe'

legez 1 adlag. 'legearen arabera' 2 *Bizk.* 'bezala'

legez eta bidez 'legearen eta zuzenaren arabera'

legezko

legezkotasun

legezkotu, *legezko/legezkotu*, *legezkotzen*. *du* ad. 'legezko bihurtu'

legeztapen

legeztatu, *legezta*, *legeztatzen*. *du* ad.

legeztatze

legitimismo iz. *Hist.*, *Pol.*

legitimista iz. *Hist.*, *Pol.*

legoa iz. (bide-neurri zaharra)

legorretar (herritarra)

legutioar (herritarra)

lehen 1 adlag. 'lehenago' 2 ord. 'lehenengo' 3 iz. 'lehenaldia, iragana'

lehen auzo *Sin.* **auzo lehen**

lehenaz gain: *gaurko eguzkiak lehenaz gain kiskaliko ditu bazterrak.*

lehenaz gainera

lehen baino lehen 'lehenbailehen'

lehen buruan

lehenean adlag.: *apustua lehenean dago; zu beti lehenean geratzen zara!*

lehen jaunartze edo **lehenengo jaunartze**

lehen ministro

lehen mundu

lehenago

lehenago izan 'garrantzitsuagoa izan': *zure iritzia baino lehenago da zure amarena.*

lehenagoko

lehenagotik

lehenaldi

lehenbailehen

lehenbizi

lehenbizian adlag.

lehenbizitik adlag. 'hasieratik'

lehenbiziko

lehenbizikorik adlag. 'lehenbizi, lehenik'

lehenbizikoz adlag. h. **lehenbizi**; **lehenik lehendabizi**

lehendabiziko

lehendakari

lehendakariorde

lehendakariordetza

lehendakaritza

lehendani adlag. *Jas.* h. **lehendik**

lehendik

leheneko izlag. *Ipar.* h. **lehengo**

lehenen

lehenengo

lehenengoan

lehenengo eta behin

lehenengotan adlag. *Batez ere Bizk.* 'hasieran, lehenbizian'

lehenengotik 'hasieratik'

lehenengoz

leheneratu, *lehenera/leheneratu*, *leheneratzen*. *da/du* ad.

lehengai

lehengo

lehengoan 1 adlag. 'lehengo egun batean': *horri buruz ari ziren*

lehengoan zenbait neskatxa gazte. 2 adlag. 'lehen bezala': *lur, itsaso eta haizeak lehengoan daude.*

lehengo batean

lehengo denboretan

lehengo egun [batez ere leku-denborazko kasuetan erabiltzen da]

lehengoratu, *lehengora/lehengoratu*, *lehengoratzen*. *da/du* ad.

lehengusina iz. *Bizk.*

lehengusu

lehengusu propio 'norbaiten izeba-osaben seme nahiz alaba'

lehengusu txiki 'norbaiten gurasoen lehengusuen seme nahiz alaba'

lehenik

lehenik eta behin

lehen-lehenik

lehentasun

lehentasunezko izlag.

lehentxeago

lehentze adlag. *Zub.* 'lehen aldiz'

leher egin 1 'lehertu, eztanda egin' 2
'guztiz nekatu'

ahalak eta leherrak egin

leher eragin

leher gaizto egin

leherrenak egin

lehergai

lehergailu

lehergarri izond. 'leherrarazten duena'

leherkari izond. eta iz. *Hizkl.*

leherketa

leherkor izond. 'lehertzeko joera duena'

leherra *Ipar.:* *arrainez bazen leherra han; aste guztian euriz leherra egin zuen.*

leherrarazi, leherraraz, leherrarazten. *du* ad.

lehertu, leher/lehertu, lehertzen. 1 *da/du* ad. 'eztanda egin' 2 *da/du* ad. 'nekatu' 3 *da/du* ad. *Batez ere Ipar.* 'zanpatu'

lehertzaile

lehertze

lehia 1 iz. 'ahalegin bizia' 2 iz.

'norgehiagoka': *elkarren lehian ibili.*

lehiatz 1 adlag. 'gogo biziz, lehiatuki': *kristau eginak ziren lehiatz eta bihotzez.* 2 adlag. 'presaka': *lehiatz eta gaingiroki irakurtzen duzu.*

lehiaka adlag.

lehiaketa

lehiakide

lehiarazi, lehiaraz, lehiarazten. *du* ad.

lehiatsu

lehiatu, lehia/lehiatu, lehiatzen. *da* ad.

lehiatuki

lehiatze

lehoi iz. *Panthera (leo) leo: lehoi arra; lehoi emea; lehoi-zuloa.*

lehoikume

lehoiabar iz. *Panthera (panthera) pardus*
Sin. pantera

lehoitegi

lehoitzar

lehor izond. eta iz.

lehor-haize

lehorreko izlag.: *itsasoko eta lehorreko armadak.*

lehorrez: *lehorrez, itsasoz eta airez.*

lehorgailu iz.

lehorketa iz.

lehorpe

lehorralde iz.: *itsasaldekoa baino beharrago zaizu osasunarentzat lehorraldeko haizea.*

lehorreratu, lehorrer/lehorreratu, lehorreratzen. *da/du* ad.

lehorreratze

lehortar

lehortasun

lehorte

lehortu, lehor/lehortu, lehortzen. *da/du* ad.

lehortze

lehunztar (herritarra)

lei *Sin. horma; izotz*

leia egin

leial

leialki

leialtasun

leiar 1 iz. *Opt.* 'gutxienez alde bat konkaboa edo konbexua duen beirakia' 2 iz. h. **kristal; beira**

leihatila

leiho

leihoburu iz.

leior* e. **lehor**

leinargi iz. eta izond.

leinargitasun

leinu

leinuru iz. *Batez ere Zub.* 'izpia, distira'

leioar (herritarra) *Sin. leioaztar*

leioaztar (herritarra) *Sin. leioar*

leitmotiv

leitu 1, lei/leitu, leitzen. *du* ad. *Herr.* 'irakurri'

leitu 2, lei/leitu, leitzen. *da/du* ad. *Sin. hormatu; izoztu*

leitzar (herritarra)

leizar* e. **lizar**

leize

leize-zulo

su-leize edo **su leize** 'infernu'

leizetsu

leka 1 iz.

leka-patata pl.

leka 2 izond.

lekadun 1 izond.: *arbola lekadunak*. 2 iz. (*Leguminosae* familiako landarea)

lekaide

lekaidetxe iz. *g.g.er.* 'gizonezkoen komentua'; 'monasterioa'

lekaima

lekaimetxe iz. *g.g.er.* 'emakumezkoen monasterioa'

lekaio 1 iz.: *erregeren lekaio lehena*.

lekaio 2 iz. 'oihua, irrintzia'

lekaioa adlag. *g.er.* 'oihuka'

lekale iz. 'egoskaria'

lekari iz. 'lekadunen fruitua'

lekaro iz. *g.er.* 'basamortua'

lekat *Ipar. Zah.* 'salbu, izan ezik': *leku guztietako herriez, lekat juduez*.

lekatsu izond. *g.er.* 'leka asko duena'

lekatu 1, lekat/lekatu, lekatzen. *du* ad. *Ipar. Zah.* 'kanpo utzi, salbuetsi'

lekatu 2, leka/lekatu, lekatzen. 1 *du* ad. 'lekan sartu' 2 *du* ad. 'leka aletu' 3 *da* ad. '(landarea) lekaz bete'

lekatu 3, leka/lekatu, lekatzen. *du* ad. *Batez ere Zub.* 'milikatu, miazkatu'

lekatze iz.: *lekatzerik gabe* ('salbuespenik gabe').

lekeda 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'itsasteko goma' 2 izond. *Naf.* '(oso) aspergarria'

lekeitiar (herritarra)

lekoa* e. **legoa**

lekondar (herritarra)

lekora postpos.

-tik lekora *Ipar.* '-tik kanpora'; '-en ondoan, handik berehala'

-z lekora *Ipar.* '-z kanpora': *ez da nehor onik Jainkoaz lekora*.

lekoratu, lekoratu/lekoratu, lekoratzen. 1 *da/du* ad. 'kanporatu' 2 *da/du* ad. 'salbuetsi'

lekore iz. *g.g.er.* 'kanpoa'

lekorean adlag. *g.g.er.*

lekoreko izlag. *g.g.er.*

leku

-en lekuan '-en orde': *arrainaren lekuan suge bat emango dio*.

lekua egin edo **leku egin**: *zaharrak badoaz, belaunaldi gazteei leku eginez*.

lekua hartu: *teknika horren lekua beste batek hartu du*.

lekuak hustu *Lap.* eta *Naf.*: *lekuak hustu zituen eta Espainiara ihes egin*.

lekuak utzi edo **lekua utzi**: *negu zitalak lekua utzi dio udaberriari*.

lekuan [aditzaren era burutuaren ondoan] 'beharrean': *lehengo neke gogorak arindu lekuan, eman zizkien neke berriak*.

lekuan-lekuan adlag.

lekuan lekuko izlag.: *lekuan lekuko fruituak ezagutu nahi zituen*.

lekuaren gain *Lap.* eta *BNaf.* 'hantxe'

leku egin

leku eman

leku-izen edo **leku izen**

leku onean: *orain ordaindu behar dizudala? Bai, leku onean!*

leku onean egon

leku santu

lekutako izlag. 'urrutikoa': *lekutako kontuekin hator orain ere!* (harridura-esaldietan erabiltzen da)

lekutan: *lekutan dago lan horren bukaera!*

lekutara

leku txarrean: *sinetsi izan banio, ez nengoen leku txarrean!* (batez ere ezezko perpausetan erabiltzen da, *egon, izan* bezalako aditzekin)

lekualdaketa

lekualdatu, lekualda, lekualdatzen. *da/du* ad.

lekualdatze

lekuindar (herritarra)

lekuka adlag. 'han eta hemen'

lekuko iz.

lekukotasun: *lekukotasun faltsua; gezurrezko lekukotasuna*.

lekukotasuna egin

lekukotasuna ekarri *Ipar.*

lekukotasuna eman

lekukotu, lekuko/lekukotu, lekukotzen. *da* ad. 'leku batean bertakotu': *juduak lekukotu dira eta besteak lekutu*.

lekunberriar (herritarra)

lekunberritar (herritarra)

lekune

lekuratu, lekura/lekuratu, lekuratzen.
da/du ad.

lekutu, leku/lekutu, lekutzen. *da/du ad.*
'urrundu, baztertu, desagertu': *Jesus handik lekutu eta bere herrira itzuli zen; bazterrera lekutu zuen.*

lekutze

lelo 1 iz. 'errepika'; 'askotan errepikatzen dena'

lelo 2 izond. *Batez ere Bizk.* 'ergela'

lelokaria

lelotu, lelo/lelotu, lelotzen. *da/du ad.*

lema 1 iz. (itsasontziarena)

lema 2 iz. *Hizkl.*

lemamia* e. **legamia**

lemari**lemazain**

lemoar (herritarra) *Sin.* **lemoaztar**

lemoaztar (herritarra) *Sin.* **lemoar**

lemoiztar (herritarra)

lengoaia iz. *Zah. h.* **mintzaira**; **hizkuntza**

lengoradu* e. **mihi-arrain**

leninismo**leninista**

lente iz. *Heg. h.* **leiar**

lenteja* e. **dilista**

lentilla 1 iz. (begietakoa) 2* e. **dilista**; **ilar xabal**

lentoiz iz. *Pagellus acarne*

leopardo* e. **lehoinabar**; **pantera**

leozpetu, leozpe, leozpetzen. *du ad. g.er.*

leoztar (herritarra)

lepagogor izond. 'burugogorra, tematia'

lepagorri 1 iz. 2 izond.: *ardi lepagorri bat.*

lepahori iz. *Martes martes*

lepape iz. *g.er.*

lepasoil iz. (oilo mota)

lepauztai

lepazamar iz. *Heg.:* *lepazamarretik helduta eraman dute.*

lepazuri iz. *Martes foina*

lepidoptero iz. eta izond. *Zool.*

lepo

-en lepora

-en lepotik

lepoa egin 'apustu egin'

lepoa eman 'bizkarra eman'

lepoa ipini 'apustu egin'

lepoa jokatu 'apustu egin'

lepoan adlag.: *aitzurra lepoan hartuta; artzainak lepoan darama ardia.*

lepo egin 'lepoa moztu'

lepo ganean: *lepo ganean eraman beharko duten uztarria.*

lepo-hezur edo **lepo hezur**

lepo-luze edo **lepoluze**

lepo-makur edo **lepomakur** 'lepo-okerra'

lepo-mehe edo **lepomehe**

lepo-motz edo **lepomotz**

lepo-okker

leporaino

lepo-zain

lepo-zintzur edo **lepo zintzur** *Ipar.* 'lepoa'

lepoalde**lepogain**

lepokada iz.: *lepokada bat hartu barik, ez dute ezer egingo alfer horiek.*

lepoko iz.

lepoluze edo **lepo-luze** izond.

lepomakur edo **lepo-makur** izond. 'lepo-okerra'

lepomehe edo **lepo-mehe** izond.

lepomotz edo **lepo-motz** izond.

lepomoztu, lepomotz/lepomoztu, lepomozten. *du ad. g.er.* 'lepo egin, lepoa moztu'

lepondo

leporatu, lepora/leporatu, leporatzen. 1 *dio ad.:* *hilketa berari leporatu ziotelako.* 2 *du ad.:* *berrehun kiloko harria leporatu baietz!*

lepozaki iz. 'lepondoa'

lepozale izond. *g.er.* 'beldurtia'

lepra iz. h. **legendar**

lepradun iz. eta izond. h. **legenardun**

leptistar (herritarra)

ler iz. *Pinus sp. Sin.* **pinu**

ler beltz

ler gorri

lera 1 iz. 'gurpilik gabeko orga' *Sin.* **narra**

lera 2 iz. *Batez ere Bizk.* 'grina'

leratsu izond. 'grinatsua'
lerdamin iz. h. **aloe**
lerdatu 1, lerda, lerdatzen. *du ad. g.er.*
 'zapaldu, hertsatu'
lerdatu 2, lerda, lerdatzen. *du ad. g.er.*
 'zikindu'
lerde iz. *Sin. adur*
lerde-zapi edo **lerde zapi** *Sin. adur-*
zapi, adur zapi
lerdekatu, lerdeka, lerdekatzen. *du ad.*
g.er. 'zapalduz trinkotasuna eman'
lerden
lerdendu, lerden/lerdendu, lerdentzen.
da/du ad.
lerdengarri
lerdenki
lerdentasun
lerdetsu izond. *Sin. adurti*
lerdo 1 izond. 2 iz. *Zub.:* *lerdo-eguna.*
lerdoi iz. *Sin. pinudi*
lerdokeria iz. *Heg.*
lergar (herritarra)
leria iz. *Ipar. g.er.* 'zabua, kulunka'
leriatu, leria/leriatu, leriitzen. *da ad. Ipar.*
g.er. 'lerian kulunkatu'
lerindar (herritarra)
lerrada iz. *Ipar.* 'irristada'
lerradura iz. *Sin. lerrakuntza*
lerragarri
lerragune iz. *g.er.* 'toki lerrakorra'
lerraka adlag. 'lerratuz, irristaka'
lerrakor
lerrakortasun
lerrakuntza iz. *Sin. lerradura*
lerraldi
lerrarazi, lerraraz, lerrarazten. *du ad.*
lerratu, lerra, lerratzen. *da ad.*
lerratze
lerro
lerroan
lerro-lerro adlag.
lerro-makur edo **lerromakur**
lerro-zuzen edo **lerrozuzen**
lerroalde iz. 'paragrafoa'
lerroarte
lerroka
lerrokada

lerrokadura iz.
lerrokatu, lerroka/lerrokatu, lerrokatzen.
da/du ad.
lerrokatze iz.: *lerrokatze-akatsak*
berdindu.
lerromakur edo **lerro-makur** izond.
lerrondo iz. *g.er.* 'pinu arbola'
lerrotu, lerro/lerrotu, lerrotzen. *da/du ad.*
g.er. 'lerrokatu'
lerrozuzen edo **lerro-zuzen** izond.
lertsun iz. *Grus grus*
lertxun iz. *Populus tremula*
lertxundi
lertzo iz. *Ipar.* 'lohitasuna'
lertzotu, lertzo/lertzotu, lertzotzen. *da/du*
ad. Ipar.
lesakar (herritarra)
lesbiana izond. eta iz.
lesbianismo
lesio iz. *Kirol., Med.*
lesothoar (herritarra)
lesuin* e. **pezoi**
letagin
letania
letargia iz. *Biol., Med.*
letargiko izond. *Biol., Med.*
letaria iz. h. **letania**
letoi
letoniar (herritarra)
letoniera (hizkuntza)
letra 1
letra-gizon edo **letra gizon**
 (gizonezko letraduna, ikasia)
letrak pl.: *Zientziak eta Letrak.*
letra larri *Sin. maiuskula*
letra xehe *Sin. minuskula*
letradu iz. *Heg.* 'legelaria'
letradun
letragabe izond.
letragabeko izlag.
letraldatu, letralda, letraldatzen. *du ad.*
 letra nagusi* e. **letra larri**; **maiuskula**
letratu izond. eta iz. 'ikasia, letraduna'
 letra xipi* e. **letra xehe**; **minuskula**
letrazale
letreiatu, letreia, letreiatzen. *du ad.*
letxe *Bizk.* h. **legetxe**; **bezalaxe**

letxuga iz. h. **uraza**
leukosi iz. (eritasuna)
leukozito
leun
leunarazi, leunaraz, leunarazten. *du* ad.
leundu, leun/leundu, leuntzen. *da/du* ad.
leungarri izond. eta iz.
leunkeria
leunketa
leunki
leunkiro
leuntasun
leuntzaile
leuzemia
leuzemiko izond. *Med.*
lexantzar (herritarra)
lexema iz. *Hizkl.*
lexia iz. *Hizkl.*
lexikal
lexikalizatu, lexikaliza, lexikalizatzen.
da/du ad. *Hizkl.*
lexiko
lexikografia iz. *Sin. hiztegegintza*
lexikografiko izond. *Hizkl.*
lexikografo iz. *Hizkl.*
lexikologia iz. *Hizkl.*
lexikologo iz. *Hizkl.*
lertarrar (herritarra)
lez *Bizk.* h. **legez**
lezamar (herritarra)
lezar (herritarra)
lezaundar (herritarra)
leze* e. **leize**
lezio iz. *Lgart.: lezio ederra eman diogu!*
lezka iz. *Typha sp.*
lezoar (herritarra)
lezoi iz. h. **pezoi**
liana iz. (landare tropikala, aihenaren antzekoa)
libanoar (herritarra)
libera 1 iz. (Frantziako dirua) 2 iz. *Ipar.* h.
libra
libera esterlina
liberal 1 izond. *Zah.* 'eskuzabala'
liberal 2 iz. eta izond.: *karlistak eta liberalak.*
liberalismo

liberalizatu, liberaliza, liberalizatzen. *du* ad. '(politika, ekonomia) liberalago egin'
liberalizazio
liberalkeria
liberalki
liberaltasun
liberdi iz. 'libra-erdia'
liberiar (herritarra)
libertario izond.: *komunismo libertarioa.*
libertate iz. *Batez ere Ipar.* 'askatasuna'
libertimendu iz. *Ipar.*
libertitu, liberti, libertitzen. *da* ad. *Ipar.* h.
dibertitu; jostatu
libiar (herritarra)
libido iz.
libra iz.: *libra-erdi.* (pisu-neurria)
libragarri iz. *Lgart.* 'heste-aringarria'
librantza *Ipar.*
librarazi, libraraz, librarazten. *du* ad.
libratu, libra/libratu, libratzen. 1 *du* ad.
'atera, askatu' 2 *da* ad. *Lgart.* 'kaka egin'
libratzaile
libratze
libre
libreki
libreta iz. *Heg.:* *aurrezki-libreta.*
libreto iz.
librevilletar (herritarra)
libro izond. *Ipar.* h. **libre; aske**
liburu
liburu-denda edo **liburu denda**
liburu santu 'Biblia'
liburugile
liburugintza
liburuki iz. *Sin. tomo*
liburukote
liburutegi
liburuxka
liburuzain
liburuzale
lidergo
lidiar (herritarra)
lidiera (hizkuntza)
liechtesteindar (herritarra)
lied iz. *Mus.*

liga 1 1 iz. (elkarte mota) 2 iz. 'kirol-lehiaketa'
liga-txapelketa
liga 2 iz. 'ardoak-eta eratzen duten hondar lodia'
ligatu, liga/ligatu, ligatzen. *du ad. Mus.*
ligiar (herritarra)
lignagar (herritarra)
lignito
 lihazi* e. **linazi**
liho iz. *Linum sp.*
lika iz. *Sin. biska*
likabra iz. *g.er.* 'ipuru'
likaoniar (herritarra)
likatsu izond. *Sin. biskatsu*
likatu, lika/likatu, likatzen. *da/du ad. Sin. biskatu*
likatu
likan iz. *Lichenes*
likidagarri izond. *Merkat., Finantz.*
likidatu, likida, likidatzen. *du ad. Merkat., Finantz.*
likidazio iz. *Merkat., Finantz.*
likido iz. eta izond. *Sin. isurkari*
likidotasun
likidotu, likido/likidotu, likidotzen. *da ad.: berotzean, solidoak likidotu egiten dira eta likidoak lurrundu.*
likidotze
 likidu* e. **likido**
likiera (hizkuntza)
likin izond. *Bizk.* 'itsaskorra, likatsua'
likindu, likin/likindu, likintzen. *da/du ad. Bizk.* 'itsaskor bihurtu'
likintasun iz. *Bizk.*
likiskeria
likiski adlag. *g.er.*
likistasun
likistu, likits/likistu, likisten. *da/du ad.*
likits izond. 'zikina, lizuna'
likore iz.
lila 1 iz. *Syringa vulgaris Sin. amañi-lili, amañi lili* 2 iz. (kolorea)
lili iz. *Ipar. Jas.* 'lorea' (Iparraldekoa edo jaso da baina ez biak batera)
lilipa iz. 'nartzisosa'
lilitegi
lilitu, lili/lilitu, lilitzen. *da ad.*

liliztatu, lilizta, liliztatzen. *du ad.*
lilongwetar (herritarra)
lilura
lilurabide
liluragarri
lilurakeria
lilurakor
liluraldi
liluramendu
lilurapen iz. *g.er.* 'liluramendua, liluratzea'
lilurarazi, liluraraz, lilurarazten. *du ad.*
liluratu, lilura/liluratu, liluratzen. 1 *da/du ad.* 'argi gehiegiak ikusmena nahasi': *argiaren distirak begiak liluratu dizkielako.* 2 *da/du ad.: hegaztia liluratzen duen sugea.*
liluratzaille
liluratze
lima 1 iz. (altzairuzko lanabesa)
lima 2 iz. *Citrus limetta*
limari iz. *g.er.* 'liman diharduen langilea'
limatar (herritarra)
limatu, lima/limatu, limatzen. *du ad.*
limatzaile iz. *g.er.* 'liman diharduen langilea'
 limikatu* e. **milikatu**
limite iz. *Mat.*
limo iz.
limoi iz.: *limoi-ura.*
limoiondo iz. *Citrus limon*
limonada iz.
limondo iz. *Citrus limetta*
limosna iz. *Batez ere Heg. Sin. amoina*
limosna egin
limosna eman
limosnaz adlag.: *limosnaz emandako dirua.*
limosnagile
limosnari
limuri
limurkeria
limurki adlag. 'txeraz'
limurkor
limurrarazi, limurraraz, limurrarazten. *du ad.*
limurtu, limur, limurtzen. 1 *da/du ad.* 'irristatu, labaindu' 2 *du ad.* 'lerratu,

zerbait egitera bultzatu': *ez dakit nork
limurtu duen haiei dirua uztera.*

limurtzaile

limurtze

limusin izond. eta iz.

limusina

linabera

linai iz. *Gip.* eta *Naf.* 'gorua'

linazi

linbo

linburi* e. **limuri**

linburtu* e. **limurtu**

linea

lineal

linealki

linealtasun iz.

linfa

linfatiko izond. *Anat.*

linfoma iz. *Med.*

linfozito iz. *Biol.*

lingala (hizkuntza)

lingirida* e. **lirdinga**

lingote

lingote-ontzi edo **lingote ontzi**

linguista iz. *Sin.* **hizkuntzalari**

linguistika iz. *Sin.* **hizkuntzalaritza**

linguistiko izond.: *atlas linguistikoa =
hizkuntz atlasa.*

linimentu iz. *Med.*

lino* e. **liho**

linotipia

linterna 1 iz. *Arkit.* 2 iz. *Heg.* h. **esku-argi**

lintxatu, lintxa, lintxatzen. *du ad.*

lintzura iz. 'zingira'

linu* e. **liho**

lioofilizatu, lioofiliza, lioofilizatzen. *du ad.*

lipar 1 iz. 'unea': *hari begira gelditu naiz
lipar batez.* 2 iz. *Ipar.* 'apurra, zati
txikia': *ogi liparrik ez dut etxean.*

lipido iz. *Kim.*

lipits iz. *Ipar.* 'zati guztiz txikia'

lipizta iz. 'kalapita'

lipotimia

lipu* e. **lupu**

lira 1 iz. (musika-tresna)

lira 2 iz. (diru-banakoa)

lirain

liraindu, lirain/liraindu, liraintzen. *da/du
ad.*

liraintasun

liranja* e. **laranja**

lirdinga

lirdingatsu

lirika iz.

liriko izond.

lirikotasun iz.

lirin izond. *Jas.* 'umoa, heldua': *gordinak
jaten dituenak jan ditzake lirinak.*

lirindu, lirind/lirindu, lirintzen. *da ad. Jas.*
'gehiegi umotu'

lirio iz. *Heg.*

lirismo

lisaburdina

lisaketa

lisatu, lisa, lisatzen. *du ad.*

lisatzaile

lisatze

lisboar (herritarra)

liseriketa* e. **digestio**

lisiba* e. **lixiba**

lisina iz. *Biokim.*

liskar

liskarbide

liskarraldi

liskarti

liskartsu

liskartu, liskar/liskartu, liskartzen. *da ad.*

liskatsu* e. **likatsu**

lista iz. *Sin.* **zerrenda**

listafin iz. *Ipar.* 'liztorra'

listari iz. 'hari sendoa'

listo interj. *Lgart.:* *indioilarra frijitu, saltsa
bota gainera, eta listo!*

listu

listu-guruin edo **listu guruin**

listuka

listukari

litatu, lita, litatzen. *da ad. Ipar.* '(lurra,
etxea eta) lehertu, erori'

litera* e. **ohatze**

literario

literato

literatura

literaturazale

litiko izond.
litio
litografia
litologia iz. *Geol.*
litosfera iz. *Geol.*
litosferiko izond. *Geol.*
litro
lits
lituaniar (herritarra)
lituaniera (hizkuntza)
liturgia iz.: *liturgia-urte.*
liturgiko izond.: *musika liturgiko = liturgia-musika.*
litxar
litxarrera
litxarrero izond. eta iz. *Heg.*
lixiba
lixiba egin
lixiba jo
lixibatu, **lixiba/lixibatu**, **lixibatzen**. *du ad.*
lixibiatu, **lixibia**, **lixibiatzen**. *du ad. Geol., Kim.*
lixibiazio iz. *Geol., Kim.*
lizar iz. *Fraxinus sp.*
lizardi
lizarki iz. 'lizarraren zura'
lizarratar (herritarra)
lizarrondo iz. *g.er.*
lizartzar (herritarra)
lizentzia
lizentziadun
lizentziatu iz. eta izond. *Heg. h.*
lizentziadun
lizentzi izan. *da ad. Gip. Herr. 'zilegi izan'*
lizeo
lizar (herritarra)
lizitatu, **lizita**, **lizitatzen**. *du ad.*
lizoainibartar (herritarra)
lizpaper
liztor iz. *Superfam. Vespoidea, etab.*
litzortzar iz. h. **kurumino**
lizun
lizunarazi, **lizunaraz**, **lizunarazten**. *du ad.*
lizundu, **lizun/lizundu**, **lizuntzen**. *da/du ad.*
lizunkeria
lizunki
lizunkiro

lizunkoi
lizuntasun
lizuntsu izond. *g.er.* 'lizunez betea': *ogi lizuntsua.*
ljubljanar (herritarra)
llabur izond.
lo iz.: *lo arina; lo astuna; lo betea; lo betean; lo egiteko zakua; lo errea; lo-eskasa; lo falta; lo mukerra (Naf.); lo pisua; lo zakarra.*
loak hartu. *du ad.: bitarte hartan loak hartu zuen Jesus.*
lo-belar edo **lo belar** *Papaver somniferum*
lo egin
lo egite
lo eragin
lo harrarazi. *dio ad.*
lo hartu. *du ad.*
lo izan. *da ad. Ipar.*
lo-kanta edo **lo kanta**
lo-kuluxka edo **lo kuluxka**
lo-lo *Haur.*
lo-susta edo **lo susta**: *bazkalondoko lo-susta eginda.*
lotan
loaldi
loarazi, **loaraz**, **loarazten**. *du ad.*
'lokarrarazi'
loba iz. *Bizk.*
lobambar (herritarra)
lobulu iz. *Biol., Arkit.*
lodi
lodiarazi, **lodiaraz**, **lodiarazten**. *du ad.*
lodiera
lodikote
loditasun
loditu, **lodi/loditu**, **loditzen**. *da/du ad.*
loditze
lodixko
lodosar (herritarra)
loeri 1 iz. 'logalea, logura' 2 iz. 'gaitza'
logale
logale izan. *da ad.*
logaletu, **logale/logaletu**, **logaletzen**. *da/du ad.*
logaritmiko izond.

logaritmo**logela****logika****logikari****logiko** iz. eta izond.**logistika** iz.**logistiko** izond.**logopeda** iz. *Heg. Sin. ortofonista***logopedia****logos** iz. *Fil., Erl.***logotipo****logura****logura izan.** *da* ad.**loguratu**, logura/loguratu, logurutzen.
da/du ad.**lohadar** iz. *g.er.* 'gorputz-adarra'**lohasma** iz. *Ipar.* 'loeria'**lohi** iz. eta izond.**lohidura****lohigabe****lohigarri****lohihartzeko** iz. 'lan-jantzia'**lohikeria****lohitasun****lohitsu****lohitu**, lohi/lohitu, lohitzen. *da/du* ad.**lohitzuntar** (herritarra)**lohitzatu**, lohizta, lohiztutzen. *da/du* ad.
Ipar. 'lohitu'**loina** iz. *Chondrostoma sp.***loiutar** (herritarra) *Sin. loiuztar***loiuztar** (herritarra) *Sin. loiutar***loka 1** 1 izond.: *oilo loka*. 2 adlag.: *oiloa loka jarri da*.**loka 2** adlag. 'koloka': *loka-loka jarri zitzaizkion hortzak*.**lokabe** izond.**lokabetasun****lokabetu**, lokabe/lokabetu, lokabetzen.
da/du ad.**lokailu****lokal****lokaldi** iz. 'oiloa loka dagoen aldia'**lokalismo****lokamuts** iz.**lokarrarazi**, lokarraraz, lokarrarazten. *du*
ad.**lokarri****lokarritu**, lokarri/lokarritu, lokarritzen. *du*
ad. *g.er.* 'lokarriz lotu'**lokartu**, lokar, lokartzen. *da* ad.: *berehala lokartu zen haurra*.**lokatu**, loka/lokatu, lokatzen. *da/du* ad.**lokatz** iz. 'lohia, basa'**lokatza** iz. 'lokaztia, lokatza dagoen tokia'**lokatzegi** iz. *g.er.* 'lokatza, lokaztia'**lokazti****lokaztu**, lokatz/lokaztu, lokazten. *da/du*
ad. 'lokatzez bete, lokatzez zikindu'**lokera** iz. 'lotura'**loki** iz. 'buruaren alboko aldea'**loki-hezur** edo **loki hezur****lokia** iz. *Ipar.* 'heldulekua'**lokomozio** iz.**lokotx** iz. 'morkotsa, lakatza'**lokridar** (herritarra)**lokuma** iz. *Ipar.* 'logaleak eragiten duen astuntasuna, lohasma'**lometar** (herritarra)**londrestar** (herritarra)**longain** iz. 'kapa mahukaduna'**longidar** (herritarra)**longitude** iz. *Geogr., Astron.***lonja** iz. *Heg.:* *portuko lonjan egindako enkantea*.**lopide** iz. *Ipar.* 'heldulekua'**lor 1****lorrean** adlag.**zor eta lor****loradenda****lorail** iz. h. **maiatz****loraketa****loraldi****lorarazi**, loraraz, lorarazten. *du* ad.**lorategi****loratu**, lora, loratzen. *da/du* ad.**loratze****lorbide****lord** iz.: *lorden ganbera*.**lore****lorean** adlag.: *lorean da amodioa duena*.**lore-baratze** edo **lore baratze****lore-begi** edo **lore begi**

lore-hauts edo **lore hauts** *Sin. polen*
lore-joko edo **lore joko** (literatura-sariketa berezia)
lore-orraz edo **lore orraz** *Sin. estilo*
loretan adlag.: *elorra zaharra loretan dago.*
 lore-zil* e. **lorezil**
lorezko izlag.: *lorezko koroa.*
loredun
loregintza
loreontzi
loretoki
loretsu
lorezain
lorezaintza
lorezil iz. *Sin. estamine*
loretzatu, lorezta, loretzaten. *da/du ad.*
loria 1 iz. 'aintza' 2 iz. *Ipar. 'poza'*
loriagarri izond. *Ipar.*
loriatu, loria/loriatu, loriatzen. *da/du ad. Ipar. 'poztu'*
lorifikatu, lorifika, lorifikatzen. *du ad. Ipar. g.er.*
lorio iz. *Ipar. 'atari arkupeduna'*
lorios izond. *Ipar.*
loro 1 iz. *Psittacula sp. ik. papagai*
loro 2 iz. *Bizk. 'aparailuko burdin haria'*
lorpen
lorraldi
lorrarazi, lorraraz, lorrarazten. *dio ad.*
lorraz
lorrezin izond. 'ezin lortuzkoa'
lorrin 1 izond. *Bizk.: eguraldi lorrina. 2 iz. Bizk.: satorrak soroan lorrinak egin ditu.*
lorrindu, lorrin/lorrindu, lorrintzen. *da/du ad. Bizk.: basatzen lorrindu; etxea eta ondasunak lorrintzen.*
lortu, lor, lortzen. *du ad.*
lortze
losarcostar (herritarra)
losintxa
losintxari
losintxatu, losintxa/losintxatu, losintxatzen. *du ad.*
lotaratu, lotara/lotaratu, lotaraten. *da/du ad.*

lotaratze iz.
lotarazi, lotaraz, lotarazten. *du ad. 'lotzera behartu'*
lotazil iz. h. **abendu**
lotegi iz. *g.er. 'logela'*
loteria
loti
lotinant iz. *Ipar. Sin. teniente*
lotinantorde iz. *Ipar. Sin. tenienteorde*
loto iz. *Nelumbo nucifera eta Nymphaea Lotus*
lotsa 1 iz. 'ahalkea' 2 iz. *Ipar. 'beldurra'*
lotsa eman 1 'lotsarazi, ahalkea eman' 2 'errespetua, begirunea eragin'
lotsa gaizto
lotsa gaiztoko: *esker txarreko eta lotsa gaiztoko umeak.*
lotsa galdu 1 'ahalkea galdu, lotsagabetu': *nahitaez lotsatuko da denik eta lotsa galduena ere. 2 '(norbaiti) zor zaion begirunea galdu': pertsona nagusiei lotsa galdu eta deungaro erantzuten.*
lotsa gorde '(norbaiti) begirunea izan'
lotsa gorrian edo **lotsa gorritan**: *lotsa gorritan gelditu zen, zer erantzun asmatu ezinik.*
lotsa gutxiko
lotsa izan
lotsaren lotsaz
lotsaz
lotsazko
lotsabako izlag. *Bizk.*
lotsabide
lotsagabe izond.
lotsagabeko
lotsagabekeria
lotsagabeki
lotsagabetasun
lotsagabetu, lotsagabe/lotsagabetu, lotsagabetzen. *da/du ad.*
lotsagaldu izond.
lotsagalduko
lotsagarri
lotsagarrizko
lotsagarrikeria
lotsagarriro adlag.

lotsagorritu, lotsagorri, lotsagorritzen.
da/du ad.

lotsaizun iz. *Jas.*

lotsakor

lotsaldi

lotsarazi, lotsaraz, lotsarazten. *du* ad.

lotsari 1 iz. *Batez ere Bizk.* 'lotsa' 2 iz. pl.
Batez ere Bizk.: *ikusi zuen bere aitaren lotsariak agerian zaudela.*
(giza ernalkinen ageriko zatia)

lotsarren adlag. *Batez ere Bizk.* 'lotsaz,
lotsaren lotsaz'

lotsati

lotsatu, lotsa/lotsatu, lotsatzen. *da/du* ad.
lotsatzeko: *lotsatzekoa zen, baina ez ginen lotsatu: harritu egin ginen.*

lotseria iz. *Ipar.* 'beldurra'

lotsor

lotu, lot, lotzen. 1 *du* ad. 2 *zaio* ad. 'atxiki,
itsatsi' 3 *zaio* ad. 'heldu, oratu'; 'ekin':
zeri lot ez dakizula; bizitza berri bati lotu.

lotune

lotura

lotutasun

lotxa iz. *Phicis sp.*

lotzaile

lotzaki iz. *g.er.* 'lokarria'

lotze

lozio iz.

lozorro

luandar (herritarra)

lubaki

luban iz. *Bizk. g.er.*

lubeazun iz. *g.er. Centaurea scabiosa.*

lubera iz. *g.er.* 'lur biguna'

luberri

luberritu, luberri/luberritu, luberritzen. *du*
ad.

luberritze

lubeta iz.

ludi iz. 'lurbira, mundua'

luebaki* e. **lubaki**

lugin

lugintza

lugorri

luhartz iz. *Gryllotalpa gryllotalpa*

luhesi iz. *g.er.* 'lurrezko hesia, pezoia'

luhusoar (herritarra)

luis iz. (Frantziako diru zaharra)

luistar

luizi

lukainka iz.: *lukainka-muturra* (lukainka-
zatia).

lukaniar (herritarra)

luki iz. *Bizk.* 'azeria'

luki-buztan edo **luki buztan** 'azeri-
buztana'

lukindar (herritarra)

lukru* e. **lukuru**

lukur izond. eta iz. h. **lukurari**

lukurantza iz. h. **lukurreria**

lukurari

lukurreria

lukurreru izond. eta iz. *Heg.* h. **lukurari**

lukuru

lüküztar (herritarra)

luma

lumaberritu, lumaberri, lumaberritzen. *da*
ad.

lumadi iz. *Sin.* **lumaje**

lumadun

lumagabe izond.

lumaje *Sin.* **lumadi**

lumatsu

lumatu, luma/lumatu, lumatzen. 1 *du* ad.

'lumaz gabetu' 2 *da* ad. 'lumaz hornitu'

lumatxa

lumatxo

lumaztatu, lumazta, lumaztatzen. *da/du*
ad. 'lumaz jantzi, lumaz hornitu'

lumera iz. 'baleen eta arrainen koipea'

lumineszente izond.

lumineszentzia iz.

lumotar (herritarra)

lunbago

lunbalgia iz. *Med.*

lunbar izond. *Anat.*

lupa

luperi iz. *Bizk.* 'luizia'

lupetz iz. *Bizk.* 'basa, lohia, lokatza'

lupetza iz. *Bizk.* 'basatza, lokaztia, lokatza
dagoen tokia'

lupia iz. *Dicentrarchus labrax*

lupu 1 iz. 'eritasun kutsakorra'

lupu beltz
lupu zuri
lupu-belar edo **lupu belar** iz. *Helleborus niger*.
lupulu iz. *Humulus lupulus*.
lupus iz. *Med*.
lur iz.: *lur arina, lur azpikoa, lur errea, lur gizona, lur hutsa, lur jota (egon), lur-mamia, lur mehea; lurreko armada, lurreko paradisua, lurrezkoa, lur sakona*.
lur beltz
lur-emaile *Sin. ehorzle*
lur eman
lur-emate edo **lur emate**
lur-globo edo **lur globo**
lur hartu
lur idor 'lehorra, lurra'
lur-jabe
lur jo
lur joarazi
lur-jotze edo **lur jotze**
lur-lan
lur-langile edo **lur langile**
lur-lantze edo **lur lantze**
Lurra iz. [mugatua] *Astron.: gure planeta, Lurra da*.
lurra eman 1 'ehortzi' 2 '(landarearen oina) lurrez hornitu'
lur santu 1 'hilerria' 2: *Palestina edo Lur Santua deitzen duguna*.
lur-zulo edo **lur zulo**: *lur-zulo biribil harriz jantzia izaten da karobia*.
lur zuri 'kaolina, toska'

lurbira
lurburu iz. 'Lurraren poloa'
lurdun izond. 'lur-jabea'
lurgerri* e. **ekuatore**
lurgune
lurkapa* e. (**lur**) **geruza**
lurkoi
lurmen iz. 'elurra urtu den lur-zatia'
lurmendu, **lurmen/lurmendu**, **lurmentzen**.
da/du ad.
lurmentze
lurmutur
lurmuturtar (herritarra)
lurpe

lurpebide* e. **azpibide**
lurpeko iz. eta izlag.
lurperatu, **lurpera/lurperatu**, **lurperatzen**.
da/du ad.
lurperatze
lurpetu, **lurpe/lurpetu**, **lurpetzen**. *da/du ad.*
h. lurperatu
lurraldatu, **lurralda**, **lurraldatzen**. *du ad.*
lurralde
lurrazal
lurrerarazi, **lurreraraz**, **lurrerarazten**. *du ad.*
lurreratu, **lurrera/lurreratu**, **lurreratzen**.
da/du ad.
lurreratze
lurreztatu, **lurrezta**, **lurreztatzen**. *du ad.*
lurrikara
lurrin 1 iz. 'usain gozoa' 2* e. **lurrin**
lurrindeg iz.
lurrindu, **lurrin/lurrindu**, **lurrintzen**. *du ad.*
lurringai iz. 'lurrintzen duen gaia'
lurrinontzi iz. 'lurrina edukitzeko ontzia'
lurrintsu izond. 'usaintsua'
lurrontzi
lurrontzigintza
lurrotz iz. *Nekaz.*
lurrun iz. 'gasa'
lurrun-makina edo **lurrun makina**
lurrundu, **lurrun/lurrundu**, **lurruntzen**.
da/du ad.
lurruneztagailu
lurruneztapen
lurruneztatu, **lurrunezta**, **lurruneztatzen**.
du ad.
lurrunketa
lurrunkor
lurrunontzi iz. 'lurrunez dabilen ontzia'
lurruntsu izond.: *lapiko lurruntsuz josia zegoen sukaldea*.
lurruspe iz. 'hartzuloa, harpea'
lurrustel iz. *Nekaz.*
lursagar iz. *Batez ere Ipar.* 'patata'
lurtar
lurtatu, **lurta**, **lurtatzen**. *da ad. Zub.*
lurtu, **lur/lurtu**, **lurtzen**. *da ad.*
lurtze iz. 'lursaila'
lusakar (herritarra)

- lusitaniar** (herritarra)
lustre iz. *Heg.* 'betuna, ziraia'
lustrea eman
lusuil
luteranismo
luterano
luteziar (herritarra)
luto iz. *Heg.* h. **dolu**
lutxo iz. *Fam. Esocidae*
luvitera (hizkuntza)
luxenburgar (herritarra) *Sin.*
luxenburgotar
luxenburgera (hizkuntza)
luxenburgotar (herritarra) *Sin.*
luxenburgar
luzabide
luzaezin
luzagarri iz. eta izond.
luzaidar (herritarra)
luzakeria
luzakin
luzakor
luzamen
luzamendu iz. *Ipar.*
luzanga izond.
luzapen
luzara adlag. 'luzarora': *ihintz handiak luzara kalte egiten dio ardiari.*
luzaran izond.: *begi luzaranak dituzte ekialdekoek.*
luzarazi, luzaraz, luzarazten. *du* ad.
luzaro
luzaroan
luzaro gabe
luzaroko 1 izlag.: *luzaroko egonaldiak egin zituen han.* 2 adlag.: *munduan luzaroko ez zegoela.*
luzarora
luzarotxo
luzatu, luza, luzatzen. *da/du* ad.
luzatze
luzaz
luzazki adlag. *g.er.* 'luzaz, luzaro'
luze
luzean
luze iritzi
luze-labur iz.
- luzetara** adlag.
luzetarako izlag.
luze-zabal iz.
luzeka adlag. 'luzeraren arabera'
luzekako izlag.
luzeki adlag. *Ipar.* 'luzaro, luzaz'
luzera iz.: *luzera-jauzia.*
luzerna iz. *Medicago sativa Sin. alpapa*
luzetasun
luzetsi, luzets, luzesten. *dio* ad.: *luzetsi dio hitzaldiari.*
luzetxo
luzexko
luzitu, luzi, luzitzen. *du* ad. *Heg.* 'igeltsuztatu, zarpiatutako pareta leunagotu' (igeltserotzakoa)
luzoker iz. *Cucumis sativus Sin. pepino*
m 1 iz. 'euskal alfabetoaren hamahirugarren letra'
m 2 ('metro'ren nazioarteko sinboloa)
ma iz. *Haur.* 'musua'
mach iz. *Fis.* (abiadura-neurria)
madagaskartar (herritarra)
madalena iz. (opil mota)
madama iz. *g.g.er.* 'andrea'
madari
madari-dantza edo **madari dantza**
madarikagarri izond. *g.er.*
madarikatu, madarika, madarikatzen. *du* ad.
madarikatzaile izond. eta iz. *g.er.*
madarikazio
madariondo iz. *Pyrus communis*
madrepora iz. *Acropora sp.*
madrildar (herritarra)
madura iz. *Batez ere Bizk.* 'padura'
maeztuar (herritarra)
mafia iz.
mafioso iz. eta izond.
mafrundi iz. *Ipar.* 'buruko hotzeria'
mafrunditu, mafrundi/mafrunditu, mafrunditzen. *du* ad. *Ipar.*
magal
magalpe
magalpean adlag.
magalpeko izlag.
magazin

magia**magiko****magina** iz. *Zah.* 'ezpata eta antzeko armak gordetzen diren zorroa'**magisteritza** 1 (*magisteritza ikasi zuen* e. irakasle ikasketak egin zituen*) 2 (*Magisteritza-eskola* e. Irakasle-eskola*)**magistral** izond.: *kalonje magistrala; eskola magistrala.***magistratu** iz.**magma** iz. *Geol.***magmatiko** izond. *Geol.***magnesia** iz. *Kim.***magnesiar** (herritarra)**magnesio****magnetiko****magnetismo****magnetita****magnetizatu**, magnetiza, magnetizatzen.
*du ad.***magnetizazio****magneto** iz. *Elektr.***magnetofono****magnetoskopio****magnificat** iz. (kantika baten izena)**magnitude** iz. *Fis.***magnizidio****magnolia** iz. *Magnolia sp.***mago** 1 izond.: *Errege magoak.* 2 iz. 'magian aritzen dena'**magurio** iz. *Littorina littorea Sin.*
karrakela**magyar** (etnia-izena)**magyarrera** (hizkuntza)**mahai** iz.: *mahai-laguna* ('mahaikidea').**gau-mahai** edo **gau mahai****mahaia eman.** *du ad. Ipar.* 'prestatu, jarri': *mahaia ematen du eta askaria zerbitzatzen.***mahai-futbol** edo **mahai futbol****mahai-inguru** edo **mahai inguru****mahai-tenis** edo **mahai tenis****mahai-tresna** edo **mahai tresna****mahai-zapi** edo **mahai zapi****mahaiburu****mahaiburuko** iz.**mahaikide****mahaiko** iz.**mahaibe** 1 iz. [leku-denborazko kasuetan erabilia]; *mahaibeian lo; mahaibeian ogi-apurrak.* 2: *berandu datorrena mahaibe; berandu etorriak mahaipetik txistu.* ('jan gabe (geratu)' adierako esapideetako)**mahairatu**, mahaira/mahairatu, mahairatzen. *da/du ad.***mahaitxo****maharaja** iz. 'Indiako printzea'**maharani** iz. 'Indiako printzesa'**mahasgintza****mahaska** iz. *Zub.* 'mahats-biltzea'**mahaskari** iz. *Zub.* 'mahats-biltzailea'**mahaspara****mahasti** iz.: *mahasti-jabea.***mahastizain****mahastizaintza****mahats** iz.: *mahats-adarra; mahats-aihera; mahats-alea; mahats beltza; mahats-garaua; mahats-pikorra; mahats zuria.***mahats-biltzaile** edo **mahats biltzaile****mahats-biltze** edo **mahats biltze****mahats-luku** edo **mahats luku**
'mahats-mordoa'**mahats-mordo** edo **mahats mordo****mahats-mulko** edo **mahats mulko**
'mahats-mordoa'**mahats zimur** 'mahaspara'**mahats-zorri** edo **mahats zorri Sin.**
filoxera**mahatsardo** *Zah.* 'ardoa'**mahatsoko** iz. *Naf.* 'mahats-mordoa'**mahatsondo** iz. *Vitis vinifera subsp.*
*Vinifera*mahel* e. **urrael****mahuka****mahuka-hutsean** adlag. *Naf.*
'mahuka-hutsik'**mahuka-hutsik****mahunga** iz. *Ipar.* 'mahuka'**mahunga-has** adlag. *Ipar.***maia** iz.: *maia hizkuntzak.***maiasturuntza** iz. *Ipar.* 'zurgintza'

maiatz iz.: *maiatzeko gurutzea* (maiatzaren hirua).

maiatzeko lore *Heg.* (elizkizun baten izena)

maiatz lehen 'maiatzaren lehen eguna'

maiestate

maiestatezko izlag.

maiestatetsu izond. *g.er.*

mail* e. **maila**

maila

mailadi iz. *Sin.* **maila** (pl.)

mailaka

mailakatu, mailaka/mailakatu, mailakatzen. *du ad.*

mailakatz

mailaketa

mailakide

mailaratu, mailara/mailaratu, mailaratzen.

1 *da ad.* '(halako) mailara iritsi' 2 *da*

ad. '(arraina) sarean geratu' 3 *du ad.*

'(belar ebakia) mailatan ezarri'

mailasto iz. *Bizk.* 'artoaren lastoa'

mailatu 1, maila/mailatu, mailatzen. *da/du ad.:* *fruta mailatua.*

mailatu 2 iz.: *mailatuak egin dizkiote gure autoari.*

mailatune iz. *Bizk.*

mailegatu, mailega, mailegatzen. *du ad.*

mailegatze

mailegu

mailegu-emaile edo **mailegu emaile**

mailegu-hartzaile edo **mailegu**

hartzaile

maileguz

mailo 1 iz. 'harkaitz aldapatsua' 2 iz. 'herri-lurreko larrea'

mailu

mailu-arrain *Sphyrna sp.*

mailuka 1 adlag.

mailuka 2 iz. *Batez ere Bizk.* 'mailu txikia'

mailukada

mailukari

mailukatu, mailuka/mailukatu, mailukatzen. *du ad.*

mailuki iz. *Bizk.* 'marrubia'

mailutzar

mailuxka

maina 1 iz. 'amarrua' 2 iz. *Ipar.* eta *Naf.*

'arta' 3 iz. 'haurren negar-zotinak'

mainati izond. 'mainak, txerak oso atsegin dituena'

mainatsu 1 izond. 'mainatia' 2 izond.

'trebea'

mainatu 1, maina/mainatu, mainatzen. *du ad.* *Ipar. Zah.* 'mainak, txerak egin'

mainatu 2* e. **bainatu**

maindire iz. *Sin.* **mihise**; **izara**

maindirepe iz. *g.er.*

maingu izond. eta iz. *Sin.* **herren**

maingueri

mainguka

maingutu, maingu/maingutu, maingutzen. *da/du ad.*

mainontzi izond.: *ume mainontzia.*

mainoso 1 izond. *Heg. Beh.* 'mainatia' 2 izond. *Heg. Beh.* 'mainatsua'

mainu* e. **bainu**

maionesa

maior 1 iz. (armadakoa)

maior 2 izond. (musikakoa)

maiorazko

maiordomo iz. *Heg.*

maira iz. *g.er.* 'azpila, aska'

mairu

mairu-baratze edo **mairu baratze** 'harrespila'

mairu-herri edo **mairu herri:**

mozarabiarrak, mairu-herrian bizi ziren kristauak.

maiseaketa

maiseatu, maisea, maiseatzen. *du ad.*

maiseatzaile

maiseatze iz. *g.er.*

maiseo

maistra

maisu

maiskeria

maiskeri

maiskiro

maiskulan

maiskutasun

maiskutza

maitabera

maitabide iz.

maitagai iz.
maitagarri
maitagarriki
maitagarritasun
maitakeria
 maitakor* e. **maitekor**
maitakuntza iz. *g.er.* 'maitasuna'
maitale
maitarazi, maitaraz, maitarazten. *dio* ad.
maitari iz. 'maitalea'
maitaro adlag. 'maiteki, maitasunez'
maitasun
maitati izond. 'maitekorra, maitetsua'
maitatu, maita, maitatzen. *du* ad.
maitatzaile
maitatze
maitazarre iz. *Jas.* 'maitasuna'
maite 1 1 izond.: *oso maitea du. 2 iz.:*
maite-kanta.
elkar-maite izond.: *senideak bezain*
elkar-maiteak ginen biok.
maite egin
maite-maite egin
maite-damu *Sin. kontrizio*
maite izan, maite izaten, maiteko/maite
 izango. *du* ad.
maiteki
maitekiro
maitekor izond.: *Jainko maitekorra.*
maitemin
maitemindu, maitemin/maitemindu,
 maitemintzen. *da* ad.
maitemintze
maiteño
maitetsu
maitetxo
maitez adlag. 'maitasunez': *emaiezu*
maitezko laztan bana.
maithili (hizkuntza)
maiuskula iz. *Sin. letra larri*
maiz adlag.: *ahal den maizena jaiki zaitez;*
horretaz ahalik eta maizena oroituz.
maiz aski
maiz asko
maiz askotan *g.er.*
maizenean 'maizenik'
maizenik

maizko izlag.: *maizko erabilera.*
maiztasun
maizter
maiztertza
maiztu, maiz/maiztu, maizten. 1 *da/du* ad.
Batez ere Bizk. '(arropa) hondatu,
 higatu' 2 *du* ad. '(zerbait) maiz egin'
maiztxo
majo adlag. *Heg. Lgart.*
majuroar (herritarra)
makabro izond.: *dantza makabroa.*
makadura iz. *Ipar.* 'mailatua, mailatunea'
 makailao* e. **bakailao**
makako iz. *Macaca sp.*
makakorro iz. 'abere nagusien orroa'
makakorroka adlag.
makal 1 iz. *Populus sp.*
makal beltz *Populus nigra*
makal zuri 'zurzurria' *Populus alba*
makal 2 izond. 'ahula': *ez zen hura lan*
makala!
makalaldi
makaldi iz. 'makal-zuhaiztia'
makaldu, makal/makaldu, makaltzen.
da/du ad.
makalik
makaltasun
makar 1 iz. 'betazal-ertzetan pilatzen den
 malko lehortua'
makar 2 izond. *Bizk. g.er.* 'txikia, ahula'
makarro
makartsu izond. 'makar asko dituen'
makatu, maka/makatu, makatzen. *da/du*
ad. Ipar. 'mailatu'
makatz 1 iz. 'fruitu-zuhaitz txertatu gabea,
 eta horrelakoen fruitua (batez ere
 madaria)' 2 izond. 'txertatu gabea'
makear (herritarra)
maker 1 izond. *g.er.* 'gorputz-okerra' 2
 izond. *g.er.* 'malkarra, zakarra, latza'
makestu, makets/makestu, makesten. *du*
ad.
maketa
maketagintza
maketatu, maketa/maketatu, maketatzen.
du ad.
maketazio
maketo iz. *Heg.* (irain-hitza)

- makets 1** izond. 'kamutsa'
- maki 1** iz. *g.er.* 'maingua, herrena'
- maki 2** iz. *Zool.* *Lemur catta.*
- maki 3** iz. (Korsikako, Mediterraneo aldeko landaredi mota)
- makila**
- makil dantza**
- makilada**
- makiladaka** adlag. 'makilaka'
- makiladun**
- makilaia* e. **makillaje**
- makilaka**
- makilakada**
- makilakari** iz. 'makila-kolpeka ari dena'
- makilakatu**, makilaka/makilakatu, makilakatzen. *du* ad.
- makilari** iz. 'makilekin jolasean ari dena'
- makilatu**, makila/makilatu, makilatzen. *du* ad.
- makilazo** iz. *Heg. Lgart.*
- makillaje**
- makillatu**, makilla, makillatzen. *da/du* ad.
- makilukaldi** iz. *Ipar.* 'makilada, makila-ukaldia'
- makilukaldika** adlag. *Ipar.*
- makina**
- makina-erreminta** *Heg.* h. **makina-tresna**, **makina tresna**
- makina-tresna** edo **makina tresna**
- makina bat**: *makina bat lagun gaixotu zen bidean; makina bat gizagaixok galdu du hor bizia.*
- makinagintza**
- makinatxo bat**
- makineria**
- makinista** iz. *Heg.*
- makinun** iz. *Ipar.* 'tratularia'
- makinungo** iz. *Ipar.*
- makinunkeria** iz. *Ipar.*
- mako**
- makodun**
- makola** iz. *Ipar.* h. **makulu**
- makolatu**, makola/makolatu, makolatzen. *da/du* ad. *g.er.* 'makotu'
- makotu**, mako/makotu, makotzen. *da/du* ad.
- makro** iz. *Inform.*
- makrobiotika**
- makroegitura** iz. *Hizkl., Liter.*
- makroekonomia**
- makroekonomiko**
- makrokosmos**
- makromolekula**
- makroskopiko** izond.
- makrozefalia**
- makula 2** iz. *Anat.*
- makulu**
- makur 1** izond.
- makur 2** iz. *Batez ere Ipar.* 'ezbeharra, istripua'
- makurbide**
- makurdura**
- makurgaitz**
- makurgune**
- makurka**
- makurkeria**
- makurki**
- makurraldi**
- makurrarazi**, makurraraz, makurrarazten. *du* ad.
- makurrera**
- makurtasun**
- makurtu**, makur/makurtu, makurtzen. *da/du* ad.
- makur-makur** egin
- makurtzaile**
- makurtze**
- makutsik* e. **mahuka-hutsik**
- mala 1** iz. *Ipar.* 'kutxa'; 'maleta-lekua'
- malabarera** (hizkuntza)
- malabarismo**
- malabarista**
- malaboar** (herritarra)
- malapartatu 1**, malaparta, malapartatzen. *du* ad. *Ipar.* 'barreiatu, hondatu'
- malapartatu 2** izond. *Heg. Lgart.*
- 'madarikatua'
- malardatz** iz. *g.er.*
- malaria**
- malaskatu**, malaska, malaskatzen. 1 *da/du* ad. 'higatu, edertasuna galdu' 2 *da/du* ad. 'laztasunez igurtzi, marruskatu' 3 *da/du* ad. 'mailatu'

malats 1 1 izond. 'emea, ezta' 2 izond. 'mardula, guria'
malats 2 iz. (gaztagintzako tresna)
malatu iz. 'erretena'
malawiar (herritarra)
malaysiar (herritarra)
malaysiera (hizkuntza)
malba iz. *Malva sp.* eta *Althaea sp.*
malba gorri *Althaea rosea*
malba zuri *Althaea officinalis*
malda 1 iz. 'aldapa': *malda gora*; *maldan gora*; *malda gora joan, etab.*; *maldan gora joan, etab.*; *malda behera*; *maldan behera*; *malda behera abiatu*; *malda behera amildu*; *maldan behera abiatu*; *maldan behera amildu*; *malda gora egin*. 2 iz. *Ipar.* 'babesa, geriza': *haize-maldan*.
malda-behera iz.: *malda-behera batean*.
malda-gora iz.: *malda-gora ez dadin izan hain gogorra*.
maldagarri izond. *Ipar.* 'babesgarria'
maldatsu izond. 'aldapatsua'
maldatu 1, *malda/maldatu*, *maldatzen*. *du* ad. 'babestu': *bere burua maldatzeko*.
maldivar (herritarra)
maldivera (hizkuntza)
maldizio
malenkonia iz. *Jas.*
malenkoniatsu izond. *Jas.*
malenkoniatu, *malenkonia/malenkoniatu*, *malenkoniatzten*. *da* ad. *Jas.*
malerus izond. *Zub.* h. **malurus**
malet izond. *Ipar.* 'ahula'
maleta
maletar (herritarra)
malezia
malezian adlag. *g.er.*
maleziaz adlag. *g.g.er.*
maleziagabe izond. *g.er.:* *bihotz xahu eta maleziagabeak*.
maleziatsu
malformazio
malgaxe (hizkuntza)
malgu
malguki 1 adlag. 'malgutasunez'
malguki 2 iz. 'gorputz edo gailu elastikoa'

malgutasun
malgutu, *malgu/malgutu*, *malgutzen*. *da/du* ad.
maliar (herritarra)
malin izond. *Ipar.* 'motela, indar gutxikoa' *malizia** e. **malezia**
malkar 1 iz. 'aldapa' 2 izond. 'aldapatsua'
malkartsu
malkartu, *malkar/malkartu*, *malkartzen*. *da/du* ad. 'amildu'
malko iz.: *malkozko haran honetan*.
malko-guruin edo **malko guruin**
malkotan adlag.
mallabitar (herritarra)
malmetitu, *malmeti*, *malmetitzen*. *da/du* ad. *g.er.* 'estutu, larritu'
malmutz izond *Bizk.* 'maltzurra'
malmuzkatu, *malmuzka*, *malmuzkatzen*. *du* ad. *Bizk. g.er.* 'engainatu'
malmuzkeria iz. *Bizk.*
malta
maltar (herritarra)
maltera (hizkuntza)
*maltso** e. **mantso**
maltzur
maltzurkeria
maltzurki
maltzurtasun
maltzurto, *maltzur/maltzurto*, *maltzurtzen*. *da* ad.
malur iz. *Batez ere Ipar.* 'zorigaitza': *oi ene malurra!*
malurto, *malur/malurto*, *malurtzen*. *da/du* ad. *Ipar.* 'kaltetu'; 'kalte egin'
malurus
maluruski
maluta
mama iz. *Haur.* 'edaria'
mamala izond. *Herr.* 'memeloa' (emakumeez mintzatuz)
mami 1 iz.: *ogiaren mamia*. 2 iz. *Gip.* 'gatzatua, gaztanbera' 3 izond.: *adiskide mamia*.
bihotz-mami *Jas.:* *maite dut bihotz-mamiaren mamiaino*.
mamidun
mamigabe izond.

mamikatu, mamika, mamikatzen. *du* ad.
Ipar. 'birrindu'
mamiki adlag. *g.er.*
mamitsu
mamitu, mami/mamitu, mamitzen. *da/du*
 ad.
mamitze
mamor izond. *Ipar.* 'biguna': *lur onetik*
heldu den landare mamorra.
mamorro iz. *Gip.* 'zomorroa'
mamu
mamurketa iz.
mamurtu, mamur, mamurtzen. 1 *du* ad.
Bizk. Sin. **mastekatu**; **murtzikatu** 2
du ad. *Bizk.* 'hausnartu, gogoan erabili'
mamurtze
mamut iz. *Mammot sp.*
mamutu, mamu/mamutu, mamutzen.
da/du ad. 'mozorrotu'
mamutxa iz. 'zomorroa'
mana 1 iz. 'Jainkoak israeldarrei
 basamortuan igorri zien janari
 miragarria'
manaerraz
manager
managuar (herritarra)
 manaiatu* e. **maneiatu**; **maneatu**
manak iz. pl. *Ipar.* '(Eliz) deiak'
manamar (herritarra)
manamendu iz. *Ipar.* 'agindua'
manari iz. *Ipar. g.er.* 'manatzailea'
manatu, mana, manatzen. *du* ad. *Ipar.* eta
Naf.
manatzaile iz. *Ipar.* eta *Naf.*
mandabide
mandako iz. 'mando gaztea'
mandamentu iz. *Heg. Erl.* 'agindua'
mandaperrexil iz. *Daucus carota.*
mandar 1 iz. 'mando arra'
mandar 2 iz. *Naf.* 'mantala'
mandarin
mandarina
mandarinondo iz. *Citrus deliciosa*
mandatari
mandataritza
mandatu iz.
mandatuak egin 'erosketak egin'

mandatu egin 'eskatu': *ezkontzeko*
mandatu egin diot atzo.

mandazain

mandeuli iz. *Hippobosca equina*

mandil iz. *Ipar.* 'bidelapurra'; 'gizatxarra'

mandilkeria iz. 'mandilari dagokion egite
 gaitzesgarria'

mandio

mando

mando-azienda edo **mando azienda**

mandolina iz. *Mus.*

mandotegi

mandragora iz. *Mandragora officinarum*

mandrain izond. *Ipar.* 'nagia, alferra'

manduler iz. *Ipar.* 'bidelapurra'

maneatu, manea, maneatzen. 1 *da/du* ad.

'atondu, prestatu' 2 *du* ad. '(janaria)

prestatu, ondu' 3 *du* ad. '(lurra) landu'

maneatzaile

maneatze

maneiatu, maneia, maneiatzen. *du* ad.

'erabili': *armak maneiatu.*

manei

manera iz. *Ipar.* eta *Naf.*

maneran

manestzar iz.

manex izond. *Zub.*

manex ardi

manexina iz. *Zub.* '(Zuberotarrentzat)

emakume baxenabartarra edo

lapurtarra'

manganeso

mango iz. 'mangondoaren fruitua'

mangolino iz. *Bizk. Sin.* **karrakela**

mangondo iz. *Mangifera indica.*

mania

maniako izond.

manierismo

manierista

manifestaldi

manifestari

manifestatu, manifesta, manifestatzen. 1

da ad. *Heg.:* *milaka lagun manifestatu*

ziren Bilboko kaleetan. 2 *du* ad. *Ipar.:*

milaka lagunek manifestatu zuten

Baionako kaleetan.

manifestatzaile

manifestazio iz. *Sin. agerraldi, kale agerraldi*

manifestu

manikeismo

manikeo

manilar (herritarra)

maniobra

manioka iz. *Manihot esculenta.*

manipulatu, manipula, manipulatzen. *du* ad.

manipulazio

manipurera (hizkuntza)

maniura iz. (musika-tresna)

manka iz. *Ipar.* (armairu mota)

mankatu, manka/mankatu, mankatzen. 1 *da/du* ad. 'min hartu' 2 *da/du* ad. 'zauritu' 3 *da/du* ad. 'elbarritu'

manometro iz. *Fis.*

mansiera (hizkuntza)

manta iz. *Heg.* 'burusia, tapakia'

mantal 1 iz. (jantziak ez zikintzeko, horien gainean jartzen den soinekoa) 2 iz. (gorputzaren aurreko aldea babesteko, gainerako jantzien gainean ezartzen den janzkia)

aurreko mantal

mantar 1 1 iz. *Ipar.* 'emakumeen atorra' 2 iz.: *abarka-mantarrak.*

mantar 2 iz. 'enplastua'

mantelina

mantendu, manten, mantentzen. 1 *da/du* ad. '(abereak) elikatu' 2 *da/du* ad. 'iraun edo iraunarazi, atxiki'

mantenimendu* e. **mantentze**

mantentzaile

mantentze iz.: *mantentze-lanak.*

mantenu iz.: *mantenua eta soldata.*

mantenugai

mantisa iz. *Mat.:* *karakteristika eta mantisa.*

mantoi iz. *Heg.*

mantso

mantsoki

mantsotasun

mantsotu, mantso/mantsotu, mantsotzen. *da/du* ad.

mantu iz. *Heg.*

mantupe iz. [batez ere leku-denborazko kasuetan erabiltzen da]

mantxa iz. *Heg. Herr.* 'orbana'

mantxot iz. *Ipar.* 'besomotza'

mantxu izond. eta iz. *Heg. Herr.* 'besomotza'

manu

manuz: *erregearen manuz egiten zuen limosna.*

manufaktura iz. 'langintza'; 'eskulangintza'

manuko iz. *Ipar.* 'manupekoa, mendekoa'

manukor izond. *g.er.* 'esanekoa'

manupe iz. [batez ere leku-denborazko kasuetan erabiltzen da] *Ipar.*

manupeko iz. *Ipar.*

manxera (hizkuntza)

mañariar (herritarra)

mañeruar (herritarra)

mañuetar (herritarra)

maoismo

maoista

maoriera (hizkuntza)

mapa

mapamundi iz. 'Lurrazala bi hemisferiotan banatua irudikatzen duen mapa'

mapatxe iz. *Procyon rotor*

maputoar (herritarra)

marabedi

marabu iz. *Leptoptilos sp.*

marabut 1 iz. (ermitau musulmana) 2 iz. (eraikina, ermitau santuaren hilobia)

maradikatu* e. **madarikatu**

marai iz. 'marabedia'

marai iz. 'marabedi bat balio duen txanpona'

maraka iz. (musika-tresna)

mara-mara adlag.: *elurra mara-mara ari zuen.*

marañondar (herritarra)

marapilo iz. *Bizk.* 'korapiloa'

marasma iz. *Bizk.* 'armiarma'

marathera (hizkuntza)

maratila

maratoi

maratz

maraztasun

- marbre** iz. *Ipar. g.er. h. marmol;*
haitzurdin
- mardaila** iz. 'gaizki-esatea'
- mardo** 1 izond. *Bizk.* 'mardula' 2 izond.
Zub. 'biguna, guria'
- mardoki**
- mardotasun** iz. *Bizk.*
- mardotu**, mardo/mardotu, mardotzen.
da/du ad. Bizk.
- mardul** izond. eta adlag.
- marduldu**, mardul/marduldu, mardultzen.
da/du ad.
- mardulik** adlag. 'mardul'
- mardulki** adlag.
- mardultasun**
- marea**
marea beltz
- mareabehera** iz. 'itsasbehera'
- mareagora** iz. 'itsasgora'
- marearteko** izlag. *Ekol.*
- mareatu**, marea/mareatu, mareatzen.
da/du ad. Heg. 'zorabiatu'
- marexal 1** iz. *Ipar.* 'albaitaria'
- marexal 2** iz. *Ipar. h. mariskal*
- marfil** iz. h. **boli**
- margarina**
- margarita** iz. 'bitxilorea'
- margo** iz. *Sin.* **pintura**
- margodun**
- margogai** iz. *g.er.* 'koloregaia'
- margolan**
- margolari**
- margolaritza**
- margotsu** izond. 'koloretsua'
- margotu**, margo/margotu, margotzen. *du*
ad. Sin. **pintatu**
- margotzaile**
- margotze**
- margoztatu**, margozta, margoztatzen. *du*
ad. 'margotu'
- margul**
- marguldu**, margul/marguldu, margultzen.
da/du ad.
- margultasun**
- mari** [elkartuen lehen osagai gisa erabilia;
 erdeinuzkoa da]: *mari-maistra; mari-*
maisua; mari-matraka; mari-mutil;
mari-mutiko; mari-motrailu; mari-
gizon; mari-zikin.
- marian** adlag.: *marian berotu; marian*
egosarazi; marian egosi.
- marianista**
- mariar** (herritarra)
- mariatu**, maria, mariatzen. *du ad. Ipar.*
 '(karea) hil'
- mariburdu**
- mariera** (hizkuntza)
- marigorri** edo **marigorringo** iz.
Coccinellidae Sin. katalingorri;
amona mantangorri
- marihuana**
- marijesi** iz. pl. 'Gernikaldeko gabon-
 kantak'
- marika** iz. *Ipar.* 'txorimaloa'
- marikoi 1** izond. *Heg. Lgart.* (irain-hitza)
- marikoi 2** iz. *Stercorarius sp.*
- marina**
- marinada**
- marinatu**, marina, marinatzen. *du ad.*
- marinba** iz. (musika-tresna)
- marinel**
- marioneta* e. **txotxongilo**
- mariorratz** iz. *Libellula*
- maripulis** iz. *Ipar.*
- marisa** izond. eta iz. *g.er.*
- mariskal**
- marisorgin** iz. *Mantis religiosa*
- marista**
- maritxu** izond. eta iz. *g.er.*
- maritzar** iz. 'emagaldua': *maritzar adinbat*
manestzar bada munduan.
- marka 1** iz. 'seinalea, ezaugarria'
- marka 2** 1 iz.: *marka hautsi, marka*
berdindu. (kiroletakoa) 2 iz.: *industri*
marka. (merkataritzakoa)
- marka 3** iz. (golde mota)
- markagailu** iz. *Kirol.*
- markatu**, marka/markatu, markatzen. *du*
ad.
- markatze**
- markes**
- markesa**
- markeserri**
- markesgo** iz. 'markes-titulua'

markestu, markets/markestu, markesten.
du ad. Ipar. 'akastu, koskatu'

marketin

markets 1 izond. 'akastuna' 2 iz. 'akatsa'

markinar (herritarra)

marko 1 1 iz. 'testuingurua' 2 iz. 'zenbait gauza inguratzeke egitura'

marko 2 iz. (dirua)

marloi iz. 'antxeta'

marmalo iz. *Ipar.* 'zomorroa'

mar-mar adlag.

mar-mar-mar

marmar

marmar egin

marmarrean

marmarikatu, marmarika, marmarikatzen.
du ad.

marmario iz. *Gip.* 'marmarra'

marmarioz

marmariza iz. 'marmarra'

marmarka

marmarka jardun

marmarti

marmartu, marmar/marmartu,
marmartzen. *du ad.*

marmelada

marmita

marmitako iz.

marmoka iz. *Cl. Scyphozoa*

marmol

marmol-harri edo **marmol harri**

marmola* e. **marmol**

marmolari

marmota iz. *Marmota sp.*

marmuka* e. **marmoka**

marmutxa iz. *Ipar.* 'zomorroa'

marokoar (herritarra)

maronita

marra 1

marradun izond. eta iz.: *jertse marraduna; (oilo) marraduna..*

marraga* e. **marrega**

marraka iz. (ardien, ahuntzen, eta abarren orroa)

marraka egin

marrakaz

marrakaldi

marrakari

marrakatu [izond. gisa erabiltzen da]:
arropa marrakatuak; ilea hauts kolore marrakatu.

marraketa

marranta 1 iz. 'eztarri latza' 2 iz. *Ipar.* 'buruko hotzeria'

marrantatu, marranta/marrantatu,
marrantatzen. *da ad.*

marraño

marraska iz. *Batez ere Ipar.* 'orroa':
negar-marraskak.

marraska egin

marraskaz

marraskari 1

marraskatu 1, marraska/marraskatu,
marraskatzen. *du ad. Ipar. g.er.* 'marraska egin'

marraskatu 2, marraska/marraskatu,
marraskatzen. *du ad.* 'karraskatu'

marraskilo* e. **barraskilo**

marratu, marra/marratu, marratzen. *du ad.*

marratxo

marratzaile

marraza iz. *Ipar.* 'ganibet handia'

marrazain iz. *Kirol.*

marrazketa

marrazki

marrazki bizidun

marrazkigile

marrazkilari

marrazo iz. *Lamnidae*

marrazte

marraztu, marraz/marraztu, marrazten. *du ad.*

marrega iz. 'artilezko oihal arrunta'

marro 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'aharia'

marro 2 iz. 'engainua, iruzurra'

marroi

marroiz izond. 'arlotea, zarpaila, narrasa'

marroiztu, marroiz/marroiztu, marroizten.
da ad. Bizk. 'maiztu'

marroka adlag. *Heg.* 'ezkutaketan'

marro-marroka

marru

marruaz adlag.

marru egin

marrualdi iz.: *udazkeneko marrualdian erabakiko da ar kementsuena zein den.*

marrubi iz. *Fragaria vesca*

marrubia iz. *Zah.* 'marrua, marruma'

marruka

marruma

marrumaz adlag.

marrumaka

marrumalari

marruskadura

marruskaldi

marruskatu, *marruska*, *marruskatzen.* *du* ad.

marrusketa iz. 'zurginaren lanabesa'

marshalldar (herritarra)

marshallera (hizkuntza)

marteilu iz. *Ipar.* 'mailua, mailuxka'

martensita iz. *Metal.*

martensitiko izond. *Metal.*

marti iz. *Bizk.* h. **martxo**

marti-oilar edo **marti oilar**

martin iz. *Uris sp.* eta *Cepphus sp.*

martin arrantzale *Alcedo atthis*

martinar iz. *g.er.* 'txitxarra'

martineta iz. h. **martin arrantzale**

martingala iz. *Heg. Beh.* 'amarrua, trikimailua'

martinsalto iz. *Ipar.* eta *Naf.* h.

matxinsalto

martir iz. *Ipar.* h. **martiri**

martiri

martirio

martiritza 1 iz. 'martirioa' 2 iz. 'martiri izatea'

martirizatu, *martiriza*, *martirizatzen.* *du* ad.

martitzen iz. *Bizk.* h. **astearte**

martopil

martupial iz. eta izond. *Zool.*

martupio iz. *Sin.* **sabel-poltsa**, **sabel poltsa**

martutz iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'masusta'

martxa

martxan (batez ere *egon / izan* eta *ipini / jarri / ezarri* aditzekin erabiltzen da)

martxandiza iz. *Ipar.* h. **salgai**

martxo

martxuetar (herritarra)

martxuka iz. *Ipar.* 'masusta'

martxuka gorri *Ipar.* 'masusta gorria'

martxuka-txori edo **martxuka txori** 'txinboa'

martxukaondo iz. 'masustondoa'

martzal izond. *Heg.* 'sendoa, indartsua'

martzillar (herritarra)

maruga iz. *Zub.* 'arbolako masusta'

maruga beltz

maruga zuri

marugatze iz. *Zub.* 'masustondoa'

marugatze beltz

marugatze zuri

marxismo

marxismo-leninismo

marxista

marxista-leninista

masa

masaia* e. **masaje**

masail

masaileko iz.

masailekoka

masailezur

masaje

masakratu, *masakra*, *masakratzen.* *du* ad.

masakre iz. *Ipar.* 'sarraskia'

maseruar (herritarra)

masia iz. (Kataluniako baserri-antzekoa)

masibo izond. 'jendetsua'; 'ugaria'

masifikazio

maska iz. *Ipar.* h. **maskara**

maskal

maskaldu, *maskal/maskaldu*, *maskaltzen.* *da/du* ad.

maskara iz. 'mozorroa'

maskarada

maskaratu, *maskara/maskaratu*, *maskaratzen.* *da/du* ad. 'mozorrotu'

maskarotu, *maskaro/maskarotu*, *maskarotzen.* *da* ad.

maskatar (herritarra)

maskelu iz. *g.er.* 'pertzta'

maskor

maskordun

maskota iz.

- maskulo** iz.
- maskulinitate** iz.
- maskulino** izond.
- maskur** iz. 'eskuetako gogorgunea'
- maskuri** 1 iz. 'gernu-zorroa' 2 iz. *Ipar.*
'maskurra'
- maskurtu**, maskur/maskurtu, maskurtzen.
da/du ad.
- masoi** iz. *Heg.*
- masokismo**
- masokista**
- masoneria** iz. *Heg.*
- masopa* e. **mazopa**
- maspil** iz. 'mailatua, akatsa'
- maspildu**, maspil/maspildu, maspiltzen.
da/du ad.
- maspildura**
- maspreza** iz. (brankako masta-modukoa)
- masta**
- mastadi** iz. *Sin.* **masta** (pl.)
- mastekatu**, masteka, mastekatzen. *du* ad.
Sin. **mamurtu**; **murtzikatu**
- mastekatzaile**
- master**
- mastitis** iz. *Med.*
- mastodonte**
- mastrikatu**, mastrika, mastrikatzen. *da/du*
ad. *g.er.* 'zimeldu'; 'higatu'
- masturbatu**, masturba, masturbatzen.
da/du ad.
- masturbazio**
- masusta** iz. 'laharraren eta masustondoaren
fruitua'
- masusta-arbola** edo **masusta arbola**
'masustondoa'
- masusta gorri**
- masusta-txori** edo **masusta txori**
'txinboa'
- masustondo** iz. *Mora sp.*
- matadera** iz. 'txabetarentzako arteka'
- mataderia** iz. *Heg. Beh.* 'hiltegia'
- matalaz** iz. *Ipar.* h. **lastaira**
- mataputxa** iz. 'arrain batzuk hiltzeko
mazoa'
- matarraski** iz. (tresna baten izena)
- mataza**
- matazatu**, mataza/matazatu, matazatzen.
du ad.
- matazura** iz. 'matazak hariltzeko tresna'
Sin. **matazuzki**
- matazuzki** iz. *Sin.* **matazura**
- mate 1** izond. 'distira gabea'
- mate 2** 1 iz. *Ilex paraguariensis* 2 iz.
(infusioa)
- matela** iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'masaila'
- matelako** iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'masailekoa'
- matelezur**
- matematika**
- matematikari** iz.
- matematiko** izond.: *kalkulu matematikoak.*
- matematikoki**
- materia 1** iz. 'gaia'
- materiazko**
- materia 2** iz. *Herr.* 'zornea'
- materiadun**
- materiagabe** izond.
- materiagabeko** izlag.
- material** iz. eta izond.
- materiale* e. **material**
- materialismo**
- materialista**
- materialki** adlag.
- materiatu**, materia/materiatu, materiatzen.
da/du ad. *Herr. g.er.* 'zornatu'
- mato** iz. *Ipar.* 'makila lodia'
- matoi** iz. 'gazta egiteko gatzatu bildua'
- matrail** iz. 'masaila'
- matraileko**
- matrailezur**
- matraka 1** iz. *Bizk. Herr.* 'istilua,
iskanbila'
- matraka 2** izond.: *hori neska matraka!*
- matraze** iz.
- matriarkal** izond. 'matriarkatuari
dagokiona'
- matriarkatu** iz.
- matrikula**
- matrikulatu**, matrikula/matrikulatu,
matrikulatzen. *da/du* ad. *Heg.*
- matrikulatze**
- matrikulazio**
- matrize** iz. *Mat.*
- matutia** iz. pl.
- matxete** iz. (aihotz mota)
- matxinada**

matxinarazi, matxinaraz, matxinarazten.
du ad.
matxinatu, matxina, matxinatzen. *da ad.*
matxingarratz iz. *Bizk.* 'mingarratza'
matxingorri iz. *Bizk.* 'marigorringoa'
matxino
matxinsalto iz. *Subord. Saltatoria*
matxismo iz.
matxista
 matxite* e. **matxete**
matxura
matxuratu, matxura/matxuratu,
 matxuratzen. *da/du ad.*
mau 1 h. miau
mau 2 iz. *Bizk.* 'hozka'
 mauka 1* e. **mahuka**
mauka 2 iz. 'aukera aparta'
mauka-mauka adlag. (jateko moduz
 mintzatuz)
maukari izond. h. **miaulari**
maula iz. *Zuz.*
maula egin *Zuz.*
mauletar (herritarra)
mauritanar (herritarra)
mauriziar (herritarra)
mausar iz. *g.er.*
mauser iz. (fusil mota)
mausoleo
maxela iz. *Ipar. Adkor.* 'mazela'
maxima iz.
maximalismo
maximalista
maximo iz. *Mat.*
mazal izond.
mazapan
mazatu, maza, mazatzen. *da/du ad.*
 'mailatu'
maze iz. *Ipar. eta Naf.* 'bahea'
mazedoniar (herritarra)
mazedoniera (hizkuntza)
mazela iz. *Ipar. eta Naf.*
mazelako iz. *Ipar. eta Naf.*
mazelakoka adlag.
mazeratu, mazeratu, mazeratzen. *du ad.*
mazerazio
mazi 1 iz. *Bizk.* 'arrainak erakartzeko
 uretara botatzen den janaria, beita'

mazi 2 izond. *Zub.* 'maltzurra'
mazkar iz. (ibaiko arraina)
mazmarro iz. *g.er.* 'armarria'
mazo iz.
mazopa iz. *Phocaena phocaena*
mazpil iz. *Sorbus torminalis*
mazpil-elorri edo **mazpil elorri**
Crataegus azarolus
mbabanetar (herritarra)
mea
meandro iz. *Geogr.*
meategi
meatoki
meatzari
meatzaritza
meatze
meazulo iz.
medaila iz. 'domina'
medailoi iz. *Arkit.*
medegarri izond. eta iz.
medeapen iz.
media 1 iz. pl. (mus jokoan, hiru karta
 berdin)
mediana 1 iz. *Geom., Estat.*
mediana 2 iz. *Heg.* 'tarteko neurriko
 legatza'
mediar (herritarra)
mediatiko izond. 'komunikabideena,
 hedabideei dagokiena'
medikazio iz. *Med.*
mediku iz.
medikuntza
medio postpos.: *hori dela medio.*
-en medioz *Ipar.*
medisentzia iz. *Ipar. g.er.*
meditatu, medita, meditatzen. *du ad. Erl.*
 'meditazioa egin'
meditazio
medium
medizina iz. h. **sendagai**
medusa iz. 'marmoka'
mee iz. *g.er.* '(ardiaren) beea'
megafono
megalitiko izond.
megalito iz.
megalomania iz.
megalopolistar (herritarra)

megarar (herritarra)
megiddoar (herritarra)
mehail izond. *Ipar.* 'mehatsa, mehea'
mehaindar (herritarra)
mehaka 1 iz. 'bide meharra'
mehaka 2 iz. 'aldaka, gorputz-alboa'
mehaka-hezur edo **mehaka hezur**
mehakoil izond. *Ipar.* 'aski mehea'
mehar
mehargune
meharri iz. (eritasuna)
mehartasun
mehartu, mehar/mehartu, mehartzen.
da/du ad.
mehasta izond. 'mehe samarra'
mehastu, mehats/mehastu, mehasten.
da/du ad. *Ipar.* 'mehetu'
mehats izond. *Ipar.* 'mehea'
mehatu, meha, mehatzen. *da/du* ad. *Ipar.*
h. mehetu
mehatxagarri
mehatxari
mehatxatu, mehatxa, mehatxatzen. *du* ad.
mehatxatzaile
mehatxu
mehatxu egin
mehatxuz adlag.
mehatxuzko izlag.
mehatxuka
mehatz edo mehatze* e. **meatze**
mehazketa
mehaztu, mehaz/mehaztu, mehazten.
da/du ad. *Bizk.* 'bakandu'
mehe
mehe egin
mehe-egun
mehegune
meheki 1 adlag.
meheki 2 iz. 'giharra, gizenik gabeko
haragia'
mehelin iz. (pareta mota)
mehetasun
mehetu, mehe/mehetu, mehetzen. *da/du*
ad.
mehetze iz.: *ozono-geruzaren mehetzea.*
meiosi iz. *Biol.*
mekanika 1 iz. *Ipar.* 'tresna, makina'

mekanika 2 iz. 'Fisikaren atala'
mekanikari iz. 'makinak muntatzen edo
konpontzen dituen langilea'
mekanikeria iz. *Ipar.* 'mekanismoa'
mekaniko izond.
mekanikoki
mekanismo
mekanizatu, mekaniza, mekanizatzen. *du*
ad.
mekanizazio
mekanizismo iz.
mekanizista izond.
mekano iz. (jostailua)
mekanografia
mekanografiatu,
mekanografia/mekanografiatu,
mekanografiatzen. *du* ad.
meko izond. *Bizk.* 'erkina, ahula'
mekotu, meko/mekotu, mekotzen. *da/du*
ad. *Bizk.* 'ahuldu'
mela-mela egin
melamina iz.
melanina iz. *Biol.*
melankolia iz. 'malenkonioa'
melanoma iz. *Med.*
melatu, mela, melatzen. *da/du* ad.: *fruitu*
melatuak.
melekeoktar (herritarra)
melenga izond. *Ipar.* 'gozoegia izanik
gogaikarria gertatzen dena'
melidar (herritarra)
melodia
melodiko izond.
melodrama
melo iz. *Cucumis melo*
melokotoi iz. *Heg.* h. **mertxika**
melomano
memelo izond. *Herr.*
memento
mementoan
mementoko 1 izlag. 2 adlag.
'oraingoz'
memoria 1 iz. h. **oroimen** 2 iz. h.
oroitzapen
memorio iz. *Ipar.* h. **oroimen**
men 1
menean *Ipar.* 'mendea'

men egin
menera *Ipar.* 'mendera'
menetik *Ipar.* 'mendetik'
men-menean *Ipar.*
menarkia iz. '(emakumeen) lehen hilekoa'
menasta iz. *g.er.* 'metala'
menbru
menda 1 iz. *Mentha species*
menda-belar edo **menda belar**
mendabeltz iz. *Mentha spicata*
mendabiar (herritarra)
mendafin iz. *Mentha piperita*
mendaro iz. *Origanum majorana.*
mendaroar (herritarra)
mendatar (herritarra)
mendate
mendazar (herritarra)
mende 1 iz. 'ehun urteko denbora-bitartea'
menderen mende
mende 2 adlag. *Sin.* **menpe**
-en mende '-en mendean'
-en mendean: *etsaien mendean erori ziren.*
-en mendera
-en mendetik
mendean hartu
mendebal
mendebal alde
mendebal-haize
mendebaldar
mendebalde iz. 'mendebal aldea'
mendeburu iz. *Batez ere Ipar.*
'gendeurrena'
mendekari
mendekatu, mendeka, mendekatzen.
da/du ad.
mendekatzaile
mendekatze
mendekio iz. *Ipar.* h. **mendeku**
mendeko
Mendekoste
mendekotasun iz. 'mendetasuna'
mendeku
mendeku hartu edo **mendekua hartu**
mendekuz
mendel

mendemuga
menderaezin izond.
menderagailu iz. *Gram.*
menderakaitz
menderakuntza
menderarazi, menderaraz, menderarazten.
dio ad.
menderatu, mendera/menderatu, menderatzen. *du ad.*
menderatzaile
menderatze iz.
mendetasun
mendeurren
mendexar (herritarra)
mendi
mendi-bide edo **mendi bide**
mendi-bizkar edo **mendi bizkar**
mendi-buru edo **mendi buru**
mendi-gailur edo **mendi gailur**
mendi-gain edo **mendi gain**
mendi-gizon edo **mendi gizon**
mendi-hegal edo **mendi hegal**
mendi-hegi edo **mendi hegi**
mendi-kasko edo **mendi kasko**
mendi-lepo edo **mendi lepo**
mendi-magal edo **mendi magal**
mendi-mazela edo **mendi mazela**
mendi-mutil edo **mendi mutil**
mendi-punta edo **mendi punta**
mendi-tontor edo **mendi tontor**
mendi-zintzur edo **mendi zintzur**
mendi-zoko edo **mendi zoko**
mendi-zulo edo **mendi zulo**
mendialde
mendiar (herritarra)
mendiarte
mendibetar (herritarra)
mendibiltar (herritarra)
mendigoizale
mendigoizaletasun
mendigorriar (herritarra)
mendigune iz.: *Erdialdeko Mendigunea.*
mendikate
mendikotar (herritarra)
mendilerro
mendipe

- mendiratu**, mendira/mendiratu, mendirutzen. *da/du* ad.
- menditar**
- menditsu**
- menditzar**
- mendixka**
- mendizain**
- mendizale**
- mendizaletasun**
- mendoiz** *Ipar*.
- mendratu**, mendra, mendratzen. *da/du* ad. *Batez ere Ipar. eta Batez ere Naf.* 'gutxitu'; 'ahuldu'
- mendratzaile** *iz. eta izond. g.er.*
- mendre** *izond. Batez ere Ipar.*
- den mendrena**
- den mendreneko**
- den mendrenik**
- mendretasun**
- meneko** *izond. eta iz. Ipar.*
- meneratu**, menera/meneratu, meneratzen. *du* ad. *Ipar.*
- menestra** *iz. Heg.*
- menfistar** (herritarra)
- mengel** *izond. 'ahula, erkina'*
- mengeldu**, mengel/mengeldu, mengeltzen. *da/du* ad. 'ahuldu, erkindu'
- menhir**
- menia**
- meninge**
- meningitis**
- menisko** *iz. Anat., Fis.*
- menopausia** *iz.*
- menpe** adlag. *Sin. mende 2*
- menskeria** *iz. Ipar. 'ergelkeria, zozokeria'*
- menstu**, ments/menstu, mensten. 1 *zaio* ad. *Ipar. 'ments izan, falta izan'* 2 *da/du/zaio* ad. *Ipar. 'ergeldu, zozotu'*
- menta 1** *iz. 'arrakasta'*
- menta izan.** *du* ad. *Ipar. 'arrakasta izan'*
- menta 2* e. **benta**
- mental** *izond.*
- mentalitate** *iz.*
- mentatu**, menta/mentatu, mentatzen. *du* ad. 'txertatu'
- mentatzaile**
- ments 1** *izond. Ipar. 2 iz. Zub. 'eskasia, hutsa'*
- ments izan.** *du* ad. *Zub. 'falta izan, eskas izan'*
- mentsula** *iz. Heg. Arkit. Sin. kontsola*
- mentu** *iz. 'txertoa'*
- mentu-zotz** edo **mentu zotz**
- mentura**
- menturan**
- menturara** adlag.
- menturaz** adlag. 'beharbada'
- menturazko**
- menturatu**, mentura/menturatu, menturatzen. *da* ad.
- menturatze**
- menu**
- meñakar** (herritarra)
- mera** *iz. h. alkate; auzapez*
- merezi** *iz.*
- merezi onez**
- mereziarazi**, mereziaraz, mereziarazten. *du* ad.
- merezidun**
- merezi izan.** *du* ad.: *bere saria merezi du langile zintzoak; merezi du nolakoa den adieraztea. (*joateak merezi du e. joatea merezi du)*
- merezimendu**
- merezimenduzko**
- merezimendutsu** *izond. g.er. 'mereziduna'*
- merezitu**, merezi/merezitu, merezitzen. *du* ad.
- mergatz** *izond. Bizk. 'garratza'*
- meria** *iz. Ipar. Beh. h. udaletxe; herriko etxe*
- meridiano**
- merindade**
- merio**
- meritu** *iz. Herr.*
- merkaldi* e. **merkealdi**
- merkantilismo** *iz.*
- merkantzia** *iz. Heg. h. salgai; gai*
- merkatalgo** *iz. Sin. merkataritza*
- merkatar**
- merkataritza** *iz. Sin. merkatalgo*
- merkatu 1** *iz.*
- merkatu beltz**

merkatu 2, merka, merkatzen. *du ad.*
merkaturatu, merkatura/merkaturatu,
 merkaturatzen. *du ad. Ekon.*
merkaturatze iz.
merke
merke-zurrean
merkealdi
 merketu* e. **merkatu 2**
merketxo
merkurio iz. 'zilarbizia'
merla iz. *Ipar.* 'tupa'
 merlatu* e. **melatu**
mero iz. *Epinephelus guaza* eta *Polyprion americanus*
meroera (hizkuntza)
mertxika
mertxikondo iz. *Prunus persica*
mertzenario
mertzeria iz.
mesanotxe iz. *Heg. Beh.* 'gau-mahaia'
mesede
mesede egin
mesede izan. *du ad. Gip.:* *mesede* *dugu eskolatzea.*
mesederako *Heg.*
mesedetan: *askoren mesedetan egina.*
mesedez
mesedegarri
mesedegile
mesedetu, mesede/mesedetu, mesedetzen.
du ad. 'mesede egin'
meseniar (herritarra)
mesenterio iz. *Anat.*
mesfidantza
mesfidatu, mesfida, mesfidatzen. *da ad.*
mesianiko
mesianismo
mesiar (herritarra)
mesias
meskita iz.
mesodermiko izond. *Zool.*
mesodermo iz. *Zool.*
mesokarpo iz. *Bot.*
mesopotamiar (herritarra)
mespretxagarri izond. 'arbuigarria,
 erdeinagarria'

mespretxatu, mespretxa, mespretxatzen.
du ad. Ipar. 'gutxietsi'
mespretxu iz. *Ipar.* 'gutxiespena'
mestizaje iz.
mestizo
meta
metan adlag.: *garia metan jarri.*
metaboliko
metabolismo
metabolizatu, metaboliza, metabolizatzen.
da/du ad.
metafisika
metafisikari iz. 'metafisikaz diharduen
 filosofoa'
metafisiko izond.
metafora
metaforiko izond.
metagailu
metagarri izond.
metahizkuntza
metahizkuntzazko izlag. *Sin.*
metalinguistiko
metaka
metaketa
metal
metalezko
metal-iturri edo **metal iturri**
metal-ur edo **metal ur**
metalgintza
metaliko izond.
metalinguistiko izond. *Hizkl. Sin.*
metahizkuntzazko
metalurgia
metalurgiko
metamorfismo iz. *Geol.*
metamorfosi
metano
metanol
metapontoar (herritarra)
metarri iz. *g.g.er.* 'pilarea'
metastasi iz. *Med.*
metatartsiano izond. eta iz. *Anat.*
metatartso iz. *Anat.*
metatesi iz. *Fon.*
metatu, meta/metatu, metatzen. *du ad.*
metatzaile
metatze iz.

- metautendar** (herritarra)
- metazoo** iz. *Zool.*
- meteorito**
- meteorizatu**, meteoriza, meteorizatzen.
da/du ad. *Geol.*
- meteoro** iz. *Astron., Meteorol.*
- meteorologia**
- meteorologiko** izond.
- meteorologo** iz.
- metileno** iz. *Kim.*
- metiliko** izond. *Kim.*
- metilo** iz. *Kim.*
- metodiko** izond. 'metodoari dagokiona'
- metodismo** iz. *Erl.*
- metodista**
- metodo**
- metodologia**
- metodologiko**
- metonar** (herritarra)
- metonimia** iz. *Hizkl., Liter.*
- metraila**
- metrailadore**
- metrailatu**, metraila/metrailatu,
metrailatzen. *du* ad.
- metraileta**
- metrika**
- metriko**
- metritis** iz. *Biol.*
- metro 1**
- metro karratu** 'metro koadroa'
- metro koadro**
- metro kubiko**
- metro kubo**
- metro 2** iz. 'lur azpiko trena'
- metrologia** iz. 'neurketaren zientzia'
- metropoli**
- metxa**
- metxero 1** iz. *Heg.* 'erregailua' 2 iz. *Heg.*
'pizgailua'
- mexikar** (herritarra)
- meza**
- meza atera**
- meza berri**
- meza-diru** edo **meza diru**
- meza-emaile**
- meza eman**
- meza entzun**
- meza erran**
- meza esan**
- meza kantatu**
- meza lagundu**
- meza-laguntzaile** edo **meza laguntzaile**
- meza-liburu** edo **meza liburu**
- mezan** *Ipar.* eta *Naf.*
- meza nagusi**
- meza-sari** edo **meza sari** *Ipar.* eta *Naf.*
- mezatan** *Heg.*
- mezetan** *Heg.*
- mezako** izlag. eta iz. *Heg.* ((erlijioso) apaiza)
- mezalagun**
- mezenas**
- mezenasgo** iz.
- mezerdi**
- mezerdiko** iz. *g.er.* 'mezerdia, sagara'
- mezprezatu*** e. **mespretxatu**
- mezu**
- mezua egin** *Ipar.*
- mezulari**
- mezularitza**
- mezutu**, mezu/mezutu, mezutzen. 1 *du* ad.
Ipar. 'agindu, manatu' 2 *dio* ad. *Ipar.*
'mezua igorri'
- mg** ('miligramo'ren sinbolo nazioartekoa)
- mi** iz. (musika-nota)
- miaka** adlag. *Ipar.* 'miatuz'
- miaketa**
- miarritzar** (herritarra) *Sin.* **biarritzar**
- miatu**, mia, miatzen. *du* ad.
- miatzaile**
- miatze** iz.: *kontzientziako miatze* edo *etsamina.*
- miau**
- miauka**
- miaulari** izond.
- miazka** adlag. 'miazkatuz'
- miazkatu**, miazka/miazkatu, miazkatzen.
du ad.
- miaztu**, miaz, miazten. *du* ad.
- midiku*** e. **mediku**
- midikuntza*** e. **medikuntza**
- mielga** iz. *Squalus sp.*

mielina iz. *Biol.*
mieloide izond. *Med.*
migratu, migra, migratzen. *du* ad. [*nor*
kasurik gabea]
migratzaile
migrazio
mihi
mihian
mihi-arrain edo **mihi arrain** *Fam.*
Soleidae
mihi-gaizto edo **mihigaizto** izond.
mihi-luze edo **mihiluze** izond.
mihi-tzar edo **mihitzar** izond. *Ipar.*
'gaizki-errailea'
mihiz
mihizko
mihigaizto edo **mihi-gaizto** izond.
mihiluze edo **mihi-luze** izond.
mihitzar edo **mihi-tzar** izond. *Ipar.*
'gaizki-errailea'
mihidun
mihigabe izond.
mihilu iz. *Foeniculum vulgare subsp.*
Vulgare var. Azoricum
itsas mihilu iz. *Crithmum maritimum*
mihimen
mihipeko iz.
mihise iz. *Sin. izara; maindire*
mihise-denda edo **mihise denda**
mihiseria
mihiztatu, mihizta, mihizatzen. *du* ad.
Mekan., Inform.
mihura iz. *Viscum album*
mihuri iz. *Ipar. g.er.*
mika iz. *Cyanopica sp.* eta *Haematopus*
sp. eta *Pica sp.*
mika arrunt *Pica pica*
mikatz izond. 'mingotsa'
mikaztasun iz. 'mingostasuna'
mikaztu, mikatz/mikaztu, mikazten. *da/du*
ad. 'mingostu'
mikelete
miko
mikologia
mikologiko
mikologo
mikosi iz. *Med.*

mikra iz. h. **mikroi**
mikrobio
mikrobiologia
mikrobus
mikroegitura iz.
mikroekonomia iz.
mikroekonomiko izond.
mikroelektronika
mikroelementu
mikrofilm
mikrofitxa
mikrofono
mikrogramo
mikroi
mikroklima
mikrokosmo* e. **mikrokosmos**
mikrokosmos
mikromekanika
mikrometro
mikronesiar (herritarra)
mikroorganismo
mikroprozesadore iz. *Inform.*
mikroskopiko izond.
mikroskopio
mikrouhin
mikrozefalia iz. *Anat.*
mila zenbtz.: *mila eta berrehun; mila*
berrehun eta bi; bosna mila pezeta
zor dizkigute.
mila bana banatz.: *mila bana pezeta*
ordaindu dugu bazkaria.
mila esker
milatan adlag. *Sin. miletan*
milafrangar (herritarra)
milagarren
milagro iz. h. **mirari; mirakulu**
milagroar (herritarra)
milaka
milako iz.
milaren iz.
milazka iz. *Sin. tamariz*
milesker *Ipar.* eta *Naf.* 'mila esker'
miletan adlag. *Sin. milatan*
miletoar (herritarra)
milia
miliar zenbtz. 'mila milioi': *miliar bana.*
miliargarren

miliarka**milibar****miligramo****milika 1** iz. *Batez ere Ipar. eta Batez ere Naf. 2* adlag. *Batez ere Ipar. eta Batez ere Naf.:* *milika ari da.***milikarazi**, milikaraz, milikarazten. *dio* ad.**milikari****milikatu 1**, milika/milikatu, milikatzen. *du* ad.**milikeria** iz.**mililitro****milimetro****milioi** zenbtz.: *milioi bana; bosna milioi.***milioidun****milioika****milioiren** iz.**militante****militantismo****militantzia****militar****militarismo****militarizatu**, militariza, militarizatzen. *du* ad.**milizia****miliziano****milizkatu**, milizka, milizkatzen. *du* ad. 'milikatu'milu* e. **mihilu****milurteko****mimetiko** izond.**mimetismo****mimika** iz.**mimiko** izond.**mimo** iz. 'antzezpen isila'; 'antzezpen isila egiten duena'**mimosa** iz. *Acacia dealbata***min 1** 1 iz. 2 izond.: *piper mina; edari mina; adiskide mina.***minaren minez****min egin****min eman****minez****minez egon****min hartu****min hori****min izan****min 2** iz. *Bizk.* 'mihia'**mina** iz. (lehergailua)**minagre** iz. *Ipar.* h. **ozpin****minantz** iz. *g.er.***minarete** iz.**minatxa****minbera 1** izond.**minbera 2** iz. *Mimosa pudica***minberakaitz****minberakor** izond. *g.er.* 'erraz minberatzen dena'**minberatasun****minberatsu****minberatu**, minbera/minberatu, minberatzen. *da/du* ad.**minbizi****minbizidun**mindegi* e. **mintegi****mindu**, min/mindu, mintzen. *da/du* ad.**mindulin** izond. *Ipar.***mindulinkeria** iz. *Ipar.***mindun** izond.**mindura****minduri** iz. *Ipar.* 'erostaria, hiletaria'**mineral****mineralizatu**, mineraliza, mineralizatzen. *da/du* ad.**mineralizazio****mineralogia****mineralurgia****mineri****mingain** iz. 'mihia'**mingain-gaizto** edo **mingaingaitzo** izond. *Gip.* 'mihi-gaiztoa'**mingain-luze** edo **mingainluze** izond. *Heg.* 'mihi-luzea'**mingaingaitzo** edo **mingain-gaitzo** izond. *Gip.* 'mihi-gaiztoa'**mingainluze** edo **mingain-luze** izond. *Heg.* 'mihi-luzea'**mingar** izond. *Zub.* 'mingotsa, garratza'**mingarratz** iz. *Rumex acetosa***mingarri****mingatz** izond. *Zub.* 'mingotsa'**mingor 1** iz. *Gallinago gallinago***mingorri** iz. 'elgorria'**mingostasun**

mingostu, mingots/mingostu, mingosten.
da/du ad.

mingots

mingotx iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'mingarratza'

mingrana

mingranondo iz. *Punica granatum*

miniatura

minigona

minimizatu, minimiza, minimizatzen. *du*
ad.

minimo iz. *Mat.*

minio iz.

ministergoa* e. **ministerio**

ministerio

ministeritza* e. **ministerio**

ministrari* e. **ministro**

ministraritza* e. **ministerio**

ministro

minitel

minki adlag.

minkor

minor izond. *Mus.*

minoría* e. **gutxiengo**

minskar (herritarra)

minsor iz.

mintasun

mintegi

mintsu

mintu* e. **mindu**

mintz

mintzabide

mintzaera 1 iz. 'mintzatzeko modua'

mintzaera 2* e. **mintzaira**

mintzagai

mintzaide

mintzaira

mintzalari

mintzaldi

mintzaleku

mintzamen

mintzamolde

mintzapraktika

mintzarazi, mintzaraz, mintzarazten. *du*
ad.

mintzategi

mintzatu, mintza, mintzatzen. *da* ad.

mintzatzaille

mintzatzte

mintzo iz.: *mintzo-debekua* (toteltasuna).

mintzo izan. *da* ad.

mintzul izond. *g.g.er.* 'mutua'

mintzura

minuet

minus iz. *Mat.*

minuskula iz. *Sin.* **letra xehe**

minutu

minxka iz. *Ipar. g.er.*

miñoi

miokardio

miope

miopia

mira iz. 'mirespena'

mira egin 1 'harritu' 2 'norbaiten edo zerbaiten falta nabaritu'

mira izan. *da* ad. *Ipar.* 'harritzekoa izan'

miraz egon

miraz gelditu

miraz jarri

miraballestar (herritarra)

mirabe

mirabetasun iz. *g.er.* 'mirabetza'

mirabetu, mirabe/mirabetu, mirabetzen.
da/du ad.

mirabetza

mirafuentestar (herritarra)

miragarri

miragarritzko

miragarriki adlag. *Ipar.*

miragarriro

miragarritasun

mirail iz. *Ipar.* 'ispilua'

mirakulu iz. *Ipar. Sin.* **mirari**

ez da mirakulu *Ipar.* 'ez da harritzekoa' (baiezko perpausetan ere ager liteke, *mirakulu da zu hemen agertzea bezalakoetan*)

mirakuluz

mirakuluzko

mirandar (herritarra)

mirandes (hizkuntza)

mirari

ez da mirari 'ez da harritzekoa'

mirariz

mirarizko
mirarigile
miraritsu
miraritu, mirari/miraritu, miraritzen. 1 *da/du* ad. 'harritu' 2 *du* ad. 'miretsi'
miratu, mira/miratu, miratzen. *da/du* ad. *Batez ere Ipar.*
miratzaile iz. 'miratzen duena'
miratze
miresgarri
miresle
mirespen
mireste iz. *g.er.* 'mirespena'
miretsarazi, miretsaraz, miretsarazten. *dio* ad.
miretsi, mirets, miresten. 1 *du* ad.: *haren bertutea miretsi zuten paganoek.* 2 *da* ad.: *han ikusi zuenaz miretsi zen.*
mirestek
miriapodo iz. *Zool.*
mirotz iz. 'gabiraia'
mirra
mirrin
mirrindu, mirrin/mirrindu, mirrintzen. *da/du* ad.
mirto iz. *Myrtus communis*
miru iz. *Milvus milvus*
miru-buztan edo **miru buztan** (ardien belarriko marka)
miruxka iz. 'belatz txikia'
misal iz. 'meza-liburua'
misanthropo
misera iz. *Homarus gammarus*
miserable
miserere iz. (salmo baten izena)
miseria
miseriazko izlag.: *negarrezko eta miseriazko haran honetan.*
miserikordia 1 iz. *Zah.* 'errukia'
miserikordiazko izlag. *Zah.* 'errukizkoa'
miserikordia 2 iz. 'erruki-etxea'
miserikordios edo **miserikordioso** izond. *Zah.* 'errukiorra'
misiar (herritarra)
misil
misio iz. *Erl.:* *misioetara joan.*
misiolari

misiolaritza
misionest iz. eta izond. *Ipar.* h. **misiolari**
misionista h. **misiolari**
miskitoera (hizkuntza)
misoginia
misogino
mistela iz. *Heg.* 'ardo gozoa'
misterio
misteriozko
misteriotsu
mistifikatu, mistifika, mistifikatzen. *du* ad.
mistifikazio
mistika
mistiko
mistizismo
misto 1 iz. *Heg. g.er.* 'pospoloa'
misto 2: *parlamentuko talde mistoa.*
mistratar (herritarra)
mitanniar (herritarra)
miter iz. *Juniperus sabina*
mitifikatu, mitifika, mitifikatzen. *du* ad.
mitifikazio
mitikiltar (herritarra)
mitiko
mitilenetar (herritarra)
mitin
mitinlari
mito
mitokondria iz. *Biol.*
mitologia
mitologiko
mitosi iz. *Biol.*
mitra 1
mitradun izond.: *abade mitraduna.*
mitrailus* e. **metrailadore**
mitxa* e. **metxa**
mitxeleta iz. h. **tximeleta**
mitxirrika iz. *Gip.* h. **tximeleta**
mitxoleta iz. *Papaver rhoeas*
mixkandi iz. *Zub.* 'morroia, zerbitzaria'
mixomatosi iz. *Albait.*
mizenastar (herritarra)
mizke 1 izond. *Bizk.* 'gurikeriara emana' 2 izond. *Bizk.* 'mardula'
mizkeria iz. *Bizk.* 'gurikeria'
mizkin

mizkindu, mizkin/mizkindu, mizkintzen.
da ad. 'mizkin bihurtu'

mizkinkeria

mizpira

mizpiratze iz. 'mizpirondoa'

mizpirondo iz. *Mespilus germanica*

Japoniako mizpirondo *Eriobotrya japonica*

mizto iz. 'suge eta muskerren mihia'

miztor iz. *g.er.* 'miztoa'

ml ('mililitro'ren sinbolo nazioartekoa)

mm ('milimetro'ren sinbolo nazioartekoa)

moarratu, moarra, moarratzen. *du* ad.
g.er. 'inausi'

mobilizatu, mobiliza, mobilizatzen. *du* ad.

mobilizazio

mobitu* e. **mugitu**

moda

modako

modan egon

modan izan

modan jarri

modara

modal

modalitate

modaltasun iz.

modelaketa

modelatu, modela, modelatzen. *du* ad.

modelismo

modelo

modelogile

moderatu, modera, moderatzen. *da/du* ad.

moderatzaille

moderazio

modernismo

modernista

modernitate

modernizatu, moderniza, modernizatzen.
da/du ad.

modernizazio

moderno

modernotasun

modestia 1 iz. *Zah.* 'apaltasuna' 2 iz. *Zah.*
'lotsa, modu ona (janzkeran)'

modiloi iz. *Arkit.*

modu

bere moduan

modua egin edo **moduak egin**

'(zerbaitetarako) bidea egin,
(zerbaitetan) lagundu'

modu on *Bizk.* eta *Gip.*

modu onean: *modu onean, modu txarrean erantzun; modu onean erositako tresna.*

modu oneko: *modu oneko jendea.*

modura

moduz adlag. 'egoki': *aski moduz eta neurriz mintzatu ginen han.*

zer modu? *Gip.* eta *Naf.*

zer modutan? *Heg.*

zer moduz? *Gip.*

moduko [izen baten ondoren]: *han ikusi genuen etxe moduko bat, handia.*

modular izond.

modulatu, modula, modulitzen. *da/du* ad.

modulatzaille

modulazio iz.

modulu

moduzko izond.: *izan gaitezen apalak, moduzkoak, baketsuak.*

moduzkotasun iz.: *moduzkotasunez jantzi.*

moduztatu, moduzta, moduztatzen. *du* ad.
Bizk. 'zerbaiti itxura ona edo egokia eman'

moeta* e. **mota**

mogitu* e. **mugitu**

moila iz. 'kaia'

moja: *moja joan, moja sartu.*

mojagai

mojategi

mokadu

mokanes iz. *Ipar.* 'musuzapia'

mokasin

moketa

mokil iz. *Bizk.* 'mokorra, sokila'

moko

moko-fier edo **mokofier** izond. *Ipar.*

moko-harro edo **mokoharro** izond.

Gip. Sin. **moko-fier**

moko-mokoan

mokoz ipurdi

mokoz moko 'aurrez aurre'

moko-zuri edo **mokozuri** izond.

Ipar.

mokodun

mokofier edo **moko-fier** izond. *Ipar.*

mokofin

mokoharro edo **moko-harro** izond. *Gip.*

Sin. **mokofier**

mokoilo iz. *Gip.* 'mozkorra'

mokoka

mokokada

mokokaldi

mokokari 1 izond. 'mokoka ari dena' 2

izond. 'berritsua' 3 izond. 'liskartia'

mokokatu, mokoka/mokokatu,

mokokatzen. *da/du* ad.

mokoloi iz. 'tretzako soka eta amuen

nahastea edo korapiloa'

mokor 1 iz. 'lur-zati trinkoa' 2 iz. *Ipar.*

'koskorra, puska': *ogi-mokorrak*. 3 iz.

'aldaka'

mokor-hezur edo **mokor hezur**

mokor 2 izond. *Ipar.* 'zakarra, gogorra'

mokordo

mokorkeria iz. *Ipar.* 'zakarkeria'

mokorki adlag. *Ipar.* 'zakarki'

mokortu, mokor/mokortu, mokortzen.

da/du ad.

mokote 1 iz. (sagar mota)

mokote 2 izond. 'petrala': *hori ume*

mokotea.

mokots 1 iz. *Bizk.* 'amabitxiak

besoetakoari Pazkoan oparitzen dion

opil berezia'

mokotu, moko/mokotu, mokotzen. *da* ad.

'haserretu'

mokozuri edo **moko-zuri** izond. *Ipar.*

mokxera (hizkuntza)

mol iz. *Kim.*

molar izond. *Kim.*

moldaera

moldaerraz izond.

moldagarri izond.

moldakaitz

moldakaizkeria

moldakaizki

moldakaiztasun

moldaketa

moldakor izond. 'moldaerraza'

moldakuntza

moldarazi, moldaraz, moldarazten. *du* ad.

moldatu 1, molda, moldatzen. *da/du* ad.

moldatu 2, molda, moldatzen. *du* ad.

'moldearen forma eman'; 'moldearen

bidez egin'

moldatzaile

moldatze

moldaviar (herritarra)

moldaviera (hizkuntza)

molde 1 iz. 'era, modua' 2 iz. 'gauza barne-

hutsa, bertara isurtzen denari bere

forma ematen diona'

moldez adlag. *g.er.* 'inprimaturik':

moldezko letra.

moldegabe izond.

moldegabeko izlag.

moldegintza iz.

moldekatu, moldeka/moldekatu,

moldekatzen. *du* ad.

moldetegi iz. *g.er.* 'moldiztegia'

moldiztegi

moldura 1 iz. 'izaera' 2 iz. (apaindura

mota)

molekula

molekular

molestatu, molesta, molestutzen. *du* ad.

Heg. Herr. h. **eragotzi**

molestia iz. *Heg. Herr. h.* **eragozpen**

moleta iz. *Ipar.* 'arrautzopila'

molokot egin *Bizk.* 'porrot egin'

molorrika iz. *Acanthus mollis*.

moltsa iz. *Ipar.* 'diru-zorroa'

moltsot iz. *Bizk.* 'multzo nahasia'

moltsotu, moltsot/moltsotu, moltsotzen.

da/du ad. *Bizk.*

molusku iz.

momentu 1 iz. *Heg. Lgart. h.* **memento**

momentu 2 iz. *Fis.*

momia

momifikatu, momifika, momifikatzen.

da/du ad.

monada iz. *Fil.*

monakoar (herritarra)

monakotza

monarka

monarkia

monarkiko izond. *Sin.* **erregetiar**

monastegi* e. **monasterio**

monasterio

moneda* e. **moneta**

monema iz. *Hizkl.*

moneta 1 iz. h. **diru** (*Europako moneta-batasuna* h. *Europako diru-batasuna* ; *lira Italiako moneta da* h. *lira Italiako dirua da*); **dibisa** (*dirua bi monetatan daukat* h. *dirua bi dibisatan daukat*) 2* e. **txanpon** (*hiru moneta* * e. *hiru txanpon*); **xehe**

monetarismo

mongol (etnia-izena)

mongoliar (herritarra)

mongoliera (hizkuntza)

mongolismo

monitore

monje iz. *Heg. Zah.*

monjolostar (herritarra)

monjor iz. *Bizk.* 'erramu-festa, galdor-festa'

monoatomiko izond. *Kim.*

monofasiko

monogamia

monogamo

monografia

monografiko

monolitiko izond.

monolito

monologo h. **bakarrizketa**

monomio iz.

monopolio

monopolista

monopolizatu, monopoliza, monopolizatzen. *du* ad.

monorraíl

monosakarido iz. *Kim.*

monoteismo

monoteista

monotonia

monotono

monroviar (herritarra)

monstru edo monstruo* e. **munstro**

monteagudoar (herritarra)

montenegroar (herritarra)

montepio iz. *Heg.* (kofradiaren antzeko erakundea)

montevideoar (herritarra)

montoriar (herritarra)

montra iz. *Ipar. g.er.* 'eskumuturreko edo sakelako erlojua'

montzoi iz.

monumental izond.

monumentu

moñoña izond.

moñoño izond.

moral

moralismo

moralista

moralitate iz. 'moraltasuna'

moralizante izond.: *antzerki moralizantea.*

moralki

moraltasun

morantz izond. 'morearen antzeko kolorekoa'

mordo

mordoilo

mordoilokeria

mordoilotu, mordoilo/mordoilotu, mordoilotzen. *du* ad.

mordoilozale

mordoka

mordotxo iz. 'mordo txikia'

mordoxka

mordoxkaka

mordoxkatu, mordoxka/mordoxkatu, mordoxkatzen. *du* ad. 'mordoxkak egin, metatu'

more

moredar (herritarra)

morentindar (herritarra)

moretu, more/moretu, moretzen. *da/du* ad.

morfema

morfina

morfologia

morfologiko

morfosintaktiko izond.

morfosintaxi

morgar (herritarra)

morka iz. *g.er.* 'mulkoa'

morko* e. **murko**

morkots

mormoi

moro iz. h. **mairu**

morokil

moroniar (herritarra)

moropildu, moropil, moropiltzen. *da/du*
ad. 'korapilatu'

moropilo iz. *Bizk.* h. **korapilo**

morroi 1 iz. '(inorenean) zerbitzari dagoen gizona' 2 iz. *Bizk.* 'pertsonea' (markatua da)

morroilo iz. 'sarraila'

morroilogile iz. *g.er.*

morroilope iz. [batez ere leku-denborazko kasuetan erabiltzen da] *g.er.*

morroin iz. h. **borraja**

morrontza
morrontzan adlag.: *beti morrontzan ere aspertuta nengoan.*

morrosko

morse

mortero 1 iz. 'kareorea' 2 iz. 'arma'

mortifikatu, mortifika, mortifikatzen.
da/du ad. *g.g.er.* 'hilduratu'

mortifikazio iz. *g.g.er.* 'hildura'

mortsa iz. *Odobenus rosmarus*

mortu iz. *g.er.* 'basamortua'

mortuar izond. *g.er.* 'eremutarra'

mosaiko

moskan iz. *Bizk.* 'intxaurraren oskol hezea'; 'oskol horrek (adibidez, eskuetan) egiten duen orbana'

mosketari iz. 'mosketea daraman soldadua'

moskete

mosketoi

moskito iz. *Heg.* (eltxo mota) *Sin.* **mustika**

mosko iz. *Batez ere Zub.* 'mokoa'

moskutar (herritarra)

mostaza iz. *Heg.* h. **ziape**

mosu* e. **musu**

mota

motel 1 izond.

motel 2 [dei-hitza gisa erabilia] *Lgart.:* *bai, motel!*

motel 3 iz. (hotel mota)

motelaldi

moteldu, motel/moteldu, moteltzen. *da/du*
ad.

moteldura iz. *Ipar.* 'mintzo-debekua'

motelgailu

motelgarri

motelki

moteltasun

motibatibo izond. *Hizkl.*

motibatu, motiba, motibatzen. *du* ad.

motibazio

motibo
motin* e. **mutin**

moto 1 iz. *Ipar.* 'mototsa'

moto 2 iz. 'motozikleta, motorra'

moto-kros

motodun

motor 1 iz. 'makina' 2 iz. 'motozikleta'

motor-bizikleta edo **motor bizikleta**

motordun
motore* e. **motor**

motorista iz. 'motorren ardura duen langilea'

motosdun izond. *g.er.*

motots

motozerra iz.

motozikleta

motoziklista iz.

motrailu iz. (aleak kolpeka apurtzeko tresna)

motroilo 1 izond. *Bizk.* 'potoloa' 2 iz. *Bizk.* 'multzo nahasia'

motx izond. *Adkor.* 'motza'

motxaile iz. 'ijittoa, buhamea'

motxila iz. *Heg.* 'bizkar-zorroa'

motz 1 izond. 2 adlag.: *lagunik gabe, motz geldituko naiz mendian.*

hotz eta motz: *lehen bezain hotz eta motz gelditu naiz.*

motzaldi

motzarazi, motzaraz, motzarazten. *dio* ad.

motzondo

mousse iz.

moxal

moxkor izond. eta iz. *Adkor.*

moxkortu, moxkor/moxkortu,
moxkortzen. *da/du* ad. *Adkor.*

moxo 'dei-hitza, ahariari deitzekoa'

moxorro iz. *Adkor.* 'zomorrotxia'

mozambiketar (herritarra)

mozarabiar (herritarra)

mozarabiera (hizkuntza)

mozio iz.: *zentsura-mozioa.*

mozkeria

mozketa

mozki adlag. *Ipar.:* *mozki eta idorki erantzun zioten.*

mozkin 1 iz. 'etekina'

mozkindu, mozkin/mozkindu, mozkinduz. *du ad. Ipar. 'murriztu'*

mozkor izond. eta iz.: *mozkor arraila.*

mozkorgarri izond. eta iz.

mozkorkeria

mozkorraldi

mozkorrarazi, mozkorraraz, mozkorrarazten. *du ad.*

mozkorrondo

mozkorti

mozkortu, mozkor/mozkortu, mozkortzen. *da/du ad.*

mozkor-mozkor egin

mozkortze

mozkote izond.

mozle iz. *Ipar.*

mozolo 1 iz. *Athene noctua* 2 izond. (irain hitza)

mozolokeria

mozorro

mozorro izond. eta iz.

mozorro, mozorro/mozorro, mozorro. *da/du ad.*

moztaile

moztasun

mozte iz.: *ardi-moztea.*

moztu, motz/moztu, moztzen. *du ad.*

mu onomat.

muble* e. **altzari**

muda iz. *Zool.*

mudakor

mudakortasun

mudantza

mudarazi, mudaraz, mudarazten. *du ad.*

mudatu, muda, mudatzen. *da/du ad.*

mudatz

mudurri izond. *g.er. 'goibela, malenkoniaz betea'*

muestar (herritarra)

mueta* e. **mota**

muezzin iz.

muga

azken muga: *hori du bere helburu eta azken muga.*

muga-barru edo **muga barru**

muga-egun edo **muga egun**

mugan: *bi urteren mugan hil zen.*

mugaz 'garaiz, tenorez'

muga-zerga edo **muga zerga** *Sin.*

aduana-zerga, aduana zerga

mugadun izond. 'mugatua'

mugaezin izond.

mugagabe izond.

mugagabeko izlag.

mugagabetasun

mugagaitz

mugarri

mugaketa

mugakide

mugakidetasun

mugakizun iz. *Hizkl.:* *mugakizuna eta mugatzailea.*

mugako

mugalari iz.

mugalde

mugaldi iz. *g.er. 'aukera, egokiera'*

mugape iz. 'barrutia'

mugapen iz.

mugarri

mugarritu, mugarri/mugarritu, mugarritzen. *du ad. g.er.*

'mugarritzatu'

mugarritzatu, mugarritzata, mugarritzatzen. *du ad.*

mugarritzatze

mugarte

mugatu, muga/mugatu, mugatzen. *da/du ad.*

mugatzaile

mugazain

mugazaingo

mugazaintza

muger 1 izond. *Ipar. 2 iz. Bizk. 'legarra'*

mugertar (herritarra)

mugertasun iz. *Ipar.*

mugertu, muger/mugertu, mugertzen.

da/du ad. Ipar. 'zaildu, laztu, gogortu'

mugiarazi, mugiaraz, mugiarazten. *du ad.*

mugida

mugiezin izond.

mugigaitz

- mugikor**
mugikortasun
mugimendu
mugita iz. *Arrhenaterum elatius*
mugitu, mugi, mugitzen. *da/du* ad.
mugitzaile iz. *g.er.*
mugitze
mugon iz. *g.er.* 'aukera'
 mugonean adlag. 'ordu onean'
 mugonez adlag. 'ordu onez'
mugurdi iz.
mugurdiondo iz. *Rubus idaeus.*
muilatu, muila, muilatzen. *da/du* ad. *Ipar.*
 Zah. 'aingura bota'
muilo 1 iz.: *sator-muiloak.*
muilo 2 iz. (iruteko gaia)
muin 1 iz. 'hezurren barneko gaia';
 'zerbaiten zatirik barnekoena'
muin 2 iz. 'musua, aurpegitik at ematen dena'
 muin egin
 muin eman
 muin eragin
muindun
muinetaratu, muinetara/muinetaratu,
 muinetaratzen. *da/du* ad.
muinka adlag. 'musuka'
muinkatu, muinka/muinkatu, muinkatzen.
 du ad.
muino
muinotxo
mujik iz. '(Errusiako) nekazaria'
muker
mukerkeria
mukerki adlag.
mukertasun
mukertu, muker/mukertu, mukertzen.
 da/du ad.
muki
mukieri
mukitsu
mukizapi
mukizu izond.: *ume mukizua.*
mukosa iz. *Anat.*
mukur iz. *Bizk.* 'enborra'
mukurru* e. **mukuru**
- mukuru** 1 adlag. 2 iz.: *hau da zorakeriaren mukurua!* 3 iz. 'pila'
mukurutu, mukuru/mukurutu,
 mukurutzen. *da* ad.
mula iz. *Ipar.* 'mando emea'
muleta 1 iz. *Taurom.*
mulko iz. *Ipar.* 'multzoa'
mulkoka
multa iz. h. **isun**
multidimentsional
multiforme izond.
multikopia iz. *Ipar. Sin.* **polikopia**
multikulturalismo
multimetro iz. *Elektr.*
multinazional izond. eta iz.
multiplo iz. *Mat.* 'anizkoitza'
multzo
 multzoan adlag.: *dela multzoan, dela bakarka.*
multzoka
multzokari
multzokatu, multzoka/multzokatu,
 multzokatzen. *da/du* ad.
multzotasun
multzotu, multzo/multzotu, multzotzen.
 da/du ad.
multzu* e. **multzo**
mulu iz. *Bot.* 'zuhaixka txikia, oinaldean bakarrik zurezkoa'
mun* e. **muin**
munarri iz. *Bizk.* 'mugarria'
mundakar (herritarra)
mundial izond. *Heg. Lgart.* h. **sekulako**;
 handi (eta *oso on*, etab.)
mundializazio
mundil iz. *Bizk.* 'tuntuxa, buia txikia'
mundrun iz. 'galipota, brea'
mundu iz.: *beste mundua; lehen, bigarren eta hirugarren munduak; mundu-ikuskera; mundu-mapa; munduan sartu, mundura sartu; mundura jaio, mundura sortu; mundutik joan (hil).*
munduz mundu: *banoa munduz mundu.*
mundualdi iz. 'bizialdia, bizitza'
mundukoi izond. 'mundutarra, munduzalea'

munduratu, mundura/munduratu, munduratzten. *da/du* ad.

mundutar

mundutarkeria iz. *g.er.*

munduzale

mungiar (herritarra)

munitibartar (herritarra)

munizio

muniziotegi

muno* e. **muino**

munstro

munstrokeria

munta iz.: *munta handiko gertakaria.*

munta izan. *du* ad.: *zer munta du horrek?*

muntadura

muntaketa

muntatu, munta/muntatu, muntatzen. *du* ad. 'antolatu'

muntatzaile

munukutuba (hizkuntza)

muñu iz. *Ipar.* 'haurrari buruz (batez ere deiki gisa) erabiltzen den txerazko hitza'

muqsdishoar (herritarra)

muraila iz. *Zah.* 'harresia, murrua'

mural iz. (margolana)

muralgile

murchantear (herritarra)

murde *Ipar. Zah.:* *Murde Etxepareren liburua.*

murduskatu, murduska, murduskatzen. *du* ad. *Ipar.*

murgil

murgil egin

murgilaldi

murgilarazi, murgilaraz, murgilarazten. *du* ad.

murgilari

murgildu, murgil/murgildu, murgiltzen. *da/du* ad.

murgilketa

murgiltze

murietar (herritarra)

murilloar (herritarra)

murko iz. 'suila'

mur-mur adlag.

murmur iz. h. **marmar**

murmuratu, murmura, murmuratzen. *da/du* ad. *Zah.* h. **marmar egin; marmarka jardun**

murmurazio iz. *Zah.* h. **marmar**

murmurika iz. *Ipar.*

murmurikatu, murmurika, murmurikatzen. *du* ad. *Ipar.*

murmurio iz. *g.er.:* *iturriko uraren murmurioa.*

murmuzika iz. *Zub.* 'murmurika'

murrika iz. *g.er.* 'irri gaiztoa, isekazkoa'

murriz

murrizgarri izond. 'murrizten duena'

murrizketa

murriztaile

murriztapen

murriztasun

murrizte

murriztu, murriz/murriztu, murrizten. *da/du* ad.

murru 1

murru-txori edo **murru txori** iz. *Ipar.* 'txolarrea'

murrurutun izond. *Ipar.* '(pertsona) zakarra, lehorra'

murruntz iz. *Cymbalaria muralis.*

murrusa iz. *Bizk.* 'marrua'

murrutzar

murtik *Bizk.* 'tutik'

murtxatu, murtxa, murtxatzen. *du* ad. *Ipar.*

murtxikatu, murtxika, murtxikatzen. *du* ad. *Ipar. Sin. mamurtu; mastekatu; txikitu*

murtzi iz. *Ipar. g.er.* 'oztopoa'

muruarderretar (herritarra)

muruetar (herritarra)

muruzabaldar (herritarra)

mus 1

musa

musaje iz. *Gip.*

musde *Ipar. Zah.*

muselina

museo

museologia

musika iz.: *musika-terapia; musika-tresna.*

musikagile

musikaldi**musikari****musikatu 1**, musika/musikatu, musikatzen.
du ad. Ipar. 'iseka egin'**musikatu 2**, musika/musikatu, musikatzen.
du ad. 'musika jarri'**musikazale****musikologia****musker 1** iz. *Lacertidae* 2 izond. *Jas.*
'berdea'**muskertu 1**, musker/muskertu,
muskertzen. *da ad. Ipar.* 'haserretu'**muskertu 2**, musker/muskertu,
muskertzen. *da/du ad.* 'berdatu'**musketa**muskete* e. **moskete****muskil 1** iz. 'kimua'**muskil 2** iz. *Bizk. g.er.* 'mukia'**muskildiar** (herritarra)**muskildu**, muskil/muskildu, muskiltzen.
*da ad.***muskiltsu 1****muskiztar** (herritarra)**muskuilu** iz. *Mytilus edulis***muskular** izond.**muskulatura** iz. *Sin.* **giharrerria**muskulo* e. **muskulu****muskulu** iz. 'giharra'**muslari****must** iz. 'murgila, murgilaldia'
must egin *Batez ere Bizk.* 'murgil
egin, murgildu'**mustarda** iz. *Ipar. h.* **ziape****mustatu**, musta, mustatzen. *du ad.* 'dastatu'**mustatxa** iz. *Lap. eta BNaf.* 'bibotea'**mustika** iz. *Ipar.* (eltxo mota) *Sin.***moskito**mustio* e. **muztio****mustra** 1 iz. *Ipar.* 'itxura, eitea' 2 iz.:
tobera-mustra. 3 iz. '(pastoralaren)
errepikatzea, saioa'**mustraka** iz. *Zub.*mastro* e. **munstro****mustuka** iz. *Ipar.* (mahaia, ontziak...
garbitzeko erabiltzen den trapua)**mustupil** iz. *Ipar.* 'muturra, aurpegia'**mustupileko** iz. *Ipar.* 'muturrekoa'**mustupilka** adlag. *Ipar.* 'ahoz behera'**mustupilkatu**, mustupilka/mustupilkatu,
mustupilkatzen. 1 *da ad. Ipar.*'mustupilka erori' 2 *du ad. Ipar.*

'muturrekoa hartu edo eman'

mustur* e. **mutur****musu** 1 iz. 'lantzana, muina, pota' 2 iz.
'aurpegia, begitartea'**musu eman****musu-gorri** edo **musugorri** izond.**musu-huts****musu-truk** edo **musu truk****musugorri** edo **musu-gorri** izond.**musugitarra** iz.**musuka****musukatu**, musuka/musukatu,
musukatzen. *du ad.***musukeria** iz. *g.er.***musulman****musuri** iz. *Ipar.***musurika** adlag. *Ipar.***musurikatu**, musurika/musurikatu,
musurikatzen. *du ad. Ipar.* 'lardaskatu'**musuzapi****mutante** iz. *Biol.* 'mutazioa jasan duena'
mutatu, muta, mutatzen. 1 *da ad. Biol.*
(mutazioa gertatu) 2 (Gainerakoan,
erabil *mudatu* , etab.)**mutazio** iz. *Biol.***mutik** [ezezko perpausetan erabiltzen da]:
*ez du inork mutik esan; mutik atera
gabe.***mutiko****mutikoño** iz.**mutikote** iz.**mutikotxo** iz.**mutikotzar** iz.**mutil**: *mutila izan* (gai izan, trebea izan).**mutil-dantza** edo **mutil dantza****mutil koskor****mutil-lagun** 'adiskide (gazte)
gizonezkoa'**mutilatu**, mutila/mutilatu, mutilatzen. *du*
ad. 'gorputz-atal bat erauzi'**mutilazio****mutildu 1**, mutil/mutildu, mutiltzen. *da ad.*
'mutil bihurtu'

mutildu 2, mutil/mutildu, mutiltzen. *da/du*
ad. *Bizk.* 'murriztu, moztu, lumatu,
soildu'

mutilgo iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'morrontza'

mutilki iz. *g.er.* 'haur arra'

mutiloar (herritarra)

mutilzahar

mutilzahartu, mutilzahar/mutilzahartu,
mutilzahartzen. *da* ad.

mutilzale

mutin

mutinatu, mutina, mutinatzen. *da* ad.

mutiri izond. *Ipar.* eta *Naf.*

mutiriki adlag.

mutiritasun iz. *Ipar.*

mutiritu, mutiri/mutiritu, mutiritzen. *da*
ad. *Ipar.*

mutrikuar (herritarra)

muttiko iz. *Adkor.* (*mutiko* -ren
txikigarria)

mutu

muturik

mutualdi

mutualitate

mutuarazi, mutuaraz, mutuarazten. *du* ad.

mutur iz. eta adlag.

mutur-beltz edo **muturbeltz** izond.

mutur egin *Ipar.*

mutur-huts adlag. 'musu-huts'

mutur-joka adlag. eta iz.

mutur-luze edo **muturluze** izond.

muturra sartu *Heg.*

muturreko izlag.: *eskuin muturreko*
alderdi politikoa; *muturreko*
tenperaturak.

muturrez aurrera

mutur-salda edo **mutur salda**
'errieta'

mutur-saltsa edo **mutur saltsa**
'errieta'

mutur-zikin edo **muturzikin** izond.

mutur-zuri edo **muturzuri** izond.
BNaf.

muturbeltz edo **mutur-beltz** izond.

muturdun izond. *g.er.*

muturka

muturkatu, muturka/muturkatu,
muturkatzen. *du* ad.

muturluze edo **mutur-luze** izond.

muturreko iz.

muturrekoka

muturtu, mutur/muturtu, muturtzen. *da/du*
ad.

muturzikin edo **mutur-zikin** izond.

muturzuri edo **mutur-zuri** izond. *BNaf.*

mututasun

mututu, mutu/mututu, mututzen. *da/du* ad.

mututurik

mutxi iz. *Ipar.*

mutxidura iz. *Ipar.*

mutxikin

mutxiko iz. (dantza mota)

mutxitu, mutxi/mutxitu, mutxitzen. *da/du*
ad. *Ipar.*

mutxurdin

mutzitu* e. **mutxitu**

muxar iz. *Diplodus sp.*

muxarradura iz. *Tekno.*

muxarratu, muxarra/muxarratu,
muxarratzen. *du* ad. *Tekno.*

muxika

muxikar (herritarra)

muxikondo

muxila iz. *Ord. Veneracea* eta *Ord.*

Mastracea eta *Fam. Scrobiculariidae.*

muxu iz. *Adkor.* 'musua'

muxumartin iz. *Zeus faber.*

muxurka

muzin

muzin egin

muzinaldi

muzindu, muzin/muzindu, muzintzen.
da/du ad.

muzinka

muzinkeria

muztio

myanmartar (herritarra)

n iz. 'euskal alfabetoaren hamalaugarren
letra'

naba 1 iz. *g.er.* 'laua, zelaia' 2 iz. *Zub.*
'ibarra'

nabala iz. *Ipar.* eta *Naf.* h. **labana**

nabar 1 izond. 'kolore askotakoa'

nabar 2 iz. 'goldearen hortza'

nabari

- nabari izan.** *da/zaio/du ad.: nabari da zer gertatzen zaigun; nabari zaio ez dela hemengoa; ez dut uste nabari ez dugun hutsa huts dei daitekeenik.*
- nabariarazi,** nabariaraz, nabariarazten. *du ad. g.er.*
- nabarigaitz**
- nabarigarri**
- nabari** adlag.
- nabaritasun**
- nabaritu,** nabari/nabaritu, nabaritzen. *du ad.*
- nabarmen**
- nabarmen izan.** *da/du ad.: udaberriaren zantzu garbiak nabarmen zirenean; giro eta joera baten ezaugarriak nabarmen dituzte aurpegian.*
- nabarmenarazi,** nabarmenaraz, nabarmenarazten. *du ad.*
- nabarmendu,** nabarmen/nabarmendu, nabarmentzen. *da/du ad.*
- nabarmengarri**
- nabarmenkeria**
- nabarmenki**
- nabarmentasun**
- nabarmentxo** adlag.
- nabarmentze**
- nabarniztar** (herritarra)
- nabarri**
- nabartasun**
- nabartu,** nabar/nabartu, nabartzen. *da/du ad.*
- nabasai** iz. *Bizk.* (lau hortzeko golde mota)
- nabasi** izond. *Zub.*
- nabaskoztar** (herritarra)
- nabastarre** iz. *Batez ere Zub. g.er.*
- nabigari* e. **nabigatzaile**
- nabigatu,** nabiga, nabigatzen. *da/du ad.*
- nabigatzaile**
- nabigazio** iz. *Sin. itsasketa*
- nafar**
- nafarrera**
- nafarreri**
- nafartar** h. **nafar**
- nafartasun**
- nafta**
- naftaleno** iz. *Kim.*
- naftalina**
- naga** iz. *g.er.* 'nazka'
- nagi 1** izond.
- nagi 2** iz. 'nagitasuna'
- nagiak atera**
- nagiz** adlag. 'nagikeriaz, nagitasunez'
- nagi 3** iz. *Fam. Bradyrodidae.*
- nagialdi**
- nagiarazi,** nagiaraz, nagiarazten. *du ad.*
- nagikeria**
- nagiki**
- nagitasun**
- nagitu,** nagi/nagitu, nagitzen. *da/du ad.*
- nagusi 1** iz.: *nagusi-langileak, nagusi morroiak.* 2 izond.
- nagusi egon:** *bego hori guztien nagusi.* (*nagusi egon bezala, nagusi gelditu, nagusi irten, nagusi izan bezalakoak ere ageri dira*)
- nagusiarazi,** nagusiaraz, nagusiarazten. *du ad.*
- nagusigo**
- nagusikeria**
- nagusiki**
- nagusikiro** adlag. 'nagusiarri dagokion eran'
- nagusiorde**
- nagusitasun**
- nagusitu,** nagusi/nagusitu, nagusitzen. *da ad.*
- nagusitza**
- nagusitze**
- nahar** iz. *Batez ere Zub.* 'laharra'
- naharo* e. **naro**
- nahas-mahas** 1 adlag. 'nahasirik' 2 iz. 'nahastea, nahaspila'
- nahasarazi,** nahasaraz, nahasarazten. *du ad.*
- nahasbide**
- nahasdura** iz. *Ipar.* 'nahasmendua, batez ere burukoa'
- nahasezin** izond.
- nahasgabe** izond.
- nahasgarri**
- nahasi 1,** nahas, nahasten. *da/du ad.*
- nahasian**
- nahasi 2** izond.: *arazo nahasia da hori.*

nahasi
nahasi-mahasi iz.
nahaskeria
nahasketa
nahasle
nahasmen iz. 'nahasmendua'
nahasmendu
nahaspila
nahaspilari iz. g.er. 'nahaspila sortzen duena'
nahaspilatsu izond.
nahaspilatu, nahaspila/nahaspilatu, nahaspilatzen. *du* ad.
nahastaile iz. h. **nahasle**
nahastari iz. 'nahaslea'
nahastatu, nahasta, nahastatzen. *da/du* ad. *Batez ere Bizk.* 'nahasi'
nahaste 1 iz. 2 adlag.: *gizon eta emakume nahaste dantzari ibiltzea.*
nahastean
nahaste-borraste iz.
nahastegabe izond.
nahasteka 1 adlag. 'nahasian' 2 iz. 'nahastea'
nahastekatu, nahasteka/nahastekatu, nahastekatzen. *da/du* ad. *Ipar.* eta *Naf.* 'nahasi'
nahastekatze
nahasteria iz. *Zah.* g.er. 'nahasmendua'
nahastu, nahas, nahasten. *da/du* ad. h.
nahasi
nahastura iz. (zenbait gai nahasiz sortzen den gaia)
nahi 1 iz. 2 junt. *Bizk.*
nahia egin: *aberatsari guztiek nahia egiten diote.*
nahi... nahi... *Bizk.:* *nahi txantxetan zoazela, nahi benetan zoazela.*
nahira
nahizko izlag.: *nahizko pobretasuna.*
nahiera iz.
nahierara adlag.: *mana gozoa biltzea asko zuten nahierara bazkatzeko.*
nahiez iz.: *ba al da, ezkontzeko, nahieza baino eragozpen handiagorik?; lanpostu batean nahiezik dagoena.*
nahigabe iz.

nahigabea egin 1: *nahigaberik ez egin arrotzari.* 2: *nahigabea egin zitzaion, eta lurrera erori zen.*
nahigabea eman
nahigabea hartu
nahigabetan: *bakarrik eta nahigabetan zegoela.*
nahigabez
nahigabezko: *neke eta nahigabezko bizitza.*

nahigabealdi
nahigabetasun iz. g.er.
nahigabetsu
nahigabetu, nahigabe/nahigabetu, nahigabetzen. *da/du* ad.
nahigarri izond. 'desiragarria'
nahi izan. *du* ad.
esan nahi izan: *ez dakit hitz horrek zer esan nahi duen.*
nahi adina
nahi adinako
nahiago izan
nahi ahala
nahi ala ez *Ipar.*
nahian
nahi beste
nahi besteko
nahi bezainbat
nahi bezainbateko
nahi bezala
nahi bezalako
nahien izan
nahi eta nahi ez
nahi gabe
nahi gabeko
nahi hainbat
nahi hainbateko
nahi-izate
nahi izatera 'nahi izanez gero': *erraz egin ditzake, nahi izatera.*
nahirik: *zentzua erabaki nahirik; berak hala nahirik.*
nahiz: *juduak hura hil nahiz zebiltzan.*
nahikara adlag. *Zah.:* *handiek nahikara, ttipiek ahalara.*
nahikari

nahikatu, nahika, nahikatzen. *du* ad. *Ipar*.
'nahi izan'

nahikeria

nahikide iz. *g.g.er.* 'lehiakidea'

nahiko

nahikotu, nahiko/nahikotu, nahikotzen.
da/du ad.

nahikunde iz. 'nahi izatea, nahikaria;
bereziki, nahi izate hutsa edo
ondoriorik gabea': *batasunaren
aldeko gogo bizia nabari genuen:
nahia, eta ez nahikunde*.

nahimen

nahita

nahita ere

nahitaez

nahitaezko

nahitanahiez* e. **nahitaez; nahi eta nahi
ez**

nahitara adlag. *Ipar*. '(bere) gogoz'

nahitasun

nahitu, nahi/nahitu, nahitzen. *da/du* ad.
'desiratu, nahia sortu': *lehenbailehen
joan nahitua nintzen; artoa da
landare bat ongarriz arras nahitua..*

nahiz junt.

nahiz... edo...

nahiz eta

nahiz... nahiz...

naia iz. *Zub*. 'uhina'

naif izond.

nairobial (herritarra)

nakaiz 1 iz. *Ipar. g.er.* 'narda, higuina' 2
izond. 'higuinaria'

nakaiztu, nakaizt/nakaiztu, nakaizten.
da/du ad. *Ipar*. 'nardatu'

nakar iz.: *nakarrezko kutxatila*.

namibial (herritarra)

nano iz. eta izond.

napalm

napoleoniko izond.

narda

narda izan. *zai/du* ad.

nardagarri

nardarazi, nardaraz, nardarazten. *du* ad.

nardatu, narda/nardatu, nardatzen. *da/du*
ad.

nardo iz. *Valeriana celtica* *Sin.* **akara**

nare

narerik

naretasun

naretu, nare/naretu, naretzen. *da/du* ad.

narkotiko

narkotrafikatzaile

narkotrafiko iz.

naro

naroki

naroro

narotasun

narotu, naro/narotu, narotzen. *da/du* ad.

narra iz. *Sin.* **lera**

narras 1 izond.: *hizkera narrasa*. 2 adlag.
'herrestan, arrastaka'

narrasean adlag. 'herrestan, arrastaka'

narraska adlag. 'herrestan, arrastaka'

narraskeria

narraski

narrastari izond.: *suge narrastariak*.

narrastasun

narrasti

narrastu, narras/narrastu, narrasten. *da/du*
ad.

narratiba iz.

narratibo izond.

narratologia

narrats* e. **narras**

narraz* e. **narras**

narrazio iz. 'kontakizuna'; 'kontaketa';
'kontaera'

narrazti* e. **narrasti**

narriadura

narriatu, narria/narriatu, narriatzen. *da/du*
ad. *Zah*.

narrío iz. *Zah*. 'akatsa, orbana'

narritamendu iz. *Zah*.

narritari iz. *g.er.* 'zirikatzailea'

narritatu, narrita, narritatzen. *du* ad.
'haserrarazi'; 'zirikatu'

narru iz. *Bizk.* h. **larru**

nartzisismo iz.

nartziso iz. *Narcissus sp.*

nasa

nasai 1 izond. *Ipar*. 'ugaria, zabala' 2
izond. *Bizk.* 'lasaia'

nasaialdi iz. *Bizk.*

- nasaigarri** izond. *Bizk.*
- nasaikeria** iz. *Bizk.*
- nasaiki** adlag. *Ipar.* 'ugaritasunez'
- nasaitasun** 1 iz. *Ipar.* 'ugaritasuna, joritasuna' 2 iz. *Bizk.* 'lasaitasuna'
- nasaitu**, nasai/nasaitu, nasaitzen. *da/du* ad. *Bizk.*
- naski** 1 adlag. *Ipar.* 'nire ustez' 2 adlag. *Ipar.:* *bai naski!* (bai segurki)
- naslika** iz. *Ipar. g.er.*
- nassautar** (herritarra)
- Natibitate** iz. *Herr.* 'Eguberria'
- natibo**
- natilla** iz. *Heg.*
- natu** 1 iz. *Heg. g.er.* 'larruazaleko orbana' 2 iz. *Heg. g.er.* 'grina'
- natura** 1
- natura hil**
- naturaz** adlag.: *berez, jaiotzaz edo naturaz.*
- naturazko** izlag. 'naturala': *naturazko legea.*
- natura** 2 iz. 'abere emeen sexu-organoen kanpoaldea'
- natural**
- naturaleza** 1 iz. *g.g.er.* 'izaera' 2 iz. *g.g.er.* 'natura, izadia'
- naturalismo**
- naturalista**
- naturalki** adlag.
- naturaltasun**
- naturismo**
- naturista**
- nauder** iz. *g.er.* 'faisaia'
- naufragio** iz.
- naufrago**
- naukratistar** (herritarra)
- nauruar** (herritarra)
- nauruera** (hizkuntza)
- nausa** iz. *Ipar.* 'burla, trufa'
- nausatu**, nausa/nausatu, nausatzen. *da/du* ad. *g.g.er.* 'nausa egin, trufatu'
- nausi* e. **nagusi**
- nautiko** izond.
- navaridastar** (herritarra)
- naza** iz. *Ipar.* 'erretena, ubidea'
- nazareno** iz. 'Aste Santuko prozesioetako penitentziagilea'
- nazaretar** (herritarra)
- nazartar** (herritarra)
- nazi**
- nazio**
- nazioarteko**
- nazioartekotasun**
- nazional**
- nazionalismo**
- nazionalista**
- nazionalitate**
- nazionalizatu**, nazionaliza, nazionalizatzen. *du* ad.: *burdinbideak nazionalizatu zituzten.*
- nazionalizatze**
- nazionalsozialismo**
- nazionalsozialista**
- naziotasun** iz.: *finlandiarren naziotasuna asko indartu zen halako epetan.*
- nazismo**
- nazka**
- nazka eman**
- nazka hartu**: *urrutiegi aurreratzen bagara herriak nazka hartuko digu eta ez digu jarraituko.*
- nazkagarri**
- nazkagarrikeria**
- nazkante** izond. *Heg. Lgart.*
- nazkatu**, nazka/nazkatu, nazkatzen. *da/du* ad.
- nazka-nazka** egin
- nazkatze**
- n'djamenar** (herritarra)
- ndebelera** (hizkuntza)
- neba** iz. *Bizk.*
- neba-arreba** pl.
- nebaorde**
- nebulosa** iz. *Sin. izar-laino*
- nederlandar** (herritarra)
- nederlandera**
- nefridio** iz. *Anat.*
- nefritiko**
- nefritis** iz.
- negar** iz.: *negar-intziria; negar eta negar hasi zen.*
- negar-arpulu** edo **negar arpulu**
- negar batean**
- negar egin**

- negar eginarazi**
negar eragin
negar-hipaka edo **negar hipaka**
Ipar.
negar-malko edo **negar malko**
negar-marrasketan edo **negar marrasketan** adlag. *Ipar.*
negar-muzinka edo **negar muzinka**
g.er.
negarrari eman
negarretan adlag. 'negarrez'
negarrez
negarrezko izlag.
negar-zizpuru edo **negar zizpuru**
negar-zotin edo **negar zotin**
negar-zotinka edo **negar zotinka**
negarbidet
negargale iz. *Naf.* 'negargura'
negargarri
negargarrizko
negargarrikeria iz.
negargarriki adlag.
negargile izond.
negargura
negarka adlag.
negarraldi
negarrontzi
negarti
negartsu
negartu, **negar/negartu**, **negartzen**. *du ad.*
negatibo
negatibotasun iz.
negel 1 iz. *Ipar.* 'larruazaleko erregosia'
negel-belar edo **negel belar** *Knautia arvensis*
negel 2 iz. *Naf.* 'igela'
negoziatu, **negozia**, **negoziazten**. *du ad.*
negoziatzaile
negoziazio
negozio
negoziolari
negu iz.: *negu-neguan bakarrik pizten dugu beheko sua.*
negu beltz
negu gorri
negu min
- negu-txori** edo **negu txori** *Ipar.*
'txonta'
negualde 1 iz. 'Iparraldea' 2 iz. 'negualdia'
negualdi
neguantz iz. *g.er.* 'udazkena'
neguburu
neguta iz. 'txonta'
negutar izond.
negute
negutegi iz. h. **berotegi**
negutu, **negu/negutu**, **negutzen**. *du ad.*
nehoiz adlag. *Ipar.* 'inoiz'
nehoiz ere *Ipar.* 'inoiz ere'
nehola adlag. *Ipar.* 'inola'
nehola ere *Ipar.* 'inola ere'
neholatan ere *Ipar.* 'inola ere'
neholaz ere *Ipar.* 'inola ere'
neholere adlag. *Ipar.* 'inola ere'
nehon adlag. *Ipar.* 'inon'
nehon ere *Ipar.* 'inon ere'
nehondik *Ipar.* 'inondik'
nehondik ere *Ipar.* 'inondik ere'
nehongo izlag. *Ipar.* 'inongo(a)': *ez da nehongoa; ez dut nehongo liburutan ediren..*
nehor izord. *Ipar.* 'inor'
nehor ere *Ipar.* 'inor ere'
nehor guti *Ipar.* 'inor gutxi'
nehorat adlag. *Ipar.* 'inora'
nehorat ere *Ipar.* 'inora ere'
nekabide
nekadura
nekaezin izond.
nekagaitz izond.
nekagarri
nekakor izond. *g.er.* 'erraz nekatzen dena'
nekaldi
nekaldu, **nekal**, **nekaltzen**. *du ad. g.er.*
nekarazi, **nekaraz**, **nekarazten**. *du ad.*
nekatu, **neka**, **nekatzen**. *da/du ad.*
neka-neka egin
nekatze
nekazale
nekalalgo iz. *Naf.* 'nekararitza'
nekazari iz.: *nekazari-kooperatibak; nekazari-ganbera.*
nekararitza iz.: *nekararitza-produktuak.*

neke**nekearen nekez**

neke izan. *da/du ad.:* *neke da belezaz aztore egitea; ez zaigu neke horrelakoak ulertzea; neke du hizkuntza ilun batek hizkuntza argi bati gogor egitea; neke izan duzu euskaraz ikastea?*

neke-sari edo **neke sari** iz. *g.er.* 'soldata'

neketan adlag. (*ari izan, bizi izan; egon, ibili...* aditzekin erabiltzen da)

nekezko izlag.

nekepe iz. [batez ere leku-denborazko kasuetan]

neketasun iz. *g.er.* 'nekea'

neketsu

neketxo

nekez 1 adlag. 'eragozpen edo zailtasun handiz'

nekez 2 izond. 'neketsua, zaila'

nekezia iz. *Ipar.*

nekezka adlag. *Bizk.* 'nekez'

nekora iz. *Liocarcinus puber.*

nekoso izond. *Heg. Lgart.*

nekosta iz. *Cupressus sp.*

nekosta arrunt *Cupressus sempervirens*

nekrofilia

nekrofilo

nekrologia iz. h. **hilberri**

nekrologiko izond.

nekropoli

nekropsia iz. *Med.* 'autopsia'

nektar iz.: *jainkoen nektarra.*

nektarina iz. *Prunus persica var. Nectarina. Sin. brinoi*

nemear (herritarra)

nenetsera (hizkuntza)

nenufar iz. 'igebelarra'

neofito iz.

neogotiko izond.

neoklasiko izond.

neoklasizismo iz.

neoliberalismo iz.

neolitiko

neologismo

neon iz. *Kim.* (gas noblea)

neonazi

neoplatoniko

neoplatonismo

neorrealismo

nepaldar (herritarra)

nepalera (hizkuntza)

nerabe

nerabetasun

nerabezaro

nerau

nerbio

nerbio-sistema edo **nerbio sistema**

nerbioso izond. *Heg. Beh.* 'urduria'

neraida iz. 'itsasoko ninfa'

neska

neska koskor

neska-lagun 'adiskide (gazte) emakumezkoa'

neska-mutil pl.

neskaki iz. *g.er.* 'haur emea'

neskako iz. *Naf. g.er.* 'neskatxa'

neskame

neskametza

neskatila

neskatilatxo

neskato

neskato-mutiko pl.

neskatoko iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'neskatoa'

neskatxa

neskatxo

neskatxuna iz. *Zub.*

neskazahar

neskazahartu, *neskazahar/neskazahartu*, *neskazahartzen. da/du ad.*

neskazale

neskenegun iz. *Zub.* h. **larunbat**

net adlag. *Ipar. g.er.* 'txit, oso'

neu izord. [*ni* izenordainaren era indartua]

neumatiko* e. **pneumatiko**

neumonia* e. **pneumonia**

neuralgia

neurastenia

neurasteniko izond.

neure

neureganatu, neuregana/neureganatu,
neureganatzen. *du ad.*

neuretu, neure/neuretu, neuretzen. *du ad.*

neurgai

neurgailu

neurgaitz

neurgarri

neurge izond. *g.er.* 'neurrigabea'

neurkera

neurketa

neurkizun

neurologia

neurologiko izond.

neurologo iz.

neurona

neuronal izond.

neurosi

neurotiko

neurri

neurria hartu: *lanari neurria hartu.*

neurrian adlag.

neurriko izlag.: (*bere*) *neurriko galtzak egin zizkioten.*

neurrira adlag.: *neurrira egindako soinekoa; neurrira ekarri.*

neurriz adlag.: *aski moduz eta neurriz mintzatu ginen.*

neurriz gain

neurriz gaineko

neurriz gorako

neurribide

neurridun

neurrigabe izond.

neurrigabeko

neurrigabekeria

neurrigabeki

neurrigabetasun

neurriratu, neurrira/neurriratu,
neurriratzen. *da/du ad.*

neurritasun

neurritsu

neurrizko

neurtezin izond. 'ezin neurtuzkoa'

neurtitz

neurtizgile iz. *g.er.* 'neurtizlaria'

neurtizkera

neurtizlari

neurtu, neur, neurtzen. *du ad.:* *zerbaiten luze-zabala neurtu. (soka horrek bost metro neurtzen ditu h. soka hori bost metro luze da)*

neurtzaile

neurtze

neutral

neutralismo

neutralizatu, neutraliza, neutralizatzen. *du ad.*

neutralizazio iz.

neutraltasun

neutrino iz. *Fis.*

neutro

neutroi

neutrotasun

newdelhiar (herritarra)

newton iz. 'indar-unitatea'

nexka iz. *Adkor.*

nezesidade iz. *Heg. Beh.:* *ze nezesidade duzu kalera joateko?*

ni iz. [deklinabidea: *nire, niri, nirekin, niretzat, etab.*]

niameiar (herritarra)

nibel

nibelatu, nibela, nibelatzen. *du ad.*

niganatu, nigana/niganatu, niganatzen.
da/du ad.

nigar* e. **negar**

nigeriar (herritarra)

nigertar (herritarra)

nihaur izord. [*ni* izenordainaren era indartua] *Ipar.*

nihilismo

nihilista izond. eta iz.

nikaraguar (herritarra)

nikel

nikeleztatu, nikelezta, nikeleztatzen. *du ad.*

nikeleztatzaile

niketz adlag. *g.er.:* *mila goraintzi, niketz, atezainari.*

niki iz. *Heg.*

nikomediar (herritarra)

nikosiar (herritarra)

nikotina

nimrudtar (herritarra)

ninfa
ninfomana
ninfomania
nini
ninika iz.
ninikatu, ninika/ninikatu, ninikutzen. *da* ad.
ninivetar (herritarra)
nipondar (herritarra)
nippurtar (herritarra)
nire
nirezko izlag.
nireganatu, niregana/nireganatu, nireganatzen. *da/du* ad.: *mutil hori nireganatu arte ez naiz geldituko.*
nirekoi
nirekoikeria
nirekoitasun
niretar
niretu, nire/niretu, niretzen. *du* ad.: *niretu ditut bestek egin dituen bekatu guztiak.*
nirvana iz.
nitasun iz.
nittrato
nitriko izond. *Kim.*
nitrito iz. *Kim.*
nitro
nitrogenatu izond. *Kim.*
nitrogeno
nitrogenodun izond.
nitroglizerina
nitxo
nizear (herritarra)
no
noaindar (herritarra)
noba iz. *Astron.*
nobedade iz. *Heg. Herr.* (batez ere *nobedadea egin [zaio], nobedadea izan [du] bezalako* perpausetan erabiltzen da)
nobela iz. 'eleberria'
nobelagile iz.
nobelagintza
nobelatu, nobela/nobelatu, nobelatzen. *du* ad. *Heg.*
nobillada iz. 'zekorketa'
nobizio

nobiziotegi
nobiziotza
noble
nobletasun iz.
noblezia 1 iz. 'nobletasuna' 2 iz. 'nobleak, nobleen multzoa'
nodo iz. *Astron., Fis.*
nodulu iz. *Anat.*
noel iz. *Ipar. Jas.* 'gabon-kanta'
noharroin izond. eta iz. *Zah. g.er.* 'behartsua, erromesa'
noiz
noiz baino noiz
noizean behin
noizean behingo
noizean behinka
noizean noiz
noiz edo behin
noiz edo noiz
noiz ere: *noiz ere uste baituzu urrun naizela zureganik, orduan zure hurbilean naiz.*
noiz eta (perpaus txertatuko aditzak *bait-* edo *-n* hartzen du)
noiz eta ere (perpaus txertatuko aditzak *bait-* edo *-en* hartzen du)
noizetik noizera
noizez gero
noizik behin
noizik behinean
noizik behingo
noizik behinka
noizik eta behin *Gip.* 'noizik behin'
noizik noizera
noiz... noiz...
noiz nola: *langilea da? Noiz nola*
noizaldi iz. *Jas.*
noizbait
noizbaiteko izlag.: *iritsi zen noizbaiteko batean!*
noizbait ere: *noizbait ere etorri da azkeneko ordua.*
noizbehinka
noizbehinkako izlag.
noizdaino
noizdanik
noizdanikako edo **noizdaniko**

noizgura

noizko 1 adlag.: *noizko bukatuko duzue lana?* 2 izlag.: *Jainkoak daki noizkoa den.*

noizkotasun iz.

noiznahi

noiznahi den

noiznahiko

noiznahikotasun

noiznolako

noiztenka adlag. *Ipar.* 'noizbehinka'

noiztik

noiztikako edo **noiztiko**

noiztsu

noka adlag.: *noka hitz egin.*

noketa

noku iz. *BNaf.* eta *Zub.* 'akatsa'

nola 1

nola edo **hala**

nola... ere!

nola eta ez... -n: *etorriko gara, nola eta ez duen sekulako euri-jasa egiten.*

nola ez 'bai, noski'; 'bai horixe'

nola... hala...

nola hala 'nola edo hala'

nola-halako

nolabait

nolabait ere

nolabaiteko

nolakatu, *nolaka*, *nolakatzen*. *da/du* ad.

Ipar.: *begira zure gorputza lurpean eta nolakatua gelditzen den.*

nolako

nolakotasun

nolakotsu izond.: *hona, nolakotsua izan zen gure solasa.*

nolanahi

nolanahi dela *Heg.* 'nolanahi ere'

nolanahi dela ere *Heg.* 'nolanahi ere'

nolanahi den *Ipar.* 'nolanahi ere'

nolanahi ere

nolanahika adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'nolanahi': *ez da, ordea, nolanahika egiteko lan bat.*

nolanahiko 1 izlag. 'edozein motatakoa' 2 izlag. 'erdipurdikoa'

nolatan

nolatsu

nolaz adlag. h. **nola**

nolazpait adlag. h. **nolabait**

nolerebait adlag. h. **nolabait ere**

nomada

nomadismo

nomenklatura

nomina iz. *Heg.*

nominalismo iz. *Fil.*

nominalizatu, *nominaliza*, *nominalizatzen*. *du* ad. *Hizkl.*

nominalizazio iz. *Hizkl.*

nominatibo

non

hala... non

halako eran... non

halako gisaz... non

halako maneraz... non

non edo **han**

non edo **non**

non ere 1: *non* ere baitzaude,

kanpoko zara eta arrotz. 2: *Erromara*

jo zuen non ere sasoi hartan aurkitzen zen *Hugolino*.

non eta **ez... -n** edo **non** **ez... -n:**

etorriko gara, non eta *ez* duen *sekulako euri-jasa egiten.*

non-nahi adlag. *Sin.* **nonahi**

non-nahi den adlag. *Sin.* **nonahi den**

non-nahiko izlag. *Sin.* **nonahiko**

non-nahitik adlag. *Sin.* **nonahitik;**

nondik-nahi

nonahi adlag. *Sin.* **non-nahi**

nonahi den adlag. *Sin.* **non-nahi den**

nonahiko izlag. *Sin.* **non-nahiko**

nonahitik adlag. *Sin.* **non-nahitik;**

nondik-nahi

nonbait

nonbaiteko

nonbaiten h. **nonbait**

nonbaitera h. **norabait**

nonbaitetik

nonbait han

nonbait hor

nonbaitik *Ipar.* 'nonbaitetik'

nonbratu, *nonbra*, *nonbratzen*. *du* ad. *Heg.* *Beh.*

nonbre* e. **kopuru**

nondar

nondik

nondikako edo **nondiko**

nondik-bait adlag. *g.er.* 'nonbaitetik'

nondik edo **handik**

nondik ere: *hitzak hartu behar dira, nondik ere baitute beren etorkia.*

nondik-nahi adlag. *Sin.* **non-nahitik**;

nonahitik

nondik-nahiko

nondik nora

nondik norako

nongo

nongonahiko izlag. *Ipar.* 'non-nahikoa'

nongotar

nongotasun

nongura adlag. *Bizk.*

nonius iz. *Mat.*

nonnahi* e. **nonahi**; **non-nahi**

nontsu

nontzebarri adlag. eta izond. *Bizk. Herr.*

nor: *bat etorri ziren, nor baino nor amorratuago, Larramendiren kontra.*

nor edo **nor**

nor ere 1: *nori ere pot eginen baitiot, hura da.* 2: *nor ere baitzara, adiskidea, barka iezadazu ene bizitasuna.*

nor izan. *da ad.:* *ez naiz nor auzi hau erabakitzeke.*

nor... nor...: *herri berean bizi behar dugu, nork batera, nork bestera maite dugun herrian.*

nora

norabait

nora edo **hara**

nora ere: *nora ere doan, hara noakizu atzetik.*

nora ezean adlag.: *itsasontzia nora ezean zihoan.*

nora gabe

norako

norabide iz.: *norabide baten bi noranzkoak.*

norabideratu, **norabidera**, **norabideratzen.** *da/du ad.*

noraezean adlag. 'nahitaez, ezinbestean':
ez ohi naiz sartu arandegietan noraezean baino.

noraezeko

noragabe izond.: *gerra alferrikako eta noragabea.*

noraino

norainoko

noranahi

noranahiko

norantz

norantza* e. **noranzko**

noranzko iz.: *norabide baten bi noranzkoak.*

noratar (herritarra)

noratsu

noratu, **nora/noratu**, **noratzen.** *da/du ad. Zah.*

norbait

norbaitzuk

norbera izord. *Heg.*

norbere *Heg.* 'norberarena'

norbereganatu, **norberegana**,
norbereganatzen. *du ad.*

norberekoi izond. *g.er.* 'berekoia, egoista'

norberekoikeria iz. *g.er.* 'berekoikeria, egoismoa'

norgehiagoka

norgehiagokako

norgehiagokan

norikar (herritarra)

norlehenka

normal

normalean adlag.

normaldu, **normal/normaldu**, **normaltzen.**
da/du ad.: *eguraldia normaltzen hasia da, aurreko egunetako haize zakarra baretu ahala.*

normalizatu, **normaliza**, **normalizatzen.**
da/du ad.

normalizazio

normalki

normaltasun

normaltze

nornahi

nornahi den *Ipar.* 'nornahi'

nortasun iz.: *nortasun-agiria.*

norte iz. *Heg. Beh.* 'iparra' (Hegoaldekoa edo behe-mailakoa da baina ez biak batera)

nortsu izord.: *nortsu zen edo zertsu bizitze eraman zuen.*

nortu, nor/nortu, nortzen. *da/du* ad.

nortze

nortzuk izord. (*nortzuk dira ene anaiak? h. nor dira ene anaiak?*)

norvegiar (herritarra)

norvegiera (hizkuntza)

noski 1 adlag. [ziurtasun adierazlea] 'jakina, horixe!': *bai noski!* (bai segurki!); *noski baino noskiago.* (**noski baietz! e. bai, noski!*)

2 adlag. *g.er.* 'beharbada, dirudienez'

nostalgia

nostalgiko izond.

nota 1 1 iz. *Mus.* 2 iz.: *eskolako notak.*

nota 2 iz. *Ipar. g.er.* 'lohidura, orbana'

notalgo iz. *Ipar.* 'notariotza'

notari* e. **notario**

notario

notariotza

notazio iz. *Mus., Kim., Mat.* 'zeinu-sistema'

notizia iz. *Heg. Herr.*

noziarazi, noziaraz, noziarazten. *dio* ad.

nozio iz.

nozional izond. *Hizkl., Pedag.*

nozitu, nozi, nozitzen. *du* ad.

nuakchotar (herritarra)

nudismo iz.

nudista iz. eta izond.

nuklear

nukleido iz. *Fis., Kim.*

nukleiko izond. *Biol.*

nukleo

nukleolo iz. *Biol.*

nukualofar (herritarra)

nulu izond. *Mat.*

numantziar (herritarra)

numen iz. *Mitol.*

numero iz. *Gram.*

numidiar (herritarra)

numismatika

nun* e. **non**

nuntzio

nylon

ñ iz. 'euskal alfabetoaren hamabosgarren letra'

ñabar

ñabardura

ñabartu, ñabar/ñabartu, ñabartzen. *du* ad.

ñaka iz. *BNaf.* 'kosk egiteko keinua'

ñandu iz. *Rhea americana*

ñañan egin *Haur.*

ñaño izond. eta iz. *Adkor.*

ñapur izond. *Ipar.*

ñapurki adlag. *Ipar.*

ñapurtu, ñapur/ñapurtu, ñapurtzen. *da/du* ad. *Ipar.*

ñarro izond. *Ipar.*

ñarrotu, ñarro/ñarrotu, ñarrotzen. *da/du* ad. *Ipar.*

ñau iz. *Ipar.* 'miaua'

ñimiño

ñimiñotu, ñimiño/ñimiñotu, ñimiñotzen. *da/du* ad.

ñiñi iz. *Adkor.* 'ninia, haurra'

ñir-ñir adlag.

ñir-ñir egin

ñirñir iz.

ñirñirka

ñirñirtu, ñirñir/ñirñirtu, ñirñirtzen. *da* ad.

ñu iz. *Connochaetes sp.* eta *Gorgon sp.*

o 1 1 iz. 'euskal alfabetoaren hamalagarren letra' 2 iz. "'o" letraren izena'

o 2 interj.

oasi

obal izond.

obalo

obanostar (herritarra)

obediarazi, obediaraz, obediarazten. *dio* ad.

obedient izond. *Ipar.* 'esanekoa'

obediente izond. *Heg.* 'esanekoa'

obedientzia iz. 'esanekotasuna'

obeditu, obedi, obeditzen. *du/dio* ad.

obeditzaile

obeditze

obelisko

obertura iz. *Mus.*

objektibatu, objektiba, objektibatzen. *du* ad.

objektibo

objektiboki

objektibotasun

objektore iz. (*kontzientzia-objektore*, *kontzientzia objektore*, *kontzientzia objektore* hitz elkartuan bakarrik erabiltzekoa)

kontzientzia-objektore edo

kontzientzia objektore *Sin.*

kontzientzia-eragozle, **kontzientzia eragozle**

objektu

objekzio

kontzientzia-objekzio edo

kontzientzia objekzio *Sin.*

kontzientzia-eragozpen,

kontzientzia eragozpen

oblatu iz. *Erl.*

obligarazi, obligaraz, obligarazten. *du* ad. *Ipar.*

obligatu, obliga, obligatzen. *da/du* ad. h. **behartu**; **obligarazi**

obligazio iz. *Ekon.*

oboe iz. *Mus.*

oboide izond. 'arrautza-formakoa'

obozelula iz. *Bot.*

obra

obramendu iz. *Heg. Herr.* 'giza kaka'

obratu, obra/obratu, obratzen. *du* ad.

obratzaile iz. *Batez ere Ipar.*

obserbantzia iz. *Erl.*

obsesibo izond.

obsesio iz.

obsesionatu, obsesiona, obsesionatzen. *du* ad.

obstetrizia iz. *Med.*

obulatu, obula, obulatzen. *du* ad. [*nor* kasurik gabea] *Biol.*

obulazio iz.

obulu iz.

obulutegi iz.

obus

oda

odaiertz iz. h. **ostertz**

odi* e. **hodi**

odieria* e. **hoditeria**

odietar (herritarra)

odisea iz.

odol

odol-belar edo **odol belar** *Parietaria officinalis*

odol-bero edo **odolbero** izond.

odol-emaile edo **odol emaile**

odol-erre edo **odolerre** izond.

odol-gaitz edo **odolgaitz** izond. *g.er.*

odol-galtze edo **odol galtze**

odol-hodi edo **odol hodi**

odol-hotz izond.: *dozena bat gudari, zangar bezain odol-hotzak.*

odol hotzean: *haserrealdian ala odol hotzean?*

odol-isuri

odol-isurketa edo **odol isurketa**

odol-isurtze edo **odol isurtze**

odol-kolpe edo **odol kolpe**

odol-talde edo **odol talde** 'odol mota bereko pertsonen taldea'

odolaldi

odolbatu iz. *Sin.* **odolbildu**; **odoluri**

odolbero edo **odol-bero** izond.

odolbide

odolbildu iz. *Sin.* **odolbatu**; **odoluri**

odoldu, odol/odoldu, odoltzen. *da/du* ad.

odoldun

odoleko izlag. eta iz. 'odol berekoa, odolkidea'

odolerre edo **odol-erre** izond.

odoleztatu, odolezta, odoleztatzen. *da/du* ad. *Ipar.* eta *Naf.* 'odoldu'

odoleztatze

odolgabe izond.

odolgabetu, odolgabe/odolgabetu, odolgabetzen. *da/du* ad.

odolgaitz edo **odol-gaitz** izond. *g.er.*

odolgiro izond. 'odolzalea'

odoljarrio iz.

odolkara izond. 'odol kolorekoa'

odolki iz. *Sin.* **odoloste**

odolkide

odolkidetasun

odolkoi izond. 'odolzalea'

odolodi* e. **odol-hodi** edo **odol hodi**

odoloste iz. *Bizk. Sin. odolki*

odoltsu

odoluri iz. *Ipar. eta Naf. Sin. odolbatu; odolbildu*

odoluste iz.: *odolustea agudoago egiteko, harakinaren laguntzaileak atzeko hanka batetik oratu zion idiskoari.*

odolustu 1, odoluts, odolusten. *da/du ad.*

odolustu 2 iz. 'odolustea'

odolzale

odontologia

odontologo

ofenditu, ofendi, ofenditzen. *du ad. Heg. 'iraindu'*

ofentsa

ofentsagarri izond. *Zah. 'iraingarria'*

ofentsatu, ofentsa/ofentsatu, ofentsatzen. *du ad. Ipar. 'iraindu'*

ofentsatzaile izond. *Ipar. 'iraintzailea'*

ofertorio iz. *Erl.*

ofita iz. *Geol.*

ofizial 1 izond.

ofizial 2 iz. *Heg. 'armadako karguduna' Sin. ofizier*

ofizialdu, ofizial/ofizialdu, ofizialtzen. *du ad. g.er. 'ofizial bihurtu'*

ofiziale iz. *Ipar. 'bere kontura ari den hargina, arotza, etab.'*

ofizialki

ofizialtasun

ofizier iz. *Ipar. 'armadako karguduna' Sin. ofizial*

ofizio

ofreitu, ofrei, ofreitzen. *du ad. Ipar. Beh. 'eskaini'*

ofrenda iz. *Zah. h. eskaintza*

ofrezitu, ofrezi, ofrezitzen. *du ad. Heg. Beh. 'eskaini'*

oftalmologia

oftalmologiko

oftalmologo

ogale iz. *Ipar. 'azienda-bazka'*

ogasun 1 iz. *Bizk. 'ondasuna' 2 iz. Admin. 'finantzak'*

ogasundun iz. *Bizk. g.er. 'ondasunduna'*

ogen iz. *Zub. h. hoben*

ogendant izond. *Batez ere Zub. 'hobenduna'*

ogerleko iz.

ogi 1 iz. 'jangaia': *ogi-apurra; ogi-azala; ogi-bihotza (Ipar.); ogi-birrina (Bizk.); ogi-koskorra; ogi-mamia; ogi-saltzailea; ogi-txigorgailua; ogi-txigortua. 2 iz. Batez ere Ipar. 'garia': ogi-irina.*

ogi-zuhaitz *Artocarpus communis*

ogibide

ogidun iz. *Bizk. 'ogi-saltzailea'*

ogigazta iz. *Bizk. Mustela nivalis Sin. erbinude*

ogiketa 1 iz. 'gari-uzta'; 'gari kopurua' 2 adlag. *Ipar. 'gari bila'; 'ogi bila': ogiketa joan dira.*

ogipeko iz.

ogitarteko iz.

ogitegi 1 iz. *g.er. 'okindegia' 2 iz. g.er. 'gari-biltegia'*

ogitsu izond. 'garitsua'

ogitze iz. *Ipar. 'gari-kopurua'*

ogro

ogu(t)zi* e. **ahoskatu; ebaki**

oh* e. **o 2**

ohaburu* e. **oheburu**

ohaburuko* e. **oheburuko**

ohaide

ohako

ohantze 1 iz. *Ipar. 'habia' 2 iz. Ipar. 'etzauntza, etzalekua'*

ohape* e. **ohepe**

ohar

ohar egin *g.er. 'ohartarazi'*

ohargarri

ohargarriki

ohargile

oharkabe adlag.

oharkabean

oharkabeko

oharkabez

oharkabekeria

oharkabetasun

oharkabetu, oharkabe/oharkabetu, oharkabetzen. *da ad.*

oharkera 1 iz. *g.er. 'arreta, oharmena' 2 iz. g.er. 'oharra'*

oharkizun iz. *Sin. oharpen*

oharkor

oharmen
oharpen
ohartarazi, ohartaraz, ohartarazten. *du* ad.
ohartarazpen
oharteman, oharteman, ohartematen. *du*
 ad. *g.er.*
oharti izond.
ohartu, ohart/ohartu, ohartzen. 1 *da/du*
 ad.: *ez da horretaz ohartu.* 2 *zaio* ad.
Ipar.
ohartuki
ohartzaille
ohartze
ohartzeke adlag.
ohatu, oha, ohatzen. 1 *da* ad. *Batez ere*
Ipar. 'ohean etzan' 2 *da/du* ad. *Batez*
ere Ipar. 'oheratu'
ohatze 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'ohea' 2 iz. *Ipar.*
 'etzauntza'
ohazal iz. 'ohe-estalkia'
ohazur iz.: *aulkiak, mahaiak eta ohazurak*
egiteko.
ohe: *ohea jantzi.*
ohe-adar edo **ohe adar**
ohe-bagoi edo **ohe bagoi**
ohe-estalki edo **ohe estalki**
oheburu
oheburuko iz.
ohegaineko iz. 'ohe-estalkia'
ohekide iz. 'ohaidea'
ohelagun iz. 'ohaidea'
ohepe
oherarazi, oheraraz, oherarazten. *du* ad.
oheratu, ohera/oheratu, oheratzen. *da/du*
 ad.
oheratze iz.: *oheratze luzeak behar ziren*
garai batean.
ohezeru
ohi 1 [partikula]: *zintzo etorri ohi zen.* 2
 [elkarketako bigarren osagaia]:
lehendakari ohia.
ohi izan: *ohi bezala; ohi denez; ohi ez*
bezalakoa.
ohiz kanpoko
ohidura iz. *Ipar.* 'tradizioa'; 'ohitura'
ohigabeko izlag. *g.er.* 'ezohikoa'
ohiko
ohikotasun

ohikunde
ohikune iz. 'erritua'
ohikuntza
ohil izond. *Zub.* 'basa, basatia'
ohildu, ohil/ohildu, ohiltzen. 1 *du* ad. *Zub.*
 'egotzi, bota' 2 *du* ad. *Zub.* 'uxatu'
ohiltzaile iz.: *txori-ohiltzailea.*
ohitu, ohi/ohitu, ohitzen. *da/du* ad.
ohitugabe izond.
ohitura
ohiturazko
 ohituratu* e. **ohitu**
ohitza iz. *g.er.* 'ohitura'
ohizko izlag. h. **ohiko**
ohizkotasun iz. h. **ohikotasun**
ohm iz. *Fis.*
ohmiko izond. *Fis.*
ohoin
ohoingo
ohoinkeria
ohointza
ohol
oholesi
oholeztatu, oholezta/oholeztatu,
 oholeztatzen. *du* ad.
oholtxo
oholtza
oholtzar iz. 'tamaina handiko ohola'
ohondikatu, ohondika, ohondikatzen. *du*
 ad. *Ipar.* *Zah.* 'oinperatu'
ohoragarri
ohoragarriki
ohorarazi, ohoraraz, ohorarazten. *du* ad.
ohoratu, ohora, ohoratzen. *du* ad.
ohoratzaile
ohoratze
ohore
ohoretsu
ohorezki adlag. *Ipar.*
ohorezko
 ohostu* e. **ostu**
 ohots* e. **ordots**; **orots**
oi 1 interj.: *oi ene!*
oi 2 iz. 'hortz-haginak inguratzen eta
 finkatzen dituen haragi sendo
 gorrixka'
 oial* e. **oihal**

oian* e. **oihan**
oiartzuar (herritarra)
oibartar (herritarra)
oidio iz. *Sin. zurin*
oies
oihal
 atze-oihal
 oihal-denda edo **oihal denda**
 oihal-etxola edo **oihal etxola** *Sin.*
 kanpadenda
 oihaldegi* e. **oihaltegi**
 oihaldenda* e. **oihal-denda** edo **oihal**
 denda
oihaldun
oihalgile
oihalgintza
oihalki iz.
oihaltegi
oihaltxo
oihan
oihanbide
oihandar
oihandu, oihan/oihandu, oihantzen. *da/du*
 ad.
oihaneratu, oihanera/oihaneratu,
 oihaneratzen. *da/du* ad.
oihaneztapen
oihaneztatu, oihanezta, oihaneztatzen. *du*
 ad.
oihanpe
oihantsu
oihanzain
oihanzaingo
oihartzun
oiher izond. *Ipar. Zah. g.er. 'okerra'*
oihergiar (herritarra)
oihu
 oihu egin
 oihuz
 oihuz egon
oihuka
oihukari iz. *g.er. h. oihulari*
oihukatu, oihuka/oihukatu, oihukatzen. *du*
 ad.
oihulari
oihumin iz. *Ipar. g.er. 'intziria'*

oihuztatu, oihuzta/oihuztatu, oihuztatzen.
 du ad.
oilagor iz. *Scolopax rusticola*
oilakaran iz. 'zumalakarra'
oilaki iz. 'oilo-okela'
oilaloka
oilanda
oilar 1 iz. 'oiloaren arra' 2 iz.
 Lepidorhombus sp., etab. (arrain
 mota)
 oilar-joko edo **oilar joko**
oilaran iz. *Prunus mahaleb*
oilarbuztan iz. 'gladioloa, ezpata-lorea'
oilarite iz. *Jas. 'egunsentia'*
oilarkatu, oilarka, oilarkatzen. *da/du* ad.
 Ipar. 'oilartu'; 'nabarmendu'
oilarkeria
oilartoki
oilartu, oilar/oilartu, oilartzen. 1 *da* ad.
 'harrotu' 2 *da* ad. 'nagusitu, gailendu'
oilasko
oilaskoki iz. 'oilasko-okela'
oilategi
oilo iz. *Gallus gallus*
 oilo-ipurdi edo **oilo ipurdi**
 oilo-larru edo **oilo larru**
 oilo-salda edo **oilo salda**
 oilo-zopa edo **oilo zopa** *g.er.*
oilobusti izond. *Ipar. 'koldarra'*
oilokeria
oiloki iz. 'oiloaren motako hegazia'
oilotoki iz. 'oilategia'
oilotu, oilo/oilotu, oilotzen. *da* ad.
oin 1 1 iz. (pertsonea, animalia nahiz
 gauzena) 2 iz. (bertsoarena) 3 iz.:
 hamabost oin eta hamar ontza luze
 da. (luzera neurria)
oina eman
oin-arrasto edo **oin arrasto** 'oinatza'
oinez
oin hartu
oin-ohar edo **oin ohar**
oin-punta edo **oin punta**
oin-sendagile edo **oin sendagile** *Sin.*
podologo
oin zapal
oin-zola edo **oin zola**

oinalde
oinarri
oinarritu, oinarri/oinarritu, oinarritzen.
da/du ad.
oinarritze
oinarrizko
oinatz
oinaze
oinazealdi
oinazegarri 1 izond. 'oinazetzen duena':
atsekabe oinazegarria. 1 iz.
 (oinazetzeko tresna)
oinazetsu
oinazetu, oinaze/oinazetu, oinazetzen. *du*
 ad.
oinazkar iz. *Gip.* 'oinaztarria'
oinazpi iz.
oinazpiratu, oinazpira/oinazpiratu,
 oinazpiratzen. *da/du* ad.
oinaztarri iz. *Batez ere Bizk.* 'lurra jotzen
 duen tximista': *trumoiak hots egin du
 eta oinaztarria dator gure gainera.*
oinaztatu, oinazta, oinaztatzen. *du* ad.
Ipar. 'oinazetu'
oinaztu iz. *Bizk.* 'tximista'
oinaztura iz. *Naf.* 'tximista'
 oinbete* e. **oin**
oindun
oinetako iz.
oinetakodun izond.: *Karmeldar*
oinetakoduna.
oinetakogintza
oinetxe
oinezko iz.
oinkada
oinkari iz. *Ipar.* 'oinezkoa'
oinkatu, oinka/oinkatu, oinkatzen. *du* ad.
oinlodi iz. *Paeonia officinalis*. *Sin.* **peonia**
oinorde
oinordekide
oinordeko iz.
oinordekotasun
oinordekotza
oinordetza iz. *Zuz.*
oinpe iz.: *oinpean erabili.*
oinpeko iz. 'pedala'
oinperatu, oinpera/oinperatu, oinperatzen.
du ad.

oinustu, oinuts/oinustu, oinusten. *da* ad.
 'oinetakoak kendu, erantzi': *oinuts
 zaitetz, zeren lur hau santua den.*
oinuts
oinutsean adlag. 'oinutsik'
oinutsik adlag.
oiondar (herritarra)
oixtian adlag. *Ipar.* 'arestian'
oixtiko izlag. *Ipar.* 'arestikoa'
oixtion
oiztar (herritarra)
ojiba iz. *Geom., Arkit.*
ojibal izond. *Geom., Arkit.*
oka 1 iz. 'oka egitea' 2 iz. 'oka egiten dena'
oka egin
oka eragin
okada iz. *Bizk.* 'gorakoa'
okagarri
okaila iz. 'ardien gaitza'
okaka adlag.
okapi iz. *Okapia johnstoni*
okaran iz. *Bizk.* 'arana'
okasio 1 iz. 'aukera, era' 2 iz. *Gip. Herr.*
 'liskarra' 3 iz. *Bizk.* 'hileta'
okatu, oka/okatu, okatzen. *du* ad.
okaztagarri
okaztatu, okazta, okaztatzen. *du* ad. *Batez
 ere Ipar.*
ok egin '(janariz edo edariz) erabat ase'
ok eragin
okela iz. 'jateko haragia, abere-hegaztiena'
okelatako edo **okelatarako**
oker izond. eta iz.: *hori gaizki dago, eta
 beste hori okerrago.*
oker egin: *besteren batek oker
 eginda, niri nahi zidan erantsi.*
oker egon
oker ibili
okerreko izlag. (batez ere *okerreko
 bide, okerreko alde bezalako
 esapideetan erabiltzen da*)
okerrera jo
okerbide
okerbideratu, okerbidera, okerbideratzen.
da/du ad.
okerbideratze
okerka

okerkeria**okerki**

okerragotu, okerrago/okerragotu,
okerragotzen. *da/du* ad.

okerraldi

okerrarazi, okerraraz, okerrarazten. *du* ad.

okerreratu, okerrera/okerreratu,
okerreratzen. *da/du* ad. 'okerrera jo,
okertu'

okerrune**okertasun**

okertsu izond. *g.er.* 'bihurgunetsua';
'okerrunez, bihurgunez betea'

okertu, oker/okertu, okertzen. *da/du* ad.

okertzaile**okertze**

okil iz. *Picus sp.* eta *Dryocopus sp.* eta
Dendrocopos sp.

okin**okindegi**

okintza iz. 'okinaren lanbidea'

okitu 1 izond. *Ipar.:* *aberats okitua.*

okitu 2, oki, okitzen. *da/du* ad. 'nazkatu'

okoar (herritarra)

okoilu 1 iz. *Bizk.* (zokoa) 2 iz. *Zub.* (etxe
ondoko eskorta modukoa)

okondar (herritarra)

okotz* e. **kokots**

okre 1 iz. (minerala) 2 iz. eta izond.
'mineral horren kolore(ko)a'

oktaedro

oktano iz. *Kim.*

oktogono

okular 1 iz. 2 iz. eta izond.

okulista

okume iz. *Aucoumea klaineana*

okuntza iz. 'laborantzako lur ona'

okuntzatu, okuntza/okuntzatu,
okuntzatzen. *du* ad.

okupatu, okupa, okupatzen. *da/du* ad.

okupatzaile**okupazio**

okupu izond. *Zub. Zah.* 'haurduna'

okurritu, okurri, okurritzen. *zaio* ad. *Heg.*
Lgart.

okzipital izond. *Anat.*

okzitaniar**okzitaniera**

ola 1 iz. 'burdin lantegia'

ola 2 iz. *Ipar.* 'artzain-etxola, txabola'

ola 3 iz. *Ipar.* 'pilpira'

olaberritar (herritarra)

olagarro iz. *Ord. Octopoda*

olagizon

olaibartar (herritarra)

olajaun

olana iz. (oihal gogor eta sendoa)

olata 1 iz. 'elizan eskaintzen den ogia edo

opila' 2 iz. *Ipar.* 'opil mehea' 3

'borondatea, nahia, gogoa'

olata-meza edo **olata meza**

olatu iz. *Heg.* 'uhina'

olatzagutiar (herritarra)

oldar**oldarrez****oldarka****oldarkor****oldarkortasun****oldarraldi****oldartsu**

oldartu, oldar/oldartu, oldartzen. *da/zaio*
ad.: *lurrari uhin zabalak azkar*
oldartzen zaizkio.

oldartze

olde iz. 'borondatea, nahia, gogoa'

(**neure, bere...**) **oldez**

oldezko

oldozkor izond. [ia beti atributu edo
osagarri predikatibo gisa erabilia]
g.er. 'pentsakorra'

oldozpen iz. *g.er.* 'pentsamendua'

oldoztu, oldoz, oldozten. *du* ad. 'pentsatu'

oleazio iz. 'oliadura'

olerkari

olerkaritasun iz. *g.er.*

olerkaritza**olerki****olerkigintza**

olerti iz. 'poesia'

oles**oles egin****oleska**

olexoar (herritarra)

olgotu, olga, olgotzen. *da/du* ad. *Bizk.*

olgeta**olgetan****olgetari** iz. *Bizk.***olhaibitar** (herritarra)**oliadura** iz. (sakramentua)**oliatu**, *olia*, *oliatzen*. *du ad.***oliatze****oliba****oliba-olio** edo **oliba olio****olibadi****olibondo** iz. *Olea europaea***oligarka****oligarkia****oligarkiko****oligoelementu** iz. *Biol.***oligopolio** iz. *Ekon.***olinpiada****olinpiar** (herritarra)**olintoar** (herritarra)**olio** 1 iz. (olibatik ateratzen den isurkaria)

2 iz. (pintura mota)

olio-arbi edo **olio arbi** 'koltza'**olio-liho** edo **olio liho****olio santu****olio zikin****oliobide****oliokoi** izond. *g.er.* 'oliozalea'**oliontzi****oliotegi****oliotsu****oliotu**, *olio/oliotu*, *oliotzen*. *da ad.:**sagardoa oliotu zaigu.***olioztatu**, *oliozta*, *olioztatzen*. *du ad.***olkoztar** (herritarra)**ollarandar** (herritarra)**olloibartar** (herritarra)**olo** iz. *Avena sativa***olo gaizto** *Avena fatua***oloriztar** (herritarra)**oltzar** (herritarra)**omandar** (herritarra)**omega** 1 iz. 'alfabeto grekoaren azken

letra' 2 iz. (zerbaiten amaiera)

omeleta* e. **moleta****omen 1** [partikula] 'ei'**omen 2** iz. 'ospea, fama'**omenez** adlag.**omenezko** izlag.: *A. Irigaray**jaunaren omenezko liburuan.***omenaldi****omendu**, *omen/omendu*, *omentzen*. *du ad.***omengarri****omenka****omentsu****Omiasaindu** iz. *Ipar. Sin. Domu Santu,***Domu Santuru****omisio****omonier** iz. *Ipar.* 'kapilaua'**omoplato** iz. *Anat.***on** 1 izond. 2 iz. 3 [*praenomen* gisakoa]*Heg. Zah.: On Manuel Lekuona.***(neure, bere...) onetik atera****(neure, bere...) onetik ilki****(neure, bere...) onetik irten****on beharrez****onean egon****onean jarri****on eduki****on egin****onenean** 'beharbada, agian': *onenean,**zuk ere zigarroak erreko dituzu.***onenean ere****onenera jota** edo **onenera jota ere**'onenean ere': *onenera jota ere, bihar bukatuko dugu.***onera egin:** *eguraldiak onera egin du.***onera ekarri****onera etorri****onera itzuli** *Ipar.***onetan** *Batez ere Ipar.* '(norbaiten, zerbaiten) mesedetan'**onez** 1 adlag. 'onean': *onez ez bada,**gaitzez egingo duzu.* 2 adlag. 'onik': *etsaiengandik onez atera gaitu.***onezkoak egin****onez onean****onez onez****on-gaitz** pl.: *proposamen baten on-gaitzak.***onik ez izan****onik onenean****on iritzi.** *dio ad.***on izan.** *da/zaio/du ad.***ontzat eduki****ontzat eman**

ontzat hartu
onaldi
onargarri
onargarritasun
onarkizun
onarpen
onarrarazi, onarraraz, onarrarazten. *dio* ad.
onartezin
onartu, onar, onartzen. *du* ad.
onartze
onbehar izond. eta iz. *Jas.* 'behartsua'
onbehartu, onbehar/onbehartu, onbehartzen. *da/du* ad.
onbera
onberatasun
onbide
onbideratu, onbidera/onbideratu, onbideratzen. *da/du* ad.
onbideratze
onbidetsu izond. 'bertutetsua'
onbihurtu, onbihur, onbihurtzen. *da/du* ad. *Erl.* 'konbertitu'
onbihurtze iz. *Erl. g.er.* 'konbertsioa'
onda* e. **uhin**
ondamu iz. *Jas.* 'bekaizkeria, inbidia'
ondamutsu izond. *Jas.* 'bekaiztia'
ondare
ondarez adlag.: *Oihenarten paper pila baten jabe ondarez egin zen jaun hori.*
ondarezko izlag.
ondarroar (herritarra)
ondasun iz.: *ondasun higiezina; ondasun higigarria.*
ondasundun
ondasuntegi iz. 'altxorra'
ondasuntsu izond. *g.er.* 'ondasunduna'
ondasunzale
onddo iz. *Mycota*
onddokerari
ondeste iz. 'ipurtestea'
ondikatu, ondika, ondikatzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'atsekabetu'
ondiko iz. *Batez ere Ipar.* 'atsekabea, zorigaitza'
ondikoz adlag. 'damurik, zoritxarrez'

ondikozko izlag. 'zoritxarrekoa'
ondo 1 adlag. *Sin.* **ongi**
ondo 2 iz. 'alboa'; 'ostea'
ondoan: *etxe ondoan; gerra ondoan.*
ondoko izlag.
ondora
ondorik
ondotik
ondotikako edo **ondotiko**
ondoaz ondo
ondoaz ondoko
ondo 3 iz. *Batez ere Ipar.* 'zenbait landare edo zuhaitzen banakoa'
ondoez iz.
ondoeza egin. *zaio* ad.
ondoezik
ondoko iz.
ondokotasun
ondonahi iz. 'onginahia'
ondoratu, ondora/ondoratu, ondoratzen. *da* ad. 'alboratu, alderatu'
ondore 1 iz. 'ondorioa' 2 iz. 'leinua'
ondorean adlag. h. **ondoren**
ondorego 1 iz. *Ipar. Zah.* 'ondorea' 2 iz. *Ipar.* 'ondoriotasuna'
ondoreko izlag. *g.er.* 'ondokoa'
ondoren 1 postpos.
ondorenean
ondorengo izlag.
ondoren 2 iz.: *bekatuaren ondorenak.*
ondorengo iz.
ondoretasun
ondorio
ondorioa atera edo **ondorioak atera**: *hauxe da nik ateratzen dudan ondorioa.*
ondorioz
ondoriozko izlag. *Gram.:* *ondoriozko perpausak.*
ondoriotasun iz. *Ipar.:* *izan du milioi bateko ondoriotasuna.*
ondoriotsu
ondorioztatu, ondoriozta, ondorioztatzen. *du* ad. 'ondorioa atera'
ondorioztatze
ondotxo

ondotxoz 'askoz': *ondotxo*z oroimen handiagoz hornitua.

ondozka

ondozkatu, ondozka/ondozkatu, ondozkatzen. *du* ad.

ondozko iz. *g.er.* 'zuhaitz-banakoa'

ondoztatu, ondozta, ondoztatzen. *du* ad.: *arto hibridoak ez du ondoztatu beharrik.*

ondra 1 iz. *Heg. Herr.* 'ohorea' 2 iz. pl. *Bizk.* 'urteurreneko meza'

onradu izond. *Heg. Herr.* 'zintzoa, prestua': *pertsona onradua.*

ondragarri izond. *Heg.* 'ohoragarria'

ondratu, ondra/ondratu, ondratzen. *du* ad. *g.er.* 'ohoratu'

ondroso 1 izond. *Gip. Beh.:* *arropa ondrosoa.* 2 adlag. *Gip. Beh.:* *ondroso eman ziguten esnea.*

ondu, on/ondu, ontzen. *da/du* ad.

ondugabe izond.

ondulatu, ondula, ondulatzen. *du* ad. *Sin.* **uhindu**

ondulazio iz. *Sin.* **uhindura**

onentxoen izond. *Gip.:* *konturatzen ginen sagardorik onentxoena zein upeletan zegoen.*

oneratu, onera/oneratu, oneratzen. *da/du* ad.

oneratze

onerizko iz. *Jas.* 'maitasuna'

onerizte iz. *Zah.* 'maitasuna'

onesgarri

oneski

onesle

onespen

onest izond. *Zah.* 'zintzoa, prestua'

onestasan

oneste

onestidade iz. *Heg. g.g.er.* 'onestasuna'

onetsarazi, onetsaraz, onetsarazten. *dio* ad.

onetsi, onets, onesten. *du* ad.

onezia iz. *Batez ere Ipar.* 'ontasuna'

ongailu

ongailuztatu, ongailuzta, ongailuztatzen. *du* ad.

ongaitz* e. **on**-gaitz

ongarri 1 iz.

ongarri 2 izond.

ongarriketa iz. *g.er.* 'ongarritzea, simaurtzea'

ongarritegi iz. *g.er.* 'goroztegia, simaurtegia'

ongarritsu

ongarritu, ongarri/ongarritu, ongarritzen. *du* ad.

ongarritze

ongarritzatu, ongarritzta, ongarritzatzen. *du* ad. h. **on**garritu

ongi 1 1 adlag. *Sin.* **ondo** 2 iz.: *ongiaren eta gaizkiaren zuhaitza; bi bikain eta ongi bat lortu ditu otsaileko azterketetan.*

ongi-egile 'ongilea'

ongi egin: *gaizki-egileari ongi egitea.*

ongi-egin iz. *Ipar. g.er.:* *mila esker, zuen ongi-egin guztiengatik.*

ongi etorri!: *ongi etorri guztiok!*

ongietorri iz.

ongietorri egin *Ipar.:* *beilariei ongietorri egiteko.*

ongile

ongin iz. *Batez ere Bizk. g.er.* 'ongilea'

onginahi

onginahiz

ongintza

ongitasun iz. *g.er.* 'ongizatea'

ongitu, ongi/ongitu, ongitzen. *da/du* ad.

ongitxo

ongixko adlag. *Ipar.* eta *Naf.*

ongizate

ongunde iz. *g.g.er.* 'hitzarmena, abenikoa'

onik adlag.: *onik atera zen.*

onil iz. *Sin.* **in**butu

oniritzi 1 iz. 'maitasuna' 2 iz. 'ontzat ematea, onestea' 3 izond. 'maitatua': *euskal dantza oniritziak.* 4 izond. 'onetsia'

onize

oniztar (herritarra)

onkologia iz.

onkologiko izond.

onomastika

onomatopeia

ontar

ontasun

ontologia
ontologiko
ontsa adlag. *Ipar.* 'ongi, ondo'
ontsalaz adlag. *Ipar.* 'onenean ere'
ontsatu, ontsa/ontsatu, ontsatzen. *da/du*
ad. Ipar.
ontsatzaile iz. *Ipar.*
ontsaxko adlag. *Ipar.* 'ondotxo, ongixko'
ontsu
ontxo
ontza
ontza-erdi edo **ontza erdi**
ontza urre
ontzaile
ontzako iz. 'ontzako urrea'
ontze iz.: *ontze horrek nolakoa izan behar du?*
ontzi 1 iz. (sukaldekoa) 2 iz. (ur gainekoa)
ontzi-aldaketa edo **ontzi aldaketa**
ontziburu iz.
ontzidi
ontzigile
ontzigintza
ontzikada
ontziko iz.
ontziola iz. 'itsasontziak egiten diren lantegia'
ontziratu, ontzira/ontziratu, ontziratzen. *da/du* ad.
ontziratze
ontzitegi 1 iz. 'ontziola' 2 iz. 'sukaldeko ontzien apala'
ontziteria iz. 'sukaldeko ontzien multzoa'
ontzitxo
ontzixka
ontzizain
 ontzurre* e. **ontza urre**
onu iz. *g.er.* 'aholkua'
onura
onuradun
onuragarri
 onurakor* e. **onuragarri**
onuratsu
onxko izond. *Ipar.* 'aski ona'
oñatiar (herritarra)
oñoña iz. *Ipar.* 'gozokia'
opa iz. *g.er.* 'nahia, desira'

opa egin
opagai
opagarri izond. *g.er.* 'desiragarria'
opa izan. *dio* ad.
opaka adlag.
opaku izond.
opaldu, opal, opaltzen. *du* ad. h. **eskaini**
opari
opari egin: *liburu bat egin diogu opari.*
oparigai iz. *Erl.:* *Lebitarrei eramaten zizkieten oparigai sakratuak.*
oparitu, opari/oparitu, oparitzen. *du* ad. h.
opari egin
oparo 1 adlag. 2 izond.
oparotasun
oparotsu 1 izond. *g.er.* 'oparoa' 2 adlag. *g.er.* 'oparo'
opatu, opa/opatu, opatzen. *dio* ad. 'opa izan'; 'eskaini'
ope iz. *g.er.* 'opil mehea'
opera
operatu, opera, operatzen. *du* ad.
operatzaile
operazio
operazio-gela edo **operazio gela** *Sin.*
ebakuntza-gela, ebakuntza gela
opereta
operkulu iz. *Biol.*
opetsi, opets, opesten. *dio* ad. *Bizk.* 'opa izan'
opil
opildu, opil/opildu, opiltzen. 1 *da/du* ad. 'zapaldu' 2 *da/du* ad. 'pilatu, multzotu'
opiltxo
opio
opiodun
opor 1
opor egin
oporretan
opor 2 iz. h. **gopor**
oporketa iz. *g.er.* 'oporra'
oporraldi
oportunismo
oportunista
oposizio
opots iz. 'sega-potoa'

optika**optikari** iz.**optiko** izond.**optimismo** iz. 'baikortasuna'**optimista** izond. eta iz. 'baikorra'**optimizatu**, **optimiza**, **optimizatzen**. *du* ad.**optimizazio****optometria** iz. *Med.***optometriska** iz. *Med.***or** iz. 'txakurra': *ora otsoen lagun.***oragatar** (herritarra)orai* e. **orain****orain****orainago** 1 'geroztik' 2 'duela gutxi, oraintsu'**oraingo****orainaldi****oraindano** adlag.**oraindainoko****oraindainokoan** adlag. 'oraindano'**oraindanik****oraindik** adlag.**oraindik ere****oraindik orain** 'arestian, oraintsu, duela gutxi' (eta ez 'oraindik')**oraindino** adlag. *Bizk.* 'oraindik'**oraindinokarren** adlag. *Bizk.* 'oraindik'**orainen** iz. *Bizk.* 'orina'**orainengo** izlag. 'iragan(dako) denboran gertuena'**oraingo** izlag.**oraingoan****oraingoxe****oraingoz****oraingotasun****oraingotu**, **oraingo/oraingotu**, **oraingotzen**. *da/du* ad.**oraino** adlag. *Ipar.* 'oraindik'**oraino ere****orainokoan****oraintsu**: *oraintsukoa da bat, baina beste biek badituzte beren urtetxoak.***oraintxe****oraka** adlag. *Bizk.* 'oratz'**orakada** iz. *Bizk.* 'besarkada'**orakarri** iz. *Bizk.* 'euskarria'**orakatu**, **oraka**, **orakatzen**. *da* ad.**oraldi 1** iz. 'oratzea, heldualdia'**oraldi 2** iz. 'orea egitea'**oramahai****orangutan** iz. *Pongo pygmaeus***orantza** iz. *Naf.* 'legamia, altxagarria'orapilo* e. **korapilo****oraska** iz. 'oramahaia'**oratoria** iz.**oratorio** iz. *Mus.***oratu 1**, **ora**, **orutzen**. *dio* ad. *Bizk.* 'heldu'**oratu 2**, **ora**, **orutzen**. *du* ad. 'orea egin'**oratzaille****oratze** iz. 'heltzea'**orbain** iz. 'ebakiondoa'**orbaindu**, **orbain/orbaindu**, **orbaintzen**. *da/du* ad.**orbaizetar** (herritarra)**orban** iz. (zikinunea, akatsa, etab.)**orbandu**, **orban/orbandu**, **orbantzen**. *da/du* ad.**orbangabe** izond.**orbangabeko** izlag.**orbangabetasun****orbankor****orbaratar** (herritarra)**orbel****orbeldu**, **orbel/orbeldu**, **orbeltzen**. *da/du* ad.**orbita****orbital** izond. eta iz. *Kim., Fis.***orburu** iz. *Cynara scolymus***ordain****ordainetan****ordainez****ordainezko****ordainagiri****ordainarazi**, **ordainaraz**, **ordainarazten**. *dio* ad.**ordainbide****ordaindu**, **ordain/ordaindu**, **ordaintzen**. *du* ad.**ordaingai****ordaingarri****ordaingo** iz. *Ipar.* 'ordezkatzea'**ordainkatu**, **ordainka**, **ordainkatzen**. *du* ad. *Ipar.***ordainketa**

ordainkin iz. *Ipar. g.er.*

ordainkizun

ordainleku

ordainpeko

ordainsari

ordainsaritu, ordainsari/ordainsaritu,
ordainsaritzen. *du ad. g.er.:* *zein
oparo ordainsaritzen dizun zure
laguntza!*

ordaintoki

ordaintza

ordaintzaile

ordaintze

ordari iz. *Batez ere Zub.* 'ordaina'

ordarizkatu, ordarizka, ordarizkatzen. *du
ad. Batez ere Zub.* 'ordaindu'

orde 1 adlag. *Ipar.* 'ordez': *haren orde joan
nintzen.*

orde 2 iz. 'ordaina'; 'ordezkoa'

ordea 1 junt. 'baina'

ordea 2* e. **ordena**

ordean 1 adlag. *g.er. h. ordez;* **orde 2** junt.
Ipar. g.er. h. ordea

ordeinu* e. **ordenu**

ordeka iz. *Gip.* 'ordokia, eremu laua'

ordeko

ordena 1 1 iz.: *munduan ageri den ordena.*
2 iz.: *karmeldarren ordena.* 3 iz.:
ordenako sakramentua.

ordenak hartu *Erl.* 'ordenatu,
ordenako sakramentua hartu'

ordenagailu

ordenaketa

ordenamendu

ordenantza

ordenatu 1, ordena/ordenatu, ordenatzen.
1 *du ad.* 'antolatu, taxutu' 2 *da/du ad.*
'ordenako sakramentua hartu edo
eman'

ordenatu 2 iz. *Mat.:* *abzisa eta ordenatua.*
ordenatu-ardatz edo **ordenatu**

ardatz

ordenatzaile

ordenazale

ordenazio iz. *Erl.* 'ordenako sakramentua
hartzea edo ematea'

ordenu iz. *Ipar.* 'hilburukoa, testamentua'

ordez adlag. (Batez ere x- *ren ordez*
gisa erabiltzen da — *luma darabil*
orain armen ordez —, eta,
bakanago, partizipioaren ondoren:
nekatu ordez, ihesi
dabiltzanak ")

ordezkaezin izond.

ordezkagarri izond.

ordezkagarritasun

ordezkapen

ordezkari

ordezkaritza

ordezkatu, ordezka, ordezkatzen. *du ad.*

ordezkatzaile

ordezkatze

ordezko

ordezkotza

ordezpen

ordezte

ordeztu, ordez/ordeztu, ordeztzen. *du ad.*

ordinal

ordiziar (herritarra)

ordoki

goi-ordoki edo **goi ordoki**

ordokitar iz. *Ipar. g.er.* 'ordokian bizi
dena'

ordokitu, ordoki/ordokitu, ordokitzen.
da/du ad. Ipar. 'lautu, berdindu':
mahai bat bezala ordokitzen den
harkaitz gora bat.

ordots iz. 'txerri arra'

ordre iz. *Ipar.* 'ordena'

ordu: *ordu bata, ordu biak.*

ordu arte

ordu-erdi edo **ordu erdi**

ordu ezker *Sin.* **orduz gero**

ordu gaiztoan

ordu izan edo **ordua izan.** *da/du ad.:*
ordu da egin dezagun; badugu
zentzatzeko ordua.

ordu-laurden edo **ordu laurden**

ordu onean

ordura arte 'ordu arte'

ordurik hona *Bizk.* 'ordutik hona'

ordu txiki pl.

orduz gero *Sin.* **ordu ezker**

orduz geroztik 'orduz gero'

orduan

orduan eta... -ago	organdi
orduan orduko	organigrama
orduantsu	organiko
orduantxe	organismo
ordubete	organista
ordudanik	organizatu , organiza, organizatzen. <i>du</i> ad.
orduka adlag.	'antolatu, eratu'
orduko izlag. eta adlag.	organizazio
ordukoxe	organo 1 iz. (izaki biziaren zatia)
ordukotz adlag. <i>Ipar.</i> 'orduko': <i>ordukotz</i>	organo 2 iz. (musika-tresna)
<i>haurrak zazpi urte eginak zituen.</i>	organogile
ordulari 'erlojua'	organulu iz. <i>Biol.</i>
orduraino	orgari
ordurainoko	orgasmo
ordurako adlag.	orgatara iz. <i>Ipar.</i>
ordurarte* e. ordura arte ; ordu arte	orgataraka
ordutegi	orgategi
ordutik	orgatxo
ordutik aurrera	orgazain iz. <i>Ipar.</i>
ordutik hona	orgia
ore	oriatar (herritarra)
oregano iz. <i>Origanum vulgare</i>	orientabide
orein iz. <i>Cervus elaphus</i>	orientagarri
orein-mihi <i>Asplenium scolopendrium</i>	orientalismo
oreinki iz. 'orein-okela'	orientalista
oreka	orientatu , orienta, orientatzen. <i>da/du</i> ad.
orekan adlag.: <i>orekan egon.</i>	orientatzaile
orekagailu	orientazio
orekatsu izond.	original izond. (<i>bekatu originala</i> h.
orekatu , oreka/orekatu, orekatzen. <i>da/du</i>	<i>jatorrizko bekatua</i>)
ad.	originaltasun
orekatzaile	orin
oreki iz.	orinal iz. <i>Heg. Herr.</i> 'pixontzia'
oren iz. <i>Ipar.</i>	oriotar (herritarra)
oren-erdi edo oren erdi	orisoaindar (herritarra)
oren-laurden edo oren laurden	oritz 1
orendaindar (herritarra)	oriya (hizkuntza)
orexar (herritarra)	orka iz. <i>Orcinus orca</i>
orezta iz. 'orina'	orkatila
oreztatu , orezta/oreztatu, oreztatzen. <i>du</i>	orkatz iz. <i>Capreolus capreolus</i>
ad. 'orez estali edo bete'	orquestra
orfeoi	orquestratu , orkestra/orkestratu,
orfiko izond.	orquestratzen. <i>du</i> ad. <i>Mus.</i>
orga	orquestrate
orgabide	orkidea iz. <i>Fam. Orchidaceae</i>
orgagile	orkoi
orgagintza	orkoiendar (herritarra)

orkomenoar (herritarra)
orkoro iz. *Bizk.* 'erpurua'
orkume iz. *g.er.* 'oraren kumea'
orlegi izond. eta iz. 'berdea'
ormaiztegiar (herritarra)
ornamentu iz. *Erl.* 'elizkizunetako
 (apaizaren eta) jantzia'
ornitologia
ornitologo
ornitorrinko iz. *Ornithorrhynchus sp.*
orno
ornodun
ornogabe izond.
oro
 oro har
 ororen buruan
 ororen gainetik
 orotan gaindi
 orotara
 oroz gain 'oroz gainetik'
 oroz gainetik
 oroz lehen
orobat adlag.: *hemen ez ezik, orobat*
gertatzen zen bestetan ere.
 orobateko
orobatasun
orobatsu
orogenia iz.
orogeniko izond.
orografia
orohartzaille
oroi iz. *g.er.* h. **oroitzapen; oroipen**
oroigailu iz. *g.er.* 'oroigarria'
oroigarri
oroilore iz. *Myosotis sp.*
oroimen
oroimengarri iz. *Zah.* 'oroigarria'
oroimin iz. 'nostalgia'
oroipen
oroipengarri iz. *g.er.* 'oroigarria'
oroit. *da* ad. [indikatiaboko orainaldiko eta
 lehenaldiko adizkiekin] *Ipar.:* *oroit*
naiz (oroitzen naiz).
oroitarazi, **oroitaraz**, **oroitarazten**. *du* ad.
oroitarri
oroite iz. *g.er.* 'oroimena'
oroitez iz. *g.er.* 'ahantztea'

oroitidazki
oroitu, **oroit**, **oroitzen**. *da* batez ere ad.:
gazteegia naiz hartaz oroitzeko.
oroituki
oroitza iz. *g.er.* 'oroipena'
oroitzapen
 oroitzapenetan: *zure aitaren*
oroitzapenetan.
oroitze
orojakile izond.
orojakin izond. *Ipar.* 'orojakilea'
orojale izond.
orokor
 orokorrean adlag.
orokorki
orokorpen
orokortasun
orokortu, **orokor/orokortu**, **orokortzen**.
da/du ad.
orokortze
oroldio* e. **goroldio**
oronztar (herritarra)
orotar
orotariko
orots izond. *Ipar.* '(abere) arra'
orozbakoz adlag. *Zub.* 'betiko'
orozkoar (herritarra)
oroztar (herritarra)
orpo 1
 orpoz orpo
orratz
orratzain iz. 'trenbideetako orratzak
 zaintzen dituen' *Sin.* **errailtzain**
orratzontzi
orrazte iz. *Ipar.* 'abaraska, abaoa'
orrazi
orrazkera
orrazketa
orraztaldi
orraztatu, **orrazta**, **orraztatzen**. *da/du* ad.
Ipar. 'orraztu'
orrazte
orraztoki iz. 'orrazzontzia'
orraztu, **orrazt/orraztu**, **orrazten**. *da/du* ad.
orre 1 iz. *Ipar.* 'ipurua'
orre 2* e. **ore**
orreagatar (herritarra)

orri**orrialde**orrika* e. **kurrika****orrikara** iz. 'lertxuna'**orrits** iz. *g.er.* 'oturuntza, otordu oparoa'**orritsu** izond. 'hostotsua'**orritu**, orri/orritu, orritzen. *da ad.* 'hostatu, hostoberritu'**orriuldu**, orriul, orriultzen. *du ad. g.er.* '(zuhaitzari, loreari) orriak kendu'**orritzatu**, orritzta, orritzatzen. *da ad. g.er.***orro****orro egin**orroa* e. **orro**orroe* e. **orro****orroka****orrolari****orron** adlag. 'alderrai, nora gabe' (*orron ibili* esapidean ageri da)**ortodoxia****ortodoxo****ortofonista** iz. *Sin.* **logopeda****ortogonal** izond. *Mat.***ortografia****ortografiko** izond.**ortopedia****ortopediko****ortoz** izond. *Bizk.* 'oinutsa'**ortozik** adlag. *Bizk.* 'oinutsik'**ortoztu**, ortoz/ortoztu, ortozten. *da ad.**Bizk. g.er.* 'oinustu'**ortu** iz. *Bizk.***ortu santu** 'hilerria'**ortuari** iz. *Bizk.* 'barazkia'**ortuellar** (herritarra)**ortulau** iz. *Bizk.* 'baratzezaina'**ortuts** izond. *Ipar.* 'oinutsa'**ortutsik** adlag. *Ipar.* 'oinutsik'**ortuzain** iz. *Bizk.* 'baratzezaina'**ortzadar** iz. *Ipar.* eta *Naf.* h. **ostadar****ortzaiztar** (herritarra)**ortzantz** iz. *Ipar.* 'trumoia'ortze* e. **ortzi****ortzegun** iz. *Lap.* eta *Naf.* h. **ostegun****ortzi** iz. 'zeru-sabaia, izartegia'**ortzirale** iz. *Lap.* eta *Naf.* h. **ostiral****orube****osaba****osaba-iloba** [pluralean (eta mugagabea) erabiltzen da]**osaba-izeba** [pluralean (eta mugagabea) erabiltzen da]**osabide****osaera****osaezin** izond.**osagai****osagailu** iz. *Ipar.* 'osagaia, sendagaia'**osagaitz** izond.**osagarri 1** iz. *Ipar.* 'osasuna'**osagarri 2 1** iz. 'sendagaia' 2 izond. 'osatzen duena'**osagarritsu** izond. *Ipar. g.er.* 'osasuntsua'**osagarrizko** izlag. *g.er.* 'osagarria'**osagile** iz. *Bizk.* 'medikua'osakera* e. **osaera****osaketa****osakuntza****osalari** iz. *g.g.er.* 'medikua'**osasan****osasan-etxe** edo **osasan etxe****osasanbide****osasundun** izond. 'osasuntsua'**osasangarri****osasangarritasun** iz. *g.er.***osasuntsu****osatu**, osa, osatzen. 1 *du ad.* 'osotasuna eman, oso bihurtu' 2 *da/du ad.* *Bizk.* 'sendatu' 3 *du ad.* *Naf.* eta *Zub.* 'zikiratu'**osatugabe** izond.**osatzaile****osatze****osetiera** (hizkuntza)**osin****oskarbi****oskarbitu**, oskarbi/oskarbitu, oskarbitzen. *da ad.* '(zerua) oskarbi jarri'**oski****oskigile****oskigintza** iz. *g.er.* 'zapatagintza'**oskol****oskoldun** iz. *Sin.* **krustazeo****oskorri**

oskorritu, oskorri/oskorritu, oskorritzen.
da ad. g.er. '(zerua) gorri ipini'

osloar (herritarra)

osmio iz. *Kim.*

osmosi

osmotiko izond. *Kim.*

oso 1 izond.: *ogi osoa jan zuen; (zerbait) bere osoan hartu.* adlag.: *oso ederra da.*

osoan adlag. 'osorik, erabat'

oso-bete: *artean ez du inork esplikazio oso-beterik aurkitu.*

osoko 1 izlag.: *osoko bilkura* (batzar edo bilerez ari garela). 2 'pieza bakarrekoa': *zurezko ontzi horiek osokoak dira.*

oso-osoan

oso-osoko

osozko izlag. 'guztizkoa, erabatekoa': *ongiak lortu ez duen osozko garaipena.*

osogune iz. *Ipar.* 'osotasuna, perfekzioa'

osoki

osorik

oso-osorik

osoro

osotara adlag. *g.er.* 'guztiz, erabat'

osotasun

osotoro adlag. *Gip.* 'osoki'

osotu, oso/osotu, osotzen. *du ad. h. osatu*

osozale izond. *g.er.*

ospa interj. *Lgart.*

ospa egin

ospagarri izond. *Ipar.*

ospakizun

ospakuntza

osparazi, osparaz, osparazten. *du ad.*

ospatu, ospa, ospatzen. *du ad.:* *norbaiten mendeurrena ospatu.* (*bilera ospatu* e. bilera egin*)

ospatze

ospe

ospedun

ospegabe izond.

ospegabeko izlag.

ospel 1 iz. 'hotzak eragindako handitua'

ospel 2 iz. eta izond. *Sin. laiotz*

ospeldu 1, ospel/ospeldu, ospeltzen. *da ad.* 'ospelak atera'

ospetsu

ospetsuki adlag. *Ipar.*

ospitale

ospitaleratu, ospitalera/ospitaleratu, ospitaleraten. *du ad.* 'ospitalera eraman'

ospitaleratze iz. *Sin. ospitalizazio*

ospitaletar (herritarra)

ospitalizazio iz. *Sin. ospitaleratze*

ostadar

ostalari

ostalaritza

ostalalde iz. *g.er.* 'ortzia, zeru-sabaia'

ostaler iz. *Ipar. h. ostalari*

ostaleria iz. *Ipar.* 'ostatua'

ostalertsu iz. *Ipar.* 'ostalari emakumezkoa'

ostankoar (herritarra)

ostargi

ostargi-belar edo **ostargi belar** *Iris germanica*

ostarku iz. *Bizk.*

ostarte iz. *Sin. hodeiarte*

ostartx iz. 'astigar zuria'

ostatari iz. *Batez ere Bizk. h. ostalari*

ostatatu, ostate, ostateatzen. *da/du ad.* 'ostatu hartu edo eman'

ostatu 1 iz.: *ostatu eske gabiltza.* 2 iz. *Ipar. eta Naf.* 'taberna'

ostatu eman

ostatu hartu

ostatuz egon

ostaturatu, ostatura/ostaturatu, ostaturatzen. *da/du ad.*

oste 1 iz. 'taldea'

oste 2 iz. 'atzea'

ostean adlag.: *ate ostean; heriotza ostean.*

ostegun iz.: *ostegun gizena.*

ostegun santu 'Aste Santuko osteguna'

ostegunero

osteka adlag. *Ipar.* 'talde handietan'

ostendu, osten, ostentzen. *da/du ad. Bizk.* 'ezkutatu'

osteopata

osteopatia iz. *Med.*

osteoporosi iz. *Med.*

ostera 1 iz. 'joan-etorria'

ostera 2 1 adlag. 'berriro' 2 lok. 'berriz, aldiz, aitzitik'

ostera ere *Batez ere Bizk.*

osterantzean

osterantzeko

-z osterantzean

-z osterantzeko

ostertz

ostertzuri iz. *Cichorium endivia crispum*

ostia

ostikada

ostikadaka

ostikarazi, ostikaraz, ostikarazten. *du ad.*

Ipar.

ostikatu, ostika, ostikatzen. 1 *du ad.* *Batez*

ere Ipar. 'ostikopean erabili' 2 *du ad.*

'ostiko egin'

ostiko 1 iz.: *ostiko bat eman zion.*

ostiko egin

ostikoz jo: *pilota ostikoz joaz.*

ostiko 2 iz. 'zutik dagoen zerbait

bermatzeko jartzen zaion euskarria':

hormari ostikoak ipini.

ostikoka

ostikolari

ostikopean

ostikopetu, ostikope, ostikopetzen. *du ad.*

ostilika iz. *g.er.* 'ortzadarra'

ostinato iz. *Mus.*

ostiral

ostiral santu 'Aste Santuko ostirala'

ostiralero

ostondo iz. *g.er.* 'ortzia'

ostots

ostra iz. *Ostrea edulis, etab.*

ostruka iz. *Struthio camelus*

ostu, ostu, osten. *du ad.*

osziladore iz. *Fis.*

oszilatu, oszila, oszilatzen. *du ad.* [*nor*

kasurik gabea] *Fis.*

oszilatzaile izond. *Fis.*

oszilazio iz. *Fis.*

oszilografo

osziloskopio

otabera iz. *Genista hispanica*

otadi

otagara

otalako iz. *Ipar.* 'abereak jateko aska'

otalore

otalur 1 iz. 'otea eta gisako landareak

dauden eremua' 2 iz. 'otea egon den

lurra'

otamen

otar iz. 'ote mota gogorra'

otardi

otarrain iz. *Palinurus elephas*

otarrainxka iz. *Penaeus kerathurus*

otarre

otarregile

otarregintza

otarretegi

otarretxo

otarteko* e. **ogitarteko**

otartu, otar/otartu, otartzen. *da ad.* *Ipar.*

'otez, otarrez bete': *larre-mutur batzuk*

otartzen diren bezala.

otasa iz. (ogi mota)

otasarde iz. 'otea jasotzeko sardea'

otasega iz. 'otea ebakitzeko sega motza'

otatxori

otatza iz. 'otadia'

ote 1 iz. *Ulex sp.*

ote beltz *Ulex minor*

ote zuri *Ulex europaeus*

ote 2 [partikula] *Gram.:* *etorri ote da?*

otezko 1 iz. 'duda' 2 izlag. 'dudazkoa'

oteitzar (herritarra)

oteka 1 adlag. *Zub.* 'oteketa, ote bila'

oteka 2 adlag. 'zalantzaz, zalantza eginez':

nor oteka ari ziren arrotzari buruz.

oteketa adlag. *Batez ere Ipar.* 'ote bila'

oteme

oti iz. *Fam. Acrididae*

otin 1 iz. *g.er.* 'gorrotoa' 2 iz. *g.er.*

'arrastoa, aztarna'

otitis

otoi

otoi egin

otoika

otoitu, otoi/otoitu, otoitzen. *du ad.* *Batez*

ere Zub. 'otoiztu'

otoitz

otoitzean
otoitz egin
otoitzez
otoitz-ordu edo **otoitz ordu** 'orduen liturgiako zati bakoitza': *Bezperak eta gainerako otoitz-orduak.*
otoitzaldi
otoizgile
otoizka
otoizketa iz. *g.er.* 'otoitza, otoitzaldia'
otoizlari
otoizleku
otoiztegi
otoiztu, **otoitz/otoiztu**, **otoizten**. 1 *du* ad. *Batez ere Ipar.* 'otoitz egin': *otoizten zaitugu, Jauna.* 2 *du* ad. *Batez ere Ipar.* 'arrenka eskatu'
otologia iz. *Med.*
otondo iz. 'ogi-apurra'
otondo-belar edo **otondo belar** iz. *Stachys officinalis*
otordu
otorrinolaringologia iz. *Med.*
otorrinolaringologo iz. *Med.*
otoz otoan adlag. *Bizk.* 'ezustean, ustekabeen'
otsagabiar (herritarra)
otsaihen iz. *g.er.* 'lupulua'
otsail
otsalizar iz. *Sorbus aucuparia*
otsein
otseindu, **otsein/otseindu**, **otseintzen**. *du* ad. *Bizk.* 'zerbitzatu'
otseintza
otseme
otserri iz. (*atzerri, otserri* esapidean erabiltzen da)
otso iz. *Canis lupus*
otso-belar edo **otso belar** 1 'anemona' 2 'lupu-belarra'
otso-lahar edo **otso lahar**
otsoko iz.
otsokume
otsoputz iz. *Ipar. g.er.* 'astaputza' (irain-hitza)
otsotzar
ottawar (herritarra)
otto iz. *Ipar. Lgart.* 'osaba'

otu, **otu**, **otutzen**. *zaio* ad. *Batez ere Bizk.* 'bururatu'; 'gogoak eman'
oturuntza
oturuntzatu, **oturuntza/oturuntzatu**, **oturuntzaten**. *da* ad. *Ipar.*
otxan izond. *Adkor.* 'otzana'
otxandioar (herritarra)
otxin iz. 'zortzi edo hamasei erreal balio zuen diru zaharra'
otzan
otzandu, **otzan/otzandu**, **otzantzen**. *da/du* ad.
otzantasun
otzara iz. *Bizk.* 'otarrea, saskia'
otzaragile iz. *Bizk.*
otzarakada iz. *Bizk.*
otzaratxo iz. *Bizk.*
ou interj. *Ipar.*
output iz. *Ekon.:* *input/output* taula.
oxala interj.: *oxala hola mintzo balira!*
oxidatu, **oxida**, **oxidatzen**. *da/du* ad.
oxidatzaile
oxidazio
oxido
oxigenatu, **oxigena**, **oxigenatzen**. *da/du* ad.
oxigenatze
oxigenazio
oxigeno
ozale iz. *Heg. g.er.* 'txerri-jana'
ozar 1 iz. *Ipar. Zah.* 'ora'
ozar-izar edo **ozar izar**
ozar 2 izond. *Ipar. Jas.* 'lotsagabea' (Iparraldekoa edo jaso da baina ez biak batera)
ozaraintar (herritarra)
ozarkeria iz. *Ipar.* 'lotsagabekeria'
ozarki adlag. *Ipar.* 'lotsagabeki'
ozartasun iz. *Ipar.* 'lotsagabetasuna'
ozartu, **ozar/ozartu**, **ozartzen**. *da/du* ad. *Ipar.* 'lotsagabetu'
ozaztar (herritarra)
ozeaniar
ozeaniko izond. 'ozeanoari dagokiona'
ozeano iz.: *Ozeano Atlantikoa; Indiako Ozeanoa.*
ozeanografia
ozelo iz. *Zool.*

ozelote iz. *Felis (Leopardus) pardalis*
ozen
ozendu, ozen/ozendu, ozentzen. *du* ad.
ozenki
ozentasun
 ozka* e. **hozka**
ozono
ozpin 1 iz.: *tomatea ozpin-oliotan*. 2
 izond.: *hitz zorrotz eta ozpinak*.
ozpin-euli *Drosophyla melanogaster*
ozpin-olio
ozpindu, ozpin/ozpindu, ozpintzen. *da/du*
 ad.
ozpinkeria
ozpinontzi iz.
ozpintsu
ozpintze
ozta
ozta-ozta
oztibartar (herritarra)
oztopagarri izond. 'oztoparazten duena'
oztoparazi, oztoparaz, oztoparazten. *du*
 ad.
oztopatu, oztopa, oztopatzen. 1 *da* ad.
 'oztopo egin, behaztopatu' 2 *du* ad.
 'eragotzi, oztopoa jarri'
oztopo
oztopo egin
oztopo-lasterketa edo **oztopo**
lasterketa
oztopobide
p iz. 'euskal alfabetoaren hamazazpigarren
 letra'
pa iz. *Haur*.
pa eman
pabana
pabiloi
padar iz. *g.er.* 'ermitaua'
padartza iz. *g.er.*
padera 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'danbolina' 2 iz.
Heg. 'zartagina'
padura iz. *Bizk.*
paella
paestumdar (herritarra)
pafa
pafa-pafa adlag. *Ipar.* 'bafadaka
 pipatzen'

paflagoniar (herritarra)
pafostar (herritarra)
paga 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'lansaria': *apezen*
paga. 2 iz. *Heg.* (hurrei ematen
 zaiena)
pagadi
pagakizun iz. 'ordainkizuna'
pagamendu iz. 'pagatzea, ordaintzea'
paganismo
pagano
paganokeria
paganotasun
paganotu, pagano/paganotu, paganotzen.
da/du ad.
pagarazi, pagaraz, pagarazten. *dio* ad.
pagatu, paga/pagatu, pagatzen. *du* ad.
pagatxa iz. 'pagoaren fruitua'
pagatzaile
pagatze
pagauso iz. *Columba palumbus*
pago
pago-ezkur edo **pago ezkur** 'pagatxa'
pago motz 'pago lepatua'
 pago-uso* e. **pagauso**
pagoda
pagoki iz. 'pagoaren zura'
pagolar (herritarra)
pagondo
pagotxa iz. *Trifolium incarnatum* (bazka-
 landarea)
pagu iz. 'ordainketa'
pailazo
pailazokeria
pairabide
pairaezin
pairagaitz
pairakor
pairakortasun
pairamen
pairarazi, pairaraz, pairarazten. *dio* ad.
pairatu, paira, pairatzen. *du* ad.
pairatze
pairu iz. *Ipar.* 'eroapena'
pairutsu izond. *Ipar.*
paisaia
paisajismo
paita iz. *Bizk.* 'ahatea'

paka iz. 'fardoa'
pake* e. **bake**
pakebote
paketatu, paketa, paketatzen. *du* ad.
pakete
pakistandar (herritarra)
pala
palakada
palanka
palanka-joko edo **palanka joko**
palankana iz. *Heg.* 'garbiontzia'
palankari
palari iz. (zirkulu-segmentuaren irudiko lanabesa)
palari
palasta iz. 'likido-kopuru bat, ontziaren gainetik isurtzen dena'
palastaka adlag.
palatal
palatalizatu, palataliza, palatalizatzen. *da/du* ad.
palatalizazio
palauar (herritarra)
palauera (hizkuntza)
palaxu iz. 'landarezko itxitura'
palazio iz. *g.er.* 'jauregia'
paldo iz. *Ipar.* 'makila, zutoina'
paleoantropologia
paleografia
paleokristau
paleolitiko
paleolito
paleontologia
paleontologiko izond.
paleontologo
paleozoiko
palestra iz. (antzinako joko-lekua)
palet iz. (garraioko plataforma)
paleta iz. (kirolean eta pinturan)
paliera (hizkuntza)
palikirtar (herritarra)
palindromo
palio iz. *Heg.*
palko iz. *Heg.*
palma iz. 'palmondoaren adarra'; 'palmondoa': *palma-adarrak eskuetan.*
palmares

palmatu 1 izond. *Bot.* 2 izond. *Zool.*
palmeta iz. (arbolazaintzakoa)
palmirar (herritarra)
palmondo iz. *Phoenix dactylifera, etab.*
palo iz. *Heg.*
palotara iz. *Ipar.*
palote iz. *Ipar.*
palto iz. *Ipar.* (beroki mota)
palu iz. *Bizk. Lgart.*
paludismo
pan onomat.
pana 1 iz. *Heg.* (ehun mota) 2* e.
matxura
panal iz. (zuhaitzetako marka)
panamar (herritarra)
panda 1 iz. *Ailuropoda melanoleucus* 2 iz. *Ailurus fulgens*
pandemia iz. *Med.*
pandero 1 iz. (musika-tresna) 2 iz. *Ipar.* 'pertz'a
pandero-jotzaile edo **pandero jotzaile**
paneka iz. *Gadiculus sp.* eta *Trisopterus sp.*
panfiliar (herritarra)
pankarta
pankrea
panoniar (herritarra)
panorama
panoramika iz.
panoramiko izond.
panp edo **panpa** 1 onomat. *Ipar.* (kolpe batena) 2 iz.
panpa iz. '(Hego Amerikako) eremu edo lurralde zabala'
panpaka adlag. *Ipar.* eta *Naf.* 'kolpeka'
panpako iz. *Ipar.* 'kolpea'
panpaldi iz. *Ipar.* 'zafraldia, astinaldia'
panpalina 1 iz. *Ipar.* 'txilina' 2 iz. *Ipar.* 'barrabila'
panpandoja iz. (sagar mota)
panpatu, panpa/panpatu, panpatzen. *du* ad. 'jo'
panpin* e. **panpina**
panpina
panpinatu, panpina/panpinatu, panpinatzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'panpina bezala apaindu'

panpot iz. 'ogi txiki eta biribila'
panpox
panpoxa izond. (emakumeentzat markatua)
pantaila
pantailaratu, pantailara/pantailaratu, pantailarutzen. *du* ad.
pantaloi iz. *Bizk.* 'azpiko galtzak'
panteismo
panteista
panteoi
pantera iz. *Panthera (panthera) pardus*
Sin. lehoiabar
panti iz.
pantomima
panttupa iz. *Ipar.* 'muinoa' (eta honen gailurra)
pantufila iz. *Ipar.* 'txapina'
pantxo iz. *Pagellus bogaraveo* (umea)
papa iz. *Haur.* 'ogia'
papagai iz. *Psittacula sp.*
papagaitxo iz. *Melopsittacus undulatus*
papaia iz. 'papaiondoaren fruitua'
papaiondo iz. *Carica papaya*
papao iz. *Bizk.* 'mamua'
papar
papardo iz. *Brama brama*
papargorri iz. *Batez ere Bizk.* 'txantxangorria'
paparo 1 iz. 'hegaztien hestegorriaren zabalgunea' 2 iz. *Ipar.* 'papoa, paparra'
paparurdin* e. **papo-urdin**
paper iz.: *komuneko papera.*
paper-denda edo **paper denda**
paperezko
paper-fabrika edo **paper fabrika**
paper-latz 'lizpapera'
paper-zorro edo **paper zorro**
papera iz. *Heg.* 'hazizurria'
papereratu, paperera/papereratu, papererutzen. *du* ad.
papereztatu, paperezta, papereztatzen. *du* ad.
papergile
papergintza
paperjale
paperontzi

papertegi
papila 1 iz. *Anat.*
papilota iz. *Ipar.*
papioi iz. *Papio sp. Sin. babuino*
papiro iz. *Cyperus papyrus*
papo 1 iz. *Ipar.* 'paparra'
papo-urdin iz. *Luscinia (Cyanosylvia) svecica*
papo 2 *Haur.* (zerbait bukatu dela adierazteko erabiltzen den esapidea)
papogorri iz. *Ipar.* 'txantxangorria'
papur iz. 'apurra': *ogi-papurrak.*
papurtu, papur/papurtu, papurtzen. *da/du* ad.
papurtxo
par 1 iz. *Ipar.* 'seta, apeta, tema'
para iz. *Bizk.* 'labean erabiltzen den pala'
parabola 1 iz. *Liter.: Ebanjelioko* parabolak.
parabola 2 iz. *Mat.*
paraboliko
parada 1 iz. 'aukera, egokiera'
parada 2 iz. *Mil.*
paradigma
paradigmatiko
paradisu
paradisuko hegazti *Paradisea sp.*
paradoxa
paradoxiko
parafina
parafraisi
paragrafo
paraguaio iz. 'paraguaiondoaren fruitua'
paraguaiondo iz. *Prunus persica var. nucipersa.*
paraguaitar (herritarra)
paraje 1 iz. *Heg. Herr.*
paralela* e. **paralelo**
paralelepipedo iz. *Geom.*
paralelismo
paralelo iz. eta izond.: *lerro paraleloak.*
paralelogramo iz. *Geom.*
paralelotasun
paralisi
paralitiko
paramagnetiko
paramariboar (herritarra)

- parametro**
paramezio iz. *Fam. Parameciidae*
paramilitar
paraninfo iz. *Heg.* '(Unibertsitateko) areto nagusia'
paranoia
paranoiko izond.
parapente
paraplegia
parapsikologia
parapsikologiko
parapsikologo
parasitatu, parasita, parasitatzen. *du* ad.
Biol.: mihurak sagarrondo
parasitatzen du.
parasitismo
parasito iz.: *parasito-zama.*
parasitologia
parasitosi iz. *Med.*
parasola iz. *Ipar. Herr.* 'aterkia'
paratu, para, paratzen. 1 *du* ad. 'jarri';
'prestatu': *bertsoak paratu; liburu baten edizioa paratu.* 2 *da* ad. 'jarri':
gaiztagin guztien aurrean paratu zen.
paratzaile
paraxut iz. *Sin. jausgailu*
paraxutista
pardel* e. **fardel**
pare
-en pare
parean
pare-parean
parera
paretik
parez pare
paregabe izond.
paregabeko
paregabeki adlag. *g.er.*
paregabetasun
parekatu, pareka/parekatu, parekatzen.
da/du ad.
pareko
parekotasun
parentesi
pareo iz. (zapia)
pareta
bi pareta pl.: *bi paretak efektuarekin.*
Sin. horma-biko
pareta-belar edo **pareta belar**
Parietaria officinalis *Sin. horma-belar, horma belar*
paretsu
paretsuan
pariatu, paria, pariatzen. *du* ad. *Ipar.*
'apustu egin'
pariatzaile iz. *Ipar.*
parietal izond. *Anat.*
pario iz. *Ipar.* 'apustua'
parispunta iz. *Ipar.* 'puntapaxa'
paristar (herritarra)
parizta iz. *Bizk.* 'keinua, imintzioa'
parkatu* e. **barkatu**
parke
parket iz.
parking iz. h. **aparkaleku**
parlamentari iz.: *parlamentarien bilera.*
parlamentario izond.: *talde parlamentario* (hala ere, hobe *parlamentu[ko] talde*).
parlamentu
parnaso iz. (mugimendu poetikoa)
parodia iz.
parpaila iz. (apaingarri mota)
parra 1 iz. *Heg.:* *mahats-parra; parrako indaba.*
parra 2: *niri parra jotzen dit goiak behe*
jota ere. (*parra egin, parra gelditu, parra izan eta parra jo*
esapideetan erabiltzen da)
parrafo* e. **paragrafo**
parranda iz. *Heg. Herr.*
parrandazale izond.
parrandera izond. *Heg. Herr.*
'(emakumezko) parrandazalea'
parrandero izond. *Heg. Herr.*
'(gizonezko) parrandazalea'
parra-parra 1* e. **barra-barra**
parrasta
parrastan
parrastaz
parrastada
parrastaka
parrokia
parrokiano iz. *Heg. Beh.* 'bezeroa'

parroko iz. *Heg.*

parropia* e. **parrokia**

parta 1 iz. *Ipar. g.er.* 'ur-bazterra, uholdeek estaltzen duten aldea' 2 iz. *Ipar. g.er.* 'lohia, lokatza'

partadera iz. *Ipar.* 'atearen edo leihoaren erroa'

partaide iz. 'parte-hartzailea': *zure nahigabeen partaide naiz ni ere.*

partaidetza

partalier iz. *Ipar.*

partaliertasun iz. *Ipar.*

parte 1

-en partetik

-en partez

parte eman

parte hartu

parte-hartzaile edo parte hartzaile

parte-hartze edo parte hartze

parte izan

parte oneko

parte txarreko

partez: *partez ezagutzen dugu, ez osorik.*

partezko

partedun iz. 'partaide, parte-hartzailea'

partedun egin

partekatu, parteka, partekatzen. 1 *du* ad.

Ipar. 'zatikatu' 2 *du* ad. *Ipar.*

'erdibanatu'

partenopetar (herritarra)

parterre

partiada iz. *Ipar.* 'irteera, irtetea'

partiar (herritarra)

partiarazi, partiaraz, partiarazten. *du* ad.

partida 1 iz. (jokoa) 2 iz. *Ipar.* 'aurkaria': *lana dut partida.*

partidu 1 iz. *Heg. h.* **partida** 2 iz. *Heg. h.* **alderdi**

partiketa

partikula

partikular

partikularki adlag.

partila iz. 'irabazien banaketa'

partila egin

partitibo izond. *Gram.*

partitu, parti, partitzen. 1 *du* ad. *Zah. Herr.* 'zatitu, banatu, bereizi'

(Zaharkitua edo herri-mailakoa da baina ez biak batera) 2 *da* ad. *Ipar. Zah. Herr.* 'joan, irten, abiatu' (Zaharkitua edo herri-mailakoa da baina ez biak batera)

partitura iz. *Heg. Sin.* **partizio**

partitzaile

partitze

partizipazio iz. *Ekon.*

partizipio iz. *Gram.*

partxe 1 iz. *Heg. Herr.* 'adabakia' 2 iz. *Heg. Herr.* 'enplasto, mantarra'

partzial

partzialki

partzuer pred. eta iz. 'esku-hartzailea': *bi gizon partzuer direnean nekean eta gozoan adiskide mamitzen dira.*

partzuergo

pasa (pilota-jokoa)

pasa egin 'pasa-marra igaro'

pasa-marra

pasabide iz. 'igarobidea'

pasada iz. *Heg.* 'jipioa': *gerrak pasada gaitza eman zion jendeari.*

pasadan adlag. *Heg. g.er.* 'iragaitzaz, bidenabar'; 'igarotzean'

pasadizo iz. *Heg. Herr.* 'gertaera'

pasadizoko izlag.

pasaera iz.: *pasaeran eta bidenabar aipatua.*

pasagarri izond. 'neurri batean onar daitekeena'

pasagune

pasahitz iz.

pasaitar (herritarra)

pasaka iz. eta adlag. (pilota-jokoa)

pasakari iz.

pasakor

pasaldi iz. *g.er.*

pasaleku

pasamodu adlag. *g.er.:* *edozein aldetarik begiratuta, pasamodu moldatzen naiz.*

pasamoduko izlag.

pasaporte

pasaratu, pasara, pasaratzen. *du* ad. *Heg.:* *galtzerdi saretua pasaratu.*

pasarazi, pasaraz, pasarazten. *du* ad.

pasarela iz.

pasargadar (herritarra)

pasarte

pasatu, pasa, pasatzen. 1 *da/du* ad. 'igaro':

albotik pasatu da (*albotik pasa*

da : Heg. Lgart.). 2 *da* ad. 'gertatu'

pasatxo: *ordu biak pasatxo ziren.*

pase iz.: *paseko hegaztia.*

pasealdi iz.

pasealeku

paseari iz. *g.er.*

paseatu, pasea, paseatzen. *da/du* ad.:

karrozan paseatu ziren; bere astoa

paseatzen du.

paseo iz. *Heg.*

pasibo

pasibotasun

pasiera iz. *Heg.*

pasieran adlag.

pasillo iz. *Heg.* h. **korridore**

pasio 1 iz. '(Jesu Kristoren) nekaldia' 2 iz.

g.er. 'irrika, grina'

pasio-lore edo **pasio lore** *Passiflora*

sp.

pasiotar

pasmo 1 iz. 'gangrena' 2 iz. 'zornea'

pasmo-belar edo **pasmo belar**

Anagallis arvensis

paso 1 (karta-jokoan erabiltzen dena) 2 iz.

Ipar. 'zartakoa'

pasodoble

pasoka adlag. *Ipar.* 'pasoak emanez':

pasoka eta ostikoka itsuski jo zuen.

pasta 1 iz. *Zub.* 'lan bat egiteko behar diren

ekaiak'

pasta 2 iz. 'orea'

hortzetako pasta

pastanagre iz. *Ipar.* 'azenarioa'

pastel iz. *Heg. Sin.* **pastiza**

pastelgile

pastelgintza

pasteurizatu, pasteuriza, pasteurizatzen.

du ad.

pasteurizazio

pastikagarri izond. *Ipar. g.er.*

pastikatu, pastika, pastikatzen. *da/du* ad.

Ipar. 'aspertu, gogaitu'

pastilla

pastiza iz. *Ipar. Sin.* **pastel**

pastoral 1 iz. 'Zuberoako teatroa' 1 izond.

Erl: *apezpikuen gutun pastoralala.*

pastorgintza iz. *Erl.*

pastoraltza iz. *Erl.*

patar iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'aldapa'

patari iz. *Bizk.* 'piztia'

patartsu izond. *Ipar.*

patata iz. *Solanum tuberosum*

patata-zomorro edo **patata zomorro**

Leptinotarsa decemlineata *Sin.*

patata-koko, **patata koko**

patena

patentatu, patenta, patentatzen. *du* ad.

patente

paternalismo

paternalista

patetiko izond.

patin 1 iz. *Bizk.* 'putzu artifiziala'

patin 2 iz. h. **irristailu**

patinatu, patina, patinatzen. *du* ad. [*nor*

kasurik gabea]

patinatzaile iz. 'irristatzailea'

patinete

patio

patogeno

patologia

patologiko

patriarka

patriarkal izond.

patriarkatu iz. *Soziol., Erl.*

patrika iz. *Heg.* 'sakela'

patrikaratu, patrikara/patrikaratu,

patrikaratzen. *du* ad.

patrizio iz. *Hist.*

patroi

patronal izond.

patronatu iz.

patruila

patruilari iz.

patruilatu, patruila/patruilatu,

patruilatzen. *du* ad.

pats

pattal adlag. eta izond. *Heg.:* *pattal*

dabilkigu ama azken egunotan.

pattalaldi

pattaldu, pattal/pattaldu, pattaltzen. *da* ad.

pattar iz. 'edari bizia'

patu iz. *Heg.* 'zoria'
patxada
patxadatsu
patxaran (edaria)
pauma iz. *Pavus cristatus*
pausa 1 iz. *Ipar.* 'biaoa, siesta' 2 iz. *Ipar.* 'atsedena'
pausaje iz. *Heg. Herr.* 'ibilera, pausoa emateko modua'
pausaldi
pausaleku
pausarazi, pausaraz, pausarazten. *du ad.*
pausatu, pausa, pausatzen. 1 *da ad. Batez ere Ipar.* 'atseden hartu'; 'hil'; 'jarri' 2 *du ad. Batez ere Ipar.* 'jarri, ipini'
pausatuki adlag. *Ipar.* 'geldiro, emeki'
pausatze
pauso iz. *Heg.* 'urratsa': *pauso bat egin, eman.*
pausoka
pausu iz. 'atsedena, geldialdia'
paxa iz. *Heg.*
paxtuera (hizkuntza)
pazia iz. 'pertz'a'
paziagile
paziente 1 iz. *Med.* 2 izond. *Gram.*
pazientzia
pazientzia hartu
pazientiatsu izond. *g.er.*
pazko iz.: *pazko-afaria, pazko-argia, pazko-gaua, pazko-gaubeila, pazko-hirurrena, pazko-zuzia.*
pazkoak egin *Ipar.*
pazko-bigarren 'pazko-asteko astelehena'
pazko garizumako 'pazkoa'
pazkoko egin
pazko loratu 'pazkoa'
pazko maiatzeko 'mendekoste jai'a'
pazko-mokots
pazko-opil
pazko zahar *Ipar.* 'pazkoaren hurrengo igandea'
pazkoaldi
pazo iz. (Galiziako jauregia)
pazota iz. *Ipar.* 'hesola'
pe 1 iz. "'p" letraren izena'

pe 2 iz. [leku-denborazko kasuetan] *Ipar.:* *zuhaitz baten pera badoa etzatera.*
peaje* e. **bidesari; ordaintoki**
pedagogia iz.: *pedagogia-metodoa.*
pedagogiko
pedagogo
pedal
pedante
pedantekeria
pedaxu* e. **petatxu**
pederasta
pediatra
pediatria
pediatriko izond.
pediera (hizkuntza)
pedigri
pedizelo iz. *Bot.*
pegar
pegargile
pegartara iz. *Ipar.*
pegartegi
pegatu, pega, pegatzen. 1 *du ad. Heg.* 'kutsatu' 2 *du ad. Heg.* 'itsatsi'
pega-pega egin
pegasa 1 iz. *Ipar.* 'huskeria' 2 izond. *Ipar.* 'hutsala'
pegeseria iz. *Ipar.* 'huskeria'
pehleviera (herritarra)
peia iz. *Ipar.* 'galga, freno'a'
peiatu, peia/peiatu, peiatzen. *du ad. Ipar. g.er.:* *orgak peiatu.*
peioratibo
peita* e. **beita**
peitu iz. *Zah. Jas.:* *ur peituz zimeltzen den lorea.* (Zaharkitua edo jaso da baina ez biak batera)
peitu izan. *da ad.* 'falta izan': *gauza baten peitu naiz.*
peitutasun iz. *Ipar. Zah.* 'urritasuna, gabezia'
peka iz. *Heg.* 'orina'
pekada iz. *Ipar.* 'oilagorra'
pekari iz. *Tayassu sp.*
pekatsu izond. *Heg.*
pekatu* e. **bekatu**
pekazto izond. *Bizk.* 'pekatsua'
pekindar (herritarra)

peko iz. *Ipar.* 'azpikoa, mendekoa'
pekora postpos.: *inoren pekora egon.*
pelagiko
pelakatu, pelaka, pelakatzen. *da/du ad.*
g.er. 'pelatu'
pelbis iz. *Anat.*
peldo iz. *Ipar. g.er.* 'menda'
pelegrin iz. *Ipar.* 'erromesa'
pelegrinaje iz. 'erromesaldia'
pelikano iz. *Pelecanus onocrotalus*
pelikula iz. *Heg. h.* **film**
pella 1 iz. *Naf.* 'azalorea' 2 iz. 'ahizko
 pastela'
pellatar (herritarra)
pello izond. 'kaikua, zozoa'
pellokeria
 pelota* e. **pilota**
pelotoi 1 iz. *Kirol.* 'tropela' 2 iz. *Mil.*
 peluka* e. **ileorde**
pelusiar (herritarra)
pena
pena eman
pena hartu
pena izan. *da ad.* [3. pertsona
 singularrean soilik erabiltzen da]
penetan (*egon, izan, gelditu*
 bezalako aditzekin erabiltzen da)
penagarri
penalizazio iz.
penalti
penarazi, penaraz, penarazten. *du ad.*
penatu, pena/penatu, penatzen. *da/du ad.*
penatze
pendiz iz. 'aldapa'
pendulu
penintsula iz. *Sin.* **erdiuharte**
penitente
penitentzia
penitentziagile
penizilina
pentagono
pentagrama iz. *Mus.*
pentametro
pentano iz. *Kim.*
Pentateuko
pentatloi iz. *Kirol.*
pentatoniko izond. *Mus.*

pentoka iz. *Ipar.* 'muinoa'
pentsabide
pentsaera
pentsaezin
pentsaketa 1 adlag. *Ipar.* 'pentsatzen':
pentsaketa dago. 2 iz. 'pentsatzea':
gizonak anitz pentsaketa egiten du.
pentsakizun
pentsakor
pentsalari
pentsamen iz. 'pentsatzeko ahalmena'
pentsamendu
pentsamolde
pentsarazi, pentsaraz, pentsarazten. *dio*
ad.
pentsatu, pentsa, pentsatzen. *du ad.*
pentsatzaile
pentsatze
pentsio
pentsiodun
pentsu 1 iz. *Ipar.* 'gogoeta, pentsamendua'
pentsu izan. *du ad.* *Ipar.* 'uste izan'
pentsu 2 iz. *Batez ere Heg. Herr.*
 '(abereen) bazka, janaria'
pentze iz. 'belardia'
pentzudan adlag. *Bizk.:* *arazo hori nire*
pentzudan utz ezazue (nire
 ardurapean).
peoi
peonia iz. *Paeonia officinalis Sin.* **oinlodi**
peontza
pepelerdo izond. *Bizk.* (irain-hitza)
pepino iz. *Heg. Cucumis sativus Sin.*
luzoker
peptido iz. *Biokim.*
perdigoi iz. *Sin.* **draia**
perdoi iz. *Mekan.*
perediku iz.: *lehen peredikua; azken*
peredikua. (pastoralen hitzaurreari eta
 azkenari ematen zaien izena)
perfektu 1 izond. 2* *Gram. e.* **burutu**
perfekzio
perfekzionatu, perfekziona,
 perfekzionatzen. *da/du ad.*
perfekzionismo
perfekzionista
performance iz. (antzerki mota)
perfume

- pergamino**
pergamoar (herritarra)
pergatar (herritarra)
pergola
pergut izond. *Zub.* 'zorrak ordaintzen ez dituen'; 'ganoragabea'
peria* e. **feria**
periferia
periferiko
perifraisi
perifrastiko izond. *Gram.*
perigeo
perihelio iz. *Astron.*
perikardiko izond.
perikardio iz. *Anat.*
perikito iz. *Heg.* 'papagaitxo'
peril iz. *Zah.* 'arriskua'
perimetro
perintoar (herritarra)
periodiko 1 izond. 'aldizkakoa': *sistema periodikoa*. 2 iz. *Heg.* h. **egunkari**
periodo iz. *Batez ere Fis.*
periskopio
peritoneo
peritonitis
peritu
peritutza
perka iz. *Perca fluviatilis*
perkal
perkusio iz.
perla
perla-ostra edo **perla ostra** *Pinctada margaritifera*
perlesia iz. *Heg. Herr.* 'elbarritasuna'
perlesiadun izond. eta iz. 'elbarria'
perlesiatu izond. eta iz. *Ipar.* 'elbarria'
perlitiko izond. *Metal.*
perloi iz. *Fam. Triglidæ Sin. arraingorri*
permanente iz. (ilea kizkurtzea)
permutatu, permuta/permutatu, permutatzen. *du ad. Mat.*
permutazio iz. *Mat.*
pernil iz. *Bizk.* 'urdaiazpikoa'
perone iz. *Anat.*
perpaus
perpendikular
perra* e. **ferra**
- perraitz** iz. *Anthriscus cerefolium*
perreka izond. *Ipar.* 'baztergarria, baliorik gabekoa'
perrekeria iz. *Ipar. g.er.*
perrentean adlag. *Ipar. g.er.* 'ausarkeriaz, lotsagabeki'
perretxiko
perretxikogintza
perrexil iz. *Petroselinum crispum*
perruka* e. **ileorde**
persepolistar (herritarra)
persiera (hizkuntza)
perspektiba
pertika
pertika-jauzi edo **pertika jauzi**
pertola iz. (arrantza-tresna) *Sin. butroi*
pertseberantzia iz. *Zah.* 'iraupena'
pertseberatu, pertsebera, pertseberatzen. *du ad. [nor kasurik gabea] Zah.: obra onetan pertsebera ezazue.*
pertsegitu, pertsegi, pertsegitzen. *du ad.*
pertsegitzaile
pertsekuzio
pertsiana iz. *Heg.* 'sareta'
pertsona iz.: *pertsona arteko harremanak.*
pertsona fisiko
pertsona juridiko
pertsonaia
pertsonal 1 izond. 2 iz. 'enplegatuen taldea'
pertsonalismo
pertsonalista
pertsonalizatu, pertsonaliza, pertsonalizatzen. *du ad.*
pertsonalizazio
pertsonifikatu, pertsonifika, pertsonifikatzen. *da/du ad.*
pertsonifikazio iz.
pertxa iz. *Heg.*
pertxenta
pertz
pertzepzio iz. *Biol., Psikol.* 'hautematea'
perutar (herritarra)
pesia iz. *Ipar.* 'kopuru handia'; 'uholdea'
pesiaka
pesimismo iz. 'ezkortasuna'
pesimista izond. 'ezkorra'

peskiza iz. *Ipar.* 'itxaropena'

peskizan

peso iz. (hainbat herritako —batez ere Hego Ameriketako— dirua)

pestizida

petalo iz. 'lore-hostoa'

petardo iz. (lehergailu mota)

petatxatu, petatxa, petatxatzen. *du ad.*

petatxatzaile

petatxu iz. 'adabakia'

petenta 1 iz. *Ipar.* 'belarritakoa' 2 iz. *Ipar.:* *hori gizon petenta!* (irain-hitza) 3 iz. *Ipar.* 'fuksia'

petillar (herritarra)

peto 1 izond. *Batez ere Bizk.* 'berdina, erabatekoa': *aitaren petoa da seme gaztea; euskaldun petoa; azkoitiar petoa.* 2 iz. *Ipar.* 'balio gutxiko dirua'; 'hutsegitea'

peto-peto 'erabatekoa, benetakoa'

petral 1 izond.

petral 2 iz. 'teilatuko armadurako egur luzekakoa, gapirioei eusten diena'

petraldu, petral/petraldu, petraltzen. *da/du ad.*

petralkeria

petratar (herritarra)

petrikilo

petril iz. *Heg.* (hesi mota)

petrina iz. *Batez ere Bizk.* 'gerrikoa'

petrografia

petrokimika

petrolio

petrolio-ontzi edo **petrolio ontzi**

petrologia

pettar iz. eta izond. 'Pettarreko biztanlea'

petunia iz. *Petunia sp.*

petxa 1 iz. *Heg.* 'zerga'

petxa 2 iz. *Zub. g.er.* 'hutsa, akatsa'

petxatu, petxa/petxatu, petxatzen. *du ad.* *Heg.* 'zerga ipini'

petzero izond. eta iz. *Ipar.* 'mendekoa'

peza 1 iz. *Ipar.* 'zatia, puska' 2 iz. *Ipar.* 'makina-tresnetako zati alda daitekeena' 3 iz. *Ipar.* 'txanpona'

pezako 'zati bakarrekoa': *pezako galtzak.*

pezatu, peza/pezatu, pezatzen. *du ad. Zub.* 'pisatu'

pezeta

pezoi iz. '(lurrezko) hesia'

pezoin* e. **pezoi**

pezu iz. eta izond. *Zub.* 'pisua'

phnompenhdar (herritarra)

pi 1 iz. (alfabeto greokoko letra) 2 iz. *Mat.* (zenbakia)

piamater iz. *Anat.*

pianista

piano

piano-jotzaile edo **piano jotzaile**

pianola iz. 'mekanikoki jo daitekeen pianoa'

piastra

pibot iz. *Kirol.* (saskibaloia)

pibotatu, pibota/pibotatu, pibotatzen. *du ad.* [*nor* kasurik gabea] *Teknol.* 'ardatz baten inguruan biratu'

pibote 1 iz. *Teknol.* 2 iz. *Kirol.* (hots, saskibaloiaz beste kiroletan)

pidgin iz. *Hizkl.*

pidnatar (herritarra)

pedramillerar (herritarra)

pier* e. **fier**

pietun iz. *Lap.* eta *Naf. h.* **postari**

pieza

pigmentatu, pigmenta, pigmentatzen. *da/du ad.* 'pigmentu bidez kolorea hartu edo eman'

pigmentazio

pigmentu

pigmeo

pijama

pijo izond. *Gip.* 'trebea, behar bezalakoa': *andre prestu eta pijoa; Bautista Basterretxe mutiko pijoa.*

pik adlag. *Ipar.* (pilotan)

pika 1 iz. *Heg.* 'lantza, ezten-haga'

pika 2 iz. *Ipar.* 'mika'

pikabuztan iz. *Ipar.*

pikadore iz. *Heg.*

pikalaport iz. *Ipar.* 'mika'

pikaldi iz. *Ipar.* 'ebakialdia'

pikante izond. 'mina, bizia'

pikarazi, pikaraz, pikarazten. *dio ad.*

pikardia iz. *Heg. Herr.:* kurloiek *pikardia handiak* egiten dituzte garitan eta artotan; *pikardiak esan.*

pikaresko izond.

pikaro 1 izond. *Heg. Herr.* 2 iz. 'nobela pikareskoetako pertsonaia'

pikarra adlag. *Zub.* 'biluzik': *pikarra ezarri zuten.*

pikarraitu, *pikarra*/*pikarraitu*, *pikarraitzen. da/du ad. Zub.* 'biluzi'

pikart izond. *Ipar.* 'nabarra'

pikatu, *pika*, *pikatzen*. 1 *du ad.* 'ebaki' 2 *du ad.* '(harria) landu' 3 *du ad.* 'zorroztu (sega, etab.)'

pikatzaile

pikatze

pike 1 iz. (oihal mota)

pike 2* e. **bike**

pike 3* e. **piko 2**

piknik

piko 1 1 iz. *Ipar.* 'ebakia': *zauriaren gaineko piko*. 2 iz. *Ipar.* 'esaldi zirrikagarria, mingarria'; 'ateraldi bizia' 3 iz. *Ipar.* (dantzakoa) 4 iz. *Ipar.* (bertsokoa)

piko 2 izond. 'aldapatsua'

piko 3* e. **piku**

pikoan ezarri 'gutziz prest ezarri'

pikoi iz. *Ipar.* 'goldearen hortza'

pikoka adlag. 'esaldi zirrikagarriak esanez'

pikondo iz. *Ficus carica*

pikor iz.: *gari-pikorrak; ardi-pikorrak; pikor bat* (pixka bat).

pikorka adlag. 'apurka'

pikorkatu, *pikorka/pikorkatu*, *pikorkatzen. da/du ad.* 'xehatu, pikorretan desegin'

pikorta

pikortatsu

pikortsu

pikota 1 *Ipar.* 'nafarrerria'

pikotx

pikotxean adlag. *Gip.* 'kokoriko, orkatilen gainean eserita'

piktograma

piku

piku-hosto edo **piku hosto**

piku-masustondo edo **piku**

masustondo *Ficus sycomorus*

pikutara

pikutara bidali

pikutara bota

pikutara joan

pila 1 iz. 'multzo handia'

pila 2 iz. 'bateria'

pilaka

pilaketa iz.

pilare

pilastra iz. *Arkit.* 'hormari atxikia den zutabea'

pilatu, *pila/pilatu*, *pilatzen. da/du ad.*

pilatzaile

pilatze

pilda iz. *Ipar.* 'piltzarra'

pilik [ezezko perpausetan erabiltzen da] 'ezer ere ez'

pilixka iz. *Ipar.* 'pixka, kopuru txikia': *sos-pilixka bat.*

pilo iz. *Batez ere Bizk.*

piloro iz. *Anat.*

pilostar (herritarra)

pilota

pilota-plaza edo **pilota plaza** *Ipar.* 'pilotalekua'

pilotagile

pilotakada iz.

pilotaleku

pilotari

pilotazale

pilotu

pilotu-lagun *Sin.* **kopilotu**

pilotutza

pil-pil 1 adlag. 'pilpiratuz' 2 adlag. 'borborka'

pil-pilean adlag.: *bakailaoa pil-pilean.*

pilpilka

pilpira

pilpiraka

pilpiratu, *pilpira/pilpiratu*, *pilpiratzen. zaio ad.*

piltzar 1 iz. *Ipar.* 'ehun-zati hondatua': *piltzarrez jantzia.* 2 izond. *Ipar.* 'zarpaila, arlotea'

piltzarketari iz. *Ipar.*

piltzarki iz. 'piltzar-zatia'

piltzartu, piltzar/piltzartu, piltzartzen.
da/du ad.

pilula

pinaburu

pinakoteka

pinakulu iz. *Arkit.*

pinazi

pindar iz. *Ipar.* 'txinparta'

pindardun izond. *Ipar. g.er.*

pindarka

pindartsu

pindartu, pindar/pindartu, pindartzen.
da/du ad. 'haserretu'

pineal izond. *Anat.*

ping-pong iz. 'mahai-tenisa'

pinguino iz. *Spheniscus sp.*

pinpilinpauxa iz. *Jas.* 'tximeleta'

pinpirin 1 iz. *Ipar.* 'tximeleta' 2 izond.
'pertzenta'

pinporta

pinta iz. (eduki-neurria)

pinta-erdi edo **pinta erdi**

pintada iz. *Numida meleagris*

pintaketa

pintarazi, pintaraz, pintarazten. *dio* ad.

pintarratu izond. 'nabarra'

pintatu, pinta, pintatzen. *du* ad. *Sin.*

margotu

pintatzaile

pintatze

pinto izond.: *behi pintoa.*

pintore

pintura iz. *Sin. margo*

pintz iz. *Ipar.* 'baba, pusla'

pintza iz.

pintzel

pintzelkada iz. 'pintzel-kolpea'

pinu iz. *Pinus sp. Sin. ler*

pinudi iz. *Sin. lerdoi*

piñoi iz.

piolet iz. (mendigoizaleen pikotx
antzekoa)

piongiangdar (herritarra)

piorrea iz. *Med.*

pipa

pipa erre

pipa hartu

pipa-hartzaile

pipakada

pipatara iz. *Ipar.* 'pipakada'

pipatu, pipa/pipatu, pipatzen. *du* ad. *Ipar.*

pipatzaile iz. 'pipatzen duena, pipa-
hartzailea'

piper iz. *Capsicum annuum*

piper egin 'sasieskola egin'

piper-opil edo **piper opil**

piperbeltz

pipermin iz. *Capsicum annuum*

pipermorro iz. *Capsicum annuum*

piperpoto

piperrada

piperrauts

piperrontzi iz.

pipertsu

pipertu, piper/pipertu, pipertzen. *da/du* ad.

pipeta iz. (laborategiko tresna)

pipi 1 iz. *Fam. anobiidae* 2 iz. *Haur.*

'txoria, hegazia'

pipiak jo

pipi-hauts edo **pipi hauts**

pipiatu, pipia, pipiatzen. *da/du* ad.: *mahai
pipiatuak.*

pipil

pipildu, pipil/pipildu, pipiltzen. *da* ad.:
landarea pipildu da.

pipita 1 iz. 'hegaztien aholagarra'

pipita 2 iz. *Zub.* 'klitoria'

pipitaki iz. 'asmakizuna'

piragua

piraguismo

piramidal izond. 'piramide-formakoa'

piramide

piranometro iz. *Meteorol.*

piraña iz. *Pygocentrus sp.* eta *Pygopristis
sp.* eta *Serrasalmo sp.*

pirata

pirateria iz.

pirika adlag. *g.er.* 'biraka'

piriniotar

pirita

pirka-pirka adlag. *Ipar.* 'apurka-apurka,
poliki-poliki'

piro iz. '(antzara edo ahate) kumea'

pirogeniko izond. *Med.*

pirogeno iz. *Med.*

piromano

piroteknia

pir-pir adlag.: *hostoak pir-pir hasi dira zuhaitzean.*

pirpira iz.: *zuhaitz-hostoen pirpira biguna.*

pirri izond. *Bizk.* 'errea, zitala, haserrekorra'

pirrinta iz. *g.er.*: *argi-pirrinta.*

pirri-pirri iz. *Bizk.* 'beherakoa'

pirripita iz. *Ipar. g.er.* 'gurpila'

piru iz. 'haria'; 'izpia'; 'zuntza'

piruka

piruli iz. *Heg.* (gozoki mota)

pisaketa iz.

pisaldi

pisatu, pisa, pisatzen. *du ad.*

pisatzaile

pisidiar (herritarra)

pisoi

pista iz. 'bidea'

pistatxo

pistatxondo iz. *Pistacea vera*

pistilo

pistoi

pistola

pistoleta iz. *Ipar.* 'pistola'

pisu 1 iz. 'lurraren erakarmen-endarra'; 'tresna, pisatzekoa'; 'gimnastikako tresna': *pisu atomikoa; pisu espezifikoa; pisu hila; pisu molekularra.* 2 izond. 'astuna, pisu handikoa'

pisu izan

pisuzko adlag.: *pisuzko arrazoiak.*

pisudun

pisugarri izond. 'astungarria'

pisutasun

pisutsu

pisutu, pisu/pisutu, pisutzen. *da/du ad.* 'astundu, pisuago bihurtu'

pisuzina* e. **igerileku**

pita 1 iz. 'agabea' *Agave sp.* (landarea) 2 iz. 'agabetik lortzen den haria' 3 iz. 'musika-tresna batzuen pieza (adib, dultzainarena)'

pitagoriko izond.

pitarr

pitean adlag.: *pitean behin; pitean-pitean; txitean-pitean.*

pitika iz. *Ipar.* 'antxumea'

pitilin iz. *Heg. Lgart.* 'zakila'

pitillastar (herritarra)

pitin

pitin bat

pitinka

pitinka-pitinka

pitinkeria iz. *g.er.* 'ezdeuskeria'

pito [ezezko perpausetan erabiltzen da]: *ez du pitorik balio.*

pitoi iz. *Pythonidae*

pitokeria iz.

pitotx iz. 'ipurtatsa' *Putorius putorius*

pitrail* e. **petral 2**

pits* e. **bits; fits**

pituitario izond. *Anat.*: *guruin pituitario.*

pitxer

pitxerdi

pitxergile

pitxerkada

pitxertara iz. *Ipar.* 'pitxerkada'

pitxi* e. **bitxi**

pitxin *Bizk. Haur.* (dei-hitz gisa erabiltzen da)

pitxo iz. *Ipar. Lgart.* 'zakila'

pitxada

pitzarazi, pitzaraz, pitzarazten. *du ad.*: *sua pitzarazi.*

pitzarazle

pitzatu, pizza, pitzitzen. *da/du ad.*

pixa

pixa egin

pixagale

pixagaletu, pixagale/pixagaletu, pixagaletzen. *da/du ad.*

pixaleku

pixar iz. *Adkor.* 'pizarra'

pixatoki

pixka

pixka bat

pixkaren bat

pixkaka

pixkaka-pixkaka

pixkana

pixkana-pixkana
pixkanaka
pixkanaka-pixkanaka
pixkatxo
pixkatxo bat
pixoihal
pixontzi iz. eta izond.
pizar iz. 'pixka, apur': *diru pizar bat bildu dute.*
pizberritu, pizberri, pizberritzen. *da/du* ad. 'berpiztu'
pizenoar (herritarra)
pizgailu
pizgarri
 pizkor* e. **bizkor**
pizkunde
pizta iz. *Bizk.* 'makarra'
piztaile
 piztarazi* e. **pizarazi**
piztatsu izond. *Bizk.* 'makartsua'
pizte
piztia
piztikeria
piztitxo
piztitzar
piztu, pitz, pizten. *da/du* ad.
piztualdi iz.
piztuera
 pizu* e. **pisu**
pizza
pizzeria
plaga iz. *Zah.* 'izurria'
plagiatu, plagia, plagiutzen. *du* ad.
plagio
plaka
plaketa iz. *Biol.*
plama iz. *Ipar.* 'orrialdea'
plan
planeatu, planea, planeatzen. *du* ad. [*nor* kasurik gabea] (hegaztiekin eta hegazkinek modu berezian hegan egin)
planeta iz.: *planeta-sistema.*
planetario 1 iz.: *Iruñeko planetarioa.* 2 izond. (*sistema planetarioa* h. *planeta-sistema*)
plangintza

planifikatu, planifika, planifikatzen. *du* ad.
planifikazio iz. 'plangintza'
planisferio iz.
plankton
plano iz.
planta iz. 'itxura': *hura zen mutilaren planta!; planta ederrean iritsi zinen zeure txapela galduta.*
plantak egin 'itxurak egin'
plantain iz. *Plantago maior* *Sin.* **zain-belar**, **zain belar**
planteamendu
planteatu, planteaa, planteatzen. *du* ad. *Heg.*
plantigrado iz. eta izond. *Zool.*
planto egin *Lgart.*
planto interj.
plantxa 1 iz. h. **xafila**
plantxa 2 iz. h. **lisaburdina**
plantxatu, plantxa/plantxatu, plantxatzen. *du* ad. h. **lisatu**
plasma
plasmolisi iz. *Biol.*
plasta onomat.
plastada
plasta-plasta adlag.
plastateko iz. 'zaplaztekoa'
plastifikatu, plastifika, plastifikatzen. *du* ad.
plastifikatzaile iz. eta izond.
plastika
plastiko
plastikotasun iz.
plastre iz. *Ipar.* 'igeltsua'
plat iz. *Ipar.* h. **plater**
plataforma
platano 1 iz. *Platanus hybrida* *Sin.* **albo 2**
platano 2 iz. *Heg.* h. **banana**
platanondo iz. *Heg.* h. **bananondo**
platear (herritarra)
plater iz.: *platera hautsi; plater sakonak eta zapalak.*
plater-ikuzgailu edo **plater ikuzgailu**
plateresko izond. *Art.*
platerkada

- platertxo**
platika iz. *Heg.* 'hitzaldia'
platino
plato iz. 'telebista edo zinemako agertokia'
platondar iz. eta izlag.
platoniko izond.: *maitasun platoniko.*
platonismo
platuxa iz. *Pleuronectes platessa*
plaun izond. *Ipar. Beh.* 'laua'
plaunkai iz. *Eraik.*
plaust interj. eta onomat. *Bizk.*
plausta iz. *Bizk.* 'intsusa'
plaustada iz. *Bizk.* 'jaustea, erortzea'
plaza
plazagizon
plazaratu, plazara/plazaratu, plazaratzen. *da/du ad.*
plazaratze
plazatxo
plazebo iz.
plazenki adlag. *Ipar.* 'atseginez'
plazent izond. *Ipar.* 'atsegina'
plazenta iz. *Anat.*
plazentario izond. *Anat., Biol.*
plazer iz.: *plazerezko negarrez bustirik begiak.*
plazer egin
plazer hartu
plazer izan. *du ad.*
plebe
plebeio
plebiszitu
plegarazi, plegaraz, plegarazten. *du ad. Ipar.*
plegatu, plega, plegatzen. 1 *da/du ad. Ipar.* 'tolestu' 2 *da/du ad. Ipar.* 'makurtu, menderatu'
plegu 1 iz. *Batez ere Ipar.* 'tolesa' 2 iz. *Batez ere Ipar.* 'ohitura'
plei-plei adlag. 'erabat, osoki'; 'ugari'
pleini izan. 1 *da ad. Ipar.* 'kexatu': zertaz *pleini zara?* 2 *du ad. Ipar.* 'erruki izan': *pleini dut nagusi honen langilea.*
pleinitu, pleini/pleinitu, pleinitzen. *da ad. Ipar.* 'pleini izan': *flakaturik zirela pleinitzen ziren.*
pleinu iz. *Ipar.* 'auhena, intziria'
- pleitu** iz. *Heg. Beh.* 'auzia'
pleka iz.: *laxoan, errebotean edo plekan; plekako jokoa.*
plekari iz.
plektro iz. *Mus.*
plentziar (herritarra)
pleura
pleural izond.
pleuresia
pleuritis
plexu iz. *Anat.*
plisti-plasta
plomada* e. **plomu 1**
plomatu, ploma, plomatzen. *du ad.* 'plomuan ezarri'
plomu 1 iz.: *pareta plomuan ezarri.*
plomu 2 iz. h. **berun**
plotter iz. (marrazteko tresna)
plubiograma iz. *Meteorol.*
plubiometro iz. h. **auri-neurgailu** edo **auri neurgailu**
plural
pluralgile izond. *Hizkl.*
pluralismo iz.
pluralista
pluraltasun iz. 'aniztasuna'
plurinazional izond.
plus iz. *Mat.*
plutonio
pneumatiko
pneumonia
pobre
pobreki
pobretasun
pobretu, pobre/pobretu, pobretzen. *da/du ad.*
pobrezia iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'pobretasuna'
poderio [*-en poderioz* egituran erabilia]: *bertako eta kanpoko indarren poderioz.*
podgoricar (herritarra)
podium
podologia
podologo
poema
poemagile
poemagintza

poesia
poesiagintza
poeta
poetika
poetiko
poetikotasun
pohnpeiera (hizkuntza)
poker 1 iz. (karta-jokoa)
poker 2 iz. *Ipar.* 'korrokada'
polaina iz. *Heg.*
polar izond.
polaritate iz. *Fis., Mat.*
polarizatu, polariza, polarizatzen. *da/du*
 ad.
polarizazio
 polbora* e. **bolbora**
polea iz. *Sin.* **txirrika**
polemika
polemiko
polemista
polen iz. *Sin.* **lore-hauts, lore hauts**
poliandria
poliedro
poliester
poliestireno iz. *Kim.*
polietileno iz. *Kim.*
polifonia
polifoniko
poligamia
poligamo
poliglota
poligonal 1 izond. *Mat.* 2 iz. *Biol.*
poligono
poliketo iz. *Zool.*
poliki 1 adlag. 'aski egoki' 2 adlag. 'astiro'
poliki-poliki
poliklinika
polikopia iz. *Ipar. Sin.* **multikopia**
polikopiatu, polikopia/polikopiatu,
 polikopiatzen. *du* ad.
polikromia iz.
polikromo izond. 'kolore askotakoa'
polimeriko izond. *Kim.*
polimerizatu, polimeriza, polimerizatzen.
du ad. *Kim.*
polimerizazio iz.
polimero iz. *Kim.*

polimetro iz. *Heg.*
polimili iz. *Lgart.* 'politiko-militarra'
polimorfismo
polimorfo izond. 'forma askotakoa'
polinizatu, poliniza, polinizatzen. *du* ad.
polinizatzaile
polinizazio
polinomiko izond.
polinomio
poliomielitis
polipasto iz. *Heg.*
polipo iz. *Fil. Coelenterata*
polis iz.
polisakarido iz. *Kim.*
polisario iz. eta izond. [izenondoa *Fronte*
polisario lexian erabiltzen da]
polisemia
polisemiko
polit
politasun
politburo iz.
politeismo
politeista
politekniko izond.: *eskola politeknikoa.*
politika
politikari
politikazale
politikero iz. *Pei.*
politiko izond.
politikoki
politizatu, politiza, politizatzen. *du* ad.
politizatz
politizazio
polito adlag. *Bizk.* 'poliki, aski egoki'
politu, polit/politu, politzen. *da/du* ad.
poliza iz. 'agiria'
polizia 1 iz. (elkartea) 2 iz. 'garbitasuna';
 'ardura' 3 iz. h. **poliziako; poliziakide**
polizia-etxe edo **polizia etxe**
poliziakide iz.
poliziako iz. (kidea)
polizoi iz. *Heg.* (ezkutuko bidaiaria)
polka
polo: *hego-poloa, ipar-poloa.*
poloniar (herritarra)
poloniera (hizkuntza)
polonio iz. *Kim.*

- poltsa**
poltsatxo
poltsero iz. *Heg. Lgart.* 'diruzaina'
poltsiko iz. *Heg.* 'sakela'
poltsikoratu, poltsikora/poltsikoratu,
 poltsikoratzen. *du ad. Heg.*
pomada iz. *Med.*
ponpa iz. *Sin.* **uhaga**
ponpatu, ponpa/ponpatu, ponpatzen. *du*
ad.
ponpatze
ponpeiar (herritarra)
ponperia iz. *g.er.*
ponte
ponte-izen edo **ponte izen** *g.er.*
pontifikal izond. *Erl.*
pontifikatu iz. 'aitasantutza';
 'aitasantutzako aldia'
pontifize iz. *Erl.*
pontxe iz. (edaria)
pontxo iz. (jantzia)
pop
popa 1 iz. 'itsasontziaren atzealdea' 2 iz. *Lgart.* 'ipurdia'
haizea poparean
popatik eman *Lgart.*
popatik hartu *Lgart.*
popalde iz. *g.er.* 'ipurtaldea'
popandi izond. *Bizk.* 'popa-handia,
 ipurtandia'
pope iz. 'ortodoxoen apaiza'
populamendu iz. *Sin.* **populatze**
popular
populartasun
populatu, popula, populatzen. *du ad.*
populatze iz. *Sin.* **populamendu**
populazio
populismo
populista
populu iz. *Ipar.*
pordoi
pordondantza
porlan
pornografia
pornografiko
poro
porotsu
- porro** iz. *Ipar.* 'puska'
porroi iz. *Heg.*
porrokarazi, porrokaraz, porrokarazten.
du ad. g.er. 'porrokatzera behartu'
porrokatu 1, porroka, porrokatzen. *du ad.*
 'hautsi, xehatu'; 'suntsitu, desegin'
porrokatu 2 izond.: *langile porrokatuak.*
porroska iz. *Ipar.*
porroskatu. *du ad. Ipar.* 'porrokatu'
porrot
porrot egin
porrot eragin
porru 1 iz. *Allium porrum*
porru-landare edo **porru landare**
porru-patata pl.
porru 2 iz. *Heg.* 'marihuanazko zigarreta'
porrujorra
porrusalda
porta iz. *Anat.*
portaera
portale 1 iz. 'harresietako, gazteluetako...
 ate handia' 2 iz. 'ataria'; 'ezkaratza' 3
 iz. *Heg.:* *Belengo portalea.*
portatu, porta, portatzen. *da ad.*
portatze
portauprincetar (herritarra)
portlouistar (herritarra)
portmoresbiar (herritarra)
portofspaindar (herritarra)
portonovoar (herritarra)
portu
portugaldar *Sin.* **portuges**
portugalera *Sin.* **portuges**
portugaletetar (herritarra)
portuges 1 (herritarra) *Sin.* **portugaldar** 2
 (hizkuntza) *Sin.* **portugalera**
porturatu, portura/porturatu, porturatzen.
da/du ad.
porturatze
portvilatar (herritarra)
portxe iz.
portzelana
portzentaje iz. h. **ehuneko**
posesibo izond. *Hizkl.*
posibilismo
posibilista
posibilitate

posible

posible izan. *da ad.*

posibletasun iz. *g.er.*

positibismo

positibista

positibo

positibotasun

posizio iz. *Tekn.*

pospolin iz. 'galeperra'

pospolinka adlag. 'galeperraren oihua eginez'

pospolo

posta 1 iz.: *posta elektronikoa.*

posta-kode edo **posta kode**

posta-kutxa edo **posta kutxa**

postan adlag. 'lauoinka'

posta-tren edo **posta tren**

posta-truke edo **posta truke**

postazko izlag.

posta 2 iz. *Heg.* 'perdigoi handia'

postal izond.: *karta postala.*

postari

poster

postetxe

postmoderno

postontzi

postposizio iz. *Gram.*

postu

postulatu 1, *postula*, *postulatzan.* *du ad.*

Log.

postulatu 2 iz. *Log.*

postulatzaile iz. *Erl.*

postulazio iz. *Erl., Zuz.*

postura iz. *Bizk.* 'apustua'

pot

pot egin

pota iz. *Ommastrephes sagittatus*

potasa

potasio

pote iz. *Heg.* h. **poto**

potentzia 1 iz. 'indarra, boterea' 2 iz.

'botere handiko estatua' 3 iz. *Fil.* 4 iz.

Fis. 5 iz. (*Mat.* . eremuan erabil berretura)

potentzial

potentziometro iz. *Teknol.*

potidear (herritarra)

potin iz. *Bizk.* (txalupa mota)

potka

poto 1 iz. *Heg.* (ontzia) 2 iz. *Heg.* (bertsolaritzakoa)

poto egin

potolo

pototxin iz. *g.er.*

pot-pourri

potret iz. *Ipar.* 'argazkia, erretratu'

potro iz. *Lgart.* 'barrabila'

potrojorran

pottoka iz. 'Euskal Herriko zaldi txikia'

pottoko iz. 'zaldikumea'

pottorro iz. *Alca sp.* eta *Plautus sp.*

potxingo iz. 'putzu txikia'

potxo 1 iz. *Ipar.* 'txakurra' 2 iz. *Heg.* (astoari deitzeko hitza)

potxolo izond. *Adkor.*

potzolo izond. *Adkor.*

poxelagarri iz. *Ipar.*

poxelatu, *poxela*, *poxelatzen.* *du ad.* *Ipar.*

poxelatzaile iz. *Ipar.*

poxelu iz. *Ipar.* 'oztopoa, eragozpena'

poxi iz. *Ipar.*

poxi bat 'apur bat'

poxika

poxpolin izond. 'pertzenta, liraina'

poxpolu* e. **pospolo**

poz

pozak egon

pozak ibili

pozaren pozez

poz eman edo **poza eman**

poz hartu edo **poza hartu**

pozadera iz. *Heg.* *g.er.*

pozaldi

pozarren adlag. '(oso) pozik'

pozbide

pozgabe izond. *g.er.*

pozgabetasun

pozgabetu, *pozgabe/pozgabetu*, *pozgabetzen.* *da/du ad.*

pozgarri izond. eta iz.

pozik

poz-pozik

pozkari iz. *Bizk.* 'poza, alaitasuna'

pozkida iz. *Jas.* 'kontsolazioa'

pozkidatu, pozkida/pozkidatu,
pozkidatzen. *da/du ad. Jas.*

pozkiro adlag. *g.er.* 'pozik'

pozkor

pozoi

pozoidun

pozoidura iz.

pozoikeria

pozoiatsu

pozoiu, pozoi/pozoiu, pozoitzen. *da/du ad.*

pozoitzaile

pozoitze

poztasun

poztu, poz/poztu, pozten. *da/du ad.*

pozu 1 iz. *Bizk.* h. **putzu**

pragatar (herritarra)

pragmatika

pragmatiko

pragmatikotasun iz. *g.er.*

pragmatismo

praiatar (herritarra)

praka iz. pl.: *praka-pare bat.*
praka-barren edo **praka barren:**
praka barrena hartu.

prakadun 1 iz. eta izond. 'gizonezkoa' 2
iz. eta izond. *g.er.* 'laikoa'

prakagorri iz. *Sin.* **galtzagorri**

prakamotz iz. pl. 'galtzamotzak'

prakerre izond. *g.er.* 'ipurterrea'

prakrito (hizkuntza)

praktika

praktikan

praktikan jarri

praktikante 1 iz. *Heg. Med.* (gaixozaina)

praktikante 2 izond. *Erl.* 'praktikatzen
duena, praktikatzailea'

praktikatu, praktika/praktikatu,
praktikatzen. *du ad.*

praktikatzaile

praktiko

praktikotasun

praxi

prebarikazio iz. *Zuz.*

prebentzio iz. '(gaixotasunari, istripuari,
etab.) aurea hartzea'

prebentziozko izlag.: *prebentziozko
espetxeratzea.*

predestinatu, predestina, predestinatzen.
du ad. Erl.

predestinazio iz. *Erl.*

predikarazi, predikaraz, predikarazten. *du ad.*

predikari

predikatibo izond. *Gram.*

predikatu 1, predika, predikatzen. *du ad.*

predikatu 2 iz. *Gram., Log.*

predikatzaile

predikatze

prediku

prediku-aulki edo **prediku aulki**

prefabrikatu, prefabrika, prefabrikatzen.
du ad.

prefazio

prefektu iz.: *Erromako prefektua.*

prefektura iz. *Hist.*

prefet iz. *Ipar.*

prefetura iz. *Ipar.*

prefosta adlag. *Zub.* 'dudarik gabe'

pregoi

pregoilari

pregonatu, pregona, pregonatzen. *du ad.*

prehistoria iz. h. **historiaurre**

prehistoriko

prejitu* e. **frijitu**

prelatu iz.

prelatutza iz. *Erl.*

preludio

premia

premiadun

premia izan. *du ad.*

premialdi

premiatsu

premiatu, premia/premiatu, premiatzen.
du ad. 'behartu'

premiazko

premiazko izan

premio iz. *Heg. Beh.* 'saria'

premisia

premu iz. *Ipar.* 'seme nagusia';
'oinordekoa'

premugo iz. *Ipar.*

premutasun iz. *Ipar.*

prenda 1 iz. *Heg. Beh.* 'bahia' 2 iz. *Heg. Zah.* 'dohaina'

prenestetar (herritarra)

prentsa

prentsatu, prentsa/prentsatu, prentsätzen. *du* ad.

prentsaurreko

preparatu, prepara, preparatzen. *da/du* ad. *Zah.* 'prestatu, apailatu'

prepositibo izond. *Hizkl.*

preposizio

presa 1

presa izan. *du* ad.

presako

presazko izlag.

presa 2 iz. 'urtegia': *ura joanda presa egin.*

presaka

presakako

presarazi, presaraz, presarazten. *du* ad.

presati

presatu, presa/presatu, presätzen. *da/du* ad.

presbiterianismo

presbiteriano izond.

presbiterio

presbitero iz. *Erl.*

presbizia iz. *Med.*

presentatu, presenta, presentatzen. *du* ad. *Batez ere Ipar.* 'aurkeztu'

presente

presentzia

preserbatio iz.

preseski

presidente iz. 'lehendakaria, burua'

presidenteorde

presidentetza

presidium

presio

presku iz. *Bizk.* 'mertzika'

preso

preso altxatu

presondegi

presoner iz. *Ipar.:* *presonerak bisitatzea.*

presozain

prest 1 izlag.: *dantzara joateko borondate presta.* 2 adlag.: *prest dago edozertarako; ezteiak prest dira;*

arrisku horietatik ateratzeko, prest dugu sua.

prest-presta adlag. *Ipar.*

prestaera

prestaketa

prestakin iz.

prestakizun

prestakuntza

prestan

prestamen iz.: *biderako prestamenak egin.*

prestarazi, prestaraz, prestarazten. *du* ad.

prestasun

prestatu, presta, prestatzen. 1 *da/du* ad. 'gertatu, apailatu' 2 *du* ad. *g.er.* 'mailegatu'

prestatzaile

prestatze

prestdigitadore

prestdigitazio

prestigio

prestik adlag. *Zub. Zah.*

prestu

prestuez izond. *g.g.er.* 'prestua ez dena'

prestuezkeria iz. *g.g.er.*

prestuki

prestutasun

prestutu, prestu/prestutu, prestatzen. *da/du* ad. *g.er.*

presuna iz. *Ipar.* 'pertsonea'

pretore iz. *Hist.*

pretoriar (herritarra)

prezagarri izond. *Ipar.*

prezarazi, prezaraz, prezarazten. *du* ad. *Ipar.*

prezatu, preza, prezatzen. 1 *du* ad. *Ipar.* 'balioetsi, aintzakotzat hartu, estimatu': *ekaitza iragan denean prezatzen duzu eguraldi ona.* 2 *da* ad. *Ipar.* 'harrotu': *zeure ohoinkeriaz prezatzen bazara.*

prezeski* e. **preseski**

preziagarri* e. **prezagarri**

preziatu izond. 'balio handikoa': *harri preziatuak* (harribitxiak).

prezio

prezipitazio iz. *Meteorol.*

pribatizatu, pribatiza, pribatizatzen. *du* ad.

pribatizazio

pribatu izond.

pribilegiatu, pribilegia, pribilegiatzen. *du* ad.

pribilegio

prienetar (herritarra)

prima 1 iz. *Zub.* 'alaba nagusia';
'oinordekoa' 2 iz. *Mus.* (hari meheena)
3 iz. *Hist.* (egunaren zatia) 4 iz. *Erl.*
(orduen otoitzetako bat) 5 iz. 'saria';
'sariketa'

primadera iz. *Ipar.* 'udaberria'

primantza iz. *Ipar.* 'premutasuna';
'ondarea'

primario izond. 'lehena, nagusia'; 'beste
zerbaiten aurretikoa'; 'oinarrizkoa'

primate

primatu 1 iz. *Erl.:* *Aita santuaren*
primatua. 2 izond. *Erl.:* *kardinal*
primatua.

primerako izlag. *Gip. Beh.* 'bikaina, hauta'

primeran adlag. *Gip. Beh.* 'bikain, oso
ongi'

primitibismo

primitibo izond.: *Euskal Herriko gizon*
primitiboa (lehen gizona).

printza 1 iz. '(egurraren) zatitxoa' 2 iz.
'izpia': *eguzki printzak.*

printzatu, printza/printzatu, printzatzen.
da/du ad. 'zartatu'

printze

printzerri iz.: *Kataluniako Printzerria.*

printzesa

printzetu, printze/printzetu, printzetzen.
da/du ad. *g.er.* 'printze bihurtu'

printzipio 1 iz. 'hastapena, oinarria' 2* e.

hasiera; haste; hastapen

printzipioz adlag.: *Euskaltzaindiak*
uste du, printzipioz behintzat,
euskarari ez zaiola aterik bat ere itxi
behar.

printzipiozko izlag.: *jakinaren*
ganean eta printzipiozko
arrazoiengatik.

priore

prisma

prismatiko izond. eta iz.

pristinar (herritarra)

priszilianismo

priszilianista

proba iz.: *liburuaren lehen probak;*
Unibertsitatera sartzeko probak; idi-
probak.

proba egin

probabilitate

probable

probaketa iz.: *arratsaldean hasten da*
jendea sagardo-probaketan.

probalari

probaldi

probaleku

probarri iz. 'proba-harria'

probatu, proba/probatu, probatzen. 1 *du*
ad.: *idiak probatu; laguna probatzeko*
esan zuen hori. 2 *du* ad. 'dastatu': *ez*
dut urtebetean ardorik probatu.

probestu 1 iz. (garai bateko udal-
enplegatua)

probeta

probetxatu* e. **aprobetxatu**

probetxu

probetxuzko

probetxugabe izond.

probetxugarri

probidentzia

probintzia

probintzial iz. eta izond.

problema

problematiko izond. 'arazotsua'

probokazio

produktibitate iz. 'emankortasuna,
ekarkortasuna'

produktibo izond. 'emankorra, ekarkorra'

produktore iz. 'ekoizlea'

produktu

produktzio iz. 'ekoizpena'

produzitu, produzi, produzitzen. *du* ad.
'ekoitzi'

profanatu, profana, profanatzen. *du* ad.

profanatzaille

profanatzte

profanazio

profano

profesa iz. *Erl.*

profesatu, profesat/profesatu, profesatzen.
du ad.: *Santa Klararen erregela*
profesatu dutenak.

profesio**profesional** izond. eta iz.**profesionalizatu**, profesionaliza,
profesionalizatzen. *da/du* ad.**profesionaltasun****profeta****profetesa** iz. 'profeta emakumezkoa'**profetiko****profetizatu**, profetiza, profetizatzen. *du*
ad.**profezia****profil** iz.**profilaktiko** izond. eta iz.**profilaxi** iz. *Med.***profitatu**, profita, profitatzen. *du* ad. *Ipar.*
*Herr.***programa****programagailu****programagarri****programatu**, programa/programatu,
programatzen. *du* ad.**programatzaile****programatze** iz. *g.er.:* *programatze-*
*denbora.***programazio****progresibo****progresio** iz. *Mat.***progresismo****progresista****progu** iz. 'dolua'**proiektagailu****proiektatu**, proiektatu, proiektatzen. *du* ad.**proiektatzaile****proiektibo** 1 izond. *Mat.:* *geometria*
proiektiboa. 2 izond. *Psikol.:* *test*
*proiektiboa.*proiektil* e. **jaurtigai****proiektore** iz. 'proiektagailua'**proiektu****proiekzio****prokariota** iz. *Biol.***prokotsul****prokuradore****prolatibo** iz. *Hizkl.***proletario****proletariotza** iz.**promes****promes egin****promestu**, promes/promestu, promesten.
du ad.: *Lur promestua.***prometatu**, prometa, prometatzen. *du* ad.
Ipar. Zah. 'promestu, agindu'**pronostiko****pronto** adlag. *Heg. Herr. h. prest***propaganda****propano****propedeutika** iz.**propedeutiko** izond.**propietate** iz. 'tasuna, ezaugarria'**propina** iz. *Heg. Beh.* 'eskupekoa'**propio****proporzio 1** iz. 'erlazioa, egokitasuna'**proporzio 2** iz. *Heg. Herr.* 'aukera'**proporzional****proporzionalki****proporzionaltasun****proporziozko****proposamen****proposatu**, proposa, proposatzen. *du* ad.**proposizio 1** iz. *Log.* 2 iz. *Hizkl.***proposizional 1** izond. *Log.* 2 izond. *Hizkl.***propultsio** iz. *Fis.***prosa****prosalari****prosazale****proselitismo****proselito****prosobrankio** iz. *Zool.***prosodia****prosoma** iz. *Zool.***prospekzio****prostata****prostituitu**, prostitui, prostituitzen. *da/du*
ad.**prostituta****prostituzio****protagonismo****protagonista****protalo** iz. *Bot.***protasi** iz. *Hizkl.***proteina****protesi****protesta** iz. *Heg.***protesta egin**

- protestaka** adlag.
- protestante**
- protestantismo**
- protestatu**, protesta/protestatu,
protestatzen. *du ad.*
- protetiko** izond. *Hizkl.*
- protohistoria** iz.
- protoi**
- protokolo**
- protoplasma**
- prototipo**
- protozoo**
- proxeneta**
- prozedura 1** iz. 'eginbidea, jarraibidea'
- prozedura 2** iz. *Ipar.* h. **isun**
- prozesadore** iz. *Inform.*
- prozesaketa** iz. *Inform.*
- prozesamendu** iz. *Inform.*
- prozesatu**, prozesa, prozesatzen. *du ad.*
Inform.
- prozesio**
- prozesu**
- psike**
- psikiatra**
- psikiatria**
- psikiatriko** izond.
- psikiko** izond.
- psikoanalisi**
- psikoanalista**
- psikoanalitiko** izond.
- psikolinguista**
- psikolinguistika**
- psikologia**
- psikologiko**
- psikologo**
- psikomotor** izond.
- psikomotrizitate** iz.
- psikopata**
- psikopedagogia**
- psikopedagogiko** izond.
- psikopedagogo** iz.
- psikosi**
- psikosomatiko** izond.
- psikosozial** izond.
- psikotekniko** izond.
- psikoterapia**
- psikotiko** izond.
- pteridofito** iz. *Bot.*
- pterodaktilo**
- pubertaro**
- pubertasun**
- pubis** iz. *Anat.*
- publikatu**, publika, publikatzen. *du ad.*
- publiko** izond. *Sin. ageriko; jendaurreko*
(edo *herri-* elkarketako lehen osagaia)
- publikoki**
- publikotasun**
- publizista** iz.
- publizitate**
- puda** iz. *Ipar.* (aihotz mota)
- puatxa** iz. *Ipar.* 'puda txikia'
- puding* e. **budin**
- puerikultura**
- puertorricar** (herritarra)
- puf** 1 interj. 2 iz. (eserleku apala)
- puies** *Ipar.*
- puiesak eman**
- puiuar** (herritarra)
- puja** iz. *Gip.* 'kimua'
- pulamentu** iz. *Gip. Beh.* 'ganora'
- pulpa** iz. 'erremolatxa-azal lehortuz egindako ganadu-jana'
- pulpitu** iz. *Heg.*
- pulsar** iz. *Astron.*
- pultsazio**
- pultsio** iz. *Psikol.*
- pultsu**
- pulunpa** iz. *Ipar.* 'murgilaldia'
- pulunpaka**
- pulunparazi**, pulunparaz, pulunparazten.
du ad.
- pulunpatu**, pulunpa/pulunpatu,
pulunpatzen. *da/du ad.*
- puma** iz. *Felis (puma) concolor*
- pun** onomat.
- punitu**, puni, punitzen. *du ad. Ipar. g.g.er.*
'zigortu'
- punjabera** (hizkuntza)
- punpa** iz. 'pilotaren botea'
- punpa-laster** edo **punpa laster**
- punpaka**
- punparazi**, punparaz, punparazten. *du ad.*
Ipar.

punpatu, punpa/punpatu, punpatzen. *du*
ad. *Ipar.* '(pilotak) punpa egin'

punpuila iz. *Ipar.* 'burbuila'

punpuilaka

punta

puntada

puntadun

puntako izlag. *Heg.* 'oso ona'

punta-puntako

puntapax iz. (iltze mota)

puntarengo izlag. *Bizk.* 'gailena'

puntilla iz. *Heg.* 'parpaila'

puntista iz. *Heg.* (pilotaria)

puntta iz. *Adkor.* 'punta'

puntu iz.: *puntuzko ehuna.*

puntua egin

puntuan 1 adlag.: *hamaiketan*

puntuan etorri ziren. 2 adlag. *Bizk.*

'lehentxeago, duela oso gutxi'

puntu kardinal

puntuazio

puntuka adlag.: *azken jardunean, puntuka*
aritu ziren hiru bertsolariak.

puntukari izond. *Hizkl.:* *aspektu*
puntukaria.

puntzoi iz. *Teknol.*

pañal iz. *g.g.er.* 'sastakaia'

pupu iz. *Haur.* 'mina'

pure

pure egin

puregailu

purga

purgatorio

purgatu, purga/purgatu, purgatzten. *du* ad.

puri-purian

purifikatu, purifika, purifikatzen. *du* ad.
g.g.er. 'araztu'

purismo

purista

puritanismo

puritano

purpura

purpurina

purra interj.

purrust

purrust egin

purrustada

purrustadaka

purrustaka

purrustan adlag. *Ipar.* 'ugari'

putzil izond.

putzilkeria

puru 1 izond. 'hutsa, garbia'

puru 2 iz. *Heg.* 'zigarroa'

puru 3 adlag. *Zub.* 'bederen'

pusaka adlag. *Ipar.* 'bultzaka'

pusako iz. *Ipar.* 'bultzada'

pusatu, pusa, pusatzen. *du* ad. *Ipar.*
'bultzatu'

puska

puska lehor 'janaria, mendira-eta
eraman eta hotza jaten dena'

puskaka

puskakatu, puska/puskakatu,

puskakatzen. *du* ad. *Ipar. g.er.*

'zaticatu, puskatu'

puskaketa iz. *g.er.* 'zaticeta'

puskatu, puska/puskatu, puskatzen. *du* ad.

puskatxo

puskatzaile

puskatzar

puskatze

pusketa iz. *Gip.*

pusketaka adlag. *Gip.*

pusketatxo iz. *Gip.*

pusla iz. *Bizk.* 'larruazaleko handitu urtsua'

puslatu, pusla/puslatu, puslatzen. *da/du*
ad. 'puslaz bete'

puta

putakume

putar 1 iz. *Ipar.* 'zaldiaren edo astoaren
ostikoa'

putarka adlag. 'ostikoka'

putaseme

putazale

putiko iz. *Ipar.* 'mutikoa'

putinka adlag.

putre iz. *Gyps fulvus Sin. sai*

putz

putzak eduki

putzak eman

putzak hartu

putz egin

putzontzi izond. 'harroa'

putzu**putzuratu**, putzura, putzurutzen. *da* ad.**puxantza** iz. *Ipar. g.g.er.* 'ahalmena';
'indarra'**puxika** iz. *Bizk.* 'maskuria'**puxtarri****puzgailu****puzka****puzker****puztu**, putz/putzu, puzten. *da/du* ad.**puzzle****q** iz. 'euskal alfabetoaren hemezortzigarren letra'**qatar** (herritarra)**quantum** iz. *Fis.* h. **kuantu****quark** iz. *Fis.***quasar****quitoar** (herritarra)**quorum****r** iz. 'euskal alfabetoaren hemeretzigarren letra'**rabatar** (herritarra)**rad** iz. *Fis.***radar****radian** iz. *Mat.***radio****raja****ralenti** iz. *Autom.***rally****ramadan****rangundar** (herritarra)**rani** 1 iz. 'Indiako erregina edo printzesa' 2
iz. 'rajaren emaztea'**ranking****rap****rappel****rapsoda****rapsodia****rasta****rastafari****rastafarismo****ratio****rau** onomat.razional* e. **arrazional**razionalismo* e. **arrazionalismo**razionalista* e. **arrazionalista****razzia****re** iz. (musika-nota)record* e. **errekor****referendum****reflex** iz. *Arg.:* *reflex kamera.*rekete* e. **errekete****renio****reykjavikar** (herritarra)**rhetiar** (herritarra)**riadar** (herritarra)**ribaforadar** (herritarra)rifle* e. **errifle****rigatar** (herritarra)**ring**rito* e. **erritu****robot****robotika****rock****rock-and-roll****rockzale****rodastar** (herritarra)**rodeo****rodio****roentgen** iz. *Fis.***rokoko****rol****ron****roseautar** (herritarra)**rotrin****royalty****ruandar** (herritarra)**rubidio**rugby* e. **errugbi**ruleta* e. **erruleta****runba****ruteniera** (hizkuntza)**rutenio****s** 1 iz. 'euskal alfabetoaren hogeigarren letra'**s** 2 ('segundo'ren laburtzapena)**sabai****sabai-leiho** edo **sabai leiho** *Sin.* **argi-zulo****sabai-zulo** edo **sabai zulo****sabaiaurreko** izlag. *Hizkl.***sabaikari** izond. *Hizkl.***sabana****sabatiko** izond.: *urte sabatikoa.*

sabel**sabel-poltsa** edo **sabel poltsa** *Sin.***martsupio****sabel-sabai** edo **sabel sabai**

'diafragma'

sabelalde**sabelaldi****sabelandi** izond.**sabeldarraio** 1 iz. *g.er.* 'sabelkoikeria' 2izond. *g.er.* 'sabelkoia'**sabeldarraiotasun** iz. *g.er.* 'sabelkoikeria'**sabeldu**, **sabel/sabeldu**, **sabeltzen**. *da/du*ad.: *horma sabeldu da.***sabeleratu**, **sabelerera**, **sabeleratzen**. *du ad.***sabeleri** iz. 'ardien eta ahuntzen beherakoa'**sabelkeria****sabelki** iz. 'sabeleko okela'**sabelkide** izond.**sabelkoi****sabelkoikeria****sabelmin****sabeloi** iz. 'haur txikiek buruan duten

bilgor lehortua'

sabelpe**sabeltara** iz. *Ipar. g.er.* 'sabelaldia'**sabelzuri** izond. *g.er.* 'itxuratia'**sabi 1** iz. *Amaranthus sp.***sabi 2** iz. *Chenopodium sp.***sabi 3** iz. *g.er.* 'landare sortu berria'**sabinar** (herritarra)**sabindar** izond. eta iz.**sable 1** iz. (arma mota)**sable 2** iz. *Ipar. Zah.* 'hondarra, harea'**sabotaje****sabuka** iz. *g.er.* 'intsusa'**saburdin** iz. *Trachinus vipera***sadiko****sadismo****sadomasokismo****sadomasokista****saduzear****safari****sagailo** iz. 'itsaskia'; 'itsaso nahasia'**sagar**: *sagar errea.***sagar-arbola** edo **sagar arbola**

'sagarrondoa'

sagar-landare edo **sagar landare****sagara** iz. *Erl.***sagarapen** iz. *Erl.***sagaratu**, **sagara/sagaratu**, **sagaratzen**. *du*ad. *Erl.***sagaratze** iz. *Erl.***sagardi** iz. *Sin.* **sagasti****sagardo****sagardogile****sagardotegi****sagardozele****sagarmin** iz. 'sagarrondo landu gabea'**sagarroi** iz. *Ipar. eta Naf. Erinaceus**europaeus Sin.* **kirikino**; **triku****sagarrondo** iz. *Malus sylvestris***sagartxori** iz. *g.er.* 'amilotxa'**sagartze** iz. 'sagarrondoa'**sagasti** iz. *Sin.* **sagardi****sagrario** iz. *Heg.* '(katolikoen artean)

tabernakulua'

sagu**sagu-arte** 'sagutegia'**sagu-belar** edo **sagu belar** *Hieracium**pilosella Sin.* **errabia-belar**, **errabia****belar****saguntoar** (herritarra)**sagutegi****sagutxo****saguzar****saharar** (herritarra)**sahaski****sahasti****sahats****sahatsuri** iz. *Ipar.* 'satitsua'sahets* e. **saihets****sai** iz. *Gyps fulvus Sin.* **putre****saiakera****saiaketa****saiakuntza****saialdi****saiarazi**, **saiaraz**, **saiarazten**. *du ad.***saiarre** iz. 'saia' *Gyps fulvus.***saiatu**, **saia**, **saiatzen**. 1 *da ad.:* *ikasle**saiatua.* 2 *du ad.:* *dendan zortzi**alkandora saiatu zituen, baina denak**txiki zituen.***saiatze****saieta**

- saietera** iz. 'saieta-zuloa'
- saihera** iz. *Ipar. g.er.* 'taldea'
- saihesbide** iz. 'hirigunea saihesten duen bidea'
- saiheska**
- saiheski** iz.
- saiheste**
- saihestu**, saihets/saihestu, saihesten. 1 *da* ad. 'bidetik atera, baztertu' 2 *du* ad.: *traba eta debekuak saihesteko.*
- saihets**
- saihets-hezur** edo **saihets hezur**
- saihetsalde**
- saihetsezin** izond. 'ezin saihestuzkoa'
- sail**
- sailean** adlag. 'ilaran'
- sailburu**
- sailburuorde**
- sailburuordetza**
- sailka**
- sailkapen**
- sailkatu**, sailka/sailkatu, sailkatzen. *du* ad.
- sailkatze**
- sailordetza* e. **sailburuordetza**
- saindu** izond. eta iz. *Ipar. Jas. h. santu*
- sainduetsi**, sainduets, sainduesten. *du* ad.
- sainduki** adlag. *Ipar.*
- sainga** iz. 'zaunka'
- saintgeorgestar** (herritarra)
- saintjohnstar** (herritarra)
- saintvincentar** (herritarra)
- saio**
- saio-hodi** edo **saio hodi**
- saiotxo**
- saizuri** iz. *Neophron percnopterus*
- saka 1** iz. 'zaku handia'
- sakabanaketa**
- sakabanatu**, sakabana, sakabanatzen. *da/du* ad.
- sakabanatzaile**
- sakabanatze**
- sakadura**
- saka egin** 'bultza egin'
- sakaila** iz. *Ipar.* 'sakia, zauria'
- sakailaketa**
- sakailatu**, sakaila/sakailatu, sakailatzen. 1 *du* ad. *Ipar.* 'zauriz bete'; 'suntsitu' 2 *du* ad. *Ipar.* '(gaztainei eta) sakaila egin'
- sakakada** iz. *Bizk.* 'bultzada'
- sakalari** iz. 'sakatzailea, sakea ateratzen duena'
- sakan**
- sakangune**
- sakarido** iz. *Kim.* 'gluzidoa'
- sakarimetro** iz. *Kim.*
- sakarina**
- sakarosa** iz. *Kim.*
- sakarri** iz. *g.er.* 'botaharria'
- sakats 2** izond. *Gip.* '(pertsona) zimela, segaila'
- sakatu 1**, saka/sakatu, sakatzen. 1 *du* ad. 'jo' 2 *du* ad. 'zapaldu' 3 *du* ad. 'engainatu'
- sakatu 2**, saka/sakatu, sakatzen. *du* ad. 'sakea atera'
- sakatzaile**
- sakatze**
- sake**
- sakela**
- sakeladun**
- sakelaratu**, sakelara/sakelaratu, sakelaratzten. *du* ad.
- sakerre** izond. '(pertsona) erretxina, errea'
- sakhera** (hizkuntza)
- saki** iz. 'lanabes edo arma ebakitzaile batek eginiko zauria'; '(abereen) marka, seinalea'
- sakitu**, saki/sakitu, sakitzen. *du* ad. *g.er.* 'zauritu'
- sakon**
- sakonagotu**, sakonago/sakonagotu, sakonagotzen. *du* ad.
- sakondu**, sakon/sakondu, sakontzen. *du* ad.
- sakonera**
- sakonki**
- sakontasun**
- sakontze**
- sakonune**
- sakosta** iz. '(mendiko) sakonunea'
- sakralizatu**, sakraliza, sakralizatzen. *du* ad.
- sakralizazio**
- sakramental** izond. eta iz.

sakramentatu izond. *g.er.: Jesus sakramentatua.*

sakramentino

sakramentu

sakratu izond.

sakre iz. *Ipar.* 'madarikazioa'

sakreka adlag.

sakrifikatu, sakrifika, sakrifikatzen. *da/du* ad.

sakrifikatzaile

sakrifizio

sakrilegio

sakrilegiozko izlag.: *sakrilegiozko bekatua.*

sakrilego

sakristau

sakristautza

sakristia

sakro iz. *Anat.*

sakrosantu izond. *g.g.er.*

sakulu iz. *Anat.*

sala 1 iz. 'aretoa'

salabardo

salagarri izond. 'sala daitekeena'

salaketa

salakuntza

salami

salaminar (herritarra)

salarazi, salaraz, salarazten. 1 *dio* ad.

'saltiesera behartu' 2 *dio* ad. 'saltiesera behartu'

salatari

salataritza

salati

salatu, sala/salatu, salatzen. *du* ad.

salatzaile

salatze

salbabide

salbagarri

salbagile iz. eta izond. *Bizk. g.g.er.* 'salbatzailea'

salbai izond. eta iz. *Ipar.* 'basatia'

salbaikeria iz. *Ipar.*

salbaiki adlag. *Ipar.*

salbamen

salbamendu

salbarazi, salbaraz, salbarazten. *du* ad.

Salbatore iz. *Ipar.* 'igokundea'

salbatu, salba, salbatzen. *da/du* ad.

salbatzaile

salbatze

salbazio

salbe

salbia iz. *Salvia sp.*

salbide

salbu 1 adlag.: *fededun guztiak, salbu zaharrak eta erriak; horiekin denekin, hasi berri diren zenbaitekin salbu, kantatu dut askotan.*

salbu eta

salbu eta arima

salbu eta errespetua edo **salbu eta zuen errespetua**

salbuespen

salbuetsi, salbuets, salbuesten. *du* ad.

salda

saldatsu

saldiastrar (herritarra)

saldo 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'talde (handia)'

saldoka

saldu, sal, saltzen. *du* ad.

saldukeria

salerosgai iz. *g.er.* 'salgaia'

salerosi 1, saleros, salerosten. *du* ad. *g.er.*

salerosi 2 iz.

saleroskari iz. *g.er.* 'saleroslea'

salerosketa

salerosle

salerospen

saleroste

salerostegi

salerostun

salesiano

salestar

saletxe 1 iz. (ardiena) 2 iz. 'saltokia'

salezin izond. *g.er.* 'ezin salduzkoa'

salgai 1 pred.: *salgai dagoen liburua.* 2 iz.: *Europa guztiko salgaiak itsasoz zabaltzen zituen.*

salikaria iz. *Bot.*

salketa

salletar

salmahai

salmenta

salmo
salmogile
salmonella iz. *Gen. Salmonella*
salmonellosi
salneurri
salo 2 izond. 'jatuna'
salo 3 iz. *Zub.* 'salaketa, berri-ematea'
salobre izond. *Bizk. Zah.* 'jatuna'
saloi iz. *Beh.* 'aretoa'; 'egongela'
salokeria iz. *g.g.er.* 'sabelkoikeria'
salomondar (herritarra)
salonar (herritarra)
salpen iz. *g.er.* 'salmenta'
saltagailu
saltaka
saltakor izond. *g.er.* 'haserrekorra'
saltarazi, saltaraz, saltarazten. *du* ad.
saltari izond. 'jauzkaria, saltokaria'
saltatu, salta, saltatzen. *da* ad. 'salto egin'
saltegi
salto iz. *Sin.* **jauzi**
salto egin
saltoka
saltokari
saltoki
saltsa 1
saltsa-perretxiko edo **saltsa perretxiko** *Cantharellus sp.*
saltsa 2 iz. (musika, dantza mota)
saltsatu, saltsa/saltsatu, saltsatzen. *du* ad.
saltsero izond. *Heg. Herr.*
saltxitxa
saltzaile
saltzopen iz. *Ipar. g.er.* 'salmenta, saltzea'
saltze
salutadore
salutantzia iz. *Ipar.* 'agurra'
salutatu, saluta, salutatzten. *du* ad. *g.g.er.* 'agurtu, agur egin'
salvadortar (herritarra)
sama 1 iz. *Bizk.* 'lepoa' 2 iz. *Bizk.* 'eztarria'
samalda iz. *Gip.* 'aldra, talde handia'
samaldan
samaldaka
samaniegar (herritarra)
samar adlag.: *berandu samar etorri da; aurreratuta samarra du bere lana.*

samarrik adlag. *Gip. g.er.*
samariar (herritarra)
samario iz. *Kim.*
samartu. *da/du* ad. [aspektu burutuan bakarrik erabiltzen da, aurretik partizipioa edo izenondoa duela]: *isildu samartu zirenean.*
samats iz. *Ipar.* 'ongarria, simaurra': *samatsa egin.*
samaztar (herritarra)
samiera (hizkuntza)
samin
saminaldi
saminarazi, saminaraz, saminarazten. *du* ad.
samindu, samin/samindu, samintzen. *da/du* ad.
samindura
samingarri
saminki
saminkor
samintasun
samintsu izond. *g.er.*
samniotar (herritarra)
samoar (herritarra)
samoera (hizkuntza)
samur 1 izond. 'gogortasunik ez duena' 2 iz. *Ipar.* 'haserrea'
samurai
samurdura iz. *Ipar.*
samurgo iz. *Ipar.* 'haserrea'
samurkeria
samurki
samurkor izond. *Ipar.*
samurraldi iz. *Ipar.*
samurrarazi, samurraraz, samurrarazten. *du* ad. *Ipar.*
samurrik adlag. *Ipar. g.er.* 'haserre'
samurtasun
samurtu, samur/samurtu, samurtzen. 1 *da/du* ad. 'bigundu' 2 *da/du* ad. *Ipar.* 'haserretu'
san
sanadriandar (herritarra)
sanatar (herritarra)
sanba
sandalia
sandalo iz. *Santalum sp.*

sandia 1 iz.: *urlia, sandia eta berendia.*

sandia 2 iz. h. **angurri**

sandinismo

sandinista

sandu izond. eta iz. *Naf.* h. **santu**

sandwich

saneamendu iz. *Heg.*

saneatu, sanea, saneatzen. *du* ad. *Heg.*

sanedrin iz. 'juduen antzinako gobernu-kontseilua, 71 kidek osatua, Apaiz Nagusia buru zuena'

sanfret iz. *Ipar.* 'ausardia, odol hotza'

sango (hizkuntza)

sangria 1 iz. 'odol-ateratzea' 2 iz. 'urardo azukreduna'

sanitario 1 izond. 'osasunari dagokiona' 2 iz. (bainugelakoak)

sanjosetar (herritarra)

sanjuandar (herritarra)

sankistar (herritarra)

sanmarinoar (herritarra)

sanmartindar (herritarra)

sano 1 izond. 'osasuntsua': *gizon sanoa*; *sagar sanoa*. 2 adlag. *Bizk. Herr.* 'oso'; 'asko'

sanokeria iz. 'ergelkeria, kirtenkeria'

sansalvadortar (herritarra)

sanskrito

santa

santa sekula edo **santa sekulan**
'sekula santan'

santagraztar (herritarra)

santakarar (herritarra)

santalera (hizkuntza)

santaluziar (herritarra)

santiagotar (herritarra)

santifikatu, santifika, santifikatzen. *da/du* ad. *g.er.* 'santutu'

santodomingoar (herritarra)

santsoldar (herritarra)

santu

Santu Guztien Egun

santugile

santukeria iz. *g.er.* 'itxura hutseko santutasuna'

santuki adlag.

santurtziar (herritarra)

santutasun

santutegi

santutu, santu/santutu, santutzen. *da/du* ad.

santutxo iz. (kaperera mota)

santutzaile izond.: *grazia santutzailea.*

santutze

santzo* e. **zantzo**

saotometar (herritarra)

sapa 1 iz. *Batez ere Ipar.* 'sargoria' 2 iz. 'txima': *ile-sapa.*

sapai* e. **sabai**

sapailo iz. *g.g.er.* 'balkoia'

sapar

sapatsu izond. 'tximatsua'

sapazto izond. *Bizk.* '(pertsone) narrasa'

sapelar iz. *Stellaria media*

sarajevoar (herritarra)

saraldi iz. 'jorraldia'

sarale iz. *g.er.* 'bazka ondua'

sarasketar (herritarra)

satarar (herritarra)

sar-atera iz. *Ipar.:* *sar-atera bat* egin.

sarats* e. **sahats**

saratu, sara, saratzen. *du* ad. 'jorratu'

sarbide

sarda iz.: *antxoa-sardak.*

sardana iz. (dantza mota)

sarde

sardeka 1 iz. *Ipar.* 'bi hortzeko sardea'

sardeka 2 adlag.

sardestar (herritarra)

sardetu, sarde/sardetu, sardetzen. *da* ad.:
bidea sardetzen den lekura iritsi ginen.

sardetxe iz. (sarde mota)

sardetze iz.: *bide-sardetze bat.*

sardexka

sardina iz. *Sardina pilchardus*

sardina zahar

sardinzar iz. *Clupea harengus harengus*

sardio iz. (harri fin mota)

sardonize iz. 'agata horixka'

sare 1 iz.

sare 2 izond.: *estalki tapitua, ez lasai* edo *sarea.* *Anton.* **tapitu**; **sarri**

sarealdi

saregile
sarekada
sareratu, sarera/sareratu, sareratzen. *da/du* ad.
sareta iz.: *leihoko saretatik argia sartzen zen.*
saretu, sare/saretu, saretzen. *da* ad.: *jertsea ukondoetan saretzen hasi zaió.*
sarezain
sareztatu, sarezta, sareztatzen. *du* ad. *Ipar.* 'pasaratu'
sargazo iz. *Sargassum sp.*
sargia iz. *Ipar.* 'sarrera'
sargori 1 iz. 2 izond.
sargoritu, sargori/sargoritu, sargoritzen. *du* ad.
sargune
sari 1
sari 2 iz. (indiar emakumeen jantzia)
saridun
sarigarri izond. eta iz.: *obra sarigarriak; sarigarritzat zerbait ematen badiozu, emana gehiagorekin itzultzen dizu.*
sariketa
sar-ilki iz. *Ipar.*
saripeko iz. 'soldatapekoa'
saritu, sari/saritu, saritzen. *du* ad.
saritzaille
sariztatu, sarizta, sariztatzen. *du* ad. *Batez ere Ipar.* 'saritu': *asko alditan gezurra da sariztatua.*
sariztatzaille
sar-jalgi iz. *Ipar.*
sarjenta iz. *Heg. Teknol.*
sarjentu
sarkasmo iz. 'iseka, ironia mingarria'
sarketa
sarkofago iz. 'harrizko hilkutxa'
sarkoma iz. *Med.*
sarkor
sarkorki
sarkortasun
sarkura iz. *Batez ere Zub.* 'sarrera'; 'sarbidea, sarlekua'
sarmaziar (herritarra)
sarleku
sarna iz. *Heg.* 'hazteria'
sarobe* e. **saroi**

saroi
sarpoil iz. *Thymus serpyllum*
sarraila
sarraila-zulo edo **sarraila zulo**
sarrailagile
sarrailagintza
sarrakio iz. *g.er.* 'beldur izugarria'
sarraldi
sarrarazi, sarraraz, sarrarazten. *du* ad.
sarrarazle
sarraski
sarraskijale iz. eta izond.
sarraskitu, sarraski/sarraskitu, sarraskitzen. *du* ad.
sarraskitzaile iz. eta izond.
sarrastatu* e. **zarrastatu**
sarrazeno
sarrera
sarri 1 adlag. 'berehala'; 'maiz': *berriz piztuko dela sarri; kontatzen dituen gertaerak huskeriak dira sarri; ahal bezain sarri* (*Ipar.* 'ahal bezain laster').
2 izond.: *baso sarria; oihal sarria.*
sarri arte 'gero arte'
sarri askotan
sarrienik adlag. 'maizenik'
sarritako
sarritan adlag. 'maiz'
sarrikotar (herritarra)
sarriro adlag. *g.er.* 'sarri, sarritan'
sarritasun iz. 'maiztasuna'
sarritu, sarri/sarritu, sarritzen. *du* ad. *g.er.* '(zerbait) sarritan, maiz egin'
sarritxo
sartagudar (herritarra)
sartalde
sartaldeko
sartaldetar
sartaurre iz. 'hitzaurrea'
sartu, sar, sartzen. *da/du* ad.
sartu-atera iz. *Heg.* 'sartu-irtena'
sartu-irten iz. *Heg.:* *sartu-irten bat egin.*
sartzaille
sartze iz.: *hiri-sartze guztietan ezarria.*
sarztar (herritarra)
sasi
sasi-igel iz. *Hyla arborea*

sasi-txori *Hippolais polyglotta*
sasiakazia iz. *Robinia pseudoacacia*
sasiama iz. *Lonicera sp.*
sasiarte
sasidi
sasieskola
sasieskola egin
sasiezkontza
sasijainko
sasijakintzu
sasijakitun
sasiko izlag. eta iz.: *irakurgai hori ez da sasikoa, badu bere jabea.*
sasikume
sasi-lahar iz. g.er. 'sasia, laharra'
sasiletradu iz. Heg.: *sasiletraduentzat ez dago legerik.*
sasimaisu
sasimediku
sasipe iz.: *sasipe batean ezkutaturik.*
sasiprofeta
sasite
sasitegi
sasitsu
sasitu, sasi/sasitu, sasitzen. *da/du ad.*
sasitza iz. Bizk.
saskar izond. Bizk. g.er. 'baldarra'; 'zakarra'
saskara iz. Bizk. g.er. 'zarama'
saski
saski-denda edo **saski denda**
saskibaloi
saskigile
saskigintza
saskika
saskil izond. Bizk. 'narrasa'
saskiratu, saskira/saskiratu, saskiratzen. *da/du ad.*
saskitara iz. Ipar.
saskitaraka
sasoal izond. Ipar. g.g.er. 'osasuntsua'; 'sasoian dagoena'
sasoi iz.: *ereiteko sasoia; non zegoen sasoi hartan horien nagusitasuna?*
sasoian egin
sasoiko izlag.: *gazteak, sasoiakoak eta zaharrak; sasoioko barazkiak.*

sasoitsu
sast onomat.
sastada
sastaka
sastakada
sastakai
sastakatu, sastaka/sastakatu, sastakatzen. *du ad.* 'arma zorrotz bat sartu'
sastako iz. *Batez ere Ipar.*
sastakoan adlag. *Ipar.* 'bat-batean'
sastar iz. Bizk. 'zakarra': *begiko sastarra kendu.*
sastarrontzi iz. Bizk. 'zakarrontzia'
sastatu, sasta, sastatzen. *du ad.* 'ziztatu'
sastegi iz. Bizk. 'simaurtegia'
sastraka iz.
sastrakadi iz.
sastre iz. Heg. h. **jostun**
sastu, sats/sastu, sasten. *du ad.* Bizk. 'simaurtu'
satagin iz. *Naf.* 'basasagua'
satai 1 iz. g.er.
satán
satandera iz. Bizk. 'erbinudea'
satanerria
satelite
satinatu, satina, satinatzen. *du ad.*
satira
satiriko
satiro
satisfazio iz. Zah.: *neure bekatuen satisfaziotan.*
satisfos izond. *Ipar.* Beh.
satitsu iz. *Crocidura russula*
sator iz. *Talpa europaea*
sator-lan edo **sator lan**
sator-pila edo **sator pila**
sator-zulo edo **sator zulo**
satrapa
sats iz. Bizk. 'simaurra'
sats egin Bizk. '(pertsonek bat) menderatu, txiki-txiki egin'
satsu izond. 'lohia, zikina'
satsudura
satsukeria
satsutasun
satsutu, satsu/satsutu, satsutzen. *da/du ad.*

satsutze
saudiarabiar (herritarra)
sauna
saxo iz. 'saxofoia'
saxofoi
 saxofoi-jotzaile edo **saxofoi jotzaile**
saxofonista iz. 'saxofoi-jotzailea'
 scanner* e. **eskaner**
 scout* e. **eskaut**
sebo iz. *Heg.* 'bilgorra'
 seda* e. **zeta**
sedentario
sedentarismo
sedimentario izond. *Geol.*
sedimentatu, sedimenta, sedimentatzen.
 da ad.
sedimentazio
sedimentu iz. *Geol.*
seduktore izond. eta iz. 'limurtzailea'
sedukzio
seduzitu, seduzi, seduzitzen. *du* ad.
 'limurtu'
sefardi
sega 1 iz.: *sega pikatu*. (baserritarren lanabesa) *Sin. kodaina* 2 iz. *Ipar. g.er.* 'zerra'
sega-apustu edo **sega apustu**
sega-mailu edo **sega mailu** 'sega pikatzeko mailua'
sega-makina edo **sega makina**
segan egin
sega pikatu
sega-poto edo **sega pota**
segada iz. *Ipar.* 'lakioa'
segail
segalari
segarri
segatu, sega/segatu, segatzen. *du* ad. 'segan egin'
 segeretu* e. **sekretu**
segestar (herritarra)
segida
 segidako
 segidan
segika adlag. *Heg.*
segitu, segi, segitzen. *dio/du* ad. [*dio* (*Heg.*) edo *du* (*Ipar.*)]: *lehengo*

bideari segitzen dionak; lanean segitu du 70 urte arte.

segituan adlag. 'berehala'
segitzaile
segizio 1 iz. 'ehorzketako giza taldea' 2 iz. 'jarraitzaileen multzoa'
segmentatu, segmenta, segmentatzen.
 da/du ad. [batez ere forma burutua erabiltzen da]
segmentu
segregazio
segun *Heg. Beh.*
 segun eta *Heg. Beh.*
segundo
segur adlag. eta izond. *Ipar.:* *gauza segura.*
hain segur
segur aski
segur izan. *da* ad.
segurantz
segurantzia iz. *Heg. Herr.* 'segurantzia'
segurar (herritarra)
 seguratu* e. **segurtatu**
seguraz ere
segurik
segurki adlag. *Ipar.*
segurtamen iz. *Batez ere Ipar.*
segurtasun
segurtatu, segurta, segurtatzen. *du* ad.
 Ipar. 'ziurtatu'
segurtatzaile
seguru adlag. eta izond. *Heg.:* *gauza segurua da.*
seguru asko
seguru egon
seguruena adlag. *Heg.*
seguruenik adlag. *Heg.*
segurutik adlag. *Heg.*
sehaska
sehi iz. *Ipar.* 'etxeko zerbitzaria'
sei
 seiko urre (karta baten eta karta-joko baten izena)
seiehun
seiehuna banatz.: *seiehuna mila.*
seiehunaka adlag.
seiehungarren

seigarren**seiko****seikote****seilu** iz. *Heg.* 'zigilua'**sein** iz. *Bizk.***seina** egin *Bizk.***seina** banatz.: *seina mila.***seinaka****seinalagarri****seinalarazi**, seinalaraz, seinalarazten. *du* ad.**seinalatu**, seinala, seinalatzen. *du* ad.**seinalatze****seinale****seinale izan.** *du* ad.: *gizon horrek seinale du behakotik norbait hil duela.***seindun** *Bizk.* 'haurduna'**seingintza** iz. *Bizk.* 'hurgintza'**seinkeria** iz. *Bizk. g.er.* 'umekeria'**seintxo** iz. *Bizk.***seintzain** iz. *Bizk.***seintzaro** iz. *Bizk.***seira** banatz. *Ipar.* 'seina'**seirazka** adlag. *Ipar.* 'seinaka'seirehun* e. **seiehun****seiren** iz.sekail* e. **segail****sekain** iz. eta izond. *g.er.:* *sekain-lurra egokia da mahatsondo, olibondo eta antzekoentzat.***sekante** iz. *Mat.* (Trigonometrian. Bestetan aski dira *ebakitzaille* [*Geom.*] eta *xukapaper*, *xukagarri*)**sekera** 1 iz. *Zah.* 'leku idorra' 2 iz. *Zah.* 'hetika'; 'sukarra'**seko** 1 adlag. *Herr.* 'hilda': *lau tiro eman eta seko utzi zuen.***sekretario** iz. h. **idazkari****sekretu****sekretuan** adlag. 'isilean, ezkutuan'**sekretupean****sekta****sektario****sektarismo****sektore****sektorial****sekuentzia****sekuentzial** izond. *Inform., Teknol.***sekuentziatu**, sekuentzia/sekuentziatu, sekuentziatzen. *du* ad.**sekula****sekula ere****sekula guztian** *g.er.***sekula santan****sekula-belar** edo **sekula belar** *Trifolium pratense***sekulako** 1 izlag. 2 adlag.: *galdua naiz sekulako.***sekulakotasun** iz. 'betikotasuna'**sekulakotz** adlag. *Ipar.* h. **sekulako**sekulan* e. **sekula****sekular****sekularizatu**, sekulariza, sekularizatzen. *da/du* ad.**sekularizazio****sekulartasun****sekundario** izond.**sekuoia** iz. *Sequoia sp.***seizio** 1 iz. *Zientz., Tekn.:* *ornomuinarean zeharkako seizioa.* 2* e. **atal****selauru** iz. *Ipar.* 'aletegia'**selektibitate** iz. *Heg.* '(Unibertsitatean ikasi ahal izateko) hautapropa'**selektibo** izond.**selektzio****selenio** iz. *Kim.***seleuziar** (herritarra)**selinontetar** (herritarra)**seltz****seltz-ur** edo **seltz ur****semaforo** 1 iz. 'itsasbazterreko telegrafo optikoa' 2 iz. *Heg.* 'zirkulazioko argiak'**semaiko** iz.: *ez du bi semaiko balio.***semantika****semantiko****seme****seme-alaba** pl.**seme nagusi** *Bizk.***seme ponteko****semebitxi****semeorde****semetasun**

semetxo
semetzako
semezko izlag.: *semezko maitasuna*.
seminario iz. 'apaizgaitegia'
seminarista iz.
semiologia
semiotika iz.
sen 1 iz. *Bizk.* 'zentzu ona': *ez dezagun sena gal.* 2 iz.: *senak urrutiratzen gaitu arriskutik.*
sena hartu '(arbolak, landareak) forma txarra hartu'
senera etorri 'seneratu' (*neure, zeure, bere...* eraman ditzake aurretik)
senetik atera (*neure, zeure, bere...* eraman ditzake aurretik)
senadi iz. 'ertz edo itxura biribileko badia'
senadore* e. **senatari**
senar
 senar-emazte pl.
senardun
senargabe izond.
senargai
senartu, **senar/senartu**, **senartzen**. *da/du* ad. *g.er.* '(gizonezkoa) ezkondu'
senatari
senatu
sendabelar
sendabide
sendaezin
sendagai
sendagaila iz. *Ipar. Zah.* 'balentria'
sendagailu
sendagaitz
sendagarri
sendagile iz. 'medikua'
sendagintza iz. 'medikuntza'
sendaketa
sendakizun izond. *g.er.* 'senda daitekeena': *eritasun batzuek ez dute erremediorik, ez dira sendakizun.*
sendakuntza
sendalari iz. 'petrikiloa, sasimedikua'
sendarazi, **sendaraz**, **sendarazten**. *du* ad. *Ipar.*
sendategi iz. *g.er.*

sendatu, **senda**, **sendatzen**. *da/du* ad.
sendatzaile
sendatze
sendesle
sendetsi, **sendets**, **sendesten**. *du* ad. 'berretsi'
sendi iz. 'familia'
sendi izan. *du* ad. *Ipar.:* *ez nuen holako dohainik sendi ene baitan.*
senditu* e. **sentitu**
sendo
sendoagotu, **sendoago/sendoagotu**, **sendoagotzen**. *da/du* ad.
sendoera iz. *Bizk.* 'lodiera'
sendogarri iz. eta izond. 'sendotzen duena'
sendoki
sendokote
sendor 1* e. **sendo**
sendor 2 iz. 'zama'; 'sorta'
sendorik
sendoro
sendotasun
sendotu, **sendo/sendotu**, **sendotzen**. *da/du* ad.
sendotza iz. *Erl.*
sendotzaile
sendotze
sendun izond. 'zentzuduna'
senegaldar (herritarra)
seneko izlag. 'zentzuduna'
seneratu, **senera/seneratu**, **seneratzen**. *da/du* ad.
seneskal iz. *Hist.*
sengabe izond. 'zentzugabea'
 sengabeko
senide
senidetasun
senidetu, **senide/senidetu**, **senidetzen**. *da* ad. 'senide bihurtu'
senidetza
senidetze iz.: *herri bien arteko senidetze-kontuak zirela medio.*
senikera iz. *Bizk.* 'senidetasuna, ahaidetasuna'
senior iz. eta izond.
seniparte
senitarte

senitarteko iz. 'ahaidea, familiakoa'

senper

senperrenak egin 'ahalegin handia egin'

senperrenak ikusi

senpertar (herritarra)

sententzia iz. 'epaia': *sententzia eman*.

sentiarazi, sentiaraz, sentiarazten. *dio* ad.

sentibera

sentiberatasun

sentidu iz. *Heg.* h. **zentzu**; **zentzumen**

sentiera

sentigarri 1 izond. 'senti daitekeena, hautemangarria' 2 izond. 'penagarria, deitoragarria'

sentikizun 1 iz. 'nahigabea, atsekabea' 2 iz. 'sentipena, sentiera'

sentikor 1 izond. '(pertsona) minbera' 2 izond. 'sentibera'

sentikortasun

sentikortu, sentikor/sentikortu, sentikortzen. *da* ad. 'mindu'

sentimen

sentimendu

sentimental

sentipen

sentitu, senti, sentitzen. 1 *du* ad.: *udazkeneko hotzikara sentitzen dugula gorputzean*. 2 *du* ad. *Heg.* 'damu izan, atsekabe izan'

senton iz. *Ipar. Zah.* 'pertsona zaharra'

sentondu, senton/sentondu, sentontzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'zahartu'

sentsazio iz. 'sentipena'

sentsazionalismo

sentsazionalista izond. *g.er.* (*berri sentsazionalista, prentsa sentsazionalista* esapideetan erabiltzen da)

sentsibilitate iz. 'sentiberatasuna, sentikortasuna'

sentsibilizatu, sentsibiliza, sentsibilizatzen. *du* ad.

sentsibilizazio

sentsore iz. *Teknol.*

sentsorial izond.

sentsu iz. *Ipar.* 'zentzumena'

sentsual izond.

sentsualitate

señora iz. *Heg. Beh.*

señorita iz. *Heg. Beh.*

señorito iz. *Heg. Beh.*

sepa iz. *Ipar. g.er.* 'haserre bizia'; 'seta'

sepalo iz. *Bot.*

separata iz. *Heg.*

separatismo

separatista

separatu, separa, separatzen. *da/du* ad. *g.g.er.* 'bereizi'

sepia iz. (kolore mota)

septimaniar (herritarra)

septizemia iz. *Med.*

septuagesima iz. *Erl.:* *septuagesimako igandea*.

sepultura iz. *g.g.er.* 'hilobia (batez ere eliza barrukoa)'

serafin

serbiar (herritarra)

serbiera 'serbokroaziera'

serboaginte iz. *Teknol.*

serbokroaziera (hizkuntza)

serbomekanismo iz. *Teknol.*

serbomotor iz. *Teknol.*

serenata

serial izond. *Mus.:* *musika seriala*.

serialismo iz. *Mus.*

serie

serigrafia iz. (inprimatze-teknika)

serio izond. *Heg.*

serios izond. *Ipar.*

serioski adlag. *Ipar.*

seriostasun iz. *Ipar.*

seriotasun iz. *Heg.*

sermoi

sermoigile

sermolari

seronegatibo izond. *Med.*

seropositibo izond. *Med.*

serora 1 iz. *Ipar.* 'moja, lekaimea' 2 iz. 'elizaren ardura duen andrea'

serora-etxe edo **serora etxe**

seroragai iz. *Ipar.* 'mojagaia'

serorago iz.

seroratasun iz. *Ipar.*

serorategi 1 iz. 'moja komentua' 2 iz. 'seroraren etxebizitza'
seroratu, serora/seroratu, seroratzen. *da* ad. *Ipar.* 'moja egin'
serotonina iz. *Biol.*
serpentina 1 iz. *Geol.* 2 iz. (paper mota) serraila* e. **sarraila**
serum
sesamo iz. *Sesamum indicum*
sesiante izond. *Heg. Beh.* 'liskartia'
sesio 1 iz. *Gip.* eta *Naf.* 'liskarra'
seska iz. *Arundo donax*
seskadi
sesmar (herritarra)
sestante iz. *Astron.*
sestaoar (herritarra)
sestostar (herritarra)
sestra iz.
sestra-kurba edo **sestra kurba**
sestran
set iz. *Kirol.* '(tenisean eta) joko-saila'
seta
setakeria
setati
setatsu
setatu, seta/setatu, setatzen. *da* ad.
setiatu, setia, setiatzen. *du* ad.: *sartu zen Nafarroako eremuan eta setiatu zuen Iruñea.*
setiatzaile
setio
setoso izond. *Gip. Herr.*
seuldar (herritarra)
sexagesima iz. *Erl.:* *sexagesimako igandea.*
sexagesimal izond. 'hirurogeitarra'
sexismo
sexista
sexologia
sexologo
sexu iz.: *sexu-harremanak; sexu-organoa.*
sexual
sexualitate
sexubakar izond.
sexudun izond.
sexugabe izond.
sexy izond. (letra etzanetan idaztekoa)

seychelletar (herritarra)
sezesionismo iz. *Pol.*
sezesionista izond. *Pol.*
shuarrera (hizkuntza)
shuruppaktar (herritarra)
si iz. (musika-nota)
sibaristar (herritarra)
sidekar
sideral izond.
siderurgia
siderurgiko izond.
sidondar (herritarra)
sierraleonar (herritarra)
siesta iz. *Sin.* **biao**
siesta egin
sifili
sifilitiko
sifoi 1 iz. (hodi mota) 2 iz. (botila)
sigi-saga
sigi-sagan
sigi-sagaka
sigla
sikario
sikate iz. *Bizk.* 'lehortea'
sikatu, sika, sikatzen. *da/du* ad. *Bizk.*
sikendar (herritarra)
siklo iz. (zilarrezko dirua)
siku izond. *Bizk.* 'lehorra'
silaba
silababakar izond.
silabiko
silbote iz. (musika-tresna, txistu mota)
silikato
silikona
silize
silizio
silo iz. 'belarraren, aleen... biltegi mota'
siloar (herritarra)
silogismo
siloraketa
siloratu, silora/siloratu, siloratzen. *du* ad.
siloratze
silueta
sim 1 iz. *Geol.* (lurrazalaren geruza) 2 (Bestela, erabil *leize*)
simaur
simaurketa

simaurtegi**simaurti****simaurtu**, simaur/simaurtu, simaurtzen. *du* ad. 'simaurrez ongarritu'; 'simaurrez zikindu'**simaurtza****simetria****simetriko****simulagailu** iz. *Teknol.***simulakro** iz.**simulatu**, simula, simulatzen. *du* ad. *Teknol.***simulazio** iz. *Teknol.***sinadura****sinagoga**sinale* e. **seinale****sinalefa****sinapsi** iz. *Biol.***sinaptiko** izond. *Biol.***sinarazi**, sinaraz, sinarazten. *dio* ad.**sinatu**, sina, sinatzen. *du* ad.**sinatzaile****sinatze** iz.: *sinatze-ekitaldia*.**sinbiosi****sinboliko****sinbolismo****sinbolista** iz. eta izond.**sinbolizatu**, sinboliza, sinbolizatzen. *du* ad.**sinbolizazio****sinbolo****sinbologia****sindhi** (hizkuntza)**sindikak** izond.**sindikalismo****sindikalista****sindikatu 1** iz.**sindikatu 2**, sindika, sindikatzen. *da* ad.(batez ere *sindikatzeko eskubidea* -eta *sindikaturik / sindikatu gabe dauden langileak* - bezalako eraikuntzetan erabiltzen da)**sindiko** iz.**sindrome****sinekdoke** iz. *Liter.***sineresi 1** iz. *Hizkl.* 2 iz. *Kim.***sinergia****sinesbera****sinesberatasun****sinesbide****sinesgabe** izond.**sinesgabetasun****sinesgai** iz.: *Kredoaren sinesgaiak*.**sinesgaitz****sinesgaiztasun****sinesgarri****sinesgarritasun****sinesgogor****sinesgogorkeria****sinesgogortasun****sineskera** iz.: *beste bizitzako sineskera hori ezin daiteke amets zoro bat izan*.**sineskeria****sineskeriatsu****sineskizun****sineskor****sineskorkeria****sineskortasun****sinesle****sinesmen****sinesmendun****sinestamendu** iz.: *euskaltzain ohorezko izendatu direnei hartako sinestamendua emango zaie*.**sinestatu**, sinesta, sinestatzen. *du* ad. *Naf.* 'sinetsi'**sineste****sinestedun****sinestegabe** izond.**sinestezin** izond. 'ezin sinetsizkoa'**sinestun****sinetsarazi**, sinetsaraz, sinetsarazten. *dio* ad.**sinetsi**, sinets, sinesten. *du* ad.: *Jainkoagan sinetsi; gezurrak sinetsi; emakumea, sinets ie zadazu (Heg.); emakumea, sinets nazazu (Ipar.).***sinfonia****sinfoniko****singapurtar** (herritarra)**single** izond. *Bizk.* 'sendotasunik gabea'**singular****sinhala** (hizkuntza)

sinistu, sinis, sinisten. *du ad. Bizk. eta Gip.*

h. **sinetsi**

sinklinal iz. *Geol.: Hernioko sinklinala eta Gazumeko antiklinala.*

sinkopa

sinkope iz. *Med.*

sinkretiko izond.

sinkretismo iz.

sinkronia

sinkroniko

sinkronismo iz.

sinkronizatu, sinkroniza, sinkronizatzen. *da/du ad.*

sinkronizazio

sinkrono izond.

sinkrotroi iz. *Fis.*

sinodo

sinonimia

sinonimo

sinopetar (herritarra)

sinopsi

sinoptiko

sinpatia

sinpatiko

sinple

sinplekeria

sinpleki

sinpletasun

sinpletu, sinple/sinpletu, sinpletzen. *da ad.: aspaldiko laguna guztiz sinpletuta aurkitu nuen.*

sinplifikaezin

sinplifikagarri

sinplifikatu, sinplifika, sinplifikatzen. *du ad.*

sinplifikazio

sinplismo

sinplista

sinposio

sintagma

sintaktiko

sintaxi

sintesi

sintetiko

sintetizadore iz.

sintetizatu, sintetiza, sintetizatzen. *du ad.*

sintoismo

sintoma

sintomatiko

sintonia

sintonizatu, sintoniza, sintonizatzen. *du ad.*

sinu iz. *Mat.*

sinusitis

sinusoidal

sinusoide

sionismo

sionista

sippartar (herritarra)

sirakusar (herritarra)

sirats iz. *Zub.* 'patua, zoria'

sirena iz.: *sirenen kanta eztiak; sirena-hotsak.*

siriar (herritarra)

siriera (hizkuntza)

sirimiri* e. **zirimiri**

sismiko izond.

sismografo iz.

sismologia

sistema

sistematika iz.

sistematiko

sistematikotasun

sistematizatu, sistematiza, sistematizatzen. *du ad.*

sistematizazio iz.

sistemiko izond.

sits iz. *Tineola biselliela*

sits eta bits 'zehatz-mehatz'; 'zeharo'

siziliar

siziondar (herritarra)

ska iz. *Mus.*

skopjetar (herritarra)

slogan edo **eslogan**

smoking edo **esmokin**

so 1 1 iz. 'begirada' 2 adlag. 'begira'

so-egile

so egin

so egon

so 2 interj. (abereekin erabiltzen den agindu-hitza)

sobera adlag. 'gehiegi'

sobera egon

- sobera ere** 'ongi asko': *sobera ere badakigu ahalegin guztiok alferrekoak gerta daitezkeela.*
- sobera izan.** *du ad.: bi sos sobera ditut sakelan.*
- soberarik** adlag. *Ipar.*
- soberazko** izlag.
- soberakin** iz.
- soberania 1** iz. *Ipar. Zah.* 'gehiegia'; 'soberakina'
- soberaniazko** izlag. 'gehiegizkoa'
- soberatu**, sobera/soberatu, soberatzen. 1 *da ad.* 'soberakin gisa gelditu'; 'goititu' 2 *du ad.* 'aurreratu, aurreztu': *ez dut deus enetzat soberatu.*
- soberaxe** adlag. *Ipar.*
- soberaxko** adlag. *Ipar.*
- sobiet**
- sobietar**
- sobra** adlag. *Heg. Herr.* 'sobera, gehiegi'
- sobra ere** *Gip.* 'itxuraz, nonbait'; 'noski'
- sobra izan**
- sobran** *Heg. Herr.* 'sobra'
- sobran egon** *Heg. Beh.*
- sobratu**, sobra/sobratu, sobratzen. 1 *da ad.* *Heg. Herr.* 2 *du ad.* *Heg. Herr.:* *mutil zintzoak Ameriketara sobra lezake dirua.*
- soda**
- sodiko**
- sodio**
- sodomia**
- sodomita**
- sodomizatu**, sodomiza, sodomizatzen. *du ad.*
- sofa**
- sofiar** (herritarra)
- sofisma**
- sofista**
- sofistikatu**, sofistika, sofistikatzen. *da/du ad.* [batez ere era burutua erabiltzen da, izenondo gisa]
- sofistikazio**
- sofritu* e. **sufritu**
- sogdianar** (herritarra)
- soho* e. **soro**
- sohorna** iz. *g.er.* 'etxe arteko kale meharra'
- sohütar** (herritarra)
- soia* e. **soja**
- soil**
- soilik**
- soil-soilik**
- soildu**, soil/soildu, soiltzen. *da/du ad.*
- soilgune**
- soilketa**
- soilki**
- soil-soilki** adlag. 'soil-soilik'
- soiltasun**
- soiltze**
- soin 1** iz. 'sorbaldan' 2 iz. *g.er.* 'soinekoa, janzkia'
- soinean**
- soinez soin** *Ipar. g.er.* 'elkarren ondoan, ukondoan ukondo'
- soinbera** iz. *g.er.* 'moluskua'
- soinburu** iz. 'besaburua, besagaina'; 'sorburua'
- soineko**
- soingain** iz. 'besagaina'
- soingaineko** iz.: *bere soinekoak erantzi eta purpurazko soingaineko bat jantzi zioten.*
- soingurutze**
- soinka** adlag. *Ipar.* eta *Naf.*
- soinkari** iz. 'zamak eramaten aritzen den langilea'
- soinu 1** iz. 'hotsa' 2 iz. (musika-tresna) 3 iz. 'musika, batez ere herri-dantza saioetakoa'
- soinu-jotzaile** edo **soinu jotzaile**
- soinudun** izond.: *film soinuduna.*
- soinugailu** iz. *g.er.* 'musika-tresna'
- soinuka** adlag. *g.er.* 'soinu eginez'
- soinulari**
- soja** iz. *Glycine max*
- soka**
- soka-laster** *Ipar.* 'urka-bilurra'
- sokadantza 1** iz. 'aurreskua'
- sokagile**
- sokamutur**
- sokasalto** iz. *Heg.*
- sokatira**
- sokatiralari**
- sokil** iz. 'lur-zatia'

sokor* e. **zokor**

sokorri iz. *Ipar.*: *sokorri bila joan.*

sokorritu, sokorri/sokorritu, sokorritzen.

du ad. *Ipar.*

sokorru iz. *Batez ere Bizk.* 'laguntza'

sol iz. (musika-nota)

solairu

solairuarte

solas

solasean

solas egin

solasaldi

solasbide

solasgai

solasketa iz. *Batez ere Ipar. g.er.* 'solasa, eleketa'

solaskide

solastatu, solasta, solastatzen. *da* ad.

solastoki

solasturi izond. eta iz. *Ipar.* 'hiztuna'

solbatazio iz. *Kim.*

soldadu

soldadugai iz.

soldadugo

soldadura iz. *Heg.* 'soldatzea'

soldaduska iz. *Heg.*

soldadutasun iz. *g.er.*

soldadutza

soldagailu

soldaketa iz. 'soldatzea'

soldata

soldatako iz. *g.er.* 'soldatapekoa, soldataren truke lan egiten duen langilea'

soldatapeko

soldatu, solda, soldatzen. *du* ad.

soldatzaile

soldatze

soldu* e. **zoldu**

soleimendu iz. *Ipar.*

soleitu, solei, soleitzen. *da/du* ad. *Ipar.*:
eriak ariman eta gorputzean soleitzeko.

solenoide iz. *Fis.*

solfa* e. **solfeo**

solfeatu, solfea, solfeatzen. *du* ad.

solfeo

soliar (herritarra)

soliba

solidario

solidaritate

solidaritza* e. **solidaritate**

solido

solidotu, solido/solidotu, solidotzen. *da* ad.

solidu* e. **solido**

solista iz. *Mus. Sin.* **bakarleri**

solo 1* e. **soro**

solo 2 iz. *Mus.*

solomilo* e. **azpizun**

solomo iz. *Sin.* **azpizun**

solstizio

solte izond.: *aldizkariaren ale solteak.*

solutu iz. *Kim.*

soluzio 1 iz. *Fis., Kim.* 2 iz. *Mat.* 3 iz.
'konponbidea, irtenbidea'

soma iz. *Biol.*

somaliar (herritarra)

somaliera (hizkuntza)

somatiko izond.

somatu* e. **sumatu**

somier

sona iz. *Gip. Herr.* 'ospea, omena'

sonar

sonata

sonatu izond. *Gip. Herr.* 'entzutetsua'

sonda* e. **zunda**

sondikatar (herritarra) *Sin.* **sondikoztar**

sondikoztar (herritarra) *Sin.* **sondikatar**

soneto iz. *Sin.* **hamalaudun**

soninkera (hizkuntza)

sonsoratera (hizkuntza)

sopelar (herritarra) *Sin.* **sopeloztar**

sopeloztar (herritarra) *Sin.* **sopelar**

soprano

sopuertar (herritarra)

sor 1 izond. *Zah.* 'gorra' 2 izond.

'sentiberatasunik gabea'

sor eta gor: *sor eta gor nago.*

sor eta lor: *denak sor eta lor gelditu ziren.*

sorabiera (hizkuntza)

soraio 1 izond. eta iz. *Batez ere Ipar. Zah.*

'legenduna' 2 izond. *Ipar.* eta *Naf.*

'sentiberatasunik gabea'

soraioarazi, soraioaraz, soraioarazten. *du* ad.
soraiodura
soraiokeria
soraiotasun
soraiotu, soraio/soraiotu, soraiotzen. *da/du* ad.
soraluzetar (herritarra)
sorbald
sorbaldako iz.
sorbaldaratu, sorbaldara/sorbaldaratu, sorbaldarazten. *du* ad.
sorbatz iz. 'ezpataren eta abarren ahoa'
sorbeltz iz. *Apus apus*
 sorberri* e. **sortu berri**
sorberritu, sorberri/sorberritu, sorberritzen. *da/du* ad. 'berriro sortu'
sorbide
sorburu 1 iz. 'iturburua'
sorburu 2 iz. 'sorbald'
sorgailu iz.
sorgarri izond. eta iz. 'sor uzten duena': *gorputz-nekeen sorgarri egin duzu gau iluna.*
sorgin
sorgin-afari edo **sorgin afari**
sorgin-baratxuri edo **sorgin baratxuri** *Allium vineale*
sorgin-belar edo **sorgin belar** *Atropa belladonna*
sorgin-dantza edo **sorgin dantza**
sorgin-ehiza edo **sorgin ehiza**
sorgin-gurpil edo **sorgin gurpil** *Sin. gurpil zoro*
sorgin-haize edo **sorgin haize**
sorgin-iratz edo **sorgin iratz** *Athyrium filix-femina*
sorgin-oilo edo **sorgin oilo** 'tximeleta'
sorgin-orratz edo **sorgin orratz** *Libellula*
sorgin-orrasi edo **sorgin orrazi** *Cardus crispus*
sorgindu, sorgin/sorgindu, sorgintzen. *da/du* ad.
sorgingo iz.
sorginkeria
sorgintasun
sorgintza iz.

sorgintzaile iz.: *suge-sorgintzailea.*
sorgintze
sorgo iz. *g.er.* 'basartoa'
sorgor izond. 'sor eta gor dagoena'
sorgorgarri
sorgortasun
sorgortu, sorgor/sorgortu, sorgortzen. *da/du* ad.
sorgortzaile
sorgune
sorhapürtar (herritarra)
sorholüztar (herritarra)
sori izan. *da* ad.
sorkan adlag. 'elkarren kontra bultzaka'
sorkari 1 iz. 'ezerezetik ilkia izan den izakia edo gauza'
sorketa
sorki 1 iz. 'buruan, suila-eta eramateko, jartzen den zapia' 2 iz. *g.er.* 'oihala'
sorkunde
sorkuntza
sorkura iz. *g.er.* 'sorrera, sortzea'
sorladar (herritarra)
sorleku
sor-marka: *gazta horrek badu sor-marka.*
sormen
sor-mintzaira *Ipar.* 'ama-hizkuntza'
soro
soropil
sorosle
sorospen
sorotsi, sorots, sorosten. *du* ad. 'lagundu'
sorraldi 1 iz. *g.er.* 'sortze-aldia'; 'belaunaldia'
sorraldi 2 iz. *g.er.* 'sorgortasunezko aldia'
sorrarazi, sorraz, sorrazten. *du* ad.
sorrarazle
sorrera 1 iz. 'sortzea': *munduaren sorrera.*
sorta 1 iz. 2 izond. *g.er.* 'pisua'
sortaka
sortakatu
sortalde iz. 'ekialdea'
sortaldetar izlag. eta iz. *g.er.*
sortasun iz. *g.er.* 'sentiberatasunik eza'; 'astuntasuna'
sortatu, sorta/sortatu, sortatzen. *du* ad. *Batez ere Ipar. Zah.* 'zamatu'

sortegun
sorterri
sorterriar
sorterro iz. *g.er.* 'genealogia'; 'jatorria'
sortetxe
sortu 1, sor, sortzen. *da/du* ad.: *sortu berri*.
sortu 2, sor/sortu, sortzen. *da/du* ad. 'sor
 gelditu edo utzi'
sortzaile
sortze
 sortze garbi: *abendua*ren zortzia,
 Sortze Garbiaren jaia.
 sortzez adlag.: *sortzez baigorriarra*;
 agur Maria, sortzez garbia.
 sortzezko izlag.: *sortzezko edo*
 berezko xalotasuna.
sos iz.: *hamar sosekoa*.
sosdun
sosegatu, sosega, sosegatzen. *da/du* ad.
 g.er.
sosegu
 soseguz adlag.
soska
soskari izond. *Ipar.* 'diruzalea'
soslai
sostean adlag. *g.er.* 'bat-batean'
 sosteko izlag. *g.er.* 'bat-batekoa'
sostengatu, sostenga, sostengatzen. *du* ad.
sostengatzaile
sostengu
 sostenidu* *Mus.* e. **diese**
 soster* e. **zoztor**
sotana
sothoera (hizkuntza)
sotil izond.: *gorputz sotila, mehea; haren*
 arrazoibide sotilak.
sotildu, sotil/sotildu, sotiltzen. *da/du* ad.
sotilki
sotiltasun
soto
sozial
sozialdemokrata
sozialdemokrazia
sozialismo
sozialista
sozializatu, sozializa, sozializatzen. *du* ad.
sozializazio

soziatibo izond. *Hizkl.*
soziedade iz. *Heg. Beh.* 'elkarte
 gastronomikoa'
sozietate 1 iz.: *sozietateen alorreko*
 legeria; sozietate anonimo; sozietate
 mugatu. (elkarte mota) 2* e. **gizarte**
sozio iz. h. **bazkide**
sozioekonomiko izond.
soziokultural
soziolinguista
soziolinguistika
soziolinguistiko
soziologia
soziologiko
soziologo
soziopolitiko izond.
 spaghetti* e. **espageti**
 sprint* e. **esprint**
srilankar (herritarra)
stand
 standard* e. **estandar**
stock
stockholmdar (herritarra)
stop
 stress* e. **estres**
su
 beheko su *Sin.* **su baxu**
 su pl. *Sin.* **suzko errobera**
 suak hartu
 suan 1 adlag.: *infernuko suan*. 2
 adlag. *Ipar.* eta *Naf.:* *behar dela artoa*
 suan erre.
 suak hartu
 su-argi
 su-arma edo **su arma**
 su baxu *Sin.* **beheko su**
 su egin 1 'sua piztu' 2 'tiro egin'
 su-egur edo **su egur** *Sin.* **sutako egur**
 su-emaile edo **su emaile**
 su eman
 su eta fu *g.er.*
 su eta gar
 su eta ke
 su-eten
 su-gorrina edo **su gorrina**
 su hartu
 su-hauts edo **su hauts** 'errautsa'

- su-itzalgailu** edo **su itzalgailu**
su-itzaltze edo **su itzaltze**
suko izlag. *Ipar.* eta *Naf.*
su-lama
su-leize edo **su leize**
su-ontzi edo **su ontzi**
sura adlag. *Ipar.* eta *Naf.*
surtako edo **sutako** izlag. *Heg.*
surtan edo **sutan** adlag. *Heg.:* *urrea*
su(r)tan garbiago egiten da.
surtara edo **sutara** adlag. *Heg.:*
su(r)tara bota papera.
surtatik edo **sutatik** adlag. *Heg.*
sutako egur *Sin.* **su-egur**, **su egur**
sutan 1 adlag. 'suak harturik': *basoa*
sutan dago. 2 adlag. 'haserre bizian':
sutan jarri zen gure gizona.
sutik adlag. *Ipar.* eta *Naf.*
szuko arma 'su-arma'
szuko errobera *Sin.* **su** (pl.)
suabe izond. *Heg.*
suakartu* e. **su hartu**; **suak hartu**
sualdi
subdiakono iz. *Erl.*
subdominante iz. *Mus.*
subdukzio iz. *Geol.*
suberaketa iz. *Teknol.*
suberatu, **subera**, **suberatzen**. *du* ad.
'altzairua-eta berriro berotu'
subertsibo
subertsio
subespezie iz. *Biol.*
subgenero iz. *Biol.*
subil
subilaro
subirano
subiranotasun
subjektibismo
subjektibo
subjektibotasun
subjektu
subjuntibo
subklase iz. *Biol.*
subkontziente iz. eta izond. *Psikol.*
sublimatu, **sublima**, **sublimatzen**. *du* ad.
sublimatze iz. *Psikol.*, *Fis.*
sublimazio
- subnormal**
subproduktu
subrogatu, **subroga**, **subrogatzen**. *du* ad.
Zuz.
subrogazio iz. *Zuz.*
subsidiario izond.: *arau subsidiarioak.*
subsidiarotasun
subsidio iz. 'oinarrizko laguntza'
substantibo
substantzia iz. *Fil.*
substratu iz.
subtropikal izond. *Geogr.*
suburdina iz.
suburu iz. (sukaldearen gaineko inbutu
modukoa, kea tximiniara bideratzen
duena)
sucretar (herritarra)
sudandar (herritarra)
sudiakre iz. *Ipar. Erl.* 'subdiakonoa'
sudun izond. *Batez ere Ipar.* 'sua duena'
sudupil iz. *g.er.* 'sudur-zuloa'
sudur
sudur-hauts edo **sudur hauts**
sudur-zapi edo **sudur zapi**
sudur-zulo edo **sudur zulo**
sudurkari izond. eta iz. *Hizkl.*
sudurkaritasun iz. *Hizkl.*
sudurpeko iz. 'bibotea'
sudurreko 1 iz. 'sudurrean hartzen edo
ematen den kolpea' 2 iz. 'betaurreko
mota zaharra'
suebaki
suediar (herritarra)
suediera (hizkuntza)
suelto 1 adlag. *Gip. Lgart.* 'ugari' 2 izond.
Gip. h. solte
suertatu, **suerta**, **suertatzen**. *da* ad. 'gertatu,
egokitu'
suerte 1 iz. *Ipar.* 'mota' 2 iz. *Ipar. Herr.*
'zoria'
suete iz. *Bizk.* 'sukaldea'
suetxe iz. (txondorraren erdiko zuloa)
sufragio
sufragista
sufre
sufredun
sufretsu

sufreztatu, sufrezta, sufreztatzen. *du* ad.
sufriarazi, sufriaraz, sufriarazten. *dio* ad.
sufriarazle
sufrikario
sufrimendu
sufritu, sufri, sufritzen. *du* ad.
sugai
sugaiketa adlag. *Ipar.* 'sugai bila'
sugandila iz. *Podarcis sp.*
horma-sugandila edo **horma sugandila** *Podarcis muralis*
sugar
sugarastatu, sugarasta, sugarastatzen. *du* ad. *Bizk. g.er.* 'gardostu'
sugarri 1 iz. *Bizk.* 'sugaia' 2 iz. *Bizk.* 'pizgarria'
sugartu, sugar/sugartu, sugartzen. *da/du* ad.
suge iz. *Subord. Ophidia*
suge-belar edo **suge belar** *Arum sp.*
suge-ilar edo **suge ilar** 1 *Fagopyrum esculentum* 2 *Nigella sativa*
suge-jan 'suge-belarraren fruitu gorri pozoitsua'
sugegorri iz. *Fam. Viperidae*
sugekume
sugestio iz. *Psikol.*
sugetzar
sugin 1 iz. *g.er.* 'errementaria' 2 iz. *g.er.* 'suaren ardura duen langilea'
suhar
suharki
suharri
suhartasun
suhartu, suhar, suhartzen. *da/du* ad. *Ipar.*
suhi
suhigai
suhiltzaile
suhuskundar (herritarra)
suil
suiltara iz. *Ipar.*
suin* e. **suhi**
suite 1 iz. *Mus.:* *J.S. Bachen suiteak.* 2 iz. (hoteleko gela mota)
suitzar (herritarra)
suizida iz. eta izond. 'bere burua hiltzen duena'

suizidio iz. 'nork bere buruaz beste egitea'
sujet 1 iz. *Ipar. Zah.* 'mendekoa':
Jainkoaren sujet izateko. 2 iz. *Ipar.* 'gaia': *tobera-mustraren sujeta.* 3 iz. *Ipar.* '(pastoraletan) protagonista'
sujeto* e. **subjektu**
sukaldari
sukaldaritzea
sukalde
sukaldezain
sukalondo iz. 'sukaldearen ondoko gela, janariak, sukaldeko tresnak etab. edukitzeko egokitua'
sukar
sukar-amets edo **sukar amets**
sukar beltz
sukar ustel
sukardun
sukarraldi
sukarrietar (herritarra)
sukarti
sukartsu
sukatilu iz. *g.er.* 'arragoa'
sukoi
sukor izond.: *gizon sukorra.*
sukortasun
sukurtsal
sulfato
sulfidriko
sulfito
sulfuriko
sulfuro
sulfuroso
sultan
sultanerri iz.: *Omango Sultanerria.*
suma 1 iz. *Zah.* 'kopurua'
suma 2 iz. 'usaimena'
sumaezin
sumagai
sumagaitz
sumagarri
sumarazi, sumaraz, sumarazten. *dio* ad.
sumatu, suma/sumatu, sumatzen. *du* ad.:
nik ez diot zinemari deus ikusgarririk sumatzen.
sumendi
sumeriera (hizkuntza)

sumertar (herritarra)

sumetitu, sumeti, sumetitzen. *zaiio/dio* ad.
Ipar. Zah. 'menderatu, mendean jarri';
'men egin'

sumin

suminaldi

suminbera izond. 'suminkorra'

sumindu, sumin/sumindu, sumintzen.
da/du ad.

sumindura

sumingarri

suminki

suminkor

suminkortasun

suminkortu, suminkor/suminkortu,
suminkortzen. *da/du* ad.

sumintze

sunbildar (herritarra)

sunda iz. *Bizk.* 'usaina (gehienetan ez
atsegina)'

sunpur iz. *Ipar. g.er.* 'enborra'

suntsiarazi, suntsiaraz, suntsiarazten. *du*
ad.

suntsiezin

suntsigarri

suntsiketa

suntsikor

suntsipen

suntsitu, suntsi, suntsitzen. *da/du* ad.

suntsitzaile

suntsitze iz.: *Babiloniako erresumaren*
suntsitzea.

suomiera (hizkuntza) *Sin.* **finlandiera**

suomitar 'finlandiarra'

supazter

super izond. 'bikaina'

superabit iz. *Ekon.*

superestratu iz. *Hizkl.*

superfamilia iz. *Biol.*

superfosfato

supergizon

superior iz. *Batez ere Ipar. Erl.*

superlatibo

supermerkatu

supernoba iz. *Astron.*

supernumerario

superordena iz. *Biol.*

supersoniko

superstizio iz. 'sineskeria'

superstizioso

supitu izond. *Zah.* 'bat-batekoa'

supituan

supituki adlag. *Ipar. Zah.* 'bat-batean'

supizki iz. *Ipar.*

supiztaile

supizteko iz. 'pospoloa'

suplizio iz. *Zah.* 'tormentua, estira'

supositorio iz.

suprefet iz. *Ipar.*

surf

surf-ohol edo **surf ohol**

surflari

surinamdar (herritarra)

surmur iz. *Gip.* 'zurrumurrua'

surrealismo

surrealista

susa* e. **ziza**

susaldi

susaldu, susal, susaltzen. *da* ad.: *behia*
aste honetan susaldu da.

susaltze

susara adlag.

susara egon

susatar (herritarra)

susianar (herritarra)

susmaezin

susmagaitz

susmagarri

susmarazi, susmaraz, susmarazten. *dio* ad.

susmatu, susma, susmatzen. *du* ad.

susmo

susmo izan. *du* ad.

susmoti izond. *Sin.* **irudikor**

suspense iz. *Liter., Zin.*

suspentsio iz. *Fis., Kim. Sin.* **esekidura**

suspergarri

susperraldi

susperrarazi, susperraraz, susperrarazten.
du ad.

suspertu, susper, suspertzen. *da/du* ad.

suspertzaile

suspertze iz.

suspirio

sustagarri

sustantibo* e. **substantibo**

sustantzia iz. *Herr.:* *sustantzia gutxiko gizona.*

sustapen

sustar* e. **zuztar**

sustatu 1, susta, sustatzen. *du ad.*

'suspertu, bultzatu'

sustatu 2, susta, sustatzen. *da/du ad. Heg. Herr.* 'ikaratu'

sustatzaile

sustatze

sustengatu, sustenga, sustengatzen. *du ad.*

Ipar. h. sostengatu

sustengu iz. h. **sostengu**

susto iz. *Heg. Herr. h. ikara; beldur*

sustoa eman

sustoa hartu

sustrai

sustraigabe izond.

sustraitsu

sustraitu, sustrai/sustraitu, sustraitzen. *da/du ad.*

sustraitze

sustut adlag. *Zub. eta Am. Beh.* 'batez ere'

sutauts iz. 'bolbora'

sute

sutegi

sutondo

sutopil

sutsu

sutu, su/sutu, sutzen. *da/du ad.*

sutzaile

sutzar

suvatar (herritarra)

suziri

swahili (hizkuntza)

swaziera (hizkuntza)

swazilandiar (herritarra)

t iz. 'euskal alfabetoaren hogeita batgarren letra'

tabakismo

tabako 1 iz. *Nicotiana tabacum*

tabako-belar edo **tabako belar** *Sin.*

tabako

tabako-denda edo **tabako denda**

tabako-hauts edo **tabako hauts**

'sudur-hautsa'

tabakorri iz. *Bizk.* 'erretzeko tabakoa'

taberna: *taberna-zuloetan hor dabilta lasai.*

tabernakulu

tabernari

tabernaritza

tabernazale

tableta iz.: *txokolate-tableta.*

tabu

tabuladore iz. (idazmakina eta ordenagailuetakoa)

tabulazio

tafallar (herritarra)

tagalo (hizkuntza)

taiga iz. *Geogr.*

tai gabe adlag. *Batez ere Zub.* 'gelditu gabe, atertu gabe'

tailer iz. *Heg. h. lantegi*

tailla

taillagin

taillaketa

taillatu, tailla/taillatu, taillatzen. *du ad.*

tailu 1 iz. 'gorputz osoko irudia' **2** iz. 'gorputzaren neurria': *tailu txikiko gizona.* **3*** e. **taxu**

tailugile iz. 'eskultorea'

tailuntza iz. *g.er.* 'eskultura, izaki bizi baten gorputz osoko irudia'

taipeitar (herritarra)

taiu* e. **taxu**

taiwandar (herritarra)

tajikera (hizkuntza)

tajikistandar (herritarra)

tak onomat.

taka iz. *Zub.* 'orbana'

takar izond. 'zakarra, latza'

takarraran adlag. *Bizk.* 'korrika'

taka-taka

takateko iz.

taket iz. *Batez ere Bizk.*

takigrafia

takikardia

tako iz. *Heg.*

takoi 1 iz. *Ipar.* 'orpoa' **2** iz. 'zapata-orpoa'

takoidun izond.: *zapata takoidunak.*

tak-tak onomat.

taktaka iz. *Ipar. g.er.* 'antzandobia'

taktika**taktiko****talaia****talaian** adlag. 'zelatan'**talaiari****talasemia** iz. *Med.***talde****taldean****taldeka****taldekatu**, taldeka/taldekatu, taldekatzen.*du* ad.**taldekatze****taldekeria****taldekide****talentu** 1 iz. 'diru-banakoa' 2 iz. 'gaitasun berezia'**talio** iz. *Kim.***talka** iz. 'elkar jotzea': *talka-uhina* (Fis.).**talka egin****talka jo****talkaka****talkari** izond.**talko** 1 iz. 'minerala, magnesio silikatoa' 2 iz. 'talko-hautsa, hauts bihurtutako talko minerala'**talinndar** (herritarra)**Talmud****talo** 1 iz. 'arto-irinezko opila, mehea eta biribila'**talo-burdina** edo **talo burdina****talo** 2 iz. *Bot.* 'landare batzuen (talofitoen) gorpuzkera'**talofito****talogile****tamaina** iz. *Heg.***tamaina hartu****tamal****tamalez****tamalgarri****tamarindo** iz. *Tamarindus indica***tamariz** iz. *Tamarix gallica* Sin. **milazka****tamilera** (hizkuntza)**tam-tam** iz.**tandem****tanga** 1 iz. *Bizk.* 'tanta' 2 iz. *Ipar.* 'ezkila-hotsa' 3 iz. (jantzi mota)**tangente****tangentzial** izond. *Fis.***tango****tanistar** (herritarra)**tankan** adlag. 'airerik ez beste gasik igarotzen uzten ez duela': *tankan itxia.***tanke****tankera****tankera eman****tankera hartu****tankeratu**, tankera/tankeratu, tankeratzen.*du* ad.**tanpa-tanpa** adlag. *Ipar.***tanpez** adlag. *Ipar.* 'bat-batean'**tanpoi****tanta** iz.: *ur-tanta; odol-tanta.***tantai** iz. eta izond.**tantaitsu****tantaka****tanto** 1 iz. 'joko eta kirol batzuetako puntua' 2 iz. 'orbana': *zeru-zola urre-tantoz josten.***tantotu**, tanto/tantotu, tantotzen. *da/du* ad.

'tantoz bete'

tantra iz.**tantriko** izond.**tantrismo** iz.tantu* e. **tanto****tantza** iz. (arrantzan erabiltzen den pita mota)**tanu** iz. 'larruak ontzeko erabiltzen den gaia'**tanzaniar** (herritarra)**taoismo****taoista****tapa****tapagailu** iz. *g.er.* 'tapa, estalkia'**tapaki****tapa-tapa****tapatu**, tapa/tapatu, tapatzen. *da/du* ad.**tapioka****tapir** iz. *Zool.* *Tapirus sp.***tapitu** izond. 'sarria': *bahe tapitua.***tapiz****tapizaketa****tapizatu**, tapiza, tapizatzen. *du* ad.**tapizatzaile****tapizeria** iz.: *tapizeria ederra paretetan.*

tapizgintza**tapiztegi****tapoi****tapotz** iz. *Bizk.* 'tapoia, zipotza'**tarama** iz. *g.er.* (anaitasun mota)**tarantula** iz. *Lycosa tarentula*taratulu* e. **daratulu****tarawar** (herritarra)**tardatu**, tarda, tardatzen. *du* ad. [*nor* kasurik gabea] *Heg. Beh.* 'berandutu, luzatu'**tardigrado** izond. *Zool.***tarentoar** (herritarra)**tarifa****tarin** iz. *Carduelis spinus***tarot****tarpan** iz. *Zool. Equus ferus gmelini.***tarrapata** iz. *Ipar.* 'zalaparta'**tarrapataka** adlag. 'tarrapatan'**tarrapatan** adlag. 'itsumustuan'**tarratada** iz. 'urratua'**tarratatu**, tarrata, tarratatzen. *du* ad. 'urratu': *tenploko oihala tarratatu zen.***tarro** izond. *Ipar.* 'handi samarra'**tarrotu**, tarro/tarrotu, tarrotzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'koskortu'**tarsoar** (herritarra)**tarta****tartail** izond. *g.er.* 'arlotea, baldarra'**tartain** izond. *Bizk. g.er.* 'bizia, jauzkaria'**tartamutu** izond. eta iz. *Heg.* 'totela'**tartarika** iz. *Ipar.* 'berriketa, kalaka'**tartarikan** adlag.**tar-tar-tar** onomat.**tarte****tartean****tarteko** izlag.: *ez gorri eta ez zuri, tartekoa baizik.***tarteka****tarteka-marteka****tartekatu**, tarteka/tartekatu, tartekatzen. *du* ad.**tarteko** iz. 'bitartekoa'; 'senidea'**tarteko izan****tartetu**, tarte/tartetu, tartetzen. *du* ad. h.**tartekatu****tartiku** iz. *Euphorbia lathyris***tartso** iz. *Anat.***tartso-hezur** edo **tartso hezur****tasa** iz. 'indizea': *inflazio-tasa.***tashkentar** (herritarra)**tasun** iz. 'ezaugarria, nolakotasuna'**tatarera** (hizkuntza)**tatarrez** adlag. *Bizk.* 'arrastaka'**tati egin** 'eskaini eta ez eman'**tato** iz. *Bizk.* 'zati handia': *okela-tatoa.***tatuaje****tatuatu**, tatua, tatuatzen. *da/du* ad.**tatxa****tatxagabe****tatxet** iz. (iltze mota)**taula**: *taula periodikoa.***taulada** iz. *Ipar.***taularatu**, taulara, taularatzen. *du* ad.**taulen** iz. *Ipar.* 'baratze-arloa'**taun-taun** onomat.**taupada****taupadaka****taupaka****taupa-taupa** onomat.**tautologia****taxi****taxidermia****taxidermista****taxilari****taximetro**taxista* e. **taxilari****taxon** iz. *Biol.***taxonomia** iz.**taxonomiko** izond.**taxu****taxuz****taxuzko** izlag.**taxugabe****taxugabeko****taxugabekeria****taxuketa** iz.**taxutu**, taxu/taxutu, taxutzen. *du* ad.**taxutze****tbilistar** (herritarra)**te 1** iz. "'t" letraren izena'**te 2** iz. *Thea sinensis***teatino****teatral** izond.

- teatro**
teatrogile
teatrozale
tebaidar (herritarra)
tebatar (herritarra)
tefloi iz. *Kim.*
tegear (herritarra)
tegi 1 iz. 'abere edo tresnenezako toki itxia'
 2 iz. *Bizk. g.er.* 'aldra, multzo handia'
tegucigalpar (herritarra)
tegmentu iz. *Biol.*
teherandar (herritarra)
teila
teila-belar edo **teila belar**
Sempervivum tectorum Sin. **teilatu-**
belar, teilatu belar
teila-perretxiko
teilaberritu, teilaberi, teilaberritzen. *du*
 ad. 'erreteila egin'
teilaberritze
teilagín
teilagintza
teilakatu, teilaka/teilakatu, teilakutzen.
da/du ad. [batez ere era burutua
 erabiltzen da, izenondo gisa] 'hainbat
 gauza teilak bezala ezarri, batak
 bestea partez estaltzen duela':
arrainen ezkata teilakatuak.
teilape
teilatu
teilatu-belar edo **teilatu belar**
Sempervivum tectorum Sin. **teila-**
belar, teila belar
teilatupe
teileria
 teinkatu* e. **tenkatu**
teiu izond. *Zub.* 'zikina, lohia'
teiyutu, teiu/teiyutu, teiyutzen. *da/du* ad. *Zub.*
 'zikindu'
tekila iz. (Mexikoko edaria)
tekla iz. *Heg.*
teklatu iz. *Heg.* 'tekla-saila, klabierra'
teknika
teknikari iz.
tekniko izond.
teknizismo
teknokrata
teknokratiko izond.
- teknokrazia**
teknologia
teknologiko
tektionika iz.
tektioniko izond.
tela
teleaulki
telebista
teleferiko
teleafilm
telefonatu, telefona, telefonatzen. *dio* ad.:
bihar telefonatuko dizut.
telefonía
telefonista iz. 'telefonozaina'
telefono
telefonoa jo. *dio* ad.: *telefonoa jo*
didate.
telefonoak jo. *du* ad. [*nor* kasurik
 gabea]: *telefonoak jo zuen.*
telefonoz deitu
telefonogune
telefonozain
telegidatu, telegida, telegidatzen. *du* ad.
telegrafía
telegrafiko izond.
telegrafista
telegrafo
telegrama
teleikusle
telekomunikazio
telematika iz.
telematikoko izond.
telemetro
telenobela iz. *Heg.*
teleobjektibo iz.
teleologia
teleologiko izond. 'teleologiari dagokiona'
teleosteo
telepatía
telepatiko
telesail
telesailo
teleskopio
teletestu
teletipo
telex
telugu (hizkuntza)

teluriko izond.: *indar telurikoen mende*.

telurio iz. *Kim.*

tema

temati

tematiko

tematsu

tematu, tema/tematu, tematzen. *da ad.*

temoso izond. *Herr.*

tendinitis iz. *Med.*

tendoi iz.

tenia iz. *Zool. Taenia solium.*

teniente iz. *Heg. Sin. lotinant*

tenienteorde iz. *Heg. Sin. lotinantorde*

tenis

tenislari

tenka iz. *Tinca tinca*

tenkada iz.

tenkagailu

tenkatu, tenka, tenkatzen. *du ad.* 'tiratuz zurrundu'

tenk egin 'gelditu'

tenkor izond. 'irmoa, tinkoa'

tenor

tenore iz. 'garaia, ordua'

tenpera 1 iz. 'pintura' 2 iz. 'margotzeko teknika'

tenperamentu

tenperatura

tenpesta iz. *Ipar. g.g.er.* 'ekaitza'

tenplario

tenplu

tenpora iz. *pl.*

tenporal 1 izond. 'espirituala ez dena, mundu honetakoa' 2 izond. *eta iz. Anat.*

tentabide

tentagarri iz. *eta izond.*

tentaketa iz. *g.er.* 'tentaldia, tentazioa'

tentaldi

tentamendu iz. *Ipar. g.g.er.* 'tentaldia, tentazioa'

tentari izond. *g.er.* 'tentatzailea'

tentatu, tenta, tentatzen. *du ad.*

tentatzaile

tentazio

tente

tente-potente adlag.: *ate aitazinean zegoen tente-potente.*

tentel

tenteldu, tentel/tenteldu, tenteltzen. *da/du ad.*

tentelkeria

tenteltzar

tentetu, tente/tentetu, tentetzen. *da/du ad.*

tentsio

tentu: *tentuz ibil hadi.*

teodizea

teodolito

teogonia

teokrazia

teologal

teologia

teologiko

teologo

teontzi

teorema

teoria

teorialari

teoriko

teorizatu, teoriza, teorizatzen. *du ad.*

teorizazio

teosofia

terapeuta

terapeutika

terapeutiko

terapia

tergal

terma

termainu 1 iz. *Batez ere Zub. Zah.* 'epea' 2 iz. *Batez ere Zub.* '(abere batzuen) erditzeko epea'

termal

termia iz. (bero-kantitatea neurtzeko unitatea)

termiko

terminal 1 iz.

terminal 2 izond.: *gaixo terminala.*

termino iz. 'teknika hitza':

hizkuntzalaritzako terminoa.

terminologia

terminologiko izond.

terminologo iz.

termita

- termitategi**
termo iz.
termodinamika
termodinamiko
termofilo izond. *Bot.*
termokimika iz. *Kim.*
termokimiko izond. *Kim.*
termoklina iz. *Geol.*
termologia iz.
termomekaniko izond.
termometro
termonuklear izond. *Fis.*
termosfera
termostato
terrakota
terral iz. 'lehor-haizea'
terraza
terrazo iz. *Heg.*
terreina iz. *Bizk.* 'garbitzeko ontzia'
terreno iz. *Heg. Beh.* h. **lur, lursail;**
eremu, etab.
terrenta iz. *Ipar.*
terreterria iz. *Ipar.*
terrero iz. *Gip.*
terrore
terrorismo
terrorista
tertulia iz. *Heg.*
tertuliakide
tertzario izond. *Fis., Kim.*
tertzio iz. *Bizk.* 'unea, puntua'
tertzioan adlag. 'neurri egokian'
tertzioz adlag. *g.er.* 'garaiz'
tesaliar (herritarra)
tesalonikar (herritarra)
tesi
tesina iz. *Heg.*
tesla iz. *Fis.*
tesoro iz. *Heg.* h. **altxor**
tespiastar (herritarra)
test
testamentu
Testamentu Berri (Bibliaren zatia)
Testamentu Zahar (Bibliaren zatia)
testigantza iz. *Heg.* 'lekukotasuna'
testigu iz. *Heg.* 'lekukoa'
testigutza iz. *Bizk.* 'lekukotasuna'
- testosterona** iz. *Biol.*
testu
testugintza
testuinguru
testulari iz. *Bizk.* 'elkarrizketan, pasarte
errimadunak lotzen saiatzen dena'
testura iz.
tetania iz. *Med.*
tetanos
tetele izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'ergela'
tetelekeria iz. *Ipar.* eta *Naf.*
tetraedriko izond.
tetraedro
tetraplegia
tetraplegiko
tetrapodio iz. *Metr.*
tetrapodo iz. eta izond. *Zool.*
tetrarka
tetratloi iz. *Kirol.*
tetum (hizkuntza)
thaiera (hizkuntza)
thailandiar (herritarra)
thailandiera (hizkuntza)
thimphutar (herritarra)
tibetera (hizkuntza)
tibia iz. 'berna-hezurra'
tieso izond. *Ipar.* 'zuzena, irmoa'
tiesotasun iz. *Ipar.* 'zuzentasuna,
irmotasuna'
tifoi
tifus
tigre iz. *Panthera (tigris) sp.*
tik iz. 'keinu errepikatua'
tiket iz. 'txartela, ordainagiria'
tiki-taka
tila* e. **ezki-lore** edo **ezki lore**
tilape iz. 'itsasontziaren urpeko zatia'
tilburi iz. 'bi gurpil handi eta bi eserlekuko
orga, arina eta estalkirik gabekoa,
zaldi bakarrak mugiarazten duena'
tilet iz.
tiletez tilet 'xehetasun guztiekin'
tilin onomat.
tilin-talan
tilin-tilin
tilista* e. **dilista**
timina iz. *Biokim.*

timo iz. *Anat.*

timoi 1 iz. (lera edo lorrean eraman beharreko enborra edo demetako harria bezalakoak uztarriari lotzeko tresna) *Sin.* **endaitz** 2 iz. (ontzia gidatzeko adierazteko, erabil *lema*)

timortar (herritarra)

tina 1 iz. (suil mota)

tina 2 iz. 'kuskula'

tinako iz. 'tina txikia'

tinbal iz. *Akust.*

tinbre 1 iz. *Akust.*

tinbutar (herritarra)

tindaketa iz.

tindarazi, tindaraz, tindarazten. *dio* ad.

tindategi

tindatu, tinda, tindatzen. 1 *du* ad. 'ilea, ehunak... kolorez aldatu' 2 *du* ad. *Ipar.* 'margotu, pintatu'

tindatzaile

tindatze

tindi bat *Bizk. g.er.* 'pixka bat, apur bat'

tindu 1 iz. 'tindatzeko gaia' 2 iz. *Ipar.* 'pintatzeko gaia'

tinel izond. *g.er.* 'presta'; 'zehatza'; 'garaiz dabilena'

tingistar (herritarra)

tini iz. *Zub.* 'goiko alde'

tink adlag. *Zah.* 'tinki'

tinkaketa

tinkaldi

tinkarazi, tinkaraz, tinkarazten. *dio* ad.

tinkatu, tinka, tinkatzen. *du* ad.

tinkatzaile

tinkatze

tinki adlag.

tinko izond. eta adlag.

tinkotasun

tinpano 1 iz. *Anat.* 2 iz. *Arkit.* 3 iz. *Mus.*

tinpla iz. *Ipar. g.er.* 'haize-orratza'

tint mailak. *Bizk. g.er.* 'oso'

tinta iz.: *Txinako tinta.*

tintatu* e. **tindatu**

tintin

tintinlari izond.: *brontze soinularia eta ezkiila tintinlaria.*

tintoleta iz. *Prionace glauca*

tintontzi

tiobibo iz. *Heg. Beh.* 'zaldiko-maldikoa'

tipiko

tipil izond. *Batez ere Zub.* 'soila, biluzia'

tipildu, tipil/tipildu, tipiltzen. *da/du* ad. 'soildu'

tipilki adlag. *Batez ere Zub.*

tipi-tapa

tipo

tipografia

tipografiko izond.

tipografo

tipologia

tipologiko izond.

tipula iz. *Allium cepa*

tipulatx iz. *Allium ascalonicum*

tipulin iz. *Allium schoenoprasum.*

tipustapan adlag. *Ipar. g.er.* 'bat-batean, bet-betan'

tipustapast adlag. *Ipar.*

tipustapastean adlag. 'bat-batean'

tipustapasteko izlag. 'bat-bateko'

tira 1 *Heg.:* *zortzi orduko lana?; askotxo duk, baina, tira, nahi duenak egin dezala; frantsesa? tira, tira! nola izango da ba frantsesa?*

tira ahala edo **tira ahala tira** 'indar guztiarekin': *tira ahala lanean; jo aitzina tira ahala tira.*

tira 2 iz. 'eskari edo salmenta handia'

tirabira iz. 'gorabehera, liskarra'

tirabiran

tirabira egin *Bizk.* '(itsasontziak) irauli'

tirabiraka

tiradera

tira egin

tiragale iz.: *tiragalea(k) egin; tiragaleak atera.*

tiragoma iz. *Heg.*

tirain iz. *Ipar.* 'olatua'

tiraka

tirakilo iz. *g.er.* 'ukendua'

tiraldi

tiramen

tiranar (herritarra)

tirania

tiranizatu, tiraniza, tiranizatzen. *du* ad.

tirano
tiranokeria
tiranotasun
tirante 1 iz. *Arkit.* 2 iz. *Heg.* (jantzietakoa)
tirapuar (herritarra)
tirari iz. *Ipar.* 'tiro egilea'
tiratu, tira/tiratu, tiratzen. *du* ad.
tiratzaile
tiratze
tirintoar (herritarra)
tiristore iz. *Elektr.*
tiro
 tiro egin
 tiro eman
tiroar (herritarra)
tirogai
tirogile izond. *g.er.:* arma zorrotzak eta *tirogileak.*
tiroide iz. *Anat.*
tiroka
tirokatu, tiroka/tirokatu, tirokatzen. *du* ad.
tirokatze
tiroketa
tirria
tirriagarri
tirriarazi, tirriaraz, tirriarazten. *du* ad.
tirriatu, tirria/tirriatu, tirriatzen. *da/du* ad.
tirriki-tarraka adlag.
tirrin 1 onomat.
tirrin 2 iz. 'eginkari arin eta urtsua'
tirrinta iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'txirrinaren hotsa'
tirrit *Ipar.*
tisana iz. 'infusioa'
tisi iz. *Heg. Herr.* 'hetika, tuberkulosia'
tisiko izond. eta iz. *Heg. Herr.*
tita iz. *Ipar.* 'orban txikia'
titakatu, titaka, titakatzen. *da/du* ad. 'titaz bete'
titan iz. *Mitol.*
titanio iz. *Kim.*
titare
titi
titiburu
titiko iz. 'titia hartzen duen haurra':
 haurren eta titikoen ahotik.
titikume iz. *Batez ere Bizk.*

titular izond.: *irakasle titularra; jokalaria titular eta ordezkokak.*
titulartasun
titulikatu, titulika, titulikatzen. *du* ad.
 Ipar. 'balakatu, losintxatu'
titulu
tituludun
titulugabe izond.: *irakasle tituludun eta titulugabeak.*
titun iz. *Ipar.*
tiuta iz. *Ipar.* 'txioa'
tiutaka
to 1 (gizonezkoei edo animalia arrei deitzeko hitza)
to 2 'tori'
tobera
 tobera-mustra edo **tobera mustra**
tobiera (hizkuntza)
toga iz. (soingaineko mota)
togoar (herritarra)
toil 1 iz. *Mustelus mustelus*
toil 2 izond. *Batez ere Ipar.* 'pisua, motela':
 gorputza toil delarik, loa uxatzea zail da.
toildu, toil/toildu, toiltzen. *da/du* ad.
tok onomat.
toka 1 adlag. 'gizonezko bati hika'
toka 2 iz. 'jokoa'
tokamen iz. *Heg.:* *irabazietan bakoitzari dagokion tokamena.*
tokamentu iz. *Heg. Zah.*
tokata 1 iz. *Mus.*
tokatu, toka/tokatu, tokatzen. *da/zaio* ad.
 Heg. Herr.
tokero iz. *Ipar.* 'ganadu-tratulariaren laguntzailea'
toketa iz. 'gizonezkoarekiko hitanoa'
tokharia (hizkuntza)
toki
 -en tokian
tokian tokiko
toki-izen edo **toki izen** 'leku-izena'
tokiko izlag.: *tokiko mozkinak.*
tokitan adlag.: *tokitan dabil!*
tokitara adlag.: *tokitara joan da!*
tokialdaketa
tokialdatu, tokialda, tokialdatzen. *da/du* ad.

- tokika** adlag. 'han eta hemen'
- tokikotasun**
- tokikotu**, tokiko/tokikotu, tokikotzen. *da* ad. 'bertakotu'
- tokilabilaso** iz. *Ipar.* 'tokilaso'
- tokilaso** iz. *Ipar.* 'aitonaren aitona'
- tokilla** iz. *Heg.*
- tokilo** izond. *Ipar.* 'moldakaitza, jendetasunik gabea'
- tokiotar** (herritarra)
- tokiratu**, tokira/tokiratu, tokiratzen. *da/du* ad.
- tokitsu** izond. *g.er.* 'zabala'
- tokitu**, toki/tokitu, tokitzen. *da/du* ad. 'kokatu'
- tokolo** 1 iz. (betekada eta ondoriozko astuntasuna) 2 izond. 'potoloa'
- tokor** iz. *Bizk.* 'koskorra': *egur-tokorra.*
- tok pisin** (hizkuntza)
- tola** iz. *Ipar.* 'xafla, txapa'
- tolare* e. **dolare**
- tolde** izond. *Ipar. g.er.* 'moldakaitza'
- toldo** iz. *Heg.*
- tole** adlag. *Ipar.* 'ugari'
- toleatu**, tolea, toleatzen. *du* ad. *Ipar.* 'nekarazi, pairarazi'
- toleiu** iz. *Ipar.* 'estira, tormentua'
- tolerante**
- tolerantzia**
- toleratu**, tolera, toleratzen. *du* ad. 'legezkoa edo bidezkoa ez dena barkatu edo ez zigortu'
- toles**
- tolesdun**
- tolesgabe**
- tolesgabeko** izlag.
- tolesgabeki**
- tolesgabetasun**
- tolesgarri**
- toleskeria**
- toleskor**
- tolestaile**
- tolestatu**, tolesta, tolestatzen. *du* ad. h. **tolestu**
- toleste**
- tolestu**, toles/tolestu, tolesten. *du* ad.
- tolestura**
- tolet** iz. 'arraunei eusteko ziria'
- tolosar** (herritarra)
- tolostu* e. **tolestu**
- tomate** iz. *Lycopersicon esculentum*
- tomismo**
- tomista**
- tomo** iz. *Sin. liburuki*
- tona 1** iz. 'mila kilo'
- tona 2** iz. *Zub.* 'orbana'
- tonagabe** izond. *Zub.* 'errugabea, orbangabea'
- tonal** izond. *Mus.*
- tonalitate** 1 iz. *Mus.* 2 iz. 'kolore baten tonua'
- tonatu**, tona/tonatu, tonatzen. *da/du* ad. *Zub.* 'orbandu, lohitu'
- tonba** iz. *Ipar. Zah.* 'hilobia'
- tonbola**
- tonelada* e. **tona 1**
- tongatar** (herritarra)
- tongera** (hizkuntza)
- tonika** 1 iz. *Mus.* 2 iz. (edari mota)
- toniko** izond.
- tontakeria**
- tonto** 1 izond. 'ergela, zozoa' 2 izond. *Ipar.* 'motela'
- tontoki**
- tontolapiko**
- tontolo** izond. *Heg.*
- tontor**
- tontordun**
- tontorka** adlag. 'gainezka': *bi saski handi tontorka beteak.*
- tontortu**, tontor/tontortu, tontortzen. *du* ad.: *egurrez tontortutako gurdia; isatsa tontorturik.*
- tontotasun**
- tontotu**, tonto/tontotu, tontotzen. *da/du* ad.
- tontotzar**
- tonu** iz.: *tonua galdu; tonuan jarri; tonutik irten.*
- tonuerdi**
- topa**
- topa egin**
- topagune** iz.
- topaketa**
- topaleku**

topatu, topa/topatu, topatzen. *du* ad.

topazio

tope iz. 'talka'

topeka 1 adlag. 'talkaka' 2 iz. 'talka': *ahari-topeka ikustera*.

topiko iz. eta izond.: *hizlari horrek topiko ugari erabiltzen du; gai topikoa*.

topina* e. **tupina**

topo

topo egin

topo eragin

topoz topo

topografia

topografiko izond.

topografo

topologia

topologiko izond.

toponimia

toponimiko izond.

toponimo

tora iz. *Sin. Pentateuko* (kristauen eta hizkuntza grekoko juduen artean)

torax

toraziko izond. *Anat*.

toreatu, torea, toreatzen. *du* ad.

toreatzaile

torero iz. 'toreatzailea, zezenketaria'

tori

torloju

torloju amaigabe

torlojugintza

tormenta 1 iz. *Ipar. Zah. 'ekaitza'* 2 iz. *Ipar. Zah. 'tormentua'*

tormentatu, tormenta/tormentatu, tormentatzen. *du* ad.

tormentu

tornado

torneatu, tornea, torneatzen. *du* ad.

tornu

tornulari

tornuzil

torpedo

torrada iz.: *inauterietan torradak jaten dira*.

torraka adlag. *Ipar. 'igurtziz'*

torralbar (herritarra)

torratu, torra, torratzen. *da/du* ad. *Ipar. 'igurtzi'*

torre* e. **dorre**

torrestar (herritarra)

torropilo izond. *Ipar. 'potoloa': mutiko torropiloa*.

torta izond. *Ipar. 'motela': pilota torta*.

tortika iz.: *ehun urteko tortika zuen lapiko haren ipurdiak*.

tortikatu, tortika/tortikatu, tortikatzen. *da/du* ad.

tortiko iz. 'zirtoa, izkirimiria'

tortilla iz. *Heg. 'arrautzopila'*

tortolos

tortolosean

tortoloska adlag.

tortsio iz. 'bihurdura'

tortura

torturatu, tortura/torturatu, torturatzen. *du* ad.

torturatzailer

tortxa iz. *Ipar. 'zuzia'*

toska iz.: *toska edo lur zuriarekin portzelana egiteko*.

tosta iz. 'txalupetako jarlekua'

tostada iz. *Heg. 'ogi txigortua, txigorkia'*

tostarte

tostarteko

total 1 izond. *Ipar. 'laxoa, zabarra'* 2 izond. 'osoa, erabatekoa'

total egin [batez ere partizipio moduan erabilia] *Gip. Herr. 'mozkortu': total egina zegoen*.

totalitario

totalitarismo

totalkeria iz. *Ipar. 'laxokeria, zabarkeria'*

total

toteldu, total/toteldu, toteltzen. *da/du* ad.

totalka

totalkeria

total-motel

total-moteltasun

total-moteltsu adlag.

toteltasun

totem

totemismo

toto 1 iz. *Haur.* 'txakurra' 2 iz. 'auzolanean-eta ari izan direnei eskaintzen zaien otordua'

totolo 1* e. **potolo**

totolo 2 izond. 'ergela'

totolotu, totolo/totolotu, totolotzen. *da/du* ad.

totxo iz. *Teknol.*

toxa iz. 'tabakoa gordetzeko zorroa'

toxiko

toxikologia

toxikomania iz. *Med.*

toxikomano izond. eta iz. *Med.*

toxikotasun

toxina

toxoplasmosi

traba

traba egin

trabagarri

trabailarazi, trabailaraz, trabailarazten. *du* ad. *Ipar. Zah.*

trabailari iz. *Ipar. Zah.*

trabailatu, trabaila, trabailatzen. *da* ad. *Ipar. Zah.*

trabailu iz. *Ipar.*

trabatu, traba/trabatu, trabatzen. *da/du* ad.

trabes 1 iz. 'apustua'

trabes 2 adlag. *Bizk. h. trebes*

trabeskatu, trabeska/trabeskatu, trabeskatzen. *du* ad. 'zeharkatu'

trabesti

trabestismo

trabestitu, trabesti/trabestitu, trabestitzen. *da/du* ad.

trabuko iz. *Heg.*

traditu, tradi, traditzen. *du* ad. *Zah.* 'saldu, saldukeria egin'

tradizio

tradiziozko izlag.

tradizional

tradizionalismo

tradizionalista

tradiziozale

trafikari

trafikatu, trafika, trafikutzen. *du* ad.

trafikatzaile

trafiko iz. (merkataritzakoa eta drogena)

traganarru iz. *Bizk.*

tragatu, traga, tragatzen. 1 *du* ad. *Gip.*

Zah. 'irentsi' 2 *du* ad. *Bizk. Lgart.* 'hil (batez ere animaliak)'

tragaza 1 iz. 'gezia'

tragedia

tragiko

trago

tragotxo

tragoxka

trahitu* e. **traditu**

traidore

traidorekeria

traila

trailan: *behia trailan hartuta etxera eraman du.*

trailatu, traila/trailatu, trailatzen. *du* ad. *g.er.* 'trailuaz jo'

trailer

trailu 1 iz. 'garia larrinean jotzeko tresna'

traina iz. (arrantzako sarea)

traineru

traizio

traizio egin edo **traizioa egin**

traje iz. *Heg.*

trajedun izond. *Heg.*

traka 1 iz. *Ipar.* 'itxura': *trakatik ageri da laboraria dela.*

traka 2 iz. *Heg.* 'petardo-saila edo -soka'

trakea

trakeotomia

trakeskeria

trakeski

trakestu, trakets/trakestu, trakesten. *da/du* ad.

trakets

traktore

trakzio

tramana iz. *Myliobatis aquila*

tramankulu

tranbia

tranga 1 iz. 'ezpata, lihoa zehatzeko lanabesa' 2 iz. *Gip.* 'kalaka' (errotakoa) 3 iz. 'atalaga'

trangadera

trangatu, tranga/trangatu, trangatzen. 1 *du* ad. 'garbatu, lihoa-eta trangaz zehatu'

- 2 *du* ad. '(ateari, leihoari) tranga edo atalaga ezarri'
- trankart** iz. *Bizk.* 'iruzurra'
- trankart egin** *Bizk. g.er.*
- trankil**
- trankildu**, trankil/trankildu, trankiltzen.
da/du ad.
- trankilki** adlag. *Ipar.*
- trankiltasun**
- tranpa**
- tranpa egin** *Heg.*
- tranpal** iz. 'bi maila-sailen arteko zati laua'
- trapol**
- trapolin** iz. *Kirol.*
- tranposo** izond. *Heg. Beh.* 'amarrutsua, iruzurgilea'
- transakzio** iz. *Merkat.*
- transatlantiko**
- transbordadore** iz. 'joan-etorriko ibilbidea egiten duen garraiagailua'
- transferentzia**
- transferitu**, transferi, transferitzen. *du* ad.
- transformadore**
- transformatu**, transforma, transformatzen.
da/du ad. 'eraldatu, formaldatu'
- transformatzaile**
- transformazio**
- transformismo**
- transfusio**
- transgeniko** izond.
- transistore**
- transkribatu**, transkriba, transkribatzen.
du ad.
- transkribatzaile**
- transkripzio**
- translazio** iz. *Geom., Astron.*
- transliterazio**
- transmisio**
- transmisore**
- transmititu**, transmiti, transmititzen. *du* ad.
- transmititzaile**
- transoxianar** (herritarra)
- transposizio** iz. *Mus., Mat., Kim.*
- transzendental** izond.
- transzendente** izond.
- transzendentzia** iz.
- transzendentu**, transzendi, transzendentzen.
du ad.
- trantsitorio** iz. *Fis.*
- trantsitu** iz. *Gip.* 'korridorea'
- trantsizio**
- trantzeta** iz. *Heg. Herr.:* *heriotzako trantzeta.*
- trapagarandar** (herritarra)
- trapero** 1 iz. *Heg. Beh.* 'trapuketaria, piltzarketaria' 2 iz. *Heg. Beh.* 'amarrutsua, iruzurgilea'
- trapezio**
- trapezista** iz. 'trapezioan ariketak egiten dituen akrobata, batez ere zirkuetan'
- trapu**
- trapukeria**
- trapuketari** iz. 'piltzarketaria'
- trasatlantiko* e. **transatlantiko**
- traskil* e. **trauskil**
- traste**
- trastekeria** iz. 'bihurrikaria'
- trasteleku**
- trasteria** iz. 'traste-multzoa'
- trastero* e. **trasteleku**
- tratabide**
- trataera**
- tratamendu**
- tratante** iz. *Heg. h.* **tratulari**
- tratatu 1**, trata, tratatzen. *du* ad.
- tratatu 2** iz.
- tratu**
- tratuan**
- tratu egin**
- tratugile** iz. *h.* **tratulari**
- tratulant** iz. *Ipar. h.* **tratulari**
- tratulari**
- trauma**
- traumatiko**
- traumatismo**
- traumatizatu**, traumatiza, traumatizatzen.
da/du ad.
- traumatologia**
- traumatologo**
- trauskil**
- trauskildu**, trauskil/trauskildu, trauskiltzen. *da/du* ad.
- trauskilkeria**
- traza** 1 iz. *Ipar.* 'aztarna' 2 iz. *Herr.* 'itxura'

trazaketa iz. *Tek nol.*

trazatu, traza/trazatu, trazatzen. *du ad.*

traziar (herritarra)

trebakuntza

trebarazi, trebaraz, trebarazten. *du ad.*

trebatu, treba, trebatzen. *da/du ad.*

trebatzaile

trebatze

trebe

trebekeria

trebeki

trebera iz. 'eltzeari su gainean eusteko jartzen zen hiru hankako tresna'

trebes adlag. 'zeharka'

trebesean adlag. 'trebes, trebeska'

trebesatu, trebesa, trebesatzen. *du ad.*

Ipar.

trebesia 1 iz. *g.er.* 'ezbeharra, zorigaitza' 2 iz. *g.er.* 'trebesatzea, iragaitza'

trebeska

trebetasun

trebezia

trebiñar (herritarra)

trebizondar (herritarra)

trebukagarri iz. *Ipar.*

trebukatu, trebuka, trebukatzen. *da/du ad.*

Ipar. 'oztopatu, behaztopatu'

trebuku iz. *Batez ere Zub.*

trefla iz. *Ipar.* h. **hirusta**

tregoa iz. 'menia, su-etena'; 'gudu-etena'

tregharri* e. **trikuharri**

treineru* e. **traineru**

tremes

tren

tren-geltoki edo **tren geltoki**

tren laster

trenbide

trenkada iz. *Ipar.* 'holtza, pareta mehea'

trenkarazi, trenkaraz, trenkarazten. *du ad.*

Ipar.

trenkatu, trenka, trenkatzen. *du ad. Ipar.*

trenkatzaile

trenpatu, trenpa, trenpatzen. *du ad. Ipar. g.er.* 'busti'

trenpu iz. *Ipar.*

trenputxartu, trenputxar, trenputxartzen. *da/du ad. Ipar.* 'alditxartu'

trenzain

treotzara iz. *Bizk.*

trepetza iz. 'tramankulua, tresna'

trepetxu iz. pl. 'lanabesak': *txabola bat trepetxuak gordetzeko.*

tresabi iz. *Gip.* 'ganbela, aska'

tresmail iz. (arrantzako sarea)

tresna

tresnagabetu, tresnagabe/tresnagabetu, tresnagabetzen. *du ad.*

tresnatu, tresna/tresnatu, tresnatzen. *du ad.* 'tresnak ipini zamariari-eta'

tresnatzar

tresneria

tresor iz. [-r- bakunarekin] *Ipar. Zah.* 'altxorra'

tretza iz. 'arrantzurako soka amuduna'

trezenar (herritarra)

triangelu

triangeluar izond.

triatloi iz. *Kirol.*

tribalente izond. *Kim.*

tribu

tribuna

tribunal 1 iz. *g.g.er.* 'auzitegia' 2 iz. *g.g.er.* 'epaimahaia'

tribuno iz. *Hist.*

triedro

trifasiko izond. *Elektr.*

trigonometria

trigonometriko

trikaldi iz. *g.g.er.* 'geldialdia'

trikarazi, trikaraz, trikarazten. *du ad. g.g.er.* 'geldiarazi'

trikatu, trika, trikatzen. *da ad. Ipar. Zah.* eta *g.g.er.* 'gelditu'

trikatze

trikimailu

trikimako iz. pl. *Bizk.* 'zurezko zangoak'

trikina iz. *Trichinella spiralis*

trikinosi

trikiti

trikitilari

triki-traka adlag.: *triki-traka joan.*

trikoptero iz. eta izond. *Zool.*

trikornio iz. 'Espainiako guardia zibilen kapela'

trikota iz. *Ipar.* 'jertsea'
trikotatu, trikota/trikotatu, trikotatzen. *du*
ad. Ipar.
trikotatzaille
triku iz. *Erinaceus sp. Sin.* **kirikino**;
sagarroi
trikuharri
trikun-trakun egin *Ipar.* '(buhameek)
 ebatsi'
trilioi
trilita iz. *Heg. Kim.*
trilogia
trimindu, trimin, trimintzen. *du ad. Bizk.*
 'suntsitu, desegin, birrindu'
trimin-trimin egin 'txiki-txiki egin,
 birrindu'
trinbili-tranbala
 trineo* e. **lera 1**
trinitate iz. h. **hirutasun**
trinitatear (herritarra)
trinket
trinketlari
trinko
trinkotasun
trinkotu, trinko/trinkotu, trinkotzen. *da/du*
ad.
trinkotze
trinpoil iz. (arrain-hestea)
trintxa iz. 'zura lantzeko tresna'
trintxera iz. *Heg. g.er.* 'lubakia'
tripa
tripa-handi
tripako min
tripakada
tripaki
tripala iz. 'tripako mina'
tripaldi iz. *Lgart.* 'tripakada'
tripaundi izond. *Heg. Lgart.*
tripazain
tripazainkeria
triperre iz. *Lgart.* 'ipurterrea'
triploblastiko izond. *Biol.*
tripode iz. (hiru oineko euskarria)
tripoliar (herritarra)
tripolitaniar (herritarra)
tripontzi
tripot iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'odolkia, odolostea'

tripotx iz. 'ardi-erraiak'
triptiko
triptongo
tripulazio iz. *Heg.* 'eskifaia'
trirreme iz. (gerraontzi mota)
triska iz. 'jauzia, dantza'
triska egin
triskantza
triskari
triskatu, triska/triskatu, triskatzen. *du ad.*
 'apurtu, suntsitu'
triskilatu, triskila/triskilatu, triskilatzen. 1
du ad. 'triskatu, desegin' 2 *du ad.*
 'ardiei-eta ilea moztu'
tristagarri
tristarazi, tristaraz, tristarazten. *du ad.*
tristatu, trista, tristatzen. *da/du ad.*
triste
tristeagotu, tristeago/tristeagotu,
 tristeagotzen. *da/du ad.*
tristeki
tristerik
tristetasan
 tristetu* e. **tristatu**
tristezia
tristura
triunfalismo
triunfalista
triziklo
troadetar (herritarra)
trobadore
trofeo
trofiko izond. *Biol.*
troglodita
troiar (herritarra)
troinu iz. *Bizk.* 'korapiloa'
troka
trokarte
trokatu, troka/trokatu, trokatzen. *da/du ad.*
Bizk. '(oinak eta) bihurritu'
trokel iz. *Heg.*
trokelatu, trokela, trokelatzen. *du ad. Heg.*
trokelgile iz. *Heg.*
trokelgintza iz. *Heg.*
trolebus
tronadura iz. *Ipar.* 'zoladura'

tronatu, trona, tronatzen. *du ad. Ipar.*
'tronadura ezarri'

tronbo iz. *Med.* (odolbildu mota)

tronboi

tronbosi

tronko 1 iz. *Zah. h. enbor*

trono* e. **tronu**

tronpa

tronpagarri izond. eta iz. *Ipar. Herr.*

tronpatu, tronpa/tronpatu, tronpatzen.
da/du ad. Ipar. Herr. 'nahasi,
engainatu'

tronpatzaile izond. eta iz. *Ipar. Herr.*

tronperia iz. *Ipar. Herr.* 'engainua'

tronpeta

tronpetari

trontza iz. *Sin. arpan*
trontza-zerra edo **trontza zerra**

trontzalari

trontzo iz. *Gip.* 'zati handi, mardula,
bereziki janariena'

tronu

tronugabetu, tronugabe, tronugabetzen.
du ad. 'tronutik kendu'

tronugabetze

tronurapen

tropa

tropel 1 iz. *Zah.* 'samalda' 2 iz. *Kirol.*
(txirrindularitzakoa)

tropelean

tropelka

tropikal

tropiko

tropismo iz. *Biol.*

tropo

troposfera

troska iz. 'karezko geruza'
troska-ur edo **troska ur** 'ur kareduna'

troskismo

troskista

trosta iz.: *trostan dabil zaldia, ez
lauhazka.*

trostaka adlag. 'trostan'

troxa iz. pl. 'haur-oihala'

troxatu, troxa/troxatu, troxatzen. *du ad.*

trufa iz. *Ipar.* 'iseka, burla': *trufa egin.*

trufaz

trufaka

trufakeria iz. *g.er.* 'trufa'

trufania iz. *Ipar.* 'epifania'

trufari iz. *Ipar.*

trufatu, trufa/trufatu, trufatzen. *da/du ad.*
Ipar.

trufatzaile iz. *Ipar.*

truin iz. 'tranpala'

truk 1 adlag. *Batez ere Ipar.* 'truke' 2 iz.:
trukean ari ziren. (karta-jokoa)

trukada iz. 'trukea, trukatzea'

truakaera

trukaezin izond. 'ezin trukatuzkoa'

trukagailu iz. *Tek nol.*

trukagarri izond. 'truaka daitekeena'

trukakor izond. *Mat.*

trukakortasun iz. *Mat.*

trukatu, truaka, trukatzen. *du ad.*

trukatzaile

trukatze

truke 1 iz. 'trukatzea': *diru-trukea.* 2
adlag.: *hire gorputza nire arimaren
truke.*

trukean adlag.: *ardoaren trukean
irungo dizut; besteentzat dirutan eta
zuretzat laztan-trukean.*

truke egin

trukes 1 iz. *batez ere pl. Ipar.* 'kurrikak' 2
izond. *Ipar.* 'traketsa'

trumilka

trumoi

trumoitsu

trumonada iz. *Bizk.* 'trumoia'

trumonira iz. *Bizk.* 'San Joan iratzea'

trunko 1 iz. *Ipar.* 'alperra' 2 izond. *Ipar.*
'baldarra': *zer mutiko trunkoa!*

trunpilo iz. *Batez ere Ipar.* 'handitua,
koskorra'

trust iz. *Ekon.*

truxu iz. *Batez ere Bizk.* 'euri-jasa'

tsar

tsarina

tse-tse euli *Glossina morsitans*

tshiluba (hizkuntza)

tsongera (hizkuntza)

tsunami iz.

tswanera (hizkuntza)

ttantta iz. *Adkor.*

ttattar 1 iz. *Ipar.* 'tximeleta-irudiko lepoko xingola' 2 izond. 'txatxarra'

ttau-ttau onomat. (txakurkumearen zaunkarena)

ttipi izond. *Ipar. Jas.* 'txikia' (Iparraldekoa edo jaso da baina ez biak batera)

ttirritta iz. *Ipar.* 'kilkerra'

ttotta iz. 'edari alkoholduaren xorta'

ttuntun iz. *Adkor.* 'tuntuna, danbolina'

ttunturro iz. *Adkor.* 'tunturroa'

tu

tu egin

tuaxa iz. *Ipar.* 'mertxika'

tuba iz. *Mus.*

tuberkulina iz. *Med.*

tuberkulosi

tuberkuloso

tuberkulu iz. *Med., Bot.*

tubikola izond. *Zool.* 'hodi edo tutu baten barnean bizi dena': *zizare tubikola.*

tubular iz. *Heg.* (bizikletaren pneumatiko mota, aire-kamerarik gabea)

tuhuta* e. **turuta**

tuia iz. *Thuja sp.*

tuka adlag. 'tu eginez, txistuka'

tukan iz. *Fam. Rhamphastidae.*

tul iz. (ehun mota)

tulebrastar (herritarra)

tulipa iz. *Tulipa gesneriana etab.*

tulipa arbola *Liriodendron tulipifera.*

tulubio 1 iz. *Ipar. g.er.* 'uholdea' 2 iz. *Ipar. g.er.* 'ekaitza'

tulunbio iz. *Ipar. Jas.* 'amildegia' (Iparraldekoa edo jaso da baina ez biak batera)

tumore iz. *Med.*

tumular izond.

tumulu iz. 'Historiaurreko hilobi bat edo gehiago estaltzen dituen lur edo harripila'

tuna 1* e. **tona 2**

tuna 2 iz. *Heg.* (ikasleen musika-taldea)
Sin. estudiantina

tunan ibili *Bizk. Lgart.* 'parrandan ibili'

tunante izond. *Heg. Herr.*

tundra iz. *Geogr.:* *tundra eta taiga.*

tunel

tungsteno

tunika

tunisiar (herritarra)

tunistar (herritarra)

tuntik [ezezko perpausetan] *Ipar.* 'tutik'

tuntun 1 iz. 'danbolina'

tuntun 2 izond. (emakumeez mintzatuz)

tuntundu, tuntun/tuntundu, tuntuntzen.

da/du ad.

tuntur 1 1 iz. *Bizk.* 'muturra' 2 izond. *Bizk.* 'kakotua, makurra'

tuntur 2 izond. *Ipar.* 'konkorduna'

tunturro iz. 'joaldunaren txanoa'

tuntux iz. (arrantzarakoa)

tupa iz. 'tuparria'

tuparri

tuparritsu izond.

tupiki iz. (burdin mota)

tupina

tupinagile

tupustarri

tupustean adlag. *Ipar.* 'bat-batean'

tupust egin 'oztopatu'

tupust eragin

tupusteko izlag. *Ipar.* 'bat-batekoa'

turba iz. 'zohikatza'

turbante iz.

turbina

turbo iz. *Tekno.*

turbokonpresore

turborreaktore

turbustu, turbuts/turbustu, turbusten.

da/du ad. *Zub.* 'uhertu, arretu'

turismo

turista

turistikoa izond.

turkesa iz. *Miner.* (harribitxia)

turkiar (herritarra)

turkiera (hizkuntza)

turkmenera (hizkuntza)

turkmenistandar (herritarra)

turko

turkomanera (hizkuntza)

turnada iz. *Ipar.* 'erronda, txanda (ostatuan ordaintzekoa)'

turnatu, turna, turnatzen. *da/du* ad. *Ipar.*

h. itzuli

turroi**turrusta** iz. *Ipar.*: *iturriko turrusta.***turrustan****turrustaz****turrustaka****turрут****turрут egin** *Ipar.* 'porrot egin'**turtuki** iz. 'azelina'**turtzioztar** (herritarra)**turuta****tusuri** iz. *Zub.* (deabruaren izen zaharra)**tuta 2** izond. *Ipar.* 'funts edo fundamentu gutxikoa'**tutarrez** adlag. *Bizk.* 'erabat': *grina oker eta gehiegizkoa gizonen bihotzetatik tutarrez kentzeko.***tute** iz. *Heg.*: *tutean jokatu.* (karta-jokoa)**tuterar** (herritarra)**tutik** [ezezkoetan] 'ezer ere ez': *euskaraz tutik ez zekiela; nire erreguek ez dute tutik ere balio.***tutore****tutoretza****tutu 1** iz. 'hodia' 2 iz. 'turuta, adarra'**tutueria** iz. *Sin.* **hoditeria****tutulikatu**, **tutulika**, **tutulikatzen.** *du* ad. *g.er.* 'engainatu, liluratu'**tutulu** iz. eta izond. 'inozoa, adimen gutxikoa'**tutxulo*** e. **dutxulu****tuvaluera** (hizkuntza)**tuvalutar** (herritarra)**tuvera** (hizkuntza)**tuztatu**, **tuzta**, **tuztatzen.** *du* ad.**txabeta** iz. *Heg.* *Tek nol.***txabola****txabusina** iz.**txadar** (herritarra)**txahal****txahalki****txainku** iz. eta izond. *Batez ere Zub.* 'maingua, herrena'**txairo****txairotasun****txakal 1** iz. *Canis aureus* eta *Canis adustus* eta *Canis mesomelas***txaka-txaka** onomat.**txakil** izond. *Bizk. g.er.* 'ahula'**txakolin****txakolindegi****txakur** iz. *Canis familiaris*: *txakur arra; txakur emea.***txakur-amets** edo **txakur amets****txakur-eztul** edo **txakur eztul****txakur handi****txakur txiki****txakurkeria****txakurki 1** iz. 'txakur-haragia'**txakurki 2** adlag. 'maltzurki'**txakurkume****txakurtegi****txalaparta****txalapartari****txalburu** iz. *Gip.* 'zapaburua'**txaldan****txaldandu**, **txaldan/txaldandu**, **txaldantzen.** *da/du* ad.**txaldankeria****txaleko** iz. *Heg.* 'barneko motza'**txalet** iz. *Heg.***txalma** iz. (basta mota)**txalmagin****txalmagintza****txalmatu**, **txalma/txalmatu**, **txalmatzen.** *du* ad.**txalo**: *txalo-zaparrada.***txalo jo** edo **txaloak jo****txalo egin****txalogarri****txaloka****txalokatu**, **txaloka/txalokatu**, **txalokatzen.** *du* ad.**txalotu**, **txalo/txalotu**, **txalotzen.** *du* ad.**txalupa****txaluparatu**, **txalupara/txaluparatu**, **txaluparatzen.** *da/du* ad.**txalupari****txamarra** iz. 'jaka'**txanbelin** izond. *g.g.er.* 'polita'**txanbil** iz. *g.er.* 'suila'**txanbra** iz. *Heg. g.er.* 'blusa (emakumeen atorra)'**txanda****txandako izan**

txandan
txanda-pasa egin
txandaka
txandakako izlag.: *txandakako larratzea*.
txandakatu, txandaka/txandakatu,
 txandakatzen. *da/du* ad.
txandakatze
txandaketa
txandal iz. *Heg.*
txandatu, txanda/txandatu, txandatzen.
da/du ad.
txanel iz. (txalupa mota)
txanga 1 iz. 'atearen, leihoaren erroa' 2 iz.
Geol. 3 iz. *Zool.*
txango
txangurru iz. *Maja squinado*
txanka 1 iz. *Bizk.* 'hanka' 2 iz. pl.
 'makuluak' 3 iz. (karta)
txankleta iz. *Heg.* 'txinala'
txankro iz. *Med., Bot.*
txano 1 iz. 'burua estaltzekoa' 2 iz. 'kafe-
 ira(ga)zkoa'
txanpa 1 iz. '(estropadetan) arraunaldi
 bizkorra'
txanpa 2 iz. *Zub.* 'zaunka'
 txanpain* e. **xanpain**
txanpiñoi iz. *Heg. Herr.* h. **barrengorri**
txanpon
 txanpu* e. **xanpu**
txantilo iz. *Teknol.*
txantxa
txantxetako
txantxetan
txantxangorri iz. *Erithacus rubecula*
txantxar
txantxil iz. 'ontzi zilindrikoa, esnea neurtu
 eta banatzekoa'
txapa iz. *Heg.*
txapar 1 iz. 'abaritza' 2 iz. 'abaritzia'
txapar 2 izond. 'txikia'
txapel
txapeldun
txapeldunorde iz.
txapelgorri iz. 'mikeletea'; 'erreketea'
txapelketa
txapeloker iz. *Lgart.* 'guardia zibila'
txapelzuri iz. 'karlista'

txapin
txapista iz. *Heg.*
txapitula iz. *Eraik.*
txaplata 1 iz. *Bizk.* 'enplastua' 2 iz.
 'txaluparen karelean ipintzen zen
 zurezko pieza'
txapligu iz. *Bizk.* 'suziria'
txar izond.: *onean ez bada, txarrean egin
 beharko duzu.*
txara 1 iz. 'zuhaixka' 2 iz. 'txara-eremua'
txaraka iz. 'txara'
txaranbela iz. *Zub.* 'xaramela'
txaranga iz.
txaratila
txardango iz. (egurrezko sarde mota)
txarkeria
txarki
txarol iz. *Heg.* 'berniz distiratsua'; '(larru,
 altzari) bernizatua'
txarpoil iz. *Zub.* 'ezkaia'
txarraldi
txarranpin iz. *Gip.* 'elgorria'
txarrantxa
txarrantxari
txarrantxatu, txarrantxa/txarrantxatu,
 txarrantxatzen. *du* ad.
txarretsi, txarrets, txarresten. *du* ad.
txarriboda iz. *Bizk.*
txarro iz. *Gip.* 'pitxerra'
txartasun
txartatu, txarta/txartatzen. *du* ad.
 'gainzabal bat leundu eta distira eman'
txartel
txartel-leihatila
txarteldegi
txartes iz. *Heg.* 'kapusaia'
txarto adlag. *Bizk.*
txartu, txar/txartu, txartzen. *da/du* ad.
txatal
txatar 1 iz. *Heg.* 'metal-hondakina'
txatartegi
txatxala izond. *Bizk.* 'mamala'
txatxan izond. *Bizk.* 'kutuna, maitea'
txatxanaldi iz. *Bizk.*
txatxandu, txatxan/txatxandu, txatxantzen.
da ad. *Bizk.* 'maitemindurik gaixotu'
txatxar izond. *Bizk.* 'hutsala'

txatxarkeria**txa-txa-txa****txatxu****txatxukeria****txatxutu**, txatxu/txatxutu, txatxutzen.
da/du ad.**txegosi**, txegos, txegosten. *du* ad. *g.er.*
'digeritu, digestioa egin'**txegoste** iz. 'digestioa'**txeke****txeketegi****txekiar** (herritarra)**txekiera** (hizkuntza)**txekor** iz. *Gip.***txekoslovakiar****txelo** iz. 'biolontxelo'**txepel****txepeldu**, txepel/txepeldu, txepeltzen.
da/du ad.**txepelkeria****txepeltasun****txepetx** iz. *Troglodytes troglodytes***txera****txeratsu****txeratu**, txera/txeratu, txerutzen. *du* ad.**txerbel** izond. 'edariak apur bat igaroa'**txerkesera** (hizkuntza)**txermen** iz. *Gip.* 'udarea, madaria'**txerpolari****txerrama****txerren****txerri** 1 iz. *Sus scrofa* 2 izond.: *agure txerria!*; *txerri-txerri* *egina utzi du gela.***txerri-azienda** edo **txerri azienda****txerri-bazka** edo **txerri bazka****txerri-hanka** edo **txerri hanka****txerri-jan****txerri-korta** edo **txerri korta** *Bizk.***txerrikeria****txerriki****txerrikume****txerritegi****txerritoki****txerrizain****txertaka****txertaketa****txertatu**, txerta, txertatzen. *du* ad.**txertatzaile****txertatze****txerto****txetxe** iz. *Bizk. Haur.* 'haur txikia'**txetxenera** (hizkuntza)**txetxu** iz. *Bizk.* 'eduki-neurri zaharra, pinta-laurdena'**txibato** iz. *Heg. Beh.* 'salataria'**txibia** iz. *Sepia officinalis***txibierro****txibista** iz. 'begizta'**txigor****txigorgailu****txigorki** iz. '(ogi, patata...) txigortua'**txigortu**, txigor/txigortu, txigortzen. *du*
ad.: *ogi txigortua.***txiker** izond. *Bizk.* 'txikia'**txikertu**, txiker/txikertu, txikertzen. *da/du*
ad. *Bizk.***txiki****txikitan**: *nire txikitako lagunak;*
*txikitandik; txikitatik.***txikiagotu**, txikiago/txikiagotu,
txikiagotzen. *da/du* ad.**txikierdi** iz. (edukiera-neurria)**txikigarri****txikikeria****txikiki** iz. *g.er.*: *handikiak eta txikikiak.***txikitasun****txikito** iz. 'baxoerdia'**txikitu**, txiki/txikitu, txikitzen. *da/du* ad.**txiki-txiki egin****txikitxo** izond. 'aukeran txikiegia'**txikitzaile****txikitze****txikizio****txikizka** adlag. 'kopuru txikitan'**txikizkako** izlag.**txikizkari** iz.**txikle** iz. *Heg.***txiko** iz. *Bizk.* 'moxala'**txikoria** iz. *Cichorium intybus subsp.*
*Sativum***txikori belar** iz. *Bot. Taraxacum*
*officinale.***txikot** iz. *Bizk.* 'soka lodia'

txila iz. *g.er.* 'almutea'
txilaba
txilar
txilardi
txil egin '(batez ere jokoetan) amore eman'
txiletar (herritarra)
txilibitari
txilibitu 1 iz. (musika-tresna)
txilibitu 2 iz. *Labrus bimaculatus*
txilin
txilin-belar edo **txilin belar**
txilin-lore edo **txilin lore** *Bizk.*
 'ezkila-lorea'
 txilina* e. **txilin**
txilintxa iz. *Leucojum sp.*
txilintxau adlag. *Zub.* 'zintzilik'
txilio
txilioka
txima
txima-jario izond. *Heg.*
tximeleta iz. *Lepidoptera*
tximeleta-begizta edo **tximeleta**
begizta *Sin.* **ttattar**
tximinia
tximino iz. *Ord. Primates*
tximinokeria
tximirrika iz. 'tximeleta'
tximista
tximistargi
tximistorratz
 tximitx* e. **zimitz**
tximu iz. *Gip. h.* **tximino**
tximu egin *Gip.* 'blai egin, busti'
tximuera
txinal
txinalka
txinatar
txinbo iz. *Sylvia sp.*
txindi 1 iz. 'pindarra, txingarra'
txindor iz. *Bizk.* 'txantxangorria'
txindurri iz. 'inurria'
txinel 1 iz. 'herrizaina'
txinera (hizkuntza)
txinga
txinga-eroate edo **txinga eroate**
txinga-proba edo **txinga proba**
txingar

txingartu, txingar/txingartu, txingartzen.
da/du ad.
txinget *Bizk.* 'kisketa'
txingi 1 iz. *g.er.* 'bitxia'
txingo iz.
elur-txingo edo **elur txingo** 'elur-
 maluta txiki eta lehorra'
txingoka
txingor iz.: *txingorra ari du, txingorra*
egin du.
txingorrada
 txingude* e. **ingude**
 txingurri* e. **txindurri**
txino iz. *Heg.* (iragazki mota)
txino-dantza edo **txino dantza** *g.er.*
txinpantze iz. *Pan troglodytes*
txinparta
txinpartaka
txinpartatsu
txinpartatxo
txinta 1 iz. '(txorien) kantua'
txintaka
txintik: *txintik ere atera gabe.*
txintzarri iz. 'zintzarri txikia'
txintxeta iz. *Heg.*
txintxilla iz. *Chinchilla laniger*
txin-txin onomat. (diruaren hotsaren
 onomatopeia)
txintxirrin iz. 'bularreko haurren jostailua'
txintxo izond. *Adkor.* 'zintzoa'
txintxon iz. *Heg.* (karta-jokoa)
txio 1 iz. 'txorien kantua'
txio 2 iz. *Phylloscopus collybita*
txioka
txioketa
txiolari
txio-txio onomat.
txiotxio iz.
txip iz. *Inform.*
txipa iz. *Phoxinus phoxinus Sin.* **ezkailu**
txipi izond. h. **txiki**
txipiroi iz. *Loligo vulgaris*
txirbil iz. *Sin.* **txirlora**
txiribiri 1 iz. *Bizk.* 'tximeleta' 2 iz.
 'txirbila, txirlora'
txiribita iz. *Bot.* 'bitxilorea'
txiribogin iz. *Bizk. g.er.* 'tabernaria'

txirikila iz. *Bizk.* (haur eta gazteen jolas bateko makila)

txirikiletan adlag.: *Garizuman txirikiletan aritzen ziren gazteak.*

txirikorda

txirikordatu, txirikorda/txirikordatu, txirikordatzen. *du* ad.

txirimoia iz. *Annona cherimolia*

txirimoiondo

txirio* e. **xirio**

txiripa iz. *Heg.*

txiripaz adlag.

txirla

txirlo iz. 'birla'

txirlora iz. *Bizk. Sin.* **txirbil**

txiro

txirotasun

txirotegi

txirotu, txiro/txirotu, txirotzen. *da/du* ad.

txirpi iz. *Bizk.* 'landareen mintegia'

txirribita* e. **xirribika**

txirrika

txirrin iz. (deitzeko tresna)

txirringulari iz. *Sin.* **bizikletari**

txirringularitza

txirringa iz. 'gurpila'

txirringilo iz. 'sorbeltza' *Apus apus.*

txirrio 1 iz. 'sorbeltza' *Apus apus.*

txirrio 2 iz. *g.er.* 'zurrusta'

txirrioan adlag.: *odola txirrioan zeriola.*

txirrioz adlag.

txirrioka adlag.

txirriska iz. *g.er.* 'txitxarra'

txirriskila iz. *Serinus serinus*

txirrista

txirristada

txirristaleku iz. 'irristalekua'

txirristatu, txirrista/txirristatu, txirristatzen. *da* ad. 'irristatu'

txirritxirri iz. *Bizk.* 'kilkerra'

txirta iz. *Anthus sp.*

txirtxilatu, txirtxila, txirtxilatzen. *du* ad.: *katamotzen atzaparretan txirtxilatua.*

txirtxir iz. 'kilkerra'

txirula

txirulari

txiste iz. *Heg. Herr.* 'izkirimiria'

txistor

txistu: *txistua jo.*

txistu egin

txistuka

txistukari iz. eta izond. *Hizkl.*

txistukatu, txistuka/txistukatu, txistukatzen. *du* ad.

txistulari

txit adlag.: *Jaun txit argia.*

txita

txitaldi

txitama

txitan adlag.: *oiloa txitan egon, ezarri.*

txitako izlag.: *txitako arrautzak.*

txitategi

txitatu, txita/txitatu, txitatzen. *du* ad.

txitatze

txitean-pitean

txito 1* e. **txita**

txito 2* e. **txit**

txitxar iz. *Cicadinae*

txitxardin iz. *Sin.* **angula**

txitxare* e. **zizare**

txitxarro iz. *Trachurus trachurus*

txitxarro beltz *Trachurus picturatus*

txitxi iz. *Haur.* 'haragia'

txitxi-burruntzi edo **txitxi burruntzi**

txitxi-ezpata edo **txitxi ezpata** *g.er.* 'ezpata-arraina'

txitxildu, txitxil/txitxildu, txitxiltzen. *du* ad. *Bizk. g.er.* 'begiak erdi itxi'

txitxirio iz. *Cicer arietinum*

txiza iz. *Batez ere Bizk.*

txiza egin

txizagura

txizalarri

txizati

txizontzi

txo *Bizk.* (mutilentzako dei-hitza)

txofer iz. *Heg. Herr.*

txofertza iz. *Heg.*

txoil adlag. *Naf.* 'guztiz, erabat': *nire kulpa txoil handiaz.*

txoka iz. *Acanthis sp.*

txokatu, txoka/txokatu, txokatzen. *da/du* ad. *Heg. Beh.* 'harritu'

txoke iz. *Heg. Beh.* 'talka'

txokea jo

txoke egin

txoko iz. *Heg. Adkor.*

txokolate

txokolategile

txokon izond. *Gip. eta Naf.* '(plateretz mintzatuz) sakona'

txokor 1 iz. 'arto koskorra'

txola iz. *Bizk. g.er.* 'azaoa'

txolarre iz. *Passer domesticus*

txolarte

txolet iz. (ontzia)

txolin izond. 'buruarina'

txolindu, txolin/txolindu, txolintzen. *da/du* ad. 'pixka bat mozkortu'

txoloma iz. *Columba oenas.*

txondor

txondortu, txondor/txondortu, txondortzen. *da/du* ad. 'metatu'

txongo iz. 'txerri-hezur giharduna'

txongot iz. *Teknol.*

txonta iz. *Fringilla coelebs*

txopa

txopin 1 iz. *Gip.* 'litro-erdia'

txopin 2 iz. *Naf.* 'zotina'

txopo iz. *Heg.* 'makala'

txorakeria iz. *Heg. Adkor.* 'zorakeria'

txoratu, txora, txorutzen. *da/du* ad. *Heg. Adkor.* 'zoratu'

txori 1

txori-denda edo **txori denda**

txori-izugarri edo **izugarri**

'txorimaloa'

txori-jagole iz. *Bizk.* 'txorimaloa'

txori 2 1 iz. 'koskorra' 2 iz. 'ile-mototsa lotzen duen begizta'

txoriburu

txorikume

txorimalo

txoritoki iz.: *nire baratzeak erdian badu txoritokia.*

txorizo

txoro izond. *Adkor.* 'zoroa'

txorro iz. *Heg.* 'zurrusta'

txorro-morroka adlag.

txorroskifero iz. *Heg. Lgart.* 'zorrotzailea (labanak, guraizeak eta gisakoak zorrotzen dituen, etxez etxe edo kalez kale ibiliz)'

txorroskilo iz. *Heg. Lgart.* 'zorrozkailea'

txorrota

txorrotxio

txorrotxioka

txorru iz. *Carduelis chloris*

txorta 1* e. **sorta**

txorta 2 iz. *Arrunk.*

txorta jo

txortan egin

txortalo iz. *Mentha pulegium*

txorten

txorten-hosto edo **txorten hosto** *Bot.*

Sin. estipula

txor-txor adlag.: *txor-txor hizketan ari ziren, isildu gabe.*

txortxor iz. 'txorrotxioa'

txosna

txosten

txostengile iz.

txota 1 iz. *Heg.* 'txanka (karta)'

txotor iz. *Bizk. g.er.* 'bekatxoa'

txotx 1 iz. (zotza, etab.) 2 iz. *Zub.*

'hirurogei bat ardi esneduneko taldea': *txotxa eta txotx-erdia.*

txotxakeria iz. *Bizk. g.er.* 'ergelkeria'

txotxatu, txotxa, txotxutzen. *da* ad. *Bizk.*

txotxin izond. *Bizk. g.er.* 'ergela, inozoa'

txotxo (mutilentzako dei-hitza)

txotxolo

txotxolokeria

txotxolotu, txotxolo/txotxolotu, txotxolotzen. *da/du* ad.

txotxongilo

txu iz. *Bizk.* 'txistua, listua, tua'

txukatu* e. **xukatu**

txuktxiera (hizkuntza)

txukun izond.

txukundu, txukun/txukundu, txukuntzen. *da/du* ad.

txukunkeria

txukunketa

txukunki

txukunkiro

txukuntasun**txulapaindar** (herritarra)**txuleta** iz. *Heg.***txuliatu**, txulia/txuliatu, txuliatzen. 1 *du* ad. 'toreatu' 2 *da/du* ad. 'burla, iseka egin norbaiti'txulo* e. **zulo****txulut egin** *Bizk.* 'porrot egin'**txundidura** iz. *g.er.***txundigarri****txunditu**, txundi, txunditzen. *du* ad.**txunditze****txuntxur****txupatu**, txupa, txupatzen. *du* ad. *Heg. Herr.***txupinazo** iz. *Heg.*txuri* e. **zuri****txuringa** iz. 'abereen bagina'**txurro** iz. *Heg.***txurrogile****txutxu** iz. *Bizk. g.er.* 'gogoa'**txutxu-mutxu****txutxu-mutxuka****txuvaxera** (hizkuntza)**tzar****tzarkeria****tzarraka** iz. *Zub.* 'zaparrada'**tzartasun****tzartu**, tzar/tzartu, tzartzen. *da/du* ad.**u** 1 iz. 'euskal alfabetoaren hogeita bigarren letra' 2 iz. "'u" letraren izena'**uagadugutar** (herritarra)**ubarroi** iz. *Phalacrocorax sp.***ubarrundiar** (herritarra)**ubazter** iz. *g.er.* 'ur-bazterra'**ubel****ubeldu 1**, ubel/ubeldu, ubeltzen. *da/du* ad.**ubeldu 2** iz.: *ubeldu edo odolez betea.***ubeldura****ubeltasun****ubelune****ubeluri** iz. *Ipar.* 'ubeldua'**ubeluritu**, ubeluri/ubeluritu, ubeluritzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'ubeldu'**ubera 1** iz. 'itsasontziak uzten duen arrastoa'**ubera 2** iz. 'itsasbehera'**ubide****ubidear** (herritarra) *Sin. ubideztar***ubideztar** (herritarra) *Sin. ubidear***uda****udaberri****udaburu****udagoien** iz. *Bizk.* 'udazkena'**udal****udalbatza****udalbatzar****udalburu** iz. *g.er.* 'alkatea' (batez ere *alkate udalburua* esapidean erabiltzen da gaur, administrazioetan)**udalde****udaldi****udalehen** iz. *Bizk.* 'udaberria'**udaleku****udallerri****udaletxe****udalkide** iz.**udaltzain****udaltzainburu** iz. *g.er.***udaltzaingo****udara** iz. *Gip.* 'uda'**udare****udare-arbola** edo **udare arbola** 'udareondoa'**udareondo** iz. *Pyrus communis***udaretze** iz. *Ipar. g.er.* 'udareondoa, madariondoa'**udate** iz. 'udaldia'**udatiar****udazken****udazkenero** adlag.**udmurtera** (hizkuntza)**uf** interj. (nekearen-eta adierazlea)**ufa 1** interj. (pozaren adierazlea)**ufa 2** 1 iz. 'ufakoa' 2 izond. '(fruituez mintzatuz) hutsa'**ufada** iz. *g.er.* 'ufakoa'**ufaka** adlag.**ufako** *Ipar.***ufatu**, ufa/ufatu, ufatzen. *du* ad.**ufologia****ugal-aparatu****ugalarazi**, ugalaraz, ugalarazten. *du* ad.**ugalde 1** iz. *Naf.* 'ibaia'

ugalde 2* e. **uholde**

ugaldu, ugal, ugaltzen. *da/du* ad. 'ugaritu'

ugalketa

ugalkor

ugalkortasun

ugalmen iz. 'ugaltzeko ahalmena'

ugaltze iz.: *ugaltze-aparatua*.

ugandar (herritarra)

ugaotar (herritarra)

ugaraxo iz. *Bizk.* 'igela'

ugari 1 izond.: *uzta ugaria*. 2 adlag.: *lana ugari dagoen tokia*.

ugariagotu, ugariago/ugariagotu, ugariagotzen. *du* ad.

ugariarazi, ugariaraz, ugariarazten. *du* ad.

ugariki adlag. *g.er.* 'ugari'

ugaritar (herritarra)

ugaritasun

ugaritera (hizkuntza)

ugaritsu izond. *g.g.er.* 'ugaria'

ugaritu, ugari/ugaritu, ugaritzen. *da/du* ad.

ugaritxo izond. eta adlag. 'aukeran ugari(a)'

ugaritze

ugarte* e. **uharte**

ugatz

ugazaba

ugazabandre iz. *Bizk.*

ugazaita iz. *Ipar.* 'aitabitxia'

ugazama iz. 'amaordea'

ugaztun

uger 1 iz. *Bizk.* 'herdoila': *ugerrak hartu dizkio horri bere ondasunak; ugerrak jaten dituen ondasunak*. 2 iz. *Bizk.* 'zolda' 3* *Bizk.* e. **igeri**

ugerdo izond. *Bizk.* 'zikina'

ugertsu izond. *Bizk.*

ugertu, uger/ugertu, ugertzen. 1 *da/du* ad. *Bizk.* 'herdoildu' 2 *da/du* ad. *Bizk.* 'zikindu'

uhaga iz. *Sin.* **ponpa**

uhain* e. **uhin**

uhaitz iz. *Zub.* 'ibaia'

uhal

uhalde* e. **uholde**

uhanditu, uhandi, uhanditzen. 1 *da/du* ad. *g.er.* 'harrotu' 2 *da/du* ad. *g.er.* 'urez hanpatu'

uhandre iz. (*Euproctus*, *Triturus* eta *Amphiura* espezieetako urlehortar batzuen izena)

uhar 1 iz. *Ipar.* 'uholdea' 2 iz. *Ipar.* 'euri-erauntsia'

uharka 1 adlag. 'erauntsika'

uharka 2 iz. 'urtegia'

uharri 1 iz.: *koralezko uharria*. 2 iz. 'errekaria'

uharroila iz. *Zub.* 'erretena, ubidea'

uharte

uhartear (herritarra)

uhartearakildar (herritarra)

uhartedi

uhartegaraztar (herritarra) *Sin.* **uhartear**

uharteguesibartar (herritarra)

uhartehiriar (herritarra) *Sin.* **uhartear**

uhartetar

uher izond. *Batez ere Ipar.* 'arrea'

uherka* e. **uharka**

uhertasun

uhertu, uher/uhertu, uhertzen. *da/du* ad.

uhertze

uhin iz.: *itsasoko uhinak; hots-uhinak*.

uhindu, uhin/uhindu, uhintzen. *da/du* ad. 'uhin-forma hartu edo eman'

uhindura iz. *Sin.* **ondulazio**

uholde

uhuri iz. *Ipar.* 'hontzek-eta egiten duten oihu luzea'

uhurika

ui iz. *Bizk.* 'bikea'

uigurrera (hizkuntza)

ujolde* e. **uholde**

ukabil

ukabildu, ukabil/ukabildu, ukabiltzen. *du* ad. 'eskua itxi'

ukabilka

ukabilkada

ukabilkari

ukabilkatu, ukabilka/ukabilkatu, ukabilkatzen. *du* ad. 'ukabilez jo'

ukabilketa

ukabilko iz. 'ukabil-kolpea'

ukaezin izond. 'ezin ukatuzkoa'

ukaite iz.: *haur-ukaitea*.

ukaitza iz. *Ipar.* 'jabetza, ondasuna'

ukakor**ukaldi** iz. 'kolpea'**ukaldika****ukaldikari****ukaldikatu**, ukaldika/ukaldikatu,
ukaldikatzen. *da/du* ad.**ukalondo** iz. *Batez ere Gip.* 'ukondoa'**ukamen****ukan**, ukan, ukaiten. *du* ad. *Ipar.* 'izan'**ukandun** izond. *Ipar. g.er.***ukanki****ukapen****ukarai** iz. *Ipar.* 'eskumuturra'**ukarazi**, ukaraz, ukarazten. *dio* ad.**ukartar** (herritarra)**ukatu**, uka, ukatzen. *du* ad.**ukatzaile****ukatze****ukazio****ukelele** iz. (musika-tresna)**ukendu****uki** iz. 'ukitzea'**ukialdi****ukiarazi**, ukiaraz, ukiarazten. *dio* ad.**ukiera****ukiezin****ukiezintasun****ukigabe****ukigai****ukigaitz** izond. *g.er.* 'ukitzen zaila'**ukigarri****ukigune****ukimen****ukipen****ukitu 1**, uki, ukitzen. *du* ad.**ukitu 2** iz.: *hitzaurreari azken ukitua eman nahi zion.***ukitzaile****ukitze****uko****uko egin****ukondo****ukondokada** iz.**ukondotu**, ukondo/ukondotu, ukondotzen.
da/du ad.**ukrainar** (herritarra)**ukrainera** (hizkuntza)**ukuilu****ukuilu-aitzur** edo **ukuilu aitzur****ukurtu**, ukur, ukurtzen. *da/du* ad. *Ipar.* eta
Naf. 'makurtu'**ulanbatortar** (herritarra)**uldu**, uldu, ultzen. *da/du* ad. *Bizk. g.g.er.*
'(landareak hostoez; pertsonak-eta arropaz, ileaz) gabetu, soildu'**ulema** iz. 'islamismoan ikasia, jakituna'**ulerbide** iz.**ulergaitz****ulergaitzasun****ulergarri****ulergarritasun****ulerkera** iz. 'ulertzeko era'**ulerkuntza****ulermen****ulermen****ulertarazi**, ulertaraz, ulertarazten. *dio* ad.**ulerterraz****ulertezin****ulertezintasun****ulertu**, uler, ulertzen. *du* ad.**ulertzaile****ulertze****ulithiera** (hizkuntza)**ulitxa** iz. *Lap.* eta *Naf.* 'eltxoa'**ulstertar** (herritarra)**ultimatum****ultra** iz. eta izond. 'politikan, zenbait
muturreko joerari dagokiona'**ultrahots****ultramore****ultrasoinu****ultzamar** (herritarra)**ultzera** iz. *Med.***ulu** iz. *Bizk.***uluka****um** interj.**umant** izond. eta iz. *g.g.er.* 'heroia'**umantzi** iz. *g.er.* 'aintzira txikia'**umarazi**, umaraz, umarazten. *du* ad.**umatu**, uma, umatzen. 1 *du* ad. *Ipar.*'jipoitu' 2 *da* ad. 'umea(k) egin': *behia umatu da.***ume**: *umea bota, umea egin, umea galdu.***ume-botatze** edo **ume botatze**

- ume-egite** edo **ume egite**
ume-galtze edo **ume galtze**
ume-jende edo **ume jende**
ume-ondoko edo **ume ondoko** iz.
umetan adlag.
- umealdi** iz. *g.er.* 'sabelaldia'
umedun
umegile izond. 'ume asko egiten dituen'
umegorri iz. *Batez ere Bizk. Pei.*
umekeria
umeki iz.
umekondo iz. *Bizk.*
umel 1 izond. *Bizk.* '(fruitu) heldu-heldua'
 2 izond. *Bizk.* 'hezea'
umeldu, **umel/umeldu**, **umeltzen**. *da/du* ad.
Bizk.
umemoko
umerri
umeske adlag. 'arreske'
umetasun
umeteria iz. *Bizk.* 'ume-taldea'
umetoki
umetu 1, **ume/umetu**, **umetzen**. *da/du* ad.
 'ume bilakatu'
umetu 2* e. **umatu 2**
umetxo
umezain
umezale izond.
umezaro iz. 'haurtzaroa'
umezurtz
umezurtzegi
umidura iz. 'hezetasuna'
umil
umildade iz. *Heg. Herr.* 'umiltasuna,
 apaltasuna'
umildu, **umil/umildu**, **umiltzen**. *da/du* ad.
umiliagarri izond. *Ipar.*
umiliatu, **umilia**, **umiliatzen**. *da/du* ad.
Ipar. 'umildu, apaldu'
umiliatze
umiliazio
umilki
umiltasun
umo
umoki adlag. *g.er.*
umontzi
umore iz.: *umore beltza.*
- umoretsu**
umorista
umotasun
umotegi
umotu, **umo/umotu**, **umotzen**. *da/du* ad.
unada iz. *Bizk.* 'denboraldia, bolada'
unadura iz. *Ipar.* 'nekea, akitzea'
unagarri izond. *Ipar.*
unai iz. 'behizaina'
unaldi iz. *Ipar.* 'nekaldia'
unama iz. 'soka sendoa'
unarazi, **unaraz**, **unarazten**. *du* ad.
unastar (herritarra)
unatu, **una**, **unatzen**. *da/du* ad. *Ipar.*
 'nekatu'
ündüreintar (herritarra)
une iz.: *une oro.*
unean-unean
unean uneko
unekada iz. *Bizk.* 'unada, denboraldia,
 bolada'
unhatu* e. **unatu**
unibertsal
unibertsaltasun
unibertsitario
unibertsitate
unibertso
uniboko 1 izond. 'adiera bakarrekoa' 2
 izond. *Mat.*
unide iz. *Ipar.* 'inudea'
uniforme iz. *eta* izond.
uniformedun
uniformetasun iz.
unilateral
unionismo
unionista
unitario
unitarismo
unitate
unitu, **uni**, **unitzen**. *da/du* ad. *g.er.* 'elikatu'
untxi iz. *Oryctolagus cuniculus*
untxitegi
untzi* e. **ontzi**
untzitibartar (herritarra)
untzuetar (herritarra)
upa iz. *Bizk.* 'upela'
upagin iz. *Bizk.* 'upelgilea'

upategi**upel****upeleratu**, upelera/upeleratu, upeleratzen.
*du ad.***upelgile****upelgintza****upeltegi****ur** iz.: *ur bedeinkatua, ur bedeinkatu ontzia, ur destilatua, ur gazia, ur geza, ur oxigenatua.***ur-ahi** edo **ur ahi** 'paperak-eta itsastekoa'**urak hartu** 1 '(ehunez egindako zerbait, garbitzean edo) tamainaz txikitu' 2: *Zestoako urak hartzera.***ur-bazter****ur-emari** edo **ur emari****ur-etorri** iz.**ur handi**: *ur handitako arrantza; ur handitako arraina* (eskarmentu handiko pertsona).**ur-hegazkin** edo **ur hegazkin****ur-jauzi****ur-laster**uraga* e. **uhaga****urakan****uraldi** iz. 'uholdea'**uralita** iz. *Heg.*uranditu* e. **uhanditu****uranio****urardo****urardotu**, urardo/urardotu, urardotzen. *du ad.: hizkuntza bera urardotua zegoen.***urartuar** (herritarra)**urartuera** (hizkuntza)**uraska** iz. 'ura edukitzeko aska'**uraza** iz. *Lactuca sativa***urbanismo** iz. 'hirigintza'**urbanistiko** izond.**urbanizatu**, urbaniza, urbanizatzen. *du ad.***urbanizazio****urbatu** iz. 'baba, handitu urtsua'**urberritu**, urberri, urberritzen. *du ad. 'ura aldatu': garbitu den arropa urberritu.***urburu** iz. *Ipar.* 'iturburua'**urdai****urdaiaspiko****urdail****urdaileratu**, urdailera/urdaileratu, urdaileratzen. *du ad.***urdain** iz. *Zah. g.er.* 'urdezaina'**urdaitegi****urdaki** iz. *Zub.* 'urdaia'**urdalde****urdama** iz. *g.er.* 'txerri ama'**urdamutur** iz. *Heg.* 'mitxoleta' *Papaver rhoeas.***urdandegi** iz. *g.er.***urdanga** 1 'zerri emea' 2 'emagaldua'**urdaxtar** (Zuberoako herritarra)**urdazubiar** (Nafarroako herritarra)**urde** 1 iz. 2 izond.**urde-mutur** edo **urde mutur** *Ipar.* 'urrebotoia' *Ranunculus sp. cf.***urdamutur****urdekeria****urdeki** iz.**urdetu**, urde/urdetu, urdetzen. *da/du ad. g.er.* 'zikindu'**urdezain** iz. *Ipar.***urdiaindar** (herritarra)**urdin****urdinarre** izond. 'urdinaren eta arrearen artekoa'**urdinbelar** iz. *Isatis tinctoria***urdindu**, urdin/urdindu, urdintzen. *da/du ad.***urdinkara****urdintasun****urdinxka****urdiñarbetar** (herritarra)**urdu** (hizkuntza)**urduliztar** (herritarra)**urdun** izond. 'urtsua'**urduñar** (herritarra)**urduri****urdurialdi****urdurikeria****urduritasun****urduritu**, urduri/urduritu, urduritzen.
*da/du ad.***urduritze**uregazkin* e. **ur-hegazkin****urepeldar** (herritarra)**ureter** iz. *Anat.*

uretra iz. *Anat.*

ureztabide

ureztagailu

ureztapen

ureztatu, urezta, ureztatzen. *du ad.*

ureztatzaile

ureztatze

urgarri izond. 'urtzen duena'

urgatzi, urgatz, urgazten. 1 *du ad. Ipar.*

Zah. 2 dio ad. Heg. 'lagundu'

urgazle izond.: *euskaltzain urgazlea.*

urgazpen iz. *g.er.*

urgente

urgentzia

urgoi 1 1 izond. *Ipar. g.er. 'harroa';*

'herabea' 2 iz. *Ipar. g.er. 'harrotasuna'*

urgoitu, urgoi/urgoitu, urgoitzen. *da/du*

ad. g.er. 'harrotu'

urguileria iz. *Ipar. Zah. 'harrokeria'*

urguilu iz. *Ipar.*

urguilutsu iz. *Ipar.*

urgun izond. eta iz. *Naf. 'herrena'*

urgunka adlag. *Naf.*

urguri 1 izond. 'adeitsua' 2 izond. 'zuhurra'

uri 1* e. **huri**

uri 2* e. **huri**

uriko izond.: *azido urikoa.*

urin 1 iz. *Batez ere Ipar. eta Batez ere Naf.*

'gantza, koipea' 2 iz. *Batez ere Ipar.*

eta *Batez ere Naf. 'zukua'*

urinean eman (haragikiak)

urindatu, urinda, urindatzen. *du ad. Batez*

ere Ipar. eta Batez ere Naf. 'gantzutu,

koipetu'

urineko iz. *Ipar. eta Naf. 'haragiki urinetan*

egosi-landua'

urinezatu, urinezta, urineztatzen. *du ad.*

Batez ere Ipar. eta Batez ere Naf.

'koipeztatu'

urintsu izond. *Batez ere Ipar. eta Batez*

ere Naf. 'koipetsua'

uriola iz. *Bizk. 'uholdea'*

urizahartar (herritarra)

urjauzi* e. **ur-jauzi**

urka

urka-bilur 'korapiloa, tiratuz begia estutzen zaiona'

urkabe

urkabustaiztar (herritarra)

urkamendi

urkarazi, urkaraz, urkarazten. *du ad.*

urkatu, urka/urkatu, urkatzen. *du ad.*

urkatzaile

urkatze

urketa 1 adlag. *Ipar. 'ur bila'*

urketa 2 iz. *Ipar. 'ur-piloa'*

urketar (herritarra)

urketari iz. 'ur-ekarlea (eta -eramailea, -banatzailea)'

urki iz. *Betula sp.*

urkidi

urkila

urkitz iz. *Jasminum officinale*

urko* e. **hurko**

urkor

urkuldu, urkul, urkultzen. *du ad. Bizk.*

'aletu, aleak kendu'

urlehortar izlag. eta iz. *Sin. anfibio*

urlia

urmael

urmargo iz. *Sin. akuarela*

urmariarazi, urmariaraz, urmariarazten.

du ad. Ipar. g.er. 'suntsiarazi'

urmariatu, urmaria, urmariatzen. *da/du*

ad. Ipar. g.g.er. 'suntsitu'

urnietar (herritarra)

uro iz. *Bos taurus primigenius*

urodelo iz. *Zool.*

uroilanda iz. *Porzana sp.*

uroilo iz. *Gallinula sp.*

urologia iz. *Med.*

urologo

urontzi

uros izond. *Ipar. 'zoriontsua'*

uroski adlag. *Ipar.*

urostasun iz. *Ipar.*

urpe iz. [batez ere leku-denborazko kasuetan erabiltzen da]: *urpean; urpera; urpetik.*

urpekari

urpeko iz. 'itsaspekoa'

urpeko ontzi

urperatu, urpera/urperatu, urperatzen.

da/du ad.

urperatze iz.: *ontziaren azken bidaia, urperatze-tokiraino.*

urpetu, urpe/urpetu, urpetzen. *du* ad. 'urak estali, azpian hartu'

urra interj. *Bizk.* 'purra'

urraburu iz. *Sparus aurata*

urradura

urragarri

urraketa iz.: *Eliza biek urraketa gogorak jasan zituzten eta sekulako etena gertatu zen bien artean; bide-urraketari ekin zioten.*

urrako iz. *Ipar.* 'urratua, urradura'

urrakor

urraz, urraz, urrazten. *du* ad.

urraska adlag. 'urratsak eginez'

urraskal adlag. *Zub.* 'urrats bakoitzean': *urraskal behaztopatzen dira.*

urraspide iz. *g.er.* 'urratsa, ibilbidea'

urrats

urrats egin *Ipar.:* *neke bada neke, urrats egin mendia goiti.*

urratu 1, urra, urratzen. *du* ad.

urratu 2 iz.: *landareari urratu bat egin.*

urratzaile

urratze

urraulbeitiar (herritarra)

urrauldar (herritarra)

urraulgoitiar (herritarra)

urraza* e. **uraza**

urre iz.: *urrezko ezteiak.*

urre-bits edo **urre bits** *Bizk.* 'urre-xafla': *urre-bitsetan bizi* (aberats, oparotasunean bizi).

urrearrain iz. *Carassius auratus*

urrebotoi iz. *Ranunculus sp.*

urregile

urregin iz. *Bizk.* 'urregilea'

urregintza

urregorri iz. *Batez ere Bizk.* 'urrea'

urrelili iz. *Chrysanthemum sp.* *Sin.*

krisantemo

urrendu, urrent, urrentzen. *da/du* ad. *Zub.* 'bukatu, amaitu'

urrentze

urreria

urretsu izond. *Jas. g.er.* 'urrezkoa'

urretxindor iz. *Luscinia megarhynchos*

urretxori iz. *Oriolus oriolus*

urretxuar (herritarra)

urrezko izlag.: *urrezko ezteiak.*

urreztadura iz. *g.er.*

urreztatu, urrezta, urreztatzen. *du* ad.

urreztatzaile

urreztatze

urrezuri iz. *Batez ere Bizk.* 'zilarra'

urri 1 izond.

urri 2 iz. 'urtearen hamargarren hila'

urribelar iz. 'bibelarra, bigarren epaiko belarra'

urrieta iz. *Zub.* 'urria'

urrikalarazi, urrikalaraz, urrikalarazten. *du* ad. *Ipar.*

urrikaldu, urrikal, urrikaltzen. *da/zaio* ad. *Batez ere Ipar.* 'errukitu': *Jauna, urrikal zakizkit; nagusia urrikaldu zen mirabe hartaz.*

urrikalgaitz izond. *g.er.* 'errukigabea'

urrikalgarri izond. *Ipar.*

urrikalkizun pred. eta izond. *Zah.* 'urrikalgarria, errukarria'

urrikalkor izond. *Ipar.*

urrikalmen iz. 'errukia'

urrikalmendu iz. *Ipar.* 'errukia'

urrikalmendutsu izond. *Ipar.* 'errukiorra'

urrikaltasun iz. *g.g.er.* 'errukia'

urrikaltsu izond. *Goi.:* *Jainko urrikaltsua.*

urrikaltze

urrikari iz. *Ipar.* 'errukia'

urrikarri izond. 'errukarria'

urriki 1 iz. 'damua' 2 iz. 'errukia'

urriki izan. *du* ad. [*x- turik , x-tuaz , x- tua* moduko mendekoak onartzen ditu]: *ez dut urriki egungo lagunarekin ezkondurik* (nahiz *ezkonduaz , nahiz ezkondua*).

urrikigabe izond. 'errukigabea'

urrikitu, urriki/urrikitu, urrikitzen. 1 *da* ad. *Ipar.* eta *Naf.* 'damutu' 2 *da* ad. *Heg. g.er.* 'errukitu'

urrikitze

urril iz. h. **urri 2**

urrilo iz. 'mandragora'

urrin 1 1 iz. 'usain ona' 2 iz. 'usaina'

urrin 2* e. **urrun**

urrindatu, urrinda, urrindatzen. *du* ad.
Batez ere Ipar. 'lurrindu, usain gozoa hedatu'

urrindatze

urrindu, urrin/urrindu, urrintzen. *da/du* ad.
'kirastu, usain txarra hedatu'

urrineztatu, urrinezta, urrineztatzen. *du* ad.
'urrinez igurtzi'

urrineztatze

urringai

urrintsu izond. 'usain ona hedatzen duena'

urririk adlag. *Ipar.* 'doan'

urrisoro iz. *Ipar.* 'urribelarra, bibelarra'

urritasun

urritu, urri/urritu, urritzen. *da/du* ad.

urritx iz. *Russula cyanoxantha*

urritz* e. **hurritz**

urritze

urrixa izond. '(abere) emea'

urroztar (herritarra)

urru iz. *g.er.* '(hegaztien) urruma'

urruin iz. *g.er.* 'gutxiespena, destaina'

urruindu, urruin/urruindu, urruintzen. *du* ad.
g.er. 'gutxietsi'

urruingarri izond. *g.er.* 'arbuiaagarria, erdeinagarria'

urruma

urrumaka

urrumatu, urruma/urrumatu, urrumatzen.
du ad.

urrun 1 adlag.: *herritik urrun bizi da.* 2 izond.: *Ekialde Urruna.*

urrundik adlag.

urrunarazi, urrunaraz, urrunarazten. *du* ad.

urrundanik adlag. *Ipar.* 'urrundik'

urrundu, urrun/urrundu, urruntzen. *da/du* ad.

urrunkari izond. *Ipar. g.er.* 'urrun heltzen dena, helmen handikoa': *arma urrunkaria.*

urrunkor

urruntasun

urruntxo

urrunte

urrunxko

urruñar (herritarra)

ürüstoitarr (herritarra)

urruti 1 adlag. 2 izond.: *bazter urrutietatik zetozele.*

urrutian

urruti gabe

urrutira

urrutira gabe

urruti-min

urrutiratu, urrutira/urrutiratu, urrutiratzen.
da/du ad.

urrutitasun

urrutitu, urruti/urrutitu, urrutitzen. *da/du* ad.
g.er. 'urrutiratu'

urrutitxo

urrutixko

urrutizkin iz. *g.g.er.* 'telefonoa'

urruxa* e. **urrixa**

urtabe iz. [*urtabe ona, urtabe txarra* esapideetan erabiltzen da, 'uzta oneko urtea', 'uzta txarreko urtea' adieretan]

urtaldi iz. *Ipar.* 'urtabea'

urtar 1 izond. (uretako)

urtar 2 (herritarra)

urtarazi, urtaraz, urtarazten. *du* ad. *Ipar.:*
urtaraz ezazu gurina su ez-tian.

urtaro

urtarril

Urtats iz. *Ipar.* 'Urteberri eguna'

urtatu 1, urta, urtatzen. *du* ad. *Ipar.* 'busti, ureztatu'

urtatu 2 izond. *g.er.* 'urte askokoa'

urte iz.: *urte askoan! urte askotako!*

urte-sasoi edo **urte sasoi**

Urteberri

urtebete iz.: *urtebete pasatu zuen*

*Ameriketan. (*urtebete bat egon zen gaixorik e. urtebete egon zen gaixorik)*

urtebetetze

urtebi iz. (sagar mota)

urteburu

urtegi

urtekal adlag. *Zub.* 'urtero'

urtekari

urtekotu, urteko/urtekotu, urtekotzen. *du* ad.

urtekotze

urtemuga

urtero**urteroko****urtetsu**

urtetxo iz.: *bere urtetxoak ditu aitona horrek.*

urteurren**Urtezahar**

urtika adlag. *Bizk.* 'jaurtiz' (*harri-urtika, birao-urtika* bezalakoetan erabiltzen da, bigarren osagai gisa)

urtoki iz.**urtsu**

urtu, ur/urtu, urtzen. *da/du* ad.

urtukor* e. **urkor**

urtume iz. 'urteko umea'; 'urteko adarra'

urtxakur 1 iz. 'arrantzaleei txalupako lanetan laguntzen dien txakurra' 2 iz. 'igaraba'

urtxintxa iz. *Sciurus sp. Sin.* **katagorri**

urtxori iz. *g.er.* 'buztanikara'

urtzaile**urtze**

urtzi* e. **ortzi**

urtzintz iz. *Ipar.* 'usina, doministikua'

urubi 1 iz. *Strix aluco.*

uruguaitar (herritarra)

uruktar (herritarra)

urxapal iz. *Zub.* 'usapala'

urxuri iz. *Ipar.* 'gernua, pixa'

urxuria egin

urzain iz. *Batez ere Ipar.*

urzainkiar (herritarra)

urzale

urzo iz. *Ipar.* h. **uso**

usadio

usagari iz. *Nigella sativa*

usaia iz. *Ipar.* eta *Naf.*

usaian**usaiako****usaimen**

usain iz.: *usaina bota; usaina hartu; usaina aditu.*

usain-belar edo **usain belar****usain egin**

usaindu, usain/usaindu, usaintzen. 1 *da* ad.

'usain txarreko bihurtu' 2 *du* ad.

'usnatu, usain egin'

usaindun**usaingabe****usaingarri****usainka****usaintsu****usakume****usantza**

usapal iz. *Streptopelia turtur*

usategi

usatortola iz. *Heg. g.er.* 'usapala'

usatu, usa, usatzen. 1 *du* ad. 'erabili' 2 *da* ad. *Zah.* 'ohitu'

usin iz. 'doministikua, urtzintza'

usin egin**usin eragin**

usmo 1 iz. *g.er.* 'usna' 2 iz. *g.er.* 'susmoa'

usna iz. *Ipar.*

usnaka adlag. 'usainka'

usnarazi, usnaraz, usnarazten. *du* ad.

usnatu, usna/usnatu, usnatzen. *du* ad.

usnatze

uso iz. *Columba sp.:* *uso-pasea.*

uso-tortoil *Ipar.* 'usapala'

usoki

usomando iz. 'pagauso'

usozale

uspel 1 iz. *Ipar.* 'ubela'

uspel 2 iz. *Ipar.* 'ospela, laiotza'

uspeldu, uspel/uspeldu, uspeltzen. *du* ad. *Ipar.* 'ubeldu'

uspeldura**uspelgune**

uste: *gizon adituen ustean premia handia denean; gerra bat iraungi ustean, beste handiago bat piztu zuen.*

uste izan**uste on****ustez**

ustez eta: *hiri handietara doaz, ustez eta han jaun handi izango direla; ustez eta laster irekiko zuten, beha egon gara.*

ustebide iz. *g.er.*

ustekabe**ustekabean****ustekabeko****ustekaberik**

ustekabez
ustekeria iz. *Ipar.*
ustekizun iz. *g.er.*
usteko izond.: *hutsak eta huts ustekoak.*
ustekunde iz. *Ipar. g.er.*
ustel 1 izond.
ustel 2 iz. 'musean-eta, partida batean irabazi den saioaren adierazlea'
ustelarazi, ustelaraz, ustelarazten. *du ad.*
usteldu, ustel/usteldu, usteltzen. *da/du ad.*
usteldura iz. *Ipar.*
ustelezin
ustelgaitz
ustelgarri izond. 'usteltzen duena':
materialismoa omen da munduaren ustelgarria.
ustelkeria
ustelkor
ustelkortasun
usteltasun
usteltze
ustetsu 1 izond. 'uste onekoa, uste onez bete': *maitasun apal, ustetsu eta saiatua.* 2 izond. 'harroa': *haserre gorritan nago atzerriko nazio ustetsuen aurka.*
ustezko izlag.: *ustezko laguna.*
ustiapen
ustiategi
ustiatu, ustia, ustiatzen. *du ad.*
ustiatze
usu 1 1 adlag. 'maiz, sarri' 2 izond.:
gertaera usuak; ile usua (ile ugaria).
usuan adlag. *Batez ere Zub.* 'usu'
usuenik
usu 2 iz. *Ipar.* 'zornea'
usuki *Ipar. g.er.* 'usu, maiz'
usurbildar (herritarra)
usuri iz. *Gip. g.er.* 'gernua, pixa'
usutasun
usutu, usu/usutu, usutzen. *da/du ad. Ipar.*
ut interj. *Bizk.* 'utikan': *ut hortik!; ut, ut, ut.*
utergar (herritarra)
utero iz. 'umetokia'
utikan
utikar (herritarra)
utilitarismo

utopia
utopiko
utzarazi, utzaraz, utzarazten. *dio ad.*
utzi 1, utz, uzten. *du ad.*
-ri utzi. *dio ad.* [*nor* kasurik gabea]:
erretzeari utzi dio.
utzi 2 izond.
utzietsi, utziets, utziesten. *du ad. Ipar.*
 'bertan behera utzi'
utziezin
utzikeria
uve iz. "'v" letraren izena'
uve bikoitz iz. "'w" letraren izena'
ux interj. *Bizk.* (etxeko abereak uxatzeko hitza)
uxadan iz. *Ipar. g.er.* 'izaina'
uxaldu, uxal, uxaltzen. *da/du ad.* 'zimeldu'
uxara iz. *Ipar.* 'beherakoa'
uxaratu, uxara/uxaratu, uxarazten. *da ad.*
Ipar. 'beherakoa izan'
uxarka
uxarrean
uxartu, uxar, uxartzen. *du ad. g.er.*
 'uxarrean jardun'
uxatu, uxa, uxatzen. *du ad.*
uxatzaile
uxer iz. *Ipar.:* *gure herriko jaun jujea, jaun uxerra eta jaun notarioa.*
uxo iz. *Adkor.* 'usoa'
uxter 1 izond. *Ipar.* 'samurra, beratza' 2 izond. *Ipar.* 'erraza'
uxtertu, uxter/uxtertu, uxtertzen. *da/du ad.*
Ipar. 'samurtu, beratu'
uxuetar (herritarra)
uzbekera (hizkuntza)
uzbekistandar (herritarra)
uzbeko (etnia-izena)
uzi iz. *Bizk. g.g.er.* 'grina, irrika'
uzkailarazi, uzkailaraz, uzkailarazten. *du ad. Ipar.*
uzkaili, uzkail, uzkailtzen. *du ad.* 'irauli'
uzkaldu, uzkal, uzkaltzen. *du ad. g.er.*
 'lotu, estekatu'
uzker iz. *Bizk.* eta *Ipar.* 'puzkerra'
uzkertu izond.
uzki
uzkin iz. 'hondarra'

uzkinaxo iz. *Ipar. Garrulus glandarius*

Sin. eskinoso

uzkorno iz. *Anat.*

uzkur

uzkur egin

uzkurdura

uzkurgarri

uzkurka

uzkurkeria

uzkurki

uzkurkor

uzkurraldi

uzkurtasun

uzkurtu, uzkur/uzkurtu, uzkurtzen. *da/du*
ad.

uzkurtze

uzta

uztai

uztail

uztailari iz. 'arkularia'

uztaldi iz.

uztao iz. *Bot. Rumex sp.*

uztapiku iz. ' *Ficus carica* -ren fruitua'

uztar iz. *Ipar.* 'ostikoa'

uztar-behi

uztar-idi

uztardura

uztargi iz. 'ostadarra'

uztargile

uztargintza

uztariztar (herritarra)

uztarka iz. *Ipar.* 'ostikoka'

uztarkari izond. *Ipar.* 'ostikolaria'

uztarkide

uztaro

uztarpe iz.: *uztarpean, uztarpeko,*
uztarpetik.

uztarperatu, uztarpera/uztarperatu,
uztarperatzen. *du* ad.

uztarpetu, uztarpe/uztarpetu, uztarpetzen.
du ad.

uztarrarazi, uztarraraz, uztarrarazten. *dio*
ad.

uztarri

uztarri motz

uztarroztar (herritarra)

uztartu, uztar/uztartu, uztartzen. *du* ad.

uztartze

uztatu, uzta/uztatu, uztatzen. *du* ad. *Ipar.*
g.er. 'uzta bildu'

uzte

uztondo iz. *Sin. galondo*

v 1 iz. 'euskal alfabetoaren hogeita
hirugarren letra' 2 *Elektr.* (maiuskulaz
idatzia; *volt* unitatearen ikurra) 3
Kim. (maiuskulaz idatzia; banadioaren
ikurra)

vaduztar (herritarra)

valletar (herritarra)

valtierrar (herritarra)

vanuatuar (herritarra)

varsoviar (herritarra)

vatikanoar (herritarra)

vedette

vediko (hizkuntza)

vendera (hizkuntza)

venezuelar (herritarra)

venus iz. (emakumea irudikatzen duen
eskultura mota)

verismo iz. *Liter.*

versus

vianar (herritarra)

vibrato iz. *Mus.*

victoriar (herritarra)

vienar (herritarra)

vientiandar (herritarra)

vietnamdar (herritarra)

vietnamera (hizkuntza)

villamayortar (herritarra)

villanuevar (herritarra)

villatuertar (herritarra)

vilniustar (herritarra)

vodka

volapük (hizkuntza)

volt

voltaiko izond. *Elektr.:* arku voltaikoa.

voltmetro

voyeur

w 1 iz. 'euskal alfabetoaren hogeita
laugarren letra' 2 *Fis.* (maiuskulaz
idatzia; *watt* -en ikurra) 3 *Kim.*
(maiuskulaz idatzia; *wolfram* -en
ikurra)

walkie-talkie

- walkiria**
walkman
washingtondar (herritarra)
waterpolo
watt
wattmetro
weber iz. *Fis.*
wellingtondar (herritarra)
western
whiski
whiskitegi
windhoektar (herritarra)
windsurf
woleaiera (hizkuntza)
wolfram
wolofera (hizkuntza)
x iz. 'euskal alfabetoaren hogeita bosgarren letra'
X izpi (pluralean erabiltzen da, eta x maiuskularekin)
xabal izond. *Adkor.* 'zabala'
xabalina
xabiartar (herritarra)
xabiroi iz. *Fam. Trachinidae.*
xaboi
xaboiontzi iz.
xabor 1 iz. *Ipar. Adkor.* 'zaborra' 2 izond. *Zub.* 'hauskorra'
xafla
xaflagarri izond. 'xafla daitekeena'
xaflagarritasun
xaflatu, xafla/xaflatu, xaflatzen. *du* ad.
xagu* e. **sagu**
xaguxar* e. **saguzar**
xah iz. (Persiako)
xahako iz. *Ipar.* 'zahatoa'
xahal* e. **txahal**
xahar izond. *Adkor.*
xahu izond. *Ipar.* 'garbia'
xahu naiz, **xahu gara** 'galdua naiz; galduak gara'
xahuarazi, xahuaraz, xahuarazten. *dio* ad.
xahubide
xahugarri
xahuki
xahupen
xahutasun
- xahutu**, xahu/xahutu, xahutzen. 1 *du* ad. *Ipar.* eta *Naf.* 'garbitu' 2 *du* ad. 'eralgi, gastatu' 3 *du* ad. *Ipar.* 'suntsitu, hondatu'
xahutzaile
xahutze
xai iz. *Ipar. g.er.* 'sotoa, upategia'
xainda* e. **txanda**
xake
xake-joko
xake-mate
xakel iz. *Gip.* 'igela'
xakelari
xakur iz. *Lap.* eta *Naf. Adkor.*
xalant 1 iz. *Ipar.* 'txanela'
xalant 2 iz. 'galaia'
xalantzain
xalantzaingo
xalo
xaloki
xalotasun
xalupa* e. **txalupa**
xaman iz.
xamanismo iz.
xamar 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'jantzia'
xamar 2 adlag. *Adkor.* 'samarra'
xamardun iz. *Ipar.* 'xamarra janzten duena'; 'baserritarra'
xamur izond. *Adkor.* 'samurra'
xanda* e. **txanda**
xanfarin izond. *Ipar.* 'buru-arina'
xango 1 iz. *Ipar.* 'txanka (karta)'
xango 2 iz. *Ipar. Adkor.* 'zangoa'
xangre iz. *Ipar.* 'minbizia'
xangrin iz. *Ipar.* 'atsekabea'
xano* e. **txano**
xanpain
xanpu
xantaia
xantostar (herritarra)
xantre iz. *Ipar.* 'eliz kantaria'
xantza iz. *Ipar.* 'zoria, zortea'
xapel* e. **txapel**
xar* e. **txar**
xara* e. **txara**
xaramela iz. *Ipar.*

xaramelatu, xaramela/xaramelatu,
xaramelatzen. *du ad. Ipar.*
xaratila* e. **txaratila**
xarbo iz. *Ipar. Adkor.* 'zarboa'
xarbot iz. *Ipar.* 'ezkaia'
xardina iz. *Ipar. eta Naf. Adkor.* 'sardina'
xare iz. (pilota-jokoa)
xaribari
xarlango iz. *Ipar.* 'erbi-txakurra'
xarma 1 iz. *Ipar.*
xarmadura iz. 'lilura, liluramendua'
xarmagarri izond. *Ipar.*
xarmanki adlag.
xarmant izond. *Ipar.*
xarmatu, xarma/xarmatu, xarmatzen. *du ad. Ipar.*
xarmatzaile izond. *Ipar.*
xarpa iz. *Ipar.* 'ehunezko zerrenda zabala':
hautetsien xarpa.
xarrantxa* e. **txarrantxa**
xartatu* e. **txertatu**
xartel* e. **txartel**
xarto* e. **txerto**
xatar iz. 'oihala'
xaxari iz. *Ipar.*
xaxatu, xaxa, xaxatzen. *du ad. Heg.*
xazi iz. *Ipar.* (baratzezaintzakoa)
xedapen
xedarratu, xedarra, xedarratzen. *du ad. Ipar.* 'inausi, murriztu'
xedarri* e. **zedarri**
xedatu, xeda, xedatzen. *du ad.*
xedatzaile izond. *Zuz.:* erabakiaren zati
xedatzailea.
xedatze
xede
xedera iz. *Ipar. Jas.* 'lakioa, artea'
(Iparraldekoa edo jasoa da baina ez
biak batera)
xehagailu
xehakapen
xehakarazi, xehakaraz, xehakarazten. *du ad.*
xehakatu, xehaka, xehakatzen. *du ad.*
xehakatze
xeharazi, xeharaz, xeharazten. *du ad.*
xehatu, xeha, xehatzen. *du ad.*

xehatzaile**xehatze**

xehe 1 1 izond. 'gorabehera txikikoa': *harri xeheak.* 2 izond. 'zehatza': *azalpen aberatsa eta xehea.* 3 izond.: *letra xehea* (minuskula).

xehe-xehe izond. eta batez ere adlag.

xehe 2 iz. [mugaturik erabilia] 'diru xehea':
xehea bihurtu; emak xehea.

xeheka adlag. *Zub.* 'kopuru txikitán (erosi, saldu)'

xehekeria**xeheki**xehela* e. **xeila**

xeheria iz. *Ipar.* 'gauza xeheen multzoa'

xehero adlag. *Ipar. Zah.* 'xeheki'

xeheroki adlag. *Ipar. g.er.* 'xeheki'

xehetasunxehetu* e. **xehatu**

xeila iz. *Ipar.* 'kereta'

xeke iz. 'buruzagi arabiarra'

xelebre izond. *Heg. Herr.*

xelebrekeria iz. *Heg. Herr.*

xemeindar (herritarra)

xenda iz. *Naf. eta Zub.*

xendra iz. *Ipar.* 'bidezidorra'

xenofobia

xenofobo izond.

xenon iz. *Kim.*

xentimo iz. *Heg. Adkor.*

xerka adlag. *Ipar.* 'bila'

xerkatu, xerka/xerkatu, xerkatzen. *du ad.*

xerlo iz. *Ipar. Zah.* 'ile-sorta'

xerografia iz.

xerpa**xerra**

xerrada iz. *Gip.* 'xerra'

xerraka

xerrama iz. *Ipar. eta Naf. Adkor.*

xerrenda* e. **zerrenda**

xerri iz. *Ipar. eta Naf. Adkor.*

xertatu* e. **txertatu**

xerto* e. **txerto**

xexto iz. *Gip. g.er.* 'saskia'

xextra iz. 'eztabaida, kalapita'

xhosera (hizkuntza)

xibarta iz. *Megaptera novaeangliae.*

xiberera iz. h. **zuberera**
xiberotar izlag. eta iz. h. **zuberotar**
xidor iz. *Adkor.* g.er. 'zidorra'
xifritu, xifri, xifritzen. *da/du ad. Ipar.*
 'kezkatu, larritu, bere onetik atera'
xigor* e. **txigor**
xiismo
xiita
xikigarri* e. **txikigarri**
xikiro* e. **zikiro**
xilibitu* e. **txilibitu**
xilina* e. **txilin**
xilintxa iz. *Ipar.* 'txilina'
xilofono
xilografia
ximaur* e. **simaur**
ximel izond. *Adkor.* 'zimela'
ximeleta* e. **tximeleta**
ximen izond. *Ipar.* 'txukuna, garbia'
ximenki adlag. *Ipar.*
ximiko iz. *Ipar.* eta *Naf. Adkor.* 'zimikoa'
ximino* e. **tximino**
ximist* e. **tximista**
ximitx* e. **zimitz**
ximixta iz. *Lap.* eta *Naf. Adkor.*
ximur izond. eta iz. *Adkor.* 'zimurra'
xinaurri iz. *Lap.* eta *BNaf.* 'inurria'
xinaurritegi* e. **inurritegi**
xingar iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'urdaiazpikoa'
xingarki
xingola
xingolarrain iz. *Cepola macrophthalmia*
xinple izond. *Adkor.*
xintximari iz. *Ipar.* 'izaina'
xipa* e. **txipa**
xipi* e. **txiki**
xiri iz. *Adkor.* 'ziria'
xirimiri* e. **zirimiri**
xirimola iz. *Ipar. Adkor.* 'zirimola'
xiringa
xiringatu, xiringa/xiringatu, xiringatzen.
du ad.
xirio iz. *Ipar.* 'kandela'
xirla* e. **txirla**
xirmi-xarma iz. *Ipar.* 'aztikeria'
xirribika iz. *Ipar.*
xirrika* e. **txirrika**

xirringa* e. **txirringa**
xirripa iz. *Batez ere Ipar.:* zelaian zehar
doan ur-xirripa.
xirula* e. **txirula**
xisma* e. **zisma**
xispildu* e. **zizpildu**
xistera 1 iz. (pilota-jokoetako tresna)
xistera 2 iz. *Heg.* (kapela mota)
xisteradun izond. *Heg.*
xisteragile
xistu* e. **txistu**
xit* e. **txit**
xita* e. **txita**
xitu, xit, xitzen. *du ad. Ipar. Zah.* 'gainditu'
xixa* e. **ziza**
xixare iz. h. **zizare**
xixel iz. *Teknol.*
xixelaketa
xixelatu, xixela/xixelatu, xixelatzen. *du ad.*
xixpa iz. *Ipar. Adkor.* 'zizpa'
xixt 1 iz. *Ipar. g.er.* 'mementoa, une
 laburra' 2 adlag. 'unetxo batean'
xixta iz. *Adkor.* 'zizta'
xixtako* e. **zixtako**
xo interj. *Ipar.* 'ixo'
xoil* e. **txoil**
xoko iz. *Ipar. Adkor.* 'zokoa'
xokolate* e. **txokolate**
xolarre* e. **txolarre**
xomorro iz. *Heg. Adkor.* 'zomorroa'
xopa* e. **txopa**
xoragarri izond. *Ipar. Adkor.* 'zoragarria'
xoratu, xora, xoratzen. *da/du ad. Ipar.* eta
Naf. Adkor.
xori* e. **txori**
xoro izond. *Ipar. Adkor.* 'zoroa'
xorrotx izond. *Ipar.* eta *Naf. Adkor.*
 'zorrotza'
xorta iz. *Ipar.* '(likidoekin) apur bat'
xortaka
xorte iz. *Ipar.* 'zozketa'
xotx iz. *Lap.* eta *BNaf. Adkor.* 'zotza'
xoxo iz. eta izond. *Adkor.*
xuhur izond. 'zikoitza, zekena'
xukadera iz. 'eskuzapia'
xukagarri
xukapaper

xukarazi, xukaraz, xukarazten. *dio* ad.
xukatu, xuka, xukatzen. *du* ad.
xukatzaile
xuko adlag. *Ipar.* 'lehor, agorturik'
xularme iz. *g.g.er.* 'poroa'
xume
xumetasun
xumetu, xume/xumetu, xumetzen. *da/du*
 ad.
xurgagailu
xurgapen
xurgatu, xurga, xurgatzen. *du* ad.
xurgatzaile
xurgatze
 xuri* e. **zuri**
xurrupe iz. *Adkor.* 'zurrupe, hurrupe'
xurrupe, xurrupe/xurrupe,
 xurrupezen. *du* ad. *Adkor.* 'zurrupe,
 hurrupe'
xut izond. eta adlag. *Ipar. Adkor.* 'zut'
xuxen izond. *Ipar.* eta *Naf. Adkor.* 'zuzena'
xuxurla
xuxurlaka adlag.
xuxurlari
xuxurlatu, xuxurla/xuxurlatu, xuxurlatzen.
du ad.
 y iz. 'euskal alfabetoaren hogeita seigarren
 letra'
yangondar (herritarra)
yanki
yapera (hizkuntza)
yarda
yarendar (herritarra)
yate iz. 'laketontzia'
yemendar (herritarra)
yen
yeti
yiddish
yoga
yogi
 yogur* e. **jogurt**
yuppie
 z iz. 'euskal alfabetoaren hogeita
 zazpigarren letra'
zabal
luze-zabal

zabalagotu, zabalago/zabalagotu,
 zabalagotzen. *du* ad.
zabalaldi iz. *g.er.*
zabalarazi, zabalaraz, zabalarazten. *du* ad.
zabaldegi
zabaldi
zabaldu, zabal/zabaldu, zabaltzen. *da/du*
 ad.
zabal-zabal egin
zabaldura iz. 'zabaltzea eta zabaltzearen
 ondorioa'
zabalera
zabalgarri
zabalgune
zabalik
zabal-zabalik
zabalketa iz. *g.er.* 'zabalpena'
zabalki
zabalkor
zabalkote
zabalkunde
zabalkuntza
zabalpen
zabaltasun
zabaltoki iz. *Gip. g.er.: Magdalenako*
zabaltokian.
zabaltza iz. 'eraikin baten estalki laua'
zabaltzaile
zabaltzar (herritarra)
zabaltze
 zabalune* e. **zabalgune**
zabar
zabarkeria
zabarki
zabarrarazi, zabarraraz, zabarrarazten. *du*
 ad.
zabartasun
zabartu, zabar/zabartu, zabartzen. *da* ad.
zabor
zabor-bilketa edo **zabor bilketa**
zabor-biltzaile edo **zabor biltzaile**
zaborreria
zaborrontzi
zabortegi
zabu iz. 'kulunka'
zabu egin
zabuka

zabukatu, zabuka/zabukatu, zabukatzen.
da/du ad. g.er.

zadorlari iz. *g.g.er.* 'idazkaria'

zafiro

zafla iz. *Ipar.* 'zaflakoa'

zaflada

zaflako iz. *Ipar.* 'masailekoa'

zaflakoka

zaflatu, zafla/zaflatu, zaflatzen. *du ad.*
Batez ere Zub. 'masaileko (leun) bat eman'

zafra iz. *Ipar. eta Naf.* 'jipoia'

zafrika

zafraldi

zafratu, zafra/zafratu, zafratzen. *du ad.*
Ipar. eta Naf. 'jipoitu'

zagita iz. *Ipar. Zah. g.er.*

zagitatu, zagita/zagitatu, zagitatzen. *du ad.*
Ipar. Zah. g.er.

zagrebar (herritarra)

zahagi

zahar

zahar-etxe edo **zahar etxe**

zahar-hitz edo **zahar hitz**: *zahar-hitzak, zuhur-hitzak.*

zaharraren zaharrez

zaharretan

zaharrez adlag.: *lehoia zaharrez hil da.*

zahar-sari *g.er.* 'pentsioa, erretiroa'

zaharberrikuntza

zaharberritu, zaharberri, zaharberritzen.
du ad.

zaharberritzaile

zaharberritze

zahardade iz. *Gip.* 'zahartzaroa'

zahargarri izond.: *hotz larregia, zaharren hilgarria eta gazteen zahargarria.*

zaharkeria

zaharkin iz.: *antzinako zaharkinak.*

zaharkitu, zaharki, zaharkitzen. *da ad.*

zaharkote izond. eta iz.

zaharmindu, zaharmin, zaharmintzen.
da/du ad. Ipar. 'olioak-eta zahar-kutsua hartu'

zaharo iz. 'makila, zigorra'

zaharoztatu, zaharozta, zaharoztatzen. *du ad.* 'zigortu, makilatu'

zaharreri iz. (gaixotasuna)

zaharrerria iz. 'zaharrak, zaharren multzoa'

zahartasun

zahartu, zahar/zahartu, zahartzen. *da/du ad.*

zahartza iz. *g.g.er.* 'zahartzea, zahartzaroa'

zahartzapen iz. *Teknol.*

zahartzaro

zahartze

zaharzale

zahato

zahi 1 iz.: *zahietan zuhur, irinetan ero.* 2 iz.: *buruko zahia.*

zahitsu

zai* e. **zain**

zaia iz. *Ipar.* 'gona'

zaiaspiko

zail 1 izond. 'nekez urratzen dena' 2 izond. 'samurra ez dena': *haragi zaila.* 3 izond. 'erraza ez dena'

zaildu, zail/zaildu, zailtzen. *da/du ad.*

zailki

zailtasun

zailtxo izond. 'aukeran zailegia'

zailu 1* e. **zalu**

zailu 2* e. **zoli**

zain 1 iz.: *haritz baten zainak; nire zainetako odol guztia; zainak indartsuak dituen harri-jasotzailea.*

zain 2 iz. *g.g.er.* 'zaintzailea': *ni ote naiz ene anaiaren zaina?*

zain 3 adlag.

zain egon

zainarazi, zainaraz, zainarazten. *dio ad.*

zainart *Ipar.* 'kementsua, indartsua'

zainartatu 1, zainarta, zainartatzen. *du ad.*
Ipar. 'bihurdura bat izan': *uste nuen zangoa hautsi nuela, halere ez dut zainartatu baizik.*

zainartatu 2 iz. 'zaintiratua'

zain-belar edo **zain belar** *Plantago major*
Sin. plantain

zainbide iz. *g.er.*

zainbihurtu 'zaintiratua'

zaindari

zaindaritza

zaindegi

zaindu, zain/zaindu, zaintzen. *du* ad.: *zain ezazu zeure burua.*

zaineldu 'arranpa, karranpa'

zaingabetu, zaingabe, zaingabetzen. *da/du* ad. *Ipar. g.er.* 'indargabetu'

zaingela

zaingo

zaingorri *Bot.*

zainildu, zainil, zainiltzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'ahuldu, indargabetu'

zainketa

zainpe iz. *g.er.* 'zaintza'

zainpeko

zaintiratu

zaintsu

zaintza

zaintzaile

zaintzailtza

zaintze

zainzuri

zakar 1 iz.: *zakarretara bota.*

zakar 2 izond.: *hizkera zakarra.*

zakarkeria

zakarki

zakarraldi

zakarrerria iz. 'zakar-pila'

zakarrontzi

zakartasun

zakartegi

zakartsu

zakartu, zakar/zakartu, zakartzen. *da* ad.

zakatz

zakel* e. **xakel**

zakil

zakote

zaku

zakuka

zakukada

zakuki iz.: *zakukia zeraman soinean, eta gainetik alargun-jantzia.*

zakur iz. *Lap.* eta *Naf.* 'txakurra'

zakurkeria* e. **txakurkeria**

zakurki* e. **txakurki**

zakurkume* e. **txakurkume**

zakurtegi* e. **txakurtegi**

zakurtzar

zakuto

zakutxo

zalamandrana iz. *Ipar. Lgart.*

zalantza

zalantzan

zalantzakor

zalantzaldi

zalantzati

zalantzatu, zalantza/zalantzatu, zalantzatzen. *da* ad.

zalaparta

zalapartaka

zalapartari

zalapartatsu izond.

zalapartero izond. *Heg. Beh.* '(gizonezko) zalapartaria'

zaldabai iz. 'panderoa'

zaldain iz. 'oinezkoentzako zubixka edo igarobidea'

zaldale

zaldaleak irabazi '(astoa) lurrean iraulkatu' *Sin. garagarrak irabazi*

zaldar iz. (pertsonek larruazaleko gaitza)

zaldi

zaldi-azienda edo **zaldi azienda**

zaldi-baba edo **zaldi baba** *Ipar.* (baba mota)

zaldi-orrazi edo **zaldi orrazi**

zaldibartar (herritarra)

zaldibiar (herritarra)

zaldiketa iz. 'zaldiz ibiltzea'

zaldiko

zaldiko-maldiko

zaldikume

zaldiño

zalditegi

zalditeria iz.: *karlisten zalditeria.*

zaldito iz. *Bizk.* 'zaldi handia'

zalditxo iz. 'zaldi txikia'

zaldizain

zaldizko iz.: *oinezkoak eta zaldizkoak.*

zaldun

zaldun-inaute edo **zaldun inaute**

zalduneria iz. 'zaldunen gizarte-maila'

zaldungo iz. 'zalduntza'

zalduntxo iz.: *Azkoitiko zalduntxoak.*

zalduntza

zalduondar (herritarra)

zale 1**zalearazi**, zalearaz, zalearazten. *du ad.***zalegarri** izond. *g.g.er.***zalekeria****zaletasun****zaletu**, zale/zaletu, zaletzen. *da/du ad.*zalge* e. **zalke****zalgiztar** (herritarra)**zalgurdi****zali****zalikada** iz. *Heg. Sin. zalitara***zalitara** iz. *Ipar. Sin. zalikada***zalke** iz. *Vicia sativa***zallar** (herritarra)**zaltoki** iz. 'zela'**zaltuts** adlag. *Ipar. 'zaltokirik gabe'***zalu** izond. *Ipar. 'arina, lasterra': haizea bezain zalua badarama lasterra.***zaluarazi**, zaluaraz, zaluarazten. *du ad.**Ipar.*zalui* e. **zalu****zaluki** adlag. *Ipar.***zalurik** adlag. *Ipar.***zalutasun** iz. *Ipar.***zalutu**, zalu/zalutu, zalutzen. *da/du ad.**Ipar. 'malgutu, arindu'***zaluxko** adlag. *Ipar.***zama****zamagarri****zamaka****zamaketa****zamaketari****zamalan****zamaldun** iz. *Ipar. Zah.***zamalkatu**, zamalka, zamalkatzen. *da ad.**Ipar. 'zaldiz ibili': astean bizpahiru aldiz zamalkatzen gara mendi aldera.***zamalko** iz. *Ipar. eta Naf. g.er.*

'zaldikumea'

zamaltzain**zamar 1** iz. 'jantzi lodia, iletsua, beste jantzien gainean jartzen dena'**zamar 2** iz. *Bizk. 'izpia'; 'zakarra'***zamar 3** iz. *Ipar. 'ilea'***zamar 4** iz. *Ipar. g.er. 'karramarroa'***zamargin****zamari****zamategi** iz. '(itsasontzietako) biltegia'**zamatu**, zama/zamatu, zamatzen. *du ad.***zamatzaile****zamatze****zamau** iz. *Bizk. 'mahai-zapia'***zamaxka****zambar** (herritarra)**zamo** iz. 'karpa (arraina)'**zamudiotar** (herritarra) *Sin. zamudioztar***zamudioztar** (herritarra) *Sin. zamudiotar***zamuka 1** iz. *Ipar. 'bastaren azpiko*babesgarria': *zamuka gainean basta. 2*iz. *Ipar. 'espartzua'***zanbo** izond. eta iz. 'Ameriketako gurasoak

bata beltza eta bestea bertako indiarra

dituen gizakia'

zanbranar (herritarra)**zanbro 1** iz. 'larruazaleko urradura edoerredura': *zanbroak sortzeraino**zigortu. 2* iz. 'arbiaren gaitza'**zanbrotu**, zanbro/zanbrotu, zambrotzen.*da/du ad.***zanbulu 1** iz. 'zabu egitea, kulunkatzea' 2

iz. 'zabua, kulunka'

zanbulu egin edo **zanbuluak egin****zanbuluka****zanga 1** iz. *Sula bassana***zanga 2** onomat.: *zanga-zanga edan.***zanga 3** iz. 'erreten luzea'**zangalatrau 1** adlag.: *zaldi baten gainean**zangalatrau. 2* iz.: *horrelako**zangalatrau nabarmenik ez da**gertatzen inoiz. Etxeparegan.***zangaluze****zangar 1** iz. *Ipar. eta Naf. 'oinaren eta*

belaunaren arteko zangoaren zatia'

zangar 2 izond. 'ausarta, bihoztuna'**zangarte** iz. *g.er. 'zangoztraba'***zangarteka****zango****zango-luze** edo **zangoluze****zango-makur** edo **zangomakur** *Ipar.*eta *Naf.***zango-mehe** edo **zangomehe** *Ipar.*eta *Naf.***zango-motz** edo **zangomotz** *Ipar. eta**Naf.***zangokari** izond. *Ipar.*

zangoluze edo **zango-luze** izond.
zangomakur edo **zango-makur** izond.
Ipar. eta Naf.
zangomehe edo **zango-mehe** izond. *Ipar. eta Naf.*
zangomotz edo **zango-motz** izond. *Ipar. eta Naf.*
zangopilatu, zangopila, zangopilatzen. *du ad. Ipar.*
 zangorri* e. **zaingorri**
zangoztraba
zangozar (herritarra)
 zangurru* e. **txangurru**
zank adlag. *Ipar.* 'bat-batean'
zankez adlag. 'bat-batean'
zanka 1 iz. *g.er.* 'burdin haga, palanka'
zanpaka adlag. *Ipar. eta Naf.* 'kolpeka'
zinpako iz. *Ipar. eta Naf.* 'kolpea'
zinpakoka adlag. *Ipar. eta Naf. g.er.* 'kolpeka'
zinpaldi iz. *Ipar. eta Naf.*
zinpantzar iz. 'inauterietako lastozko irudia'
zinpateko iz. 'kolpea'
zinpatsu, zinpatsu, zinpatsen. 1 *du ad.* 'jo, jipoitu' 2 *du ad. Gip. g.er.* 'zapaldu'
zinpatsaile
zinpatsu-zinpatsu adlag. *Ipar. eta Naf.* 'etengabe'
zinpatsu-zinpatsu egin
 zinpatsu 1* e. **tanpez**
zinpatsu 2 adlag. *Ipar.* 'ahoz behera'
zintar izond. *Bizk.*
zintarkeria iz. *Bizk.*
zintzo iz. *Bizk.* 'irrintzia'
zintzoka
zintzolari
zintzu iz. 'seinalea, aztarna'
zintzu iz.: *ile-zintzu* (ile multzoa).
zintzaburu
zintzaka adlag. *Batez ere Ipar.* 'zapalduz, sakatuz'
zintzal
zintzalda 1 iz. 'eskailera-maila' 2 iz. 'apala, arasa'
zintzaldi iz. *Ipar. eta Naf.* 'zafraldia'
zintzaldu, zintzal/zintzaldu, zintzaltzen. *du ad.*
zintzalgailu

zintzalgarri
zintzalketa
zintzalkuntza
zintzaltzaile
zintzaltze iz.: *benetako zintzaltzea jendeak libertatetzat hartzen du.*
zintzar 1 iz. *g.er.* 'zaparrada'
zintzar 2 iz. *Ipar. g.er.* 'berroa, sasia'
zintzarazi, zintzaraz, zintzarazten. *du ad. Ipar.*
zintzarada
zintzarri iz. 'motrailua'
zintzarrote izond. *Bizk.* 'lodi eta garaiera txikikoa'
zintzart
zintzart egin
zintzart-eginarri
zintzartaka adlag. *Ipar.*
zintzartarazi, zintzartaraz, zintzartarazten. *du ad. Ipar.*
zintzartatu, zintzarta, zintzartatzen. *da ad. Ipar.* 'lehertu'
zintzarta
zintzarta-denda edo **zintzarta denda**
zintzartagin
zintzartagintza
zintzartari
zintzartatxo iz. 'zintzarta txikia'
 zintzartegi* e. **zintzarta-denda** edo **zintzarta denda**
zintzartila iz. *Heg. h.* **txapin**
zintzartu 1, zintzarta, zintzartzen. *du ad. Ipar. eta Naf.* 'zintzartu'
zintzartu 2 iz. *Heg.* 'larunbata'
zintzartaile iz. *Ipar. eta Naf.*
zintzartazo izond. *Bizk.* 'narrasa'
zintzartatz iz. *Buteo sp.*
zintzartero iz. (ore mota)
zintzartu
zintzarta 1 (masailekoaren onomatopeia) 2 (bat-batekotasuna adierazteko onomatopeia)
zintzartada
zintzartadako iz. 'zintzartada'
zintzartateko
zintzartazteko
zintzartu 1 iz. *Bufo bufo, etab.* (ornodun urlehortarra) 2 iz. *Lophius* (arraina)

zapokeria

zaporatu, zapora, zaporatzen. *du ad. Zah.*
g.er. 'ahogozatu'

zapore iz. 'ahogozoa'

zaporetsu

zapotz iz. *Bizk.* 'zipotza'

zapur iz. *Ipar.*

zaputz 1

zaputza hartu (*zaputza*
harrapatu ere erabiltzen da)

zaputzean egon**zaputz egin**

zaputz 2 iz. *Bizk.* 'lepondoa': *zaputzetik oratu; zaputzetik heldu; zaputzetik eduki.*

zaputzaldi

zapuzgarri izond. 'arbuigarria'

zapuzkeria**zapuzte****zapuzti**

zapuztu, zaputz/zapuztu, zapuzten. 1 *da*
ad. 'zaputza hartu' 2 *du ad.* 'arbuiaitu':
txoriak habia zapuztu du.

zaragar iz. *Batez ere Ipar.* 'hazteria'

zaragardun**zaragartsu**

zaragoila iz. *Zub.* (galtza mota)

zaraitzuar (herritarra)

zarakar iz. (larruazaleko gogorgune mota)

zarama iz. *Bizk.* 'zaborra'

zaramatika iz. *g.er.* 'nahaspila'

zaran iz. *Bizk.* 'saski handia'

zaran-belar edo **zaran belar** *Chelidonium majus*

zarangin

zarata: *zarata egin; zarata atera.*

zarataka

zaratamar (herritarra) *Sin.* **zaratamoztar**

zaratamoztar (herritarra) *Sin.* **zaratamar**

zaratatsu**zaratots**

zarauztar (herritarra)

zarba

zarbo 1 iz. *Gobius cruentatus*

zarbo 2 izond. *Bizk. g.er.* 'maltzurra'

zardai 1 iz. 'haga, makila luzea' 2 izond.
'liraina'

zarden izond. *Bizk.* 'zardaia, liraina'

zare iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'otarrea'

buru-zare *Naf.* 'saski handia'

zarear (herritarra)

zaregile iz. *Ipar.*

zaretara iz. *Ipar.:* *zaretara bat ogi.*

zargaldu, zargal, zargaltzen. *da/du ad.*
g.er.

zarika 1 iz. 'sahatsa, zumea' 2 iz. *Ipar.*
g.er. 'isatsa' *Cytisus scoparius*

zarma (hizkuntza)

zaroar (herritarra)

zarpa 1 iz. *Ipar. g.g.er.* 'sakela'

zarpa 2 iz. 'piltzarra, pilda': *zarpa zaharra.*

zarpail izond.

zarpaildu, zarpail/zarpaildu, zarpailtzen.
da/du ad.

zarpailkeria**zarpailki****zarpatsu**

zarpiatu, zarpia, zarpiatzen. *du ad.:* *pareta*
lehenik zarpiatu eta gero igeltsuztatu.

zarrada iz. *Batez ere Bizk.* 'zirrara'

zarradagarri

zarrakatu, zarraka, zarrakatzen. *da/du ad.*
Gip. 'arrakalatu'

zarrakazteluar (herritarra)

zarramiko iz. *Ipar.*

zarraparra iz. *Batez ere Bizk.* 'zarata'

zarrapo iz. 'atzaparkada'

zarrapoka

zarrasta iz. *Ipar.* 'urradura'

zarrastada iz. *g.er.* 'zarrasta'

zarrastaka

zarrastatu, zarrasta/zarrastatu,
zarrastatzen. *du ad. Ipar.* eta *Naf.*

zarratatu, zarrata, zarratatzen. *du ad. Gip.*
eta *Naf.* 'urratu'

zarratu 1, zarra, zarratzen. *du ad. Bizk.*

'itxi'; 'bildu, laburtu'; '(apustua) egin'

zarratu 2 izond. '(baso) sarria'

zart onomat.

zart egin**zirt edo zart**

zarta 1 1 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'klaska, zirtakoa'
2 iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'masailekoa,
ipurdikoa'

zarta 2 iz. *Bizk. g.er.* 'makila, zigorra'

zartada iz. *Heg.*
zartadura iz.: *oholetako zartadurak bikeaz itxi. Sin. zartatu*
zartagailu iz. *Ipar.* 'lehergailua'
zartagin
zartailu iz. 'zigortzeko tresna'
zartakatu, zartaka, zartakatzen. *du ad. g.er.*
zartako iz.
zartakoka
zartarazi, zartaraz, zartarazten. *du ad.: lehergailu bat zartarazi.*
zartateko
zartatu 1, zarta, zartatzen. 1 *da/du ad.* 'pitzatu, arrakalatu' 2 *da ad.* 'lehertu' 3 *du ad.* 'jo'
zartatu 2 iz. *Sin. zartadura*
zartatze iz. *Ipar.* 'leherketa'
zarzuela iz. (Espainiako opereta mota)
zata 1 iz. *Caprimulgus sp.*
zata 2 iz. 'oinetakoa'
zatar 1 iz. 'trapua'
zatar 2 izond. *Heg.* 'itsusia'
zatarkeria
zatarki
zatarto
zatartu, zatar/zatartu, zatartzen. *da/du ad.*
zati 1
zatiarazi, zatiaraz, zatiarazten. *du ad.*
zatibanatu, zatibana, zatibanatzen. *da/du ad.* 'barreiatu'
zatibanatze
zatibitu, zatibi/zatibitu, zatibitzen. *da/du ad.*
zatidura
zatiezin
zatigailu iz. *Teknol.*
zatigaitz
zatigarri izond. *Mat.*
zatigarritasun iz. *Mat.*
zatika adlag.
zaticako
zaticatu, zatika/zaticatu, zaticatzen. *da/du ad.*
zaticatzaile
zaticatze
zaticeta

zatici 1 iz. *Mat.* 2 iz. 'zati txikia'
zaticizun
zaticor
zaticu, zati/zaticu, zaticitzen. *du ad.*
zati-zati egin
zaticxo
zaticzaile
zaticze
zaticxa iz. *Ipar.*
zauli* e. **zalu**
zaunka 1 iz. 2 adlag.: *zaunka ari zen.*
zaunka egin
zaunkaz
zaunkaka
zaunkari
zaunkatu, zaunka/zaunkatu, zaunkatzen. *du ad.* 'zaunka egin'
zauri
zauritsu
zauritu, zauri/zauritu, zauritzen. *da/du ad.*
zauritze
zaurizatu, zaurizta, zaurizatzen. *da/du ad.* *Batez ere Ipar.* 'zauriz bete'
zaurtu, zaurt, zaurtzen. *da/du ad. Ipar.* 'zauritu'
zaurtzaile
zauskada iz. *Heg.* 'zirrara'
zazpi
zazpi eta erdian (karta-joko bat izendatzeko modua)
zazpitan adlag. 'zazpi aldiz'
zazpiehun
zazpiehuna banatz.: *zazpiehuna mila.*
zazpiehunaka adlag.
zazpiehungarren
zazpigarren
zazpihortz
zazpiki
zazpiko
zazpikote
zazpina banatz.: *zazpina mila.*
zazpinaka
zazpira banatz. *Ipar.* 'zazpina'
zazpirazka adlag. *Ipar. h. zazpinaka*
zazpiren
zazpisukalde izond. *Bizk. g.er.* 'bizkarroia'
zazpiurren

zazpizango iz. *Ipar. g.er.* 'ehunzangoa'
ze 1 iz. "'c" letraren izena'
ze hautsi iz. "'ç" letraren izena'
ze 2 1 Lgart. h. **ezen**; **zeren 2 Lgart.** h.
zer; **zein**
zealdo iz. 'zabua'
zealdoka
zeanuritar (herritarra) *Sin. zeanuriztar*
zeanuriztar (herritarra) *Sin. zeanuritar*
zebatu, zeba, zebaten. *du ad. Ipar.* 'hezi'
zeberioar (herritarra) *Sin. zeberioztar*
zeberioztar (herritarra) *Sin. zeberioar*
zebra iz. *Equus zebra*
zebra-bide edo **zebra bide**
zebu iz. *Bos indicus*
zedarri
zedarritu, zedarri/zedarritu, zedarritzen.
du ad.
zedarritzatu, zedarritzta, zedarritzatzen. *du*
ad. Ipar.
zeden 1 iz. *Dermestes maculatus*
zeden 2 iz. *Bizk.* 'pipia'
zedro iz. *Cedrus sp.*
zedula
zeelandaberritar (herritarra)
zefaliko izond. *Anat., Med.*
zefalokordatu iz. eta izond. *Zool.*
zefalopodo
zegamar (herritarra)
zegan adlag. [galdetzailea] *Bizk.*
 'zenbatean, zenbat dirutan': *zegan*
erosi dituzu oilaskoak?
zehakatu* e. **zehakatu**
zehaldi iz. *Ipar.* 'zafraldia'
zehapen iz. *Zuz.*
zehir: *zehir-galderak.*
-n zehir postpos.: *kalean zehir doaz.*
-tik zehir postpos. '-n zehir'
zehir-estilo
zehir-etzanean adlag. *g.er.* (batez ere
zehir etzanean egon esapidean
 erabiltzen da)
zehir-galdera *Hizkl.*
zehir-haize 'ipar-mendebaleko
 haizea'
zehirazi, zehiraz, zehirazten. *du ad.*
zehirbide

zehirbidez
zehirarka
zehirarkako
zehirarka-mehirarka
zehirarkaldi iz.
zehirarkale iz.
zehirarkatu, zehirarka/zehirarkatu,
 zehirarkatzen. 1 *da ad. g.g.er.*
 'alboratu': *astoa bidetik zehirarkatu zen.*
 2 *du ad.* 'zehirarka igaro'
zehiraro
zehirarraldatu, zehirarralda, zehirarraldatzen.
du ad.
zehirarrargi iz. eta izond.
zehirarretara
zehirarrola
zehiratu, zeha, zehatzen. 1 *du ad.* 'jipoitu' 2
du ad. Zuz. 'zigortu'
zehiratz
zehiratz-mehiratz
zehiratzaile
zehiratze
zehiratzezin
zehirazki
zehirazkiro
zehiraztapen
zehiraztasun
zehirazte
zehiraztu, zehiratz/zehiraztu, zehirazten. *du ad.*
zehiraztugabe
zehiraztugabetasun
zehirazte iz. *Ipar.* 'arra'
zehirazte iz. *g.g.er.* 'merkatua'
zehirazte izond.
zehirazte
zehirazte baino zehirazte... -ago
zehirazte ere
zehirazte nahi *Sin. zehirazte-nahi*
zehirazte nahi, zehirazte nahi, zehirazte nahi.
du ad.
 'zehirazte nahi behartu'
zehirazte nahi iz. *Zub. Zah. h. seinale*
zehirazte nahi, zehirazte nahi, zehirazte nahi.
da ad.
zehirazte nahi adlag. *Batez ere Gip.*
zehirazte nahiagoka iz. *g.er.*
zehirazte nahi *Sin. zehirazte nahi*
zehirazte nahi
zehirazte nahi
zehirazte nahi *Batez ere Bizk.* 'zehirazte'

zeinu 1 iz. *Batez ere Ipar.* 'ezkila'
zeinu 2 1 iz. 'keinua' 2 iz. 'ikurra, marka'
zeinutegi iz. *Batez ere Ipar.* 'kanpandorrea'
zekale iz. *Secale cereale*
zeken
zekendu, zeken/zekendu, zekentzen. *da/du* ad.
zekenkeria
zekenki
zekentasun
zekor
zekorketa
zekorki iz. 'zekorraren okela'
zela iz. 'zaldiaren gaineko jarlekua'
zelai iz. eta izond.
zelaidi
zelaigune
zelairatu, zelaira/zelairatu, zelairatzen. *da/du* ad. *Kirol.*
zelaitu, zelai/zelaitu, zelaitzen. *du* ad. 'lautu, berdindu'
zelako 1 izlag. *Bizk.* 'nolakoa'
zelan adlag. [galdetzailea] *Bizk.* 'nola'
zelan edo halan *Bizk.* 'nola edo hala'
zelan halan *Bizk.* 'nola hala'
zelan... halan... *Bizk.* 'nola... hala...'
zelanbait adlag. *Bizk.* 'nolabait'
zelanbaiteko izlag. *Bizk.* 'nolabaitekoa'
zelata
zelatan
zelatan egon
zelatan ibili
zelataka adlag. *Bizk. g.er.* 'zelatan'
zelatari
zelataritza
zelatatu, zelata/zelatatu, zelatitzen. *du* ad.
zelatu, zela/zelatu, zelatzen. *du* ad. 'zela jarri'
zelenteratu iz. *Zool.*
zelo 1 1 iz. *Ipar. Zah.* 'kartsutasuna' 2 iz. *Heg. Zah.* 'arreta'
zelofan
zeloma iz. *Biol.*
zelomiko izond. *Biol.*
zelote iz. *Hist.* (Israelgo alderdi politiko-erlijioso bateko kidea)
zelta

zeltiberiera (hizkuntza)
zelula
zelulabakar
zelular izond.
zeluloide
zelulosa
zema iz. 'mehatxua'
zema egin *g.g.er.* 'mehatxu egin'
zemaika
zemaitu, zema/zemaitu, zemaitzen. *du* ad.
zemaitzaile
zemendi iz. *Bizk.* 'azaroa'
zementita iz. *Metal.*
zementu
zen 1 [mugatua]: *gure aita zenak esaten zuenez; ene bi anaia zenek erran zutena.*
zen 2 iz. *Erl.*
zenbait
eta zenbait: *gure artean izan da, hogeita eta zenbait urtez.*
zenbaitetan
zenbaitxo
zenbaitzuk h. **zenbait**
zenbakaitz
zenbakarri
zenbakera
zenbaketa
zenbaki
zenbakikuntza iz.
zenbakitu, zenbaki/zenbakitu, zenbakitzen. *du* ad. '(zerbaiti, norbaiti) zenbakia ipini'
zenbakitzaile iz. 'zatikietan marraren goialdean idazten den zenbakia'
zenbakizko izlag.
zenbana
zenbanahi zenbtz. *Sin.* **zenbat-nahi**
zenbat
zenbatean adlag.: *zenbatean erosi duzu ogia?*
zenbateko izlag.: *zenbateko alogera irabaziko zuten berbatuta.*
zenbatenaz... hainbatenaz
zenbateraino
zenbaterainoko
zenbat ere

zenbat ere... -ago
zenbat eta... -ago
zenbatetan
zenbatez
zenbat... hainbat
zenbateko iz. 'kopurua'
zenbatetsi, zenbatets, zenbatesten. *du* ad.
zenbatezin izond. 'zenbakaitza'
zenbatgarren
zenbat-gura
zenbat-nahi zenbtz. *Sin.* **zenbanahi**
zenbatsu zenbtz.: *zenbatsu urte ditu?*
zenbatu, zenbat/zenbatu, zenbatzen. *du* ad.
zenbatzaile
zenbatze
zenbera iz. 'gazur egosiaren hondarra'
zendea iz.
zendu. *da* ad. [era burutuetan bakarrik erabiltzen da]: *lau urte badu zendu zela; euskaltzain zenduen oroitzapenetan.*
zenit
zentabo iz. *Heg. g.er.*
zentauro iz.
zentiarea
zentigradu
zentigramo
zentilitro
zentimetro
zentimo
zentinela iz. *Zah.* 'begiralea'
zento iz. *g.g.er.* 'erraldoia'
zentral 1 izond.
zentral 2 iz. 'indarretxea'
zentralismo
zentralista
zentralizatu, zentraliza, zentralizatzen. *du* ad.
zentralizatzaile
zentralizatze
zentralizazio
zentratu, zentra, zentratzen. *da/du* ad.
zentrifugatu, zentrifuga, zentrifugatzen. *du* ad.
zentrifugo izond.
zentripetu izond.
zentro

zentrokide
zentsore
zentsu 1 iz. 'errolda'
zentsura
zentsuratu, zentsura/zentsuratu, zentsuratzen. *du* ad.
zentzabide
zentzagarri
zentzakaitz
zentzaldi
zentzarazi, zentzaraz, zentzarazten. *du* ad.
zentzarazle
zentzarazpen
zentzatu, zentza, zentzatzen. *da/du* ad.
zentzatzaille
zentzatze
zentzordatu, zentzorda, zentzordatzen. *da/du* ad. *Batez ere Zub.* 'nahasi, asaldatu'
zentzu 1 iz. 'zuhurtasuna' 2 iz. 'esanahia, adiera' 3 iz. 'konortea'
zentzuzko izlag.
zentzudun
zentzugabe
zentzugabeko
zentzugabekeria
zentzugabeki
zentzugabetasun
zentzugabetu, zentzugabe/zentzugabetu, zentzugabetzen. *da/du* ad.
zentzukide
zentzumen
zentzutasun iz. 'zentzua'
zepa iz. 'metalen hondakina'
zepelin
zepo
zer 1 [-r bakuna; galdera-hitza]: *zerk ikaratu zaitu?* 2 iz. [-r bakuna]: *bizi honetako zerek ez gaituzte asetzen; gure zeretan ez duzu ikustekorik.*
zer edo zer
zer ere
zer-nolako
zertan izan: *gure lanak zertan diren aztertze; sos batengatik, horra zertan garen!*
zera [mugatua]: *beraz, hori zera da, hori iraunkorra da.*

bai, zera
ez, zera
zeraindar (herritarra)
zeramika
zeraikari
zeraimiko izond.
zeratu, zera/zeratu, zeratzen. *da/du* ad.
zerba iz. *Beta vulgaris* var. *Cicla*
zerbait
zerbaitxo
zerbaixka
zerbel izond. *g.er.* 'zurbila'; 'epela'
zerbeldu, zerbeldu/zerbeldu, zerbeltzen.
da/du ad. *g.er.* 'zurbildu'; 'epeldu'
zerbeza iz. *Heg.* h. **garagardo**
zerbido izond. eta iz. *Zool.*
zerbieta* e. **ahozapi**
zerbitu* e. **zerbitzatu**
zerbitzaldi
zerbitzarazi, zerbitzaraz, zerbitzarazten.
dio ad.
zerbitzari
zerbitzatu, zerbitza, zerbitzatzen. *du* ad.
zerbitzu
zerbitzu egin: *neure sorterriari*
zerbitzu egingo niola uste nuen.
zerbitzu libre *Ipar.* *Sin.* **autozerbitzu**
zerbitzugintza
zerbitzugune iz.
zere iz. *Balaenoptera* sp.
zerebelo iz. 'garuntxo'
zerebral izond.
zerebro iz. *Heg.* h. **burmuin**
zeregin
zeremonia
zeren
zeren eta
zerendako [galdetzailea] *Ipar.* eta *Naf.*
'zergatik'
zerengatik 1 [galdetzailea] 'zergatik' 2
junt. 'zeren'
zerentzat [galdetzailea] *Ipar.* 'zergatik'
zeresan
zerga
zerga-bilketa edo **zerga bilketa**
zerga-biltzaile edo **zerga biltzaile**
zergadun

zergalari
zergaldi
zergapeko
zergapetu, zergape/zergapetu,
zergapetzen. *du* ad. 'zerga ezarri'
zergapetze
zergategi
zergati iz. 'zergatikoa'
zergatik
zergatiko iz.: *liburuaren zergatikoa eta*
zertarakoa.
zergura izord. *Bizk.* 'zernahi'
zerikusi
zerio iz. 'elementu kimikoa'
zerizan iz. *Jas.* *g.er.*
zerki iz. *g.er.*
zerekopiteko iz. *Cercopithecus* sp.
zernahi: *zernahi gisaz.*
zero iz.: *zero bider zero berdin zero.*
zeroi iz. *Physeter catodon* *Sin.* **kaxalote**
zerok izord. [*zuek* izenordainaren era
indartua]
zerori izord. [*zu* izenordainaren era
indartua]
zerra 1 1 iz. (ebakitzeko tresna) 2* e.
xerra
zerra-arrain edo **zerra arrain** *Pristis*
pectinata
zerra 2 iz. *Mergus* sp.
zerradura iz. *Ipar.* eta *Naf.* 'itxitura'
zerraila* e. **sarraila**
zerrailu iz. *Ipar.* 'itxitura'
zerraketa iz. 'zerraz ebakitzea'
zerraku iz. *Ipar.* 'esparrua'
zerraldo 1 iz. 'andak' 2 iz. 'hilkutxa' 3
adlag. 'hilik bezala'
zerrama iz. *Batez ere Ipar.* eta *Batez ere*
Naf. 'txerrama'
zerramakina
zerrapo iz. 'sarraila'
zerrari
zerrategi
zerratoki
zerratu 1, zerra/zerratu, zerratzen. 1 *du* ad.
Ipar. eta *Naf.* '(atea, landa) itxi' 2 *du*
ad. *Ipar.* eta *Naf.* '(trabesa, tratua)
egin'

zerratu 2, zerra/zerratu, zerratzen. *du ad.*
'zerraz ebaki'

zerrauts

zerren iz. *Ipar.* 'sitsa'

zerrenda

zerrendaburu iz.

zerrendaka

zerrendaketa iz.

zerrendatu, zerrenda/zerrendatu,
zerrendatzen. *du ad.*

zerrendatze

zerri iz. *Batez ere Ipar.* eta *Batez ere Naf.*
'txerria'

zerrikeria iz. h. **txerrikeria**

zerrote

zertako 1 adlag. [galdetzailea] 'zertarako' 2
adlag. [galdetzailea] *Ipar.* eta *Naf.*
'zergatik'

zertan iz. *Ipar. Zah.* 'lehorra, lurra': *irlak*
oihana baitu zertanak bezala.

zertarako iz. 'helburua'

zertaratu, zertara/zertaratu, zertaratzen.
da/du ad.

zertasun

zertifikatu* e. **ziurtagiri**; **sinestamendu**

zertsu: *horra zertsu dakigun horri buruz.*

zertu, zer/zertu, zertzen. *da/du ad.:* *asmoak*
zertu.

zertxobait

zertzelada

zertzen iz. *Bizk.* 'litsa'

zertzendu, zertzen/zertzen, zertzentzen.
da/du ad. 'zertzena atera, zirpildu'

zertzeta iz. *Anas crecca*

zeru

zerualde adlag. *Ipar.* 'zerurantz': *zulo*
horretatik zerualde baizik ezin begiak
luza!

zeruert iz. 'ostertza, zerumuga'

zerumuga

zerupe iz.: *zerupean bizi diren herrialde*
guztiak; ezagutzen ditu zerupeko
hodeien ibilerak eta eguraldiaren
gorabeherak.

zeruratu, zerura/zeruratu, zeruratzen.
da/du ad.

zeruratze

zerutar

zerzela iz. *Ipar.* 'zertzeta'

zesar iz. 'Erromako enperadorea'

zesarear (herritarra)

zesartar izond. eta izlag.: *zesartar*
ebakuntza.

zesio iz. (elementu kimikoa)

zesta-punta

zestera iz. *g.er.* 'otarrea, saskia'

zesto iz. *Heg. Herr.* 'saskia'

zestoar (herritarra)

zesura iz. *Liter.*

zeta 1 iz. "'z" letraren izena'

zeta 2 iz.: *zetaz jantzirik.*

zeta-har *Bombyx mori*

zetabe iz. *Ipar.* 'bahea'

zetaka

zetakatu, zetaka/zetakatu, zetakatzen.
da/du ad. *Batez ere Ipar.* 'zikindu'

zetatxu iz. *Zub.* 'zetabea'

zetazeo iz. *Zool.*

zetona iz. *Kim.*

zetosi iz. *Med.*

zetro

zeu izord. [*zu* izenordainaren era
indartua]

zeuek izord. [*zuek* izenordainaren era
indartua]

zeuen

zeuenganatu, zeuengana/zeuenganatu,
zeuenganatzen. *du ad.*

zeure

zeureganatu, zeuregana/zeureganatu,
zeureganatzen. *du ad.*

zeurekoi

zeurekoikeria

zeuretu, zeure/zeuretu, zeuretzen. *du ad.*

zezeil iz. *Bizk.* 'otsaila'

zezel

zezeldu, zezel/zezeldu, zezeltzen. *da/du*
ad.

zezelka

zezen

zezen-plaza edo **zezen plaza**

zezendegi iz. (zezenketakoa)

zezendu, zezen/zezendu, zezentzen. *da ad.*
'zezen bihurtu'

zezenka adlag.

- zezenketa**
zezenketari
zezenki
zezenko
zezensuzko
zezentoki
zezenzale
zezin
zezinatu, zezina/zezinatu, zezinatzen. *du* ad.
zezingai
zi 1 iz. *Zub.* 'ezkurra' 2 iz. *Bizk.* 'ihia'
ziaboga
zianhidriko
zianobakterio iz. *Bot.*
zianuro
ziape iz. *Brassica juncea*
ziatika
ziatiko izond. *Anat.*
ziatu, zia, ziatzen. *du* ad. [*nor* kasurik gabea] 'atzerantz arraun egin'
ziazerba iz. *Spinacia oleracea*
ziba iz. (jostailua, puntu baten gainean birarazten zaiona)
zibernauta iz. *Sin.* **internauta**
zibernetika
zibernetiko
zibil
zibilizatu, zibiliza, zibilizatzen. *da/du* ad.
zibilizatze
zibilizazio
zibiztar (herritarra)
ziborio iz. *Sin.* **kopoi**
zibota iz. 'ziba'
ziboztar (herritarra)
ziburutar (herritarra)
zidor
ziega
zientifiko
zientifikotasun
zientzia
 zientzia-fikzio
 zientziazko
zientzialari
zierbenar (herritarra)
zifra
- zifratu**, zifra/zifratu, zifratzen. *du* ad.
 'mezu zifratua'
zigar iz. *Sarcoptes scabiei*
zigarreta iz. 'erretzeko erabiltzen den tabakoa, paper finez estalia'
zigarro 1 iz. 'tabako-hostoz egindako zilindro modukoa': *Habanako zigarro bat opa didate.* 2 iz. *Heg.* 'zigarro txikia' h. **zigarreta**
zigilatu, zigila, zigilatzen. *du* ad.
zigilatze
zigilu 1 iz.: *erregeren zigiluekin.* 2 iz. (gutun-azaletakoa)
zigilu-marka edo **zigilu marka**
zigilu-markatzekoa
zigiludun izond.
 zigoina* e. **zikoina**
zigoitiar (herritarra)
zigor
zigorgarri
zigorka adlag.
zigorkari
zigorkatu, zigorka/zigorkatu, zigorkatzen. *du* ad.
zigorketa
zigorpe
 zigorpean
 zigorpeko
zigorrada
zigorraldi
zigorraz, zigorraz, zigorrazten. *du* ad.
zigortu, zigor/zigortu, zigortzen. *du* ad.
zigortzaile
zigortze
ziguin iz. 'malba'
zihatu, ziha, zihatzen. *da/du* ad. *Ipar.*
 zihi* e. **ziri**
zihigar (herritarra)
ziho iz. *Ipar.*
zihodun izond. *Ipar.*
zihotsu izond. *Ipar.*
zihoztatu, zihozta, zihoztatzen. *da/du* ad. *Ipar.*
zikai iz. *g.er.* (zulagailua)
zikin 1 izond. 2 iz.
 zikinak jan 'gutziz zikindu'

zikin-estali izond.
zikindu, zikin/zikindu, zikintzen. *da/du* ad.
zikingarri
zikingune
zikinkeria
zikinki
zikintasun
zikintsu
zikintzaile
zikintze
zikiratu, zikira, zikiratzen. *du* ad.
zikiratzaile
zikiratze
zikirio iz. 'zekalea'
zikiro iz.: *zikiro-jatea*.
zikiroki iz.
zikite iz. *Ipar.* 'animalia zikiratua'
ziklamen iz. *Cyclamen sp.*
zikliko izond.
ziklismo
ziklista iz. 'txirringularia'
ziklo
zikloi
zikloide iz. *Mat.*
ziklo-kros
ziklomotor
ziklope
ziklotroi iz. *Fis.*
zikloturismo
zikoina iz. *Ciconia sp. Sin. amiamoko*
zikoitz
zikoizkeria
zikoizki
zikoiztasun
zikoiztu, zikoitz/zikoiztu, zikoizten. *da/du* ad.
zil iz.
zilar
zilarbizi iz. 'merkurioa'
zilargile
zilargin
zilargintza
zilarkara
zilarki
zilarrerria
zilarrezko izlag.: *zilarrezko ezteiak*.

zilarreztatu, zilarrezta, zilarreztatzen. *du* ad.
zilatu, zila, zilatzen. *du* ad. *Ipar.* h. **zulatu**
zilbor
zilbor-heste edo **zilbor heste**
zilbot
zildai
zildu, zil/zildu, ziltzen. *da* ad.: *tipula zildu da*.
zilegi
zilegi izan. *da/du* ad.
zilegiki adlag. 'era zilegian'
zilegitasun
zilegitu, zilegi/zilegitu, zilegitzen. *du* ad.
zilegitze
zilhekoar (herritarra)
ziliboka iz. *g.er.* 'engainua'
zilibokata iz. *Ipar.* 'nahaspila'
zilibokatu, ziliboka/zilibokatu, zilibokatzen. *du* ad. 'engainatu, atzipetu'
zilibokatzaile izond. *g.er.* 'engainatzailea'
zilin izond. *Ipar.* 'indarrrik gabea, motela'
zilindrato, zilindra, zilindratzen. *du* ad.
Tekno. 'zilindro-forma eman'
zilindriko
zilindro
zilintzan adlag. 'zintzilik, dilindan'; 'zalantzan'
zilio iz. *Biol.*
ziliodun izond. eta iz. *Biol.*
ziliporta iz. *Ipar.* 'zipriztina'
ziliportaka
ziliportatu, ziliporta/ziliportatu, ziliportatzen. *du* ad.
zilipurdi iz. 'itzulipurdia'
zilipurdika
zilipurdikatu, zilipurdika/zilipurdikatu, zilipurdikatzen. *da/du* ad. 'itzulipurdikatu'
zil izan. *da/du* ad. *Naf.* 'zilegi izan'
ziliziar (herritarra)
zilizio
zilketa
zilo iz. *Ipar.* h. **zulo**
zilueta* e. **silueta**
zima 1 iz. *g.er.* 'aiurria'

zima 2 iz. <i>Bot.</i>	zin egin
zimardika iz.	zin-egite edo zin egite
zimarkun izond. <i>Ipar.</i> 'maltzurra'	zinetako
zimarkunkeria iz. <i>Ipar.</i>	zinetan
zimarroi iz. <i>Heg.</i> 'hegalaburra'	zinez
zima ^{ur} * e. sima^{ur}	zinezko
zimbabwetar (herritarra)	zin-hitz
zimel	zin-zinetan
zimelarazi , zimelaraz, zimelarazten. <i>du</i> ad.	zin-zinez
zimeldu , zimel/zimeldu, zimeltzen. <i>da/du</i> ad.	zinabrio
zimelezin	zinausle
zimelkor izond.: <i>ametzaren hosto zimelkorrak.</i>	zinbal
zimeltasun	zindo
zimendatu , zimenda, zimendatzen. <i>du</i> ad.	zindotasun
zimendatzaile	zindotu , zindo/zindotu, zindotzen. <i>da/du</i> ad.
zimendu	zine iz. h. zinema
zimentarri	zinegotzi
zimera iz. <i>Bizk.</i> (otarre mota)	zineklub
zimeratxo iz. <i>Bizk.</i> 'zimera txikia'	zinema
zimikatu , zimika, zimikatzen. <i>du</i> ad. <i>Ipar.</i>	zinema-areto edo zinema areto
zimiko	zinemagile
zimiko egin	zinemagintza
zimikoka	zinemaldi iz.
zimino iz. <i>Ipar.</i> 'tximinoa'	zinemaratu , zinemara/zinemaratu, zinemaratzen. <i>du</i> ad.
ziminokeria iz. <i>Ipar.</i> 'tximinokeria'	zinemaskope
zimitorio 1 iz. <i>Gip. Zah.</i> 'hilerria' 2 iz. <i>Gip.</i> 'elizari atxikitako aterpea'	zinemateka
zimitx* e. zimitz	zinematika iz. <i>Fis.</i>
zimitz	zinematiko izond. <i>Fis.</i> 'zinematikari dagokiona'
zimur	zinematografia
zimurdikatu , zimurdika, zimurdikatzen. <i>du</i> ad. <i>Ipar.</i> 'zimurtu'	zinematografiko izond. 'zinematografiari dagokiona'
zimurdura	zinematografo iz. <i>g.er.</i>
zimurgune	zinemazale
zimurkeria	zinetika iz. <i>Fis.</i>
zimurrarazi , zimurraraz, zimurrarazten. <i>du</i> ad.	zinetiko izond. 'higidurari dagokiona'
zimurtsu	zingil izond. <i>Batez ere Ipar.</i> eta <i>Batez ere Naf.</i> 'ahula eta mehea'
zimurtu , zimur/zimurtu, zimurtzen. <i>da/du</i> ad.	zingila iz. 'petrala'
zimurtxo iz. 'zimur txikia'	zingilatu , zingila/zingilatu, zingilatzen. <i>du</i> ad. 'zingila ezarri'
zimurtze	zinginarri iz. 'kutuna'
zin	zingira
zinak eta minak	zingiradi
zin-egile	zingiratsu

zinia iz. *Zinnia elegans* (landare apaingarria)

ziniko

zinismo

zink

zinka 1 adlag. 'zin eginez'

zinka 2 iz. *Ipar.* 'irrintzia'

zinkaka adlag. 'irrintzika'

zinkatu, zinka/zinkatu, zinkatzen. *du* ad.: *irrintziak zinkatu.*

zinki adlag. 'zinez'

zinkulineria

zinkulin-minkulin izond. *Ipar. Adkor.* 'gupera, milika'

zinkurin iz. 'intziria'

zinkurinka

zinpeko izlag.

zinta

zinta-dantza edo **zinta dantza**

zintadun izond.: *balazta zintaduna.*

zintarri iz. 'espaloiarene ertzean jartzen den harri-ilara'

zintasun

zintz

zintz egin

zintz eragin

zintzarri

zintzarrots iz. 'toberak'

zintzatu, zintza, zintzitzen. *da* ad. *Ipar.*

zintzilik

zintzilika adlag. *Gip.* 'zintzilik'

zintzilikari izond. 'zintzilik dagoena': *zubi zintzilikaria.*

zintzilikario

zintzilikatu, zintzilika/zintzilikatu, zintzilikatzen. *da/du* ad.

zintzilipurdi iz. *Bizk.* 'itzulipurdia'

zintzo

zintzoki

zintzorik

zintzoro

zintzotasun

zintzotu, zintzo/zintzotu, zintzotzen. *da/du* ad.

zintzur

zintzur-heste edo **zintzur heste**

zintzur-sagar

zintzurkoi izond. *Ipar.* 'sabelkoia'

zio

ziordiar (herritarra)

ziortzar (herritarra)

zipa 1 iz. *g.er.* (antzinako txanpona)

zipitz [*zipitzik* forman erabiltzen da, eta ezezko perpausetan]: *ez diot zipitzik ere ulertu.*

zipla iz. 'zirikada'

ziplo adlag. 'bat-batean'

zipoka adlag. 'zirikatzen'

zipote izond. *Ipar.* 'gizena'

zipoteka adlag. 'itsumustuan'

zipotz

zipozkeria

zipoztu, zipotz/zipoztu, zipozten. *da* ad. 'zapuztu, muturtu, muzindu'

zipres iz. 'nekosta'

zipretar (herritarra)

zipriztin

zipriztindu, zipriztin/zipriztindu, zipriztintzen. *du* ad.

zipriztingailu iz.

zipu iz. *Ipar.* 'putzua'

zira

ziraia iz. *Ipar. Sin. betun*

ziraldoka adlag. 'zealdoka'

ziratu, zira/ziratu, zirutzen. *du* ad. *Ipar.* 'ziraia eman'

ziraukiar (herritarra)

ziraun iz. *Anguis fragilis*

zirenaikar (herritarra)

zirenetar (herritarra)

zirga

zirgari

zirgatu, zirga/zirgatu, zirgutzen. *du* ad.

zirgatzale

zirgilo

ziri

ziria sartu

zirika 1 iz. *g.er.* 'zirikatzea' 2 adlag. 'zirikatuz'

zirikada

zirikagarri

zirikalari izond. 'zirikatzailea'

zirikaldi

zirikarazi, zirikaraz, zirikarazten. *du* ad.

zirikatu, zirika/zirikatu, zirikatzen. *du* ad.

zirikatzaile

ziriketa iz. 'zirikaldia'

ziriku

zirimiri

zirimola iz. *Ipar.* 'zurrunbiloa'

zirimolaka adlag. *Ipar.*

zirimolatsu izond. *Ipar.*

zirin 1 iz. 'hegaztien gorotza'; 'gorotz mehea' 2 izond. *Batez ere Bizk.* 'zirikatzailea'

zirindu, zirin/zirindu, zirintzen. *da* ad. 'zirineria izan'

zirineri iz. '(abereen) beherakoa'

ziritzar (herritarra)

zirkin iz. *Batez ere Bizk.* 'higidura txikia'

zirkin egin: *zirkinik ere ez du egin.*

zirkin eragin: *badugu bertsolari bat hamaika bihotzi zirkin eragina.*

zirkindu, zirkin/zirkindu, zirkintzen. *da/du* ad. 'zirkin egin'

zirkonio

zirkonita

zirku

zirkuitu

zirkular

zirkulatu, zirkula/zirkulatu, zirkulatzen. *du* ad.

zirkulatzaile iz. *Finantz.*

zirkulatze

zirkulazio

zirkulu

zirkulerdi

zirkunbalazio* e. **ingurabide**

zirkunferentzia

zirkunferentzierdi

zirkunstantzia

zirkunstantzial izond. *Gram.*

zirkunzidatu, zirkunzida, zirkunzidatzen. *du* ad. *Zah.* 'erdaindu'

zirkunzizio iz. 'erdainkuntza'

zirlinga 1 izond. *g.er.* 'luze eta mehea'

zirlinga 2 iz. *g.er.* 'kaioa'

zirpil iz. 'litsa'

zirpildu, zirpil/zirpildu, zirpiltzen. *da/du* ad. 'zirpila atera'

zirpiltsu izond. *g.er.*

zirrara

zirrara egin

zirrara eragin

zirrargarri

zirri

zirri egin

zirriborratu, zirriborra, zirriborratzen. *du* ad.

zirriborro

zirrika 1 adlag. 'zirri eginez' 2* e. **txirrika**

zirrikitu iz. *Sin.* **zirritu**

zirimarra

zirimarratu, zirimarra/zirimarratu, zirimarratzen. *du* ad.

zirrindola iz. (metalezko uztai edo eratzuna)

zirringila iz. *g.er.* 'txirbila'

zirrinta 1 iz. *Ipar.:* *argi-zirrinta* (egunsentia). 2 iz. *Ipar.* 'izpia': *eguzki-zirrintak.*

zirripedio iz. *Zool.*

zirrista

zirristatu 1, zirrista/zirristatu, zirristatzen. *du* ad. *Ipar.* *g.er.* 'zurrustan jaurtiki'

zirritu iz. *Sin.* **zirrikitu**

zirri-zarra

zirriztu iz. h. **zirrikitu**; **zirritu**

zirrosi

zirt onomat.: *gaztainek egiten zituzten zirt eta zart izugarriak.*

zirt edo zart adlag.: *erabakia zirt edo zart hartu behar da.*

zirt edo zart egin

zirt eta zart adlag. *g.er.* 'distiratuz'

zirt-zart

zirta iz. *Batez ere Ipar.* eta *Batez ere Naf.*

zirtaka adlag. *Batez ere Ipar.* eta *Batez ere Naf.*

zirtako iz.

zirtatar (herritarra)

zirtatu, zirta/zirtatu, zirtatzen. *du* ad.

zirti-zarta: *leihoan zirti-zarta ari den kazkabarra.*

zirta iz. *Ipar.* 'erantzun zorrotza eta errimaduna': *zirtaok bota.*

zirtolari

zirtzikatu, zirtzika, zirtzikatzen. *du* ad. *Ipar.* 'birrindu, desegin'

zirtzil

zirtzildu, zirtzil/zirtzildu, zirtziltzen. *da/du* ad.

zirtzilkeria

zirtzilu iz. batez ere pl. 'belarritakoak'

zirujau iz. *Bizk. Zah.* 'barberua'

zirujia* e. **kirurgia**

zirurika adlag. *Ipar.* 'firurika'

zirurikan adlag. *Ipar.*

zirurikatu, zirurika/zirurikatu, zirurikatzen. *du* ad. *Ipar.:* *makila zirurikatu.*

zisku iz. 'poltsa'

zisma**zismatiko**

zisne iz. *Cygnus sp.*

zister iz. *Erl.* (monakoen ordena)

zistertar

zistidio iz. *Bot.*

zistizerko iz. *Zool.*

zistizerkosi iz. *Med.*

zita iz. h. **hitzordu**

zitadela iz. *Ipar.* 'gotorlekua'

zital

zitaldu, zital/zitaldu, zitaltzen. *da/du* ad.

zitalkeria**zitalki****zitaltasun****zitara**

zitanu 1, zita/zitanu, zitatzen. 1 *du* ad. 'epailearen aurrean aurkezteko deitu' 2 *du* ad. *g.er.* 'aipatu' 3 *du* ad. *Heg.* 'hitzordua izan'

zitanu 2, zita/zitanu, zitatzen. *du* ad. *Bizk.* 'zirikatu, xaxatu'

zitazio iz. *Zuz.*

zitoitz iz. *Ipar.* 'itaxura, itogina'

zitologia**zitoplasma**

zitoplasmatiko izond. *Biol.*

zitori iz. *Lilium candidum*

zitriko izond.

zitroin iz. *Ipar.* 'limoia'

zitu 1 iz. *Naf.* 'uzta' 2 iz. 'fruitua'

ziur

ziur asko

ziur egon

ziurgabetasun**ziurgarri****ziurki****ziurtagiri****ziurtapen****ziurtasun**

ziurtatu, ziurta, ziurtatzen. *du* ad.

ziza**zizaila****zizar** iz.**zizare**

zizare-belar edo **zizare belar**

Artemisia abrotanum

zizare-hazkuntza

zizare-nagusi *Ipar.* *Taenia solium*

zizeilu**zizel****zizelkari****zizelkaritza**

zizelkatu, zizelka, zizelkatzen. *du* ad.

zizelkatzaile**zizelkatze**

zizikoar (herritarra)

zizipaza iz. 'eseak zeta gisa ebakitzea'

zizka-mizka iz. batez ere pl.

zizpa

zizpildu, zizpil/zizpildu, zizpiltzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'kiskali'

zizpoleta iz. *Ipar.* 'pistola'

zizpuru**zizpuruka**

zizt onomat.

zizta iz.

ziztada iz. *Heg.*

ziztagarri**ziztailu****ziztaka**

ziztako iz. *Ipar.* eta *Naf.*

ziztakoan adlag. 'apur batean, une batean'

ziztatu, zizta/ziztatu, ziztatzen. *du* ad.

ziztatzaile**ziztatze**

zizter iz. *Ipar.* 'zattia, puska'

ziztor 1 1 izond.: *erreka ziztorra* (errekaxoa). 2 iz.

ziztor 2* e. **txistor**

ziztrin

ziztu 1 iz. 'lastertasun handia': *ziztu bizian*.
 ziztu 2* e. **txistu**
zizurkildar (herritarra)
zizurnagusitar (herritarra)
zizurtar (herritarra)
zodiako
zogi izond. *g.g.er.* 'zuhurra, zentzuduna'
zohar
zohardi 1 iz. *Zub.* 'oskarbia' 2 izond. *Zub.:*
zerua zohardi zen; begitarte zohardi
batez so egiten.
zohaztiar (herritarra)
zohi 1 iz. 'lur-zati iraulia'
zohikatu, *zohika*, *zohikatzen*. *du ad.*
zohikatz
zohotar (herritarra)
zoin *Ipar.* h. **zein**
zoko: *zoko-usaina*.
zoko-zorri 'ehunzangoa'
zokogune
zokoka adlag. 'zokoz zoko'
zokokari iz.
zokokeria
zokolu iz. *Ipar.* 'zokoa'
zoko-moko
zokondo
zokondoratu, *zokondora/zokondoratu*,
zokondoratzen. *da/du ad. Bizk. g.er.*
'zokoratu, baztertu'
zokor
zokoragarri
zokorarazi, *zokoraraz*, *zokorarazten*. *du*
ad.
zokoratu, *zokora/zokoratu*, *zokoratzen*.
da/du ad.
zokoratze
zokoztar (herritarra)
zola 1 1 iz. *Ipar.* 'hondoa' 2 iz. *Ipar.* 'lurra,
zorua' 3 iz. *Ipar.* 'oinetakoen azpia,
zorua'
zola-erdi edo **zola erdi** *Sin.* **zoru-**
erdi, zoru erdi
 zola 2* e. **mihi-arrain**
zolaberritu, *zolaberri*, *zolaberritzen*. *du*
ad. Ipar. 'oinetakoei zola berriak
ezarri'
zoladura iz. *Ipar.*
zolagabe izond. 'hondogabea'

zolagain
zolagune
zolatu, *zola/zolatu*, *zolatzen*. 1 *du ad. Ipar.*
'zolaberritu' 2 *du ad. Ipar.* 'zolari
estalgarría ezarri'
zolatze
zolda
zolda-belar edo **zolda belar**
Symphytum officinale
zoldatsu izond. 'oso zikina'
zoldazu izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'zoldatsua'
zoldu, *zoldu*, *zoltzen*. *da/du ad. Bizk.*
zoli 1 izond. 'ozena' 2 izond. 'zentzumen
bizkorrekoa'
zolitasun
zolitu, *zoli/zolitu*, *zolitzen*. *da/du ad.*
 zolu* e. **zola**
zomorro
zona
zonazio iz. *Ekol.*
zonbait *Ipar.* h. **zenbait**
zonbat *Ipar.* h. **zenbat**
zonbatar (herritarra)
zonbeit *Ipar.* h. **zenbait**
zonbi iz.
zoo
zoologia
zoologiko
zoologo
zoom
zoonosi iz. *Med.*
zooteknia
zopa
zopak egin '(esnari, saldari) ogi-
zatiak erantsi'
zopako ogi *Sin.* **zopako**
zopako iz. (ogi mota) *Sin.* **zopako ogi**
zopatu, *zopa/zopatu*, *zopatzen*. *du ad.:*
ardoan zopatua.
zor
zor izan
zorretan 1 adlag.: *zorretan gaude*
arrantzaleekin. 2 adlag. 'ordaindu
gabe, geroago ordaintzekotan':
zorretan hartu, eman, erosi.
zorabiagarri
zorabialdi

zorabiatu, zorabia, zorabiatzen. *da/du* ad.

zorabiatzaile

zorabio

zoragari iz. 'iraka'

zoragarri

zoragarrizko

zoragarriki adlag.

zoragarriro adlag.

zoragarritasun

zorakeria

zoralda izond.: *neska-mutil zoraldak*.

zoraldi

zoramen

zoramendu iz. *Ipar*.

zorarazi, zoraraz, zorarazten. *du* ad.

zorarazle

zoratu, zora, zorutzen. *da/du* ad.

zoratzaille

zorbide iz. (bide mota, lur jabedunean zehar igarotzen dena)

zordun

zordundu, zordun/zordundu, zorduntzen.

da/du ad.: *hartzen duena zorduntzen*

da.

zorduru iz. *Ipar*. *g.er.* 'zorduna'

zorgabetu, zorgabe, zorgabetzen. *da/du*

ad.

zorgabetze

zori 1 iz.

-tzeko zorian: *galtzeko zorian*.

zori 2 izond.: *fruitu zori eta helduak*.

zorigabe

zorigabeko izlag.

zorigaitz

zorigaitzez

zorigaizto

zorigaiztoko

zorigaiztoz *g.er.* 'zorigaitzez,

zoritxarrez'

zorion

zorion-agur edo **zorion agur**

zorionak 1 interj. 2 iz. pl.

'goresmenak' (**gaur nire*

zorionak dira e. gaur nire

urtebetetzea da)

zorionak eman

zorionean

zorioneko

zorionez

zorionezko izlag. 'zorionekoa,

dohatsua'

zorionbide

zoriondu, zorion/zoriondu, zoriontzen. 1

du ad. *Zah.* 'dohatsutu' 2 *du* ad.

'zorionak eman, zorionak esan'

zoriondun

zoriontasun

zoriontsu

zoritsu izond. *g.er.* 'zoriontsua'

zoritu, zori/zoritu, zoritzen. *da/du* ad.

zoritxar

zoritxarrean

zoritxarreko izlag.

zoritxarrez

zoritxartu, zoritxar/zoritxartu,

zoritxartzen. *da/du* ad. 'zoritxarrak jo':

itsasontzi zoritxartu bat.

zornatu, zorna, zornatzen. *da/du* ad.

zorne

zorne-belar edo **zorne belar** *Senecio*

vulgaris

zornetsu

zornotzar (herritarra)

zoro

zoro-zoroan

zoroaldi

zoroastrismo iz.

zorobilatu, zorobila, zorobilatzen. *da/du*

ad. *Zub.* 'zorabiatu'

zoroetxe

zoroki

zoroko izond. *g.er.* 'zoroxka'

zororik

zorotasun

zoroxka

zorpean adlag.: *etxe berria egin, eta*

zorpean sartuak.

zorpeko izlag.

zorpetu, zorpe/zorpetu, zorpetzen. *da/du*

ad.

zorpetze

zorri iz. *Pediculus humanus*

zorri-belar edo **zorri belar**

Delphinium staphisagria

zorripiztu izond. *g.er.* 'aberastu berria'

zorritsu**zorritzto** izond. *Bizk.* 'zorritsua'**zorrizu** izond. *Ipar.* eta *Naf.* 'zorritsua':
*ume zorrizua.***zorro****zorrokada****zorroratu**, zorrora/zorroratu, zorroratzen.
da/du ad.**zorroten** iz. 'teilatutik jaisten den hodia'**zorroto** iz. 'zorro txikia'**zorrotz****zorrotzaile****zorrotzarazi**, zorrotzaraz, zorrotzarazten.
du ad.**zorrozkaile****zorrozkeria****zorrozketa****zorrozki****zorrozkiro****zorrotzarri****zorroztasun****zorroztu**, zorrotz/zorroztu, zorrozten.
da/du ad.**zorte** iz. *Batez ere Ipar.* 'zoria'**zortzi****zortzitan** adlag. 'zortzi aldiz'**zortzialdi** iz. 'zortzi eguneko denbora-bitartea'**zortziehun****zortziehuna** banatz.: *zortziehuna mila.***zortziehunaka** adlag.**zortziehungarren****zortzigarren****zortziko** iz.**zortziko handi** *Sin.* **zortziko nagusi****zortziko nagusi** *Sin.* **zortziko handi****zortziko txiki****zortzikote****zortzimaraiko** iz.**zortzina** banatz.: *zortzina mila.***zortzinaka****zortzira** banatz. *Ipar.* 'zortzina'**zortzirazka** adlag. *Ipar.* 'zortzinaka'**zortziren****zortziurren****zoru** 1 iz. 'lurra' 2 iz. 'oinetakoen azpia'**zoru-erdi** edo **zoru erdi****zorupe** iz.: *zorupe aberatseko eskualdea.***zorzor** onomat.: *kukuak kuku, zozoak zorzor.***zotal****zotal-egun** edo **zotal egun****zotal-ikatz** edo **zotal ikatz****zotarrain** iz. *Gip. g.er.* 'lurrezko zorua'**zotin****zotinka****zotukatu**, zotuka, zotukatzen. *da/du* ad.*Batez ere Zub.* 'higitu, mugitu'**zotuku** iz. *Batez ere Zub.* 'higidura, mugimendua'**zotz****zotz egin****zotzabar****zozabar** iz. 'arabazozoa'**zozkatu**, zozka, zozkatzen. *du* ad. 'zotz egin'**zozketa****zozketa egin****zozketatu**, zozketa/zozketatu, zozketatzen.*du* ad. h. **zozkatu****zozo** 1 iz. *Turdus merula* (txoria) 2 izond. 'ergela, inozoa'**ur-zozo** *Cinclus cinclus***zozokeria****zozoki** adlag. 'ergelki'**zozomikote****zozotu**, zozo/zozotu, zozotzen. *da/du* ad.**zoztor****zu****zuberera****zuberotar****zubi****zubi-begi** edo **zubi begi****zubi-bular** edo **zubi bular****zubibide** iz.**zubietar** (herritarra)**zubigile****zubigintza****zubipe****zubizain****zudu** iz. *Ipar.* 'arreta, ardura'**zuek****zuenganatu**, zuengana/zuenganatu, zuenganatzen. *da/du* ad.

zuetaratu, zuetara/zuataratu, zuetaratzen.
da/du ad.

zuganatu, zugana/zuganatu, zuganatzen.
da/du ad. h. **zureganatu**

zugarramurdiar (herritarra)

zuhail izond. *Ipar.* 'margula'

zuhain 1 iz. *Batez ere Zub.* 'zuhaitza' 2 iz.
Ipar. '(ganadu-)bazka'

zuhaitz

zuhaixka

zuhaizpe

zuhaizti

zuhaiztu, zuhaitz/zuhaiztu, zuhaizten.
da/du ad.

zuhamu iz. *Ipar.* 'zuhaitza'

zuhamupe iz. *Ipar.*

zuhamutsu izond. *Ipar.*

zuhamuxka iz. *Ipar.*

zuhandor iz. *Cornus mas*

zuhar* e. **zumar**

züharrar (herritarra)

zuhaur izord. [*zu* izenordainaren era indartua]

zuhirin iz. 'pipi-hautsa'; 'zerrautsa'

zuhirindu, zuhirin/zuhirindu, zuhirintzen.
da/du ad. *Ipar.* 'pipiatu'

zuhur izond. 'zentzuduna'

zuhur-hitz edo **zuhur hitz**

zuhurkeria

zuhurki

zuhurtasun

zuhurtu, zuhur/zuhurtu, zuhurtzen. *da/du* ad.

zuhurtze

zuhurtzia

zuiar (herritarra)

zuihauek izord. [*zuek* izenordainaren era indartua]

zuin 1 iz. 'marra'

zuka

zuketa

zuku iz.: *haragi-zukua; laranja-zukua.*

zukugailu iz.

zukurutz

zukuruztu, zukurutz/zukuruztu,
 zukuruzten. *da/du* ad. 'beldurtu, izutu'

zukutu, zuku/zukutu, zukutzen. *du* ad.

zulagailu

zulagarri izond.: *deiadar zulagarria.*

zulakaitz iz. 'zizela'

zulaketa

zulatu, zula, zulatzen. *du* ad.

zultatzaile

zulatze

zuldar iz. (abereen gaitza)

zulo

zulodun

zulogile iz. 'lur-emailea'

zulogune

zulokatu, zuloka/zulokatu, zulokatzen. *du* ad.: *pareta bat, ezti-orrazeak bezala dena zulokatua.*

zuluera (hizkuntza)

zumaiar (herritarra)

zumalakar iz. *Frangula alnus*

zumar iz. *Ulmus sp.*

zumardi

zumarragar (herritarra)

zumartxuri iz. 'zurzurria' *Populus alba*

zume iz. *Salix sp.*

zumegintza

zumintz iz. 'aloea' *Aloe sp.*

zumitz

zumo* e. **zuku** (edo, elkarketan, -ur :
laranja-ura)

zunburrun iz. *g.er.* 'burrunba'

zunda

zundaketa

zundatu, zunda/zundatu, zundatzen. *du* ad.

zundatzaile

zundatze

zunharrar (herritarra)

zunharretar (herritarra)

zunttoi iz. 'zutoina, batez ere zurezkoa'

zuntz

zuntzun 1 izond. *Batez ere Ipar.* 'ergela' 2 izond. *Batez ere Bizk.* 'tuntuna'

zuñigar (herritarra)

zur: *zurezko altzariak.*

bizkar-zur edo **bizkar zur**

zur eta lur

zuraidar (herritarra)

zuraje

zurbeltz iz. 'artea' *Quercus ilex*

zurbil

zurbildu, zurbil/zurbildu, zurbiltzen. *da/du* ad.

zurbilki**zurbiltasun**

zurda 1 1 iz. '(zaldiaren, basurdearen, eta abarren) ile latza' 2 iz. 'haria'

zurda 2 iz. *Bizk. g.er.* 'izotza'

zurdadun**zurdaki**

zurdatz iz. 'zilizioa'

zureganatu, zuregana/zureganatu, zureganatzen. *da/du* ad.

zureria iz. 'zurajea'

zuresi**zuretar**

zuretu, zure/zuretu, zuretzen. *da/du* ad.

zureztatu, zurezta, zureztatzen. *du* ad.

zurgarri izond. *g.er.* 'harrigarria'

zurgihar**zurgin****zurgindegia**

zurgingo iz. 'zurgintza'

zurgintza**zurgizen**

zuri izond.: *zuri-beltza*, *zuri-gorria*, *zuri-urdina*.

zuriarazi, zuriaraz, zuriarazten. *du* ad.

zuribide**zurigarri**

zurikail izond. *Jas.* 'zurbila'

zurikatu, zurika, zurikatzen. 1 *du* ad. 'losintxatu' 2 *du* ad. '(koloreko arropak) kolorea galdu, zuritu'

zurikatzaile**zurikeria****zuriketa****zurikin****zuriko**

zurimenta iz.

zurin iz. 'oidioa'

zuringo**zuritasun**

zuritu, zuri/zuritu, zuritzen. 1 *da/du* ad. 'zuriz margotu' 2 *da/du* ad. '(patatari eta) azala kendu' 3 *da/du* ad. 'nor bere edo besteren hutsegitea zuzentzen

saiatu' 4 *da/du* ad.: *elurra egin du*, *baina ez du zuritu*.

zuritzaile**zuritze****zuriune****zurixka**

zurizta izond.

zurkaitz

zurkaiztu, zurkaitz/zurkaiztu, zurkaizten. *du* ad.

zurki iz. *Ipar.* 'zur-zatia'

zurkulu iz. *Bizk.* 'zokoa'

zurindu, zurmin, zurmintzen. *da/du* ad. *Ipar.* 'lizundu'

zurmindura

zurpail izond. *Ipar.* 'zurbila'

zurpaildu, zurpail/zurpaildu, zurpailtzen. *da/du* ad. *Ipar.*

zurra iz. *g.er.*

zurrapote iz. (edari mota)

zurratu, zurra/zurratu, zurratzen. 1 *du* ad. '(larrua) ondu, apaindu' 2 *du* ad. 'jipoitu'

zurratzaile

zurreean adlag.: *merke-zurreean* (merkeena bilatuz); *labur-zurreean* (labur beharrez).

zurruburru iz. eta izond. *Ipar.*

zurruburruka adlag. *Ipar.*

zurrukutun

zurrumurru 1 iz. 'marmarra' 2 iz. 'berri egiaztatu gabea'

zurrumurruka adlag.

zurrun 1 izond. 'malgutasunik ez duena' 2 iz. 'haga'

zurrunbilo**zurrunbiloka****zurrunbilotsu**

zurrunbilotu, zurrunbilo/zurrunbilotu, zurrunbilotzen. *du* ad.

zurrundu, zurrun/zurrundu, zurrunutzen. *da/du* ad.

zurrunga

zurrunga egin

zurrungan edo **lo zurrungan**

zurrungaka**zurrungari**

zurrungatu, zurrunga/zurrungatu,
zurrungatzen. *du* ad. 'zurrunga egin'

zurrunki adlag.

zurruntasun

zurrupa

zurrupaka

zurrupakari

zurrupatu, zurrupa/zurrupatu,
zurrupatzen. *du* ad.

zurrupatzaile

zurrust onomat. *Bizk.*

zurrusta iz.: *iturriko zurrusta.*

zurrustaka

zurrut

zurrutean

zurrut egin

zurruta

zurrutan

zurrutada

zurrutaka

zurrutero izond. eta iz. *Lgart.*

zurt adlag. 'erne': *adi eta zurt zegoen.*

zurtoin

zurtu, zur/zurtu, zurtzen. *da/du* ad. 'harritu'

zurtz

zurubi

zurztasun

zurzuri iz. *Populus alba*

zut 1 izond.: *lerro zuta.* 2 adlag.: *haiekin
nenbilen, burua zut.*

zut-zuta adlag. *Ipar.*

zutabe

zutaratu, zutara, zutaratzen. *da/du* ad.
Ipar. g.er. 'zuganatu'

zutarri

zutiarazi, zutiaraz, zutiarazten. *du* ad.

zutiarazle

zutik

zutikako izlag. 'zutik dagoena': *bi
kana-erdiko, bat zutikakoa eta etzana
bestea.*

zutikai iz. *g.er. 'euskarria'*

zutiko iz. 'euskarri zuta'

zutikor

zutikortasun

zutitasun

zutitu, zuti, zutitzen. *da/du* ad.: *nire aurka
nire gaiztakeriak zutitu ninduen.*

zutitze

zutoihal iz. *g.er. 'estandarte'*

zutoin

zutoitarte* e. **habearte**

zutundu, zutun, zutuntzen. *da/du* ad. *Bizk.*
'zutitu'

zutunik adlag. *Bizk. 'zutik'*

zuzemen iz.: *bitarte hau, bere anaia
etxeratzeke zuzemenak egiten igaro
zuen.*

zuzen

zuzen egon

zuzenangeluar* e. **angeluzuzen**

zuzenarazi, zuzenaraz, zuzenarazten. *du*
ad.

zuzenbide

zuzendari

zuzendariondoko

zuzendariorde

zuzendariordetza

zuzendaritza

zuzendu, zuzen/zuzendu, zuzentzen. *da/du*
ad. *Heg.*

zuzendun izond. eta iz. *Ipar. g.er.*
'eskubideduna'

zuzenean

zuzeneko

zuzeneratu, zuzenera/zuzeneratu,
zuzeneratzen. *da* ad. *g.er. 'zuzendu';
'onbideratu'*

zuzenerdi

zuzenetsi, zuzenets, zuzenesten. *du* ad.

zuzengabe

zuzengabeko

zuzengabekeria

zuzengaitz

zuzengarri iz. eta izond. *Zah.*
'zentzagarria'

zuzenik adlag. *g.er. 'zuzenean'*

zuzenka adlag.: *zuzenka edo zeharka.*

zuzenkatu* e. **lerrokatu**

zuzenketa

zuzenki 1 adlag.

zuzenki 2 iz. 'zuzen-zatia'

zuzenkontra adlag.

zuzenkontrako izlag.: *ez da bidezkoa, zuzenkontrakoa da.*

zuzentasun

zuzentza iz. 'justizia'

zuzentzaile

zuzentze

zuzi

zuzitu, zuzi, zuzitzen. *du ad. Batez ere Bizk. 'birrintu'*

zuzkidura

zuzkitu, zuzki, zuzkitzen. *du ad.*

zuzpertz* e. **suspertz**

zuztar

zuztartu, zuztar/zuztartu, zuztartzen. *da/du ad. g.er. 'sustraitu'*

zuzter* e. **zuztar**

EUSKALTZAINDIA

REAL ACADEMIA DE LA LENGUA VASCA
ACADÉMIE DE LA LANGUE BASQUE